

Yang Bago na Togon Kanatu

Mansaka New Testament

Contents

Mateo	1
Markos	71
Lukas	117
Juan	188
Apostol	235
Roma	296
1 Korinto	327
2 Korinto	358
Galasia	378
Epeso	389
Pilipos	400
Kolosas	407
1 Tesalonika	415
2 Tesalonika	421
1 Timoteo	424
2 Timoteo	433
Tito	439
Pilemon	443
Hebreo	445
Santiago	467
1 Pedro	474
2 Pedro	482
1 Juan	487
2 Juan	495
3 Juan	496
Judas	497
Pyapakita	500

Yang Bago na Togon Kanatu

New Testament in Mansaka

Language: Mansaka

Provided by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

bc4c9537-6ae4-5448-9a71-d480b6c3c8af

ISBN: 978-1-5313-0444-7

*Yang Madyaw na Batok bain kang
Jesu Kristo na Byabatok ni*

MATEO

**Yang Kamonaan ni
Jose na Bana ni Maria**

(Lukas 3:23-38)

1 Yani yang lista sang kaponganan ni Jesu Kristo na sompaw ni Dabid na ari kadini nang manga Judio na taga Israel. Si Dabid sompaw ni Abraham. Si Abraham yaan yang mona na Judio.

²Si Abraham yang ama ni Isaak. Si Isaak yang ama ni Jakob. Si Jakob yang ama ni Juda aw yang manga lomom naan na kausgan. ³Manga anak ni Juda si Pares aw si Sara, yang ina nilan si Tamar. Si Pares yang ama ni Esrom. Si Esrom yang ama ni Aram. ⁴Si Aram yang ama ni Aminadab. Si Aminadab yang ama ni Naason. Si Naason yang ama ni Salmon. ⁵Si Salmon yang ama ni Boos. Yang ina ni Boos si Rahab. Si Boos yang ama ni Obed. Yang ina ni Obed si Ruth. Si Obed yang ama ni Jese. ⁶Si Jese yang ama ni Dabid na ari.

Si Dabid yang ama ni Solomon. Yang ina ni Solomon asawa ni Urias, yagaw ni Dabid. ⁷Si Solomon yang ama ni Roboam. Si Roboam yang ama ni Abias. Si Abias yang ama ni Asa. ⁸Si Asa yang ama ni Josapat. Si Josapat yang ama ni Joram. Si Joram yang ama ni Osias. ⁹Si Osias yang ama ni Jotam. Si Jotam yang ama ni Akas. Si Akas yang ama ni Esekias. ¹⁰Si Esekias yang ama ni Manases. Si Manases yang ama ni Amon. Si Amon yang ama ni Josias. ¹¹Si Josias yang ama ni Jekonias aw yang lomom naan na kausgan. Nang timpo ni Jekonias ngaon na timpo yang pagdara sang manga Judio na biyag adto sang maawat na banwa, ag Babilonia.

¹²Nang adto ra silan Babilonia, yamawtaw yang anak ni Jekonias na si Salatiel. Si Salatiel yang ama ni Sorobabel. ¹³Si Sorobabel yang ama ni Abiud. Si Abiud yang ama ni Eliakim. Si Eliakim yang ama ni Asor. ¹⁴Si Asor yang ama ni Sadok. Si Sadok yang ama ni Akim. Si Akim yang ama ni Eliud. ¹⁵Si Eliud yang ama ni Eleasar. Si Eleasar yang ama ni Matan. Si Matan yang ama ni Jakob. ¹⁶Si Jakob yang ama ni Jose na bana ni Maria. Si Maria yang yanganak kang Jesus na pyagangaranan ni Kristo na pinili nang Dios na magaari.

¹⁷Pagpono kang Abraham asta agkang Dabid, samporo aw opat na ka sompaw. Kayan pagpono kang Dabid asta sang pagbiyag sang manga Judio adto Babilonia, arag samporo aw opat na ka sompaw. Kayan pagpono oman disaan asta sang pagkawtaw ni Jesu Kristo, samporo aw opat oman na ka sompaw.

Yang Pagkawtaw ni Jesus

(Lukas 2:1-7)

¹⁸Maynini yang pagkawtaw ni Jesu Kristo. Tawas pa si Maria ni Jose, wa pa silan magaipid kyatigaman da ni Maria na pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito na yadayon yaan mabdus nang way usug. ¹⁹Si Jose yangagad sang balaod ni Moises, wakaw di da garo yaan mangasawa kang Maria kay dumdom naan aon usug ni Maria. Awgaid gadumdom si Jose na di naan apakatigam sang kadaygan yang yamapagguna kang Maria kay daw kinaan. ²⁰Kaba gaungudungud yaan daw monnono yani, yapakita kanaan asang kanaan tagaynup yang tagalangit na sogwanun nang Dios na yagalaong, "Ikaw, kay Jose na sompaw ni Dabid, ayaw magdowadowa pagpangasawa kang Maria kay pagbaya nang Balaan na Espirito na yadayon yaan mabdus nang way usug. ²¹Manganak yaan nang usug, pagangaranan

mo yaan ni Jesus kay yaan yang magalingat sang sara nang manga otaw na masarig kanaan." Yaan yang pyagalaong nang tagalangit kang Jose.

²²Nang yapagguna da yaan kang Maria, yaan yang pagkatoman nang pyagalaong nang Dios na byabatok kadini nang propeta, laong, ²³"Aon daraga na madayon mabdus nang way usug. Manganak yaan nang usug, pagangaranan yaan ni Emanuel." Yang kaorogan nang Emanuel, yang Dios aani kanatu.

²⁴Pagkagimata ni Jose, magbangon, kayan pyangagdan naan yang pyagosogo kanaan nang tagalangit na sogwanun nang Dios. Pyangasawa ra naan si Maria. ²⁵Toyo wa silan magaipid matag kyawtawan si Maria. Pagkawtaw nang isu naan, usug, kayan pyangngaranan ni Jose yang isu ni Jesus.

Yang manga Otaw na Yadatung sikun Digsilatan

2 Kaba gaari si Herodes sang banwa na Judea, yamawtaw si Jesus asang barrio na Betlehem na sakop nang Judea. Nang isuisu pa si Jesus, aon manga otaw na sikun digsilatan na matigam tomanaw sang manga bitoon. Yaan na manga otaw yadatung asang syodad na Jerusalem na sakop nang Judea. ²Yanagosip silan sang maguya dig Jerusalem, laong, "Wain yang isu na yamawtaw na magaari sang manga Judio? Kikita nami digsilatan yang bitoon na toosanang kanaan pagkawtaw. Magataod kami kanaan, wakaw yakani kami kanaan." ³Yamasamok si Herodes na ari disaan na banwa pagdungug saan na batok. Kariko nang taga Jerusalem arag yamasamok. ⁴Pyapagtipon ni Herodes yang kariko nang pangoro nang manga Judio na manga magampoway aw yang kariko nang kanilan magindoway sang balaod. Kayan yagosip si Herodes kani-

lan, laong, "Diin mawtaw yang isu na pyagangaranan ni Kristo na magaari kono?" ⁵Yimibak silan, laong, "Yatigam kami na amawtaw yaan dig Betlehem na sakop nang Judea kay yamabasa nami yang syosolat kadini nang propeta nang Dios, laong, ⁶'Kamo na taga Betlehem na sakop nang Judea, amaimo kamo dungganun asang manga pangoro ag Judea kay dig Betlehem mawtaw yang amaimo pangoro nang kanak sakop na sompaw ni Israel.'"

⁷Pagdungug ni Herodes saan, paibarawun naan agkanaan yang tagasilatan. Pagdatung nilan, ospin naan nang silanay da, laong, "Akano mayo ikitaa yang bitoon?" ⁸Pagdungug ni Herodes sang kanilan ibak, sogoon silan naan adto Betlehem, laong, "Panallos da kamo adto Betlehem. Anapa mayo dato yang isu. Aw kitaun da mayo, paglaongan mayo kanak, kay arag ak magataod kanaan, makadto ak kanaan." ⁹⁻¹⁰Pagdungug nilan sang sogo ni Herodes, manaw silan. Yanaguma silan na kikita nilan oman yang bitoon na kikita nilan nang aadto pa silan apit silatan. Yaalladan silan naan na bitoon. Kayan pagkatupad naan na bitoon sang pyagaayaan nang isu, magtangu. ¹¹Pagsurud nilan sang baray, kitaun nilan yang isu aw yang kanaan ina na si Maria. Yaparabay silan lomood na yamatobang sang isu. Kayan yakad nilan yang kanilan dara na aatag kang Jesus. Yatagan nilan si Jesus nang borawan aw yang manga mangkabballo na pyagangaranan nang insenso aw mira.

¹²Kayan yomori silan agkanilan. Wa da aagi agkang Herodes. Yagarili la kay pyapagtagaynup silan nang Dios, laong nang tagaynup, "Di dakman kamo magagi agkang Herodes."

Yang Pagparagoy adto Egipto

¹³ Pagkariyos nang tagasilatan, yang tagalangit na sogwanun nang Dios yapakita oman kang Jose disang kanaan tagaynup, laong, “Pagmata, kay Jose, panaw kamo si Maria, daraa yang isu. Paragoy kamo dini, singadto kamo Egipto, kay anapun ni Herodes yang isu na apatayun. Dato ra naa kamo paguya kinaba di ko kamo paoriin.” ¹⁴ Pagkagimata ni Jose, manaw silan nang gabi, dyadara yang isu adto sang maawat na banwa, ag Egipto. ¹⁵ Kaba boi pa si Herodes, aadto silan magauya Egipto. Yang pagkadto nilan Egipto, yaan yang pagkatoman nang pyapaglaong kadini nang Dios sang propeta, laong, “Yang kanak anak na aadto Egipto tyatawag ko na antak da mori.”

Pyamatay yang manga Isu na Usug

¹⁶ Pagkatigam ni Herodes na wa da aagi agkanaan yang tagasilatan, madaman yaan laban. Syosogo naan yang kanaan manga sogwanun adto Betlehem aw adto sang makilibot naan na banwa. Pyapapatay naan kanilan yang kariko nang mangaysu na usug na aon day dowang ka toig yang idad, aw yang wa pa asaot nang dowang ka toig, arag apatayun. Dungan kikita nang tagasilatan yang bitoon, aon day dowang ka toig, wakaw pyapapatay ni Herodes yang kariko nang manga isu na manga dowang ka toig yang idad antak kaupud matay si Jesus. ¹⁷ Yamaitabo sang manga ina nang manga isu na pyamatay yang syosolat ni Jeremias na pyapasolat nang Dios kadini na yagalaong, ¹⁸ “Aon tanog na dyudungug dig Rama, dyaraw, pyagmatay, kay si Raket yagaurug sang kanaan manga isu. Yabay domaraw, di amaribad kay yang manga isu naan yangkawara da.”

Yang Pagori sikun ag Egipto

¹⁹ Pagkamatay ni Herodes, yang tagalangit na sogwanun nang Dios yapakita disang tagaynup ni Jose dig Egipto. ²⁰ Laong naan kang Jose disang tagaynup, “Pagmata, ori da kamo adto sang banwa na Israel. Yamatay da yang manga otaw na magapatay sang isu.” ²¹ Kayan yagbangon si Jose aw pagagadan yang isu aw ina aw ori silan adto sang banwa na Israel.

²² Pagdatung nilan sang banwa na Israel, dumungug si Jose na si Arkelao yang yakaballin sang kanaan ama magari sang manga Judio dig Judea. Yamalluk si Jose, wa makakadto. Pyapakatigam yaan asang kanaan tagaynup na dato silan komadto sang banwa na Galilea. ²³ Kayan kyomadto silan aw paguya asang barrio na Nasaret na sakop nang Galilea. Yang paguya nilan ag Nasaret, yaan yang pagkatoman nang pyapaglaong nang Dios kadini sang manga propeta na yagalaong, “Paganaranan si Jesus nang taga Nasaret.”

Yang Pagbabatokon ni Juan na Magbawtismoway

(Markos 1:1-8; Lukas 3:1-18; Juan 1:19-28)

3 Paglabay nang pilang ka toig, domatung si Juan na Magbawtismoway na gababatokon sang manga otaw na yakadto kanaan disang banwa na way maguya ag Judea. ² Laong ni Juan, “Ayawi la mayo yang batasan mayo na maat nang Dios, kay yang Dios na aglangit, bay magari kanatu.” ³ Si Juan yang byabatok kadini ni Isaias na propeta nang Dios, laong, “Aon otaw disang banwa na way maguya na magalaong sang manga otaw na makadto kanaan, ‘Pangandam kamo kay madatung yang Ginoo na

makagagaom, dadyawa mayo yang agiin naan.”

⁴Si Juan, yaan yang pyandagom naan yang yabul na bobol nang ayup na kamelyo. Yaan yang pyanintonon naan yang paris nang baka. Yaan yang kanunon naan yang doron aw yang duga.

⁵Madaig yang manga otaw na yakadto kang Juan sikun ag Jerusalem aw sikun sang tibook Judea aw sikun sang manga banwa na dorog nang tobig na Jordan.

⁶Pagbatok nilan sang kanilan manga imo na ayawan nilan kay maat nang Dios, bawtismowan silan ni Juan disang tobig na Jordan.

⁷Pagkita ni Juan sang manga Judio na Pariseo aw manga Saduseo na yododod agkanaan na magapabawtismo garo, maglaong si Juan kanilan, “Kamo na maynang batasan nang tinanap, maski magapabawtismo kamo, aw di mayo ayawan yang manga imo mayo na maat nang Dios, isilotan kamo nang Dios aw domatung yaan.” ⁸Imowa mayo yang madyaw nang Dios antak katigaman na yayawan da mayo yang manga imo mayo na maat. ⁹Maski sompaw kamo ni Abraham, ayaw kamo magdumdum na dili kamo adamanan nang Dios sang imo mayo na maat. Kay yang yaning manga bato disini, aw gosto nang Dios imoon manga sompaw ni Abraham, amangkaimo. ¹⁰Yani yang pananglitan ko kamayo antak kamo matigam sang imoon nang Dios kamayo. Maynang pagpoti sang atsa pilaun yang kaoy, maynaan yang pagokom nang Dios kamayo. Maski nana na kaoy na wa obonga nang madyaw, ipilaun kayan yontog sang atoron.” Maynaan yang pagindo ni Juan sang manga otaw. ¹¹Yabay magindo si Juan, laong, “Tobig yang pyagabawtismo ko kamayo. Yaan yang toosanang sang pagayaw mayo

sang kamayo maat na batasan. Toyo yang masapit kanak domatung, yaan yang pagabawtismo naan kamayo yang Balaan na Espirito aw atoron. Dakora yang kanaan katungud labaw pa sang kanak katungud, wakaw di ak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magadara sang kanaan sapatos kay laban ako obos kanaan. ¹²Aw domatung yaan, otobokon naan yang yanggagad kanaan aw toboka yang wa mangagad kanaan. Maynang yagtaap yaan sang omay, titipud naan yang imgas aw dayawa naan asang pool. Yang tipig obogsok naan adto sang atoron. Yaan na atoron di magkamatay.”

Byabawtismowan si Jesus

(Markos 1:9-11; Lukas 3:21-22)

¹³Pagpanaw ni Jesus sang banwa na Galilea, tumugbung yaan agtobig na pyagangaranan nang Jordan kay magapabawtismo yaan kang Juan. ¹⁴Di garo si Juan magabawtismo kang Jesus. Laong ni Juan kang Jesus, “Nanga sa magapabawtismo kaw kanak na ako sa garo yang magapabawtismo kanmo?”

¹⁵Yimibak si Jesus, laong, “Yani yang madyaw imoon adoon, kay antak kita makatoman sang kariko nang sogo nang Dios kay matarong yaan na imo.” Kayan byawtismowan ni Juan si Jesus.

¹⁶Kyakabawtismowan si Jesus, yamanggin yaan sang tobig. Kayan kyaowangan yang langit aw kita ni Jesus yang Balaan na Espirito na Dios na yukunsad agkanaan, maynang pagkunsad nang salampati. ¹⁷Kayan yaparabay magsorit yang Dios diglangit na yagalaong adto kang Jesus, “Ikaw yang bogtong na Anak ko na laban ko karugunan. Kariko nang manga imo mo arag madyaw ko.”

Titigi si Jesus daw Mangagad daw Dili sang Sogo ni Satanas

(Markos 1:12-13; Lukas 4:1-13)

4 Kayan pyagagad nang Espirito nang Dios si Jesus adto sang banwa na way maguya kay antak yaan dato tigiin ni Satanas daw mangagad yaan daw dili sang sogo ni Satanas. ²Wa akaan si Jesus surud nang kapatan na allaw aw kapatan na gabi, kayan yagutum yaan laban. ³Dyodorodan ni Satanas si Jesus. Titigi naan daw magaga naan yaan antak domapa kanaan. Laong ni Satanas, “Kay Jesus, kay ikaw kono yang anak nang Dios, imowa paan yaning bato.” ⁴Yimibak si Jesus, laong, “Syolat da yang pyagalaong nang Dios na yang kariko nang pyagalaong naan makaboi sang otaw, buku gaid nang makaan yang makaboi.” ⁵Kayan kay wa adaug si Satanas, yoman naan si Jesus tigiin. Pyagaagad naan si Jesus adto sang dagdagu na templo asang syodad na Jerusalem. ⁶Pagdatung nilan sang kakagwasan nang templo, yagalaong si Satanas kang Jesus, “Kay ikaw kono yang anak nang Dios, logpat adto darum. Maski mologpat kaw, di kaw ukudurun, kay syolat da yang saad nang Dios na apatagapan kaw nang Dios sang kanaan manga sogwanun na tagalangit. Asakgawun kaw nilan antak yang siki mo di kumurug sang bato.” ⁷Yimibak si Jesus kang Satanas, laong, “Di ak mologpat, dili ko itigiin yang Dios, kay arag syolat da yang pyagalaong nang Dios na ayaw pagtigiya yang Dios na kanmo Ginoo na antak mo katigaman daw matoman yang syasaad naan daw dili.”

⁸Kayan yoman pagagad ni Satanas si Jesus adto sang laban makagwas na butay. Pyapakita naan kang Jesus yang kariko nang kasakopan nang manga ari sang tibook donya, aw yang kaniilan gaom aw dungug, yabos pakita

kang Jesus. ⁹Kayan yaglaong si Satanas kang Jesus, “Kariko nini aatag ko kanmo aw lomood kaw kanak aw simba kanak.” ¹⁰Yimibak si Jesus, laong, “Panaw, kay Satanas, dili ako magaimo saan kay syolat da yang pyagalaong nang Dios na yaan gaid yang simbaa yang Dios na kanmo Ginoo, yaan gaid yang pangagadi.”

¹¹Kayan pyanawan yaan ni Satanas kayan dyomatung yang tagalangit na manga sogwanun nang Dios na yatabang kang Jesus.

Yagapono si Jesus sang kanaan Pagpangindo ag Galilea

(Markos 1:14-15; Lukas 4:14-15)

¹²Pagdungug ni Jesus na pipiriso si Juan na Magbawtismoway, mori yaan asang kanaan banwa na Nasaret, sakop nang Galilea. ¹³Kasikun disaan simingadto yaan Kapernaum aw paguya disaan na banwa na asang dorog nang dagat disang Galilea, pagurangan nang Sabulon aw Neptali. ¹⁴Yisingadto si Jesus saan na banwa antak matoman yang pyagalaong nang propeta na si Isaias na yagalaong,

¹⁵“Yang taga Sabulon aw taga Neptali yanaguya asang dorog nang dagat, apit sallupan nang tobig na Jordan ag Galilea. Aon buku nang manga Judio na arag asaan magauya. ¹⁶Yang manga otaw na yanaguya disaan wa pa ikilara sang matungtung na Dios, maynang yanaguya silan asang kangitngitan. Yang yanaguya asang kangitngitan, yaan yang yangasi sang kanilan ginawa yang yamalluk na amatay. Adoon kimita da silan sang pyagangaranan nang Allag. Yallagan da silan kay dyomogpo da agkaniilan yaang Allag na kanilan Ginoo.” ¹⁷Asaan magapono si Jesus magindo, laong, “Ayawi la mayo yang batasan mayo na maat nang Dios, kay yang Dios na aglangit bay magari kamayo.”

**Pyagaagad ni Jesus yang
Opat na Magkakaya**

(Markos 1:16-20; Lukas 5:1-11)

¹⁸ Kaba yapanaw si Jesus disang dorog nang dagat ag Galilea, kikita naan si Simon na pyanganganan ni Pedro aw yang mangod naan na si Andres. Yanag-pamiyara silan, kay manga magkakaya silan. ¹⁹ Yagalaong si Jesus kanilan, “Kamo, yang yagakakamang mayo yang isda. Adoon agad kamo kanak, pagaindoon ta kamo daw onnoon mayo pagkamang sang manga otaw antak silan masingadi kanak.” ²⁰ Pagdungug nilan saan, maparabay silan dowa motawan sang kanilan manga biyara, kayan yomagad silan ni Jesus.

²¹ Pagkatapos saan, oman manaw si Jesus kayan kimita sang dowa na maglomon, si Santiago aw si Juan. Arag iyan yang kanilan ama na si Sebedeo, yomobay kanilan magdayaw sang manga mabakla na pokot nilan asang barangay. Kayan yaglaong si Jesus kang Santiago aw kang Juan, “Agad kamo kanak.” ²² Pagdungug nilan saan, panawan nilan parabay yang kanilan ama disang barangay kayan yomagad ni Jesus.

**Yagababatokon si Jesus bain
sang Dios aw Papagkadyaw
naan yang Yamasakit**

(Lukas 6:17-19)

²³ Yagalimpud si Jesus sang tibook Galilea, yangindo asang kanilan pagtitiponan. Yagababatokon yaan sang madyaw na batok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Pyapagkadyaw ni Jesus yang kariko nang yamangkasakit, maski nana na sakit nilan. ²⁴ Yakarimpud arag yang dungug ni Jesus disang banwa na Siria na sikbit nang Galilea. Wakaw

kariko nang yamangkasakit pyandara agkang Jesus. Yang lyoromanan nang mangkaraat, yang kyakaboyan, yang yamatay da yang sangkilid na lawas, yang manga otaw na yanagburukburuk yang byabati nang lawas arag dyadara agkang Jesus. Kariko naan doon arag yagakadyaw. ²⁵ Wakaw yamagad ni Jesus yang madaig laban na manga otaw na taga Galilea aw yang taga Judea aw yang taga Jerusalem aw yang manga otaw na maguya asang samporong ka syodad aw yang manga otaw na maguya asang dorog nang tobig na Jordan.

**Pyagaindo ni Jesus yang
Kanaan manga Inindo**

(Lukas 6:20-49)

5 Pagkita ni Jesus sang magkadaig na manga otaw, magtokod yaan nang butay. Pagkaanda naan, magingkod, kayan yandorod agkanaan yang kanaan manga inindo. ² Pyagaindo silan ni Jesus, laong,

³ “Madi pa kamo na yatigam na yagakinanglan kamo sang tabang nang Dios kay kamo yang pyagasakop naan.

⁴ “Madi pa kamo na yamauruk tungud sang kamayo sara kay kamo yang papagumaun nang Dios.

⁵ “Madi pa kamo na di magbarus nang maat sang arag otaw, kay kamo yang makapagpanmo sang syasaad nang Dios.

⁶ “Madi pa kamo na yaan yang dakora sang kamayo dumtum yang pagpangagad sang pagbuut nang Dios, kay kamo yang atabangan nang Dios pagimo sang gosto mayo.

⁷ “Madi pa kamo na mallaatun sang kadaygan kay kamo yang akallaatan nang Dios.

⁸ “Madi pa kamo na yamarobos yang ginawa adto sang Dios kay kamo yang mikita sang Dios.

⁹“Madi pa kamo na magoosay sang kasamok kay kamo yang pagangaranan nang Dios nang manga anak naan.

¹⁰“Madi pa kamo na dyadaugdaug nang otaw amayn yangagad kamo sang pagbuut nang Dios kay kamo yang pyagasakop nang Dios.

¹¹“Kamo na pyagapallaongan nang otaw, kamo na dyadaugdaug nilan, kamo na pyangimowan nilan sang wa mayo pagagunaa tungud sang pagpangagad mayo kanak, kamo yang pyanalanginan nang Dios. ¹²Wakaw paguma kamo kay laban madyaw yang barus kamayo nang Dios pagdatung mayo asang paguya naan aglangit. Maynaan yang mona pa mayo domatung na manga propeta nang Dios, arag dyadaugdaug nang kadaygan na manga otaw.”

Yang Asin aw yang Allag

(Markos 9:50; Lukas 14:34-35)

¹³“Kamo na kanak manga inindo min kamo nang asin na yakadyaw sang nanam nang pagkaan, toyo aw kawaraan da yang asin sang kanaan kaasin di da makabarik yang nanam naan na asin. Wakaw asarabul da yaan na asin, kayan kyaguyukan nang manga otaw kay wa day kabos.

¹⁴“Min kamo nang allag nang suga na yamallag sang kariko nang manga otaw. Min kamo nang barrio na di amatago kay aadto sang babaw nang makagwas na butay. ¹⁵Dili magasuga yang otaw sang ilawan kayan syangkoban nang lata, awgaid usugaan yang ilawan kayan tyongtong antak marimpud allagan yang kariko nang surud nang baray. ¹⁶Wakaw pakitaan mayo sang manga otaw yang pagtoo mayo pinaagi sang madyaw na imo mayo. Pagkita nilan sang madyaw na imo mayo, amapanumdum silan sang kamayo Ama na Dios aglangit.”

Pagindo bain sang Balaod

¹⁷Yabay magindo si Jesus, laong, “Ayaw kamo magdumdum na yakani ako na awaraun ko yang balaod na pyapasolat nang Dios kadini kang Moises, aw ayaw mayo arag pagkaundi na awaraun ko yang pyagaindo nang manga propeta nang Dios. Awgaid yakani ako na magatoman sang kariko nang balaod ni Moises. ¹⁸Ayaw pagkaringawi yani, tinuud na kariko nang balaod ni Moises amatoman, laban sa way alabayan, maski tagbi. ¹⁹Wakaw yang di mangagad sang maski tagbi na sogo nang Dios aw pagindo sang kadaygan antak di mangagad saan na sogo, yaan na otaw amaimo tagompuyus disang kasakopan nang Dios. Awgaid yang yangagad sang kariko nang pagindo nang Dios kayan yagindo sang kadaygan antak mangagad sang kariko nang sogo, yaan yang labaw na otaw disang kasakopan nang Dios. ²⁰Pagalaong ko kamayo yang matungtung na aw yaan yang pangagdan mayo yang pagbuut nang Dios, pagasakopon kamo nang Dios. Aw di lomabaw yang kamayo madyaw na imo sang imo nang manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, di kamo pagasakopon nang Dios.”

Pagindo bain sang Kadaman

²¹Yabay magindo si Jesus, laong, “Dyumungug da kamo sang pyagaindo sang kanatu kamonaan kadini, laong, ‘Ayaw magpatay sang arag kamo otaw. Yang magapatay sang arag otaw ookman na isilotan.’ ²²Awgaid yani yang pagalaong ko kamayo, na yang maski sini na amadaman sang arag silan otaw, yaan yang ookman na isilotan. Yang magasosoritin sang sang ka otaw na antak kaina, yaan yang ookman na isilotan nang kanaan okom. Yang magapandiyampa sang arag silan otaw, yaan

yang ookman na adaraun adto sang laga asang impirno. ²³⁻²⁴Aw iyan kaw sang atobangan nang templo, yagadara kaw nang pagaatag mo sang Dios, kayan yakaungud kaw na yakasara kaw sang arag kamo otaw, patinguna naa yang pagatag mo aw singadto sang kyakasaraan mo aw papagkadayaw kanaan. Pagkatapos mayo magkadayaw, pagbarik da sang templo kayan pa makapagatag da kaw sang aatag mo sang Dios.

²⁵“Aw pagsombong kaw nang sang ka otaw, parabay papagosay sinyan na otaw kaba wa pa kaw adaraa adto sang magookom. Kay aw adto ra kaw sang magookom, daw kaw nang magookom pagsogo sang polis na arasak kaw sang pirisowan. ²⁶Kayan aw makarasak da kaw sang pirisowan, di kaw makarogwa aw di mo mabos kabayadan yang kariko nang apabayad kanmo nang magookom.”

Pagindo bain sang Sara nang Panagipid nang Buku nang Magasawa

²⁷Yabay magindo si Jesus, laong, “Dyumungug da kamo sang pyagaindo sang kanatun kamonaan, laong, ‘Usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa.’ ²⁸Awgaid yani yang pagalaong ko kamayo na yang matanaw sang bobay kayan kyaimaan naan abay yaan na bobay, yakaimo da yaan nang maat saan na bobay disang kanaan ginawa. ²⁹Wakaw aw yang sangkilid na mata mo yang kyakaponowan nang sara mo, lusata aw saraburan. Madyaw pa yang sangkilid da yang mata mo sang dowang mata mo na amasingadto kaw sang laga asang impirno. ³⁰Maynaan oman, aw yang sangkilid na buktun mo yang kyakaponowan nang sara mo, otoda aw saraburan. Madyaw pa yang sangkilid da yang buktun mo sang dowang buktun

mo na amasingadto kaw sang laga asang impirno.”

Pagindo bain sang Panagayaw nang Magasawa

(Mateo 19:9; Markos 10:11-12; Lukas 16:18)

³¹“Pyagaindo arag kadini yani, laong, ‘Aw mayaw yang bana sang kanaan asawa, kinaanglan na amatag yaan nang solat na karigunan na antak katoowan na silan yagayaw da.’ ³²Awgaid yani yang pagaindo ko kamayo na aw mayaw yang bana sang kanaan asawa na wa makasara pinaagi sang papagipid sang kadaygan na usug, kayan yagbana oman sang kadaygan, yakasara yang bana kay saponon yagabana oman sang kadaygan yang kanaan asawa kay yayawan naan. Kayan yang yangasawa saang bobay na yayawan nang bana arag yakasara.”

Pagindo bain sang Pagsaad

³³Yabay magindo si Jesus, laong, “Yudungug kamo na pyagaindo sang kanatu kamonaan na yang syasaad mo sang Dios tomana. ³⁴Awgaid yani yang pagaindo ko kamayo na aw aon pyagalaong mo na imoon mo sang arag kamo otaw, ayaw magsapa. Ayaw maglaong na aw dili matoman yang kanak pyagalaong, akarugbakan ak nang langit. Di pagasapa yang langit kay yang langit pyagauyaan nang Dios. ³⁵Ayaw maglaong na aw di matoman yang kanak pyagalaong, amarugbak yang lopa na pyagaindugan ko. Arag di pagasapa yang lopa kay yang lopa arag kanang Dios. Ayaw maglaong na aw di matoman yang kanak pyagalaong, amasapad yang kanatu paguya na Jerusalem. Ayaw maglaong nang maynaan kay yang Jerusalem syodad na pyagauyaan nang maturus na Ari. ³⁶Maski yang oro mo dili pagasapa, ayaw maglaong na aw di matoman yang kanak pya-

galaong, amapoti yang logay ko, kay di kaw makaimo pagpakapoti sang logay mo. ³⁷Wakaw ayaw magsapa. Paglaong gaid, 'Uu,' aw dili, paglaong, 'Dili.' Kay aw magsapa kaw, yang pagsapa mo sikun sang maat na dumdum mo."

Pagindo bain sang Pagbarus

(Lukas 6:29-30)

³⁸"Dyumungug da kamo sang pyagalaong na yang makabota sang mata nang sang kawtaw abarusan yang kanaan mata botaun. Yang makarapod sang onto nang sang kawtaw abarusan yang kanaan onto lapodon. ³⁹Awgaid yani yang pagaindo ko kamayo na ayaw magbarus sang otaw na gaimo kanmo nang maat. Aw sampakun yang apit karinto na pisngi mo, oman pasampakan yang apit kawara mo. ⁴⁰Aw pagsombong kaw nang sang kawtaw na akamangun yang sang urad na dagom mo, duputa atagan kanaan yang dowang urad. ⁴¹Aw lugusun kaw papagdaraun nang sang kawtaw sang kanaan dara nang sang ka kilometro yang kaawat nang pagadaraan, abaya daraa adto sang dowang ka kilometro. ⁴²Aw aon mangayo kanmo, atagi. Aw aon murus kanmo, ayaw pagbaribadi."

Yang Pagkarugun sang Kontara

(Lukas 6:27-28,32-36)

⁴³"Dyumungug da kamo sang pyagalaong na karuguni yang kanmo amigo, yang kontara mo ayaw magkarugun. ⁴⁴Awgaid kamo na kanak manga inindo yani yang pagaindo ko kamayo," laong ni Jesus, "Karuguni arag yang kanmo kontara, ampowan sang Dios yang yagaimo sang maat kanmo. ⁴⁵Aw yamarugun kamo sang kariko nang otaw, kamo yang matungtung na manga anak nang kamayo Ama aglangit, kay yang Dios yamarugun sang kariko nang otaw. Yang Dios, pyapagonawa naan pasug-

anan yang pawa nang maat na otaw aw yang pawa nang madyaw na otaw. Pyapagonawa naan paoranan yang pawa nang manga otaw na yangagad sang balaod nang Dios aw yang wa man-gagad. ⁴⁶Aw yaan gaid yang karugunan mo yang yamarugun kanmo, ayaw magdumdum na atagan kaw nang Dios nang madyaw na baru kay sana sa yang marimbong na otaw yamarugun sang yamarugun kanaan. ⁴⁷Aw yaan gaid yang papagbarawan mo yang arag da doon kamo, di kaw abantogon nang Dios, kay sana yang manga otaw na wa otoo sang Dios yamarugun sang kanilan manga amigo. ⁴⁸Awgaid kamo, karuguni yang kariko nang manga otaw may-nang pagkarugun nang kamayo Ama aglangit sang kariko nang manga otaw."

Pagindo bain sang Pagatag

6 Yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, "Ayaw magimo sang madyaw na imo disang pagkadaigan nang otaw na yaan yang udumdumun mayo yang abantogon kamo nang arag kamo otaw. Aw yaan yang dumumdumun mo, way madyaw na abarus kanmo nang kanmo Ama na Dios na aglangit.

²"Wakaw aw matag kaw sang manga pobre, ayaw pagpakita sang kadaygan na antak kaw bantogon na gaatag kaw. Ayaw maggaon nang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo, kay aw gaatag silan, gapakitakita sang kadaygan disang pagtitiponan ta aw disang daran antak silan bantogon. Pagalaong ko kanmo na way madyaw na abarus kanilan nang Dios, kay yang pagbantog kanilan nang manga otaw yaan gaid yang baru kanilan. ³Ikaw, aw matag kaw sang manga pobre ayaw pagpakatigaman sang kadaygan, maski lomon mo. ⁴Aw di kaw mapakita sang kadaygan sang pagatag mo, yang kanmo

Ama na Dios na yagatanaw kanmo, yaan yang mabarus kanmo nang madyaw.”

Pagindo bain sang Pagampo

(Lukas 11:2-4)

⁵“Aw magampo kaw, ayaw maggaon nang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo. Kay gusto nilan na magaindug na magaampo disang pagtiponan ta aw disang daran antak kitaun nang manga otaw. Pagalaong ko kanmo na way madyaw na abarus kanilan nang Dios kay yang pagbantog kanilan nang manga otaw yaan gaid yang baru kanilan. ⁶Awgaid ikaw, aw magampo kaw sang Ama na Dios na di pagkitaun, pagampo nang sayda mo, kayan yang kanmo Ama na Dios na yagatanaw kanmo mabarus kanmo nang madyaw.

⁷“Aw magampo kamo, ayaw pagbarikbarika yang kanmo sorit maynang iimo nang manga otaw na isimba sang kanilan diosdios. Dumdum nilan na aw maaba yang kanilan pagampo, paninggan silan. ⁸Ayaw kamo maggaon nilan kay yang kamayo Ama na Dios dadaan yatigam da sang yakaukud kamayo nang wa pa kamo mangayo kanaan.”

⁹Laong ni Jesus, “Pagaindoon ta kamo sang pagampo mayo sang Dios. Aw magampo kamo, maynini yang paglaongan mayo:

“Ama nami na aglangit, gusto nami na abay kaw taodon nang kariko nang otaw, labaw pa sang kariko. ¹⁰Gusto nami na madatung da yang allaw na ikaw yang magaari da kanami. Gosto nami na amatoman da nami yang kanmo pagbuut kanami asining donya, mayn aglangit na yabay pangagdan yang kanmo pagbuut. ¹¹Atagi kami nang kanami pagkaan allawallaw. ¹²Pasaylowa kami sang kanami manga sara maynang kanami pagpasaylo sang yakasara kanami. ¹³Paawata kami sang

pagsoray ni Satanas, tabangi kami antak di kami daung naan.’

“Maynaan,” laong ni Jesus, “yang pagampo mayo sang Dios.” ¹⁴Kayan yabay si Jesus magindo, laong, “Aw pasayloon mo yang yakasara kanmo, apasayloon kaw arag nang kanmo Ama aglangit. ¹⁵Awgaid aw di kaw magpasaylo sang yakasara kanmo, di kaw arag apasayloon nang kanmo Ama aglangit sang kanmo sara.”

Pagindo bain sang Pagdili sang Pagkaan na Abay Magampo

¹⁶“Kamo, aw magdili kamo sang pagkaan na abay magampo sang Dios, ayaw kamo magpaguman. Ayaw kamo maggaon nang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo kay kyakagumanan silan na yagadili sang pagkaan na yabay magampo. Pagalaong ko kamayo na way madyaw na abarus kanilan nang Dios kay yang pagbantog kanilan nang manga otaw yaan gaid yang baru kanilan. ¹⁷⁻¹⁸Kamo, aw magdili kamo sang pagkaan kay abay magampo, pagporamos aw sowata yang logay mayo antak dili katigaman nang kadaygan na yagadili kamo sang pagkaan. Yaan gaid yang yatigam yang kanmo Ama na Dios na di pagkitaun. Yang Dios na yagatanaw sang iimo mo maski sayda mo, yaan yang mabarus kanmo nang madyaw.”

Yang Madyaw na Barus Aglangit

(Lukas 12:33-34)

¹⁹Yabay magindo si Jesus, laong, “Ayaw magtipon ani sang donya sang madaig na pyanmowan na yaan yang akatibosan nang kanmo dumdum, kay pyagakaan yaan nang anay aw kutkuta nang kararing. Yang baray mo na dayawanan amarasak nang matakaw kayan tyakaw yang dyayaw mo. ²⁰Ikaw, pagimo sang madyaw nang Dios, kay

yang abarus kanmo aglangit nang Dios way mukutkut na anay, way kararing, way matakaw na makarasak na mangindakaw. ²¹Wakaw yaan yang dumduma yang barus kanmo nang Dios na dyadayaw aglangit, kay maski wain yang dyayaw mo aadto ra yang dumdum mo.”

Yang Allag nang Ilawan Digkanmo

(Lukas 11:34-36)

²²“Yang kanmo mata maynang ilawan na yakabataw digkanmo. Aw matinabangun kaw sang kadaygan, maynang gimaallagan laban yang ilawan digkanmo. ²³Toyo aw maitong kaw, maynang way allag nang ilawan digkanmo. Wakaw aw wa day allag nang ilawan digkanmo, laban sa mangitngit da.”

Yang Dios aw yang Sapi

(Lukas 16:13; 12:22-31)

²⁴“Way allang na dowang yang mangallang kanaan, kay aw dowang yang mangallang kanaan, akabuutan naan yang isa, kayan yang isa dili, pangagandan naan yang isa, kayan yang isa dili. Yakagaon saan, aw yaan yang dakora nang dumdum mo yang sapi, buku nang dakora sang dumdum mo yang Dios. ²⁵Wakaw pagalaong ko kamayo, ayaw da kamo magkaundug na magalaong kamo, ‘Nana mallaw yang akaanun ta, nana mallaw yang inumun ta, nanang makaboi kanatu?’ Ayaw da kamo magkaundug daw diin kamo sang pandagomon mayo. Sana sa yang lawas mayo aw yang kinaboi mayo, yaatag nang Dios, aw di pa mo sa yang akaanun mayo aw yang pandagomon mayo. ²⁶Dumduma mayo yang langgam na gamalayoglayog, wa mananum, wa magagani aw wa magaakot adto sang pool. Yamaboi kay yabay nang kamayo Ama na Dios pakaanun. Yang karugun nang Dios kamayo labaw sang karugun naan

sang manga langgam, wakaw ayaw da kamo magkaundug. ²⁷Di akasogpatan yang kamayo omol tungud sang kaundug mayo na osogpatan garo mayo.

²⁸“Nanga yamaundug kamo daw diin kamo sang dagom? Dumduma mayo yang manga bolak, yotorin, wa magagawbuk aw wa magaimo sang manga batuk nilan na mangkadyaw. ²⁹Si Solomon na ari, sang kanaan kadato na manga mangkadyaw yang dagom, wa makagaon yang kanaan dagom sang kadyaw nang manga bolak. ³⁰Sana yang sagbut na pyagalabon aw sonoga yatagan nang Dios nang mangkadyaw na batuk, aw di pa mo sa kamo, atagan kamo nang pandagomon mayo. Tagbi agaw yang kamayo pagkanarig sang Dios. ³¹Ayaw da kamo magkaundug daw nanang akaanun mayo, daw nanang pandagomon mayo. ³²Yang yakaukud yang yakaundug sang manga otaw na wa akanarig sang Dios. Magkain mayo, pataan da yatigam yang Ama mayo aglangit sang yakaukud kamayo. ³³Awgaid magkain mayo, yaan yang parabiya mayo yang pagpasakop sang Dios aw yang pagpangagad sang kanaan pagbuut. Kayan atagan kaw naan nang kariko nang yakaukud kanmo. ³⁴Ayaw magkaundug adoon daw nanang madatung kanmo nang maori na allow kay agaw da mo yaan atobangun aw domatung da yaan kanmo. Yaan yang atobanga yang adoon na allow.”

Pagindo bain sang Pagsaway

(Lukas 6:37-38,41-42)

7 Yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw magsaway sang kadaygan antak di kaw okman nang Dios. ²Kay daw monnonong pagsaway mo sang kadaygan, maynaan oman yang abarus kanmo nang Dios. Daw nanang iimo mo sang kadaygan

maynaan oman yang abarus kanmo nang Dios. ³Ikaw na yabay magsaway sang arag da kamo doon, nanga syasaway mo yaan sang kanaan sara na maynang tatagbi na dagutdagut na yakarasak sang kanaan mata? Na ikaw, aon dagdagu na sara na wa mo akatigami na maynang batang na yakatampung sang mata mo. ⁴Kayan yutugum pa kaw maglaong, 'Ilingatun ko yang dagut na yakarasak sang mata mo,' sari ikaw, aon batang disang kanmo mata. ⁵Ikaw, yotoyo kaw gaid. Onaa lingata yang batang disang kanmo mata, kayan mikita da kaw nang madyaw, kayan makaringat da kaw sang dagut na yakarasak sang mata nang kanmo inagad."

⁶Yabay magindo si Jesus, laong, "Yang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo, di mo paglaong kanilan yang laban madyaw na pagindo nang Dios kay dili silan magtangkap. Sana okontaraun kaw nilan maynang ido na omogdang kanmo. Yakagaon arag silan nang baboy na aw butang mo asang atobangan nilan yang borawan, agaid nilan guyukun."

Pangayo, Paganap, Pagpabati

(Lukas 11:9-13)

⁷"Abay kamo pangayo sang Dios, aatag naan kamayo ayn nang ayoon mayo. Abay kamo paganap, apakita nang Dios kamayo yang kariko nang anapun mayo. Pagpabati disang tatakup, owangan nang Dios, kayan pyasurud kaw naan. ⁸Kay kariko nang yabay mangayo sang Dios, yatagan naan. Kariko nang yabay maganap, pyapakita nang Dios kanilan yang yaanap nilan. Kariko nang yabay magpabati sang tatakup, pyapasurud nang Dios.

⁹"Kamo na manga ama, aw ayowan kamo nang manga isu mayo nang paan, nanang aatag mo, bato? Di sa. Yaan yang aatag mo yang yaayo naan. ¹⁰Ayn nang

yaayo naan, yaan yang aatag mo. Aw mangayo nang isda yang anak mo, di mo yaan atagan nang tinanap. ¹¹Sana kamo na yakasara, yatigam kamo matag nang mangkadyaw na pagatag sang kamayo manga anak. Aw di pa mo sa yang kamayo Ama diglangit, na podo mangkadyaw yang pagaatag naan sang yangayo kanaan.

¹²"Yang gosto mo na imoon kanmo nang kadaygan, yaan yang imowa kanilan. Yaan yang matungtung na pagpangagad sang manga balaod na pyagaindo ni Moises. Yaan arag yang pyagaindo nang manga propeta nang Dios kadini."

Yang Mapiyut na Tatakpan

(Lukas 13:24)

¹³"Yaan yang agiya mayo yang mapiyut na tatakpan padurug adto sang kasakopan nang Dios. Kay aw magi kaw nang marowag na tatakpan adto sang daran na buku nang marisud agiin, madatung kaw sang pandatnganan na impirno na makasapad kanmo. Madaig yang yamagi disaan na daran padurug adto sang impirno. ¹⁴Yang amagi nang mapiyut na tatakpan adto sang daran na marisud agiin, yaan yang madatung sang kasakopan nang Dios. Tagbi da yang yamagi saan na daran."

Akatigaman yang Kaoy Pinaagi sang kanaan Bonga

(Lukas 6:43-44)

¹⁵"Managkido kamo daw kamo makatoo sang mangkagaro na magindoway na yagasiling nang propeta nang Dios, waingkawng yakapagkaraat sang manga otaw yang kanilan pagindo na buku nang matungtung, mayn silan nang laag na ido na gapatay sang manga ayup na karnero. ¹⁶Pagkita mayo sang manga imo nilan, mikilara kamo na silan mangkagaro na magindoway. Maynang pagkilara mayo sang manga kaoy,

aw tanawun mayo yang bonga, akatigaman mayo yang kaoy. Pananglitan, yang kogon di mobonga nang omay. Yang banag di mobonga nang pagkaanun na bonga. ¹⁷⁻¹⁸Yang madyaw na kaoy yobonga nang madyaw na bonga, dili mobonga nang maat. Yang maat na kaoy yobonga nang maat na bonga, dili mobonga nang madyaw. ¹⁹Yang kaoy na wa obonga nang madyaw na bonga, pipila kayan pyangotod aw saraburan adto sang atoron. ²⁰Maynaan yang mangkagarang na magindoway, aw kitaun mayo yang kanilan maat na batasan, matigam kamo na maat yang kanilan pagindo.”

Wara Ako Ikilara Kamayo

(Lukas 13:25-27)

²¹Yabay magindo si Jesus, laong, “Maski yabay yang otaw maglaong, ‘Si Jesus yang kanak Ginoo,’ aw di yaan mangagad sang pagbuut nang kanak Ama diglangit, di yaan makasurud sang kasakopan nang Dios. Yaan gaid yang amasakop nang Dios yang yangagad sang kanaan pagbuut. ²²Aw domatung yang allow na pagaokom da nang Dios sang manga otaw, madaig yang magalaong kanak, ‘Kay Ginoo, ingaranan nami yang kanmo aran nang paggogod nami sang amapagguna nang maori na manga allow, pyaparogwa nami yang mangkaraat na yarasak sang manga otaw, madaig yang dagdagug na imo nami na kaburungburungan, kay ingaranan nami yang kanmo aran na aon gaom nang pagimo nami sini kariko.’ ²³Awgaid magalaong ak kanilan, ‘Maski gaimo kamo saan, wa ta kamo ikilaraa. Dadaan kamo buku nang kanak. Panaw kamo adto na makasasara.”

Yang Dowang ka Otaw na Yagaimo sang Baray

(Lukas 6:47-49)

²⁴Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Kariko nang yaningug sining pagindo ko kayan yangagad, maynang ungudan na otaw na gabaray na syasangkob naan sang dagdagug na bato yang baray. ²⁵Yomoran nang dagdagug, kayan yomaa yang tobig, kayan dyagmusan nang samut yaan na baray. Awgaid wa akatangug, kay syasangkob sang bato. ²⁶Awgaid kariko nang yudungug sining pagindo ko kayan wa mangagad, maynang sangu na otaw na gabaray disang mayamuk na lopa. ²⁷Yomoran nang dagdagug kayan yomaa, kayan dyagmusan nang samut yaan na baray. Yaparabay matowad aw kasapad.”

Yagadan nang Gaom nang Dios yang Pagindo ni Jesus

²⁸Yaan yang pagindo ni Jesus disaan. Yang magkadaig na yanagkatipon disaan yamangkabungburung na yudungug sang pagindo naan. ²⁹Buku nang maynang pagindo nang kanilan magindoway sang balaod yang pagindo ni Jesus, kay yang kanaan pagindo yagadan nang gaom nang Dios.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Laro na Sanla nang sang ka Otaw

(Markos 1:40-45; Lukas 5:12-16)

8 Pagtobang ni Jesus agbaba, magad yang magkadaig na otaw. ²Aon otaw na laroon nang sanla. Laban manapon yaan na laro. Yodorod yaan kang Jesus kayan lyomood asang atobangan naan, laong, “Kay Ginoo, aw imoon mo, yatigam ako na makapagkadyaw kaw sang kanak lawas.” ³Kayan pyoti ni Jesus yang otaw na sanlaun, kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Gosto ko imoon yaan. Pagkadyaw da sang sakit

mo.” Pagsorit ni Jesus, maparabay yaan magkadyaw. ⁴Kayan pyaglaong yaan ni Jesus, “Ayaw naa magpakatigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo. Singadto sang magampoway antak kitaun naan na wa day sakit mo. Pagdara nang pagatag mo kay yaan yang sogo ni Moises kadinini sang otaw na kyablongan da sang kanaan sakit, aw antak katigaman da nang manga otaw na ikaw yagkadyaw da.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Sogwanun nang Kapitan

(Lukas 7:1-10)

⁵Pagkatapos disaan, komadto si Jesus sang barrio na Kapernaum. Yadatung yaan, yodorod agkanaan yang kapitan nang sondaro na buku nang Judio. Sang gatos yang sakop naan na manga sondaro. ⁶Yagapakallaat yaan kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, asang kanak baray yang kanak sogwanun, yamasakit, yamatay yang sang otod na lawas, laban kyukudul.” ⁷Laong ni Jesus, “Akadtowan ko yaan, apapagkadyawun ko.” ⁸Yimibak yang kapitan kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, labaw pa kaw kanak, ayaw da magtillasay adto kanami. Maski di kaw komadto sang kanak baray, ikaw yang aon gaom na magaid kaw dini maglaong, ‘Yagkadyaw da yang kanmo sogwanun,’ kayan magakadyaw da yaan dato. ⁹Min ko. Yangagad ak sang kanak pangoro. Arag yangagad kanak yang kanak manga sakop na sondaro. Aw sagoon ko yang isa, laong, ‘Panaw,’ mapanaw yaan. Aw tawagun ko yang isa, laong, ‘Adi kaw,’ modorod yaan ani kanak. Aw sagoon ko yang kanak allang, laong, ‘Yani yang imowa,’ yaan yang imoon naan. Maynaan ikaw. Aw paglaongon mo ‘Pagkadyaw,’ maparabay yaan magkadyaw.” ¹⁰Yamapamoragkat yang mata ni Jesus pagdungug naan sang sorit nang kapitan. Ya-

galaong yaan sang manga otaw na yamagadagad kanaan, “Maski digkanatu na taga Israel, way kikita ko na yamanarig kanak na maynang pagkanarig nining kapitan na buku nang taga Israel. ¹¹Paningug kamo sining pagalaong ko. Madaig na manga otaw na buku nang Judio na sikun sang karowagan nang donya na pagasakopon nang Dios diglangit. Mapagsaro silan komaan diglangit kang Abraham aw kang Isaak aw kang Jakob na manga Judio. ¹²Awgaid maski manga sompaw kamo ni Abraham, madaig digkamayo yang di da makarasak sang kasakopan nang Dios na yaandam naan kamayo, awgaid oontog kamo asang kangitngitan na maawat sang paguya nang Dios. Abay managtiyao dato, abay managoyagut yang onto mayo kay laban kamo akasakitan.” ¹³Kayan yaglaong si Jesus sang kapitan, “Unug da. Daw nanang tyotoowan mo na amaimo ko kanmo, yaan yang imoon ko.” Paglaong ni Jesus saan, yaparabay magkadyaw yang sogwanun nang kapitan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Madaig na manga Otaw na Yamasakit

(Markos 1:29-34; Lukas 4:38-41)

¹⁴Kayan kyomadto si Jesus sang baray ni Pedro. Kikita naan yang ogangan ni Pedro na bobay, yagakorang kay yamasakit, laban mapaso yang kanaan lawas. ¹⁵Pagpoti ni Jesus sang tollo naan, magkadyaw yaan, kayan yagbanon aw tayoda naan si Jesus.

¹⁶Pagsallup nang suga, daraun nang manga otaw adto kang Jesus yang madaig na manga otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Pyaparogwa ni Jesus yang mangkaraat. Pagdungug nang mangkaraat sang sorit ni Jesus, mallogwa. Arag pyapagkadyaw naan yang kariko nang yamangkasakit. ¹⁷Yaning manga imo ni Jesus, yaan yang pag-

toman sang syosolat kadini ni Isaias na propeta nang Dios na yagalaong, “Yang kanatu manga sakit kyakamang naan.”

Madaig Garo na manga Otaw yang Gosto Amagad kang Jesus

(Lukas 9:57-62)

¹⁸ Pagkita ni Jesus na laban da madaig yang otaw na yanagkoro digkanaan, maglaong yaan sang manga inindo naan, “Mataripag kita agdipag nining dagat.” ¹⁹ Nang wa pa silan makataripag, aon magindoway sang balaod ni Moises na yagalaong kang Jesus, “Kay Ginoo, maski diin kaw abay ak magadagad.” ²⁰ Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Madyaw pa yang milu, aon kanilan lokwanan; madyaw pa yang langgam, aon kanilan aponan. Toyo ako na gyugual nang anak nang otaw, way kanak matagan paguya. Ayn nang adatungan ko nang gabi, asaan dak makakorang. Anda, kay lagi, amagad pa kaw kanak?” ²¹ Aon oman isa na inindo ni Jesus na yagalaong kanaan, “Kay Ginoo, omori ak naa. Aw matay da si ama, amagad dak nimo.” ²² Yimibak si Jesus, laong, “Ikaw, agad da abay kanak. Ayn nang di nakun amagad yaan yang paglubunga sang yamatay.”

Syasagda ni Jesus yang Bagyo

(Markos 4:35-41; Lukas 8:22-25)

²³ Kayan syomakay si Jesus sang barangay. Yamagad naan yang kanaan manga inindo na mataripag da silan nang dagat. ²⁴ Asang barintungan silan nang dagat, sakadyap kyumurug da yang laban dagdagu na bagyo. Kyasabawan da yang barangay nang pagmumunungun na barud. Yamamugtuk si Jesus matorog. ²⁵ Dyodorodan yaan nang kanaan manga inindo kayan pyokaw. Yagalaong silan, “Tabangi kami, kay Ginoo, bay kita marunud.” ²⁶ Yimibak si Jesus, laong, “Nanga kamo yamal-

luk? Tagbi pa kadi yang pagsarig mayo kanak.” Pagkatigbangon ni Jesus, magindug kayan syagda yang samut aw yang manga barud. Lyumunung da yang bagyo, wa da magasamut, wa da magabarud. Kariko arag da liminaw. ²⁷ Yamaburungburung yang yasakay. Yanagkabarawbaraw silan, laong, “Nana kadi yaan na otaw? Magsagda sang samut, wa da magasamut. Magsagda sang barud, wa da magabarud.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Dowang ka Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Markos 5:1-20; Lukas 8:26-39)

²⁸ Yadatung silan si Jesus agdipag nang dagat, asang banwa na Gadareno. Pagawas ni Jesus sang barangay, songonon yaan nang dowang ka otaw na asaan da managuya sang gikub na butanganan nang patay. Lyarasakan silan nang mangkaraat na yagapabaya kanilan. Laban silan kallukanan. Wa day magagi disaan na daran kay pyagauyaan naan doon. ²⁹ Pagkita nilan kang Jesus, maparabay silan komowaaw kayan yaglaong, “Ikaw na Anak nang Dios, nanang kyakaniyan mo? Arasayun da mo kadi kami sari wa pa adatung yang allaw na pagaokom mo?” ³⁰ Buku nang maawat disaan, aon magkadaig na yayup na baboy na yanagpandolyang. ³¹ Yagapakallaat yang mangkaraat kang Jesus, laong, “Aw parogwaun mo kami, parasaka kami sadtong manga baboy.” ³² “Uu,” laong ni Jesus, “unug da kamo.” Kayan lyomogwa silan disang dowang ka otaw aw lasak silan sang manga baboy. Paglasak nang mangkaraat sang manga baboy, managpandaragan yang manga baboy adto sang pangpang aw kallog adto sang dagat, kayan yabos marumus aw kamatay.

³³Pagkita saan nang manga mag-tonggoway sang baboy, mandaragan adto sang barrio. Yagabatok silan sang kyakainangan nang dowang ka otaw na lyarasakan nang mangkaraat aw yang kyakainangan nang manga baboy. ³⁴Kayan kariko nang maguya sang barrio yosongon kang Jesus. Pagkita nilan kang Jesus, magpakallaat silan antak manaw yaan sang kanilan banwa.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yatay da yang sangkilid na Lawas
(Markos 2:1-12; Lukas 5:17-26)

9 Kayan syomakay si Jesus nang barangay na mataripag adto sang banwa na pyagauyaan naan nangaon. ²Yadatung silan disaan, yadatung yang yanaglakat sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas. Pagkita ni Jesus na yasarig silan kanaan, maglaong yaan sang yamasakit, “Ayaw da magkaundug, kay baklug, kay pyasaylo ra kaw adoon sang kanmo manga sara.” ³Pagdungug sang sorit ni Jesus nang manga magindoway sang balaod ni Moises, maglaong silan nang surud nang ginawa nilan, “Bading kaparaat nang sorit naan, kay yapagonawa yaan sang Dios.” ⁴Si Jesus na yatigam sang kanilan dum-dum, yagalaong kanilan, “Nanga kamo yabay magdumdum sang maat na maynaan?” ⁵Na paningug kamo, wain yang marisud, daw yang magalaong ako, ‘Pyasaylo ra kaw sang kanmo sara,’ daw yang magalaong ako, ‘Pagbangon aw panaw?’ ⁶Adoon apakita ko kamayo na ako na gyugual nang anak nang otaw aon gaom sang pagpasaylo sang maski sini na otaw sang kanaan manga sara pinaagi sang papagkadyaw ko sini na otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas naan.” Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas naan, “Pagbangon, kay baklug, lorosa yang pyagalakat

kanmo aw ori da agkamayo.” ⁷Kayan yaparabay yaan magbangon aw ori. ⁸Pagkita nang manga otaw saan na imo ni Jesus na yagadan nang gaom nang Dios, mangkarikad yang atay nilan. Kayan byantog nilan yang Dios na yamatag sang otaw nang maynaan na gaom.

Yang Pagagad ni Mateo kang Jesus
(Markos 2:13-17; Lukas 5:27-32)

⁹Pagkatapos ni Jesus magimo saan, manaw yaan. Kaba yapanaw yaan kikita naan yang otaw na pyangangaranan ni Mateo na yagaingkod disang bayadanan sang miyoras. Si Mateo yang manokot sang miyoras. Yagalaong si Jesus kanaan, “Bay da, agad kanak, abay ta kaw indoon.” Kayan yimindug si Mateo aw agad kang Jesus.

¹⁰Wa akadogay disaan, tikakaan da. Yakaan si Jesus aw yang manga inindo naan asang baray ni Mateo. Madaig disaan arag yang mannokot sang miyoras aw yang manga otaw na arag saraun na arag yoobit nang manga Pariseo kay wa mangagad sang pagindo nang kanang Pariseo magindoway. Kariko nilan yapagsaro kang Jesus komaan. ¹¹Pagkita nang manga Pariseo kang Jesus na yapagsaro komaan saan na manga otaw, magosip silan sang manga inindo ni Jesus, laong, “Nanga yang Ginoo mayo yapagsaro komaan sang manga mannokot sang miyoras aw yang manga otaw na saraun na arag wa mangagad sang kanami pagindo?” ¹²Pagdungug ni Jesus sang kanilan sorit, mibak yaan, laong, “Ayn nang aon sakit magapaborong; yang way sakit, dili. ¹³Dumduma mayo yang kaorogan nang sorit nang Dios na yagalaong, ‘Yaan yang madyaw ko yang amallaat kamo sang arag kamo otaw. Aw dili kamo mallaat sang arag kamo otaw, yang pyapatay mayo na ayup na pagatag mayo kanak

di makaontol kanak.' Ako," laong ni Jesus, "yakani sang donya na magatawag sang manga otaw na yatigam na aon sara nilan, kay silan yang maynang manga otaw na yamasakit na magapaborong kanak. Toyo yang manga otaw na gadumdum na way maat na imo nilan, di modorod kanak, wakaw di ak makatabang kanilan."

Yang Pagosip bain sang Pagdili sang Pagkaan aw Yabay Magampo

(Markos 2:18-22; Lukas 5:33-39)

¹⁴Yadatung agkang Jesus yang manga inindo ni Juan na Magbawtismoway. Yagalaong silan kang Jesus, "Kami aw yang manga Pariseo, aon manga allaw na di kami magkaan. Nanga yang kanmo manga inindo wa magagaon sang kanami batasan na aw yabay kami magampo, di kami magkaan?" ¹⁵Yimibak si Jesus kanilan na gapananglitan, laong, "Aw aon kasal, kaba iyan pa yang kyakasal yabay komaan yang yatambong sang kasal, yanaguma silan. Toyo aw domatung yang allaw na amakamang kanilan yang kyakasal, baya da di da silan makaan kay yamangkaundug. Magonawa saan, aw aani pa ako, abay komaan yang kanak manga inindo." Maynaan yang ibak kanilan ni Jesus.

¹⁶Pyagalaong ni Jesus na yang kanaan pagindo dili odogpo sang dadaan na pagindo. Yagapananglitan si Jesus na yagalaong, "Maat paglunub yang baya na sapot sang marongo na dagom. Aw maglunub nang baya na sapot na wa pa ukukus, pagkukus nang baya na sapot kagawidan yang dadaan, kayan yadodogo marasi."

¹⁷Yoman magpananglitan si Jesus, laong, "Yang bago na inmun di alacak sang dadaan na lasakanan na paris nang baka kay yang dadaan na lasakanan di da maganod. Aw lasak mayo yang bago na inmun sang dadaan na lasakanan,

kayan syomobo yang inmun, moboto yang lasakanan. Kayan yakayam yang lasak aw yang lasakanan. Yatigam kamo na yang madyaw butangan nang bago na inmun yang bago na imo na paris na abay pa gomanod." Yaan, pyagaindo ni Jesus antak silan matigam na yang kanaan pagindo di odogpo sang kanilan dadaan na pagindo.

Yang Anak nang Pangoro nang manga Judio aw yang Bobay na Yopoti sang Kilid nang Dagom ni Jesus

(Markos 5:21-43; Lukas 8:40-56)

¹⁸Kaba yagaindo si Jesus, yadatung yang matikadung na pangoro nang manga Judio. Yolood yaan asang atobangan ni Jesus, kayan yaglaong, "Baya pa na byobogtowan sang ginawa yang isu ko na bobay. Agad naa kanak agkanami aw damdama doon antak maboi." ¹⁹Kayan yomagad kanaan si Jesus aw yang kanaan manga inindo.

²⁰⁻²¹Aon masakitin na bobay disaan na arag yigiyod kang Jesus. Sapamporo aw dow na ka toig yabay doogoon yaan na bobay, wa atangkudi. Yodorod yaan agkang Jesus kay laong nang dum dum naan, "Gatang ak makapoti sang kilid nang kanaan dagom, magakadyaw da ako sang kanak sakit." Wakaw yang bobay yapasaid said sang likod ni Jesus, kayan pyoti naan yang kilid nang dagom ni Jesus. ²²Kayan yapakabilik si Jesus, yomatobang da sang bobay, kayan yaglaong yaan kanaan, "Ayaw da magkalluk, kay idi, yang pagkanarig mo kanak yaan yang yakapagkadyaw kanmo." Yaparabay yang bobay magkadyaw.

²³Pagdatung ni Jesus sang baray nang matikadung, kimita yaan sang yanagmatay aw yang magkadaig na manga otaw na laban yamataro na yamatay yang isu nang matikadung. ²⁴Yagalaong si Jesus, "Pamanaw kamo adto logwa.

Wa akamatay yang isu, yagaid matorog.” Pyanagikiran nilan si Jesus, laong nilan, “Yatorog pa kadi yang yamatay da?” ²⁵ Kayan pyalogwa ni Jesus yang manga otaw, aw singadto yaan surud, kyomadto ra sang isu. Pyopoti naan yang tollo nang isu, kayan yagboi aw pagbangon. ²⁶ Wakaw yakarimpud sang banwa gogodon yaan na imo ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Dowang ka Otaw na Arag Bota

²⁷ Yomanaw da si Jesus, kayan gimiyod kanaan yang dowang ka otaw na arag bota. Yagatawag silan kang Jesus, laong, “Ikaw na sompaw ni Dabid, kallaati kami, wa kami ikita.” ²⁸ Pagpanik ni Jesus sang baray, manik arag yang dowang na bota, yamagad kanaan. Kayan yagosip si Jesus, laong, “Yotoo kadi kamo na ako yang makapagkadyaw sang mata mayo?” Yimibak silan, laong, “Uu, kay Ginoo, yotoo kami na ikaw yang makapagkadyaw kanami.” ²⁹ Kayan pyoti naan yang kanilan mata aw paglaong, “Pagkadyaw da, kay yang pagkanarig mayo kanak yaan yang yakapagkadyaw kamayo.” ³⁰ Yaparabay da silan kimita. Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da mayo pagbatokon yang imo ko kamayo.” ³¹ Awgaid yomanaw da silan kayan byatok nilan sang kariko nang maguya disaan na banwa yang imo kanilan ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Bubu na Otaw

³² Pagpanaw nilan, domatung agkang Jesus yang manga otaw na gadara sang otaw na yamabubu kay pyagabayaan nang mangkaraat. ³³ Pyaparogwa ni Jesus yang yarasak sang otaw na mangkaraat. Yaparabay yaan makapagsorit. Yamaburungburung yang magkadaig na manga otaw na

yanagkoro disaan. Yanaglaong silan, “Dungan wa pay maynaan na imo disining kanatu banwa na Israel. Baya adoon yang pagkita ta sang maynaan na imo.” ³⁴ Awgaid yang manga Pariseo yagapakaraat kang Jesus. Yagalaong silan, “Yakaimo si Jesus magparogwa sang mangkaraat disang otaw kay pyagabuutan yaan nang pangoro nang mangkaraat.”

Yamallaat si Jesus sang manga Otaw

³⁵ Yakarimpud si Jesus disaan na banwa, yakadto yaan sang manga barrio aw adto sang makilibot nang manga barrio. Yangindo yaan asang kanilan manga pagtitiponan. Yagababatokon yaan sang madyaw na batok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yakadyaw si Jesus sang kariko nang kyukudlan nang manga otaw, maski nana na sakit gakadyaw naan. ³⁶ Pagtanaw ni Jesus sang kawtawan na yanagkoro, mallaat yaan kanilan, kay yamakudugkudug silan nang kanilan kabutang durug way kyakatigaman nilan na makatabang kanilan. Yang manga otaw maynang karnero na bay matay na way magbantayay kanilan. ³⁷ Wakaw yagapananglitan si Jesus na yagalaong sang kanaan manga inindo, “Madaig yang mudungug garo sang sorit nang Dios toyo way gabatok kanilan. Silan maynang omay na aganiin da. Karowag naan na ganiin, tagbi da yang gomagani. ³⁸ Wakaw pagampo kamo sang Dios na tagtomon sang ganiin antak magsogo yaan sang madaig na manga gomagani adto sang kanaan ganiin.”

Yang Samporo aw Dowang na manga Inindo ni Jesus

(Markos 3:13-19; Lukas 6:12-16)

10 Tyatawag ni Jesus agkanaan yang samporo aw dowang na kanaan inindo kayan yatagan naan

silan nang gaom antak parogwaun nilan yang manga mangkaraat na yarasak sang otaw aw antak silan makapagkadyaw sang maski nana na sakit na ukukuran nang otaw. ²Yang samporo aw dow a na inindo ni Jesus na yatagan naan nang gaom, silan yang manga pinili naan na pyagangaranan naan nang apostol kay silan yang osogoon naan. Yani kay yang manga aran nang samporo aw dow a na apostol: kaisa ni Simon na pyagangaranan ni Pedro, kadwa ni Andres na mangod ni Simon. Yang yasapit, yang dow a na kang Sebedeo anak na si Santiago aw si Juan. ³Yang yasapit, si Pelipe aw si Bartolome; yang yasapit, si Tomas aw si Mateo na mannokot sang miyoras; yang yasapit, si Santiago na anak ni Alpeo aw si Tadeo. ⁴Yang yasapit, si Simon na gyugual nang saranig sang kanilan banwa. Yang maori si Judas Iskariote. Si Judas yang matabang sang yapagkontara kang Jesus.

**Yang Sogo sang Samporo
aw Dow a na manga Inindo**

(Markos 6:7-13; Lukas 9:1-6)

⁵Wa pa osogowa ni Jesus yang samporo aw dow a, tyotogon pa silan. Pyagalaong ni Jesus silan, “Ayaw kamo magkadto sang banwa na buku nang paguya natu na manga Judio. Ayaw arag kamo magkadto sang manga barrio ag Samaria. ⁶Yaan yang onaa mayo kadtowi yang karomonan ta na sompaw ni Israel kay madaig yang wa pa pagasakopa nang Dios. Silan maynang ayup na karnero na yamatanak kay way yagabantay kanilan. ⁷Kadto kamo aw batoki mayo silan. Paglaonga mayo na yang Dios aglangit bay magari sang manga otaw disining donya. ⁸Papagkadyawa mayo yang yamangkasakit.

Papagboiya yang yamatay. Yang la-roon nang sanla, papagkadyawa mayo. Parogwaa mayo yang mangkaraat na gapabaya sang manga otaw. Yang pagatag kamayo nang Dios na gaom wa naan apabayadi kamayo, wakaw di kamo magpabayad sang atabangan mayo. ⁹Ayaw kamo magdara nang sapi asang borosa mayo, maski sang ka daku da. ¹⁰Ayaw kamo magdara nang maski nana na potos. Ayaw magdara nang sapatos aw bangka. Ayaw mayo paglapida yang kamayo dagom, gatang isa yang pandagoma mayo. Kay yang batasan nang otaw sang sogwanun naan, kariko nang yakaukid sang sogwanun aatag naan.”

¹¹Laong ni Jesus, “Maski diin kamo datung, anapa mayo daw sini disaan na banwa yang magapapanik kamayo. Imowa mayo yaan panawanan datnganan kaba iyan pa kamo disaan na banwa. ¹²Pagpanik mayo sang manga baray maglaong kamo, ‘Panalanginan kamo nang Dios.’ ¹³Aw tomangkap silan kamayo, amatoman yaang pyagalaong mayo kanilan. Toyo aw di silan tomangkap kamayo di amatoman yaang pyagalaong mayo kanilan. ¹⁴Aw aon banwa na adatungan mayo na di matangkap kamayo na di maningug sang pagindo mayo, parabay kamo panaw. Pagpanaw mayo, takdaga yang abog asang siki mayo na toosanang kani-lan pagdili sang pagindo nang Dios. ¹⁵Pagalaong ko kamayo na aw domatung yang allow na pagaokom da nang Dios sang manga otaw na wa atangkap sang kanaan pagindo, laong pa mo sa isilotan nang Dios yang banwa na Sodoma aw Gomora, na kadini syasapadan naan, labaw pa saan yang isilot naan sang manga otaw asang banwa na wa atangkap kamayo.”

Arasayun yang manga Inindo ni Jesus

(Markos 13:9-13; Lukas 21:12-17)

¹⁶Yabay magindo si Jesus, laong, “Kariko mayo, osogoon ko adto sang manga otaw na magarasay kamayo. Panagkido kamo kay kamo maynang karnero na yamalibot nang manga yaras na ido. Masi arasayun kamo di kamo magbarus maglasay sang masi sini na otaw. ¹⁷Pakatagap kamo asang panawan mayo kay aon arag kamo Judio na magadakup kamayo. Adaraun kamo adto sang kanilan pangoro, osipin kamo kayan lyabut kamo asang kanilan pagtiponan. ¹⁸Apadakup kamo aw daraa kamo asang atobangan nang manga pangoro nang goberno kay yotoo kamo kanak. Aw adto ra kamo sang atobangan nilan makapagbatok da kamo kanilan antak arag dumungug sang madyaw na batok yang manga otaw na buku nang Judio. ¹⁹Aw osipin kamo nilan, di kamo magkaundug daw nanang iibak mayo, daw monnonong paglaong mayo, kay yang Dios yang magabaya kamayo sang iibak mayo. ²⁰Yang pagalaong mayo buku nang sikun sang kamayo dumdum, kay yang Espirito nang kamayo Ama na Dios yang magabaya kamayo pagsorit.

²¹“Madatung yang timpo,” laong ni Jesus, “na apapatay nang otaw sang kadaygan yang kanaan manga lomom na yasarig kanak. Magonawa apapatay nang manga ama yang kanilan manga anak. Mapagkontara yang manga anak sang kanilan taganak, kayan pyatay yang taganak kay yaan yang sogo nang anak naan. ²²Kamo na yangagad kanak yang akaraatan nang kariko nang otaw. Mapagkontara silan kamayo kay kiki-lara kamo nilan na yotoo kamo kanak. Toyo masi laban karaatan kamo, yang masi sini, aw dili ayawan naan yang pagtoo naan kanak matag sang pagkamatay naan, yaan yang akaaronan nang

kinaboi na sikun sang Dios. ²³Aw aon manga otaw na garasay kamayo, paglonos kamo adto sang isa na banwa. Pagalaong ko kamayo na tinuud na di pa kamo makarimpud sang banwa na Israel na pyapakadtowan ko kamayo, ako na gyugual nang anak nang otaw madatung da ani kamayo.”

²⁴Yabay magindo si Jesus, laong, “Way inindo na marabaw sang yagaindo kanaan, mayn oman nang sogwanun, way sogwanun na marabaw sang yagasogo kanaan. ²⁵Aw imoon nilan yang maat kanak na kamayo magindoway, labi pa kamo na kanak manga inindo. Sana ako na kamayo Ginoo, pyagan-garanan nilan nang Anak ni Satanas, aw di pa mo sa kamo na syosogo ko, labi pa kamo pagangaranan nang manga maat na aran.”

Yang Dios yang Akalluk

(Lukas 12:2-7)

²⁶“Awgaid kamo, ayaw kamo magkalluk nang otaw na mapagkontara kamayo, kay yang manga imo nilan na tyago akabokasan nang maori na allow, aw yang kanilan sorit na wa apakatigaman akatigaman nang maori na allow. ²⁷Yang pyagalaong ko kamayo nang kitaay da, yaan yang pagarimpud mayo sang kariko nang otaw batokon. Yang kyakayaas ko kamayo yaan yang pagalaong mayo sang pagkadaigan nang otaw batokon. ²⁸Ayaw magkalluk sang otaw kay aw patayun kamo nilan, yang lawas gaid mayo yang amatay, di silan makasapad sang kamayo kallowa. Yaan gaid yang kalluki mayo yang Dios kay yaan makaimo magsilot sang lawas aw kallowa adto sang laga nang atoron asang impirno nang way katapusan. ²⁹Yang dowam book na mamayantuk na langgam, sang ka daku yang bayad. Masi laban barato, di silan amaorog

asang lopa aw di pagbuutan nang kamayo Ama na Dios. ³⁰Kamo, labaw pa sang langgam yang pagtagap kamayo nang Dios, sana yang logay mo kyakatigaman naan yang kadaig. ³¹Wakaw ayaw magkalluk kay labaw yang karugun kamayo nang Dios sang karugun naan sang manga langgam.”

**Yang Yagalaong aw yang
Yagatago na si Kristo yang Ginoo**

(Lukas 12:8-9)

³²“Yang manga otaw na magalaong sang kadaygan, ‘Si Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ abatokon ko oman sang kanak Ama na aglangit na yaan na otaw kanak. ³³Awgaid yang otaw na magalaong sang kadaygan, ‘Buku ni Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ pagalaong ko oman sang kanak Ama na aglangit na yaan na otaw buku nang kanak.”

**Wa Akawara yang Panagtatanamun
nang manga Otaw**

(Lukas 12:51-53; 14:26-27)

³⁴“Ayaw kamo magdumdum na yakani ako sang donya na amawara yang panagtatanamun. Wara ako akani na antak di da managtanam yang manga otaw. Sana yanagtatanamun da silan. ³⁵Kay aon motoo kanak, aon dili, wakaw aon manga anak na yosopak sang kanilan taganak. Aon arag kumukurug na bobay na yosopak sang kanaan ogangan na bobay. ³⁶Aon arag otaw na kyokontara nang kanaan pamilya kay yotoo yaan kanak.

³⁷“Aw aon otaw na yaan yang dagdagu nang kanaan ginawa yang kanaan ina aw ama, buku ako, yaan na otaw wa agayona na amaimo kanak inindo. Aw aon otaw na yaan yang dagdagu nang kanaan ginawa yang kanaan manga anak, buku ako, yaan na otaw wa agayona na amaimo kanak inindo. ³⁸Yang otaw na yamalluk

mangagad sang kanak pagindo kay daw patayun, yaan na otaw wa agayona na amaimo kanak inindo. ³⁹Yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.

Yang Barus na Aatag nang Dios

(Markos 9:41)

⁴⁰“Yang yatangkap kamayo na kanak manga inindo, yaan yang yatangkap kanak, aw yang yatangkap kanak yatangkap sang Dios na yagasogo kanak. ⁴¹Aw aon otaw na matangkap sang propeta nang Dios kay yang Dios yang yagabaya saan na propeta, yaan na otaw madawat sang barus na maynang barus na aatag nang Dios sang propeta. Aw aon otaw na matangkap sang madyaw na otaw kay yaan yang madyaw na inindo ni Jesus, yaan na otaw madawat sang barus na maynang barus na aatag nang Dios sang madyaw na inindo naan. ⁴²Pagalaong ko kamayo, aw aon otaw na magapainum nang tobig sang maski sini na tomotoo kanak, kay yaan kanak inindo, maski sang ka tabo da yang tobig na pyapainum naan, yaan na otaw yang atagan nang Dios nang madyaw na barus.”

**Yang manga Inindo ni Juan na
Magbawtismoway na Syosogo Naan**

(Lukas 7:18-35)

11 Pagkatapos ni Jesus magindo sang samporo aw dowang inindo naan, manaw yaan na magaindo dato sang manga barrio na masaid disaan, magapatigam yaan sang sorit nang Dios sang manga otaw dato.

²Aadto pa si Juan na Magbawtismoway sang pirisowan kay pipiriso yaan ni Herodes. Pagdungug ni Juan sang manga imo ni Jesu Kristo na byabatok kanaan, sogoon ni Juan yang kanaan manga inindo agkang Jesus antak magosip kanaan. ³Pagdatung nang inindo ni Juan, magosip silan kang Jesus, laong, “Paglaongan kanami daw ikaw yang pyagalaong ni Juan nangaon na Pinili nang Dios na madatung asining donya, daw tagadan pa nami yaan abay?” ⁴⁻⁶Yimbak si Jesus kanilan, laong, “Nanang kikita mayo na yiimo ko? Aon bota na kimita da oman, pyapagkadyaw ko. Aon pongko na yomanaw da. Aon laroon nang sanla na pyapagkadyaw ko. Aon bungul na dyumungug da. Aon yamatay da na pyapagboi ko oman. Yang manga otaw na pobre byabatokan ko nang madyaw na batok na sikun sang Dios. Yang otaw na di amawara disang dumtum naan yang pagsarig naan kanak na ako yang Pinili nang Dios na syosogo naan asining donya, yaan yang panalangingan nang Dios. Adoon ori da kamo agkang Juan aw paglaongan yang dyudungug mayo aw yang kikita mayo na yiimo ko.”

⁷Pagkariyos nang manga inindo ni Juan, maglaong si Jesus bain kang Juan sang magkadaig na otaw na yanagkoro disaan, laong, “Pagkadto mayo kang Juan asang banwa na way maguya, nanang dyudumtum mayo na ikitaun mayo? Dumtum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakaagadagad maski nanang pagalaong maynang kogon na maski wain yang samut aadto akadarag? ⁸Nanang kyakadtowan mayo? Dumtum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakido mandagom sang madyaw na dagom? Antak kamo matigam, yang otaw na yandagom nang

maynaan dato mayo kita sang baray nang manga ari. ⁹Paglaongan kanak daw nanang dyudumtum mayo na ikitaun mayo adto, yang propeta? Laban sa tinuud na yang propeta yang gosto mayo na ikitaun. Pagalaong ko kamayo na yang kikita mayo labaw pa sang propeta. ¹⁰Kay si Juan yang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na osogoon nang Dios na apapagonaun naan kanak antak magandang sang agiin ko. ¹¹Pagalaong ko kamayo na si Juan na Magbawtismoway yang labaw sang kariko nang otaw awgaid pagpono nang Dios pagsakop sang donya maski sini na otaw na magapasakop sang Dios, marabaw pa ni Juan. ¹²Pagpono ni Juan magbatok matag adoon, aon manga otaw na yurugut magpasakop sang Dios. ¹³Wa pa adatung si Juan yang kariko nang propeta nang Dios aw si Moises na gaindo sang Balaod, dadaan da silan yagpakatigam sang manga otaw na magaari yang Dios asining donya. ¹⁴Pyapakatigam nilan na di pa magaari yang Dios, magabarik si Elias asining donya. Aw tomoo kamo sang kanilan pyapakatigam, makadarag kamo na yang pagdatung ni Juan yaan yang pagkatoman nang pyagalaong nang manga propeta na magabarik si Elias ani sang donya. ¹⁵Na, dadyawa mayo yaan paninggi antak kamo makadarag.”

¹⁶Kayan yaglaong si Jesus, “Yaning manga otaw adoon maynang manga isu na gapaballung disang pagtitiponan nang otaw. Yagatawag yang manga isu sang pagaobay nilan, ¹⁷laong, ‘Kamo, maski kyakatikan kamo nami wa kamo managsayaw. Yagasiling kami nang gamatay, toyo kamo wa man kamo managmatay.’ ¹⁸Yagagaon saan na manga isu yang otaw adoon kay way tyatangkap nilan. Kikita nilan si Juan na di maginum sang imun, na wa

akaan aw yabay magampo, kayan yaglaong silan na si Juan pyagabayaang nang mangkaraat. ¹⁹Amayna kikita nilan ako na gyugual nang Anak nang otaw na yakaan, yimum, kayan yaglaong silan, “Tanawa sa, matikaan si Jesus aw parainum. Yapagobay si Jesus sang manga otaw na saraun aw yang manga mannokot sang miyoras na arag yalapas sang balaod.’ Awgaid,” laong ni Jesus, “pagkita ta sang manga imo nang Dios, katigaman ta na yaan ungodan.”

Yang manga Maguya asang Barrio na Wa Otoo

(Lukas 10:13-15)

²⁰Yang maguya asang barrio na kimita da sang madaig na mangkadyaw na manga imo ni Jesus na kyakaburungan, syasagda naan sang imo nilan na maat nang Dios, kay wa pa nilan ayawi. ²¹Wakaw yagalaong si Jesus, “Kamo na taga Korasin, kallaat da agaw mayo. Kamo na taga Betsaida, kallaat da agaw mayo. Kay yang makaburungburung na imo ko disang kamayo barrio na manga Judio, aw inimo pa ko yang maynaan na manga imo disang barrio na Tiro aw Sidon na buku nang barrio nang Judio, yanagpandagom da silan nang maitum aw sabogi nilan yang oro nilan nang abo antak katigaman na yayawan da nilan yang maat na imo nilan. ²²Paningug kamo, aw magokom da yang Dios na isilotan yang taga Tiro aw taga Sidon, labi pa kamo isilotan na taga Korasin aw taga Betsaida. ²³Kamo na manga otaw ag Kapernaum, gosto mayo na pagabantog kamo nang kariko, awgaid kamo yang oontog adto sang laga nang atoron disang impirno. Kay yang makaburungburung na imo ko disang kamayo barrio, aw inimo pa ko nangaon yang maynaan na manga imo disang barrio na Sodoma, iyan da

adoon yaan na barrio, wa asapadi nang Dios. ²⁴Paningug kamo, aw magokom da yang Dios na isilotan yang taga Sodoma, labi pa kamo isilotan na taga Kapernaum.”

Singadi Kamo Kanak, Papagpatanaun Ko Kamo

(Lukas 10:21-22)

²⁵Kayan yagampo si Jesus, yagalaong, “Kay Ama, ikaw yang makagagaom aglangit aw asang karowagan nang donya. Yamapanumdom ak kanmo kay pyapatigam mo yang kanmo paagi sang manga otaw na wa magaambog nang kanilan katigaman. Awgaid wara mo apakatigaman yaan sang manga otaw na yaan yang kyakanarigan yang kanilan katigaman. ²⁶Yamapanumdom ak, kay Ama, kay madyaw yang kanmo pagbuut.”

²⁷Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Kariko arag da syarig kanak nang kanak Ama na Dios. Way yatigam na ako Anak nang Dios, yaan gaid yang yatigam yang Ama ko na Dios. Maynaan oman, way yatigam sang Ama na Dios, ako gaid na Anak naan yang yatigam aw yang manga otaw na pyapatigam ko.

²⁸“Kariko mayo na yagarisud na yamakot garo na magakadyawan, singadi kamo kanak papagpatanaun ta kamo antak kamo maorawa. ²⁹Pasakop kamo kanak, paindo kamo kanak, antak kamo makatana. Buutan ako kamayo, di ak magaparabi kamayo. ³⁰Buku nang marisud yang pagasogo ko kamayo. Buku nang mabugat yang apagawbuk ko kamayo.”

Bain sang Allaw na Pagpapatana

(Markos 2:23-28; Lukas 6:1-5)

12 Wa akadogay disaan, yamagi si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang kabatadan nang allaw na

pagpapatana. Yamangkagutum yang manga inindo naan, wakaw yasagpi silan sang batad kayan pyarisan nilan aw kaana. ²Pagkita nang manga Pariseo, maglaong silan kang Jesus, “Na, tanawa sa yang kanmo manga inindo, yalapas silan sang kanatu pagindo kay yasagpi silan sang batad ning allaw na pagpapatana.” ³Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo makadarag sang byabasa mayo na yinang ni Dabid na ari kadini? Yamangkagutum silan si Dabid aw yang kanaan manga inagad, ⁴kayan yomanik silan sang ampowanan na Baray nang Dios kayan kyomaan silan sang paan na byubutang disaan nang magampoway na pagpasalamat sang Dios. Yaan yang yinang nilan maski pyagaindo nang kanatu balaod na yaan gaid yang makakaan saan na paan yang manga magampoway disang Baray nang Dios. Awgaid maski yakaan sang Dabid saan na paan, wa silan makasara sang Dios kay yatigam yang Dios na laban silan yamaukud.” ⁵Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo arag makadarag sang byabasa mayo na yinang nang manga magampoway disang templo na syosolat ni Moises kadini na maski yabay silan maggawbuk sang kanilan gawbuk nang allaw na pagpapatana, wa silan makasara sang Dios. ⁶Matungtung na ako na dyomatung da ani sang donya labaw pa sang templo. ⁷Aon arag syosolat na pyagalaong nang Dios, ‘Yaan yang madyaw ko yang amallaat kamo sang arag kamo otaw. Aw dili kamo mallaat sang arag kamo otaw, yang pyapatay mayo na ayup na pagatag mayo kanak dili makaontol kanak.’” Kayan yaglaong si Jesus sang manga Pariseo, “Aw makadarag kamo sang kaorogan naang pyagalaong nang

Dios, dili kamo magalaong na yakasara yaning manga otaw na yanagpi sang batad nang allaw na pagpapatana kay yang pagimo saan buku nang sara sang Dios. ⁸Ako yang aon katungud na magaindo kamayo sang manga imo na madyaw imoon nang allaw na pagpapatana, kay ako yang pinili nang Dios na gyugual nang Anak nang otaw.”

Yang Otaw na Yamakungkung yang Kamot

(Markos 3:1-6; Lukas 6:6-11)

⁹Pagpanaw ni Jesus disaan, komadto yaan sang kanilan pagtitiponan kayan syumurud. ¹⁰Aon otaw digsurud na yamakungkung yang sangkilid na kamot, wa da akaunat. Aon arag disaan manga otaw na Pariseo na gosto osombong si Jesus, wakaw yagaosip silan kanaan, laong, “Aw borongon ta yang otaw nang allaw na pagpapatana antak kablongan, yakalapas kita sang balaod daw wara?” ¹¹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw aon kadi ayup ta na karnero na amallog sang mararum na kotkot, bukung akamangun ta maski allaw na pagpapatana? ¹²Laban madyaw pa nang Dios yang otaw sang karnero, wakaw aw tomabang kita sang otaw nang allaw na pagpapatana, wa kita alapas sang balaod.” ¹³Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamakungkung yang sangkilid na kamot, laong, “Unata yang yamakungkung na kamot mo.” Pyaparabay naan unatun, yaparabay magkadyaw, wa da akakungkung. Yagonawa ra yang kanaan kamot. ¹⁴Kayan lyomogwa disang pagtitiponan yang manga Pariseo. Yanagkabarawbaraw silan daw monnono yang pagpatay nilan kang Jesus.

Yang Pinili na Sogwanun nang Dios

¹⁵Yatigam si Jesus na lyaraoman yaan nang manga Pariseo wakaw yapanaw yaan disaan na banwa. Madaig yang yigiyod kanaan na manga otaw. Pya-pagkadyaw naan yang kariko nang yamangkaskakit. ¹⁶Kayan pyunpunan naan silan, laong, “Di da kamo magbatok sang kadaygan.” ¹⁷Yang paglaong ni Jesus saan na sorit, yaan yang pagkatoman nang pyapabatok nang Dios kadini kang Isaias na propeta na yagalaong, ¹⁸“Yani yang kanak Pinili na sogwanun. Karugunan ko yaan. Laban yakaontol kanak. Aatag ko kanaan yang kanak Espirito. Yang kanak matungtung na pagokom abatokon naan sang kariko nang otaw. ¹⁹Dili yaan mapagagisagis. Arag di naan apakatanogon yang kanaan sorit. Dili naan agagaan yang pagbatok naan disang daran nang barrio. ²⁰Di naan ayawan yang otaw na wa pay abay pagtoo, kay abayun naan tabangan yang maski sini na otaw na kolang pa yang pagkanarig kanaan. Di yaan magatangku magbatok aw di pa naan marimpud batokon yang kanak pagokom na podo matungtung. ²¹Amanarig kanaan yang manga otaw disang karowagan nang donya maski buku silan nang manga Judio.” Yaan yang pyagalaong nang Dios na syosolat ni Isaias kadini.

Si Jesus aw si Beelsebul

(Markos 3:20-30; Lukas 11:14-23)

²²Kayan dyomatung yang manga otaw na gadara sang otaw na yamabota aw kabubu kay pyagabayaang nang mangkaraat. Pyapagkadyaw yaan ni Jesus, yagsorit da aw magkita da. ²³Yamaburungburung yang magkadaig na manga otaw disaan. Yagalaong silan, “Sompaw koraw ni Dabid na ari si Jesu Kristo na pyagalaong na

magaari?” ²⁴Pagdungug nang manga Pariseo saan, maglaong silan, “Yaan na otaw na si Jesus yakapagparogwa sang mangkaraat kay pyagabayaang yaan nang pangoro nang mangkaraat na si Beelsebul na yamatag kanaan nang gaom.” Si Satanas yang pyagangaranan nilan ni Beelsebul.

²⁵Kyakatigaman ni Jesus yang kyakaundan nilan, wakaw pyagalaong naan sang manga Pariseo, “Dumduma mayo, aw aon sakop nang ari na yanagkarito magtanam, amallug mawara yang kanaan kasakopan. Magonawa saan yang sang ka banwa, aw abay managtatanamun yang manga otaw disaan na banwa, magakarimbura da silan. Maynaan oman yang sang ka yangognan, aw abay managtatanamun, magakarimbura da arag silan. ²⁶Wakaw” laong ni Jesus, “aw gaom ni Satanas yang kanak gaom na yagabigaw sang manga mangkaraat na sakop ni Satanas, si Satanas yang magakayam sang kanaan manga sakop, kay pyapagtanaman naan. ²⁷Yamasayup kamo na yagalaong na yaatag kanak ni Satanas yang kanaan gaom antak ako makapagbigaw sang mangkaraat na sakop naan. Kay aw matungtung yang pyagalaong mayo, arag si Satanas yang gaatag nang kanaan gaom sang manga inindo mayo na yagabigaw sang mangkaraat na gapabaya sang manga otaw. Wakaw yang imo nang manga inindo mayo yagapakatigam kamayo na yamasayup kamo. ²⁸Yakapagbigaw ako sang mangkaraat disang manga otaw kay yang Espirito nang Dios yang gabaya kanak. Tungud saan, matigam kamo na yagari da yang Dios ani kamayo.”

²⁹Kayan yaglaong si Jesus, “Yang pagdaug ko kang Satanas maynang paglasang nang sang kawtaw sang baray nang otaw na kusugan, di amakamang

yang dyayaw nang kusugan aw di yaan onaun bakoson. Aw mabakos da yaan, madyaw da pamotiin yang manga dyayaw naan. Sang maynaan,” laong ni Jesus, “makapagbigaw da ako sang manga sakop ni Satanas.

³⁰“Yang wa atabang kanak sang papagtanam ko kang Satanas yaan yang yapagtanam kanak. Yang wa atabang kanak mapagtipon sang kanak manga sakop yaan yang maynang yapagsoway kanilan. ³¹Wakaw pagalaong ko kamayo na maski madaig yang manga sara nang otaw, apasayloon pa nang Dios yang gaimo sang sara. Maski yakasara yang otaw tungud sang pagminos naan sang Dios, apasayloon pa nang Dios yaan na otaw. Awgaid yang maski sini na otaw na makasara tungud sang pagminos naan sang Balaan na Espirito, yaan na otaw yang dili apasayloon nang Dios. ³²Yang galaong nang maat kanak na gyugual nang Anak nang otaw, apasayloon pa nang Dios, awgaid yang galaong nang maat sang Espirito nang Dios na gabaya kanak laban sa di da yaan apasayloon nang Dios adoon aw maski kano.”

Ikilaraun yang Kaoy disang Kanaan Bonga

(Lukas 6:43-45)

³³Yabay magindo si Jesus, laong, “Yang madyaw na kaoy yobonga nang madyaw na bonga. Yang maat na kaoy yobonga nang maat na bonga. Yang bonga nang kaoy yang ikilaraan sang maat na kaoy. ³⁴Magonawa kamo, way madyaw na kyakapaglaong mayo kay arag kamo maat. Kamo maynang tinanap na bisaan, kay yang kyakaundan mayo na maat yaan yang pyagalaong mayo. ³⁵Aw magsorit yang madyaw na otaw, yang sorit naan arag madyaw, kay yang yakabutang sang kanaan ungud yang madyaw. Toyo yang maat na

otaw, kada magsorit maat, kay yang yakabutang sang kanaan ungud yang maat.

³⁶“Pagalaong ko kamayo, aw domatung da yang allow na pagaokom nang Dios sang manga otaw, osipin kamo nang Dios daw nanga kamo yagatorit nang maat na sorit. ³⁷Kay yang sorit mayo na yologwa sang baba mayo, yaan yang akatigaman daw isilotan kamo daw dili.”

Yang Kaburungburungan na manga Imo na Gosto Nilan Ikitau

(Markos 8:11-12; Lukas 11:29-32)

³⁸Aon manga magindoway sang balaod aw manga Pariseo disaan. Yagalaong silan kang Jesus, “Kay Magindoway, pakitaa kami sang laban kaburungburungan na imo na toosanan antak katigaman nami na yang kanmo gaom sikun sang Dios.” ³⁹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Dadaan mayo na manga otaw adoon laban mangkaparaat yang dum dum mayo. Wa kamo akanarig sang matungtung na Dios. Gosto garo mayo mikita sang laban dagdag na milagro na toosanan na ako syosogo nang Dios, awgaid yaan gaid yang apakita kamayo nang Dios yang toosanan na maynang imo nang Dios kadini kang Jonas na propeta. ⁴⁰Kadini lyaramon si Jonas nang laban dagdag na isda disang dagat. Torong allow naan disang dubdub nang isda. Magonawa saan ako na gyugual nang Anak nang otaw, marasak ako sang pandatnganan nang yamatay surud nang torong allow. ⁴¹Nang allow na pagaokom nang Dios sang manga otaw, yang manga maguya kadini dig Ninibe magalaong kamayo na toman agaw kamo silotan nang Dios. Kay pagdungug nilan sang pagpakatigam kanilan ni Jonas kadini, pyarabay nilan ayawan yang kanilan maat na imo. Awgaid kamo, sari labaw pak kang Jonas, wa mayo paninggi

yang kanak pagindo. ⁴²Kadini aon ari na bobay na maski maawat yang kanaan banwa agbarabagan, yakadto yaan sang banwa ni Solomon na ari kay antak yaan dumungug sang madyaw na pagindo naan. Nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw magalaong yaan na bobay kamayo na toman agaw kamo silotan nang Dios kay ako na labaw pa kang Solomon, wa mayo paninggi yang kanak pagindo.”

Yang Pagori nang Mangkaraat

(Lukas 11:24-26)

⁴³Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw lyomogwa da yang mangkaraat sang otaw, yamagi yaan sang manga banwa na way maguya, gaanap sang pagauyaan naan. Aw way kitaun naan na pagauyaan, ⁴⁴magalaong yaan, ‘Oman ak mori sang pyagauyaan ko nangaon.’ Pagori naan, kitaun naan na yaan wa day maguya, madyaw da. Maynang baray na kikidowan warisan aw panipuda yang manga kaukdanan. ⁴⁵Kayan kyadtowan naan na mangkaraat yang pitong ka mangkaraat na labaw pa kanaan kaparaat. Kariko nilan yakadto saan na otaw kayan lyomasak silan, yaguya da saan na otaw. Madi pa nangaon yaan nang baya isa yang yarasak. Adoon laban da gimaparaatan yaan na otaw kay waro pa yang lyomasak na mangkaraat. Maynaan yang manga otaw adoon, laban da maat yang imo, madyaw pa nangaon.”

Yang Ina aw yang manga Lomon na Usug ni Jesus

(Markos 3:31-35; Lukas 8:19-21)

⁴⁶Kaba yagaindo si Jesus sang manga otaw disaan, yadatung yang ina naan aw yang manga lomon naan na usug. Yagatagad silan kang Jesus diggowa kay aon pagalaong nilan. ⁴⁷Yang manga otaw disaan yagalaong kang Jesus,

“Yang kanmo ina aw yang manga lomon mo na usug yagatagad aglogwa kay mapagbaraw silan kanmo.” ⁴⁸⁻⁴⁹Kayan kaba yatanaw si Jesus sang manga otaw na ilibot kanaan, yagalaong yaan kani-lan, “Tinuud na aglogwa yang ina ko aw tudtuud lomon ko, toyo aon digkamayo yaakun ko na ina ko aw lomon ko. ⁵⁰Kay kariko nang yangagad sang pagbuut nang kanak Ama na aglangit, silan yang kanak mangkangod na kausgan aw kanak mangkangod na kawbayan aw kanak manga ina.”

Yang Samingay bain sang Yasabod sang Bini

(Markos 4:1-9; Lukas 8:4-8)

13 Ninyan na allaw yapanaw si Jesus disaan na baray kayan tyumugbung adto sang baybayun. Pagdatung naan asang baybayun, magingkod yaan. ²Kayan yandorod agkanaan yang magkadaig na otaw. Kay madaig yang otaw, yimindug yaan aw singadto sang barangay asang dagat, masaid sang ligad, yagaingkod yaan kaba yagaindo sang manga otaw disang baybayun.

³Madaig yang pagindo ni Jesus kani-lan pinaagi sang samingay. Laong naan, “Aon otaw na yakadto sang kanaan pawa na mananum. Gasabod yaan sang bini asang kanaan pawa. ⁴Pagsabod naan, aon yukurug adto sang daran. Yang yukurug sang daran tyotobog nang langgam. ⁵Aon oman yukurug disang batoon na lopa. Yang yukurug disang batoon na lopa madyaw yang paggiti nang tigmad. ⁶Awgaid pagsilat nang masakit na suga, wa akadogay, yagango ra kay wa makagamot nang madyaw. ⁷Aon oman yukurug asang lopa na madaig yang gamot nang sok-sokon na sagbut. Yaparabay yang sagbut tomorin, yang tanum wa otorin nang madyaw kay tyatarong nang sag-

but. ⁸Aon oman yukurug asang madyaw na lopa. Yaan yang yobonga nang madyaw, yatibog. Aon yobonga nang sang gatos. Aon yobonga nang kaanuman. Aon yobonga nang katlowan.” Maynaan yang sambingay na pyagaindo ni Jesus kanilan. ⁹Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Butangan mayo sang dum-dum mayo yaan.”

**Nanga Pyapaagi sang
Samingay yang Pagindo**

(Markos 4:10-12; Lukas 8:9-10)

¹⁰Yang manga inindo ni Jesus yodorod agkanaan kayan yaglaong, “Nanga pyapaagi mo sang sambingay yang pagindo mo sang manga otaw?”

¹¹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Yang paagi nang pagari nang Dios na wa apakatigaman naan nangaon, yaan yang pyapakatigam adoon kamayo na kanak manga inindo. Awgaid yang kadaygan na manga otaw wa naan apakatigama. ¹²Kay yang otaw na tyomoo ra na aon day kyadaragan naan na pagindo nang Dios, atagan pa yaan abay antak yaan laban makadarag nang madyaw. Awgaid yang wa otoo, akamangun nang Dios yang kanaan tagbi na kyakadaragan. ¹³Wakaw gaindo ako kanilan pinaagi sang sambingay, kay maski yabay silan tomanaw, wa ikita, maski yabay silan maningug, maynang wa udungug kay wa ubutangan asang dum-dum nilan, wakaw wa silan makadarag. ¹⁴Yatoman da digkanilan yang pyapabatok nang Dios kadini kang Isaias na propeta kay laong naan, ‘Maski yabay kamo maningug, di kamo makadarag. Maski yabay kamo tomanaw, di kamo mikita. ¹⁵Kay mabagsug yang oro mayo. Di kamo magpaningug nang madyaw. Pyagapilung mayo yang mata mayo kay aw wa kamo magimo nang maynaan, mikita kamo, mudungug kamo,

makadarag kamo, kayan syomarig kamo kanak antak makamang ko yang kamayo manga sara.”

¹⁶Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Kamo na kanak manga inindo, kamo yang pyanalanginan nang Dios kay yikita kamo sang pyapaimo kanak nang Dios aw dungug kamo sang pagindo ko. ¹⁷Dumduma mayo yani, aon kadini madaig na manga propeta nang Dios aw manga matarong na to-motoo na gosto garo nilan mikita sang kikita mayo adoon. Arag gosto garo nilan mudungug sang dyudungug mayo adoon.”

**Yoobad ni Jesus yang Sambingay
bain sang Yasabod sang Bini**

(Markos 4:13-20; Lukas 8:11-15)

¹⁸Kayan yaglaong si Jesus, “Dadyawa mayo paninggi aw dum-duma yang obadun ko na sambingay sang gasabod sang bini asang kanaan pawa. ¹⁹Yang yudungug na wa makadarag bain sang paagi nang pagari nang Dios, yaan yang maynang daran na kyakasabodan nang bini. Kayan dyomatung si Satanas, pyaparabay naan agawun yang sorit nang Dios na dyudungug nilan. ²⁰Yang pyagalaong na batoon na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, kayan yaparabay silan tomangkap saan kay madyaw nilan. ²¹Awgaid kay mababaw yang kanilan pagtoo, wa akadogay yamawara. Kay aw aon kanilan karisud, aw karaati silan nang kadaygan tungud sang pagtangkap nilan sang sorit nang Dios, yaparabay da silan magtangu sang pagtoo nilan. ²²Yang lopa na pyagalaong na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut na mallug tomorin, yaan yang manga otaw na yaningug sang sorit nang Dios, awgaid wa abay mangagad sang sorit nang Dios kay madaig yang kyakabaragan nilan.

Kay yaan yang yabay dumdumun nilan yang makaboi kanilan aw yang kanilan kadato, wakaw kyakasarikway nilan nang dumdum nilan yang sorit nang Dios, wa da nilan akaundi. Wakaw yang sorit nang Dios di kanilan makatabang.²³ Awgaid yang pyagalaong na madyaw na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug na yabay mangagad sang sorit nang Dios, yakadarag silan. Wakaw yamatoman digkanilan yang mangkadyaw na imo na pagbuut nang Dios. Yang mangkadyaw na imo nini na manga otaw maynang madyaw na abot. Aon yobonga nang katlowan, aon yobonga nang kaanuman, aon yobonga nang sang gatos.”

Yang Sambingay bain sang Sagbut

²⁴ Aon sambingay oman na pyagaindo ni Jesus kanilan, laong, “Bain sang paagi nang pagari nang Dios, maynang otaw na yapanggas nang madyaw na bini asang kanaan pawa.²⁵ Pagkatorog nang kanaan manga sakop, kadtowan yang kanaan pawa nang kanaan kontara aw sabodi nang bonga nang sagbut, kayan yomanaw.²⁶ Paggiti nang omay, arag da gimiti yang syasabod nang kanaan kontara.²⁷ Yang sogwanun naan na otaw, yodorod agkanaan aw paglaong, ‘Kay pangoro, yagapanggas kita nang madyaw na bini asang kanmo pawa. Kayan, wain magasikun yang madaig laban na bonga nang manga sagbut na arag da gimiti?’²⁸ Yimibak yaan, laong, ‘Yang gasabod saan yang kanak kontara.’ Laong nang sogwanun naan, ‘Aw gosto mo, panggaboton nami yang yigiti na manga sagbut.’²⁹ Yimibak yaan, laong, ‘Ayaw naa mayo daw kaupud yang omay magabot.³⁰ Pabayai mayo yang yigiti antak silan magsitorin. Mallaw aw maggani la, pagalaongon ko

yang manga gomagani na onaun nilan panggaboton yang manga sagbut aw butuka kayan syonog. Tonay yang kanak omay aganiin aw butangan adto sang pool.”

Yang Sambingay bain sang Mamayantuk na Bini

(Markos 4:30-32; Lukas 13:18-19)

³¹ Aon sambingay oman na pyagaindo ni Jesus, laong, “Yang kasakopan nang Dios maynang mamayantuk na bini na syasabod nang otaw asang kanaan pawa.³² Yaan na bini gitatagbiyan sang kariko nang bini, toyo aw tomorin yaan, dakora pa sang mabakla na tanum. Yotorin yaan maynang kattorin nang kaoy, wakaw yang manga langgam yamapon disang kanaan manga batang, kayan yagimo sang kanilan pogad asang manga sanga.”

Yang Sambingay bain sang Patobo sang Paan

(Lukas 13:20-21)

³³ Aon sambingay oman na pyagaindo ni Jesus, laong, “Yang kasakopan nang Dios maynang patobo na dyadari nang bobay sang arina kayan tyomobo yang tibook myasa na imoon paan.”

Yang Pagindo ni Jesus Pinaagi sang Sambingay

(Markos 4:33-34)

³⁴ Yang kariko nang manga pagindo ni Jesus disang magkadaig podo sambingay. Way pyagalaong naan kanilan na buku nang sambingay.³⁵ Yamasang nang maynaan yang pagindo ni Jesus antak matoman yang pyapabatok nang Dios kadini sang propeta, laong, “Yang pagalaong ko kanilan yang manga sambingay. Byabatok ko yang wa pa apakatigaman sang manga otaw dungan yiimo nang Dios yaning donya tigkan adoon.”

Yoobad ni Jesus yang Samingay bain sang Sagbut

³⁶Kayan pyanawan ni Jesus yang magkadaig aw panik agbaray. Yigiyod yang kanaan manga inindo kayan yaglaong kanaan, “Obada kanami yang samingay sang bonga nang manga sagbut na syasabod disang pawa.”

³⁷Yimibak si Jesus, laong, “Yang gapanggas sang madyaw na bini, ako na gyugual nang Anak nang otaw. ³⁸Yang pawa yang yaning donya. Yang madyaw na tanum yaan yang manga otaw na syakop da nang Dios. Yang sagbut disang pawa, yaan yang manga otaw na sakop nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas. ³⁹Yang kontara na gasabod sang bonga nang manga sagbut, yaan si Satanas. Yang paggani, yaan yang kataposan nang donya. Yang manga gomagani yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios. ⁴⁰Maynang yanggabat silan sang manga sagbut na yakadari sang tanum kayan syonog. Magonawa saan mallow nang kataposan nang donya, amapagguna yaan. ⁴¹Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, magasogo ako sang kanak manga sogwanun na tagalangit antak nilan kamangun disang kasakopan ko yang pyagakaponowan nang sara nang manga otaw aw yang kariko nang magiimo sang maat, ⁴²asarabul silan adto sang laga nang atoron na pollayon yaragablagab. Managtiyao silan adto aw papagoyagut sang kanilan onto kay ukudurun laban nang atoron. ⁴³Yang manga otaw na kanang Dios amallag asang kasakopan nang kanilan Ama na Dios na maynang pagallag nang suga. Yaan kay yang kaorogan naan na samingay,” laong ni Jesus, “wakaw dadyawa mayo paninggi antak kamo makadarag.”

Yang Samingay bain sang Tyatago na Borawan

⁴⁴Kayan yoman si Jesus maggogod sang samingay, laong, “Kadyaw da agaw nang pagari nang Dios. Yang kasakopan naan maynang borawan na tyatago na lyurubung disang pawa. Aon otaw na yakatara saan na borawan, kayan yoman naan yaan tabonan. Laban yaan gauma na yakatara saan. Wakaw pyaparabay naan barigya yang kariko nang kanaan manga butang kay antak naan mabili yang pawa na pyagatagowan sang borawan.”

Yang Samingay bain sang Maal na Balyug na Perla

⁴⁵“Yang pagari nang Dios maynang otaw na gaanap sang laban maal na balyug na pyagangaranan nang perla. ⁴⁶Pagkita naan sang perla na laban madyaw, barigya naan yang kariko nang kanaan manga butang kay antak naan mabili yang perla.”

Yang Samingay bain sang Pokot

⁴⁷“Yang pagari nang Dios sang manga otaw maynang dagudagu na pokot na kyukutung asang dagat na yakakamang sang kariko nang karasi nang isda. ⁴⁸Madaig yang yakarasak sang pokot kayan byutung nilan yang pokot adto sang ligad. Yanagingkod silan kayan pinili nilan yang mangkadyaw na isda aw lasakan sang butanganan nilan, toyo yang maat na isda syasarabul. ⁴⁹Maynaan yang amapagguna mallow nang kataposan. Kay yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios makani kayan pyagsitobok nilan yang otaw na gaimo sang madyaw aw yang gaimo sang maat. ⁵⁰Yang manga otaw na gaimo sang maat asarabul asang laga nang atoron na yaragablagab. Managtiyao silan adto aw

papagoyagut sang kanilan onto kay laban ukudurun silan nang atoron.”

Yang Dadaan aw yang Bago na Pyanmowan

⁵¹ Kayan yagosip si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Yakadarag kamo sining kariko nang pyagalaong ko?” Yimibak silan, laong, “Uu, yakadarag kami.” ⁵² Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Wakaw aw aon magindoway sang balaod na yangagad da sang Dios na Ari, yaan yang maynang otaw na madaig yang pyanmowan disang kanaan baray. Aon dadaan na manga pyanmowan naan, aon arag bago na pyanmowan na arag gyagamit naan, kay yaan na magindoway buku gaid nang dadaan yang pagaindo naan, yang bago arag naan pagaindo.”

Wa Otoo Silan na taga Nasaret kang Jesus

(Markos 6:1-6; Lukas 4:16-30)

⁵³ Pagkatapos ni Jesus pagindo yang manga sambingay, manaw yaan disaan na banwa, yomori asang kanaan banwa. ⁵⁴ Pagdatung naan adto, magindo yaan disang simbaan. Yamabung-burung yang manga otaw na yaningug, yanaglaong silan, “Sini koraw yang gaindo kanaan saan? Monnono koraw yang pagimo naan sang manga kaburungburungan na manga imo? ⁵⁵ Nanga yakaimo yaan nang maynaan, sari anak gaid yaan nang panday. Si Maria yang kanaan ina. Yang mangkangod naan na kausgan si Santiago aw si Jose aw si Simon aw si Judas. ⁵⁶ Arag aani kanatu magauya yang manga mangkangod naan na bobay. Wain sa yaan sikun sang katigaman na yakaimo sang maynaan na manga imo?” ⁵⁷ Wakaw wa silan otoo kang Jesus, sana syasaway nilan yaan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang propeta wa ataoda nang kanaan manga

kaarayonan. Awgaid asang kadaygan na banwa pyagataod yaan.” ⁵⁸ Wakaw wa abay magaimo si Jesus sang manga imo na kaburungburungan disaan na banwa kay wa silan otoo kanaan.

Yang Pagkamatay ni Juan na Magbawtismoway

(Markos 6:14-29; Lukas 9:7-9)

14 Ngaon na manga allaw, byabatokan yang ari na si Herodes bain kang Jesus kay pyagaidunggan yang mangkadyaw na manga imo naan. ² Yagalaong si Herodes sang manga sogwanun naan, “Si Jesus, yaan koraw si Juan na Magbawtismoway na gaboi oman sikun matay. Wakaw dagdagu yang kanaan gaom, yakaimo sang manga kaburungburungan na imo.”

³⁻⁵ Yang kyakaponowan nang pagpatay kang Juan yang pagsumbal naan sang sara nang ari na si Herodes. Kay yagalaong si Juan, “Yakalapas kaw, kay Ari, sang balaod nang Dios, kay yaagaw mo si Herodias na asawa nang mangod mo na si Pelipe.” Wakaw pyapadakup ni Herodes si Juan kayan piniriso. Aparabayun garo patayun si Juan, aw buku yamalluk nang manga Judio, kay yang manga Judio yatigam na si Juan yang propeta na pyagabayaang nang Dios.

⁶ Nang allaw na pista ni Herodes sang kyakawtaw naan na allaw, aon daraga na anak ni Herodias na gasayaw disang atobangan nang manga otaw na yatambong sang pista. Laban gakarim si Herodes sang sayaw naan na daraga. ⁷ Wakaw yagalaong yaan sang daraga, “Asaad ko kanmo na maski nanang ayoon mo kanak, aatag ko kanmo, kay idi.” ⁸ Yagalaong yang daraga na pyagaindo nang kanaan ina, laong, “Atagan kanak adoon yang oro ni Juan na Magbawtismoway, lasakan sang pinggan.” ⁹ Yagasusul si Herodes tungud

sang kanaan saad. Toyo kay kariko nang yatambong arag yudungug sang saad naan sang daraga, wakaw pyagasogo naan yang pyangayo kanaan.¹⁰ Pyapao-todan naan sang oro si Juan disang pirisowan.¹¹ Byubutang nilan yang oro ni Juan sang pinggan kayan dyara aw atagan sang daraga. Pagdawat nang daraga, atag naan adto sang kanaan ina.¹² Yang lawas ni Juan kyakamang nang kanaan manga inindo aw lubungan. Kayan kyomadto silan kang Jesus aw pagbatok.

Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na Otaw

(Markos 6:30-44; Lukas 9:10-17; Juan 6:1-14)

¹³ Pagdungug ni Jesus saan na batok, manaw yaan disaan aw yang kanaan manga inindo, kayan syomakay silan nang barangay nang silanay da. Yisingadto silan sang banwa na way maguya. Awgaid kyakatigaman nang magkadaig na silan yomanaw da. Wakaw yanagpamanaw yang magkadaig na manga otaw sikun sang kanilan manga barrio, yodorog silan nang dagat na galopog kang Jesus na yakadto sang banwa na way maguya.¹⁴ Pagdatung ni Jesus asang baybayun, mawas yaan aw yang manga inindo naan. Pagawas nilan sang barangay, kitaun nilan yang magkadaig na manga otaw na gapadurug agkanilan. Yamallaat si Jesus kanilan. Yang yamangkasakit digkanilan pyapagkadyaw naan.

¹⁵ Pagkaambong domorod agkanaan yang kanaan manga inindo, kayan yaglaong, "Makagpa da yang suga, papanawa ra yang manga otaw adto sang manga barrio antak silan magbili sang kanilan pagkaan kay way maguya disini na banwa."¹⁶ "Di silan apapanawun," laong ni Jesus. "Kamo yang magapakaan da kanilan."¹⁷ Yimibak silan, laong,

"Nanang apakaan nami? Limang book da gaid yang paan nami aw dowaaay da yang isda."¹⁸ Laong ni Jesus, "Daraa adi kanak."¹⁹ Pyapagingkod naan yang manga otaw asang silosilo. Kayan kya-mang naan yang limang book na paan aw yang dowam book na isda. Yimingaroyaan aglangit, kayan yagpasalamat sang Dios. Pagkatapos naan magpasalamat, pisangpisangun naan yang paan aw isda aw pandooran sang kanaan manga inindo kayan pyangatag nilan adto sang manga otaw.²⁰ Yakaan yang kariko nang manga otaw disaan, toyo wa akabos kaana yaan na pagkaan. Aon samporo aw dowaaay na ka arat na arag yamatmo nang madyaw pa kaa-nun na lyokasan na paan aw isda na pyangamang nang manga inindo naan.²¹ Aon limang mararan na ka otaw yang yakaan, wa upudan bilanga yang kaw-bayan aw manga isu.

Yapanaw si Jesus asang Babaw nang Tobig

(Markos 6:45-52; Juan 6:15-21)

²² Kayan pyasakay ni Jesus yang kanaan manga inindo sang barangay antak silan magona ra kanaan tomari-pag nang dagat. Pagpanaw nang manga inindo, paoriin naan yang magkadaig na manga otaw disaan.²³ Pagkariyos nang manga otaw, tomokod si Jesus agbokid kayan yagampo. Gyagabyanan si Jesus agbokid, sayda naan.²⁴ Yang kanaan manga inindo na yasakay sang barangay, adto ra sang tunga nang laod. Laban kyakaritudan silan kay yang barangay pyagadadaplakay nang mabakla na barud, kay yakasongsong yang barangay nilan sang mabandus na samut.²⁵ Mararum na pakallowun, yutugbung si Jesus aw panaw asang babaw nang tobig nang dagat, gadarog sang kanaan manga inindo disang barangay.²⁶ Pagkita nang manga inindo kanaan

na yapanaw disang babaw nang tobig nang dagat, manggiyab yang bobol nilan na yamalluk. Laong nilan, “Aon magallukay,” kayan kyomowaaw silan nang pagkalluk. ²⁷ Kayan yaparabay si Jesus maglaong kanilan, “Ayaw da kamo magkalluk, ako man yang kikita mayo. Sarig da kamo.” ²⁸ Yagalaong si Pedro, “Kay Ginoo, ikaw sa kadi, papanawa ako agkanmo asang babaw nang tobig nang dagat. Mosongon ako kanmo.” ²⁹ Laong ni Jesus, “Adi kaw.” Kayan lyomogwa si Pedro sang barangay aw panaw asang babaw nang tobig nang dagat, yisingadto kang Jesus. ³⁰ Awgaid pagdagmus kanaan nang mabandus na samut, malluk yaan, kayan bay yaan marabo. Yaparabay yaan magtawag, laong, “Ginoo, tabangi ako.” ³¹ Pyaparabay yaan potiin ni Jesus. Laong ni Jesus kanaan, “Nanga, wa kaw asarig kanak? Buku pa nang madigun yang pagtoo mo kanak.” ³² Pagtakang nilan sang barangay, magtangu yang samut, lyumunung da. ³³ Sisimba si Jesus nang kadaygan na manga inindo naan asang barangay. Yagalaong silan, “Matungtung sa agaw na ikaw yang Anak nang Dios.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang manga Masakitin ag Genesaret

(Markos 6:53-56)

³⁴ Pagkanaripag nilan, domoong silan ag Genesaret, kayan yomawas silan sang barangay. ³⁵ Kikilara si Jesus nang manga otaw disaan. Wakaw pyapakatigam nilan yang yamangkasakit asang kariko nang makilibot naan na banwa. Kayan dyomatung yang manga otaw na yaragbut kang Jesus, yanagdara silan nang yamangkasakit. ³⁶ Pagdatung nilan, maglaong kang Jesus, “Kallaati kami, agad gaid kami makapoti sang kilid nang kanmo dagom, managkadyaw da kami.” Kariko nang

yopoti sang kilid nang dagom naan yanagkadyaw.

Yang Pagindo nang Kamonaan

(Markos 7:1-13)

15 Kayan dyomatung agkang Jesus yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod na sikun dig Jerusalem. ² Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanga yang kanmo manga inindo wa mangagad sang pagindo na pyagaindo nang kanatu kamonaan? Kay yang kanmo manga inindo, aw yakaan, wa magapangonaw maynang kanatu kapangonaw na pyagaindo kanatu nang kamonaan ta. Wakaw yakasara yang kanmo manga inindo kay wa mangonaw na yakaan.” ³ Yimibak si Jesus, laong, “Kamo, nanga wa kamo mangagad sang pagindo nang Dios na yaan yang pyangagdan da mayo yang pagindo nang kamayo kamonaan? ⁴ Kay pyagalaong nang Dios, ‘Pagtaoda si ama mo aw si ina mo.’ Pyagalaong arag nang Dios, ‘Yang yagadorit nang maat sang kanaan ama aw ina, laban sa apatayun.’ ⁵ Awgaid kamo na manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, yagaindo kamo na madyaw na magalaong yang otaw sang manga taganak naan, ‘Di da ako makatabang kamayo, kay ama, kay ina, kay yang aatag ko garo kamayo, yatag da ko sang Dios.’ ⁶ Wakaw kay yaan yang pagindo mayo kanaan, wa da mayo apakaru-guna yaan na otaw sang kanaan taganak. Tungud saan tyatarikodan mayo yang pagindo nang Dios. ⁷ Kamo na asang baba gaid yang pagtoo mayo sang Dios, matungtung kadi agaw yang pyapabatok nang Dios kadini kang Isaias na yagalaong, ⁸ ‘Yaning manga otaw,’ laong nang Dios, ‘yang pagsimba nilan kanak asang baba gaid, wara asang ginawa nilan. ⁹ Wakaw way kakabosan nang kani-lan pagsimba kanak, kay yagalaong silan

na yang pyagaindo nilan yang kanak pagindo. Wain sa kadi yang pyagaindo nilan yang kanang otaw pagindo.”

Yang Yakaimo Maat sang Otaw

(Markos 7:14-23)

¹⁰Kayan yagtagawag si Jesus sang magkadaig na otaw disaan antak domorod agkanaan. Pagdorod nilan, maglaong yaan, “Paninggi mayo aw butangan sang dum dum mayo antak kamo makadarag. ¹¹Yang yakaimo maat sang otaw buku nang pagkaan na yakarasang sang baba naan, awgaid yaan yang yakaimo maat sang otaw yang maat na sorit na yorogwa sang baba naan.”

¹²Yodorod kanaan yang manga inindo naan kayan yagosip, laong, “Yatigam kaw na yang manga Pariseo yamangkadaman na yudungug sang pyagalaong mo kagayna?”

¹³Yimibak si Jesus na yagapananglitan, laong, “Kariko nang tanum na wa atanuma nang kanak Ama na aglangit, panggaboton. ¹⁴Pabayai la mayo yang manga Pariseo kay maynang manga bota silan. Aw gagadun nang bota yang arag bota, amangkallog silan sang pangpang.” ¹⁵Kayan yaglaong si Pedro,

“Obada kanami yang sambingay mo kagayna.” ¹⁶Kayan yaglaong si Jesus,

“Wa pa sa kadi kamo makadarag? ¹⁷Dumduma sa, kariko nang tyuturun ta arag yadatung sang tinai, kayan lyomabay adto sang lopa. ¹⁸Awgaid yang maat na sosoritin na yorogwa sang baba nang otaw, yagasikun yaan sang kanaan dum dum, wakaw yaan yang yakaimo maat kanaan. ¹⁹Kay yang maat asang dum dum nang otaw yaan yang kyakaponowan nang kariko nang maat na imo naan, maynang pagpatay sang arag otaw, aw yang pagkayot aw yang pagipid sang buku nang kanaan asawa, aw yang pagpaipid

sang buku nang kanaan bana, aw yang pagpangindakaw, aw yang pagkagaro, aw yang pagpallaong sang sang ka otaw. ²⁰Yang manga imo na maynaan, yaan yang yakaimo maat sang otaw. Awgaid aw yakaan yang otaw, maski wa makagaon nang pagpangonaw nang manga Pariseo, dili yaan makaimo maat sang otaw.”

Yang Pagkanarig nang Boyag sang Dios

(Markos 7:24-30)

²¹Yapanaw si Jesus disaan, misingadto sang banwa na lanto nang Tiro aw Sidon. ²²Aon boyag na buku nang Judio na gauya disaan na banwa na magsikun dig Kanan. Yosongon yaan kang Jesus kay gapakallaat kanaan. Laong naan kang Jesus, “Kay Ginoo, ikaw na sompaw ni Dabid, kallaati ako kay aon kanak anak na kyakarasayan laban kay lyoromanan nang mangkaraat.” ²³Awgaid wa yaan ibaka ni Jesus. Yodorod kang Jesus yang kanaan manga inindo kayan yaglaong, “Kallaati kami, paoriya yang ing boyag adto sang kanaan baray kay di yaan omori, yagaid yaan makasamok kanatu.” ²⁴Kayan yaglaong si Jesus sang boyag, “Syosogo ako nang Dios na yaan yang atabangan ko yang manga sompaw ni Israel na maynang manga karnero na yamangkatanak kay way kanilan magbantayay.” ²⁵Pagdungug saan nang boyag, domorod yaan kang Jesus aw lood yaan asang apit nang siki naan, kayan yaglaong, “Kay Ginoo, tabangi ako.” ²⁶Kayan yimibak si Jesus, laong, “Buku nang madyaw aw kamangun ta yang kanun nang manga isu na otobong sang manga ido.” ²⁷Laong nang boyag, “Matungtung, kay Ginoo, toyo maski ido arag makakaan sang momo na yamaorog disang lamisa nang tagtomon kanaan.” ²⁸Kayan yimibak si Jesus sang boyag, laong, “Kay boyag, la-

ban dakora yang pagsarig mo sang Dios. Aatag ko kanmo yang yaayo mo.” Kayan yaparabay magkadyaw yang anak nang boyag.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Madaig na manga Masakitin na Otaw

²⁹Yapanaw si Jesus disaan. Yamaybay yaan nang dagat na Galilea. Yotokod yaan agbokid, pagkaanda naan, mag-inkod. ³⁰Kayan kyomadto kanaan yang magkadaig na otaw. Yanagdara silan nang yamangkasakit na yanagburuk yang sakit, yang manga pilay, yang yamakapig, yang manga bota, yang manga bubu, aw yang kadaygan pa na manga sakit. Pyaparabay nilan butang disang atobangan ni Jesus yang yamangkasakit. Kariko nilan na dyadara agkanaan, yamabos naan papagkadyawun. ³¹Yamangkaburungburung yang manga otaw na yikita saan na imo ni Jesus, kay yang manga bubu yagsorit da, yang yamangkakapig yagkadyaw da, yang manga pilay yomanaw da, yang manga bota kimita da. Wakaw byabantog nilan laban yang Dios na sisimba nilan na taga Israel.

Pyapakaan ni Jesus yang Opat na Mararan na ka Otaw

(Markos 8:1-10)

³²Tyatawag ni Jesus yang kanaan manga inindo kayan pyaglaong naan, “Yamallaat ako sining manga otaw na yamagad kanak nang toro pang allaw. Wa day amakaan nilan adoon, yabos da. Dili ko silan apaoriin na yamagutum, daw silan marutuy nang gutum disang daran.” ³³Laong nang kanaan manga inindo, “Way maguya disini na banwa, mangkaawat yang manga baray. Diin kita kamang sang akaanun ning madaig na otaw?” ³⁴Yagaosip si Jesus kanilan, laong, “Pilam book yang paan mayo disaan?” Laong

nilan, “Pitom book yang paan aw tatagbi koman yang iisda.” ³⁵Pyapag-inkod ni Jesus yang manga otaw disang lopa. ³⁶Kyakamang naan yang pitom book na paan aw yang iisda, kayan yagpasalamat yaan sang Dios aw pagpisangpisanga naan yang paan. Pyandool naan sang kanaan manga inindo, kayan pyangatag nilan adto sang manga otaw. ³⁷Yakakaan silan kariko, yamangkabiya. Pagkatapos nilan komaan, pangamangun nang manga inindo yang sama. Yang madyaw pa kaanun na sama, pitong ka bangkaraw na podo yamakmo. ³⁸Opat na mararan na ka otaw yang yakaan, wa ibilanga yang kawbayan aw manga isu na arag yakaan. ³⁹Yamatapos ni Jesus paoriin yang manga otaw, somakay yaan sang barangay, yisingadto sang banwa na Magadan.

Gosto nang manga Otaw na Apakitaun sang manga Toosan

(Markos 8:11-13; Lukas 12:54-56)

16 Aon manga Pariseo aw manga Saduseo na yakadto kang Jesus kay pyagasaitan nilan si Jesus daw matungtung agaw na syosogo yaan nang Dios. Wakaw yagalaong silan kanaan, laong, “Pakitaa kami sang akatoosan nami na ikaw yang syosogo nang Dios.” ²Awgaid yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw agput da somallup yang suga, kikilara mayo na musuga nang pagkaallaw, katagaan yang langit gadinarag. ³Aw agput da similat yang suga, aw pagdinarag yang langit na aon daklum, kikilara mayo na omoran, katagaan gadaklum. Kikilara mayo disang langit daw omoran daw dili. Yaan yang wa mayo ikilaraa yang kyakaniyan ko sang donya. ⁴Dadaan mayo na manga otaw adoon laban maat yang dum dum mayo. Wa kamo akanarig sang matungtung na Dios. Gosto garo mayo mikita sang laban

dagdag na milagro na toosanan na ako yang syosogo nang Dios, awgaid way apakita ko kamayo na toosanan. Yaan gaid yang apakita kamayo nang Dios yang toosanan na maynang imo nang Dios kadini kang Jonas na propeta.” Kayan pyanawan silan ni Jesus.

Yang Patobo sang Paan nang manga Pariseo aw manga Saduseo

(Markos 8:14-21)

⁵Yataripag si Jesus aw yang manga inindo naan sang dagat. Pagkanaripag nilan kanamputan nilan yang paan na way yamadara nilan. ⁶Laong ni Jesus kanilan, “Pangabong kamo sang patobo nang manga Pariseo aw Saduseo.” ⁷Toyo wa makadarag silan sang pyagalaong ni Jesus kanilan, wakaw yanagkabarawbaraw silan, yanaglaong, “Pyagalaong koraw kita nang maynaan kay way yamadara ta na paan.” ⁸Yakadarag si Jesus sang kanilan kabarawbaraw kayan yaglaong yaan, “Nanga kamo yamaundug na way yamadara mayo na paan? Way abay pagtoo mayo. ⁹Wa pa kadi kamo akatagtaga na di kita amaundug nang pagkaan? Wa kadi kamo makaungud sang yiimo ko kaba gapisang ako sang paan na pyapakaan sang limang mararan na ka otaw. Pilang ka arat yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun? ¹⁰Arag dumduma mayo yang pitom book na paan na pyapakaan ko sang opat na mararan na ka otaw. Pilang ka bangkaraw yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun? ¹¹Nanga kamo wa makadarag na buku nang paan yang pyagalaong ko kamayo? Pangabong kamo antak di kamo makapangagad sang patobo nang manga Pariseo aw manga Saduseo.” ¹²Kayan yakadarag yang kanaan manga inindo na buku nang patobo sang paan yang pangabongan nilan, awgaid

yaan yang pangabongan nilan yang pagindo nang manga Pariseo aw manga Saduseo.

Yang Pyagalaong ni Pedro bain kang Jesus

(Markos 8:27-30; Lukas 9:18-21)

¹³Yakadto si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang banwa na pyanganganan nang Sesarea Pilipo. Pagdatung nilan disaan na banwa, magosip yaan sang kanaan manga inindo, laong, “Nanang pyagalaong nang manga otaw bain kanak, sini kono ako na gyugual nang Anak nang otaw?” ¹⁴Yimibak silan kanaan, laong, “Aon yagalaong kanami na ikaw kono si Juan na Magbawtismoway na yagaboi oman na pyapatay. Aon oman yagalaong na ikaw kono arag propeta. Aon oman kadaygan na yagalaong na ikaw kono si Elias na propeta kadini, aw buku ni Elias ikaw kono si Jeremias.” ¹⁵Kayan yagosip si Jesus, laong, “Na kamo, monnono yang kamayo dumdum, sini ako?” ¹⁶Kayan yimibak si Simon Pedro, laong, “Ikaw yang Anak nang Dios, ikaw yang pinili naan na magaari.” ¹⁷Kayan yaglaong si Jesus, “Kay Simon na anak ni Jonas, kyakabuutan kaw nang Dios, kay yang pyagalaong mo, buku nang otaw yang yagapakatigam kanmo, yang kanak Ama aglangit yang yagapakatigam kanmo. ¹⁸Wakaw gyugual ta kaw ni Pedro, kay yang kaorogan nang aran na Pedro, bato. Ikaw, kay Pedro, maynang bato kay ikaw yang kyakanarigan ko paglaong sang manga otaw antak silan maimo kanak sakop. Yang kanak sakop di adaugun ni Satanas na pangoro nang mangkaraat. ¹⁹Aatag ko kanmo, kay Pedro, yang katungud pagpakatigam bain sang pagari nang Dios. Yang asagdaun mo disining donya, asagdaun arag diglangit aw yang otogotan mo disining donya, otogotan arag diglan-

git.”²⁰ Kayan pyunpunan ni Jesus yang kanaan manga inindo na dili pagalaong sang maski sini na yaan yang Kristo na Pinili nang Dios na magaari.

**Pyagalaong ni Jesus yang
Karisud na Itigkuran naan aw
yang Kanaan Kamatayun**

(Markos 8:31-9:1; Lukas 9:22-27)

²¹Yaan na allaw yang pagpono ni Jesus pagpakatigam sang kanaan manga inindo sang amapagguna kanaan. Yagalaong yaan, “Pagbuut nang Dios na makadto ak Jerusalem. Yang matikadung nang manga Judio aw yang manga labaw na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises, kariko nilan mapagkontara kanak. Apapatay ako nilan, awgaid pagdatung nang torong allaw, oboiin ako oman nang Dios.”²² Pagdungug ni Pedro saan, potiin naan yang tollo ni Jesus aw gagada naan, yaparigbin silan aw paglaonga naan si Jesus, laong, “Kay Ginoo, laban sa dili otogot nang Dios na amapagguna yang pyagalaong mo.”²³ Toyo yapakabilik si Jesus, yamatobang agkang Pedro, kayan yaglaong, “Panaw, kay Satanas. Magaid kaw makatagun kanak kay yaan na byubutang mo sang dumdum mo buku nang pagbuut nang Dios, toyo pagbuut nang otaw.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pedro kay yang pyagalaong ni Pedro sopak sang pagbuut nang Dios.

²⁴Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Aw aon otaw na gosto magad kanak antak yaan maimo kanak inindo, di da yaan magatoman sang kanaan kyakaundan, abay da yaan mangagad sang pagasogo ko kanaan maski laban yaan akarisudan maynang otaw na yagapusan sang koros na pagapatayan kanaan. Yaan yang abay imoon nang otaw na yangagad sang kanak pagindo.”²⁵ Toyo yang otaw

na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.²⁶ Toyo yang otaw, maski apanmowan naan yang kariko nang asining donya, way kakabosan naan kariko kay aw masingadto ra yaan sang empirno di da yaan makabarik maski aballin yang kariko nang asining donya.²⁷ Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, pagbuut kanak nang Dios na mabarik ak oman ani sang donya na agadan ako nang kanak manga sogwanun na tagalangit. Arag agadan ako nang gaom nang kanak Ama na Dios. Aw magbarik dak oman, abarusan ko yang kada sang kawtaw sang kanaankanaan imo.²⁸ Kaundi mayo yaning pagalaong ko kamayo, aon digkamayo manga otaw na di pa amatay, mikita pa silan kanak na gyugual nang Anak nang otaw na makagagaom sang kariko.”

Yamaparin yang Kaimo ni Jesus

(Markos 9:2-13; Lukas 9:28-36)

17 Pagkatapos nang unum na allaw, pagagad ni Jesus si Pedro aw si Santiago aw si Juan na mangod ni Santiago. Yapanaw silan na silanay da, yanagtokod adto sang babaw nang makagwas na butay.² Pagdatung nilan agbabaw, maparin yang kaimo ni Jesus, yamallag da maynang suga kaba yatanaw kanaan yang toro na inindo naan. Arag yamallag yang kanaan dagom, laban da gimapotiyang maynang allag.³ Kayan sakadyap kinita da nilan yang dow na propeta kadini na si Moises aw si Elias na yakaon na yapagbaraw kang Jesus.⁴ Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Kay Ginoo, laban madyaw na

aani kami. Aw madyaw mo, magaimo ako nang torong ka liyan disini, kanmo yang isa, kang Moises yang isa, kang Elias yang isa.”⁵ Kaba yagalaong yaan nang mayninyan, kyakatabonan silan nang maallag na aro. Sikun saan na aro, sakadyap dyungug da nilan yang gasorit na yagalaong bain kang Jesus, laong, “Yani yang kanak Anak na laban ko karugunan. Laban yakaontol yaan kanak. Yaan yang paninggi mayo yang kanaan pagindo.”⁶ Pagdungug nang manga inindo ni Jesus saan na sorit, komobkob silan kay laban silan yamalluk.⁷ Yodorod si Jesus kanilan, kayan pyoti silan. Yagalaong yaan kanilan, “Pagindug kamo, ayaw magkalluk.”⁸ Pagkaindug nilan wa day kikita nilan na kadaygan, say dakman ni Jesus.

⁹ Kaba yanagtobang silan, pyagalaong silan ni Jesus, laong, “Ayaw naa mayo pagbatoka yang kikita mayo adoon. Batokon da mayo aw magboi da ako oman na gyugual nang Anak nang otaw.”¹⁰ Yang manga inindo naan yagaosip kanaan, laong, “Nanga yagaindo yang manga magindoway sang balaod na kinanglan amaona domatung si Elias na propeta nang Dios kadini kayan pa dyomatung yang Pinili nang Dios na magaari disining donya?”¹¹ Yimibak si Jesus, laong, “Matungtung sa agaw na si Elias yang amaona domatung kay apapagandamun naan yang kariko.”¹² Awgaid pagalaong ko kamayo adoon na dyomatung da yang otaw na mayni Elias na yagaona kanak domatung, toyo wa yaan ikilaraa nang manga otaw. Yiimo nilan yang maski nanang kyakaundan nilan na imoon kanaan. Ako na gyugual nang Anak nang otaw, arag ako isilingin nilan nang maynaan okontaraun.”¹³ Kayan yaparabay makadarag yang manga inindo naan na yang pyagalaong naan kanilan si Juan na Magbawtismoway.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Isu na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Markos 9:14-29; Lukas 9:37-43)

¹⁴ Pagdatung nilan adto sang manga otaw na yanagkoro, domorod yang sang kawtaw aw lood asang atobangan ni Jesus.¹⁵ Yagalaong yaan, “Kay Ginoo, kallaati yang isu ko kay yabay kaboyan. Laban da yaan kyarasayan, kay arimarim yamatowad asang atoron, aw wara asang atoron asang tobig.”¹⁶ Dyadara ko yaan kagayna sang manga inindo mo, toyo wa silan makapagkadyaw kanaan.”¹⁷ Kayan yimibak si Jesus, laong, “Nanga kamo wa otoo kanak? Nanga yanagdowadowa pa kamo? Kadogay ko maguyauya dini kamayo, pyapabayaana ta kamo na wa otoo kanak. Madogay pa kadi ako magtigkul maguya ani kamayo kayan pa tyomoo kamo kanak? Daraa ani kanak yang isu.”¹⁸ Syasagda ni Jesus yang mangkaraat na yabay maglasay sang isu, kayan lyomogwa yang mangkaraat. Yaparabay da yang isu magkadyaw.

¹⁹ Kayan dyomorod agkang Jesus yang manga inindo naan nang silanay da. Yagaosip silan, laong, “Nanga wara kami makapagparogwa sang mangkaraat na yoroman saan na isu?”²⁰ Yimibak si Jesus, laong, “Wara kamo makapagkadyaw sang isu kay kolang pa yang pagsarig mayo kanak. Dumduma, yang pagsarig mayo kanak, aw yakagaon pa gaid nang mamayantuk na liso nang mostasa na yamaimo gidakoraun na tanum, makapaglaong kamo sang butay ‘Kabarin na butay.’ Paglaong mayo sinyan, mabarin yang butay. Kariko amaimo mayo.”²¹ Toyo di kamo makapagparogwa sang mangkaraat na maynaan na laban kusugan aw di kamo motawan sang pagkaan na abay kamo magampo. Yaan

gaid yang paagi mayo na makaimo saan.”

Yoman Paglaong ni Jesus yang Kanaan Kamatayun

(Markos 9:30-32; Lukas 9:43-45)

²² Yanagkatipon yang kanaan manga inindo asang sakop na Galilea, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun nang manga otaw adto sang magookom, panagpatayun da ako. ²³ Awgaid oboiin ako oman nang Dios nang katlong allaw kasikum patayun.” Pagdungug saan nang kanaan manga inindo, maundug silan laban.

Yang Bayad sang Miyoras nang Templo

²⁴ Dyomatung da si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang barrio na Kapernaum, yodorod kang Pedro yang manga mannokot sang miyoras sang templo. Yagaosip silan kanaan, laong, “Magabayad koraw yang kanmo mag-indoway sang yaayo kanaan na miyoras sang templo?” ²⁵ “Uu,” laong ni Pedro, “abayadan naan.” Pagori ni Pedro agbaray, maona maglaong si Jesus kanaan, laong, “Nanang dumdum mo, kay Simon? Disining donya, sini kadi yang pyagasokotan nang ari sang miyoras? Yang kanaan kaarayonan daw yang kadaygan?” ²⁶ Yimibak si Pedro, laong, “Yang pyagasokotan naan yang manga otaw na buku nang kanaan layon.” Kayan yaglaong si Jesus, “Na, aw maynaan, yang kaarayonan naan yang di naan osokotan. Wakaw yang manga anak nang Dios, di osokotan nang Dios sang miyoras sang templo. ²⁷ Awgaid buku nang madyaw na amadaman kanatu yang manga mannokot sang miyoras sang templo. Wakaw unug da adto sang dagat, pamingwit. Yang amaona mo makamang na isda, dis-

aan mo kitaun yang sapi asang kanaan baba. Bukaa yang kanaan baba aw kamanga yang sapi. Yaan yang abayad mo adto sang mannokot sang miyoras sang templo.”

Sini yang Labaw?

(Markos 9:33-37; Lukas 9:46-48)

18 Ninyan na allaw, yodorod agkanaan yang manga inindo naan, kayan yaglaong, “Sining marabaw asang kasakopan nang Dios?” ² Yagatawag si Jesus sang isu, kayan byutang naan asang atobangan nang kanaan manga inindo. ³ Kayan yaglaong si Jesus, “Butangan mayo sang dumdum mayo yang pagalaong ko adoon. Aw di kamo maparin na makagaon kamo nang isu, dili kamo pagasakopon nang Dios. ⁴ Yang otaw na amaimo labaw asang kasakopan nang Dios yang otaw na magapaobos na magagaon sining isu. ⁵ Yang otaw na amabuut sang maynini na isu tungud sang pagtoo naan kanak, yaan na otaw magataod kanak.”

Yang Akaponowan nang Pagkawara nang Pagsarig

(Markos 9:42-48; Lukas 17:1-2)

⁶ Kayan yagindo si Jesus, laong, “Yang otaw na akaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang maski isa ra na isu, laban isilotan nang Dios. Wakaw madyaw pa saan na otaw yang ibitayan nang mabugat na bato yang liyug naan kayan lyabo sang laod, kay madyaw pa aw misiling yaan nang maynaan, di dugsa sang magaimo yaan sang akaponowan nang pagkawara nang pagsarig nang isu kanak. ⁷ Kallaat da agaw nang manga otaw kay madaig yang yakawara sang pagsarig nilan kanak. Yaan sa agaw yang arimarim yamapagguna disining donya, awgaid kallaat da agaw nang otaw na

kyakaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang sang kawtaw.

⁸“Wakaw aw yang tolo mo yang kyakaponowan nang sara mo, otoda yaan aw saraburan. Maynaan oman yang siki mo, aw yaan yang kyakaponowan nang sara mo, otoda yaan aw saraburan. Kay maski popul kaw aw pagsakopon kaw nang Dios nang way kataposan, madyaw pa yaan sang iyan da yang kariko nang pagkana mo na oontog kaw adto sang atoron na way kataposan nang pagkalaga. ⁹Aw yang mata mo yang kyakaponowan nang sara mo, lusata yaan aw saraburan. Kay maski saydakman kilid yang mata mo, aw pagsakopon kaw nang Dios nang way kataposan, madyaw pa yaan sang iyan da yang dow na mata mo na oontog kaw adto sang laga nang atoron asang impirno.”

Yang Samingay bain sang Karnero na Yamatanak

(Lukas 15:3-7)

¹⁰Yabay magindo si Jesus, laong, “Ayaw kamo magobit sang maski sini na isu, kay pagalaong ko kamayo na yang tomatabang sining manga isu yang tagalangit na manga sogwanun na sagompipit sang kanak Ama na Dios diglangit. ¹¹Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, yakani ako sang donya na ako yang magatobos sang manga otaw antak silan akunun nang Dios na manga anak naan.

¹²“Dumduma sa, aon otaw na aon ayup na sang gatos na karnero. Yamatanak yang sambook. Pyapanamsam naan yang kasiyaman aw siyam disang kilid nang butay, kayan yayawan naa naan, kayan yanap naan yang isa na yamatanak. ¹³Pagkita naan, maguma yaan laban. Yang paguma naan na kinita da

naan yang isa na yamatanak labaw pa sang paguma naan sang kasiyaman aw siyam na wa akatanak. ¹⁴Maynaan yang kanatu Ama aglangit, maski isa na isu, way gosto naan na makarawat kanaan na amasingadto sang laga nang atoron asang impirno.”

Yang Lomon na Tomotoo na Yakasara

¹⁵Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw yakasara kanmo yang kanmo lomon na tomotoo, kadtowi aw paglaonga yaan sang kanaan imo na maat kanmo. Awgaid paglaonga yaan nang kamoway da. Aw maningug yaan kanmo magaori yang madyaw na pagidarag mayo. ¹⁶Awgaid aw dili yaan maningug kanmo, pagagad nang kadaygan na tomotoo, aw buku nang isa, dow na antak silan makapaningug sang pagbaraw mayo. Maynaan yang imowa antak aon dow na, aw buku, toro na makapagsait kamayo. ¹⁷Aw dili pa yaan maningug, paglaongan sang kariko nang kamayo manga karomonan na tomotoo disang simbaan daw silan yang makapagkadayaw kamayo. Kayan aw dili yaan maningug sang kanilan tambag, ayaw da mapagyamiyami kanaan.”

Yang Pagsagda aw yang Pagtogot

¹⁸“Pagalaong ko kamayo na yang asagdaun mayo disining banwa, asagdaun arag diglangit aw yang otogotan mayo disining banwa, otogotan arag diglangit.

¹⁹“Arag apakatigam ko kamayo, na maski doway da gaid kamo, aw aon yaayo mayo na pagaoyonan mayo pagpangayo sang Dios, aatag kamayo nang kanak Ama na Dios aglangit. ²⁰Kay aw aon dow na, daw toro na magaampo na yasarig kanak, iyan ak arag asaan.”

Yang Samingay bain sang Sogwanun na Wara Magapasaylo

²¹ Yasaid si Pedro kang Jesus kayan yagosip, laong, “Kay Ginoo, makapila ako magpasaylo sang kanak lomon na yabay makasara kanak, makapito?” ²² Kayan yimibak si Jesus, laong, “Buku gaid nang makapito, awgaid pito na kapitowan yang pagpasaylo mo kanaan. ²³ Kay yang pagari nang Dios sang manga otaw yakagaon nang ari na yanokot sang otang kanaan nang kanaan manga sogwanun. ²⁴ Pagpono naan manokot sang manga otang nang kanaan manga sogwanun, daraun adto kanaan yang sogwanun na aon otang kanaan na sang mararan na mararan na ka pesos. ²⁵ Kay dili yaan makabayad, wakaw apabarigya nang ari yaan na otaw, maynang allang, arigkan sang kanaan asawa aw manga anak aw yang kariko nang kanaan manga butang arag apabarigya nang ari, kay antak yaan makabayad sang otang naan. ²⁶ Wakaw yaan na sogwanun yolood asang atobangan nang ari kayan yagpakallaat, laong, ‘Pabayaa naa ako, anapun pa ko yang abayad ko sang kanak otang, abayadan ko kariko.’ ²⁷ Yamallaat yang ari wakaw pyabayaan da naan yang otang kayan pyaori naan yaan na sogwanun.

²⁸ “Pagkarogwa naan na sogwanun, pagkita naan disang daran yang arag silan sogwanun na yakaotang kanaan nang tagbi. Tyatagun naan kayan tinigul naan aw paglaonga, ‘Bayadi yang otang mo kanak.’ ²⁹ Kayan lyomood yang arag silan sogwanun asang atobangan naan, gabaribad kanaan, laong, ‘Pabayaa naa ako, kay lagi, anapun pa ko yang abayad ko sang otang ko kanmo.’ ³⁰ Awgaid wara yaan akabaribadi. Pyapapiriso naan yaan kaba wa pa akabayadi yang otang kanaan.

³¹ Pagkatigam nang kadaygan na sogwanun nang ari, mangkadaman silan. Yakadto silan sang ari, kayan byatokan nilan. ³² Tyatawag nang ari yaan na sogwanun, kayan pyaglaong, ‘Way kabos mo na sogwanun. Pyasaylo ra ta kaw, pyabayaan da ko yang dagdagu na otang mo kanak kay yagapakallaat kaw kanak. ³³ Nanga wa kaw akallaat sang arag kamo sogwanun maynang pagkallaat ko kanmo?’ ³⁴ Laban yamadaman yang ari, pyapapiriso naan yaan na sogwanun, laban lyarasay yaan asang pirisowan kaba wa pa yaan makabayad sang kariko nang otang naan. ³⁵ Maynaan yang imoon kamayo nang kanak Ama na Dios aw dili kamo tinuud magpasaylo sang arag kamo.”

Yagaindo si Jesus bain sang Panagayaw nang Magasawa

(Markos 10:1-12)

19 Pagkatapos ni Jesus pagaindo yani kariko, manaw yaan sang probinsiya na Galilea kayan tyomaripag sang tobig na Jordan kayan dyomorog yaan nang tobig padurug adto lawud. Pagdatung naan aglawud, oman yaan tomaripag na misingadto sang probinsiya na Judea. ² Yamagad kanaan yang laban madaig na otaw. Pyapagkadyaw naan yang yamangkasakit disaan na banwa.

³ Aon manga Pariseo na yakadto kang Jesus, titigi nilan osipin si Jesus kay osombong nilan aw magsayup. Kayan yosip nilan, laong, “Motogot kadi yang balaod na ayawan nang otaw yang kanaan asawa maski tagbi yang kyakaponowan?” ⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Wa kadi kamo makabasa sang syosolat na pyagalaong, ‘Kadini pagkatapos nang Dios magimo sang kakariko, magimo yaan sang usug aw bobay, ⁵ kayan yaglaong yaan, Aw mangasawa yang usug, mapanaw yaan sang kanaan

ama aw ina kayan yapagtukud sang kanaan asawa. Yang dowa yaimo da isa.'⁶ Wakaw," laong ni Jesus, "yang mag-asawa buku nang dowa, isa ra silan. Di da papagayawun yang bana aw yang asawa na pyapagtukud nang Dios."⁷ Yoman magosip yang manga Pariseo, laong, "Aw maynaan, nanga tyotogot ni Moises na makaayaw yang bana sang kanaan asawa aw matag yaan nang solat na karigunan na antak katoowan na silan yagayaw da."⁸ Yimibak si Jesus, laong, "Tyotogotan kamo ni Moises pagayaw sang kamayo asawa kay wa kamo atangkap sang pagindo nang Dios, mangkabagsug yang oro mayo. Awgaid anay da kadini nang pagimo nang Dios sang donya, dadaan wa otogot yang Dios saan."⁹ Wakaw pagalaong ko kamayo na yang yamayaw sang kanaan asawa na wa makasara pinaagi sang papagipid sang kadaygan na usug, kayan yangasawa yaan oman, yakasara yaan."

¹⁰ Kayan yaglaong yang manga inindo ni Jesus, "Aw maynaan yang kabutang nang magasawa, madyaw pa yang dili mangasawa."¹¹ Yimibak si Jesus, laong, "Yang pyagalaong mayo buku nang madyaw sang kariko nang otaw. Awgaid aon usug na wa mangasawa kay yaan yang pagbuut kanilan nang Dios. Arag aon bobay na wa magabana kay yaan yang pagbuut kanilan nang Dios."¹² Aon wa mangasawa kay anay da yaan mawtaw dadaan dili makapangasawa kay bayot. Aon kadaygan na wa mangasawa kay kyakapon yaan nang arag otaw. Aon kadaygan na wa mangasawa kay antak silan makapangagad sang sogo kanilan nang Dios na gaari. Aw ikaw yang pyagabuutan nang Dios sini na pagindo, tangkapa."

Yaampo ni Jesus sang Dios yang manga Isu

(Markos 10:13-16; Lukas 18:15-17)

¹³ Aon manga isu na dyadara agkang Jesus antak naan damdamun aw ampowan. Awgaid syasagda nang manga inindo naan yang yagadara sang manga isu.¹⁴ Yagalaong si Jesus, "Ayaw mayo pagpunpuni yang manga isu na makadi kanak, kay yang maynilan na yamanarig kanak, pagasakopon nang Dios."¹⁵ Kayan dyamdandam ni Jesus yang manga isu aw ampowan naan. Pagkatapos naan magampo, manaw.

Yang Bagong Otaw na Mayaman

(Markos 10:17-31; Lukas 18:18-30)

¹⁶ Aon bagong otaw na yodorod kang Jesus, kayan yaglaong, "Kay Magindoway, nanang madyaw imoon antak ako pagsakopon nang Dios nang way kataposan?"¹⁷ Yagalaong si Jesus, "Nanga yagaosip kaw kanak daw nanang madyaw imoon? Sayda nang Dios yang yabay magimo sang madyaw. Aw gosto mo na pagasakopon kaw nang Dios nang way kataposan, pangagad sang manga balaod nang Dios."¹⁸ Yoman magosip yang bagong otaw, laong, "Nana na balaod yang pangagdan ko?" Yimibak si Jesus, laong, "Ayaw magpatay sang arag kamo otaw, ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa, ayaw magpangindakaw, ayaw magpanistigos sang kagaro."¹⁹ Taoda yang kanmo ama aw ina, karuguni yang arag kamo otaw maynang pagkarugun mo sang tyoonan lawas."²⁰ Yagalaong yang bagong otaw, "Nana pang imoon ko? Kay yang pyagalaong mo yabos da ko imoon."²¹ Kayan yaglaong si Jesus, "Aw gosto mo na amaimo digkanmo yang kariko nang pagbuut nang Dios, barigyaan yang kariko nang pyanmowan mo kayan yang bayad saan, pangatagan sang manga po-

bre. Aw matapos da mo yaan imoon, singadi kanak aw agadagad da naku. Aw maynaan yang imoon mo, akaaronan kaw nang mangkadyaw diglangit.”²² Pagdungug nang bagong otaw sang pagindo ni Jesus mori yaan na laban yamaundug kay laban madyaw naan yang kanaan pyanmowan na madaig.

²³Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Laban marisud sa agaw yang mayaman mapasakop sang Dios.”²⁴ Butangan mayo sang dumtum mayo yang pagalaong ko kamayo adoon, na yang mayaman na dakora nang ginawa naan yang kanaan kadato, di makaslud sang kasakopan nang Dios kaba di pa makasorog yang ayup na kamelyo sang tuub nang dagum.”²⁵ Pagdungug saan nang manga inindo ni Jesus, laban silan yamaburung. Wakaw yagalaong silan, “Aw maynaan, sini pa yang pagasakopon nang Dios?”²⁶ Yatanaw si Jesus kanilan, kayan yaglaong, “Way otaw na makaimo saan, yang Dios gaid yang makaimo, kay yang Dios yang makaimo sang kariko, maski nana.”

²⁷Kayan yaglaong si Pedro, “Tanawa, yayawan da nami yang kariko kayan yomagadagad kami kanmo. Nanang akaatag kanami?”²⁸ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Tinuud, aw domatung da yang allaw na magaari da ako, amatobok da yaning banwa. Kadyaw da agaw nang kanak sakop. Aw magari da ako, kamo na samporo aw dow na inindo ko, amaimo kamo magoocom sang manga sompaw nang samporo aw dow na anak ni Israel.”²⁹ Maski sini na yapanaw sang kanaan baray, aw kanaan manga lomom, aw kanaan ama aw ina, aw kanaan manga anak, aw kanaan pawa na antak magadagad kanak, yaan yang makadawat sang laban dakora na barus nang Dios na ballin sang pyanawan naan. Abarusan yaan nang

Dios nang laban dakora na barus sang kada isa na pyanawan naan. Arag pagasakopon yaan nang Dios nang way kataposan.³⁰ Aw magari da ako,” laong ni Jesus, “madaig yang yarabaw adoon na mukullud da. Madaig yang yukullud adoon na marabaw da.”

Yang manga Maggawbukay sang Pawa

20 Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Yang paagi nang pagari nang Dios sang manga otaw maynang pagdomara nang tagtomon sang pawa na yapaggawbuk sang manga otaw disang kanaan pawa. Pakallawun pa yomanaw da yaan, yanganap sang manga maggawbukay na papaggawbukun naan asang kanaan pawa na pyananuman sang paras na mangkadyaw kaanun yang bonga.”² Yang yamaona naan kitaun na manga maggawbukay, pyagaidarag naan parabay sang kantidad na abayad naan sang sang allaw na gawbuk nang kada sang kawtaw. Kayan tyaam naan papaggawbukun silan asang kanaan pawa.³ Somapayan yang suga, yoman yaan manaw, yanganap pa abay sang papaggawbukun naan. Asang paringki kikita naan yang manga otaw na wa pay gawbuk.⁴ Kayan yaglaong yaan kanilan, ‘Paggawbukan mayo ako asang kanak pawa. Atagan ko kamo nang madyaw na bayad.’ Kayan kyomadto silan sang pawa aw paggawbuk.⁵ Maraydaw yang suga, yoman yaan komadto sang paringki. Mayninyan oman, yakadto yaan nang ambong na makagwas. Kada pagkadto naan aon kikita naan na maggawbukay.⁶ Ambong na makagpa, yoman yaan adto sang paringki. Min da ninyan yoman yaan kimita sang manga otaw na way gawbuk, kayan yaglaong yaan kanilan, ‘Nanga yagaiingkoday gaid

kamo na way gawbuk?’ ⁷Yimibak silan, laong, ‘Way gawbuk nami kay way yapaggawbuk kanami.’ Kayan pyaglaong naan, ‘Kadto kamo sang kanak pawa, paggawbuk kamo adto.’

⁸“Gabi la, yaglaong da yang tag-tomon sang pawa sang kyakanarigan naan sang gawbuk, laong, ‘Tawaga yang kariko nang gagawbuk, aw pamayadi silan. Onaa bayadi yang maori na maggawbukay, kayan yoman yang somapit sang maori tigkan adto sang mona na maggawbukay.’ ⁹Yang yagapono maggawbuk nang ambong na makagpa yang suga, byabayadan naan yang kada isa kanilan nang kantidad na magonawa sang bayad sang sang allaw na gawbuk. ¹⁰Pagpamayad naan sang mona maggawbuk, maglaong yang surud nang dum dum nilan, ‘Kita, abayadan kita naan nang labaw pa sang bayad sang maori maggawbuk.’ Awgaid kada isa kanilan, yadawat sang kantidad na pyagaidaragan na bayad sang sang allaw na gawbuk nang kada sang kawtaw. ¹¹Pagkadawat nilan sang bayad, managsosoritin silan. Yagalaong silan sang yapaggawbuk kanilan, ¹²‘Yang mangkaori, yagagawbuk silan nang sang ka oras da, awgaid kami yagakadurum magtigkul sang masakit na suga, yabay kami maggawbuk. Nanga pyapagonawa yang bayad kanilan aw bayad kanami?’ ¹³Yimibak yang tag-tomon sang pawa, laong, ‘Lagi, wak magalimbong kamayo, kay yang pyagaidaragan ta na bayad sang sang allaw na gawbuk yaatag ko kamayo. ¹⁴Kamanga mayo yang bayad kamayo aw ori kamo. Gosto ko na yang bayad kanilan na manga mangkaori aw yang bayad kamayo magonawa. ¹⁵Nanga, buku ko kadi yang magabuut sang kanak sapi? Maat kadi nang ginawa mayo na yamabuut ako kanilan?’ ¹⁶Wakaw,” laong ni Jesus, “aw pagsakopon da yang otaw

nang Dios, yang gakaori adoon, silan yang magaona ra. Yang gaona adoon, silan yang magakaori la.”

Katlo na Paglaong ni Jesus bain sang Kanaan Kamatayun

(Markos 10:32-34; Lukas 18:31-34)

¹⁷Kaba gaimamanaw si Jesus na masaka adto Jerusalem, pyapasaid naan kanaan yang samporo aw dow na inindo naan kay aon pagalaong naan kanilan kaba yapanaw. ¹⁸⁻¹⁹Yagalaong yaan, “Adoon yasaka pa kita ag Jerusalem. Aw domatung kita adto, ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun adto sang manga pangoro na magampoway aw manga magindoway sang balaod. Silan yang yapagkontara kanak, osombong ako nilan mallow sang magookom na buku nang Judio antak ako nilan patayun. Aw aadto ako sang buku nang Judio, pagapasagdaan ako na oodyatun nilan. Obonaran ako nilan aw karabowi ako asang koros na pagapatayan kanak toyo oboiin ako oman nang katlong allaw.”

Yang Yaayo nang Ina nang Dowa na Inindo ni Jesus

(Markos 10:35-45)

²⁰Kayan dyomorod kang Jesus yang asawa ni Sebedeo na yagadan nang kanaan dow na anak na usug. Yolood yaan asang atobangan ni Jesus kay aon ayoon naan. ²¹Yagalaong si Jesus, “Nanang gosto mo, kay boyag?” Yimibak yaan, laong, “Aw magari da kaw disining donya, gosto ko na apaingkodon mo yaning kanak anak na dow disang said mo, yang isa apit karinto mo aw yang isa apit kawara mo. Imowa silan labaw sang tomatabang mo sang pagari mo.” ²²Kayan yaglaong si Jesus sang dow na kanaan inindo na manga anak nang boyag, laong, “Wa kamo akatigam sining yaayo mayo. Dum dum mayo makatigkul

kamo sang karisud na itigkuran ko?” Kayan yimibak silan dow, laong, “Uu, makatigkul kami.”²³ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Matungtung sa agaw na itigkuran mayo yang karisud maynang itigkuran ko. Awgaid dili ako makaatag kamayo sang yaayo mayo kanak. Kay buku ko yang aon katungud na magapili sang papagingkodon disang apit ko karinto aw disang apit ko kawara, kay yang otaw na pinili da pataan nang kanak Ama na Dios yaan yang makapagingkod disang apit ko.”

²⁴ Pagdungug saan nang samporo na arag inindo ni Jesus, mangkadaman silan sang dow na maglomom.²⁵ Wakaw tyatawag ni Jesus yang manga inindo naan antak silan domorod agkanaan, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yatigam kamo na yang manga pangoro disining donya yang magsosogo sang kanilan sakop. Yang manga labaw na pangoro yang aon gaom na yangallang sang kanilan manga sakop.²⁶ Awgaid kamo,” laong ni Jesus, “ayaw kamo magsiling sang maynaan na batasan. Aw aon digkamayo gosto na maimo magsosogo kamayo, kinaanglan yaan yang amaimo sogoon mayo.²⁷ Aw aon digkamayo gosto na amaimo labaw na pangoro mayo, kinaanglan mapangallang yaan sang kariko.²⁸ Mayn ko na gyugual nang Anak nang otaw, wara ako akani disining donya na antak ako tabangan nang manga otaw. Sana matabang ako kanilan. Magapakamatay ako kanilan kay yang kanak kamatayun yang pagatobos sang manga otaw.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Dowang ka Otaw na Arag Bota

(Markos 10:46-52; Lukas 18:35-43)

²⁹ Pagpanaw nilan sang barrio na Jeriko, gimiyod kang Jesus yang laban magkadaig na otaw.³⁰ Aon disaan

dowang ka otaw na bota na yagaingkod disang kilid nang daran. Pagdungug nilan na malabay si Jesus, magtawag silan, laong, “Kay Ginoo, ikaw na sompaw ni Dabid na pyapakani nang Dios, kallaati kami.”³¹ Syasagda silan nang manga otaw, laong, “Katingun.” Toyo wa silan maningug, laban da gyagaan yang pagtawag nilan, laong, “Kay Ginoo, ikaw na sompaw ni Dabid na pyapakani nang Dios, kallaati kami.”³² Kayan yagtangku si Jesus na yapanaw aw paglaong kanilan, “Nanang gosto mayo na imoon ko kamayo?”³³ Yimibak silan, laong, “Kay Ginoo, gosto nami na mikita kami.”³⁴ Yamallaat si Jesus kanilan. Dyadamdam naan yang kanilan mata aw parabay silan kita kayan yomagad dakman silan ni Jesus.

Yang Yamabantog na Yadatung ag Jerusalem

(Markos 11:1-11; Lukas 19:28-40; Juan 12:12-19)

21 Yagpadadatung da si Jesus aw yang manga inagad naan ag Jerusalem, masaid da silan sang barrio na Betpage na kabarogsadan nang butay na pyanganganan nang Kaolibowan. Kayan yagsogo si Jesus sang dow na kanaan inindo,² laong, “Kadto kamo sang kaonaan ta na barrio. Maparabay kamo kimita sang asno na yuukut na aon kanaan nati. Parabaya obada aw tonggai mayo ani kanak, pagada yang nati.³ Aw aon disaan magosip kamayo na magalaong, ‘Onoon mayo yaan?’, paglaonga mayo na ‘Pyapakamang nang Ginoo ta.’ Pagdungug nilan saan, aparabayun nilan kamayo patonggayan yang asno.”

⁴ Yamapagguna yani antak matoman yang pyagalaong nang propeta nang Dios, laong,⁵ “Paglaonga yang maguya ag Jerusalem na asang butay na pyanganganan nang Sion na yang kamayo ari

yagpadadatung da ani kamayo. Di yaan magaparabi, buutan sang kanaan manga sakop. Yadatung yaan na yasakay sang asno.”

⁶Kayan yomanaw yang dowa na inindo ni Jesus na syosogo naan, pyangagdan nilan yang pyapaimo ni Jesus kanilan. ⁷Tyotonggayan nilan agkang Jesus yang asno aw yang nati naan, kayan yapinan nilan yang kanilan dagom yang likod nang asno, kay asakayan ni Jesus. ⁸Pagsakay naan, mangindaranan silan kariko adto Jerusalem. Dagdag yang pagtaod kang Jesus nang magkadaig na otaw disaan, wakaw yampasan nilan nang kanilan dagom yang daran na agiin ni Jesus na gasakay sang asno. Yang kadayang disaan yanangkanat magampas sang daran nang daonan na manga sangasanga nang kaoy. ⁹Madaig na otaw yang yanagona ni Jesus, madaig oman yang yigiyod naan. Yangiyak silan kariko, laong, “Kadyaw da agaw nang Dios. Bantogan yaan na sompaw ni Dabid. Bunang da agaw nang yakani na syosogo nang Dios. Kadyaw da agaw nang Dios aglangit.”

¹⁰Pagdatung ni Jesus asang syodad na Jerusalem, masimbol yang maguya disaan. Yanaginosipay silan, laong, “Sini kadi na otaw yaan?” ¹¹Yimibak kanilan yang magkadaig na yamagad ni Jesus, laong, “Yaan yang propeta na pyagabayaan nang Dios, si Jesus na taga Nasaret ag Galilea.”

Yakadto si Jesus sang Templo

(Markos 11:15-19; Lukas

19:45-48; Juan 2:13-22)

¹²Kayan yomanik si Jesus sang templo. Pyamigaw naan aglogwa yang manga mamarigyaay aw yang manga mammili. Pyanowad naan yang manga lamisa nang magballinay sang sapi aw yang manga ingkodanan nang

yamarigya nang manga limokon. ¹³Kayan yaglaong yaan kanilan, “Aon pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, ‘Yang kanak pagtitiponan pyanganganan nang baray na ampowanan.’ Toyo kamo yiimo mayo uyaanan nang manga mallimbongay.”

¹⁴Yang manga bota aw yang manga pongko yandodorod agkang Jesus disang templo. Pyapagkadyaw naan silan. ¹⁵Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises, yamangkadaman na kikita nilan yang mangkadyaw na manga imo ni Jesus na kaburungburungan. Laban lyarangutan silan na yudungug sang manga isu na yokorisa asang templo. Yagalaong yang manga isu, “Bantoga mayo yaning sompaw ni Dabid.”

¹⁶Wakaw yamangkadaman silan kang Jesus, kayan yaglaong silan kanaan, “Yudungug kaw koraw sang pyagalaong nang manga isu?” Yimibak si Jesus, laong, “Uu, yudungug ako. Wa kadi kamo makabasa sang syosolat nang propeta bain sang Dios, laong, ‘Pyagaindo mo yang manga isu antak silan matigam magbantog kanmo.’”

¹⁷Kayan pyanawan silan ni Jesus. Yapanaw yaan disang syodad na Jerusalem, yisingadto sang barrio na Betania, yokorang yaan adto nang sang gabi.

Wa da Apabongaa ni Jesus yang Kaoy na Igera

(Markos 11:12-14,20-24)

¹⁸Pagkaallow mori yaan ag Jerusalem. Yamagutum yaan. ¹⁹Kikita naan disang kilid nang daran yang kaoy na igera, kayan kyadtowan naan yang pono nang igera kay makaan garo sang bonga naan na kaoy. Way bonga na kikita naan, bay sang daon. Kayan yaglaong yaan sang kaoy, “Dili dakman

kaw magbonga na kaoy.” Paglaong ni Jesus saan, maparabay magango yang kaoy. ²⁰ Yamangkabungburung yang kanaan manga inindo na yikita sang kaoy na yagango ra, kayan yaglaong silan, “Nanang yakagango sang kaoy na igera?” ²¹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Butangan mayo sang dumdum mayo yang pagalaong ko kamayo adoon. Aw di magdowadowa yang pagsarig mayo sang Dios, amaimo mayo yang maynang yiimo ko saang kaoy na igera. Buku da gaid nini yang amaimo mayo. Maski magalaong kamo saan na butay, ‘Kaungat na butay aw kabarin adto sang dagat,’ amaimo yang pyagalaong mayo. ²² Aw abay kamo somarig sang Dios, amadawat mayo yang maski nanang ayoon mayo kanaan.”

Yagaosip Silan bain sang Katungud ni Jesus

(Markos 11:27-33; Lukas 20:1-8)

²³ Yarasak si Jesus sang templo, yagaindo sang manga otaw. Kayan dy-omorod agkanaan yang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung nang Judio, yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanang katungud mo na yamigaw kaw kagabi sang manga otaw disang templo? Sini yang gaatag kanmo sang katungud na gaimo kaw saan?” ²⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Arag aon pagaosip ko kamayo. Aw mibak kamo kanak, imibak ako arag kamayo daw nanang katungud ko na yakaimo sang kariko nang manga imo ko. ²⁵ Yani yang pagaosip ko kamayo, Nanang katungud ni Juan na yagabawtismo sang manga otaw? Sini yang gabuut kanaan nangaon, otaw daw Dios?” Kayan yanagkabaraw silan, laong, “Aw maglaong kita na yang Dios yang gabuut kang Juan, magaosip si Jesus kanatu daw nanga wa kita atangkap kang Juan.

²⁶ Toyo aw maglaong kita na otaw gaid yang gabuut kang Juan, amadaman kanatu yang magkadaig na otaw, kay yotoo silan na si Juan propeta nang Dios.” ²⁷ Wakaw wa silan iibak saan na pagosip ni Jesus kay yamalluk silan sang manga otaw. Wakaw yagalaong silan kang Jesus, “Inday, wa kami akatigam daw sini yang gabuut kang Juan.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw maynaan, arag dili ko pagalaong kamayo daw wain sikun yang kanak katungud.”

Yang Samingay bain sang Dowa na manga Anak na Usug

²⁸ Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Nanang dumdum mayo sini? Aon otaw na dowa yang anak na arag usug. Dyodorodan naan yang magorang aw paglaonga, ‘Panaw, kay tin, aw paggawbuk sang kanak kaparasan.’ ²⁹ Yimibak yang magorang, laong, ‘Uu, kay ama, magagawbuk ako,’ awgaid wa yaan magagawbuk. ³⁰ Kyakadtowan arag nang ama yang anak naan na mangod. Yang pyagalaong naan sang magorang yaan yang pyagalaong naan sang mangod. Kayan yimibak yang mangod, laong, ‘Dili ako, kay ama, magagawbuk.’ Wa akadogay yagasusul yang mangod kayan kyomadto yaan sang kaparasan aw paggawbuk.” ³¹ Kayan yagosip si Jesus sang manga pangoro nang Judio, laong, “Yaning dowa na anak, wain yang yangagad sang sogo nang kanilan ama?” Yimibak silan kang Jesus, laong, “Yang mangod.” Kayan yaglaong si Jesus, “Aon manga dopang na bobay aw aon oman manga mannokot sang miyoras na galimbong sang kadaygan, aw yang kadaygan pa na manga saraun na magaona kamayo sumurud disang kasakopan nang Dios, ³² kay yotoo silan sang pagindo ni Juan, kayan yayawan nilan yang kani-lan maat na imo. Wakaw silan yang magapasakop sang Dios, buku mayo, kay

kamo wa atangkap sang pagindo ni Juan na makapagkadyawan kamayo. Maski kimita da kamo sang manga otaw na yatangkap saan na pagindo, wa kamo atangkap.”

Yang Sambingay bain sang Kaparasan

(Markos 12:1-12; Lukas 20:9-19)

³³Yabay magindo si Jesus, laong, “Paningug kamo sang isa oman na sambingay na pagalaong ko kamayo. Aon tagtomon sang pawa na tyatanuman nang paras na pagkaanun yang bonga. Lilibot naan aradun yang pawa naan, kayan yagimo yaan sang pugaanan sang paras disaan. Yimowan naan nang tonggowan yang kaparasan naan, binilin naan sang manga otaw, kayan pyapatonggowan kanilan aw panaw yaan adto sang kadaygan na banwa. ³⁴Yomabot da yang paras, yagasogo yaan na otaw sang manga sogwanun naan pagkamang sang kanaan kabain nang kanaan kaparasan. ³⁵Pagdatung nang kanaan manga sogwanun asang kanaan kaparasan, bonaran yang isa kanilan nang manga otaw disaan, pyapatay nilan yang isa, yang isa dyodonag nilan nang bato. ³⁶Kayan yoman yang tagtomon mag-sogo sang kadaygan na sogwanun naan. Yang maori naan sagoon madaig pa sang mona. Awgaid yang yiimo nang manga otaw disaan sang maori sagoon magonawa sang yiimo nilan sang mona na syogo. ³⁷Kayan yaan yang syogo da naan yang kanaan anak na usug, kay laong nang dum dum naan, ‘Ataodon nilan yaning anak ko.’ ³⁸Toyo pagkita nang manga otaw disaan na dyomatung da yang anak nang tagtomon, managkabaraw silan, laong, ‘Bay da kamo, apatayun ta yaan kay yaan yang makapagpanmo sang kaparasan. Kayan aw matay da yaan, kita yang magapanmo

ra sang kaparasan.’ ³⁹Pyanaggapos nilan yaan, tyotorod aglogwa nang pawa kayan pyanagpatay nilan.”

⁴⁰Kayan yagosip si Jesus, laong, “Aw domatung yang tagtomon sang kaparasan, nanang inangun naan sang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan?” ⁴¹Yimibak silan, laong, “Laban sa pamatayun naan yang mangkaropig na manga otaw, kayan binilin naan oman yang kanaan kaparasan sang kadaygan na manga otaw na amatag kanaan nang kanaan kabain na paras aw mabot da.” ⁴²Kayan yaglaong si Jesus, “Yakabasa kadi kamo sang pyagalaong nang Dios na syosolat na pyananglit ako sang bato, laong, ‘Yang bato na syasarabul nang manga panday sang baray kay pyagalaong nilan na way kabos, yaan na bato yang pinili nang Dios na yakadigun sang baray. Yaan yang pagbuut nang Labi na Dios. Gimadyawan yang kanaan manga imo.’ ⁴³⁻⁴⁴Wakaw pagalaong ko kamayo na yang otaw na amarogso disaan na bato amadogdog. Yang otaw na akaorogan naan na bato, amadumug. Maynaan yang silot sang wa atangkap kanak, wakaw matungtung na kamo na manga Judio na wa atangkap kanak, wa kamo pagasakopa nang Dios. Yang pagasakopon naan yang manga otaw na yatangkap kanak na yangagad sang kanaan pagbuut.”

⁴⁵Yang manga Pariseo aw yang manga pangoro na magampoway na yaningug sang manga sambingay ni Jesus, yakadarag silan na silan yang kyukugdan naan na manga sambingay. ⁴⁶Adakupun garo nilan si Jesus, aw buku yamangkalluk silan nang magkadaig na otaw disaan na yotoo na si Jesus propeta nang Dios.

Yang Sambingay bain sang Pista sang Kasal

(Lukas 14:15-24)

22 Yabay si Jesus magindo sang manga otaw disaan pinaagi sang sambingay. ²Yagalaong yaan, “Yang paagi nang pagari nang Dios yakagaon nang ari na yagaimo sang dakora na pista sang kasal nang anak naan. ³Pyapakadtowan naan sang kanaan manga sogwanun yang manga otaw na pyapatambong sang kasal. Toyo wa asagimano yang manga otaw sang syosogo nang ari. ⁴Kayan yoman naan pakadtoon yang kadaygan na sogwanun naan, laong, ‘Paglaonga mayo silan na iniyaw da yang kanak manga baka aw yang manga nati na pyapakataba ko. Paglaonga silan na pyakadi la kamo, yaroto da yang kanun.’ ⁵Toyo wa asagimano yang manga otaw, maynang wa silan udungug. Yaan yang pyaparabi nilan yang kanilan gawbuk. Aon yakadto sang kanaan pawa, aon yakadto sang kanaan tinda. ⁶Yang kadaygan na otaw disaan yagadakup sang manga sogwanun nang ari kayan byonaran aw kamatay. ⁷Pagdungug nang ari saan, madaman yaan. Kayan syogo naan yang kanaan manga sondaro, pyapapatay naan sang kanaan sondaro yang gapatay sang kanaan manga sogwanun, aw sonoga yang kanilan banwa. ⁸Yagatawag yang ari sang kanaan manga sogwanun, kayan pyaglaong naan, ‘Yaroto da yang pagkaan, toyo yang pyapatawag ko wa akani, maat yang batasan nilan. ⁹Wakaw kadto kamo sang manga daran sang barrio na madaig yang manga otaw. Maski sining ikitaun mayo, pakaniya sang pista.’ ¹⁰Kayan kyomadto yang manga sogwanun. Yang kariko nang kikita nilan, madyaw yang pyagguna aw maat, arag pyapatambong

nilan sang pista. Kayan yatmo nang manga otaw yang pyagakasaran.

¹¹“Kayan kyomaon yang ari, yatanaw sang manga otaw na yatambong sang pista. Sang ka otaw yang kikita naan na wa mandagom nang pyapandagom naan kanaan na madyaw tambong sang kasal. ¹²Kayan pyaglaong nang ari yaan na otaw, ‘Arag kaw kadi yatambong, maski wa kaw mandagom sang pyapandagom ko kanmo na madyaw tambong sang kasal?’ Awgaid wa makaibak yaan na otaw. ¹³Kayan yagsogo yang ari sang kanaan manga sogwanun, laong, ‘Bakosa mayo yang tolo aw yang siki naan, aw saraburan mayo yaan adto sang kangitngitan. Mitiyao yaan adto kayan yagoyagut yang kanaan onto kay laban yaan ukudurun disaan.”

¹⁴Kayan yabay maglaong si Jesus, “Yagatawag yang Dios sang madaig na otaw, toyo tagbi da digkanilan yang yamapili naan.”

Bain sang Pagbayad sang Miyoras

(Markos 12:13-17; Lukas 20:20-26)

¹⁵Pyapanawan nang manga Pariseo si Jesus, kay managkabaraw silan daw nanang apaibak nilan kang Jesus na antak nilan yaan kasombong. ¹⁶Kayan syogo nilan agkang Jesus yang kanilan manga inindo aw yang manga otaw na sakop ni Herodes na ari disaan na banwa. Yagaway silan maglaong kang Jesus, “Kay Magindoway, yatigam kami na ikaw matarong, yabay mo pagindo yang matungtung na paagi nang Dios. Maski diin kaw, aw asang atobangan nang manga pangoro aw asang atobangan nang buku nang pangoro, magonawa yang pagindo mo, podo matungtung. ¹⁷Wakaw, osipin ta kaw daw madyaw yang abay magbayad sang miyoras na pyapabayadan kanatu nang pangoro nang governo ta? Paglaongan

kanami daw makalapas kita sang kanang Dios balaod aw magbayad kita saan.”

¹⁸Toyo kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dum dum na gosto nilan na makapaglaong yaan nang sopak sang balaod. Wakaw yagalaong yaan, “Kamo na asang baba gaid yang pagtoo, nanga gyagaway mayo ako osipin?” ¹⁹Ayagan kanak yang sapi na pyagabayad mayo sang miyoras.” Kayan yayag nilan kanaan. ²⁰Yagalaong si Jesus kanilan, “Yaning yakabutang sang sapi, kanini yaan kaimo? Kanini aran?” ²¹Yimibak silan, laong, “Yaan na kaimo aw yaan na aran kanang labaw na pangoro nang governo ta.” Kayan yagalaong si Jesus kanilan, “Aw kanaan yaan, bayadi kanaan yang miyoras, kay yaan yang kanaan pagbuut. Toyo arag tomana mayo yang kariko nang pagbuut nang Dios.” ²²Yamaburungburung silan kang Jesus pagdungug nilan saan. Kayan pyanawan nilan si Jesus.

Bain sang Pagboi Oman nang Yamatay da

(Markos 12:18-27; Lukas 20:27-40)

²³Ninyan na allow, arag yodorod yang manga Saduseo agkang Jesus. Yang manga Saduseo yang yagalaong na dili magaboi oman yang yamatay da. ²⁴Yagalaong silan, “Kay Magindoway, yagaindo si Moises, laong, ‘Aw aon otaw na yamatay da yang tudtuud lomom naan na usug na way anak, pamaroom naan na otaw yang baro nang lomom naan na yamatay da kay antak manganak. Aw mawtaw da yang isu, paganaranan nang aran nang otaw na yatay da, antak paglaongon na aon kanaan anak.’ Yaan yang pyagaindo ni Moises kanatu.” ²⁵⁻²⁶Kayan yabay maglaong yang manga Saduseo kang Jesus, laong, “Nangaon aon dini kanatu pito na maglomom na usug. Yangasawa yang pan-

ganay, wa pay anak nang panganay, yamatay da. Kayan pyangasawa nang somapit yang baro nang magorang naan. Wa pa manganak yang somapit, arag da yamatay. Min da ninyan, pyangasawa oman nang katlo yang baro nang dow na lomom naan. Arag wa pa makapanaganak, yoman da matay yang katlo na yangasawa sang baro. Kariko nang pito na maglomom arag yangasawa saan na bobay. Matag yabos matay silan pito, way anak nilan saan na bobay. ²⁷Pagkamatay nang pito na maglomom, arag da yamatay yang bobay. ²⁸Aw domatung da yang allow na pyagalaong na magaboi oman kono yang yamangkamatay, yaning pito na maglomom, sining makapangasawa saan na bobay? Kay kariko nilan arag yangasawa saan.”

²⁹Yimibak si Jesus, laong, “Laban sa agaw kamo yamasayup, kay wa kamo makadarag sang pyagalaong nang Dios na syosolat kanatu. Arag wa kamo akatigam sang gaom nang Dios na laban dakora. ³⁰Aw magboi da oman yang yamangkamatay, yang usug di da mangasawa aw yang bobay di da magabana. Managuya da silan maynang paguya nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na wa mangognan. ³¹Yakabasa kadi kamo sang pyagalaong kamayo nang Dios bain sang yamangkamatay na magaboi oman? Pagaindoon ta kamo antak kamo makadarag sang kanang Dios sorit na yagalaong, ³²‘Ako yang Dios na kyakanarigan nang kamayo kamonaan na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.’ Yang kaorgan naan,” laong ni Jesus, “yang Dios buku nang Dios nang manga patay, awgaid Dios nang manga boi. Agaw maynaan, boi yang kamayo kamonaan.” ³³Pagdungug saan nang magkadaig na manga otaw disaan, mangkaburungburung silan laban.

Yang Labaw na Balaod nang Dios

(Markos 12:28-34; Lukas 10:25-28)

³⁴Pagkatigam nang manga Pariseo na wa makaibak kang Jesus yang manga Saduseo, managagad silan domorod kang Jesus. ³⁵Arag aon disaan Pariseo na magindoway sang balaod. Titigi naan si Jesus daw yatigam sang balaod daw wara. ³⁶Yagaosip yaan, laong, “Kay Magindoway, nana yang labaw na balaod nang Dios?” ³⁷Yimibak si Jesus, laong, “Yaan yang pagdakoraa asang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut. ³⁸Yaan yang labaw na balaod sang kariko nang balaod. ³⁹Yani yang kadwa na balaod. Karuguni yang arag kamo otaw maynang tyoonan lawas mo. ⁴⁰Yaning dow na balaod yang pyagaponowan nang kariko nang balaod na pyapagindo nang Dios kang Moises kadini, yaan arag yang pyagaponowan nang kariko nang pagindo nang manga propeta nang Dios.”

Bain sang Pinili nang Dios na Magaari

(Markos 12:35-37; Lukas 20:41-44)

⁴¹Kayan yagosip si Jesus sang manga Pariseo na yanagkatipon disaan, laong, ⁴²“Nanang dumdum mayo, kanini sompaw yang Pinili nang Dios na magaari disining donya?” Kayan yimibak silan, laong, “Sompaw ni Dabid.” ⁴³Kayan yaglaong si Jesus, “Aw maynaan, nanga sa si Dabid yagalaong kadini, ‘Yang kanak Ginoo yang Pinili nang Dios na magaari.’ Paningug kamo, yagalaong nang maynaan si Dabid, kay kaba pyagabayaan si Dabid nang Balaan na Espirito, yagalaong yaan, ⁴⁴‘Yang Dios yagalaong sang Pinili naan na ari na kanak Ginoo, laong, Pagingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allaw na imoon da ko guyukanan nang parapara mo yang kariko nang kontara

mo.’” ⁴⁵Kayan yabay maglaong si Jesus kanilan, “Si Dabid yang yagalaong na yang kanaan Ginoo yang Pinili nang Dios na magaari, wakaw buku gaid nang sompaw ni Dabid yang Pinili nang Dios na magaari disining donya.” ⁴⁶Way yakaibak kang Jesus. Dungan ninyan na allaw, wa day yutugum magosip kanaan.

Yagalaong si Jesus na Dili Papagsilingin Silan sang Batasan nang manga Magindoway sang Balaod

(Markos 12:38-39; Lukas 11:43,46; 20:45-46)

23 Pyagalaong ni Jesus yang magkadaig na otaw disaan aw yang kanaan manga inindo, ²laong naan, “Yang manga magindoway sang balaod aw yang manga Pariseo yang gaindo sang manga balaod na pyapasolat nang Dios kadini kang Moises. ³Wakaw yaan yang pangagdi mayo yang pagindo nilan, toyo ayaw kamo magsiling sang kanilan batasan na wa silan mangagad sang pagindo na pyagaindo nilan sang manga otaw. ⁴Pyapapangagad nilan yang manga otaw sang manga pagindo nilan na marisud tomanun, awgaid wa nilan atabangi yang manga otaw antak kaagdan yang manga pagindo nilan. ⁵Yaan gaid yang gosto nilan na abantogon silan nang manga otaw, wakaw yabay silan magpakitakita sang manga otaw na gadaradara silan sang syosolat na sorit nang Dios na pyanaklay nilan. Pyapakaaba nilan yang sagyad nang dagom nilan antak sa kono paglaongon silan na yangagad sang Dios. ⁶Aw yatambong silan sang pista, gosto nilan na silan yang laban atayodon. Aw yadatung silan sang pagtitiponan nang manga otaw, gosto nilan na silan yang papagingkodon asang atobangan nang

manga otaw. ⁷Aw gapanawpanaw silan, laban silan gauma aw byabantog silan nang manga otaw. Laban silan kyakaontoran aw pyagangaranan silan nang magindoway.” ⁸Kayan yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw kamo magoyon na pagangaranan kamo nang magindoway, kay magonawa kamo otaw, sayda yang Magindoway kamayo. ⁹Arag ayaw kamo magngaran nang ama sang maski sini disining donya, kay sayda yang kamayo Ama na Dios aglangit. ¹⁰Ayaw kamo magoyon na pagangaranan kamo nang Ginoo kay sambook da yang kamayo Ginoo, yang pinili nang Dios na magaari. ¹¹Yang otaw na akatigaman mayo na yaan yang labaw digkamayo, yaan yang makagaon nang sogwanun na matabang kamayo kariko. ¹²Yang yagaparabaw digkamayo, yaan yang apakulludun nang Dios. Awgaid yang otaw na wa magaparabaw, yaan yang aparabawun nang Dios.”

**Syasaway ni Jesus yang manga
Magindoway sang Balaod kay asang
Baba gaid yang Pagtoo sang Dios**

*(Markos 12:40; Lukas
11:39-42,44,52; 20:47)*

¹³“Kamo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, kallaat da agaw mayo na asang baba gaid yang pagtoo mayo sang Dios, wara sang ginawa mayo. Kay aw aon garo magapasakop sang Dios, syasagda mayo. Kamo, arag wa kamo magapasakop sang Dios.

¹⁴“Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yagalimbong kamo sang manga baro na bobay na antak kamo yang makapagpanmo sang kariko nang kanilan pyanmowan. Kayan pyakaaba mayo yang pagampo mayo an-

tak dili makaungud yang kadaygan na kamo aon imo na maat. Kay min da naan yang manga imo mayo, marisud laban yang silot kamayo nang Dios.

¹⁵“Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Tyataripag mayo yang dagat, lilimpud mayo yang sanwa na antak kamo makakamang sang maski sang kawtaw da na imoon mayo kamayo inindo. Yang kamayo pagindo yakadogang sang silot nang kamayo inindo mallaw disang impirno.

¹⁶“Kallaat da agaw mayo kay kamo maynang manga bota na gagagad sang arag kamo bota. Kay yagaindo kamo na aw aon otaw na masaad na asang kanaan saad yuupud naan ingaranan yang templo na yaan yang toosan na otomanun naan yang saad naan, pyagalaong mayo yaan na buku nang maat aw di naan tomanun yang saad naan. Toyo aw mingaran yaan sang borawan na asang templo, pyagalaong mayo na maat aw dili naan tomanun yang kanaan saad. ¹⁷Kamo maynang manga bota na way kyakatigaman, kay yang borawan wa arabaw sang templo, kay yang templo na byubutangan nang borawan yang yakaimo sang borawan balaan. ¹⁸Yagaindo kamo arag na aw aon otaw na masaad na asang kanaan saad yuupud naan ingaranan yang sonoganan sang ayup na pagatag asang atobangan nang templo, pyagalaong mayo na buku nang maat aw dili naan tomanun yang kanaan saad. Toyo aw mingaran yaan sang pagatag na ayup na byubutang asang sonoganan, pyagalaong mayo na maat aw di naan tomanun yang kanaan saad. ¹⁹Laban kamo yamabota, kay yang ayup na pagatag sang Dios wa arabaw sang sonoganan, kay yang sonoganan yaan yang yakaimo sang pagatag balaan. ²⁰Wakaw aw aon masaad na in-

garan naan asang kanaan saad yang sonoganan, buku gaid nang sonoganan yang ingaranan naan, arag naan yuupud yang kariko nang pagatag na ayup na byubutang disang sonoganan. ²¹Maynaan oman yang imingaran sang templo, buku gaid nang templo yang ingaranan naan, arag yuupud naan yang Dios na iyan saan na templo. ²²Aw aon masaad na ingaranan asang kanaan saad yang langit, kyaupud da naan ingaranan yang ingkodanan nang Dios. Aw mingaran yaan sang ingkodanan nang Dios, kyaupud da naan ingaranan yang Dios.

²³“Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yamatag kamo sang Dios nang kanaan kabain na kaporo nang kariko nang kamayo abot asta anag, awgaid wa kamo mangagad sang labaw na manga balaod na yagalaong, ‘Ayaw kamo maglimbong sang kadaygan, kallaati silan, pakadyaw sang batasan mayo antak kamo kanarigan nang kadaygan.’ Madyaw na abay mayo atag sang Dios yang kanaan kabain na kaporo nang kamayo abot, toyo ayaw pagayawi mayo yang labaw na manga balaod. ²⁴Kamo maynang manga bota na gagagad sang kanaan inagad. Wa kamo utugum magimo sang tatagbi na sara, yaan yang tyutugum mayo imoon yang laban dakora na sara na laban maat nang Dios.

²⁵“Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yogasan mayo yang kamayo manga pinggan aw manga tabo, toyo maripa yang lasak naan kay yagaw mayo. Laban maat yang batasan mayo kay apanmowan garo mayo yang kariko. ²⁶Kamo na manga Pariseo maynang manga bota. Wakaw onaa mayo ayawi yang manga imo na maat nang

Dios. Kayan aw masiling da naan amarinis da yang byubutang mayo disang pinggan aw tabo, kayan arag kyarinisan da yang babaw nang pinggan aw tabo mayo.

²⁷“Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yakagaon kamo nang sisiminto na baraybaray nang lubung na pipintoraan nang mapoti. Madyaw tanawun apit babaw, toyo digsurud yamatmo nang pusa nang patay na yamaro. ²⁸Min kay kamo naan, madyaw tanawun apit babaw, toyo agsurud nang ginawa mayo yamatmo nang kagaraw aw kadaygan pa na maat.”

Pyapakatigam ni Jesus yang Silot kanilan

(Lukas 11:47-51)

²⁹“Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Pyallangaan mayo yang pyangsiminto na baraybaray nang lubung nang yamangkamatay na manga propeta kadini aw yang kadaygan na mangkadyaw na manga otaw kadini. ³⁰Yagalaong kamo, ‘Yang timpo nang kanami kamonaan, aw min pa adoon, dili kami amaupud kanilan sang pyagaguna nilan na pagpatay sang manga propeta nang Dios.’” ³¹Laong ni Jesus, “Matungtung sa agaw na kamo yang manga sompaw nang manga otaw kadini na gapatay sang manga propeta nang Dios. ³²Abaya ra mayo paggunaa yang pyaguna nang kamonaan mayo na wa pa akatapos. ³³Kamo maynang bisaan na tinanap, maynang manga anak kamo nang tinanap, kay laban maat yang kamayo pyaguna. Dili kamo makapagarili sang silot kamayo disang laga nang atoron disang impirno. ³⁴Kay pagalaong ko kamayo na osogoon pa ko ani ka-

mayo yang manga propeta nang Dios, aw yang manga ungudan na pyagabutan nang Dios, aw yang manga magindoway arag ko osogoon pa ani kamayo. Aon digkanilan apatayun mayo, aon arag digkanilan akarabowan mayo asang kaoy na koros, aw aon oman digkanilan obonaran mayo disang kamayo manga pagtitiponan. Masi diin silan daragan na banwa abay mayo lopogon. ³⁵ Kay min da naan yang kamayo imo, wakaw yang pagpatay sang kariko nang mangkadyaw na otaw, digkamayo kurug yang barus nang Dios, pagpono sang pagpatay sang anak ni Adan na si Abel na madyaw na otaw kadini, tigkan sang pagpatay sang anak ni Barakias na si Sakarias na pyapatay mayo disang pagurangan nang templo aw yang sonoganan sang ayup na pagatag sang Dios. ³⁶ Pagalaong ko kamayo na kamo na manga otaw adoon, digkamayo kurug yang barus nang Dios sang pagpatay sang kariko naan na manga otaw.”

**Yang Kallaat ni Jesus
sang taga Jerusalem**

(Lukas 13:34-35)

³⁷ “Kamo na manga otaw na taga Jerusalem, kallaat da agaw mayo, kay yagapatay kamo sang manga propeta nang Dios, aw yang kadaygan na manga sogwanun nang Dios na syosogo naan ani kamayo, dyodonag mayo silan nang bato. Laban gosto ko na atagapan kamo maynang osoyan na yoroob sang kanaan osoy, sisiyuban nang panid naan, toyo kamo wa mapatagap kanak. ³⁸ Wakaw ayawan da nang Dios yang kamayo banwa, di da kamo naan atabangan. ³⁹ Pagalaong ko kamayo adoon na di kamo kanak mikita oman, kinaba di kamo maglaong, ‘Gosto nami na panalanginan nang Dios yang pinili naan na makani na magaari.’”

**Pyapakatigam ni Jesus yang
Pagkagobal nang Templo**

(Markos 13:1-2; Lukas 21:5-6)

24 Yorogwa si Jesus sang templo kay aon apanawan naan. Kayan dyomorod agkanaan yang kanaan manga inindo. Tyotolli nilan kanaan yang templo, aw yang manga baray na yatakip asang kilid nang templo arag nilan tyotolli. ² Yagalaong si Jesus kanilan, “Tanawa mayo yang kariko nini. Pagalaong ko kamayo adoon na madatung yang allaw na ogobarun yang dakora na templo, kayan way isa sini na manga bato yang amaibilin na makatongtong sang isa na bato, amabos yaan kariko makatapoyak.”

**Manga Gira aw yang Paglasay
sang manga Tomotoo**

(Markos 13:3-13; Lukas 21:7-19)

³ Kayan kyomadto si Jesus sang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan, yanggangkod yaan disaan. Kayan dyomorod oman yang kanaan manga inindo na silanay da. Yagalaong silan, “Paglaongan kanami daw kano katoman yang kariko nining pyagalaong mo kanami. Paglaongan kanami arag yang akatoosan nami na antak kami matigam na agput da kaw magbarik ani sang donya, aw antak kami matigam sang kataposan nang kanang otaw pagsakop sining donya.”

⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Managkido kamo daw kamo patooon sang kagaro. ⁵ Kay madaig yang madatung ani na magaway magsorit. Magamit silan sang kanak aran, magalaong, ‘Ako si Jesu Kristo na pinili nang Dios na magaari.’ Madaig yang amagad kanilan na yotoo sang kagaro nilan. ⁶ Mudungug kamo sang batok na aon manga gira, toyo maski masaid kono yang pagtanaman, ayaw kamo magkalluk, kinaanglan yaan yang amaona mapagguna, toyo di pa

madatung yang kataposan. ⁷Kay wa pa adatung yang kataposan, yang sang ka banwa mapagtanam sang isa na banwa, aw yang ari mapagtanam sang arag silan ari. Arag madatung yang masakit na gutum disang manga banwa, madatung arag yang manga linog disang maski wain na banwa. ⁸Kariko nini madatung, awgaid baya pagpono yaan nang laban masakit na karisud na madatung asang donya.

⁹“Kamo, okontaraun kamo nang manga otaw asang kariko nang banwa, kay kamo yang kanak manga inindo. Adakupun kamo kayan dyara kamo adto sang magarasay kamayo. Aon apatayun nilan digkamayo. ¹⁰Aw domatung yaan na karisud, madaig yang di da masarig kanak. Aon otaw na magasogo sang kadaygan pagpadakup sang kanaan inagad na apapatay naan. Managtatanamun silan. ¹¹Madaig yang mangkagaro na madatung na magalaong na silan yang propeta nang Dios. Madaig yang amagad kanilan na yotoo sang kagaro nilan. ¹²Kay kyarabnan da yang kaparaat nang batasan nang manga otaw disining donya, wakaw agput silan kariko kawaraan nang lugun sang arag silan. ¹³Toyo yang abay kanak somarig na gatigkul matag matapos yang kariko nang karisud, yaan yang amarowas. ¹⁴Yang madyaw na batok bain sang pagari nang Dios abatokon sang karowagan nang donya antak matigam yang kariko nang otaw. Aw matapos da yaan batokon, madatung da yang kataposan nang kanang otaw pagdomara disang donya.”

Yang Karisud na Wa day Maynaan

(Markos 13:14-23; Lukas 21:20-24)

¹⁵⁻¹⁶Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Si Daniel na propeta nang Dios kadini yang gapakatigam na ma-

datung yang laban maropig na magasapad sang kamayo banwa. (Kamo na magabasa sini, dumduma mayo antak mayo kadaragan.) Aw kitaun da mayo na dyomatung da yaan na lyomasak da yaan sang balaan na ampowanan, kamo na maguya disang sakop na Judea, panaglonos kamo adto sang kabutayan. ¹⁷Yang yapanaog sang kanaan baray, di da mapanik sang baray naan na makamang pa sang masaki nana na kanaan dyayaw. ¹⁸Yang asang pawa, di da omori agbaray na makamang sang kanaan dagom. Parabay kamo paglonos adto sang kabutayan. ¹⁹Aw matoman da yaan na karisud, kallaat da agaw nang manga mabdu aw yang manga kamokan na arag garo managlonos. ²⁰Panagampo kamo sang Dios antak way amiyan nang allaw na pagalonos mayo. Panagampo kamo arag antak di makanoran nang allaw na pagpapatana yang pagalonos mayo. ²¹Kay aw dyomatung da yaan na manga allaw magadogang yang karisud nang wa day maynaan. Dungan nang Dios yiimo yaning donya wa pay karisud na maynaan. Arag wa day madatung oman na maynaan na karisud. ²²Toyo di abay apakadogayun nang Dios yaan na karisud. Kay aw pakadogayun naan yaan, wa day amaboi sang otaw. Toyo kay yamallaat yaan sang kanaan sakop na pinili naan, wakaw di naan apakadogayun yaan na karisud.”

²³Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Aon magalaong kamayo, ‘Tanawa, ani la yang ari na si Kristo.’ Aon oman kadaygan na magalaong, ‘Yadto kay yang ari na si Kristo.’ Aw maynaan yang kanilan sorit, ayaw kamo magtoo kanilan. ²⁴Madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang ari na si Kristo. Arag madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang manga

propeta na syosogo nang Dios. Apakita nilan yang dakora na gaom pinaagi sang kaburungburungan na manga imo nilan, antak makapagpatoo silan garo nang kanilan kagaro sang manga otaw na pinili nang Dios. Toyo di amaimo na yang pinili nang Dios yang mangagad sang kanilan kagaro. ²⁵Kyarag da ta kamo sini pataan nang wa pa akapagguna, wakaw managkido kamo antak di kamo tomoo sang kanilan kagaro.

²⁶“Aw dumungug kamo sang otaw na magalaong, ‘Aadto sang banwa na way maguya yang ari na si Kristo,’ di kamo magkadto. Aw dumungug kamo sang otaw na magalaong, ‘Aadto yaan sang katagowan,’ di kamo magtoo saan. ²⁷⁻²⁸Kay mayn silan nang manga owak na maski wain yang patay, kyakadtowan nilan. Awgaid ako na gyugual nang Anak nang otaw, aw magari da ako, sakadyap da ak domatung asining donya maynang kilat na sakadyap da makarimpud sang banwa. Kariko mayo arag mikita.”

Yang Pagdatung nang Gyugual nang Anak nang Otaw

(Markos 13:24-27; Lukas 21:25-28)

²⁹Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw matapos da yang masakit na karisud ninyan na manga allaw, maparabay da magngitngit kay di da yang suga mapakita, di da amallag yang boran. Arag aon manga bitoon na amangkaorog kay agayongon nang Dios. Magakagayonggayong yang kariko nang kikita mayo diglangit. ³⁰Kayan ikitaun aglangit yang toosanang nang kanak pagbarik ani sang donya. Managurug yang kariko nang otaw disining donya. Ikitaun nilan ako na gyugual nang Anak nang otaw na gapadadatung na madari nang panganod asang pagawanan. Amallag ako, laban dakora yang kanak gaom. ³¹Apatanogon ko yang trompeta nang

pagsogo ko sang tagalangit na manga sogwanun ko adto silatan aw sallupan aw adto sang dowang ka barabagan antak tiponon nilan yang manga otaw na pinili ko sikun sang karowagan nang donya.”

Yang Pagindo bain sang Kaoy na Igera

(Markos 13:28-31; Lukas 21:29-33)

³²Kayan yagindo si Jesus, laong, “Pagaindo ko kamayo yang sambingay sang kaagi nang kaoy na iger. Yang kaoy na iger aw syomokol da, yatigam da kita na omoraw da yang banwa. ³³Magonawa saan, aw kimita da kamo na yatoman da yang kariko nining pyagalaong ko kamayo, matigam da kamo na agput da ako marik ani sang donya. ³⁴Tinuud na yang manga otaw na asaotan naan na timpo di pa amabos matay, amatoman da yang kariko nang pyagalaong ko kamayo. ³⁵Amawara pa yang langit aw lopa, awgaid yang kariko nang pyagalaong ko dili amawara, amatoman kariko.”

Way Yatigam sang Allaw na Adatung Naan

(Markos 13:32-37; Lukas 17:26-30,34-36)

³⁶Kayan yabay maglaong si Jesus, “Way otaw na yatigam sang pagdatung naan na pyagalaong ko kamayo. Maski yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, aw maski pa ako na Anak nang Dios, arag wa akatigam. Yang kanak Ama gaid yang yatigam saan na timpo na amapagguna yaan na pyagalaong ko kamayo. ³⁷Makagaon nang yamapagguna kadini sang manga otaw nang timpo ni Noe yang amapagguna nang pagbarik ko ani sang donya. ³⁸Kay kadini nang wa pa ulunup, wa silan makaungud daw nanang amapagguna kanilan. Yanagkaan silan, yanaginun, yanagpan-

gasawa matag dyomatung yang allow nang paglasak ni Noe sang barko na pyagangaranan nang arka. ³⁹Wara silan makaungud daw nanang amapagguna kanilan matag lyunupan yang donya kayan yangkarumus silan. Magonawa saan aw magbarik ako na gyugual nang Anak nang otaw. ⁴⁰Kay nginyang allow nang pagbarik ko, aon dowang ka otaw na magagawbuk disang pawa. Yang isa akamangun, yang isa akaayawan. ⁴¹Arag aon dowang ka bobay na managgaring. Yang isa akamangun, yang isa akaayawan. ⁴²Mapakatagap kamo kay wa kamo akatigam daw nana na allow yang oman ko kani na kamayo Ginoo. ⁴³Butangan mayo yaan sang ginawa mayo. Pananglit, dumduma yang tagtomon sang baray, aw matigam yaan daw kano datung yang matakaw, di yaan matorog naan na gabi antak di makarasak yang matakaw sang kanaan baray. ⁴⁴Wakaw abay kamo pakatagap, panagpataan kamo, kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, makani ak oman nang allow na wa mayo akatigami na adatung ko.”

**Yang Madyaw aw yang
Maat na Sogwanun**

(Lukas 12:41-48)

⁴⁵Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Yang ungudan na sogwanun na matinomanun sang sogo nang kanaan pangoro, yaan yang kyakanarigan nang kanaan pangoro. Yaan yang pyapagdomara sang kanaan manga inagad na sogwanun, yaan yang yagabuut sang kanilan pagkaan. ⁴⁶Yaan na sogwanun na yabay magdomara nang madyaw, aw domatung yang kanaan pangoro na matanaw sang kanaan agi, laban magauma yaan na sogwanun kay madyaw nang pangoro naan yang kanaan gawbuk. ⁴⁷Pagalaong ko kamayo na yaang matinomanun na sogwa-

nun akasarigan sang kariko nang pyanmowan nang kanaan pangoro. ⁴⁸Awgaid aw maglaong yaan na sogwanun surud nang dumdum naan, laong, ‘Bad-ing kadogay nang kanak pangoro mori, aon koraw kyakaribadan.’ ⁴⁹Kayan yamonal yaan sang arag silan sogwanun, aw abay yaan kaan aw papagtatagayun sang manga parainum. ⁵⁰Kayan aw makatokaw mori yang kanaan pangoro na wa akatigami naang sogwanun, ⁵¹laban isilotan yaan na sogwanun nang kanaan pangoro. Yang silot kanaan maynang silot sang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Kayan timiyao yaan na magaoyagut yang kanaan onto kay ukudurun laban.”

**Yang Sambingay bain sang
Samporong ka Daraga**

25 “Nginyang allow na abarik ko ani sang donya, yang pagari nang Dios makagaon nang sambingay sang samporong ka daraga na kyakatpudan magdara nang ilawan kay mosongon sang usug na akasarun. ²Yang limang ka daraga buku nang manga ungudan, yang lima manga ungudan. ³Yang buku nang ungudan gadara sang kanilan ilawan, toyo way dara nilan na petrolyo na arasak sang kanilan ilawan aw kabosan nang lasak. ⁴Yang manga ungudan gadara nang kanaankanaan ilawan aw pagsipagdara sang botelya na lyarasakan nang petrolyo na oman nilan lasak sang kanilan ilawan aw mabos da yang lasak. ⁵Adoon kay yadogay domatung yang usug na akasarun, yangkatodtod da silan kayan yakatotrog.

⁶“Tunang gabi aon gatawag na yagalaong, ‘Pagmata kamo, yaibaw da yang usug na akasarun. Logwa kamo, osongonon ta yaan.’ ⁷Kayan yagban-gon yang samporong ka daraga aw dadyawa nilan yang kanilan ilawan.

⁸Yang manga daraga na buku nang ungdan yagalaong sang manga ungdan, 'Atagi kami nang petrolyo, kay yang kanami ilawan bay matay, kay kyabosan da nang lasak.' ⁹Kayan yimibak yang manga ungdan, laong, 'Tungup gaid nang ilawan nami yang petrolyo na dara nami. Singadto kamo sang tinda aw pagbili kamo sang petrolyo.' ¹⁰Kayan yomanaw yang manga daraga na buku nang ungdan, yagabili sang petrolyo. Yamariyos silan yadatung yang usug na akasarun. Yaning limang ka daraga na ungdan yamagad kanaan agsurud nang baray na pyagakasaran, kayan tyakup yang pilwangan.

¹¹"Wa akadogay yadatung yang inagad nilan na limang ka daraga. Yagatawag silan, laong, 'Kay Ginoo, kay Ginoo, owangi kami.' ¹²Yimibak yang usug na akasarun, laong, 'Wara ak ikilara kamayo.'" ¹³Kayan yaglaong si Jesus, "Maynaan yang pagbarik ko ani, wakaw panagkido kamo kay wa kamo akatigam daw nana na allow, daw nana na oras yang adatung ko."

Yang Sambingay bain sang Torong ka Sogwanun

(Lukas 19:11-27)

¹⁴"Yang pagari nang Dios arag makagaon nang otaw na yakadto sang kadaygan na banwa. Nang wa pa yaan apanaw, yagatawag yaan sang kanaan manga sogwanun kay pangatagan silan nang kanaan sapi, pyapagnegosyo kanilan antak kadogangan yaan na sapi. ¹⁵Ayn nang amagaga pagnegosyo nang manga sogwanun yaan yang kantidad na yaatag kanilan. Aon isa na yatagan naan nang limang mararan na ka pesos. Aon isa na yatagan naan nang dowang mararan na ka pesos. Aw yang isa yatagan naan nang sang mararan na ka pesos. Kayan yomanaw yaan. ¹⁶Yang sogwanun na yatagan nang limang mararan

na ka pesos yaparabay magnegosyo, pyaganegosyo naan yaan na sapi, kayan kyadogangan nang limang mararan na ka pesos. ¹⁷Maynaan oman yang isa na sogwanun na yatagan nang dowang mararan na ka pesos, kyakadogangan yaan na sapi nang dowang mararan na ka pesos nang pagnegosyo naan. ¹⁸Awgaid yang isa na sogwanun na yatagan nang sang mararan na ka pesos yagakotkot sang lopa aw lubungan naan yang sapi nang kanaan pangoro kay tyatago naan.

¹⁹"Pagkadogay disaan, dyomatung da yang kanilan pangoro kay mapagkita sang kanaan manga sogwanun daw yoonnono nilan yang kanaan sapi. ²⁰Yang sogwanun na yatagan naan nang limang mararan na ka pesos yodorod agkanaan, yagadara sang sapi aw yang yakadogang na limang mararan na ka pesos. Laong naan, 'Kay pangoro, yatagan mo ako nang limang mararan na ka pesos. Yani kay yang yakadogang, limang mararan na ka pesos.' ²¹Laong nang kanaan pangoro, 'Maasub kaw, laban madyaw yang imo mo. Nangaon syasarigan ta kaw nang tagbi na kantidad, adoon asarigan ta kaw nang dakora na kantidad. Adi la kaw kanak paguya, papagumaun ta kaw.' ²²Arag yodorod agkanaan yang sogwanun na yatagan nangaon nang dowang mararan na ka pesos. Laong naan, 'Kay pangoro, yatagan mo ako nang dowang mararan na ka pesos. Yani kay yang yakadogang, dowang mararan na ka pesos.' ²³Kayan yaglaong yang kanaan pangoro, 'Maasub kaw, laban madyaw yang imo mo. Nangaon syasarigan ta kaw nang tagbi na kantidad, adoon asarigan ta kaw nang dakora na kantidad. Adi la kaw kanak paguya, papagumaun ta kaw.' ²⁴Kayan dyomorod agkanaan yang sogwanun na yatagan naan nang sang mararan na ka pesos. Laong naan,

‘Kay pangoro, yatigam ako na ikaw maigpit. Aw yagasool kaw sang pagtanum, akaimanan mo na aon amakamang. Aw pyapagnegosyo mo sang sapi, gosto mo na aon gransiya. ²⁵ Yamalluk ako kanmo, wakaw lyurubung ko yang kanmo sapi antak di matanak. Tanawa, yani kay yang kanmo sapi.’ ²⁶ Yimibak yang kanaan pangoro, laong, ‘Mataka kaw na sogwanun, yakasara kaw. Yaan kadi yang kyakaundan mo na madawat ak sang abot aw yagasool ako sang pagtanum, na madawat ak nang gransiya aw pyapagnegosyo ko sang sapi. ²⁷ Kayan nanga wa mo ubutangan sang bangko yang sapi ko antak madawat ko garo yang tubo naan na sapi adoon ning pagori ko?’ ²⁸ Kayan yaglaong yang pangoro sang kadaygan na manga sogwanun naan, ‘Bawiya yang sang mararan na sapi ko digkanaan, aw atagan asadtong aon samporong mararan. ²⁹ Kay yang otaw na kyakanarigan odogangan yang syasarig kanaan nang tigmad, kayan laban madaig yang kanaan. Toyo yang di akanarigan abawiin digkanaan yang maski tatagbi na syasarig kanaan. ³⁰ Yaning sogwanun na way kabos, parogwaa yaan adto sang kangitngitan. Mitiyao yaan adto, magaoayagut yang kanaan onto kay ukudurun laban.’”

Amatipon yang Kariko nang Otaw asang

Atobangan ni Jesus

³¹ Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw magbarik da ako ani sang donya, dagdagu yang kanak gaom. Amagad kanak yang kariko nang tagalangit na manga sogwanun ko. Ako na gyugual nang Anak nang otaw yang magari disining donya. ³² Wakaw amatipon yang kariko nang otaw asang atobangan ko, pagasitobokon ko silan maynang magbantayay sang manga ayup na

pyagasitobok naan yang manga karnero aw yang manga kambing. ³³ Byubutang nang magbantayay yang karnero asang apit karinto naan, aw yang kambing asang apit kawara naan. Maynaan yang manga otaw na pagasitobokon ko,” laong ni Jesus. ³⁴ “Kayan ako na ari magalaong sang manga otaw asang apit karinto ko, ‘Kamo na pyanganak da nang kanak Ama na Dios, bading paguma da agaw mayo, kay kamo yang kanak kasakopan. Dungan yamaimo yang donya, pyataan da nang Dios pagbuutan na ako yang magari kamayo. ³⁵ Kay nangaon nang pagkagutum ko, pyapakaan mayo ako; yamarangga ako, pyapainum mayo ako. Maski wa ak mayo nangaon ikilaraa, tyatayod mayo ako. ³⁶ Nangaon nang way dagom ko, dyadagoman mayo ako. Yamasakit ako, tyatagapan ak mayo. Yamapiriso ako, tyatarok ak mayo.’ ³⁷ Kayan yang manga mangkadyaw na otaw na asang apit karinto ko, magaosip kanak, laong, ‘Kay Ginoo, akano kaw akagutum na pyapakaan kaw nami? Akano kaw akarangga na pyapainum kaw nami? ³⁸ Akano kami atayod kanmo na yadatung kaw agkanami na way kilara mo? Akano kami ikita na way dagom mo na dyadagoman kaw nami? ³⁹ Akano kaw akasakit na tyatagapan kaw nami? Akano kaw akapiriso na tyatarok kaw nami?’ ⁴⁰ Kayan ako na ari imibak, magalaong ako sang apit karinto ko, ‘Aw yiimo mayo yang maynaan na imo sang maski sini na yamaukud na yotoo kanak, maynang ako yang tyatabangan mayo kay yang yotoo kanak, yaan yang kanak manga lomom.’

⁴¹ “Kayan magalaong ako sang manga otaw na asang apit kawara ko, ‘Panaw kamo adto, kay kyakaingutingutan kamo nang Dios. Singadto kamo sang laga na di magkamatay na pyapataan nang Dios kadini butang na pagasilotan

kang Satanas aw yang kanaan manga sogwanun. ⁴²Maynaan, kay nangaon yamagutum ako, kayan wa mayo ako apakaana; yamarangga ako, kayan wa mayo ako apainuma. ⁴³Nangaon na baya pa ako na yadatung agkamayo na way kilara ko, wa mayo ako atayoda. Nangaon way dagom ko, kayan wa mayo ako adagomi. Yamasakit ako, kayan wa mayo ako atagapi. Yamapiriso ako, kayan wa mayo ako ataroka.’ ⁴⁴Magaosip silan kanak, laong, ‘Kay Ginoo, akano kaw nami ikitaa na yamagutum kaw, na yamarangga kaw, na way kilara mo, na ikaw way dagom, na yamasakit kaw, na yamapiriso kaw, kayan wa kaw nami atabangi?’ ⁴⁵Kayan ako na ari imibak, magalaong ako sang apit kawara ko, ‘Kay wa mayo atabangi yang maski sini na yotoo kanak na yamangkaukud, maynang ako yang wa mayo atabangi.’” ⁴⁶Kayan yaglaong si Jesus, “Yaning manga otaw na apit kawara ko, adaraun adto sang pagasilotan kanilan sang silot na way kataposan. Toyo yang matarong na apit karinto ko, panalanganin ko silan nang way kataposan.”

Yang Byabaat na Imoon kang Jesus

(Markos 14:1-2; Lukas 22:1-2; Juan 11:45-53)

26 Pagkatapos pagindo ni Jesus yaan kariko, maglaong yaan sang kanaan manga inindo, ²“Yatigam kamo na dowa koman na allaw yang pista na pyagangaranan nang Paglabay. Kayan ako na gyugual nang Anak nang otaw apadakup kay akarabowan nilan asang kaoy na koros.”

³Yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang manga Judio yanagkatipon asang baray ni Kaipas na labaw na magampoway. ⁴Yanagkabaraw silan daw onnoon nilan

pagdakup kang Jesus antak di katigaman nang kadaygan na panagdakupun nilan, kay lyalaom nilan na yaan apatayun. ⁵Wakaw kaba yanagkabaraw silan na silanay da, laong nilan, “Di natu yaan adakupun asang atobangan nining magkadaig na yatambong sang pista kay daw silan madaman kayan yasamok aw barusi kita nilan kay madyaw nilan si Jesus.”

Byobobowan yang Oro ni Jesus nang Lana nang Aadto Yaan Betania

(Markos 14:3-9; Juan 12:1-8)

⁶Aadto si Jesus sang barrio na Betania, asang baray ni Simon. Sanla yang sakit ni Simon nangaon, wakaw pyagangaranan yaan nang sanlaun. ⁷Aadto yodorod agkang Jesus yang bobay na yagadara nang tagbi na botelya na yamatmo nang laban maal na maballo na lana. Dyuduput naan bobo sang oro ni Jesus yaan na lana kaba yakaan si Jesus. Yaan yang batasan nilan aw yagataod silan. ⁸Pagkita nang manga inindo ni Jesus, mangkadaman silan. Yagalaong silan, “Nanga yaan kyakayam na lana? ⁹Barigyaan sa garo yaang maal na lana kayan yang bayad saan pangatag sang manga pobre.” ¹⁰Pagkatigam ni Jesus sang pyagalaong nilan, maglaong yaan, “Pabayai mayo yaan na bobay, kay laban madyaw yang yiimo naan kanak. ¹¹Maski kano makaatag kamo sang manga pobre kay yabay kamo managkitakita disini na banwa. Awgaid ako, di dak madogay dini kamayo. ¹²Byobobo naan yaning maballo na lana antak maballo pataan yaning lawas ko kaba wa pa ak ulubungan. ¹³Pagalaong ko kamayo na di yaan na bobay akaringawan, kay maski diin makarimpud yaning madyaw na batok sang kaagi ko asang kariko nang banwa, arag ogogodon yaning yiimo naan kanak.”

**Si Judas Matabang sang
Magapadakup kang Jesus**

(Markos 14:10-11; Lukas 22:3-6)

¹⁴Kayan kyomadto sang manga pangoro na magampoway yang isa sang samporo aw dowan na apostol ni Jesus na pyagangaranan ni Judas Iskariote. ¹⁵Yagalaong yaan kanilan, “Pilang abayad mayo kanak aw matabang ak kamayo antak mayo padakup si Jesus?” Byabayadan nilan yaan nang katlowan na book na sapi. ¹⁶Kayan disaan yabay pagsaitan ni Judas si Jesus daw onnoon naan pagpadakup kang Jesus.

**Yapagsaro si Jesus
sang Kanaan manga Inindo
nang Pista nang Paglabay**

*(Markos 14:12-21; Lukas
22:7-14,21-23; Juan 13:21-30)*

¹⁷Dyomatung da yang mona na allow nang pista na yaan yang kyakaan nang manga Judio yang paan na way patoron. Kayan dyomorod agkang Jesus yang kanaan manga inindo na yagalaong, “Wain yang baray na gosto mo pagalotowan nami sang iyambong ta nang pista nang Paglabay?” ¹⁸Yimibak si Jesus, laong, “Kadto kamo sang syodad adto sang otaw na pyagaindo ko kamayo, aw paglaongan mayo kanaan na yang Ginoo yagalaong na di madogay panagpatayun da yaan. Gosto naan na disaan yaan magaiyambong sang kanmo baray na yaan yang inagad naan yang kanaan manga inindo, kay tikakaan da sang pista nang Paglabay.” ¹⁹Kayan kyadtowan nang manga inindo ni Jesus yang otaw na pyagaindo naan kanilan, kayan yandam nilan yang iyambong nilan nang pista nang Paglabay.

²⁰Nang gabi la, yapagsaro si Jesus komaan sang samporo aw dowan na inindo naan. ²¹Kaba yakaan silan, yagalaong si Jesus, “Pagalaong ko ka-

mayo na aon isa kamayo na matabang sang yapagkontara kanak antak ako dakupun nilan.” ²²Kayan yangkaundug yang kanaan manga inindo tungud sang pyagalaong naan. Isaisa kanilan yagaosip, laong, “Sini, kay Ginoo, daw ako?” ²³Yimibak si Jesus, laong, “Yaan na matabang sang magapadakup kanak yang isa kamayo na yapagsaro kanak domarit nang paan asang sabaw. ²⁴Ako na gyugual nang Anak nang otaw apatayun maynang syosolat na amapaguna kanak. Awgaid kallaat da agaw nang otaw na matabang sang magapadakup kanak, madyaw pa kanaan aw wa yaan magkawtaw.” ²⁵Si Judas na matabang sang magapadakup kang Jesus arag yagalaong, “Kay Ginoo, daw ako yang pyagalaong mo?” Kayan yimibak si Jesus kanaan, laong, “Yaan sa agaw, yaang pyagalaong mo.”

**Yang Pagpisangpisang nang Ginoo
sang Paan na Pyapakaan
sang Kanaan manga Inindo**

*(Markos 14:22-26; Lukas
22:15-20; 1 Korinto 11:23-25)*

²⁶Kaba yakaan silan, pyopoti ni Jesus yang paan aw pagpasalamat yaan sang Dios, kayan pyagpisangpisang naan yaan aw pandooran naan sang isaisa sang kanaan manga inindo. Kayan yaglaong yaan kanilan, “Yani yang kanak lawas. Dawata mayo aw kaana.” ²⁷Kayan tyakmagan ni Jesus yang tabo na aon inumun nilan. Pagpasalamat naan sang Dios, pandool naan kanilan, kayan yaglaong, “Inuma mayo yani kariko, ²⁸kay yani yang kanak dogo na apatutudun na pagatobos sang sara nang madaig na otaw. Wakaw pinaagi sang kanak dogo na apatutudun amatoman yang maori na saad nang Dios kamayo na olowasun kamo sang kamayo sara. ²⁹Pagalaong ko kamayo na di da ako iminum oman sang imun

na paras matag domatung yang allow na iminum kita sang baya na imun asang kasakopan nang kanak Ama na Dios.”³⁰ Pagkatapos saan, managkanta silan sang kanta na pagsimba sang Dios, pyagabantog kanaan, kayan lyomogwa silan saan na baray aw singadto sang butay na Kaolibowan.

**Pyapatigam ni Jesus yang
Paglaong ni Pedro na Buku
Silan nang Maginagad**

*(Markos 14:27-31; Lukas
22:31-34; Juan 13:36-38)*

³¹Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ayawan ako mayo kariko mallaw, kay yaan yang pyapasolat nang Dios kadini na yagalaong, ‘Apatayun ko yang magbantayay sang manga karnero kayan yanagsarimbura mandaragan yang manga karnero.’³² Awgaid,” laong ni Jesus, “aw papagboiin da ako oman sikun patayun, magaona ako kamayo komadto Galilea.”³³ Kayan yaglaong si Pedro kanaan, “Maski ayawan kaw mallaw nang kadaygan, ako dili, di ta kaw ayawan maski nanang amapagguna.”³⁴ Yagalaong si Jesus, “Kay Pedro, pagalaong ko kanmo na di pa yang manok magatagaok mallaw nang pakallawun, pagalaong da mo ako nang makatlo na buku kita nang maginagad.”³⁵ Kayan yaglaong si Pedro, “Aw patayun kaw, arag sa ak omonong mapapatay, di ak magalaong na buku kita nang maginagad.” Min da naan arag yang pyagalaong nang kadaygan na manga inindo ni Jesus.

Yagaampo si Jesus adto Getsemane

(Markos 14:32-42; Lukas 22:39-46)

³⁶Kayan kyomadto si Jesus aw yang manga inindo naan sang tatanuman na pyagangaranan nang Getsemane. Aadto yagalaong si Jesus kanilan, “Pagingkod kamo dini kay disadto ako, magaampo

ako.”³⁷ Silan na pyagaagad naan si Pedro aw yang dow na anak ni Sebedeo. Kayan yakudugkudug si Jesus disaan, laban yamapuruk.³⁸ Kayan yaglaong yaan sang toro na asang said naan, “Laban ak yamapuruk, maynang mobogto da yang ginawa ko. Disini la kamo, pakatanaw kamo, ayaw magkatorog.”³⁹ Kayan ya-paawatawat si Jesus kanilan, aw pagloob disang lopa, kayan yagampo sang Dios, laong naan, “Kay Ama, aw maimo, pyangayo ko na di garo amapagguna kanak yanging laban marisud na madatung kanak. Awgaid gosto ko, kay Ama, na yang kanmo pagbuut yang amatoman ani kanak, dili yang kanak pagbuut.”

⁴⁰Pagkatapos naan magampo, magbarik si Jesus sang toro na inindo naan, kikita naan na yamangkatorog silan. Yagalaong yaan kang Pedro, “Di kaw kadi makatigkul sang pagkatodtod mo maski nang sang ka oras gaid?”⁴¹ Ayaw kamo magkatorog, pangayo kamo sang tabang nang Dios antak di kamo maboyo ni Satan. Mangagad garo kamo sang pagbuut nang Dios, toyo wa kamo makaimo kay way abay gaom nang otaw.”

⁴²Kayan kyomadto oman si Jesus kay magaampo oman. Laong naan, “Kay Ama, aw di maimo na ilingaton digkanak yanging laban marisud na madatung kanak, madyaw ko na amatoman yang kanmo pagbuut ani kanak.”⁴³ Pagori oman ni Jesus sang toro na inindo naan, kitaun naan na yoman silan matorog kay laban yamatodtod.

⁴⁴Kayan pyanawan silan naan oman na magaampo nang katlo. Nginyan da, magonawa yang kanaan pagampo.⁴⁵ Pagkatapos naan magampo, magbarik yaan agkanilan aw paglaong, “Yabay pa sa kadi kamo matorog? Tanawa mayo, dadatung da nang magadakup kanak. Ako na gyugual nang Anak nang otaw

apadakup sang manga saraun na otaw.
⁴⁶ Kaindug da kamo kay yaibaw da yang yatabang sang magadakup kanak. Bay da ra kamo, mapagkita kita kanilan.”

Dyadakup si Jesus

(Markos 14:43-50; Lukas 22:47-53; Juan 18:3-12)

⁴⁷ Kaba yagasorit si Jesus, yadatung si Judas na isa sang samporo aw dow na apostol ni Jesus. Madaig yang inagad naan, yanagdara silan nang manga espada aw manga bobonal na kaoy. Yang gasogo sining manga otaw na inagad ni Judas yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang Judio. ⁴⁸ Dadaan da pyaglaong ni Judas yang kanaan manga inagad na ayn nang arukan naan, yaan yang adakupun nilan. ⁴⁹ Wakaw pagdatung ni Judas, maparabay yaan domorod kang Jesus aw paglaong, “Wain kaw, kay Ginoo?” Kayan yarukan naan si Jesus. ⁵⁰ Kayan yaglaong si Jesus, “Pakalluga ra imowa yang imoon mo kanak, kay lagi.” Kayan dyakup si Jesus nang manga inagad ni Judas, pyapakagsun yaan nilan tagun. ⁵¹ Yang isa na inagad ni Jesus yakabindas sang kanaan espada, titibas naan yang allang nang labaw na magampoway aw kapangori sang sangkilid na taringa naan. ⁵² Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Sooban yang espada mo, kay yang makapoti sang matarum amatay yaan arag nang matarum. ⁵³ Wa kadi kamo akatigam na aw mapatabang ako sang kanak Ama, aparabayun naan pakaniin kanak yang pilang mararan na tagalangit na sogwanun ko? ⁵⁴ Awgaid, aw mapatabang ak kanaan, di da amatoman yang pyapasolat nang Dios kadini. Wakaw di ak mapatabang sang kanak Ama na Dios kay antak matoman yang pyapasolat naan na kanaan pagbuut.”

⁵⁵ Kayan yaglaong si Jesus sang yanagdakup kanaan, “Nanga kamo yanagdara nang manga espada aw bobonal maynang torisan yang panagdakupun mayo? Allawallaw yagaindo ako digsurud nang templo, nanga wa mayo ako adakupa disaan? ⁵⁶ Awgaid abay da ra, kay kariko nini yamapagguna kanak antak matoman yang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios.” Pagkatapos ni Jesus maglaong saan, ayawan yaan nang kariko nang kanaan manga inindo, dyaraganan da yaan.

Dyadara si Jesus adto sang Mangkatikadung nang manga Judio

(Markos 14:53-65; Lukas 22:54-55,63-71; Juan 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Kayan dyara si Jesus nang yanagdakup kanaan agkang Kaipas na labaw na magampoway. Yanagkatipon disaan na baray yang manga magindoway sang balaod aw yang mangkatikadung nang manga Judio. ⁵⁸ Si Pedro yigiyod kang Jesus, toyo maawatawat yang pagurangan. Pagdatung ni Pedro sang baray ni Kaipas, yarasak yaan sang inarad nang baray, toyo wa apanik. Yapagobay yaan digdarum sang manga bantay sang baray, kay magasait yaan daw onnoon nilan si Jesus. ⁵⁹ Agsurud nang baray yang manga pangoro na magampoway aw yang kariko nang pangoro nang manga Judio na yanagkatipon disaan, yanagkabaraw daw nana na sara yang atakun nilan kang Jesus na akasombong antak patayun. ⁶⁰⁻⁶¹ Awgaid way kikita nilan na sara na akaponowan nang pagpatay nilan kanaan. Maski madaig yang gatistigos di akatoowan kay wa maganonawa yang pyagalaong nilan kay podo kagaro. Yadogaydogay disaan, yadatung yang dowang ka otaw na mangkagaro na tistigos na yagalaong, “Yani sa agaw yang yagalaong nangaon na alanasun naan yaning dagdagang na templo nang

Dios, kayan oman naan lindugun nang katlong allaw.”

⁶²Kayan yimindug yang labaw na magampoway aw paglaong kang Jesus, “Nanga, way akaibak mo sining som-bong nang manga otaw?” ⁶³Toyo wa iibak si Jesus. Kayan pyaglaong yaan nang labaw na magampoway, laong, “Ibaka nang matungtung yaning pagaosip ko kay aani kaw sang atobangan nang Dios na di magkamatay. Paglaongan kanami daw ikaw agaw si Kristo na Anak nang Dios.” ⁶⁴Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw, yang pyagalaong mo. Pagalaong ko kamayo na madatung yang allaw na akatigaman mayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw yang makagagaom sang kariko kay ikitaun mayo ako asang apit karinto nang Labi na way tatamanan nang kanaan gaom. Arag ikitaun mayo ako na magabarik ani sang donya sikun diglangit na madari nang panganod.” ⁶⁵Pagdungug nang labaw na magampoway sang sorit ni Jesus, parabay naan lasiin yang kanaan dagom, kay laban lyarangutan yaan. Kayan yaglaong yaan, “Yang kanaan sorit yang pagminos sang Dios, wakaw di da kita magatagad sang kadaygan pa na tistigos kay dyumungug da kita sang kanaan sorit na pagminos naan sang Dios kay yagalaong yaan na mayn kono kanaan yang Dios. ⁶⁶Wakaw onnoon da mayo yaan na otaw?” Kayan yimibak yang manga pangoro nang Judio, laong, “Angay yaan patayun.”

⁶⁷⁻⁶⁸Kayan pyanagtobadan nilan yang kaimo ni Jesus aw sombaga nilan. Arag aon yasampak kanaan na yagalaong, “Ikaw na Kristo, tooka daw sining yasampak kanmo.”

Wa Aangkuna ni Pedro na Inagad naan si Jesus

(Markos 14:66-72; Lukas 22:56-62; Juan 18:15-18,25-27)

⁶⁹Si Pedro agdarum da, yagapogaang. Aon disaan sogwanun na bobay nang labaw na magampoway na yodorod kang Pedro, kayan yaglaong yaan kanaan, “Ikaw yang arag inagad ni Jesus na taga Galilea.” ⁷⁰Awgaid wa aangkun si Pedro asang atobangan nilan kariko na maginagad silan si Jesus. Sana yaglaong da yaan, “Wara ako akatigam sang pyagalaong mo daw nana.” ⁷¹Kayan kyomadto yaan sang apit nang tatakup nang inarad. Aon disaan kadaygan na sogwanun na bobay na ikita kanaan, laong naan sang manga otaw disaan, “Yani na otaw, arag inagad ni Jesus na taga Nasaret.” ⁷²Wa oman si Pedro aangkun asang atobangan nilan na maginagad silan si Jesus. Sana yaglaong da yaan, “Buku kami nang maginagad, laban sa wa ak ikilara saan na otaw.” Kayan yaglaong yaan na isilotan yaan nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong naan. ⁷³Wa akadogay, aon manga otaw na yanagkoro disaan na yodorod kang Pedro. Yagalaong silan, “Tinuud sa agaw na ikaw arag inagad ni Jesus. Yatigam kami kay tobok yang kanmo tingug sang kanami.” ⁷⁴Pagdungug ni Pedro saan, maglaong yaan oman, “Isilotan ako nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong ko na wa ak ikilara saan na otaw.” Pagkampus nang sorit naan, magtagaok yang manok. ⁷⁵Pagdungug ni Pedro sang tyagaok nang manok, kaundan naan yang pyagalaong kanaan ni Jesus na yagalaong, “Nang di pa yang manok magatagaok mallaw, magalaong da kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.” Kayan lyomogwa si Pedro

sang inarad kayan yagdaraw, laban yamaundug.

Dyadara si Jesus adto kang Pilato

(Markos 15:1; Lukas 23:1-2; Juan 18:28-32)

27 Pakallowun da, kariko nang pangoro na magampoway aw kariko nang manga mangkatikadung nang manga Judio yanagkabaraw, yagaoyon silan na apapatay nilan si Jesus. ²Kayan pyagapos nilan yang buktun ni Jesus aw padaraan agkang Pilato na gobernador antak okman naan.

Yang Pagkamatay ni Judas

(Apostol 1:18-19)

³Si Judas na yatabang sang yapagkontara kang Jesus yagasusul pagkatigam naan na apapatay si Jesus, kayan kyomadto yaan sang manga pangoro na magampoway aw manga mangkatikadung, kay oori naan kanilan yang katlowan na book na sapi. ⁴Yagalaong yaan kanilan, “Yakasara da ako kay ako yang yatabang kamayo magpadakup kang Jesus. Yatigam ako na way kanaan sara.” Yimibak silan, laong, “Way labut nami saan. Kanmo rakman.” ⁵Syasaboya ni Judas yang sapi aw kakanat digsurud nang balaan na ampowanan asang templo. Kayan yomanaw yaan aw pagbitay, yagtoyo da yaan.

⁶Pagpoti nang manga pangoro na magampoway sang sapi, maglaong, “Aw dogpo yani sang sapi surud nang templo, makalapas da kita sang balaod kay yaning sapi bayad sang pagpatay sang otaw.” ⁷Wakaw yanagkabaraw silan daw onnoon da nilan yaan na sapi. Pyagaoyonan nilan na pagabili yaan na sapi sang lopa na lopa nang mangngimo sang koron, kay imoon pallurubngan sang manga otaw na buku nang Judio.

⁸Wakaw pyagangaranan nilan yaan na lopa nang lopa nang dogo, yang kaorogan naan, yang lopa na binili nang sapi na bayad sang pagpatay sang otaw.

⁹Pagbili nilan saan na lopa, matoman yang pyagalaong kadini nang propeta nang Dios na si Jeremias na yagalaong, “Kyakamang nilan yang katlowan na book na sapi na bayad kanaan. Yaan yang bayad na pyagaidaragan nang manga otaw na sompaw ni Israel. ¹⁰Yaan na sapi pyagabayad nilan sang lopa nang mangngimo sang koron kay yaan yang pyagasogo kanak nang Dios.” Yaan yang pyagalaong ni Jeremias kadini.

Bibista ni Pilato si Jesus

(Markos 15:2-5; Lukas 23:3-5; Juan 18:33-38)

¹¹Si Jesus yagaindug asang atobangan ni Pilato na gobernador na yagabista kanaan. Yoosip yaan ni Pilato, laong, “Ikaw agaw yang ari nang manga Judio?” Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw yaang pyagalaong mo.” ¹²Kayan pyagsombong si Jesus kang Pilato nang manga pangoro na magampoway aw manga mangkatikadung nang Judio, toyo wa si Jesus iibak. ¹³Wakaw yagaosip kanaan si Pilato, laong, “Nanga dili kaw magibak? Kay paningug, madaig yang pyagasombong nilan kanak bain kanmo.” ¹⁴Toyo ampan, wa yaan iibak, wakaw laban yamaburungburung si Pilato.

Yookman na Apatayun si Jesus

(Markos 15:6-15; Lukas 23:13-25; Juan 18:39-19:16)

¹⁵Yang batasan nang gobernador kada toig aw dyomatung da yang pista nang Paglabay, pyagaboroyan naan yang isa na piriso na ayoon nang manga Judio na aparogwaun naan. ¹⁶Yaan na pista nang

Paglabay aon piriso na pyagangaranan ni Barabas na yamabantog sang imo na maat.¹⁷ Pagkatipon nang magkadaig, magosip si Pilato kanilan, laong, “Sini yang piriso na gosto mayo na oboroyan ko? Si Barabas, daw si Jesus na gyugual nang Ari na pinili nang Dios?”¹⁸ Maynaan yang pagosip ni Pilato kanilan, kay kyakatigaman ni Pilato na syosombong si Jesus nang manga pangoro nang Judio kay isindil silan kang Jesus.

¹⁹ Kaba yagaingkod si Pilato digsurud nang baray nang okmanan, yadatung yang solat na pyapadara nang asawa naan na yagalaong, “Ayaw magilabut saan na otaw, kay way sara naan. Kay kyakarisudan ak laban konggabi nang tagaynup ko kay pyapagtagaynup ako kang Jesus.”

²⁰ Awgaid yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang Judio, yagaindo silan sang gakadaig na manga otaw na yaan yang ayoon na oboroyan si Barabas, yaan yang pagalaong na apatayun si Jesus.²¹ Kayan yoman magosip kanilan si Pilato, laong, “Wain yang gosto mayo na oboroyan ko sining dowang ka otaw?” Laong nilan, “Si Barabas yang oboroyan.”²² Kayan yaglaong si Pilato, “Aw maynaan, onnoon ko si Jesus na gyugual nang ari na pinili nang Dios?” Kayan yimibak silan kariko, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.”²³ Kayan yaglaong si Pilato, “Nanga, nanang maat na imo naan?” Kayan yagdogang yang tanog nang manga Judio. Ban da agaw gyagaan da yang kanilan sorit, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.”²⁴ Kayan kyatigaman ni Pilato na yang kanaan sorit di pangagdan nang manga otaw, kay masamok da silan laban. Wakaw yakamang si Pilato sang tobig aw onawi naan yang kanaan kamot asang

atobangan nang gakadaig. Yagalaong yaan, “Kamayo yaan sara. Yang kamayo kamot yang akadogwan nini na otaw. Yang kanak kamot dili. Aw patayun mayo yaan, kamayo rakman, way labut ko.”²⁵ Kayan yimibak yang gakadaig, laong, “Uu, sa agaw, kanami sara yang pagpatay kang Jesus, aw arag sara nang kanami manga sompaw.”²⁶ Kayan byoroyan ni Pilato si Barabas adto kanilan, aw parabutan naan si Jesus nang lobid na aon makakkapig, kayan syogo naan yang manga sondaro na akarabowan si Jesus asang koros antak patayun.

Si Jesus Dyodoogdoog nang manga Sondaro

(Markos 15:16-20; Juan 19:2-3)

²⁷ Pagkarabut nilan kang Jesus, da-raun yaan nang manga sondaro agsurud nang inarad nang baray ni Pilato. Kayan tyawag nilan yang kariko nang kasondarowan disaan.²⁸ Lyorobas nilan yang dagom ni Jesus, aw dagomi si Jesus nang mapora na dagom, kay gya-gaon sa kono nilan sang ari.²⁹ Kayan yagsarapid silan sang sokskon na baragun na yiimo pudung aw pudungan nilan sang oro naan. Pyapagtakmag nilan yang karinto na tollo naan sang baston, kayan lyomood silan asang atobangan naan nang pagdoogdoog nilan kanaan. Kayan yaglaong silan kanaan, “Kay Ginoo, ari kaw nang manga Judio.”³⁰ Pyanagtobadan nilan si Jesus kayan kyamangan nilan sang baston aw bonaran sang oro naan.³¹ Pagkatapos nilan magdoogdoog kanaan, panaglobasun nilan yang mapora na dagom, aw sooti nilan oman nang tyoonan naan dagom. Kayan dyara yaan nilan aglogwa antak panagkarabowan nilan asang kaoy na koros.

Kyakarabowan si Jesus asang Koros

(Markos 15:21-32; Lukas 23:26-43; Juan 19:17-27)

³²Kaba yangindaran silan aglogwa nang syodad, pyagakita nilan yang otaw na pyanganganan ni Simon na taga Sirene. Lyurugus nilan yaan papagpusanun sang koros na pyupusan ni Jesus. ³³Kayan dyara nilan si Jesus adto babaw nang tagbi na butay na pyanganganan nang Golgota. Kyaragsaan nang oro yang kaorogan nang aran naan na butay. ³⁴Kayan pyainum nilan si Jesus sang imun na dyadariyan nang apdo toyo pagkatimtim naan saan, wara yaan iinum.

³⁵Kyakarabowan nilan si Jesus asang koros, kayan tyollok nilan yang koros sang lopa. Pagkatapos saan, managripa silan daw sining makapagpanmo kanilan sang kada isa na dagom ni Jesus. ³⁶Kayan yanagingkod silan aw panagbantay kanaan. ³⁷Yang sombong nilan bain kang Jesus syosolat asang tupad nang babaw nang oro ni Jesus. Laong nang sombong nilan, “Yani si Jesus yang ari nang manga Judio.” ³⁸Aon dowang ka torisan na arag kyakarabowan nilan asang kanilan koros, yang isa apit karinto ni Jesus, aw yang isa apit kawara naan.

³⁹Yang yallabay yagadadangu na yagaodyat kang Jesus. ⁴⁰Kayan kyuyat nilan si Jesus, laong, “Ati nimo na magaranas sang templo aw imowa oman surud nang torong allaw. Aw Anak kaw nang Dios, panaog disang koros antak di mogto yang ginawa mo.” Maynaan yang kanilan pagodyat kang Jesus. ⁴¹Arag yagaodyat kanaan nang maynaan yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises aw yang manga mangkatikadung, yagaonawa silan kariko, arag silan yagaodyat

kang Jesus. ⁴²Yagalaong silan, “Yakatabang sang kadaygan na otaw, awgaid di yaan makatabang sang kanaan tyoonan lawas. Aw makapanaog yaan disang koros na akamatayan naan, motoo ra kami na yaan yang ari nami na taga Israel. ⁴³Yasarig kono yaan sang Dios, yagalaong yaan na Anak yaan nang Dios. Pagatanawan nami agaw daw pavanaogon yaan nang Dios disang koros, kay yaan kono yang kyakarugunan nang Dios.” ⁴⁴Maski yang torisan na arag kyakarabowan asang apit nang koros ni Jesus, arag yagaodyat kanaan nang maynaan.

Yang Pagkamatay ni Jesus

(Markos 15:33-41; Lukas 23:44-49; Juan 19:28-30)

⁴⁵Pagkaalasdosi nang allaw sakadyap yagngitngit da yang banwa. Mangitngit da yang banwa asta yagalastres nang ambong. ⁴⁶Pagkaalastres nang ambong, gagaan ni Jesus yang pagsorit, laong, “Eli, Eli, lama sabaktani.” Yang kaorogan naan na sorit, “Dios ko, Dios ko, nanga tyatarikodan mo ako?” ⁴⁷Aon manga otaw disaan na yudungug saan na sorit ni Jesus, kayan yaglaong silan, “Dagaw yagatawag yaan kang Elias na propeta nang Dios kadini.” ⁴⁸Pagdungug nilan saan, maparabay moti yang sang ka otaw sang espongha aw tuguma naan sang imun kayan syaringit sang kaoy aw dadawugan naan adto sang baba ni Jesus kay antak supsupun naan. ⁴⁹Kayan yaglaong silan, “Pabayai la doon, kay pagatanawan da ta gaid daw komaon si Elias na makamang kanaan disang koros.” ⁵⁰Kayan kyomowaaw si Jesus, kayan yomogto yang ginawa naan.

⁵¹Pagkamatay ni Jesus, maparabay mapikas yang madakmul na sapot na pyagasarimbang sang balaan na ampowanan nang Dios disang templo ag

Jerusalem. Pagpono digtaas mapikas yaan na sapot datung agdarum. Yamagayong yang banwa nang dakora na linog, yamangkapiyak yang mangkabakla na bato. ⁵²⁻⁵³Aon manga gikub na butanganan nang yamangkamatay na yanagbukad nang linog. Pagboi ni Jesus oman na pyapatay, madaig arag na tomotoo kanaan na yangkamatay da na arag pyapagboi oman. Yallogwa silan disang manga gikub na byubutangan kanilan kayan yagpanawpanaw silan asang syodad na balaan. Yapakita silan sang madaig na otaw.

⁵⁴Yang manga sondaro aw yang kapitan nilan na yanagbantay asang apit nang koros ni Jesus, pagbati nilan sang linog, mangkalluk silan nang yamapagguna na kikita nilan disaan. Kayan yaglaong silan, "Anak sa agaw nang Dios yaan na otaw." ⁵⁵Aon manga bobay disaan na yanagtanaw, maawatawat silan sang koros ni Jesus. Taga Galilea silan na yamagad nangaon kang Jesus ag Jerusalem kay yatabang kanaan. ⁵⁶Yang isa kanilan si Maria Magdalena, arag asaan si Maria na ina nang dow na maglomom na si Santiago aw si Jose, aw arag asaan yang asawa ni Sebedeo.

Byubutang yang Lawas ni Jesus agsurud nang Gikub

(Markos 15:42-47; Lukas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁵⁷Agput da magabi naan na allow, yadatung yang mayaman na pyanganaranan ni Jose na sikun dig Arimatea. Arag yaan inindo ni Jesus. ⁵⁸Yakadto yaan kang Pilato, yaayo naan yang lawas ni Jesus. Kayan pyaglaong ni Pilato na apakamang kang Jose yang lawas ni Jesus disang koros. ⁵⁹Kayan kyamang ni Jose yang lawas ni Jesus, aw burubudi naan nang bago na sapot na mapoti. ⁶⁰Aon baya na inimo ni Jose na gikub. Inimo yaan naan disang kilid

nang pangpang na bato. Byubutang naan yang lawas ni Jesus agsurud naan na gikub kayan pyoron naan yang dakora na bato asang baba nang gikub antak matampung, kayan yomanaw yaan. ⁶¹Si Maria Magdalena aw yang isa na Maria, yagaingkod silan disaan kay tyatarigponowan nilan yang gikub.

Byabantayan yang Gikub na Byubutangan sang Lawas ni Jesus

⁶²Paglabay nang allow na pagpangandam, pakallowun da, yakadto kang Pilato yang manga Pariseo aw yang manga pangoro na magampoway, ⁶³aw paglaong silan kang Pilato, "Kay Pangoro, kyakanamputan nami yang sorit nong magaro na otaw nang wa pa yaan akamatay na yagalaong yaan, 'Aw matay ako, magaboi ako oman nang katlong allow.'" ⁶⁴Wakaw madyaw na apabantayan yang gikub surud nang torong allow daw takawun kamangun nang manga inindo naan yang lawas naan kayan yaglaong silan sang kadaygan na manga otaw na yagboi da oman si Jesus na pyapatay. Aw masiling nang maynaan, yang kagaro nang maori na pagpatoo nilan sang manga otaw labaw pa sang mona." ⁶⁵Yimibak si Pilato, laong, "Ayn dakman kamayo, kamanga yang manga sondaro aw papagbantaya silan sang gikub." ⁶⁶Kayan kyomadto silan sang gikub, aw tarigponowi nilan yang pyagatampung na bato antak way magkamang. Kayan pyanawan nilan yang manga sondaro na pyapagbantay nilan sang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus.

Yang Pagboi Oman ni Jesus

(Markos 16:1-10; Lukas 24:1-12; Juan 20:1-10)

28 Paglabay nang allow na pagpapatana, pakallowun pa nang kaisa na allow, si Maria Magdalena aw

yang kanaan inagad na arag pyagan-garanan ni Maria yakadto sang gikub kay matanaw silan. ²Sakadyap yaglinog da yang banwa nang maanug na linog. Kayan kyomaon yang tagalangit na sog-wanun nang Ginoo, gakamang sang dagdagu na bato na pyagatampung sang gikub, kayan yagingkod yaan disaan na bato. ³Yang kaimo naan laban maallag, yakasilaw, aw yang kanaan dagom laban gimapotiyen. ⁴Yang manga sondaro na yanagbantay sang gikub, yamangkalluk laban. Kyukubla, yarimpurungan silan nang pagkalluk.

⁵Kayan yaglaong sang manga bobay yang tagalangit, “Ayaw kamo magkalluk. Yatigam ako na yatarok kamo kang Jesus na kyakarabowan nilan asang koros. ⁶Wa da yaan dini, yagboi da yaan oman, kay yaan yang pyagalaong naan nangaon na magaboi oman. Adi kamo, tanaw kamo sining byubutangan nang lawas naan. ⁷Parabay da kamo ori aw batoki mayo yang manga inindo naan na pyapagboi da yaan oman. Yagona ra yaan kamayo adto Galilea, ikitaun mayo yaan adto. Ayaw mayo pagkaringawi yaning pyagalaong ko kamayo.” ⁸Kayan yaparabay manaw yang kawbayan sikun sang gikub. Maski yamalluk silan, yanaguma silan laban. Yandaragan silan na gaapas kay magabatok sang manga inindo ni Jesus.

⁹Kayan sakadyap pyagkita da nilan si Jesus. Yagalaong si Jesus kanilan, “Wain kamo?” Kayan lyomood silan asang atobangan naan aw potiya nilan yang kanaan siki, kay sisimba nilan yaan. ¹⁰Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ayaw da kamo magkalluk. Panaw kamo aw paglaonga mayo yang kanak manga inindo na pyapasingadto silan Galilea, magakita kami dato.”

Byabatok nang manga Sondaro yang Kariko nang Yamapagguna

¹¹Pagpanaw nang kawbayan sikun sang gikub, komadto sang syodad yang manga sondaro na yanagbantay sang gikub, yagabatok sang manga pangoro na magampoway, byabatok nilan yang kariko nang yamapagguna. ¹²Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga mangkatikadung yanagkabaraw daw nanang inangun nilan. Kayan yatagan nilan yang manga sondaro nang madaig na sapi antak di magbatok sang tinuud. ¹³Yagalaong silan sang manga sondaro, “Yani yang paglaongan mayo sang manga otaw, ‘Yakaon nang gabi yang manga inindo ni Jesus aw kamanga yang kanaan lawas kaba yatorog kami.’ ¹⁴Aw dumungug yang gobernador na yatorog kono kamo, papagbarawan nami yaan antak dili kamo damanan.” ¹⁵Kayan kyamang nang manga sondaro yang sapi aw pangagdi nilan yaan na pagindo kanilan. Yang kagaro na pyagaindo sang manga sondaro tigkan adoon yabay nang manga Judio toowan na matungtung.

Yapakita si Jesus sang kanaan manga Inindo

(Markos 16:14-18; Lukas 24:36-49; Juan 20:19-23; Apostol 1:6-8)

¹⁶Yang samporo aw isa na manga inindo ni Jesus yakadto Galilea, adto sang butay na pyagaindo kanilan ni Jesus. ¹⁷Pagkita nilan kang Jesus, simimba silan kanaan, toyo aon pay yagadowad-owa sang pagtoo, laong daw buku naan. ¹⁸Kayan yapasaid si Jesus kanilan aw paglaong, “Yatag da kanak yang katungud na ako yang makagagaom diglangit aw asang kariko nang banwa. ¹⁹Wakaw pamanaw kamo aw pagbatok kamo sang manga otaw asang kariko nang banwa

antak arag mayo maimo silan kanak
manga inindo. Kayan bawtismowi mayo
silan antak katigaman na yaan yang
syasarigan nilan yang Ama na Dios aw
ako na kanaan Anak aw yang Balaan

na Espirito.²⁰ Pagindowa mayo silan an-
tak pangagdan nilan yang kariko nang
pyagaindo ko kamayo. Abay ta kamo
tagapan tigkan sang kataposan nining
donya.”

*Yang Madyaw na Batok bain kang
Jesu Kristo na Byabatok ni*

Markos

**Yang Pagbatok ni Juan
na Magbawtismoway**

*(Mateo 3:1-12; Lukas
3:1-18; Juan 1:19-28)*

1 Yaan yang abatokon ko adoon si Jesu Kristo na Anak nang Dios.

²Aon pyagalaong nang Dios kadini sang kanaan Anak na syosolat nang propeta na si Isaias, laong, “Aon kanak sogwanun na osogoon ko na magaona kanmo antak naan andamun yang agiin mo. ³Disang banwa na way maguya magalaong yaan sang manga otaw na makadto kanaan, ‘Pangandam kamo kay madatung yang Ginoo na makagagaom, dadyawa mayo yang agiin naan.’”

⁴Yang pagdatung ni Juan na syosogo nang Dios yaan yang pagkatoman nang pyagalaong nang Dios na syosolat ni Isaias. Si Juan na magbawtismoway yagabatok sang manga otaw na yakadto kanaan disang banwa na way maguya. Yagalaong yaan, “Ayawi mayo yang manga maat na imo mayo aw pagpabawtismo kamo. Aw maynaan yang imo mayo apasayloon kamo nang Dios sang kamayo manga maat na imo.”

⁵Yang manga otaw asang tibook Judea aw yang manga otaw asang syodad na Jerusalem yabay komadto kang Juan. Pagbatok nilan sang manga imo na ayawan nilan kay maat, bawtismowan silan ni Juan disang tobig na Jordan.

⁶Si Juan, yaan yang pyandagom naan yang yabul na bobol nang ayup na kame-lyo. Yaan yang pyanintonon naan yang paris nang baka. Yaan yang kanunun

naan yang doron aw yang duga nang urup. ⁷Yagabatok yaan sang manga otaw, laong, “Aon masapit kanak domatung na dakora yang kanaan katungud, labaw pa sang kanak katungud, wakaw di ak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos kay laban ako obos kanaan. ⁸Ako, yang pyagabawtismo ko kamayo yang tobig, toyo yang masapit kanak domatung, yaan yang pagabawtismo naan kamayo yang Balaan na Espirito.”

**Yang Pagbawtismo aw yang Pagtigi
kang Jesus daw Mangagad
kang Satanas daw Dili**

(Mateo 3:13-4:11; Lukas 3:21-22; 4:1-13)

⁹Timpog nang pagbatok ni Juan, yakadto kang Juan si Jesus na sikun sang barrio na Nasaret na sakop nang Galilea kayan byawtismowan yaan ni Juan disang tobig na Jordan.

¹⁰Kyakabawtismowan si Jesus, yamanggin yaan sang tobig, kayan kinita naan parabay yang langit na kyakaowangan aw yang Balaan na Espirito na yukunsad agkanaan, maynang pagkunsad nang salampati.

¹¹Kayan yaparabay magsorit yang Dios diglangit na yagalaong kang Jesus, “Ikaw yang bogtong na Anak ko na laban ko karugunan. Kariko nang manga imo mo madyaw ko.”

¹²Pagkatapos saan, parabayun nang Balaan na Espirito pakadtoon si Jesus sang banwa na way maguya. ¹³Yabay yaan tintarun ni Satanas disaan na banwa surud nang kapatan na allaw. Arag aon disaan na banwa manga mananap na mangngagat. Yatabang kang Jesus disaan yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios.

Pyagaagad ni Jesus yang Opat na Magkakaya

(Mateo 4:12-22; Lukas 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Pagkatapos nang ari padakup si Juan, komadto si Jesus sang banwa na Galilea na magabatok sang madyaw na batok na sikun sang Dios. ¹⁵Yagalaong si Jesus, “Dyomatung da yang timpo na pagbuut nang Dios na bay yaan magari kamayo. Ayawi mayo yang manga imo mayo na maat nang Dios aw too kamo sining madyaw na batok.”

¹⁶Kaba yapanaw si Jesus disang dorog nang dagat ag Galilea, kikita naan si Simon aw yang mangod naan na si Andres. Yanagpamiyara silan, kay manga magkakaya silan. ¹⁷Yagalaong si Jesus sang dowa disaan, “Adi kamo, agad kamo kanak. Kamo, yang yagakakamang mayo yang isda, toyo pagaindoon ta kamo adoon daw onnoon mayo pagkamang sang manga otaw antak silan masingadi kanak.” ¹⁸Pagdungug nilan saan, maparabay silan dowa motawan sang kanilan manga biyara, kayan yomagad silan ni Jesus.

¹⁹Pagkatapos saan, oman manaw si Jesus kayan kimita yaan sang dowa na anak ni Sebedeo, si Santiago aw si Juan. Aadto silan dowang sang kanilan barangay, yagadayaw sang mabakla na pokot nilan. Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Agad kamo kanak.” ²⁰Pagdungug nilan saan, panawan nilan parabay yang kanilan ama aw yang manga maggawbukay nilan disang barangay. Kayan yomagad ni Jesus yang dowang ka anak ni Sebedeo.

Yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Lukas 4:31-37)

²¹Yakadto si Jesus aw yang kanaan manga inagad sang barrio na Kaper-naum. Kaba aadto silan, masurum pa

nang allow na pagpapatana syumurud da si Jesus sang pagtitiponan nang manga Judio disaan na barrio aw pagindo. ²²Yaasliyan yang manga otaw nang gaom nang pagindo ni Jesus kay yang kanaan pagindo laban yusubsub sang kanilan ginawa kay yagadan nang gaom nang Dios. Buku nang magonawa yang kanaan pagindo sang dadaan pagindo nang manga magindoway sang balaod.

²³Disaan na pagtitiponan aon otaw na lyarasakan nang mangkaraat, pyapagkadopang nang mangkaraat. Yokowaaw yaan na yagalaong, ²⁴“Kay Jesus na taga Nasaret, nanang inangun mo kanami na mangkaraat? Apakawaraun mo kadi kami? Kikilara ta kaw na ikaw yang balaan na syosogo ani nang Dios.” ²⁵Yaparabay si Jesus magsagda sang mangkaraat, laong, “Ayaw magsamok. Logwa da disang lawas naan na otaw.” ²⁶Kayan byontog nang mangkaraat yaan na otaw aw patakigi naan. Kayan kyomowaaw yang mangkaraat aw logwa saan na otaw. ²⁷Yamaburungburung yang manga otaw na yikita saan, kayan yaginosipay silan, laong, “Nanini koraw? Dagdagang yang gaom ni Jesus. Pagsagda naan sang mangkaraat, maparabay lomogwa.” ²⁸Tungud saan na imo ni Jesus yaparabay makarimpud yang dungug naan sang tibook banwa na Galilea aw sang makilibot saan na banwa.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Yamangkasakit

(Mateo 8:14-17; Lukas 4:38-41)

²⁹Pagpanaw ni Jesus aw yang kanaan manga inagad disang pagtitiponan, komadto silan sang baray ni Simon aw ni Andres. Yamagad kanilan si Santiago aw si Juan. ³⁰Asaan yang ogangan ni Simon, yamasakit, laban ma-

paso yang kanaan lawas. Pyaparabay nilan batokan si Jesus na yamasakit yang ogangan ni Simon. ³¹ Kayan kyomadto si Jesus sang boyag, pagpoti naan sang kamot nang boyag papagbangonon naan, yagkadyaw da sang kanaan sakit. Kayan yaparabay yaan magpoga sang pagkaan aw pakaana si Jesus aw yang kanaan manga inagad.

³² Pagsallup nang suga, domatung yang kariko nang yamangkasakit, aw yang kariko nang otaw na lyarasakan nang mangkaraat dyadara ag kang Jesus. ³³ Yang kariko nang otaw na sikun disaan na barrio yanagkatipon asang apit nang agdan naan na baray. ³⁴ Kayan pyapagkadyaw ni Jesus yang madaig na yamangkasakit nang yanagburukburuk na sakit. Arag madaig na mangkaraat yang pyaparogwa naan disang lawas nang manga otaw na lyarasakan nilan. Yatigam yang mangkaraat na si Jesus yagadan nang gaom nang Ama naan na Dios, toyo wa silan apapagsorita ni Jesus.

Yagabatok si Jesus ag Galilea

(Lukas 4:42-44)

³⁵ Pakallawun pa yagbangon da si Jesus aw panaw. Yorogwa yaan sang barrio aw pagampo yaan na sayda naan. ³⁶ Kay wara asang baray si Jesus, wakaw wa akadogay yaanap da yaan ni Simon aw manga inagad ni Simon. ³⁷ Pagkita nilan kang Jesus, maglaong silan kanaan, “Kariko nang otaw arag gaanap kanmo.” ³⁸ Kayan yaglaong si Jesus, “Bay da ra kamo, makadto kita sang kadaygan na manga barrio na makilibot nini na banwa antak ako makapagbatok dato. Sabo yakani ako kay antak dumungug yang kariko nang otaw sang madyaw na batok nang Dios.” ³⁹ Kayan yaglimpud si Jesus sang tibook Galilea,

yagababatokon yaan asang manga pagtiponan durug yagaparogwa sang manga mangkaraat disang manga otaw.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Aon Laro na Sanla

(Mateo 8:1-4; Lukas 5:12-16)

⁴⁰ Aon otaw na laban matigda yang kanaan laro na yakaopos sang kanaan lawas. Yang sakit naan yang pyaganaranan nang sanla. Yakadto yaan kang Jesus kayan lyomood asang apit nang siki ni Jesus aw pagpakallaat. Yagalaong yaan kang Jesus, “Yatigam ako na makapagkadyaw kaw sang kanak lawas aw imoon mo.” ⁴¹ Laban yamallaat si Jesus pagkita naan saan na otaw, wakaw pyopoti naan yaan. Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Gosto ko imoon yaan. Pagkadyaw da sang sakit mo.” ⁴² Pagsorot ni Jesus, maparabay magkadyaw yang sakit naan na otaw, marinis da yang lawas naan kay wa day laro. ⁴³⁻⁴⁴ Kayan pyaglaong yaan ni Jesus, laong, “Ayaw naa magpakatigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo. Kadto parabay sang magampoway antak kitaun naan na wa day sakit mo. Pagdara nang pagatag mo sang Dios kay yaan yang sogo ni Moises kadini sang otaw na kyablongan da sang kanaan sakit, aw antak katigaman nang manga otaw na ikaw yagkadyaw da.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus. ⁴⁵ Awgaid pagpanaw nang otaw na yagkadyaw da maparabay magbabatokon sang manga otaw sang imo ni Jesus, kayan yakarimpud sang banwa yaan na batok. Yabay maggogodanun yaan na otaw wakaw wada naa mapakita si Jesus adto barrio, simingadto ra yaan logwa, asang banwa na way abay otaw, awgaid maski diin yaan yagatotol kanaan yang madaig na manga otaw.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yamatay da yang sangkilid na Lawas

(Mateo 9:1-8; Lukas 5:17-26)

2 Paglabay nang pilang allaw, mori oman si Jesus adto sang barrio na Kapernaum. Kayan yaparabay marimpud yang barrio nang batok na dyomatung da si Jesus disaan. ²Wakaw wa akadogay yanagkatipon da yang madaig na manga otaw asang baray na pyapanik ni Jesus, yamakmo yaan na baray nang otaw, wa day makapanik, maski yang gangaan yakmo da arag nang manga otaw. Kaba gabatok si Jesus sang sorit nang Dios, ³yadatung disaan na baray yang manga otaw na yanaglakat sang otaw na yamatay da yang sangkilid nang lawas. Opat na ka otaw yang garakat kanaan. ⁴Wa da makaagi silan agkang Jesus, kyakarupunan nang madaig na manga otaw. Borabora yagpanik silan agtaas nang atup kayan byoslotan nilan yang atup aw tontona asang tupad ni Jesus yang otaw na lyarakat. ⁵Pagkita ni Jesus na yasarig silan kanaan, maglaong yaan sang yamasakit, “Kay lagi, pyasaylo ra kaw adoon sang kanmo manga maat na imo.” ⁶Aon manga sait magindo sang balaod na arag gaingkod disaan na baray. Pagdungug nilan sang pyagalaong ni Jesus, magdumdum silan, laong nang ginawa nilan, ⁷“Nanga yaan yapagonawa sang Dios? Maat yang pyagalaong naan. Yang Dios gaid yang makapagpasaylo sang otaw sang kanaan sara.” ⁸Kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dum dum kayan yaglaong yaan kanilan, “Nanga kamo yagadumdum kanak nang maynaan na dum dum? ⁹Paningug kamo, wain yang marisud, yang magalaong ako sang yamasakit, ‘Pyasaylo ra kaw sang kanmo sara,’ daw yang magalaong ako, ‘Pagbangon, kamanga yang pyagakorangan mo aw panaw?’ ¹⁰Adoon pinaagi sang

papagkadyaw ko sini na otaw, apakita ko kamayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw arag aon gaom pagpasaylo sang maski sini na otaw sang kanaan manga sara.” Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamatay da yang sangkilid nang lawas, ¹¹“Pagbangon, kay lagi, kamanga yang pyagalakat kanmo aw ori da agkamayo.” ¹²Yaparabay yaan magbangon kayan kyamaan naan yang pyagalakat kanaan aw panawi naan yang manga otaw disaan. Yamaburungburung silan na ikita saan na imo ni Jesus, kayan byantog nilan yang Dios aw paglaong, “Dungan wa pay kikita ta na maynini, baya adoon kita ikita.”

Pyagaagad ni Jesus si Lebi

(Mateo 9:9-13; Lukas 5:27-32)

¹³Kayan yomanaw si Jesus disaan na baray aw tugbung adto sang kilid nang dagat. Madaig na manga otaw yang yagakatipon agkanaan, kayan pyagindo naan. ¹⁴Pagkatapos naan magindo, manaw oman. Kaba yapanaw yaan, kikita naan yang anak ni Alpeo na si Lebi na yagaingkod disang bayadanan sang miyoras. Si Lebi mannokot sang miyoras. Yagalaong si Jesus kanaan, “Bay da, agad kanak, abay ta kaw indoon.” Kayan yaparabay si Lebi mindug aw agad kang Jesus.

¹⁵Wa akadogay disaan, si Jesus aw yang kanaan manga inindo kyomaan da asang baray ni Lebi. Madaig disaan yang yanagsaro komaan, kay laban madaig yang yamagad kang Jesus. Madaig disaan yang mannokot sang miyoras na yoobit nang manga Pariseo kay wa mangagad sang pagindo nang kanang Pariseo magindoway, arag aon disaan manga otaw na saraun na arag yoobit nang manga Pariseo. ¹⁶Aon disaan manga magindoway na sakop nang Pariseo. Kikita nilan si Jesus na yapagsaro komaan sang manga mannokot

sang miyoras aw yang manga otaw na saraun, wakaw yagalaong silan sang manga inindo ni Jesus, “Nanga si Jesus yapagsaro komaan sang manga manokot sang miyoras aw yang manga otaw na saraun na wa mangagad sang kanami pagindo?”¹⁷ Yudungug si Jesus sang pagosip nang kanang Pariseo magindoway, kayan yimibak yaan kanilan na yagalaong, “Ayn nang aon sakit, magapaborong. Yang way sakit, dili. Yakani ak sang donya na magatawag sang manga otaw na yatigam na aon sara nilan, kay silan yang maynang manga otaw na yamasakit na magapaborong kanak. Toyo yang manga otaw na gadumdum na way sara nilan, di modorod kanak, wakaw di ak makatabang kanilan.”

Bain sang Pagdili sang Pagkaan aw Yabay Magampo

(Mateo 9:14-17; Lukas 5:33-39)

¹⁸Ninyan na allaw wa akaan yang manga inindo ni Juan na Magbawtismoway aw yang manga inindo nang Pariseo, kay yaan na allaw yang allaw na batasan nilan na di silan makaan. Wakaw yakadto silan kang Jesus aw pagosip kanaan, laong, “Nanga yang kanmo manga inindo wa magagaon sang kanami batasan? Kami na manga inindo ni Juan na Magbawtismoway aw yang manga inindo nang Pariseo, wa akaan kami nini na allaw, toyo yang kanmo manga inindo, yabay komaan.”¹⁹ Yimibak si Jesus kanilan, yagalaong, “Aw aon kasal, kaba iyan pa yang kyakasal, yabay komaan yang yatambong sang kasal. Di amaimo na ayawan yang pagkaan nang yatambong sang kasal kaba iyan pa yang kyakasal.”²⁰ Toyo aw domatung yang allaw na amakamang kanilan yang kyakasal, baya da di da silan makaan.” Maynaan yang

ibak kanilan ni Jesus kay yaan yang pananglitan bain kanaan.

²¹Pyapaagi ni Jesus sang pananglitan yang kanaan pagindo na dili odogpo sang dadaan na pagindo. Yagalaong yaan, “Maat paglunub yang baya na sapot sang marongo na dagom. Aw maglunub nang baya na sapot na wa pa ukukus, pagkukus nang baya na sapot kagawidan yang dadaan, kayan yadogodogo marasi.”²² Yoman magpananglitan si Jesus, laong, “Yang bago na imun di alasak sang dadaan lasakanan na paris nang baka kay yang dadaan na lasakanan di da maganod. Aw lasak yang bago na imun sang dadaan na lasakanan kayan syomobo yang imun, moboto yang lasakanan, amaobo yang lasak, kayan yakayam yang lasak aw yang lasakanan. Yatigam kamo na yang madyaw butangan nang bago na imun yang bago na imo na paris na abay pa gomanod.” Yaan, pyagaindo ni Jesus antak silan matigam na yang kanaan pagindo di odogpo sang kanilan dadaan na pagindo.

Bain sang Allaw na Pagpapatana

(Mateo 12:1-8; Lukas 6:1-5)

²³Aon oman allaw na pagpapatana, yamagi si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang kabatadan. Kaba yangindaran silan disaan, yasagpi yang manga inindo naan sang batad kayan pyarisan nilan aw kaana.²⁴ Kayan yaglaong kang Jesus yang manga Pariseo, “Tanawa yang kanmo manga inindo. Nanga silan yasagpi sang batad ning allaw na pagpapatana? Yalapas silan sang kanatu pagindo.”²⁵⁻²⁶ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo makadarag sang byabasa mayo na iinang nang ari na si Dabid kadini nang boi pa si Abiatar na labaw na magampoway asang baray nang Dios. Na yamaukud si Dabid aw yang kanaan manga inagad. Ya-

mangkagutum silan, kayan yomanik si Dabid sang baray nang Dios kayan kyomaan sang paan na byubutang disaan nang magampoway na pagpasalamat sang Dios. Yang manga upud ni Dabid arag yatagan naan nang paan, maski pyagaindo nang kanatu balaod na yaan gaid yang makakaan saan na paan yang manga magampoway disang baray nang Dios. Buku nang maat nang Dios yaan na imo ni Dabid kay yatigam yang Dios na yamaukud silan.²⁷ Wakaw maski yang kanak manga inindo yang yasagpi sang batad, arag buku nang maat nang Dios yang kanilan imo maski allaw adoon na pagpapatana, kay buku nang pagbuut nang Dios na yang allaw na pagpapatana yang magabaya sang otaw, toyo pagbuut naan na yang otaw yang magabaya antak yaan katabangan ninyan na allaw.²⁸ Na, kay ako yang pinili nang Dios na gyugual nang Anak nang otaw, ako yang aon katungud na magaindo kamayo sang manga imo na madyaw imoon nang allaw na pagpapatana.” Maynaan yang pyagalaong ni Jesus sang manga Pariseo.

Yang Otaw na Yamakungkung yang Sangkilid na Kamot

(Mateo 12:9-14; Lukas 6:6-11)

3 Kayan yoman si Jesus sumurud sang pagtitiponan. Aon otaw disaan na yamakungkung yang sangkilid na kamot, wa da akaunat.² Arag aon disaan manga otaw na somosopak kang Jesus. Yabay silan managsait kang Jesus daw magborong yaan naan na allaw saan na otaw. Aw magborong yaan naan na allaw na pagpapatana, osombong nilan si Jesus kay maat nilan na magaborong nang allaw na pagpapatana.³ Maski yaan yang baat nilan, yagalaong si Jesus sang otaw na yamakungkung yang sangkilid na kamot, laong, “Adi kaw, kay baklug.”

Kayan yaparabay yang otaw maindug aw dorod kang Jesus.⁴ Kayan yaglaong si Jesus sang manga otaw na yosopak kanaan, “Osipin ta kamo. Nanang amaimo ta nang allaw na pagpapatana na buku nang paglapas sang kanatu balaod? Daw tomabang kita sang arag otaw, daw magimo kita sang maat sang arag otaw? Daw boiin ta yang otaw daw patayun ta yang otaw?” Toyo wa silan iibak kang Jesus.⁵ Yanganawanaw si Jesus kanilan. Maski yamadaman si Jesus kanilan, laban yamapuruk yang ginawa naan kay maat yang kanilan dumtum, mabagsug yang kanilan oro. Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamakungkung yang sangkilid na kamot, laong, “Unata, kay baklug, yang yamakungkung na kamot mo.” Pyaparabay naan unatun, yaparabay magkadyaw, wa da akakungkung.⁶ Kayan lyomogwa disang pagtitiponan yang manga Pariseo, aw parabay silan singadto sang manga inagad nang ari na si Herodes. Kayan yanagkabaraw silan aw yang manga inagad ni Herodes daw monnono yang pagpatay nilan kang Jesus.

Madaig na Otaw yang Garopog kang Jesus

⁷ Si Jesus aw yang kanaan manga inindo yapanaw disaan aw tugbung adto sang dagat. Garopog kanaan yang magkadaig na otaw sikun sang sakop nang Galilea aw yang sakop nang Judea,⁸ aw yang syodad na Jerusalem. Maski agdipag nang tobig na Jordan aw yang lanto nang dowang na syodad na Tiro aw Sidon, madaig arag yang garopog kang Jesus kay kariko nilan byabatokan nang manga imo ni Jesus.⁹⁻¹⁰ Kay madaig yang yamangkasakit na kyablongan da ni Jesus, wakaw laban yususug kanaan yang kadaygan na yamangkasakit antak silan makadamdam

kanaan antak kablongan. Wakaw pyapabutang ni Jesus sang kanaan inindo yang barangay asang kilid nang dagat kay magaingkod yaan asang barangay antak dili yaan marisgis nining madaig na otaw. ¹¹Aw ikita kang Jesus yang mangkaraat, yokobkob asang atobangan ni Jesus yang otaw na lyarasakan nilan, kayan kyomowaaw na yagalaong kang Jesus, “Ikaw, kay Jesus, yang Anak nang Dios.” ¹²Toyo syasagda ni Jesus yaning mangkaraat, laong, “Di da kamo magbatok daw sini ako.”

Pipili ni Jesus yang Samporo aw Dowa

(Mateo 10:1-4; Lukas 6:12-16)

¹³Pagkatapos saan, tomokod si Jesus nang butay. Aon manga otaw na pyanogon naan antak silan komadto kanaan asaan na butay. Kayan tyomokod silan sang butay aw kadto kang Jesus. ¹⁴Aon samporo aw dowa digkanilan na pinili ni Jesus na abay naan pagagad. Silan yang syosogo naan na magabatok bain sang pagindo nang Dios. ¹⁵Yatagan silan nang gaom na makapagparogwa silan sang manga mangkaraat disang lawas nang manga otaw. ¹⁶Yani yang manga aran nang samporo aw dowa na pinili ni Jesus, si Simon na pyanganganan ni Jesus ni Pedro. ¹⁷Yang yasapit, yang dowa na kang Sebedeo anak na si Santiago aw si Juan na pyanganganan ni Jesus ni Boanerges. Yang kaologan naan na aran anak nang dilam. ¹⁸Yang yasapit, si Andres, aw si Pelipe, aw si Bartolome, aw si Mateo, aw si Tomas, aw si Santiago na anak ni Alpeo, aw si Tadeo, aw si Simon na gyugual nang saranig sang kanilan banwa. ¹⁹Yang maori, si Judas Iskariote, yaan yang yatabang pagpadakup kang Jesus.

Si Jesus aw si Beelsebul

(Mateo 12:22-32; Lukas 11:14-23; 12:10)

²⁰Pagkatapos ni Jesus magpili sang samporo aw dowa, mori yaan agbaray. Kayan yoman magkatipon yang magkadaig na otaw disaan. Yamakmo nang manga otaw yang baray wakaw wa da sang Jesus makakaan. ²¹Pagdungug nang manga lomom ni Jesus saan na batok, komadto silan kang Jesus na panagdakupun nilan kay aon day yaglaong, “Yagkamunung da si Jesus.”

²²Arag yadatung disaan, agkang Jesus yang manga sait magindo sang balaod na yanugbung sikun ag Jerusalem. Yagalaong silan, “Lyarasakan si Jesus ni Beelsebul na pangoro nang mangkaraat.” Si Satanas yang pyanganganan nilan ni Beelsebul. Aon kadaygan digkanilan na yagalaong, “Wakaw makapagparogwa si Jesus sang mangkaraat disang lawas nang manga otaw, kay yatagan yaan nang gaom nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas.” ²³Pagdungug ni Jesus sang kanilan sorit, tawagun silan ni Jesus antak silan domorod agkanaan. Kayan yaggogod si Jesus kanilan sang sambingay antak katigaman nang manga otaw disaan yang matungtung bain kang Satanas na pyanganganan nilan ni Beelsebul. Yagalaong si Jesus, “Kamo na manga sait magindo, osipin ta kamo. Onnoon ni Satanas na pangoro nang mangkaraat yang pagparogwa sang kanaan manga sakop na mangkaraat na yarasak sang otaw? ²⁴Dumduma mayo, aw aon pangoro na yapagtanam sang kanaan sogwanun, di madogay amawara yang kanaan sakop. ²⁵Magonawa arag yang sang ka yangognan na yabay magkomat, di madogay managsarimburag silan. ²⁶Maynaan oman yang sakop nang pangoro nang mangkaraat na si

Satanas, aw mapagtanam yaan sang kanaan manga sogwanun, di madogay akawaraan yaan sang sakop.”

²⁷ Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Na dumduma mayo yaning pagalaong ko kamayo adoon. Aw aon kusugan na otaw na tagtomon sang baray, way makalasang sang kanaan baray na amagaw sang kanaan dyayaw aw dili onaun bakoson yang kusugan na otaw. Aw mabakos da yaan, madyaw da pamotiin yang manga dyayaw naan.

²⁸ “Kariko mayo dini, ayaw kamo magpakaringaw. Maski madaig yang manga maat na imo nang otaw, apasayloon pa nang Dios yang gaimo sang maat. Maski yakasara yang otaw tungud sang pagminos naan sang Dios, apasayloon pa nang Dios yaan na otaw. ²⁹ Awgaid yang maski sini na otaw na makasara tungud sang pagminos naan sang Balaan na Espirito yaan na otaw yang dili da apasayloon nang Dios asta sang way katapusan.” ³⁰ Maynaan yang pyagalaong ni Jesus sang manga sait magindo sang balaod, kay silan yang yagalaong, “Sabo si Jesus aon gaom kay lyarasakan yaan nang mangkaraat.”

Yang Ina aw yang manga Lomon na Kausgan ni Jesus

(Mateo 12:46-50; Lukas 8:19-21)

³¹ Kaba gaindo si Jesus sang manga otaw, yadatang yang kanaan ina aw yang manga lomon naan na usug. Pyapasogowan nilan si Jesus antak lomogwa agkanilan. ³² Agsurud nang baray madaig yang gaingkod asang makilibot ni Jesus. Aon digkanilan yagalaong kang Jesus, “Aglogwa si ina mo aw yang manga lomon mo, gosto nilan na mapagbaraw kanmo.” ³³⁻³⁴ Kayan kaba yatanaw si Jesus sang manga otaw na ilibot kanaan, yagalaong yaan kanilan, “Tinuud na aglogwa yang ina ko aw tudtuud lomon ko, toyo aon digka-

mayo yaakun ko na ina ko aw lomon ko. ³⁵ Kay kariko nang yangagad sang pagbuut nang Dios, silan yang mangkangod ko na usug aw mangkangod ko na bobay aw manga ina ko.”

Yang Samingay bain sang Gasabod sang Bini

(Mateo 13:1-9; Lukas 8:4-8)

4 Yadagawdagaw oman si Jesus tumugbung adto sang baybayun nang dagat disaan. Pagdatung naan asang babayun, mangindo yaan sang manga otaw na yakadto kanaan. Kay laban madaig yang manga otaw na yanagkoro agkanaan, yimindug yaan aw singadto sang barangay asang dagat na masaid sang ligad, kayan yagingkod yaan asang barangay kaba yagaindo yaan sang manga otaw disang baybayun. ² Madaig yang pagindo ni Jesus kanilan pinaagi sang samingay. Kaba yagaindo si Jesus kanilan, laong naan, ³ “Aon otaw na yakadto sang kanaan pawa na mananum. Yagasabod yaan sang bini asang kanaan pawa. ⁴ Pagsabod naan, aon yukurug adto sang daran. Yang yukurug sang daran tyotobog nang langgam. ⁵ Aon oman yukurug disang batoon na lopa. Yang yukurug disang batoon na lopa madyaw yang paggiti nang tigmad. ⁶ Awgaid pagsilat nang masakit na suga, wa akadogay, yagango ra kay wa makagamot nang madyaw. ⁷ Aon oman yukurug asang lopa na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut. Yaparabay yang sagbut tomorin, yang tanum wa otorin nang madyaw kay tyatarong nang sagbut. Wakaw wa aabot yaan na tanum. ⁸ Aon oman yukurug asang madyaw na lopa. Matinorin yaan na tanum, yobonga nang madyaw, yatibog. Aon yobonga nang katlowan. Aon yobonga nang kaanuman. Aon yobonga nang sang gatos.” Yaan yang samingay na pyagaindo ni Jesus kanilan. ⁹ Kayan

yaglaong si Jesus, “Butangan mayo yaan sang dumdum mayo.”

Pyapaagi ni Jesus sang Sambingay yang Pyagalaong kanilan

(Mateo 13:10-17; Lukas 8:9-10)

¹⁰ Pagkariyos nang madaig na otaw, domorod kang Jesus yang samporo aw dow na inindo aw yang manga otaw na yamaibilin disaan aw pagosip kanaan, laong, “Nanang kaologan naan na sambingay na pyagaindo mo kanami kagayna?” ¹¹⁻¹² Kayan yimibak si Jesus kanilan na yagalaong, “Kamo yang yatagan adoon nang katigaman antak kamo matigam bain sang pagari nang Dios na wa pa naan nangaon apakatigaman sang manga otaw, adoon pyakatigam da kamayo. Awgaid pyagalaong ko yani adto sang kadaygan na otaw pinaagi sang sambingay kay antak silan dumungug aw antak silan kimita. Toyo maski mikita silan, di mikilara, maski mudungug silan, di makadarag, kay di gosto nilan ayawan yang kanilan manga imo na maat nang Dios antak silan pasayloon nang Dios.”

Yoobad ni Jesus yang Kaologan nang Sambingay bain sang Gasabod sang Bini

(Mateo 13:18-23; Lukas 8:11-15)

¹³ Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Wa pa kadi kamo makadarag saan na sambingay ko, onnoon mayo yang pagkadarag sang kadaygan na sambingay? ¹⁴ Na paningug kamo, obadun ko kamayo adoon yang kaologan naan na sambingay. Yang otaw na pyagalaong na gasabod sang bini, yaan yang gabatok sang sorit nang Dios adto sang manga otaw. ¹⁵ Yang manga otaw na byabatokan, silan yang maynang kyakasabodan nang bini. Yang pyagalaong na daran na kyakasabodan nang bini, yaan yang

manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, toyo pagdungug nilan sang sorit nang Dios komaon parabay si Satanas aw agawa digkanilan yang sorit nang Dios na pyananglit sang bini. ¹⁶ Yang pyagalaong na batoon na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, kayan yaparabay silan tomangkap saan kay madyaw nilan. ¹⁷ Awgaid kay mababaw yang kanilan pagtoo, wa akadogay, yamawara. Maynaan aw datungun silan nang karisud, aw karaati silan nang kadaygan tungud sang pagtangkap nilan sang sorit nang Dios, yaparabay da silan magtangu sang pagtoo nilan. ¹⁸ Yang lopa na pyagalaong na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut na mallug tomorin, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, ¹⁹ toyo wa abay mangagad sang sorit nang Dios kay madaig yang kyakabaran nilan. Kay yaan yang yabay dumdumun nilan yang makaboi kanilan aw yang kanilan kadato aw yang kadaygan pa na manga imo na gosto nilan imoon, wakaw kyakasarikway nilan nang dumdum nilan yang sorit nang Dios, wa da nilan akaundi. Wakaw yang sorit nang Dios di kanilan makatabang. ²⁰ Awgaid yang pyagalaong na madyaw na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug na yabay mangagad sang sorit nang Dios, kay laban madyaw nilan. Wakaw yamatoman digkanilan yang pagbuut nang Dios. Yang mangkadyaw na imo nini na manga otaw maynang madyaw na abot. Aon yobonga nang katlowan, aon yobonga nang kaanuman, aon yobonga nang sang gatos.” Maynaan yang pagobad ni Jesus saan na sambingay.

Yang Ilawan Kinaanglan Dili Asangkoban

(Lukas 8:16-18)

²¹ Pagkatapos ni Jesus sang pagobad naan sang samingay, maglaong si Jesus kanilan, “Aw gabi la, di mayo asangkoban yang ilawan, arag dili mayo ubutang yaan agsasad nang ingkodanan, awgaid otongtong mayo yang ilawan sang butanganan nang ilawan. ²² Maynaan antak yang tyatago kabatawan. Magonawa oman saan yang wa pa apakatigaman adoon, mallaw apakatigam da. ²³ Wakaw dadyawa mayo butangan sang dumdum mayo yang pyagalaong ko antak mayo katigaman.”

²⁴ Kayan yabay maglaong si Jesus, “Paninggi mayo yang pagindo kamayo antak laban kamo makadarag kayan magadogang yang panalangin kamayo nang Dios. ²⁵ Maynaan kay yang maningug sang pagindo kanaan, odogangan nang Dios yang kanaan katigaman, toyo yang di maningug, maski yang kanaan tagbi na katigaman, akamangun yaan kanaan.”

Yang Samingay bain sang Syasabod na Bini na Yotorin

²⁶ Yabay magindo si Jesus na yagalaong, “Yoman ak magsamingay antak kamo makadarag bain sang pagsakop nang Dios. Aon otaw na gasabod sang bini na omay disang kilis na pawa. ²⁷ Pagkatapos naan magsabod, matorog kayan yagmata, mayn da ninyan yatorog nang gabi, gamata nang allaw surud nang pilang allaw, kayan yang omay yabay tomorin, toyo wa yaan akatigam daw monnono yang pagtorin. ²⁸ Anorot yamabot yang tanum disang madyaw na lopa. Yomona domagum yang omay, kayan yamoklad. Aw aon day lawas, yomonga ra, kayan

yomonod. ²⁹ Pagkailag nang bonga, parabayun sogoon nang tagtomon sang pawa yang kanaan sogwanun na gadara sang paggagani nilan kay tigagani la.”

Yang Samingay bain sang Mamayantuk na Bini

(Mateo 13:31-32,34; Lukas 13:18-19)

³⁰ Kayan yabay maglaong si Jesus, “Na kay gosto ko akatigaman mayo yang kasakopan nang Dios, pyapaagi ko oman sang samingay yang pagindo ko. ³¹ Nang tigmad yang kasakopan nang Dios maynang mamayantuk na bini na yakasabod asang lopa. Yaan na bini gitatagbiyan sang kariko nang bini na tyatanum, ³² toyo paggiti naan kayan tyomorin, yaan na tanum dakora pa sang kadaygan na tanum. Yasanga yaan nang marowag wakaw pyagapogadan nang manga langgam yang sarad nang manga daon naan.”

³³ Yabay ni Jesus pagsamingay kanilan kutub nang madyaw nilan paninggan na samingay. ³⁴ Yang kariko nang pagindo naan disaan podo samingay, way pyagalaong naan sang manga otaw na buku nang samingay. Toyo nang silanay dakman sang manga inindo naan, yoobad naan kanilan yang kariko nang kaologan nang manga samingay.

Syasagda ni Jesus yang Bagyo

(Mateo 8:23-27; Lukas 8:22-25)

³⁵ Nang gabi la ninyan na allaw, yagalaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Abay da ra, mataripag da kita agdipag nang dagat.” ³⁶ Kayan pyarabay nilan panawan yang yanagkatipon disaan, asang baybayun, aw pagsakay silan sang barangay na pyagaingkodan ni Jesus, kayan tyomaripag silan, yagadan nang kadaygan na barangay. ³⁷ Kayan kyumurug yang laban dakora na bagyo. Kyakasabawan yang barangay nang mabakla na barud, bay silan

marunud kay agput da makmo nang tobig yang kanilan barangay. ³⁸Pyaparabay nilan pokawun si Jesus na yakatotog da na gakido moron sang orin nang barangay, kayan yaglaong silan kanaan, “Kay Ginoo, amangkarunud da kita, nanga wa kaw ubunanga?” ³⁹Pagmata ni Jesus sagdaun naan yang samut aw paglaong yaan sang manga barud, “Katingun da na barud. Pagtangu da.” Kayan lyumunung yang bagyo. Marinaw da yang banwa. ⁴⁰Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Nanga kamo yamalluk nang bagyo? Wa pa kamo agaw akanarig kanak.” ⁴¹Yamalluk silan, yamaburungburung pagkita nilan sang gaom ni Jesus, kayan yanagkabarawbaraw silan na yagalaong, “Sini kadi na otaw yaan? Maski yang bagyo aw yang manga barud yangagad na syasagda naan.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Mateo 8:28-34; Lukas 8:26-39)

5Yadatung silan si Jesus agdipag nang dagat kayan dyomoong silan sang baybayun asang banwa nang taga Gerasen. ²Pagawas ni Jesus sang barangay, parabayun yaan songonon nang otaw na sikun sang gikub na butanganan nang patay. Lyarasakan yaan na otaw nang mangkaraat, ³wakaw yagauya yaan disang manga gikub na butanganan nang patay. Way makabakos kanaan maski bakoson nang kadina. ⁴Arimarim byabakos yang kanaan kamot aw siki nang kadina. Pyagabogto naan yang kadina na pyagabakos sang kanaan kamot aw bogtowa naan yang bakos sang kanaan siki. Way otaw na makatagun kanaan. ⁵Allawgabi gapanawpanaw yaan disang manga gikub aw asang karatyan. Yabay yaan magkowaawun aw parii

naan yang lawas naan nang manga bato.

⁶Pagkita naan kang Jesus, maski maawat pa yaan yaparabay yaan domaragan agkang Jesus, kayan lyomood yaan asang atobangan ni Jesus. ⁷⁻⁸Yaparabay magsorit si Jesus sang mangkaraat disang lawas naan na otaw. Yagalaong si Jesus, “Ikaw na mangkaraat, panaw da disang lawas naan na otaw.” Kayan kyomowaaw yaan na pyapagsorit nang mangkaraat, laong, “Nanga kaw isingani kanak, kay Jesus? Ikaw yang Anak nang Dios na Lyomabi. Pyangayo ko kanmo, kay Jesus, asang atobangan nang Dios na ikita kanatu, ayaw ako paglasaya.” ⁹Kayan yagosip si Jesus sang mangkaraat, laong, “Sining aran mo?” Yimibak yaan, laong, “Si Mararan yang aran nami, kay laban madaig kami.” ¹⁰Kayan laban yapakasukut magpakallaat yang manga mangkaraat kang Jesus na dili silan ni Jesus apapanawun disaan na banwa.

¹¹Aon disaan, asang kilid nang butay madaig na yayup na baboy na yanagpandolyang. ¹²Pyangayo nang mangkaraat kang Jesus, laong, “Pakadtowa kami sadtong baboy, dato kami surud nang lawas nilan.” ¹³Kayan pyabayaon ni Jesus na malasak silan sang manga yayup na baboy. Lyomogwa da yang manga mangkaraat sang lawas naan na otaw kayan simingadto silan sang manga baboy, kayan lyomasak. Masaid nang dowang mararan kariko nang baboy. Paglasak nilan sang lawas nang manga baboy, mandaragan yang manga baboy adto sang pangpang aw kallog adto sang dagat kayan yabos marumus aw kamatay.

¹⁴Pagkita saan nang manga magtonggoway sang baboy, mandaragan silan adto sang barrio aw asang makilibot naan na manga baray, yanag-

batok sang kyakainangan nang baboy. Yang maguya disaan yaparabay komadto kang Jesus antak silan kimita daw nanang yamaimo disaan na banwa. ¹⁵ Pagdatung nilan kang Jesus, kitaun nilan yang otaw na lyorogwaan nang pilang mararan na mangkaraat. Asaan yaan yagaingkod disang apit ni Jesus, yandagom da, madyaw da na pagdudumdumay naan. Pagkita nilan saan, mangkalluk silan sang gaom ni Jesus. ¹⁶ Kayan yoman silan batokan nang yikita sang pagparogwa ni Jesus sang manga mangkaraat disang lawas naan na otaw aw yang yamapagguna sang baboy. ¹⁷ Na yaparabay magpakallaat kang Jesus yang manga otaw disaan antak yaan manaw sang kanilan banwa.

¹⁸ Pagsakay ni Jesus sang barangay, magpakallaat kanaan yang otaw na lyorogwaan nang manga mangkaraat. Yagalaong yaan kang Jesus, “Aw madyaw mo, kay Jesus, amagad ak nimo.” ¹⁹ Toyo pyupunpunan yaan ni Jesus. Yagalaong si Jesus kanaan, “Dili, kay lagi, madyaw yang omori kaw agkamayo aw pagbatok sang pagkallaat kanmo nang Ginoo, na pyapagkadyaw kaw naan.” ²⁰ Kayan yaparabay yaan mori aw batoka yang dakora na tabang ni Jesus kanaan sang kariko nang kyakaagiyon naan na pyagangaranan nang samporong ka barrio. Kariko nang otaw yamangkailimilim sang batok naan kanilan.

Yang Anak ni Jairo aw yang Bobay na Yopoti sang Dagom ni Jesus

(Mateo 9:18-26; Lukas 8:40-56)

²¹ Pagkatapos saan, mori si Jesus na yasakay sang barangay, yataripag yaan oman nang dagat. Pagkanaripag naan, songonon yaan nang magkadaig na manga otaw asang baybayun nang dagat. ²² Kaba aadto pa si Jesus sang baybayun nang dagat, yadatang disaan yang

pangoro disang pagtitiponan naan na banwa. Jairo yang aran nang pangoro. Pagkita naan kang Jesus, lomood yaan asang apit nang siki naan, ²³ kayan yapakasukut yaan magpakallaat kanaan. Yagalaong yaan kang Jesus, “Pakamatayun yang isu ko na bobay. Agad naa kanak agkanami aw damdama doon antak yaan kablongan antak di matay.” ²⁴ Kayan yomagad naan si Jesus. Arag laban madaig na manga otaw yang yamagad naan, yabay panaglisgisin nilan si Jesus.

²⁵ Disaan na manga otaw aon masakitin na bobay na arag yigiyod kang Jesus. Sapamporo aw dow na ka toig yabay dogoon yaan na bobay, wa atangkudi.

²⁶ Yagapaborong yaan sang madaig na manga doktor, yamabos yang kanaan sapi nang pagpaborong naan toyo way yakablong kanaan, sana yagadogang yang kanaan sakit, laban da kyudul.

²⁷ Yudungug yaan na bobay sang dungug ni Jesus, wakaw yigiyod yaan sang manga otaw na yamagad kang Jesus. Yabay yang bobay magpasajid sang likod ni Jesus kayan yakadamdam sang sagyad nang kanaan dagom, ²⁸ kay yagalaong yang dumdam nang bobay, “Gatang ak makadamdam sang kanaan dagom, oolyan da ako sang kanak sakit.”

²⁹ Na matungtung sa agaw, baya pa yaan domadam, yaparabay yaan tangkudan sang dogo aw batiya naan sang kanaan lawas na kyablongan da yaan.

³⁰ Byabati ni Jesus yang paglogwa nang kanaan gaom sikun sang lawas naan na yakablong sang sakit. Wakaw gasakindug si Jesus kayan yapakabilik aw anawanawa naan yang kaolyan naan, kayan yaglaong yaan, “Sini ngaong yopoti sang dagom ko?” ³¹ Yimibak yang kanaan inindo na yagalaong, “Lilisgis kaw nang madaig na otaw na yajid kanmo, kayan yagaosip pa kaw daw sini yang yopoti kanmo?” ³² Aw-

gaid yabay si Jesus magpanganawanaw kay antak naan kitaun yang yopoti sang kanaan dagom. ³³ Kayan tyakigan yaan na bobay nang pagkalluk, kay yatigam yaan sang kariko nang yamapagguna kanaan, wakaw yolood yaan asang apit nang siki ni Jesus kayan yagbatok yaan sang pagkablóng sang kanaan sakit nang pagpoti naan sang dagom ni Jesus. ³⁴ Kayan yaglaong si Jesus saan na bobay, “Yang kanmo pagkanarig kanak, kay idi, yaan yang yakapagkadyaw kanmo. Ori da agkamayo. Madyaw da kaw nang Dios. Di da magabarik yang kanmo sakit.”

³⁵ Wa pa akampus yang sorit ni Jesus sang bobay, dyomatung da yang kangay kang Jairo, kayan yaglaong kang Jairo, “Ayaw da pagagadan yang Ginoo daw marasay da, kay yamatay da yang anak mo.” ³⁶ Toyo wa maningug si Jesus saan na sorit. Sana yaparabay da yaan maglaong kang Jairo, “Ayaw magkaundug, kay baklug, abay kanarig kanak.” ³⁷ Byabakas ni Jesus yang magkadaig na manga otaw na igiyod garo kanaan, yaan gaid yang pyagaagad naan si Pedro aw yang dow a na maglomon na si Santiago aw si Juan, kayan yomagad silan kang Jairo. ³⁸ Pagdatung nilan sang baray ni Jairo, kitaun ni Jesus yang manga otaw na yanagdadarogpasay, kariko nilan disaan yabay managmatay. ³⁹ Kayan syumurud si Jesus sang baray aw paglaong sang manga otaw disaan, “Nanga kamo gadadarogpasay? Nanga kamo yabay managmatay? Wa akamatay yaang isu, yagaid matorog.” ⁴⁰ Pagdungug nilan sang pyagalaong naan, panagikuran nilan si Jesus, laong nilan, “Yatorog pa kadi yang yamatay da?” Yaan yang pyagalaong nilan kay wa silan otoo. Kayan pyarogwa silan kariko ni Jesus. Yaan gaid yang pyapadorod ni Jesus asang apit nang isu yang ama aw ina nang isu aw yang toro

na inindo naan. ⁴¹ Kayan pyoti ni Jesus yang kamot nang isu aw paglaonga naan nang kanilan sorit, “Talita, kumi.” Yang kaologan naan na sorit, “Pagbangon, kay idi.” ⁴² Yaparabay magbangon yaan na isu na baya magsasagondaraga kayan yagpanawpanaw. Pagkita nang manga otaw sang isu, maparabay silan maburungburung. ⁴³ Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da kamo magbatok sang kadaygan sang yamapagguna sang isu.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan na apakaanun yang isu.

Way Yatangkap kang Jesus ag Nasaret

(Mateo 13:53-58; Lukas 4:16-30)

6 Kayan yomanaw si Jesus disaan na banwa aw ori yaan adto sang barrio na pyagauyaan naan nangaon. Yamagad naan yang kanaan manga inindo. ² Nang allow na pagpapatana, yagaindo si Jesus asang pagtitiponan disaan na barrio. Madaig silan disaan na yamaburungburung sang kanaan pagindo, wakaw yanaglaong silan, “Sini koraw yang gaindo kanaan? Nana koraw yang katigaman na maynaan na yaatag kanaan? Monnono yang pagimo naan sang manga kaburungburangan na manga imo? ³ Yomono yaan saan sari panday gaid yaan na anak ni Maria. Yang mangkangod naan na kausgan si Santiago aw si Jose aw si Judas aw si Simon. Arag aani kanatu magauya yang manga mangkangod naan na bobay.” Wakaw wa silan atangkap sang pagindo naan, sana syasaway nilan yaan. ⁴ Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang propeta, maski diin manaw pyagataod nang manga otaw. Toyo yang wa ataod kanaan yang manga otaw asang kanaan banwa na pyagatukud naan maguya aw yang manga lomom naan arag wa ataod kanaan.” ⁵ Tungud kay wa otoo kanaan yang manga otaw sang kanaan banwa,

tagbi da gaid yang yamasakit disaan na dyadamdam naan antak silan naan kablongan. ⁶Yamaburungburung si Jesus na wa silan akanarig kanaan. Pagkatapos saan, maglimpud si Jesus magindo sang kariko nang barrio disaan na banwa.

Syosogo ni Jesus yang Samporo aw Dowa na kanaan Inindo

(Mateo 10:5-15; Lukas 9:1-6)

⁷Kayan tyawag ni Jesus agkanaan yang samporo aw dowa na inindo naan aw papagkaransowaya naan papanawa sang kada dowa kanilan. Yaatag naan kanilan yang gaom antak parogwaun nilan yang kariko nang mangkaraat na yarasak sang otaw. ⁸⁻⁹Tyotogon silan naan na dili silan magadara nang pagkaan aw maski nana na potos aw sapi. Dili silan magadara nang maski nana, bangka gaid aw panapatos gaid silan. Maski yang dagom, di dakman silan magpandagom nang dowang lapid, gatang isa yang pandagomon nilan, toman da. ¹⁰Kayan yoman tomogon si Jesus sang kanaan manga inindo, yagalaong yaan, “Maski diin kamo datung, yang magapapanik kamayo adto sang kanilan baray, imowa mayo yaan panawanan datnganan matag mapanaw kamo disaan na banwa. ¹¹Aw aon banwa na adatungan mayo na yang manga otaw disaan dili matangkap kamayo na di maningug sang kamayo pagindo, pagpanaw mayo saan na banwa, takdaga mayo yang abog asang siki mayo na toosanang kaniilan pagdili sang pagindo nang Dios.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang samporo aw dowa na inindo naan. ¹²Kayan yomanaw silan aw pagbatok sang manga otaw bain sang sorit nang Dios. Yagalaong silan sang manga otaw, “Parina yang ginawa mayo aw ayawi mayo yang manga imo na maat nang Dios.” ¹³Aon madaig na mangkaraat

na pyaparogwa nilan na yarasak sang manga otaw. Aon arag madaig na yamangkasakit na yaaplasan nilan nang lana kayan kyablongan.

Yang Pagkamatay ni Juan na Magbawtismoway

(Mateo 14:1-12; Lukas 9:7-9)

¹⁴Byabatokan yang ari na si Herodes nining mangkadyaw na manga imo kay pyagaidunggan yang aran ni Jesus asang karowagan nang banwa. Toyo kay wa akatigam yang manga otaw daw sini si Jesus, aon yagalaong, “Yaan si Juan na magbawtismoway na byoboi oman sikun sang manga patay, wakaw dagdagu yang kanaan gaom, yakaimo yaan sang manga kaburungburungan na imo.” ¹⁵Toyo aon kadaygan na yagalaong, “Yaan yang propeta nang Dios na si Elias.” Aon kadaygan na yagalaong, “Yaan agaw yang propeta, maynang manga propeta kadini.” ¹⁶Toyo pagdungug ni Herodes sang manga imo ni Jesus, maglaong yaan, “Yaan agaw si Juan na pyapaotodan ko nangaon sang oro. Byoboi yaan oman.”

¹⁷⁻¹⁹Maynini yang yamapagguna kang Juan na pyapaotodan sang oro. Pyangasawa nangaon ni Herodes na ari si Herodias na ipag naan kaba boi pa yang bana naan na si Pelipe na mangod ni Herodes. Kayan yaglaong si Juan kang Ari Herodes, “Yakalapas kaw sang balaod nang Dios kay yaagaw mo yang asawa nang mangod mo.” Na kay maynaan yang pyagalaong ni Juan, laban yamadaman yaan na bobay na si Herodias, laban maat yang ginawa naan kang Juan, na byabarusan naan garo. Wakaw yabay pirisoan nang ari si Juan kay antak yaan tagapan daw papatay nang asawa naan. ²⁰Maynaan yang imo nang ari kay yamalluk yaan kang Juan kay yatigam yaan na si Juan yang madyaw na otaw na laban madyaw

nang Dios yang kanaan batasan. Gosto nang ari maningug sang pagindo ni Juan maski yamakudugkudug yaan nang pagdungug naan sang kanaan pagindo na laban matungtung.

²¹ Yamatoman yang pagbarus kang Juan ni Herodias na asawa ni Ari Herodes, nang allow na pista nang ari sang kyakawtaw naan na allow. Yiimo yaan na pista sang kanaan manga pangoro na pinili naan aw yang kadayagan na manga gyotawan na otaw disaan na banwa na Galilea. ²² Pagkatipon nilan, domatung yang anak nang asawa ni Herodes na baya magsasagondaraga kayan syomayaw disang pista nilan. Laban gakallingi nang sayaw naan si Ari Herodes aw yang manga otaw na yatambong sang pista. Kayan yaparabay si Herodes maglaong saan na bobay, “Pangayo, kay idi, sang maski nana na gusto mo, aatag ta kanmo.” ²³ Kayan yoman yaan maglaong, “Asaad ko kanmo, kay idi, maski nanang ayoon mo kanak, aatag ko kanmo, maski utunggaun mo yang kanak sakop.” ²⁴ Kyakadtowan naan na bobay yang ina naan na si Herodias. Yagaosip yaan sang ina naan, laong, “Kay ina, nanang ayoon ko sang ari?” Yimibak yang ina naan na yagalaong, “Yang ayoon mo sang ari yang oro ni Juan na magbawtismoway.”

²⁵ Kayan yaparabay yaan komadto sang ari aw paglaong, “Yaan yang gusto ko na aatag mo kanak adoon parabay yang oro ni Juan na magbawtismoway na ubutang asang pinggan.” ²⁶ Pagdungug saan nang ari, laban yagasusul yaan tungud sang kanaan saad, toyo di amaimo na magaparin yaan sang saad naan sang bobay asang atobangan nang tomatambongay sang pista. ²⁷ Kayan pyarabay soogoon nang ari yang sondaro na makamang sang oro ni Juan. Kayan yomanaw yang sondaro aw kadto sang pirisowan kayan yotod naan disaan yang oro ni

Juan aw butangan yaan asang pinggan. ²⁸ Kayan dyara yaan nang sondaro aw atagan naan sang daraga. Kayan yatag yaan nang daraga sang kanaan ina. ²⁹ Pagdungug saan nang manga inindo ni Juan, kadtowan nilan kayan kyamang nilan yang lawas ni Juan aw lubungan.

Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na ka Otaw

(Mateo 14:13-21; Lukas 9:10-17; Juan 6:1-14)

³⁰ Yomori da agkang Jesus yang manga apostol na syosogo naan, kayan byatok nilan kanaan yang kariko nang iimo nilan aw yang kariko nang pyagaindo nilan asang kanilan kyakadtowan. ³¹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Makadto kita nang kitaay da sang banwa na way maguya, antak kita makadagawdagaw magpatana.” Yagalaong si Jesus nang maynaan kay madaig na manga otaw yang yapagkita kanilan, kadaig nang yangori kadaig oman nang yanditung, wakaw wa da asakat komaan si Jesus aw yang kanaan manga apostol. ³² Wakaw yasakay si Jesus aw yang kanaan manga apostol sang barangay nilan kay antak silan komadto nang silanay da sang banwa na way maguya.

³³ Kikita silan nang madaig na manga otaw, kikilara silan. Wakaw yang manga otaw na sikun sang kariko nang barrio disaan yadaragan adto sang baybayun na odonggowan nang barangay na syasakayan nilan ni Jesus. Yamaona pa kanilan domatung yang manga otaw. ³⁴ Pagdoong ni Jesus sang baybayun, kimita yaan sang madaig na manga otaw. Yamallaat yaan kanilan kay maynang manga karnero na way magbantayay kanilan. Wakaw si Jesus yagaindo kanilan nang madaig na pagindoway. ³⁵⁻³⁶ Pagkaambong domorod agkang Jesus yang manga inindo naan na ya-

galaong, “Makagpa da yang suga, papanawa ra yang manga otaw disining banwa na way maguya antak silan komadto sang aon pawa aw sadtong manga barrio na magabili silan sang amakaan nilan.”³⁷ Toyo yimibak si Jesus sang manga inindo naan, laong, “Kamo yang magapakaan da kanilan.” Yagalaong silan kanaan, “Ayaw pa, diin kami kamang sang pagabili nami sang pilang mararan na paan na apakaan sining manga otaw?”³⁸ Kayan yagosip si Jesus kanilan, laong, “Pilang book yang paan mayo? Tanawa mayo.” Pagkatigam nilan, maglaong silan, “Limang book da yang paan aw dowaaay da yang isda.”

³⁹ Kayan yaglaong si Jesus sang manga inindo naan, “Papagingkoda mayo yang kariko nang manga otaw na managkorokoro disang silosilo.”⁴⁰ Kayan yanaginkod yang manga otaw na yanagkorokoro, aon tagkarimaan, aon tagsang-gatos yang yanagkoro.⁴¹ Kayan tyakmagan ni Jesus yang limang book na paan aw yang dowamboros na isda, kayan yimingaro aglangit aw pagpasalamat sang Dios. Pagkatapos naan magpasalamat, pisangpisangun naan yang paan aw yang isda aw pandooran sang kanaan manga inindo. Kayan pyangatag nilan sang manga otaw disaan.⁴² Kariko nilan yakakaan aw kabiyag.⁴³ Pagkatapos nilan komaan, aon samporo aw dowaa na ka arat yang yamatmo nang madyaw pa kaanun na lyokasan na paan aw isda na pyangamang nang manga inindo ni Jesus.⁴⁴ Limang mararan na ka otaw yang yakaan disaan sang paan aw isda, gawas sang kawbayan aw manga isu na wa upudan bilangan.

Yapanaw si Jesus asang Babaw nang Laod

(Mateo 14:22-33; Juan 6:15-21)

⁴⁵ Kayan pyasakay ni Jesus yang kanaan manga inindo sang barangay

antak silan magona ra kanaan tomari-pag nang dagat adto sang barrio na Betsaida. Pagsakay nang manga inindo, paoriin naan yang magkadaig na manga otaw disaan.⁴⁶ Pagkariyos nang kariko nang otaw, tomokod si Jesus agbokid kayan yagampo.⁴⁷ Pagkagabi la, adto ra sang laod yang barangay na syasakayan nang manga inindo ni Jesus, toyo agbokid pa si Jesus, sayda naan.⁴⁸ Kikita naan yang manga inindo naan na kyakaritudan pagbugsay sang barangay kay syasaot silan nang onos asang tunga nang laod, yakasongsong silan sang samut. Mararum na pakallowun, yutugbung si Jesus, aw panaw disang babaw nang laod, gadarog sang kanaan manga inindo disang barangay. Masaid da sang barangay, makando garo yaan,⁴⁹ toyo pagkita nilan kanaan na yapanaw disang babaw nang laod, dum dum magallukay, wakaw yokowaaw silan nang pagkalluk.⁵⁰ Yanggiyab yang bobol nilan kariko nang pagkita nilan kanaan. Toyo yaparabay si Jesus maglaong kanilan, “Ayaw kamo magkalluk, ako yang kikita mayo. Sarig da kamo.”⁵¹ Kayan tyomakang si Jesus sang barangay na syasakayan nilan. Pagtakang naan, maparabay magtangu yang samut. Laban yamaburungburung silan,⁵² kay wa pa silan akatigam daw sini si Jesus maski kinita da nilan yang milagro na yiimo naan bain sang paan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang manga Masakitin ag Genesaret

(Mateo 14:34-36)

⁵³ Pagdatung nilan agdipag, domoong silan ag Genesaret aw tagkusan disaan yang barangay nilan.⁵⁴ Pagawas nilan sang barangay, parabay kilaraun si Jesus nang manga otaw disaan.⁵⁵ Kayan yakarimpud yang manga otaw managdadaragan, yanagdara silan sang yamangkasakit na yanagkorang asang

kanilan korangan adto sang maski diin na dyudungug nilan na aadto si Jesus. ⁵⁶Maski wain adatung si Jesus, adto sang syodad aw adto sang manga barrio aw adto sang manga kabarayan, aadto adaraa nang manga otaw yang yamangkasakit na pyanagampasan nang kamun disang arongan, apit nang dyadatangan ni Jesus. Kayan yaglaong silan kang Jesus, “Kallaati kami, agad gaid kami makapoti sang kilid nang kanmo dagom, managkadyaw da kami.” Kariko nang yopoti sang kilid nang kanaan dagom yanagkadyaw parabay.

Yang Pagindo nang kanilan Kamonaan

(Mateo 15:1-9)

7 Kayan dyomorod ag kang Jesus yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod na sikun dig Jerusalem. ²Aon kikita nilan na manga inindo ni Jesus na yakaan na wa mangonaw maynang batasan na pyagaindo nilan.

³Na yang manga Pariseo aw yang kadaygan na manga Judio, dili silan makaan kaba wa pa silan mangonaw, magonawa sang pagindo nang kanilan kamonaan sang pagonaw. ⁴Arag dili silan makaan sang maski nana na sikun sang paringki kinaba dili ogasan, yaan yang pagindo nang kanilan kamonaan. Arag aon pay madaig na pyagdara nang kanilan kamonaan na pyangagadan nilan. Pananglit sang kanilan batasan sang pagpangogas sang manga tabo, aw koron aw pinggan na tumbaga.

⁵Wakaw yagaosip kang Jesus yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod, laong, “Nanga yang kanmo manga inindo wa magagad sang pagindo na pyagaindo nang kanatu kamonaan? Yakasara silan kay

yakaan silan na wa mangonaw.” ⁶Yimibak si Jesus kanilan na yagalaong, “Matungtung yang pyagalaong kadini ni Isaias na propeta nang Dios. Kamo yang yagaid gomaway maynang syosolat na pyapabatok nang Dios kang Isaias, laong, ‘Yaning manga otaw, yang kanilan baba gaid yang yagataod kanak, wain kawng yang ginawa nilan maawat kanak. ⁷Wakaw way kakabosan nang kanilan pagsimba kanak kay yang kanilan pagindo na kanang otaw pagindo yang yoonawa nilan sang kanak pagindo.” ⁸Kayan yoman maglaong si Jesus sang manga Pariseo, “Yaan yang yayawan mayo yang pagindo nang Dios, kay antak pangagadan mayo abay yang manga pagindo nang kamayo kamonaan. ⁹Nanga wa kamo mangagad sang pagindo nang Dios, na yaan yang pyangagdan da mayo yang pagindo nang kamayo kamonaan? ¹⁰Pananglit, pyapagindo nang Dios si Moises na yagalaong, ‘Pagtaoda si ama mo aw si ina mo.’ Kayan yoman maglaong yang Dios, ‘Yang yagadorit nang maat sang kanaan ama aw ina, laban sa apatayun.’ ¹¹Awgaid kamo na manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, yagaindo kamo na madyaw aw maglaong yang otaw sang manga taganak naan, laong, ‘Di da ako makatabang kamayo, kay ama, kay ina, kay yang aatag ko garo kamayo, yatag da ko sang Dios kay yaan yang syasaad ko kanaan.’ ¹²Wakaw kay yaan yang pagindo mayo kanaan, wa da mayo apakaruguna yaan na otaw sang kanaan taganak. ¹³Tungud saan tyatarikodan mayo yang pagindo nang Dios kay yaan yang yabay mayo pagindo sang manga otaw yang pagindo nang kamayo kamonaan. Aon pay madaig na manga imo mayo na maynaan maat nang Dios.”

Yang Yakaimo Maat sang Otaw

(Mateo 15:10-20)

¹⁴Kayan yagtawag si Jesus sang kariko nang otaw disaan antak silan domorod agkanaan. Pagdorod nilan, maglaong si Jesus kanilan, “Kariko mayo, dadyawa mayo paninggi antak kamo makadarag sining pagindo ko.

¹⁵Yang yakaimo maat sang otaw buku nang pagkaan na yakarasak sang baba naan, toyo yaan yang yakaimo maat sang otaw yang maat na sorit na yorogwa sang baba naan. ¹⁶Dadyawa mayo butangan yaan sang dum dum mayo antak mayo katigaman.”

¹⁷Pagpanaw ni Jesus sang manga otaw na yanagkoro disaan, manik yaan agbaray, kayan yagosip kanaan yang kanaan manga inindo na yagalaong, “Nanang kaologan nang sambingay na pyagaindo mo kagayna?” ¹⁸Yagalaong si Jesus kanilan, “Arag wa pa kamo kadi makadarag? Yatigam kamo na yang pagkaan na tyuturun nang otaw na yarasak sang otaw dili makaimo maat sang otaw, ¹⁹kay yang pagkaan na tyuturun naan yang yarasak sang tongol kayan lyomabay, di yaan mukurug sang ginawa naan.” Pono saan na pagindo ni Jesus, yatigam da silan na way pagkaan na pyagadili kanilan ni Jesus. Kariko nang pagkaan arag da madyaw kaanun nilan. ²⁰Kayan yabay magindo si Jesus na yagalaong, “Yaan yang yakaimo maat sang otaw yang kariko nang maat asang dum dum naan. ²¹⁻²²Kay yang maat asang dum dum naan yaan yang kyakaponowan nang kariko nang maat na imo naan, maynang pagkayot, aw yang pagpangindakaw, aw yang pagpatay sang arag otaw, aw yang pagipid sang buku nang kanaan asawa, aw yang pagpaipid sang buku nang kanaan bana, aw yang pagdum dum na apanmowan yang pyanmowan nang kadaygan, aw

yang paglopig sang arag otaw, aw yang pagpatoo sang buku nang matungtung, aw yang paggorang pagimo sang maat, aw yang papagsindil, aw yang pagboong sang dungug nang arag otaw, aw yang pagparabaw sang arag otaw, aw yang pagimo sang imo nang sangu. ²³Yaning kariko nang maat na manga imo nang otaw yagasikun sang kanaan ginawa, wakaw yaan yang yakaimo kanaan maat na otaw.”

Yang Pagtoo nang Boyag

(Mateo 15:21-28)

²⁴Kayan yomanaw si Jesus disaan aw singadto sang banwa na lanto nang Tiro aw Sidon. Aadto yapanik yaan sang baray. Gosto naan na di garo yaan ikilaraun, toyo yaparabay matigam yang manga otaw disaan. ²⁵⁻²⁶Wakaw maski baya pa na yadatung si Jesus disaan, aon boyag na yudungug bain kang Jesus, yaan na boyag buku nang Judio, taga Penisia na sakop nang Siria kay yamawtaw yaan disaan na banwa, Gresya yang kanaan sorit. Yaparabay yaan komadto kang Jesus kay yang isu naan na bobay lyarasakan nang mangkaraat. Pagdatung nang boyag kang Jesus, lo mood yaan asang said nang siki ni Jesus kayan yagpakallaat kanaan antak parogwaun naan yang mangkaraat sang isu naan. ²⁷Kayan yaglaong si Jesus sang boyag pinaagi sang sambingay, laong, “Kinaanglan onaun pakaanun yang manga isu, kay buku nang madyaw aw kamangun yang kanun nang manga isu na otobong sang manga ido.” Yagapasabot si Jesus na yang onaun naan tabangan yang manga Judio kayan pa tyabangan naan yang buku nang Judio. ²⁸Yakadarag yang boyag sang sambingay ni Jesus, wakaw yimibak yaan na yagalaong, “Matungtung, kay Ginoo, toyo maski yang manga ido arag makakaan sang momo asang kyaanan nang manga

isu.”²⁹ Kayan yaglaong si Jesus sang boyag, “Kay maynaan yang pyagalaong mo, kay boyag, yatoman da yang pyagasogo mo kanak. Ori da agkamayo, kay lyomogwa da yang mangkaraat sang isu mo.”³⁰ Pagdatung nang boyag asang baray naan, kitaun naan yang isu naan na gakorang disang korangan, wa day mangkaraat, lyomogwa da.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Bungul na Otaw na Gatata

³¹ Pagpanaw ni Jesus sang banwa na Tiro, manallos yaan sang barrio na Sidon kayan yanallos sang banwa na pyangan-garanan nang samporong ka barrio na yagapadurug yaan oman adto sang dagat ag Galilea.³² Aon yaatud agkang Jesus na bungul na otaw na gatata. Yagapakallaat kang Jesus yang manga upud naan na otaw na adamdamun naan yang yamabungul antak kablongan.³³ Kayan pyagagad ni Jesus yaan na otaw aglogwa, yapaawat sang yanagkoro disaan. Pagkagawas nilan dow, butang ni Jesus yang dow na tollo naan sang dow na taringa naan na otaw, kayan tyomobad si Jesus aw potiya naan yang dila naang otaw na gatata.³⁴ Pagkatapos saan, mingaro si Jesus aglangit aw ginawa nang maaba. Kayan yaglaong si Jesus saang otaw nang kanaan sorit, laong, “Eparata.” Yang kaologan naan na sorit, “Dungug da na taringa.”³⁵ Yaparabay dumungug yaan na otaw, wa da udukut yang dila naan, yagimatok da yang pagsorit naan.³⁶ Pyupunpunan ni Jesus yang manga otaw disaan na dili magabatok saan na imo adto sang maski sini na otaw. Toyo maski pyupunpunan silan ni Jesus, yabay silan magbabatokon bain saan na imo ni Jesus.³⁷ Laban yamaburungbu-rung silan kariko, yabay silan maglaong, “Laban madyaw yang kariko nang imo ni Jesus. Maski yang bungul dyumungug

da, maski yang otaw na gatata lyomatik da yang dila magsorit, wa da magatata.”

Pyapakaan ni Jesus yang Opat na Mararan na ka Otaw

(Mateo 15:32-39)

8 Wa akadogay disaan yanagkoro oman agkang Jesus yang laban madaig na manga otaw. Way kanilan pagkaan, wakaw yagatawag si Jesus sang kanaan manga inindo aw paglaong kanilan,² “Yamallaat ako sining manga otaw na yamagad kanak nang toro pang allaw, adoon way kanilan pagkaan.³ Wakaw aw paoriin ko silan na way kyaan, amangkarutuy silan nang gutum disang daran, kay aon digkanilan magsikun sang maawat na banwa.”⁴ Yagalaong yang kanaan manga inindo, laong, “Onnoong pagpakaan sining manga otaw disining banwa na way maguya?”⁵ Awgaid yagaosip kanilan si Jesus na yagalaong, “Pilang book yang paan mayo disaan?” Yimibak silan, laong, “Pitombook.”

⁶ Pyapagingkod ni Jesus yang manga otaw disang lopa, kayan kyamang naan yang pitombook na paan. Pagkatapos naan magpasalamat sang Dios, pagpisangpisangun naan yang paan aw pandooran naan sang kanaan manga inindo antak silan yang mangatag sang kariko nang manga otaw disaan. Kayan pyangatag nang manga inindo naan adto sang kariko nang otaw disaan.⁷ Arag aon disaan tatagbi na iisda nilan. Pagkatapos naan manalangin, sogoon naan yang manga inindo naan pagpangatag sang iisda adto sang manga otaw.⁸ Yakakaan silan kariko, yamangkabiyag. Pagkatapos nilan komaan, pangamangun nilan yang sama. Yang madyaw pa kaanun na sama, pitong ka bangkaraw na podo yamakmo.⁹ Yang manga otaw na yakaan disaan, opat na mararan.¹⁰ Pagkatapos ni Jesus paoriin yang manga otaw, ma-

parabay yaan somakay nang barangay aw yang manga inindo naan. Yisingadto silan sang banwa na Dalmanuta.

Gosto nang manga Pariseo na Apakitaun Silan sang Toosan

(Mateo 16:1-4)

¹¹ Kaba aadto si Jesus aw yang kanaan manga inindo, aon manga Pariseo na yodorod agkang Jesus na yapaglantogi kanaan. Syosogo nilan si Jesus na apakitaun naan silan sang toosan an antak katigaman nilan na yang gaom naan sikun sang Dios aglangit. Yaan yang sogo nilan kanaan kay antak katigiyan nilan si Jesus. ¹² Yiginawa nang maaba si Jesus tungud sang manga Pariseo na wa otoo. Kayan yaglaong yaan, “Nanga kamo na manga otaw adoon na yaan yang gosto mayo yang mikita sang milagro na toosan sang gaom nang Dios kayan pa tyomoo kamo? Na pagalaong ko na tinuud na way toosan na apakita kamayo.” ¹³ Kayan yomanaw si Jesus kanilan aw pagsakay yaan oman nang barangay padurug agdipag nang dagat.

Yang Patobo nang manga Pariseo aw Patobo ni Herodes

(Mateo 16:5-12)

¹⁴ Na yakaringaw yang manga inindo komamang sang paan sang panawan nilan, sambook da gaid yang paan disang barangay. ¹⁵ Kyakarag ni Jesus yang kanaan manga inindo. Yagalaong yaan kanilan, “Pangabong kamo sang patobo nang manga Pariseo aw yang patobo nang ari na si Herodes.” ¹⁶ Kay wa makadarag yang manga inindo sang pagkarag ni Jesus kanilan, wakaw yanagkabarawbaraw silan, yanaglaong, “Yagalaong koraw si Jesus nang maynaan kay wa kita magadara nang paan na baron ta sang panawan.” ¹⁷ Yatigam si Jesus na yang paan na baron sang panawan nilan yang dyudumdum ni-

lan. Toyo buku nang paan yang buut pasabot ni Jesus awgaid yang pagindo ni Herodes aw yang pagindo nang manga Pariseo, wakaw yagalaong si Jesus kanilan, “Nanga kamo yanagkabarawbaraw na way yamadara mayo na paan? Wa pa kadi kamo akatigam na di ak amaundug na way yamadara mayo na paan. Marisud kamo kaindowan. ¹⁸ Aon mata mayo, nanga wa kamo ikita? Aon taringa mayo, nanga wa kamo udungug? Wa kadi kamo makaungud sang iimo ko na gapisang sang paan na pyapakaan sang limang mararan na otaw. ¹⁹ Pilang ka arat yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun?” Yimibak silan kanaan, “Samporo aw dow na ka arat.” ²⁰ Kayan yoman magosip kanilan si Jesus na yagalaong, “Arag dumduma mayo yang pitombook na paan na pyapakaan ko sang opat na mararan na otaw. Pilang ka bangkaraw yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun?” Yimibak silan oman, laong, “Pitong ka bangkaraw.” ²¹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Adoon yakakadarag da koraw kamo sang pyagalaong ko kamayo?”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Bota ag Betsaida

²² Yadatung si Jesus aw yang kanaan manga inindo ag Betsaida. Aon disaan bota na yaatud nang manga otaw agkang Jesus. Yagapakallaat silan kang Jesus antak damdamun naan yang mata nang bota. ²³ Kayan pyoti ni Jesus yang kamot nang bota aw gagada naan aglogwa nang barrio. Pagdatung nilan aglogwa, tobadan ni Jesus yang mata nang bota aw damdama naan kayan yoosip naan, laong, “Aon day kinita mo?” ²⁴ Kayan tyomanaw yang otaw asang atobangan naan aw paglaong, “Kikita ko yang manga otaw na yapanaw, toyo maynang lawas silan nang kaoy na yapanaw.” ²⁵ Kayan yoman damdamun ni Jesus

yang mata naan, kayan pagtanaw oman naan, madyaw da yang kanaan mata, maski nanang atanawun naan, matinaw da yang pagtanaw naan. ²⁶ Pagkatapos saan, paoriin ni Jesus yaan na otaw. Laong ni Jesus kanaan, “Ayaw magkadto sang barrio na Betsaida.”

Yang Pyagalaong ni Pedro bain kang Jesus

(Mateo 16:13-20; Lukas 9:18-21)

²⁷ Kayan yomanaw si Jesus aw yang kanaan manga inindo aw kadto sang manga barrio asang makilibot nang syodad na Sesarea Pilipo. Kaba yapanaw silan yagaosip si Jesus sang kanaan manga inindo, yagalaong, “Nanang pyagalaong nang manga otaw bain kanak, sini kono ako?” ²⁸ Yimibak silan na yagalaong, “Aon yagalaong na ikaw kono si Juan na magbawtismoway. Aon oman yagalaong na ikaw kono arag propeta. Aon oman kadaygan na yagalaong na ikaw kono si Elias na propeta kadini.” ²⁹ Kayan yoman magosip si Jesus kanilan, laong, “Na kamo, monnono yang kamayo dumdum, sini ako?” Yimibak si Pedro, laong, “Ikaw yang pinili nang Dios na pyagalaong kadini na makagagaom sang karowagan nang banwa.” ³⁰ Kayan pyunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da kamo magbatok sang maski sini na ako yang pinili nang Dios.”

Yagalaong si Jesus na Arasayun yaan Kayan Pyapatay

(Mateo 16:21-28; Lukas 9:22-27)

³¹ Yagpono da si Jesus magpakatigam sang kanaan manga inindo sang amapagguna kanaan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw, laban arasayun nang manga pangoro nang Judio, di ak atangka-pun nilan. Tinuud na yang manga matikadung nilan aw yang manga pangoro na magampoway aw yang manga

magindoway sang balaod, kariko nilan di matangkap kanak. Apapatay ako nilan, toyo pagdatung nang torong allaw, oboiin ak oman nang Dios.” ³² Dyadayaw silan pasaboton ni Jesus bain sang amapagguna kanaan, kayan pagdungug ni Pedro saan, potiin naan yang tollo ni Jesus aw gagada naan, yaparigbin silan aw paglaonga naan si Jesus, laong, “Dili amaimo na ikaw panagpatayun nilan.” ³³ Toyo yapakabilik si Jesus aw atobanga naan yang manga inindo naan kayan syagda naan si Pedro. Yagalaong si Jesus, “Panaw, kay Satanas. Yaan na byubutang mo sang dumdum mo buku nang pagbuut nang Dios, toyo pagbuut nang otaw.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pedro kay yang pyagalaong ni Pedro sopak sang pagbuut nang Dios.

³⁴ Kayan tyawag ni Jesus yang kanaan manga inindo aw yang kadaygan na manga otaw na yanagkoro disaan antak silan kariko domorod agkanaan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Aw aon otaw na gosto magad kanak antak yaan maimo kanak inindo, di da yaan magatoman sang kanaan kyakaundan, abay da yaan mangagad sang pagasogo ko kanaan maski laban yaan akarisudan maynang otaw na yagapusan sang koros na pagapatayan kanaan. Yaan yang abay imoon nang otaw na yangagad sang kanak pagindo. ³⁵ Toyo yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi; awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak aw tungud sang pagbatok sang madyaw na batok nang Dios, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios. ³⁶⁻³⁷ Toyo yang otaw, maski apanmowan naan yang kariko nang asining donya, way kakabosan naan kariko, kay aw masin-

gadto ra yaan sang impirno, di da yaan makabarik maski aballin yang kariko nang asining donya.”³⁸ Kayan yabay maglaong si Jesus, “Yang maski sini na otaw na di magalaong, ‘Ako yang kang Kristo sakop na yatangkap sang kanaan pagindo,’ yang otaw na yamarig maglaong saan asang atobangan nin-ing manga saraun na otaw adoon na timpo na wa mangagad sang Dios, yaan na otaw, aw magbarik da ako asining donya, di ak magalaong, ‘Kanak yaan na otaw sakop.’ Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw yang mabarik asining donya na agadan ako nang gaom nang kanak Ama na Dios. Arag agadan ako nang manga balaan na sogwanun na tagalangit.”

9 Kayan yaglaong si Jesus sang manga otaw disaan, “Kaundi mayo yaning pagalaong ko kamayo, aon digkamayo manga otaw na di pa amatay, mikita pa silan sang apakatigam kanilan na yang Dios yang makagagaom sang kariko.”

Yang Pagkaporin nang Kaimo aw Lawas ni Jesus

(Mateo 17:1-13; Lukas 9:28-36)

² Pagkatapos ni Jesus maglaong saan, manga unum na allow, yotokod yaan sang makagwas na butay, pyagaagad naan si Pedro aw si Santiago aw si Juan na silanay da. Pagdatung nilan agbabaw, maparin yang kaimo aw yang lawas ni Jesus kaba yatanaw kanaan yang toro na inindo naan.³ Yang manga dagom naan yamaparin, yomallag da, laban da gimapotiyen. Maski sini disining donya di makagaon sang kapoti nang dagom ni Jesus.⁴ Kayan sakadyap kinita da nilan yang dowan na propeta kadini na si Moises aw si Elias na yakaon aw papagbaraw kang Jesus.⁵ Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Kay Ginoo, laban madyaw na aani kami. Aw madyaw mo, magaimo kami nang

torong ka liyan disini, kanmo yang isa, kang Moises yang isa, kang Elias yang isa.”⁶ Sabo maynaan yang pyagalaong ni Pedro kay wa yaan akatigam daw nanang madyaw na pagalaong, kay silan toro laban yamalluk.⁷ Kayan kyatabonan silan nang aro. Sakadyap dyungug da nilan yang sorit sikun saan na aro na yagalaong bain kang Jesus, laong, “Yani yang kanak Anak na laban ko karugunan. Yaan yang paninggi mayo yang kanaan pagindo.”⁸ Kayan yaparabay manganawanaw yang manga inindo, toyo wa day kikita nilan na kadaygan, saydakman ni Jesus.

⁹ Kaba yanagtobang silan, pyagalaong silan ni Jesus, laong, “Ayaw naa mayo pagbatoka yang kikita mayo adoon. Batokon da mayo aw magboi da ako oman na gyugual nang Anak nang otaw.”¹⁰ Kayan byutang nilan sang dum dum nilan yaan na sorit ni Jesus aw panagkabarawbaraw silan daw nana yang kaologan nang sorit naan na magaboi oman sikun patayun.¹¹ Kayan yagosip silan kang Jesus, laong, “Nanga yagaindo yang manga magindoway sang balaod na kinaanglan amaona domatung si Elias na propeta nang Dios kadini kayan pa dyomatung yang pinili nang Dios na magaari disining donya?”¹² Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Matungtung sa agaw na si Elias yang amaona domatung kay apapagandamun naan sang kariko. Awgaid dumduma mayo yang pyagalaong nang Dios na syosolat antak kamo matigam na ako na gyugual nang Anak nang otaw na pinili nang Dios kinaanglan magatigkul sang madaig na karisud aw obita nang manga otaw.”¹³ Toyo pagalaong ko kamayo adoon na dyomatung da yang otaw na mayni Elias na yagaona kanak domatung, toyo lyarasay yaan nang manga otaw, maski nanang kyakaundan na imoon nilan kanaan yiimo nilan may-

nang syosolat nang propeta nang Dios kadini.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Isu na Lyoromanan nang Mangkaraat

(Mateo 17:14-21; Lukas 9:37-43)

¹⁴ Pagdatung nilan adto sang kadaygan na manga inindo, kitaun nilan yang madaig na manga otaw na yanagkoro disaan. Aon manga magindoway sang balaod na yapaglantogi sang manga inindo na yamaibilin disaan. ¹⁵ Pagkita nang manga otaw kang Jesus takad-takad da silan agkanaan aw paglaong, “Aani kaw kadi.” ¹⁶ Kayan yagosip si Jesus kanilan, laong, “Nanang pyanaglantogiyang mayo disaan?” ¹⁷ Aon isa kanilan disaan na yimibak, laong, “Kay Ginoo, dyadara ko ani kanmo yang isu ko na usug na lyoromanan nang mangkaraat, wa da yaan makapagsorit.

¹⁸ Pyagadadaplakay yaan sang lopa, yagasora yang baba naan aw pagoyagut yang kanaan onto, kayan yabasag yang lawas naan. Pyagalaong ko yang manga inindo mo kagayna na antak parogwaun nilan yang mangkaraat toyo wa silan makagaga.” ¹⁹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Nanga kamo wa otoo kanak? Kadogay ko maguyayuya dini kamayo, pyapabayaana ta kamo na wa otoo kanak. Madogay pa kadi ako magtigkul magindo kamayo kayan pa tyomoo kamo kanak? Daraa ani kanak yang isu.”

²⁰ Kayan dyara nilan yang isu agkang Jesus. Pagkita nang mangkaraat kang Jesus parabay naan lomanan yang isu, wakaw yamatowad yang isu aw pagtitillilid, kayan yagpanorasora yang baba naan. ²¹ Yagaosip si Jesus sang ama nang isu, laong, “Pila pang allaw na maynaan yang isu mo?” Yimibak yang ama nang isu, laong, “Anay da nang tatagbi pa yaan. ²² Pyapakasudsud yaan towadun nang mangkaraat asang atoron aw asang tobig antak patayun garo.

Aw makatabang kaw kanami, kay Ginoo, kallaati doon kami.” ²³ Yagalaong si Jesus kanaan, “Nanga kaw yagalaong kanak ‘Aw makatabang kaw?’ Aw tomoo yang otaw sang Dios, akatabangan yaan sang kariko nang kikinaanglan naan.” ²⁴ Kayan pyarabay naan gagaan yang kanaan paglaong kang Jesus, laong, “Yotoo ako, tabangi ako antak maparabay magsun yang kanak pagtoo.”

²⁵ Pagkita ni Jesus na yanagkoro agkanaan yang kariko nang manga otaw disaan, maparabay yaan magsagda saan na mangkaraat, laong, “Ikaw na mangkaraat na yakabungul aw yakabubu saan na isu, logwa da disang isu, di dakman kaw maglasak oman kanaan.” ²⁶ Kayan yaparabay komowaaw yang mangkaraat aw lomani yang isu kayan lyomogwa yaan sang kanaan lawas. Pagkalogwa nang mangkaraat, maynang yamatay da yang isu, wakaw madaig yang yagalaong, “Yamatay da yaan.” ²⁷ Awgaid pyopoti ni Jesus yang kamot nang isu aw bangona naan, kayan yagindug dakman yang isu.

²⁸ Yakasurud da si Jesus aw yang manga inindo naan sang baray, yosip yaan nang manga inindo naan nang silanay da. Yagalaong silan, “Nanga wa kami makagaga magparogwa sang mangkaraat disang isu?” ²⁹ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Di amaimo na makapagparogwa kamo saan na karasi nang mangkaraat aw di mayo ayoon sang Dios yang tabang naan.”

Pyagalaong Oman ni Jesus Kanilan yang Kanaan Kamatayun

(Mateo 17:22-23; Lukas 9:43-45)

³⁰ Kayan yomanaw si Jesus aw yang kanaan manga inindo disaan na banwa aw agi ag Galilea. Di gusto ni Jesus na akatigaman nang kadaygan daw wain silan, ³¹ kay yangindo yaan sang kanaan

manga inindo. Yagalaong yaan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw adraun nang manga otaw adto sang magookom, panagpatayun da ako. Awgaid oboiin ako oman nang Dios nang katlong allaw kasikun patayun.”³² Toyo wa silan makadarag saang pyagalaong ni Jesus kanilan. Magaosip garo silan kang Jesus daw nanang kaologan nang pyagalaong naan kanilan, toyo yamarig silan magosip.

Daw Sini Digkanilan yang Labaw

(Mateo 18:1-5; Lukas 9:46-48)

³³Yadatung silan ag Kapernaum. Yakasurud silan sang baray, yagaosip si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Nanang pyagalantogian mayo kagayna disang daran?”³⁴ Wa silan iibak kay kaba yapanaw silan yanagagis silan daw sini digkanilan yang labaw.³⁵ Kayan yagingkod si Jesus aw tawaga naan yang samporo aw dow na pinili naan na inindo. Pyapasaid naan silan agkanaan, kayan yaglaong yaan kanilan, “Yang maski sini na otaw na gosto amaimo labaw sang kadaygan kinaanglan ubutang naan sang ginawa naan na labaw kanaan yang kariko antak yaan maimo sogwanun nilan kariko.”³⁶ Kayan pyoti ni Jesus yang isu disaan aw butangan naan asang atobangan nilan. Kaba yagasipit si Jesus sang isu, yagalaong yaan sang kanaan manga inindo,³⁷ “Yang otaw na amabuut sang maynini na isu tungud sang pagtoo naan kanak, yaan na otaw magataod kanak. Yang magataod kanak, buku ko gaid yang pyagataod, awgaid asta yang yagasogo kanak arag naan pagataodon.”

Yang Dili Mapagkontara Kanatu, Katabang Natu

(Lukas 9:49-50)

³⁸Kayan yaglaong si Juan, “Kay Ginoo, aon otaw na kikita nami nangaon na yagaparogwa sang mangkaraat. Kaba gaparogwa yaan sang mangkaraat, ingaranan naan yang aran mo. Syasagda nami, wa nami yaan papagimowa saan kay wa yaan aagadagad nami na manga inindo mo.”³⁹ Toyo yagalaong si Jesus kanaan, laong, “Ayaw pagsagda kay yang maski sini na yagaimo sang kaburungburungan na imo tungud kay ingaranan naan yang kanak aran, yaan na otaw dili maparabay makapaglaong kanak nang maat.⁴⁰ Kay yang di mapagkontara kanatu, katabang natu.⁴¹ Kay dumduma mayo yani, yang matabang kamayo kay ako yang kamayo Ginoo, maski mapainum yaan kamayo nang sang ka tabo gaid na tobig, tinuud na yaan na otaw yang atagan nang Dios nang madyaw na baru.”

Yang Akaponowan nang Pagkawara nang Pagsarig

(Mateo 18:6-9; Lukas 17:1-2)

⁴²Kayan yoman maglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Yang otaw na akaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang maski sini, laban isilotan nang Dios. Wakaw madyaw pa kanaan yang ibitayan nang mabugat na bato yang liyug naan kayan lyabo sang laod, kay madyaw pa aw misiling yaan nang maynaan, di dugsa sang magaimo yaan sang akaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang sang ka otaw.⁴³ Wakaw aw yang kamot mo yang kyakaponowan nang maat na imo mo, otoda yaan, kay maski popol kaw, aw pagsakopon kaw nang Dios, madyaw

pa yaan sang iyan da yang dow na kamot mo na oontog kaw adto sang impirno na podo atoron na way kataposan nang pagkallaga. ⁴⁴Karisud nang manga otaw dato, kay yabay silan magtigkul sang silot na way kataposan. ⁴⁵Maynaan oman yang siki mo, aw yang siki mo yang kyakaponowan nang maat na imo mo, otoda yaan, kay maski popol kaw, aw pagsakopon kaw nang Dios, madyaw pa yaan sang iyan da yang dow na siki mo na oontog kaw adto sang impirno. ⁴⁶Kay di magkamatay yang laga nang atoron adto sang impirno, wakaw kariko dato yabay magtigkul sang silot na way kataposan. ⁴⁷Maynaan oman yang mata mo, aw yang mata mo yang kyakaponowan nang maat na imo mo, lusata yaan, kay maski saydakman kilid yang mata mo, aw pagasakopon kaw nang Dios, madyaw pa yaan sang iyan da yang dow na mata mo na oontog kaw adto sang impirno. ⁴⁸Kay di magkamatay yang laga nang atoron adto sang impirno, wakaw kariko dato yabay magtigkul sang silot na way kataposan.

⁴⁹“Kariko nang kanak manga inindo apaagiin sang karisud antak maimo madyaw yang kanilan batasan, maynang pagkaan na apaagiin sang atoron antak lomotaw yang kanaan tinuud na nanam na madyaw. ⁵⁰Yang asin madyaw kay yakananaman sang pagkaan, toyo aw kawaraan da yaan sang kanaan kaasin di da makabarik yang nanam naan na asin. Yakagaon kamo saan, wakaw imowa mayo yang madyaw sang arag kamo otaw, maynang asin na yakaimo sang madyaw na nanam nang pagkaan. Aw maynaan kamo sang arag kamo marinaw yang paguya mayo.”

Yagaindo si Jesus bain sang Panagayaw nang Magasawa

(Mateo 19:1-12; Lukas 16:18)

10 Kayan yomanaw si Jesus saang banwa na Galilea aw singadto sang banwa na Judea kayan tyomaripag sang tobig na Jordan. Aadto madaig yang manga otaw na yanagkoro agkanaan, kayan yoman yaan magindo kanilan, kay yang batasan naan, kada domatung yang manga otaw pagindoon naan.

²Na aon manga Pariseo disaan na yododod agkang Jesus, titigi nilan osipin si Jesus kay osombong nilan aw magsayup. Kayan yosip nilan, laong, “Sopak sang balaod ta daw buku aw ayawan nang bana yang asawa naan?” ³Yimibak si Jesus kanilan na yagalaong, “Nanang pyagabalaod ni Moises kamayo?” ⁴Yimibak silan na yagalaong, “Tyotogot ni Moises na makaayaw yang bana sang kanaan asawa aw matag yaan nang solat na karigunan na akatoowan na silan yagayaw da.” ⁵Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Sabo syosolat ni Moises yang maynaan na balaod kamayo, kay mabagsug yang oro mayo. ⁶Toyo anay da kadini nang pagpono nang pagimo sining banwa, yiimo nang Dios yang dowang ka otaw, usug aw bobay. ⁷Wakaw aw mangasawa yang usug, mapanaw yaan sang kanaan ama aw ina, kayan yapagtukud sang kanaan asawa. ⁸Yang dow na yaimo da isa, wakaw yang magasawa buku nang dow na isa ra silan. ⁹Wakaw di da papagayawun yang bana aw yang asawa na pyapagtukud nang Dios.”

¹⁰Pagsurud ni Jesus sang baray oman yaan osipin nang manga inindo naan pono sang pagayaw nang bana sang kanaan asawa. ¹¹Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang yamayaw sang kanaan asawa antak mangasawa sang kadayagan na bobay, yaan yang yakaimo sang

maat nang Dios kay yakasara yaan sang kanaan asawa. ¹²Magonawa oman yang bobay na amayaw sang kanaan bana antak magbana yaan sang kadaygan na usug, arag yakasara yaan.”

Yaampo ni Jesus yang Manga Isu antak Panalangingan nang Dios

(Mateo 19:13-15; Lukas 18:15-17)

¹³Aon manga isu na dyadara agkang Jesus antak naan damdamun. Toyo syasagda nang manga inindo naan yang yagadara sang manga isu. ¹⁴Pagkita ni Jesus saan na imo nang kanaan manga inindo, madaman yaan. Kayan yaglaong yaan sang kanaan manga inindo, “Ayaw mayo pagpupunni yang manga isu na makadi kanak, kay yang maynilan na yamanarig kanak pagasakopon nang Dios. ¹⁵Butangan mayo sang dum dum mayo yang pagalaong ko adoon. Yang maski sini na dili amanarig kanak maynang pagkanarig nang isu sang kanaan ina, dili pagasakopon nang Dios.” ¹⁶Kayan sinipit ni Jesus yang manga isu disaan. Yang kada sang ka isu dyadamdam naan, kayan yampo antak panalangingan silan nang Dios.

Yang Otaw na Mayaman

(Mateo 19:16-30; Lukas 18:18-30)

¹⁷Nang agput da si Jesus manaw oman, aon sang ka otaw na yadara-gan adto kanaan kayan lyomood asang said nang siki ni Jesus aw paglaong kanaan, “Balaan kaw, kay Magindoway, pagindowa ako sang imoon ko antak ako pagsakopon nang Dios nang way kataposan.” ¹⁸Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Nanga pyagalaong mo ako balaan? Yang Dios gaid yang balaan, way kadaygan. ¹⁹Yatigam da kaw sang manga balaod nang Dios na yagalaong, ‘Ayaw magpatay sang arag kamo otaw, ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa, ayaw magpangin-

dakaw, ayaw magpanistigos sang kagaro, ayaw maglimbong sang maski sini, taoda yang kanmo ama aw ina.” ²⁰Kayan yaglaong yaan na otaw kang Jesus, “Kay Magindoway, anay da ko maisu yangagad ak sang kariko nin-ing balaod nang Dios.” ²¹Pyapaunungan ni Jesus yaan na otaw. Kyakaru-gunan naan. Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Isa koman yang imo na wa mo akatoman. Ori da agkamayo aw barigyaan yang kariko nang pyan-mowan mo kayan yang bayad saan, pangatagan sang manga pobre. Kayan aon amadawat mo diglangit na panalangingan nang Dios na way tatamanan. Aw matapos da mo yaan imoon, singadi kanak aw agadagad da naku.” ²²Pagdungug naang otaw saan, maparin parabay yang kaimo naan, kayan yomanaw yaan disaan na laban yamaundug kay di naan yaan amaimo yang pyagalaong ni Jesus kay yamapannogon yaan sang madaiga na pyanmowan naan.

²³Kayan yapakabilik si Jesus aw paglaong sang kanaan manga inindo, “Laban marisud sa agaw yang mayaman mapasakop sang Dios.” ²⁴Yamamaragmarag yang manga inindo pagdungug nilan saan na sorit ni Jesus. Toyo yoman maglaong si Jesus kanilan, “Kay manga inindo ko, tinuud agaw na laban marisud yang mapasakop sang Dios. ²⁵Wakaw yang mayaman na dakora sang ginawa naan yang kanaan kadato, di makaslud sang kasakopon nang Dios kaba di pa makasorong yang ayup na kamelyo sang tuub nang dagum.” ²⁶Pagdungug saan nang manga inindo naan, laban silan yamaburung. Kayan yaglaong silan, “Aw maynaan, sini pa yang pagasakopon nang Dios?” ²⁷Yatanaw si Jesus kanilan, kayan yaglaong, “Way otaw na makaimo saan, yang Dios gaid yang makaimo, kay yang Dios yang makaimo sang kariko, maski nana.”

²⁸Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Tanawa, yayawan da nami yang kariko kayan yomagadagad kami kanmo.” ²⁹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Pagalaong ko kamayo adoon na yang maski sini na yapanaw sang kanaan baray aw kanaan manga lomona aw taganak aw manga anak aw pawana an arag pyapanawan naan na antak yaan magadagad kanak aw pagbatok sang madyaw na batok nang Dios yaan na otaw yang makadawat sang laban madyaw na barus nang Dios na ballin sang pyanawan naan. ³⁰Abarusan yaan nang Dios disining donya nang laban dakora na barus sang kada isa na pyanawan naan na manga baray disining donya aw manga lomona an arag taganak aw manga anak aw manga pawana naan. Ayaw magpakaringaw na arag arasayun yaan disining donya nang yosopak kanak kay yangagad yaan kanak, toyo yaan na otaw yang pagasakopon nang Dios nang way kataposan. ³¹Aon manga labaw na otaw adoon na timpo na dili ataodon sang maori na allaw. Maynaan oman aon manga otaw na buku nang labaw adoon na ataodon sang maori na allaw.”

Katlo na Paglaong ni Jesus bain sang Kanaan Kamatayun

(Mateo 20:17-19; Lukas 18:31-34)

³²Yangindaran sang Jesus na masaka ag Jerusalem, yagaona manaw si Jesus. Yamaawan yang kanaan manga inindo na yakadto yaan Jerusalem kay aon kono yagalaom kang Jesus ag Jerusalem. Yamalluk yang kadaygan na yakagiyod ni Jesus. Kayan tyawag oman ni Jesus agkanaan yang samporo aw dowana inindo naan aw batoki silan sang amapagguna kanaan. ³³Yagalaong si Jesus, “Adoon yasaka kita ag Jerusalem. Aw domatung kita adto ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun adto

sang manga pangoro na magampoway aw manga magindoway sang balaod. Silan yang yapagkontara kanak, osombong ako nilan mallaw sang magookom na buku nang Judio, antak ako nilan patayun. ³⁴Aw daraun da ako adto sang buku nang Judio, pagapasagdaan ako na oodyatun nilan aw tobadi ako nilan. Obonaran ako nilan kayan pyatay ako, toyo magaboi ako oman nang katlong allaw.”

Yang Yaayo ni Santiago aw ni Juan kang Jesus

(Mateo 20:20-28)

³⁵Kayan dyomorod agkang Jesus si Santiago aw si Juan na manga anak ni Sebedeo. Yagalaong silan, “Kay Ginoo, gosto nami imoon mo yang ayoon nami kanmo.” ³⁶Yagalaong si Jesus, “Nanang gosto mayo na imoon ko kamayo?” ³⁷Yimibak silan, laong, “Aw magari da kaw disining donya, atagi kami dowana nang katungud pagingkod disang said mo, yang isa apit karinto mo aw yang isa apit kawara mo.” ³⁸Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Wana kamo akatigam sining yaayo mayo. Dumdum mayo makatigkul kamo sang karisud na itigkuran ko. Dumdum mayo makatigkul kamo sang kasakit nang kamatayun na akaagyan ko.” ³⁹Yimibak yang dowana inindo kang Jesus, laong, “Uu, makatigkul kami saan.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Matungtung sa agwan na itigkuran mayo yang karisud maynang itigkuran ko. Arag itigkuran mayo yang kasakit nang kamatayun maynang itigkuran ko. ⁴⁰Toyo dili ako makaatag kamayo sang yaayo mayo kanak kay buku ko yang aon katungud na magapili sang papagingkodon disang apit ko karinto aw disang apit ko kawara, kay yang makapagingkod disang apit ko yang pinili da pataan nang Dios.”

⁴¹ Pagdungug saan nang samporo na arag inindo ni Jesus, mangkadaman silan sang dow a na maglomon na si Santiago aw si Juan. ⁴² Wakaw tyatawag ni Jesus yang manga inindo naan antak silan domorod agkanaan, kayan yaglaong si Jesus kanilan, "Yatigam kamo sang batasan nang manga otaw disining donya. Yang yamaimo pangoro digkanilan yang magsosogo kanilan. Yang manga labaw na pangoro disining donya, yang aon gaom na yangallang sang kanilan manga sakop. ⁴³ Toyo kamo," laong ni Jesus sang kanaan manga inindo, "ayaw kamo magsiling sang maynaan na batasan. Aw aon digkamayo gosto na amaimo magsosogo kamayo, kinaanglan yaan yang amaimo sagoon mayo. ⁴⁴ Aw aon digkamayo gosto na amaimo labaw na pangoro mayo, kinaanglan mapangallang yaan sang kariko. ⁴⁵ Kay ako," laong ni Jesus, "maski ako yang gyugual nang Anak nang otaw, wa ak akani disining donya na antak ako tabangan nang manga otaw. Sana matabang ako kanilan. Magapakamatay ako kanilan kay ako yang pagatobos sang manga otaw."

Pyapagkadyaw ni Jesus si Bartimeo na Bota

(Mateo 20:29-34; Lukas 18:35-43)

⁴⁶ Dyomatung da silan sang syodad na Jeriko. Toyo wa akadogay yapanaw disaan si Jesus aw yang kanaan manga inindo na inagad nang laban madaig na manga otaw. Pagpanaw nilan disaan na syodad, aon bota na yagaingkod disang kilid nang daran, yang batasan naan, yapakasukut magpangayo sang sapi. Yang aran naan si Bartimeo na anak ni Timeo. ⁴⁷ Pagdungug naan na si Jesus na taga Nasaret yang yarabay disaan, maparabay yaan magtawag, laong, "Kay Jesus na sompaw ni Dabid, kallaati ako." ⁴⁸ Toyo madaig

disaan yang gasagda kanaan, laong nilan kanaan, "Katingun, ayaw magtawag." Toyo wa yaan maningug, sana laban da gyagaan yang pagtawag naan, laong, "Kay Jesus na sompaw ni Dabid, kallaati ako." ⁴⁹ Kayan yagtangku si Jesus na yapanaw aw paglaong sang yanagkoro disaan, laong, "Tawaga ra sa yaan antak komadi kanak." Kayan tyawag nilan yang bota, laong nilan, "Pakadiguna yang ginawa mo, pagindug da, kay tyatawag kaw naan." ⁵⁰ Yaparabay yaan magpowas sang kanaan kakaob aw pagindug kayan dyomorod adto kang Jesus. ⁵¹ Yagaosip si Jesus kanaan, laong, "Nanang gosto mo na imoon ko kanmo?" Yimibak kanaan yang bota, laong, "Kay Ginoo, mikita da ak garo." ⁵² Yagalaong si Jesus kanaan, "Unug da, yang kanmo pagkanarig kanak yaka-pagkadyaw kanmo." Yaparabay da yaan kimita, kayan gimiyod yaan ni Jesus.

Yang Yamabantog na Pagkadto ni Jesus Jerusalem

*(Mateo 21:1-11; Lukas
19:28-40; Juan 12:12-19)*

11 Yagpadadatang da si Jesus aw yang manga inagad naan ag Jerusalem, yadatung silan asang kabarogsadan nang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan na asang lanto nang dow a na barrio na Betpage aw Betania. Disaan syosogo ni Jesus yang dow a na inindo naan, ² laong, "Unug da, kadto kamo sang kaonaan ta na barrio. Aw domatung da kamo disaan maparabay kamo kimita sang asno na yuukut. Wa pa akasakayi yaan na asno. Parabaya obada aw tonggayi mayo ani kanak. ³ Aw aon disaan magosip kamayo na magalaong, 'Onoon mayo yaan?' Paglaonga mayo, 'Pyapakamang nang Ginoo ta. Adagawdagawun naan buslan kayan pyarabay naan ani oman patonggayan.'"

⁴Kayan kyomadto yang dow a na inindo na syosogo ni Jesus. Pagdatung nilan kitaun nilan yang asno na tyatagkus disang apit nang pilwangan nang baray na asang kilid nang daran. Pyaparabay nilan obadun disang tyatagkusan naan. ⁵Pagobad nilan, magosip yang manga otaw disaan, laong, “Nanga yoobad mayo yang ukut naan na asno?” ⁶Kayan yimibak yang dow a na inindo maynang pyagaindo kanilan ni Jesus. Pagdungug saan nang manga otaw disaan, madyaw nilan yang pagtonggay sang asno. ⁷Tyotonggayan nilan agkang Jesus yang asno, kayan yapinan nilan yang likod nang asno nang kanilan dagom, kay asakayan ni Jesus. ⁸Pagsakay naan, mangindaran silan kariko adto Jerusalem. Kayan yampasan nilan nang kanilan dagom yang daran na agiin ni Jesus na gasakay sang asno, kay tyataod yaan nilan. Yang kadaygan yanagkanat magampas sang daran nang daonan na manga sanga nang kaoykaoy na pyangotod nilan asang dorog nang daran. ⁹Yang yanagona ni Jesus aw yang yanagkaori naan, yangiyak, laong, “Kadyaw da agaw nang Dios. Bunang da agaw nang yakani na syosogo nang Dios. ¹⁰Panalanginan nang Dios yang sakop nang kamonaan ta na si Dabid, kay yang magaari saan yang pinili nang Dios. Kadyaw da agaw nang Dios aglangit.”

¹¹Yabay mangiyak yang manga otaw asta dyomatung si Jesus ag Jerusalem. Kayan yaparabay yaan komadto sang dakora na pagtitiponan nang manga Judio na pyangangaranan nang templo. Pagdatung naan sang templo, magtanaw yaan sang kariko nang yiimo nang manga otaw disaan. Pagkatapos saan, mori yaan aw yang samporo aw dow a na inindo naan adto sang barrio na Betania kay gabi la.

Wa da ni Jesus Apabongaa yang Kaoy na Igera

(Mateo 21:18-19)

¹²Pagkaallow oman, manaw silan sikun ag Betania, mabarik ag Jerusalem. Kaba yangindaran silan, yamagutum si Jesus. ¹³Maawat pa kinita da naan yang kaoy na iger a na daonan maski buku nang timpo na dadaon naan na kaoy. Wakaw yaparabay yaan komadto saan na kaoy kay yang kaoy na iger a aw yadaon, aon day bonga. Toyo pagdatung naan sang pono nang kaoy na iger a, ampan way bonga, daon gaid yang kikita naan. ¹⁴Yagalaong si Jesus sang kaoy na iger a, laong, “Di dakman kaw magbonga na kaoy, di da kaw akakaan oman sang bonga.” Dyudungug nang manga inindo naan yang pyagalaong naan saan na kaoy.

Yakadto si Jesus sang Templo

(Mateo 21:12-17; Lukas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹⁵Kayan yoman silan manaw aw kadto Jerusalem. Pagdatung nilan dato, komadto si Jesus sang templo. Paglasak naan disaan, bigawun naan aglogwa yang manga mamarigyaay aw yang manga mammili. Pyanowad naan yang manga lamesa nang magballinay sang sapi aw yang manga ingkodanan nang yamarigya nang manga limokon. ¹⁶Syasagda naan yang yanagdara sang manga butang nilan digsurud nang templo. ¹⁷Kayan pyagindo ni Jesus yang manga otaw asang templo, laong, “Yatigam kamo sang syosolat na sorit nang Dios na yagalaong, ‘Yang kanak pagtitiponan pyangangaranan nang baray na ampowanan sang Dios nang kariko nang otaw asang karowagan nang banwa.’ Toyo pyaparin mayo yaning ampowanan, yiimo mayo baray na limbongan an mayo sang

arag kamo otaw.”¹⁸ Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod, arag yudungug saan na pagindo ni Jesus. Pagdungug nilan, maparabay silan magdumdum daw monnono yang pagpatay nilan kang Jesus, kay yamalluk silan kanaan, kay laban madyaw nang kariko nang otaw yang pagindo ni Jesus.¹⁹ Pagkagabila, yomanaw da ag Jerusalem si Jesus aw yang kanaan manga inindo.

Yang Pagindo bain sang Pagtoo na Pyopono sang Kaoy na Igera

(Mateo 21:20-22)

²⁰ Pagkamasurum, unaun da silan manaw, kimita silan oman sang kaoy na igera, yagango ra asta yang pono.²¹ Kyakanamputan ni Pedro yang pyagalaong ni Jesus saan na kaoy, kayan yaglaong yaan kang Jesus, “Kay Ginoo, tanawa yaning kaoy na igera na wa da mo apabongaa, yagango ra.”²² Kayan yaglaong si Jesus, “Kanarig kamo sang Dios.²³ Pagalaong ko kamayo adoon na yang maski sini na magalaong saan na butay, ‘Kaungat na butay aw kabarin adto sang dagat,’ amaimo yang pyagalaong naan aw dili magdowadowa yang ginawa naan, yotoo yaan na yang pyagalaong naan yang amatoman.²⁴ Wakaw pagalaong ko kamayo na yang maski nana na yaayo mayo sang Dios, kanarig da kamo na yaan yang aatag kamayo nang Dios, kayan aw maynaan yang pagtoo mayo, atagan kamo nang Dios nang yaayo mayo kanaan.²⁵ Aw magampo kamo sang Dios, onaa pasaylowa yang maski sini na dyadamanan mo na gaimo sang maat kanmo, antak kaw arag pasayloon nang Dios na Ama ta na aglangit sang kanmo maat na imo.²⁶ Toyo aw wa pa

mo apasaylowa yang gaimo sang maat kanmo, maynaan oman dili kaw apasayloon nang Ama ta na Dios na aglangit.”

Bain sang Katungud ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Lukas 20:1-8)

²⁷ Pagkatapos ni Jesus sang kanaan pagindo, dyomatung da silan oman ag Jerusalem. Kaba yapanaw si Jesus dig-surud nang templo, aon yodorod kanaan na manga pangoro na magampoway aw manga magindoway sang balaod aw manga matikadung na pangoro nang Judio.²⁸ Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanang katungud mo na yamigaw kaw kagabi sang manga otaw disang templo? Sini yang gaatag kanmo sang katungud na gaimo kaw saan?”²⁹ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Arag aon pagaosip ko kamayo. Aw mibak kamo kanak, imibak ako arag kamayo daw nanang katungud ko na yakaimo ako sang kariko nang manga imo ko.³⁰ Yani yang pagaosip ko kamayo, Nanang katungud ni Juan na yagabawtismo sang manga otaw? Sini yang gabuut kanaan, otaw daw Dios?”³¹ Kayan yanagkabaraw silan, laong, “Aw maglaong kita, ‘Yang Dios yang gabuut kang Juan,’ magaosip si Jesus kanatu daw nanga wa kita atangkap sang pagindo ni Juan.³² Toyo aw maglaong kita, ‘Otaw gaid yang gabuut kang Juan,’ amadaman kanatu yang manga otaw.” Wakaw wa silan iibak kang Jesus kay yamalluk silan sang manga otaw, kay yotoo yang manga otaw na si Juan propeta nang Dios.³³ Wakaw yagalaong silan kang Jesus, “Inday, wa kami akatigam daw sini yang gabuut kang Juan.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw maynaan, arag dili ko pagalaong kamayo daw wain sikun yang kanak katungud.”

**Yang Samingay bain
sang manga Otaw na
Pyapatonggo sang Kaparasan**

(Mateo 21:33-46; Lukas 20:9-19)

12 Kayan yagindo si Jesus sang kariko nang manga otaw disaan, yagasamingay yaan, laong, “Aon tagtomon sang pawa na tyatanuman nang paras. Lilibot naan aradun yang kaparasan, kayan inimo naan yang pugaanan sang paras disaan. Yimowan naan nang tonggowan yang kanaan kaparasan, kayan binilin naan sang manga otaw, pyapatonggowan kanilan, aw panaw yaan adto sang kadaygan na banwa. ²Yomabot da yang paras, kayan syogo nang tagtomon sang kaparasan yang isa na sogwanun naan pagkamang sang kanaan kabain. ³Kayan tyaam dakupun nang manga otaw disaan yang sogwanun naan, kayan byonaran. Pagkatapos saan, paoriin yaan nilan nang way dara. ⁴Yoman magsogo yang tagtomon sang isa na sogwanun. Byobonaran arag yaan nang manga otaw disaan, pyapariyan nilan yang kanaan oro aw odyata yaan nilan. ⁵Kayan yoman naan sagoon yang isa oman na sogwanun, pyanagpatay yaan nilan. Pagkatapos saan, aon pay manga sogwanun na syosogo nang tagtomon adto sang kanaan kaparasan, toyo yaan da, aon byobonaran nilan, aon pyapatay nilan. ⁶Aon pay isa na otaw nang tagtomon sang kaparasan, yang bogtong na anak naan na usug na karugunan naan. Kayan yang anak naan yang kyampusan naan sagoon adto sang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan, kay laong nang dumdum naan, ‘Ataodon nilan yang kanak anak.’ ⁷Toyo pagkita kanaan nang manga otaw disaan, managkabaraw silan, laong, ‘Tanawa, yaan kay yang anak nang tagtomon, yaan yang mosonod magpanmo sang pyan-

mowan naan. Bay da kamo, apatayun ta yaan, kanatu da yang kaparasan.’ ⁸Kayan pyarabay nilan yaan potiin aw pataya nilan. Dyadara nilan yang patay na lawas aglogwa nang kaparasan.”

⁹Kayan yagosip si Jesus, laong, “Nanang dumdum mayo na inangun nang tagtomon? Yatigam kamo na laban sa akad-towan naan aw pataya yang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan. Kayan binilin naan oman sang kadaygan.”

¹⁰Pagkatapos saan na pagindo, maparabay maglaong oman si Jesus sang manga otaw disaan, “Yakabasa ra kamo sang sorit nang Dios na syosolat na pyananglit ako sang bato, laong, ‘Yang bato na wa agamita nang manga panday sang baray kay pyagalaong nilan na way kabos, yaan na bato yang pinili nang Dios na yakadigun sang baray. ¹¹Yaan yang pagbuut nang Labi na Dios. Gimadyawan yang kanaan manga imo.”

¹²Yang manga pangoro disaan magadakup garo kang Jesus kay yakadarag silan na silan yang kyukugdan naan na samingay ni Jesus, toyo wa silan makaimo pagdakup kanaan kay yamal-luk silan nang manga otaw na yanagkoro disaan na yaningug kang Jesus. Wakaw pyapanawan si Jesus nang manga pangoro nang Judio disaan.

Bain sang Pagbayad sang Miyoras

(Mateo 22:15-22; Lukas 20:20-26)

¹³Aon manga Pariseo aw manga inagad nang ari na si Herodes na syosogo nang manga labaw na Judio. Pyapakadto kang Jesus antak magosip kanaan, kay aw magsayup yaan sang kanaan tobag osombong nilan. ¹⁴Kayan kyomadto silan kang Jesus aw paglaong kanaan, “Kay Magindoway, yatigam kami na ikaw matarong. Maski di akaontoran yang otaw nang kanmo pagindo yabay kaw magsorit nang matungtung.

Maski diin kaw, aw asang atobangan nang manga pangoro aw asang atobangan kaw nang kadaygan na manga otaw, magonawa yang pagindo mo, wa akaparin. Yang paagi nang Dios na pyagaindo mo, podo matungtung. Wakaw, kay Magindoway, osipin ta kaw daw madyaw yang abay magbayad sang miyoras na pyapabayadan kanatu nang pangoro ta ag Roma? ¹⁵ Paglaongan kanami daw makalapas kita sang kanang Dios balaod aw magbayad kita saan.” Toyo kay kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dumdung na gyagaway yaan osipin, wakaw yagalaong yaan kanilan, “Nanga titigi mayo ako? Ayagan kanak yang sapi na pyagabayad mayo sang miyoras.” ¹⁶ Yaayag nilan kanaan yang sapi, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yaning yakabutang sang sapi, kanini yaan kaimo? Kanini aran?” Yimibak silan, laong, “Yaan kanang labaw na pangoro ag Roma.” ¹⁷ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw kanaan yaan, bayadi yaan nang miyoras, kay yaan yang kanaan pagbuut. Toyo arag tomana mayo yang kariko nang pagbuut nang Dios.” Pagdungug nilan saan, maburungburung silan laban kang Jesus.

Bain sang Pagboi Oman nang Yamangkamatay

(Mateo 22:23-33; Lukas 20:27-40)

¹⁸ Kayan dyomorod agkang Jesus yang manga otaw na pyagangaranan nang Saduseo. Yang manga Saduseo yang yagalaong na dili magaboi oman yang yamatay da, wakaw titigi nilan si Jesus. ¹⁹ Yagalaong silan, “Kay Magindoway, aon syosolat ni Moises kanatu na yagalaong, ‘Aw aon otaw na yamatay da yang tudtuud lomom naan na usug na way anak, pamoroon naan na otaw yang baro nang lomom naan na yamatay da, kay antak manganak. Aw mawtaw da yang isu, pagangaranan nang aran

nang otaw na yatay da, antak paglaong na aon kanaan anak.’ Yaan yang balaod ni Moises kanatu na manga Judio.” ²⁰ Kayan yabay maglaong yang Saduseo kang Jesus, laong, “Aon dini kanatu pitong ka otaw na maglomom. Yangasawa yang panganay, wa pay anak nang panganay, yamatay da. ²¹ Kayan pyangasawa nang somapit yang baro nang magorang naan. Wa pa manganak yang somapit, arag da yamatay. Min da ninyan, pyangasawa oman nang katlo yang baro nang dow na lomom naan. Arag wa pa makapanganak, yoman da matay yang katlo na yangasawa sang baro. ²² Kariko nang pito na maglomom arag yangasawa saan na bobay. Matag yabos matay silan pito, way anak nilan saan na bobay. Pagkamatay nang kapito na lomom, arag da yamatay yang bobay. ²³ Kay Magindoway, aw domatung da yang allaw na pyagalaong na magaboi oman kono yang yamangkamatay, yaning pito na maglomom, sining makapanganasawa saan na bobay? Kay kariko nilan arag yangasawa saan.”

²⁴ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Laban sa agaw kamo yamasayup, kay wa kamo makadarag sang pyagalaong nang Dios na syosolat kanatu. Arag wa kamo akatigam sang gaom nang Dios na laban dakora. ²⁵ Kay aw magboi da oman yang yamangkamatay, yang usug di da mangasawa aw yang bobay di da magabana. Managuya da silan maynang paguya nang manga tagalagit na sogwanun nang Dios na wa mangognan.” ²⁶ Kayan yabay maglaong si Jesus, “Pagaindoon ta kamo antak kamo makadarag na magaboi oman yang yamangkamatay. Dumduma mayo yang pyagalaong nang Dios kang Moises pagkita ni Moises sang sampinit na yamallaga na wa akasonog. Yakabasa ra kamo saan, kay syosolat ni Moises. Pagkasaid ni Moises sang sampinit na

yamalla, maglaong yang Dios kanaan, 'Ako yang Dios nang kamayo kamonaan na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.'²⁷ Yang kaologan naan," laong ni Jesus, "yang Dios buku nang Dios nang manga patay, awgaid Dios nang manga boi. Agaw maynaan, boi yang kamayo kamonaan. Wakaw dagdagu yang sayup mayo kay yagalaong kamo na way otaw na magabo oman sikun matay."

Yang Labaw na Balaod nang Dios

(Mateo 22:34-40; Lukas 10:25-28)

²⁸ Aon disaan magindoway sang balaod na yudungug kanilan na galantogi. Pagdungug naan sang ibak ni Jesus, matigam yaan na madyaw yang ibak naan sang manga Saduseo, wakaw arag yaan yagaosip kang Jesus, laong, "Nana yang labaw na balaod nang Dios?"²⁹ Yimibak si Jesus kanaan, laong, "Kamo na sompaw ni Israel, paningug kamo. Sayda yang Labi, yaan yang Ginoo ta na Dios."³⁰ Yaan yang pagdakoraa sang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut. Yaan yang labaw sang kariko nang balaod.³¹ Yang yasapit sang labaw na balaod yang pagkarugun sang manga otaw, laong, 'Karuguni yang arag kamo otaw maynang tyoonan lawas mo.' Way balaod na labaw sining dowaw."³² Kayan yang magindoway sang balaod yagalaong kang Jesus, "Min kay agaw naan, kay Magindoway, matungtung agaw yang sorit mo na sayda yang Dios, way kadaygan, yaan gaid."³³ Wakaw kinaanglan pangagadan nang otaw yang balaod na yaglaong. 'Pagdakoraa sang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut.' Magonawa saan, kinaanglan na akarugunan naan yang arag silan otaw maynang tyoonan lawas naan. Kay aw pangagadan nang otaw

yaning dowaw na balaod madyaw pa yaan sang pagatag sang Dios na manga ayup na syosonog."³⁴ Pagdungug ni Jesus sang madyaw na ibak naan, maglaong si Jesus kanaan, "Agput da kaw masakop nang Dios kay tyatangkap mo yaan na pagindo." Pagkatapos saan wa day yutugum magosip kang Jesus.

Bain sang Magaari na Pinili nang Dios

(Mateo 22:41-46; Lukas 20:41-44)

³⁵ Kaba yagaindo si Jesus agsurud nang templo, yagalaong yaan, "Nanga yagalaong yang manga magindoway sang balaod na yang pinili nang Dios na magaari disining donya yang sompaw gaid ni Dabid na ari kadini? Sayup yang pyagalaong nilan"³⁶ kay kaba pyagabayaan si Dabid nang Balaan na Espirito, yagalaong yaan, 'Yang Dios yang yagalaong sang kanak Ginoo na pinili naan, laong, Pagingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allaw na apaguyukan ko sang parapara mo yang kariko nang yapagkontara kanmo."³⁷ Kayan yabay maglaong si Jesus kanilan, "Si Dabid yang yagalaong na yang kanaan Ginoo yang pipili nang Dios na magaari, wakaw buku gaid nang sompaw ni Dabid yang pinili nang Dios na magaari disining donya." Madaig yang manga otaw na yanagkoro disaan na yanaguma pagdungug nilan sang pagindo ni Jesus.

Pyapagkido Silan ni Jesus antak di Makapangagad sang manga Magindoway sang Balaod ni Moises

(Mateo 23:1-36; Lukas 20:45-47)

³⁸ Kayan yaglaong si Jesus, "Magkido kamo daw kamo makapangagad sang batasan nang manga magindoway sang balaod ni Moises. Madyaw nilan yang pagsoot sang mangkadyaw na dagom aw pagpanawpanaw disang pagkadaigan antak maglaong yang mikita na silan

dungganun na otaw. ³⁹Aw yadatung silan sang pagtitiponan nang manga otaw, gosto nilan na silan yang papagingkodon asang atobangan nang manga otaw. Aw yatambong silan sang pista, gosto nilan na silan yang papagingkodon asang ingkodanan na dyadayaw sang manga dungganun, antak silan yang laban tayodon. ⁴⁰Yabay silan managagawagaw sang pyanmowan nang manga bobay na baro, awgaid asang atobangan nang manga otaw yadogay silan magampo antak paglaongon nang manga otaw na silan matarong. Wakaw silan yang laban isilotan nang Dios aw domatung da yang allow na pagasilot kanilan.”

Yang Pagatag nang Baro na Bobay

(Lukas 21:1-4)

⁴¹Yagaingkod si Jesus asang apit nang lasakanan nang sapi agsurud nang templo, tyatanaw naan yang manga otaw na yamutang sang kanilan sapi asang lasakanan nang sapi na pagatag sang Dios. Madaig yang mayaman na tyatanaw naan na yamutang disaan sang madaig na sapi. ⁴²Kayan dyomorod yang pobre na bobay na baro. Byubutang naan yang dowang ka pesos. ⁴³Kayan tyawag ni Jesus yang kanaan manga inindo agkanaan kay pagaindoon naan silan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Tinuud, yang pagatag naang pobre na baro madyaw pa sang pagatag nang manga mayaman, ⁴⁴kay kyakamang nang mayaman disang kanilan sapi na madaig, wa silan akaukud. Toyo yaan na baro, maski laban pobre yaan, dyuduput naan butang yang kariko nang kyasapiyan naan maski yaan na sapi pagabili garo naan sang yakaukud kanaan.”

Pyagalaong ni Jesus kanilan na Ogobarun yang Templo

(Mateo 24:1-2; Lukas 21:5-6)

13 Pagkatapos saan, lomogwa si Jesus sang templo. Kaba aglogwa, aon isa sang manga inindo naan na yagalaong kanaan, “Kay Ginoo, tanawa yang mangkabakla na bato na yiimo arabat nining templo. Kadyaw da agaw naan.” ²Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Madatung yang allow na ogobarun yang dakora na templo na tyatanaw mo adoon, kayan way isa na bato nang templo yang amaibilin na makatongtong sang isa na bato, amabos yaan kariko makatapoyak.”

Arabutun Kamo aw Daraa Kamo Adto sang manga Pangoro na Otaw nang Goberno

(Mateo 24:3-14; Lukas 21:7-19)

³Pagkatapos saan, komadto si Jesus sang butay na pyanganganan nang Kaolibowan na atbang nang templo na agdipag nang karatagan. Kaba yagaingkod yaan disaan, yagaosip kanaan si Pedro aw si Santiago aw si Juan aw si Andres na silanay da, laong nilan, ⁴“Paglaongan kanami daw kano katoman yang pyagalaong mo kanami kagayna na ogobarun yang templo. Nanang akatoosan nami na antak kami matigam na agput da matoman yang kariko nang amapagguna?”

⁵Kayan yagpono si Jesus magindo kanilan bain sang wa pa akatoman. Yagalaong si Jesus, “Managkido kamo daw kamo patoohon sang kagaro. ⁶Kay madaig yang madatung ani na magaway magsorit. Magamit silan sang kanakan, magalaong silan, ‘Ako si Jesu Kristo na pipili nang Dios na magaari.’ Madaig yang amagad kanilan na yotoo sang kanilan kagaro. ⁷Aw dumungug kamo sang batok na aon manga gira,

maski masaid kono yang pagtanaman, ayaw kamo magkalluk. Kinaanglan yaan yang amaona mapagguna, toyo di pa madatung yang kataposan. ⁸Kaba wa pa adatung yang kataposan, amatoman na mapagtanam yang sang ka banwa sang kadaygan na banwa, aw yang ari mapagtanam sang arag silan ari. Arag aon manga linog na madatung disang maski wain na banwa. Arag madatung yang masakit na gutum disang manga banwa. Kariko nini madatung, toyo baya pagpono yaan nang laban masakit na karisud na madatung asang donya.”

⁹Yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Toyo kamo, pataana mayo pakadiguna yang ginawa mayo, kay adakupun kamo nang arag kamo Judio kayan dyara kamo nilan asang atobangan nang manga pangoro nilan antak igusun kamo, maski way maat na imo mayo. Arabutun kamo maski digsurud nang manga pagtitiponan nilan. Adaraun kamo asang atobangan nang manga pangoro nang governo kay yotoo kamo kanak. ¹⁰Amapagguna yaan kamayo, kay kinaanglan na abatokon yang madyaw na batok sikun sang Dios adto sang manga otaw asang karowagan nang donya, kayan dyomatung yang kataposan. ¹¹Aw dakupun kamo, aw daraa kamo nilan adto sang atobangan nang manga pangoro nang governo antak kamo sombong nilan ayaw kamo magkaundug, ayaw kamo magdumdum daw nanang pagalaong mayo aw dyomatung da kamo asang atobangan nang manga pangoro nang governo. Toyo aw osipin da kamo nang manga pangoro, parabaya mayo tobaga yaan nang apapagsorit kamayo nang Balaan na Espirito, kay yang pagalaong mayo asang atobangan nilan buku nang sikun sang kamayo ginawa, awgaid sikun sang Balaan na Espirito. ¹²Madatung

yang timpo,” laong ni Jesus, “na apapatay nang otaw sang kadaygan yang kanaan lomom na yasarig kanak. Magonawa oman saan, apapatay nang manga ama yang kanilan manga anak sang kadaygan. Mapagkontara yang manga anak sang kanilan taganak, kayan pyatay yang taganak kay yaan yang sogo nang anak naan. ¹³Kamo na yangagad kanak akaraatan nang kariko nang otaw. Mapagkontara silan kamayo kay kikirala kamo nilan na yotoo kamo kanak. Toyo maski laban karaatan kamo, aw dili mayo ayawan yang pagtoo kanak asta sang pagkamatay mayo, akaaronan kamo nang kinaboi na way kataposan.”

Yang Maropig na Makasapad sang kamayo Banwa

(Mateo 24:15-28; Lukas 21:20-24)

¹⁴Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Makani yang laban maropig na mapagkontara sang sakop nang Dios. (Kamo na magabasa sini, dumduma antak mayo kadaragan.) Aw kitaun da mayo na dyomatung da yang maropig na magasapad sang kamayo banwa, kamo na manga maguya asang sakop na Judea, panaglonos kamo adto sang kabutayan. ¹⁵Yang yapanaog sang kanaan baray, di da mapanik sang baray naan na makamang pa sang maski nana na kanaan dyayaw. ¹⁶Yang asang pawa, di da omori agbaray na makamang sang kanaan dagom. Parabay kamo panaglonos adto sang kabutayan. ¹⁷Aw matoman da yaan na karisud, kallaat da agaw nang manga mabdu aw yang manga kamokan na arag garo managlonos. ¹⁸Panagampo kamo sang Dios antak way amian nang allow na pagalunos mayo. ¹⁹Kay aw domatung da yaan na manga allow, laban magadogang yang karisud. Dungan nang Dios yiimo yang donya wa pay karisud

na maynaan. Arag wa day madatung oman na maynaan na karisud. ²⁰Toyo di abay apakadogayun nang Dios yaan na karisud, kay aw pakadogayun yaan naan, wa day amaboi sang otaw. Toyo kay yamallaat yang Dios sang kanaan sakop na pinili naan, di naan apakadogayun yaan na karisud.”

²¹Kayan yabay maglaong si Jesus, “Aw aon maglaong kamayo, ‘Tanawa, ani la yang ari na si Kristo,’ aw aon oman kadaygan na magalaong, ‘Yadto kay yang ari na si Kristo,’ ayaw kamo magtoo kanilan na magalaong nang maynaan.

²²Madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang ari na si Kristo. Arag madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang manga propeta na syosogo nang Dios. Apakita nilan yang dakora na gaom pinaagi sang kaburungburungan na manga imo nilan antak magpatoo sang kanilan kagaro sang manga otaw na pinili nang Dios. Toyo di amaimo na yang pinili nang Dios mangagad sang kanilan kagaro. ²³Kyarag da ta kamo sini pataan nang wa pa akapagguna, wakaw managkido kamo antak di kamo tomoo sang kanilan kagaro.”

Yang Pagdatung ni Jesus na Gyugual nang Anak nang Otaw

(Mateo 24:29-31; Lukas 21:25-28)

²⁴“Kayan aw matapos da yang masakit na karisud ninyan na manga allaw, maparabay da magngitngit yang banwa kay di da yang suga mapakita, di da amallag yang boran. ²⁵Arag aon manga bitoon na amangkaorog sikun diglangit, kay agayongon nang Dios. Magakagayonggayong yang kariko nang kikita mayo diglangit. ²⁶Pagkatapos saan,” laong ni Jesus, “ako na gyugual nang Anak nang otaw ikitaun nilan na gapadadatung sikun diglangit na madari nang panganod asang pagawanan. Ikitaun ako nang

kariko nang otaw kay amallag ako kayan kyatigaman nilan yang kanak dakora na gaom. ²⁷Osogoon ko yang manga tagalangit na sogwanun ko adto sang karowagan nang donya, aw maski adto sang karowagan nang langit antak tiponon nilan yang manga otaw na pinili ko.”

Yang Sambingay bain sang Kaagi nang Kaoy na Igera

(Mateo 24:32-35; Lukas 21:29-33)

²⁸Kayan yagsambingay si Jesus, laong, “Pagaindo ko kamayo yang sambingay sang kaagi nang kaoy na iger. Yatigam da kita na aw syomokol da yang kaoy na iger, omoraw da yang banwa. ²⁹Magonawa saan, matigam da kamo na agput da ako marik ani sang donya aw kimita da kamo na amatoman da yaning karisud na pyagalaong ko kamayo. ³⁰Tinuud na yang manga otaw na asaotan naan na timpo di pa amabos matay, amatoman da yang kariko nang pyagalaong ko kamayo. ³¹Amawara pa yang langit aw lopa, yang kariko nang pyagalaong ko dili amaparin, amatoman kariko.”

Way Yatigam sang Allaw na Pagabarik ni Jesu Kristo

(Mateo 24:36-44)

³²“Toyo,” laong ni Jesus, “way otaw na yatigam sang pagdatung nang pyagalaong ko kamayo. Maski yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, aw maski pa ako na Anak nang Dios, arag wa akatigam. Yang kanak Ama gaid yang yatigam saan na timpo. ³³Panagkido kamo, abay kamo pagampo kay wa kamo akatigam sang allaw na abarik ko.” ³⁴Kayan yagsambingay si Jesus, laong, “Maynang otaw na mapanaw sang baray naan aw kadto sang kadaygan na banwa. Pagpanaw naan papagtongoon

naan yang manga sogwanun naan. Syosogo naan yang kada isa kanilan antak matigam sang kanilan gawbuk. Syosogo naan yang magtonggoway sang tatakup na yaan yang abayun naan pagsaitan yang pagbarik naan. ³⁵Magonawa saan, abaya mayo pagsaiti yang pagbarik ko na Ginoo mayo, kay maynang manga sogwanun nang tagtomon sang baray, wa kamo akatigam sang adatung ko, daw gabi la, daw tinang gabi, daw pakallowun, daw pagsilat nang suga. ³⁶Wakaw abaya mayo pagsaiti yang pagbarik ko ani sang donya daw kamo katokawan. ³⁷Buku mayo gaid yang kyakarang ko, wakaw pagalaong ko sang kariko nang otaw, ‘Abaya mayo pagsaiti yang pagbarik ko.’”

Lyaraom Nilan na Apatayun si Jesus

(Mateo 26:1-5; Lukas 22:1-2; Juan 11:45-53)

14 Dowakmang allow yang pista na pyagangaranan nang Paglabay na yaan yang akaanun nilan yang paan na way patoron surud nang sang ka simana. Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga mag-indoway sang balaod, yanagkabaraw daw onnoon nilan pagdakup kang Jesus antak di katigaman nang kadaygan, kay lyaraom nilan yaan na apatayun. ²Wakaw yanagkabaraw silan na silanay da, laong, “Di natu yaan adakupun asang atobangan ning magkadaig na yatambong sang pista kay daw silan madaman kayan yasamok aw barusi kita nilan kay madyaw nilan si Jesus.”

Byobobowan yang Oro ni Jesus nang Maballo na Lana ag Betania

(Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8)

³Aadto Betania si Jesus, asang baray ni Simon. Sanla yang sakit ni Simon nangaon, wakaw pyagangaranan yaan nang

sanlaun. Kaba yakaan si Jesus asang baray ni Simon, yodorod agkang Jesus yang bobay na yagadara nang tagbi na botelya na yamatmo nang laban maal na maballo na lana na pyagangaranan nang nardo. Pagkatapos nang bobay bariin yang liyug nang botelya, duputun naan bobo sang oro ni Jesus yang lasak nang botelya. ⁴Toyo aon yamadaman disaan nang pagkita nilan saan. Yapagomogomo silan kada isa kanilan, laong, “Nanga kyakayam yaan na lana? ⁵Akabarigya sa garo yaan nang sobra nang torong gatos kayan yang bayad saan pangatag sang manga pobre.” Kayan yagbagolbol silan saan na bobay. ⁶Toyo yagalaong si Jesus, “Pabayai mayo yaan. Nanga kamo yagabagolbol kanaan, kay laban madyaw yang yiimo naan kanak. ⁷Disining banwa mayo yabay kamo managkitakita aw yang manga pobre wakaw maski kano makaatag kamo sang manga pobre ayn nang gosto mayo. Toyo ako, di dak madogay dini kamayo. ⁸Yani na bobay yagaimo sini kay gosto naan magimo sang maski nana na amagaga naan antak yaan magtaod kanak. Wakaw byobobo naan yang lana na nardo sang kanak lawas antak maballo pataan yang lawas ko kaba wa pa ak ulubungan. ⁹Tinuud yang pagalaong ko kamayo na di yani na bobay akaringawan, kay maski diin makarimpud yang madyaw na batok bain sang kaagi ko asang kariko nang banwa, arag ogogodon yang yiimo kanak ning bobay.”

Yatabang si Judas kanilan na Yagapadakup kang Jesus

(Mateo 26:14-16; Lukas 22:3-6)

¹⁰Pagkatapos saan, komadto si Judas sang manga pangoro na magampoway. Yaan si Judas Iskariote yang kasamporo aw dowan na apostol ni Jesus. Sabo yakadto yaan sang manga pan-

goro na magampoway kay yapagbaraw yaan kanilan daw onnoon naan pagtabang kanilan antak nilan madakup si Jesus. ¹¹ Kyakaontoran yang manga pangoro na magampoway pagdungug nilan sang sorit ni Judas, wakaw yasaad silan kang Judas na abayadan nilan yaan sang pagtabang kanilan. Kayan pagkatas nilan magkabaraw, abayun ni Judas pagsaitan si Jesus daw onnoon naan pagpadakup kang Jesus.

**Yapagsaro si Jesus sang kanaan
manga Inindo sang kanilan
Pagiyambong sang Pista na Paglabay**

*(Mateo 26:17-25; Lukas
22:7-14,21-23; Juan 13:21-30)*

¹² Dyomatung da yang allow nang pagpono nang pista na yaan yang kyakaan nang manga Judio yang paan na way patoron. Tigmad inangun naan na pista yang pagpatay sang manga nati nang karnero kay yaan yang pagkanamput nilan sang pagtabang kanilan nang Dios nangaon na pyagangaranan nilan nang Paglabay. Na disaan na allow yoosip si Jesus nang kanaan manga inindo, laong, “Wain yang baray na gosto mo pagalotowan nami sang iyambong ta nang pista na Paglabay?” ¹³⁻¹⁴ Kayan syogo ni Jesus yang dow na kanaan inindo, laong, “Kadto kamo dow sang syodad. Pagakita mayo adto yang otaw na yagadara sang lata na yamatmo nang tobig. Agad kamo naan asang baray na apanikin naan, aw paglaong kamo sang tagtomon sang baray na yang Ginoo yagaosip daw wain yang sobay na akaanan nami sang pista na Paglabay. ¹⁵ Kayan aw matapos da kamo maglaong kanaan, apatanaw kamayo nang tagtomon sang baray yang dakora na sobay digtaas na way yakaukud, kariko iyan. Pataan kamo dato,” laong ni Jesus, “sang akaanun ta.” ¹⁶ Kayan yaparabay komadto

sang syodad yang dow na inindo. Pagdatung nilan sang syodad, matoman yang kariko nang pyagalaong kanilan ni Jesus, kayan yandam nilan yang iyambong nilan nang pista na Paglabay.

¹⁷ Nang gabi la, yadatung si Jesus aw yang kadaygan na manga inindo naan. ¹⁸ Yapagsaro si Jesus komaan sang samporo aw dow na inindo naan sang iyambong nilan nang pista na Paglabay, yagalaong si Jesus, “Pagalaong ko kamayo na aon isa kamayo na matabang sang yapagkontara kanak antak ako dakupun nilan.” ¹⁹ Kayan yangkaundug silan kariko pono sang pyagalaong ni Jesus kanilan. Isaisa kanilan yagaosip, laong, “Sini, kay Ginoo, daw ako?” ²⁰ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Kamo na samporo aw dow, yang matabang sang magapadakup kanak yang isa kamayo na yapagsaro kanak domarit nang paan asang sabaw. ²¹ Ako na gyugual nang Anak nang otaw apatayun maynang syosolat na amapagguna kanak. Toyo kallaat da agaw nang matabang sang magapadakup kanak, madyaw pa aw wa yaan magkawtaw.”

**Yang Paan na Pyagapisangpisang
nang Ginoo na Pyapakaan
sang Kanaan manga Inindo**

*(Mateo 26:26-30; Lukas
22:15-20; 1 Korinto 11:23-25)*

²² Kaba yakaan silan, pyopoti ni Jesus yang paan, kayan pagpasalamat naan sang Dios, pagpisangpisangun naan aw pandooran naan sang isaisa sang kanaan manga inindo. Kayan yaglaong yaan kanilan, “Dawata mayo, kay yani yang kanak lawas.” ²³ Kayan tyakmagan ni Jesus yang tabo. Pagpasalamat naan sang Dios, pandool naan sang manga inindo naan, kayan yiminum yang isaisa kanilan. ²⁴ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yani yang kanak dogo na apatudun na pagatobos sang madaig na

otaw. Wakaw pinaagi sang kanak dogo na apatutudun, amatoman yang maori na saad nang Dios kamayo na olowa-sun kamo sang kamayo sara. ²⁵ Pagalaong ko kamayo na di da ako iminum oman sang imun na paras matag domatung yang allow na iminum ako sang baya na imun asang kasakopan nang Dios.” ²⁶ Pagkatapos saan, managkanta silan sang kanta na pagsimba sang Dios, pyagabantog kanaan, kayan lyomogwa silan saan na baray aw singadto sang butay na kaolibowan.

**Pyagalaong ni Jesus na
Magalaong si Pedro na Buku
nang Inagad naan si Jesus**

*(Mateo 26:31-35; Lukas
22:31-34; Juan 13:36-38)*

²⁷ Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Ayawan ak mayo kariko mallaw, kay yaan yang pyapasolat nang Dios kadini na yagalaong, ‘Apatayun ko yang magbantayay sang manga karnero, kayan yanagsarimbura mandaragan yang manga karnero.’ ²⁸ Toyo,” laong ni Jesus, “aw papagboiin da ako oman sikun matay, magaona ako kamayo komadto Galilea.” ²⁹ Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Maski ayawan kaw mallaw nang kadaygan, ako dili, di ta kaw ayawan maski nanang amapagguna.” ³⁰ Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Pagalaong ko kanmo, kay Pedro, na mallaw nang pakallowun di pa yang manok magatagaok nang makadwa, magalaong da kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.” ³¹ Gyagaan da ni Pedro yang pagibak, laong, “Aw patayun kaw, arag ak omonong mapapatay, di ak magalaong na buku kita nang maginagad.” Min da naan arag yang pyagalaong nang kadaygan na manga inindo ni Jesus.

Yagaampo si Jesus adto Getsemane

(Mateo 26:36-46; Lukas 22:39-46)

³² Kayan kyomadto silan sang tanaman na pyagangaranan nang Getsemane. Yagalaong si Jesus disaan sang kanaan manga inindo, laong, “Pagingkod kamo dini kaba magaampo ako.” ³³ Yang pyagaagad naan si Pedro aw si Santiago aw si Juan. Kayan yakudugkudug si Jesus, laban yamapuru. ³⁴ Kayan yaglaong yaan sang toro na asang said naan, “Laban ak yamapuru maynang mobogto da yang ginawa ko. Disini la kamo, pakatanaw kamo, ayaw kamo magkatorog.” ³⁵ Kayan yapaawatawat si Jesus kanilan, aw loob disang lopa, kayan yagampo sang Dios. Pyangayo naan daw maimo na di garo amapagguna kanaan yaning laban marisud na madatung kanaan. ³⁶ Laong naan, “Kay Ama ko, ikaw yang makaga-gaom sang kariko, ayaw pagtogotan yaning laban marisud na madatung kanak. Awgaid gosto ko, kay Ama, na yang kanmo pagbuut yang amatoman ani kanak, dili yang kanak pagbuut.”

³⁷ Pagkatapos naan magampo, magbarik si Jesus sang toro na inindo naan, kikita naan na yanagkatorog silan. Yagalaong yaan kang Pedro, “Yatorog kaw sa kadi, kay Simon? Di kaw kadi makatigkul sang todtod maski sang ka oras gaid? ³⁸ Ayaw kamo magkatorog, pangayo kamo sang tabang nang Dios antak dili kamo maboyo ni Satanas. Mangagad garo kamo sang pagbuut nang Dios, toyo wa kamo makaimo kay way abay gaom nang otaw.”

³⁹ Kayan yapaawatawat oman si Jesus aw pagampo maynang pagampo naan nang tigmad. ⁴⁰ Pagbarik oman ni Jesus sang toro na inindo naan, kitaun naan na yoman matorog silan kay laban yam-atodtod. Wa silan akatigam daw nanang

pagalaong nilan kang Jesus nang pagk-agimata nilan.

⁴¹ Katlo na pagbarik ni Jesus agkani-lan, maglaong yaan, “Yabay pa sa kadi kamo matorog? Toman da naan, kay dadatung da nang magadakup kanak. Tanawa mayo, ako na gyugual nang Anak nang otaw apadakup sang manga saraun na otaw. ⁴² Kaindug da kamo, kay yaibaw da yang yatabang sang magadakup kanak. Bay da ra kamo, magpagkita da kita kanilan.”

Yang Pagdakup kang Jesus

(Mateo 26:47-56; Lukas 22:47-53; Juan 18:3-12)

⁴³ Kaba yagasorit pa si Jesus, yadatung si Judas na kasamporo aw dow na inindo ni Jesus. Madaig yang inagad naan, yanagdara silan nang manga espada aw manga bobonal na kaoy. Yang gasogo sining manga otaw na inagad ni Judas yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod aw yang mangkatikadung nang Judio. ⁴⁴ Dadaan da pyaglaong ni Judas yang kanaan manga inagad na ayn nang arukan naan, yaan yang adakupun nilan aw dadyawa daraa adto sang manga pangoro na yagasogo kani-lan. ⁴⁵ Wakaw pagdatung ni Judas, maparabay yaan domorod kang Jesus aw paglaong, “Kay Ginoo.” Kayan yarukan naan si Jesus. ⁴⁶ Kayan dyakup si Jesus nang manga inagad ni Judas, pyapakagsun yaan nilan tagunun. ⁴⁷ Yang isa na inagad ni Jesus yakabindas sang kanaan espada, titibas naan aw kapan-gori sang sangkilid na taringa yang allang nang labaw na magampoway. ⁴⁸ Kayan yaglaong si Jesus sang yanag-dakup kanaan, “Nanga kamo yanag-dara sang manga espada aw bobonal maynang torisan yang panagdakupun mayo? ⁴⁹ Allawallaw yagaindo ako dig-surud nang templo, kayan nanga wa

mayo ako adakupa disaan? Toyo di amaimo na dili amatoman yang kariko nang sorit na pyapasolat nang Dios.” ⁵⁰ Kayan yayawan si Jesus nang kariko nang kanaan manga inindo, dyaraganan da yaan.

⁵¹⁻⁵² Aon bagong otaw disaan na arag yigiyod kang Jesus, arag garo nilan yaan dyadakup aw buku yakabloy, kay yaan gaid yang yamapoti nilan yang pyamakal naan, wakaw pagkarobas nang pyamakal naan, domaragan yaan na lobas.

Si Jesus na asang Atobangan nang manga Matikadung nang manga Judio

(Mateo 26:57-68; Lukas 22:54-55,66-71; Juan 18:13-14,19-24)

⁵³ Pagkatapos saan, daraun nilan si Jesus adto sang baray nang labaw na magampoway na si Kaipas. Yanagkatipon disaan yang kariko nang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung nang Judio aw yang manga magindoway sang balaod. ⁵⁴ Si Pedro yigiyod kang Jesus, toyo maawatawat yaan. Pagdatung ni Pedro sang baray ni Kaipas, lomasak yaan sang inarad nang baray, toyo wa apanik. Yapagobay yaan digdarum sang manga bantay sang baray, yanarang yaan disaan.

⁵⁵ Agsurud nang baray yang manga pangoro na magampoway aw yang kariko nang pangoro nang manga Judio na yanagkatipon disaan, yanagk-abaraw silan daw nana na sara yang atakun nilan kang Jesus na antak kasombong nilan antak patayun. Awgaid way kikitita nilan na sara na akaponowan nang pagpatay nilan kanaan. ⁵⁶ Maski madaig yang gatistigos di akatoowan kay wa magaonawa yang pyagalaong nilan kay podong kagaro.

⁵⁷ Wa akadogay yagalaong yang mangkagaro na tistigos, ⁵⁸ “Yani sa

agaw yang yagalaong nangaon na alanasun naan yaning dagdagu na templo na inimo nang manga otaw. Kayan pagkatapos nang torong allaw imoon naan yang lain na templo na buku nang inimo nang otaw.”⁵⁹ Toyo wa magaanawa yang pagpanistigos nini na manga otaw.

⁶⁰Kayan yimindug yang labaw na magampoway aw pagosip kang Jesus, laong, “Nanga, way akaibak mo sining sombong nang manga otaw?”⁶¹ Toyo wa iibak si Jesus. Kayan pyaglaong yaan oman nang labaw na magampoway, laong, “Ikaw agaw si Kristo na anak nang Dios na Labi?”⁶² Kayan yimibak si Jesus, laong, “Uu, ako yaan. Madatung yang allaw na akatigaman mayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw yang makagagaom sang kariko kay iki-taun mayo ako asang apit karinto nang Labi na way tatamanan nang gaom. Arag ikitaun mayo ako na magabarik ani sang donya sikun diglangit na madari nang panganod.”⁶³⁻⁶⁴ Pagdungug nang labaw na magampoway sang sorit ni Jesus, parabay lasiin naan yang kanaan dagom, kay pyapakita naan na laban lyarangutan yaan. Kayan yaglaong yaan, “Di da kita magatagad sang kadaygan pa na tistigos, kay dyumungug da natu yang kanaan sorit na pagminos naan sang Dios, kay yagalaong yaan na mayn kono kanaan yang Dios. Wakaw, onnoon da mayo yaan na otaw?” Kayan yimibak silan kariko, laong, “Angay yaan patayun.”

⁶⁵Aon digkanilan yotobad kang Jesus. Tyatampung nilan yang mata naan, kayan syombag nilan durug pyagalaong, “Tooka daw sining yosombag kanmo.” Magonawa, arag yosombag kanaan yang manga bantay kanaan.

Yagalaong si Pedro na Buku nang Inagad naan si Jesus

(Mateo 26:69-75; Lukas 22:56-62; Juan 18:15-18,25-27)

⁶⁶Aadto ra darum si Pedro, yanarang. Kikita yaan nang yakaagi disaan na bobay na sogwanun nang labaw na magampoway. ⁶⁷Pyapaunungan yaan nang bobay aw paglaong, “Arag kaw inagad nang taga Nasaret na si Jesus.”⁶⁸ Toyo wa aangun si Pedro, yaparabay yaan maglaong, “Wa ak akatigam sang pyagalaong mo daw nana. Wa ak makadarag sang kaologan naan.” Kayan kyomadto yaan sang apit nang tatakup nang inarad. ⁶⁹Toyo kikita yaan oman nang sogwanun na bobay. Yaparabay yaan na bobay maglaong sang manga otaw disaan, “Yaan na otaw yang inagad ni Jesus.”⁷⁰ Toyo yoman maglaong si Pedro, “Buku ak nang kanaan inagad.” Wa akadogay yang manga otaw disang apit ni Pedro yang yagalaong da, “Tinuud sa agaw na ikaw arag inagad ni Jesus, kay arag kaw taga Galilea.”⁷¹ Toyo yaparabay maglaong si Pedro, “Isilotan ako nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong ko na wa ak ikilara saang otaw na pyagalaong mayo kanak.”⁷² Pagkampus ni Pedro maglaong saan, maparabay magtagaok yang manok nang makadwa. Pagdungug ni Pedro sang tyagaok nang manok, kaundan naan yang pyagalaong kanaan ni Jesus na yagalaong, “Ikaw, kay Pedro, nang di pa yang manok magatagaok mallaw nang makadwa, magalaong da kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.” Kayan pyangilumuglumugan yaan nang lowa, wa yaan makatigkul, yakapagdaraw.

Si Jesus na asang Atobangan ni Pilato

(Mateo 27:1-2,11-14; Lukas 23:1-5; Juan 18:28-38)

15 Yaparabay managkatipon nang pakallowun yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang Judio aw yang manga magindoway sang balaod. Kariko nilan na manga pangoro yanagkatipon, kay managkabaraw silan daw nanang inangun nilan kang Jesus. Pagkatapos saan pabakos nilan yang buktun ni Jesus aw padaraan agkang Pilato na gobernador antak okman naan si Jesus. ²Kayan binista ni Pilato si Jesus. Yagaosip si Pilato kanaan, laong, “Ikaw kadi yang ari nang manga Judio?” Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Uu, ako sa agaw.” ³Madaig yang pyagasombong nang manga pangoro na magampoway kang Pilato bain kang Jesus. ⁴Wakaw yoman magosip si Pilato kang Jesus, laong, “Nanga dili kaw magibak? Paningug, madaig yang pyagasombong nilan kanak bain kanmo.” ⁵Wa yaan iibak, wakaw yamaburungburung laban si Pilato.

Yookman si Jesus na Apatayun

(Mateo 27:15-26; Lukas 23:13-25; Juan 18:39-19:16)

⁶Yang batasan ni Pilato kada toig aw dyomatung da yang pista na Paglabay, pyagaboroyan naan yang isa na piriso. Yang maski sini na ipiliin nang manga Judio, yaan yang aparogwaun ni Pilato. ⁷Yakatoran naan na pista yang pagpiriso sang otaw na pyagangaranan ni Barabas. Yaan yang isa na yapagkontara sang okom, yaan yang gapatay sang manga otaw nang papagtanam naan sang okom. ⁸Pagkatipon nang yatambong sang pista, komadto sang atobangan ni Pilato yang madaig na otaw antak ayoon nilan na oboroyan yang isa

na piriso, maynang batasan naan kada toig pagdatung nang pista. ⁹Yagaosip kanilan si Pilato, laong, “Gosto mayo na oboroyan ko yang ari nang manga Judio?” ¹⁰Sabo maynaan yang pagosip ni Pilato kanilan, kay kyakatigaman naan yang dumdum nang manga pangoro na magampoway disaan. Kyakatigaman naan na yapagkontara silan kang Jesus kay dakora yang kanaan gaom, wakaw syosombong yaan nilan. ¹¹Yang kariko nang manga otaw na yanagkatipon disaan pyagindo da nang manga pangoro na magampoway na si Barabas yang ayoon nilan na oboroyan, buku ni Jesus. ¹²Kayan yaglaong si Pilato sang manga otaw, laong, “Aw boroyan ko si Barabas, onnoon ko yaning otaw na pyagangaranan mayo nang ari nang manga Judio?” ¹³Gyagagaan nilan yang pagibak, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.” ¹⁴Kayan yaglaong si Pilato kanilan, “Nanga? Nanang maat na imo naan?” Kayan yagdogang yang tanog nang manga otaw, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.” ¹⁵Kay gusto ni Pilato na akaontoran yang manga otaw, wakaw byoboroyan naan si Barabas adto kanilan. Pagkatapos saan, parabut naan si Jesus nang lobid na aon makakkapig, kayan syogo naan yang manga sondaro na akarabowan si Jesus asang koros antak patayun.

Dyodogadogaan si Jesus nang manga Sondaro

(Mateo 27:27-31; Juan 19:2-3)

¹⁶Pagkatapos nilan labutun si Jesus, daraun yaan nang manga sondaro agsurud nang inarad nang baray ni Pilato kayan tyawag nilan yang kariko nang kasondarowan. ¹⁷Yiimo nang manga sondaro si Jesus maynang ari kay dyodogdoog yaan nilan. Wakaw dyadogoman nilan si Jesus nang mapora na dagom, kayan yagsarapid silan sang sok-

sokon na baragun na yiimo pudung aw pudungan sang oro naan. ¹⁸Pagkatasos saan, maparabay silan maglaong kanaan, “Kay Ginoo, ari kaw nang manga Judio.” ¹⁹Pyanagbonaran nilan yang oro ni Jesus nang baston, aw panagtojadi yaan nilan. Kayan lyomood silan asang atobangan naan nang pagdoogdoog nilan kanaan. ²⁰Pagkatasos nilan magdoogdoog kanaan, panaglobasun nilan yang mapora na dagom aw sooti nilan oman nang tyoonan naan dagom. Kayan dyara yaan nilan aglogwa antak panagkarabowan nilan asang kaoy na koros.

Si Jesus Kyakarabowan asang Koros

(Mateo 27:32-44; Lukas 23:26-43; Juan 19:17-27)

²¹Kaba yangindaran silan aglogwa nang syodad, pyagakita nilan yang taga Sirene na ama ni Alejandro aw Rupo na pyanganganan ni Simon na baya pa na yadatang sang syodad. Kay yakatoran nang pagpangindaran nilan yang pagdatung ni Simon, wakaw lyurugus nang manga sondaro si Simon papagpusanun sang koros na pyupusan ni Jesus. ²²Kayan dyara nilan si Jesus adto babaw nang tagbi na butay na pyanganganan nang Golgota. Kyaragsaan nang oro yang kaologan nang aran naan na butay. ²³Kayan pyainum garo nilan si Jesus sang inmu na dyadariyan nang mira, toyo wa yaan iinum. ²⁴Kyakarabowan nilan si Jesus asang koros, kayan tyollok nilan yang koros sang lopa. Pagkatasos saan, managripa silan daw sining makapagpanmo kanilan sang kada isa na dagom ni Jesus. ²⁵Alasnuybe nang masurum yang pagkarabo nilan kang Jesus asang koros. ²⁶Yang sombong nilan bain kang Jesus syosolat asang tupad nang babaw nang oro ni Jesus, laong nang sombong nilan, “Yani yang ari nang manga Judio.” ²⁷Aon dowang

ka torisan na arag kyakarabowan nilan asang koros, yang isa apit karinto ni Jesus aw yang isa apit kawara naan. ²⁸Kayan yatoman yang sorit na syosolat, laong, “Pyapatay yaan na yaan yang inagad naan patayun yang manga torisan.”

²⁹Yang yallabay yagadadangu na yagaodyat kang Jesus. Kayan kyuyat nilan si Jesus, laong, “Ati nimo na mageranas sang templo aw imowa oman surud nang torong allaw. ³⁰Aw matungtung yang sorit mo, panaog disang koros antak di mogto yang ginawa mo.” Maynaan yang kanilan pagodyat kang Jesus. ³¹Arag yagaodyat kanaan nang maynaan yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod. Yagalaong silan, “Yakatabang yaan sang kadaygan na manga otaw, toyo di yaan makatabang sang kanaan tyoonan lawas. ³²Aw yaan yang ari nang Israel na si Kristo, makapanaog yaan disang koros na akamatayan naan. Aw maimo naan yaan motoo ra kita kanaan.” Maski yang torisan na arag kyakarabowan asang apit ni Jesus arag yagaodyat kanaan nang maynaan.

Yang Pagbogto nang Ginawa ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Lukas 23:44-49; Juan 19:28-30)

³³Pagkaalasdosi nang allaw, sakadyap yangngitngit da yang banwa asta yagalastres nang ambong. ³⁴Pagkaalastres nang ambong, gagaan ni Jesus yang paglaong, “Eli, Eli, lama sabaktani.” Yang kaologan naan na sorit, “Dios ko, Dios ko, nanga tyatarikodan mo ako?” ³⁵Aon manga otaw na yudungug saan na sorit ni Jesus, kayan yaglaong silan, “Dagaw yagatawag yaan kang Elias na propeta nang Dios kadini.” ³⁶Pagdungug nilan saan, maparabay moti yang sang ka otaw sang espongha aw tuguma naan sang inmu kayan syaringit sang kaoy aw dadawugan naan adto

sang baba ni Jesus kay antak supsupun naan, kayan yaglaong, “Pabayai la doon, kay pagatanawan da ta gaid daw komakon si Elias na makamang kanaan disang koros.”³⁷ Kayan kyomowaaw si Jesus, kayan yomogto yang kanaan ginawa.³⁸ Pagkamatay ni Jesus, maparabay mapikas yang madakmul na sapot na pyagasarimbun sang balaan na sobay nang Dios disang templo ag Jerusalem. Pagpono digtaas mapikas yaan na sapot datang agdarum.³⁹ Yang kapitan nang manga sondaro na yagaindug asang atobangan nang koros ni Jesus yagasait sang pagkamatay ni Jesus kayan yagalaong, “Anak sa agaw nang Dios yaan na otaw.”

⁴⁰Arag aon manga bobay disaan na yanagtanaw, maawatawat silan sang koros ni Jesus. Iyan si Maria Magdalena, aw si Salome, aw yang isa na Maria na ina nang maglomom na si Jose aw si Santiago na pyagangaranan nang Santiago na mangod.⁴¹ Yani na bobay yang yamagad kang Jesus kaba aadto pa yaan sang banwa na Galilea kay tyatagapan yaan nilan pono sang pagtaod nilan kanaan. Madaig arag na kawbayan yang yamagad kang Jesus durug yapanaw yaan adto Jerusalem.

Byubutang yang Patay na Lawas ni Jesus agsurud nang Gikub

(Mateo 27:57-61; Lukas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁴²Agput da magabi ninyang allaw na pyagangaranan nang allaw na pagpangandam, wakaw kay allaw na pagpapatana yang masapit na allaw, yaparabay komadto si Jose kang Pilato.⁴³ Si Jose taga Arimatea, dungganun yaan na otaw, arag yaan pangoro nang Judio. Yabay naan tagadan yang pagpono nang pagari nang Dios disang donya. Maski yamalluk si Jose, yagaisug yaan domorod kang Pilato kayan yayo

naan yang lawas ni Jesus.⁴⁴ Yamaburungburung si Pilato kay dumdum naan na wa pa akamatay si Jesus. Wakaw tyatawag naan yang kapitan nang manga sondaro aw pagosip daw matungtung na yamatay da si Jesus.⁴⁵ Pagdungug naan sang batok nang kapitan na yamatay da si Jesus, pakamang naan kang Jose yang lawas ni Jesus.⁴⁶ Kayan pyagabili ni Jose sang madyaw na sapot na mapoti. Pagkamang naan sang lawas ni Jesus disang koros, burubudan naan yang lawas naan nang sapot. Pagkatapos saan, butang naan yang lawas ni Jesus agsurud nang gikub na inimo nang otaw sang patay, kayan pyoron naan yang dakora na bato asang baba nang gikub antak matampung. Yang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus inimo nang otaw disang kilid nang pangpang na bato.⁴⁷ Arag aadto si Maria Magdalena aw si Maria na ina ni Jose, yagatanaw silan antak katigaman nilan daw wain ubutangan si Jesus.

Yang Pagboi Oman ni Jesus

(Mateo 28:1-8; Lukas 24:1-12; Juan 20:1-10)

16 Paglabay nang allaw na pagpapatana, si Maria Magdalena aw si Salome aw si Maria na ina ni Santiago aw ni Jose, silan toro yagabili sang mangkaballo na pagadamag nilan sang lawas ni Jesus.² Masurumsurum pa, baya similat yang suga nang kaisa na allaw, maparabay silan toro komadto sang gikub na byubutangan kang Jesus.³ Kaba yangindaran silan, yanagkabarawbaraw, laong, “Sini koraw mallaw yang apapagporonon natu sang bato disang baba nang gikub antak kita makaagi?”⁴ Gapaiibaw silan asang gikub, kimita da silan na kyaowangan da yang baba nang gikub maski laban dakora yang bato na pyagatampung saan.⁵ Yaparabay silan sumu-

rud sang gikub. Agsurud kikita nilan yang tagalangit na sogwanun nang Dios, maynang kaimo nang bagong otaw. Yandagom yaan nang mapoti na dagom, yagaingkod digsurud apit karinto. Yamangkalluk yang toro na bobay. ⁶Kayan yaglaong yang tagalangit kanilan, “Ayaw kamo magkalluk. Yang tyatarok kadi garo mayo si Jesus na taga Nasaret na kyakarabowan nilan disang koros. Toyo wa da yaan dini, kay yagboi da yaan oman. Tanawa, yani kay yang byubutangan sang kanaan lawas. ⁷Unug da kamo aw batoki mayo si Pedro aw yang kariko nang inindo ni Jesus. Paglaongan mayo kanilan na yagona ra kamayo si Jesus adto Galilea, ikitaun mayo yaan adto maynang pyagalaong naan kamayo nangaon.” ⁸Pagkampus nang sorit naan, maparabay lomogwa yang toro na bobay, kayan dyomaragan silan na tyatakigan nang pagkalluk. Wa silan magasoritsorit.

Yapakita si Jesus kang Maria Magdalena

(Mateo 28:9-10; Juan 20:11-18)

⁹Mararum pakallowun nang kaisa na allow, yagaboi si Jesus kasikun matay. Ninyan na allow yomona si Jesus mapakita kang Maria Magdalena. Yaan na Maria yang pyaparogwaan ni Jesus nang pitong ka mangkaraat. ¹⁰Pagkatapos ni Jesus mapakita kang Maria, maparabay komadto si Maria sang manga inindo ni Jesus kay abatokan naan silan. Pyangilumuglumugan silan nang lowa tungud sang kamatayun ni Jesus. ¹¹Maski byabatokan silan ni Maria na yagboi da oman si Jesus kay kikita yaan naan na yakaon kanaan, wa silan otoo sang kanaan batok.

Yapakita si Jesus sang Dowang na Inindo naan

(Lukas 24:13-35)

¹²Pagkatapos saan mapakita si Jesus sang dowang na inindo naan kaba yangindaran silan. Toyo wa silan ikilara kanaan parabay. ¹³Pagkilara nilan kang Jesus, maparabay silan mori aw batoki nilan yang kadaygan na manga inindo, toyo wa silan atangkap sang kanilan batok.

Yapakita si Jesus sang Samporo aw Isa na Inindo naan

(Mateo 28:16-20; Lukas 24:36-49; Juan 20:19-23; Apostol 1:6-8)

¹⁴Pagkatapos saan, mapakita si Jesus sang samporo aw isa na inindo naan kaba yakaan silan. Syosorit naan silan kay maski yaan yang gabatok kanilan yang yikita kang Jesus pagkatapos naan magboi oman, wa silan atangkap, wa otoo sang batok kanilan na yagboi da oman si Jesus kasikun matay. ¹⁵Pagkatapos ni Jesus magsorit sang kanaan manga inindo, sogoon naan silan, laong, “Pamanaw kamo aw kadto sang kariko nang manga otaw disang karowagan nang donya aw pagbatok kamo kanilan bain sang madyaw na batok na sikun sang Dios.” ¹⁶Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yang maski sini na otaw na magapabawtismo kay yaan yang tyatangkap naan yang madyaw na batok na sikun sang Dios, yaan yang otaw na madawat sang panalangin nang Dios na way kataposan. Toyo yang maski sini na wa atangkap sang madyaw na batok na sikun sang Dios, yaan yang otaw na madawat sang silot nang Dios na way kataposan pono sang kanaan imo na maat nang Dios. ¹⁷Yang yamanarig kanak,” laong ni Jesus, “yang magaimo sang manga milagro kay silan yang kyakaaronan nang gaom nang Dios.

Wakaw silan yang magaparogwa sang manga mangkaraat sikun sang lawas nang manga otaw, tungud sang gaom nang kanak aran na ingaranan nilan. Silan yang magasorit sang yanagkatoboktobok na manga sorit na wa nilan akatigami. ¹⁸Maski makapoti silan sang tinanap, way abatiin nilan. Magonawa oman aw makainum silan sang makabbarung, di silan amaono. Yang manga sakit na adamdamun nilan magakadyaw.”

Yapakabaton si Jesus adto Langit

(Lukas 24:50-53; Apostol 1:9-11)

¹⁹Pagkatapos nang Ginoo na si Jesus maglaong sang kanaan manga inindo,

mapakabaton yaan parabay aglangit, adto sang apit karinto nang Dios, kay yaan yang makagagaom sang kariko. ²⁰Kayan yaglimpud yang manga inindonaan sang karowagan nang donya na yagabatok sang madyaw na batok na sikun sang Dios. Pyanalanginan nang Dios yang kanilan iimo na apaimo naan kanilan. Pyapakita naan yang manga milagro pinaagi kanilan antak katigaman nang abatokan nilan na matungtung sa agaw yang kanilan batok. Amen.

*Yang Madyaw na Batok bain kang
Jesu Kristo na Byabatok ni*

LUKAS

1 Ako si Lukas, ako yang gasolat kanmo, kay Teopilo. Madaig da yang yagsolat sang manga imo ni Jesus kaba gauya pa yaan dini sang kanami banwa. ²Yang syosolat nilan yang byabatok nang manga otaw na yikita sang manga imo ni Jesus anay da domatung ansining donya si Jesus. Yaan na manga otaw yang magbabatok sang pagindo ni Jesus. ³Adoon, kay Teopilo, kyatigaman da ko yang manga imo ni Jesus anay da sang pagpono kay pyagaosip ko sang manga otaw na yikita kang Jesus. Yamabasa pa ko yang manga solat nilan. Wakaw syosolat ko adoon kay adadyawun ko batokon kanmo antak mo katigaman kariko nang manga imo ni Jesus anay da sang pagpono matag yatapos. ⁴Gasolat ak kanmo antak kaw matigam na matungtung sa agaw yang byabatok kanmo nang kadaygan.

Pyapakatigam nang Tagalangit na Amawtaw si Juan na Magbawtismoway

⁵Yani yang pagpono nang batok. Kaba yagaari si Herodes dig Judea, aon otaw na pyanganganan ni Sakarias na magampoway disang templo na simbaan nang manga Judio ag Jerusalem. Si Sakarias sompaw ni Abias. Yang sakop ni Abias aw yang kadaygan na magampoway yang gadomara sang pagsimba nang manga Judio. Yang asawa ni Sakarias si Elisabet. Yang kamonaan ni Elisabet arag magampoway disang templo nang manga Judio. ⁶Si Sakarias aw si Elisabet, podo madyaw nang Dios yang kanilan imo. Yangagad silan sang kariko nang manga pagindo nang Dios. ⁷Matadung

da si Sakarias, boyag da si Elisabet. Wa manganak silan kay yakaraon si Elisabet.

⁸Dyomatung da yang allow na si Sakarias aw yang manga inagad naan yang yagadomara sang simisimbaay. ⁹Aon batasan na syosonod nilan, pipili yang marasak sang sobay na ampowanan sang Dios disang templo. Ninyan na allow si Sakarias yang yamapili. Wakaw yarasak yaan sang apit surud na ampowanan sang Dios na magasonog sang insenso na maynang torob. ¹⁰Kaba si Sakarias yagasonog sang insenso agsurud nang ampowanan sang Dios, yanagampo yang magkadaig na otaw asang apit gangaan. ¹¹Pagkatigam ni Sakarias iyan da disang apit karinto nang pyagasonogan sang insenso yang tagalangit na sogwanun nang Dios. ¹²Pagkita ni Sakarias sang tagalangit aratan yaan, yamalluk yaan. ¹³Kayan yaglaong kang Sakarias yang tagalangit, “Ayaw magkalluk, kay Sakarias, kay dyudungug nang Dios yang pagpangayo mo kanaan. Yang kanmo asawa, manganak. Usug yang isu, pagngarani yaan ni Juan. ¹⁴Aw mawtaw yaan, laban kaw magauma. Madaig yang manga otaw na arag managuma kay yamawtaw yang kanmo anak. ¹⁵Kay yagalaong yang Dios na maturus na otaw mallaw yang kanmo isu. Pagkawtaw dakman nang isu mo, maparabay magbaya kanaan yang Balaan na Espirito. Dili yaan iminum sang inmun aw maski nana na makarango. ¹⁶Apaoriin naan yang madaig na manga Judio adto sang Dios antak mangagad silan oman sang Dios na kanilan Ginoo, di da silan misimba sang manga diosdios. ¹⁷Apapagonaun yaan nang Dios sang kanaan Anak na madatung asining donya. Laban pagabayaan nang Balaan na Espirito yang kanmo anak. Dagdaguy yang gaom naan, maynang gaom ni Elias na propeta nang Dios kadini. Ma-

gaindo yaan sang manga taganak aw anak antak magori yang kanilan pagilugun. Magaindo yaan sang manga otaw na manga soplado antak silan mangagad sang pagindo nang manga otaw na matarong. Yang pagaindo naan sang manga otaw yang pagpaandam sang kanilan ginawa antak silan tomangkap sang kanilan Ginoo na madatung.”

¹⁸Kayan yaglaong si Sakarias sang tagalangit, “Monnonong pagkatoman nang pyagalaong mo na matadung da man ako aw yang asawa ko, boyag da?” ¹⁹Yimibak yang tagalangit, laong, “Ako si Gabriel na iyan sang atobangan nang Dios. Yang Dios yang gasogo kanak na magapakatigam kanmo sining amapagguna na madyaw. ²⁰Madatung yang allaw na amatoman yang pyagalaong ko kanmo, toyo ikaw na wa otoo sang pyagalaong ko, amabubu da kaw, di da kaw makapagsorit matag amatoman yaning byabatok ko kanmo.” Maynaan yang batok nang tagalangit kang Sakarias.

²¹Yang manga simisimbaay diglogwa yabay silan magtagad sang paglogwa ni Sakarias. Yamatingara silan kay laban yadogay yaan digsurud nang ampowanan sang Dios. ²²Paglogwa ni Sakarias, mapagbaraw garo yaan sang simisimbaay toyo wa da makapagsorit. Gaid da naan tolli yang ampowanan sang Dios, kyatigaman da nang manga simisimbaay na aon pyapakita nang Dios kang Sakarias.

²³Pagkatapos nang manga allaw nang gawbuk ni Sakarias disang simbaan, mori yaan asang kanaan baray. ²⁴Wa akadogay yaglawan da si Elisabet na asawa ni Sakarias. Surud nang limang boran yatingun si Elisabet digbaray maguya, wa apanaw. ²⁵Yamapanumdum yaan sang Dios, laong, “Tyatabangan ak nang Dios, yanganak da ako. Wa day makapaglaong kanak na ako yakaraon.”

Pyapakatigam nang Tagalangit na Amawtaw si Jesus

²⁶Nang kaunum na boran nang kabdus ni Elisabet, yoman sogoon nang Dios si Gabriel na kanaan sogwanun na tagalangit. Pyapakadto yaan sang barrio na Nasaret na sakop nang Galilea. ²⁷Kay aon abatokon nang Dios sang daraga na wa pa akapoti nang usug na pyanganganan ni Maria. Si Maria, tawas ni Jose na sompaw ni Dabid na ari kadini nang manga Judio. ²⁸Pagkaon ni Gabriel kang Maria, laong, “Laban kaw, kay Maria, kyakabuutan nang Dios. Yabay kaw agadan nang Dios.” ²⁹Pagdungug ni Maria saan, yaratan yaan. Wa yaan makadarag sang kaologan nang pyagalaong nang tagalangit. ³⁰Kayan yaglaong kang Maria yang tagalangit, “Ayaw magkalluk, kay Maria, ikaw yang kyakabuutan nang Dios. ³¹Magalawan kaw, usug yang isu mo, aw mawtaw, pagngarani yaan ni Jesus. ³²Maturus na otaw yaan, paganganganan yaan nang Anak nang Dios na Lyomabi. Apagpangoroan yaan nang Dios sang banwa nang kanaan kamonaan na si Dabid. ³³Yaan yang magaari nang way kataposan sang manga kapongan ni Jakob. Way kataposan nang kanaan pagpangoro sang kariko nang otaw.” ³⁴Gaosip si Maria, laong, “Monnono yang pagpanganak ko na wa pa ak pagaiipidan nang yatawas kanak?” ³⁵Yimibak yang tagalangit, laong, “Akaniyan kaw nang Balaan na Espirito, pagabayaan kaw nang gaom nang Dios na Lyomabi, matamo yang isu mo paganganganan nang pollayon pinasay, way sara. Anak nang Dios yaan. ³⁶Dumduma yang arayon mo na si Elisabet. Maski boyag da yaan yagalawan. Yang kanaan isu, arag usug. Kaunum nini na boran yang kabdus ni Elisabet na pyaganganganan nangaon nang yakaraon.

³⁷ Kariko nang gosto nang Dios na imoon naan, arag amaimo.” ³⁸ Kayan yaglaong si Maria, “Ako, kanang Dios da. Madyaw ko na amaimo digkanak yang kanmo pyagalaong.” Kayan yomanaw yang tagalangit.

Yakadto si Maria kang Elisabet

³⁹ Wa akadogay yanipud si Maria kayan yomanaw. Yapakaanug magtokod sang kabutayan na banwa ni Elisabet. Yakadto yaan sang barrio na sakop nang Judea. ⁴⁰ Pagdatung naan sang baray ni Sakarias, magpabati yaan kang Elisabet. ⁴¹ Pagdungug ni Elisabet kang Maria na gatawag, magginuk yang kanaan kab-dus. Kayan pyagbayaan si Elisabet nang Balaan na Espirito. ⁴² Gyagagaan naan yang paglaong kang Maria kay laban yaan gauma, laong, “Laban kaw, kay Maria, kyakabuutan nang Dios. Yang kanmo anak laban kyakabuutan nang Dios. ⁴³ Kyakabuutan ak nang Dios kata-gaan isingani kaw na ikaw yang ina nang kanak Ginoo. ⁴⁴ Pagdungug ko sang pagtawag mo, magginuk yaning kab-dus ko, arag yaan yagauma. ⁴⁵ Bading kadyaw nang ginawa mo na yotoo kaw na amatoman yang pyapabatok kanmo nang Dios.”

Yang Pyagalaong ni Maria na Yagabantog sang Dios

⁴⁶ Kayan yaglaong si Maria, “Laban dagdagu yang pagpanumdum ko sang Dios na kanak Ginoo. ⁴⁷ Laban madyaw yang kanak ginawa kay yang Dios yang kanak Mallorowas. ⁴⁸ Maski buku ak nang dungganun, ako yang yamapili nang Dios na kanaan otaw. Pagpono adoon, kariko nang manga otaw magalaong, kyakabuutan si Maria nang Dios. ⁴⁹ Laban dagdagu yang manga imo nang Dios kanak. Yang Dios yang makaga-gaom, podo madyaw yang kariko nang imo naan. ⁵⁰ Laban yaan yamallaat sang

manga otaw na yangagad kanaan pagpono sang mona pa na manga otaw tigkan sang manga tipaori. ⁵¹ Pyapakita nang Dios yang kanaan gaom na dakora kay kariko nang mangkaambog na otaw na yanagparabi, pyapakullud nang Dios. ⁵² Yang manga ari, kyakamangan nang Dios sang kanilan pagkapangoro, kayan yatagan naan nang gaom yang wa mag-aparabaw. ⁵³ Yang yamangkaukud yata-gan nang Dios nang manga madyaw na pagatag. Yang kyakaaronan na wa akaukud, pyapaori nang Dios na way dara kay way gosto nilan sang kanang Dios pagatag. ⁵⁴ Tyatabangan kita naan na kanaan manga otaw na manga Israel kay wa yaan makaringaw sang saad naan sang kanatu kamonaan. ⁵⁵ Pagpono kang Abraham arigkan sang kanaan kaponganan, yabay kallaatan nang Dios.” Yaan yang pagkapanumdum ni Maria sang Dios. ⁵⁶ Aon torom boran ni Maria maguya digkang Elisabet, kayan yomori asang kanaan taganak.

Yang Pagkawtaw ni Juan na Magbawtismoway

⁵⁷ Kayan kyawtawan si Elisabet, usug yang kanaan isu. ⁵⁸ Yang manga simbaray aw kaarayonan ni Elisabet, byabato-kan na kyakallaatan si Elisabet nang Dios, aon day anak. Arag yanaguma silan.

⁵⁹ Batasan nang manga Judio, na yadatang sang warong gabi nang isu, tyotopo, wakaw nang kawarong gabi nang isu ni Sakarias, yadatang yang manga arayon nilan, otopoon da yang isu. Pagangaranan garo nilan yang isu ni Sakarias kay yaan yang aran nang kanaan ama. ⁶⁰ Awgaid laong ni Elisabet, “Dili pagangaranan yani ni Sakarias, yang aran naan si Juan.” ⁶¹ Laong nilan kang Elisabet, “Way aran nang manga arayon mo na Juan. Batasan ta na yang aran nang arayon yaan yang pa-

gangaran sang isu.”⁶² Kayan yomato-bang silan kang Sakarias, sisingyasan nilan daw sini yang pagangaran sang isu.⁶³ Kayan yangayo si Sakarias sang solatanan kay wa yaan makapagsorit. Pagkamang naan sang solatanan, solat naan, “Yang aran nang isu si Juan.” Pagbasa nilan saan laban yamaburung-burung silan.⁶⁴ Kapagsolat dakman ni Sakarias sang aran nang isu, maparabay yaan makapagsorit. Laban yamapanumdum yaan sang Dios.⁶⁵ Yang manga simbaray ni Sakarias, yanagdumdum na yaan na imo kang Sakarias kaburungan na imo. Yabay nilan panagbarawun yaan. Kariko nang yanaguya asang kabutayan ag Judea arag yudungug sang pagkawtaw ni Juan.⁶⁶ Yanagdumdum silan sang dyudungug nilan. Kyakatigaman nilan na yagadan yaan nang gaom nang Dios. Yanaglaong silan, “Nana koraw mallaw yang akainangan nining anak ni Sakarias?”

Pyapakatigam ni Sakarias yang Inangun nang Dios

⁶⁷ Pyagabayaan si Sakarias nang Balaan na Espirito kayan yagbatok yaan sang pyagalaong kanaan nang Dios, laong,⁶⁸ “Kariko natu na manga Israel, amapanumdum kita sang kanatun Dios na Lyomabi. Tyatabangan kita nang Dios antak di da magbuut kanatu yang kanatu kontara.⁶⁹ Pyapakani kanatu nang Dios yang Tomatabang kanatu na makagagoom. Sompaw yaan ni Dabid na sogwanun nang Dios.⁷⁰ Yani yang pyapabatok kadini nang Dios sang kanaan manga propeta, laong,⁷¹ ‘Atabangan ta kamo antak di da kamo karopigan nang kamayo kontara. Apaawatun ta kamo sang kariko nang yamaraat kamayo.’⁷² Kay syasaad nang Dios na akallaatan yang kanatu kamonaan. Dili yaan makaringaw sang manga saad naan kanilan.⁷³⁻⁷⁵ Yani yang saad nang Dios

kadini kang Abraham na kamonaan ta, laong nang Dios, ‘Atabangan ta kamo na di da kamo olopigan nang kamayo kontara na gabuut kamayo antak kaba aani pa kamo sang donya, magaara-gad kamo kanak nang way pagkalluk sang kamayo manga kontara, na antak ak kimita kamayo na laban matarong kamo na way imo mayo na maat.’”

⁷⁶ Kaba pyagabayaan si Sakarias nang Balaan na Espirito, yagalaong yaan sang isu, “Ikaw, kay tin, yang pagangaranan nang Dios nang propeta nang Lyomabi, ikaw yang pyapagona sang kanatu Ginoo na Dios. Ikaw yang magapaandam sang manga otaw antak maningug silan aw domatung yaan.⁷⁷ Ikaw yang magapakatigam sang manga otaw na pagasakopon silan nang Dios aw mangayo silan adto sang Dios nang pasaylo sang kanilan manga sara,⁷⁸ kay laban yamallaat yang Dios kanatu. Apakaniin naan kanatu yang Mallorowas kanatu na makalingat sang kanatu manga sara.⁷⁹ Aallagan naan yang asang kangitngitan na wa akatigam magimo sang madyaw nang Dios antak matigam sang paagi nang Dios na makapagkadyaw sang kanatu ginawa.” Maynaan yang pyapagsorit nang Dios kang Sakarias.

⁸⁰ Yabay tomorin yang anak ni Sakarias. Laban yaan yamanarig sang Dios. Dagdagu ra yaan, gauya yaan nang sayda naan sang manga banwa na way maguya. Wa yaan akaon sang banwa na madaig yang otaw matag dyomatung yang allaw na magaindo da yaan sang arag silan Judio sang sorit nang Dios.

Yang Pagkawtaw ni Jesus

(Mateo 1:18-25)

2 Kadini nang si Agosto yang labaw na pangoro nang manga banwa, gasogo yaan na magapalista kariko nang maguya sang manga banwa na sakop

naan. ²Yang mona na pagpalista nilan, si Kirenio yang gobernador sang banwa na Siria. ³Yanagsipagori yang manga otaw sang kanaan kanaan banwa kay mag-apalista silan disang banwa na kanang kamonaan nilan. ⁴Si Jose yapanaw dig Nasaret na sakop nang Galilea, pagkurug adto sang barrio na Betlehem na sakop nang Judea na sakop kadini ni Dabid na ari nang manga Judio. Yakadto si Jose Betlehem, magapalista na som-paw yaan ni Dabid. ⁵Yamagad si Maria ni Jose na tomatawas kanaan, magapalista silan. Marongko da si Maria. ⁶Kaba aadto silan dig Betlehem, pagaayudan si Maria, akawtawan da. ⁷Pagkawtaw nang isu naan, usug, panganay na anak ni Maria. Pyopotos yaan nang kukumu kayan pyaklang disang kaananan nang baka. Asaan silan magakorang sang uyaanan nang manga ayup kay wa day kyakapagkorangan nilan asang baray na koranganan nang domadatung, yakmo da nang otaw.

Yang manga Bantay sang manga Karnero aw yang manga Tagalangit

⁸Aon manga magbantayay sang manga karnero disaan na banwa. Yabay silan magbantay nang gabi sang manga karnero adto sang panamsaman. ⁹Pagkatigam nilan, dyomatung da yang tagalangit na sogwanun nang Dios. Bading kaallag nang Dios disining makilibot nilan. Laban yamalluk yang manga magbantayay. ¹⁰Yagalaong kanilan yang tagalangit, “Ayaw kamo magkalluk. Yakani ako na magabatok ak kamayo sang madyaw na batok na pagauma nang kariko nang otaw. ¹¹Kay adoon na gabi disadtong banwa ni Dabid, yamawtaw yang maglilingat sang manga imo mayo na maat nang Dios. Yaan si Kristo na pinili nang Dios na magaari sang karowagan nang banwa. ¹²Aw komadto kamo sang

uyaanan nang baka asang barrio, yaan yang ikilaraan mayo sang byabatok ko kamayo, yang ikitaun mayo yang bago na isu na pyopotos nang kukumu aw paklaga disang kaananan nang baka.”

¹³Kayan sakadyap da dyomatung yang magkadaig na manga tagalangit na inagad nang yapagbaraw sang magbantayay. Kyakaatupan yang langit nang kadaig nilan. ¹⁴Yamapanumdum silan sang Dios, laong, “Amapanumdum kita sang Dios na adto langit magauya. Kay pyapakani naan sang donya yang Tomatabang na magapakadyaw sang ginawa nang manga otaw na yakaontol sang Dios.”

¹⁵Pagori nang manga tagalangit adto sang paguya nang Dios, managkabarawbaraw yang manga magbantayay sang karnero, laong, “Bay da, dato kita Betlehem, atanawun ta yaning pyapakatigam kanatu nang Dios.” ¹⁶Yapakaanug silan komadto sang barrio, yakadto sang uyaanan nang baka. Kikita nilan asaan si Maria aw si Jose aw yang isu na pyapaklang disang kaananan nang baka. ¹⁷Pagkita nilan sang isu, batokon nilan yang pyagalaong kanilan nang tagalangit bain sang isu. ¹⁸Kariko nang byabatokan nang manga magbantayay, yamailimilim. ¹⁹Si Maria, byubutang naan sang kanaan ginawa yang kanilan batok, yabay naan dumdumun yaan na manga imo. ²⁰Kayan yomori yang manga magbantayay adto sang panamsaman. Yanagpasalamat silan sang Dios sang dyudungug nilan aw yang kikita nilan. Yamatoman yang byabatok kanilan nang tagalangit.

Si Jesus yang Pyagangaran sang Isu

²¹Waro pang allow na yamawtaw yang isu, otopoon da kay yaan yang batasan nang manga Judio. Pyagan-garanan nilan yaan ni Jesus kay yaan

yang aran na pyagalaong nang tagalangi nang wa pa yang isu pagalawanan.

Yaatag si Jesus sang Dios adto sang Templo

²² Aon pyapagindo nang Dios kang Moises kadini na yang bobay na bago kawtawan dili makaslud nang templo nang manga Judio aw wa pay pyapatay disang templo na ayup na pagpasalamat naan sang Dios. Pagdatung nang allaw na imoon da ni Jose aw ni Maria yang pyagaindo ni Moises, komadto silan Jerusalem, gadara kang Jesus asang simbaan kay aatag nilan sang Dios yang isu. ²³ Pyangagadan nilan yang pagindo nang Dios sang manga Judio na laong, “Yang kamayo panganay na usug, aatag mayo sang Dios kay yaan yang magaaragad sang Dios.” ²⁴ Arag pyangagadan nilan yang pagindo nang Dios sang manga bobay na bago kawtawan na yang pagpasalamat nilan na apapatay disang simbaan yang dowam book na manatad aw buku nang manatad, yang dowam book na impis nang salampati.

²⁵ Dig Jerusalem, aon otaw na pyanganganan ni Simeon. Madyaw yang batasan naan, yang Dios yang pyagadakora sang ginawa naan. Yabay naan tagadan yang pagdatung nang pinili nang Dios na magatabang sang manga Judio antak di da silan lopigan nang kanilan manga kontara. Yabay si Simeon pagbayaan nang Balaan na Espirito. ²⁶ Pyapakatigam kang Simeon nang Balaan na Espirito na di yaan apakamatayun kinaba di yaan kimita sang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang banwa. ²⁷ Yaan na allaw yakadto si Jose aw si Maria sang templo, pyapakadto sang templo si Simeon nang Balaan na Espirito na gabaya kanaan. Yusurud si Jose aw si Maria na gadara kang Jesus kay otomanun nilan yang pagindo kanilan nang Dios. ²⁸ Pagkita ni

Simeon sang isu, sipitin naan, kayan yapanumdum sang Dios, laong, ²⁹⁻³¹ “Kay Dios na Lyomabi, yatoman da adoon yang saad mo kanak. Maski kano pabogtoon yang kanak ginawa, madyaw ko. Gauma adoon yang kanak ginawa kay kinita da ko yaning syosogo mo asining donya na pipili mo kadini na antak yaan tomabang sang kariko nang otaw. ³² Yaatag mo yaning isu, kay yaan yang amallag sang ginawa nang manga otaw na buku nang Judio antak silan matigam sang kanmo paagi. Abantogon yang kanmo manga otaw na taga Israel pinaagi sini na isu.” Maynaan yang pagkapanumdum ni Simeon sang Dios. ³³ Yang manga taganak ni Jesus yamailimilim sang pyagalaong ni Simeon na imoon ni Jesus. ³⁴ Kayan yampo silan ni Simeon sang Dios, yaayo sang Dios yang madyaw kanilan. Yagalaong yaan kang Maria, “Yaning isu yang pinili nang Dios na mapagsoway sang manga Judio. Ayn nang mangagad kanaan, amaboi nang way kataposan. Yang magadili kanaan, isilotan nang Dios. Ikilaraun na agadan yaan nang Dios awgaid madaig yang mosopak kanaan. ³⁵ Kay apakatigam naan yang dumtum nang manga otaw, yang dumtum nilan na wa nilan apakatigaman sang kadaygan. Ikaw na ina naan, laban kaw mallow amauruk sining anak mo, maynang lyorogaloga nang tuklu yang ginawa mo.” ³⁶ Aon boyag disang templo na propeta nang Dios na ipan magbatok sang pyapabatok kanaan nang Dios. Yang aran naan si Ana. Anak yaan ni Panuel na sompaw ni Aser. Pitong katoig da naan mapagtukud sang kanaan bana kayan yabaro. Adoon giboyagan da yaan, kawarowan aw opat na ka toig. ³⁷ Wa yaan apanaw asang templo, allawgabi yamanumdum yaan sang Dios, ipan yaan magdili sang pagkaan, yabay yaan magampo sang

Dios. ³⁸Yaan na allow, nang pagdara nilan kang Jesus asang templo, iyan disaan arag si Ana. Yodorod yaan kanilan kayan yapanumdom yaan sang Dios tungud sang isu. Yabay naan batokon yang isu sang kariko nang otaw na gatagad sang pagtabang nang Dios sang manga Judio na antak silan boroyan sang kanilan manga kontara.

Yang Pagori nilan adto Nasaret

³⁹Pagkatapos tomanun ni Jose aw ni Maria yang kariko nang pagindo nang Dios bain sang isu na baya mawtaw, mori silan adto sang kanilan pyagauyaan na Nasaret na sakop nang Galilea. ⁴⁰Asaan da yabay tomorin yang isu, kusugan da yaan. Laban da ungdan yaan. Yabay yaan tabangan nang Dios.

Yang Isu na si Jesus asang Templo

⁴¹Kada toig, yang taganak ni Jesus yakadto Jerusalem, yatambong sang pista nang manga Judio na pyaganaranan nang Paglabay. ⁴²Yagapista yang manga otaw ag Jerusalem wakaw yoman komadto yang taganak ni Jesus. Si Jesus, yamagad nilan, sapamporo aw dow na ka toig yang idad naan. ⁴³Pagkatapos nang pista, mori yang taganak ni Jesus. Toyo si Jesus wa aagad, yabay maguyauya dig Jerusalem. Wa silan akatigam na si Jesus wa aagad. ⁴⁴Dumdum nilan na yamagad si Jesus nang kanilan arayon mori adto sang kanilan banwa. Yabay silan manaw asta yagabi. Kayan yaanap nilan si Jesus disang kanilan manga arayon aw manga kailog. ⁴⁵Awgaid wa nilan ikitaa si Jesus. Pagkamasurum, yoman silan magbarik ag Jerusalem kay yabay nilan anapun si Jesus. ⁴⁶Sang allow nilan maganap dig Jerusalem, wa nilan ikitaa. Pagkamasurum asaan nilan ikitaa sang templo. Yomobay yaan nang manga magindoway disang tem-

plo magingkod, yaningug yaan sang kanilan pagindo, yagaosip yaan kanilan. ⁴⁷Kariko nang yudungug kang Jesus, yamailimilim kay yatigam si Jesus mibak sang pagosip kanaan nang manga magindoway. ⁴⁸Pagkita kanaan nang taganak naan, mangkailimilim silan kay yomobay yaan sang manga dungganun na magindoway. Gaosip kanaan yang ina naan, laong, "Nanga kaw, kay tin. Laban kami yamaundug na yabay kami maganap kanmo." ⁴⁹Yimibak si Jesus kanilan, laong, "Wa kadi kamo akatigam na kinaanglan magauyauya ak disining baray nang kanak Ama? Nanga wa kamo maparabay kani?" ⁵⁰Yang taganak naan, wa makadarag sang kaologan nang pyagalaong naan kanilan.

⁵¹Kayan yomagad si Jesus nilan, yomori ag Nasaret. Disaan yabay yaan mangagad sang sogo kanaan nang kanaan ama aw ina. Yang kanaan ina, yabay magdumdom sining manga imo ni Jesus na madyaw nang ginawa naan. ⁵²Yabay tomorin si Jesus, yagadogang yang katigaman naan. Madyaw yaan nang Dios. Madyaw arag yaan nang arag otaw.

Yagababatokon si Juan na Magbawtismoway

(Mateo 3:1-12; Markos 1:1-8; Juan 1:19-28)

3 Pagkamatay ni Agosto na labaw na pangoro sang kariko nang banwa na sakop nang Roma, yaan yang yasapit kanaan magpangoro si Tiberio. Sapamporo aw lima na ka toig magpangoro yaan dig Roma, si Ponsio Pilato yang gobernador sang banwa na Judea, si Herodes yang pangoro sang banwa na Galilea, yang mangod ni Herodes na si Pelipe yaan yang pangoro sang manga banwa na Iturea aw yang Trakonite, si Lisaniyas yang pangoro sang banwa na Abilena. ²Yang manga labaw na maga-

mpoway sang templo nang manga Judio si Anas aw si Kaipas. Nginyan na manga allaw, si Juan na anak ni Sakarias, yagauya sang banwa na way maguya, kayan syogo yaan nang Dios na magaindo sang manga Judio. ³Wakaw yagarimpud yaan magpanawpanaw disang madaig na manga banwa na masaid sang tobig na Jordan. Yani yang yabay naan batokon sang manga otaw, laong, “Ayaw da magimo sang maat nang Dios na manga imo, pagpabawtismo kamo disang tobig antak apasayloon kamo nang Dios sang kamayo sara.” ⁴Yang yinang ni Juan yang pagkatoman sang syosolat kadini ni Isaias na propeta nang Dios, laong, “Aon otaw disang banwa na way maguya na magalaong sang manga otaw na makadto kanaan, laong, ‘Pangandam kamo kay madatung yang Ginoo na makagagaom, dadyawa mayo yang agiin naan.’ ⁵Pagsiling kamo nang maggawbukay sang karasada. Yang manga pyaglinowan, apaballukan. Yang manga garab aw manga butaybutay, apadolyang antak makaratagan, yang manga daran na gakabakongbakong, otoridin, yang manga yamangkarusub, apabogsokan nang lopa antak mapatag. Maynaan yang pagandam mayo sang ginawa mayo, ⁶antak kariko nang otaw mikita sang Tomatabang kanilan na pinili nang Dios.” Maynaan yang syosolat kadini ni Isaias, si Juan yang yagpakatigam da.

⁷Allawallaw yadatung kang Juan yang magkadaig na otaw na magapabawtismo toyo yagaindo si Juan kanilan, laong, “Kamo na maynang batasan nang tinanap, maski magapabawtismo kamo, aw di mayo ayawan yang manga imo mayo na maat nang Dios, isilotan kamo nang Dios aw domatung yaan. ⁸Imowa mayo yang madyaw nang Dios antak katigaman na yayawan da mayo yang manga

imo na maat. Maski sompaw kamo ni Abraham, ayaw kamo magdumdum na dili kamo adamanan nang Dios sang imo mayo na maat. Kay yaning manga bato disini, aw gosto nang Dios imoon manga sompaw ni Abraham, amangkaimo. ⁹Yani yang pananglitan ko kamayo antak kamo matigam sang imoon nang Dios kamayo. Maynang pagpoti sang atsa pilaun yang kaoy, maynaan yang pagokom nang Dios kamayo. Maski nana na kaoy na wa obonga nang madyaw, ipilaun, kayan yontog sang atoron.” Maynaan yang pagindo ni Juan sang manga otaw.

¹⁰Kayan yagosip silan kang Juan, laong, “Nanang inangun nami antak di kami nang Dios silotan sang manga imo nami na maat naan?” ¹¹Yimibak si Juan kanilan, laong, “Yang otaw na aon dowang urad na dagom, aatag naan yang sang urad sang way dagom. Aw yang aon pagkaan, atagan yang way pagkaan.” ¹²Yang manga otaw na manokot sang miyoras arag yisingadto kang Juan, arag magapabawtismo. Gaosip silan, laong, “Kay magindoway, nanang inangun nami?” ¹³Yimibak si Juan kanilan, laong, “Aw manokot kamo sang miyoras, yaan gaid yang sokota yang matungtung na bayad. Ayaw pagdogangi.” ¹⁴Yang manga sondaro arag gaosip kang Juan, laong, “Na kami, nanang inangun nami?” Yimibak si Juan kanilan, laong, “Ayaw pagigusa yang manga otaw na antak kamo atagan nang sapi. Ayaw magpangimoimo sang otaw antak kamo atagan nang sapi. Ayaw da magpakaungud na odogangan pa abay yang bayad kamayo.”

¹⁵Yang manga otaw na yaningug sang pagindo ni Juan, gadumdum na amalug domatung yang pinili nang Dios na magaari sang karowagan nang banwa wakaw gadumdum silan daw si Juan agaw yang pinili nang Dios. ¹⁶Wakaw

yagalaong si Juan kanilan, “Tobig yang pyagabawtismo ko kamayo. Awgaid aon otaw na madatung na laban labaw pa kanak. Yaan yang pagabawtismo naan kamayo yang Balaan na Espirito aw atoron. Dakora yang kanaan katungud labaw pa sang kanak katungud, wakaw wak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos kay ako yang laban obos kanaan. ¹⁷ Aw domatung yaan, otobokon naan yang yangagad kanaan aw toboka yang wa mangagad kanaan. Maynang yagtaap yaan sang omay, tipud naan yang ingas aw dayawa naan asang pool. Yang tipig obogsok naan adto sang atoron. Yaan na atoron di magkamatay.”

¹⁸ Madaig pa yang manga pagindo na madyaw na pyapabatok nang Dios kang Juan na yabay naan batokon sang manga otaw na antak magandam sang pagdatung nang pinili nang Dios. ¹⁹ Maski si Herodes na pangoro saan na banwa, arag syasagda ni Juan kay yaagaw ni Herodes yang kanang mangod naan asawa na si Herodias. Madaig pa yang manga imo ni Herodes na maat na yabay ni Juan sagdaun. ²⁰ Kayan pyapiriso ni Herodes si Juan. Madaig yang imo ni Herodes na maat, yaan yang laban maat yang pagpiriso naan kang Juan.

Yang Pagbawtismo kang Jesus

(Mateo 3:13-17; Markos 1:9-11)

²¹ Nang wa pa ipirisowa si Juan, yabay magbawtismo sang manga otaw. Arag da si Jesus byawtismowan ni Juan. Kaba gaampo si Jesus, kyakaowangan yang langit ²² kayan kyumunsad yang Balaan na Espirito agkanaan, maynang pagkunsad nang salampati. Kayan yaparabay magsorit yang Dios diglangit na yagalaong adto kang Jesus, “Ikaw yang bogtong na Anak ko na laban ko karugunan. Kariko nang manga imo mo, arag madyaw ko.”

Yang Kamonaan ni Jose na Bana nang Ina ni Jesus

(Mateo 1:1-17)

²³ Baya katlowan na ka toig yang idad ni Jesus, yangindo da yaan sang manga otaw. Ungud nang manga otaw na anak ni Jose si Jesus. Si Jose anak ni Heli. ²⁴ Si Heli anak ni Matat. Si Matat anak ni Lebi. Si Lebi anak ni Melki. Si Melki anak ni Jana. Si Jana anak ni Jose. ²⁵ Si Jose anak ni Matatias. Si Matatias anak ni Amos. Si Amos anak ni Nahum. Si Nahum anak ni Esli. Si Esli anak ni Nagai. ²⁶ Si Nagai anak ni Maat. Si Maat anak ni Matatias. Si Matatias anak ni Semei. Si Semei anak ni Jose. Si Jose anak ni Joda. ²⁷ Si Joda anak ni Joana. Si Joana anak ni Resa. Si Resa anak ni Sorobabel. Si Sorobabel anak ni Salatiel. Si Salatiel anak ni Neri. ²⁸ Si Neri anak ni Melki. Si Melki anak ni Addi. Si Addi anak ni Kosam. Si Kosam anak ni Elmodam. Si Elmodam anak ni Er. ²⁹ Si Er anak ni Josue. Si Josue anak ni Elieser. Si Elieser anak ni Jorim. Si Jorim anak ni Matat. Si Matat anak ni Lebi. ³⁰ Si Lebi anak ni Simeon. Si Simeon anak ni Juda. Si Juda anak ni Jose. Si Jose anak ni Jonan. Si Jonan anak ni Eliakim. ³¹ Si Eliakim anak ni Melea. Si Melea anak ni Mainan. Si Mainan anak ni Matata. Si Matata anak ni Natan. Si Natan anak ni Dabid. ³² Si Dabid anak ni Jese. Si Jese anak ni Obed. Si Obed anak ni Boos. Si Boos anak ni Salmon. Si Salmon anak ni Naason. ³³ Si Naason anak ni Aminadab. Si Aminadab anak ni Admin. Si Admin anak ni Arni. Si Arni anak ni Esrom. Si Esrom anak ni Pares. Si Pares anak ni Juda. ³⁴ Si Juda anak ni Jakob. Si Jakob anak ni Isaak. Si Isaak anak ni Abraham. Si Abraham anak ni Tare. Si Tare anak ni Nakor. ³⁵ Si Nakor anak ni Serug. Si Serug anak ni Ragaw. Si Ragaw anak ni Peleg. Si Peleg anak

ni Eber. Si Eber anak ni Sala. ³⁶Si Sala anak ni Kainan. Si Kainan anak ni Arpaksad. Si Arpaksad anak ni Sem. Si Sem anak ni Noe. Si Noe anak ni Lamek. ³⁷Si Lamek anak ni Matusalem. Si Matusalem anak ni Enok. Si Enok anak ni Jared. Si Jared anak ni Mahalaleel. Si Mahalaleel anak ni Kainan. ³⁸Si Kainan anak ni Enos. Si Enos anak ni Set. Si Set anak ni Adan. Si Adan pyanganganan nang anak nang Dios kay yang Dios yang yagaimo kanaan.

Titigi ni Satanas si Jesus daw Mangagad sang Kanaan Sogo daw Dili

(Mateo 4:1-11; Markos 1:12-13)

4 Pagkabawtismo kang Jesus disang tobig na Jordan, manaw yaan disaan. Pyagbayaan da yaan nang Balaan na Espirito. ²Pyagabuutan si Jesus nang Balaan na Espirito na makadto yaan sang banwa na way maguya. Surud nang kapatatan na allaw si Satanas na pangoro nang mangkaraat yabay magtigi kang Jesus daw mangagad yaan daw dili sang sogo ni Satanas. Dungan yagauya si Jesus disaan na banwa, wa akaan. Laban da yaan yagutum pagkatapos nang kapatatan na allaw.

³Kayan yaglaong si Satanas kang Jesus, “Kay Jesus, kay ikaw kono yang Anak nang Dios, imowa paan yaning bato.” ⁴Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Dili ak magaimo saan, kay syolat da yang pyagalaong nang Dios na buku gaid nang paan yang makaboi sang otaw.”

⁵Kayan kay wa adaug si Satanas, yoman naan si Jesus tigiin. Pyagaagad naan si Jesus adto sang butay. Sakadyap da naan pakita kang Jesus yang kariko nang kasakopan nang karowagan nang banwa. ⁶Kayan yaglaong si Satanas kang Jesus, “Ikaw yang apagpangoroon ko sining manga banwa aw yang manga

pyanmowan podo ra kanmo, kay kariko yatag da kanak kadini. Ayn nang gosto ko atagan, atagan ko. ⁷Aw lomood kaw kanak aw simba kanak, kariko nini aatag ko kanmo.” ⁸Yimibak si Jesus, laong, “Dili ako magaimo saan, kay syolat da yang pyagalaong nang Dios na yaan gaid yang simbaa yang Dios na kamayo Ginoo, yaan gaid yang pangagadi.”

⁹Yabay tigiin si Jesus ni Satanas. Pyagaagad yaan ni Satanas adto sang dagdagu na templo ag Jerusalem. Pagdatung nilan sang kakagwasan nang templo, laong ni Satanas, “Kay ikaw kono yang Anak nang Dios, logpat adto darum. ¹⁰Maski mologpat kaw, di kaw ukudurun kay syolat da yang saad nang Dios na apatagapan kaw nang Dios sang kanaan manga sogwanun na tagalangkit. ¹¹Asakgawun kaw nilan antak di kumurug sang bato yang kanmo siki.” ¹²Yimibak si Jesus kang Satanas, laong, “Di ak mologpat, dili ko itigiin yang Dios kay arag syolat da yang pyagalaong nang Dios na ayaw pagtigiya yang Dios na kanmo Ginoo na antak mo katigaman daw matoman yang syasaad naan daw dili.” ¹³Pyapanawan naa ni Satanas si Jesus pagkatapos nang kariko nang pagtigi naan.

Yagapono si Jesus Magindo adto Galilea

(Mateo 4:12-17; Markos 1:14-15)

¹⁴Kayan yomori si Jesus adto Galilea na yagadan nang gaom nang Balaan na Espirito. Yang manga imo ni Jesus, dyudungug nang yanaguya disang kariko nang banwa na yakaranto nang Galilea. ¹⁵Si Jesus yabay magindo sang manga Judio disang kanilan manga pagtitiponan. Kariko nilan yanaglaong, “Laban madyaw yaning pagindo ni Jesus.”

Si Jesus wa Atangkapa adto Nasaret

(*Mateo 13:53-58; Markos 6:1-6*)

¹⁶Yakadto si Jesus oman Nasaret, banwa na tyotorinan naan. Pagdatung nang allaw na pagpapatana, komadto si Jesus sang pagtitiponan nang manga Judio kay yaan yang kanaan ipan imoon nang allaw na buku nang paggawbukay nang manga Judio. Yimindug si Jesus na magabasa sang sorit nang Dios. ¹⁷Yang yaatag nilan kanaan na abasaun yang syosolat kadini ni Isaias na propeta nang Dios. Pagburat saan ni Jesus, kitaun naan yang abasaun naan. ¹⁸Kayan yagbasa, laong, “Yagadan ak nang Balaan na Espirito kay yaan yang gapili kanak na magabatok ak sang sorit nang Dios adto sang manga otaw na way yatabang. Syosogo ak adto sang manga byakos antak silan kaobadan sang bakos. Syosogo ak adto sang manga bota antak silan kimita. Syosogo ak adto sang pyanglopigan nang kadaygan na ako yang matabang kanilan. ¹⁹Pyapagbatok ak nang Dios na matabang da yaan sang manga otaw na yakasara.” Maynaan yang byabasa kanilan ni Jesus na sorit nang Dios.

²⁰Kayan lyopi ni Jesus yang solat aw oriyen adto sang yamatag kanaan. Yagainkod si Jesus na magaindo da. Kariko nang otaw arag yanagtanaw kang Jesus, yamangkatingun silan kay yaningug. ²¹Yagaindo si Jesus, laong, “Yatoman da adoon na allaw yang byabasa ko kamayo.” ²²Laban madyaw nang yanagpaningug yang pagindo ni Jesus. Byabantog yaan nilan. Awgaid yagalaong silan, “Nanga koraw yaan yatigam magindo na anak sa yaan ni Jose?” ²³Yabay magindo si Jesus kanilan, laong, “Yani koraw yang pagalaong mayo kanak, ‘Apakita kanami yang kaburungburungan na manga imo.’ Yani arag yang

pagalaong garo mayo kanak, ‘Yang dyudungug nami na iimo mo dato Kapernaum, imowa oman disining kanmo tyoonan banwa.’ ²⁴Awgaid yani yang pagalaong ko kamayo, disang banwa na pyagauyaan nang propeta, tagbi da yang yatangkap kanaan. ²⁵Kaundi mayo si Elias na propeta nang Dios kadini. Yadatung asang banwa naan yang masakit na gutum kay manga torong ka toig aw tunga yang way oran. Madaig yang baro na bobay na manga Judio na yamangkaukud nang pagkaan. ²⁶Toyo, si Elias wa osogowa nang Dios na matabang kanilan. Pyapakadto nang Dios si Elias sang banwa nang manga otaw na buku nang Judio na matabang sang baro adto sang banwa na Sarepta na sakop nang Sidon. ²⁷Kaundi mayo si Eliseo na propeta nang Dios kadini, madaig yang laroon nang sanla na manga Judio, toyo wa osogowa nang Dios si Eliseo na magapakadyaw kanilan. Yaan gaid yang pyapagkadyaw ni Eliseo si Naaman na taga Siria, buku nang Judio.” ²⁸Pagdungug nang manga otaw sang batok ni Jesus na yatabang yang Dios sang manga otaw na buku nang Judio, mangkadaman silan laban. ²⁹Yanagsikaindugan silan kayan pyoti si Jesus aw goyoda adto logwa nang kanilan barrio. Dyadara nilan si Jesus adto sang kilid nang butay na kyakabutangan nang barrio nilan. Orogon nilan garo si Jesus sang pangpang na antak da matay. ³⁰Awgaid si Jesus yamagi disang pagurangan nilan kayan yomanaw.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat

(*Markos 1:21-28*)

³¹Yakadto si Jesus Kapernaum na sakop nang Galilea, kayan simingadto yaan sang pagtitiponan nang manga Judio nang allaw na pagpapatana.

Yagaindo yaan sang yanagkatipon.
³² Pagdungug nang manga otaw sang pagindo ni Jesus, mangkailimilim silan kay tobok yang kanaan pagindo aw yang pagindo nang kanilan magindoway. Yang pagindo ni Jesus na yagadan nang gaom nang Dios laban yusubsub sang kanilan ginawa.
³³ Disaan na pagtitiponan aon usug na lyarasakan nang mangkaraat, pyapagkadopang nang mangkaraat. Yokowaaw yaan na yagalaong,
³⁴ “Kay Jesus na taga Nasaret, nanang inangun mo kanami na mangkaraat? Apakawaraun mo kadi kami? Kikilara ta kaw na ikaw yang Balaan na syosogo ani nang Dios.”
³⁵ Yaparabay si Jesus magsagda sang mangkaraat, laong, “Katingun, logwa da disang lawas naan na otaw.” Byobontog nang mangkaraat yang otaw kayan lyomogwa na wa ukudura.
³⁶ Yang manga otaw disaan na yikita saan, laban yamaburungburung, kayan yaglaong silan, “Dagdag yang gaom ni Jesus. Pagsagda naan sang mangkaraat, maparabay lomogwa.”
³⁷ Yakarimpud sang kariko nang banwa na yakaringkit yaan na imo ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Madaig na mga Otaw na Yamangkasakit

(Mateo 8:14-17; Markos 1:29-34)

³⁸ Yapanaw si Jesus disang pagtitiponan kayan kyomadto sang baray ni Simon Pedro. Yang ogangan ni Simon yamasakit, laban mapaso yang kanaan lawas. Byabatok nilan kang Jesus na yamasakit yang ogangan ni Simon.
³⁹ Kyakadtowan ni Jesus sang kanaan korangan aw lingata naan yang kapasang nang kanaan lawas. Yaparabay yaan kablongan, kayan yagbangon aw pagpoga sang pagkaan na apakaan kang Jesus aw yang kanaan manga inagad.

⁴⁰ Pagsallup nang suga, kariko nang yamasakit dyuduput daraun

agkang Jesus. Kariko nilan na yamasakit, dyadamdam ni Jesus, kayan yanagkadyaw, yamabos kablongan.
⁴¹ Madaig yang mangkaraat na pyapalogwa ni Jesus sikun saan na manga otaw. Paglogwa nang mangkaraat, yanagkokowaaw, yanaglaong, “Ikaw, kay Jesus, yang Anak nang Dios.” Syasagda silan ni Jesus, laong, “Katingun da.” Yatigam yang mangkaraat na si Jesus yang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang banwa toyo di gusto ni Jesus na silan yang magabatok.

Yagabatok si Jesus adto Judea

(Markos 1:35-39)

⁴² Pakallowun, yapanaw si Jesus disaan na banwa, kayan kyomadto sang banwa na way maguya. Yang manga otaw, yanaganap kang Jesus. Pagkita nilan kanaan, dumutan nilan na di garo apapanawun. Yanaglaong silan, “Ayaw naa kami pagpanawi, abaya kami pagindowa.”
⁴³ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Akadtowan ko naa yang kariko nang banwa, pagaindoon ko silan bain sining madyaw na batok kay yaan yang kyakaniyan ko sang banwa, pyapagbatok ak nang Dios antak matigam yang otaw sang pagari nang Dios sang karowagan nang banwa.”
⁴⁴ Kayan yomanaw si Jesus, yakadto sang kariko nang manga barrio dig Judea, yabay magindo disang manga pagtitiponan nang manga Judio.

Pyagaagad ni Jesus yang Yiimo naan manga Inindo

(Mateo 4:18-22; Markos 1:16-20)

5 Aon oman allaw na yagaindug si Jesus asang kilid nang dagat na Genesaret, pyagaindo naan sang kawtawan yang sorit nang Dios. Laban madaig yang manga otaw na yapasaid kanaan kay yaningug sang kanaan pagindo. Yal-

isgis da si Jesus. ²Kayan kimita si Jesus sang dowa na barangay na dyadaik asang lamitan nang dagat. Yang manga tagtomon sang barangay yomawas da kay yagabukabuka sang dagut disang kanilan pokot. ³Kayan tyomakang si Jesus sang barangay ni Simon Pedro. Laong naan kang Simon Pedro, “Usuna asiding dagat antak lomotaw.” Paglotaw nang barangay, magingkod si Jesus kayan yoman magindo sang yanagkadaig na manga otaw asang lamitan nang dagat.

⁴Yamatapos yaan magindo, yagalaong kang Simon Pedro, “Daraa mayo yaning barangay adto sang kararuman, sabodan disaan yang kamayo pokot.” ⁵Laong ni Simon Pedro, “Kay Ginoo, kyakallawan kami magkaya, way yamakamang. Toyo adoon magakaya kami oman na ikaw yang galaong kanami.” ⁶Pagdatung nilan sang kararuman, sabod nilan yang pokot. Laban madaig yang yamakamang, agput mabullas yang pokot. ⁷Kayan kyamay nilan yang kanilan manga inagad na magkakaya na adto sang isa na barangay antak magborig sang pagpamoti sang isda. Pagdatung nang barangay asaan, butangan nilan nang isda yang dowang ka barangay. Yamangkatmo yang barangay nang isda, bay marunud nang kabugat nang isda. ⁸Pagkita ni Simon Pedro sang gaom ni Jesus, lomood yaan asang apit nang siki ni Jesus, kayan yaglaong, “Buku da nang madyaw na mapagobay kaw kanak, kay Ginoo, ikaw yang way sara, ako saraun.” ⁹Laban yaan yamailimilim nang pagkakamang sang madaig na isda. Yang kanaan manga inagad disang barangay arag laban yamailimilim. ¹⁰Yang manga anak ni Sebedeo na si Santiago aw si Juan na ipan magadagad ni Simon Pedro aw gakaya, arag silan

yamangkailimilim. Kayan yaglaong si Jesus kang Simon Pedro, “Ayaw da magkakudugkudug, di da kamo magkaya. Buku da nang isda yang anapun mayo, otaw yang anapun da mayo kay apaanap ko kamayo yang amanarig kanak.” ¹¹Pagkasaka nilan sang manga barangay, yayawan nilan yang kariko kayan yomagad da ni Jesus, yaimo da manga inindo ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Aon Laro na Sanla

(Mateo 8:1-4; Markos 1:40-45)

¹²Aon oman allaw na gauyauya si Jesus asang barrio, yodorod agkanaan yang usug na laroon nang sanla, yamarimpud yang lawas naan nang laro. Pagdatung naan kang Jesus, lomood, yagapakallaat, laong, “Kay Ginoo, aw imoon mo, yatigam ako na makapagkadyaw kaw sang kanak lawas.” ¹³Kayan pyoti ni Jesus yang otaw na sanlaun, kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Gosto ko imoon yaan. Pagkadyaw da sang sakit mo.” Pag-sorit ni Jesus, maparabay yaan kablongan. ¹⁴Kayan pyaglaong yaan ni Jesus, “Ayaw naa magpakatigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo. Kadto sang magampoway antak kitaun naan na wa day sakit mo. Pagdara nang pagtag mo kay yaan yang sogo ni Moises kadini sang otaw na kyablongan da sang kanaan sakit, aw antak katigaman nang manga otaw na ikaw yagkadyaw da.” ¹⁵Maski pyagalaong yaan ni Jesus, “Ayaw naa magpakatigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo,” byabatok naan yang imo ni Jesus kayan yarimpud yang banwa nang batok naan. Wakaw laban da madaig yang manga otaw na yandodorod agkang Jesus na antak dumungug sang kanaan pagindo aw antak arag magkadyaw silan sang kanilan manga sakit. ¹⁶Wakaw pyapanawan ni

Jesus yang yanagkadaig na manga otaw, kayan kyomadto nang sayda naan sang banwa na way maguya na mapagbaraw sang kanaan Ama na Dios.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yamatay yang Sangkilid na Lawas

(Mateo 9:1-8; Markos 2:1-12)

¹⁷ Aon oman allow na yoman magindo si Jesus sang magkadaig. Arag yanag-inkod asaan yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises, aon magsikun ag Jerusalem, aon magsikun sang manga barrio dig Galilea, aon magsikun sang manga barrio dig Judea. Si Jesus yagadan nang gaom nang Dios na gapakadyaw sang yamangkasakit. ¹⁸ Kaba gaindo si Jesus digsurud nang baray, yadatung yang yanaglakat sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas, wa da makapagginukginuk. Adaraun garo agsurud yang yamasakit na apakita kang Jesus, ¹⁹ toyo wa day yamaagi nilan agkang Jesus na kyakarupunan nang manga otaw na madaig. Borabora yagpanik silan agtaas nang atup kayan byoslotan nilan yang atup. Pagkaboslot nilan, tontonon yang otaw na lyarakat asang tupad nang atobangan ni Jesus. ²⁰ Pagkita ni Jesus na yasarig silan kanaan, maglaong yaan sang yamasakit, “Kay lagi, pyasaylo ra kaw adoon sang kanmo manga sara.” ²¹ Pagdungug sang pyagalaong ni Jesus nang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod, magdumdum silan, laong nang dumdum nilan, “Nanga yaan yapagonawa sang Dios? Maat yang pyagalaong naan. Yang Dios gaid yang makapagpasaylo sang otaw sang kanaan sara.” ²² Kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dumdum kayan yaglaong yaan kanilan, “Nanga kamo yagadumdum kanak nang maynaan na dumdum?” ²³ Na paningug kamo, wain yang marisud, daw yang magalaong ako, ‘Pyasaylo ra

kaw sang kanmo sara,’ daw yang magalaong ako, ‘Pagbangon aw panaw?’ ²⁴ Adoon pinaagi sang papagkadyaw ko sini na otaw, apakita ko kamayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw aon katungud sang pagpasaylo sang maski sini na otaw sang kanaan manga sara.” Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas, laong, “Pagbangon, kay lagi. Lorosa yang pyagakorangan mo aw ori da agkamayo.” ²⁵ Yikita yang manga otaw disaan na yaparabay yaan magbangon kayan lyoros naan yang pyagakorangan naan. Kaba yapanaw yaan na yomori agkanilan, yamapanumdum sang Dios. ²⁶ Laban yamaburungburung yang yikita saan na imo ni Jesus. Pagkita nilan sang gaom ni Jesus, yamalluk. Toyo yamapanumdum silan sang Dios, laong, “Yaning kikita nami adoon, laban kaburungburungan na imo.”

Pyagaagad ni Jesus si Lebi

(Mateo 9:9-13; Markos 2:13-17)

²⁷ Yapanaw si Jesus disaan na baray. Kaba yapanaw yaan, kikita naan si Lebi na gaingkod disang bayadanan sang miyoras. Si Lebi yang mannokot sang miyoras. Yagalaong si Jesus kanaan, “Bay da, agad kanak, abay ta kaw indoon.” ²⁸ Kayan yaparabay si Lebi mindug, yayawan da naan yang kanaan gawbuk kayan yomagad ni Jesus.

²⁹ Wa akadogay disaan, dyadadyayaw ni Lebi tayodon si Jesus disang kanaan baray. Madaig silan yang yanagsaro komaan. Arag aon disaan manga mannokot sang miyoras na yoobit nang manga Pariseo kay wa mangagad sang pagindo nang kanang Pariseo magindoway. ³⁰ Yanagsaway sang manga inindo ni Jesus yang manga Pariseo, laong, “Nanga kamo yapagsaro komaan sang manga saraun aw yang manga mannokot sang miyoras na wa mangagad

sang kanami pagindo?”³¹ Si Jesus yang yimibak kanilan, laong, “Ayn nang aon sakit, magapaborong. Yang way sakit, dili.³² Yakani ak disining donya na magatawag sang manga otaw na yatigam na aon sara nilan, kay silan yang maynang otaw na yamasakit na magapaborong kanak. Magaindo ako kanilan antak ayawan nilan yang kanilan sara. Toyo yang manga otaw na gadumdum na way maat na imo nilan, di modorod kanak, wakaw di ak makatabang kanilan.”

Bain sang Pagdili sang Pagkaan aw Yabay Magampo

(Mateo 9:14-17; Markos 2:18-22)

³³Aon gasaway sang manga inindo ni Jesus na galaong kang Jesus, “Yang manga inindo ni Juan na magbawtismoway aw yang manga inindo nang Pariseo, aon manga allaw na di silan makaan, yabay magampo sang Dios. Toyo yang kanmo manga inindo, yabay komaan, yabay minum, nanga wa magagaon sang batasan nang manga inindo ni Juan aw yang manga Pariseo?”³⁴ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw aon kasal, kaba iyan pa yang kyakasal, yabay komaan yang yatambong sang kasal.³⁵ Aw domatung da yang allaw na amakamang kanilan yang kyakasal, baya da di da silan makaan.” Maynaan yang ibak kanilan ni Jesus, kay yaan yang pananglitan bain kanaan.

³⁶Pyapaagi ni Jesus sang pananglitan yang kanaan pagindo na dili odogpo sang dadaan na pagindo. Yagalaong yaan, “Di kamo magatabas sang bago na dagom mayo antak pagalunub sang dadaan na dagom na yamarasi. Kanogon nang bago na dagom na pagalunub sang dadaan. Yang dadaan na dagom aw yang bago na pagalunub, wa magaonawa, maparabay marasi yang lyulunuban.”³⁷ Yoman magpananglitan

si Jesus, laong, “Yang bago na imun, di alacak sang dadaan na lasakanan na paris nang baka kay yang dadaan na lasakanan di da maganod. Aw lasak yang bago na imun sang dadaan na lasakanan kayan syomobo yang imun, amaboslot yang lasakanan, amaobo yang lasak, amakayam yang lasakanan.³⁸ Yatigam kamo na yaan yang madyaw butangan nang bago na imun yang bago na imo na paris kay matiganod pa.”³⁹ Yoman magpananglitan si Jesus, laong, “Yang otaw na yanaram da minum sang dadaan na imun wa akaima nang bago na imun. Dili yaan mitimtim sang bago kay laong naan, ‘Madyaw ko yaning dadaan.’” Yaan, pyagaindo ni Jesus antak silan matigam na yang kanaan pagindo di odogpo sang kanilan dadaan na pagindo.

Bain sang Allaw na Pagpapatana

(Mateo 12:1-8; Markos 2:23-28)

6Aon oman allaw na pagpapatana na yamagi si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang kabatadan. Yamangkagutum yang manga inindo naan, wakaw yasagpi silan sang batad kayan yokapan nilan aw kaana.² Aon manga Pariseo na yanagosip kanilan, laong, “Nanga yasagpi kamo sang batad nin-ing allaw na pagpapatana? Yalapas kay kamo sang kanatu manga pagindo.”³ Si Jesus yang yimibak kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo makadarag sang byabasa mayo na iinang ni Dabid na ari kadini? Yamangkagutum si Dabid aw yang kanaan manga inagad.⁴ Kayan yomanik si Dabid sang ampowanan na baray nang Dios, kayan kyomaan sang paan na byubutang disaan nang magampoway na pagpasalamat sang Dios. Yang manga inagad ni Dabid arag yatagan naan nang paan, maski pyagaindo nang kanatu balaod na yaan gaid yang makakaan saan na paan

yang manga magampoway. Buku nang maat nang Dios yaan na imo ni Dabid. Aw yaning imo nang kanak manga inindo, arag buku nang maat nang Dios maski allow adoon nang pagpapatana.”⁵ Kayan yagindo kanilan si Jesus, laong, “Kay ako yang pinili nang Dios na gyugual nang Anak nang otaw, wakaw ako yang aon katungud na magaindo kamayo sang manga imo na madyaw imoon nang allow na pagpapatana.” Maynaan yang ibak ni Jesus sang yanagosip sang kanaan manga inindo.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yamakungkung yang Kamot

(Mateo 12:9-14; Markos 3:1-6)

⁶Pagdatung oman nang allow na pagpapatana komadto si Jesus sang pagtitiponan nang manga Judio, kayan yagindo kanilan. Aon otaw disaan na yamakungkung yang karinto na kamot, wa da akaunat. ⁷Arag aon disaan manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod. Yabay silan managsait kang Jesus daw magborong yaan naan na allow saan na otaw. Aw magborong yaan nang allow na pagpapatana, osombong nilan si Jesus kay maat nilan yang magaborong nang allow na pagpapatana. ⁸Yang kyakaundan nilan, kyakatigaman ni Jesus. Wakaw yagalaong yaan sang otaw na yamakungkung yang kamot, “Adi kaw, kay lagi.” Yamaindug yang otaw kayan dyomorod kang Jesus. ⁹Kayan yagosip si Jesus sang yanagsaway kanaan, laong, “Osipin ta kamo. Nanang amaimo ta nang allow na pagpapatana na buku nang paglapas sang kanatu balaod? Daw tomabang kita sang arag otaw, daw magimo kita sang maat sang arag otaw? Daw boiin ta yang otaw daw patayun ta yang otaw? Nanang madyaw nang Dios na imoon ta nining allow na pagpapatana?” ¹⁰Yanganawanaw si Je-

sus sang yanagingkod kayan yaglaong yaan sang otaw na yamakungkung yang kamot, “Unata, kay lagi, yang yamakungkung na kamot mo.” Pyaparabayan unatun, yaparabay magkadyaw, wa da akakungkung. ¹¹Awgaid yamadaman yang manga Pariseo na yikita saan na imo ni Jesus. Pyagakabarawan nilan si Jesus, daw monnono yang pagpadakup nilan saan.

Pipili ni Jesus yang Samporo aw Dow na kanaan Inindo na Pyanganganan naan nang manga Apostol

(Mateo 10:1-4; Markos 3:13-19)

¹²Si Jesus yapanaw disaan kayan yagtokod nang butay na magaampo. Kyakallawan yaan mapagbaraw sang kanaan Ama na Dios. ¹³Pagkaallow, tyatawag agkanaan ni Jesus yang kariko nang kanaan manga inindo na yamadagad naan kayan pinili naan yang samporo aw dow na silan yang syosogonaan na magabatok bain sang pagindo nang Dios. Pyanganganan naan silan nang apostol. ¹⁴Yani yang samporo aw dow na manga apostol, si Simon na pyanganganan ni Jesus ni Pedro, si Andres na mangod ni Simon Pedro, si Santiago, si Juan, si Pelipe, si Bartolome, ¹⁵si Mateo, si Tomas, si Santiago na anak ni Alpeo, si Simon na pyanganganan nang saranig sang kanilan banwa, ¹⁶si Judas na pyanganganan ni Tadeo na anak ni Santiago, si Judas Iskariote, na yaan yang yatabang pagpadakup kang Jesus.

Yagaindo si Jesus aw Papagkadyaw naan yang Yamangkasakit

(Mateo 4:23-25)

¹⁷Kayan yomagad silan ni Jesus magtobang adto sang karatagan. Disaan yanagkatipon agkang Jesus yang magkadaig na inindo naan. Arag asaan

yang laban madaig na manga otaw na sikun dato Judea, aon magsikun adto Jerusalem aw adto sang manga syodad na Tiro aw Sidon na asang baklayan. Yanagkoro silan digkang Jesus na maningug silan sang kanaan pagindo, magapaborong sang kanilan manga sakit. ¹⁸ Arag asaan yang manga otaw na pyagabayaan nang mangkaraat. Pyapalogwa ni Jesus sang lawas nang manga otaw yang kariko nang mangkaraat, kayan yagkadyaw yang manga otaw. ¹⁹ Madaig yang otaw na yapasaid kang Jesus na mopoti kanaan kay si Jesus yagadan nang gaom nang Dios na yapagkadyaw kanilan kariko.

Pyagaindo ni Jesus yang kanaan manga Inindo

(Mateo 5:1-7:27)

²⁰ Kayan yomatobang si Jesus sang manga inindo naan. Yagaindo yaan kanilan, laong, “Madi pa kamo na yatigam na yagakinaanglan kamo sang tabang nang Dios, kay kamo yang pyagasakop naan.

²¹ “Madi pa kamo na yaan yang dakora sang kamayo dumdum yang pagpangagad mayo sang pagbuut nang Dios, kay kamo yang atabangan nang Dios pagimo sang gosto mayo.

“Madi pa kamo na yamauruk tungud sang kamayo sara, kay kamo yang pagagumaun nang Dios.

²² “Kamo na kyakaparaatan nang arag otaw, kamo na syasarikway nilan, kamo na pyagapallaongan nilan, kamo na pyangimowan nilan sang wa mayo pagagunaa tungud sang pagpangagad mayo kanak, kamo yang pyanalanginan nang Dios. ²³ Wakaw panaguma kamo, panagsayawsayaw kamo kay laban madyaw yang abarus nang Dios kamayo diglangit. Yang manga kamonaan nang gapakaraat kamayo, magonawa saan yang kanilan iimo sang manga propeta nang Dios kadini.

²⁴ “Kallaat mayo na kyakaaronan nang mangkadyaw disining donya, na madyaw yang kabutang mayo, akaparayatan kamo mallaw.

²⁵ “Kallaat mayo na yamangkabiyag adoon na kyakaaronan nang mangkadyaw, amangkagutum kamo tungud kay way aatag kamayo nang Dios.

“Kallaat mayo na yanaguma adoon na kyakaaronan kamo nang maski nana, managdaraw kamo kay akaparayatan kamo.

²⁶ “Kallaat mayo na byabantog adoon nang arag kamo otaw na maynang madyaw yang imo mayo, sari buku. Na dumduma mayo yang manga propeta kadini na gabatok sang kagaro, arag byabantog nang kamayo kamonaan.”

Karuguni Mayo yang Yokontara Kamayo

(Mateo 5:38-48; 7:12)

²⁷ Yabay si Jesus magindo sang kanaan manga inindo, laong, “Pagalaong ko kamayo na yaningug kanak, karuguni mayo yang yokontara kamayo. Pagimo kamo sang madyaw sang manga otaw na yamaraat kamayo.

²⁸ Aampowan sang Dios yang yanollon kamayo antak silan nang Dios tabangan. Aampowan sang Dios yang gadaugdaug kamayo antak silan nang Dios tabangan.

²⁹ Aw sampakun nilan yang apit karinto na pisngi mo, oman pasampakan yang apit kawara. Aw kamangun nilan yang sang urad na dagom mo, duputa atagan kanilan yang dowang urad. ³⁰ Aw aon mangayo kamayo, atagi. Aw aon komamang sang kamayo pyanmowan, ayaw da pagbawiya. ³¹ Gosto mo na imoon kanmo nang kadaygan yang madyaw wakaw imowa kanilan yang madyaw. Abay kamo pagimo sang madyaw sang kariko nang otaw.

³²“Yang manga otaw na wa otoo sang Dios dadaan batasan nilan yang pagkarugun sang yamarugun kanilan. Toyo aw yaan gaid yang karugunan mayo yang yamarugun kamayo, di kamo abarusan nang Dios nang madyaw. ³³Yang manga otaw na wa otoo, yang yatabang kanilan yang tyatabangan nilan. Toyo aw yaan gaid yang tabangan mayo yang yatabang kamayo di akaontoran yang Dios. ³⁴Yang manga otaw na wa otoo, gapaguun sang arag silan wa otoo, kay aballinan. Toyo aw yaan gaid yang paguunun mayo yang makaballin kamayo, di akaontoran yang Dios. ³⁵Kamo, karuguni yang yokontara kamayo, tabangi silan, paguuna maski di ballinan. Aw abay kamo magimo sang maynaan, abarusan kamo nang Dios nang madyaw, kay yaggaon da kamo nang kamayo Ama na Dios na Lyomabi, kay yang Dios yamarugun sang wa akapanumdum kanaan. Maski yang yabay magimo sang maat, arag kyakarugunan nang Dios. ³⁶Pagmallaatun kamo sang kadaygan maynang kamayo Ama na Dios na yamallaat sang kariko nang otaw.”

Pagindo bain sang Pagsaway

(Mateo 7:1-5)

³⁷“Ayaw magsaway sang arag kamo otaw antak di kaw okman nang Dios. Ayaw maglaong sang arag kamo otaw na madyaw yang isilotan yaan nang Dios antak dili yang Dios marus kanmo magokom sang pagsilot. Apasayloon yang gaimo kanmo nang maat kayan apasayloon kaw nang Dios sang kanmo imo na maat naan. ³⁸Pangatag sang kadaygan kayan atagan kaw nang Dios. Yang aatag naan kanmo iitmoon yang lasakanan na pagaatagan naan kanmo, dyadadyayaw naan dasukun, kyukurungkurung antak madaig yang makalalak, pyagawasan da yang

lasakanan na aatag kanmo nang Dios. Yang kadaig nang yaatag mo sang kadaygan, maynaan yang kadaig nang aatag kanmo nang Dios.”

³⁹Kayan yagsamingay si Jesus, laong, “Yang otaw na bota, di makapaggagad sang arag silan bota. Aw magginagaday yang arag silan bota, magasikaorog silan sang bito.” Yang kaologan naan na sorit ni Jesus, yang wa akatigam sang kaagi nang Dios, di makapagindo sang arag wa akatigam. ⁴⁰Laong ni Jesus, “Yang katigaman nang inindo di malabaw sang katigaman nang kanaan magindoway. Toyo aw abay pagindoon, akadogangan yang kyakatigaman naan, magagaon da yaan sang kanaan magindoway.

⁴¹“Nanga syasaway mo yang kanmo inagad sang kanaan sara na maynang dagutdagut na yakarasak sang kanaan mata, toyo ikaw wa ugumana sang dagdagu na sara mo na maynang batang na yakatampung sang mata mo. ⁴²Aw maglaong kaw sang inagad mo, ‘Kay lagi, akamangun ko yang bota mo,’ monono yang pagkakamang mo na wa kaw makamang sang kanmo bota na dagdagu. Magaindo kaw garo sang kadaygan na wa pa akakamang yang maat digkanmo. Onaa naa kamanga yang kanmo bota na dagdagu kayan matigam da kaw magkamang sang kanang kadaygan bota.”

Yang Kaoy Kikilara Pinaagi sang Kanaan Bonga

(Mateo 7:16-20; 12:33-35)

⁴³“Yatigam kamo na yang madyaw na kaoy di mobonga nang maat na bonga. Yang maat na kaoy di mobonga nang madyaw na bonga. ⁴⁴Yang manga kaoy, kikilara mayo kay kikita mayo yang bonga. Pananglitan, yang orayan di mobonga nang kapayas, aw yang sok-sokon na buragun di mobonga nang

kamatis. ⁴⁵Maynaan oman yang otaw, aw magsorit yang madyaw na otaw, arag madyaw yang sorit naan, kay yang yakabutang sang kanaan ungod yang madyaw. Toyo yang maat na otaw, kada magsorit maat, kay yang yakabutang sang kanaan ungod yang maat. Yang yabay nang otaw kaundan, yaan yang pyagalaong.”

Yang Dowang ka Otaw na Magbabaray

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Kamo, yabay maglaong, ‘Si Jesus yang kanak Ginoo.’ Toyo aw ako yang Ginoo mayo, nanga wa kamo mangagad sang kanak manga pagindo?

⁴⁷Adoon apakatigam ko kamayo daw monnono yang otaw na yodorod kanak, yaningug sang kanak pagindo kayan yangagad. ⁴⁸Yaan na otaw maynang gabaray na yagakotkot nang mararum kay yoonay naan sang bato. Laban madi-gun yang kanaan baray. Kayan yomaa nang dagdagu, byobontol nang baa yang baray toyo wa akatangug kay madi-gun yang pagkaimo, yoonay sang bato.

⁴⁹Awgaid yang otaw na yudungug sang kanak pagindo toyo wa naan pangagadi, maynang gabaray disang mayamuk na lopa na aani la gaid babaw yang kanaan arigi. Pagbaa nang tobig, pagbontol sang kanaan baray, maparabay matowad kayan yanod. Wa day gaindug na arigi, yamabos matowad.” Maynaan, gaido si Jesus kanilan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Sogwanun nang Kapitan

(Mateo 8:5-13)

7 Pagkatapos ni Jesus magindo sang manga otaw, komadto yaan sang barrio na Kapernaum. ²Disaan na banwa, aon kapitan nang manga sondaro na buku nang Judio.

Yamasakit yang kanaan sogwanun na kyakarugunan naan, bay matay. ³Yudungug yang kapitan na si Jesus yakadyaw sang yamasakit wakaw syosogo naan adto kang Jesus yang manga matikadung na Judio. Pyapakangay nang kapitan si Jesus antak komadto sang kanaan baray antak papagkadyawun yang kanaan sogwanun. ⁴Pagdatung nang manga matikadung agkang Jesus, magpakallaat silan kanaan, laong, “Agad nami, kay Ginoo, pyapakangay kaw kanami nang kapitan kay kyakasakitan sang kanaan sogwanun. ⁵Tabangi yaan kay buutan kanatu na manga Judio yaan na kapitan. Pyapaimo naan yang kanami pagtitiponan dini Kapernaum.” ⁶Kayan yamagad nilan si Jesus. Maawatawat pa silan sang baray nang kapitan, pyapasongon nang kapitan si Jesus sang kanaan manga obay, pyagatogon si Jesus. Pagdatung nilan agkang Jesus, paglaongon, “Kay Ginoo, wa da kaw apakadtowa nang kapitan kay laong naan buku nang madyaw na ikaw yang makadto kanaan kay ikaw labaw pa kanaan. ⁷Buku nang madyaw na mosongon yaan kanmo kay labaw pa kaw kanaan. Maski di mo kitaun yang kanaan sogwanun, maski magaid kaw maglaong dini, ‘Kablongi la yang kanaan sakit,’ akablongan da yang sakit nang kanaan sogwanun. ⁸Yatigam yang kapitan saan kay pyangagadan naan yang sorit nang yagasogo kanaan, arag pyangagdan nang kanaan manga sondaro yang kanaan sorit. Aw sogoon naan yang isa na apapanawun, mapanaw. Aw tawagun naan yang isa, modorod, aw sogoon naan yang kanaan allang na apagawbukun, magagawbuk.” Maynaan yang pyagatogon nang kapitan kang Jesus. ⁹Pagdungug ni Jesus sang togon nang kapitan, mapamoragkat yang

mata naan. Yomatobang yaan sang manga otaw na yamagadagad kanaan kayan yaglaong, “Maski digkanatu na taga Israel, wa pay kikita ko na yamanarig kanak maynang pagkanarig naan na kapitan na buku nang taga Israel.”¹⁰ Yomori yang manga obay nang kapitan, pagdatung nilan sang baray, kitaun nilan yang sogwanun nang kapitan na madyaw da.

Byoboi ni Jesus yang Yamatay na Anak na Usug nang Baro

¹¹ Pagkaallow komadto si Jesus sang barrio na Nain. Yamagad naan yang kanaan manga inindo aw yang magkadaig na manga otaw.¹² Pagdatung nilan sang pilwangan nang arad na pyagalibot saan na barrio, yorogwa disaan yang yanaglakat sang patay na dyadayon lakatun na wa alasakan sang longon, arag wa opotosa nang kamun. Tamisa na usug na anak nang baro na bobay yaan na yamatay. Madaig na otaw yang yamagad naan na baro.¹³ Pagkita ni Jesus sang baro, mallaat yaan. Yagalaong yaan, “Ayaw da, kay babo, magdaraw.”¹⁴ Kayan pyoti ni Jesus yang pyagarakat sang yamatay, pagpoti naan sang pyagarakat wa da apanaw yang garakat. Yagalaong si Jesus sang yamatay, “Kay tin, pagbangon.”¹⁵ Yaparabay magbangon yang yamatay, kayan yaparabay magsorit. Kayan yatag ni Jesus sang baro yang kanaan anak na byoboi oman ni Jesus.¹⁶ Yang yikita saan na imo, yamailimilim, yanamput silan sang Dios, laong, “Propeta nang Dios yang yakani kanatu. Tyatabangan adoon nang Dios yang kanaan manga otaw.”¹⁷ Yaan na imo ni Jesus byabatok nang manga otaw disang tibook banwa na Judea, aw kariko nang pyagalanto naan na banwa, arag yudungug saan na imo ni Jesus.

Yang Dowang ka Otaw na Syosogo ni Juan na Magbawtismoway

(Mateo 11:2-19)

¹⁸ Si Juan na magbawtismoway na yamapiriso arag yudungug sang manga imo ni Jesus kay byabatokan yaan nang kanaan manga inindo.¹⁹ Wakaw pyapatawag naan agkanaan yang kanaan inindo na dow, syosogo silan naan adto kang Jesus, pyapagosip kanaan, laong, “Ikaw agaw yang pinili nang Dios na makani sang donya, daw abay pa kami magtagad sang madatung na pinili nang Dios?”²⁰⁻²¹ Pagdatung nilan kang Jesus, yabay si Jesus magborong sang yamangkasakit, yagaparogwa yaan sang mangkaraat na yarasak sang lawas nang manga otaw, yamorong yaan sang madaig na bota, pyangkablongan. Kayan yaglaong yang syosogo ni Juan kang Jesus, laong, “Pyapakani kami kanmo ni Juan, pyapagosip kanmo daw ikaw agaw yang pinili nang Dios na makani sang donya, daw abay pa nami yaan tagadan?”²² Yimibak si Jesus sang syosogo ni Juan, laong, “Unug da kamo, kariko nang kikita mayo aw yang dyudungug mayo dini, batoka mayo kang Juan. Paglaonga si Juan na yang manga bota kimita da, yang manga pongkoon yomanaw da, yang manga sanlaun kyablongan da, yang manga bungul dyumungug da, yang yamangka-matay pyapagboi oman, yang manga pobre, byatokan da sang madyaw na batok na sikun sang Dios.²³ Arag paglaongan kang Juan na panalanginan nang Dios yang otaw na abay manarig kanak maski karisudan yaan.”

²⁴ Pagkariyos nang syosogo ni Juan, magindo si Jesus sang manga otaw bain kang Juan, laong, “Pagkadto mayo kang Juan asang banwa na way maguya, nanang dyudumdum mayo na ikitaun mayo? Dumdum mayo

yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakaagadagad maski nanang pagalaong maynang kogon na maski wain yang samut aadto akadarag?²⁵ Nanang kyakadtowan mayo? Dumdum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakido mandagom sang madyaw na dagom? Antak kamo matigam, yang otaw na yandagom nang maynaan dato mayo kitaa sang baray nang manga ari.²⁶ Paglaongan kanak daw nanang dyudumdum mayo na ikitaun mayo adto, yang propeta? Laban sa tinuud na yang propeta yang gosto mayo na ikitaun. Pagalaong ko kamayo na yang kikita mayo labaw pa sang propeta.²⁷ Kay si Juan yang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na osogoon nang Dios na apapagonaun naan kanak antak magandam sang agiin ko.”²⁸ Kayan yaglaong si Jesus, “Pagalaong ko kamayo na adoon si Juan yang labaw sang kariko nang otaw awgaid pagpono nang Dios pagari sang donya maski sini na otaw na magapasakop sang Dios, marabaw pa ni Juan.”

²⁹ Pagdungug saan na pagindo ni Jesus, kariko nang otaw aw yang manga mannokot sang miyoras yamapanumdum sang Dios na silan nangaon yapabawtismo kang Juan.³⁰ Awgaid yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod nang Judio, wa silan magapabawtismo kang Juan kay wa silan otoman sang pagbuut kanilan nang Dios.³¹ Si Jesus yoman magindo sang manga otaw, laong, “Kamo na manga otaw adoon maynang manga isu na gapaballung disang pagtitiponan nang otaw.³² Kay yang manga isu yanagtawag sang kanilan pagaobay, laong, ‘Kamo, maski kyakatikan kamo nami, wa kamo managsayaw. Yanagsiling kami sang gamatay, kamo wa managmatay.’” Laong ni Jesus, “Kamo adoon

gasing sang manga isu kay way pyan-gagdan mayo na magindoway.³³ Kikita mayo si Juan na wa akaan, na wa magainum sang innum, kayan yaglaong kamo na pyagabayaan yaan nang mangkaraat.³⁴ Sana sa ako na gyugual nang Anak nang otaw, yakaan ako, yiminum ako, kayan pyaglaong mayo ako, ‘Yaan na otaw, matikaan, matiinum, aw papagobay sang manga saraun na otaw aw yang mannokot sang miyoras.’”³⁵ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Kariko nang otaw na yangagad sang pagbuut nang Dios kyakatigaman nilan na madyaw yang maynaan na paagi.”

Si Jesus na Aadto sang Baray ni Simon na Pariseo

³⁶ Aon Pariseo na pyagangaranan ni Simon. Pyapakadto naan si Jesus sang kanaan baray na apakaanun yaan. Pagdatung ni Jesus, magingkod sang lamesa.³⁷ Aon yagakadopang na bobay disaan na banwa. Pagdungug naan na asaan si Jesus sang baray ni Simon, komadto yaan, yagadara sang lasakanan nang lana na maballo.³⁸ Yodorod yaan sang siki ni Jesus, yolood kaba gadaraw, yamapanumdum yang surud nang ginawa naan, yang lowa naan yakabatuk sang siki ni Jesus. Kayan gyarisan naan nang logay naan kaba yaarukan yang siki. Byobobowan naan nang lana yang siki naan.³⁹ Pagkita saan ni Simon, maglaong yang surud nang dumdum naan, “Aw matungtung na propeta nang Dios si Jesus, mikilara yaan saan na bobay na yopoti sang kanaan siki, matigam yaan na yaan na bobay maat yang batasan naan.”⁴⁰ Yaparabay si Jesus maglaong kang Simon, “Aon garo pagalaong ko kanmo, kay Simon.” Laong ni Simon, “Paglaongan da sa, kay magindoway.”⁴¹ Gaindo si Jesus kang Simon na pyapaagi sang sambingay,

laong, “Aon dowang ka otaw na yuguun sang sapi, yang isa limang gatos, yang isa karimaan. ⁴²Way kyakabalin nilan na sapi, kyallaatan da gaid silan nang gyuguunan nilan, wa da osokota. Yang dum dum mo, kay Simon, yang dowang na yuguun sang sapi, sini yang laban marugin sang otaw na gyuguunan?” ⁴³Yimibak si Simon, laong, “Dum dum ko yaan yang laban marugin sang gyuguunan yang yuguun nang madaig na pyasaylo ra nang gyuguunan.” Laong ni Jesus, “Yaan sa agaw yang matungtung.” ⁴⁴Yaotobang ni Jesus yang bobay aw paglaong yaan kang Simon, “Tanawa, kay Simon, yani na bobay. Dumduma yang yinang naan kanak. Yakani ak sang kanmo baray toyo wa mo apaonadi yang kanak siki, na yaan yang kanatu batasan aw aon yanombaray, yonadan yang siki. Yang lowa naan na bobay yang pyagaonad sang kanak siki aw yang logay naan yang pyagagaris. ⁴⁵Ikaw, kay Simon, wa mo aruki yang pisngi ko, na yaan yang batasan natu na pagtaod sang yanombaray. Awgaid yaning bobay yabay naan arukan yang kanak siki dungan yadatung ak ani. ⁴⁶Yang kanak oro wa mo obobowi nang lana na yaan yang batasan natu aw aon yanombaray. Awgaid yaning bobay byobobowan naan yang siki ko nang lana na maballo. ⁴⁷Pyasaylo ra yaning bobay sang kanaan sara na dagdag. Wakaw dagdag yang karugun naan kanak. Awgaid yang otaw na tagbi da yang kanaan sara na kyakamang nang Dios, arag tagbi da yang karugun naan kanak.” ⁴⁸Kayan yaglaong si Jesus sang bobay, “Pyasaylo ra kaw, kay idi, sang manga imo mo na maat nang Dios.” ⁴⁹Pagdungug saan nang yapagsaro kang Jesus komaan, yagadum dum silan, “Sini agaw si Jesus na gapasaylo sang gaimo sang maat nang Dios?” ⁵⁰Yagalaong si

Jesus sang bobay, “Yang pagkanarig mo kanak, kay idi, yaan yang yakagawas kanmo sang silot nang Dios. Unug da, madyaw da kaw nang Dios.”

Yang Manga Kawbayan na Yamagad kang Jesus

8 Wa akadogay, yakadto si Jesus sang manga barrio aw manga syodad. Yagababatokon yaan sang madyaw na batok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yamagad naan yang samporo aw dowang na kanaan inindo. ²⁻³Arag yamagad naan yang manga bobay na kyakablongan sang manga sakit aw yang manga bobay na pyaparogwaan ni Jesus sang mangkaraat. Yaan silan si Maria Magdalena na pyaparogwaan ni Jesus sang pitong ka mangkaraat aw si Juana na asawa ni Kusa na pangabaga ni Herodes na ari. Arag si Susana yamagad nilan aw madaig pa na manga boyag na yatabang kanilan, yagagasto sang kanilan pagkaan.

Yang Sambingay bain sang Magtatanum

(Mateo 13:1-9; Markos 4:1-9)

⁴Aon allaw na madaig yang yandorod kang Jesus na sikun sang manga barrio. Kayan yagindo si Jesus kanilan pinaagi sang sambingay. ⁵Laong ni Jesus, “Aon otaw na yakadto sang kanaan pawa na mananum. Pagsabod naan sang bini aon kyakasabod asang daran, gyuguyukguyuk nang otaw, tyotobog nang langgam. ⁶Aon oman kyakasabod disang baton na lopa. Pangpanggiti naan, mararag kayan yagango kay mababaw yang lopa. ⁷Aon oman kyakasabod sang lopa na aon madaig na gamot nang soksokon na sagbut. Yagasi-pagtorin yang soksokon na sagbut aw yang tanum awgaid tyatarong nang soksokon yang tanum kayan yamatay yang

tanum. ⁸Aon oman kyakasabod sang madyaw na lopa. Matinorin na tanum yaan, madyaw yang bunga, onodan.” Kayan gyagaan ni Jesus yang kanaan tingug, laong, “Dadyawa mayo paninggi aw pangagadi mayo.”

Yang Samingay Pyagaindo Antak Dumungug Silan

(Mateo 13:10-17; Markos 4:10-12)

⁹Yang manga inindo ni Jesus yanagosip kanaan, laong, “Monnono yaan na samingay? Wa kami makadarag.” ¹⁰Yimibak si Jesus, laong, “Yang katigaman bain sang pagsakop nang Dios na wa pa nangaon nang Dios pagaindowan, adoon pyapatigam da kamayo. Yang kadaygan na manga otaw pyapaagi ko sang samingay yang pagindo ko kay antak maski mikita silan, di mikilara. Maski mudungug, di makadarag.”

Yoobad ni Jesus yang Samingay bain sang Magtatanum

(Mateo 13:18-23; Markos 4:13-20)

¹¹“Bain sang samingay, obadun ko kamayo adoon yang kaologan. Yang pyagalaong na bini na syasabod yaan yang sorit nang Dios na byabatok nang manga otaw. ¹²Yang manga otaw na byabatokan, silan yang maynang kyakasabodan nang bini. Yang pyagalaong na daran na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, toyo pagdungug nilan sang sorit nang Dios, yaparabay komaon si Satanas kayan kya-mang yaan na pagindo digkanilan antak dili silan tomoo sang Dios kay aw tomoo silan, pagasakopon silan nang Dios nang way kataposan. ¹³Yang pyagalaong na baton na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios kayan yaparabay silan tomangkap saan kay

madyaw nilan. Awgaid kay mababaw yang kanilan pagtoo, aw datungun silan nang karisud tungud sang pagtangkap nilan sang sorit nang Dios, di mado-gay magatangku silan sang pagtoo nilan. ¹⁴Yang lopa na pyagalaong na madaig yang gamot nang sokson na sagbut na mallug tomorin, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios awgaid wa abay mangagad sang sorit nang Dios kay madaig yang kyakabara-gan nilan. Kay yaan yang yabay dum-dumun nilan yang makaboi kanilan aw yang kanilan kadato aw yang pagauma nilan wakaw kyakasarikway nilan nang dum-dum nilan yang sorit nang Dios, wa da nilan akaundi. Wakaw yang sorit nang Dios di kanilan makatabang. ¹⁵Awgaid yang pyagalaong na madyaw na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug na yabay mangagad sang sorit nang Dios, laban madyaw nilan. Maski karisudan silan, yabay silan mangagad, wakaw yam-atomon digkanilan yang pagbuut nang Dios. Yang mangkadyaw na imo nini na manga otaw maynang madyaw na abot.”

Yang Ilawan Kinaanglan Dili Asangkoban

(Markos 4:21-25)

¹⁶Yabay si Jesus magindo, laong, “Aw magsuga kamo sang ilawan, di mayo asangkoban, arag dili mayo ubu-tang yang ilawan agsarad nang ingko-danan, awgaid otongtong mayo yang ilawan kayan kariko nang yusurud sang baray, mikita sang ilawan, aalla-gan nang ilawan yang kanilan agiin.” ¹⁷Laong ni Jesus, “Yang wa apakatigaman adoon, apakatigam nang maori na allow kay way yamatago na di akatigaman. ¹⁸Wakaw butangan mayo sang dum-dum mayo yang dyudungug mayo antak dogangan nang Dios yang kamayo katigaman. Awgaid yang otaw na

di maningug sang pagindo, akawaraan yaan sang tagbi na kyakatigaman da naan."

**Yang Ina aw yang Manga
Lomon na Kausgan ni Jesus**

(Mateo 12:46-50; Markos 3:31-35)

¹⁹Kaba gaindo si Jesus sang manga otaw, yadatung yang kanaan ina aw yang manga lomon naan na usug. Awgaid wa silan akasaid kang Jesus kay kyakasaringan yaan nang magkadaig. ²⁰Kayan byatokan si Jesus nang manga otaw disaan, laong, "Adto gowa si ina mo aw yang lomon mo, mapagbaraw kanmo." ²¹Laong ni Jesus, "Tinuud na aglogwa yang ina ko aw tudtuud lomon ko, toyo aon digkamayo yaakun ko na ina ko aw lomon ko. Kay kariko nang manga otaw na yaningug sang sorit nang Dios kayan yangagad, silan yang kanak manga ina aw manga lomon ko."

Syasagda ni Jesus yang Bagyo

(Mateo 8:23-27; Markos 4:35-41)

²²Aon oman allow yansasakay nang barangay si Jesus aw yang kanaan manga inindo. Laong kanilan ni Jesus, "Mataripag da kita nining dagat." Kayan pyadurug nilan yang barangay adto dipag. ²³Yakakatorog si Jesus kaba yudurug yang barangay. Kayan kyu-murug yang laban dagdagu na bagyo. Kyasabawan da yang barangay nang pagmumunungun na barud, bay silan marunud kay agput da makmo nang tobig yang kanilan barangay. ²⁴Pyopokaw nilan si Jesus, laong, "Pagmata, kay Ginoo, amarunud da kita." Yagabangon si Jesus, syasagda naan yang samut aw yang barud. Lyumunung da yang bagyo, wa da magasamut, wa da magabarud. Kariko arag da liminaw. ²⁵Galaong si Jesus kanilan, "Wa kadi kamo akanarig kanak?" Yamaburungburung silan, yamangkalluk silan pagkita nilan sang

gaom ni Jesus. Yanagkabarawbaraw silan, laong, "Sini kadi na otaw si Jesus? Magsagda yaan sang bagyo, wa da magabagyo. Magsagda sang barud, wa da magabarud."

**Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw
na Lyarasakan nang Mangkaraat**

(Mateo 8:28-34; Markos 5:1-20)

²⁶Kayan dyomatung silan asang banwa nang taga Gerasen na agdipag nang banwa na Galilea. ²⁷Pagdoong nang barangay, mawas si Jesus. Yaparabay somongon kanaan yang otaw na lyarasakan nang mangkaraat, yang pyagauyaan naan na otaw yang syodad nang manga Gerasen awgaid yadogay maguya disang manga gikub na byubutangan nang yamangkamatay. Wa da yaan mandagom, wa da akatigam ori sang baray naan. ²⁸⁻²⁹Kay arimarim yaan pyagabayaan nang mangkaraat, pyapapanaw yaan adto sang kagorangan. Maski otonggowan, maski byabakos yang kamot aw siki naan nang kadina, arimarim byobogto naan yang kadina kayan yagpanawpanaw adto sang kagorangan. Pagdatung naan na otaw kang Jesus, yamatowad yaan disang atobangan ni Jesus, durug yokowaaw. Yaparabay si Jesus magsagda sang mangkaraat, laong, "Panaw da kamo disang lawas naan na otaw." Kayan byubugbugan naan na otaw yang kanaan sorit, pyapagsorit nang mangkaraat, laong, "Jesus na Anak nang Lyomabi na Dios, onnoon da mo kami? Ayaw naa garo kami paglasaya." ³⁰Yagaosip si Jesus sang mangkaraat, laong, "Sining aran mayo?" Yimibak yang otaw, pyapagsorit nang mangkaraat, laong, "Si Mararan." Pyagalaong naan yaan kay laban madaig yang yarasak kanaan na mangkaraat. ³¹Yagapakallaat yang mangkaraat kang Jesus na dili silan

ni Jesus apakadtoon sang pagsisilotan sang mangkaraat na bito na way tatamanan nang kararum.

³² Masaid kanilan asang kilid nang butay, yanagpandolyang yang madaig na yayup na baboy. Gosto nang mangkaraat na apakadtoon silan ni Jesus sadtong manga baboy. Pyapabayaang ni Jesus na malasak silan sang baboy. ³³ Lyomogwa da silan kayan simingadto sang manga baboy lomasak. Paglasak nilan, mandaragan yang manga baboy adto sang pangpang aw kallog adto sang dagat kayan yabos marumus aw kamatay.

³⁴ Pagkita saan nang manga magtonggoway sang baboy, yandadaragan silan adto sang barrio aw asang makilibot naan na manga baray, yanagbatok sang kyakainangan nang baboy. ³⁵ Yang maguya disaan yaparabay gumubuk kang Jesus. Pagdatung nilan, kikita nilan yang otaw na lyorogwaan nang mangkaraat na gaingkod disang apit ni Jesus, yagkido ra mandagom, madyaw da na pagdudumdumay naan. Pagkita nilan sang gaom ni Jesus, yamangkalluk silan. ³⁶ Yang yugubuk yoman batokan nang yikita sang pagparogwa ni Jesus sang mangkaraat disang lawas naan na otaw. ³⁷ Kayan yangkalluk silan laban. Pyagalaong nilan si Jesus, "Ori da adto sang kanmo banwa, panaw dini." Wakaw syomakay da si Jesus nang barangay, omori da. ³⁸ Yang otaw na lyorogwaan nang mangkaraat, gaosip kang Jesus, laong, "Diin da ako? Amagad ak nimo." Awgaid pyapaori yaan ni Jesus. ³⁹ Yagalaong kanaan si Jesus, "Madyaw yang omori kaw agkamayo, kay lagi, pagbatok sang pagtabang kanmo nang Dios." Pagpanaw naan na otaw, kariko nang kyakaagiyang naan arag byabatokan naan sang pagtabang kanaan ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Anak ni Jairo aw yang Bobay na Yopoti sang Dagom naan

(Mateo 9:18-26; Markos 5:21-43)

⁴⁰ Yataripag oman si Jesus nang dagat. Pagkanaripag naan, pagkita kanaan nang manga otaw na yanagtagad kanaan, yanaguma silan. ⁴¹ Kayan yadatung agkang Jesus si Jairo na pangoro disang pagtitiponan nang manga Judio. Yolood yaan asang apit nang siki ni Jesus, yagapakallaat kanaan, laong, "Agad naa kanak agkanami, kay Ginoo, ⁴² pakamatayun yang anak ko na bobay." Yaan yang pyagalaong ni Jairo kang Jesus. Yaan na anak naan, tamisa na bobay, sapamporo aw dowang yang kanaan idad.

Kayan yomagad da naan si Jesus. Laban madaig na manga otaw yang yomagad naan, yabay panaglisgisin nilan si Jesus. ⁴³ Aon disaan masakitin na bobay na mantini dogoon na sapamporo aw dowang na ka toig dogoon, wa atangkudi. Yamabos yang kanaan sapi nang pagpaborong awgaid way yakablong kanaan. ⁴⁴ Yapasaid yaan sang likod ni Jesus kayan pyoti naan yang kilid nang kanaan dagom. Pagpoti naan, pyarabay da yaan tangkudan. ⁴⁵ Yagaosip si Jesus, laong, "Sining yopoti kanak?" Kariko nilan na ilibot kanaan yanagpangindayan. Laong ni Pedro kang Jesus, "Madaig yang yapasaid kanmo, kay Ginoo, na yanaglinisgisay kanmo." ⁴⁶ Laong ni Jesus, "Buku. Aon yopoti kanak. Yatigam ak na aon sakit na baya pa na kyakablongan nang kanak gaom." ⁴⁷ Pagdungug nang bobay sang pyagalaong ni Jesus, maparabay komadto kang Jesus. Tyatakigan yaan nang pagkalluk. Yolood yaan sang atobangan ni Jesus kayan yagbatok yaan sang pagkablong sang kanaan sakit nang pagpoti naan sang dagom ni Jesus.

Yaningug yang manga otaw sang gyogogod naan. ⁴⁸Yagalaong si Jesus sang bobay, “Yang kanmo pagkanarig kanak, kay idi, yaan yang yakapagkadyaw kanmo. Ori da agkamayo. Madyaw da kaw nang Dios.”

⁴⁹Wa pa akampus yang pyagalaong ni Jesus sang bobay, dyomatung da yang kangay kang Jairo, laong, “Ayaw da pagagadan yang magindoway, yamatay da yang anak mo.” ⁵⁰Pagdungug ni Jesus saan na batok, paglaongan ni Jesus si Jairo, “Ayaw magkaundug, kay lagi, abay kanarig kanak, magakadyaw oman yang isu mo.” ⁵¹Pagdatung nilan sang baray ni Jairo, bakasun ni Jesus yang yamagad kanaan na madaig, yaan gaid yang pyagaagad naan sumurud si Pedro aw si Juan aw si Santiago aw yang ama aw ina nang isu na yamatay. ⁵²Kariko nilan na agdarum nang baray yanagmatay. Laong ni Jesus kanilan, “Ayaw kamo magdaraw. Wa yaan akamatay, yagaid matorog.” ⁵³Pyanagikuran nilan si Jesus, laong nilan, “Yatorog pa kadi yang yamatay da?” Yaan yang pyagalaong nilan kay kyakatigaman nilan na yang isu yamatay da. ⁵⁴Yodorod si Jesus sang isu, pyopoti naan yang tolo naan, kayan yaglaong yaan sang isu, “Pagbangon, kay idi.” ⁵⁵Yaparabay giminawa kayan yaparabay magbangon. Laong ni Jesus kanilan, “Pakaana mayo yang isu.” ⁵⁶Laban yamaburungburung yang taganak nang isu. Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da kamo magbatok asang kadaygan sini na imo.”

Syosogo ni Jesus yang Samporo aw Dowa na Inindo naan

(Mateo 10:5-15; Markos 6:7-13)

9 Tyatawag ni Jesus agkanaan yang samporo aw dowa na kanaan inindo kayan yatagan silan ni Jesus nang gaom antak silan makapagkadyaw sang yamangkasakit aw antak silan

makapagparogwa sang maski nana na mangkaraat na yarasak sang manga otaw. ²Pyapakadto silan ni Jesus sang manga banwa na magabatok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw, na arag makadyaw silan sang yamangkasakit. ³Wa pa silan apanaw, pyagaindo ni Jesus, laong, “Dayon kamo panaw, ayaw magdara nang maski nana. Ayaw magdara nang bangka, ayaw magbaron. Maski yang sapi aw yang maski nana na potos, ayaw magdara. Maski yang dagom, gatang isa yang pandagoma, di da kaw magdara nang isa. ⁴Maski diin kamo datung, anapa mayo daw sini yang magapapanik kamayo. Imowa mayo yaan panawanan datnganan kaba iyan pa kamo disaan na banwa. ⁵Aw aon banwa na di silan matangkap kamayo na di maningug sang kamayo pagindo, pagpanaw mayo saan na banwa, takdaga mayo yang abog asang siki mayo na toosan sang kanilan pagdili sang pagindo nang Dios.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang samporo aw dowa na inindo naan. ⁶Kayan yomanaw silan, yakadto sang kariko nang manga barrio, yabay silan magindo sang manga otaw sang sorit nang Dios, yabay silan makadyaw sang yamangkasakit.

Yamaribog si Herodes

(Mateo 14:1-12; Markos 6:14-29)

⁷Kayan dyungug ni Herodes na ari yang manga imo ni Jesus aw yang imo nang kanaan manga inindo. Yamaribog yang oro ni Herodes kay aon manga otaw na yanaglaong, “Si Jesus na gaimo sining manga madyaw na imo, yaan kono si Juan na magbawtismoway na yagaboi oman.” ⁸Aon yanaglaong, “Buku ni Juan yaan. Si Elias kono na propeta nang Dios kadini. Yoman ani kanatu komani.” Arag aon yanaglaong, “Buku yaan ni Elias. Toyo

propeta kono yaan kadini nang Dios na yagaboi oman.”⁹ Yani yang pyagalaong ni Herodes, “Pyapaotodan ko nangaon sang oro si Juan. Wain sa yaning otaw na yabay nilan kanatu batokon?” Laban gosto ni Herodes na mikita kang Jesus.

Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na ka Otaw

(Mateo 14:13-21; Markos 6:30-44; Juan 6:1-14)

¹⁰ Pagori nang manga apostol na samporo aw dow na inindo ni Jesus, magbatok silan kang Jesus sang yamaimo nilan. ¹¹ Pagdungug nang magkadaig na otaw na yapanaw si Jesus, gimiyod silan. Wa silan abakasa ni Jesus, madyaw naan na yamagad. Pyagaindo naan kanilan yang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yagakadyaw naan yang yamangkasakit.

¹² Pagkaambong domorod agkang Jesus yang samporo aw dow na inindo naan, yanaglaong, “Aani kita sining banwa na way maguya. Yang madyaw sini, apapanawun mo yaning manga otaw adto sang manga barrio aw adto sang yakalanto na manga baray antak manganap silan sang kanilan akaanun aw antak kimita silan sang okoranngan nilan na baray.” ¹³ Awgaid laong kanilan ni Jesus, “Kamo yang magapakaan kanilan.” Laong nilan, “Yani la gaid yang kanatun pagkaan, yaning limang book na paan aw dow na iisda. Diin kami kamang sang apakaan kanilan na kadaig nilan?” ¹⁴ Laban madaig yang manga otaw disaan, manga limang mararan na ka otaw, wa da ibilanga yang manga bobay aw manga isu. Yagalaong si Jesus sang manga inindo naan, “Papagingkoda silan, papagkorowa, tagkarimaan yang managkoro.” ¹⁵ Kayan pyaingkod nilan kariko nang manga otaw. ¹⁶ Tyatakmgan ni Jesus yang paan aw yang iisda, kayan yimin-

garo yaan aglangit kayan yagpasalamat sang Dios. Pyagapisangpisang naan yang paan aw yang iisda kayan pyandool sang kanaan manga inindo. Silan yang yangatag asadtong manga otaw na magkadaig. ¹⁷ Kariko nilan arag yakaan, yamangkabiyag silan. Kayan pyangamang nang manga inindo ni Jesus yang manga lyokasan na madyaw pa kaanun. Samporo aw dow na kaarat yang sama nilan kaanun.

Yang Pyagalaong ni Pedro bain kang Jesus

(Mateo 16:13-19; Markos 8:27-29)

¹⁸ Aon oman allaw na yagaampo si Jesus nang sayda naan. Yandodorod agkang Jesus yang kanaan manga inindo. Yagaosip kanilan si Jesus, laong, “Nanang pyagalaong nang manga otaw bain kanak, sini kono ako?” ¹⁹ Yimibak silan kang Jesus, laong, “Aon yanaglaong na ikaw kono si Juan na magbawtismoway. Arag aon yagalaong na ikaw kono arag propeta na yagaboi oman. Arag aon yagalaong na ikaw kono si Elias na propeta kadini.” ²⁰ Kayan yagosip si Jesus kanilan, laong, “Kamo, monnono yang kamayo dumtum, sini ako?” Yimibak si Pedro, laong, “Ikaw yang pinili nang Dios na pyagalaong kadini na makagagaom asang karowagan nang banwa.”

Pyagalaong ni Jesus na Arasayun yaan Kayan Pyatay

(Mateo 16:20-28; Markos 8:30-9:1)

²¹ Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da kamo magbatok na ako yang pinili nang Dios.” ²² Laong naan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw, laban ako mallaw arasayun nang manga pangoro nang Judio, di ak atangka-pun nilan. Yang manga matikadung nilan aw yang manga pangoro na maga-

mpoway aw yang manga magindoway sang balaod, kariko nilan di matangkap kanak. Apatayun ak nilan, toyo pagdatung nang torong allaw, oboiin ak oman nang Dios.”

²³ Kayan yaglaong si Jesus sang kariko nang manga otaw, “Aw aon otaw na gosto magad kanak antak yaan maimo kanak inindo, di da yaan magatoman sang kanaan kyakaundan, abay da yaan mangagad sang pagasogo ko kanaan maski laban yaan akarisudan maynang otaw na yagapusan sang koros na pagapatayan kanaan. Yaan yang abay imoon nang otaw na yangagad sang kanak pagindo. ²⁴ Toyo yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios. ²⁵ Toyo maski akaaronan yang otaw nang kariko nang mangkadyaw disining donya, di makatabang kanaan aw masingadto ra yaan sang impirno kay di da yaan makabarik maski aballin yang kariko nang asining donya. ²⁶ Yang otaw na yamarig maglaong, ‘Yotoo ak kang Jesus,’ na yamarig magbatok sang kanak pagindo, aw mori da ak asining donya, di ak magalaong, ‘Kanak yaan na otaw.’ Aw mori da ak ani, mikita yang otaw sang kanak kagaom, arag mikita sang kagaom nang kanak Ama na Dios aw yang kagaom nang manga balaan na tagalagit. ²⁷ Kaundi mayo yaning pagalaong ko kamayo, aon digkamayo manga otaw na di pa amatay, mikita pa silan sang apakatigam kanilan na yang Dios yang makagagaom sang kariko.”

Yang Pagkaporin nang Kaimo aw Dagom ni Jesus

(Mateo 17:1-8; Markos 9:2-8)

²⁸ Pagkatapos ni Jesus magindo saan na pagindo, manga warong allaw, yotokod si Jesus agbokid na magaampo sang Dios, pyagaagad naan si Pedro aw si Juan aw si Santiago. ²⁹ Yakapagampo si Jesus, yamaparin yang kanaan kaimo aw kaparin yang kanaan dagom, yomallag da, laban da gimapotiyang. ³⁰ Kayan sakadyap da dyomatung yang dowang ka otaw na yapagbaraw kang Jesus. Silan si Moises aw si Elias na manga propeta kadini nang Dios. ³¹ Yamaribot silan nang allag nang Dios. Yaan yang pyagabarawan nilan aw si Jesus yang pagkamatay naan dato Jerusalem na pagbuut kanaan nang Dios. ³² Si Pedro aw yang kanaan manga upud, yamangkatorog silan. Pagkagimata nilan, kitaun nilan yang kasindaw ni Jesus aw yang dowang ka otaw na yanagindug na pyagaobay ni Jesus. ³³ Nang agput da manaw yang dowang ka otaw, yakapagsorit parabay si Pedro kang Jesus na wa udumduma yang pagasorit naan, laong, “Kay Ginoo, laban madyaw na aani kami. Magaimo kami sang torong ka liyan disini, kanmo yang isa, kang Moises yang isa, kang Elias yang isa.” ³⁴ Kaba gasorit si Pedro, kyakatabonan silan nang aro, yalluk da silan. ³⁵ Kayan sakadyap dyungug da nilan yang gasorit digsurud nang aro na yagalaong bain kang Jesus, laong, “Yani yang kanak Anak na pinili ko na magaari. Yaan yang paninggi mayo yang kanaan pagindo.” ³⁶ Pagdungug nilan saan na sorit, say dakman ni Jesus yang kikita nilan. Kayan yomanaw silan, toyo wa pa silan magabatok sang kadaygan sang kikita nilan disang butay, baya da yagbatok da na yagboi da oman si Jesus na pyapatay.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Isu na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Mateo 17:14-18; Markos 9:14-27)

³⁷ Pagkaallow, tomobang silan saan na butay. Dyodorodan si Jesus nang magkadaig na manga otaw. ³⁸ Aon isa kanilan disaan na yagapakallaat kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, tanawa yaning isu ko, tabangi. Tamisa na anak ko na usug yani. ³⁹ Aon yapabaya kanaan na mangkaraat. Yokowaaw yaan kayan tyakigan aw tabida yang kanaan lawas, pyapagsora yang baba. Yabay lasayun nang mangkaraat kay dili garo naan apanawan. ⁴⁰ Yagapakallaat ak kagayna sang kanmo manga inindo antak nilan parogwaun yang mangkaraat, pyaparogwa garo nilan, wa silan makagaga.” Yaan yang pyagalaong kang Jesus nang ama nang isu. ⁴¹ Yagalaong si Jesus, “Nanga kamo wa otoo kanak? Nanga yanagdowadowa pa kamo? Madogay pa kadi ako magtigkul maguya ani kamayo kayan pa tyomoo kamo kanak?” Kayan yaglaong si Jesus sang ama nang isu, “Daraa yaan ani kanak.” ⁴² Gaparoroong agkang Jesus yang isu, tyotowad nang mangkaraat kayan yabay magpagadpagad. Gasagda si Jesus sang yoroman na mangkaraat, laong, “Logwa da disaan.” Kayan pyapagkadyaw ni Jesus yang isu, yoman da paagadun yaan ni Jesus sang ama. ⁴³ Laban yamailimilim yang manga otaw na yikita sining imo ni Jesus na yagadan nang gaom nang Dios.

Yoman ni Jesus Paglaong Kanilan na Apatayun yaan

(Mateo 17:22-23; Markos 9:30-32)

Kaba pyanagkabarawan nilan yang manga imo ni Jesus na makaburungburung, yagalaong si Jesus sang kanaan manga inindo, ⁴⁴ “Yaning pagalaong ko

kamayo, butangan mayo sang ginawa mayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun nang manga otaw adto sang magookom, osombong ako nilan.” ⁴⁵ Awgaid wa silan makadarag saang pyagalaong ni Jesus kanilan kay wa pa kanilan atagan nang Dios yang pagkadarag saan na sorit. Magaosip garo silan kang Jesus daw nanang kaologan nang pyagalaong naan kanilan toyo yamarig silan magosip.

Sini yang Labaw?

(Mateo 18:1-5; Markos 9:33-37)

⁴⁶ Aon oman allow na yanaglan-togi yang manga inindo ni Jesus daw sini yang marabaw kanilan. ⁴⁷ Si Jesus yatigam sang kanilan dumdum wakaw pyapadorod yang isu agkanaan, pyapagindug disang apit naan. ⁴⁸ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yang otaw na amabuut sang isu na maynini yang pagkabuut naan tungud sang pagtoo kanak, yaan na otaw amabuut arag kanak. Yang amabuut kanak, buku ko gaid yang akabuutan, awgaid asta yang yagasogo kanak arag naan akabuutan. Yang wa magaparabaw kamayo, yaan yang maturus, yang kanaan katurus madyaw nang Dios.”

Yang Wa Osopak Kamayo Yomoyon Kamayo

(Markos 9:38-40)

⁴⁹ Kayan yaglaong si Juan, “Kay Ginoo, yikita kami nangaon sang otaw na gaparogwa sang mangkaraat. Kaba gaparogwa sang mangkaraat, ingaranan yang aran mo. Syasagda nami, laong nami, ‘Ayaw magimo saan kay wa kaw agadagad nami na manga inindo ni Jesus.’” ⁵⁰ Yagalaong si Jesus kanaan, “Ayaw pagsagdaa kay yang wa osopak sang kamayo pagindo, yomoyon kamayo.”

Aon Barrio ag Samaria na Wara Magapapanik kang Jesus

⁵¹ Agput da domatung yang allow na oori da ni Jesus aglangit, yamaasub yaan manallos adto Jerusalem. ⁵² Yisingadto silan Jerusalem, na yamapit sang barrio nang taga Samaria. Pyapaona ni Jesus yang manga otaw saan na barrio na antak magpataan sang kanilan pagakoran-gan. ⁵³ Pagkatigam nang taga Samaria na misingadto silan Jerusalem, wa silan apapanika kay maat nilan yang misimba ag Jerusalem na alabayan yang kanilan simbaan. ⁵⁴ Pagkatigam ni Santiago aw ni Juan na di silan apapanikin, magosip silan kang Jesus, laong, “Aw gosto mo, kay Ginoo, ayoon nami yang atoron diglangit, awaraun yadtong manga otaw na wa kanatun magapapanik.” ⁵⁵ Si Jesus, yamatobang agkanilan, kayan syagda silan, laong, “Ayaw da kamo maglaong naan. Yaan na sorit mayo aon gapabaya na mangkaraat. Buku naan yang kyakaniyan ko yang magawara sang otaw. Yaan yang kyakaniyan ko yang matabang sang manga otaw.” ⁵⁶ Kayan lyomabay silan disaan, yanallos da asadtong kadaygan na barrio.

Yang manga Otaw na Amagad Garo kang Jesus

(Mateo 8:19-22)

⁵⁷ Kaba silan yapanaw, yang sang ka otaw yagalaong kang Jesus, “Maski midiin kaw, kay Ginoo, amagad ako.” ⁵⁸ Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Madyaw pa yang manga milu, aon kanilan lokwanan, aw yang manga langgam aon kanilan aponan. Toyo ako na gyugual nang Anak nang otaw way kanak matagan paguya. Ayn nang adatungan ko nang gabi, asaan dak makakorang. Anda, kay lagi, amagad pa kaw kanak?” ⁵⁹ Aon isa na otaw na pyapagbarawan ni Jesus, laong,

“Amagad kaw naku, kay lagi.” Yimibak yaan, laong, “Di pa naa, kay Ginoo, aw matay da yang kanak ama, amagad ak nimo.” ⁶⁰ Laong ni Jesus kanaan, “Ayn nang di nakun amagad, yaan yang papaglubunga sang yamatay. Ikaw, yang kanmo gawbuk, magababatokon kaw bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw.” ⁶¹ Aon isa na otaw na yagalaong kang Jesus, “Ako amagad ak nimo, kay Ginoo, toyo magapakatigam pa ak sang kanak manga sakop na mapanaw ako.” ⁶² Laong kanaan ni Jesus, “Yang gadaro aw limingi, makasoway da yang daro. Magonawa saan yang amagad kanak na amabarag nang kanaan kyaundan, buku nang madyaw yang pagaragad naan kanak. Di yaan makaborig magbatok bain sang kasakopan nang Dios.”

Syosogo ni Jesus yang Kapitowan na ka Otaw

10 Kayan yoman magpili si Jesus sang kausgan na kapitowan na ka otaw na apapagonaun naan adto sang manga banwa na akaonan naan. Pyapapanaw ni Jesus kada dowang kanilan. ² Yani yang pyagalaong ni Jesus kani-lan, laong, “Mayn kamo nang gomagani sang manga ganiin nang Dios na amana-rig kanak. Yaan na karowag ning ganiin, tagbi da kamo na gagani. Pan-gayo kamo sang tagtomon sang ganiin antak magsogo sang madaig na goma-gani.” ³ Yabay magindo si Jesus kani-lan, laong, “Panaw da kamo adoon. Mayn kamo nang karnero na makadto sang laag na ido. Maski arasayun ni-lan kamo, di kamo magbarus maglasay. ⁴ Ayaw magdara nang sapi, ayaw magdara nang maski nana na potos, ayaw magdara nang sapatos. Aw aon pagkita mayo disang daran, ayaw kamo mapag-baraw, abay kamo panaw antak mal-lug kamo domatung sang akadtowan

mayo. ⁵Aw domatung da kamo sang maguya, maparabay kamo maglaong, 'Atabangan kamo nang Dios.' ⁶Aw aon otaw disaan na baray na madyaw naan yang kamayo pagindo, atabangan yaan nang Dios. Aw wara, maynang wa kamo magsorit, way makadawat disaan sang tabang nang Dios. ⁷Yang otaw na magapapanik kamayo, disaan na baray kamo maguyauya. Yang pyapakaan nilan kamayo yaan yang akaanun mayo kay madyaw na pyapakaan nilan yang gaindo kanilan. Ayaw kamo magbarinbarin sang pagauyaan mayo na baray. ⁸Aw domatung kamo sang barrio na aon magapapanik kamayo, maski nana na odool kamayo na apakaan, kaana mayo. ⁹Papagkadyawa mayo yang yamangkasakit disaan na barrio aw paglaong kamo sang kariko nang yanaguya, 'Dyomatung da agkamayo yang pagari nang Dios sang manga otaw.' ¹⁰Aw aon barrio na di kamayo magapapanik yang maguya, singadto kamo sang pagkadaigan nang otaw kayan yaglaong, ¹¹'Sana yang abog disang daran mayo, dili nami adaraun. Apaspasun nami disang siki nami antak kamo matigam na wara agkanami yang baru kamayo nang Dios sang manga sara mayo. Di da mayo pagkaringawan na madatung garo agkamayo yang pagari nang Dios.' Maynaan yang pagasorit mayo sang manga otaw disang banwa na di kamayo magapapanik. ¹²Kadini yambos mawara nang Dios yang banwa na Sodoma kay laban maat yang manga imo nilan. Awgaid aw domatung yang allaw na magaokom da yang Dios sang manga otaw, tagbi pa yang pagalasay nang Dios sang yanaguya dig Sodoma, dagdagu yang pagalasay sang yanaguya disang banwa na di maningug sang kamayo pagindo."

Yang Manga Maguya disang Manga Banwa na Wa Mangagad kang Jesus

(Mateo 11:20-24)

¹³Kayan yoman kaundan ni Jesus yang manga banwa na pyagaindowan naan nangaon na wa kanaan otoo yang manga otaw. Laong ni Jesus, "Kallaat da agaw nang manga otaw dato Korasin aw silan dato Betsaida na wa kanak mangagad. Madaig yang manga kaburungburungan na mangkadyaw na yiimo ko digkanilan nangaon toyo wa nilan ayawi yang manga imo nilan na maat nang Dios. Yang yanaguya kadini dig Tiro aw dig Sidon na wyawara nang Dios, aw silan yang kimita sang kanak manga imo na mangkadyaw, managpandagom da silan nang maitum aw sabogi nilan yang oro nilan nang abo antak katigaman na yayawan da nilan yang manga imo nilan na maat nang Dios. ¹⁴Aw domatung yang allaw na magaokom da yang Dios, isilotan naan yang taga Tiro aw taga Sidon, toyo labi pa silan isilotan na taga Korasin aw taga Betsaida." ¹⁵Yabay maglaong si Jesus, "Kamo na taga Kaper-naum, gosto mayo na pagabantog kamo nang kariko awgaid oontog kamo adto sang laga nang atoron disang impirno."

¹⁶Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan inindo, "Aw magindo kamo, yang maningug sang kamayo pagindo, maynang ako yang pyaninggan nilan. Yang magadili sang kamayo pagindo, maynang ako yang pyagadiliyan. Yang magadili kanak, maynang pyagadiliyan naan yang gapakani kanak asining donya." Yaan yang pagindo ni Jesus kanilan kayan yomanaw silan.

Yang Pagori nang Kapitowan na ka Otaw

¹⁷Yang kapitowan na syogo ni Jesus laban yanaguma nang pagori nilan, yanagbatok kang Jesus, laong, "Kay Gi-

noo, maski yang yusurud na mangkaraat na pyaparogwa nami disang otaw, yaparabay lomogwa, ingaranan nami yang kanmo aran.”¹⁸ Laong ni Jesus, “Ako, kikita ko si Satanas na yoorog diglangit na maynang kilat kaanug. Daug da yaan.”¹⁹ Paningug kamo, yatagan ta kamo nang kanak gaom antak kariko nang gaom ni Satanas, adaugun mayo. Makaguyuk kamo sang tinanap aw ol-layipan, odogdogon mayo yang oro nilan, way makapoti kamayo.²⁰ Awgaid maski yangagad yang mangkaraat sang odlin mayo kanilan, ayaw kamo abay maguma sang pagdaug mayo kanilan. Yani yang pagauma mayo, linista ra nang Dios yang kamayo manga aran diglangit, yasakop da kamo naan.”

Yagauma si Jesus

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Kayan yaguma si Jesus laban na pyapaguma nang Balaan na Espirito. Kayan yaglaong yaan, “Yamapanumdum ak kanmo, kay Ama. Ikaw yang makagagaom diglangit, ikaw yang makagagaom disining donya. Yamapanumdum ak kanmo kay pyapakatigam mo yang kanmo paagi sang manga otaw na wa magaabog nang kanilan katigaman. Awgaid wara mo apakatigaman yaan sang manga otaw na yaan yang kyakanarigan yang kanilan katigaman. Yamapanumdum ak, kay Ama, kay madyaw yang kanmo pagbuut.”

²² Yabay maglaong si Jesus, “Yaataag da kanak nang kanak Ama yang kariko. Way otaw na yikilara kanak, yang Ama ko gaid yang yikilara kanak. Aw yang kanak Ama, ako gaid yang yikilara kanaan aw yang manga otaw na pyapakatigam ko bain kanaan.”

²³ Kayan yatobang ni Jesus yang kanaan manga inindo, yagalaong, “Kamo yang pyanalanginan nang Dios kay yikita kamo sang pyapaimo kanak

nang Dios.²⁴ Madaig yang manga propeta nang Dios kadini aw manga ari na gosto garo nilan mikita sang kikita mayo na yiimo ko. Gosto garo nilan mudungug sang dyudungug mayo na pagindo ko.” Maynaan yang pyagalaong ni Jesus sang manga inindo naan.

Yang Sambingay bain sang Madyaw yang Batasan na taga Samaria

²⁵ Aon oman allaw na yodorod kang Jesus yang magindoway sang balaod ni Moises. Titigi naan si Jesus na gaosip antak katigaman daw madyaw yang pagindo ni Jesus. Laong naan, “Kay magindoway, nanang inangun ko antak maboi ak nang way kataposan dato sang Dios?”²⁶ Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Yang syosolat ni Moises kadini na pyapasolat nang Dios, gabasa kaw saan, nanang pyagalaong ni Moises?”²⁷ Yimibak yaan kang Jesus, laong, “Syosolat ni Moises, laong, ‘Pagdakoraa sang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut. Aw yang arag kamo otaw, karuguni silan maynang tyoonan lawas mo.’”²⁸ Laong ni Jesus, “Min kay agaw naan, kay lagi, matungtung sa agaw yaan na ibak mo. Yaan yang abaya pangagadi antak kaw maboi nang way kataposan.”

²⁹ Magabaribad yaan na otaw kay aon manga otaw na wa yaan akaruguni wakaw yoman da magosip kang Jesus, laong, “Sini na otaw yang akarugunan ko?”³⁰ Kayan yimibak si Jesus kanaan, laong, “Aon Judio na yutugbung adto Jeriko sikun ag Jerusalem, sayda naan. Asang pangindaran, byabanganan yaan nang manga torisan. Dyuduput kamangan yang kanaan dara aw lobasi sang kanaan damit kayan byonaran yaan. Pakamatayun da yaan pagpanaw nang manga torisan.”³¹ Yamabarilig yaan disang daran, yarabay yang

Judio na magampoway disang templo. Pagkita naan sang otaw na bay matay, magari li yaan, lyarabay yaan. ³² Wa akadogay, yoman domatung yang Judio na gaborig sang manga magampoway. Magonawa silan, pagkita naan sang otaw, magari li yaan, arag yaan yarabay. ³³ Kayan wa akadogay oman, aon yadatung na taga Samaria. Pagkita naan saan na otaw, mallaat yaan laban. ³⁴ Yodorod yaan ansaan na otaw kayan byorong naan yang manga pari aw tampoki. Kayan pyasakay naan yang otaw sang kanaan koda. Yaan, yagsiki la. Pyagaagad naan yaan adto sang baray na koranganan nang domadatung. Yabay naan tabangan yaan na otaw disaan. ³⁵ Pagkaallow, yatagan nang taga Samaria nang sapi yang tagtomon saan na baray. Laong nang taga Samaria, “Tabangan mo yaan kay aon apanawan ko, oman ak ani magi. Yaning yaatag ko kanmo na sapi, aw kolangan pa, aw aon magasto kanaan na kanmo sapi, oori ko kanmo.” ³⁶ Kayan yagosip si Jesus sang magindoway sang balaod ni Moises, laong, “Yang dum dum mo, kay lagi, wain disang torong ka otaw yang yamarugun sang otaw na byobonaran nang torisan?” ³⁷ Yimibak yaan, laong, “Yang otaw na yamallaat kanaan, yaan yang yamarugun kanaan.” Laong ni Jesus, “Ikaw, pagsiling saan, karuguni yang kariko nang otaw.”

Yakadto si Jesus kang Marta aw kang Maria

³⁸ Unaun manaw si Jesus aw yang manga inindo, dyomatung sang barrio na pyagauyaan ni Marta. Pyapanik silan ni Marta sang kanaan baray. ³⁹ Yang mangod ni Marta na si Maria yodorod agkang Jesus, gaingkod disang apit nang kanaan siki, yabay maningug sang kanaan pagindo. ⁴⁰ Si Marta, maat yang ginawa naan kay madaig yang olo-

toon naan na apakaan kanilan. Wakaw yodorod yaan kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, sayda ko yang galoto, wa ako atabangi ni Maria. Paglaonga yaan antak ak tabangan pagloto.” ⁴¹ Si Jesus, yagaindo kang Marta, laong, “Ikaw, kay Marta, yamakudugkudug kaw na kyakaritudan kaw nang laban madaig na manga imo na yabay mo imoon. ⁴² Toyo sambook da yang imo na madyaw imoon mo. Si Maria yang yakapili sang imo na madyaw. Dili ko papagimoon yaan sang kadaygan na imo kay di da mudungug sang kanak pagindo.”

Yang Pagindo ni Jesus bain sang Pagampo

(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

11 Aon oman allow na gaampo si Jesus adto sang kanaan Ama. Pagkatapos naan magampo, maglaong kanaan yang inindo naan, “Kay Ginoo, pagindowa kami sang pagampo. Nangaon si Juan, pyagaindo naan sang kanaan manga inindo yang pagampo.” ² Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Aw magampo kamo sang Dios, yani yang paglaongan mayo, ‘Kay Ama, gosto nami na abay kaw taodon nang kariko nang otaw labaw pa sang kariko. Gosto nami na madatung da yang allow na ikaw yang magaari da kanami. ³ Atagi kami nang kanami pagkaan allowallow. ⁴ Pasaylowa kami sang kanami manga sara, kay pyapasaylo nami yang yakasara kanami. Paawata kami sang pagsoray ni Satanas.” ⁵ Kayan yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo bain sang pagampo, laong, “Aw komadto kaw sang baray nang kailog mo nang mararum da yang gabi, magatawag kaw, laong, ‘Lagi, muguun ak garo sang torom book na paan, ⁶ kay apakaan ko sang kailog ko na baya pa na yadatung, wa day kanami pagkaan.’

⁷Na, monnono yang dum dum mo aw magbaribad kanmo yang kanmo kailog, laong, 'Yataka ra ak magbangon, kay lagi, kay matorog da ako, tyakup da yang pilwangan. Yang manga isu yangkatorog da, daw kapokawun.'

⁸Onnoon mo aw maynaan yang ibak naan kanmo? Maski dadaan gaibuut kamo di yaan magabangon. Toyo aw abay kaw magtawag, magapakallaat, abay mangayo, magabangon yaan. Atagan kaw nang maski nana na ayoon mo. ⁹Maynaan yang pagampo mayo sang Dios. Abay kamo pangayo sang Dios, abay kamo naan atagan. Abay kamo paganap, apakita kamayo nang Dios yang kariko nang anapun mayo. Pagpabati disang tatakup, owangan nang Dios kayan pyasurud kamo naan.

¹⁰Kay kariko nang yabay mangayo sang Dios, yatagan naan. Kariko nang yabay maganap, pyapakita naan kanilan yang yaanap nilan. Kariko nang yabay magpabati sang tatakup, pyapasurud nang Dios. ¹¹Kamo na manga ama, aw mangayo nang kaya yang anak mo, di mo yaan atagan nang tinanap.

¹²Aw yaan yang ayoon naan yang itlog nang manok, di mo yaan atagan nang ollayipan. Ayn nang yaayo naan, yaan yang aatag mo. ¹³Sana sa kamo na yakasara, yatigam kamo matag nang mangkadyaw na pagatag sang kamayo manga anak. Aw di pa mo sa yang kamayo Ama aglangit, aw yang Balaan na Espirito yang ayoon mo kanaan, maparabay matag yaan kanmo."

Si Jesus aw si Beelsebul

(Mateo 12:22-30; Markos 3:20-27)

¹⁴Aon oman allow na pyaparogwa ni Jesus yang mangkaraat na gapabubu sang otaw. Paglogwa nang mangkaraat, magsorit yaan na otaw. Pagkita nilan saan, maburungburung laban yang magkadaig. ¹⁵Awgaid aon yanaglaong,

"Buku nang Dios yang gabaya kang Jesus, yang pangoro nang mangkaraat na si Beelsebul yang gabaya kanaan, wakaw makapagparogwa yaan sang mangkaraat." Si Satanas yang pyanganngaranan nilan ni Beelsebul. ¹⁶Titigi nang kadaygan na otaw si Jesus, laong, "Ayowa kono sang Dios yang pyapaimo naan kanmo na laban kaburungburungan antak kami matigam na yang Dios yang gabaya sang kanmo manga imo."

¹⁷Si Jesus na yatigam sang dum dum nilan, yagalaong kanilan, "Nanga galaong kamo na si Satanas yang yamatag kanak nang gaom? Dumduma mayo, aw aon pangoro na yapagtanam sang kanaan sogwanun, di madogay amawara yang kanaan sakop. Magonawa arag yang banwa na wa magaonawa yang ginawa nang yanaguya, amawara yaan na banwa. Maski yang sang ka yangoganan aw wa silan magaidarag, aw abay silan magkokomatun, managsarimbura silan, way amaibilin kanilan. ¹⁸Magonawa yang sakop ni Satanas, aw wa managidarag silan, aw parogwaun ni Satanas disang lawas nang otaw yang mangkaraat na kanaan sakop, amawara yang kang Satanas gaom na magapabaya sang otaw. ¹⁹Aw matungtung yang kamayo pyagalaong na yatagan ako ni Satanas nang gaom, sini yang yamatag sang kamayo manga inindo nang gaom sang pagparogwa sang mangkaraat? Aw maglaong kamo na kang Satanas gaom yang gaom nang kamayo manga inindo, magalaong silan na kamo magaro. ²⁰Gaparogwa ak sang mangkaraat kay yang Dios yang yagabaya kanak. Tungud saan, matigam kamo na yagari da yang Dios ani kamayo."

²¹Gaindo si Jesus kanilan antak silan matigam na yang gaom nang Dios labaw pa sang gaom ni Satanas. Yagalaong si Jesus, "Aw yaan yang magtonggo sang kanaan baray yang tagtomon sang baray

na kusugan na aon matarum, di amaa-gaw yang kanaan pyanmowan. ²²Aw lasangun yaan nang labaw pa kanaan kusugan, kayan dyaug yaan, panga-gawun yang kanaan manga matarum na kyakanarigan naan. Kayan pyagbatabata yang kariko nang kanaan kaukdanan.”

²³Laong ni Jesus, “Yaning pagsopak ko kang Satanas, yang dili kanak mata-bang sang pagsopak ko kanaan, yaan yang yosopak kanak. Aw yang dili mata-bang sang pagkabig sang manga otaw, yaan yang yapagsoway kanilan.”

Yang Pagbarik nang Mangkaraat

(Mateo 12:43-45)

²⁴Yabay magindo kanilan si Jesus, laong, “Aw lyomogwa da yang mangkaraat sang otaw, yamagi yaan sang manga banwa na way maggiti, gaanap sang pagauyaan naan. Aw way kitaun naan na pagauyaan, magalaong yaan, ‘Oman ak mori sang pyagauyaan ko nangaon.’ ²⁵Pagori naan, kitaun naan na yaan wa day maguya, madyaw da. Maynang baray na kikidowan warisan aw panipuda yang manga kaukdanan. ²⁶Kayan kyadtowan naan na mangkaraat yang pitong ka mangkaraat na labaw pa kanaan kaparaat. Kariko nilan yakadto saan na otaw kayan lyomasak silan, yaguya da saan na otaw. Madi pa nangaon yaan nang baya isa yang yarasak. Adoon laban da gimaatan yaan na otaw kay waro pa yang lyomasak na mangkaraat.”

Yang Tinuud na Pyanalanginan nang Dios

²⁷Kapaglaong ni Jesus saan, maglaong kang Jesus yang bobay disang yanagkatipon, laong, “Pyanalanginan nang Dios yang bobay na yanganak kanmo, yaan na syososowan mo.” ²⁸Yimibak si Jesus, laong, “Sana yang

yaningug sang sorit nang Dios kayan yangagad yaan yang pyanalanginan nang Dios.”

Gosto Nilan na Mikita sang Kaburungburungan na Manga Imo

(Mateo 12:38-42)

²⁹Yanagkoro kang Jesus yang madaig na otaw, yabay magindo si Jesus, laong, “Maat nang Dios yang batasan nang manga otaw disining donya adoon, kay nanga? Gosto nilan mikita sang kaburungburungan na imo na toosanan sikun diglangit antak kono silan matigam na yang Dios yang gapakani kanak disining donya. Yaan gaid yang apakita nang Dios kamayo yang toosanan na maynang imo nang Dios kadini kang Jonas. ³⁰Kadini tyatabangan nang Dios si Jonas na lyaramon nang dagdagu na isda. Yang pagtabang naan kang Jonas yaan yang pagpakatigam sang manga otaw dig Ninibe na matungtung na yang Dios yang gasogo kanaan. Maynaan oman yang pagpakatigam nang Dios kamayo na yang Dios yang gasogo kanak.” ³¹Yabay magindo si Jesus, laong, “Kadini aon ari na bobay na maski maawat yang kanaan banwa ag-barabagan, yakadto yaan sang banwa ni Solomon na ari kay antak yaan dumungug sang madyaw na pagindo ni Solomon. Nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw magalaong yaan na bobay kamayo na toman agaw kamo silotan nang Dios kay ako na labaw pa kang Solomon, wa mayo paninggi yang kanak pagindo. ³²Aw yang manga maguya kadini dig Ninibe arag silan magalaong kamayo na toman agaw kamo silotan nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw. Kay silan, nang pagdungug nilan sang pagpakatigam kanilan ni Jonas, yayawan nilan parabay yang kanilan manga imo na maat nang Dios. Awgaid kamo, sari labaw pa ako

kang Jonas, wa mayo paninggi yang kanak pagindo.”

Yang Yamallag sang Ginawa Mayo

(Mateo 5:15; 6:22-23)

³³Yabay magindo si Jesus, laong, “Yang ilawan na syusugaan, di alasak sang kaban, di atabonan, toyo otong-tong agtaas antak kariko nang musurud sang baray mikita. ³⁴Yang kamayo mata na yatanaw sang manga imo asining donya maynang ilawan na yamallag sang ginawa mayo. Aw matanaw kamo abay sang madyaw kayan yagdumdum saan maynang maparawang yang ginawa mayo. ³⁵Ayaw magdumdum sang maat daw mangitngit yang ginawa mayo. ³⁶Aw maparawang da yang kanmo ginawa na way kangitngit, min kamo nang yallagan nang dagdagu na ilawan kay gadumdum kamo sang madyaw.”

Pyagaindo ni Jesus yang Manga Pariseo aw yang Manga Magindoway sang Balaod

(Mateo 23:1-36; Markos 12:38-40)

³⁷Pagkatapos ni Jesus magindo, pyagaagad si Jesus nang Pariseo adto sang kanaan baray, dato naan pakaana. Pagkadatung nilan sang baray, maparabay magingkod si Jesus disang lamesa. ³⁸Yamaburungburung yang Pariseo daw nanga si Jesus wa mangonaw maynang kanilan kapangonaw kay yang manga Pariseo aon kanilan batasan na aw makaan da gakido mangonaw antak madyaw kono silan nang Dios. ³⁹Kayan yagindo si Jesus, laong, “Aon pagaindo ko kamayo na manga Pariseo. Yogasan mayo dini babaw yang tabo aw pinggan toyo maripa yang lasak naan. Kamo, agbabaw, madyaw kamo toyo yang ginawa mayo laban maat, manga mangkaropig kamo. ⁴⁰Way ungod

mayo. Dumduma sa. Pagimo nang Dios sang lawas nang otaw, yiimo arag yang ginawa. Maski agsurud nang lawas mo yang kanmo ginawa, kikita nang Dios. ⁴¹Aw magatag kamo sang yamangkaukud madyaw kamo nang Dios, maynang marinis da kamo, agbabaw aw digsurud, arag da kyaogasan.

⁴²“Kallaat da agaw mayo na manga Pariseo na agbabaw gaid yang pagtoo mayo sang Dios, isilotan kamo nang Dios nang way kataposan. Yamatag kamo sang Dios nang kanaan kabain na kaporo nang kamayo abot na manga anag toyo wa kamo mangagad sang pagindo nang Dios na yagalaong, ‘Ayaw maglimbong sang arag otaw, karuguni silan aw pagdakoraa sang ginawa mayo yang Dios.’ Madyaw yang magaatag kamo sang Dios toyo yaan yang laban madyaw naan yang amarugun kamo sang arag kamo otaw aw pagdakoraa sang ginawa mayo yang Dios.

⁴³“Kallaat da agaw mayo na manga Pariseo, kay kamo asang pagtitiponan gosto mayo na kamo yang papagingkodon sang ingkodanan nang otaw na pyagataod. Laban madyaw mayo yang ataodon kamo nang otaw disang pagkadaigan. ⁴⁴Kallaat mayo, ungod nang manga otaw madyaw na yapagtukud kamayo, wain sa kading maat kay tyaponan da silan nang kaparaat mayo.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang manga Pariseo.

⁴⁵Disang yanagkadaig aon magindoway sang balaod ni Moises na yagalaong kang Jesus, “Yang pyagalaong mo sang manga Pariseo, kay magindoway, arag pyakainaan da mo kami.” ⁴⁶Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Matungtung, kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod ni Moises, arag kamo isilotan nang Dios nang way kataposan.

Pyapapangagad mayo yang otaw sang manga pagindo mayo na marisud tomanun, toyo wa mayo atabangi antak kaagdan nilan yang pagindo mayo. ⁴⁷Kallaat mayo, kamo yang yagaimo sang mangkadyaw na tarigpono na bato na byubutang sang lubung nang manga propeta nang Dios na yamangkamatay kadini. Yaan kono yang pagtaod mayo kanilan, toyo yang tyataod mayo, pyapatay nang kamayo kamonaan. ⁴⁸Magonawa kamo aw yang kamayo kamonaan, silan yang yagapatay sang manga propeta nang Dios, kamo yang yagimo da sang pyangbutang sang kanilan manga lubung. Yaan na imo mayo yagapakatigam kamo na madyaw mayo yang pagpatay nang kamayo kamonaan sang manga propeta. ⁴⁹Wakaw isilotan kamo nang Dios. Yaan yang pyagalaong nang Dios kadini, laong, 'Osogoon ko agkanilan yang manga propeta aw manga apostol na magabatok kanilan nang kanak sorit. Toyo yaan na manga syogo ko, aon apatayun, aon arasayun.' ⁵⁰Kay min da naan yang kamayo imo, wakaw digkamayo kapagguna yang silot nang Dios sang pagpatay sang kariko nang manga propeta na pyapatay anay da maimo yaning donya, ⁵¹pagpono kang Abel na pyapatay nang kanaan magorang arigkan kang Sakarias na pyapatay nilan disang pagurangan nang sonoganan aw balaan na ampowanan. Kariko nang pyapatay na manga propeta, kamo yang isilotan nang Dios sang pagpatay kanilan.

⁵²"Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod, isilotan kamo nang Dios. Yang kamayo pagindo may-nang urang sang otaw na antak di kimita sang matungtung na paagi nang Dios. Kamo, wa kamo aagi sang daran asang Dios, aw yang otaw na amagi garo, yuuran mayo."

⁵³⁻⁵⁴Pagpanaw ni Jesus disaan, gimiyod kanaan yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises. Laban da maat nang ginawa nilan si Jesus wakaw yabay silan magosip kanaan nang madaig na manga pagosip kay gusto nilan na imibak si Jesus nang maat antak aon akapagsaway nilan kanaan.

Pyagalaong ni Jesus Kanilan yang Yagaid Magindo na Wa Magatoman sang Pagindo

(Mateo 10:26-27)

12 Madaig yang manga otaw na yandorod kang Jesus, manga pilang mararan ngaon, maynang tigasaw yang kadaig. Yagaantibantib yang otaw. Yang tigmad nang pagindo ni Jesus, yagalaong yaan sang kanaan manga inindo, laong, "Ayaw kamo magsiling nang batasan nang manga Pariseo kay silan yagaid magobad sang manga pagindo nang Dios, wa nilan imowa. ²Kariko nang manga imo nang otaw na wa akatigami nang kadaygan, mallaw arag da akatigaman. ³Yang pyagabarawan mayo disang mangitngit, mallaw udunggun da disang kaparawangan. Maski magakayaas kamo na kamo ra digsurud nang sobay na kikidowan takupun, mallaw kariko mudungug da."

Yang Dios yang Akalluk

(Mateo 10:28-31)

⁴Yoman maglaong si Jesus, "Kay manga karugnanan ko, pagalaong ko kamayo, ayaw kamo magkalluk nang magapatay kamayo. Aw matay da yang lawas mayo, tapos da man yang pagimo nilan kamayo. ⁵Pagalaong ko kamayo yang akalluk mayo. Kalluk kamo sang Dios kay aw pabogtoon naan yang ginawa mayo, aon kanaan gaom sang pagontog kamayo adto sang atoron

asang impirno. Yaan yang kalluki mayo yang Dios.

⁶“Dumduma yang mayantuk na langgam na limang book, dowang ka daku yang bayad. Maski laban barato, wa silan akaringawi nang Dios. ⁷Aw di pa mo sa kamo na manga otaw. Sana yang manga logay mo, kyakatigaman nang Dios yang kadaig. Wakaw ayaw da kamo magkalluk. Maski pila yang kadaig nang langgam, yarabaw yang karugun kamayo nang Dios sang karugun naan sang manga langgam.”

Yang Otaw na Di Magalaong aw yang Otaw na Magalaong na Si Jesu Kristo yang Kanaan Ginoo

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“Oman ak magaindo kamayo. Yang otaw na magalaong sang kadaygan, ‘Si Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ abatokon ko oman sang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na yaan na otaw kanak. ⁹Toyo yang magatago na magalaong, ‘Buku ni Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ pagalaong ko oman sang manga tagalangit, ‘Yaan na otaw buku nang kanak.’ ¹⁰Yang gasodi kanak na gasusul sang pagpakaraat naan kanak, apasayloon yaan nang Dios saan na sara. Toyo yang gapakaraat sang Balaan na Espirito, dili apasayloon nang Dios saan na sara, dili akaringawan.”

¹¹Yabay si Jesus magindo sang kanaan manga inindo, laong, “Aw daraun kamo nilan asang okmanan nang manga pangoro nang Judio aw yang okmanan nang manga magookom na osipin kamo daw nanang tinoowan mayo, di da kamo magkaundang daw nanang iibak mayo ¹²kay pagosip kamayo, aparabay pakatigam kamayo nang Balaan na Espirito yang iibak mayo.”

Yang Samingay bain sang Sangu na Dato

¹³Aon otaw disang yanagkadaig na yanagkoro kang Jesus na yagalaong, “Kay magindoway, paglaonga yang kanak magorang antak ak bainan nang tyarikdan nang ama nami.” ¹⁴Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Lagi, buku kay naan yang kanak gawbuk yang magaosay kamayo aw yang magabain sang tyarikdan nang kamayo ama.” ¹⁵Kayan yagindo si Jesus sang yanagkoro, laong, “Managkido kamo daw kamo masigi nang manga pyanmowan. Kay maski madaig yang pyanmowan mo, way kabos, di yaan makatabang kanmo na antak kaw kaaronan nang matungtung na pagkaboi na pagatag nang Dios.” ¹⁶Kayan yagpananglitan si Jesus kanilan, laong, “Aon otaw na mayaman, yang kanaan manga pawa, yamangkatibog. ¹⁷Yani yang kanaan dumdum, laong, ‘Onnoon da ko yaning gyani ko na wa day akabutangan? Di da amani sining kanak manga pool.’ ¹⁸Kayan yagdumdum yaan, laong, ‘Yaan yang madyaw saan. Alanasun ko yang kanak manga pool, magaimo ako sang dagdagu. Aw maimo yang dagdagu na pool disaan ko butangan yang gyani ko. Aw kariko nang pyanmowan ko, disaan ko butangan. ¹⁹Aw matapos da ko butang, makaboi ako nang madogay nining madaig na kanak dyayaw. Maski pilang ka toig, di pa ko amabos. Atoon, magauyauya da ako, di da ak magagawbuk, abay gaid ak komaan aw inum, amaumauma da gaid ako.’ ²⁰Kayan yaglaong kanaan yang Dios, ‘Kasanguwan mo, mallaw nang gabi mobogto yang kanmo ginawa. Aw mogto yang ginawa mo, buku da mo yang magapanmo sang dyayaw mo.”’ ²¹Kayan yagindo si Jesus sang

yanagkoro, laong, “Yang otaw na yabay magdayaw sang manga pyanmowan antak madyaw yang kanaan kabutang yaan yang laban yamaukud kay way iimo naan na madyaw nang Dios. Magonawa yang akataposan naan na otaw aw yaan na mayaman.”

Kanarig Kamo sang Dios

(Mateo 6:25-34)

²²Kayan yagindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Wakaw pagalaong ko kamayo, ayaw da kamo magkaundug sang makaboi kamayo. Ayaw da kamo magkaundug nang pandadagomon mayo. ²³Sana sa yang lawas mayo aw yang kinaboi mayo, yaatag nang Dios, aw di pa mo sa yang akaanun mayo aw yang pandagomon mayo. ²⁴Dumduma sa mayo yang manga owak. Wa magapawa, wa magagani, way kanilan pool. Yamaboi kay yabay nang Dios pakaanun. Kamo, yang karugun nang Dios kamayo, labaw pa sang karugun naan sang manga langgam wakaw ayaw da kamo magkaundug. ²⁵Kay di akasogpatan yang kamayo omol tungud sang kaundug mayo na osogpatan garo yaan mayo. ²⁶Kay di kamo makaimo saan maski tagbi, kayan nanga kamo yamaundug? ²⁷Dumduma mayo yang manga bolak, yotorin, wa magagawbuk aw wa magaimo sang manga batuk nilan na mangkadyaw. Si Solomon na ari, sang kanaan kadato na manga mangkadyaw yang dagom, wa makagaon yang kanaan dagom sang kadyaw nang manga bolak. ²⁸Sana yang sagbut na pyagalabon aw sonoga, yatagan nang Dios nang mangkadyaw na batuk, aw di pa mo sa kamo, atagan man kamo nang pandadagomon mayo. Tagbi agaw yang kamayo pagkanarig sang Dios. ²⁹Ayaw da kamo magkaundug daw diin kamo kamang

sang yakaukud kamayo. ³⁰Yang wa akanarig sang Dios disining banwa, silan yang yabay magkaundug daw diin silan kamang sang yakaukud kanilan. Toyo kamo, yaan yang dumduma mayo yang aon kamayo Ama diglangit na yatigam sang yakaukud kamayo. ³¹Kamo, yaan yang pamakoti mayo imowa yang pagbuut kamayo nang Dios na makagagaom sang kariko kayan aatag nang Dios kamayo yang kariko nang yakaukud kamayo.”

Yang Pagatag nang Dios Kamayo Aglangit

(Mateo 6:19-21)

³²“Kamo na kanak manga inindo, maski tagbi da kamo, ayaw kamo magkalluk. Kay madyaw nang kamayo Ama diglangit na arag kamo amaimo pangoro disang kanaan pagsakop. ³³Barigyaan mayo yang kamayo manga butang, yang bayad saan, pangatagi yang yamaukud. Aw imoon mo yaan, amaimo aglangit yang lasakanan mo nang mangkadyaw na pagatag kanmo nang Dios. Di amakayam yaan na lasakanan, di akawaraan nang lasak. Way makatakaw saan, way tanga na makaan sang lasak. ³⁴Wakaw yaan yang dumduma yang pagatag kanmo nang Dios aglangit, kay maski wain yang lasakanan mo aadto ra yang dum dum mo.”

Yang manga Sogwanun na Yabay Magandam sang Pagori nang Kanilan Magsosogo

³⁵⁻³⁶Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Madyaw yang magandam kamo maynang manga sogwanun na gatagad sang pagori nang kanilan magsosogo na sikun sang kasal. Yabay silan magtagad na wa akatorog, syugaan da yang kanilan manga ilawan. Aw batiin da yang magsosogo, aparabayun nang sog-

wanun owangun yang tatakup kay antak yaan sumurud. ³⁷⁻³⁸Aw domatung yaan, maski mararum da yang gabi, maski pakallowun da, yaan na sogwanun na adatungan naan na wa akatorog, yabay magtagad, yaan yang mag-auma kay magapaingkod kanaan disang lamesa yang magsosogo kanaan, magapakaan kanaan. Yang maynaan na sogwanun madyaw nang kanaan magsosogo.” ³⁹Yabay magindo kanilan si Jesus, laong, “Dumduma yang tagtomon sang baray. Aw matigam yaan daw kano yang matakaw datang, adadyawun takupun, di yaan matorog naan na gabi antak di makarasak yang matakaw sang kanaan baray. ⁴⁰Kamo, panagpataan kamo, kay makani ak oman nang allow na wa mayo akatigami na adatung ko.”

**Yang Sogwanun na Ungudan na
Yabay Maggawbuk aw yang
Sogwanun na Wa Da Magagawbuk**

(Mateo 24:45-51)

⁴¹Kayan yagosip kang Jesus si Simon Pedro, laong, “Kay Ginoo, arag sini yang pyagaindo mo naan na pagindo, daw kami gaid na manga inindo mo, daw kariko nining otaw?” ⁴²Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Yang pyagaindo ko yang sogwanun na ungudan na matinomanun sang sogo nang kanaan pangoro. Yaan yang ipiliin nang pangoro na magadomara sang kanaan manga inagad na sogwanun, yaan yang yagabuut sang kanilan pagkaan. ⁴³Yaan na sogwanun na yabay magdomara nang madyaw, aw domatung yang kanaan pangoro na matanaw sang kanaan agi, laban yaan magauma kay madyaw nang pangoro naan yang kanaan gawbuk. ⁴⁴Apagadomaraun yaan nang kanaan pangoro sang kariko nang pyanmowan naan. ⁴⁵Awgaid aw maglaong yaan na sogwanun surud nang dum dum naan, laong, ‘Bading kadogay nang kanak pangoro

mori, aon koraw kyakaribadan.’ Kayan yamonal yaan sang arag silan sogwanun, bobay aw usug. Kayan wa da yaan magagawbuk, yagaid komaan, yabay minum, gaobogobog. ⁴⁶Kayan aw makatokaw mori yang pangoro na wa akatigami naang sogwanun, laban isilotan yaan nang kanaan pangoro kanaan dyogpo sang pyallasay na wa mangagad sang manga pagindo nang kanilan pangoro.”

⁴⁷Yabay magindo si Jesus kanilan, laong, “Yang sogwanun na yatigam da sang manga sogo nang kanaan pangoro, toyo wa naan imowa yaan na manga sogo alabutun yaan nang masakit na paglabut. ⁴⁸Yang sogwanun na wa abay akatigam sang manga sogo nang kanaan pangoro, na magaimo sang maat na akaponowan nang paglabut kanaan, arag yaan alabutun toyo di abay apakuduran. Yang yatagan nang madaig, yaan yang kyakaimanan na magaatag oman nang madaig. Yang otaw na laban kyakanarigan, yaan yang kyakaimanan na magaimo abay sang madyaw.”

**Yang Pagdatung ni Jesus
yang Yakapagsoway sang
Dum dum nang Otaw**

(Mateo 10:34-36)

⁴⁹“Yang kyakaniyan ko sining donya, maynang ako yang magasuga sang atoron na pagaokom sang manga otaw. Madyaw ko aw mallug kasgaan. ⁵⁰Aon akainangan ko na paglasay kanak, akarisudan ako matag amapagguna. ⁵¹Ungud koraw mayo na yadatung ak disining donya na apapagonawaun yang manga otaw. Buku nang maynaan, yang kanak pagdatung ansining banwa, yang yakapagsoway sang dum dum nang otaw, wa da silan managonawa. ⁵²Kay pagpono adoon, yang sang ka yangogonan na limang ka otaw, aon toro na motoo kanak, aon dow a na mosoway.

⁵³ Aon manga taganak na motoo kanak, yang kanilan manga anak, mosoway. Aon manga isu na motoo kanak, toyo yang kanilan manga taganak, mosoway. Aon manga ogangan na taganak na motoo kanak, yang ogangan nilan na anak, mosoway. Aon manga ogangan na anak na motoo, toyo yang kanilan ogangan na taganak mosoway.”

Kikilara Mayo yang Timpo nang Oran aw yang Timpo nang Oraw

(Mateo 16:2-3)

⁵⁴⁻⁵⁵ Yagalaong si Jesus sang yanagkadaig, “Aw kimita kamo sang daklum, magalaong kamo, ‘Omoran, katagaan gadaklum.’ Aw gasamut, kikilara mayo na omoraw. ⁵⁶ Kyakatigaman mayo yang daklum aw yang samut, nanga wa kamo akatigam sining kyakaniyan ko sang donya?”

Pamakoti na Amaosay Kamo, Ikaw aw yang Kanmo Kontara

(Mateo 5:25-26)

⁵⁷ “Nanga kamo wa mangagad sang matungtung na paagi?” ⁵⁸ Aon pa oman pyagaindo ni Jesus na antak matigam silan na madyaw manginosol silan nang wa pa silan okomi nang Dios. Laong naan, “Aw aon magsombong kanmo asadtong magookom, pamakoti na amaosay kamo nang wa pa adatung sang magookom. Kay aw daraun da adto sang magookom, pagdatung mo, padakup kaw nang magookom sang polis kayan lyasak kaw sang pirisowan. ⁵⁹ Kayan aw makarasak da kaw sang pirisowan, madogay da kaw makalogwa. Aw mabos da mo kabayadan yang apabayad kanmo nang magookom, baya da makalogwa da kaw sang pirisowan.” Maynaan yang pagaindo ni Jesus kanilan.

Ayaw i Mayo yang Kamayo Sara Antak di Kamo Silotan

13 Aon manga otaw na gabatok kang Jesus sang yiimo ni Pilato na gobernador. Pyapapatay kono ni Pilato yang manga Judio na taga Galilea kaba gapatay silan sang karnero na pyagalingat sang sara nilan. ² Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang unguud mayo, yamatay yaan na manga taga Galilea nang marisud na pagkamatay kay laong nang yaan yang silot kanilan nang Dios kay dakora pa yang sara nilan sang arag silan taga Galilea. ³ Buku nang maynaan yang silot sang aon sara. Kariko nang otaw arag isilotan aw di silan magasusul sang sara nilan. Kamo, aw di kamo magayaw sang kamayo manga sara, arag maat yang akainangan mayo. ⁴ Yang samporo aw warong ka otaw nangaon dig Saloe na yamangkamatay nang pagkatowad nang baray na makagwas, unguud mayo kadi pyamatay silan nang Dios kay dakora pa yang kanilan sara sang sara nang kadaygan na maguya dig Jerusalem? ⁵ Buku nang maynaan. Pyagalaong ko kamayo aw di mayo ayawan yang kamayo sara, arag maat yang akainangan mayo.”

Yang Sambingay bain sang Kaoy na Igera na Wa Obonga

⁶ Kayan yagaindo kanilan si Jesus, laong, “Aon iger a na tanum nang otaw. Kyakadtowan nang tagtomon kay boran na tibobonga nang iger a. Pagdatung naan, kikita naan na wa obonga yaan na kaoy. ⁷ Yagalaong yang tagtomon sang magsosobong sang manga kaoy, laong, ‘Tanaw sa sining kaoy. Toro pang ka toig ko magkaniin, mangamang ak sang bonga, wa man obonga. Ipilaun da kay way asoy na kaoy.’ ⁸ Yimibak kanaan yang magsosobong, ‘Ayaw pa naa pagpila, kay pangoro, atagadan pa oman

yang bobonga nilan. Adadyawun pa ko sobongon. ⁹Aw monga, madyaw, aw di da monga, baya da ipilaun da.” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan na sambingay antak matigam silan na aw di nilan ayawan yang kanilan sara, isilotan silan nang Dios.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Lokot na Boyag nang Allaw na Pagpapatana

¹⁰Aon oman allaw na pagpapatana nang manga Judio na yagaindo si Jesus disang pagtitiponan nang manga Judio. ¹¹Kikita naan yang boyag na pyapakasakit nang mangkaraat nang samporo aw warong ka toig. Yarokot da yaan nang sakit, wa da akatorid magindug. ¹²Pagkita ni Jesus saan na boyag, maglaong yaan, “Kay boyag, pyakadyaw da kaw, wa da kaw apakasakita.” ¹³Kayan dyamdum yaan ni Jesus. Yaparabay yaan matorid, wa da akarokot. Yamapanumdum yaan sang Dios. ¹⁴Yang pangoro nang simisimbaay disang pagtitiponan nang Judio, yamadaman na yapagkadyaw si Jesus sang yamasakit nang allaw na pagpapatana. Wakaw yagaindo yang pangoro sang manga otaw, laong, “Yang unum na allaw pagagawbuk ta. Madyaw magapaborong kamo surud nang unum na allaw, dili magapaborong nang allaw na pagpapatana.” ¹⁵Si Jesus yang yimibak sang pangoro, laong, “Kamo na yagaway magindo, maynang madyaw yang sorit mayo toyo maat yang ginawa mayo. Bukung kariko mayo gaobad sang kamayo baka aw kabayo na otonggayan mayo ag tobig, maski allaw na pagpapatana, gapainum kamo sang manga ayup mayo. ¹⁶Dumduma yanging bobay na sompaw ni Abraham. Pyapakasakit yaan ni Satanas surud nang samporo aw warong ka toig, madyaw man yang pyapagkadyaw ko, maski allaw na pagpapatana.”

Maynaan yang pyagaindo ni Jesus sang pangoro. ¹⁷Yang manga otaw na yosopak kang Jesus, yamarig, wa da iibak kay madyaw yang pagindo ni Jesus. Awgaid yang kadaygan na manga otaw yagauma nang manga madyaw na imo ni Jesus.

Yang Sambingay bain sang Mamayantuk na Bini

(Mateo 13:31-32; Markos 4:30-32)

¹⁸Kayan yoman magindo kanilan si Jesus, laong, “Maynini yang kasakopan nang Dios. ¹⁹Maynang mamayantuk na bini na tyatanum nang otaw asang kanaan pawa. Yigiti yaan na bini, yotorin maynang pagtorin nang kaoy kayan pyagpogadan nang manga langgam yang manga batang.”

Yang Sambingay bain sang Patobo sang Paan

(Mateo 13:33)

²⁰⁻²¹Yoman magindo si Jesus, laong, “Yang kasakopan nang Dios maynang patobo na dyadari nang bobay sang arina kayan tyomobo yang tibook myasa na imoon paan.”

Yang Mapiyut na Pilwangan

(Mateo 7:13-14,21-23)

²²Durug yangindaran si Jesus na misingadto Jerusalem, yabay magindo disang manga barrio na yaagi naan. ²³Aon yagaosip kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, yang manga otaw na amasakop nang Dios, tagbi da daw madaig?” ²⁴Yimibak si Jesus, laong, “Pamakot kamo agi sang mapiyut na pilwangan na daran adto sang Dios. Madaig yang amagi garo toyo di makaagi.

²⁵“Aw tyakup da nang Dios yang pilwangan, maski yabay kamo magtawag na yagalaong, ‘Owangi kami, kay Ginoo,’ di kamo owangan. Imibak ako, laong, ‘Wara ak ikilara daw sini kamo.’

²⁶Magalaong kamo, ‘Gasaro kita nangaon komaan, arag gaindo kaw nangaon disang kanami barrio.’ ²⁷Awgaid magalaong ako kamayo, ‘Wak ikilara kamayo daw wain kamo. Panaw da, kamo yang yabay magimo nang maat.’” ²⁸Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw magari da yang Dios disining donya, aw kitaun mayo si Abraham aw si Isaak aw si Jakob aw yang manga propeta nang Dios kadini na iyan disang sakop nang Dios, laban kamo managdaraw na aggowa kamo na di kamo makasurud. Mapagoyagut kamo sang onto mayo nang pagkaundug mayo na laban kamo arasayun. ²⁹Arag pagasakopon nang Dios yang manga otaw sikun sang karowagan nang donya, maski buku silan nang Judio. ³⁰Aon manga otaw na yakaungud adoon na silan yang amaona makasurud sang pagsakop nang Dios wain buku, silan yang makapagkaori. Yaan yang amaona makasurud yang pyagangaranan nang otaw adoon nang gakaori.”

Yang Kallaat ni Jesus sang Taga Jerusalem

(Mateo 23:37-39)

³¹Kayan dyomatung disaan yang manga Pariseo kayan yanaglaong kang Jesus, “Ayaw da maguya nang madogay dini, kay magindoway, kay gusto ni Herodes apapatay kaw.” ³²Yimibak kanilan si Jesus, laong, “Singadto kamo kang Herodes, yaan na matigam maggaway, aw paglaonga mayo na kaba yangindaran si Jesus adoon aw kisurum na misingadto Jerusalem yabay yaan magparogwa sang mangkaraat sang lawas nang manga otaw, yabay mamorong sang yamasakit, torong allaw adoon oتمانun naan yang kanaan gawbuk. Maynaan yang pagalaong mayo kang Herodes,” laong ni Jesus. ³³Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Disini na banwa di kanak

makapagpatay si Herodes kay yang Jerusalem yang kyakamatayan nang manga propeta nang Dios.”

³⁴Kyakaundan ni Jesus yang manga taga Jerusalem, yagalaong yaan, “Kallaat nilan na manga taga Jerusalem, gapatay silan sang manga propeta nang Dios, aw yang kadaygan na manga sogwanun nang Dios na syosogo naan kanilan, pyanagdonag nilan nang bato. Laban gusto ko na atagapan silan maynang osoyan na yoroob sang kanaan osoy, sisiyuban nang panid naan, toyo silan wa mapatagap kanak. ³⁵Wakaw ayawan da nang Dios yang kanilan banwa, di da silan naan atabangan. Pagalaong ko kamayo adoon na di silan oman kanak mikita kinaba dili silan maglaong, ‘Panalanginan nang Dios yang makani na syosogo naan.’”

Pyapagkadyaw ni Jesus nang Allaw na Pagpapatana yang Masakitin

14 Aon oman allaw na pagpapatana, pyapakaan si Jesus nang Pariseo na pangoro nang manga Judio. Yang manga otaw disaan yatanaw kang Jesus daw nanang inangun naan. ²Aon otaw na yamasakit na yodorod kang Jesus, yulubag yang kanaan lawas. ³Pagkita saan na otaw ni Jesus, yoosip naan yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod nang Judio, laong, “Nanang dum dum mayo, mosopak kita sang kanatu balaod daw dili aw magaborong kita sang yamasakit nang allaw na pagpapatana?” ⁴Wa silan iibak. Kayan pyoti ni Jesus yang yamasakit, pyapagkadyaw naan. Laong ni Jesus kanaan, “Ori da, kay lagi, agkamayo.” ⁵Pagkariyos naan na otaw, yagalaong si Jesus sang manga otaw, “Aw aon maorog sang bito na anak mayo, aw buku, baka, maski allaw na pagpapatana, bukung aparabayun mayo ka-

mangun?” ⁶Nana sa yang ibak nilan? Way yakaibak kang Jesus.

Madyaw yang Di Magaparabaw

⁷Aon yang pyapatambong na ya-parabay magingkod sang ingkodanan nang manga pangoro. ⁸Pagkita saan ni Jesus, maglaong yaan, “Aw patambongon kamo sang pista sang kasal, ayaw kamo magparabay magingkod sang ingkodanan nang manga pangoro. Kay wa kamo akatigam daw aon kadaygan na pyapatambong na yarabaw kamayo. ⁹Aw domatung yang yarabaw kamayo, magalaong kamayo yang tagtomon sang pagkaan, ‘Buku mayo yang magaingkod disaan, yaning manga pangoro yang magaingkod disaan.’ Wakaw amarig kamo nang pyagalaong naan, makadto kamo darum na disaan kamo kaan. ¹⁰Awgaid yani yang madyaw imoon aw patambongon kamo sang pista. Parabay pagingkod digdarum kayan yang tagtomon yang magapaingkod kanmo. Magalaong yaan kanmo, ‘Panik da, kay lagi. Disini kaw magingkod.’ Wakaw mikita yang kadaygan na ikaw, tyataod.” ¹¹Laong ni Jesus, “Yang otaw na mamakot antak yaan yang lomabaw, apakulludun yaan nang Dios. Yang otaw na wa magaparabaw, yaan yang aparabawun nang Dios.”

¹²Kayan yagindo si Jesus sang tagtomon sang pagkaan, laong, “Aw magpakaan kaw, ayaw magpatambong sang kanmo manga amigo aw manga arayon aw manga simbaray na mayaman antak makabarus kanmo sang pagpakaan. ¹³Yani yang madyaw, aw magpista kaw, patambonga yang yamangkaukud aw yang wa da makapaggawbuk na manga pongkoon aw manga pilay aw manga bota. ¹⁴Panalanginan kamo nang Dios kay silan di makabarus magpakaan kanmo. Abarusan kaw mallaw nang Dios aw magboi da oman yang manga otaw

na yamangkamatay na madyaw nang Dios.”

Yang Sambingay bain sang Dakora na Pista

(Mateo 22:1-10)

¹⁵Pagdungug saan na sorit, maglaong yang yapagsaro kanaan komaan, “Laban madyaw yang kabutang nang makaan disang kanaan nang Dios aw magari da yaan.” ¹⁶Yagaindo kanaan si Jesus, laong, “Aon otaw na gaimo sang dagdagu na pista. Madaig yang pyapatambong. ¹⁷Yabos da maroto yang pagkaan, pyapakadtowan nang tagtomon yang pyapatambong, laong, ‘Singadi la kamo, loto da yang pagkaan.’ ¹⁸Awgaid wa silan ubunanga na makadto. Kariko arag gabaribad sang sogwanun. Yagalaong yang isa, ‘Baya pak na gabili sang pawa, magararad ako. Pasayloon ako na di ak makakadto sang pista.’ ¹⁹Aon isa oman na gabaribad, laong, ‘Pasayloon ako na di ak makakadto sang pista kay gabili ak sang samporong book na baka. Atanawun ko adoon daw madyaw silan.’ ²⁰Aon oman isa na gabaribad, laong, ‘Di ak makakadto sang pista, baya pa ak na gakasal.’ ²¹Kayan yomori yang sogwanun nang tagtomon sang pagkaan. Byabatok naan yang pyagalaong nang pyapatambong. Yamadaman yang tagtomon sang pagkaan, yagalaong yaan sang kanaan sogwanun, ‘Pakaanug singadto sang manga daran nang barrio aw pagagadan adi yang yamangkaukud aw yang manga pongkoon aw yang manga bota aw yang manga pilay. Silan yang makakaan da sang kanak pista.’ ²²Kayan yangagad yang sogwanun sang sogo kanaan. Pagori naan, yagalaong yaan sang kanaan magsosogo, ‘Dyomatung da yang manga otaw, kay pangoro, na pyapakamang

mo kanak, toyo aon pay ingkodanan na way gaingkod.’²³ Kayan yaglaong yang tagtomon sang pagkaan, ‘Singadto sang manga daran na gawas nang barrio aw yang yakaringkit na manga banwa, abaya kaoni. Lugusa yang otaw pakaniya antak makmo yaning baray ko.’²⁴ Yang mona na pyapatambong ko na di matambong, ampan isa way makakaan sang kanak pagkaan.” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan.

Yang Imoon nang Otaw Antak Maimo Inindo ni Jesus

(Mateo 10:37-38)

²⁵ Yaan na manga allaw, madaig yang yabay magad ni Jesus. Yamatobang si Jesus kanilan kayan yaglaong, ²⁶ “Aw gosto nang otaw ako yang pangagdan naan, awgaid buku ak nang dakora sang ginawa naan, yang dakora sang ginawa naan yang kanaan ama aw ina aw asawa aw manga anak aw manga lomon naan, dili yaan na otaw amaimo kanak inindo. Aw yaan yang dakora naan yang kanaan kinaboi dili yaan amaimo kanak inindo.”²⁷ Yang otaw na yamalluk mangagad sang kanak pagindo kay daw patayun, yaan na otaw dili amaimo kanak inindo.”²⁸ Yang amagad kanak, madyaw aw onaun naan dumdumun yang karisud pono sang pagpangagad kanak. Maynang pagdumdum nang magaimo sang baray, udumdumun yang pagagasto magnari katapos yaan na baray.”²⁹ Kay buku nang madyaw yang magaid magindug yang arigi na di amatapos yang baray. Kariko nang mikita sang baray na di amatapos nang tagtomon, magasodi silan.”³⁰ Magalaong silan, ‘Madyaw pa yang di otolok yang arigi aw di matapos.’”³¹ Yoman maglaong si Jesus, “Yang ari na aon samporong mararan na sondaro, aw magandam yaan na mapaggira sang ari

na aon karowaan na mararan na sondaro, onaun naan dumdumun daw do-maug yaan daw dili.”³² Aw dumdum naan na di madaug, osogoon naan yang kanaan pangabaga na mosongon saan na ari antak magosay.”³³ Laong ni Jesus, “Aw mabarag kaw nang maski nana na kanmo butang, di kaw amaimo kanak inindo. Madyaw yang ayawan mayo yang maski nana na dakora mayo antak ako ra yang dakora mayo.”

Yang Asin na Wa Day Kabos

(Mateo 5:13; Markos 9:50)

³⁴ Yagaindo si Jesus kanilan, laong, “Yang asin madyaw kay yakananaman sang pagkaan, toyo aw kawaraan da yaan sang kaasin di da makabarik yang nanam naan na asin.”³⁵ Aw wa day nanam nang asin, wa day kabos. Asarabul da nang tagtomon. Butangan sang ginawa mayo yang dyudungug mayo na pyagaindo ko.”

Yang Karnero na Yamatanak

(Mateo 18:12-14)

15 Aon oman allaw na yodorod kang Jesus yang madaig na mannokot sang miyoras aw yang kadaygan na manga otaw na arag makasasara kay antak maningug sang pagindo ni Jesus.”² Pagkita kanilan nang manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, syasaway nilan si Jesus, laong, “Nanga yaan yapagobay sang makasasara aw papagsaro sang kaan?”³ Kayan yagindo si Jesus sang manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod na pyapaagi sang samingay, laong, ⁴ “Aw aon kanmo sang gatos na karnero, aw katanak yang sambook, bukung apanawan mo yang kasiyaman aw siyam disang panamsamanan kayan yaganap kaw sang sambook na yamatanak? Agaw kaw mori da sang kadaygan, kinita da mo yang

yamatanak. ⁵Aw kinita da mo yang yamatanak, gauma kaw, sisipit mo agbaray. ⁶Pagdatung mo sang baray mo, tyatawag mo yang simbaray mo aw amigo mo, laong, ‘Magauma da kita kay kinita da yang kanak karnero na yamatanak.’” ⁷Laong ni Jesus, “Maynaan oman yang kapaguma nilan dato langit pagkita nilan sang sambook na otaw na yamayaw sang kanaan sara. Yang kapaguma nilan sang maski sambook da na gasusul sang sara dakora pa sang kapaguma nilan nang kasiyaman aw siyam na otaw na wa magasusul kay dum dum nilan na madyaw yang kanilan imo.” Maynaan yang pagindo ni Jesus sang manga Pariseo kay yagaosip silan, laong, “Nanga yapagobay yaan sang manga makasasara?”

Yang Sambook na Sapi na Yamatanak

⁸Yoman magindo si Jesus sang manga Pariseo, laong, “Yang bobay na aon dyayaw na samporong book na sapi, aw kyakatanakan yaan sang sambook, usugaan naan yang ilawan, awarisan naan yang lagus antak kitaun yang sapi na yamatanak. Baya da naan atangkui yang pagwaris na kinita da. ⁹Pagkita naan oman sang kanaan sapi, tawagun naan yang kanaan amigo aw simbaray, laong, ‘Magauma da kita, kinita da ko yang kanak sapi na yamatanak.’” ¹⁰Maynaan arag,” laong ni Jesus, “yang kapaguma nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, pagkita nilan sang sambook na yamayaw sang kanaan sara, gauma.”

Yang Anak na Maynang Yamatanak

¹¹Yabay magindo si Jesus sang manga Pariseo na gasaway kanaan sang pagobay naan sang manga makasasara. Yagalaong si Jesus, “Aon otaw na dowang kanaan anak na usug. ¹²Yang kimod yagalaong

sang kanaan ama, laong, ‘Atagan da kanak, kay ama, yang kanak kabain sang kanmo pyanmowan na atarikdan mo.’ Kayan byain nang ama nilan sang dowang anak naan yang kanaan pyanmowan. ¹³Pagkadogaydogay,

byarigya nang kimod yang kanaan kabain kayan yomanaw, dyara ra naan yang kyasapiyan sang kanaan kabain. Yapanaw yaan adto sang maawat na banwa. Disaan, yabay naan sapadan yang kanaan sapi nang paggasto sang maski nana na bibili. ¹⁴Wa akadogay, yabos da yang kanaan sapi. Yaan na banwa dyadatung nang gutum na dagdag. Kayan kyarisudan da yaan na wa day akanarigan naan.

¹⁵Aon otaw disaan na banwa na kyakasurudan naan sang gawbuk. Yaan yang pyapagawbuk kanaan yang pagtonggo sang manga baboy.

¹⁶Makaan garo yaan sang kyakaan nang baboy na paris nang manga golay kay laban yamagutum yaan. Wa yaan apakaana nilan. ¹⁷Kayan yakaungud yaan adto sang ama naan, laong nang dum dum naan, ‘Bay ak matay disini na banwa, digkang ama, yallorokas yang maggawbukay. ¹⁸Yang madyaw sini omori ako agkang ama, magalaong ak kanaan na yakasara ak sang Dios aw yakasara ak kanaan. ¹⁹Magalaong ak kanaan na buku nang madyaw pagangaranan pa ako nang kanaan anak, maski imoon naan ako sogwanun gaid naan.’” ²⁰Kayan yomanaw yang kimod na omori dato sang kanaan ama. Maawat pa yaan, baya maibaw, kinita da yaan nang kanaan ama.

Yamallaat yang ama, yadaragan yaan sang kanaan anak aw gugura kayan yarukan. ²¹Yagalaong yang anak, ‘Yakasara ako, kay ama, sang Dios aw ikaw arag ak yakasara kanmo. Buku da madyaw na pagangaranan pa ako nang kanmo anak.’” ²²Awgaid

yang ama yagatawag sang kanaan manga sogwanun, laong, 'Kalluga mayo adi kamanga yang mangkadyaw na dagom antak magilis yang kanak anak. Sapatosi aw papaningsinga. ²³Kamanga yang baka na mataba aw iyawa mayo. Magapista kita kay yomori yang kanak anak. ²⁴Yaning anak ko, dumdum ko, yamatay da. Adoon yomori yaan, yamaboi pa sa kadi. Nangaon maynang yamatanak, adoon kinita da.' Kayan yagpista silan.

²⁵"Yang anak na magorang aadto pa sang pawa. Yomori yaan agbaray, yudungug yaan sang gimbal aw yang yanagsayaw. ²⁶Yoosip naan yang sogwanun nilan, laong, 'Nanga yani? Nanga si ama gapista?' ²⁷Laong nang sogwanun, 'Yomori da yang kanmo mangod. Pyapaiyaw ni ama mo yang baka na mataba kay laban yaan gauma na yomori da yang anak naan.' ²⁸Awgaid yamadaman yang anak na magorang. Wa yaan usurud sang baray. Wakaw yologwa yang ama, kyakadtowan naan yang anak naan, dyadadyayaw naan barawun antak arag sumurud. ²⁹Awgaid yimibak yang magorang, 'Nana, kay ama, anay da ko maisu maggawbuk ak dini kanmo. Way sogo mo na syosopak ko. Agad sambook da na kambing, wa mo ako atagi na ipistaan ko yang kanak manga amigo. ³⁰Awgaid yadatung yang anak mo na kimod na gakayam sang kanmo sapi sang manga bobay, pipistaan mo yaan nang mataba na baka.'

³¹Kayan yaglaong kanaan yang ama naan, laong, 'Ikaw, kay tin, aani la kaw kanak maguya, kariko nang kanak pyanmowan arag kanmo. ³²Madyaw na mag-auma kita adoon kay yang kanmo mangod, dumdum ta na yamatay da, adoon yomori da, boi pa man kadi. Magauma da kita na adoon kinita da.' Maynaan yang pyagalaong nang kanilan ama," laong ni Jesus. Maynaan yang pagindo

ni Jesus sang manga Pariseo na gasaway kanaan sang pagobay naan sang manga makasasara.

Yang Yagadomara na Maat yang Batasan

16 Kayan yoman magindo si Jesus sang manga inindo naan, laong, "Aon mayaman na otaw. Byabatokan yaan nang otaw na yang gadomara sang kanaan pyanmowan yagakayam sang kanaan sapi. ²Wakaw pyapatawag naan yang pyapagdomara naan kayan yosip naan, laong, 'Matungtung agaw, kay lagi, yang pyagalaong nilan na kanmo imo? Adaraun adi kanak yang manga listaan sang kanak pyanmowan. Di da kaw apagawbukun.' ³Pagpanaw nang gadomara, laong nang dumdum naan, 'Omonnono ra ako sini, na akamangan da ako nang kanak magsosogo sang kanak gawbuk. Wa day amasapi ko. Di ak makagaga magpawa, amaarig ako sang kadaygan mangayo.' ⁴Laong nang dumdum naan, 'Yang madyaw sini, magaanap ak sang manga otaw na akapaguya ko mallaw aw wa day gawbuk ko.' ⁵Kayan pyatawag naan yang yakaotang sang kanaan magsosogo. Yoosip naan yang isa, laong, 'Pila yang yootang mo sang magsosogo kanak?' ⁶Yimibak yaan, laong, 'Sang gatos na ka lata na lana nang olibo.' Pyagaindo yaan nang yagadomara, laong, 'Yani yang lista sang kanmo otang. Ilista mo adoon yang karimaan gaid yang kanmo otang.' ⁷Kayan yosip nang gadomara yang isa oman na yakaotang, laong, 'Ikaw, pila yang kanmo otang?' Yimibak yaan, laong, 'Sang gatos na ka sako na omay.' Laong nang yagadomara, 'Yani yang lista sang kanmo otang. Ilista mo adoon yang kawarowan na ka sako.' ⁸Pagkatigam nang magsosogo saan na imo nang kanaan yagadomara na limbongan, yagalaong yaan, 'Ungu-

dan na otaw yaan. Matigam magpaagi sang makaboi kanaan.” Kayan yaglaong si Jesus, “Yang wa otoo laban matigam magpaagi sang makaboi kanilan, daug nang buku nang tomtotoo yang katigaman nang manga tomtotoo.

⁹“Na kamo,” laong ni Jesus, “yang kamayo kadato, atagan mayo sang yamangkaukud antak aw mawara da yang pyanmowan mayo, atangkapun kamo diglangit. ¹⁰Yang otaw na maski tagbi da yang pyapagawbuk kanaan, matinomanun yaan, arag yaan matinomanun aw madaig yang pagawbuk kanaan. Aw yang otaw na wa akanarigi aw tagbi da yang sarig kanaan, labi pa mo sa aw madaig yang sarig kanaan, dili akanarigan. ¹¹Aw buku kaw nang matinomanun sang kanang otaw pyanmowan, dili ibilin kanmo yang pagatag nang Dios na madyaw. ¹²Aw buku kaw nang matinomanun sang pagdomara mo sang pyanmowan nang kadaygan, dili kanmo aatag nang Dios yang madyaw na baru.

¹³“Yang sogwanun dili makapaggawbuk sang dow a na magsosogo. Kay aw dow a yang magsosogo kanaan, akaparaatan naan yang isa, akarugunan naan yang isa. Yang isa, pangagadan naan, yang isa osodiin naan. Kamo, aw yaan yang dakora sang dum dum mayo yang sapi, buku nang dakora sang dum dum mayo yang Dios.”

Yang Manga Pagindo ni Jesus

(Mateo 11:12-13;

5:31-32; Markos 10:11-12)

¹⁴Pagdungug nang manga Pariseo saan na pagindo ni Jesus, syosodi nilan si Jesus, kay dakora sang dum dum nilan yang sapi. ¹⁵Yagalaong si Jesus kanilan, “Kamo, gaimo kamo nang madyaw asang atobangan nang otaw antak kamo bantogan, awgaid yatigam yang Dios sang ginawa mayo. Yang otaw na pyaga-

bantog nang otaw, yaan yang way asoy asang atobangan nang Dios.”

¹⁶Laong ni Jesus, “Nang wa pa adatung si Juan na magbawtismoway na magaindo kamayo, yang gaindo kamayo yang balaod na syosolat kadini ni Moises aw yang manga pagindo nang manga propeta nang Dios. Adoon pyagindo da kamayo yang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Madaig yang yurugut magpasakop sang Dios. ¹⁷Ayaw magdum dum na way kabos nang balaod ni Moises. Way amawara sang kanaan balaod. Aon allaw na amawara yang langit aw yang lopa awgaid yang balaod ni Moises, di amawara, maski tagbi da dili amawara. ¹⁸Dili amaparin yaan na balaod ni Moises na yang usug na yamayaw sang kanaan asawa antak mangasawa yaan sang kadaygan na bobay, yaan na usug yalapas sang balaod kay yakasara yaan sang bobay. Arag yakasara sang bobay yang usug na yangasawa sang bobay na bibiyaan.”

Yang Mayaman na Otaw aw si Lasaro

¹⁹Yabay magindo si Jesus, laong, “Aon mayaman na otaw na yandadagom nang madyaw, allawallaw yakaan sang madyaw na pagkaan. ²⁰Disang pilwangan sang arad nang baray naan, gakorang si Lasaro na dyadara nang otaw antak mangayo yaan nang sapi sang lomarabay. Yamasakit si Lasaro, yamarimpud yang lawas naan nang laro. ²¹Gosto ni Lasaro makaan sang yangkaorong na momo nang yakaan sang lamesa nang mayaman. Gakorangkorang yaan, kyakaagiyan nang manga ido kayan inilasan yang kanaan laro. ²²Pagkamatay ni Lasaro, dyadara yaan nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios dato sang datnganan nang manga tomtotoo sang Dios, masaid kang Abraham si Lasaro. Arag yamatay yaan na mayaman kayan lyubung. ²³Yang datnganan

naan yang pyagangaranan nang Hades, laban kyukudul yaan disaan. Pagin-garo naan, kitaun naan si Abraham aw si Lasaro na gaingkod masaid kang Abraham. Maawat silan sang datnganan nang mayaman. ²⁴ Kayan yagtagawag yang mayaman kang Abraham, laong, 'Kay bapa, kallaati ako. Pakadiya kanak si Lasaro, asarokon nang tolo naan yang tobig, apatutudun sang dila ko kay laban ak kyakarasayan nining atoron.' ²⁵ Yimibak si Abraham sang mayaman, laong, 'Kaundi, kay tin, yang kanmo kinaboi na adto pa kaw sang donya. Kariko nang mangkadyaw arag yamaaron kanmo dato. Si Lasaro kyakarisudan dato sang donya, adoon dini apagumaun, ikaw yang apakarisudan. ²⁶ Durug aon yang pagurangan ta na dagdag na bito na laban mararum na di amaagi. Yang makadto garo kamayo sikun disini dili makaagi. Aw kamo dato way makaagi na madatung adi.' ²⁷ Kayan yaglaong yang mayaman, 'Aw maynaan, kay bapa, gosto ko na osogoon mo si Lasaro adto kang ama ²⁸ kay lima yang kanak manggod na usug. Pagaindoon ni Lasaro antak dili silan simingani sining marisud na datnganan.' ²⁹ Yimibak kanaan si Abraham, laong, 'Madaig dato kanilan yang pagindo na pyapasolat nang Dios, yang pyapasolat naan kang Moises aw yang pyapasolat naan sang manga propeta. Yang madyaw maningug silan saan na pagindo.' ³⁰ Laong nang mayaman, 'Dili maningug silan saan, kay bapa, yaan yang madyaw yang aon makadto kanilan na sikun matay antak ayawan nilan yang kanilan imo na maat nang Dios kayan yangagad sang pagindo naan.' ³¹ Yimibak kanaan si Abraham, laong, 'Aw di silan maningug sang pyapasolat nang Dios kang Moises aw yang manga propeta, arag di silan motoo maski aon

omori na sikun matay.'" Maynaan yang pagindo kanilan ni Jesus.

Yang Otaw na Gaindo sang Kadaygan antak Makasara

(Mateo 18:6-7,21-22; Markos 9:42)

17 Yagaindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, "Amag domatung sang ungud nang otaw yang akaponowan nang sara. Dagdag yang silot sang otaw na gaindo sang kadaygan antak makasara sang Dios. ² Madyaw yang alaboon yaan na otaw sang laod na ubugatan yang liyug naan nang bato antak di yaan makadara sang maski sini na yotoo kanak. Kay laban marisud yang pagsilot sang otaw na gaponon sang sara nang kadaygan. ³ Wakaw magkido kamo antak di kamo kaponowan nang sara nang kadaygan.

"Aw magimo nang maat kanmo yang sang ka otaw, sagdaa yaan sang pagimo naan sang maat. Aw magsusul yaan na di da magaimo saan, pasaylowa. ⁴ Maski makapito nang sang allaw magimo yaan kanmo nang maat, aw domorod yaan kanmo na magalaong kanmo, 'Pasaylowa ako, kay lagi, saan na imo ko kanmo na maat,' abaya yaan pasaylowa, ayaw pagkaomo."

Yang Pagkanarig

⁵ Kayan yaglaong yang manga apostol kang Jesus, "Dogangi, kay Ginoo, yang pagkanarig nami kanmo antak laban kami makapangagad." ⁶ Yimibak si Jesus kanilan, laong, "Aw abay magdogang yang kamayo pagkanarig kanak na maynang pagtorin nang tanum sikun sang tatagbi na bini, kayan aw maglaong kamo sang dagdag na kaoy, 'Kagabot na kaoy aw pakatanum adto sang laod,' maparabay mangagad yang kaoy sang pyagalaong mayo."

Yang Sogwanun Mangagad sang Sogo nang Yagasogo Kanaan

⁷Yagaindo kanilan si Jesus, laong, “Aw aon sogwanun mo na gabantay sang kanmo manga karnero, aw buku gadaro sang kanmo pawa, aw mori yaan sang kanmo baray, dili mo pagalaongan yaan, ‘Makaan da kaw.’” ⁸Buku nang maynaan yang batasan ta sang sogwanun. Awgaid yani yang pagalaong mo sang sogwanun, ‘Pagloto da sang akaanun ko aw butangan sang lamesa, aw matapos dak komaan, makaan da kaw.’

⁹Arag dili kita magapasalamat sang sogwanun sang kanaan gawbuk kay yagaid yaan mangagad sang sogo ta kanaan.

¹⁰Maynaan oman kamo, aw yaimo da mayo yang kariko nang sogo nang Dios, ayaw magdumdum na aon otang nang Dios kamayo sang kamayo iimo. Awgaid magalaong kamo, ‘Sogwanun gaid kami naan na yagaid kami magimo sang kanaan pyagasogo. Way abantogon na imo nami.’” Maynaan yang pagindo ni Jesus kanilan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Samporong ka Otaw na Aon Laro na Sanla

¹¹Pagpanaw ni Jesus na misingadto Jerusalem, yaan yang yaagi naan yang pagurangan nang manga banwa na Samaria aw Galilea. ¹²Yamagi yaan asang isa na barrio, syosongon yaan nang samporong ka otaw na sanlaun. Gaidug silan disang kaawatawatan, ¹³gatawag kang Jesus, laong, “Kay Ginoo Jesus, kallaati kami.” ¹⁴Yamato-bang si Jesus agkanilan kayan yaglaong, “Singadto sang magampoway disang templo antak kitaun naan yang lawas mayo na yagkadyaw da.” Kaba silan yapanaw, yagakadyaw yang kanilan sakit. ¹⁵Pagkita nang isa kanilan na wa day sanla sang lawas naan, yatangag yaan

agkang Jesus, laban yaan yamapanumdum sang Dios. ¹⁶Yolood yaan asang atobangan ni Jesus, gapasalamat. Taga Samaria yaan, buku nang Judio. ¹⁷Yagalaong si Jesus, “Bukung samporo silan yang yanagkadyaw sang sakit? Toyo isa gaid yang yatangag. ¹⁸Yadtong siyam wa oori na magapasalamat sang Dios. Yani gaid yang yomori ani yaning buku nang Judio.” ¹⁹Kayan yaglaong si Jesus sang taga Samaria, “Kaindug da, kay lagi, unug da. Yang kanmo pagkanarig kanak yang yakapagkadyaw sang lawas mo aw ginawa mo.”

Yang Pagari nang Dios

(Mateo 24:23-28,37-41)

²⁰Yang manga Pariseo yanagosip kang Jesus, laong, “Kano magpono yang pagari nang Dios asining donya?” Yimibak si Jesus, laong, “Yang pagari nang Dios di agadan nang manga toosan na ikitaun. ²¹Dili silan makapaglaong, ‘Tanawa, aani la yang pagari nang Dios.’ Di makapaglaong, ‘Yadto kay yang pagari nang Dios,’ kay iyan adoon yang pagari nang Dios sang ginawa nang manga otaw.”

²²Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Aon allaw na madatung na gosto mayo maparabay ako mori asang donya na magaari da toyo di pa ako. ²³Aw magbatok silan kamayo, laong, ‘Dyomatung da si Kristo, aadto magauya,’ ayaw kamo magkadto. Aw maglaong silan, ‘Aani kay yaan,’ di da kamo magpangagad saan. ²⁴Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, aw magari da ako, sakadyap da ak domatung asining donya maynang kilat na sakadyap da makarimpud sang banwa. ²⁵Toyo adoon na manga allaw, adatungun ak nang karisud na itigkuran ko. ²⁶Yang amapagguna sang manga otaw aw magbarik ak asining donya, amasiling nang yamapagguna

kadini nang timpo ni Noe. ²⁷Kay kadini nang wa pa ulunup, wa silan makaungud daw nanang amapagguna kanilan. Yanagkaan silan, yanaginum, yanagpangasawa matag dyomatung yang allaw nang paglasak ni Noe sang barko na pyagangaranan nang arka. Wara silan makaungud sang Dios matag lyunupan yang donya kayan yangkarumus silan. ²⁸Maynaan oman yang yamapagguna dig Sodoma nang timpo ni Lot. Yamabarag silan komaan, yamangkabarag managinuminum, managpamili, managbarigya, yanagpananum silan, yanaglundug sang manga baray. Wa silan makaungud sang Dios. ²⁹Pagpanaw ni Lot dig Sodoma, pyapabugsak nang Dios yang atoron asang maguya dig Sodoma kayan yabos silan matay. ³⁰Maynang yakatokaw na pagpatay sang taga Sodoma, maynaan yang pagori ko asining donya, makatokaw.

³¹“Aw domatung da ako oman, yang otaw na aggowa nang kanaan baray dili dakman magdumdum yaan sang kanaan pyanmowan na musurud garo yaan na makamang. Aw yang otaw na asang kanaan pawa dili magadumdum na omori yaan agbaray. ³²Dumduma yang kyakainangan nang asawa ni Lot na yilinggi adto sang kanaan baray dato Sodoma na omori garo. ³³Yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi; awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.” ³⁴Kayan yabay maglaong si Jesus, “Aw domatung ak oman, yang dowang ka otaw na yagakorang disang sobay, yang isa akamangan, yang isa akaayawan. ³⁵Yang dowang na bobay na yagaagad maggar-

ing, yang isa akamangan, yang isa akaayawan. ³⁶Yang dowang ka otaw na gaagad asang pawa, yang isa akamangan, yang isa akaayawan.” ³⁷Yanagosip silan kang Jesus, laong, “Midiin yaan kapagguna, kay Ginoo?” Yimibak si Jesus, laong, “Daw wain yang lawas nang patay, disaan yanagtipon yang manga banog.”

Yang Samingay bain sang Baro na Bobay aw yang Magookom

18 Yoman si Jesus magindo kani-lan antak abay silan magampo sang Dios na di amaomo. ²Laong ni Jesus, “Disang syodad aon magookom na gaosay sang manga kaso, wa yaan atangkap sang pagindo nang Dios, aw yang pyagalaong nang otaw, wa yaan ubunanga. ³Disaan na syodad aon baro na bobay na yabay magkadtoon sang magookom antak dapitan yaan, laong nang baro, ‘Tabangi ako, yang yokontara kanak gosto naan na yaan yang magapanmo sang kanak pyanmowan.’ ⁴Yadogay tomangkap yang magookom sang pyagalaong nang baro. Kayan kay yaingul da yaan na yabay kaonan nang baro wakaw laong nang dumdum naan, ‘Maski wa ak mangagad sang Dios, aw maski di ak magkallaat sang otaw, ⁵atabangan da ko yaan na baro na yabay komani antak di da ak marintang.’” Maynaan yang pananglitan na pyagaindo ni Jesus kanilan. ⁶Kayan yaglaong si Jesus, “Dumduma yang pyagalaong naan na magookom. Maski buku nang matorid na otaw yaan, yatabang yaan sang baro na yabay magpakallaat kanaan. ⁷Yang Dios, atabangan man naan yang kanaan sakop na yabay mapatabang kanaan, dili yaan magatangku sang kanaan pagtabang, yabay yaan maningug sang kanilan pagampo. ⁸Makusug yaan domapit sang kanaan manga otaw.” Kayan yoman maglaong si

Jesus kanilan, “Maski minda naan yang pagtabang nang Dios sang otaw, aw domatung da ak oman asining donya, tagbi da yang motoo sang pyagalaong nang Dios.”

Yang Sambingay bain sang Pariseo aw yang Mannokot sang Miyoras

⁹Yoman magsambingay si Jesus na pyapakurug naan yang kanaan pagindo sang manga otaw na gadumdum na yang kanilan imo yang madyaw nang Dios aw pagparabaw silan sang arag otaw.

¹⁰Laong ni Jesus, “Aon dowang ka otaw, yang isa Pariseo, yang isa mannokot sang miyoras. Gasipanik silan sang templo, managampo sang Dios. ¹¹Gaindug yang Pariseo, gaampo, sayda naan yang yudungug sang kanaan pagampo, laong, ‘Kay Dios, laban madyaw yang ginawa ko kay buku ak nang maynang kadaygan na otaw na manga limbongan, manga magaro, manga otaw na yakasara sang bobay. Buku ak nang maat na otaw maynaang mannokot sang miyoras na gaindug disadto. Ako, madyaw yang imo ko.

¹²Kada simana makadwa wa ak akaan, yabay ak gaid magampo. Yaatag ko sang templo yang kasamporo nang kariko nang kyakasapiyan ko.’ Maynaan yang pagampo nang Pariseo,” laong ni Jesus. ¹³“Yang mannokot sang miyoras na gaindug nang maawatawat sang Pariseo, wa iingaro agtaas, yagapamoog sang kanaan aba na gasusul nang kanaan sara, laong naan, ‘Kallaati ako, ikaw na Dios, kay yakasara ako kanmo.”

¹⁴Laong ni Jesus, “Yang mannokot sang miyoras yang yomori agbaray na pyapasaylo nang Dios, awgaid yang Pariseo, wa apasaylowa nang Dios. Kay yang otaw na yagaparabaw sang arag otaw, yaan yang apakulludun nang Dios. Awgaid yang otaw na wa magaparabaw, yaan yang aparabawun nang Dios.”

Tyatawag ni Jesus yang Manga Isu Agkanaan

(Mateo 19:13-15; Markos 10:13-16)

¹⁵Aon mamangaysu na pyandadara nang manga taganak adto kang Jesus na antak damdamun ni Jesus, aampo naan. Pagkita kanilan nang manga inindo ni Jesus, sagdaun nilan yang manga otaw na gadara sang manga isu. ¹⁶Awgaid tyatawag ni Jesus yang manga isu agkanaan, kayan yaglaong yaan, “Ayaw mayo pagpupunni yang manga isu na makadi kanak, kay yang maynilan na yamanarig kanak pagasakopon nang Dios. ¹⁷Butangan mayo sang dumdum mayo yaning pagalaong ko adoon. Aw dili kaw manarig sang Dios maynang pagkanarig nang isu sang kanaan ina, di kaw pagasakopon nang Dios.”

Yang Pangoro nang Manga Judio Yapagbaraw kang Jesus

(Mateo 19:16-30; Markos 10:17-31)

¹⁸Aon pangoro nang manga Judio na yapagbaraw kang Jesus, laong, “Balaan kaw, kay Ginoo. Pagindowa ako sang imoon ko antak pagsakopon ako nang Dios nang way kataposan.” ¹⁹Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Nanga pyagalaong mo ako balaan? Yang Dios gaid yang balaan.” ²⁰Kayan yaglaong si Jesus, “Yatigam da kaw sang manga balaod nang Dios na yagalaong, ‘Ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa, ayaw magpatay sang arag kamo otaw, ayaw magpangindakaw, ayaw magpanistigos sang kagaro, taoda yang kanmo ama aw ina.” ²¹Yagalaong yang otaw, “Anay da ko maisu yangagad ak sang kariko nining balaod nang Dios.” ²²Pagdungug saan ni Jesus, magindo yaan, laong, “Isakman yang imo na wa mo akatoman. Barigyaan yang kariko nang pyanmowan mo kayan yang bayad saan, pangatagan sang manga pobre. Aw mat-

apos da mo yaan imoon, simingadi kaw kanak, amagad kaw kanak. Aw maynaan yang imoon mo, akaaronan kaw nang mangkadyaw diglangit.”²³ Pagdungug nang pangoro saan na pagindo ni Jesus, laban maundug yaan kay madyaw naan yang kanaan kadato.

²⁴ Pagkita ni Jesus sang kabugat nang ginawa naan, yagalaong si Jesus, “Laban marisud sa agaw yang mayaman mapasakop sang Dios.”²⁵ Kay yang mayaman na dakora nang ginawa naan yang kanaan kadato, di makasurud sang kasakopan nang Dios kaba di pa makasorog yang ayup na kamelyo sang tuub nang dagum.”²⁶ Yang yudungug sang pyagalaong ni Jesus, gaosip kanaan, laong, “Aw maynaan, sini pa yang pagasakopon nang Dios?”²⁷ Yimibak si Jesus, laong, “Yang dili amaimo nang otaw, amaimo nang Dios. Way marisud naan.”

²⁸ Kayan yaglaong si Pedro, “Tanawa, yayawan da nami kariko nang kanami pyanmowan kayan yomagadagad kami kanmo.”²⁹⁻³⁰ Yimibak si Jesus, laong, “Pagalaong ko kamayo adoon na maski sini na yapanaw sang kanaan baray aw asawa aw manga lomon aw taganak aw manga anak naan antak magbatok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw, yaan yang makadawat sang laban dakora na barus disining donya aw arag mallaw yaan amaboi nang way kataposan dato sang Dios.”

Yang Katlo na Paglaong ni Jesus bain sang Kanaan Kamatayun

(Mateo 20:17-19; Markos 10:32-34)

³¹ Kayan pyasaid ni Jesus yang kanaan manga inindo na samporo aw dow a paglaong kanilan, “Adoon yasaka pa kita ag Jerusalem. Aw domatung kita adto amatoman yang kariko nang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na amapagguna kanak.”³² Adaraun ak nilan

sang manga otaw na buku nang Judio, osodiin ak nilan, olopigan ako aw tobadi ako.”³³ Obonaran ak nilan kayan pyatay ako, toyo magaboi ako oman nang katlong allaw.”³⁴ Yang manga inindo ni Jesus wa makadarag sang pyagalaong naan. Yang kaologan nang kanaan sorit wa silan akatigam kay yang dum dum nilan tobok yang akainangan ni Jesu Kristo.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Bota

(Mateo 20:29-34; Markos 10:46-52)

³⁵ Gapadadatung si Jesus sang syodad na Jeriko. Aon otaw na bota na gaboroko asang kilid nang daran, yangayo nang sapi sang lomarabay.”³⁶ Pagbati naan sang magkadaig na yamagad ni Jesus, magosip yang bota, laong, “Arag sini kamo na yalabay disini?”³⁷ Yimibak silan, laong, “Si Jesus na taga Nasaret.”³⁸ Pagdungug naan saan, magtawag yaan kang Jesus, laong, “Kay Jesus, ikaw na sompaw ni Dabid na pyapakani nang Dios, kallaati ako.”³⁹ Yang yanagona kang Jesus, gasagda sang bota, laong, “Katingun, ayaw magtawag.” Sana laban da gyagaan yang pagtawag naan, laong, “Kay Jesus na sompaw ni Dabid, kallaati ako.”⁴⁰ Pagdungug kanaan ni Jesus, magtangu yaan na yapanaw, kayan yagsogo yaan sang manga otaw, laong, “Gagada mayo yaan ani.” Pagkasaid nang bota kang Jesus, osipin ni Jesus, laong,⁴¹ “Nanang gosto mo na imoon ko kanmo, kay baklug?” Yimibak yaan, laong, “Mikita da garo ako, kay Ginoo.”⁴² Laong ni Jesus, “Mikita da kaw, yang kanmo pagkanarig kanak yakapagkadyaw kanmo.”⁴³ Yaparabay da yaan kimita, kayan yomagad dakman ni Jesus, laban yaan yamanum dum sang Dios. Yang manga otaw na yikita sang papagkadyaw kanaan, yagabantog sang Dios.

Si Jesus aw Si Sakio

19 Dyomatung da si Jesus ag Jeriko, yamagi disaan. ²Dig Jeriko gauya si Sakio na pangoro nang manga mannokot sang miyoras, mayaman yaan. ³Gosto naan garo mikita kang Jesus toyo kyakasaringan nang madaig na otaw na ilibot kang Jesus kay makagpa si Sakio. ⁴Wakaw yadaragan yaan, yagaona disang daran na agiin ni Jesus. Gapanik yaan sang kaoy antak yaan kimita kang Jesus. ⁵Pagdatung ni Jesus sang kaoy na pyapanik ni Sakio, mingaro, kayan yaglaong kanaan, “Pakaanug adi panaog, kay Sakio, amagad ak asang baray mo, magauyauya ako adoon na allaw.” ⁶Yaparabay si Sakio manaog. Laban yaan gauma na misingadto kanaan si Jesus. ⁷Awgaid yang manga otaw na yikita kang Jesus na yakadto kang Sakio, maat nilan. Gasaway silan kang Jesus, laong nilan, “Nanga si Jesus makadto sang baray nang otaw na saraun.” ⁸Awgaid pagbarawbaraw ni Jesus aw si Sakio dato sang kanaan baray, yimindug si Sakio kayan yaglaong kang Jesus, “Yani yang imoon ko, kay Ginoo, yang katunga nang kanak manga pyanmowan, pangatag ko sang yamangkaukud. Aw yang manga otaw na lilimbongan ko nangaon, odogangan ko ngiditong isa na kyarimbongan ko nang opat.” ⁹Yagalaong si Jesus kang Sakio, “Pyasaylo ra kaw adoon, kay Sakio, sang kanmo sara aw yang sakop mo disining baray, arag pyasaylo ra. Ikaw na sompaw ni Abraham, maynang pagkanarig ni Abraham sang Dios yang kanmo pagkanarig kanak. ¹⁰Ako na gyugual nang Anak nang otaw, yakani ak sang donya kay gaanap ako sang manga otaw na maawat sang Dios antak silan pagsakopon nang Dios.”

Yang Sambingay bain sang Sapi na Bibilin

(Mateo 25:14-30)

¹¹Yang manga otaw na yanagpaningug sang pagindo ni Jesus, ungud nilan aw domatung da si Jesus ag Jerusalem yaan yang pagpono nang pagari nang Dios disang donya. Kay agput da silan domatung ag Jerusalem, ¹²wakaw, yagaindo si Jesus kanilan, laong, “Aon dungganun na otaw na yakadto sang maawat na banwa antak kaaronan nang gaom na magaari. Aw papagpangoroon da yaan, makaori kono. ¹³Wa pa yaan apanaw, tyatawag naan yang kanaan samporo na sogwanun. Kada isa kanilan yatagan nang sapi, laong, ‘Yani na sapi ibilin ko kanmo, apadogangan mo matag omori ako.’ Kayan pyanawan naan silan disaan. ¹⁴Awgaid yang maguya disaan na banwa maat nilan yaan na otaw. Wakaw aon syosogo nilan na makadto saan na banwa antak magbatok adto, magalaong, ‘Di apapagpangoroon kanami yaan na otaw, maat nami.’

¹⁵“Maski pyagadiliyan nilan yaan, yatagan yaan nang gaom sang pagkapangoro. Kayan yomori yaan asang kanaan banwa. Pyaparabay naan patawag yang samporong ka otaw na bibilinan naan nang kanaan sapi. Gosto naan matigam daw pila yang dogang nilan sang sapi. ¹⁶Yagalaong yang yamaona domatung, laong, ‘Kay pangoro, yani kay yang kanmo sapi na bibilin mo kanak, kyakadogangan nang samporo.’ ¹⁷Yagalaong yang pangoro, ‘Madyaw kaw na sogwanun, matigam kaw magdomara. Matinomanun kaw sang tagbi da na bibilin ko kanmo, wakaw adoon apagpangoroon ta kaw sang samporong ka syodad.’ ¹⁸Kayan dyomatung yang kadwa na sogwanun, laong, ‘Yani kay yang

kanmo sapi, kay pangoro, na bibilin mo kanak, kyakadogangan nang lima.’¹⁹ Yimibak yang pangoro, laong, ‘Ikaw, apagpangoroon ta kaw sang limang ka syodad.’²⁰ Kayan dyomatung yang sogwanun na yagalaong, ‘Yani kay, kay pangoro, yang kanmo sapi na bibilin mo kanak nangaon. Pyopotos ko nang panyo kayan dyayaw ko.’²¹ Yamalluk ak kanmo, kay ikaw maigpit na otaw. Aw pyapagnegosyo mo sang sapi, gosto mo na aon garansia. Aw yagasool kaw sang pagtanum, akaimanan mo na aon amakamang.’²² Yimibak kanaan yang pangoro, laong, ‘Ikaw yang sogwanun na di kanarigan. Gapakatigam kaw na ikaw yakasara. Aw yatigam kaw na ako yang maigpit, na madawat ak nang garansia aw pyapagnegosyo ko sang sapi, na madawat ak sang abot aw yagasool ako sang pagtanum,’²³ nanga yaan na sapi wa mo ubutangan sang bangko antak madawat ko garo yang tubo naan na sapi adoon nining pagori ko?’²⁴ Kayan yaglaong yang pangoro sang manga otaw na yanagindug masaid kanaan, laong, ‘Bawiya yang sapi ko digkanaan, atagan asadtong otaw na yakadogang nang samporo sang bibilin ko kanaan.’²⁵ Gaosip silan sang pangoro, laong, ‘Nanga, kay pangoro, aatag da adto? Aon day samporo digkanaan.’²⁶ Yimibak kanilan yang pangoro, laong, ‘Butangan sang ginawa mayo yaning pagalaong ko, yang otaw na kanarigan, maski aon kanaan, abay pa yaan atagan. Awgaid yang dili akanarigan, abawiin digkanaan yang maski tatagbi na bibilin kanaan.’²⁷ Kayan yoman maglaong yang pangoro, ‘Silan na yosopak kanak nangaon na maat nilan na ako yang magapangoro kanilan, daraa silan ani. Pataya silan asang kanak atobangan.’” Maynaan yang pyagaindo ni Jesus kanilan.

Yang Yamabantog na Pagkadto ni Jesus Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Markos 11:1-11; Juan 12:12-19)

²⁸ Paglaong saan ni Jesus, abay silan manallos ag Jerusalem, yagaona si Jesus manaw kanilan. ²⁹ Yagpadadatang da silan si Jesus sang manga barrio na Betpage aw yang Betania na kangadsadan nang butay na pyangangan nang Kaolibowan. Yang dow na inindo ni Jesus, pyapaona naan adto sang barrio. ³⁰ Yagalaong si Jesus sang dow, “Ona ra kamo asaan na barrio. Aw domatung kamo disaan, ikitaun mayo yang nati nang asno na tyatagkus na wa pa akasakayi. Obadun mayo, tonggayi mayo ani kanak.” ³¹ Aw aon magosip kamayo na magalaong, ‘Onoon mayo yaan?’ magalaong kamo na byubuslan nang Ginoo.” ³² Kayan yomanaw yang syosogo ni Jesus. Kikita nilan yang pyagalaong ni Jesus kanilan na asno. ³³ Pagobad nilan sang asno, magosip yang tagtomon, laong, “Nanga yoobad mayo yaan?” ³⁴ Yimibak silan, laong, “Uburusan nang Ginoo ta.” ³⁵ Kayan tyonggayan nilan agkang Jesus yang asno. Yapinan nilan nang kanilan dagom yang asno kayan pyasakay nilan si Jesus. ³⁶ Kaba yapanaw adto Jerusalem, yampasan nang manga otaw nang kanilan dagom yang daran na agiin ni Jesus na gasakay sang asno. Sabo pyagaguna nilan yaan kay byabantog nilan si Jesus. ³⁷ Kayan yagtobang silan sang butay na Kaolibowan na masaid ag Jerusalem. Laban madaig yang yamagad ni Jesus. Yanaguma silan, yamapanumdum silan sang Dios sang mangkadyaw na manga imo ni Jesus na kikita nilan. ³⁸ Yangiyak silan kariko, laong, “Bunang da agaw nang ari na yakani na syosogo nang Dios. Kasayaan diglangit aw kabantogan nang Dios.”

³⁹Disang yamagadagad ni Jesus, aon manga Pariseo. Yagalaong silan kang Jesus, “Sagdaa, kay magindoway, yaning manga inagad mo, laban da yagsobla yang pagbantog nilan kanmo.” ⁴⁰Yimibak kanilan si Jesus, laong, “Aw di da silan magbantog kanak, yaning manga bato yang managbantog da.”

Yagadaraw si Jesus Tungud sang Taga Jerusalem

⁴¹Pagkaibaw ni Jesus ag Jerusalem, magdaraw, yamallaat yaan sang maguya disaan. ⁴²Yagalaong yaan, “Kamo na taga Jerusalem, kallaat mayo, wa kamo akatigam sang paagi na antak madyaw kamo nang Dios. Laban di da kamo adoon matigam. ⁴³Adatungun kamo nang laban marisud. Yang kamayo pagbono madatung asining makilibot nining kamayo syodad. Di da kamo makagowa, pyaglimbotan da kamo nang pagbono mayo. ⁴⁴Apatayun kamo aw yang kamayo manga isu arag apatayun. Kariko nang baray mayo uduputun lanasan. Aw yang manga bato disaan pagawakawaka. Akarasayan kamo nang maynaan kay wa kamo ikilara sang syosogo nang Dios na pyapakani naan na magatabang kamayo.” Maynaan yang pyagalaong ni Jesus.

Yusurud si Jesus sang Templo

(Mateo 21:12-17; Markos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵Kayan syumurud si Jesus sang templo. Bibigaw naan adto logwa yang manga mamarigyaay aw yang manga mammili. ⁴⁶Yagalaong yaan kanilan, “Aon pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, ‘Yang kanak baray yang ampowanan sang Dios nang manga otaw,’ toyo kamo inimo da mayo uyaanan nang manga mallimbongay.”

⁴⁷Allawallaw gaindo si Jesus disang templo. Yang manga pangoro na mag-

ampoway aw yang magindoway sang balaod nang Judio aw yang manga matikadung na Judio laban yamadaman, apatayun garo nilan si Jesus. ⁴⁸Awgaid wa nilan akabayoni yang pagpatay kay madaig yang yaningug kang Jesus na madyaw nilan yang kanaan pagindo.

Yang Pagosip Nilan bain sang Katungud ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Markos 11:27-33)

20Aon oman allow na yagabatok si Jesus sang madyaw na batok disang templo, yagaindo yaan bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises aw yang manga matikadung nang manga Judio yandodorod agkang Jesus. ²Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanang katungud mo na yamigaw kaw kagabi sang manga otaw disang templo? Sining gaatag kanmo sang katungud na gaimo kaw saan?” ³Kayan yaglaong si Jesus, “Ako arag ak magaosip kamayo. ⁴Nanang katungud ni Juan na yagabawtismo sang manga otaw? Sini yang gabuut kanaan nangaon, otaw daw Dios?” ⁵Kayan yanagkabaraw silan, laong, “Aw maglaong kita na yang Dios yang gabuut kang Juan, magaosip si Jesus kanatu daw nanga wa kita atangkap kang Juan. ⁶Awgaid aw maglaong kita na otaw gaid yang gabuut kang Juan, amadaman yaning otaw na yanagkoro, apatayun kita na odonagun nang bato kay yotoo silan na si Juan propeta nang Dios.” ⁷Kayan yomatobang silan agkang Jesus, laong, “Wa kami akatigam daw sini yang gabuut kang Juan.” ⁸Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw di kamo mibak sang kanak pagosip, ako, arag dili ak magalaong daw wain sikun yang kanak katungud.”

**Yang Sambingay bain
sang Manga Otaw na
Pyapagtonggo sang Kaparasan**

(Mateo 21:33-46; Markos 12:1-12)

⁹Kayan yagindo si Jesus sang kariko nang manga otaw disaan, yagasambingay yaan, laong, “Aon tagtomon sang pawa na marowag na tyatanuman nang paras. Kayan binilin naan sang manga otaw, pyapatonggowan kanilan yang kanaan kaparasan aw panaw yaan adto sang kadaygan na banwa. Yadogay yaan mori, aadto magauya saan na banwa. ¹⁰Pagabot nang bonga nang paras, so-
goon nang tagtomon sang kaparasan yang isa na kanaan sogwanun pagkamang sang kanaan kabain nang kanaan kaparasan. Pagdatung nang sogwanun naan adto sang kaparasan, bonaran yaan nang manga otaw disaan aw paoriya nilan na wa apadaraa. ¹¹Kayan yoman nang tagtomon sogoon yang isa na sogwanun naan. Yaan na sogwanun arag dyadadag nilan, yoman bonaran. Pyapaori yaan nilan na wa nilan atagi nang paras. ¹²Yoman pa nang tagtomon sogoon yang katlo na sogwanun naan. Pagdatung naan sang kaparasan, yabay nang manga otaw disaan bonaran matag kypariyan. Kayan pyanagpoti nilan aw saraburan aglogwa nang pawa. ¹³Kayan yaglaong yang tagtomon sang kaparasan, ‘Onnoon da ko? Madyaw yang apakadtoon ko yang kanak anak na karugnanan ko. Yaan yang ataodon nilan.’ ¹⁴Pagkaibaw sang kaparasan nang anak nang tagtomon, kitaun nang manga otaw disaan. Kayan yanagkabaraw silan, laong, ‘Ani la yang anak nang tagtomon. Apatayun ta yaan antak kita yang magapanmo ra sining marowag na kaparasan.’ ¹⁵Pagdatung agkanilan nang anak nang tagtomon, panaggapason ni-

lan yaan, tyotorod aglogwa nang pawa kayan pyanagpatay.”

Kayan yagosip si Jesus sang manga yanagpaningug, laong, “Nanang dum-dum mayo? Yang tagtomon sang kaparasan, nanang inangun naan sang manga otaw disaan na yagapatay sang kanaan anak? ¹⁶Yatigam kamo na laban sa akadtowan naan aw pataya yang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan. Kayan binilin naan oman yang kanaan kaparasan sang kadaygan.” Pagdungug nilan sang pyagalaong ni Jesus, maglaong yang yanagpaningug, “Dili, kay Ginoo.” ¹⁷Tyatanaw silan ni Jesus kayan yaglaong kanilan, “Aw kyakaundan mayo na buku nang maynaan yang pagsilot nang Dios sang wa atangkap kanaan, nana kadi yang kaologon nang syosolat kadini na pyananglit ako sang bato, laong, ‘Yang bato na syasarabul nang manga panday sang baray kay pyagalaong nilan na way kabos, yaan na bato yang pinili nang Dios na yakadigun sang baray.’ ¹⁸Wakaw pagalaong ko kamayo na yang otaw na amarogso disaan na bato, amadogdog. Yang akaorogan naan na bato, amadumug. Maynaan yang silot sang wa atangkap kanak.”

**Yang Pagosip Nilan bain
sang Pagbayad sang Miyoras**

(Mateo 22:15-22; Markos 12:13-17)

¹⁹Yang manga magindoway sang balaod nang Judio aw yang manga pangoro na magampoway yakadarag da na silan yang kyukugdan naan na sambingay ni Jesus. Kay silan yang wa atangkap kang Jesus. Panagdakupun garo nilan si Jesus awgaid yamangkalluk silan sang yanagkatipon disaan kay madyaw nilan si Jesus. ²⁰Yabay silan magtagad sang pagkabayon na adakupun nilan si Jesus na way otaw na mikita. Pyapaagad

nilan kang Jesus yang manga otaw, pyapaniid nilan abay. Yang yaniid yagaway magpangosiposip kang Jesus maynang wa silan maniid. Yang gosto nilan na ibakun silan ni Jesus nang maat antak daraun nilan si Jesus adto sang gobernador kay yaan yang aon katungud sang pagpapatay sang otaw. ²¹ Yagaosip yaang yaniid kang Jesus, laong, “Yatigam da kami, kay magindoway, na matungtung yang kanmo manga pagindo. Yabay mo pagindo yang matungtung na paagi nang Dios. Maski diin kaw, aw asang atobangan nang pangoro aw asang atobangan nang kadaygan, magonawa yang pagindo mo, wa akaparin. ²² Wakaw osipin ta kaw daw madyaw yang abay magbayad sang miyoras na pyapabayadan kanatu nang pangoro ta ag Roma. Paglaongan kanami daw makalapas kita sang kanatu balaod aw magbayad kita saan.” ²³ Kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dumdum na gyagaway yaan osipin, wakaw yagalaong yaan kanilan, ²⁴ “Ayagan kanak yang sapi na pyagabayad mayo sang miyoras.” Pagayag nilan sang sapi, magosip si Jesus, laong, “Yaning yakabutang sang sapi, kanini kaimo, kanini aran?” Yimibak silan, laong, “Yaan kanang labaw na pangoro ta ag Roma.” ²⁵ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw maynaan, tomana mayo yang pagbuut naan. Toyo arag tomana mayo yang kariko nang pagbuut nang Dios.” ²⁶ Kay madyaw yang ibak ni Jesus kanilan, way kyakasaway nilan kang Jesus asang atobangan nang manga otaw. Yamangkabungbung silan sang ibak ni Jesus, wakaw wa da oman silan magaosip.

Yagaosip Silan bain sang Pagboi Oman nang Yamatay

(Mateo 22:23-33; Markos 12:18-27)

²⁷ Yandodorod kang Jesus yang manga otaw na pyagangaranan nang Saduseo. Yang manga Saduseo yang gaindo na dili nang Dios apapagboiin yang yamatay da. ²⁸ Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Kay magindoway, aon syosolat ni Moises kanatu na yagalaong, ‘Aw yamatay yang magorang na usug na way anak, pamaroon nang mangod yang baro nang yamatay, kay antak aon anak na pagangaranan nang aran nang otaw na yatay da.’ Yaan yang balaod ni Moises kanatu na manga Judio.” ²⁹ Kayan yabay maglaong yang Saduseo kang Jesus, “Aon pito na maglomom na usug. Yang panganay yangasawa, wa pay anak nilan, yamatay yang panganay. ³⁰ Kayan pyangasawa nang somapit yang baro nang panganay. Wa pay anak nilan, arag da yamatay yang somapit. ³¹ Pyangasawa oman nang katlo yang baro kayan yamatay. Kariko nang pito na maglomom arag yangasawa saan na bobay, kariko nilan yamatay, way anak nilan. ³² Kayan arag da yamatay yang bobay. ³³ Yani yang pagaosip nami kanmo, kay magindoway. Aw domatung yang allow na pyagalaong na magaboi oman kono yang yamangkamatay, yang pito na maglomom, sini yang makapanmo saan na bobay? Kay kariko nilan arag yangasawa saan na bobay.”

³⁴ Yimibak kanilan si Jesus, laong, “Yang otaw na aani pa sining donya yangasawa. ³⁵ Awgaid yang manga otaw na madyaw nang Dios na apapagboiin oman naan, di da mangasawa, di da magabana. ³⁶ Di da silan amatay, mayn silan nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na di magkamatay. Silan yang manga anak nang Dios na yanagboi oman sikun matay.” ³⁷ Yabay magindo

si Jesus sang manga Saduseo, laong, “Si Moises arag gabatok bain sang pagboi oman nang yamangkamatay. Dumduma mayo yang pyagalaong nang Dios kang Moises pagkita ni Moises sang sampinit na yamallaga na wa akasonog. Pagkasa- said ni Moises sang sampinit na yamallaga, maglaong yang Dios kanaan, ‘Ako yang Dios na kyakanarigan nang kamayo kamonaan na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.’³⁸ Gapakita yang Dios kang Moises, dadaan yatay da yang kamayo kamonaan, toyo maski yatay da yang lawas nilan, yamaboi silan disang Dios. Yang Dios wa magasakop sang lawas nang patay, yang manga boi yang syasakop naan.” Maynaan yang ibak ni Jesus sang manga Saduseo.³⁹ Pagdungug saan na pagindo ni Jesus, yagalaong yang magindoway sang balaod ni Moises, “Matungtung sa agaw, kay magindoway, yaan na pagindo mo.”⁴⁰ Kayan yang manga otaw na gaosip kang Jesus, wa da oman magaosip kay yatigam da silan na dili nilan adaugun si Jesus kay matigam yaan mibak.

Bain sang Pinili nang Dios na Magaari sang Donya

(Mateo 22:41-46; Markos 12:35-37)

⁴¹ Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Aon kono pyagalaong nang otaw na sompaw gaid ni Dabid yang pinili nang Dios na magaari sang donya.⁴²⁻⁴³ Awgaid aw anorot kang Dabid sompaw yang pinili nang Dios na ari, dili magalaong si Dabid na kanaan Ginoo yang pinili nang Dios. Kay syosolat ni Dabid disang libro na Salmo, laong, ‘Yang Dios yagalaong sang kanak Ginoo na pinili naan na ari, laong, Pag- ingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allow na apaguyukan ko sang parapara mo yang kariko nang yapagkontara kanmo.’”⁴⁴ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw anorot kang Dabid

sompaw yang pinili nang Dios na ari, dili magalaong si Dabid na kanaan Ginoo.”

Pyapagkido Silan ni Jesus Antak Di Silan Makapangagad sang Batasan nang Magindoway sang Balaod

(Mateo 23:1-36; Markos 12:38-40)

⁴⁵ Kaba gaindo si Jesus sang kanaan manga inindo, madaig yang otaw na arag yudungug.⁴⁶ Yagalaong si Jesus, “Magkido kamo, daw kamo makapangagad sang batasan nang manga magindoway sang balaod ni Moises. Yaan yang madyaw nilan abay magpanawpanaw na mandagom silan nang mangkadyaw na dagom antak maglaong yang mikita na silan dungganun na otaw. Kariko nang pagtitiponan nang manga otaw, gosto nilan na silan yang papagingkodan asang atobangan nang manga otaw. Aw yadatang silan sang pista, silan yang yaparabay magingkod sang ingkodanan na kanang dungganun antak silan yang laban na atayodon.⁴⁷ Yabay silan managagawagaw sang pyanmowan nang manga bobay na baro. Awgaid asang atobangan nang manga otaw, yadogay silan magampo antak paglaongon nang manga otaw na silan matarong. Wakaw dagdagu mallow yang silot nang Dios kanilan.”

Yang Pagatag nang Baro na Bobay na Pobre

(Markos 12:41-44)

21 Asang templo si Jesus, gatanaw sang manga mayaman na yubutang nang sapi asang lasakanan nang sapi na pagatag sang Dios.² Kikita ni Jesus yang baro na bobay na pobre na yubutang nang dowang ka pesos asang lasakanan.³ Kayan yaglaong si Jesus sang manga inindo naan, “Tinuud na madaig yang pagatag nang manga mayaman, toyo maynang madaig pa sang pagatag nang mayaman yang pagatag

naang baro ⁴kay dyuduput naan butang yang kariko nang sapi naan, maski yang pagabili garo naan sang yakaukud kanaan, yabay da atag. Awgaid yang yaatag nang mayaman sikun sang kaniilan sapi na madaig.”

Pyapakatigam ni Jesus Kanilan na Ogobarun yang Templo

(Mateo 24:1-2; Markos 13:1-2)

⁵Aon manga otaw disang templo na yagalaong, “Bading kadyaw nini na templo. Tanawa yangning mangkadyaw na manga bato na pyangimo nilan arabat. Yangning mangkadyaw na pyangatag sang Dios na pyamutang asaan laban madyaw tanawun.” ⁶Yagalaong si Jesus kanilan, “Aon allaw na madatung na ogobarun yani na templo, kayan way isa na bato nang templo na amaibilin na makatongtong sang isa na bato, amabos yaan kariko makatapoyak.”

Yang Karisud na Madatung sang Manga Otaw aw yang Paglasay sang Yotoo kang Jesus Kristo

(Mateo 24:3-14; Markos 13:3-13)

⁷Kayan yagosip silan kang Jesus, laong, “Kano yaan mapagguna, kay Ginoo? Nanang akatoosan nami na antak kami matigam na agput da yaan matoman?” ⁸Yimibak si Jesus, laong, “Magkido kamo daw kamo patoon sang kagaro. Kay madaig yang madatung ani mallaw na magasiling kanak. Magalaong silan, ‘Ako si Jesus Kristo na pinili nang Dios na magaari disining donya.’ Arag nilan pagalaong, ‘Agput da domatung yang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw.’ Ayaw da kamo saan magpangagad. ⁹Aw dumungug kamo sang batok na aon manga gira, aw yang batok na aon manga otaw na yosopak sang kanilan pangoro, ayaw kamo magkalluk. Yaan yang amaona domatung asining

banwa toyo di pa maparabay domatung yang kataposan na pagbuut nang Dios disining donya.” ¹⁰Kayan yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Disining karowagan nang banwa, managgira yang manga otaw. ¹¹Madatung yang manga linog na mabugbug aw yang gutum na masakit aw yang madaig na sakit arag madatung disang karowagan nang donya. Madaig yang ikitau diglangit na makaalluk sang otaw.

¹²“Di pa yaan amapagguna, adakupun kamo nang arag kamo Judio, arasayun kamo nilan na yotoo kamo kanak. Adaraun kamo adto sang pangoro nilan, ipirisoan kamo. Arag adaraun kamo asang atobangan nang labaw na manga pangoro nang governo kay yotoo kamo kanak. ¹³Disaan, akabayonan mayo batokon yang pagindo nang Dios antak nilan dungugun. ¹⁴Di da kamo magpakaringaw sini, ayaw magkaundug daw nanang iibak mayo aw osipin kamo nang manga pangoro nang governo. ¹⁵Pagabuutan ta kamo sang kamayo pagasorit antak matigam kamo tomobag antak wa day kaibak nilan kamayo. Disaan, matigam da silan na matungtung sa agaw yang pagalaong mayo. ¹⁶Maski yang kamayo manga taganak aw yang manga lomom mayo aw yang kamayo manga kailog, silan yang magadara kamayo dato sang magookom na magarasay kamayo. Aon apapatay nilan digkamayo. ¹⁷Madaig yang amaraat kamayo kay yangagad kamo kanak. Mapagkontara silan kamayo kay kiki-lara kamo nilan na yotoo kamo kanak. ¹⁸Awgaid maski samboros da na logay mayo way amakamang. ¹⁹Di kamo magbotawan sang pagtoo mayo, abay kamo pagtigkul sang paglasay nilan kamayo, kayan disaan akaaronan kamo nang kinaboi sikun sang Dios.”

Pyagalaong ni Jesus Kanilan na Asapadan yang Jerusalem

(Mateo 24:15-21; Markos 13:14-19)

²⁰Kayan yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Aw kitaun da mayo yang Jerusalem na lilibotan nang manga sondaro, akatigaman da mayo na yaan amasapad da. ²¹Yaan na allaw, kamo na maguya dig Jerusalem aw asang tibook sakop nang Judea, panaglonos kamo adto sang kabutayan. Yang maguya disang yakaranto nang Jerusalem di da makasurud oman adto sang Jerusalem. ²²Kay yaan yang manga allaw nang pagsilot nang Dios sang kariko nang yapagkontara kanaan. Kariko nang pyagalaong naan na syosolat nang manga propeta, arag amapagguna kanilan. ²³Aw matoman da yaan na karisud, kallaat da agaw nang mabdis aw yang kamokan kay laban akarisudan yang kariko nang otaw. Dagdag yang silot nang Dios disining banwa. ²⁴Aon amatay na itibasun. Yang kadaygan abakoson na adaraun adto sang kadaygan na manga banwa. Amaimo pangoro yang buku nang Judio disang Jerusalem asta domatung yang allaw na amawara da yang pagkapangoro nilan.”

Yang Pagdatung ni Jesus na Gyugual nang Anak nang Otaw

(Mateo 24:29-31; Markos 13:24-27)

²⁵“Yaan na manga allaw, ikitau nang manga otaw disang suga aw disang boran aw disang manga bitoon yang toosanang sang kanak pagoring donya. Disang kariko nang banwa amangkaundug yang manga otaw nang amapagguna. Amangkalluk silan kay laban masamok yang karowagan nang banwa. ²⁶Aon manga otaw na aripatngan nang pagkalluk nilan kay yabay silan magdumdum sang amapagguna

disang donya. Kay maski yang kariko nang kikita mayo diglangit magakagayonggayong. ²⁷Kapagguna naan na manga imo, ikitau da ako na gyugual nang Anak nang otaw na mabarik akansining donya na madari ak nang panganod. Ikitau yang gaom ko aw yang kaallag ko. ²⁸Aw magpono da yaning amapagguna na pyagalaong ko kamayo ayaw da magkalluk, panaguma da kamo kay agput da domatung yang matabang kamayo sang karisud.”

Yang Pagindo bain sang Kaoy na Igera

(Mateo 24:32-35; Markos 13:28-31)

²⁹Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Pagaindo ko kamayo yang kaoy na igera aw yang kadaygan pa na manga kaoy. ³⁰Aw syomokol da yaan, akatigaman da natu na omoraw da yang banwa. ³¹Magonawa saan, aw kimita da kamo na yatoman da yaning pyagalaong ko kamayo, akatigaman da mayo na amallug da magari yang Dios disining donya.

³²“Tinuud na yang manga otaw na asaotan naan na timpo di pa amabos matay amatoman da yang kariko nang pyagalaong ko kamayo. ³³Amawara yang langit aw lopa, yang kariko nang pyagalaong ko dili amawara, amatoman kariko.”

Kinaanglan na Magakido Kamo

³⁴Kayan yabay maglaong si Jesus kanilan, “Managkido kamo daw kamo mabarag nang madaig na pista aw inuman. Ayaw kamo magkabarag nang akaundan mayo bain sang makaboi kamayo. Managkido kamo daw kamo katokawun nang pagkani ko oman na wa kamo makaandam. ³⁵Yaan na allaw makatokaw domatung sang manga otaw sang karowagan nang banwa maynang pagkaorad nang litag sang manok. ³⁶Managkido kamo, pagampo kamo abay sang Dios antak kamo makatigkul

sining amapagguna na pyagalaong ko kamayo aw antak makaatobang kamo kanak nang pagdatung ko oman asini.”

³⁷ Allawallaw yagaindo si Jesus disang templo. Aw gabi yakadto yaan sang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan na disaan yakakatorog. ³⁸ Masurumsurum pa kyomadto ra sang templo yang manga otaw na maningug sang kanaan pagaindo.

Pyagabaatan nilan na Apatayun si Jesus

(Mateo 26:1-5; Markos 14:1-2; Juan 11:45-53)

22 Agput da domatung yang pista nang manga Judio na pyagangaranan nang Paglabay. ² Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod yanagkabaraw daw monnono yang pagpadakup nilan kang Jesus. Gosto nilan apatayun yaan awgaid yamangkalluk silan sang manga otaw kay madyaw nilan si Jesus.

Yomoyon si Judas na Matabang sang Yapagkontara kang Jesus

(Mateo 26:14-16; Markos 14:10-11)

³ Si Judas Iskariote na kasamporo aw dowang na apostol ni Jesus, lyarasakan ni Satanas na pangoro nang mangkaraat. ⁴ Wakaw kyakadtowan ni Judas yang manga pangoro na magampoway aw yang manga kapitan nang bantay disang templo. Gaosip yaan kanilan daw monnono yang pagtabang naan kanilan pagdakup kang Jesus. ⁵ Yanaguma silan nang sorit ni Judas. Yagalaong silan na abayadan nilan si Judas aw madakup da si Jesus. ⁶ Yapagoyon si Judas kanilan. Kayan yabay pagsaitan naan si Jesus antak dakupun yaan nang sayda naan na way mikita na kadayagan.

Pyapaandam ni Jesus yang Akaanun Nilan nang Pista na Paglabay

(Mateo 26:17-25; Markos 14:12-21; Juan 13:21-30)

⁷ Dyomatung da yang allaw nang pagpono nang pista na yaan yang kyakaan nang manga Judio yang paan na way patoron. Ninyan na allaw gaiyaw silan sang manga nati nang karnero na akaanun nilan nang pista na Paglabay. ⁸ Syosogo ni Jesus si Pedro aw si Juan, laong, “Pagona ra kamo asadtong syodad. Pataana mayo yang akaanun ta nang pista na Paglabay.” ⁹ Yoosip nilan, laong, “Diin kami magpataan, kay Ginoo?” ¹⁰ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw domatung kamo sang syodad, pagakita kamo nang usug na yasagub. Magad dak man kamo naan. Ayn nang apanikin naan na baray, disaan kamo panik. ¹¹ Paglaongan mayo sang tagtomon sang baray na yang Ginoo yagaosip, laong, ‘Wain yang sobay na akaanan nami sining pista na Paglabay?’ ¹² Apatanaw kamayo nang tagtomon yang dakora na sobay na asang kadwang angka. Kariko nang kikinaanglan ta sang pista, arag iyan da disaan. Pataana mayo disaan yang akaanun ta.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanilan. ¹³ Kayan yagona silan manaw. Pagdatung nilan asang syodad, kitaun nilan yang pyagalaong ni Jesus na baray, kayan pyataan nilan yang iyambong nang pista na Paglabay.

Yang pyagapisangpisang nang Ginoo na Paan na Kyakaan Nilan

(Mateo 26:26-30; Markos 14:22-26; 1 Korinto 11:23-25)

¹⁴ Nang tikakaan da nang gabi la, yapagsaro si Jesus komaan sang kanaan apostol na samporo aw dowang. ¹⁵ Yagalaong si Jesus, “Laban madyaw ko na yagasaro kita komaan sining pista

na Paglabay nang wa pa ak apataya. ¹⁶Di da ak oman makaan sang pista na Paglabay matag domatung yang pagari nang Dios asang donya.” ¹⁷Kayan tyakmagan ni Jesus yang inmanan, gapasalamat yaan sang Dios. Pagkatapos magampo, yagalaong yaan kanilan, “Kariko mayo, arag iminum. ¹⁸Pono adoon, di da ak oman minum sang tumuk nang paras matag domatung yang pagari nang Dios disining donya.” ¹⁹Kayan pyoti ni Jesus yang paan. Pagkatapos magpasalamat sang Dios, pagpisangpisan-gun naan yang paan aw pandooran naan sang isaisa sang kanaan manga apostol. Kayan yaglaong yaan kanilan, “Kaana yani, yani yang kanak lawas na amatay tungud kamayo. Aw komaan kamo sini na paan, akaundan mayo ako.” ²⁰Yamatapos silan magiyambong, pyopoti ni Jesus yang tabo na aon inumun nilan aw pandooran kanilan. Kayan yaglaong yaan, “Yang lasak ning tabo yaan yang bago na saad nang Dios kamayo na apasayloon kamo sang kamayo sara, na yang toosanang sang pagkatoman naan na saad yang kanak dogo na apatutudun tungud kamayo.”

²¹Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yang magaatag kanak adto sang kanak pagbono yang inagadan mayo na yapagsaro kanak adoon. ²²Apatayun ak disining donya na dadaan pagbuut kanak nang Dios. Awgaid kallaat da agaw nang matabang sang magapadakup kanak.” ²³Paglaong ni Jesus saan, managkabarawbaraw yang manga apostol daw sini koraw kanilan yang matabang sang magapadakup kanaan.

Yanagagis Silan daw Sini Kanilan yang Labaw

²⁴Kayan yanagagisagis yang manga apostol daw sini kanilan yang marabaw. ²⁵Yagaindo si Jesus kanilan, laong,

“Ayaw magdumdum na ikaw marabaw. Yang manga pangoro adoon disining donya abay magsogo sang sakop nilan. Madyaw nang manga ari yang pagalaongon nang sakop nilan na silan buutan kono na otaw. ²⁶Awgaid kamo, ayaw kamo magsiling sang maynaan na batasan. Yang yarabaw digkamayo amaimo maynang yukullud. Yang pangoro digkamayo amaimo sogwanun nang kadaygan. ²⁷Sini kadi yang marabaw, daw yang yakaan daw yang galoto sang kyakaan? Yang yakaan yang marabaw, awgaid ako na Ginoo mayo, yabay ak tomabang, maynang ako yang sogwanun nang otaw.”

²⁸Kayan yaglaong si Jesus sang manga apostol, “Madyaw ko yang kamayo batasan, maski madaig yang kanak karisud, yabay kamo kanak magagadgad. ²⁹⁻³⁰Yang Dios na kanak Ama yagabuut na ako yang magaari disining donya. Ako, asaad ko kamayo na aw magaari da ako, mapagsaro kamo kanak. Kamo yang magaari sang kariko nang manga Judio na sompaw nang samporo aw dow na anak ni Israel.”

Pyapatatigam ni Jesus kang Pedro na Magalaong si Pedro na Buku Silan nang Maginagad

*(Mateo 26:31-35; Markos
14:27-31; Juan 13:36-38)*

³¹⁻³²Kayan yaglaong si Jesus kang Simon Pedro, “Yangayo si Satanas sang Dios na itigiin kamo kay gosto naan awaraun yang kamayo pagtoo. Itigiin kaw ni Satanas, kay Simon, toyo di kaw akawaraan sang pagtoo kay yampo da ta kaw sang Dios. Aw makapagsususul da kaw sang imo mo nang pagtigi kanmo ni Satanas, ikaw yang magaindo da sang kanmo karomonan antak oman madyaw yang kanilan pagtoo kanak.” ³³Laong ni Simon Pedro, “Ako, kay Ginoo, aw pirisowan kaw, amagad ak ma-

papiriso, aw patayun kaw, arag ak mapapatay.”³⁴ Kayan yaglaong si Jesus, “Pagalaong ko kanmo, kay Pedro, na di pa yang manok magatagaok mallaw nang pakallowun, magalaong kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.”

Pagindo bain sang Pagkadto Nilan sang Manga Banwa

³⁵ Yabay maglaong si Jesus, “Nangaon na syosogo ta kamo papagindoon sang manga otaw, wa kamo magadara nang sapi aw lasakanan nang dagom aw sapatos. Yaan na pagpanaw mayo, wa kamo akaukud?” Yimibak silan, laong, “Wara, way yakaukud kanami.”³⁶⁻³⁷ Laong ni Jesus, “Way yakaukud kamayo nangaon kay yamarugun pa silan kanak wakaw yatagan kamo nilan. Adoon, di da kamo nilan atabangan kay yang kanilan kyakaundan ako yang yakasara. Amatoman yang syosolat kadini nang propeta nang Dios, laong, ‘Magalaong silan na yaan na otaw yosopak sang balaod.’ Wakaw pagpono adoon, aw magabatok kamo sang kanak pagindo, magadara kamo nang baron mayo aw manga dagom mayo. Aw way espada mo, pagballinan yang kanmo dagom antak kaw kaaronan nang espada.”³⁸ Yang manga inindo ni Jesus yagalaong kang Jesus, “Tanawa, kay Ginoo, dowang yang kanami espada.” Laong ni Jesus, “Toman da.”

Yapagbaraw si Jesus sang Dios

(Mateo 26:36-46; Markos 14:32-42)

³⁹ Kayan yomanaw si Jesus asadtong butay na Kaolibowan kay ipan naan asaan korangan. Yamagad naan yang kanaan manga inindo.⁴⁰ Pagdatung nilan disaan, yagalaong si Jesus kanilan, “Pagampo kamo antak di kamo daugun aw tigiin kamo ni Satanas.”⁴¹ Paglaong ni Jesus sinyan, mapaawatawat yaan agkanilan kayan lyomood na mapag-

baraw sang Dios.⁴² Laong ni Jesus, “Aw madyaw mo, kay Ama, ayaw pagtogotan yang laban marisud na madatung kanak. Awgaid gosto ko, kay Ama, na yang kanmo pagbuut yang amatoman ani kanak, dili yang kanak pagbuut.”⁴³ Kayan dyomatung kanaan yang tagalangit na sogwanun nang Dios na yatabang kang Jesus antak madigung yang kanaan ginawa.⁴⁴ Laban yamarasay yang ginawa ni Jesus. Yorobos naan yang kanaan pagampo adto sang kanaan Ama. Laban initan, yanagdo asang lopa yang kanaan inis maynang tagdo nang dogo.

⁴⁵ Pagkatapos naan magampo, magbarik yaan sang kanaan manga inindo. Pagbarik naan, yanagkatorog da silan, kay unaun maundug silan, yakakatorog.⁴⁶ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ayaw da kamo magkatorog. Pagbangon, panagampo antak di kamo maboyo ni Satanas.”

Yang Pagdakup kang Jesus

(Mateo 26:47-56; Markos 14:43-50; Juan 18:3-11)

⁴⁷ Kaba gasorit si Jesus, yadatung yang madaig na otaw. Si Judas na kasamporo aw dowang na inindo ni Jesus, yaan yang yagaallad. Yodorod yaan kang Jesus na amaruk.⁴⁸ Awgaid yoosip ni Jesus si Judas, laong, “Nanga kaw, kay Judas, arukan mo ako na gyugual nang Anak nang otaw antak matigam yang kanmo manga inagad na ako yang adakupun?”⁴⁹ Pagkita nang manga inindo ni Jesus na adakupun da yaan, magosip silan kang Jesus, laong, “Anda, monnono, kay Ginoo? Madyaw mo aw tibasun nami silan?”⁵⁰ Wa pa makaibak si Jesus, dadaan aon day timibas sang allang nang labaw na magampoway. Kyakapangoran yaan sang taringa naan na karinto.⁵¹ Syasagda ni Jesus yang gapangol, laong, “Ayaw saan.” Kayan pyoti ni

Jesus yang taringa, kayan yori, madyaw da.

⁵²Yang manga pangoro na magampoway aw manga bantay nang templo aw manga matikadung nang Judio, silan yang manga inagad ni Judas magpadakup kang Jesus. Yagalaong si Jesus kanilan, “Onoon mayo yang manga espada mayo aw yang manga larabut, min kamo nang gadakup sang torisan. ⁵³Allawallaw ak gaindo disang kanatu templo, nanga wa mayo ak adakupa disaan? Awgaid yatigam ako na yani yang allow na pagbuut nang Dios na adakupun mayo ako. Kyakabayonan mayo ak adoon dakupun. Si Satanas na pangoro disang kangitngitan yang gabaya kamayo.”

Yagalaong si Pedro na wa Yaan Ikilara kang Jesus

(Mateo 26:57-58,69-75; Markos 14:53-54,66-72; Juan 18:12-18,25-27)

⁵⁴Pyanagdakup da nilan si Jesus kayan dyara adto sang baray nang labaw na magampoway. Si Simon Pedro, yigiyod nilan, toyo maawat yang pagurangan. ⁵⁵Pagdatung ni Pedro sang baray, kikita naan yang manga otaw na yanarang digdarum. Kayan yomobay kanilan si Pedro. ⁵⁶Disaan aon bobay na sogwanun nang tagtomon saan na baray. Kikita naan si Pedro na yanarang, kayan pyaunungan, laong, “Yaan na otaw arag inagad nang dyadakup.” ⁵⁷Yimibak si Pedro, laong, “Wara sa ako ikilara saan na otaw.” ⁵⁸Wa akadogay, aon yikita kang Pedro na yagalaong kanaan, “Ikaw sa agaw yang arag inagad nadtong dyadakup nilan.” Yimibak si Pedro, laong, “Lagi, buku ko.” ⁵⁹Surud nang sang ka oras aon yoman kimilara kang Pedro na yagalaong, “Yaan sa agaw yang arag inagad nadtong dyadakup, katagaan silan dow a arag taga Galilea.” ⁶⁰Yimibak si Pedro, laong, “Lagi, wara

ak akatigam sang pyagalaong mo.” Kaba yaan gasorit, gatagaok yang manok. ⁶¹Pagdungug ni Jesus sang pagtagaok nang manok, limingi yaan, yatanaw kang Pedro. Yakaungud si Pedro sang pyagalaong kanaan ni Jesus na di pa magatagaok yang manok, magalaong da yaan nang makatlo na buku silan nang maginagad. ⁶²Yapanaw si Pedro kayan yagdaraw, laban yamaundug.

Syosodi aw Sombaga si Jesus

(Mateo 26:67-68; Markos 14:65)

⁶³Yang yanagbantay kang Jesus, yomongod magsodi kang Jesus. Tyatampung nilan yang mata naan aw pagpanombaga. ⁶⁴Laong nilan kanaan, “Ikaw na propeta, tooka yang yosombag kanmo daw sini.” ⁶⁵Yabay silan magsorit nang maat kang Jesus, yabay managsodi.

Si Jesus na asang Atobangan nang manga Matikadung na manga Judio

(Mateo 26:59-66; Markos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶Pagkaallow, yanagkatipon yang manga matikadung nang Judio aw yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod. Dyadara si Jesus adto kanilan na panagosipin nilan. ⁶⁷Laong nilan kang Jesus, “Paglaongan kanami daw ikaw agaw yang pinili nang Dios na magaari kanami.” Yimibak si Jesus, laong, “Maski magalaong ako na ako yang pinili nang Dios, di man kamo motoo. ⁶⁸Aw gaosip ak kamayo antak matigam kamo daw sini ako, wa man kamo iibak. ⁶⁹Awgaid aon pagalaong ko kamayo. Ako na gyugual nang Anak nang otaw, magaingkod da ako sang apit karinto nang Dios na Lyomabi.” ⁷⁰Yanagosip silan kang Jesus, laong, “Ikaw agaw yang Anak nang Dios?” Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw, yaang

pyagalaong mayo.” ⁷¹Kayan yaglaong silan, “Dyumungug da kita sang kanaan pyagalaong. Maski way kadaygan na otaw na mannistigos, yatigam da kita na yakaminos yaan sang Dios kay mayn kono kanaan yang Dios.”

Si Jesus na Asang Atobangan ni Pilato

(Mateo 27:1-2,11-14; Markos 15:1-5; Juan 18:28-38)

23 Kayan pyagagad nang manga pangoro nang Judio si Jesus adto kang Pilato na gobernador na antak okman naan si Jesus. ²Pyagasombong nilan si Jesus, laong, “Yani na otaw, kay Gobernador, yagaindo kanami nang maat na batasan, gosto naan na di kami apabayadun sang miyoras na odlin nang gaari kanami. Arag yagalaong yaan na yaan kono yang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang otaw.” ³Kayan yagosip si Pilato kang Jesus, laong, “Ikaw kadi yang ari nang manga Judio?” Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw, yaang pyagalaong mo.” ⁴Maski galaong si Jesus na ari yaan nang manga Judio, yatigam si Pilato na dili si Jesus mapagagaw sang pagkapangoro nang taga Roma. Wakaw yagalaong yaan sang manga Judio, “Way kikita ko na maat na imo ni Jesus na akapagsilot kanaan.” ⁵Awgaid sana yabay da silan maglaong, “Si Jesus yang yakasamok sang manga Judio sang tibook Judea. Gapono yaan magindo disadtong banwa naan na Galilea matag dyomatung asining syodad yabay magindo.”

Si Jesus na Asang Atobangan ni Herodes

⁶Pagdungug ni Pilato saan na sorit, magosip daw matungtung agaw si Jesus taga Galilea. Yimibak silan, laong, “Uu, taga Galilea yaan.” ⁷Pagkatigam ni Pilato na taga Galilea si Jesus, padara yaan agkang Herodes na gabisita ag

Jerusalem antak yaan yang magokom kang Jesus kay si Herodes yang pangoro sang taga Galilea. ⁸Pagdatung nilan agkang Herodes, laban gauma si Herodes na ikita kang Jesus kay dyungug da naan yang manga imo ni Jesus. Yang kanaan dum dum madyaw aw apakita kanaan ni Jesus yang kaburungburungan na imo. ⁹Madaig yang pagosip ni Herodes kang Jesus toyo si Jesus wa iibak. ¹⁰Yang manga pangoro nang Judio arag asaang, yabay pagsombong si Jesus kang Herodes na laban maat kono yang imo ni Jesus. ¹¹Si Herodes aw yang kanaan manga sondaro arag gasodi kang Jesus, ikuran nilan yaan. Pyapandagom nilan si Jesus nang dagom nang ari kayan pyaori agkang Pilato. ¹²Disaan, gaidarag oman si Herodes aw si Pilato na nangaon gakontara.

Si Jesus Yookman na Apatayun

(Mateo 27:15-26; Markos 15:6-15; Juan 18:39-19:16)

¹³Pagdatung oman agkang Pilato ni Jesus, omanun tiponon ni Pilato yang manga pangoro na magampoway nang Judio aw yang kadaygan na manga pangoro nilan. ¹⁴Yagalaong si Pilato kaniilan, “Yaning otaw na dyadara mayo ani kanak na pyagalaong mayo na gaindo nang maat kamayo, binista ra ko yani disang atobangan mayo. Kariko nang pyagalaong mayo na maat na imo naan, wa ko ikita digkanaan. ¹⁵Si Herodes arag way kikita naan na maat saan na otaw wakaw pyaori da naan ani kanak. Way sara naan na akapagpatay kanaan. ¹⁶Wakaw yani gaid yang silot ko kanaan, agaid labutun kayan byoroyan.” Maynaan yang pyagalaong ni Pilato sang manga pangoro nang Judio. ¹⁷Batasan ni Pilato kada pista na Paglabay, isa yang oboroyan na piriso, maski sini na ayoon nang manga Judio, oboroyan. ¹⁸Pagdungug

nang magkadaig sang okom ni Pilato, pyapakatanog nilan yang kanilan sorit, laong, “Apatayun yaan na otaw. Si Barabas yang oboroyan.”¹⁹ Si Barabas pipiriso nangaon nang okom kay yapagkontara sang okom aw arag gapatay sang otaw.²⁰ Gosto ni Pilato oboroyan si Jesus wakaw yoman yaan maglaong sang manga Judio.²¹ Ban da agaw gyagaan da yang kanilan sorit, laong, “Pakarabowi yaan asang koros. Pakarabowi yaan asang koros.”²² Yoman maglaong kanilan si Pilato, “Nanang maat na imo naan? Way kikita ko na maat na imo naan na akapagpatay kanaan. Apalabut ko gaid kayan byoroyan.”²³ Kayan laban nilan gyagaan yang kanilan sorit, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.”²⁴ Yabay silan magbaysagun wakaw yangagad da si Pilato sang kanilan pagbuut.²⁵ Kayan pyaboroyan naan yang yaayo nilan na si Barabas na pipiriso nangaon kay yagapatay sang manga otaw nang papagkontara naan sang okom. Toyo syosogo ni Pilato yang manga sondaro na akarabowan si Jesus asang koros antak patayun kay yaan gosto nang manga pangoro nang Judio.

**Kyakarabowan nilan
si Jesus asang Koros**

(*Mateo 27:32-44; Markos 15:21-32; Juan 19:17-27*)

²⁶ Kayan dyara nilan si Jesus adto sang pagapatayun nilan na banwa. Kaba gapadurug silan adto pyagakita nilan si Simon na taga Sirene na makadto Jerusalem, awgaid pyapagborig nilan yaan kang Jesus sang pagdara sang koros. Gaona si Jesus, gakaori si Simon.

²⁷ Madaig yang otaw na yigiyod kang Jesus. Madaig yang bobay na yanagdaraw da kang Jesus.²⁸ Yaatabang silan ni Jesus aw paglaong kanilan, “Ayaw da kamo kanak magdaraw, kamo na

manga bobay na taga Jerusalem. Yaan yang darawi mayo kamo aw yang kamayo manga anak.²⁹ Kay akarisudan kamo laban. Aw datungun kamo naan na karisud, magalaong kamo na madi pa yang way anak kay yang aon anak akamatayan disaan na karisud.³⁰ Aw domatung da yaan na karisud, magalaong kamo sang butay, ‘Kaunu da kanami antak maparabay kami matay,’ kay di da kamo makatigkul sini na karisud.”³¹ Laong ni Jesus, “Yani na imo nilan kanak na paglasay sari way sara ko, dagdagu pa nini yang paglasay sang yakasara.”

³² Aon dowang ka otaw na torisan na arag pyagaagad nilan na uupud kang Jesus patayun.³³ Yadatung silan sang butaybutay na pyanganganan nang Kyaragsaan nang oro, kyakarabo nilan si Jesus aw yang dowang na torisan. Toro yang koros, yang isa apit karinto ni Jesus aw yang isa apit kawara, asang tunga si Jesus.³⁴ Yapagbaraw si Jesus sang Dios, laong, “Pasaylowa silan, kay Ama, kay wa silan akatigam na maat mo yang imo nilan kanak.” Linindug da yang koros, gaimo yang manga sondaro sang ripa, ayn nang makadaug yaan yang makapagpanmo sang manga damit ni Jesus. Maynaan yang pagbain nilan sang damit naan.³⁵ Madaig yang otaw na yatanaw sang pagkamatay ni Jesus. Yang manga pangoro nang manga Judio yagadoogdoog kang Jesus. Kyukuyat nilan si Jesus, laong, “Yakatabang yaan sang kadaygan na otaw, pagasaitan ta daw makatabang yaan sang kanaan tyoonan lawas, daw matungtung na yaan yang pinili nang Dios na magaari sang kariko nang otaw.”³⁶ Yang manga sondaro yanagsodi arag. Yodorod silan sang koros na apainumun garo si Jesus sang inmun.³⁷ Yanaglaong silan, “Aw matungtung na ikaw yang ari nang manga Judio, kamanga yang lawas mo

disang koros, panaog disaan.”³⁸ Syosolat nilan asang koros tupad nang oro ni Jesus, galaong yang solat, “Yani yang ari nang manga Judio.”

³⁹Yang isa na torisan na arag kyakarabo gasodi kang Jesus. Yagalaong yaan, “Aw ikaw yang pinili nang Dios, kamanga yang kanmo tyoonan lawas aw boroyi kami.”⁴⁰ Syasagda yaan nang isa na torisan na kyakarabo, laong naan, “Ayaw maglaong naan. Nanga, wa kaw akalluk sang Dios? Magonawa yang silot kanatu aw yang silot kang Jesus.”⁴¹ Kita, matungtung yang silot kanatu, barus sang imo natu na maat. Toyo yaan, dyadayon patayun na way sara.”⁴² Kayan yaglaong yaan kang Jesus, “Aw domatung kaw na magaari da kaw, kay Jesus, kaundan mo ako.”⁴³ Yagalaong kanaan si Jesus, “Pagalaong ko yang matungtung, kay lagi, adoon na allaw madatung kaw na inagad kaw naku sang datnganan nang tomotoo.”

Yang Pagbogto nang Ginawa ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Markos 15:33-41; Juan 19:28-30)

⁴⁴Agput magalasdosi, wa da mapakita yang suga, mangitngit da yang banwa asta yagalastres nang ambong.⁴⁵ Disang templo dig Jerusalem, yaparabay mapikas yang laban madakmul na sapot na pyagasaranig sang balaan na sobay nang Dios.⁴⁶ Si Jesus, gyagagaan naan yang kanaan sorit, laong, “Kay Ama, yaatag da ko kanmo yang kanak espirito.” Paglaong naan saan, mogto yang ginawa naan.⁴⁷ Pagkita nang kapitan nang manga sondaro sang yamapagguna disaan, bantogon naan yang Dios aw paglaong, “Matungtung sa agaw na way sara naan na otaw.”⁴⁸ Yang magkadaig na otaw na yikita sang yamapagguna disaan, yomori silan sang kaniilan nang manga baray na yamangkaundug.

⁴⁹Kariko nang inagad nangaon ni Jesus aw yang manga bobay na taga Galilea na ipan magad naan arag yanagindug disaan, yanagtanaw, toyo maawatawat silan sang koros.

Byubutang Agsurud nang Gikub yang Lawas ni Jesus

(Mateo 27:57-61; Markos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Isa yang Judio disaan na pyaganaranan ni Jose. Taga Arimatea na sakop nang Judea. Madyaw yang batasan ni Jose, matarong na otaw, yabay naan tagadan yang pagpono nang pagari nang Dios disang donya. Maski arag yaan pangoro nang manga Judio, wa yaan ooyon sang imo nilan kang Jesus.⁵² Yakadto si Jose kang Pilato, yaayo naan yang lawas ni Jesus na akamangun naan disang koros. Laong ni Pilato, “Uu, kamanga.”⁵³ Yomori si Jose, kyakamang naan yang lawas ni Jesus kayan byurubudan naan nang madyaw na sapot na mapoti. Byubutang naan yang lawas ni Jesus agsurud nang gikub na yiimo nilan butanganan nang yamatay. Dungan wa pay lyasak disaan na yamatay, baya yaan yang lasak. Yang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus inimo nang otaw disang kilid nang pangpang na bato.⁵⁴ Yang pagkamatay ni Jesus allaw nang pagandam sang allaw na pagpapatana nang manga Judio. Agput da magpono yang allaw na pagpapatana.

⁵⁵Yang manga bobay na yamagad ni Jesus nangaon manaw dig Galilea, arag yamagad ni Jose, yanagtanaw sang pagbutang sang lawas ni Jesus agsurud nang gikub.⁵⁶ Kayan yomori silan agkanilan. Pyapataan nilan yang dadamag na mangkaballo na pagadamag sang lawas ni Jesus. Allaw na pagpapatana, yanaguyauya silan kay yangagad silan sang balaod nang Dios sang manga Judio.

Yang Pagboi Oman ni Jesus

(Mateo 28:1-10; Markos 16:1-8; Juan 20:1-10)

24 Pakallawun pa nang kaisa na allaw kyomadto ra yang manga bobay sang gikub na byubutangan ni Jesus. Dyadara nilan yang dadaan andam nilan na mangkaballo na pagadamag sang lawas ni Jesus. ²Pagdatung nilan, wa day bato na tampung sang gikub, kyaowangan da. ³Kayan lyomasak silan sang gikub toyo wa day kikita nilan na lawas ni Jesus. ⁴Yabay silan magindug disaan, yanagkabarawbaraw silan daw wain da koraw yang lawas ni Jesus. Pagkatigam nilan, dyomatung da yang dow na tagalangit, maynang otaw yang kaimo nilan. Yanagindug silan disang apit nang manga bobay, laban yakasilaw yang kanilan dagom. ⁵Kayan lyomood yang manga bobay aw dumul kay yamangkalluk silan laban. Yagalaong kanilan yang tagalangit, “Nanga yaanap mayo yang yamaboi disining byubutangan nang yamatay? ⁶Wa da disini si Jesus, yagboi da. Kaundi mayo yang pyagalaong naan kamayo nangaon dig Galilea. ⁷Yagalaong yaan na adaraun yaan na gyugual nang Anak nang otaw adto sang manga otaw na saraun, apatayun yaan disang koros toyo nang katlong allaw magaboi yaan oman.” ⁸Pagdungug nang manga bobay sang sorit nang tagalangit, kaundan nilan na yaan pyagalaong ni Jesus sang kanaan manga inindo. ⁹Kayan yomanaw silan, yomori da adto kanilan. Byabatokan nilan yang inindo ni Jesus na samporo aw isa sang kariko nang kikita nilan disaan. Kariko nang manga otaw disaan arag yudungug sang kanilan batok. ¹⁰Yang gababatokon sang manga apostol si Maria Magdalena aw si Juana aw si Maria na ina ni Santiago aw kadaygan pa na manga bobay na yama-

gad nilan. ¹¹Awgaid yang batok nang manga bobay, wa otoo yang manga apostol kay yakaungud silan na toyo da na batok, buku nang matungtung. ¹²Si Simon Pedro, gadadaragan adto sang gikub. Pagdatung naan, silibin naan agsurud. Yaan koman yang kikita naan yang sapot na byuburubud na yakabutang disaan. Kayan yomori yaan agkanilan, yamaburungburung sang yamapagguna kang Jesus.

Yang Pagkadto sang Barrio na Emmaus

(Markos 16:12-13)

¹³Yaan na allaw aon dowang ka otaw na yakadto sang barrio na Emmaus. Yang kaawat nang Emmaus sikun ag Jerusalem aon manga samporo aw dow na ka kilometro. ¹⁴Kaba yapanaw silan yanagkabarawbaraw silan sang yamapagguna kang Jesus. ¹⁵Kaba silan yanagkabarawbaraw, yaragbut si Jesus kanilan kayan yagagad silan toro. ¹⁶Toyo maski gaagad silan, wa silan ikilara kang Jesus. ¹⁷Yagaosip si Jesus kanilan, laong, “Durug kamo yapanaw nanang byabaraw mayo?” Yanaguya silan, laban da silan yaundug. ¹⁸Kayan yimibak si Kleopas, laong, “Gauya kaw dig Jerusalem, nanga wara kaw akatigam sang imo nilan disaan nining bago pa?” ¹⁹Gaosip si Jesus kanilan, laong, “Nana na imo?” Yimibak silan, laong, “Yang imo nilan kang Jesus na taga Nasaret. Propeta yaan na pyagabayaan nang Dios. Laban madyaw yaan nang Dios aw madyaw yaan nang manga otaw kay makagagaom yang kanaan manga imo, arag laban madyaw yang kanaan pagindo. ²⁰Awgaid yang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung sang kanatu banwa, dyadara nilan si Jesus adto sang manga otaw nang governo kay antak patayun. Kyakarabowan nilan yaan

asang koros kayan yamatay. ²¹Kami, yang kanami ungod, yamanarig kami na si Jesus yang magapagawas kanatu na manga Israel na syasakop nang governo nang taga Roma. Adoon monnono pa? Yamatay da. Dungan yamatay yaan katlong allaw adoon. ²²⁻²³Dyudungug nami kagayna yang batok nang manga inagad nami na bobay na yisingadto nang pakallawun sang byubutangan nang lawas ni Jesus. Yamaburungburung kami kay pyagalaong nilan na wa day lasak nang gikub. Byabatokan kami nilan na aon kikita nilan na manga tagalangit disang gikub. Yanaglaong kono yang tagalangit na yamaboi oman si Jesus. ²⁴Aon inagad nami na arag yisingadto sang gikub. Pyapakatoosan nilan daw matungtung yang batok nang manga bobay. Matungtung, wa day lasak nang byubutangan sang lawas ni Jesus.”

²⁵Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Anda, wa kamo managdumdum sang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios, wa kamo otoo sang pyagalaong nilan. ²⁶Kay galaong silan na di amaimo na di magatigkul sang karisud yang pinili nang Dios kaba wa pa yaan magaari sang kariko nang otaw.” ²⁷Kayan byatok ni Jesus kanilan yang kaologan nang syosolat nang manga propeta kadini bain kanaan, pagpono sang pagsolat ni Moises aw yang kadaygan pa na manga propeta nang Dios, arag pyagaindo ni Jesus kanilan antak silan matigam.

²⁸⁻²⁹Yabay yaan magindo kanilan matag yagpadadatung da silan asang kanilan barrio. Pagdatung nilan asang barrio, si Jesus maynang mosoway da awgaid yabay nilan pagagad, laong, “Abay da adi kay agput da magabi, paguyauya da naa sang kanami baray.” Kayan yomagad nilan si Jesus asang kanilan baray. ³⁰Pagkapanik ni-

lan sang baray pyagasaro nilan si Jesus sang pagkaan. Pyopoti ni Jesus yang paan kayan yapanumdum sang Dios. Pyagapisangpisang ni Jesus yang paan kayan dyool kanilan. ³¹Baya da kimilara da silan kang Jesus. Pagkilara nilan kang Jesus, pagkatigam nilan, wa da disaan si Jesus. ³²Kayan yaglaong silan, “Wakaw sa kadi kami laban gauma kagayna disadtong daran kaba gaindo yaan kanami sang syosolat nang manga propeta.”

³³Kayan yaparabay silan mamanaw oman, yomori da ag Jerusalem. Pagdatung nilan disaan, kyakadtowan nilan yang manga inindo ni Jesus na samporo aw isa. Arag aon kadaygan pa na manga otaw na yanagkatipon disaan. ³⁴Pagsurud nang dowang ka otaw sang baray, maglaong kanilan yang manga otaw na yanagkatipon, “Matungtung sa agaw na yaboi da oman si Jesus, kinita da yaan ni Simon Pedro.” ³⁵Kayan si Kleopas aw yang kanaan inagad yanagbatok silan arag sang pagkita nilan kang Jesus asang daran aw yang pagkilara nilan kanaan kaba pyagapisangpisang naan yang paan na akaanun nilan.

Yapakita si Jesus sang Kanaan Manga Inindo

(Mateo 28:16-20; Markos 16:14-18; Juan 20:19-23; Apostol 1:6-8)

³⁶Kaba silan yanagbabatokon, pagkatigam nilan yagtoray da si Jesus disang apit nilan. Yagalaong si Jesus, “Ayaw da kamo magkaundug.” ³⁷Kariko nilan laban yamangkalluk kay ungod nilan kallowa nang yamatay yang kikita nilan. ³⁸Yagalaong si Jesus kanilan, “Nanga kamo yamangkalluk? Wa pa kamo abay otoo? ³⁹Tanawa yaning parad ko aw yaning siki ko na kyarabowan. Ako si Jesus. Poti kamo kanak antak batiin mayo yang kanak lawas na aon pusa, aon onod. Aw kallowa ako, way pusa, way onod.”

⁴⁰ Kaba gasorit kanilan si Jesus, yaayag naan kanilan yang kanaan parad aw siki antak nilan kitaun. ⁴¹ Yanaguma silan toyo wa pa silan laban otoo. Yamaburungburung silan daw matungtung si Jesus. Wakaw yagaosip si Jesus kanilan, laong, “Aon pagkaan mayo disini adoon?” ⁴² Dyodooran nilan si Jesus nang pyasagan na isda. ⁴³ Dyadawat naan yang isda aw kaana antak kitaun nilan na yakaan.

⁴⁴ Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Kaundi mayo yang pyagalaong ko kamayo nangaon nang gaagadagad pa kita. Kariko nang syosolat kadini bain kanak, di amaimo na di amatoman, yang syosolat ni Moises aw yang syosolat nang manga propeta aw yang yakasolat disang Salmo, kariko amatoman.” ⁴⁵ Kayan pyagbuutan ni Jesus silan na makadarag saan na syosolat. ⁴⁶ Yagaindo si Jesus kanilan, laong, “Syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na yang pinili nang Dios na si Kristo magatigkul sang karisud nang kamatayun, katlong allaw magaboi yaan oman sikun sang pagkamatay. ⁴⁷ Kayan abatokon nang manga tomo-too yang pagpasaylo nang Dios sang

manga otaw, na ayawan yang imo nilan na maat nang Dios kay si Kristo yang yagapakamatay sang kanilan sara. Magapono dini Jerusalem yaan na batok kayan makarimpud sang maski wain na banwa.” ⁴⁸ Laong ni Jesus, “Kamo yang magababatokon sining yamapaguna kanak. ⁴⁹ Kaundi yaning pagalaong ko kamayo, osogoon ko ani kamayo yang Balaan na Espirito na syasaad nang kanak Ama na makani yaan kamayo. Paguyauya naa kamo dini Jerusalem matag adawatun da mayo yaan na gaom nang Balaan na Espirito na sikun diglangit.”

Yapakabaton si Jesus adto Langit

(Markos 16:19-20; Apostol 1:9-11)

⁵⁰ Paglaong ni Jesus saan, pagagad silan naan adto Betania. Yuungat ni Jesus yang kanaan buktun kaba yaampo naan silan kay pyanalanginan naan silan. ⁵¹ Kaba gaampo yaan, yapakabaton da yaan aglangit. ⁵² Yamapanumdum silan kang Jesus, byabantog yaan nilan kayan yomori silan ag Jerusalem. Laban silan gauma. ⁵³ Magkakadurum silan gauyauya disang templo, yabay magpasalamat sang Dios.

*Yang Madyaw na Batok bain kang
Jesu Kristo na Byabatok ni*

JUAN

Yang Makagagaom na Gyugual nang Tingug

1 Anay da nang wa pa yang kariko nang inimo dadaan iyan da yang Makagagaom na gyugual nang Tingug. Yaan aw yang Dios maginagad kay Dios yaan. ²Anay da iyan yaan inagad nang Dios. ³Yang kariko nang inimo pyapaimo nang Dios sang Makagagaom na gyugual nang Tingug, na aw buku pa naan way amaimo sang kariko nang inimo. ⁴Agkanaan yang kinaboi na way kataposan. Yaan na kinaboi maynang allag na yakaparawang sang dum dum nang manga otaw antak silan matigam sang paagi nang Dios. ⁵Yaan na allag yang yakawara sang kangitngit na yuduglum sang kanilan dum dum. Wa adaug yang kangitngit saan na allag.

⁶⁻⁷Pipili nang Dios yang otaw na pyanganganan ni Juan, syosogo naan yaan antak magpakatigam sang manga otaw bain saan na allag antak silan kariko somarig saan na allag. ⁸Buku si Juan naan na allag, awgaid si Juan yang syosogo nang Dios antak naan pakatigam sang manga otaw yaan na allag.

⁹Yang allag na pyapakatigam ni Juan sang manga otaw yang maturus na allag na yadatang asining donya na yakaparawang sang dum dum nang kariko nang otaw. ¹⁰Iyan yaan sang donya na inimo naan, toyo wa yaan ikilaraa nang manga otaw disang donya. ¹¹Yadatang yaan sang kanaan tyoonan banwa na Israel, toyo wa yaan atangkapa nang taga Israel. ¹²Awgaid kariko nang yatangkap kanaan kayan syomarig kanaan, yatagan naan nang gaom antak maimo manga

anak nang Dios. ¹³Yamaimo silan manga anak nang Dios buku nang pinaagi sang imo nang otaw, buku nang pinaagi sang pagbuut nang otaw, awgaid pagbuut nang Dios.

¹⁴Yaan na allag yang Makagagaom na gyugual nang Tingug na anay da inagad nang Dios. Yamaimo yaan otaw pagdatung ani sang donya kayan yaguya yaan ani kanatu. Yamallaat yaan laban sang manga otaw. Podo matungtung yang kanaan pyagalaong. Kikita ta yang kanaan pagkaDios na tudtuud magonawa sang kanaan Ama na Dios, kay bogtong yaan na Anak nang Dios. Pyanganganan yaan ni Jesu Kristo. ¹⁵Si Juan yang yagapakatigam sang manga otaw bain kanaan. Gyagagaan naan yang paglaong, "Yani yang pyagalaong ko kamayo na masapit kanak domatung. Labaw yaan kanak kay wa pa ak akawtaw dadaan da yaan iyan." ¹⁶Way tatamanan nang pagkallaat kanatu nang Anak nang Dios, wakaw yagasapitsapit yang panalangin naan kanatu. ¹⁷Si Moises yang syosogo nang Dios pagpakatigam kanatu sang manga balaod, awgaid si Jesu Kristo yang syosogo naan na gapakatigam kanatu na yaan yang pyagaponowan nang karugun nang Dios kanatu, yaan yang pyagponowan nang matungtung na pagindo bain sang Dios. ¹⁸Dungan way kimita sang Dios, yang bogtong gaid na Anak naan, kay mataranak silan, yaan yang yagapakatigam kanatu bain sang Dios.

Yang Pyagalaong ni Juan na Magbawtismoway

*(Mateo 3:1-12; Markos
1:1-8; Lukas 3:1-18)*

¹⁹Pyapakadto kang Juan nang manga pangoro na Judio ag Jerusalem yang manga magampoway aw yang kanilan manga tomatabang antak magosip daw sini yaan si Juan. ²⁰Yimibak si Juan

kanilan, pyagalaong naan yang tinuud, laong, “Buku ko yang Ginoo na si Kristo na syosogo nang Dios na makani sang donya.” ²¹ Kayan yoman silan magosip kang Juan, laong, “Antak, sini kaw kadi, si Elias?” Yimibak si Juan, laong, “Buku.” Yoman silan magosip, laong, “Ikaw agaw yang propeta na tyataganan nami na manga Judio?” Yoman mibak si Juan, laong, “Buku.” ²² Kayan yaglaong silan kang Juan, “Aw buku kaw ni Elias aw buku nang propeta, paglaongan kanami adoon daw sini kaw, antak nami katigaman, kay pagalaong nami sang yagasogo kanami.” ²³ Kayan yimibak si Juan kanilan, laong, “Ako yang pyagalaong kadini nang propeta na si Isaias na ako magalaong disang banwa na way maguya, na agagaan yang paglaong, ‘Pataana mayo dadyawa yang agiyan nang Ginoo.’”

²⁴ Aon arag syosogo nang manga Pariseo na arag yagaosip kang Juan, laong, ²⁵ “Aw buku kaw nang Ginoo na si Kristo, aw buku kaw ni Elias, aw buku kaw nang propeta na madatung, nanga yagabawtismo kaw sang manga otaw disang tobig?” ²⁶ Yimibak si Juan kanilan, laong, “Yang pyagabawtismo ko sang manga otaw yang tobig. Awgaid iyan agkamayo yang wa mayo akatigami daw sini yaan. ²⁷ Maori pa yaan kanak domatung, toyo labaw yaan kanak sang gaom. Wakaw dili ak makagayon kanaan na imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos.”

²⁸ Aadto silan managbaraw Betania na dipag nang Jordan na bawtismowan na ni Juan sang manga otaw.

Yang Pyagangaranan nang Nati nang Karnero nang Dios

²⁹ Pagkamasurum kitaun ni Juan si Jesus na yagapadurug agkanaan, kayan yaglaong si Juan bain kang Jesus,

“Tanawa, ani la yang pyagangaranan nang Nati nang Karnero nang Dios na syosogo nang Dios ani sang donya antak maglingat sang sara nang manga otaw pinaagi sang kanaan pagkamatay. ³⁰ Yaan yang pyagalaong ko kamayo na aon masapit kanak domatung na labaw pa kanak kay wa pa ak akawtaw dadaan da yaan iyan. ³¹ Maski ako nangaon wa ak akatigam na yaan yang syosogo nang Dios ani kanatu, awgaid pyagabawtismo ako nang Dios sang manga otaw na taga Israel antak silan matigam kanaan.”

³² Yabay si Juan maglaong, “Baya pa ako na yatigam na yaan yang syosogo nang Dios. Yatigam ako kay kikita ko yang Balaan na Espirito sikun aglangit na maynang salampati na yitingun agkanaan. ³³ Nangaon wa ak akatigam na yaan yang syosogo nang Dios, awgaid yang Dios na yagasogo kanak pagbawtismo nang tobig yagalaong kanak, ‘Yang ikitaun mo na itingunan nang Balaan na Espirito na mukunsad, yaan yang magapalalak sang Balaan na Espirito disang manga otaw.’ ³⁴ Kikita ko yang pyagalaong kanak nang Dios, wakaw pyagalaong ko kamayo na yaan sa agaw yang Anak nang Dios.”

Yang Mona na Manga Inindo ni Jesus

³⁵ Pagkaallow oman, si Juan aw yang dowa na kanaan manga inindo yakaon oman disaan. ³⁶ Kikita naan si Jesus na yalabay, kayan yaglaong yaan, “Yaan yang pyagangaranan nang Nati nang Karnero nang Dios.” ³⁷ Pagdungug nang kanaan dowan na inindo sang pyagalaong naan, maparabay silan gimiyod kang Jesus. ³⁸ Yilingi si Jesus aw kitaa naan silan na yigiyod kanaan. Laong naan kanilan, “Nanang pagaosip mayo?” Laong nilan, “Wain kaw magauya, kay magindoway?” ³⁹ Laong ni Jesus, “Bay da, antak kamo kimita.” Kayan yomagad silan

kanaan aw kitaa nilan yang pyagaayaan naan. Kyomorang da silan disaan ninyan na gabi kay gabi la.

⁴⁰Si Andres na lomon ni Simon Pedro yang isa na yudungug sang pyagalaong ni Juan bain kang Jesus kayan yomadag kang Jesus. ⁴¹Yaparabay si Andres komadto kang Simon Pedro na kanaan lomon aw paglaong yaan, “Si Kristo na tyatagadan ta na syosogo nang Dios na magaari sang donya, pyagakita nami.” ⁴²Kayan pyagagad ni Andres si Simon Pedro adto kang Jesus. Tyatanaw yaan ni Jesus aw paglaong, “Ikaw si Simon na anak ni Juan. Pagangaranan kaw ni Sepas.” (Yang kaologan naan na aran bato, yang aran na Pedro arag bato yang kaologan.)

Pyagaagad ni Jesus si Pelipe aw si Natanael

⁴³⁻⁴⁴Pagkamasurum, makaungud si Jesus na makadto Galilea, kayan yomanaw yaan. Pyagakita naan si Pelipe na taga Betsaida, banwa na pyagaayaan ni Andres aw si Pedro. Laong ni Jesus kang Pelipe, “Agad kanak.” ⁴⁵Kayan pyagkita ni Pelipe si Natanael, laong naan kang Natanael, “Pyagakita nami yang otaw na syosolat ni Moises asang libro nang balaod, na syosolat arag nang manga propeta nang Dios. Yaan si Jesus na taga Nasaret, anak yaan ni Jose.” ⁴⁶Laong ni Natanael, “Midiin kitaa yang maturus na otaw disang Nasaret?” Yimibak si Pelipe, laong, “Adi kaw aw tanawa.”

⁴⁷Pagkita ni Jesus kang Natanael na yagapadurug agkanaan, maglaong yaan, “Yaang kay yang tinuud na taga Israel, yaan yang way karimbong.” ⁴⁸Yagaosip si Natanael kang Jesus, laong, “Nanga yatigam kaw kanak, na baya adoon kita magakita?” Yimibak kanaan si Jesus, laong, “Kikita ta kaw na yagasilong asang kaoy na igera nang wa

pa kaw pagaagadan ni Pelipe.” ⁴⁹Laong ni Natanael, “Ikaw yang Anak nang Dios, kay Ginoo. Ikaw yang ari nang Judio na sakop nang Israel.” ⁵⁰Laong ni Jesus kang Natanael, “Yotoo kaw kay yagalaong ako na kikita ta kaw na yagasilong asang pono nang kaoy na igera. Labaw pa saan yang pangkitaun mo na manga kaburungburungan.” ⁵¹Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Pagalaong ko kamayo na tinuud ikitaun mayo yang langit na akaowanngan kayan kinita mayo yang sogwanun nang Dios na manga tagalangit na magakadtokadi, aglangit aw agkanak, kay ako yang gyugual nang Anak nang otaw.”

Yang Kasal ag Kana

2 Nang katlong allaw adto ra silan Kana na sakop nang Galilea. Aon kyakasal disaan na banwa ninyan na allaw. Yang ina ni Jesus yatambong sang kasal. ²Si Jesus aw yang kanaan manga inindo arag pyapatambong sang kasal. ³Pagkabos nang imun disaan, maglaong kang Jesus yang ina naan, “Wa day kanilan imun.” ⁴Laong ni Jesus sang kanaan ina, “Way kinaanglan na pagalaongon mo ako sang imoon ko, kay ina. Wa pa adatung yang oras na pagaimo ko sang pyapaimo kanak nang Dios.” ⁵Kayan yaglaong yang ina ni Jesus sang manga sogwanun disaan, laong, “Imowa mayo yang kariko nang pagalaong kamayo ni Jesus.”

⁶Aon unum na book na butangan na lasakanan nang tobig disaan, na tagkawarowan na ka litro yang lasak nang kada isa. Pyagagamit yaan nang manga Judio sang yamabatan nilan na pagpangogas sang kanilan lawas. ⁷Laong ni Jesus sang manga sogwanun disaan, “Itmowa mayo nang tobig yaning unum na book na butangan.” Kayan pyangitmo nilan yaan nang tobig. ⁸Laong ni Jesus kanilan, “Kamang

da kamo sang lasak naan aw daraa mayo adto sang pangoro nang tomatagay sang imun.” Kayan kyomamang silan. ⁹ Pag-timtim nang pangoro sang tobig na yamaimo imun, toyo wa yaan akatigam na tobig yaan na yamaimo imun, awgaid yang manga sogwanun disaan na yasarak sang tobig yatigam, wakaw tyatawag nang pangoro yang usug na kyakasal, ¹⁰ aw paglaonga naan, “Yamabatasan nang kariko nang pista na yaan yang yoono painum sang manga otaw yang madyaw na imun, aw yakainum da silan, kayan pa pyainum kanilan yang toyo da na manga imun. Awgaid ikaw tobok, kay maori la mayo painum yang madyaw na imun.”

¹¹ Yaning yiimo ni Jesus ag Kana na sakop nang Galilea, yaan yang mona na milagro naan na kyakatigaman nang manga otaw na yaan Anak nang Dios. Yotoo kanaan yang manga inindo naan.

¹² Pagkasikun disaan tumugbung yaan ag Kapernaum, inagad naan yang kanaan ina aw yang kanaan manga lomom na usug aw yang manga inindo naan, kayan dyomagawdagaw silan maguya disaan surud nang pilang allow.

Yakadto si Jesus sang Templo

(Mateo 21:12-13; Markos 11:15-17; Lukas 19:45-46)

¹³ Ninyan na manga allow yagpada-datung da yang pista nang Judio na pyagangaranan nang pista na Paglabay, wakaw yasaka si Jesus ag Jerusalem. ¹⁴ Pagdatung ni Jesus asang templo kitaun naan yang yanagbarigya nang baka disaan aw manga karnero aw manga salampati, aw yang mamallinay sang sapi na yamatobang sang kanilan lamesa na ballinanan nilan sang sapi. ¹⁵ Kayan yagimo si Jesus sang larabut na lobid aw bigawa naan silan aglogwa nang templo. Yang manga karnero aw yang manga baka yabos naan bi-

gawun, aw bariskada naan yang manga lamesa nang manga mamallinay sang sapi kayan yakawakawaka yang sapi nilan disaan. ¹⁶ Laong naan sang yamari-gya sang salampati, “Pangamanga yani disini. Ayaw mayo pagimowa barigyaan yang baray nang kanak Ama.” ¹⁷ Kayan pagkita nilan sang imo ni Jesus, kaundan nang manga inindo naan yang syosolat nang propeta na yagalaong, “Laban ko pyagadakora sang ginawa ko yang kanmo baray.”

¹⁸ Laong nang manga Judio kang Jesus, “Nanang akapakita mo kanami na milagro na toosan na ikaw aon katungud sang pagimo sini na manga imo?” ¹⁹ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Lanasa mayo yaning templo, ilindugun ko oman nang katlong allow.” ²⁰ Kayan yaglaong yang manga Judio, “Kapatan aw unum na ka toig imoon yani na templo, kayan amatapos mo imoon nang torong allow?”

²¹ Yang pyagalaong ni Jesus na templo yang kanaan lawas, na apatayun yaan kayan yagboi oman nang katlong allow. ²² Pagkaboi oman ni Jesus na pyapatay makadumdum yang kanaan manga inindo sang pyagalaong naan nong wa pa yaan apataya. Kayan tyomoo silan sang syosolat nang manga propeta nang Dios aw yang pyagalaong ni Jesus.

Yatigam si Jesus sang Kariko nang Otaw

²³ Madaig yang yotoo kang Jesus ag Jerusalem nang tempo nang pista na pyagangaranan nang Paglabay pagkita nilan sang manga milagro na yiimo ni Jesus. ²⁴ Awgaid wa otoo si Jesus na tinuud yang kanilan pagtoo ²⁵ kay yatigam yaan sang kinaiya nang kariko nang otaw. Way kinaanglan na pagalaongon pa yaan bain sang manga otaw, kay kyakatigaman naan yang dum dum nilan.

Yakadto si Nikodemo kang Jesus

3Aon Pariseo na pyagangaranan ni Nikodemo, arag yaan pangoro nang manga Judio. ²Yakadto yaan kang Jesus nang gabi aw paglaong kang Jesus, “Yatigam kami, kay magindoway, na ikaw yang magindoway na syosogo nang Dios na magaindo kanami, kay way makaimo sang manga milagro aw di atagan nang Dios nang gaom.” ³Yimibak si Jesus na yagalaong, “Pagalaong ko kanmo yang tinuud na maski yagono yang otaw, aw di yaan mawtaw oman, di yaan pagasakopon nang Dios.” ⁴Yagaosip si Nikodemo, laong, “Onnoong pagkawtaw oman nang dagdag ra na otaw? Di da yaan makaslud sang paganakaan nang kanaan ina kayan yawtaw oman.” ⁵Yimibak si Jesus, laong, “Pagalaong ko kanmo yang tinuud na maski yagono yang otaw, aw di yaan mawtaw oman, di yaan pagasakopon nang Dios. Kinaanglan amawtaw yaan disang tobig aw disang Balaan na Espirito.” ⁶Yang yaanak nang otaw arag otaw, yang yaanak nang Balaan na Espirito iyan agkanaan yang Balaan na Espirito, kay anak yaan nang Dios. ⁷Ayaw magkaburungburung sang pyagalaong ko kamayo na kinaanglan amawtaw kamo oman. ⁸Yang samut yadagmus sang maski diin na gosto naan. Dyudungug mo yang syaburut naan toyo wa kaw akatigam sang pyonowan naan aw wa kaw arag akatigam sang udurugan naan, magonawa saan yang yamawtaw sang Balaan na Espirito.” ⁹Yagaosip si Nikodemo, laong, “Monnonong pagkaimo saan?” ¹⁰Laong ni Jesus kanaan, “Ikaw yang dungganun na magindoway bain sang pagtoo nang taga Israel, kayan nanga wa kaw makadarag sang pyagalaong ko kanmo? ¹¹Pagalaong ko kanmo yang tinuud. Yang kyakatigaman nami aw yang kikita nami yaan yang byabatok

nami toyo wa kamo otoo sang byabatok nami. ¹²Aw di kamo tomoo sang pyagalaong ko bain sang manga imo disining donya, labaw pa na di kamo motoo aw paglaong ko kamayo yang manga imo aglangit. ¹³Way yakakadto langit, ako gaid na gyugual nang Anak nang otaw, kay sikun ako aglangit.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Nikodemo.

¹⁴Kadini byubutang ni Moises yang tinanap na boronse disang tyollok na kaoy aw karabowi naan. Asaan yaan otollok sang pyagaagiagi nilan na banwa na way maguya. Maynaan si Jesu Kristo na gyugual nang Anak nang otaw, kinaanglan akaraboon yaan disang tyollok na koros, ¹⁵antak yang kariko nang amanarig kanaan kaaronan nang kinaboi na way kataposan. ¹⁶Laban kyakarugunan nang Dios yang manga otaw disining donya, wakaw syosogo naan yang bogtong na Anak naan antak magpakamatay tungud sang sara nang manga otaw, na yang kariko nang masarig sang Anak naan di isilotan nang silot na way kataposan, awgaid atagan silan nang kinaboi na way kataposan. ¹⁷Kay wa magasogo yang Dios sang kanaan Anak ani sang donya antak magsilot sang manga otaw, awgaid syosogo naan yang kanaan Anak antak magpasaylo sang manga otaw sang kanilan sara.

¹⁸Wakaw yang masarig kanaan di da isilotan, awgaid yang di masarig kanaan laban isilotan kay wa asarig sang bogtong Anak nang Dios. ¹⁹Yang akaponowan nang pagsilot kanilan yani, na yang gyugual nang Allag yakani sang donya antak kaalladan naan yang dum dum nang manga otaw sang paagi nang Dios, awgaid way gosto nilan saan, kay yaan yang pyaparabi nilan yang maat na imo nilan. ²⁰Yang otaw na yagaimo sang maat, maat naan yang allag, di

yaan magpasaid sang allag kay daw kitaun na maat yang imo naan. ²¹Awgaid yang otaw na yagatoman sang tinuud na tinoowan yagapasaid sang allag antak kitaun na pagbuut nang Dios yang kanaan imo.

Si Jesus aw si Juan na Magbawtismoway

²²Kayan kyomadto si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang banwa na Judea. Yadagawdagaw yaan maguya disaan inagad naan yang kanaan manga inindo, kay aon pyangbawtismowan disaan. ²³Si Juan na magbawtismoway arag yangbawtismo adto Enon, masaid ag Salim, kay madaig yang tobig disaan na banwa. Yakadto kanaan yang manga otaw aw pangbawtismowi naan silan. ²⁴Wa pa akapiriso ninyan na timpo si Juan na magbawtismoway.

²⁵Misan disaan yanaglantogi yang manga inindo ni Juan aw yang isa na Judio bain sang pagpangbawtismo. ²⁶Kayan kyomadto kang Juan yang kanaan manga inindo aw paglaong, “Magindoway, ngaong byabatok mo kanami na otaw na inagad mo nangaon agdipag nang Jordan, yangbawtismo adoon sang kawtawan. Madaig na manga otaw yang yakadto kanaan.” ²⁷Yimibak si Juan, laong, “Bain kanak, di ak misindil kanaan maski madaig yang yakadto kanaan, yatigam ako na way katungud nang otaw aw di atagan nang Dios. ²⁸Yatigam kamo sang pyagalaong ko na buku ako ni Kristo. Yagaid ako papagonaun kanaan ani na magalaong sang manga otaw antak makaandam pagdawat kanaan. ²⁹Yamasiling yani nini, yakagaon ako nang yagaandam sang kikinaanglan nang kanak amigo na kaslunun. Adoon na dyomatung da yang kaslunun, laban da ak yaguma. Yagauma ako na yaningug sang kanaan tingug wakaw di

ak misindil. ³⁰Kinaanglan magadogang yang pagkinaanglan kanaan nang manga otaw, kayan ako mukullud.”

Yang Sikun Aglangit

³¹Yang sikun agtaas labaw sang kariko, yang sikun asining donya yatigam sang asining donya, yagabatok yaan bain sang donya. Yang sikun aglangit yang labaw sang kariko. ³²Yagabatok yaan bain sang kikita naan aw dyudungug naan. Awgaid tagbi da yang yotoo sang batok naan. ³³Yang otaw na yotoo sang kanaan batok yotoo na tinuud yang pyagalaong nang Dios. ³⁴Kay yang pyagalaong nang Dios yaan yang byabatok nang syosogo nang Dios, kay yatagan yaan nang Dios nang way tatamanan na gaom nang Balaan na Espirito. ³⁵Laban karugunan nang Dios yang kanaan Anak, yatagan naan yaan nang katungud pagari sang kariko. ³⁶Wakaw yang masarig sang Anak nang Dios atagan nang kinaboi na way kataposan. Yang di mangagad sang Anak nang Dios di atagan nang kinaboi na way kataposan, awgaid isilotan nang Dios nang silot na way kataposan.

Yapagbaraw si Jesus sang Bobay na taga Samaria

4 Yudungug yang manga Pariseo na madaig kono yang manga inindo ni Jesus na byabawtismowan naan, tagbi da yang kang Juan. ²Awgaid way byabawtismowan ni Jesus, yang kanaan manga inindo yang yagabawtismo. Pagkatigam ni Jesus sang pyagalaong nang manga otaw sang manga Pariseo, ³manaw yaan aw yang manga inagad naan ag Judea, mabarik da silan ag Galilea. ⁴Yaan yang agiin nilan yang daran na yakaagi ag Samaria.

⁵Kayan dyomatung silan ag Sikar na sakop nang Samaria, masaid sang lopa na yaatag ni Jakob kadini sang kanaan

anak na si Jose. ⁶Asaan yang parigi na sarokan ni Jakob kadini. Kayan yag- ingkod si Jesus asang said nang parigi kay yamapagod yaan nang pagpanaw. Alasdosi la yang suga nang pagdatung nilan disaan.

⁷⁻⁸Kaba gatagad si Jesus sang manga inindo naan na gabili asang barrio sang amakaan nilan, yadatung yang bobay na taga Samaria, masarok sang tobig. Laong ni Jesus sang bobay, “Painuma ako.” ⁹Laong nang bobay, “Ikaw Judio, kayan nanga yangayo kaw kanak na taga Samaria nang tobig na inumun?” Yagalaong yaan sang maynaan kay dili magpagdinawatay yang manga Judio sang taga Samaria. ¹⁰Laong ni Jesus, “Aw yatigam pa kaw gaid sang yaatag nang Dios, oman aw kimilara pa kaw kanak na yangayo kanmo sang tobig, yakapangayo kaw garo kanak kayan kyaataan da ta kaw nang tobig na makaboi kanmo nang way kataposan.” ¹¹Laong nang bobay, “Way akapagsarok mo sang tobig, kay Senyor, mararum yaning parigi, kayan diin kaw kamang sang tobig na makaboi nang way kataposan? ¹²Nanga, labaw pa kaw sang kamonaan ta na si Jakob na yamatag kanami sining parigi? Yang tobig disini na parigi yang pyagainum naan, yang kanaan manga anak asta yang kanaan manga ayup arag yaan yang pyagainum.” ¹³Yimibak si Jesus, laong, “Yang iminum sini na tobig amarangga pa oman. ¹⁴Awgaid yang iminum sang tobig na aatag ko di da amarangga oman, kay di da amawara agkanaan yaan na tobig, maynang bogak na di pagkatayan, makaboi yaan kanaan nang way kataposan.” ¹⁵Laong nang bobay kanaan, “Atagi ako naan na tobig, kay Senyor, antak di da ako marangga oman, aw antak di da ako magbarikbarik ani na masarok sang tobig.” ¹⁶Laong ni Jesus kanaan, “Unug da aw tawaga yang kanmo bana, paga-

gadan ani.” ¹⁷Laong nang bobay, “Way kanak bana.” Kayan pyaglaong ni Jesus, “Osto yang pyagalaong mo na way kanmo bana, ¹⁸kay lima pa yang bana mo, kayan yang pyagatukud mo adoon buku nang tinuud na bana mo.” ¹⁹Laong nang bobay, “Kimilara ra ako kanmo adoon, kay Senyor, na ikaw propeta. ²⁰Adoon gosto ko na akatigaman kanmo daw yamaonnono yani, na yang kanami kamonaan yisimba sang Dios disini na butay, kayan kamo na manga Judio yagalaong na kinaanglan dato Jerusalem yang manga otaw simimba sang Dios.” ²¹Laong ni Jesus sang bobay, “Toowi ako na madatung yang allow na isimbaun yang Dios maski diin, buku gaid nang disini na butay aw buku gaid nang dig Jerusalem. ²²Kamo na taga Samaria wa ikilara sang sisimba mayo, awgaid kami na manga Judio yikilara sang sisimba nami, kay yang Mallorowas sikun sang manga Judio. ²³Dyomatung da adoon na timpo na yang tinuud na manga simisimbaay misimba sang Ama na Dios sang tinuud na pagsimba na pyagabayaan nang Balaan na Espirito. Silan yang gosto nang Ama na Dios na simisimbaay. ²⁴Yang Dios Espirito na Makagagaom wakaw yang misimba kanaan yagakinaanglan na pagabayaan nang Balaan na Espirito, yaan yang tinuud na pagsimba kanaan.”

²⁵Kayan yaglaong yang bobay kanaan, “Yatigam ako na madatung ani sang donya yang pinili nang Dios na pyagangaranan ni Kristo. Aw domatung da yaan ani, yaan yang magagogodanun kanatu sang kariko.” ²⁶Yiibak yaan ni Jesus, laong, “Ako na yapagbaraw kanmo, ako yang pinili nang Dios.”

²⁷Kayan disinyan dyomatung yang manga inindo naan. Laban silan yamaburungburung na yikita kanaan na yapagbaraw sang bobay. Awgaid way yakapagosip kanilan sang bobay daw

nanang kinaanglan naan. Way yakapagosip arag kang Jesus daw nanga yapagbaraw yaan sang bobay.

²⁸Kayan inibilin nang bobay yang kanaan lasakanan nang tobig aw kadto yaan sang barrio aw paglaong sang manga otaw, ²⁹“Adi kamo aw tanawa mayo yang otaw na yatigam sang kanak imo, pyagalaong naan kanak yang kariko nang imo ko. Yaan koraw si Kristo.” ³⁰Kayan yomanaw silan aw singadto kang Jesus.

³¹Pagkariyos nang bobay paglaongon si Jesus nang kanaan inindo, “Kaan adi, kay Ginoo.” ³²Awgaid laong naan, “Aon kanak kanunun na wa mayo akatigami.”

³³Kayan yaginosipay silan, laong, “Aon koraw yamatud kanaan nang kanun?”

³⁴Laong ni Jesus, “Yaan yang maynang kanun na yakawara sang kanak kagutum yang pagpangagad ko sang pagbuut nang yagasogo kanak asta matapos yang pyagasogo naan kanak.”

³⁵Kayan yagindo si Jesus kanilan, laong, “Kamo yagalaong, ‘Opat koman na boran adoon paggagani la.’ Awgaid pagalaong ko kamayo na adoon timpo ra nang gagani. Tanawa mayo yang manga otaw maynang ganiin, kay dyomatung da yang allaw na motoo ra silan kanak. ³⁶Yang manga maggagani makadawat sang sool, kamo maynang maggagani kay pagalaongon mayo yang manga otaw antak tomoo kanak antak silan kaaronan nang kinaboi na way kataposan, kayan yaguma kamo. Yang yamaona kamayo magindo maynang magpanggasay, arag silan magauma inagad mayo. ³⁷Matungtung yang pyagalaong mayo na tobok yang magpanggasay tobok yang maggagani. ³⁸Wakaw syosogo ko kamo maynang maggagani na magagani sang ganiin na wa mayo akapagodi. Yang kadaygan na maggawbukay ko yang yamapagod, toyo yakaaambit kamo sang kanilan kyapagodan.”

³⁹Madaig na taga Samaria disaan na barrio yang yotoo kang Jesus tungud kay yagalaong yang bobay, “Kyakatigaman naan aw paglaongan naan kanak yang kariko nang imo ko.” ⁴⁰Wakaw pyapadagawdagaw nilan si Jesus papaguyaun digkanilan. Kayan yaguya si Jesus disaan nang dowang allaw.

⁴¹Kyakadogangan yang yotoo kanaan tungud sang kanaan pagindo na dyudungug nilan. ⁴²Laong nilan sang bobay, “Yotoo kami kang Jesus tungud sang pyagalaong mo, awgaid adoon laban da kami tyomoo kay kami mismo yang dyumungug da kanaan. Kyatigaman da nami na yaan yang magalowang sang manga otaw sang kanilan sara.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Anak nang Otaw nang Governo

⁴³Paglabay nang dowang allaw manaw si Jesus aw yang kanaan manga inagad, simingadto ra silan Galilea. ⁴⁴Kay si Jesus yagalaong na yang propeta na yagabatok sang pyagalaong nang Dios wa pagataoda disang kanaan tyoonan banwa. ⁴⁵Awgaid pagdatung naan ag Galilea managuma yang manga otaw disaan kay yaan na manga otaw yakatambong ag Jerusalem sang pista na pyagangaranan nang Paglabay, yikita silan sang kariko nang yiimo ni Jesus sang timpo nang pista wakaw madyaw nilan si Jesus.

⁴⁶Kayan kyomadto yaan oman Kana na sakop nang Galilea, yang pyagaimowan naan sang milagro, na yang tobig yiimo naan inmun. Adto Kapernaum aon otaw nang governo na kyakasakitan sang kanaan anak na usug. ⁴⁷Pagdungug naan na iyan si Jesus ag Galilea sikun ag Judea, komadto yaan kang Jesus. Yagapakallaat yaan antak magad kanaan si Jesus adto Kapernaum antak papagkadyawun yang anak naan na usug na pakamatayun. ⁴⁸Laong ni Je-

sus kanaan, “Aw di kamo kimita sang manga toosan aw manga milagro di kamo motoo.”⁴⁹ Laong nang otaw nang governo, “Agad kanak, kay Senyor, antak datungan mo yang anak ko na boi pa.”⁵⁰ Laong ni Jesus kanaan, “Ori da, madyaw da yang anak mo.” Yotoo yaan sang pyagalaong ni Jesus kanaan, kayan yomori yaan.⁵¹ Asang pangindaranan pyagakita naan yang kanaan manga sogwanun na yagadarog kanaan, yagagagod kanaan na madyaw da yang kanaan anak.⁵² Yagaosip yaan daw nanang oras nang pagkadyaw nang anak naan. Laong nilan, “Alaona kagabi nang ambong yang pagkawara nang kanaan gidam.”⁵³ Kayan kyaundan naan na nginyan na oras yang paglaong ni Jesus kanaan, “Madyaw da yang anak mo.” Wakaw yaan aw yang surud nang baray naan yotoo kang Jesus.

⁵⁴Yani yang kadwa na toosan na milagro ni Jesus pagdatung naan ag Galilea sikun ag Judea.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Asang Said nang Sogbowanan

5 Wa akadogay disaan syomaka ra si Jesus ag Jerusalem kay aon pista nang manga Judio.² Ag Jerusalem aon Sogbowanan na pyangangan nang manga Judio nang Betsata, masaid sang pilwangan na agiyanan nang manga karnero. Lima yang silonganan na baray-baray disang said naan na sogbowanan.³ Asaan managsilong yang madaig na manga masakitin na manga otaw, yang bota, yang pilay aw yang pongko na yamatay da yang sangotod nang lawas. Yagatagad silan sang pagsimbol sang tobig,⁴ kay aon tagalangit na sogwanun nang Dios na ipan kono komaon disaan aw simbora yang tobig disang sogbowanan. Yang masakitin kono na amaona somogbo disang tobig pagkatapos simboron magakadyaw sang kanaan

sakit, maski nana na sakit.⁵ Aon disaan otaw na katlowan pa aw waro na ka toig masakit.⁶ Kikita ni Jesus yaan disaan na yagakorang. Kyakatigaman naan na dogay da yaan na yamasakit, wakaw pyagalaong naan, “Gosto mo na magakadyaw?”⁷ Yimibak yang masakitin, laong, “Uu, kay Senyor, awgaid onnoon ko, way makatabang kanak antak ak mallug domatung sang sogbowanan aw simboron da yang tobig. Kay aw yitigi ak magiwid, aginari ak domatung sang sogbowanan aon day yaona kanak somogbo.”⁸ Laong ni Jesus kanaan, “Pagbangon, lorona aw daraa yang pyagakorangan mo aw panaw.”⁹ Kayan yaparabay magkadyaw yang otaw. Pagpoti naan sang kanaan pyagakorangan, daraun aw panaw yaan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yaan na otaw nang allaw na pagpapatana nang manga Judio,¹⁰ wakaw pyagalaong yaan nang manga Judio, “Pagpapatana adoon na allaw, sopak sang kanatu balaod na manga Judio yang imo mo na yagadara kaw sang kanmo korangan adoon na allaw.”¹¹ Awgaid yotobag yaan, laong, “Yang otaw na yakadyaw kanak sang kanak sakit yang yagasogo kanak pagdara sang kanak korangan, aw papanawa ako.”¹² Yagaosip yang manga Judio kanaan, laong, “Sining yagasogo kanmo pagdara sang kanmo korangan aw papanawa kaw?”¹³ Wa yaan makaibak disinyan kay wa yaan akatigam daw sini yang yakadyaw kanaan sang sakit naan kay wa da naan ikitaa si Jesus tungud sang kadaig nang otaw aw tungud kay yaparabay si Jesus manaw disaan.

¹⁴Wa akadogay pyagakita ni Jesus yaan na otaw asang templo. Kayan pyaglaong ni Jesus, “Tanawa, madyaw da kaw. Ayaw da magimo sang sara, kay daw kaw datungun nang karisud na labaw pa sang karisud na kyakaagiyang

mo.”¹⁵ Kayan yomanaw yaan disaan aw pagbatok sang manga Judio na si Jesus yang yakapagkadyaw kanaan sang kanaan sakit.¹⁶ Yaan yang kyakaponowan nang manga Judio paganipanip na apatayun si Jesus, kay pyapagkadyaw ni Jesus yang otaw na yamasakit nang allaw na pagpapatana nang manga Judio.

¹⁷ Wakaw yagalaong si Jesus sang manga Judio, “Yang kanak Ama na Dios yabay maggawbuk, wa magatangku sang pagtabang sang manga otaw, wakaw arag ak magagawbuk.”

¹⁸ Pagdungug nang manga Judio sang pyagalaong ni Jesus, kadogangan yang kanilan kaingutingut, laban gosto nilan na apatayun si Jesus. Buku gaid nang pagsopak sang kanilan balaod yang dyadaman nilan, awgaid yang yagalaong yaan na Ama naan yang Dios, yapagonawa yaan sang Dios.

Yang Katungud nang Anak nang Dios

¹⁹ Kayan yagalaong si Jesus sang manga Judio, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na way amaimo ko na Anak aw akoway da gaid. Yaan gaid yang yiimo ko yang kikita ko na yiimo nang kanak Ama. Yang yiimo nang kanak Ama yaan oman yang yiimo ko na Anak.²⁰ Tungud kay kyakarugunan ako nang kanak Ama, pyapakatigam naan kanak yang kariko nang imo naan. Aon pay imo na labaw pa sini na apakatigam naan kanak na imoon ko na makaburungburung kamayo laban.²¹ Yang kanak Ama yagaboi sang manga patay kayan yatagan naan nang bago na kinaboi, maynaan oman ako na Anak naan yamatag nang bago na kinaboi sang otaw na gosto ko atagan.²² Yang kanak Ama dili magaokom sang manga otaw, yaatag naan kanak na Anak naan yang katungud pagokom,²³ antak yang kariko nang otaw magtaod kanak na Anak nang Dios maynang pagtaod ni-

lan sang kanak Ama. Yang dili magataod kanak na Anak naan wa magataod sang kanak Ama kay yang kanak Ama yang yagasogo kanak.

²⁴ “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na yang motoo sang pyagalaong ko kayan tyomoo sang kanak Ama na yagasogo kanak akaaronan nang kinaboi na way kataposan. Di da yaan isilotan tungud sang kanaan sara, kay yarowas da yaan sang kanaan sara, kayan kyaaronan nang kinaboi na way kataposan na sikun sang Dios.²⁵ Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na dyomatung da yang allaw na yang manga otaw na maynang patay tungud sang kanilan sara mudungug sang kanak tingug na Anak nang Dios, kayan yang motoo sang pyagalaong ko amaboi nang way kataposan.

²⁶ Kay yang kanak Ama yang pyagaponowan nang kinaboi wakaw yatagan naan ako na kanaan Anak nang katungud pagatag nang kinaboi sang manga otaw.²⁷ Kayan yatagan naan ako nang katungud pagokom sang manga otaw kay ako gyugual nang Anak nang otaw.

²⁸ Ayaw kamo magkaburungburung sining pyagalaong ko kamayo, kay madatung yang allaw na kariko nang patay mudungug sang kanak tingug,²⁹ kayan yanagbangon, managboi silan. Yang yagaimo sang madyaw amaboi nang way kataposan adto sang Dios, yang yagaimo sang maat isilotan nang silot na way kataposan.”

Yang Yagamatood bain kang Jesus

³⁰ Yagapadayon si Jesus maglaong, “Way amaimo ko na kanak tyoonan pagbuut, ayn nang pyagalaong kanak nang kanak Ama na Dios yaan yang yiimo ko. Wakaw matarong yang kanak pagokom, kay buku ko yang yagabuutbuut magokom, yang kanak Ama na yagasogo kanak yaan yang yagabuut.

³¹ “Aw ako gaid yang maglaong bain kanak, way motoo na tinuud yang pyagalaong ko. ³² Awgaid aon yagamatood bain kanak, yang kanak Ama. Yatigam ako na tinuud yang pyagamatood naan bain kanak. ³³ Pyagalaong kamayo ni Juan yang tinuud bain kanak nong pag-sogo mayo sang kamayo manga inagad na pyapagosip mayo kang Juan bain kanak. ³⁴ Wa ak magapasabot na yagakinaanglan ako sang otaw na magamatood bain kanak, pyagalaong ko gaid kamayo si Juan antak kamo tomoo kayan yarowas kamo sang kamayo sara. ³⁵ Si Juan maynang ilawan na yamallag kay yakaindo yaan sang manga otaw. Madyaw mayo yang kanaan pagindo toyo dagawdagaw gaid. ³⁶ Awgaid yang kanak imo na kaburungburungan na pyapaimo kanak nang kanak Ama labaw pa sang pagmatood ni Juan bain kanak, kay yang manga imo ko na kaburungburungan yagamatood bain kanak, na ako syosogo ani nang kanak Ama. ³⁷ Arag yang kanak Ama na yagasogo kanak yagamatood bain kanak. Toyo wa kamo udungug sang kanaan tingug, wa kamo ikita kanaan. ³⁸ Wakaw wa mayo ubutangan sang ginawa mayo yang pyagalaong nang Dios na kanak Ama kay wa kamo otoo kanak na syosogo naan. ³⁹ Yagabasa kamo sang syosolat nang manga propeta nang Dios kay dum-dum mayo na akataran mayo pinaagi sang pagbasa mayo saan yang kinaboi na way kataposan. Yang syosolat nang propeta yagamatood bain kanak. ⁴⁰ Toyo wa kamo akanarig kanak. Aw somarig kamo kanak akaaronan kamo nang kinaboi na way kataposan.

⁴¹ “Wara ako magakinaanglan na abantogon ako nang manga otaw, ⁴² kay yatigam ako na wa mayo ubutangan sang ginawa mayo yang Dios. ⁴³ Pyapakani ako nang Dios na kanak Ama, yatagan naan ako nang

katungud, toyo wa kamo otoo kanak. Awgaid aw aon komani na wa osogowa nang Dios yaan yang otoowan mayo. ⁴⁴ Wakaw wa kamo otoo kanak kay yaan yang gosto mayo yang abantogon kamo nang arag kamo otaw, way gosto mayo na abantogon kamo nang Dios. ⁴⁵ Ayaw kamo magdumdum na ako yang magasombong adto sang kanak Ama tungud sang kamayo imo, si Moises na kyakaimanan mayo na matabang kamayo yaan yang magasombong. ⁴⁶ Aw tinuud na yotoo kamo kang Moises, motoo kamo arag kanak, kay ako yang syosolat ni Moises. ⁴⁷ Onnoon mayong pagtoo sang kanak pagindo aw wa kamo otoo sang syosolat ni Moises?”

Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na ka Otaw

(Mateo 14:13-21; Markos 6:30-44; Lukas 9:10-17)

6 Pagpanaw ni Jesus disaan, tomari-pag yaan aw yang kanaan manga inagad sang dagat na Galilea na pyanganaran arag nang dagat na Tiberias. ² Madaig na manga otaw yang yakadto kanaan, kay yikita silan sang manga milagro na yiimo naan, na pyapagkadyaw naan yang manga masakitin. ³ Kayan pyagagad ni Jesus yang kanaan manga inindo, yotokod silan sang butay aw panagingkod. ⁴ Agput da yang pista nang manga Judio na pyanganaran nang Paglabay. ⁵ Pagtanaw ni Jesus, kitaun naan yang madaig na manga otaw na yagapadurug agkanaan, wakaw yagalaong yaan kang Pelipe, “Diin kita magbili sang makaan na makatpud sining kariko nang manga otaw?” ⁶ Yatigam yaan sang imoon naan, toyo yagaid naan osipin si Pelipe daw nanang iibak naan. ⁷ Yimibak si Pelipe, laong, “Yani na kadaig nang otaw, maski pilang gatos na ka pesos na paan kolang pa maski tagbi gaid yang

aatag sang kada sang ka otaw.”⁸ Yagalaong kang Jesus yang isa na kanaan inindo na pyagangaranan ni Andres na lomom ni Simon Pedro, laong,⁹ “Aon ani isu na usug na aon limang book na paan aw dowang book yang iisda, awgaid onnoon yaan nang kadaig ningning manga otaw?”¹⁰ Laong ni Jesus sang kanaan manga inindo, “Papagingkoda mayo yang manga otaw.” Kayan yanagingkod yang manga otaw disang sagbut, aon manga limang mararan silan, way labut nang kawbayan aw manga isu.¹¹ Kayan kyangamang ni Jesus yang paan aw yang isda, aw pagpasalamat yaan sang Dios aw pangatagan naan yaan sang manga otaw na yanagingkod. Yatagan silan taman nang amabos nilan.¹² Yamatapos silan komaan, nang yangkabiya da silan, pyapakamang ni Jesus yang manga sama, laong naan, “Pallasakan mayo sang arat yang yamasama antak way masapad.”¹³ Kayan pyangamang nilan. Samporo aw dowang na ka arat yang yamatmo nang yamasama nang manga otaw sikun sang limang book na paan.

¹⁴ Pagkita nang manga otaw sining milagro na yiimo ni Jesus, maglaong silan, “Way buku, yaan agaw yang propeta na pyagalaong kadini nang manga propeta na madatung ani sang donya.”¹⁵ Yatigam si Jesus sang dum dum nang manga otaw na akamangun yaan nilan, kay laban gosto nilan na imoon yaan ari nilan. Wakaw yapanaw yaan disaan, yakadto yaan sang kabutayan nang sayda naan.

Yapanaw si Jesus asang Babaw nang Tobig

(Mateo 14:22-33; Markos 6:45-52)

¹⁶ Yagasarinakup yanugbung yang kanaan manga inindo adto sang dagat ¹⁷aw sakay sang barangay. Mataripag silan sang dagat kay dato

silan Kapernaum. Gabi la, kayan wa pa si Jesus adatung kanilan.¹⁸ Durug mabakla da yang barud kay mabandus yang samut.¹⁹ Dagaw aon day manga unum na ka kilometro yang kaawat nang dyurugan nilan nang pagkita nilan kang Jesus na yapanaw asang babaw nang laod na yagapadurug agkanilan. Yamangkalluk silan laban.²⁰ Laong ni Jesus kanilan, “Ayaw kamo magkalluk, kay ako yang yodorod kamayo.”²¹ Yanaguma silan pagkatigam na yaan si Jesus, kayan pyasakay nilan yaan sang barangay. Kayan yaparabay silan makadoong sang banwa na akadtowan nilan.

Yagatotol yang Manga Otaw kang Jesus

²²⁻²⁴ Yang manga otaw na yagapabilin adto dipag yatigam na sambook da yang barangay disaan, yang pyanagsakayan gaid nang manga inindo ni Jesus. Kayan si Jesus wa nilan ikitaa na yamagad nang kanaan manga inindo tomaripag nang dagat na yasakay saan na barangay. Butna wa nilan ikitaa si Jesus aw yang kanaan manga inindo pagkamasurum, kayan syomakay dakman silan sang barangay padurug ag Kapernaum, yagatotol kang Jesus. Yasakay silan sang manga barangay na sikun ag Tiberias na yamagi disang masaid sang kyakaan nilan sang paan pagkatopos ni Jesus magpasalamat sang Dios.

Si Jesus yang Gyugual nang Paan na Makaboi nang way Kataposan

²⁵ Pagkita nilan kang Jesus agdipag nang dagat maglaong silan, “Akano kaw ani, kay magindoway?”²⁶ Yimibak si Jesus, laong, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, yagatotol kamo kanak tungud kay yamangkabiya kamo nang paan na kyakaan mayo, buku nang manga milagro na yiimo ko yang yabay mayo pag-

totol kanak. ²⁷ Ayaw kamo magpamakot tungud sang kamayo pagkaan kay yang pagkaan yagakabos aw kawara, yaan yang pamakoti mayo yang makaatag kamayo nang kinaboi na way kataposan. Ako yang makaatag kamayo saan, kay yatagan ako nang katungud nang kanak Ama na Dios, kay ako yamaimo otaw.”

²⁸ Laong nang manga otaw, “Nanang kinananglan na imoon nami antak kami makaimo sang pyapaimo nang Dios?”

²⁹ Tyotobag silan ni Jesus, laong, “Yani yang gosto nang Dios na imoon mayo, sarig kamo kanak na syosogo naan ani.”

³⁰ Kayan yaglaong yang manga otaw kang Jesus, “Pakitaa kami sang manga toosanan na ikaw tinuud na syosogo nang Dios antak kami tomoo kanmo. Nanang imoon mo, yang maynang imo ni Moises kadini? ³¹ Kay yang kamonaan ta kadini yakaan sang pagkaan na sikun aglangit na pyagangaranan nang mana nong aadto silan sang banwa na way maguya. Yani yang pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, ‘Yatagan naan silan nang pagkaan na sikun aglangit.’” ³² Yibak silan ni Jesus, laong, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na yang Dios aglangit na kanak Ama yang yamatag kamayo nang pagkaan, buku ni Moises. Yang kanak Ama yang yamatag kamayo nang paan na sikun aglangit.

³³ Kay yang paan na sikun aglangit na yaatag nang Dios makaboi nang way kataposan sang manga otaw.” ³⁴ Laong nang manga otaw kanaan, “Abaya kami atagi naan na paan.” ³⁵ Laong ni Jesus kanilan, “Ako yang gyugual nang paan na makaboi nang way kataposan. Wakaw yang otaw na makani kanak na motoo kanak, di da magkagutum aw di da magkarangga.

³⁶ “Pyaglaong da ko kamayo na wa kamo otoo maski kimita da kamo sang manga imo ko na milagro. ³⁷ Kariko nang yaatag kanak nang kanak Ama na

pagasakopon ko masarig kanak. Yang amanarig kanak di ko atarikodan. ³⁸ Kay yakani ako sikun aglangit antak man-gagad sang pagbuut nang kanak Ama na yagasogo kanak. Buku nang kanak tyoonan pagbuut yang pangagdan ko. ³⁹ Yani yang pyapaimo kanak nang yagasogo kanak, na apakatagapan ko yang kariko nang manga otaw na yaatag naan kanak antak way mawara maski isa kanilan, awgaid oboiin ko silan kariko nang maori na allow. ⁴⁰ Kay yani yang gosto nang kanak Ama, na yang kariko nang yatigam na ako Anak nang Dios kayan syomarig kanak atagan nang kinaboi na way kataposan, kayan byoi ko silan oman nang maori na allow.”

⁴¹ Yamangkadaman yang manga Judio pagdungug kang Jesus na yagalaong, “Ako yang paan na sikun aglangit.” ⁴² Wakaw yagalaong silan, “Nanga, bukung anak si Jesus ni Jose? Yikilara kita sang kanaan ama aw ina. Kayan nanga yaglaong da yaan adoon na sikun yaan aglangit?” ⁴³ Laong ni Jesus kanilan, “Ayaw kamo magbagolbol tungud sang pyagalaong ko. ⁴⁴ Way makakani kanak na motoo kanak aw di pakaniin nang kanak Ama na yagasogo kanak. Yang motoo kanak oboiin ko nang maori na allow. ⁴⁵ Aon syosolat kadini nang propeta na yagalaong, ‘Kariko nang otaw pyagaindo nang Dios.’ Yang yudungug sang kanak Ama kayan yang-gagad, yaan yang makani kanak na motoo kanak. ⁴⁶ Wa ak magapasabot na aon yikita sang Dios na kanak Ama. Way yikita sang kanak Ama, ako gaid, kay sikun ak agkanaan.

⁴⁷ “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na yang motoo kanak atagan nang kinaboi na way kataposan. ⁴⁸ Ako yang gyugual nang paan na makaboi nang way kataposan. ⁴⁹ Yang kamayo kamonaan yakaan sang pagkaan na pyagangaranan nang mana, awgaid yamatay

pa silan maski yaan dang kanunun nilan mana disang banwa na way maguya.⁵⁰ Awgaid yang pyagalaong ko kamayo adoon yang paan na sikun aglangit, na yang makaan saan di da amatay.⁵¹ Ako yang gyugual nang paan na sikun aglangit na makaboi sang manga otaw. Wakaw yang makaan sini na paan maboi nang way kataposan. Yang pyagalaong ko na paan yang kanak lawas na aatag ko tungud sang manga otaw disang donya antak silan kaaronan nang kinaboi na way kataposan.”

⁵² Yanagkabaraw yang manga Judio na yamadaman pagdungug sang pyagalaong ni Jesus. Laong nilan, “Onnoon naan pagatag sang kanaan lawas kanatu, na apakaan naan kanatu?”⁵³ Wakaw yagalaong si Jesus kanilan, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na aw di kamo komaan sang kanak lawas, aw di kamo minum sang kanak dogo, di kamo akaaronan nang kinaboi na way kataposan.⁵⁴ Yang makaan sang kanak lawas aw inum sang kanak dogo, yaan yang akaaronan nang kinaboi na way kataposan, kayan oboiin ko yaan nang maori na allow.⁵⁵ Kay yang kanak lawas maynang tinuud na pagkaan aw yang kanak dogo maynang tinuud na paginumun, kay yang kanak lawas aw dogo makaboi nang way kataposan.⁵⁶ Yang makaan sang kanak lawas aw inum sang kanak dogo magapollayon da agkanak kayan ako magapollayon agkanaan.⁵⁷ Yang kanak Ama na yagasogo kanak yang pyagponowan nang kinaboi, wakaw aagkanak yang kinaboi na way kataposan. Wakaw yang makaan sang kanak lawas maboi nang way kataposan.⁵⁸ Yang paan na sikun aglangit buku nang maynang pagkaan na kyakaan kadini nang kamayo kamonaan, na maski yakaan silan saan yamangkamatay pa. Yang makaan sang paan na sikun aglangit atagan nang

kinaboi na way kataposan, kay yaning pyagalaong ko na paan yang kanak lawas na aatag ko tungud sang manga otaw.”⁵⁹ Yani yang pyagalaong ni Jesus nang pagindo naan sang manga otaw disang pagtitiponan nang manga Judio ag Kapernaum.

Yang Pyagalaong ni Jesus Kanilan yang Makaboi nang Way Kataposan

⁶⁰ Madaig na manga otaw na yamadagadag kang Jesus yang wa otoo pagdungug nilan sining pagindo ni Jesus, laong nilan, “Di akatoowan yang pyagalaong naan. Way matangkap saan.”⁶¹ Maski way yagagod kang Jesus yatigam yaan na maat nilan yang kanaan pagindo, wakaw yagalaong yaan kanilan, “Nanga kadi kamo, di da kadi kamo amagad kanak tungud sang pyagalaong ko kamayo kagayna?”⁶² Nanang akapaglaong mayo oman aw kitaun da mayo ako na mapakabaton agtaas na magabarik da aglangit?⁶³ Aw tomoo kamo sang pyagalaong ko kamayo akaaronan kamo nang Balaan na Espirito kay aw way Balaan na Espirito agkamayo di kamo akaaronan nang kinaboi na way kataposan kay yang pyagalaong ko kamayo yaan yang makaboi kamayo.⁶⁴ Awgaid aon pay kainagadan mayo na wa otoo kanak.” Yagalaong si Jesus sang maynaan kay anay da yatigam yaan sang manga otaw na di motoo kanaan, kyakatigaman naan arag yang otaw na matabang sang yapagkontara kanaan.⁶⁵ Pyagalaong naan arag yani sang manga otaw na yanagpaningug disaan, laong naan, “Wakaw yagalaong ako kamayo na way makani kanak na motoo kanak aw di pakaniin kanak nang Dios na kanak Ama.”

⁶⁶ Yang manga otaw na yamadagad kang Jesus, madaig kanilan yang lyomowat da kang Jesus pagdungug nilan sining pyagalaong ni Jesus.⁶⁷ Kayan

yaglaong si Jesus sang samporo aw dowa na kanaan manga inindo, laong, “Nanang dum dum mayo, arag da kamo molowat kanak?”⁶⁸ Yotobag si Simon Pedro, laong, “Sini pa sa yang agadan nami, kay Ginoo? Ikaw sa gaid yang makaatag nang kinaboi na way kataposan sang otaw na motoo sang pyagalaong mo.”⁶⁹ Yotoo kami sang pyagalaong mo kay yatigam kami na ikaw yang balaan na syosogo nang Dios ani sang donya.”⁷⁰ Laong ni Jesus kanilan, “Pipili ko kamo, samporo kamo aw dowa, toyo yang isa kamayo mayni Satanas.”⁷¹ Yang pyagalaong naan si Judas na anak ni Simon Iskariote, kay si Judas, maski inagad yaan nang samporo aw isa na manga inindo, yaan yang matabang sang yapagkontara kang Jesus.

Si Jesus aw yang Kanaan Manga Lomon na Usug

7 Kasikun disaan, wa da si Jesus akadto Judea kay yaanipanip yaan nang manga Judio na apatayun, aadto ra gaid yaan magapanawpanaw Galilea.² Yagpadadatung da yang pista na Tabernakulo nang manga Judio.³ Laong nang manga lomon ni Jesus kang Jesus, “Singadto Judea antak yang kanmo manga inindo adto kimita sining manga milagro na yiimo mo.”⁴ Kay yang otaw na gosto amaimo dungganun di magatago sang kanaan manga imo. Wakaw pakita sang kawtawan na yagaimo kaw saan antak kimita saan na imo yang kariko nang otaw disang donya.”⁵ Yagalaong nang maynaan yang kanaan manga lomon kay wa pa silan otoo kanaan.⁶ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Wa pa adatung yang allow na magapakita ako sang kanak manga imo adto sang kariko nang kawtawan. Awgaid kamo, makaimo kamo sang kariko nang gosto mayo maski kano.”⁷ Yang manga otaw disining donya di mokontara kamayo.

Awgaid bain kanak, kyokontara ako nilan kay pyagalaong ko kanilan yang maat na manga imo nilan.⁸ Kamo yang singadto sang pista, di pa ak makadto sang pista kay wa pa adatung yang allow na akadto ko.”⁹ Pyagalaong naan yaan kanilan, kayan yagpabilin yaan ag Galilea, wa yaan aagad kanilan.

Si Jesus na Aadto sang Pista

¹⁰ Nang adto ra yang kanaan manga lomon sang pista, yakadto yaan arag sang pista na way yatigam.¹¹ Yang manga pangoro nang manga Judio yagaanap kang Jesus disang pista, laong nilan, “Wain si Jesus, na wara man ani?”¹² Madaig na manga otaw yang yatambong sang pista na yagaid magkinayaasay na yagabaraw bain kanaan. Aon yagalaong, “Madyaw yang batasan ni Jesus.” Yang kadaygan yagalaong, “Buku nang madyaw kay yakaribog yaan sang manga otaw.”¹³ Toyo wa nilan apadunggan sang pagkadaigan yang pyagalaong nilan bain kang Jesus, kay yamalluk silan sang kanilan manga pangoro na manga Judio.

¹⁴ Nang yanungatunga da yang pista yakadto si Jesus sang templo aw pagindo sang manga otaw.¹⁵ Yamaburungburung yang manga pangoro nang manga Judio pagdungug sang pagindo ni Jesus. Laong nilan, “Nanga yani na otaw laban matigam sari wa pagaindowa nang kanatu bantogan na magindoway?”¹⁶ Yimibak si Jesus, laong, “Yaning pyagaindo ko kamayo buku nang sikun sang kanak tyoonan dum dum, sikun yani sang Dios na yagosogo kanak.”¹⁷ Yang otaw na matinomanun sang pagbuut nang Dios matigam daw wain sikun yang kanak pagindo, daw sikun sang Dios daw sikun sang kanak tyoonan pagbuut.¹⁸ Yang otaw na yagaindo, na yang kanaan pagindo sikun sang kanaan tyoonan pagbuut,

yamakot yaan na otaw na amabantog yaan. Awgaid yang otaw na gosto amabantog yang Dios na yagasogo kanaan, yaan na otaw yang yagalaong sang tinuud, way kanaan karimbong.¹⁹ Pyagaindo kamayo ni Moises yang balaod, awgaid way isa kamayo na yagatoman sang balaod, kay yaanipapinip mayo ako na apatayun.”²⁰ Laong nang manga otaw, “Nanga, munung kaw, sini yang yagadumdum na magapatay kanmo?”²¹ Yimibak si Jesus, laong, “Misan disaan pyapagkadyaw ko yang otaw na masakitin kayan yaburungburung kamo kariko kay pyapagkadyaw ko yaan nang allow na pagpapatana.²² Aon balaod na pyagaindo ni Moises na sikun sang kanatu kamonaan, yaan na balaod bain sang pagtopo sang isu na baya warong allow dungan mawtaw. Wakaw maski allow na pagpapatana yagatopo kamo kay antak matoman yani na balaod.²³ Aw yagatopo kamo antak matoman yang balaod ni Moises maski allow na pagpapatana, kayan nanga yamadaman kamo na pyapagkadyaw ko yang otaw nang allow na pagpapatana?²⁴ Ayaw kamo magparabay magokom sang sangka otaw aw wa mayo akadayawi katigami yang kanaan imo. Awgaid onaa mayo sosiya yang tinuud.”

Yaan Agaw si Kristo na Syosogo nang Dios?

²⁵ Aon manga otaw na taga Jerusalem na yagalaong, “Bukung yaan agaw na otaw yang apatayun kono nang kanatu manga pangoro?”²⁶ Tanawa, yagindo da yaan sang kawtawan, kayan way yakapagsorit kanilan na yosopak kanaan. Dagaw yatigam da arag yang kanatu manga pangoro na yaan yang pyagangaranan ni Kristo na syosogo nang Dios ani kanatu.²⁷ Awgaid kyakatigaman nату yaan na otaw daw wain sikun, yang pyagan-

garanen ni Kristo na osogoon nang Dios way matigam daw wain magsikun.”

²⁸ Wakaw pagdungug ni Jesus saan, gagaan naan yang paglaong asang templo, laong, “Yatigam ba kamo kanak? Yatigam ba kamo daw wain ako magsikun? Awgaid maski yatigam kamo kanak wa kamo akatigam sang yagasogo kanak. Buku ko yang yagabuutbuut na makani, yang Dios na yagalaong sang tinuud yang yagabuut na makani ako.²⁹ Yatigam ako kanaan kay sikun ak agkanaan. Yaan yang yagasogo kanak na makani sang donya.”³⁰ Panagdakupun garo nilan yaan pagkatapos naan maglaong saan, awgaid way yakaimo kanilan kay wa pa adatung yang allow na pagadakup kanaan.³¹ Awgaid madaig na manga otaw yang yotoo kang Jesus, laong nilan, “Yang pyagalaong na imoon ni Kristo aw domatung ani sang donya inimo da ni Jesus, aw guna aon pay domatung na kadaygan dili da makagaon kanaan.”

Syosogo yang Manga Sondaro Antak Dakupun si Jesus

³² Yang manga Pariseo yudungug sang pyagalaong nang manga otaw bain kang Jesus, wakaw silan aw yang manga pangoro na magampoway yagasogo sang manga sondaro antak dakupun si Jesus.³³ Kayan yaglaong si Jesus sang manga otaw tungud saan, “Di da ak madogay ani kamayo, magabarik da ako adto sang yagasogo kanak.³⁴ Magaanap kamo kanak, toyo di kamo makanotol kanak, kay di kamo makakadto sang akadtowan ko.”³⁵ Kayan yagsipaglaong yang manga Judio, “Diin koraw yaan komadto, na di kita makanotol kanaan? Dagaw makadto yaan sang manga Judio na aadto sang maawat na banwa antak yaan magindo adto sang buku nang manga Judio.³⁶ Nanang buut pasabot ni

Jesus sang paglaong naan, ‘Magaanap kamo kanak, awgaid di kamo makanotol kanak,’ aw yang pyagalaong naan, ‘Di kamo makakadto sang akadtowan ko.’”

Yang Tobig na Makaboi

³⁷ Yang kataposan na allaw nang pista yang laban importante na allaw. Yang andug si Jesus ninyan na allaw asang pagkadaigan nang otaw aw gagai naan yang paglaong, “Yang otaw na yamarangga kinaanglan makani kanak aw inum. ³⁸ Kay yang syosolat na sorit nang Dios yagalaong, ‘Yang yotoo kanak, mobogak digkanaan yang tobig na makaboi.’” ³⁹ Yaning pyagalaong ni Jesus bain sang Balaan na Espirito na aatag sang manga otaw na yotoo kanaan, kay wa pa disinyan akaatagan yang Balaan na Espirito, kay wa pa si Jesus akamatay aw kadto langit.

Yanagkasompaki yang Manga Otaw

⁴⁰ Madaig na manga otaw yang yudungug sining pyagalaong ni Jesus, kayan yaglaong silan, “Yaan yang tinuud na propeta na tyatagadan ta na makani.” ⁴¹ Yang kadaygan yanaglaong, “Yaan sa agaw yang pyanganganan ni Kristo.” Awgaid laong nang kadaygan, “Yang pyanganganan ni Kristo dili magasikun ag Galilea. ⁴² Kay yagalaong yang sorit nang Dios na syosolat na yang pyangananganan ni Kristo magasikun sang sompaw ni Dabid, kayan disaan mawtaw Betlehem, asang banwa ni Dabid.” ⁴³ Wakaw yanagkasompaki yang manga otaw tungud kanaan. ⁴⁴ Aon garo magadakup kanaan toyo wa makaimo.

Wa Otoo kang Jesus yang Manga Pangoro nang Manga Judio

⁴⁵ Yang manga sondaro na magadakup garo kanaan yomori da, kayan yosip silan nang yagasogo kanilan na manga Pariseo aw manga pangoro na magam-

poway, laong, “Nanga wa mayo yaan adakupa aw daraa ani?” ⁴⁶ Yimibak yang manga sondaro, laong, “Way otaw na yakapaglaong sang maynang pyagalaong naan na otaw nang kadyaw.” ⁴⁷ Laong nang manga Pariseo, “Nanga, arag da kadi kamo tyomoo sang kanaan kagaro? ⁴⁸ Way isa kanami na kamayo pangoro aw way Pariseo na yotoo kanaan. ⁴⁹ Yang manga otaw na yotoo kanaan wa akatigam sang balaod ni Moises, wakaw isilotan silan nang Dios.” ⁵⁰ Si Nikodemo, ngaong yakadto kang Jesus nang gabi arag Pariseo. Laong naan kanilan, ⁵¹ “Pinasobay sang kanatu balaod dili kita makapagokom parabay na isilotan yang otaw na dili onaun bistaun antak katigaman daw nanang yamaimo naan.” ⁵² Laong nilan kang Nikodemo, “Nanga kaw yadapit kanaan? Nanga, arag kaw taga Galilea mayn naan? Basaa yang manga solat nang propeta nang Dios antak mo katigaman na way propeta na magasikun ag Galilea.”

Yang Bobay na Yapagipid sang Buku nang Kanaan Bana

8 Kayan yagsipagori yang manga otaw sang kanaan kanaan baray. Kayan kyomadto si Jesus sang butay na pyanganganan nang Kaolibowan. ² Pagkamasurum komadto yaan oman sang templo. Madaig na manga otaw yang yanagkatipon agkanaan. Kayan yagingkod yaan aw pagindowa naan silan. ³ Kaba yagaindo yaan, yadatung disaan yang manga magindoway sang balaod aw yang manga Pariseo, yagadara sang bobay na kyakasobokan na yapagipid sang buku nang kanaan bana. Kayan pyapagindug yaan nilan asang atobangan nilan, ⁴ aw paglaong silan kang Jesus, “Yani na bobay, kay magindoway, kyakasobokan na yapagipid sang buku nang kanaan bana. ⁵ Kayan yang kanatu

balaod na yaatag ni Moises yagalaong na yang bobay na yagaimo saan na imo kinaanglan odonagun nang bato antak matay. Nanang akapaglaong mo adoon bain sini?" ⁶Pyagalaong nilan yani kay pyagapangitangitaan nilan si Jesus sang akaponowan antak nilan kasombong. Kayan dyumumul si Jesus aw pagsolat nang kanaan tollo asang lopa. ⁷Tungud kay yabay silan magosip kanaan, wakaw yilingguka yaan aw paglaong kanilan, "Yang way sara digkamayo yaan yang onaa padonaga nang bato kanaan." ⁸Kayan yoman yaan dumumul aw pagsolat nang kanaan tollo asang lopa. ⁹Pagdungug nang manga Pariseo sining pyagalaong ni Jesus managpamanaw silan na yanagtagison kay kariko nilan makasasara. Yaan yang yomona manaw yang kanilan matikadung. Si Jesus koman yang yamaibilin aw yang bobay na yagaindug disaan. ¹⁰Yilingguka si Jesus aw paglaong sang bobay, "Wain da silan? Nanga, way isa kanilan na yodonag kanmo nang bato?" ¹¹Laong nang bobay, "Way isa kanilan na yakaimo, kay Ginoo." Laong ni Jesus, "Di ta kaw isilotan. Awgaid ori da aw ayaw da magimo sang sara."

Si Jesus yang Gyugual nang Allag na Yagaindo sang Manga Otaw

¹²Kayan yoman maglaong si Jesus sang manga otaw disang templo, laong naan, "Ako yang gyugual nang allag kay yagaindo ako sang manga otaw disining donya. Yang mangagad kanak maynang otaw na wara asang kangitngitan kay iyan agkanaan yang allag na makaboi kanaan nang way kataposan." ¹³Laong kanaan nang manga Pariseo, "Ikaw yang yagagod bain kanmo, wakaw di akatoowan yang pyagalaong mo." ¹⁴Laong ni Jesus, "Maski ako yang yagagod bain kanak, tinuud yang pyagalaong ko kay yatigam ako daw wain ako

sikun, kyakatigaman ko arag daw diin ako komadto. Awgaid kamo, wa kamo akatigam daw wain ako sikun, wa kamo arag akatigam daw diin ako komadto. ¹⁵Kamo yagaokom sang sangka otaw pinasobay sang kamayo paagi na kanang otaw paagi. Awgaid ako, wa ak magaokom nang maynaan sang sangka otaw. ¹⁶Aw ako yang magokom, yang kanak pagokom osto, kay buku nang sayda ko yang magaokom, yang kanak Ama na Dios na yagasogo kanak iyan inagad ko. ¹⁷Yang kamayo balaod yagalaong, na aw magonawa yang pyagalaong nang dowang ka tistigos, agaw maynaan tinuud. ¹⁸Ako yagamatood bain kanak, yang kanak Ama na yagasogo kanak arag yagamatood bain kanak." ¹⁹Laong nang manga Pariseo, "Wain si ama mo?" Laong ni Jesus, "Wa kamo akatigam kanak, wakaw wa kamo akatigam sang kanak Ama. Aw yatigam kamo kanak matigam kamo arag sang kanak Ama."

²⁰Yani yang pyagalaong ni Jesus sang manga otaw nang pagindo naan asang templo, na asang said yaan nang lasakanan sang sapi. Way yagadakup kanaan kay wa pa adatung yang allow na pagadakup kanaan.

Dili Kamo Makakadto sang Akadtowan Ko

²¹Yoman si Jesus maglaong kanilan, "Mapanaw ako, kayan yabay mayo ako anapun. Awgaid di kamo makakadto sang akadtowan ko, kay amangkamatay kamo na dili amapasaylo sang kamayo sara." ²²Kayan yaglaong yang manga Judio, "Dagaw magatoyo yaan kay yagalaong yaan na di kita makakadto sang akadtowan naan." ²³Laong ni Jesus, "Kamo taga ani sang donya, ako tagalangkit. Kamo sakop nining donya, ako buku. ²⁴Wakaw pyagalaong ko kamo na amangkamatay kamo na di amapasaylo sang kamayo sara. Kay di kamo

amapasaylo sang kamayo sara aw di kamo tomoo na ako yang syosogo ani nang Dios antak maglingat sang kamayo sara.”²⁵ Yagaosip yang manga Pariseo, laong, “Nana kaw kadi?” Yimibak si Jesus, laong, “Ako yang yabay ko batoon kamayo anay da nong tagna ko pagindo.”²⁶ Madaig pa yang pagalaong ko bain kamayo, madaig arag yang pagalaong ko tungud sang kamayo sara. Yang pyagalaong ko sang manga otaw podo tinuud kay yaan yang dyudungug ko na pyagalaong nang yagasogo kanak. Kariko nang pyagalaong naan tinuud.”

²⁷ Awgaid wa silan makadarag na yang pyagalaong ni Jesus kanilan yang kanaan Ama na Dios.²⁸ Wakaw pyagalaong silan ni Jesus, “Aw karabo ra mayo disang koros ako na gyugual nang Anak nang otaw baya da akatigaman da mayo na ako yang syosogo ani nang Dios. Kayan akatagtagaan da mayo na way imo ko na sikun sang kanak tyoonan pagbuut. Ayn nang pyagaindo kanak nang Dios na kanak Ama yaan yang pyagalaong ko kamayo.”²⁹ Yang yagasogo kanak aani inagad ko, wa ak naan apabayai na sasayda, kay yabay ko imoon yang madyaw naan.”³⁰ Madaig yang yotoo kang Jesus pagdungug sining pyagalaong naan.

Di da Kamo Pangallangun nang Sara aw Matigam da Kamo sang Kamatooran

³¹ Kayan yaglaong si Jesus sang manga Judio na yotoo kanaan, “Tinuud na kamo kanak manga inindo aw abay mayo pangagdan yang pyagaindo ko kamayo,”³² kayan matigam kamo sang kamatooran bain sang Dios. Makagawas da kamo, na di da kamo pangallangun aw matigam da kamo sang kamatooran.”

³³ Laong nang manga Judio, “Manga sompaw kami ni Abraham. Wa pay yanggallang kanami dungan, kayan nanga

yagalaong kaw, ‘Makagawas da kamo, na di da pangallangun?’”³⁴ Laong ni Jesus kanilan, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na kariko nang yakaimo nang sara pyangallang nang sara.”³⁵ Yang allang di magapollayon maguya disang baray nang yangallang kanaan, yang anak nang tagtomon sang baray yang magapollayon disaan maguya.”³⁶ Wakaw aw ako na Anak nang Dios yang magpagawas kamayo, tinuud na makagawas kamo.”³⁷ Yatigam ako na kamo manga sompaw ni Abraham, awgaid gosto mayo na apatayun ako kay wa kamo otoo sang pyagalaong ko.”³⁸ Yang pyapakita kanak nang kanak ama yaan yang pyagalaong ko kamayo. Kamo oman, yang yiimo mayo yang pyagaindo kamayo nang kamayo ama.”

³⁹ Yimibak silan kang Jesus, laong, “Si Abraham yang kanami ama.” Laong ni Jesus kanilan, “Aw tinuud manga anak pa kamo ni Abraham, imoon mayo yang yiimo ni Abraham.”⁴⁰ Awgaid kamo, gosto mayo na apatayun ako tungud kay pyagalaong ko kamayo yang tinuud na pyagalaong kanak nang Dios. Way imo ni Abraham na maynang imo mayo.”⁴¹ Yang maat na imo nang kamayo ama yaan yang yiimo mayo.” Yamadaman yang manga Judio pagdungug saan, laong nilan, “Buku kami nang anak sang logwa. Sayda yang kanami ama, yang Dios.”⁴² Laong ni Jesus, “Aw tinuud na yang Dios yang kamayo Ama ataodon mayo ako kay sikun ak adto sang Dios. Buku ko yang yagabuuu na makani, yang Dios yang yagasogo kanak ani.”⁴³ Wa kamo makadarag sang pyagalaong ko kay di kamo magpaningug sang pyagalaong ko, maat mayo dunggun yang kanak babatokon.”⁴⁴ Si Satanas yang kamayo ama. Yaan yang gosto mayo imoon yang madyaw naan. Anay da mammono yaan. Dungan wa pay pyaglaong naan na tinuud, kay way imo naan na tinuud.

Yang pyagalaong naan podo kagaro, kay yaan yang kyanaraman naan na imo yang pagkagaro, kay magaro yaan. Yaan yang pyagponowan nang kariko nang kagaro. ⁴⁵Wakaw wa kamo otoo kanak kay yang pyagalaong ko kamayo tinuud. ⁴⁶Ako way sara wakaw way makapaglaong kamayo na ako aon sara. Kayan nanga di kamo magtoo kanak aw pyagalaong ko kamayo yang tinuud? ⁴⁷Yang manga anak nang Dios yangagad sang pyagalaong nang Dios. Kamo buku nang manga anak nang Dios wakaw wa kamo mangagad sang pyagalaong nang Dios."

Si Jesus aw si Abraham

⁴⁸Laong nang manga Judio kanaan, "Osto yang pyagalaong nami na ikaw taga Samaria na kontara nami. Aon yagabaya kanmo na mangkaraat na espirito." ⁴⁹Laong ni Jesus, "Buku nang matungtung yang pyagalaong mayo, kay way mangkaraat na espirito na yagabaya kanak. Awgaid pyapadungug ko kamayo antak mabantog yang kanak Ama na Dios. Kayan kamo, maat yang pyaglaong da mayo kanak. ⁵⁰Wara ak mamakot antak ak mabantog, yang Dios yang amatag kanak nang kabantog, kay yaan yang magabuut kanak. ⁵¹Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na yang yotoo sang pyagalaong ko di da amatay kay akaaronan da nang kinaboi na way kataposan." ⁵²Laong nang manga Judio, "Aon sa agaw yagabaya kanmo na mangkaraat na espirito. Si Abraham yamatay, asta yang manga propeta arag yamangkamatay, kayan nanga yagalaong na yang yotoo sang pyagalaong mo di da amatay? ⁵³Nanga, labaw pa kaw kadi sang kanami kamonaan na si Abraham? Yamatay si Abraham aw yang manga propeta. Kayan ikaw, dum dum mo nana kaw?" ⁵⁴Yimibak si Jesus, laong, "Aw ako yang yagbantog sang kanak tyoo-

nan lawas, way kabos nang kanak pagbantog. Yang yagabantog kanak yang kanak Ama na pyagalaong mayo na kamayo Dios, ⁵⁵sari wa kamo akatigam kanaan. Ako yang yatigam kanaan. Aw maglaong ako na wa akatigam kanaan makagaon da ak kamayo na magaro. Awgaid yatigam ako kanaan, pyagandan ko yang pyagalaong naan. ⁵⁶Yang kamayo kamonaan na si Abraham laban yagauma na mikita sang kanak pagkani sang donya, yagauma yaan kay yikita sini." ⁵⁷Laong nang manga Judio kanaan, "Yomonnonong pagkita mo na ka toig dungan yamawtaw?" ⁵⁸Laong ni Jesus kanilan, "Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na wa pa akawtaw si Abraham dadaan da ak iyan." ⁵⁹Yakampus si Jesus maglaong sinyan, yakapoti yang manga Judio sang bato na odonag kang Jesus. Awgaid wa da nilan ikita si Jesus, lyomogwa da yaan nang templo.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Bota

9 Yangindaran si Jesus, kayan kinita naan yang otaw na bota anay da sang kanaan pagkawtaw. ²Yagaosip kang Jesus yang manga inindo naan, laong, "Kay Ginoo, kanini sara yang kyakaponowan nang kanaan pagkabota, kanaan sara daw kanang taganak naan?" ³Yimibak si Jesus, laong, "Buku nang sara naan na otaw, buku arag nang sara nang kanaan taganak yang kyakaponowan nang kanaan pagkabota, awgaid tyotogotan nang Dios na amasil-ing yaan nang maynaan antak katigaman nang manga otaw yang dakora na gaom nang Dios na makapagkadyaw kanaan. ⁴Kinaanglan imoon ta yang pyapaimo nang yagasogo kanak kaba aani pa kita sang donya, kay aw tomarikod da kita disining donya di da kita makapadayon sini na imo. ⁵Kaba aani pa ako sang donya, ako

yang gyugual nang allag kay ako yang makalawas sang manga otaw disang donya.”⁶ Pagkatapos ni Jesus maglaong sini, tomobad yaan asang lopa aw mus-musa naan yang lopa na tyotobadan naan aw tapliyan naan sang mata nang bota,⁷ kayan yaglaong yaan sang bota, “Unug da, pagporamos adto sang sog-wonan ag Siloe.” Yang kaologan nang Siloe, syosogo. Kayan yomanaw yang bota aw pagporamos. Pagbarik naan kimita da yaan.

⁸Yang manga simbaray naan aw yang manga otaw na yikita kanaan nong yagapangayo pa yaan sang limos yanaglaong, “Yaan agaw na otaw ngaong ipan mag-inkod asang agiyanan na yagapan-gayo sang limos?”⁹ Aon yagalaong, “Yaan sa agaw.” Yang kadaygan yagalaong, “Buku naan, toyo magonawa yang kaimo nilan.” Kayan yaglaong dakman yang otaw, “Ako ngaong otaw na bota.”¹⁰ Kayan yosip nilan yaan, laong, “Yomonnonong pagkita mo, na bota kaw man garo?”¹¹ Yimibak yaan, laong, “Yang otaw na pyagangaranan ni Jesus yagamusmus sang lopa na tyotobadan naan aw tapliyan sang kanak mata aw paglaong kanak, ‘Singadto Siloe aw pagporamos.’ Kayan pagporamos ko, kimita da ako.”¹² Kayan yagosip silan kanaan, laong, “Wain yaan adoon?” Laong naan, “Inday daw wain da yaan.”

Yagaosip yang Manga Pariseo daw Yomonnonong Pagkadyaw nang Bota

¹³Dyadara nilan adto sang manga Pariseo yang otaw na yagakadyaw sang kanaan pagkabota.¹⁴ Allaw na pagpapatana na simbaay nang manga Judio yang pagimo ni Jesus sini na milagro.¹⁵ Wakaw yoosip nang manga Pariseo oman yaan na otaw daw yomonnonong pagkadyaw nang kanaan mata, na adoon magkita da yaan. Kayan pyaglaong naan kanilan, laong, “Tyatapliyan naan nang

myusmus na lopa yang kanak mata aw pagporamos ako, kayan kimita ako.”¹⁶ Aon manga Pariseo na yagalaong, “Buku yaan nang sikun sang Dios, kay wa yaan magatoman sang balaod bain sang allaw na simbaay.” Awgaid laong nang kadaygan, “Yang otaw na makasasara di makaimo sang manga milagro na maynini.” Yanagkasompaki silan.

¹⁷Wakaw yoman yaan osipin nang manga Pariseo, laong, “Yagalaong kaw na pyapagkadyaw naan yang kanmo mata, adoon nanang akapaglaong mo bain kanaan?” Yimibak yaan, laong, “Propeta yaan na otaw.”¹⁸ Yang manga pangoro nang manga Judio wa otoo na yaan na otaw bota anay da pagkawtaw kayan adoon kimita da, wakaw pyapatawag nilan yang manga taganak nang otaw na yagakadyaw sang kanaan kabotaan,¹⁹ aw osipa nilan, laong, “Anak agaw mayo yani na otaw, yaning pyagalaong mayo na bota anay da mawtaw? Yomonnonong pagkadyaw nang kanaan kabotaan?”²⁰ Yotobag yang kanaan manga taganak, laong, “Tinuud na yaan kanami anak, na bota anay da mawtaw.²¹ Awgaid wa kami akatigam daw yomonnono yaan na adoon magkita da, wara arag kami akatigam daw sining yakapagkadyaw sang kanaan mata. Yaan yang osipa ra mayo kay ungdan da yaan, matigam da yaan maggogod kamayo bain sang yamapagguna kanaan.”²² Sisiling nilan naan yang paglaong nilan kay yamalluk silan sang manga pangoro nang manga Judio kay yanagsabot yang manga Judio na di na nilan aparasakun sang kanilan pagtitiponan yang otaw na magalaong na si Jesus yaan si Kristo.²³ Wakaw yang manga taganak nang otaw na bota nangaon yagalaong, “Ungudan da yaan, yaan yang osipa ra mayo.”

²⁴Wakaw yoman nilan tawagun yang otaw na yagakadyaw sang kanaan kabotaan, aw paglaonga nilan, “Yang Dios yang pasalamati tungud sang yamapagguna kanmo, buku ni Jesus yang apasalamatan mo kay yatigam kami na yaan makasasara.” ²⁵Yimibak yaan, laong, “Wa ak akatigam daw makasasara yaan daw nana, awgaid yaan gaid yang kyakatigaman ko na nangaon ako bota, kayan adoon magkita da ako.” ²⁶Laong nilan kanaan, “Nanang yiimonaan kanmo? Yoonnono naan yang pagpakadyaw sang kanmo mata?” ²⁷Laong naan na yimibak kanilan, “Pyaglaong da ko kamayo, toyo wa kamo otoo. Kayan nanga gosto mayo na oman maningug saan? Nanga, gosto mayo arag na amaimo kanaan manga inindo?” ²⁸Yoodyat yaan nang manga Pariseo, laong, “Ikaw yang kanaan inindo, awgaid kami, yang pyangagdan nami yang kang Moises pagindo. ²⁹Kay yatigam kami na yapagbaraw yang Dios kang Moises, awgaid bain saan na otaw, wa kami akatigam daw wain yaan sikun.” ³⁰Yimibak yang otaw na yagakadyaw sang kanaan kabotaan, laong, “Makaburungburung yang pyagalaong mayo. Wa kamo otoo na yaan sikun sang Dios, awgaid yakapagkadyaw yaan sang kanak mata na bota. ³¹Yatigam kita kariko na di magtabang yang Dios sang otaw na makasasara, awgaid yang otaw na yisimba sang Dios aw pangagad sang sogo nang Dios, yaan na otaw yang pyagatabangan nang Dios. ³²Dungan nang donya yakabutang wa pay dyudungug na otaw na yakapagkadyaw sang mata nang sangka otaw na bota anay da pagkawtaw. ³³Aw buku nang sikun sang Dios si Jesus, dili yaan makapagkadyaw sang kabotaan nang otaw.” ³⁴Laong nang manga pangoro nang Judio, “Yamawtaw kaw na anay da makasasara, kayan adoon yagadumdum kaw na ma-

gaindo kanami na matigam.” Pagkatapos nilan maglaong sini, bigawun nilan yaan disang pagtitiponan, na di da yaan makaslud disaan.

Yang Wa Akatigam kay Maynang Manga Bota

³⁵Yudungug si Jesus na bibigaw nang manga Pariseo yang otaw na yagakadyaw sang kanaan kabotaan. Pyagakita yaan ni Jesus, kayan pyaglaongan, “Tinuud agaw na yotoo kaw sang gyugual nang Anak nang otaw?” ³⁶Yimibak yaan, laong, “Paglaongan kanak daw sini yaan na otaw kay motoo ako kanaan.” ³⁷Laong ni Jesus kanaan, “Kimita da kaw kanaan. Yaan na otaw yaning yapagbaraw kanmo adoon. Ako yaan.” ³⁸Laong nang otaw na yagakadyaw sang kanaan kabotaan, “Ginoo, yotoo ako kanmo.” Kayan lyomood yaan aw simbaa naan si Jesus.

³⁹Laong ni Jesus, “Yakani ak sang donya antak katigaman yang yotoo aw yang wa otoo, na yang manga otaw na wa akatigam kay maynang manga bota, matigam da. Kayan yang manga otaw na yagalaong na matigam maka-gaon da nang bota kay di matigam.” ⁴⁰Yang manga Pariseo na asang said ni Jesus yudungug sining pyagalaong ni Jesus, kayan yaglaong silan kang Jesus, “Nanang buut mo pasabot, asta kami arag maynang bota?” ⁴¹Yimibak si Jesus, laong, “Aw yakagaon pa kamo nang bota na wa akatigam di kamo amasusul sang kamayo sara. Awgaid kay yagalaong kamo na matigam kamo, na buku kamo nang maynang bota, wakaw di kamo makagawas sang silot kamayo tungud sang kamayo sara.”

Yang Samingay bain sang Toril nang manga Karnero

10 Laong ni Jesus na yagaindo kani-lan, “Pagalaong ko kamayo yang

tinuud, na yang otaw na marasak sang toril nang karnero na di amagi sang pilwangan, awgaid magapanik nang toril antak yaan makarasak, yaan na otaw torisan, ²awgaid yang otaw na marasak sang toril na yaan yang agiin naan yang pilwangan, yaan na otaw yang tinuud na magbantayay sang karnero. ³Yowangan kanaan nang bantay yang pilwangan nang toril antak yaan makarasak. Yaningug yang manga karnero kay yikilara sang kanaan tingug. Tyatawag naan yang manga karnero na pyangingaranan naan aw daraa naan silan aglogwa. ⁴Pagkatapos naan parogwaun yang kanaan manga karnero, magona yaan, kayan gimiyod kanaan yang manga karnero kay yikilara sang kanaan tingug. ⁵Dili silan migiyod sang kadaygan na otaw, sana adaraganan yaan nilan, kay wa silan ikilara sang kanaan tingug.”

⁶Yani yang pananglitan ni Jesus kanilan, toyo wa nilan akadaragi yang pyagalaong ni Jesus kanilan.

Si Jesus yang Madyaw na Magbantayay

⁷Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na ako yang gyugual nang pilwangan na agiyanan nang manga otaw na maynang manga karnero. ⁸Kariko nang yamaona kanak domatung maynang manga kawatan aw torisan kay buku silan tinuud na magbantayay na syosogo nang Dios. Wakaw wa silan paninggi nang kanak manga karnero. ⁹Kay ako yang gyugual nang pilwangan, wakaw yang manga otaw na makani kanak orowasun ko sang kanilan sara kayan tyagapan ko, makagaon silan nang karnero na sumlud gomwa na manamsam. ¹⁰Yang kawatan magaid komakon asang toril na mangawat, magapatay aw pagsapad sang manga karnero,

awgaid ako, yakani ako antak matag kanilan nang kinaboi na way tatamanan antak silan laban maguma.

¹¹“Ako yang madyaw na magbantayay sang manga karnero, wakaw magapakamatay ako tungud sang kanak manga karnero antak silan marowas. ¹²Yang otaw na yagaid bayadan sang kanaan pagbantay sang manga karnero madaraganan aw kimita sang yaras na ido. Adaraganan naan yang manga karnero kay buku nang kanaan tyoonan karnero. Kayan lyomanan nang yaras na ido yang manga karnero kayan yanagsarimbura. ¹³Adaraganan naan yang manga karnero kay yagaid yaan bayadan sang kanaan pagbantay, di yaan amawili sang manga karnero. ¹⁴Ako yang madyaw na magbantayay sang kanak manga karnero. Yatigam ako sang kanak manga karnero, yang kanak manga karnero yatigam arag kanak. ¹⁵Magonawa saan, yang kanak Ama yatigam kanak, ako na Anak yatigam sang kanak Ama. Magapakamatay ako tungud sang manga otaw na maynang kanak manga karnero. ¹⁶Aon kanak manga karnero na wara disini na toril, kinaanglan odogpo ko silan sang dadaan kanak manga karnero antak sang ka panun silan, kayan sayda yang magbantayay kanilan. Maningug silan kanak aw dumungug sang kanak tingug.

¹⁷“Kyakarugunan ako nang kanak Ama kay magapakamatay ako kayan magaboi ak oman. ¹⁸Way makaimo magpatay kanak, toyo gosto ko na magapakamatay tungud sang manga otaw. Maimo ak magpakamatay, kayan maimo ak magboi oman, kay yaan yang pyapaimo kanak nang kanak Ama na Dios.”

¹⁹Yanagkasompaki yang manga Judio tungud sining pyagalaong ni Jesus. ²⁰Madaig yang yagalaong, “Aon yagabaya kanaan na mangkaraat na espirito. Nanga yaningug kamo saang mu-

nung?”²¹ Laong nang kadaygan, “Buku nang maynaan yang babarawun nang otaw na aon yagabaya na mangkaraat na espirito. Aw yaan yang yagabaya kanaan yang mangkaraat na espirito di yaan makapagkadyaw sang mata nang bota.”

Wa Otoo yang Manga Judio sang Pyagalaong ni Jesus

²²Pista ngaon nang manga Judio ag Jerusalem bain sang kanilan pagkanamput sang templo nang Dios. Yakatoran nang amiyang yaan na pista.²³ Yakadto si Jesus sang templo aw pagpanawpanaw asang balkon nang templo na pyagangaranan nang balkon ni Solomon.²⁴ Kayan yanaglibot kanaan yang manga pangoro nang manga Judio aw paglaong, “Nanga wa pa mo kanami pagalaongan daw sini kaw? Aw ikaw si Kristo na syosogo nang Dios na magaari, paglaongan kanami antak kami matigam.”²⁵ Yimibak si Jesus, laong, “Pyaglaong da ko kamayo toyo wa kamo otoo. Yang pyapaimo kanak nang kanak Ama inimo da ko. Matigam da kamo kanak daw sini ako pinaagi sini na manga imo.²⁶ Awgaid wa kamo otoo kay buku kamo nang kanak manga karnero.²⁷ Aw kanak pa kamo manga karnero motoo kamo kanak, kay yang kanak manga karnero yigiyod kanak pagdungug sang tingug ko. Yatigam ako kanilan.²⁸ Yatagan ko silan nang kinaboi na way kataposan, kayan di da silan isilotan nang silot na way kataposan. Way makaagaw kanilan sikun digkanak.²⁹ Kay yang kanak Ama labaw sang kariko, wakaw kariko nilan na yaatag kanak nang kanak Ama di amaagaw nang maski sini kay yang kanak Ama yang yatagap kanilan.³⁰ Ako aw yang kanak Ama sayda kami.”

³¹Pagdungug nang manga Judio saan, moti silan nang bato na odonag kang Jesus.³² Laong ni Jesus kanilan, “Pya-

pakita ko kamayo yang madaig na manga mangkadyaw na manga imo na pyapaimo kanak nang kanak Ama na Dios, kayan nanang pono na odonagun mayo ako nang bato?”³³ Laong nang manga Judio, “Buku nang madyaw na manga imo mo yang kyakaonowan na odonagun kaw nami nang bato, awgaid tungud sang pyagalaong mo, na ikaw yapagonawa sang Dios, sari otaw kaw na mayn nami. Yaan yang dakora na sara mo.”³⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Aon syosolat asang kamayo libro nang balaod na yang Dios yagalaong sang kamayo manga pangoro kadini na silan arag maynang dios.³⁵ Yang pyagalaong nang Dios na syosolat laban di amaparin maski kano. Yagalaong yang Dios na maynang dios ngaong manga otaw na syosogo naan kadini.³⁶ Kayan adoon nanga yagalaong kamo na yakasara ako sang Dios kay yagalaong ako na ako Anak nang Dios, na ako man yang pinili nang Dios na kanak Ama na yagasogo kanak ani sang donya?³⁷ Aw buku nang sogo nang kanak Ama yang yimmo ko, ayaw kamo magtoo kanak.³⁸ Awgaid aw di kamo tomoo kanak, yaan yang toowi mayo yang yimmo ko, kay yang yimmo ko pagbuut nang kanak Ama, kayan disaan akatigaman mayo na aani inagad ko yang kanak Ama, kayan ako iyan inagad nang kanak Ama.”

³⁹Kayan yoman garo panagdakupun nang manga Judio si Jesus, toyo wa silan makaimo kay yimikyas si Jesus.

⁴⁰Yoman si Jesus komadto dipag nang tobig na Jordan adto sang tagna pagbawtismowan ni Juan. Yadagawdagaw yaan maguya disaan.⁴¹ Madaig yang yakadto kanaan na manga otaw. Yanagkabarawbaraw disaan yang manga otaw, laong, “Si Juan way yimmo na milagro, awgaid kariko nang pyagalaong ni Juan bain kang Jesus tinuud, podu

yamapagguna.” ⁴²Madaig yang yotoo kang Jesus disaan.

Yang Pagkamatay ni Lasaro

11 Aon maglomom na yagauya ag Betania, si Maria aw si Marta aw si Lasaro. ²Yaan na Maria yang yagabobo sang maballo na lana asang siki ni Jesus kayan gyarisan naan nang kanaan logay. Yamasakit si Lasaro. ³Kayan yagsogo si Maria aw si Marta adto kang Jesus antak paglaongon si Jesus na yang kanaan amigo na si Lasaro yamasakit. ⁴Pagdungug ni Jesus na yamasakit si Lasaro, maglaong yaan, “Yaan na sakit di makamatay kang Lasaro, awgaid makabantog sang Dios, ako na Anak nang Dios abantogon tungud saan.”

⁵Laban karugunan ni Jesus yang maglomom si Marta aw si Maria aw si Lasaro. ⁶Awgaid yagapabilin si Jesus surud nang dowang allaw disang banwa na kyakadtowan naan nang pagdungug naan na yamasakit si Lasaro. ⁷Paglabay nang dowang allaw maglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Bay da makadto kita oman Judea.” ⁸Laong kanaan nang manga inindo naan, “Ginoo, baya pa na panagdonagun kaw garo adto nang bato nang manga pangoro nang manga Judio antak kaw matay, kayan adoon, nanga oman da kita komadto?” ⁹Yagasambingay si Jesus antak katigaman na buku pa nang allaw na akamatay naan kay wa pa naan akatapos imowa yang gosto nang Dios na imoon naan. Laong ni Jesus, “Samporo aw dowang na ka oras nang suga similit nang sang allaw. Yang otaw na mapanaw nang allaw di amarogso kay kikita naan yang agiin naan. ¹⁰Awgaid yang otaw na mapanaw nang gabi amarogso kay di naan ikitaun yang agiin naan kay mangitngit aw gabi.” ¹¹Kayan yagpadayon si Jesus maglaong, “Yang kanatu amigo na si Lasaro yatorog adoon. Akad-

towan ta yaan, opokawun ko.” ¹²Laong nang kanaan manga inindo, “Madyaw aw yakatorog yaan kay magakadyaw yaan.” ¹³Yang buut pasabot ni Jesus na si Lasaro yamatay, awgaid dum-dum nilan na si Lasaro yagaid matorog. ¹⁴Wakaw tyoridan da silan ni Jesus paglaongon na si Lasaro yamatay. ¹⁵Awgaid laong naan sang kanaan manga inindo, “Yagauma ako na wara ako adto nang pagkamatay naan, kay aon imoon ko antak kamo tomoo kanak. Awgaid adoon, bay da kamo, akadtowan ta yaan.” ¹⁶Si Tomas na pyanganganan nang mara yagalaong sang arag silan nang manga inindo, “Bay da kamo, amagad kita sang kanatu Ginoo, mapagonong kita kanaan matay.”

Si Jesus yang Makaboi sang Patay, Yaan yang Yamatag nang Kinaboi

¹⁷Pagdatung ni Jesus ag Betania, gogodan yaan na opat na allaw ni Lasaro asang gikub na byubutangan sang kanaan lawas. ¹⁸Aon manga torong ka kilometro yang kaawat nang Betania ag Jerusalem. Buku abay nang maawat, ¹⁹wakaw madaig na manga Judio ag Jerusalem yang yakaon disaan na yagalibad kang Marta aw si Maria na yagaurug sang kanilan lomon na yamatay.

²⁰Pagdungug ni Marta na yagpada-datung da si Jesus, manaw yaan, yosongon kang Jesus. Si Maria aadto ra baray, yamaabilin. ²¹Laong ni Marta kang Jesus, “Aw aani pa kaw, kay Ginoo, nang pagkasakit nang kanak lomon di yaan amatay. ²²Maski adoon, yatigam ako na maski nanang ayoon mo sang Dios aatag naan kanmo.” ²³Yimibak si Jesus, laong, “Magaboi oman yang lomon mo.” ²⁴Laong ni Marta, “Yatigam ako na magaboi yaan oman nang maori na allaw, nang pagpangboi sang manga patay.” ²⁵Laong ni Jesus kanaan, “Ako yang magboboi sang manga patay, ako

yang yamatag sang otaw nang kinaboi, wakaw yang motoo kanak, maski amatay amaboi yaan oman. ²⁶Maski yaning manga otaw adoon na manga boi, aw tomoo silan kanak atagan ko silan nang kinaboi na way kataposan. Yotoo kaw sining pyagalaong ko?" ²⁷Yimibak yaan, laong, "Uu, kay Ginoo, yotoo ako na ikaw si Kristo na Anak nang Dios na pyagalaong naan na osogoon naan ani sang donya."

Yagadaraw si Jesus

²⁸Pagkatapos ni Marta mapagbaraw kang Jesus mori yaan aw paglaonga naan si Maria nang silanay da, laong naan, "Aani si Jesus, pyapatawag kaw naan." ²⁹Pagdungug ni Maria sining pyagalaong ni Marta, maparabay yaan mindug aw kadto kang Jesus, ³⁰kay wa pa si Jesus adatung sang paguya ni Maria, aadto pa yaan sang syosongonan kanaan ni Marta. ³¹Yang manga Judio na yagaribad kanilan yigiyod kang Maria kay dumdum nilan makadto si Maria sang gikub na byubutangan kang Lasaro aw pagdaraw kay yapakarisi yaan mindug aw pagadas panaw.

³²Pagdatung ni Maria agkang Jesus, lomood yaan asang atobangan ni Jesus, aw paglaong, "Aw ani pa kaw, kay Ginoo, nang pagkasakit nang kanami lomon di yaan amatay." ³³Pagkita ni Jesus kang Maria na yagadaraw aw yang manga inagad ni Maria na manga Judio na arag yagadaraw, giminawa yaan nang maaba, yamallaat yaan sang manga otaw na yamauruk tungud sang kamatayun. ³⁴Wakaw yagaosip yaan, laong, "Wain mayo si Lasaro ubutangan?" Yimibak silan, laong, "Abay da adi, kay Ginoo, aw tanawa." ³⁵Yagadaraw si Jesus. ³⁶Laong nang manga Judio, "Tanawa mayo, laban naan karunungan si Lasaro." ³⁷Awgaid aon manga Judio na yagalaong, "Yakapagkadyaw

yaan sang mata nang bota, kayan nanga wa naan papagkadyawa si Lasaro antak di garo matay?"

Byoboi si Lasaro

³⁸Kayan giminawa yaan oman nang maaba na yamauruk, aw singadto yaan sang gikub na byubutangan kang Lasaro. Tyatampung nilan nang domaradarang na bato yang gikub. ³⁹Laong ni Jesus, "Kamanga mayo yang bato na pyagatampung sang gikub." Awgaid laong ni Marta na lomon nang yamatay, "Maro da yaan adoon, kay Ginoo, kay opat pa na allaw naan na yamatay." ⁴⁰Laong ni Jesus kanaan, "Bukung pyagalaong ko ikaw na aw tomoo kaw ikitaun mo yang imo na makabantog sang Dios?" ⁴¹Kayan kyamang nilan yang bato na pyagatampung sang gikub. Kayan yimingaro si Jesus aw paglaong, "Pyapasalamatan ko ikaw, kay Ama na Dios, kay pyagatoman mo yang pyagaayo ko kanmo. ⁴²Yatigam ako na pyagapaninggan mo yang pyagalaong ko kanmo, awgaid pyagalaong ko yani adoon kanmo antak yaning manga otaw na yilibot tomoo na tinuud agaw na syosogo mo ako ani sang donya." ⁴³Pagkatapos ni Jesus paglaong yaan, gagaan naan yang paglaong, "Lasaro, logwa adi." ⁴⁴Kayan lyomogwa si Lasaro na byubutuk yang buktun aw siki, pyopotos yang kanaan oro nang sapot. Laong ni Jesus sang manga otaw disaan, "Obadi mayo yaan aw papanawa."

Pyagabaatan na Apatayun si Jesus

(Mateo 26:1-5; Markos 14:1-2; Lukas 22:1-2)

⁴⁵Yang manga Judio na yamagad kang Maria yikita sini na imo. Wakaw madaig kanilan yang yotoo kang Jesus. ⁴⁶Awgaid aon manga kainagadan nilan na yakadto sang manga Pariseo aw gogoda kanilan yang imo ni Je-

sus. ⁴⁷ Kayan yanagkatipon disang templo yang manga Pariseo aw yang manga pangoro na magampoway aw yang kadaygan na manga pangoro nang Judio, aw paglaong silan, “Way amaimo ta na yosopak kang Jesus, kay madaig yang yamaimo naan na milagro. ⁴⁸ Aw pabayaon ta yaan saan na imo, madaig yang motoo kanaan, kayan pagdungug nang taga Roma saan, kaniyan kita nilan kay makadumdum silan na di da kita mangagad kanilan, yaan yang pangagdan da si Jesus, kayan syapadan nilan yang kanatu templo aw yang kanatu banwa.” ⁴⁹ Awgaid isa kanilan, yang labaw na magampoway ninyan na toig na si Kaipas yagalaong, “Way kyakatag-tagaan mayo. ⁵⁰ Wa kamo akatigam na yaan yang madyaw kamayo yang apatayun yang sangka otaw tungud sang manga otaw, madyaw pa yaan sang magakabos yang kawtawan disang kanatu banwa.” ⁵¹ Yaning pyagalaong ni Kaipas wa magasikun sang kanaan tyoonan dum dum. Awgaid sikun sang Dios, kay yaan yang labaw na magampoway wakaw pyapaglaong yaan nang Dios na si Jesus amatay antak di magkabos yang manga otaw na manga Judio. ⁵² Buku gaid nang manga Judio yang akamatay ni Jesus, awgaid antak arag yang kariko nang kamanganakan nang Dios na yakarimpud sang banwa maimo isa na maynang sang ka lawas da silan pinaagi sang pagtoo kang Jesus. ⁵³ Ninyan na allaw pyanagkabarawan da nilan daw onnoon nilan pagpatay kang Jesus. ⁵⁴ Wakaw wa da si Jesus mapakita ag Judea ninyan na timpo. Adto ra yaan Epraim na masaid sang banwa na way maguya. Yadagawdagaw yaan aw yang kanaan manga inindo maguya disaan.

⁵⁵ Agput da yang pista nang manga Judio, pista na pyanganganan nang Paglabay. Madaig na manga otaw yang yakadto Jerusalem sikun sang kaday-

gan na banwa. Yakadto silan antak magtoman sang yamabatanan nilan na paglinis sang kanilan lawas na misimba nang allaw nang pista. ⁵⁶ Yagaanap kang Jesus yang madaig na manga otaw na yanagkatipon disang templo. Yanaginosipay silan, laong, “Nanang dum dum mo, matambong si Jesus sang pista daw dili?” ⁵⁷ Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga Pariseo yagalaong sang manga otaw na maski sining mikita kang Jesus mapakatigam kanilan kay panagdakupun nilan yaan.

Yaaplasan si Jesus nang Maballo na Lana ag Betania

(Mateo 26:6-13; Markos 14:3-9)

12 Unum koman na allaw kayan pa dyomatung yang pista na pyanganganan nang Paglabay. Aadto si Jesus Betania, asang paguya ni Lasaro, ngaong otaw na yamatay kayan byoi oman ni Jesus. ² Pyapagiyambong nilan disaan si Jesus. Si Marta yang yamutang sang kanilan pagkaan disang lamesa. Si Lasaro arag yudungan kang Jesus komaan disang lamesa. ³ Si Maria yakamang sang maal na maballo na lana na pyanganganan nang nardo, na aon manga tunga sang litro, kayan yaplas naan sang siki ni Jesus aw garisi naan nang kanaan logay. Yamarimpud yang surud nang baray nang kaballo naan na lana. ⁴ Kayan yaglaong si Judas Iskariote na isa na inindo ni Jesus, yaan na matabang sang yapagkontara kang Jesus, laong, ⁵ “Yagaid masapad yang maballo na lana na kantidad nang torong gatos. Nanga wa naan yaan abarigyaan kayan pyangatag sang manga pobre yang bayad saan?” ⁶ Wara sang dum dum ni Judas yang manga pobre, pyagalaong yani naan tungud sang kanaan karimbong, kay pyagakawat naan yang sapi nang manga inindo ni Jesus na asang kanilan lasakanan kay yaan yang

magdadara sang lasakanan nang kanilan sapi. ⁷Awgaid pagibak ni Jesus maglaong, “Pabayai si Maria, kay yang yiimo naan kanak pagpangandam sang allaw na amatay ako. ⁸Yang manga pobre na manga otaw iyan da inagad mayo, makatabang kamo kanilan maski kano. Awgaid ako dili da madogay ani kamayo.”

Pyagabaatan na Apatayun si Lasaro

⁹Yudungug yang madaig na manga Judio na si Jesus aadto Betania, wakaw yakadto silan. Buku gaid ni Jesus yang atanawun nilan adto, awgaid gosto arag nilan na matanaw kang Lasaro na yamatay kayan byoi oman ni Jesus. ¹⁰Wakaw arag pyagabaatan nang manga pangoro na magampoway na apatayun si Lasaro, ¹¹kay madaig na manga Judio yang wa da aasip kanilan, kay tyomoo ra silan kang Jesus tungud sang pagboi ni Jesus kang Lasaro.

Yang Yamabantog na Pagkadto ni Jesus Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Markos 11:1-11; Lukas 19:28-40)

¹²Pagkaallow, madaig na manga otaw yang yatambong sang pista ag Jerusalem na yudungug na makaon si Jesus asang pista. ¹³Wakaw yangamang silan nang daonan na manga sanga nang kaoykaoy aw songona nilan si Jesus, gyagagaan nilan yang paglaong, “Bantogan yang Dios. Pyanalanginan nang Dios yaning syosogo naan ani na ari natu na manga Judio.” ¹⁴Yakatara si Jesus sang nati nang asno kayan syakayan naan. Yamapagguna yaan antak matoman yang pyagalaong nang Dios kadini na syosolat, laong, ¹⁵“Ayaw kamo magkalluk na taga Jerusalem, kay madatung da yang kamayo ari na yagasakay sang nati nang asno, matabang yaan kamayo.” ¹⁶Yang manga inindo ni Jesus wa makadarag

nang tigmad sining pyagalaong nang Dios kadini na syosolat. Awgaid pagbarik ni Jesus aglangit, kyanamputan da nilan na yani syosolat bain kanaan kayan yatoman agkanaan.

¹⁷⁻¹⁸Ngaong manga otaw na yagatanaw sang pagboi ni Jesus kang Lasaro aw paglogwa ni Lasaro disang gikub, silan yang yagagogod sang kadaygan na manga otaw bain saan na imo ni Jesus. Wakaw syosongon yaan nang madaig na manga otaw. ¹⁹Kayan yaglaong yang manga Pariseo sang isaisa kanilan, “Tanawa mayo, wa day amaimo ta, kay kariko nang otaw syomonod da kanaan.”

Yang Buku nang Judio na Gosto Mapagkita kang Jesus

²⁰Madaig yang buku nang manga Judio na yakadto Jerusalem, yatambong sang pista nang manga Judio. ²¹Yodorod silan kang Pelipe na taga Betsaida, yang Betsaida sakop nang Galilea, laong nilan kang Pelipe, “Gosto nami, kay lagi, na mapagkita kang Jesus.” ²²Kayan kyomadto si Pelipe kang Andres aw pagagad silan dowag agkang Jesus aw paglaonga nilan si Jesus na aon manga otaw na mapagkita kanaan. ²³Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Dyomatung da yang oras na ako na gyugual nang Anak nang otaw abantogon da. ²⁴Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na ako maynang bini na aw di lusuk sang lopa dili magakadaig. Awgaid aw lusuk sang lopa magakadaig da yaan kay amabot da. Maynaku, kay aw amatay ako, madaig yang akaaronan nang bago na kinaboi na sikun kanak. ²⁵Yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na way

kataposan. ²⁶ Yang otaw na gusto mapasogo kanak kinaanglan na mosonod kanak. Maski diin ak komadto dato arag yaan. Abantogon nang kanak Ama na Dios yang otaw na yagatoman sang kanak sogo.”

Pyagalaong ni Jesus kanilan na Apatayun yaan

²⁷ Kayan yaglaong si Jesus, “Yamaundug ak laban adoon. Nanang pagalaong ko na magaampo sang Dios na kanak Ama? Yagadumdum ako na magalaong ako sang kanak Ama antak ak lowasun naan sining kanak karisud. Awgaid dili ak magaimo saan, kay yaan yang kyakaniyan ko yang magatigkul sang karisud.” ²⁸ Kayan yagampo si Jesus, laong, “Dios na kanak Ama, imowa yang makabantog sang kanmo aran.” Pagkatapos ni Jesus magampo, maglaong yang Dios aglangit, “Inimo da ko yang makabantog kanak pinaagi sang manga milagro na yiimo mo, awgaid oman pa ko imoon yang makabantog kanak pinaagi sang masapit na imoon mo.”

²⁹ Dumdum nang manga otaw disaan linti na yagadadanug yang tingug na dyudungug nilan, awgaid laong nang kadaygan, “Yang tagalangit na sogwanun nang Dios yapagbaraw kanaan.” ³⁰ Awgaid laong ni Jesus kanilan, “Pyapadungug yaan na tingug antak kamo matigam na yudungug kanak yang kanak Ama na Dios. ³¹ Adoon yang pagpono pagokom sang kawtawan disang donya, adaugun da adoon si Satanas na yagabuutbuut disining donya. ³² Ako na gyugual nang Anak nang otaw, aw matapos da ak karabowan asang koros kayan linindug, apakadiin ko kanak yang manga otaw, motoo silan kanak.” ³³ Pyagalaong yani ni Jesus antak matigam yang manga otaw sang akaagiyan naan na kamatayun. ³⁴ Awgaid laong nang manga otaw na yimibak kanaan, “Yang pya-

galaong nang magindoway sang balaod na dyudungug nami yagalaong na yang pinili nang Dios na si Kristo dili amatay. Kayan onnoon pagkaimo nining pyagalaong mo, na yang gyugual nang Anak nang otaw akarabowan asang koros kayan linindug? Sini yaning gyugual nang Anak nang otaw?” ³⁵ Laong ni Jesus na yimibak, “Yaan yang gyugual nang allag na aani pa inagad mayo nang dagawdagaw na yakaallad sang dumdum mayo. Wakaw kaba aani pa inagad mayo yang gyugual nang allag pangagdi mayo yang pagindo naan antak di kamo datungan nang timpo na wa day amaimo mayo kay mayn da nang gabi na mangitngit, kay yang otaw na mapanaw asang kangitngitan di matigam daw wain yaan magapadurug. ³⁶ Wakaw too kamo sang gyugual nang allag kaba aani pa yaan inagad mayo antak kamo makagaon kanaan.” Pagkatapos ni Jesus maglaong sini, panawan naan silan, way yatigam sang akadtowan naan.

Wa Otoo yang Manga Judio kang Jesus

³⁷ Maski madaig yang yiimo ni Jesus na manga milagro na kikita nilan, wa silan otoo kanaan, ³⁸ antak matoman yang syosolat na pyagalaong nang propeta na si Isaias, laong, “Kay Ginoo, way yotoo sang pyagalaong nami, wa silan akatagtaga maski kikita nilan yang gaom nang Dios.” ³⁹ Wakaw wa silan makatoo kay matungtung yang pyagalaong ni Isaias, laong, ⁴⁰ “Pagbuut nang Dios na yakagaon silan nang bota, antak di silan kimita. Pagbuut naan na mabagsug yang manga oro nilan antak di silan makadarag. Kayan di silan magabarik agkanak na orowasun ko.” ⁴¹ Yaan yang pyagalaong ni Isaias kay kikita naan yang kabantog ni Kristo.

⁴² Maski maynaan yang pyagalaong ni Isaias, madaig yang manga pangoro

nang Judio na yotoo kang Jesus, toyo wa silan mapakatigam kay yamalluk silan nang manga Pariseo daw di da silan parasakun sang pagtitiponan nang manga Judio. ⁴³Kay yaan yang gosto nilan yang abantogon silan nang arag silan otaw, kay labaw nilan yang pagbantog nang otaw sang pagbantog nang Dios.

Yang Sorit ni Jesus yang Magaokom

⁴⁴Kayan gyagaan ni Jesus yang paglaong, “Yang motoo kanak, buku ko gaid yang tyotoowan naan, awgaid asta yang yagasogo kanak arag naan tyotoowan. ⁴⁵Yang yikita kanak maynang kimita da sang kanak Ama na yagasogo kanak ani. ⁴⁶Yakani ako na gyugual nang allag asang donya, na yang kariko nang motoo kanak makagaon nang otaw na wa da magauya disang kangitngitan. ⁴⁷Yang wa mangagad na yudungug sang kanak pyagalaong, buku ko yang magaokom na isilotan yaan, kay buku nang pagokom sang otaw disang donya yang kyakaniyan ko, awgaid yakani ako na magalawas kanilan antak di silan silotan nang silot na way kataposan. ⁴⁸Yang masarikway kanak, na di motoo sang pyagalaong ko, aon magaokom kanaan. Yang sorit na yorogwa sang kanak baba yang magaokom kanaan na isilotan yaan pagdatung nang allaw na pagasilot da kanaan. ⁴⁹Kay yang sorit na yorogwa sang kanak baba pagbuut nang kanak Ama na yagasogo kanak, buku nang kanak tyoonan pagbuut. ⁵⁰Yatigam ako na yang sogo nang kanak Ama makapagkadyawan kamayo kay makaboi kamayo nang way kataposan. Wakaw pyagalaong ko sang manga otaw yang kariko nang pyagalaong naan kanak.”

Yogasan ni Jesus yang Siki nang Kanaan Manga Inindo

13 Agput da yang pista nang manga Judio na pyagangaranan nang pista nang Paglabay. Gaiyambong si Jesus aw yang kanaan manga inindo. Yatigam si Jesus na dyomatung da yang allaw na mapanaw da yaan disining donya, magabarik da yaan adto sang kanaan Ama aglangit. Disinyan apakita naan na pollayon marugun yaan sang kanaan manga otaw na yangagad kanaan disining donya. Way tatamanan nang karugun naan kanilan.

²⁻³Tapos da butang ni Satanas sang dumdum ni Judas Iskariote na anak ni Simon yang imoon ni Judas na matabang sang yapagkontara kang Jesus. Yatigam si Jesus na yatagan da yaan nang kanaan Ama nang kariko nang gaom, yatigam yaan arag na sikun yaan sang Dios kayan adoon magabarik da yaan adto sang Dios. ⁴Wakaw yimindug yaan disang kananan aw lobasa naan yang yakababaw na dagom naan aw kamang yaan sang towalya aw urunan sang awak naan. ⁵Kayan lyasakan naan nang tobig yang paranggana aw ogasi naan yang siki nang kanaan manga inindo aw garisi naan nang towalya na pyangurun naan. ⁶Pagdorod naan kang Simon Pedro, maglaong si Pedro, “Nanga ogasan mo arag, kay Ginoo, yang kanak siki?” ⁷Laong ni Jesus na yimibak, “Wara kaw adoon akatigam sining yiimo ko, awgaid akatigaman mo yani mallaw.” ⁸Laong ni Pedro, “Laban sa dili ko ikaw papagogasun sang kanak siki.” Laong ni Jesus kanaan, “Way labut mo kanak aw di mo ako papagogasun.” ⁹Kayan yomoyon si Pedro, laong, “Aw mayna, kay Ginoo, buku gaid nang siki ko yang ogasi awgaid asta yang tollo ko aw yang oro ko arag ogasi.” ¹⁰Laong ni Jesus kanaan, “Yang otaw na yakapag-

sogbo ra, marinis da, wa day kinaanglan na mangogas pa sang lawas, yaan koman yang ogasan yang siki. Yotoo kamo kanak, wakaw mayn kamo nang yag-sogbo ra, marinis da. Toyo isa kamayo yang buku.”¹¹ Anay da yatigam si Jesus daw sini yang matabang sang yapagkontara kanaan antak yaan dakupun, wakaw yagalaong yaan, “Isa kamayo yang buku nang marinis.”

¹²Pagkatapos ni Jesus magogas sang kanilan siki mandagom yaan oman sang dagom na lyorobas naan aw pagbarik sang pyagaingkodan naan disang kanan, kayan yaglaong yaan, “Yatigam kamo sining yiimo ko kamayo?”¹³ Gyugual mayo ako nang Magindoway aw Ginoo, osto yang pyagalaong mayo, kay ako sa agaw yaan.¹⁴ Maski ako yang kamayo Ginoo aw magindoway, yagaogas ak sang kamayo siki, wakaw panaginogasy kamo sang kamayo siki.¹⁵ Yiimo ko yani kamayo antak mayo paggaonan.¹⁶ Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na way allang na marabaw sang kanaan tagallang, maynaan arag yang syosogo di marabaw sang yagasogo kanaan.¹⁷ Adoon yatigam da kamo sining pyagalaong ko kamayo, na kinaanglan na ako yang pagasilingan mayo. Laban kamo magauma aw tomanun mayo yaning pyagalaong ko.

¹⁸“Toyo buku nang kariko mayo yang pyagalaong ko, kay yatigam ako sang dumtum nang kanak pinili. Kinaanglan na amatoman yang syosolat nang propeta na yagalaong, ‘Yang otaw na pyagapakaan ko matabang sang yapagkontara kanak.’¹⁹ Pyapataan ko paglaong yani kamayo antak aw mapaguna da yani motoo kamo na ako sa agaw si Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya.²⁰ Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na yang otaw na motoo sang maski sini na osogoon ko, yotoo

yaan kanak. Yang yotoo kanak, yotoo arag sang yagasogo kanak.”

**Pyagalaong ni Jesus sang Kanaan
Manga Inindo na Isa Kanilan yang
Matabang sang Yapagkontara Kanaan**

*(Mateo 26:20-25; Markos
14:17-21; Lukas 22:21-23)*

²¹Yamaundug si Jesus pagkatapos naan maglaong sini, kayan yaglaong yaan kanilan, “Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na isa kamayo yang matabang sang yapagkontara kanak.”

²²Yakapagtinanaway yang manga inindo naan na wa akatigam daw sini yang pyagalaong naan.²³ Yang isa na inindo na karugunan ni Jesus yagaingkod asang said ni Jesus.

²⁴Sisinyasan yaan ni Simon Pedro aw paglaonga, “Osipa yaan daw sini yang pyagalaong naan.”

²⁵Kayan yumusun agkang Jesus yaan na inindo aw paglaong, “Sini yang pyagalaong mo, kay Ginoo?”²⁶ Yimibak si Jesus, laong, “Yang atagan ko nining paan pagkatapos ko darit yaan yang pyagalaong ko na otaw.” Pagkatapos ni Jesus darit yang paan dool naan kang Judas na anak ni Simon Iskariote.

²⁷Kayan lyasakan si Judas ni Satanas. Pyagalaong yaan ni Jesus, “Pakalluga imowa yang imoon mo.”

²⁸Way yakadarag na manga inindo ni Jesus sining pyagalaong naan kang Judas.

²⁹Si Judas yang magdadara sang lasakanan nang kanilan sapi, wakaw aon manga inindo naan yakadumdum na dagaw yagasogo si Jesus kang Judas pagpamily sang kanilan kikinaanglan sang pista, yang kadaygan yakadumdum na dagaw yagasogo yaan kang Judas pagpangatag nang sapi adto sang manga pobre.³⁰ Yaparabay lomogwa si Judas pagkadawat naan sang paan na dyodool ni Jesus kanaan. Gabi ngaong paglogwa ni Judas.

Yang Bago na Sogo

³¹ Pagkariyos ni Judas, maglaong si Jesus, “Adoon amabantog da ako na gyugual nang Anak nang otaw, yang Dios arag amabantog tungud kanak. ³² Aw bantogon yang Dios tungud kanak, abantogon ako arag nang Dios, aparabayun naan imoon yang makabantog kanak. ³³ Kamo na manga inindo ko na yiisip ko na manga anak ko, di da ak madogay ani kamayo. Anapun mayo ako, awgaid oman ko paglaong kamayo adoon yang pyagalaong ko sang manga pangoro nang manga Judio, na di kamo makaimo komadto sang akadtowan ko. ³⁴ Pagalaong ko kamayo yang bago na sogo, na kinaanglan magasikarugun kamo sang isaisa kamayo, maynang pagkarugun ko kamayo. ³⁵ Matigam yang manga otaw na kamo manga inindo ko aw magsikarugun kamo sang isaisa kamayo.”

Pyapakatigam ni Jesus na Magalaong si Pedro na wa yaan Ikilara kang Jesus

(*Mateo 26:31-35; Markos 14:27-31; Lukas 22:31-34*)

³⁶ Laong ni Simon Pedro, “Wain yang pyagalaong mo, kay Ginoo, na akadtowan mo?” Yimibak si Jesus, laong, “Di kamo makasonod kanak adoon adto sang akadtowan ko, awgaid pagkadogaydogay makasonod da kamo kanak.” ³⁷ Laong ni Pedro kanaan, “Nanga di ak makaimo adoon somonod kanmo, kay Ginoo? Andam ako maski apatayun tungud kanmo.” ³⁸ Yimibak si Jesus, laong, “Tinuud agaw na andam kaw maski patayun kaw tungud kanak? Pagalaong ko kanmo yang tinuud, na di pa yang manok magatagaok magalaong da kaw nang makatlo na paglaong mo na wa

kaw kanak ikilara.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pedro.

Si Jesus yang Agiyanan Adto sang Ama na Dios

14 Kayan yagindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw kamo magkaundug, sarig kamo sang Dios, sarig kamo arag kanak. ² Asang paguya nang kanak Ama madaig yang uyaanan. Makadto ako, magaadam ako sang pagauyaan mayo. Di ko yani pagalaong kamayo aw buku yani nang tinuud. ³ Pagkatapos ko magandam sang pagauyaan mayo makani ako oman, akamangun ko kamo antak kamo arag maguya disang paguya ko. ⁴ Makanotol da kamo sang daran adto sang akadtowan ko.” ⁵ Laong ni Tomas, “Wa kami akatigam, kay Ginoo, daw diin kaw komadto, wakaw wa kami akatigam sang daran.” ⁶ Laong ni Jesus na yimibak, “Ako yang gyugual nang daran, ako yang yagapakita sang kamatooran, ako yang yamatag nang kinaboi. Maski sini di makakadto sang kanak Ama aw di mona magi agkanak. ⁷ Aw yatigam kamo kanak, matigam kamo arag sang kanak Ama. Adoon yatigam da kamo kanaan, kay itong kimita da kamo kanaan tungud kanak.”

⁸ Yagalaong si Pelipe kanaan, “Ginoo, pakitaan kanami yang Ama, kay yaan yang kikinaanglan nami.” ⁹ Laong ni Jesus na yimibak, “Kadogay pa naku magpagadagad kamayo kayan wa pa kaw akatigam kanak, kay Pelipe? Yang yikita kanak itong kimita da sang kanak Ama. Kayan nanga yagalaong kaw, ‘Pakitaan kanami yang Ama?’ ¹⁰ Nanga, wa kaw otoo, kay Pelipe, na ako iyan inagad nang kanak Ama, kayan yang kanak Ama iyan inagad ko? Kariko nang pyagalaong ko kamayo buku nang sikun sang kanak tyoonan dum dum, awgaid sikun sang kanak Ama, kay yang kanak

Ama na iyan inagad ko yang yagasogo kanak pagimo sang kariko nang yiimo ko. ¹¹Toowi mayo ako, na ako iyan inagad nang kanak Ama, yang kanak Ama iyan inagad ko. Aw di kamo tomoo sining pyagalaong ko, toowi mayo ako tungud sang kikita mayo na imo ko. ¹²Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na yang motoo kanak magaimo arag sang yiimo ko. Sana dakora pa sini yang imoon naan, kay ako mabarik da adto sang kanak Ama. ¹³Kayan maski nanang ayoon mayo sang kanak Ama pinaagi sang kanak aran, aatag ko kamayo antak bantogon yang kanak Ama pinaagi sang imo ko na Anak naan. ¹⁴Aw mangayo kamo nang maski nana pinaagi sang kanak aran, atagan ko kamo.”

Pyagalaong ni Jesus na Apakaniin yang Balaan na Espirito

¹⁵Kayan yaglaong si Jesus, “Aw dakora mayo ako sang ginawa mayo, pangagdan mayo yang kanak manga sogo kamayo. ¹⁶Pangayoon ko sang kanak Ama antak pakaniin kamayo yang Balaan na Espirito na matabang kamayo nang way kataposan, na magaindo kamayo sang kamatooran. ¹⁷Yaning manga otaw na wa otoo kanak di makadawat sang Balaan na Espirito, kay di silan mikilara kanaan, di arag silan matigam kanaan. Awgaid kamo yatigam kanaan, kay inagad mayo yaan, iyan da yaan kamayo.

¹⁸“Apanawan ko kamo, toyo di ko kamo apabaya. Magabarik ako oman ani kamayo. ¹⁹Di da madogay na yang manga otaw disining donya na wa otoo kanak di da mikita kanak, awgaid kamo mikita kanak. Tungud kay kyakaaronan ako nang kinaboi na way kataposan, kamo arag akaaronan nang kinaboi na way kataposan. ²⁰Aw domatung da yang allaw nang pagboi ko kasikun matay, baya da matigam da kamo na ako iyan

inagad nang kanak Ama, na kamo iyan inagad ko, ako iyan inagad mayo.

²¹“Yang otaw na yatigam sang kanak manga sogo kayan yangagad, ako yang pyagadakora sang ginawa naan. Kayan aw ako yang pyagadakora sang ginawa naan akarugunan yaan nang kanak Ama. Akarugunan ko yaan arag, apakatigamun ko yaan na ako inagad naan.”

²²Laong ni Judas, buku ni Judas Iskariote, “Nanga kami gaid na manga totoo yang apakatigamun mo bain kanmo, dili yang kadaygan na manga otaw?”

²³Yimbak si Jesus, laong, “Aw ako yang pyagadakora sang ginawa nang otaw, pangagadan naan yang pyagaindo ko, akarugunan yaan nang kanak Ama. Ako aw yang kanak Ama makadto kanaan aw paguya agkanaan. ²⁴Aw buku ako nang dakora sang ginawa nang otaw dili naan pangagadan yang pyagaindo ko. Yang pyagaindo ko kamayo buku nang sikun sang kanak tyoonan dum dum, awgaid sikun sang kanak Ama na yagasogo kanak.

²⁵“Pyagalaong ko yani kamayo kaba aani pa ako inagad mayo. ²⁶Yang Balaan na Espirito na apakaniin nang kanak Ama tungud kanak matabang kamayo antak di kamo makaringaw sang kariko nang pyagalaong ko kamayo. Pagaindo naan kamayo yang kariko.

²⁷“Ibilin ko kamo na marinaw yang kamayo dum dum, kay yang karinaw nang kamayo dum dum na kanak pagbaya buku nang maynang karinaw na sikun sang pagbaya nang otaw. Ayaw kamo magkaundug, ayaw kamo magkalluk. ²⁸Yudungug kamo kanak na yagalaong kamayo na mapanaw da ako toyo magabarik ako oman ani kamayo. Aw ako yang pyagadakora sang ginawa mayo magauma kamo na makadto ako sang kanak Ama, kay labaw pa yaan kanak. ²⁹Pyapataan ko yani paglaong kamayo adoon antak kamo tomoo aw

mapagguna da yani kanak. ³⁰Di da akapainongayan mapagbaraw kamayo, kay bay domatung yang syosogo ni Satanas na pangoro nini na donya, toyo way gaom ni Satanas pagbuut kanak. ³¹Amapagguna yani kanak tungud sang kanak pagpangagad sang pyagasogo kanak nang kanak Ama, antak matigam yang manga otaw na dakora ko sang kanak dumdung yang kanak Ama.”

Pagkatapos ni Jesus maglaong sini, maglaong yaan, “Bay da kamo, mapanaw kita disini.”

Si Jesus yang Maynang Tanum na Paras

15 Kayan yabay magindo si Jesus na yagalaong, “Ako yang maynang tanum na paras, yang kanak Ama maynang magigwasay sang manga paras. ²Pyangotod naan yang kanak manga sanga na wa mamonga, kayan inigwasan naan yang manga sanga na yamonga antak magdogang yang kadaig nang bonga. ³Kamo yang maynang manga sanga na kyaigwasan da kay pyagaindo da ko kamo. ⁴Abay kamo pangagad kanak, ako oman, abay ko kamo agadagadan. Mayn kamo nang manga sanga na di makabonga aw masagpi da disang kanaan pono. Wakaw kinaanglan abay kamo somarig kanak antak kamo makaimo nang madyaw.

⁵“Ako yang maynang tanum na paras, kamo yang maynang manga sanga. Yang abay mangagad kanak, kayan yabay ko kamo agadagadan, yaan yang makaimo nang madaig na manga mangkadyaw nang Dios na manga imo, kay way amaimo mayo na madyaw nang Dios aw makarawat kamo kanak. ⁶Yang di magapadayon mangagad kanak asarabul maynang sanga na yootod sang kanaan pono kayan yarayud. Yang manga sanga na maynaan itiponon aw saraburan adto sang atoron antak masonog. ⁷Aw abay

kamo mangagad kanak, kayan yabay mayo toowan yang pyagalaong ko kamayo, aatag kamayo nang kanak Ama na Dios yang maski nana na ayoon mayo. ⁸Amabantog yang kanak Ama tungud sang madaig na manga imo mayo na madyaw naan, kayan tungud oman saang madyaw na manga imo mayo akatigaman nang manga otaw na kamo tinuud kanak manga inindo. ⁹Kyakarugunan ko kamo mayn ko na kyakarugunan nang kanak Ama, wakaw abay kamo pangagad kanak na yamarugun kamayo. ¹⁰Aw tomanun mayo yang kanak manga sogo kamayo, magapadayon yang kanak pagkarugun kamayo, mayn ko na yagatoman sang manga sogo nang kanak Ama, kayan yagpadayon yang pagkarugun naan kanak.

¹¹“Pyagalaong ko kamayo yani antak kadogangan yang kamayo paguma nang paguma ko tungud sang pagpangagad mayo sang kanak manga sogo kamayo, kayan yaguma kamo nang way tatamanan. ¹²Yani yang sogo ko kamayo, na kinaanglan managilugun kamo, mayn ko na yamarugun kamayo. ¹³Yang di arabawan na karugun nang sang ka otaw sang kanaan manga amigo ikitaun pinaagi sang pagtabang sang kanaan amigo maski amatay yaan tungud sang kanaan pagtabang. ¹⁴Kamo yang kanak manga amigo aw tomanun mayo yang pyagasogo ko kamayo. ¹⁵Wa da ko kamo pagangarani nang manga allang, kay yang allang wa akatigam daw nanang yinang nang kanaan tagallang, awgaid pyagangaranan ko kamo nang manga amigo kay gyogogod ko kamayo yang kariko nang dyudungug ko na pyagalaong kanak nang kanak Ama. ¹⁶Buku mayo yang yagapili kanak na kamayo Ginoo, awgaid ako yang yagapili kamayo, osogoon ko kamo na magabatok sang manga otaw bain kanak, aw panagimo kamo sang manga imo na magapa-

bilin madyaw nang Dios. Wakaw maski nanang ayoon mayo sang kanak Ama aatag naan kamayo, kay yotoo kamo kanak. ¹⁷Yani yang sogo ko kamayo, na kinaanglan managilugun kamo.”

Yang Manga Inindo ni Jesus Kyokontara nang Manga Otaw

¹⁸“Aw kontaraun kamo nang manga otaw tungud kanak, ayaw kamo magkaburung, kay kyontara ra ako nilan kayan pa kyontara kamo. ¹⁹Aw yakagaon pa kamo sang manga otaw na wa otoo kanak, akarugunan kamo nilan kay magonawa kamo aw silan. Awgaid buku kamo nang mayn nilan, kay pipili ta kamo antak kamo makarawat kanilan, wakaw kyokontara kamo nilan. ²⁰Ayaw mayo pagkaringawi yang pyagalaong ko kamayo, na way allang na marabaw sang kanaan tagallang. Pyaparisudan nilan ako na tagallang, wakaw arag kamo aparisudan nilan tungud kanak, aw tyomoo silan sang pyagalaong ko, motoo silan arag sang pagalaong mayo. ²¹Awgaid laban kamo nilan aparisudan tungud kanak, kay wa silan akatigam sang yagasogo kanak. ²²Aw wa pa ak magdatung na yagaindo kanilan, maimo silan maglaong na way sara nilan, awgaid adoon di silan makapaglaong na way sara nilan. ²³Yang yapagkontara kanak yapagkontara arag sang kanak Ama na Dios. ²⁴Maimo silan maglaong na way sara nilan, aw wa pa silan magkita sang yiimo ko na manga milagro na di amaimo nang maski sini, awgaid adoon, sari kimita da silan sang kanak imo, kyokontara nilan ako aw yang kanak Ama na Dios. ²⁵Awgaid yiimo nilan yaan antak matoman yang syosolat asang kanilan libro nang balaod na yagalaong, ‘Kyokontara ako nilan sari way kyakaponowan.’

²⁶“Yang Balaan na Espirito na sikun sang kanak Ama na Dios yang matabang

kamayo antak kamo makadarag sang matungtung. Apakaniin ko yaan kamayo na yaan yang magamatood bain kanak adto kamayo. ²⁷Kamo arag magamatood bain kanak, kay kamo yang manga inagad ko anay da sang pagpono ko sang kanak manga imo disining donya.”

16 Aon pyagalaong arag ni Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Pyapataan ko paglaong yani kamayo antak di kamo magdowadowa sang pagtoo kanak maski kyakaritudan kamo. ²Kay di da kamo nilan aparasakun sang pagtitiponan nilan na manga Judio. Madatung yang allaw na yang otaw na magapatay kamayo magadumdum na wara makasara kay dum dum naan yagatoman yaan sang pagbuut nang Dios. ³Imoon nilan yani kamayo, kay wa silan akatigam kanak, aw arag wa silan akatigam sang kanak Ama na Dios. ⁴Pyapataan ko yani paglaong kamayo antak aw domatung da yang allaw na aparisudan da nilan kamo pinaagi saan na manga imo, akaundan mayo yaning pyagalaong ko kamayo.”

Yang Imoon nang Balaan na Espirito

“Wa ko yani pagalaongan kamayo nang tigmad kay aani pa ako kamayo. ⁵Adoon da ko yani pagalaongan kamayo kay omori da ako adto sang kanak Ama na Dios na yagasogo kanak. Awgaid way isa kamayo na yakapagosip daw diin ako komadto. ⁶Laban kamo yamauruk adoon kay pyagalaong ko yani kamayo. ⁷Pyagalaong ko kamayo na yang kanak pagpanaw na makadto sang kanak Ama na Dios makapagkadyawan kamayo, kay aw di ak manaw ani, di makani kamayo yang Balaan na Espirito na matabang kamayo. Awgaid aw adto ra ako sang kanak Ama aglangit apakaniin ko kamayo yang Balaan na Espirito. ⁸Aw domatung da yaan ani apakatigamun naan yang manga otaw

na yakasara silan, apakatigam naan arag kanilan na ako yang matarong na yabay magtoman sang pagbuut nang Dios, kayan pyakatigam naan arag kanilan yang pagokom nang Dios. ⁹Matigam silan na yakasara silan kay wa silan otoo kanak. ¹⁰Matigam silan na ako yang matarong kay mabarik da ako adto sang kanak Ama, kayan di kamo mikita kanak. ¹¹Matigam arag silan sang pagokom nang Dios, kay yokman da na isilotan si Satanas na pangoro nang kariko nang wa otoo disining donya.

¹²“Madaig pa yang pagalaong ko kamayo, toyo di pa kamo makadarag adoon. ¹³Awgaid aw domatung da ani kamayo yang Balaan na Espirito yaan yang magaindo kamayo bain sang kamatooran. Yang pagaindo naan kamayo buku nang sikun sang kanaan tyoonan dumdum, awgaid ayn nang dyudungug naan na pyagalaong nang Dios yaan yang pagaindo naan. Apakatigam naan arag kamayo yang madatung na amapagguna. ¹⁴Abantogon naan ako, kay pagalaong naan kamayo yang gosto ko na pagalaong kamayo. ¹⁵Kariko nang pyanmowan nang kanak Ama na Dios pyapanmowan ko, wakaw yagalaong ako na yang Balaan na Espirito na masallin kanak ani yang magalaong kamayo sang gosto ko na pagalaong kamayo.”

Yang Kauruk Amawara Kayan Yaguma

¹⁶Kayan yaglaong si Jesus, “Di da mayo ako ikitaun nang dagawdagaw, kayan di madogay ikitaun da mayo ako oman.” ¹⁷Aon kanaan manga inindo na yagalaong sang kanilan kainagadan, “Nanang kaologan ning pyagalaong naan kanatu, na yagalaong, ‘Di da mayo ako ikitaun nang dagawdagaw, kayan di madogay ikitaun da mayo ako oman?’ Aw nana arag yang kaologan nang pya-

galaong naan na yagalaong, ‘Makadto ako sang kanak Ama?’” ¹⁸Yanaginosipay silan daw nanang kaologan nang “dagawdagaw,” kay wa silan akatigam daw nanang pyagalaong naan. ¹⁹Yatigam si Jesus na gosto nilan na magaosip kanaan, wakaw yagalaong yaan kanilan, “Yanaginosipay kamo tungud sining pyagalaong ko kamayo na ‘Di da mayo ako ikitaun nang dagawdagaw, kayan di madogay ikitaun da mayo ako oman.’” ²⁰Pagalaong ko kamayo na managuma yang manga otaw na wa otoo kanak, awgaid kamo amauruk laban, toyo yang kamayo kauruk amawara nang paguma mayo. ²¹Pananglit ko kamo sang bobay na pakawtawan, kay yang bobay na pakawtawan yamauruk tungud kay dyomatung da yang kanaan karisud na pyagaayudan. Awgaid pagkawtaw nang isu, karingawan naan yang kanaan karisud na pyagaayudan kay yaguma da yaan na yawtaw da yang kanaan isu. ²²Maynaan kamo. Adoon yamauruk kamo kay apanawan ko kamo, toyo oman ako magbarik ani kamayo, kayan pagkita mayo kanak managuma kamo, na way makaimo magsagda kamayo na yanaguma.

²³“Aw domatung da yaan na manga allaw, na ako adto ra sang kanak Ama, di kamo mangayo kanak nang tabang, yang kanak Ama yang ayowan mayo. Pagalaong ko kamayo yang tinuud, na aatag kamayo nang kanak Ama na Dios yang maski nana na ayoon mayo kay yotoo kamo kanak. ²⁴Wa pay yaayo mayo kanaan pinaagi sang pagtoo mayo kanak. Pangayo kamo kay atagan kamo naan antak kamo maguma nang way tatamanan na paguma.”

Daug ni Jesus si Satanas

²⁵Laong ni Jesus, “Pyagalaong ko yani kamayo pinaagi sang pananglitan, awgaid madatung yang allaw na di da

ako magalaong kamayo pinaagi sang pananglitan, awgaid pagalaong da ko kamayo yang kanak Ama na Dios na di da apaagiin sang pananglitan. ²⁶Aw domatung da yaan na manga allaw di ak magalaong kamayo na magaampo ako antak kamo tabangan, kamo yang magaampo sang kanak Ama antak kamo tabangan pinaagi sang pagtoo mayo kanak. ²⁷Atabangan kamo nang kanak Ama na Dios, kay kyakarugunan kamo naan tungud sang kamayo pagdakora kanak disang ginawa mayo aw tungud sang kamayo pagtoo na ako sikun agkanaan. ²⁸Yakani ako sang donya sikun sang kanak Ama na Dios, kayan adoon mapanaw da ako ani sang donya kay magabarik da ako adto sang kanak Ama aglangit.”

²⁹Kayan yaglaong kanaan yang manga inindo naan, “Tanawa, kay Ginoo, kyadaragan da nami kay tyorid da mo paglaong kanami, wa da mo apaagiya sang pananglitan. ³⁰Kyatigaman da nami adoon na ikaw yatigam sang kariko, asta yang kanami dumtum kyakatigaman mo, wakaw wa day kinaanglan na pagaosip pa kanmo nang sang ka otaw yang gosto naan pagosip, kay kyatigaman da mo. Tungud saan yotoo kami na ikaw sikun sang Dios.” ³¹Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Tyomoo ra kadi kamo adoon? ³²Dyomatung da yang oras na kamo managsarimburag aw pagsiori sang kanaan kanaan baray. Ayawan mayo ako, toyo di ak akawaraan nang inagad, kay yang kanak Ama na Dios yang inagad ko. ³³Pyagalaong ko yani kamayo antak di kamo maundug, di kamo amaundug tungud sang pagsarig mayo kanak. Aparisudan kamo nang manga otaw, toyo ayaw kamo magkalluk, kay daug ko si Satanas na pangoro nang manga otaw na wa otoo kanak disining donya.”

Yaampo ni Jesus yang Kanaan Manga Inindo

17 Pagkatapos ni Jesus maglaong sini, mingaro yaan aglangit aw paglaong, “Ama ko na Dios, dyomatung da yang kanak oras, wakaw imowa ra yang makabantog kanak na kanmo anak antak ko maimo yang makabantog kanmo. ²Kay yatagan mo ako nang gaom pagbuut sang kariko nang otaw antak matag nang kinaboi na way kataposan sang manga otaw na gosto mo na atagan ko. ³Yang kinaboi na way kataposan akapanmowan nang otaw na matigam kanmo, matigam na ikaw gaid yang tinuud na Dios, na matigam arag kanak, na ako si Jesu Kristo na syosogo mo ani sang donya. ⁴Tapos da ko imoon yang pyapaimo mo kanak disining donya, wakaw yamabantog kaw disang donya. ⁵Ama ko na Dios, adoon pakitaan sang kariko nang manga otaw na ako bantogan disaan inagad mo maynang pagkabantogan ko nong wa pa akaimo yang donya.

⁶“Pyapakatigam ko bain kanmo yang kanmo manga otaw disang donya na yaatag mo kanak na pyagasakop ko. Yagatoman silan sang pyagalaong mo. ⁷Yatigam da silan adoon na kariko nang aani kanak podo sikun kanmo, yaatag mo kanak, ⁸kay pyagalaong ko kanilan yang pyagalaong mo kanak. Yotoo silan sang pyagalaong ko, wakaw yatigam silan na tinuud na ako sikun agkanmo, na ikaw yang yagasogo kanak ani sang donya.

⁹“Buku nang manga otaw na wa otoo kanak yang yaampo ko kanmo, awgaid yaan yang yaampo ko kanmo yang yaatag mo kanak na kanmo sakop. ¹⁰Kariko nang kanak sakop podo kanmo, aw yang kariko nang kanmo sakop podo kanak. Yamabantog ako tungud sang kanilan pagpangagad kanak.

¹¹Adoon mapanaw da ako disining donya, magabarik da ako agkanmo. Awgaid yaning manga otaw na yaatag mo kanak na pyagsakop da ko amaibilin pa naa disining donya. Wakaw tagapi silan, kay Ama na Labi, tagapi silan pinaagi sang kanmo gaom, antak managkaoyon silan mayn mo aw ako na yanagoyon. ¹²Kaba iyan pa ako agkanilan kariko nilan na yaatag mo kanak na pyagasakop ko tyatagapan mo pinaagi sang kanmo gaom na yaatag mo kanak. Wa ko silan ayawi, wakaw way isa kanilan na yamawara gawas kang Judas. Yamawara yaan antak matoman yang pyapasolat mo sang propeta bain kanaan. ¹³Awgaid adoon bay ak magbarik agkanmo, wakaw pyagalaong ko yani kaba aani pa ako sang donya antak silan managuma nang way tatamanan na paguma tungud kanak. ¹⁴Pyagalaong ko kanilan yang pyagalaong mo kanak, kayan tyomoo silan kanak. Toyo kyokontara silan nang manga otaw na wa otoo kanak, kay wa silan makagaon kanilan disang donya, awgaid yakagaon silan kanak na wa mangagad sang batasan nang manga otaw na wa otoo kanak. ¹⁵Wa ko pangayowa kanmo na akamangun mo silan asang donya, awgaid yaan yang pyangayo ko kanmo na atagapan mo silan antak di silan sapanan ni Satanas. ¹⁶Yakagaon da silan kanak na buku nang sikun sang donya, wakaw buku da silan nang maynang otaw disang donya na wa otoo kanak. ¹⁷Imowa silan manga balaan aw pagsakopa pinaagi sang pagindo kanilan bain sang kamatooran, yang kanmo sorit yaan yang kamatooran. ¹⁸Syosogo ko silan adto sang kariko nang manga otaw antak nilan batokon yang pyagalaong mo, mayn ko na syosogo mo ani sang manga otaw. ¹⁹Pipiyal ko kanmo yang tyoonan lawas ko na ikaw yang magabuut, na ako yagapakamatay antak arag

nilan kapiyal kanmo yang kanilan tyoonan lawas.

²⁰“Buku gaid ning manga inindo ko yang yaampo ko kanmo, kay Ama, awgaid arag ko yaampo kanmo yang manga otaw na motoo kanak pinaagi sang pagbabatokon nilan sang pyagalaong mo bain kanak. ²¹Yaampo ko arag kanmo na Ama na Dios, na managoyon silan kariko, mayn ko na iyan agkanmo aw ikaw na iyan agkanak, antak silan managdogpo na pagasakopon ta, aw antak tomoog yang manga otaw na ikaw yang yagasogo kanak ani sang donya. ²²Yang yiimo mo kanak na yakabantog kanak yaan yang yiimo ko kanilan na yakabantog kanilan, antak silan managkaoyon na maynang sayda yang ginawa nilan, mayn mo aw ako na sayda. ²³Ikaw iyan inagad ko, ako yapaginagad kanilan antak silan managkaoyon na maynang tinuud sayda yang ginawa nilan, antak yang manga otaw tomoo na ikaw yang yagasogo kanak ani sang donya, aw antak arag silan tomoo na ikaw yamarugun sang manga otaw na pyagasakop ko maynang pagkarugun mo kanak.

²⁴“Ama ko na Dios, ikaw yang yamatag kanak na pagasakopon ko yani na manga otaw, wakaw gosto ko na arag silan makakatdo sang akadtowan ko aglangit antak silan kimita sang kanak pagkabantogan. Ikaw yang yagaimo kanak bantogan kay kyakarugunan mo ako anay da nang wa pa yang donya akaimo. ²⁵Ama ko na matarong, yang manga otaw na wa otoo kanak wa akatigam kanmo, awgaid ako yatigam kanmo. Yang yotoo kanak yatigam na ikaw yang yagasogo kanak ani sang donya. ²⁶Pyapatigam ko silan bain kanmo. Abayun pa ko silan pakatigamun bain kanmo, kay Ama, antak silan marugun sang manga otaw maynang pagkarugun mo kanak, aw antak ako arag da agkanilan na inagad nilan.”

Dyadakup si Jesus

(Mateo 26:47-56; Markos 14:43-50; Lukas 22:47-53)

18 Pagkatapos ni Jesus sang kanaan pagampo, manaw yaan aw yang kanaan manga inindo aw taripag silan nang arog na pyangangaranan nang Kidron. Aon disaan yaarad na pyananuman sang kaoy na olibo. Kayan lyomasak disaan si Jesus aw yang kanaan manga inindo. ²Si Judas na yatabang sang yapagkontara kang Jesus yakan-otol arag disaan kay arimarim yaan yamagad kang Jesus disaan, kay arimarim si Jesus aw yang kanaan manga inindo yanagkatipon disaan. ³Kayan kyomaon disaan si Judas na yagaagad sang manga sondaro aw yang manga bantay sang templo na syosogo nang manga pangoro na magampoway aw manga Pariseo. Yanagdara silan nang armas aw manga ilawan aw manga sosoro. ⁴Yatigam si Jesus sang kariko nang amapagguna kanaan, wakaw syosongon naan silan aw paglaonga naan, “Sining yaanap mayo?” ⁵Yimibak silan, laong, “Si Jesus na taga Nasaret.” Laong ni Jesus, “Ako si Jesus na taga Nasaret.”

Si Judas Iskariote iyan disaan inagad nang manga sondaro. ⁶Paglaong ni Jesus na yaan si Jesus na yaanap nilan, mosos silan aw katowad asang lopa. ⁷Kayan yoman magosip si Jesus kanilan, laong, “Sining yaanap mayo?” Laong nilan, “Si Jesus na taga Nasaret.” ⁸Laong ni Jesus kanilan, “Pyaglaong da ko kamayo na ako si Jesus. Aw maynaan, ako yang yaanap mayo, paoriya mayo yanging kanak manga inindo.” ⁹Pyagalaong naan yani antak matoman yang pyagalaong naan sang kanaan Ama, laong, “Way isa na yamawara sang kariko nang manga otaw na yaatag mo na pagasakopon ko.” ¹⁰Yakagambis si Simon Pedro sang kanaan espada na pyagatakus

naan kayan tinibas naan si Malko na alang nang labaw na magampoway kayan yaranggis yang apit karinto na taringa. ¹¹Laong ni Jesus kang Pedro, “Sooban yang espada mo, kay kinaanglan na magatigkul ako sang karisud na pyapatigkuran kanak nang Ama ko na Dios.”

Si Jesus asang Atobangan ni Anas

¹²Yang manga sondaro aw yang kanilan kapitan aw yang manga bantay nang templo yagadakup kang Jesus kayan yanagbakos silan kanaan. ¹³Kayan yomona silan kanaan managdara agkang Anas, kay yaan yang ogangan ni Kaipas na labaw na magampoway ninyan na toig. ¹⁴Si Kaipas yang yagalaong sang arag silan Judio na madayawdayaw pa aw sang ka otaw gaid yang amatay, di dugsa sang amasapad yang kariko nang manga Judio.

Yagalaong si Pedro na Buku Yaan nang Inindo ni Jesus

(Mateo 26:69-70; Markos 14:66-68; Lukas 22:55-57)

¹⁵Si Simon Pedro aw yang isa na inindo ni Jesus yigiyod kang Jesus. Nginyang isa na inindo kikilara nang labaw na magampoway, wakaw tyotogotan yaan magad kang Jesus agsurud nang arad nang darum nang baray nang labaw na magampoway. ¹⁶Si Pedro aadto ra logwa, yagaindug asang said nang pilwangan nang arad. Wakaw nginyang isa na inindo na kikilara nang labaw na magampoway yisingadto sang bobay na yagabantay sang pilwangan, yapagbaraw yaan sang bobay, kayan pyarasak si Pedro. ¹⁷Yagaosip kang Pedro yang bobay na yagabantay sang pilwangan, laong, “Ikaw, arag kaw agaw inindo ni Jesus?” Laong ni Pedro na yimibak, “Buku, buku ak nang kanaan inindo.”

¹⁸Yang manga sogwanun aw yang manga bantay disaan yanagdaporay kay laban maniki. Yanaglibot silan sang daporay na yanarang. Si Pedro arag yumupud kanilan manarang.

**Yoosip si Jesus nang
Labaw na Magampoway**

*(Mateo 26:59-66; Markos
14:55-64; Lukas 22:66-71)*

¹⁹Yoosip si Jesus ni Anas na labaw na magampoway bain sang kanaan manga inindo aw bain sang kanaan pagindo.

²⁰Yimibak si Jesus, laong, “Way pyagalaong ko asang katagowan, kariko nang yabay ko paglaong, pyagalaong ko asang pagkadaigan. Kariko nang kanak pagindo asaan ko pagaindowan sang pagtitiponan nang manga Judio aw asang templo, kay asaan ipan mangkatipon yang manga Judio.” ²¹Wakaw yaan yang osipa yang manga otaw na yaningug kanak, buku ko yang osipin mo. Osipa silan daw nanang pyagalaong ko kay yatigam silan sang pyagalaong ko.” ²²Paglaong ni Jesus sini, sampakun yaan nang isa na bantay aw paglaong, “Nanga yutugum kaw maglaong sang maynaan sang labaw na magampoway?” ²³Laong ni Jesus na yimibak, “Aw yagalaong ako nang buku nang osto, paglaongan yaan sining manga otaw. Awgaid aw osto ako sang kanak pyagalaong, nanang pyagasampak mo kanak?”

²⁴Kayan pagkatapos nilan bistaun si Jesus, padara ni Anas yaan na byabakos adto kang Kaipas na labaw na magampoway ninyan na toig.

**Yoman si Pedro Maglaong na Buku
Yaan nang Inindo ni Jesus**

*(Mateo 26:71-75; Markos
14:69-72; Lukas 22:58-62)*

²⁵Si Pedro iyan da sang said nang daporay, yabay pa manarang. Kayan

yosip yaan nang manga otaw disaan, laong, “Ikaw, arag kaw agaw inindo ni Jesus?” Laong ni Pedro, “Buku, buku ko.” ²⁶Yang isa na allang na arayon nang allang na lyaranggisian ni Pedro sang taringa yagalaong, “Bukung kikita ta kaw na inagad ni Jesus adto sang pyananuman sang manga olibo?” ²⁷Kayan yoman maglaong si Pedro, “Buku ko.” Paglaong ni Pedro sinyan maparabay magtagaok yang manok.

Si Jesus asang Atobangan ni Pilato

*(Mateo 27:1-2,11-14; Markos
15:1-5; Lukas 23:1-5)*

²⁸Pagkamasurum, kamangun nilan si Jesus asang baray ni Kaipas, kayan pyanagdara nilan adto kang Gobernador Pilato na asang kanaan baray. Toyo wa arasak yang manga Judio sang baray nang gobernador, kay buku nang madyaw kanilan na manga Judio aw lomasak sang baray nang buku nang Judio. Aw lomasak silan disaan maripa da kono silan, wakaw dili kono silan makakaan sang pagkaan na yaandam sang pista nilan na Paglabay. ²⁹Wakaw yologwa si Pilato na gobernador aw paglaong kanilan, “Nanang sara nini na otaw na syosombong mayo?” ³⁰Yimibak silan, laong, “Dili nami yaan adaraun ani kanmo aw buku dakora yang sara naan.” ³¹Laong ni Pilato kanilan, “Aw yakasara yani na otaw kamanga mayo aw okomi mayo pinasobay sang kamayo balaod.” Yimibak silan, laong, “Wa otogotan nang balaod nang governo nang Roma na kami na manga Judio magapatay sang otaw, wakaw dili yaan amaimo.” ³²Yamapagguna yani antak matoman yang pyagalaong ni Jesus bain kanaan na apatayun nilan yaan pinaagi sang pagkarabo kanaan asang koros. ³³Kayan yagbarik si Pilato agsurud nang kanaan baray aw paatobanga naan si Jesus kanaan aw osipa naan, laong, “Tin-

uud agaw yang pyagalaong nilan bain kanmo na ikaw ari nang manga Judio?"³⁴ Yimibak si Jesus, laong, "Sikun sang kanmo tyoonan dumdum yang pyagalaong mo, daw aon yagalaong kanmo bain kanak?"³⁵ Laong ni Pilato na yimibak, "Way labut ko, buku ako nang Judio. Yang kadadaygan mo na manga Judio aw yang kamayo manga pangoro na magampoway yang yagadara kanmo ani kanak. Nanang yiimo mo na pyagalaong nilan na kanmo sara?"³⁶ Laong ni Jesus, "Yang kanak pagkaari wara ani sining donya, kay aw ani pa sining donya yang kanak pagkaari, yang manga otaw na yotoo kanak mapagtanam antak dili ako madara ani sang manga Judio. Awgaid wara ani sang donya yang kanak pagkaari."³⁷ Wakaw yoosip yaan ni Pilato, laong, "Ari kaw kadi?" Yimibak si Jesus, laong, "Uu, ari ako. Yakani ako sang donya aw kawtaw antak maggogod bain sang kamatooran. Kariko nang yatigam sang kamatooran yotoo sang pyagalaong ko."³⁸ Yagaosip si Pilato, laong, "Wain yang pyagalaong mo na kamatooran?"

Yookman Nilan na Apatayun si Jesus

(*Mateo 27:15-31; Markos 15:6-20; Lukas 23:13-25*)

Kayan yoman lomogwa si Pilato aw paglaong sang manga Judio, "Way kikita ko na sara ni Jesus na angay pagsilot kanaan."³⁹ Awgaid pinasobay sang batasan mayo, kinaanglan na aon isa na piriso na pyangayo mayo na oboroyan ko nang allaw nang pista na Paglabay. Adoon gosto ba mayo na oboroyan ko kamayo yaning ari mayo na manga Judio?"⁴⁰ Gyagagaan nilan yang paglaong na yotobag, laong, "Dili, buku naan yang oboroyan. Si Barabas yang gosto nami na oboroyan." Si Barabas torisan.

19 Kayan pyarabut ni Pilato si Jesus sang manga sondaro.² Yanaglokong yang manga sondaro sang sok-sokon na baragun aw butangan nilan sang oro ni Jesus, maynang pudung. Pyapandagom nilan yaan sang mapora na dagom na maynang dagom nang ari.³ Kayan dyorodan nilan yaan, pyanagdoogdoog nilan, laong, "Komosta kaw, ari kaw agaw nang manga Judio." Kayan pyanagsampak nilan yaan.

⁴ Yoman si Pilato lomogwa aw paglaong sang manga Judio, laong, "Tanawa, adaraun ko yaan ani logwa kamayo antak mayo katigaman na way kikita ko na sara na angay pagsilot kanaan."⁵ Kayan lyomogwa si Jesus na yagapudung nang soksokon na baragun aw pandagom nang mapora na dagom. Laong ni Pilato kanilan, "Tanawa mayo, yani kay yaan na otaw."⁶ Pagkita kang Jesus nang manga pangoro na magampoway aw manga bantay, gagaan nilan yang paglaong, "Karabowi yaan disang koros. Karabowi yaan disang koros." Laong ni Pilato kanilan, "Kamanga mayo yaan, kamo yang pagkarabo kanaan asang koros, kay way kikita ko na sara naan na angay pagsilot kanaan."⁷ Yotobag yang manga pangoro nang Judio, laong, "Aon balaod nami na yagalaong na kinaanglan apatayun yaan, kay yagalaong yaan na anak yaan nang Dios."

⁸ Laban da yalluk si Pilato pagdungug naan kanilan na yagalaong saan.⁹ Kayan yagbarik si Pilato agsurud aw paglaong kang Jesus, "Wain kaw magsikun?" Wa iibak kanaan si Jesus.¹⁰ Wakaw yagalaong si Pilato kanaan, "Nanga di kaw imibak kanak? Nanga, wa kaw akatigam na aon katungud ko pagboroy kanmo, aw aon arag katungud ko pagpakarabo kanmo disang koros?"¹¹ Yimibak si Jesus, laong, "Aon katungud

mo pagimo saan kanak adoon kay yaan yang pagbuut nang Dios na imoon mo. Awgaid yaan yang dakora laban yang sara yang otaw na yagadara kanak ani kanmo.”¹² Pyamakotan garo ni Pilato na oboroyan si Jesus pagdungug naan sining pyagalaong ni Jesus kanaan, aw buku yasagka yaan sang manga Judio na yagalaong, na gyagagaan yang paglaong, “Aw boroyan mo yaan na otaw buku kaw nang amigo nang ari ta ag Roma, kay yang otaw na gosto magari kontara nang ari ta ag Roma.”¹³ Pagdungug ni Pilato sining pyagalaong nang manga pangoro nang Judio, daraun naan si Jesus aglogwa aw pagingkod yaan sang ingkodanan na okmanan naan na lyaragusan nang bato na pyanganganan nang manga Judio nang Gabata.

¹⁴ Agput da magalasdosi nang allow na pagpangandam nang manga Judio sang pista na Paglabay, kayan yaglaong si Pilato sang manga Judio, “Yani kay yang ari mayo.”¹⁵ Gyagagaan nilan yang paglaong na yimibak kang Pilato, laong, “Pataya yaan. Pataya yaan. Karabowi yaan asang koros.” Wakaw yagaosip si Pilato kanilan, laong, “Gosto ba mayo na akarabowan ko asang koros yang kamayo ari?” Yimibak yang manga pangoro na magampoway, laong, “Yaan gaid yang kanami ari yang ari ag Roma.”

¹⁶ Kayan yatag ni Pilato si Jesus adto kanilan antak karabowan nilan asang koros.

Kyakarabowan Nilan si Jesus asang Koros

*(Mateo 27:32-44; Markos
15:21-32; Lukas 23:26-43)*

¹⁷ Kayan dyara nilan si Jesus aglogwa aw papagdaraa nilan sang kanaan koros adto sang pyanganganan nilan nang pusa nang oro na pyanganganan nang manga Judio nang Golgota.
¹⁸ Kyakarabowan nilan yaan disaan,

asang koros. Aon arag dowang ka otaw na kyakarabowan nilan asang koros, yang isa asang koros na apit karinto ni Jesus, yang isa asang koros na apit kawara ni Jesus, si Jesus yang asang tunga na koros.¹⁹ Aon syosolat ni Pilato na byubutang naan asang koros ni Jesus. Laong nang syosolat naan, “Yani si Jesus na taga Nasaret, ari nang mana Judio.”²⁰ Madaig na manga Judio yang yakabasa sini kay buku nang maawat sang syodad yaning pyagakarabowan nilan kang Jesus asang koros. Yaning syosolat ni Pilato, syosolat naan sang sorit nang manga Judio, aw sorit nang taga Roma, aw sorit nang manga Griego.²¹ Laong nang manga pangoro na magampoway kang Pilato, “Ayaw pagsolatan yang yagalaong, ‘Ari nang manga Judio,’ awgaid yani yang solatan, ‘Yagalaong yani na otaw na yaan yang ari nang manga Judio.’”
²² Laong ni Pilato na yimibak, “Yang syosolat ko di da amaparin.”

²³ Pagkatapos nang manga sondaro magkarabo kang Jesus asang koros, kamangun nilan yang manga damit ni Jesus aw baina nilan sang opat na ka bain, tagisa sang kada sondaro. Kayan kya-mang arag nilan yang kanaan dagom na way tyaiyan, pyapaglayon pagpono agtaas asta sang sagyad.²⁴ Kayan yanagkabaraw yang manga sondaro, laong, “Dili ta yani atabasun, managripa kita daw sini yang makapagpanmo saan.” Yamapagguna yaan antak matoman yang syosolat nang propeta na yagalaong, “Pyanagbainbain nilan yang kanak damit, aw panagripa silan sang kanak dagom.” Wakaw yiimo yaan nang manga sondaro.

²⁵ Si Maria na ina ni Jesus iyan yagaindug asang said nang koros ni Jesus. Yang arag iyan disaan yang lomon ni Maria, aw si Maria na asawa ni Kleopas, aw si Maria Magdalena.²⁶ Pagkita ni Jesus

sang kanaan ina aw yang kanaan inindo na laban naan karugunan na yagaindug disaan, maglaong yaan sang kanaan ina, laong, “Ina, gaonan da yaan sang anak mo na usug.” ²⁷ Kayan yaglaong yaan sang kanaan inindo, laong, “Tanawa yang ina ko, gaonan da yaan sang kanmo ina.” Pagpono disinyan aadto ra naan papaguyaa sang baray naan si Maria na ina ni Jesus.

Yang Pagkamatay ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Markos 15:33-41; Lukas 23:44-49)

²⁸ Ninyan na oras yatigam si Jesus na yatoman da yang kariko nang amapagguna kanaan disaan, kayan yaglaong yaan, “Yamarangga ako.” Pyagalaong naan yani antak matoman yang syosolat nang propeta bain kanaan kadini. ²⁹ Aon disaan igopan na yamatmo nang imun na laban maribas, kayan tyugum nang manga sondaro disang imun yang espongha aw butangan nilan sang sanga na pyagangaranan nang isopo aw dadawugan adto sang baba ni Jesus. ³⁰ Pagkatimtim ni Jesus sang imun, maglaong yaan, “Tapos da yang pyasago kanak.” Kayan yasarongayngay yang oro naan kayan yamatay.

Dyodogsang nang Tuklu yang Kilid ni Jesus

³¹ Ngaon yang pagpangandam sang pista wakaw yagaosip yang manga Judio kang Pilato daw maimo na abariin nang manga sondaro yang manga siki nang manga otaw na kyakarabowan asang koros antak mallug matay, kay kinaanglan na akamangun nilan yang manga lawas nang manga otaw disang koros ninyan na allow antak di saotan nang sapit na allow na allow na pagpapatana, kay yang sapit na allow yaan yang allow na laban tyataod nang manga Judio. ³² Kayan pyanagbari nang manga son-

darong yang manga siki nang dowang ka otaw na kyakarabowan asang koros inagad ni Jesus. ³³ Awgaid pagtanaw nilan kang Jesus na yatay da, wa da nilan panagbariya yang kanaan siki. ³⁴ Toyo aon isa na sondaro na yodogsang sang tuklu asang kilid ni Jesus, kayan yaparabay tomagdo yang dogo aw yang tobig. ³⁵ Yang otaw na yikita sining yamapagguna kang Jesus yaan yang yagagod bain sini. Yang pyagalaong naan tinuud, kay tinuud na yatigam yaan sang pyagalaong naan, pyagalaong naan yani antak kamo arag tomoo. ³⁶ Yamapagguna yaan antak matoman yang syosolat nang propeta na yagalaong, “Way amabari maski isa sang kanaan pusa.” ³⁷ Aon arag syosolat nang propeta na yagalaong, “Atanawun nilan yang otaw na dyodogsang nilan nang tuklu.”

Byubutang asang Gikub yang Lawas ni Jesus

(Mateo 27:57-61; Markos 15:42-47; Lukas 23:50-56)

³⁸ Pagkatapos nini na imo nang manga sondaro, komadto si Jose na taga Arimatea kang Pilato, yagaosip yaan daw maimo na akamangun naan yang lawas ni Jesus disang koros. Yomoyon si Pilato kang Jose, kayan kyamang ni Jose yang lawas ni Jesus disang koros. Si Jose tomotoo kang Jesus, toyo wa naan apakitaan yang kanaan pagtoo kay yamaluk yaan sang manga pangoro nang Judio. ³⁹ Si Nikodemo, ngaong otaw na yagpagkita kang Jesus nang gabi, yamagad kang Jose. Yagadara yaan nang mangkaballo na aplasay na mira aw aloe na pyapagdari na aon manga karimaan na ka kilo. ⁴⁰ Kyakamang nilan dowang yang lawas ni Jesus aw aplasi nilan nang mangkaballo na aplasay aw potosa nilan nang sapot, kay yaan yang pyagaimo nang manga Judio sang patay. ⁴¹ Asang said nang pyagapatayan kang Jesus aon

pyananuman sang manga kaoy na olibo, kayan aon disaan gikub na wa pa ubutangi nang patay, na yiimo nilan asang kilid nang pangpang na bato. ⁴²Tungud kay andamay da ngaon sang pista nang manga Judio wakaw asaan da nilan ubutangan yang lawas ni Jesus kay masaid disaan yaan na gikub.

**Wa Da asang Gikub
yang Lawas ni Jesus**

*(Mateo 28:1-8; Markos
16:1-8; Lukas 24:1-12)*

20 Masurumsurum pa nang kaisa na allaw kyomadto ra si Maria Magdalena sang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus. Kikita naan na yaporon da yang dagdagu na bato na pyagatampung sang gikub. ²Wakaw yagaapas si Maria Magdalena adto kang Simon Pedro aw adto sang isa na inindo na laban karugunan ni Jesus, aw paglaong, “Kyakamang nilan yang lawas nang kanatu Ginoo disang gikub. Wa kami akatigam daw wain nilan yaan ubutangan.” ³⁻⁴Kayan yaparabay manaw si Pedro aw nginyang isa na inindo. Yadaragan silan dow padurug adto sang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus. Toyo maanug domaragan yang isa na inindo wakaw yamaona yaan kang Pedro domatung sang gikub. ⁵Wa yaan arasak sang gikub, toyo yaparabay yaan similib agsurud. Yaan yang kikita naan yang pyagapotos na sapot agsurud nang gikub. ⁶Kayan dyomatung si Simon Pedro aw parabay lasak nang gikub. Kikita naan yang pyagapotos na sapot disaan ⁷aw yang pyagapotos sang oro ni Jesus na wa makadogpo sang pyagapotos sang lawas naan, awgaid yamatobok yaan na yamaropi. ⁸Kayan lyomasak arag sang gikub nginyang isa na inindo na yamaona domatung disaan aw kitaa naan na wa da agsurud yang lawas ni Jesus, kayan tyomoo yaan na yagaboi si Jesus.

⁹Wa pa abay silan disinyan makadarag sang pyagalaong nang Dios na syosolat kadini na yagalaong na magaboi si Jesus kasikun matay. ¹⁰Kayan yomori yang manga inindo ni Jesus.

**Yapakita si Jesus kang
Maria Magdalena**

(Mateo 28:9-10; Markos 16:9-11)

¹¹Si Maria Magdalena yagabarik adto sang gikub kayan yagindug asang said nang gikub. Kaba yaan yagadaraw yisilib agsurud nang gikub. ¹²Yikita yaan agsurud sang dowang ka tagalangit na sogwanun nang Dios, yandagom nang mapoti na yanagingkod asang byubutangan nang lawas ni Jesus. Yang isa asang apit sang kaoronan ni Jesus, aw yang isa asang kaollowidan. ¹³Yagaosip silan kang Maria Magdalena, laong, “Nanga kaw yagadaraw?” Yimibak yaan, laong, “Kay kyakamang nilan yang lawas nang kanak Ginoo, kayan wa ak akatigam daw wain nilan yaan ubutangan.” ¹⁴Pagkatapos naan maglaong saan, mapakabilik yaan, kayan kinita naan si Jesus na yagaindug, toyo wa yaan ikilara na yaan si Jesus. ¹⁵Yoosip yaan ni Jesus, laong, “Nanga kaw yagadaraw? Sining yaanap mo?” Dumdum ni Maria Magdalena magbantayay sang tanum disaan yang pyagaatobang naan, wakaw yagalaong yaan, “Aw ikaw, kay Senyor, yang yakamang sang lawas ni Jesus, paglaongan kanak daw wain mo yaan ubutangan, kay akamangun ko.” ¹⁶Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Maria.” Yatanaw si Maria Magdalena kanaan kay kililara naan yang tingug ni Jesus, kayan yaglaong yaan, “Raboni.” Yang kaologan nini na sorit nang Judio magindoway. ¹⁷Laong ni Jesus kanaan, “Ayaw ak pagpotiya, kay wa pa ak makapagbarik adto sang kanak Ama aglangit. Awgaid singadto sang kanak manga inindo aw paglaonga silan bain kanak,

na magabarik ako adto sang kanak Ama na Dios aglangit na arag kamayo Ama na Dios.”¹⁸ Kayan kyomadto si Maria Magdalena sang manga inindo ni Jesus aw paglaonga naan silan na kikita naan si Ginoo Jesus. Gyogogod naan kanilan yang pyagalaong kanaan ni Jesus.

Yapakita si Jesus sang Kanaan Manga Inindo

(Mateo 28:16-20; Markos 16:14-18; Lukas 24:36-49)

¹⁹Ninyang ambong naan na allaw yanagkatipon yang manga inindo ni Jesus. Pyapakadigun nilan takupun yang pyagakatiponan nilan, kay yamalluk silan sang manga pangoro nilan na manga Judio daw silan kitaun na yanagkatipon. Kayan sakadyap dyomatung si Jesus disaan aw pagindug asang barintungan nilan aw paglaong, “Panaguma kamo, ayaw kamo magkaundug.”²⁰ Pagkatapos ni Jesus maglaong saan, ayag naan kanilan yang kanaan manga kamot na kyakarabowan aw yang kanaan kilid na dyodogsang nang tuklu. Yanaguma silan laban pagkita nilan kang Ginoo Jesus.²¹ Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Panaguma kamo, ayaw kamo magkaundug. Osogoon ko kamo maynang pagsogo kanak nang kanak Ama na Dios.”²² Paglaong naan saan, oyopon naan silan aw paglaonga naan, “Dawata mayo yang Balaan na Espirito.²³ Pagpono adoon yang manga otaw na apasayloon mayo sang kanilan sara apasayloon arag nang Dios, aw di mayo pasayloon silan, dili arag silan apasayloon nang Dios.”

Wa Otoo Parabay si Tomas

²⁴Pagdatung ni Jesus asaan, wara disaan yang isa na inindo naan na si Tomas na mara.²⁵ Wakaw pyagalaong si Tomas nang manga inindo, laong. “Kikita nami

si Ginoo Jesus.” Laong ni Tomas kaniilan. “Di ak motoo aw di ko kitaun yang botyaw nang pari nang karabo aw damdama yang agi nang karabo asang kanaan kamot aw yang agi nang tuklu asang kanaan kilid.”

²⁶Paglabay nang sang ka simana, yanagtipon da oman yang manga inindo ni Jesus. Si Tomas iyan disaan inagad nilan. Yang manga tatakup pyapakadigun takupun, awgaid sakadyap dyomatung si Jesus aw pagindug asang barintungan nilan aw paglaong, “Panaguma kamo, ayaw kamo magkaundug.”²⁷ Kayan yaglaong yaan kang Tomas, “Tanawa aw damdama yang agi nang karabo asang kanak manga kamot aw yang agi nang tuklu asang kanak kilid, ayaw da magdowadowa, awgaid too ra.”²⁸ Laong ni Tomas na yimibak kanaan, “Ginoo ko, ikaw yang kanak Dios.”²⁹ Laong ni Jesus kanaan, “Yotoo kaw kay yikita kaw kanak. Yang manga otaw na wa ikita kanak awgaid yotoo kanak laban panalangingan nang Dios.”

Syosolat Yani Antak Kamo Tomoo na si Jesus Anak nang Dios

³⁰Madaig pa yang manga imo ni Jesus na manga milagro na kikita nang kanaan manga inindo, toyo wa osolatan disini.³¹ Awgaid yaning syosolat disini, syosolat antak kamo tomoo na si Jesus makagagaom na Anak nang Dios na syosogo naan ani sang donya, na pinaagi saan na kamayo pagtoo kang Jesus akaaronan kamo nang kinaboi na way kataposan.

Yapakita si Jesus sang Pitong ka Otaw na Kanaan Inindo

21 Paglabay nang pilang allaw yoman mapakita si Jesus sang kanaan manga inindo adto sang dagat na pyagangaranan nang Tiberias. Maynini yang pagpakita ni Jesus kanilan.² Yanagagad silan si Simon

Pedro, aw si Tomas na mara, aw si Natanael na taga Kana na sakop nang Galilea, aw yang manga anak ni Sebedeo, aw aon pay dow na inindo ni Jesus na inagad nilan. ³Laong ni Simon Pedro sang kanaan kadadaygan, “Magakaya ako.” Laong nang kanaan manga kainagadan, “Amagad kami nimo magkaya.” Kayan yomanaw silan aw sakay sang barangay. Kyakallawan silan magkaya, toyo ampan way yamakamang nilan na isda. ⁴Mapawa da, kay bay similat yang suga, si Jesus yagaindug asang ligad nang dagat. Wa ikilara yang kanaan manga inindo na yaan si Jesus. ⁵Laong ni Jesus kanilan, “Aon yamakamang mayo, kay lagi?” Yimibak silan, laong, “Ampan sambok.” ⁶Laong naan, “Kutunga mayo yang kamayo sonsoro asang apit karinto nang barangay kay aon amakamang mayo.” Kayan kyutung nilan yang sonsoro. Gimadaigan na isda yang kyakasaplungan nang sonsoro nilan wakaw yagarisud silan pagbutung sang sonsoro, kay kyakabugatan nang isda. ⁷Laong kang Pedro ninyang isa na inindo na laban karugunan ni Jesus, “Yang kanatu Ginoo yaan na si Jesus.” Pagdungug ni Simon Pedro na yang yapagbaraw kanilan si Ginoo Jesus, maparabay yaan mandagom kay yagaid yaan mangarasinsilyo na yagakaya, kayan lyomogpat yaan sang dagat aw langoy padurug sang ligad. ⁸Awgaid yang kadaygan na manga inindo ni Jesus asang barangay da asta yakadoong, yagabutung silan sang sonsoro na yamatmo nang isda. Buku silan nang maawat sang ligad, aon manga kasiyaman na ka metro gaid. ⁹Pagawas nilan asang baybayun kimita silan sang baga na aon isda na pyapasagan disaan aw aon arag paan disaan. ¹⁰Laong ni Jesus kanilan, “Pagdara kamo adi

saang isda na yamakamang mayo.”

¹¹Kayan syomakay si Simon Pedro sang barangay aw butunga naan sang baybayun yang sonsoro na yamatmo nang mabakla na isda. Sanggatos aw karimaan aw toro na book yang kariko nang isda. Yaan na kadaig nang isda ampan wa akarasi yang sonsoro.

¹²Tyatawag silan ni Jesus, laong, “Adi kamo, paginurum kamo.” Way yutugum kanaan magosip daw sini yaan, kay yatigam silan na yaan si Ginoo Jesus. ¹³Kayan kyamang ni Jesus yang paan aw pandooran kanilan. Yang isda arag maynaan, pyandool naan kanilan.

¹⁴Yani yang katlo na pagpakita ni Jesus sang kanaan manga inindo pagkatapos naan magboi na pyapatay.

Si Jesus aw si Pedro

¹⁵Pagkatapos nilan maginurum, maglaong si Jesus kang Simon Pedro, “Simon na anak ni Juan, pyagadakora mo ba ako sang ginawa mo labaw pa sang pagdakora nining kainagadan mo?” Yimibak si Simon Pedro, laong, “Uu, kay Ginoo, yatigam kaw na pyagadakora ko ikaw sang ginawa ko.” Laong ni Jesus kanaan, “Tagapi yang baya pa tomoo kanak kay mayn silan nang kanak manga nati na karnero.” ¹⁶Yoman si Jesus maglaong kanaan, laong, “Simon na anak ni Juan, pyagadakora mo ba ako sang ginawa mo?” Laong ni Pedro, “Uu, kay Ginoo, yatigam kaw na pyagadakora ko ikaw sang ginawa ko.” Laong ni Jesus, “Bantayi yang yotoo kanak kay mayn silan nang manga karnero ko.” ¹⁷Yoman si Jesus maglaong kang Pedro, laong, “Simon na anak ni Juan, pyagadakora mo ba ako sang ginawa mo?” Yamaundug si Pedro kay katlo pa naan na pagosip ni Jesus kanaan, wakaw yagalaong yaan, “Yatigam kaw sang kariko, kay Ginoo, yatigam

kaw na pyagadakora ko ikaw sang ginawa ko.” Laong ni Jesus kanaan, “Tagapi yang yotoo kanak kay mayn silan nang karnero ko. ¹⁸ Pagalaong ko kamayo yang tinuud, nong batabata pa kaw, ikaw yang yagaonay magurun sang awak mo, ikaw yang yagabuut maski diin kaw komadto. Awgaid pagkamatadung da mo, unatun da mo yang kanmo manga buktun, kay silan yang magaurun da kanmo aw daraa kaw adto sang buku nang gosto mo kadtowan.” ¹⁹ Pyagalaong ni Jesus yani kay pyapasabot naan kang Pedro yang kamatayun na akaagiyan ni Pedro na makabantog sang Dios. Kayan yaglaong si Jesus kang Pedro, “Abay kanak pangagad.”

Si Jesus aw yang Isa na Inindo

²⁰ Yilingi si Pedro aw kitaa naan na yigiyod kanilan nginyang isa na inindo na laban karugunan ni Jesus, ngaong yasagompipit kang Jesus mag-

ingkod nang pagiyambong nilan na yagalaong, “Ginoo, sining matabang sang yapagkontara kanmo?” ²¹ Pagkita ni Pedro kanaan, maglaong yaan kang Jesus, “Yaan, kay Ginoo, amaonnono yaan?” ²² Yotobag si Jesus, laong, “Aw gosto ko na magapabilin yaan boi asta nang pagbarik ko, way labut mo. Pangagad da gaid abay kanak.” ²³ Wakaw yakarimpud sang manga tomotoo kang Jesus yang batok na nginyan na inindo ni Jesus dili amatay. Awgaid wa magalaong si Jesus na dili nginyan na inindo amatay, yagalaong yaan, “Aw gosto ko na magapabilin yaan boi asta nang pagbarik ko, way labut mo.”

²⁴ Nginyan na inindo ni Jesus yang yagalaong sini kariko, yaan arag yang yagasolat sini. Yatigam kami na tinuud yaning pyagalaong naan.

²⁵ Madaig pa yang imo ni Jesus na wa osolatan disini. Aw solat kariko yang kanaan imo umuut sang donya.

Yang manga Imo nang manga

APOSTOL

1 Asang mona ko na solat kanmo, kay Teopilo, pyagalaong ko yang kariko nang imo ni Jesus aw kariko nang pyagaindo naan anay da sang pagpono naan pagindo ²asta sang pagkadto ra naan langit. Nang wa pa yaan adto langit pyagalaong naan sang kanaan manga pinili na manga apostol yang pyapaglaong kanaan nang Balaan na Espirito bain sang sogo naan kanilan. ³Arimarim yaan yapakita kanilan surud nang kapatan na allaw pagkatapos naan magboi sikun sang pagpakamatay naan. Yaan yang kamatooran na yaan boi, kay kikita yaan nilan na yagagogod kanilan bain sang pagari nang Dios sang manga otaw. ⁴Misan disaan, nang pagkatipon nilan, pyagalaong silan ni Jesus, “Ayaw kamo magpanaw ani Jerusalem, pagtagad kamo sang pyagalaong ko kamayo na syasaad nang kanak Ama na Dios. ⁵Kay yang pyagabawtismo kamayo ni Juan yang tobig, awgaid di madogay yang pagabawtismo kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito.”

Yisingadto si Jesus Langit

⁶Pagkatipon oman nang manga apostol, maglaong silan kang Jesus, “Ginoo, paglaongan kanami daw ori da mo adoon kanami na Judio yang pagari sang kanami banwa.” ⁷Laong ni Jesus kanilan, “Wa otogotan na matigam kamo daw kano yaan mapagguna, yang kanak Ama na Dios yang aon katungud saan, kay yaan yang yagabuut sang kariko nang amapagguna daw kano kapagguna. ⁸Awgaid akaaronan kamo nang gaom aw komaon da agkamayo yang Balaan na Espirito, magababatokon da kamo bain kanak ag Jerusalem, aw adto

sang kariko nang sakop nang Judea aw Samaria, aw adto sang kariko nang banwa.” ⁹Pagkatapos naan maglaong sini, simingadto yaan langit na pyagatanawan nilan. Kayan wa da nilan ikita nang kyasaringgan da yaan nang panganod.

¹⁰Kaba yimingaro silan aglangit na yagatanaw kang Jesus na yagapadurug aglangit, sakadyap yapakita kanilan yang dowang ka tagalangit na yandagom nang mapoti, ¹¹aw paglaong, “Kamo na taga Galilea, nanga yabay pa kamo mingaro aglangit? Si Jesus na yapanaw kamayo, kay adto ra langit, magabarik oman ani. Ikitaun mayo yaan nang pagbarik naan maynang pagkita mayo kanaan nang pagsingadto naan langit.”

Yang Ballin kang Judas

¹²Kayan yomori yang manga apostol adto Jerusalem sikun sang butay na pyanganganan nang Olibo na masaid ag Jerusalem, aon manga sang ka kilometro yang kaawat sang syodad. ¹³Pagdatung nilan ag Jerusalem managkatipon silan disang sobay digtaas na pyagauyaan nilan. Yang asaan na yanagkatipon, si Pedro aw si Juan, si Santiago aw si Andres, si Pelipe aw si Tomas, si Bartolome aw si Mateo, si Santiago na anak ni Alpeo, si Simon na maisug aw si Judas na anak ni Santiago. ¹⁴Yabay silan managkatipon aw panagampo, inagad nilan yang manga kawbayan, arag inagad nilan si Maria na ina ni Jesus aw yang manga lomom na usug ni Jesus.

¹⁵Paglabay nang pilang allaw yanagkatipon da oman yang manga tomotoo kang Jesu Kristo, sang gatos aw karowaan silan kariko. Kayan yagindug si Pedro aw paglaong, ¹⁶“Manga karomonan ko, kinaanglan amatoman yang pyagalaong nang Balaan na Espirito na syosolat ni Dabid

kadini bain kang Judas na magaalad sang magadakup kang Jesus. Wakaw yatoman da yaan, ¹⁷kay si Judas pipili ni Jesus, kayan yaimo inagad nami na pyagapanonogo ni Jesus. ¹⁸Yang sapi na bayad sang maat na imo naan pyagabili sang lopa na kyakamatayan naan. Yamallog yaan kayan yomoto yang dubdub aw kaborakas yang kariko nang kanaan tinai. ¹⁹Kariko nang otaw ag Jerusalem yatigam saan, wakaw pyangangaranan nilan yaan na lopa nang Akeldama, yang kaologan naan na aran lopa na dogoon. ²⁰Kay syosolat yani bain kang Judas asang libro nang Salmo na yagalaong, 'Apanawan yang kanaan paguya, way papaguyaun disaan.' Arag yani syosolat, laong, 'Yang kanaan katungdanan sang pagkaapostol aatag da sang kadaygan.'

²¹⁻²²“Wakaw kinaanglan aon sang ka otaw na makadogpo kanami na manga apostol, na makaimo magbatok bain sang pagboi oman ni Ginoo Jesus. Awgaid yang kikinaanglan na otaw yang yakaagadagad kanami nang pagagadagad nami kang Ginoo Jesus anay da sang pagpono ni Juan pag-pangbawtismo asta sang pagsingadto ra ni Jesus langit.” ²³Wakaw pyapaatobang nilan yang dowang ka otaw na si Jose na pyangangaranan arag ni Barsabas Justo, aw si Matias kay ipiliin nilan yang isa. ²⁴Kayan yanagampo silan, laong, “Ginoo, yatigam kaw sang kariko nang dumtum nang kariko nang manga otaw. Wakaw pakitaan kanami daw wain sining dowang yang pipili mo ²⁵na imoon panogwanun na aon katungdanan sang pagkaapostol na ballin kang Judas na yapanaw, makadto ra sang kanaan paguya.” ²⁶Pagkatapos nilan managampo, managripa silan. Yaan yang yamapili nang ripa si Matias, kayan dyogpo yaan sang samporo aw isa na manga apostol.

Yang Balaan na Espirito

2 Pagdatung nang allow nang pista na pyangangaranan nang Pentekostes, kariko nang manga tomotoo kang Jesu Kristo yanagkatipon. ²Kayan sakadyap dyungug nilan yang tanog na sikun aglangit na maynang yagoob nang mabugbug na samut. Yakarimpud yaan na tanog sang surud nang baray na pyagakatiponan nilan. ³Kayan kimita silan sang maynang laga nang atoron na yakatpud managtongtong sang kada isa kanilan. ⁴Silan kariko byobobowan nang Dios nang Balaan na Espirito, kayan yanagsorit silan sang yanagkatoboktobok na manga sorit na wa nilan akatigami na pyapagsorit kanilan nang Balaan na Espirito.

⁵Aon manga Judio ag Jerusalem na sikun sang kadaygan na manga banwa. Silan yang yabay magtoman sang balaod ni Moises. ⁶Pagdungug nilan sang tanog, managkatipon silan disaan. Yamaribog silan kariko sining yamapagguna, kay isaisa kanilan yudungug sang kanilan tyoonan sorit na pyagasorit nang manga tomotoo kang Jesu Kristo. ⁷Tungud sang kanilan kaburungburung, yakapaglaong silan, “Kariko nining manga otaw na yagasorit sini na manga sorit podong taga Galilea. ⁸Kayan yamaonnono yani, na kariko ta yudungug kanilan na yagasorit sang kanatu tyoonan sorit? ⁹Kita na taga Partia, taga Media, taga Elam, taga Mesopotamia, taga Judea aw Kapadokia, taga Ponto aw Asia, ¹⁰taga Prigia aw Pampilya, taga Egipto aw yang sakop nang banwa na Libya na masaid ag Sirene, aw yang sikun ag Roma na manga Judio aw manga buku nang Judio na syomonod da sang batasan nang manga Judio, ¹¹aw yang taga Kreta aw taga Arabia, kariko ta yudungug kanilan na yagasorit sang kanatu tyoonan sorit na yagagod sang manga mangkadyaw

na imo nang Dios.”¹² Tungud sang kanilan kaburungburung aw karibog, yanaginosipay silan, laong, “Nanang buut pasabot nini na imo?”¹³ Awgaid aon yanagodyat sang manga tomotoo kang Jesu Kristo, laong, “Yamangkaobog yaan na manga otaw.”

Yang Pyagalaong ni Pedro asang Pagkadaigan

¹⁴Kayan yagindug si Pedro aw yang samporo aw isa na kainagadan naan na manga apostol, aw gagai ni Pedro yang paglaong naan asang pagkadaigan, laong, “Kamo na arag mayn ko Judio aw kariko mayo na yagauya ag Jerusalem, paningug kamo sang pagalaong ko.¹⁵ Buku kami nang manga obog, buku nang tinuud yang kyakaundan mayo na kami manga obog, kay way magkaobog nang baya alasnuybe yang oras nang masurum.¹⁶ Awgaid yaning yamapagguna adoon, yani yang pyagalaong kadini nang propeta na si Joel, laong,¹⁷ ‘Yani yang imoon ko nang maori na allow, laong nang Dios, Obobowan ko nang Balaan na Espirito yang kariko nang otaw, yang kamayo kamanganakan magagogodanun sang apagogod ko, yang kamayo manga bagong otaw mikita sang apakita ko, aw yang kamayo manga mangkatadung magatagaynup sang pagtagaynup ko.¹⁸ Obobowan ko nang Balaan na Espirito yang kanak sogwanun na manga usug aw sogwanun na manga bobay ninyan na manga allow, kayan yaggogod silan sang apagogod ko.¹⁹ Arag yagalaong yang Dios, Magaimo ako nang manga kaburungburungan digtaas nang pagawanan aw ani sang lopa, dogo aw yang atoron aw yang madakmul na ubul ikitaun nang manga otaw.²⁰ Magangitngit yang suga, amapora yang boran maynang dogo, nang di pa madatung yang allow na apakita ko yang kanak dakora na gaom na

magaokom sang manga otaw.²¹ Kayan maski sining magatawag kanak na Ginoo nilan na mangayo nang tabang antak marawas, orowasun ko sang kanilan sara.’ Yaan yang pyagalaong nang Dios na gyogogod nang propeta na si Joel.”

²²Yabay maglaong si Pedro, “Kamo na taga Israel, paningug kamo sining pagalaong ko. Pyapakita nang Dios kamayo na si Jesus na taga Nasaret yang syosogo naan ani pinaagi sang manga milagro aw manga kaburungburungan aw manga toosanang sang dakora na gaom nang Dios na pyapakita naan. Yatigam kamo sini kay kikita mayo yaning pyapaimo nang Dios kanaan.²³ Anay da yatigam yang Dios na panagdakupun mayo si Jesus, kay yaan yang pagbuut naan. Kayan pyapapatay mayo si Jesus, pyagasogo mayo sang makasasara na manga otaw na way labut sang balaod ta antak karaboon nilan si Jesus disang koros.²⁴ Awgaid byoboi yaan nang Dios kay di amaimo na dili yaan magaboi oman.²⁵ Kay yagalaong si Dabid na ari ta kadini bain kang Jesus, laong, ‘Yatigam ako na pollayon inagad ko yang Ginoo, wakaw di ak amalluk, kay atabangan ako naan.²⁶ Tungud saan yagauma ako aw bantoga ko yang Dios. Maski amatay yang kanak lawas, yamaiman ako na magaboi oman,²⁷ kay dili mo ako apabayaang asang paguya nang manga patay, di kaw motogot na amadonot ako na kanmo pinili.²⁸ Pyapakatigam mo kanak yang paagi mo, na ako magaboi nang way kataposan. Makapaguma kaw kanak laban kay iyan kaw sang said ko.’

²⁹“Manga karomonan ko na manga Judio, yaan yang pyagalaong ni Dabid kadini na sorit ni Jesus. Yatigam kita adoon na yamatay si Dabid kayan lyubung, iyan da yang kanaan lyubung, asta adoon aani la kanatu.³⁰ Yatigam si Dabid sang saad kanaan nang Dios,

tungud kay propeta yaan. Yasaad yang Dios na papagariin naan mayn ni Dabid yang isa na sompaw ni Dabid. ³¹Yatigam si Dabid daw nanang imoon nang Dios, wakaw pyagalaong naan na magaboi oman si Jesu Kristo, na wa yaan apabayai asang paguya nang manga patay, na yang kanaan lawas wa akadonot. ³²Byoboi nang Dios si Jesus na pyapatay. Kariko ta yatigam saan. ³³Aadto yaan yagaingkod sang said nang Dios, yatanang yaan nang Dios nang katungud. Yang Balaan na Espirito na syasaad nang Dios kanatu, yaatag naan kanami na kikita mayo adoon aw dunguga mayo. ³⁴Buku ni Dabid yang yisingadto langit na magaari, awgaid si Dabid yang yagalaong, 'Yang Dios yagalaong sang kanak Ginoo, Pagingkod asang said ko ³⁵asta sang pagdatung nang allaw na imoon da ko guyukanan nang parapara nang siki mo yang kariko nang yapagkontara kanmo.' ³⁶Wakaw kinaanglan matigam kamo kariko na taga Israel na si Jesus na pyapakarabo mayo disang koros pyagabuutan nang Dios na yiimo yaan Ginoo na makagagaom sang kariko, yaan si Jesu Kristo na pinili nang Dios, magaari yaan sang donya."

³⁷Pagdungug nang manga otaw sin-ing pyagalaong ni Pedro, maalluk silan laban, wakaw yagaosip silan kang Pedro aw sang kadaygan na manga apostol, laong, "Nanang imoon nami, kay manga lomom?" ³⁸Laong ni Pedro kanilan, "Pagsusul kamo sang kamayo imo na maat, ayaw da magimo sang sara, aw pagpabawtismo kamo na yotoo kang Jesu Kristo na yaan yang kamayo Ginoo antak kamo mapasaylo sang kamayo sara. Kayan aatag da kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito. ³⁹Kay yang Balaan na Espirito syasaad nang Dios na aatag kamayo aw aatag arag sang kamayo manga sompaw aw kariko nang

manga otaw asang karowagan nang donya na tyatawag nang kanatu Ginoo na Dios."

⁴⁰Madaig yang pyagalaong kanilan ni Pedro na yagamatood bain kang Jesus, aw pagindowa naan silan, laong, "Ayaw da kamo mapagsagad sang manga otaw na makasasara na isilotan nang Dios."

⁴¹Madaig yang yotoo sang pyagalaong ni Pedro, kayan byawtismowan silan na yotoo. Aon manga torong mararan na ka otaw yang yakadogang sang tomotoo ninyan na allaw. ⁴²Kayan yabay silan maningug sang pagindo nang manga apostol, yabay mapagkabarawbaraw bain sang Ginoo, aw kaan silan sang paan na pyagapisangpisang nilan na pagpanamput sang pagkamatay ni Jesus, aw abay silan panagkatipon na yanagampo.

Yang Yiimo nang Manga Tomotoo

⁴³Madaig yang yiimo nang manga apostol na manga milagro aw manga toosanan sang gaom nang Dios na yakasanggang sang manga otaw.

⁴⁴Yabay managkatipon yang kariko nang yotoo, yanaginambitay sang kariko nang yamaaron kanilan.

⁴⁵Pyamarigya nilan yang kanilan lopa aw manga butang, yang bayad pyagabainbain nilan sang kanilan kainagadan na yamaukud.

⁴⁶Allawallaw yanagkatipon silan asang templo na pagtitiponan nang manga Judio, aw asang kanilan baray, yakaan sang paan na pyagapisangpisang nilan na kanamputanan sang kamatayuan ni Jesus. Yanagsaro silan komaan na yanaguma, na wa makaungud na magaparabaw sang sangka otaw, ⁴⁷yabay silan magbantog sang Dios. Madyaw silan nang kariko nang manga otaw. Kayan dyogang nang Ginoo kanilan allawallaw yang manga otaw na lyorowas naan sang kanilan sara.

Pyapagkadyaw yang Pilay na di Magpakapanaw

3 Misán disaan si Pedro aw si Juan yakadto sang templo nang alastres nang ambong, ampoway nang manga Judio sang Dios nginyan na oras. ² Asang dakora na pilwangan na pyagangaranan nang madyaw na pilwangan yagaingkod yang otaw na pilay na di magpakapanaw anyá da mawtaw. Allawallaw byubutang yaan na otaw disang pilwangan nang templo antak mangayo nang limos sang manga otaw na marasak sang templo. ³ Pagkita naan kang Pedro aw kang Juan na marasak sang templo, mangayo yaan nang limos. ⁴ Kayan tyanaw yaan ni Pedro aw ni Juan, aw paglaong si Pedro, “Tanaw adi kanami.” ⁵ Kayan tyomanaw yaan kanilan, dum dum naan aon aatag kanaan nilan. ⁶ Awgaid laong ni Pedro kanaan, “Way kanak sapi, toyo aatag ko kanmo yang kikinaanglan mo na tabang sikun kang Jesu Kristo. Wakaw pagalaongon ko ikaw, na pinaagi sang aran ni Jesu Kristo na taga Nasaret pagindug aw panaw.” ⁷ Kayan pyoti ni Pedro yang karinto na kamot naan aw papagbangona naan yaan. Yaparabay maunat yang siki naan, maanug da yang kanaan manga loporopowan. ⁸ Pagkatigbangon naan maindug yaan aw panaw. Kayan yomagad yaan kang Pedro aw kang Juan lomasak nang templo, yagapanawpanaw yaan aw paglorogpatun na yagabantog sang Dios. ⁹ Kariko nang manga otaw disaan yikita kanaan na yagapanawpanaw na yagabantog sang Dios. ¹⁰ Pagkilara nilan na yaan yang ipan magingkod disang kilid nang pilwangan nang templo na yagapangayo sang limos, maburungburung silan, yamaunungunung sang yamapagguna saan na otaw.

Yang Pyagalaong ni Pedro Bain kang Jesus

¹¹ Tungud sang kanaan paguma gyugugul naan si Pedro aw si Juan. Asaan silan sang balkon na pyagangaranan nang balkon ni Solomon. Kayan dyomorod kanilan disaan yang kariko nang manga otaw na yamangkaburungburung sang yamapagguna saan na otaw. ¹² Pagkita ni Pedro sang manga otaw na yodorod kanilan, maglaong yaan, “Manga taga Israel, nanga yamaburungburung kamo saan, nanga pyapaunungan mayo kami? Ayaw kamo magdum dum na yakapanaw yaan pinaagi sang kanami tyoonan gaom aw tungud sang kanami pagkadiosnon. ¹³ Yang Dios na sisimba ni Abraham, aw ni Isaak, aw ni Jakob, aw simbaa nang kanatu kamonaan, yaan yang yakapagkadyaw saan. Pyapagkadyaw naan yaan na otaw antak bantogon yang kanaan Anak na si Jesus na syosombong mayo, kayan syarikway mayo asang atobangan ni Pilato, sari oboroyan da garo yaan ni Pilato. ¹⁴ Balaan yaan aw matarong, awgaid syasarikway mayo. Yaan yang yaayo mayo kang Pilato na oboroyan yang otaw na yagapatay sang madaig na otaw. ¹⁵ Kayan pyapapatay mayo yang mamatag sang kinaboi. Awgaid byoboi yaan oman nang Dios. Kami yang yikita kanaan na tinuud yagboi da yaan. ¹⁶ Pinaagi sang aran naan na tyotoowan nami na dakora yang gaom yagakadyaw yani na otaw. Yatigam kamo na di yaan magpakapanaw nangaon, kayan kinita mayo adoon na madyaw da, yagakadyaw yaan tungud sang pagtoo kang Jesus.

¹⁷ “Adoon, kay manga karomonan, yatigam ako na kamo aw yang kamayo manga pangoro wa akatigam na si Jesus yang syosogo nang Dios ani, wakaw

pyapapatay mayo yaan. ¹⁸Yatoman da ni Jesus adoon yang pyapaglaong nang Dios kadini sang kariko nang manga propeta na si Kristo na kanaan pinili kinaanglan amagi sang marisud na kamatayun. ¹⁹Wakaw pagsusul kamo sang sara mayo aw ayaw da kamo magimo sang maat nang Dios, pangagad da kamo sang Dios antak kamo pasayloon naan sang kamayo sara, antak kamo maorawa pinaagi sang tabang nang Dios, ²⁰aw antak sogoon naan oman ani si Jesu Kristo na anay da pipili naan na magaari sang donya. ²¹Toyo kinaanglan na magapabilin naa yaan aglangit asta sang pagdatung nang allaw na abagoon da yang kariko, yaan yang pyagalaong nang Dios pinaagi sang kanaan manga propeta kadini. ²²Kay yagalaong kadini si Moises, ‘Yang Lyomabi na kamayo Dios magasogo ani kamayo sang kanaan propeta, maynang pagsogo naan kanak. Yang osogoon naan ani yang arag kamo taga Israel. Kinaanglan maningug kamo sang kariko nang pagalaong naan kamayo. ²³Yang dili maningug sang pagalaong naan na propeta isilotan nang Dios, dili naan utukud sang sakop naan yaan na manga otaw.’ ²⁴Yang manga propeta pagpono kang Samuel asta sang kariko nang manga propeta na yasapit kanaan na maggogodanun, arag yagapakatigam bain sining yamapagguna adoon na manga allaw. ²⁵Kamo yang syasaadan nang Dios saan na manga saad na pyapakatigam naan kamayo pinaagi sang manga propeta. Kamo aw yang kamayo manga kamonaan yakaupud kamo sang pyagakasabotan na yiimo nang Dios. Kay yagalaong yang Dios kang Abraham, ‘Panalangingan ko yang kariko nang manga otaw pinaagi sang kanmo sompaw.’ ²⁶Wakaw kamo na manga Judio yang yoona padaraan nang Dios nang kanaan Anak na si Jesus antak kamo

panalangingan antak ayawan mayo yang imo mayo na maat nang Dios.”

Si Pedro aw Si Juan Asang Atobangan nang Manga Pangoro nang Manga Judio

4 Yabay pa magindo si Pedro aw si Juan sang manga otaw nang pagdatung nang manga magampoway aw yang pangoro nang bantay sang templo aw yang manga Saduseo. ²Yamadaman silan sang dowang ka apostol, kay yabay maggogod na yagaboi oman si Jesus aw abay pagindo sang manga otaw na yang pagboi ni Jesus yang kamatooran na magaboi oman yang manga otaw na yamangkamatay. ³Kayan dyakup nilan yang dowang ka apostol. Gabi la yang pagdakup kanilan, wakaw piniriso la silan ninyan na gabi kay baya da silan osipa nang pagkamasurum. ⁴Awgaid madaig yang yotoo na yudungug sang pyagalaong nang manga apostol. Yang kadaig nang yotoo yadatung nang limang mararan na ka otaw.

⁵Ninyang sapit na allaw yang manga pangoro na Judio aw yang manga mangkatikadung aw yang manga magindoway sang balaod yanagkatipon ag Jerusalem, ⁶inagad nilan si Anas na labaw na magampoway aw si Kaipas aw si Juan aw si Alejandro aw yang kadaygan na manga sakop nang pamilya nang labaw na magampoway. ⁷Pyapaatobang nilan kanilan yang dowang ka manga apostol aw osipa nilan, laong, “Yoononono mayo yang papagkadyaw sang pilay na di magpakapanaw? Nana na gaom aw kanini aran yang yingaranan mayo na yakapagkadyaw kanaan?” ⁸Si Pedro na pyagabayaang nang Balaan na Espirito yimibak kanilan, laong, “Kamo na manga pangoro nami aw kamo na manga mangkatikadung, ⁹aw osisaun kami adoon bain sang madyaw na imo nami saan na otaw daw yomon-

nonong pagkadyaw naan, ¹⁰kinaanglan matigam kamo aw yang kariko nang manga Judio, na yaning otaw na yagaindug asang atobangan mayo yagakadyaw pinaagi sang aran ni Jesu Kristo na taga Nasaret. Pyapakarabo mayo yaan disang koros kayan yamatay, toyo by-oboï yaan nang Dios. ¹¹Si Jesus yang pyagalaong nang Dios na pyapasolat naan sang manga propeta, laong, 'Yang gimadyawan na bato na makadigun sang baray, syasarikway mayo na manga panday.' ¹²Si Jesus gaid yang makaatag kanatu nang kinaboï, yaan gaid yang magapagawas kanatu sang silot na way kataposan kay yaan gaid yang yaatag nang Dios na makatabang kanatu, way kadaygan disang tibook karibotan na makarowas kanatu sang kanatu sara."

¹³Yang manga pangoro na Judio ya-maunungunung sang katigam magsorit na di magkatarap ni Pedro aw ni Juan, sari wara abay managpakaeskuwela. Tungud sang katigam ni Pedro aw ni Juan magsorit, kyakatagtagaan nilan na yakaagadagad silan kang Jesus. ¹⁴Awgaid wa silan makaimo mapaglantogi, kay kikita nilan yang otaw na yagakadyaw sang kanaan kapilayan na yagaindug asang said ni Pedro aw si Juan. ¹⁵Wakaw pyapapanaw nilan si Pedro aw si Juan disang kanilan pagtitiponan, kayan yanagkabarawbaraw silan, ¹⁶laong, "Nanang imoon ta sini na manga otaw? Yang kariko nang otaw ani Jerusalem yatigam sining milagro na yimo nilan, di kita makapaglaong na buku nang matungtung. ¹⁷Awgaid antak di da pagidunggan nang manga otaw yaan na imo, kinaanglan igusun ta silan antak di da oman maggogod sang maski sini bain kang Jesus." ¹⁸Kayan pyatawag nilan oman si Pedro aw si Juan aw paglaonga nilan na di da papaggogodon aw di da papagindoon bain kang Jesus.

¹⁹Awgaid yimibak si Pedro aw si Juan kanilan, laong, "Dumduma mayo daw wain yang madyaw nang Dios na pan-gagdan, kamo daw yang Dios. ²⁰Kay di amaimo na dili nami ogogodon yang kikita nami aw dyudungug nami na pyagalaong ni Jesus." ²¹⁻²²Pagkatapos nilan igusun oman yang manga apostol na laban di da papaggogodon bain kang Jesus, boroyan nang manga pangoro na Judio. Di silan makasilot kanilan kay yang kariko nang manga otaw yagabantog sang Dios tungud sang yamapagguna sang otaw na yagakadyaw sang kanaan kapilayan. Sobra pa nang kapatan na ka toig yang idad naan na otaw.

Yanagampo sang Dios yang Manga Tomotoo

²³Pagboroy kang Pedro aw si Juan komadto silan sang kanilan manga kainagadan aw paglaongan nilan kanilan yang pyagalaong nang manga pangoro na magampoway aw manga mangkatikadung. ²⁴Pagdungug nilan saan magampo silan sang Dios, laong, "Ikaw na Labi na Dios yang yagaimo sang langit aw lopa aw dagat aw yang kariko nang iyan disaan. ²⁵Tungud sang Balaan na Espirito na yagabaya sang kanami kamonaan na si Dabid na yagatoman sang kanmo pagbuut, pyagalaong ni Dabid yang pyapaglaong mo kanaan, laong, 'Nanga yamadaman yang manga otaw na buku nang manga Judio? Kayan nanga yanagdumdum yang manga Judio na magaimo sang dili nilan amaimo?' ²⁶Yang manga ari disang donya yangandam sang pagtanaman, yang manga pangoro yanagkatipon na mapagato sang Labi na Dios aw sang kanaan syogo ani sang donya na makagagaom sang kariko.' Yamapagguna yaning pyagalaong ni Dabid kadini, ²⁷kay si Herodes aw si Ponsio Pilato aw yang kadaygan na

manga otaw na arag buku nang Judio aw yang manga Judio na taga Israel madyaw nilan kariko na apatayun si Jesus na kanmo balaan na Anak na syosogo mo ani sang donya. ²⁸ Yiimo nilan kang Jesus yang kariko nang imo na anay da pyagabuutan mo na amapagguna. ²⁹ Ginoo nami, tanawa, yiigus kami nilan, wakaw tabangi kami na kanmo manga sogwanun antak di kami malluk magbatok sang pyapabatok mo, ³⁰ kaba papagkadyawun mo yang yamangkasakit aw pakitaan yang manga imo na manga milagro pinaagi sang kanmo gaom na iyan sang aran nang kanmo balaan na Anak na si Jesus.” ³¹ Pagkatapos nilan magampo, magayong yang pyanagtiponan nilan na baray. Kayan silan kariko byobowan nang Dios nang Balaan na Espirito aw pagbabatokon silan sang sorit nang Dios, wa silan akalluk magbatok.

Pyanagbainbain Nilan yang Kanilan Pyanmowan

³² Kariko nang manga tomotoo kang Kristo magonawa yang dum dum may nang sayda yang ginawa nilan. Way isa kanilan na yagadum dum na di naan palliwat yang kanaan tyoonan pyanmowan. Awgaid kariko nang kanilan pyanmowan pyanagbainbain nilan. ³³ Yagadan nang dakora na gaom nang Dios yang manga apostol na yagama tood sang pagkabo i oman ni Ginoo Jesus, kayan tyabangan laban nang Dios silan kariko. ³⁴⁻³⁵ Way yamaukud kanilan, kay yang aon lopa yagabarigya sang lopa aw yang aon baray yagabarigya sang baray aw daraa yang bayad adto sang manga apostol, kayan pyabain nang manga apostol, pyangatag sang kariko nang yamaukud.

³⁶ Maynaan yang yiimo ni Jose na pyanganganan nang manga apostol ni Bernabe na yang kaologan naan na aran mag-

dadasig, taga Sipro yaan, sompaw yaan ni Lebi. ³⁷ Yagabarigya yaan sang isa na lopa naan kayan dyara naan yang bayad adto sang manga apostol antak pabain nilan, pangatag sang kariko nang yamaukud.

Si Ananias aw Si Sapira

5 Awgaid aon otaw na pyanganganan ni Ananias, yang kanaan asawa si Sapira. Yagabarigya yaan sang isa na lopa nilan. ² Awgaid yanagoyon si Ananias aw yang asawa naan sang pagkamang nilan sang sangka bain na kyasapiyan aw panagtagowa nilan. Kayan dyara ni Ananias adto sang manga apostol yang sapi na sama naan kamanagan. ³ Laong ni Pedro kanaan, “Kay Ananias, nanga yangagad kaw kang Satanas, kayan tyago mo yang kadaygan na sapi na bayad sang lopa, aw pagkagarowi mo yang Balaan na Espirito bain saan na sapi? ⁴ Kanmo yaan na lopa nong wa pa mo yaan abarigyaan, pagkatapos mo barigya, yang sapi na bayad saan podo kanmo. Kayan nanga yakadum dum pa kaw magkagarow bain sang sapi? Yang Dios yang pyagakagarowan mo, buku nang otaw.” ⁵⁻⁶ Pagdungug ni Ananias sang pyagalaong ni Pedro, matowad yaan aw kamatay. Kayan yaindug yang manga bagong otaw disaan aw potosa nilan yang lawas naan aw daraa aglogwa aw panaglubungan nilan. Dyaditung nang kalluk yang kariko nang otaw na yudungug saan.

⁷ Aon manga torong ka oras yang yarabay yaditung si Sapira na wa akatigam sang yamapagguna sang kanaan bana. ⁸ Laong ni Pedro kang Sapira, “Paglaongan kanak daw yani la kariko yang bayad sang lopa na byabarigya mayo?” Yimibak yaan, laong, “Uu, yaan da kariko.” ⁹ Kayan yaglaong si Pedro kanaan, “Nanga yagakaoyon kamo sang kanmo bana

pagtigi daw yatigam daw wara sang imo mayo yang Balaan na Espirito? Yang manga otaw na yagalubung sang kanmo bana dyomatung da asang pilwangan, arag kaw arakaton nilan aglogwa.”¹⁰ Kayan yaparabay matowad si Sapira aw kamatay. Paglasak nang manga bagong otaw kitaun nilan yaan na yatay da, kayan dyara nilan yaan aglogwa aw lubungan asang said nang kanaan bana.¹¹ Laban yamalluk yang kariko nang manga tomotoo aw yang kariko nang yudungug sining yamapagguna.

Yang Manga Milagro na Toosanan sang Gaom nang Dios

¹²Madaig yang manga milagro na toosanan sang gaom nang Dios na yimo nang manga apostol asang atobangan nang manga otaw. Asaan ipan yang kariko nang manga tomotoo managkatipon sang balkon ni Solomon.¹³ Maski tyataod silan nang manga otaw tungud sang kadyaw nang kanilan batasan, way yutugum domogpo kanilan na buku nang arag tomotoo.¹⁴ Yabay magdogang yang kadaig nang yotoo sang Ginoo, usug bobay.¹⁵ Wakaw pyanagdara ra yang manga masakitin adto sang manga daran aw butangan disang manga korangan aw manga kamun antak aw lomabay si Pedro, gatang pa aw aon arongan kanilan nang anino ni Pedro kayan yagkadyaw.¹⁶ Madaig na manga otaw yang yakaon disaan sikun sang manga banwa na makilibot nang Jerusalem, yanagdara silan sang manga otaw na masakitin aw yang manga otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Kariko nilan yagkadyaw.

Dyadakup yang Manga Apostol aw Karabosowa

¹⁷Yang labaw na magampoway aw yang kanaan manga inagad na manga Saduseo yamasigi sang manga apostol.

¹⁸Wakaw dyadakup nilan yang manga apostol aw karabosowa nilan.¹⁹ Toyo pagkagabi owangan nang tagalangit na sogwanun nang Ginoo yang pilwangan nang pirisowan aw parogwa yang manga apostol aw paglaonga,²⁰ “Singadto kamo sang templo aw paglaongan mayo sang manga otaw yang kariko bain sining bago na kinaboi na sikun kang Jesu Kristo.”²¹ Kayan pyangagdan nilan yang pyagalaong nang tagalangit. Yakadto silan sang templo pagkamasurum aw pagindo silan sang manga otaw bain kang Jesus.

Yang labaw na magampoway aw yang kanaan manga inagad yagapatawag sang kariko nang manga pangoro na Judio antak silan managkatipon na managkabaraw. Kayan yagsogo silan sang manga bantay adto sang pirisowan antak kamangun yang manga apostol na apaatobangun kanilan.²² Awgaid pagdatung nang manga bantay adto sang pirisowan, way kikita nilan na manga apostol, kayan yagbarik silan aw paggogod, laong,²³ “Kikita nami na kyakandadowan yang tatakup nang pirisowan pagdatung nami adto. Yang manga bantay yanagbantay asang pilwangan. Awgaid pagowang nami sang pirisowan way kikita nami maski sang ka otaw agsurud.”²⁴ Yamaburungburung yang pangoro nang manga bantay sang templo aw yang manga pangoro na magampoway sang yamapagguna sang manga apostol.²⁵ Kayan dyomatung disaan yang otaw na yagalaong kanilan, “Paningug kamo, yang manga otaw na pipiriso mayo aadto sang templo yagaindo sang manga otaw.”²⁶ Kayan kyomadto yang pangoro nang manga bantay aw yang kanaan manga sakop aw daraa nilan yang manga apostol, toyo wa nilan urugusa daraa kay yamalluk silan daw donagun silan nang manga otaw nang bato.

²⁷ Pagdatung agsurud nang manga apostol, paatobangun nilan sang manga pangoro na manga Judio. Kayan yaglaong yang labaw na magampoway, laong, ²⁸ “Pyagalaong kamo nami na laban di dakman kamo magindo sang manga otaw bain kang Jesus. Awgaid wa kamo aasip, yarimpud da nang kamayo pagindo yang tibook Jerusalem. Gosto mayo na kami yang ususuran nang kamatayun naan na otaw.” ²⁹ Yimibak si Pedro aw yang kainagadan naan na manga apostol, laong, “Yang Dios yang kinaanglan na onaun nami pangagdan, buku nang otaw. ³⁰ Yang Dios na sisimba nang kanatu kamonaan yang yagaboi kang Jesus na pyapatay mayo disang koros. ³¹ Yatagan yaan nang Dios nang katungud pagkapangoro aw pagkamallorowas antak magtangu yang manga taga Israel sang pagimo sang sara, kayan pyasaylo silan nang Dios sang kanilan manga sara. ³² Kami yang yikita sini na yamapagguna wakaw kami yang yagamatood bain sini. Arag yagapakita sang kamatooran bain sini yang Balaan na Espirito na yaatag nang Dios sang manga otaw na yangagad kanaan.”

³³ Pagdungug nang manga pangoro na Judio sining pyagalaong nang manga apostol madaman silan laban. Gosto nilan na apatayun garo yang manga apostol. ³⁴ Arag iyan disaan si Gamaliel na magindoway bain sang balaod. Laban yaan pyagataod nang kariko nang manga otaw. Yagaindug yaan asang atobangan nilan aw parogwaa naan yang manga apostol, ³⁵ kayan yaglaong yaan sang kanaan manga kadadaygan, laong, “Manga taga Israel, dadyawa mayo dum-duma daw nanang inangun mayo saan na manga otaw. ³⁶ Kay nangaon aon otaw na pyanganganan ni Teudas na yagalaong na gyusugan yaan na otaw.

Aon manga opat na gatos na ka otaw yang inagad naan. Awgaid pyapatay yaan kayan yakasabod yang kariko nang manga inagad naan. Wa akatoman yang dyudumdum naan na imoon. ³⁷ Pagkatapos ni Teudas magimo saan, si Judas da oman na taga Galilea yang yagimo sang maynaan nang timpo nang pagpallista sang manga otaw, madaig arag yang yamagad kanaan. Awgaid arag yaan pyapatay kayan yakasabod yang kariko nang kanaan manga inagad. ³⁸ Wakaw adoon bain sini na manga otaw, pagalaongon ko kamo na boroyi mayo silan, aw pabayai mayo silan, kay aw kanang otaw gaid yani imoimo, madayon yaan mawara. ³⁹ Awgaid aw sogo nang Dios yaan na imo, laban di kamo madaug kanilan, magkido kamo daw makakontara kamo sang Dios.” Kayan yanagoyon silan sang tambag ni Gamaliel. ⁴⁰ Kayan pyatawag nilan yang manga apostol aw panagbonari nilan. Kayan byoroyan nilan pagkatapos nilan paglaongon na di da oman papagindoon bain kang Jesus. ⁴¹ Kayan yomanaw disaan yang manga apostol. Yanaguma laban silan na pyagabuutan silan nang Dios na magatigkul na pyapakainaan tungud sang pagindo nilan bain kang Jesus. ⁴² Asang templo aw asang baray nang manga otaw yagapadayon silan allawallow magindo aw pagbatok sang manga otaw bain kang Jesus na yaan yang syosogo nang Dios na makagagaom sang kariko.

Yang Pitong ka Otaw na Yiimo Tomatabang sang Simisimbaay

6 Pagkadogaydogay disaan, yabay magkadaig yang manga tomotoo kang Jesu Kristo, kayan yanagkasompaki yang manga tomotoo na Judio na Griego yang sorit aw yang manga tomotoo na Judio na Hebreo yang sorit. Yanagbagolbol yang

manga Judio na Griego yang sorit kay pyagakatariwanan atagan yang manga baro na Griego yang sorit aw yangatag yang manga tomotoo sang yamangkaukud digkanilan. ²Wakaw pyapatawag nang samporo aw dowana na manga apostol yang kariko nang manga tomotoo kang Jesu Kristo aw paglaonga nilan, “Buku nang madyaw aw botawanan nami yang pagindo sang manga otaw bain sang pyagalaong nang Dios kayan yangatag sang manga otaw na yamangkaukud. ³Wakaw adoon, kay manga karomonan, pagpili kamo nang pitong ka otaw disaang kamayo na aon katigaman, aw madyaw yang dungug, na pyagabayaan abay nang Balaan na Espirito. Imoon ta silan tomatabang sang manga tomotoo antak silan yang mangatag sang manga tomotoo na yamaukud. ⁴Kayan kami, yang abay da nami imoon yang pagampo aw yang pagindo sang manga otaw bain kang Jesu Kristo.” ⁵Yanaguma yang kariko nang manga tomotoo sang pyagalaong nang manga apostol. Kayan pinili nilan si Esteban kay laban yotoo sang Dios. Pyagabayaan yaan abay nang Balaan na Espirito. Yang kadaygan na arag pipili nilan, si Pelipe, aw si Prokoro, aw si Nikanor, aw si Timon, aw si Parmenas, aw si Nikolas na taga Antiokia na syomonod da sang batasan nang manga Judio. ⁶Dyadara nilan yaning pitong ka otaw adto sang manga apostol, kayan yampo silan nang manga apostol sang Dios durug dyadapun yang kanilan oro, kay silan yang yamapili na tomatabang sang manga tomotoo.

⁷Yabay pagidunggan yang pyagalaong nang Dios, yakarimpud da sang kawtawan, wakaw yabay magdogang yang kadaig nang manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Jerusalem. Madaig arag na manga magampoway yang yotoo kang Kristo.

Dyadakup Nilan si Esteban

⁸Tyatabangan laban nang Dios si Esteban, yatagan yaan nang gaom nang Dios, wakaw yakaimo yaan asang atobangan nang manga otaw sang manga milagro na toosanang sang gaom nang Dios. ⁹Awgaid yosopak kanaan yang manga otaw na yanagkatipon asang pyanganaran nang pagtitiponan nang manga otaw na buku da nang manga allang, na taga Sirene, aw taga Alejandria, aw taga Silisia, aw taga Asia. ¹⁰Awgaid yatagan nang Balaan na Espirito si Esteban nang katigaman, wakaw di silan magpakaimo mapaglantogi kanaan. ¹¹Kayan yagbayad silan sang manga otaw na pipili nilan antak magkagaro, pyapaglaong nilan, “Yudungug kami kanaan, yang pyagalaong naan sopak sang balaod ni Moises aw sopak arag sang Dios.” ¹²Tungud saan na paagi yamasamok yang manga Judio disaan aw yang kanilan manga mangkatikadung, aw yang kanilan manga magindoway sang balaod. Wakaw kyakadtowan nilan si Esteban aw dakupa nilan aw daraa adto sang kanilan manga pangoro, ¹³aw pagdara silan disaan sang manga otaw na pyapaglaong nilan sang kagaro bain kang Esteban, laong, “Yani na otaw yabay maglaong nang maat sang kanatu balaan na templo aw sang balaod ni Moises. ¹⁴Kay dyudungug nami yaan na yagalaong na aranasun ni Jesus yang templo aw parina yang kanatu batasan na pyagaindo ni Moises kadini sang kanatu kamonaan.” ¹⁵Kariko nang yanagkatipon disang pagtitiponan nang manga pangoro na manga Judio yatanaw kang Esteban. Kikita nilan yang kaimo ni Esteban na yakagaon nang kaimo nang tagalangit na sogwanun nang Dios.

Yang Pyagalaong ni Esteban sang Manga Judio

7 Yagaosip kang Esteban yang labaw na magampoway, laong, “Tinuud agaw yaning pyagalaong nilan bain kanmo?” ²Laong ni Esteban, “Manga karomonan aw kamangkatikadungan, paninggi mayo ako. Yang Dios na Labi yapakita kadini sang kanatu kamonaan na si Abraham nong aadto pa yaan Mesopotamia, wa pa magatillaring ag Haran. ³Laong nang Dios kang Abraham, ‘Panawi yang kanmo banwa aw yang kanmo kaarayonan aw singadto sang banwa na otolli ko kanmo.’ ⁴Kayan yomanaw si Abraham ag Kaldea aw paguya ag Haran. Pagkamatay nang kanaan ama, papagbarinin yaan nang Dios ani sining banwa na pyagauyaan ta adoon. ⁵Awgaid wa yaan nang Dios abaini nang lopa disini na banwa maski sandangaw da, toyo syasaad nang Dios na aatag kanaan aw sang kanaan manga sompaw yani na banwa. Wa pay anak ni Abraham nang pagsaad nang Dios kanaan. ⁶Yani yang pyagalaong nang Dios kanaan, ‘Yang kanmo manga sompaw dato maguya sang banwa nang kadaygan. Pangallangun silan aw daugdauga silan surud nang opat na gatos na ka toig. ⁷Awgaid isilotan ko yang kawtawan na mangallang kanilan, kayan pagkatapos, managpamanaw da silan disaan na banwa kayan simimba silan kanak disini na banwa.’ Yaan yang pyagalaong nang Dios kang Abraham. ⁸Kayan pyagalaong nang Dios si Abraham na apatopo yang kariko nang sakop naan na kausgan, na yaan yang toos sang kanilan pyanagsabotan sang Dios na abay nilan kaundan. Wakaw tyotopo ni Abraham yang kanaan anak na si Isaak pagdatung nang kawarong allaw dungan yamawtaw. Kayan si Isaak oman pagpanganak naan kang Jakob topoon

naan. Maynaan oman si Jakob, tyotopo naan yang kanaan manga anak na samporo aw dow. Yaan silan yang kamonaan ta na manga Judio.

⁹“Yamasigi silan sang kanilan mangod na si Jose, wakaw byabarigya nilan yaan, kayan pyangallang adto Egipto. Awgaid wa yaan orowati nang Dios, ¹⁰tyatabangan yaan sang kariko nang kanaan karisud, yatagan yaan nang madyaw na ungud na yakapakita yaan nang madyaw na batasan asang atobangan nang Paraon na ari nang Egipto. Wakaw yiimo yaan nang Paraon gobernador nang Egipto aw papagdomaraa sang kanaan kabtangan. ¹¹Kayan disaan dyomatung yang gutum sang ti-book Egipto aw Kanan na banwa nang kanatu kamonaan. Yaglisud da yang manga otaw. Yang kanatu kamonaan wa day pagkaan. ¹²Wakaw pagdungug ni Jakob na aon makaan ag Egipto, pakadtoon naan yang kanaan manga anak na kanatu kamonaan. Yaan yang tigmad na pagkadto nilan Egipto. ¹³Yang kadwa na pagkadto nilan yagpakilara ra kanilan si Jose na yaan lomom nilan. Wakaw kyatigaman da disaan nang Paraon yang ama aw yang manga lomom ni Jose. ¹⁴Kayan pyakadtowan ni Jose yang kanaan ama, pyapakadto naan Egipto yang kanaan ama aw yang kariko nang kanaan karomonan. Kapitowan aw lima silan kariko. ¹⁵Kayan tyumugbung si Jakob adto Egipto. Aadto ra Egipto yaan akamatay, aw yang kanaan manga anak na kanatu kamonaan arag aadto akamatay. ¹⁶Toyo byabarik yang lawas nilan ani sining banwa na kanilan paguya, ani silan urubungan sang pallurubngan na yabili ni Abraham sang manga anak ni Hamor ag Sikem.

¹⁷“Awgaid laban da gimadaigan yang sompaw nang kanatu kamonaan na yadagdag ag Egipto nang agput da matoman yang saad nang Dios

kang Abraham na aatag naan sang kanatu kamonaan yani na banwa.¹⁸ Kayan disaan yaan yang yagari da sang Egipto yang ari na wa akatigam bain kang Jose.¹⁹ Dyadaugdaug naan yang kanatu kamonaan, lyurugus naan silan pagpatoman sang kanaan sogo na ayawan yang kanilan manga isu, kay antak mangkamatay.²⁰ Nginyan na timpo yang pagkawtaw ni Moises. Gimadyawan na isu si Moises, madyaw nang Dios. Tyatago yaan nang kanaan ina asang kanilan baray surud nang torong boran.²¹ Butna di da silan makaimo magtago saan na isu, dyara ra nilan yaan adto sang logwa aw ayawi. Kayan kyataran yaan nang anak na bobay nang ari aw patorina naan, gyagaon naan sang kanaan tyoonan anak.²² Pyagindo da sang kariko nang katigaman na kanang taga Egipto. Kayan yaimo yaan maturus na otaw tungud sang kanaan sorit na sorit nang ungudan aw tungud sang kanaan imo na mangkadyaw.

²³“Pagidad ni Moises nang kapatan na ka toig, makaungud yaan na magabisita sang arag silan taga Israel.²⁴ Kikita naan yang sang ka otaw na taga Israel na dyadaugdaug nang taga Egipto. Kayan tyabangan ni Moises yang taga Israel. Byabarusan naan yang taga Egipto, pyapatay naan.²⁵ Dumdum naan yakadarag yang arag silan taga Israel na agamitin yaan nang Dios paglowas kanilan sang kanilan karisud. Wain sa kading wara silan makadarag.²⁶ Ninyang sapit na allaw yikita yaan sang dowang ka otaw na taga Israel na yanagtanam. Yoosay garo silan ni Moises, laong naan, ‘Paningug kamo, kay lagi, nanga kamo yanaglinopigay sari magsayda doon kamo?’²⁷ Awgaid tyotorod si Moises ninyang sang ka otaw na yallopig aw paglaong, ‘Sining yagaimo kanmo pangoro na magaokom

kaw kanami?’²⁸ Nanga, gosto mo na apatayun mo ako maynang taga Egipto na pyapatay mo kagabi?’²⁹ Pagdungug ni Moises saan maragoy yaan kay pyagidunggan da na yaan yang yagapatay sang taga Egipto, kayan yaguya yaan ag Madian. Yakaasawa yaan adto aw panganak yaan nang dowang na isu na usug.”

³⁰Yabay maglaong si Esteban, “Paglabay nang kapatan na ka toig ag Madian, yapakita kang Moises yang Dios na maynang tagalangit na sogwanun nang Dios asang yamallaga na atoron na asang kaoykaoy sang banwa na way maguya na masaid sang butay na pyagangaranan nang Sinai.³¹ Yamaburungburung si Moises sang kikita naan, wakaw yapasaid yaan sang kaoykaoy kay apamanomanowan naan. Kayan dyumungug yaan sang tingug nang Ginoo na yagalaong,³² ‘Ako yang Dios na sisimba nang kamayo kamonaan. Ako yang Dios ni Abraham aw ni Isaak aw ni Jakob.’ Tyatakigan nang pagkalluk si Moises, wa da yaan makatanaw sang atoron disang kaoykaoy.³³ Kayan yaglaong kanaan yang Ginoo, ‘Lobasa yang sapatos mo, na yaan yang pagtaod mo kanak, kay yang pyagaindugan mo balaan kay aani ako.’³⁴ Kikita ko yang pagdaugdaug sang kanak manga otaw ag Egipto. Dyudungug ko yang kanilan pagpangarusus tungud sang karisud. Wakaw yakani ako na magalowas kanilan sang karisud. Ikaw, kay Moises, osogoon ta kaw adoon ag Egipto. Ikaw yang magatabang kanilan.’

³⁵“Si Moises yang syasarikway nang tigmad nang kanatu kamonaan ag Egipto, laong nilan, ‘Sining yagaimo kanmo pangoro na magaokom kaw kanami?’ Si Moises yang syosogo nang Dios, yiimo yaan pangoro na magalowas kanilan sang karisud

ag Egipto. Tyatabangan yaan nang tagalangit na kikita naan disang laga nang atoron asang kaoykaoy. ³⁶Yaan yang yagadara sang kanatu manga kamonaan na yamanaw dig Egipto. Yagaimo yaan sang manga milagro aw manga toosanan sang gaom nang Dios ag Egipto aw asang dagat na pyanganganan nang mapora na dagat, aw asang banwa na way maguya. Yabay naan imoon yang manga milagro asang banwa na way maguya surud nang kapatan na ka toig. ³⁷Si Moises arag yang yagalaong sang kanatu kamonaan, laong, 'Yang Dios magasogo ani kamayo sang kanaan propeta, maynang pagsogo naan kanak. Yang osogoon naan ani yang arag kamo taga Israel.' ³⁸Yaan ngaong Moises na inagad nang kanatu manga kamonaan na yagapanawpanaw asang banwa na way maguya. Iyan yaan inagad nilan na yanagkatipon, na pyapagbarawan yaan nang tagalangit asang butay na pyanganganan nang Sinai, aw yang kanatu kamangkatikadungan arag pyapagbarawan nang tagalangit asaan. Si Moises yang yadawat sang syosolat na sogo nang Dios kayan linikwad naan adto sang kanatu kamonaan.

³⁹"Awgaid wa nilan pangagadi si Moises. Tyatarikodan nilan yaan kay gosto nilan na mabarik ag Egipto. ⁴⁰Wakaw yagalaong silan kang Aaron na magorang ni Moises, 'Pagimowan kami sang diosdios na magaona kanami aw yapanaw kami, kay wa kami akatigam daw yaonnono ra si Moises na yagadara kanami pagpanaw nami dig Egipto.' ⁴¹Kayan yagimo silan nang diosdios na maynang nati na baka aw pagpatay silan sang ayup na panawagtawag nilan sang kanilan diosdios aw pistai nilan yang diosdios na inimo nilan. ⁴²Wakaw yayawan silan nang Dios, kayan pyabayaanan silan na misimba sang

manga bitoon aw boran aw suga, kay yaan yang pyagalaong nang Dios kadini na syosolat nang propeta, laong, 'Kamo na taga Israel, buku nang panawagtawag mayo kanak yang pagpatay mayo sang manga ayup surud nang kapatan na ka toig asang banwa na way maguya. ⁴³Yaan yang yabay mayo pagdaradaraun yang baraybaray na byubutangan mayo nang diosdios na pyanganganan nang Molok, aw yang inimo mayo na maynang bitoon na diosdios mayo na pyanganganan nang Repan. Sisimba mayo yang manga inimo mayo. Wakaw apapanawun ko kamo, dato ko kamo butang sangkilid nang syodad na Babilonia.' Yaan yang pyagalaong nang Dios sang kanatu kamonaan."

⁴⁴Yabay maglaong si Esteban, "Awgaid yang kanatu kamonaan na yagapanawpanaw asang banwa na way maguya, iyan kanilan yang ampowanan na pyagakaonan nang Dios. Pyapaimo yaan nang Dios kang Moises, gyagaon yaan ni Moises sang ampowanan na pyapakita nang Dios kanaan na pagagaonan naan. ⁴⁵Pagkadogaydogay disaan, nang wa da yang manga taganak, yang manga anak yang yagdara ra saan na ampowanan nang pagagad nilan kang Josue pagsurud sang banwa nang manga otaw na bibigaw nang Dios. Yagapabilin yaan na ampowanan disaan asta nang timpo nang pagari ni Dabid. ⁴⁶Madyaw nang Dios si Dabid. Pyangayo ni Dabid sang Dios na otogotan yaan pagimo sang templo nang Dios na sisimba ni Jakob nangaon. ⁴⁷Toyo wa otogoti nang Dios si Dabid na makaimo sang templo kay pagbuut nang Dios na si Solomon na anak ni Dabid yang makaimo sang templo.

⁴⁸"Awgaid wa magauya sang baray na inimo nang otaw yang Dios na Labi, kay yagalaong yang propeta nang Dios, ⁴⁹'Yang langit yang kanak ingkodanan, laong nang Ginoo, aw yang lopa yang

kanak guyukanan. Wakaw maski nana na karasi nang baray na imoon mayo kanak, buku nang toman ko paguya-an.⁵⁰ Kay ako yang yagaimo sang kariko, lopa aw langit.”⁵¹ Yagapadayon si Esteban maglaong, “Manga mangkabag-sug yang oro mayo. Wa kamo otoo sang Dios, wa kamo maningug sang pya-galaong nang Dios. Mayn kamo nang ka-mayo kamonaan na yosopak sang Balaan na Espirito.”⁵² Way propeta nang Dios na wa nilan aparisudi. Pyapatay nilan yang manga otaw na sogwanun nang Dios na yagapakatigam kadini sang pagkani nang kanaan pinili na si Kristo. Kayan adoon pagkani nang kanaan pinili panagdakupun mayo yaan kayan pyapa-patay maski way kanaan sara.⁵³ Kamo yang yatigam sang balaod nang Dios na yaatag nang tagalangit, awgaid wa kamo mangagad saan na balaod.”

Yaadakadakan Nilan nang Bato si Esteban

⁵⁴ Pagdungug nang manga Judio sin-ing pyagalaong ni Esteban madaman silan, yapagoyagut silan sang onto nilan nang langut kanaan.⁵⁵ Awgaid si Esteban na pyagabaya-an nang Balaan na Espirito, yimingaro aglangit kayan kimita sang allag nang Dios, kikita naan arag si Jesus na yagaindug asang said nang Dios.⁵⁶ Laong naan, “Tanawa, kyakaowangan yang langit, kikita ko yang gyugual nang Anak nang otaw na yagaindug asang said nang Dios.”⁵⁷ Awgaid paglaong ni Esteban saan tampungun nilan yang kanilan taringa aw kowaawi nilan si Esteban aw panagdun-gani nilan daromona.⁵⁸ Kayan pyanag-dara nilan yaan adto logwa nang syodad aw adakadaki nilan nang donag nang bato. Yang manga otaw na yanagtistigos sang kontara ni Esteban yanaglobas sang lapid na dagom nilan nang pagdonag nilan nang bato kang Esteban, byubutang

nilan yang kanilan dagom asang apit nang siki nang bagong otaw na pyagan-garanan ni Saulo antak naan bantayan.⁵⁹ Yabay nilan adakadakan nang bato si Esteban na yagaampo, laong, “Ginoo ko na Jesus, dawata yang kanak espir-ito.”⁶⁰ Yorood yaan aw gagai naan yang kanaan tingug na yagaampo, laong, “Gi-noo, ayaw silan pagbarusi tungud sin-ing imo nilan kanak.” Pagkatapos naan maglaong sini mogto yang ginawa naan. Si Saulo oyon sang pagpatay kang Esteban.

Pyaparisudan ni Saulo yang Manga Tomotoo kang Jesu Kristo

8 Ninyang allaw na pagpatay nilan kang Esteban nginyan yang pagpono pagtigkul nang manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Jerusalem sang laban maat na imo nang manga otaw kanilan. Kariko nang manga tomotoo yamanaw disaan, yang manga apostol koman yang yamaibilin. Yamakanat yang manga to-motoo managuya sang tibook probinsiya nang Judea aw Samaria.² Nang pagka-matay ni Esteban, yang manga otaw na madigun yang pagtoo sang Dios yang ya-galubung kanaan. Yanagmatay silan na yagaurug kanaan.

³ Pyaparisudan laban ni Saulo yang manga tomotoo. Yamanikpanik yaan sang baray nang manga tomotoo aw panggoyoda naan aglogwa yang manga tomotoo, usug bobay, aw pangkara-bosowa naan.

Yang Madyaw na Batok Bain kang Jesus Byabatok ag Samaria

⁴ Yang manga tomotoo na yamakanat maguya maski diin yabay maggogod bain kang Jesus.⁵ Si Pelipe yakadto sang syodad na Samaria aw paggogod sang manga otaw adto bain kang Jesus na si Jesus yaan si Kristo na syosogo nang Dios pagari sang donya, yaan yang pya-

galaong nang manga propeta kadini na makani. ⁶Yotoo yang manga otaw sang pyagalaong ni Pelipe pagdungug nilan na madyaw yang pyagalaong naan aw pagkita nilan sang manga milagro na yiimo naan. ⁷Pyaparogwa naan yang mangkaraat na yarasak sang manga otaw, yokowaaw silan nang paglogwa. Yang manga otaw na yatay da yang sang kilid na lawas aw yang manga pilay arag yanagkadyaw. ⁸Wakaw laban yanaguma yang manga otaw ag Samaria.

⁹Disaan na syodad aon otaw na pyagangaranan ni Simon na yakaburungburung sang manga otaw na taga Samaria tungud sang salamangka naan na pagbaya ni Satanas. Yagabantog yaan na yaan kono maturus na otaw.

¹⁰Kariko nang manga otaw disaan na syodad, toyo da otaw aw manga mangkatikadung, arag yaningug kang Simon. Yagalaong silan na si Simon yatagan kono nang Dios nang gaom na pyagangaranan nang dakora na gaom.

¹¹Yaningug silan kanaan kay dogay da na yagaimo yaan sang pagbaya ni Satanas na salamangka na yakaburungburung kanilan. ¹²Awgaid pagtoo rakman nilan sang pyagalaong ni Pelipe kanilan na madyaw na batok bain sang pagari nang Dios aw bain kang Jesu Kristo, magpabawtismo silan, usug bobay. ¹³Si Simon arag yotoo aw pagpabawtismo. Kayan yabay yaan magadagad ni Pelipe. Yamaburungburung yaan pagkita naan sang manga milagro na yiimo ni Pelipe na toosanang sang dakora na gaom nang Dios.

¹⁴Yang manga apostol ag Jerusalem yudungug na yang manga otaw ag Samaria yotoo sang pyagalaong nang Dios bain kang Jesus na byabatok kanilan ni Pelipe. Wakaw syosogo nilan adto si Pedro aw si Juan. ¹⁵Pagdatung adto ni Pedro aw ni Juan, ampo nilan sang Dios yang manga otaw an-

tak silan makadawat sang Balaan na Espirito. ¹⁶Kay wa pa ukunsad kanilan yang Balaan na Espirito. Baya silan kabawtismowan nang tobig nang pagtoo nilan sang Ginoo na si Jesus. ¹⁷Kayan dyapun silan ni Pedro aw ni Juan nang kanilan tolo, kayan yakadawat silan sang Balaan na Espirito.

¹⁸Yikita si Simon na yang Balaan na Espirito yamadawat nang yotoo kang Ginoo Jesus nang pagdapun kanilan nang tolo nang manga apostol. Wakaw tyatanyagan naan na atagan nang sapi si Pedro aw si Juan. ¹⁹Laong naan, "Atagi ako arag naan na gaom, antak makadawat sang Balaan na Espirito yang maski sini na adapunun ko nang kanak tolo." ²⁰Awgaid laong ni Pedro kanaan, "Yonong kanmo yang sapi mo adto sang impirno, kay yagadumdum kaw na amabili mo nang sapi yang gaom nang Dios. ²¹Way labut mo, di kaw makaimo sini, kay buku nang matarong yang dyudumdum mo asang atobangan nang Dios. ²²Wakaw tangkui yang maat na kyakaundan mo aw pagampo sang Ginoo antak kaw pasayloon naan saang dumtum mo na maat. ²³Kyakatigaman ko na ikaw laban maat yang dyudumdum kay laban kaw yamasigi, kyakatigaman ko arag na yabay pa kaw magimo sang sara." ²⁴Kayan yaglaong si Simon kang Pedro aw kang Juan, "Ampowan mayo ako sang Ginoo, antak di mapaguna agkanak yang pyagalaong mayo."

²⁵Pagkatapos ni Pedro aw ni Juan maggogod sang taga Samaria bain sang Ginoo aw bain sang pyagalaong nang Ginoo, mori silan ag Jerusalem. Yagagogodanun arag silan adto sang manga barrio na kyakaagyan nilan ag Samaria.

Si Pelipe aw yang Opisyal na taga Etiopia

²⁶Kayan pyaglaong si Pelipe nang tagalangit na sogwanun nang Ginoo,

laong, “Pangandam aw panaw padurug adto barabagan, singadto sang daran na yamanugbung ag Gasa sikun ag Jerusalem.” Yutunga yaan na daran sang banwa na way maguya. ²⁷ Kayan yomanaw si Pelipe. Kayan kinita naan yang taga Etiopia na yunoko, yaan yang sinarigan na opisyal nang arayna nang taga Etiopia na si Kandase, kay yaan yang yagadomara sang kariko nang kabtangan nang arayna. Sikun yaan simimba ag Jerusalem. ²⁸ Yagabasa yaan sang syosolat ni Isaias na propeta nang Dios durug yasakay yaan sang kalesa na omori da adto Etiopia. ²⁹ Kayan pyaglaong si Pelipe nang Balaan na Espirito, laong, “Kadto aw pasaid saang kalesa.” ³⁰ Kayan yagapas si Pelipe adto sang kalesa, kayan dyungug naan yaan na yagabasa sang syosolat ni Isaias na propeta nang Dios. Yoosip naan yaan, laong, “Yakadarag kaw sang byabasa mo?” ³¹ Yimibak yaan, laong, “Onnoon kong pagkadarag aw way magindo kanak?” Kayan pyasakay naan si Pelipe aw papagingkoda sang said naan. ³² Yang byabasa naan na syosolat ni Isaias yagalaong, “Mayn yaan nang karnero na wa magakakausug na dyadara adto sang pagapatayan kanaan, mayn yaan arag nang karnero na yatinguntingun na pyupunguran sang kanaan bobol. Di yaan magtiyao. ³³ Dyodoogdoog yaan nilan, sisilotan yaan nilan sari way sara. Way makasaman maggogod sang kaparaat nang imo nang manga otaw kay pyapatay yaan nilan.”

³⁴ Laong nang opisyal na taga Etiopia, “Paglaongan kanak daw sining pyagalaong nang propeta, yang kanaan tyoonan lawas yang pyagalaong naan daw yang kadaygan?” ³⁵ Kayan syaysay ni Pelipe kanaan na si Jesus yang pyagalaong nang propeta. Kayan pyono naan disaan batokon yang madyaw na batok bain kang Jesus. ³⁶ Unaun da

silan mangindaran yakaagi silan sang tobig, kayan yaglaong yang opisyal, “Yani kay yang tobig. Kayan nana pa sang makaurang sang pagbawtismo kanak?” ³⁷ Laong ni Pelipe kanaan, “Maimo kaw bawtismowan aw tinuud na laban kaw yotoo kang Jesus.” Laong nang opisyal, “Laban sa ak yotoo na si Jesu Kristo Anak nang Dios.” ³⁸ Kayan pyapagtangu nang opisyal yang kalesa aw panaog silan si Pelipe, aw tugbung silan ag tobig aw bawtismowi yaan ni Pelipe. ³⁹ Pagkagisaka nilan sang tobig parabayun si Pelipe nang Balaan na Espirito daraun adto sang kaawatan. Wa da yaan ikitaa oman nang opisyal, kayan yabay dakman mangindaran yang opisyal na laban yagauma. ⁴⁰ Si Pelipe adto ra Asoto, yagapangagiagi sang kariko nang barrio, yagagogod sang manga otaw bain kang Jesus asta yaan dyomatung ag Sesarea.

Yang Pagtoo ni Saulo kang Jesus

(Apostol 22:6-16; 26:12-18)

9 Si Saulo yabay pa mallaom na matay sang manga tomotoo sang Ginoo na si Jesu Kristo. Yakadto yaan sang labaw na magampoway ag Jerusalem ² aw pangayo sang solat na adaraun naan adto sang manga pagtitiponan nang manga Judio ag Damasko antak katigaman nilan dato na yaan aon katungud pagdakup sang manga otaw adto na yangagad kang Jesus, usug bobay, na adaraun naan pagbarik naan ag Jerusalem antak karabosoon.

³ Asang pangindaranan, nang masaid da yaan ag Damasko, sakadyap kimi-
 blat yang allag asang makilibot naan sikun aglangit. ⁴ Kayan yatowad yaan aw dungug yaan sang tingug na yagalaong kanaan, “Saulo, Saulo, nanga pyaparisudan mo ako?” ⁵ Laong ni Saulo, “Sini kaw, kay Ginoo?” Yimibak yaan, laong, “Ako si Jesus na pyaparisudan

mo. ⁶Awgaid pagbangon aw singadto sang syodad, pagalaongon kaw dato daw nanang inangun mo.” ⁷Yang manga otaw na inagad ni Saulo yapakatingun, wa makapagsorit. Yudungug silan sang tingug, awgaid way kikita nilan. ⁸Kayan yagbangon si Saulo, wa da yaan ikita. Wakaw gyagagad nilan yaan padurug ag Damasko. ⁹Surud nang torong allaw wa yaan ikita aw wa yaan akaan aw wa iinum sang maski nana.

¹⁰Aon tomotoo kang Ginoo Jesus ag Damasko na pyagangaranan ni Ananias. Maynang yagatagaynup yaan na yikita sang Ginoo na yagalaong kanaan, “Ananias.” Yimibak yaan, laong, “Nana, kay Ginoo.” ¹¹Laong nang Ginoo kanaan, “Pangandam aw singadto sang daran na pyagangaranan nang matorid aw anapa disang baray ni Judas yang otaw na taga Tarso na pyagangaranan ni Saulo. Yagaampo yaan, ¹²maynang yagatagaynup yaan na yikita sang otaw na pyagangaranan ni Ananias na yakadto kanaan aw dapuna yaan nang kanaan tollo antak yaan kimita oman.” ¹³Laong ni Ananias, “Ginoo, madaig da na otaw yang yagalaong kanak bain saan na otaw, na laban gimapaparaatan yang imo naan sang manga otaw na yotoo kanmo ag Jerusalem. ¹⁴Yakani yaan na yatagan nang labaw na magampoway nang katungud pagdakup sang kariko nang otaw na yagatawag kanmo na yotoo na ikaw yang Ginoo.” ¹⁵Laong nang Ginoo kang Ananias, “Unug da, kay pipili ko si Saulo na pagapanonogoon ko na magagogodanun bain kanak adto sang buku nang manga Judio aw adto sang manga ari aw adto sang manga taga Israel. ¹⁶Apakatigam ko kanaan yang kariko nang karisud na kinaanglan itigkuran naan tungud sang paggogod naan bain kanak.”

¹⁷Kayan yomanaw si Ananias, kyomadto ra kang Saulo agsurud nang

baray aw dapuna naan nang kanaan tollo si Saulo aw paglaonga naan, “Kay Saulo, lomom ko, yang Ginoo na si Jesus na yapakita kanmo asang daran nang pagpadurug mo ani yagasogo kanak ani kanmo antak kaw kimita oman aw antak kaw bobowan nang Dios nang Balaan na Espirito.” ¹⁸Kayan yaparabay mallog yang maynang manga imbis nang isda sikun asang mata ni Saulo, kayan kimita da yaan oman, kayan disaan yagpabawtismo yaan. ¹⁹Yoriyan da yaan sang kanaan kusug pagkatapos naan komaan.

Yagababatokon si Saulo Adto Damasko Bain kang Jesus

Yagapabilin si Saulo ag Damasko na inagad nang manga tomotoo surud nang pilang allaw. ²⁰Yaparabay yaan komadto sang pagtitiponan nang manga Judio aw pagbatok yaan bain kang Jesus, laong, “Si Jesus yang Anak nang Dios.” ²¹Kariko nang yudungug kanaan yamaburungburung aw paglaong, “Bukung yaan agaw ngaong otaw na yagapatay sang manga otaw na yotoo kang Jesus ag Jerusalem? Yakani yaan agaw na magadakup sang manga otaw na yotoo kang Jesus aw daraa adto sang manga pangoro na magampoway?”

²²Yagadogang yang kadigun nang katarongan ni Saulo na yagamatood na si Jesus yaan agaw si Kristo na syosogo ani nang Dios, wakaw wa makaiabak kanaan yang manga Judio ag Damasko.

²³Paglabay nang pilang allaw, managkatipon yang manga Judio aw pagbaati nilan na apatayun si Saulo. ²⁴Awgaid kyakatigaman ni Saulo na yaan panagpatayun nilan. Gabi allaw yagabantay silan disang pilwangan nang syodad na magapatay kang Saulo aw lomabay disaan. ²⁵Wakaw lyarasak si Saulo nang manga tomotoo kang Kristo asang dakora na arat aw tontona nilan

yaan nang gabi agsangkilid nang inarad nang syodad. Yaan yang pagkaikyas ni Saulo.

Yakadto si Saulo Jerusalem

²⁶ Pagdatung ni Saulo ag Jerusalem, gosto naan modogpo sang manga tomotoo kang Jesu Kristo. Awgaid yamaluk kanaan yang manga tomotoo, kay wa silan otoo na yaan tinuud na tyomoo ra kang Jesu Kristo. ²⁷ Kayan yagadan yaan ni Bernabe adto sang manga apostol, aw batoka ni Bernabe kanilan yang yamapagguna disang daran nang pagkita ni Saulo kang Ginoo Jesus na yapagbaraw kanaan. Byabatok naan arag kanilan yang kaisug ni Saulo maggogodanun bain kang Jesu Kristo ag Damasko. ²⁸ Kayan dyawat nilan si Saulo aw pagagadagad yaan kanilan na manga tomotoo ag Jerusalem. ²⁹ Wa akalluk si Saulo magbatok bain kang Jesu Kristo. Yapagbaraw yaan aw papaglantogi sang manga Judio na Griego yang sorit, wakaw gosto nilan na apatayun yaan. ³⁰ Pagkatigam saan nang manga karomonan naan na manga tomotoo, pagagad nilan yaan adto Sesarea antak di yaan patayun, kayan pyakadto nilan yaan Tarso.

³¹ Ninyan na timpo wa day yagasamok sang manga tomotoo asang manga probinsiya nang Judea aw Galilea aw Samaria. Kayan yagdogang yang pagkanarig nang manga tomotoo kang Ginoo Jesus aw pagdogang yang kanilan kadaig tungud sang tabang nang Balaan na Espirito kanilan, aw pangagdi nilan yang pagbuut nang Ginoo kanilan.

Yakadto si Pedro Lida aw ag Jope

³² Yagabisita si Pedro sang kariko nang tomotoo kang Jesu Kristo, asta yang manga tomotoo kang Jesu Kristo na ag Lida magauya arag naan bibisitaan. ³³ Kikita naan disaan yang otaw na

pyangangaranan ni Eneas na wa akatigbangon sang koranganan surud nang warong ka toig kay yamatay yang sangkilid na lawas naan. ³⁴ Laong ni Pedro kanaan, “Kay Eneas, adoon pyapagkadyaw da kaw ni Jesu Kristo. Pagbangon da aw lorona yang kanmo kamun.” Kayan yaparabay yaan magbangon. ³⁵ Kariko nang maguya sang barrio na Lida aw yang kariko nang maguya sang banwa na Saron yikita kang Eneas na pyapagkadyaw da ni Jesu Kristo. Wakaw tyomoo ra silan sang Ginoo na si Jesu Kristo.

³⁶ Asang barrio na Jope aon bobay na pyangangaranan ni Tabita na yotoo kang Jesu Kristo. Si Dorkas yang pyangangan nang Griego kang Tabita. Yang kaologan nang aran na Dorkas osa. Madyaw yang imo ni Dorkas sang manga otaw, yatabang yaan sang manga pobre. ³⁷ Yakanoran ninyan na timpo nang aadto si Pedro Lida yang pagkasakit ni Dorkas kayan yamatay. Pagkatapos nilan sogbowan yang patay na lawas naan butang nilan asang apit taas na sobay. ³⁸ Buku nang maawat disaan yang barrio na Lida, wakaw pagdungug nilan na aadto si Pedro Lida maparabay silan magsogo sang dowang ka otaw antak paglaongon si Pedro na pyapakadto yaan Jope, pyapakallug yaan adto. ³⁹ Kayan yomagad si Pedro sang manga otaw na yakadto kanaan. Pagdatung nilan agbaray pagagad nilan si Pedro adto sang sobay agtaas. Kayan pyaglibotan si Pedro nang manga baro na kawbayan na yanagdaraw durug yamayag kang Pedro sang manga dagom na tyatai ni Dorkas nang boi pa yaan. ⁴⁰ Kayan disaan pyarogwa silan kariko ni Pedro, aw lood yaan aw pagampo. Pagkatapos naan magampo matobang yaan sang patay aw paglaong, “Kay Tabita, pagbangon.” Kayan byuka naan yang mata naan. Pagkita naan kang Pe-

dro, magingkod yaan. ⁴¹Pyopoti ni Pedro yang tollo naan aw tabangi naan yaan pagindug. Kayan tyawag naan yang manga baro aw yang kadaygan na manga tomotoo kang Jesu Kristo aw pakitaan naan kanilan na yaan boi da. ⁴²Adoon yang batok bain saan yakarimpud sang barrio na Jope. Wakaw madaig da yang tyomoo sang Ginoo na si Jesu Kristo. ⁴³Yadogay si Pedro ag Jope, aadto yaan magauya sang baray ni Simon na sait maganit sang paris nang manga ayup.

Pyapakadto nang Dios si Pedro kang Kornelio na Buku nang Judio

10 Asang barrio na Sesarea aon otaw na buku nang Judio na pyangan-garanan ni Kornelio. Kapitan yaan nang sondaro na taga Roma na sakop nang Italia. ²Diosnon laban na otaw si Kornelio. Yaan aw yang kariko nang sakop naan disang baray naan arag yisimba sang Dios, kay yamalluk silan somopak sang Dios. Yatabang yaan abay sang manga Judio na yamaukud, aw abay yaan pagampo sang Dios. ³Misan disaan, nang alastres nang ambong, aon pyapakita kanaan nang Dios, yikita yaan sang tagalangit na sogwanun nang Dios na yakaon agkanaan aw tawaga yaan, laong, “Kornelio.” ⁴Kayan tyomanaw si Kornelio agkanaan. Yamalluk yaan sang tagalangit, kayan yaglaong yaan, “Nana, kay Ginoo?” Kayan yaglaong yang tagalangit, “Kyakaundan kaw nang Dios, kay dyudungug naan yang kariko nang kanmo pagampo, kyakatigaman naan arag yang kanmo manga imo na yamallaat sang manga otaw. ⁵Wakaw adoon pagsogo sang manga otaw adto Jope antak pakaniin si Simon na pyanganganan ni Pedro. ⁶Aadto yaan sang baray nang sangay naan na si Simon na sait maganit sang paris nang manga ayup na aadto magauya sang dorog

nang dagat.” ⁷Kayan yomanaw yang tagalangit. Pyapatawag ni Kornelio yang dowang ka otaw na kanaan sogwanun aw yang kanaan sinarigan na sondaro na yotoo sang Dios. ⁸Pagkatapos naan paglaong yang kariko nang pyagalaong kanaan nang sogwanun na tagalangit, sogoon naan silan adto Jope.

⁹Pagkaalasdosi ninyang sapit na allaw, nang yagpadadatung da ag Jope yang torong ka otaw na syosogo ni Kornelio, yapanik si Pedro asang apit taas na sobay antak magampo sang Dios. ¹⁰Yagutum da yaan, wakaw gosto naan na makaan da. Kaba lyoroto pa yang pagkaan, aon pyapakita kanaan nang Dios. ¹¹Kikita naan yang langit na kyakaowangan aw tontona yang maynang dakora na sapot na pyapaglimbang ukutan nang opat na ukut. ¹²Agsurud nang maynang sapot iyan yang kariko nang mananap aw manga langgam aw yang kariko nang mananap na magosong. Kariko naan di pagkaanun nang manga Judio. ¹³Kayan dyumungug yaan sang tingug na yagalaong, “Kay Pedro, indug aw pagpatay sang akaanun mo.” ¹⁴Awgaid laong ni Pedro, “Ginoo, dili ako, di ak magkaan sang maski nana na maripa nami na manga Judio.” ¹⁵Kayan yoman yaan dumungug sang tingug na yagalaong, “Ayaw magdumdum na maripa yang pyagalaong nang Dios na marinis.” ¹⁶Makatlo yaan datung kang Pedro na yagadan nang tingug, kayan byarik yaan oman aglangit.

¹⁷Kaba yagadumdum si Pedro daw nanang kaologan nang pyapakita kanaan nang Dios, yadatung yang manga otaw na syosogo ni Kornelio. Yakanonotol silan sang baray ni Simon na pyagaayaan ni Pedro, kayan yagindug silan asang pilwangan, ¹⁸aw pagtawag, yagaosip daw aon pyanganganan ni Simon Pedro na

yagauya disaan na baray. ¹⁹Yabay pa si Pedro magungudungud bain sang kaologan nang pyapakita kanaan nang Dios kayan yaglaong kanaan yang Balaan na Espirito, “Dyomatung da yang torong ka otaw na yagaanap kanmo. ²⁰Panaog agkanilan aw ayaw magdowadowa, agad kanilan, kay ako yang yagasogo kanilan.” ²¹Kayan yomanaog si Pedro aw paglaong kanilan, “Ako si Pedro na yaanap mayo. Nanang tood mayo?” ²²Laong nang manga otaw kang Pedro, “Si kapitan Kornelio yagasogo kanami ani kanmo. Madyaw yang batasan ni Kornelio. Yang Dios gaid yang sisimba naan. Kariko nang manga Judio yagataod kanaan. Syosogo yaan nang tagalangit na sogwanun nang Dios pagpatawag kanmo, kay papaningugun yaan sang pagalaong mo, wakaw kyakaniyan kaw nami antak kaw komadto sang kanaan baray.” ²³Kayan pyapanik silan ni Pedro, asaan da silan naan apakatoroga ninyan na gabi.

Pagkaallow magad si Pedro kanilan. Aon arag yamagad kanilan na manga tomotoo na taga Joep. ²⁴Kayan dyomatung silan ag Sesarea ninyang sapit na allow. Tyatagadan silan disaan ni Kornelio. Yang manga layon aw manga amigo ni Kornelio na pyapatawag naan disaan arag yagatagad kang Pedro. ²⁵Pagdatung ni Pedro sang sigkaran nang agdan songonon yaan ni Kornelio aw lood si Kornelio asang atobangan naan antak simimba kanaan. ²⁶Awgaid pyopoti ni Pedro yang kanaan tolo aw paglaonga, “Pagindug, ayaw ako pagsimbaa, kay ako arag mayn mo otaw.” ²⁷Kayan yanagkabaraw si Pedro aw si Kornelio durug yapanaw padurug agsurud nang baray. Kikita ni Pedro disaan yang madaig na otaw na yanagkatipon. ²⁸Kayan yaglaong si Pedro kanilan, “Yatigam kamo sang

batasan nami na manga Judio na dili magpanombaray sang buku nang Judio aw dili arag mapagagadagad kanilan. Awgaid pyagalaong ako nang Dios na kinnaanlan di ak magadumdum na maat yang pagagadagad ko sang maski sini. ²⁹Wakaw wa ak magabaribad kamayo, yaparabay ak komani na pyapasogowan mayo. Adoon gosto ko matigam daw nanga ak pyapakani mayo.”

³⁰Kayan yimibak si Kornelio, laong, “Nong toro pang allow, nang mayn nini yang oras, alastres nang ambong, yagaampo ako agsurud nang kanak baray. Kayan sakadyap yapakita kanak yang tagalangit na sogwanun nang Dios na maynang otaw na yamallag yang dagom, ³¹aw paglaong kanak, ‘Kornelio, dyudungug nang Dios yang kanmo pagampo, kyakaundan naan yang kariko nang kanmo manga imo na yamallat sang manga otaw. ³²Wakaw adoon pakadtoi Joep si Simon Pedro antak komani. Aadto yaan sang baray nang sangay naan na si Simon na sait maganit sang paris nang manga ayup, na gauya sang dorog nang dagat.’ ³³Pagdungug ko sang sorit nang tagalangit, parabay ta kaw pasogowan. Adoon salamat kay ani la kaw. Kikita nang Dios na aani kami kariko na maningug sang kariko nang pyapaglaong nang Ginoo kanmo.”

Yang Byabatok ni Pedro adto sang Baray ni Kornelio

³⁴Kayan yagbatok kanilan si Pedro, laong, “Kyatigaman da ko adoon na way pyaparabi nang Dios, pyapagonawa naan karugunan yang kariko nang otaw. ³⁵Maski sini na yagataod kanaan aw pangagad kanaan madyaw naan maski nana na nasyon. ³⁶Kyatigaman da mayo yang pyapabatok nang Dios kanami na taga Israel bain kang Jesu Kristo na yaan yang yagalingat sang sara nang manga otaw na yotoo kanaan antak managi-

dayaw da yang manga otaw aw yang Dios pinaagi kanaan. Si Jesu Kristo yang Ginoo na makagagaom sang kariko.³⁷ Yatigam kamo arag bain sang yiimo ni Jesus adto Galilea aw sang tibook Judea nang pagtangu ni Juan magbawtismo.³⁸ Arag kamo yatigam bain kang Jesus na taga Nasaret na iyan kanaan yang gaom nang Dios, kay pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito na byobobo nang Dios kanaan. Wakaw maski diin yaan yatabang sang manga otaw, aw papagkadyawa naan yang manga otaw na pyaparisudan ni Satanas. Yakaimo yaan saan kay iyan kanaan yang Dios.³⁹ Yikita kami sang kariko nang yiimo naan ag Jerusalem, aw asang kariko nang banwa nang manga Judio. Kayan pyapapatay nilan yaan na kyakarabo asang koros.⁴⁰ Awgaid byoboi yaan nang Dios nang katlong allaw kayan yapakita kanami.⁴¹ Toyo wa ikita kanaan yang kariko nang otaw. Kami gaid yang yikita kanaan, kay kami manga pinili nang Dios. Yapagsaro kami kanaan komaan pagkatapos naan boiin nang Dios.⁴² Kayan syogo naan kami pagbatok adto sang manga otaw bain kanaan, na pagamatood nami na yaan yang papagokomon nang Dios sang kariko nang otaw, boi aw patay.⁴³ Kariko nang propeta nang Dios kadini yagalaong bain kanaan na yang kariko nang motoo kanaan apasayloon sang kanilan sara pinaagi sang gaom na asang kanaan aran.”

**Yang Buku nang Judio Arag
nang Dios Byobobowan
nang Balaan na Espirito**

⁴⁴Kaba yagabatok si Pedro, yukunsad yang Balaan na Espirito sang kariko nang yaningug sang pyagalaong naan.⁴⁵ Yamaburungburung yang manga Judio na tomotoo na taga Jope na yamadgad kang Pedro, kay yang maski buku

nang Judio arag byobobowan nang Dios nang Balaan na Espirito,⁴⁶ kayan yanagsoririt sang yanagkatoboktobok na sorit na wa nilan akatigami, kayan yagbantog silan sang Dios.⁴⁷ Kayan yaglaong si Pedro sang kanaan manga inagad, “Yani na manga otaw yatagan da nang Balaan na Espirito maynang pagatag kanatu nangaon, wakaw adoon way makatagun kanilan na abawtismowan disang tobig.”⁴⁸ Kayan pyabawtismowan naan silan pinaagi sang aran ni Jesu Kristo. Pyagadumutan ni Kornelio si Pedro kay gostonaan na abay pa naa maguya digkanilan.

**Pyapakatigam ni Pedro sang Manga
Tomotoo ag Jerusalem yang
Imo nang Dios sang Manga
Otwaw na Buku nang Judio**

11 Yudungug yang manga apostol aw yang manga tomotoo na ag Judea na yang buku nang manga Judio arag tyomoo ra sang pyagalaong nang Dios.² Wakaw pagori ni Pedro ag Jerusalem, soritin nang kadaygan na manga Judio na tomotoo, laong nilan,³ “Nanga yakadto kaw sang baray nang manga otaw na buku nang Judio, kayan yapagsaro kaw kanilan?”⁴ Kayan syaysay ni Pedro kanilan yang kariko nang yamapagguna kanaan.

⁵Laong ni Pedro kanilan, “Kaba yagaampo ako sang Dios ag Jope, pyapakita ako nang Dios sang maynang sapot na marakbang na tyotonton agkanak sikun aglangit na pyapaglimbang ukutan nang opat na ukut.⁶ Tyatanaw ko yang lasak naan, yang kikita ko disaan yang yayup aw yaras na manga mananap aw yang manga magosag aw yang manga langgam.⁷ Kayan dyumungug ak sang tingug na yagalaong, ‘Indug, kay Pedro, aw pagpatay sang akaanun mo.’⁸ Awgaid laong ko, ‘Dili ako, kay Ginoo, kay dungan wa ak timtim sang pagkaan

na maripa nami na manga Judio.’⁹ Awgaid laong oman nang tingug na sikun aglangit, ‘Ayaw magdumdum na maripa yang pyagalaong nang Dios marinis.’¹⁰ Pagkatapos naan mapagguna nang makatio, sakadyap da yaan batonan aglangit.¹¹ Ninyan na oras yadatung asang baray na pyagaayaan ko yang torong ka otaw sikun ag Sesarea na yakangay kanak.¹² Kayan pyaglaong ako nang Balaan na Espirito na apaagadun ak kanilan na di magadowadowa. Yaning unum na ka otaw na karomonan ta na taga Jope yamagad kanak adto Sesarea, yakadto kami sang baray ni Kornelio.¹³ Kayan gyogodan kami ni Kornelio bain sang tagalangit na sogwanun nang Dios na kikita naan agsurud nang kanaan baray na yagalaong kanaan, ‘Pagsogo sang kanmo otaw, pakadtoi Jope si Simon Pedro antak komani,¹⁴ kay pagalaong naan kanmo yang makalowas kanmo aw yang pamilya mo sang sara mayo.’ Yaan yang pyagalaong nang tagalangit kang Kornelio.¹⁵ Kayan pagbatok ko agkanilan kunsadan silan nang Balaan na Espirito maynang pagkunsad kanatu nangaon nang tigmad.¹⁶ Kayan kyaundan ko yang pyagalaong nangaon ni Ginoo Jesus, laong naan, ‘Yang pyagabawtismo kamayo ni Juan yang tobig, awgaid yang pagabawtismo kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito.’¹⁷ Yatagan nang Dios yang buku nang Judio nang Balaan na Espirito mayn nату na yatagan naan nang Balaan na Espirito nangaon nong pagtoo nату sang Ginoo na si Jesu Kristo. Kayan magaonnono ako, na di man ak makaimo magsagda sang Dios.”¹⁸ Wa da silan makatingug pagdungug nilan sang pyagalaong ni Pedro. Yagsaya da silan sang Dios, laong, “Marugun agaw yang Dios, kay yamarugun yaan arag sang buku nang

Judio. Gosto naan na ayawan nilan yang sara aw too silan kang Jesu Kristo antak silan kaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.”

Yang Manga Tomotoo ag Antiokia

¹⁹ Yang manga tomotoo kang Ginoo Jesus yakasabod kay pyaparisudan silan pagkatapos patayun si Esteban, yamasingadto Penisia aw adto Sipre aw adto Antiokia na sakop nang probinsiya nang Siria. Yagagogodanun silan bain kang Jesus, toyo yaan gaid yang gyogogodan nilan yang manga Judio.²⁰ Awgaid aon manga tomotoo na taga Sipre aw taga Sirene na yakadto Antiokia aw paggogod adto sang buku nang manga Judio bain sang Ginoo na si Jesus.²¹ Yagadan silan nang gaom nang Dios, wakaw madaig na manga otaw yang yobotawan sang dadaan batasan nilan kayan tyomoo kang Ginoo Jesus.

²² Pagdungug nang manga tomotoo ag Jerusalem bain saan, pakadtoon nilan si Bernabe Antiokia.²³ Yagauma si Bernabe pagdatung naan na kikita naan na kyakallaatan nang Dios yang taga Antiokia. Kayan pyagindo naan silan kariko na kinaanglan magapadayon silan sang kanilan pagtoo sang Ginoo na si Jesus maski nana na karisud yang madatung kanilan.²⁴ Wakaw madaig da disaan yang tyomoo kang Ginoo Jesus, kay madyaw na otaw si Bernabe na yagaindo kanilan, madigun yang kanaan pagtoo, kay yang Balaan na Espirito yang yagabaya kanaan.

²⁵ Kayan kyomadto si Bernabe Tarso, yagaanap kang Saulo.²⁶ Pagkita naan kang Saulo, pagagad naan ag Antiokia. Sang ka toig nilan adto na yagaindo sang madaig na manga tomotoo. Ag Antiokia pagangarani nang Kristowanun yang manga tomotoo kang Ginoo Jesus, kayan pagpono disaan pyagngaranan da silan nang Kristowanun nang kariko.

²⁷Ninyan na timpo aon manga propeta na sikun ag Jerusalem na yakadto Antiokia. ²⁸Kayan kaba yanagkatipon yang manga tomotoo, yimindug yang isa kanilan na si Agabo, kay pyagabayaan nang Balaan na Espirito, kayan yaglaong yaan disaan na aon gutum na madatung sang kariko nang banwa. Yadatung yaan na gutum nang timpo na si Klaudio yang yagaari ag Roma. ²⁹Toyo yanagkaoyon yang manga tomotoo ag Antiokia na yang kada isa kanilan amatag nang kariko nang amaimo naan na akatabang adto sang manga karomonan na manga tomotoo adto Judea na yamangkaukud. ³⁰Kayan pyadara nilan kang Bernabe aw kang Saulo yang sapi na tabang nilan adto sang manga matikadung nang manga tomotoo ag Judea.

Laban Kyokontara yang Manga Tomotoo

12 Nginyan na timpo yang pagpono ni Ari Herodes pagimo nang maat sang manga tomotoo kang Jesus. ²Si Santiago na lomom ni Juan pyapapatay ni Herodes, espada yang pyagapatay. ³Pagkatigam naan na yagauma yang manga pangoro nang manga Judio tungud saan na imo naan, padakup naan arag si Pedro. Yakatoran yaan nang timpo nang pista sang paan na way patobo. ⁴Pagkatapos dakupun si Pedro, lasak nilan sang pirisowan aw pabantayi nilan sang opat na ka tagopat na manga sondaro na yanagballinballin magbantay, kay gosto ni Herodes ibistaun yaan asang atobangan nang kariko nang Judio disaan pagkatapos nang kanilan pista. ⁵Yabay ampo sang Dios nang manga tomotoo si Pedro na pipiriso.

Yobadan si Pedro nang Tagalangit sang Kadina aw Pagagadan naan Aglogwa nang Pirisowan

⁶Yatorog si Pedro ninyan na gabi na magsangkilid naan aon bantay, byabakos yaan nang dowan na kadina. Asang pilwangan aon arag manga bantay. Byabantayan yaan kay pagkaallow ninyan na gabi adaraun da yaan ni Herodes adto sang pagkadaigan nang Judio kay ibistaun. ⁷Toyo ninyan na gabi sakadyap yapakita asang pirisowan yang tagalangit na sogwanun nang Dios, kayan yallagan yang surud nang pirisowan. Tyatangug si Pedro nang tagalangit antak magmata, laong naan kang Pedro, “Pagbangon, pakallug.” Kayan yaparabay mabadbad yang dowan ka kadina na pyagabakos sang kanaan manga buktun. ⁸Kayan yaglaong kanaan yang tagalangit, laong, “Panintoron aw panapatos.” Pagkatapos saan paglaongon yaan oman, “Pandagoma yang larapid mo na dagom, aw agad kanak.” ⁹Kayan yomagad si Pedro sang tagalangit adto logwa nang pirisowan, awgaid wa yaan akatigam na tinuud yang yiimo nang tagalangit, kay dumdom naan na yagatagaynup gaid yaan. ¹⁰Paglabay nilan sang tagna na bantay aw sang kadwa na bantay, domatung silan sang potaw na pilwangan adto logwa. Yadayon kaowangan yang pilwangan na potaw sari way otaw na yagaowang. Kayan lyomogwa silan. Kaba yangindaran silan, sakadyap yawara yang tagalangit na sogwanun nang Dios.

¹¹Kayan nang yagdadayaw da loman-tap si Pedro, yatigam da yaan na tinuud na syosogo nang Ginooy yang tagalangit antak tomabang kanaan na kyokontara nang ari na si Herodes antak di mapag-

guna kanaan yang gosto nang arag silan manga Judio na amapagguna kanaan.

¹² Kayan kyomadto yaan sang baray ni Maria na ina ni Juan Markos. Madaig yang yanagkatipon disaan na manga tomotoo na yanagampo. ¹³ Yagapabati si Pedro asang pilwangan nang inarad nang baray, kayan kyadtowan ni Roda na sogwanun nilan. ¹⁴ Pagkilara naan sang tingug ni Pedro, karingawan naan owangan yang tatakup tungud sang kanaan paguma. Yadaragan yaan na yagabarik, yagagod na si Pedro asang pilwangan nang inarad nang baray.

¹⁵ Laong nilan, "Munung kaw." Awgaid yagapadayon maglaong si Roda, "Tinuud na yaan si Pedro." Laong nilan, "Dagaw sogwanun yaan na tagalangit na yagabantay kanaan." ¹⁶ Awgaid yabay magtawag si Pedro kay marasak. Kayan yowangan nilan kanaan yang tatakup. Pagkita nilan kanaan maburungburung silan. ¹⁷ Sisinyasan silan ni Pedro antak silan matungun, kay antak yaan makapagbatok daw yoonono nang Dios pagparogwa kanaan disang pirisowan. Pagkatapos naan magbatok kanilan, magsogo yaan kanilan, laong, "Paglaongan mayo kang Santiago yang pyagalaong ko kamayo, paglaongan arag mayo sang kadaygan na manga karomonan na tomotoo." Pagkatapos saan manaw si Pedro aw kadto sang kadaygan na banwa.

¹⁸ Pagkamasurum masimbol yang manga sondaro kay daw nanga wara da disaan si Pedro. ¹⁹ Yagasogo yang ari na si Herodes na anapun si Pedro, awgaid wa nilan yaan ikitaa. Wakaw yoosip ni Herodes yang manga bantay, kayan pyapatay naan silan.

Kayan yomanaw si Herodes ag Judea aw kadto lawud adto sang syodad nang Sesarea antak maguya adto.

Yang Pagkamatay ni Herodes

²⁰ Ninyan na timpo si Ari Herodes yagpagkontara sang manga otaw ag Tiro aw yang manga otaw ag Sidon. Wakaw wa da silan makakamang sang pagkaan sikun sang banwa ni Herodes. Wakaw yomona silan mapagamigo kang Blasto na pangoro nang manga sogwanun ni Herodes, kayan kyomadto silan na yagaagad kang Blasto antak mapagkadayaw silan kang Herodes.

²¹ Pagdatung nang allow na mapagkita si Herodes kanilan, mandagom yaan sang dagom nang ari aw pagingkod asang ingkodanan naan na okmanan aw pagsorit. ²² Pagkatapos naan mag-sorit, yang manga otaw na yagabantog kanaan yagalaong na gyagagaan yang paglaong, "Buku yaan nang sorit nang otaw, awgaid sorit yaan nang Dios." ²³ Kayan pyarabay si Herodes silotan nang tagalangit na sogwanun nang Dios, kay wa naan asagdaa yang manga otaw. Tyatangkap naan yang pagbantog nilan kanaan. Wakaw yang tinai ni Herodes kyakaan nang manga orod, kayan yamatay yaan, kay buku nang Dios yang byabantog naan.

²⁴ Kayan yakarimpud yang sorit nang Dios, yang yotoo kang Jesu Kristo madaig da.

²⁵ Si Bernabe aw si Saulo, pagkatapos nilan imoon yang kyakadtowan nilan Jerusalem, magbarik silan ag Antiokia. Yamagad kanilan si Juan Markos.

Pipili si Bernabe aw si Saulo na Pagapanonogoon

13 Aadto sang syodad na Antiokia na sakop nang Siria, aon disang manga tomotoo manga propeta na yagalaong sang pyapakatigam kanilan nang Balaan na Espirito, aw arag aon digkanilan manga sait magindo, silan si Bernabe aw si Simeon na maitum aw

si Lusio na taga Sirene aw si Saulo aw si Manaen na yagauya nangaon asang baray ni Ari Herodes. ²Aon allaw disaan na yanagampo silan sang Dios. Wa silan akaan antak abay silan magampo. Kaba yagaampo silan sang Dios, yagalaong yang Balaan na Espirito kanilan, “Piliya mayo si Bernabe aw si Saulo kay pagapanonogoon ko silan.” ³Kayan pagoman nilan pagampo na wa akaan, dapunon nilan nang tollo nilan si Bernabe aw si Saulo aw paglaong, “Mangagad da kamo adoon sang pagasogo nang Dios kamayo.” Kayan syogo nilan silan adto sang kadaygan na manga banwa.

Yakadto Silan Sipre

⁴⁻⁵Yang Balaan na Espirito yang yagasogo pagpapanaw kang Bernabe aw kang Saulo. Pyagaagad nilan si Juan Markos, kay yaan yang katabang nilan. Yutugbung silan adto sang barrio nang Seleusia kayan syomakay silan nang barko padurug adto sang poro na pyagangaranan nang Sipre. Pagdatung nilan sang barrio na Salamina, maggogod silan sang pyagalaong nang Dios adto sang pagtitiponan nang manga Judio disaan.

⁶Pagkatapos nilan marimpud sogodan yaan na poro domatung silan adto sang barrio na Papos, pyagakita nilan yang salamangkiro na Judio na pyagangaranan ni Barisos. Yagalaong yaan na propeta yaan nang Dios sari buku. ⁷Sinarigan yaan ni Sergio Paulo, yang ungdan na gobernador nang Sipre. Pyapatawag nang gobernador si Bernabe aw si Saulo, kay gusto naan na maningug sang pagindo bain kang Jesu Kristo. ⁸Toyo yapagkontara kanilan yang salamangkiro na si Barisos Elimas kay way gusto naan na yang gobernador mudungug sang pyagalaong nang Dios daw yaan tomoo. ⁹Kayan si Saulo na pyagangaranan ni Pablo, na pyagabayaan

nang Balaan na Espirito, yabay tomanaw sang salamangkiro. ¹⁰Laong ni Pablo, “Anak kaw ni Satanas, kay way gusto mo sang kariko nang madyaw. Iyan agkanmo yang kariko nang karasi nang kagaro aw maat na imo. Yagalaong kaw na kagaro yang tinuud na sorit nang Dios antak di tomoo yang manga otaw na gosto motoo. ¹¹Adoon isilotan kaw nang Dios, amabota kaw, di kaw mikita sang suga nang dagawdagaw.” Ninyan na oras, sakadyap aon byabati ni Elimas na yakatabon sang kanaan mata, kayan wa da yaan ikita sang akadtowan naan. Yagamaribotlibot yaan na yagaanap sang otaw na magagagad kanaan adto sang akadtowan naan. ¹²Pagkita nang gobernador sang imo nang Dios kang Elimas, maparabay yaan tomoo, kay laban yaan yamaburungburung sang pagindo ni Pablo bain kang Jesu Kristo na yagadan nang dakora na gaom.

Si Pablo aw yang Kanaan Manga Inagad Yadatung ag Antiokia na Sakop nang Pisidia

¹³Si Pablo aw yang manga inagad naan yasakay nang barko sikun ag Papos padurug adto sang barrio na Perga asang probinsiya nang Pampilya. Pagdatung nilan adto panawan silan ni Juan Markos na yagabarik adto Jerusalem. ¹⁴Pagpanaw ni Pablo aw ni Bernabe ag Perga, manaros silan adto Antiokia na sakop nang Pisidia. Kayan nang allaw nang simbaay nang Judio yakadto silan sang pagtitiponan aw pagingkod disaan. ¹⁵Pagkatapos magbasa nang magindoway sang manga balaod na syosolat ni Moises aw yang manga syolat nang propeta nang Dios, yang pangoro nang pagtitiponan yagalaong kang Pablo aw kang Bernabe, laong, “Manga karomonan ko na Judio, aw aon pagindo mayo na makadasig kanami, pagindowan mayo.”

¹⁶Yimindug si Pablo kayan pyakakagwas naan yang tollo naan antak silan matigam na magaindo yaan. Kayan yagindo si Pablo, laong, “Kariko da mayo disaan, kay lagi, manga Judio na manga sompaw ni Israel, aw kamo na buku nang Judio na arag yagataod sang Dios, yani yang pagalaong ko kamayo. ¹⁷Yagapili yang Dios sang kamonaan nang manga Judio na yiimo naan kanaan manga otaw, pyagangaranan silan naan nang Israel. Nang paguya nilan ag Egipto na buku nang kanilan banwa, pyapagkadaig silan nang Dios adto. Pagkadogay disaan, pinaagi sang kanaan gaom, kyakamang naan silan disaan. ¹⁸Pagpanaw nilan sang banwa na Egipto, yagkabarinarin da silan maguya surud nang kapatatan na ka toig asang banwa na way maguya. Disaan na banwa, yang Dios yagapadayon magtigkul maski wa silan abay mangagad sang kanaan manga sogo. ¹⁹Pagdatung nang kanatu kamonaan ag Kanan, pyapadaug kanilan nang Dios yang pitong ka nasyon disaan kayan yori naan kanilan yang kanilan banwa. Kayan yaguya silan disaan surud nang opat na gatos aw karimaan na ka toig.

²⁰“Paguya nilan asang banwa na Kanan, yang Dios yagapili sang manga pangoro nilan. Awgaid nang timpo nang propeta na si Samuel, ²¹yang kanatu kamonaan yagalaong kanaan, ‘Gosto nami aon kanami ari.’ Wakaw pipili nang Dios si Saulo na anak ni Kis na sompaw ni Benjamin, kayan surud nang kapatatan na ka toig yaan yang yagaari kanilan. ²²Paglingat nang Dios kang Saulo, byaballinan naan ni Dabid na yagaari kanilan. Laong nang Dios, ‘Kikita ko si Dabid na anak ni Jese, na akanarigan pagimo sang kariko nang pagbuut ko, wakaw laban madyaw ko si Dabid.’ ²³Si Jesus na arag sompaw ni Dabid yiimo nang Dios Mallorawas na syosogo

nang Dios ani kanatu na taga Israel, kay yaan yang saad naan. ²⁴Nang wa pa si Jesus magaindo, si Juan yagindo da sang kariko nang sompaw nang Israel na kinaanglan mobotawan silan sang imo na maat kayan yagpabawtismo silan. ²⁵Kayan agput matapos yang pyapaimo nang Dios kang Juan, yagalaong yaan sang manga otaw, ‘Yamasayup kamo na yagadumdum na ako yang tyatagadan mayo. Buku ko yaan, awgaid yang masapit kanak komani yaan yang syosogo nang Dios na tyatagadan mayo. Labaw yaan kanak sang katungud, wakaw di ak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magaobad sang liston nang kanaan sapatos.’ Maynaan yang pyagalaong ni Juan,” laong ni Pablo.

²⁶Kayan yagpadayon si Pablo maglaong, “Manga karomonan, kita na manga sompaw ni Abraham aw kamo na buku nang manga Judio na yagataod sang Dios, kita yang pyapakatigam nang Dios na si Jesus yang makalowas kanatu. ²⁷Yang manga Judio na yagauya adto Jerusalem aw yang kanilan manga pangoro wa akatigam na si Jesus yang pinili nang Dios na syosogo naan ani kanatu kay wa silan makadarag sang pyagalaong nang propeta nang Dios na byabasa nilan kada allaw na simbaay. Silan yang tinuud na yagatoman sang byabasa nilan kay nang pagdatung ni Jesus na pinili nang Dios, pyapapatay yaan nilan. ²⁸Pyapapatay nilan yaan kang Pilato sari way kyakatigaman nilan na akaponowan nang pagsilot nilan kanaan na apatayun. ²⁹Yang pagpatay nilan kang Jesus yagatoman sang syosolat nang propeta nang Dios bain kang Jesus. Nang yamatay da si Jesus, aon manga otaw na yagakamang sang kanaan lawas disang koros aw butangan asang gikub. ³⁰Awgaid byoboi nang Dios si Jesus na pyapatay. ³¹Arimarim

yaan yapakita surud nang kapatan na allaw sang kanaan manga inagad na yamagad kanaan nangaon ag Jerusalem sikun ag Galilea. Wakaw silan adoon yang yagabatok sang manga Judio bain kang Jesus.

³²⁻³³ “Wakaw adoon aani kami yagalaong kamayo na yang syasaad nang Dios sang kanatu kamonaan yapagguna da adoon kanatu na kanilan manga sompaw, kay byoboi nang Dios si Jesus na pyapatay. Kay yaan yang kaologan nang kadwa na Salmo na yagalaong, ‘Ikaw yang kanak anak, adoon na allaw yang pagpakatigam ko sang kanak pagkaama nimo.’ ³⁴⁻³⁵ Yang sorit nang Dios yagapakatigam na si Jesus magaboi oman kayan di da yaan amatay oman. Yani yang pyagalaong disang Salmo ni Dabid, laong, ‘Yatigam ako na di mo yang kanak lawas apakadonoton, kay yangagad ako kanmo.’ Si Jesus yang pyagalaong nini, buku ni Dabid, kay yagalaong arag yang sorit nang Dios na yang pyagalaong ni Dabid amapagguna kang Jesus.

³⁶ “Si Dabid yangagad sang pyagosogo kanaan nang Dios, awgaid yamatay. Lyurubung arag nilan yaan masaid sang lubung nang kanaan kamonaan, yamaronot arag yaan. ³⁷ Awgaid si Jesus wa akaronot, kay byoboi yaan nang Dios,” laong ni Pablo. ³⁸ “Wakaw, kay manga lomon, pyapakatigam nami kamayo na yang Dios makapasaylo sang kanatu sara tungud kang Jesus. ³⁹ Maski mangagad kita sang balaod ni Moises, yang kanatu sara di amawara. Awgaid aw yaan yang toowan ta si Jesus amawara yang sara ta. ⁴⁰ Adoon pagkido kamo antak di mapagguna kamayo yang syosolat kadini nang propeta nang Dios na yagalaong, ⁴¹ ‘Kamo na manga maodyat, paningug kamo, surud nang manga allaw na kamo boi pa, amaburungburung kamo sang imoon nang Dios, kayan yamatay kamo na di naan

pagasakopon kay wa kamo otoo maski dyadadayaw kamo paglaongon.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo kanilan.

⁴² Paglogwa ni Pablo aw ni Bernabe sang pagtitiponan, paglaongon silan nang manga simisimbaay, laong, “Kani oman ning masapit na allaw na simbaay, kay gosto nami oman na maningug sining kamayo batok.” ⁴³ Paglogwa nang kariko nang manga simisimbaay, madaig yang yamagad kang Pablo aw kang Bernabe na manga Judio aw yang manga otaw na yotoo sang tyotoowan nang manga Judio. Kayan yagpadayon si Pablo aw si Bernabe magindo kanilan, laong, “Abay kamo kanarig sang panalangin nang Dios kamayo tungud sang yiimo ni Jesus.”

⁴⁴ Nang sapit na allaw na simbaay nang manga Judio, agput kariko nang manga otaw ag Antiokia yanagkatipon antak maningug silan sang sorit nang Dios. ⁴⁵ Toyo pagkita nang pangoro nang Judio sang madaig na otaw na yaningug kang Pablo, laban silan yamasigi kang Pablo, wakaw yosopak silan sang pagindo naan. Maat yang sorit nilan kang Pablo. ⁴⁶ Awgaid si Pablo aw si Bernabe wa akalluk mibak sang manga otaw na yosopak kanilan, laong nilan, “Kinaanglan na kamo na Judio yang onaun batokan nang sorit nang Dios. Tungud kay wa mayo atangkapa yang sorit nang Dios, aw wa mayo ubutangan sang ginawa mayo yang kinaboi na way kataposan na sikun sang Dios, wakaw apanawan kamo nami, makadto kami sang buku nang Judio, pagaindoon nami silan bain sang sorit nang Dios. ⁴⁷ Kay yaan yang sogo nang Ginoo kanami, laong naan, ‘Mayn kamo nang allag na byubutang ko antak mallag sang manga otaw na buku nang Judio, antak yaning pyagalaong ko bain sang kanak pagpanglowas sang manga otaw sang kani-

lan sara makarimpud sang kariko nang banwa.”

⁴⁸ Pagdungug nang manga otaw na buku nang Judio sang pyagalaong ni Pablo, maguma silan. Byabantog nilan yang Dios, laong, “Laban madyaw yang pyagalaong nang Ginoo.” Madaig yang yotoo, kay pagbuut nang Dios na silan yang atagan naan nang kinaboi na way kataposan.

⁴⁹ Kayan yakarimpud asang karowagan naan na banwa yang pagindo bain sang Ginoo na si Jesus. ⁵⁰ Awgaid yang manga pangoro nang Judio yapagbaraw sang manga pangoro nang syodad aw sang manga dato na bobay na simisimbaay, antak arag silan madaman kang Pablo aw Bernabe. Yaan yang pagpono nilan pagimo nang maat kanang Pablo aw papanawa nilan disang kanilan syodad.

⁵¹ Laong ni Pablo kanilan, “Ayn dakman kamayo, aw di kamo tomoo sang pagindo nang Dios, gatang dyumungug da kamo.” Kayan yomanaw si Pablo aw si Bernabe, kyomadto ra silan sang syodad na Ikonio.

⁵² Awgaid yang manga tomotoo ag Antiokia laban yanaguma kay pyagabayaana silan nang Balaan na Espirito.

Si Pablo aw si Bernabe na Aadto Ikonio

14 Pagdatung ni Pablo aw si Bernabe adto Ikonio, imoon nilan yang maynang imo nilan nangaon ag Antiokia. Yakadto silan sang pagtitiponan nang manga Judio aw pagindo. Kayan madaig na manga Judio aw yang buku nang Judio yang yasarik kang Jesu Kristo. ² Awgaid kyokombinyo nang manga Judio na wa otoo yang buku nang Judio antak madaman sang manga tomotoo. ³ Awgaid yadogay si Pablo aw si Bernabe maguya adto, wa silan akalluk maggogod bain sang Ginoo

na si Jesus. Yang manga otaw yatigam na matungtung yang pyagalaong nilan bain sang kallaat nang Ginoo, kay yatagan naan silan nang gaom pagimo sang manga milagro. ⁴ Awgaid yang manga otaw disaan na syodad wa magaonawa yang dum dum, kay aon yotoo sang pyagalaong nang Judio na buku nang tomotoo, yang kadaygan yomoyon kang Pablo na syosogo nang Dios.

⁵ Wakaw yang manga Judio aw yang buku nang Judio aw yang kanilan manga pangoro yagabaat na apakaritud nilan sang Pablo, na odonagun nilan nang bato sang Pablo antak matay. ⁶ Awgaid yimikyas si Pablo aw si Bernabe pagkatigam nilan saan, kayan kyomadto silan sang barrio na Listra aw Derbe na sakop nang Likaonia aw asang manga barrio na makilibot nilan. ⁷ Yabay silan adto maggogod sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo.

Si Pablo aw si Bernabe na Aadto Listra aw Derbe

⁸⁻⁹ Aon otaw na pilay ag Listra na yaingkod na yaningug sang pyagalaong ni Pablo. Wa yaan makapanaw dungan naan yamawtaw. Awgaid pagkatigam ni Pablo na yotoo yaan na otaw sang gaom nang Dios na makapagkadyaw kanaan, tomanaw yaan, ¹⁰ aw gagai naan yang paglaong, “Pakatorid da adoon pagindug.” Kayan yaparabay yaan magindug aw panaw. ¹¹ Pagkita nang manga otaw sang imo ni Pablo, gagaan nilan yang paglaong, “Yani na manga otaw kanatu manga dios na yosorog sang lawas nang otaw.” Awgaid wa makadarag si Pablo saan, kay pyagalaong yaan nilan sang kanilan sorit na Linikaonia. ¹² Dum dum nilan na si Bernabe yang kanilan dios na si Seus aw si Pablo yang kanilan dios na si Hermes, kay si Pablo yang magbabaraw. ¹³ Yang simbaan nang manga otaw na yisimba kang Seus aadto logwa

nang barrio. Yang kanilan magampoway yakamang sang manga usug na baka na pyangbitayan nang manga bolak aw daraa adto sang pilwangan nang arad nang barrio, kay yaan yang apatayun na panawagtawag nilan nang pagsimba nilan kang Pablo aw Bernabe.

¹⁴Awgaid pagdungug nang manga apostol na si Pablo aw si Bernabe na yang madaig na manga otaw misimba kanilan, lasiin nilan yang kanilan dagom kay yaan yang batasan nang manga Judio aw aon imo na maat nang Dios. Wakaw yaparabay silan komadto sang manga otaw aw gagai nilan yang paglaong, ¹⁵“Nanga yiimo mayo yaan kanami? Kami manga otaw na mayn mayo. Yakani kami, kay antak kami makapagbatok kamayo sang madyaw na batok na sikun sang Dios, aw antak ayawan mayo yang pagsimba sining kamayo dios na way kabos, aw antak kamo matigam sang tinuud na Dios na boi, kay yaan yang yagaimo sang langit aw lopa aw dagat aw yang kariko nang iyan disaan. ¹⁶Kadini pyapabaya silan na buku nang Judio na yagaimo sang maski nana na gosto nilan imoon. ¹⁷Awgaid aon pay paagi na matigam kamo bain sang Dios, kay yiimo naan yang madyaw kamayo, pyapaoran naan sang kamayo manga tanum, kayan yomonga, aon day kamayo pagkaan wakaw yagauma kamo.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo kanilan.

¹⁸Awgaid maski yudungug yang manga otaw sang pyagalaong naan, karayan da silan kapunuan na magapatay sang manga baka kay abay garo nilan simbaun silan.

¹⁹Kayan dyomatung asaan yang manga Judio na sikun ag Antiokia na sakop nang Pisidia aw aon arag sikun ag Ikonio. Yang manga otaw ag Listra yotoo sang pyagalaong nilan na yosopak sang pagindo nang Pablo.

Wakaw dyodonag nilan nang bato si Pablo aw goyoda nilan yaan adto logwa nang barrio, kay dum dum nilan yamatay da yaan. ²⁰Awgaid pagdatung nang manga tomotoo panaglibotan nilan si Pablo, kayan yagbangon yaan aw pagbarik adto sang syodad. Ninyang sapit na allaw yakadto si Pablo aw si Bernabe sang barrio na Derbe.

Yang Pagbarik Nilan Adto Antiokia na Sakop nang Siria

²¹Si Pablo aw si Bernabe yagagogodanun arag ag Derbe sang madyaw na bato bain kang Jesu Kristo, madaig disaan yang yotoo kang Jesus. Kayan yagbarik silan ag Listra aw ag Ikonio aw singadto silan Antiokia na sakop nang Pisidia, ²²antak nilan madigun yang pagsarig kang Jesus nang manga tomotoo adto. Pyagaindo nilan silan na kinanglan magapadayon silan sang kanilan pagtoo kang Jesus. Laong nilan, “Kinanglan magatigkul kita sang madaig na karisud nang di pa kita makarasak sang banwa na sakop nang Dios.” Yaan yang pyagaindo nilan. ²³Asang kada syodad si Pablo aw si Bernabe yagapili sang manga pangoro na magaindo sang manga tomotoo. Yaampo nilan sang Dios yang manga pangoro na tomatagap sang manga tomotoo, wa silan akaan na yagapadayon magampo. Kayan yaglaong silan sang manga pangoro, “Adoon mapanaw da kami. Yang Dios yang akanarigan mayo, yaan yang magabuut kamayo.”

²⁴⁻²⁵Kayan yomanaw si Pablo aw si Bernabe asang probinsiya nang Pisidia aw singadto Perga na sakop nang probinsiya nang Pampilya. Pagkatapos nilan maggogodanun bain kang Jesus disaan, komadto silan sang barrio na Atalia. ²⁶Pagpono disaan, somakay silan sang barko na yagabarik adto Antiokia na sakop nang Siria, yang pyagasiku-

nan nilan nang tagna, kay yang manga tomotoo adto yang yagasogo kanilan. Arag silan yang yagaampo nangaon na yang Dios di matarikod kang Pablo aw Bernabe sang kanilan panaw, awgaid matabang kanilan sang kanilan manga imo. Adoon na yatoman da yang manga imo nilan disang manga banwa na kyakadtowan nilan, yagbarik da silan ag Antiokia.

²⁷ Pagdatung nilan, papagtiponon nilan yang kariko nang manga tomotoo antak paglaong nilan kanilan yang pyapaimo nang Dios kanilan. Gyogogod arag nilan na pyapatoo arag nang Dios yang buku nang manga Judio kang Jesus. ²⁸ Yadogay silan maguya adto sang paguya nang manga tomotoo ag Antiokia na sakop nang Siria.

Yang Panagkatipon nang Manga Apostol aw Manga Matikadung ag Jerusalem

15 Aon manga otaw na sikun ag Jerusalem na sakop nang Judea na yakadto Antiokia na yagaindo sang manga tomotoo, laong, “Di kamo pagasakopon nang Dios aw dili kamo magagad sang kanami batasan na sikun kang Moises bain sang pagtopo.” ² Si Pablo aw si Bernabe yapaglantogi sang manga otaw na sikun ag Judea bain saan. Wakaw yang manga tomotoo ag Antiokia yagadumdum pagsogo kang Bernabe aw kang Pablo adto Jerusalem antak mapagbaraw sang manga apostol aw sang manga magikadung nang manga tomotoo bain sang pyagalaong nang manga otaw na sikun ag Judea. Aon manga otaw na pipili nilan na amagad kang Pablo aw Bernabe.

³ Kayan yomanaw silan na byoboros nang manga tomotoo. Yamapit silan ag Penisia aw ag Samaria, aw gogoda nilan sang manga tomotoo yang buku nang manga Judio na yotoo kang Jesus.

Yanaguma laban silan pagdungug saan. ⁴ Pagdatung nilan ag Jerusalem yang manga tomotoo aw yang manga apostol aw yang manga matikadung yasagimano kanilan. Kayan yaggogod sang Pablo sang pyapaimo kanilan nang Dios. ⁵ Awgaid aon manga Pariseo na yotoo na yagalaong, “Kinaanglan pagasogo natu na yang buku nang Judio magatoman sang batasan na pagpatopo aw pangagad sang balaod ni Moises.”

⁶ Kayan yanagkatipon yang manga apostol aw yang manga matikadung na managbaraw bain saan daw mangagad sang batasan na pagpatopo daw dili. ⁷ Yadogay silan managlantogi bain saan. Kayan yimindug si Pedro aw paglaong, “Manga karomonan ko, yatigam kamo na nangaon ako yang pipili nang Dios dini kanatu antak ako maggogod sang madyaw na batok adto sang manga otaw na buku nang Judio antak arag silan dumungug bain kang Jesu Kristo kayan syomarig kanaan. ⁸ Yang Dios na yatigam sang kariko nang dumdung nang otaw yaan yang yagapakatigam kanatu na silan na buku nang Judio arag pyagasakop naan, kay byobobowan naan silan nang Balaan na Espirito maynang yiimo naan kanatu. ⁹ Magonawa yang kariko nang yiimo nang Dios sang manga Judio aw buku nang manga Judio. Pyapasaylo naan silan sang kanilan sara nang pagtoo nilan kang Ginoo Jesus maynatu na pyapasaylo. ¹⁰ Adoon, nanga wa kamo otoo sining pyapakita nang Dios kanatu? Nanang gosto mayo na imoon, gosto ba mayo na yang manga otaw na buku nang Judio urugusun pagpatoman sang kanatu batasan na manga Judio maski di silan makaimo? Yang kanatu kamonaan kadini, aw maski kita, wa kita makaimo pagtoman saan kariko. ¹¹ Awgaid yang tyotoowan ta, na kita amarowas tungud sang tabang ni Ginoo Jesus, mayn nilan na buku nang Judio

na arag amarowas tungud sang tabang ni Ginoo Jesus.”

¹²Kayan yatingun yang manga otaw na yaningug kang Bernabe aw kang Pablo na yagagod sang makaburung-burung na imo nang Dios digkanilan nang paggogodanun nilan bain kang Jesu Kristo adto sang manga otaw na buku nang Judio. ¹³Pagkatapos nilan magbatok, maglaong si Santiago sang yanagkatipon, laong naan, “Kariko mayo na manga karomonan, paningug kamo nang dagawdagaw. ¹⁴Si Simon Pedro yagagod kanatu bain sang mona na pagpakatigam nang Dios bain sang kanaan paagi adto sang buku nang Judio, antak arag aon otaw na pagasakopon naan digkanilan. ¹⁵Yaan yang yamapagguna antak matoman yang syosolat nang manga propeta kadini na yagalaong, ¹⁶‘Yagalaong yang Dios na aon allow na magabarik yaan ani, kay yagalaong yaan na oori naan yang yamawara na kasakopan ni Dabid, oori naan arag yang kanaan katungud sang sompaw ni Dabid, ¹⁷antak yang manga otaw na buku nang Judio arag magdumdum bain sang Ginoo, kay aon digkanilan aw disang kariko nang manga nasyon kanaan manga otaw. ¹⁸Yaan yang pyagalaong nang Ginoo na pyapakatigam naan kadini.”

¹⁹Yabay maglaong si Santiago, “Di ta urugusun patoman yang kanatu batasan sang manga otaw na buku nang Judio na yotoo sang Dios. ²⁰Awgaid yani gaid yang osolat ta na pagaindo kanilan na di silan makaan sang pyapatay na ayup na pyanawagtawag sang manga diosdios, di silan arag makaan sang manga ayup na yamatigul kayan yamatay, aw yang dogo arag di akaanun, aw kinaanglan na osolat ta arag na maat nang Dios yang managipid na buku nang magasawa. ²¹Kay yaning balaod ni Moises dogay da na pyagabasa nang

allow na simbaay natu na manga Judio disang kariko nang pagtitiponan natu sang kariko nang barrio, wakaw aw dili mangagad yang manga otaw na buku nang Judio sining pyagalaong ko, laban sa magakaraat yang dumdum nang arag kita Judio.” Yaan yang pyagalaong ni Santiago.

Yang Solat sang Manga Tomotoo na Buku nang Judio

²²Yang manga apostol aw yang kariko nang manga tomotoo aw yang kanilan nang manga matikadung yakaokom pagpili disang manga otaw na yanagkatipon sang apaagadun nilan kang Pablo aw Bernabe aw komadto silan Antiokia. Yang pipili nilan yang dowang kaniilan pangoro, si Judas na pyagangaranan ni Barsabas aw si Silas. ²³Pyapagdara silan nang solat na yagalaong, “Kariko mayo na karomonan nami ag Antiokia aw ag Siria aw ag Silisia, kami na manga apostol aw manga matikadung nang tomotoo ag Jerusalem yagasolat kamayo na buku nang Judio na manga tomotoo kang Jesu Kristo. ²⁴Yagasolat kami kamayo, kay aon dyudungug nami na sikun adi kanami na yakadto kamayo na yagasamok sang kamayo pagtoo tungud sang tobok na pagindo nilan kamayo. Yang manga otaw na yakadto kamayo, way katungud nilan na magaindo silan kamayo, way sogo nami kanilan na maynaan na pagaindo. ²⁵Wakaw yanagkatipon kami, kayan yanagkaoyon kami pagpili sang osogoon nami adto kamayo. Yaning osogoon nami adto kamayo amagad sang karugunan ta na si Bernabe aw si Pablo. ²⁶Tungud sang Ginoo ta na si Jesu Kristo yabay silan mangagad sang pagbuut nang Dios maski apatayun silan nang yapagkontara kang Jesu Kristo. ²⁷Wakaw si Judas aw si Silas yang syosogo nami pagagad kang Bernabe aw kang Pablo adto ka-

mayo, kay silan yang magabatok kamayo bain sining kanami solat. ²⁸Kay pyagabayaan kami nang Balaan na Espirito wakaw yomoyon kami na dili kamo nami pagalaongon na papangagadun sang kariko nang kanami batasan kay wara yaan ikinaanglana. Toyo yani gaid yang pagalaong nami kamayo na ²⁹ayaw kamo magkaan sang pyapatay na ayup na pyanawagtawag sang manga diosdios. Ayaw kamo magkaan sang dogo. Ayaw kamo magkaan sang onod nang manga ayup na yamatigul kayan yamatay kay wa akatiwisi sang dogo. Usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa. Madyaw aw pangagdan mayo yani na sogo. Wa day pyagalaong nami.” Yaan yang solat nilan kanilan.

³⁰Yang syosogo nilan yakadto Antiokia aw papagtipona nilan yang kariko nang manga tomotoo, kayan yatag nilan kanilan yang solat. ³¹Yang manga tomotoo ag Antiokia yanaguma nang pagbasa nilan saan, kay yang pyagalaong naan madyaw. ³²Si Judas aw si Silas arag propeta nang Dios. Madaig yang pyagalaong nilan sang manga tomotoo disaan, yagadasig silan kanilan antak madigun yang kanilan pagkanarig kang Jesus. ³³Ninyan na timpo si Judas aw si Silas yadagawdagaw maguya disaan. Pagkatapos nini, mori si Judas aw si Silas adto sang yagasogo kanilan. Nang wa pa silan apanaw, yagalaong yang manga tomotoo disaan, “Yimiman kami na madyaw yang panaw mayo sang kamayo pagbarik.” ³⁴Awgaid si Silas yagadumdum na madyaw aw maibilin yaan disaan.

³⁵Si Pablo aw si Bernabe aadto pa Antiokia. Yamagad silan sang arag silan manga magindoway. Yabay silan magindo bain sang Ginoo na si Jesu Kristo.

Yagasoway si Pablo aw si Bernabe

³⁶Paglabay nang pilang allaw maglaong si Pablo kang Bernabe, “Bay da, mapanaw kita, makadto kita sang kanatu karomonan na tomotoo asang kariko nang banwa na pyagaindowan ta bain sang sorit nang Dios, atanawun ta daw yomonono silan.” ³⁷Madyaw ni Bernabe na pyapaagad kanilan si Juan Markos. ³⁸Awgaid si Pablo yagadumdum na buku nang madyaw pagagad si Juan Markos, kay nong aadto silan Pampilya, wa yaan magapadayon magadagad kanilan magbabatokon sang sorit nang Dios. ³⁹Kayan yaglantogi disaan si Pablo aw si Bernabe kay wa silan magakaoyon. Wakaw yagasoway silan. Pyagaagad ni Bernabe si Juan Markos kayan syomakay silan sang barko na makadto Sipre. ⁴⁰Awgaid pipili ni Pablo si Silas na amagad kanaan. Kayan yanagampo sang Dios yang manga tomotoo na maski diin silan panalanganin silan nang Dios. ⁴¹Kayan yomanaw silan, yaan yang yaagi nilan yang Siria aw Silisia, yagaindo silan sang kariko nang manga tomotoo antak madigun yang kanilan pagtoo sang Dios.

Pyagaagad ni Pablo aw ni Silas si Timoteo

16 Yakadto si Pablo aw si Silas sang banwa na Derbe aw Listra. Pyagakita nilan disaan na banwa si Timoteo na yamanarig kang Jesu Kristo. Yang kanaan ina na yamanarig kang Jesu Kristo Judio awgaid yang ama naan buku nang Judio. ²Yang manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Listra aw ag Ikonio pyagalaong nilan na si Timoteo yangagad nang madyaw sang pagindo nang Dios. ³Si Pablo, gosto naan na pagaagad si Timoteo. Wakaw pyapatopo naan si Timoteo gyagaon sang

manga Judio. Yiimo naan yaan kay antak dili sarikway si Timoteo nang manga Judio disang manga banwa na akadtowan nilan, kay yatigam silan na yang ama ni Timoteo buku nang Judio. Kayan yomanaw silan. ⁴Madaig na manga barrio yang kyakaagyan nilan. Pyagalaong nilan sang manga tomotoo yang manga sogo na pyapan-gagdan kanilan nang manga apostol aw manga mangkatikadung nang manga tomotoo ag Jerusalem. ⁵Kayan yagdogang yang pagkanarig nang manga tomotoo aw pagkadaig silan.

Aon Pyapakita nang Dios kang Pablo Adto Troas

⁶Makadto garo Asia si Pablo aw si Silas aw si Timoteo, awgaid wa silan otogoti nang Balaan na Espirito na makadto aw paggogod sang sorit nang Dios adto, wakaw yaan yang yaagi nilan yang Prigia aw Galasia. ⁷Nang yagpadatung da silan ag Misia, makadto garo silan Bitinia, awgaid wa silan otogoti nang Balaan na Espirito. ⁸Wakaw wa da silan aapit ag Misia, tyomobang da silan mapakatorid adto sang barrio na Troas. ⁹Pagkagabi, aon pyapakita nang Dios kang Pablo, na aon yagaindug na taga Masedonia na yagalaong kang Pablo, “Adi kaw, tabangi kami.” ¹⁰Pagkita ni Pablo sini mangandam kami parabay na makadto Masedonia, kay yatigam kami na yaan yang gosto nang Dios na apakadtowan kanami, antak maggogod adto sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo.

Yotoo si Lidia kang Jesu Kristo Adto Pilipos

¹¹Yasakay kami si Pablo nang barko sikun ag Troas kayan yapakatorid kami adto sang poro na pyagangaranan nang Samotrasia. Nang sapit na allaw yakadto kami Neapolis. ¹²Kayan yomawas kami

sang barko aw pagpanaw kami adto Pilipos, yaan yang dakora na syodad na sakop nang probinsiya na Masedonia na sakop nang ari ag Roma. Yagauya kami adto surud nang pilang allaw. ¹³Nang allaw na simbaay nang manga Judio, yakadto kami logwa nang syodad kay aon kono yanagkatipon disang said nang tobig kay managampo. Pagdatung nami, magingkod kami aw pagpagbaraw sang manga kawbayan na yanagkatipon da disaan. ¹⁴Yang isa na bobay na yaningug sang kanami pagindo si Lidia na taga Tiatira na mamari-gyaay nang madyaw na sapot na mapora. Maski buku yaan nang Judio yotoo yaan sang Dios. Kaba yaningug si Lidia sang pagindo ni Pablo bain kang Jesu Kristo pyagabayaan yaan nang Dios na makadarag yaan, kayan tyomoo yaan kang Jesu Kristo. ¹⁵Si Lidia na yamanarig kang Jesus byabawtismowan aw yang kariko nang yagauya sang kanaan baray arag byabawtismowan. Kayan yaglaong si Lidia kanami, “Kay yotoo kamo na ako tinuud na tomotoo kang Ginoo Jesus, adi kamo paguya sang kanak baray.” Yagapadayon yaan maglaong sang maynaan, wa kami naan apabaribada. Kayan kyomadto kami sang kanaan baray.

Si Pablo aw si Silas Pipuriso ag Pilipos

¹⁶Misan disaan nang yoman kami komadto si Pablo sang pyagaampowan asang dorog nang tobig, aon yapagkita kanami na bobay na allang na matigam kono magbatok sang amapagguna nang maori na allaw kay yatagan yaan nang gaom ni Satanas, pyagabayaan yaan nang mangkaraat na espirito. Dakora yang yamasapi nang kanaan tagalang tungud sang kanaan pagbatok. ¹⁷Yigiyod kanami yaan na bobay, gya-gagaan naan na yagalaong bain kanami, “Yani na manga otaw manga sogwa-

nun nang Dios na Lyomabi. Yagapakatigam silan kamayo daw monnono yang pagkasakop nang Dios kamayo.”¹⁸ Allawallaw yigiyod yaan kanami. Yagapadayon yaan maglaong saan surud nang pilang allaw. Wakaw yamadaman si Pablo. Yamatobang yaan sang bobay kayan pyaglaong naan yang mangkaraat na gapabaya sang bobay, laong, “Pinaagi sang aran ni Jesu Kristo yagalaong ako kanmo na mangkaraat na logwa disang lawas naan na bobay.” Paglaong ni Pablo sang maynaan, maparabay lomogwa disang lawas nang bobay yang mangkaraat.

¹⁹⁻²⁰ Pagkatigam nang manga tagtomon saan na allang na yawara da yang mangkaraat, katigaman nilan na wa day kanilan panapi. Wakaw dyadakup nilan si Pablo aw si Silas, kayan gyoyod adto sang okmanan, asang atobangan nang manga magookom disang syodad na yatagan nang katungud nang goberno ag Roma, kayan yaglaong yang tagtomon saan na allang, “Yani na manga otaw manga Judio, yakasamok silan sang manga otaw disining syodad.”²¹ Yagaindo silan sang tobok na batasan na sopak sang kanatu balaod, na kita na taga Roma di makatoman.”²² Kariko nang otaw arag yamadaman kanang Pablo. Pyanagpakasan nang magookom silan sang dagom, pyanaglobasan silan dow, kayan pyabonaran silan nang magookom.²³ Yamatapos silan pakabonalbonaran, pantorod agsurud nang pirisowan. Kayan pyabantayan nang madyaw sang bantay.²⁴ Pagdungug nang bantay sang sogo nang pangoro, pagagad naan si Pablo aw si Silas adto apit surud na sobay nang pirisowan kayan syorog yang kanilan siki sang pyagaklub na kaoy antak di makabloy.

²⁵ Yagaampo sang Dios si Pablo aw si Silas nang tunga nang gabi. Yagakanta arag silan nang pagbantog ni-

lan sang Dios. Yaningug kanilan yang kadaygan na manga piriso.²⁶ Sakadyap yaglinog nang maanug na yang manga arigi nang pirisowan yamangkagayong. Yadayon pangkaowangan yang kariko nang manga tatakup nang pirisowan. Yang kadina na pyagabakos kanilan yadayon mabadbad.²⁷ Pagmata nang bantay kitaun naan na kariko nang tatakup nang pirisowan kyakaowangan. Kayan gyabot naan yang kanaan espada, kay gosto naan na magatoyo, kay dumdum naan yakarayas yang kariko nang piriso.²⁸ Awgaid laong ni Pablo na yagatawag sang bantay sang manga piriso, “Ayaw magtoyo. Kariko nami na manga piriso aani la.”²⁹ Kayan syugaan nang bantay yang manga ilawan aw parabay daragan adto surud agkang Pablo aw Silas aw lood yaan asang atobangan nilan, tyatakigan yaan laban nang pagkalluk.³⁰ Pagkatapos naan parogwaun silan sang apit surud na sobay, paglaong naan, “Nanang imoon ko antak ako marowas sang kanak sara?”³¹ Kayan yaglaong silan, “Too sang Ginoo na si Jesus antak kaw marowas nang Dios, ikaw aw yang kanmo pamilya.”³² Kayan yaggogod silan bain kang Ginoo Jesus adto kanaan aw adto sang kanaan pamilya.³³ Maski mararum pa yang gabi yang bantay sang pirisowan yagaogas sang pari asang likod ni Pablo aw Silas na kyakapariyan nang pagbonal kanilan. Pagkatapos saan, maparabay magpabawtismo sang tobig yang bantay aw yang kariko nang kanaan pamilya.³⁴ Kayan pyapanik nang bantay si Pablo aw si Silas sang kanaan baray aw pakaana naan silan. Yang bantay aw yang kariko nang yagauya asang kanaan baray yagauma kay yakatoo ra silan sang Dios.

³⁵ Pagkamasurum yang pangoro na otaw nang goberno yagasogo sang polis na apaboroyan sang bantay sang

pirisowan si Pablo aw si Silas. ³⁶Yang bantay yagalaong kanang Pablo, laong, “Yang manga pangoro na otaw nang governo yagasogo na apaboroyan kamo. Wakaw unug da kamo. Atagapan kamo nang Dios.” ³⁷Awgaid laong ni Pablo, “Yabay kami nilan pakabonalbonaran asang atobangan nang kawtawan, na wa kami ibistaa na taga Roma. Pipiriso arag kami, kayan adoon gosto nilan na oboroyan kami na way matigam antak way magsosi bain saan. Buku nang madyaw yang maynaan na imo. Silan yang makani aw pagboroy kanami.” ³⁸Kayan pyaglaong nang polis sang manga pangoro na otaw nang governo yang pyagalaong nilan, kayan yaluk silan pagdungug na si Pablo aw si Silas sakop nang governo nang Roma. ³⁹Wakaw yakadto silan parabay antak pasayloon silan nilan. Kayan byoroyan nilan si Pablo aw si Silas aw papanawa sang syodad. ⁴⁰Kayan yomanaw sang pirisowan si Pablo aw si Silas aw kadto silan sang baray ni Lidia. Pyagakita nilan yang kariko nang karomonan nilan na manga tomotoo, aw dasiga nilan silan, aw panawi nilan.

Si Pablo aw si Silas na Aadto Tesalonika

17 Paglabay ni Pablo aw ni Silas sang syodad na Ampipolis aw syodad na Apolonia, domatung silan sang syodad na Tesalonika na disaan aon pagtitiponan nang manga Judio. ²Si Pablo ipan komadto sang pagtitiponan nang manga Judio nang allow na simbaay nang manga Judio antak magindo bain kang Jesus. Yapaglantogi yaan sang manga otaw pinasobay sang sorit nang Dios na syosolat. Torong ka simbaay na allow yaan imoon naan. ³Syasaysay naan kanilan yang syosolat na sorit nang Dios, na kinaanglan amatay yang

syosogo nang Dios aw pagboi oman, yagalaong yaan, “Si Jesus yaan si Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya. Yaan yang pyapakatigam ko kamayo.” ⁴Aon manga Judio na yotoo, kayan dyomogpo kang Pablo aw kang Silas, maski yang simisimbaay na buku nang Judio arag madaig yang yotoo. Madaig arag na manga dungganun na kawbayan yang yotoo.

⁵Awgaid yang manga pangoro na manga Judio na wa otoo kang Jesus yamadaman kanilan, wakaw yangamang silan sang maat yang ontol na manga otaw. Pyapagtipon nilan yang madaig na manga otaw. Pagkatapos nilan samokon yang madaig na otaw disang syodad lasangun nilan yang baray ni Jason kay yaan yang pyagauyaan ni Pablo aw Silas. Gosto nilan na adaraun silan adto sang atobangan nang kawtawan. ⁶Awgaid wa nilan asaota si Pablo aw si Silas asang baray ni Jason. Wakaw yaan yang gyoyod da nilan disaan si Jason aw yang manga kainagadan naan na tomotoo, kayan dyara adto sang manga pangoro na otaw nang governo. Pyangimowan nilan sang sara yang manga tomotoo, laong, “Ngaong yangindo sang manga otaw, si Pablo aw si Silas na yakasamok sang manga otaw sang kariko nang banwa, yakani arag silan sang kanatu banwa antak magindo.” ⁷Yani na otaw, si Jason yang yagapapanik kanilan asang kanaan baray aw tayoda naan. Kariko nilan yosopak sang balaod nang kanatu ari na si Sesar, kay yagalaong silan na aon tobok na ari na yaan yang aran si Jesus.” ⁸Pagdungug nang manga pangoro na otaw nang governo aw yang madaig na kanilan sakop sini na sombong, madaman silan kariko. ⁹Awgaid pagkabayad ni Jason aw nang manga tomotoo sang piyansa na pyapabayad kanilan, boroyan silan.

Si Pablo aw si Silas na Aadto Berea

¹⁰Pagkagabi parabayun nang manga tomotoo papanawun si Pablo aw si Silas antak komadto Berea. Pagdatung ag Berea, maparabay silan komadto sang pagtitiponan nang manga Judio. ¹¹Yang manga Judio disaan madyaw yang batasan, madyaw pa sang manga Judio ag Tesalonika, kay gosto nilan na maningug sang pyagalaong ni Pablo aw ni Silas kay gosto nilan na makadarag nang madyaw. Allawallaw yagaanad silan bain sang sorit nang Dios na syosolat kadini, kay gosto nilan na matigam daw matungtung yang pyagalaong ni Pablo aw ni Silas. ¹²Wakaw madaig na manga Judio yang yotoo. Maski yang buku nang Judio yotoo, aw arag madaig yang manga dungganun na bobay na buku nang Judio na yotoo.

¹³Awgaid pagkatigam nang manga pangoro nang Judio ag Tesalonika na si Pablo aadto Berea yangindo sang manga otaw bain sang sorit nang Dios, komadto silan aw barawa yang manga otaw ag Berea antak kontaraun si Pablo. ¹⁴Kayan pyarabay nang manga tomotoo papanawun si Pablo adto dagat na masakay sang barko, awgaid si Silas aw si Timoteo asaan pa. ¹⁵Yang yoboros kang Pablo taman gaid sang syodad na Atenas. Pagbarik nilan, togonon ni Pablo si Silas aw si Timoteo antak mallug adto kanaan.

Adto sang Syodad na Atenas Yikita si Pablo sang Mga Diosdios

¹⁶Kaba yagatagad si Pablo kang Silas aw kang Timoteo adto sang syodad na Atenas, maat yang dum dum naan pagkita naan sang madaig na manga diosdios nilan disang syodad. ¹⁷Wakaw yumupud yaan disang pagtitiponan sang kabarawbaraw nang manga Judio aw buku nang Judio na arag yisimba.

Allawallaw yumupud yaan arag sang kabarawbaraw asang paringki nang maski sini disaan. ¹⁸Aon arag manga otaw na yumupud mapagkabaraw kanaan na manga sait na magindoway bain sang pagtoo ni Epikureo aw Estoiko. Syasaway nilan si Pablo, laong, "Nanang pyagalaong nining magbabaraw sang way kabos?" Awgaid laong nang kadaygan, "Dagaw yaan yang byabaraw naan yang manga dios nang manga otaw adto sang maawat na banwa." Yagalaong silan saan kay yagagod si Pablo bain kang Jesus aw yang kanaan pagboi oman. ¹⁹Wakaw dyadara yaan nilan adto sang atobangan nang matikadung asang pagtitiponan nilan na pyagangaranan nang Areopago aw paglaong, "Paglaongan kanami antak kami arag matigam sang bago na manga pagindo na pyagaindo mo ²⁰kay yamaburungburung kami sang pyagalaong mo, wakaw gosto nami na matigam daw nanang kaologan naan." ²¹Yaan yang pyagalaong nilan kay yang kariko nang otaw na taga Atenas aw yang kadaygan na manga otaw na asaan magkadurum yagabaraw aw paningug sang manga pagindo aw aon pagindo na dungan wa nilan dungga.

²²Wakaw yagaindug si Pablo asang atobangan nang matikadung asang pagtitiponan na Areopago aw paglaong, "Kamo na taga Atenas, kikita ko na madaig yang kamayo manga diosdios na laban mayo pyagataod, ²³kay tyatanaw ko yang kamayo ampowanan sang kamayo manga diosdios na kyakaagiyan ko. Aon isa na ampowanan na aon solat na yagalaong, 'Ampowanan sang dios na wa nami akatigami.' Yang sisimba mayo na wa mayo akatigami yaan yang pagalaong ko kamayo. ²⁴Yang Dios na byabatok ko yaan yang yagaimo sining donya aw sang kariko nang asang donya.

Wa yaan magauya asang ampowanan na inimo nang otaw, kay yaan yang makagagaom sang kariko aglangit aw asang lopa. ²⁵ Wa yaan magakinaanglan sang tabang nang otaw, kay yaan yang yamatag kanatu na manga otaw nang ginawa aw kinaboi aw maski nana na kikinaanglan ta. ²⁶ Yang pyagponowan nang kariko nang otaw sang ka otaw da, yang inimo gaid nang Dios yang yadagdag na yakarimpud disang donya. Yang Dios yang gabuut sang kanilan banwa daw wain ataman. Yatigam yang Dios kadini daw kano naan pallinduga yang manga nasyon, aw daw kano naan taposa. ²⁷ Yiimo nang Dios maynaan antak makadumdum yang manga otaw paganap kanaan, kayan yaan yang akatigaman da nilan sang Dios. Toyo buku nang maawat kanatu yang Dios, ²⁸ kay yang Dios gaid yang yamatag nang kinaboi, yaan yang yagabuut sang kariko, yaan yang yamatag kanatu nang madyaw na dumtum. Maski yang kamayo manga ungudan na manga otaw yagalaong, 'Tinuud na yang Dios yang pyagasikunan ta.' ²⁹ Kay tinuud na yang Dios yang pyagasikunan ta, wakaw dili kita magadumdum na yang Dios yakagaon sang diosdios na borawan aw sapi aw bato na yiimo nang manga otaw, kay yaan gaid yang kanilan kyakatigaman na imoon nilan na sikun sang kyakadumduman nilan. ³⁰ Nangaon pyapabayaan nang Dios yang manga otaw na yakasara nang maynaan na sara, kay wa pa silan akatigam kanaan. Awgaid adoon yagalaong yang Dios na kinaanglan na kariko nang otaw disang donya magatangku da sang pagimo sang sara, ³¹ kay papagokomon da naan sang kariko nang otaw asang donya yang kanaan pinili na si Jesu Kristo. Yaan yang pyapatigam naan kanatu nang pagboi naan kang Jesus na pyapatay.

Yatigam arag yang Dios sang allaw daw kano mapagguna yaan. Laban matarong yang pagokom ni Jesu Kristo." Yaan yang pyagalaong ni Pablo.

³² Pagdungug nang manga otaw sang pyagalaong ni Pablo bain sang pagboi oman nang patay, obitin nilan si Pablo, awgaid aon yanaglaong, "Maningug kami oman sang kanmo pagindo bain sini." ³³ Kayan pyanawan silan ni Pablo. ³⁴ Awgaid aon manga otaw disaan na yamagad kang Pablo kayan tyomoo kang Jesus. Yang sang ka otaw na yotoo si Dionisio na matikadung asang pagtitiponan nilan na Areopago, aw aon arag bobay na pyagangaranan ni Damaris aw aon pay kadaygan.

Ag Korinto Pyagakita ni Pablo si Akila aw si Prisila

18 Pagkatapos saan manaw si Pablo ag Atenas aw kadto sang syodad na Korinto. ² Asaan naan pagakitaan yang magasawa, si Akila aw si Prisila. Manga Judio silan na sikun ag Ponto na yakadto Italia nangaon. Baya pa silan na yadatung ag Korinto sikun ag Italia, kay pyapapanaw ni Ari Klaudio yang kariko nang Judio na asang syodad na Roma na sakop nang Italia. Yakadto kanilan si Pablo ³ kayan yaguya yaan agkanilan kay magonawa silan magiimo sang tolda na ipan paguyaang nang otaw. Yomobay yaan arag kanilan magawbuk. ⁴ Si Pablo, aw allaw nang simbaay nang manga Judio, yakadto sang pagtitiponan nang manga Judio antak magindo kanilan, pyagalaong naan yang manga Judio aw buku nang Judio antak tomoong kang Jesus.

⁵ Pagdatung ni Silas aw Timoteo sikun ag Masedonia, si Pablo yabay magindo. Dyadadayaw naan batokan yang manga Judio na si Jesus yaan si Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya. ⁶ Awgaid way gosto nang manga Judio

sang pagindo naan, yodyat yaan nilan. Wakaw yakaokom yaan na dili da magagod kanilan, kayan yaglaong yaan kanilan, “Aw di kamo pagsakopon nang Dios, ayaw mayo ako pagsusuri, kay kamayo yaan sara. Wakaw adoon yaan yang ogogodan da ko yang buku nang manga Judio.”

⁷Kayan pyanawan naan silan, wa da yaan magagogodanun bain kang Jesus asang pagtitiponan nang manga Judio. Adto ra yaan magagogodanun sang baray ni Tito Justo na buku nang Judio toyo yisimba sang Dios. Yang kanaan baray sapit sang pagtitiponan nang manga Judio. ⁸Si Krispo na pangoro disang pagtitiponan aw yang kanaan pamilya yotoo sang Ginoo na si Jesus. Madaig arag na manga otaw ag Korinto yang yotoo kayan byawtismowan.

⁹Misan disaan, nang gabi yapakita asang dum dum ni Pablo yang Ginoo na si Jesus na yagalaong, “Ayaw magkalluk nang manga otaw, aw ayaw magtangu sang paggogodanun bain kanak disini na banwa, ¹⁰kay ako yang yatagap kanmo, way otaw na magadaugdaug kanmo disini. Madaig pa na manga otaw yang gosto ko na amaimo kanak manga otaw disini na syodad.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pablo. ¹¹Sang ka toig aw unum na boran ni Pablo magindo sang manga otaw ag Korinto bain sang pyagalaong nang Dios.

¹²Awgaid pagkaimo ni Galio gobernador nang probinsiya nang Akaya, yang manga Judio na wa otoo kang Jesus yanagkaoyon pagdakup kang Pablo aw daraa nilan adto sang okmanan. ¹³Pagdatung nilan laong nang manga Judio kang Gobernador Galio, “Yani na otaw, si Pablo, yagaindo sang manga otaw pagsimba sang Dios sang paagi na sopak sang kanatu balaod.” ¹⁴Nang imibak da garo si Pablo sang kanilan sombong, yaglaong da yang gobernador

sang manga Judio, laong, “Aw tinuud na aon maat na imo nini na otaw, kinaanglan na maningug ako sang kamayo sombong na manga Judio. ¹⁵Awgaid way labut nang balaod nang guberno sang kamayo sombong. Yapagagis kamo kang Pablo tungud sang kamayo pagindo aw tungud sang kamayo balaod. Wakaw dili ako magabista kamayo. Kamo yang pagbaraw da bain saan.” ¹⁶Kayan pyapanaw naan silan sang kanaan opisina. ¹⁷Kayan dyakup nang manga kadadaygan ni Gobernador Galio na buku nang Judio si Sostenes na pangoro disang pagtitiponan nang manga Judio aw bonari nilan, kay yaan yang syususuran nilan nang kasamok na yiimo nang manga Judio. Yagatanaw kanilan si Gobernador Galio, toyo wa yaan atagoyap kanilan.

Yagabarik si Pablo ag Antiokia

¹⁸Yadogay maguya ag Korinto si Pablo kayan yomanaw yaan, yakadto Senkrea, yagadan nang magasawa na si Prisila aw si Akila. Pagdatung nilan sang barrio na Senkrea, magpaboro si Pablo sang kanaan oro, kay yaan yang batasan nang Judio aw aon saad nilan sang Dios. Pagkatapos saan, somakay silan sang barko na yagapadurug adto Siria. ¹⁹⁻²¹Pagdatung nilan asang syodad na Epeso, sumurud yaan sang pagtitiponan nang manga Judio aw upud yaan kanilan sang manga babarawun. Gosto nilan na madogay yaan maguya disaan, toyo way gosto naan. Yagalaong yaan kanilan nang bay yaan manaw, laong, “Aw gosto nang Dios na magabarik ako ani kamayo, makani ako.” Kayan pyanawan naan yang magasawa, si Akila aw si Prisila ag Epeso, aw sakay yaan sang barko.

²²Pagdatung ni Pablo ag Sesarea, somaka yaan adto sang manga to motoo ag Jerusalem kayan tyumug-

bung yaan ag Antiokia na sakop nang Siria. ²³Paglabay nang pilang allaw naan adto, panawan naan silan aw singadto yaan sang probinsiya na Galasia aw sang probinsiya na Prigia, kayan yaglimpud yaan magpanawpanaw disaan na banwa, yagaindo yaan sang manga tomotoo antak madigun yang kanilan pagkanarig sang Dios.

Yang Pagindo ni Apolos ag Epeso aw ag Korinto

²⁴Kaba aadto si Pablo Galasia aw Prigia, yakadto Epeso si Apolos na arag Judio na sikun ag Alejandria. Si Apolos sait magindo, madaig yang kyakatigaman naan bain sang syosolat nang manga propeta nang Dios. ²⁵Aon yagaindo kanaan nangaon bain sang Ginoo na si Jesus. Awgaid yang pyagaindo kanaan yang bain gaid sang gyogogod ni Juan kaba yabay pa si Juan magbawtismo. Maasub si Apolos maggogodanun, matungtung yang kanaan pagindo bain kang Jesus toyo kolang pa yang kanaan katigaman. ²⁶Wa akalluk si Apolos magindo asang pagtitiponan nang manga Judio. Pagdungug ni Akila aw ni Prisila sang kanaan pagindo, pagagad yaan nilan asang kanilan baray kayan dyadayaw paglaong kanaan yang wa pa naan akatigami bain sang pagindo kang Jesus.

²⁷Gosto arag ni Apolos na makadto aw pagindo asang probinsiya nang Akaya na yakasakop sang syodad na Korinto. Yang manga tomotoo yagadasig kanaan kay arag madyaw nilan na makadto yaan Akaya na magaindo adto. Wakaw yagasolat silan sang manga tomotoo ag Akaya antak yaan tayodon nilan. Pagdatung ni Apolos ag Akaya, madasig laban silan na yamanarig kang Jesu Kristo tungud sang karugun nang Dios kanilan. ²⁸Kay dyadaug ni Apolos sang lan-togi disang pagkadaigan yang manga Ju-

dio kay syosobay naan yang pyapasolat kadini nang Dios, kayan yatigam yang manga otaw na si Jesus yang tinuud na Kristo na syosogo nang Dios ani sang donya.

Si Pablo na Aadto Epeso

19 Kaba aadto si Apolos sang syodad na Korinto, si Pablo yamagi sang kabutayan, yagapadurug yaan adto Epeso. Kayan pagdatung naan ag Epeso pagkita naan yang manga inindo ni Juan na magbawtismoway. ²Yanagbaraw silan, kayan yosip silan ni Pablo, laong, “Nang pagtoo mayo, yakadawat ba kamo sang Balaan na Espirito?” Yimibak silan kang Pablo, laong, “Wara, kay wa pay dyudungug nami na aon Balaan na Espirito.” ³Si Pablo yagaosip kanilan, laong, “Monnono yang bawtismo kamayo?” Yimibak silan, laong, “Byabawtismowan kami nangaon asang tobig kay yotoo kami sang pagindo ni Juan na magbawtismoway.” ⁴Kayan yaglaong si Pablo, “Si Juan yagabawtismo sang manga otaw aw yagtangku da silan sang pagimo sang sara. Yagaindo yaan arag na si Jesus yang otoowan na masapit kanaan domatung.” ⁵Pagdungug nilan sang pyagalaong ni Pablo, magpabawtismo silan pinaagi sang aran ni Ginoo Jesus. ⁶Pagdapun ni Pablo kanilan maparabay silan kunsadan nang Balaan na Espirito, kayan yagsorit silan nang yanagkatoboktobok na sorit na wa nilan akatigami. Pyagalaong arag nilan yang pyapakatigam kanilan nang Balaan na Espirito. ⁷Samporo silan aw dow na ka otaw kariko.

⁸Torong boran ni Pablo magindo asang pagtitiponan nang manga Judio ag Epeso. Wa yaan akalluk, yapaglantogi yaan sang manga Judio bain sang pagsakop nang Dios antak silan arag to-

moo kang Jesus. ⁹Awgaid yang manga Judio na wa otoo na mangkabagsug yang oro, yagaodyat kang Pablo agsurud nang pagtitiponan tungud sang pyagalaong naan bain sang pagtoo kang Jesus. Wakaw yakadto si Pablo aw yang manga tomotoo sang eskuwelahhan ni Tirano aw pagindo yaan disaan allawallaw. ¹⁰Yabay magindo si Pablo disaan surud nang dowang ka toig. Wakaw yang kariko nang yagauya asang probinsiya nang Asia, Judio aw buku nang Judio, yudungug sang pagindo bain sang Ginoo na si Jesus.

Yang Pitong ka Otaw na Manga Anak ni Eskeba

¹¹Pyapaimo nang Dios kang Pablo yang madaig na kaburungburungan na wa pay otaw na yikita sang maynaan. ¹²Kay maski yang panyo gaid aw maski sapot yang opotiin naan, kayan dyara nilan adto sang yamasakit, yagakadyaw silan aw logwa yang mangkaraat sang kanilan lawas.

¹³Aon manga Judio na yagapanawanaw na yitigi manabang sang manga otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Yitigi silan mingaran sang aran ni Jesus antak makapagparogwa garo sang mangkaraat, laong nilan, "Panaw adoon, ikaw na mangkaraat, kay si Jesus na gyogogod ni Pablo, yaan yang yagapanawanaw kanmo adoon." ¹⁴Yang pitong ka otaw na manga anak ni Eskeba na labaw na magampoway nang manga Judio yang yagalaong saan. ¹⁵Awgaid yiibak silan nang mangkaraat, laong, "Yatigam ako kang Jesus, yatigam ako arag kang Pablo. Awgaid sini kamo?" ¹⁶Kayan pyoti silan nang otaw na lyarasakan nang mangkaraat aw bontogan silan sang lopa. Kariko nilan pitong ka otaw dyadaug nang otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Yadaragan silan na lobas sikun disang baray, madaig yang kanilan

pari. ¹⁷Adoon, pagdungug nang manga otaw na yagauya ag Epeso, Judio aw buku nang Judio, bain saan, malluk silan laban. Wakaw yagataod silan sang Ginoo na si Jesus. ¹⁸Yang manga otaw na syomarig da kang Jesus yagalaong asang atobangan nang arag silan tomotoo bain sang orasyon nilan na yayawan da nilan. ¹⁹Maski yang manga otaw na salamangkiro na yagagamit sang katigaman na pagbaya ni Satanas, arag syomarig da kang Jesu Kristo, kayan wa da silan mangagad kang Satanas. Wakaw titipon nilan yang kasangkapan na gyagamit nilan sang kanilan pagsalamangka aw yang manga libro nilan bain sang orasyon kayan syonog asang atobangan nang kariko nang manga otaw. Bibilang nilan, karimaan na mararan yang kantidad nang kariko nang kasangkapan aw manga libro. ²⁰Kayan yapagguna na yang pagindo bain sang Ginoo na si Jesus yakarimpud sang banwa, aw pagkadaig yang manga tomotoo.

Yang Kasamok Adto Epeso

²¹Pagkatapos saan, pagindoon si Pablo nang Balaan na Espirito na omona yaan komadto sang probinsiya nang Masedonia aw Akaya na di pa makadto Jerusalem. Kayan yaglaong yaan na kinaanglan arag makadto yaan sang syodad na Roma. ²²Awgaid pyapagona naan yang kanaan katabang na dowang ka otaw, si Timoteo aw si Erasto. Si Pablo aadto pa sang probinsiya nang Asia na yakasakop sang Epeso.

²³Kaba si Pablo ag Epeso, aon dakora na kasamok disaan kay yang manga otaw way gosto na motoo kang Jesus. ²⁴Maynini yang kyakaponowan naan na kasamok, aon otaw disaan na pyanganganan ni Demetrio na gimatigaman na panday sang parata. Madaig yang maggawbukay naan na pyapagimo naan sang mamayantuk na larawan

nang templo nang kanilan diosa na si Diana. Dakora yang yamasapi nilan saan. ²⁵ Kayan pyapagtipon ni Demetrio yang yanaggawbuk kanaan aw yang kariko nang arag silan panday aw paglaong yaan kanilan, laong, “Kay manga kainagadan ko na manga panday, yatigam kita kariko na yang kanatu gawbuk yang yakakamang sang sapi na yakadyaw sang kanatu kabutang. ²⁶ Yikita arag kita aw yudungug na madaig yang yotoo sang pyagalaong ni Pablo asang syodad na Epeso aw agput tibook probinsiya nang Asia. Madaig da yang pyapasoway ni Pablo kay yagalaong si Pablo na buku nang tinuud na manga dios yang kanatu imo na manga larawan kay imo gaid nang otaw. ²⁷ Aw maynini, maat da yang kanatu akainangan. Buku gaid nini yang maat, awgaid yanging manga imo ta na manga larawan arag waday kabos. Maski yang templo nang kanatu labaw na diosa na si Diana di da ataodon. Aw di natu sagdaun si Pablo, dagaw amawara yang dungug ni Diana, wa day misimba kang Diana na sisimba nang kariko nang otaw ag Asia aw asang karowagan nang donya.” Yaan yang pyagalaong ni Demetrio.

²⁸ Pagdungug nilan sining pyagalaong ni Demetrio, madaman silan laban kang Pablo, gyagagaan nilan yang paglaong, laong, “Maturus si Diana ani Epeso, yaan yang labaw.” ²⁹ Wakaw kariko nang otaw disang syodad yamasamok. Kayan dyakup nilan si Gayo aw si Aristarko na taga Masedonia na yamagad kang Pablo, aw panaggoyoda nilan adto sang pagtitiponan disang syodad. ³⁰ Si Pablo gosto garo arag na makadto sang pyagakatiponan nang manga otaw, awgaid wa yaan apakadtowa nang manga tomo-too. ³¹ Aon manga amigo ni Pablo na manga pangoro nang probinsiya na yagasogo sang otaw adto kanaan na yagalaong kanaan antak yaan di komadto

sang pyagakatiponan nang manga otaw. ³² Yang madaig na manga otaw na yanagkatipon wa akatigam daw nanang imoon. Aon manga otaw na tobok yang pyagalaong na yokowaaw, yang kadaygan arag tobok yang pyagalaong na yokowaaw, kay madaig yang wa akatigam daw nanga yanagkatipon silan disaan. ³³ Aon yagadumdom na si Alejandro yang kyakaingutingan nilan, kay yaan yang pyapagindug nang manga Judio antak magsorit asang atobangan nang manga otaw. Titigi naan pakatingunun yang manga otaw, kay gosto naan na imibak kanilan, ³⁴ awgaid pagkilara nilan na yaan Judio, magdungan silan komowaaw nang agput dowang ka oras, laong, “Maturus si Diana ani Epeso, yaan yang labaw.”

³⁵ Awgaid nang yatingun da yang manga otaw na pyapakatingun nang sekretaryo nang syodad, maglaong yaan kanilan, “Kamo na kanak manga kadaygan na taga Epeso, kariko nang otaw yatigam na kita gaid yang yagabantay sang templo nang kanatu pyagataod na diosa na si Diana aw yang bato na larawan ni Diana na yamallog sikun aglangit nangaon. ³⁶ Way makapaglaong na yaan kagaro, wakaw matungun kita, di kita amasasaw. ³⁷ Yang manga otaw na dyadara mayo, way tyatakaw nilan disang kanatu templo aw wa magadyat sang kanatu diosa. ³⁸ Aw aon sombong ni Demetrio aw yang kanaan kainagadan, dato silan magsombong sang okmanan, aon owis na magabista saan. Yaan yang osombongan nilan. ³⁹ Aw aon kadaygan na gosto mayo pagosip, kami gaid yang magaokom bain saan aw managkatipon da oman kami asang munisipyo. ⁴⁰ Kay aw abay kamo magimo sang kasamok, daw yang kanatu manga pangoro maglaong na mapagtanam kita sang goberno, kayan pyarisudan kita nang kanatu pangoro. Di kita

makabaribad sang kanatu manga pangoro kay way tinuud na kyakaponowan nining kasamok.”⁴¹ Pagkatapos naan maglaong saan kanilan, paorin naan silan.

Yakadto si Pablo Masedonia aw ag Akaya

20 Pagkawara nang kasamok, pagtiponon ni Pablo yang manga tomotoo aw dasiga naan silan. Kayan pyanawan naan silan kay makadto yaan Masedonia.² Nang yakarimpud da yaan komadto sang manga syodad disaan na yagadasig sang manga tomotoo pinaagi sang pagindo naan kanilan, komadto yaan Gresia na sakop nang probinsiya nang Akaya.³ Yagauya yaan disaan nang torong boran, kayan yagdumdum yaan na masakay sang barko padurug adto sang probinsiya nang Siria, kayan dyungug naan na yang manga Judio na wa otoo kang Jesus gosto na magapatay kanaan. Wakaw yakaungud da yaan na magapanaw na amagi adto Masedonia.⁴⁻⁵ Pagdatung nami kariko asang syodad na Pilipos, magona yang kanami manga inagad na yasakay nang barko, kay magatagad silan kanami ag Troas. Silan si Sopater Piro na taga Berea, aw si Aristarko aw si Segundo na taga Tesalonika, aw si Gayo na taga Derbe, aw si Timoteo, aw si Titiko aw si Tropimo na taga Asia.⁶ Pagkatapos nang pista sang paan na way patobo, somakay kami arag sang barko. Limang allaw kayan dyomatung kami adto sang kanami inagad ag Troas. Sang ka simana nami disaan.

Yang Kataposan na Pagkadto ni Pablo Troas

⁷ PagkaDominggo, nang mona na allaw nang simana, managkatipon kami aw yang kariko nang manga tomotoo kay makaan sang paan na panamput sang kamatayun ni Jesu

Kristo. Yabay si Pablo magindo asta nang tunga nang gabi, kay mapanaw da yaan pagkamasurum.⁸ Yang pyagakatiponan nami yang apit taas na sobay nang baray. Madaig na ilawan disaan.⁹ Aon bagong otaw na pyagangaranan ni Eutiko na yagaingkod asang bintangana. Awgaid nang yadogay da si Pablo magbabarawun, yatodtod da si Eutiko kayan yamugtuk matorog, wakaw yamallog agdarum, kayan yamatay kay makagwas yang baray na pyagakatiponan nami, torong angka. Kayan pyoti nilan yaan.¹⁰ Kayan yomanaog arag si Pablo aw potiya naan yang bagong otaw na yamatay aw sagopowa naan, laong naan, “Ayaw kamo magkaundug kay boi da yaan oman.”¹¹ Kayan yomagad silan kang Pablo magbarik agtaas na makaan silan sang paan na panamput sang pagkamatay ni Jesus. Pagkatapos saan, komaan silan sang kanun aw abay pagbaraw asta yaallow, kayan pyanawan silan ni Pablo.¹² Yanaguma silan na yagadara kang Eutiko adto sang kanaan baray, kay boi yaan.

Yang Panaw ni Pablo Sikun ag Troas Padurug Adto Mileto

¹³ Kayan syomakay kami sang barko padurug adto sang syodad nang Ason. Awgaid si Pablo, yagaid yaan magpanaw, yagalaong yaan na magatagad kami kanaan ag Ason.¹⁴ Pagkita nami kanaan ag Ason pasakayun nami yaan kayan kyomatdo kami kariko sang syodad nang Mitilene.¹⁵⁻¹⁶ Ninyang sapit na allow, yoman kami somakay nang barko, kayan lyomabay kami sang poro na Kio. Nang sapit na allow yodoong kami sang poro na Samo. Kayan nang sapit oman na allow yadatung kami sang barrio na Mileto, kay di kami modoong ag Epeso, kay gusto ni Pablo di mado-gay adto sang probinsiya nang Asia kay

gosto naan na aw maimo dato yaan Jerusalem nang allaw nang pista nang manga Judio na pyagangaranan nang Pentekostes.

**Yang Papagbaraw ni Pablo sang
Manga Matikadung nang
Manga Tomotoo ag Epeso**

¹⁷ Kayan yagsogo si Pablo sang sangka otaw pagpakadto Epeso sikun ag Mileto antak kangayun yang manga pangoro na tomatagap sang manga tomotoo ag Epeso. ¹⁸ Pagdatung nang manga pangoro na pyapatawag naan, paglaongon naan, “Kamo, yatigam kamo sang kariko nang yiimo ko kaba iyan ako inagad mayo asang probinsiya nang Asia pagpono sang mona ko na pagdatung, ¹⁹ daw yoonnono ko yang pagpangagad abay sang manga sogo nang Ginoo, na wara ako magaparabaw kamayo. Ipan ak makapagdaraw tungud sang arag kami Judio na wa otoo. Yatigam kamo arag na yabay ako mangagad sang manga sogo nang Ginoo maski laban ak kyakarisudan tungud sang maat na imo kanak nang arag kami Judio, na gosto ako apatayun. ²⁰ Yatigam kamo na way tyatago ko na pagindo na madyaw kamayo nang pagindo ko kamayo nang timpo nang kanatu panagkatipon aw asang kamayo manga baray. ²¹ Yatigam kamo na dyadadayaw ko arag paglaong sang arag kami Judio aw buku nang Judio na kinaanglan di da silan magaimo sang sara, kayan mangagad da sang pagbuut nang Dios aw sarig sang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ²² Kayan adoon makadto ra ako Jerusalem, kay yaan yang pyapaimo kanak nang Balaan na Espirito. Wa ak akatigam daw nanang akainangan ko adto. ²³ Awgaid asang kariko nang syodad na kyakadtowan ko pyapakatigam kanak nang Balaan na Espirito na ipirisoan ako nilan aw lasaya ako. ²⁴ Awgaid ako, yang kanak kinaboi wa

ko ibilanga na importante kanak. Yang kanak dyudumdum yang gosto ko na atapon yang pyagasogo ni Ginoo Jesus kanak na magabatok sang madyaw na batok bain sang pagkarugun nang Dios.

²⁵ “Wakaw adoon yatigam ako na way isa kamayo na mikita kanak oman, kariko mayo na kyakadtowan ko na yagagod kamayo bain sang pagari nang Dios disang donya. ²⁶ Wakaw dyadadayaw ko paglaong kamayo na di mayo ako ususurun aw aon digkamayo di motoo kayan sinilotan nang Dios, ²⁷ kay way tyatago ko na madyaw na wa ko pagalaongan kamayo kariko na gosto nang Dios na apakatigam. ²⁸ Wakaw isaisa kamayo na manga pangoro na tomatagap sang manga tomotoo panagkido kamo sang kamayo pagtoo sang Dios. Arag pagdadayaw pagtagap sang kariko nang otaw na syasarig kamayo nang Balaan na Espirito. Pagkido kamo arag pagindo kanilan kay silan yang manga otaw nang Dios na bibili naan nang dogo nang kanaan Anak. ²⁹ Kay yatigam ako na aon madatung na magaindo kamayo nang kagaro aw mariyos da ako. Mayn silan nang manga yaras na mananap na madatung antak magpatay sang manga ayup na tyatagapan, kay gosto nilan awaraun yang pagtoo nang manga otaw na yaatag kamayo na pagaindoon. ³⁰ Yatigam ako na aon allaw na madatung na aon arag digkamayo magaindo sang kagaro, magapatoo silan sang manga otaw sang kanilan kagaro antak maimo kanilan inindo. ³¹ Wakaw pakatagap kamo. Butangan sang ginawa mayo yang imo ko kaba iyan ako inagad mayo nang torong ka toig, na wa ak magatangku nang pagindo kamayo kariko, gabi allaw. Yagapakadaraw ako arag tungud sang pagkarugun ko kamayo.

³² “Wakaw pyangayo ko sang Dios antak kamo tagapan naan. Yang kanaan sorit na yamarugun kanatu yang

makadigun sang kanatu pagtoo aw yaan yang akaponowan nang kanaan pagpanalangin sang kariko nang kanaan manga otaw. ³³Nangaon nang iyan ako inagad mayo, wa ak mangayo kamayo nang sapi aw damit. ³⁴Yatigam kamo na yagagawbuk ako antak ako aw yang kanak manga inagad makakamang sang yakaukid kanami. ³⁵Yaan yang yabay ko kamayo paglaong, na madyaw yang magagawbuk, antak kita makatabang sang yamaukud, kay yakaungud ako sang pyagalaong ni Ginoo Jesus, laong, ‘Madyaw yang amatag madyaw pa sang yatagan kay laban panalanginan kita nang Dios aw matag kita labaw pa sang yatagan.’”

³⁶Pagkatapos ni Pablo magsorit, lo-mood silan kariko kayan yagampo yaan. ³⁷Yagadaraw silan kariko, gyugugul nilan si Pablo aw aruki nilan, ³⁸kay yamauruk silan. Yang kyakauruk nilan laban yang yagalaong yaan na di da silan mikita kanaan oman. Kayan yatud yaan nilan adto sang barko na asakayan naan.

Yakadto si Pablo Jerusalem

21 Pagsakay nami aw si Pablo sang barko, nang yomanaw da kami kanilan, mapakatorid kami adto sang poro na pyagangaranan nang Kos. Ninyang sapit na allaw aadto kami sang poro na Rodas. Kayan nang sapit oman na allaw aadto kami sang barrio na Patara. ²Aon disaan barko na makadto Penisia, kayan syomakay kami. ³Aon pyangkita nami, yang poro na pyagangaranan nang Sipre lyarabayan nami apit kawara nami. Kayan yapakatorid kami adto sang probinsiya nang Siria, kay yodoong kami sang syodad na Tiro, kay asaan awasa yang loran nang barko. ⁴Yagatotol kami sang manga tomotoo, kayan yaguya kami agkanilan nang pitong allaw. Yang manga tomotoo

pyapakatigam nang Balaan na Espirito na si Pablo magatigkul sang karisud ag Jerusalem, wakaw yagalaong silan na di da yaan apakadtoon. ⁵⁻⁶Awgaid pagkatapos nami maguya disaan surud nang pilang allaw, manaros kami abay adto sang akadtowan nami. Kariko nang manga tomotoo asta yang kanilan manga asawa aw yang kanilan manga anak yamatud kanami adto logwa nang syodad, aw asta adto sang baybayun. Kayan lyomood kami asang baybayun aw pagampo sang Dios. Pagkatapos nami magampo, yomori da silan agkanilan kayan syomakay kami sang barko.

⁷Kayan dyomatung kami ag Tole-maida sikun ag Tiro. Sang gabi nami disaan na yagabisita sang manga otaw na yotoo kang Jesus. ⁸Ninyang sapit na allaw yakadto kami sang syodad na Sesarea. Aadto kami sang baray ni Pelipe na isa sang pitong kawtaw na pipili nangaon ag Jerusalem na matabang sang manga apostol. Arag yaan yagabatok bain kang Jesus adto sang manga otaw. ⁹Yang opat na manga anak ni Pelipe, manga daraga na propeta, pyapakatigam nang Dios sang pagalaong naan antak nilan paglaong adto sang manga otaw. ¹⁰Paguya nami adto nang pilang allaw, komadto kanami yang propeta na pyagangaranan ni Agabo na sikun ag Judea. ¹¹Yodorod yaan kanami kayan kyamang naan yang sintoron ni Pablo aw bakosa naan yang kanaan tyoonan manga siki aw manga buktun aw paglaong, “Yani yang pyagalaong nang Balaan na Espirito na yang tagtomon sini na sintoron abakoson nang manga Judio ag Jerusalem maynang kanak siki aw buktun na byabakos. Osombong arag yaan adto sang buku nang Judio.” ¹²Pagdungug nami aw yang kariko nang manga otaw disaan, paglaongon nami si Pablo antak di da yaan komadto

Jerusalem. ¹³Kayan yimibak si Pablo, laong, “Nanga dyadarawan mayo ako? Ayaw mayo ako pagkuduga, kay andam ako pagpabakos, maski apatayun ako nilan ag Jerusalem tungud sang kanak pagtoo kang Ginoo Jesus.” ¹⁴Wa da kami magasorit pagkatigam nami na di yaan akatagunan. Awgaid yagalaong kami, “Amatoman yang gosto nang Dios na amapagguna.”

¹⁵Kayan yangiyus kami sang kanami manga dara aw singadto kami Jerusalem. ¹⁶Aon manga tomotoo ag Sesarea na yamagad kanami ag Jerusalem. Dyadara kami nilan adto sang baray ni Manason na taga Sipre na dogay da na yotoo kang Jesus. Asaan kami magauya.

Yapagkita si Pablo kang Santiago

¹⁷Yang manga tomotoo ag Jerusalem yanaguma pagdatung nami aw si Pablo. ¹⁸Ninyang sapit na allaw yamagad si Pablo kanami, mapagkita kang Santiago aw sang kariko nang manga matikadung nang manga tomotoo ag Jerusalem. ¹⁹Pagkatapos nami mapakita kanilan, saysayun ni Pablo yang kariko nang pyapaimo kanaan nang Dios sang kanaan panaw na yagagogodanun bain kang Jesus adto sang buku nang Judio. ²⁰Pagdungug nilan saan, bantogon nilan yang Dios. Awgaid laong nilan kang Pablo, “Yatigam kaw, kay lomon, na aon day pilang mararan na manga Judio adoon yang tyomoo ra kang Jesus, kariko nilan yabay pa mamakot mangagad sang balaod ni Moises. ²¹Awgaid yudungug silan na maat yang pyagaindo mo sang manga Judio na yagauya adto sang banwa nang buku nang manga Judio, kay dyudungug nilan na wa mo silan papangagada sang balaod ni Moises, kay wa mo apatopowan kono yang kanilan manga

anak, wa mo arag silan apasonoda sang kanatu batasan. ²²Wakaw maynini yang inangun ta, kay laban sa mudungug silan bain sang kanmo pagdatung ani, kayan yanagkatipon silan aw pagkabaraw daw nanang inangun kanmo. ²³Aw maimo, yani yang imoon mo antak silan matigam na buku nang matungtung yang dyudungug nilan. Adoon aon opat na ka otaw ani na aon saad sang Dios. ²⁴Agadi silan adto sang templo, imowa mayo yang dadaan na batasan ta na manga Judio na asang balaod ni Moises. Ikaw yang magagasto kanilan. Kayan makapagboro da silan sang kanilan oro aw matapos da yang pitong allaw kay amatoman da disaan yang saad nilan. Imowa yani antak yang manga otaw kimita na buku nang matungtung yang dyudungug nilan na wa kaw mangagad sang balaod ni Moises. ²⁵Awgaid yang buku nang Judio na yotoo arag kang Jesus, wa nami silan papanagagada sang kanatu balaod na Judio, kay syosolat nami yang kanami manga sogo kanilan na di silan makaan sang pagkaan na panawagtawag sang diosdios, di silan makaan sang dogo, di silan arag makaan sang manga ayup na yamatigul kayan yamatay, aw kinaanglan na yang kanilan manga kausgan di imipid sang buku nang kanilan asawa, aw yang kanilan kawbayan dili mapagipid sang buku nang kanilan bana.” Yaan yang pyagalaong nang Santiago kang Pablo. ²⁶Kayan pyagagad ni Pablo ninyang sapit na allaw adto sang templo yang opat na ka otaw na aon saad sang Dios, magatoman silan sang batasan nang Judio. Yapakita si Pablo sang magampoway disang templo na magalaong kanaan bain sang allaw na kataposan nang saad nilan, kay disaan makaimo da silan matag sang kanilan pagatag sang Dios.

Dyadakup Nilan si Pablo Agsurud nang Templo

²⁷ Awgaid nang agput da matapos yang pitong allaw na togon nilan, yang manga Judio na sikun ag Asia yikita kang Pablo agsurud nang templo. Kayan kyombinyo nilan yang madaig na manga otaw antak arag madaman kang Pablo. Kayan disaan pyoti si Pablo nang manga Judio na sikun ag Asia, ²⁸ aw gagai nilan yang paglaong sang arag silan sompaw ni Israel, laong, “Adi kamo na manga karomonan nami, tabangi kami, kay yani yang Judio na yagaindo nang maat sang kariko nang otaw bain kanatu na arag Judio, aw bain sang balaod ni Moises, aw bain sang kanatu templo. Aon pay isa, yagadara yaan sang buku nang Judio antak karipaan yaning balaan na templo nang Dios.” ²⁹ Yaan yang pyagalaong nilan kay yamaona kitaun nilan si Pablo aw si Tropimo na taga Epeso na yagaagad asang syodad na Jerusalem, wakaw yagadumdum silan na arag pyagaagad ni Pablo si Tropimo adto sang templo, toyo buku nang matungtung yaan. ³⁰ Pagdungug nang manga Judio ag Jerusalem sang pyagalaong nilan, madaman silan kariko. Yadaragan silan padurug adto sang templo, kayan pyoti nilan si Pablo aw goyoda nilan yaan adto logwa nang templo. Kayan tyakup yang templo. ³¹ Gosto nilan na panagpatayun yaan, awgaid dyudungug nang pangoro nang manga sondaro na yamasamok yang kariko nang otaw ag Jerusalem. ³² Wakaw kyakamang naan yang manga kapitan aw yang kanilan manga sondaro aw daragan silan adto sang manga otaw. Pagkita nang manga otaw sang manga sondaro aw yang kanilan pangoro, magtangu silan pagbonal kang Pablo. ³³ Kayan dyakup si Pablo nang pangoro nang manga sondaro aw pabakosan naan yaan

nang dowang book na kadina. Kayan yagosip yang pangoro nang manga sondaro sang manga otaw daw sini yang aran naan na otaw aw daw nanang yaimo naan. ³⁴ Gyagagaan nilan yang pagibak, yanagkatoboktobok yang pyagalaong nilan na yimibak. Wakaw wa makadarag yang pangoro nang manga sondaro daw nanang pyagalaong nilan kay laban mataro. Kayan dyara naan si Pablo adto sang kampo nang manga sondaro. ³⁵ Pagdatung nilan disang agdan ungatun nang manga sondaro si Pablo agtaas kay bay panagigoton nang manga otaw na laban yamadaman, ³⁶ kay yang madaig na manga otaw na yigiyod yagalaong, na gyagagaan yang paglaong, “Apatayun ta yaan adoon.”

Yang Pyagalaong ni Pablo bain Kanaan

³⁷ Nang bay lasak si Pablo sang kampo, yagalaong yaan sang pangoro nang manga sondaro, “Aon gosto ko paglaong kanmo.” Toyo yamaburungburung yang pangoro nang manga sondaro daw nanga yatigam yaan mag-sorit sang sorit nang Griego. Wakaw yagalaong yaan kang Pablo, ³⁸ “Dumdum ko ikaw yang taga Egipto na yagaimo sang kasamok nangaon, na pangoro nang opat na mararan na mangkaisug na manga otaw na yamagad kanaan adto sang banwa na way maguya.” ³⁹ Yimibak si Pablo, laong, “Buku ko, kay Judio ako na taga Tarso, yang dakora na syodad na sakop nang Silisia. Aon gosto ko paglaong sini na manga otaw.” ⁴⁰ Kayan pyapagsorit si Pablo nang pangoro nang manga sondaro, aw pagindug si Pablo asang agdan, kayan pyakatingun naan yang manga otaw, aw pagsorit yaan nang Hebreo na sorit nang Judio.

22 Yagalaong si Pablo sang manga Judio, “Kamo na manga mangkatadung aw kariko mayo na arag

Judio, gusto ko na maningug kamo sang iibak ko kamayo.”² Pagdungug nilan na yagasorit yaan nang kanilan sorit na Hebreo, mapakatinguntingun silan. Kayan yagpadayon si Pablo magsorit, laong,³ “Ako Judio na yamawtaw ag Tarso na sakop nang Silisia. Awgaid aani ako otorin sang syodad na Jerusalem. Si Gamaliel yang kanak magindoway na yagaindo kanak sang kariko nang balaod nang kanatu kamonaan na Judio. Gosto ko laban na mangagad sang Dios, mayn mayo kariko ani.⁴ Wakaw pyaparisudan ko aw pataya ko yang manga otaw na yotoo kang Jesus. Usug bobay dyadakup ko aw pirisowa ko silan kariko.⁵ Yang labaw na magampoway aw yang kariko nang kanatu pangoro yatigam sang yiimo ko. Yatigam silan na matungtung yang pyagalaong ko, kay silan yang kyakamangan ko sang manga solat na adaraun ko adto sang arag kita manga Judio ag Damasko antak ko madakup yang manga tomotoo kang Jesus adto, kay gusto ko na adaraun silan ani Jerusalem kay dini ko silan silotan.”

**Syaysay ni Pablo yang
Pagtoo Naan kang Jesu Kristo**
(*Apostol 9:1-19; 26:12-18*)

⁶“Awgaid nang pagkaalasdosi, kaba yangindaran ako na masaid da ag Damasko, sakadyap yallagan ako nang allag na sikun aglangit.⁷ Kayan yatawad ako sang lopa, aw dungug ako sang tingug na yagalaong, ‘Saulo, Saulo, nanga pyaparisudan mo ako?’⁸ Kayan yaglaong ako, ‘Sini kaw, kay Ginoo?’ Laong naan kanak, ‘Ako si Jesus na taga Nasaret. Maynang ako yang pyaparisudan mo, kay pyaparisudan mo yang yotoo kanak.’ Yaan yang pyagalaong kanak ni Jesus.⁹ Yang kanak manga inagad yikita sang allag toyo wa silan udungug sang tingug na yapagbaraw kanak.

¹⁰Kayan yaglaong ako, ‘Nanang inangun ko, kay Ginoo?’ Laong naan kanak, ‘Pagbangon aw kadto ra Damasko, kay pagalaongon kaw adto sang kariko nang apaimo ko kanmo.’¹¹ Toyo wa da ak ikita, kay mangitngit da yang kanak pagtanaw tungud sang kaallag na yakasilaw kanak. Gyagad da gaid ako nang kanak manga inagad asta dyomatung kami ag Damasko.

¹²“Aon Judio ag Damasko na pyangangaranan ni Ananias. Yang balaod ni Moises yang pyangagdan naan sang pagsimba sang Dios. Wakaw kariko nang arag kita Judio ag Damasko yagataod kanaan.¹³ Kayan dyomatung agkanak si Ananias aw pagindug asang said ko, aw paglaong kanak, ‘Kay Saulo, lomom ko, mikita da kaw.’ Kayan kimita da ako oman, disaan kikita ko si Ananias.¹⁴ Laong naan kanak, ‘Yang Dios na kanarigan nang kanatu kamonaan, yagapili kanmo antak kaw matigam sang kanaan gusto na apatoman, ikaw arag pipili naan antak kimita aw antak dumungug sang kanaan matarong na Anak na si Jesus,¹⁵ kay ikaw yang magapakatigam sang kariko nang otaw bain sang kikita mo aw bain sang dyudungug mo.¹⁶ Adoon wa day kikinaanglan na atagadan pa mo. Indug da aw pagpabawtismo. Apasayloon kaw sang sara mo aw yaan yang kanarigan mo si Jesu Kristo.’ Yaan yang pyagalaong ni Ananias kanak.”

**Syosogo si Pablo Antak Magindo
sang Buku nang Judio**

¹⁷Yabay maglaong si Pablo, “Pagbarik ko ani Jerusalem, kaba yagaampo ako asang templo mayn ak nang yagatagaynup na aon pyapakita kanak nang Dios,¹⁸ kay kikita ko si Jesus na yagalaong kanak, ‘Pakallug, panaw ani Jerusalem, kay yang manga Judio ani di motoo sang pyagalaong mo bain kanak.’

¹⁹Awgaid laong ko kanaan, ‘Dumdum ko motoo silan kanak, kay Ginoo, kay yatigam silan na ako nangaon yang yagabonal aw pagpiriso sang manga otaw na yotoo kanmo asang kariko nang kanami pagtitiponan. ²⁰Yatigam arag silan na yagauma ako na yagatanaw sang pagpatay nilan kang Esteban na yagagodogod bain kanmo nangaon, kay ako yang yagabantay sang manga dagom nang yagapatay kanaan.’ Yaan yang pyagalaong ko kang Jesus. ²¹Kayan yaglaong yaan kanak, ‘Panaw da, kay syosogo ko ikaw na magaindo sang buku nang Judio na aadto sang kaawatan.’ Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanak,” laong ni Pablo sang manga otaw.

²²Yang manga otaw yaningug sang pyagalaong ni Pablo kanilan, awgaid paglaong ni Pablo na makadto yaan sang buku nang manga Judio, gagaan nilan yang paglaong, “Apatayun ta yaan adoon, way asoy naan na otaw.”

²³Pyagapakayabkayab nilan yang kanilan manga dagom aw panagtanog silan na yasabog nang lopa agtaas, kay laban silan yamadaman kang Pablo.

²⁴Kayan dyara nang pangoro nang sondaro si Pablo agsurud nang kampo kay aparabut naan antak maglaong daw nanang dyadaman nang manga otaw kanaan. ²⁵Awgaid nang yabakos da nilan si Pablo na panagbonaran nilan, yagalaong yaan sang kapitan na yagaindug asang said naan, laong, “Yakasopak sang balaod na arabutun yang otaw na taga Roma aw wa pa akabista.” ²⁶Pagdungug nang kapitan sang pyagalaong ni Pablo, komadto yaan sang pangoro nang manga sondaro aw paglaong, “Nanining yamaimo ta? Yaan na otaw taga Roma.” ²⁷Kayan kyomadto yang pangoro nang manga sondaro kang Pablo antak magosip, laong naan, “Paglaong daw tinuud kaw na taga Roma.” Laong

ni Pablo, “Uu, taga Roma ako.” ²⁸Laong nang pangoro nang sondaro kang Pablo, “Yakagaon kaw kanak, kay yamaimo ako taga Roma kay madaig na sapi yang byabayad ko saan.” Awgaid laong ni Pablo, “Way byabayad ko na sapi kay yamawtaw ako dadaan taga Roma.” ²⁹Yang manga sondaro na marabut da garo kanaan, yapaawat da kanaan. Yang pangoro nang manga sondaro yamalluk pagkatigam naan na yang pyapagbakos naan taga Roma.

Si Pablo na asang Atobangan nang Labaw na Magampoway aw Pangoro nang Manga Judio

³⁰Ninyang sapit na allaw, yobadan nang pangoro nang manga sondaro si Pablo sang bakos kanaan. Toyo gosto naan na abayun pa naan sosiin yang tinuud na kyakaponowan na syosombong yaan nang manga Judio. Wakaw pyapagtapon naan yang manga pangoro na magampoway aw yang kadaygan na manga pangoro nang manga Judio kayan pyatawag naan si Pablo aw papag-sorita naan asang atobangan nilan.

23 Kayan tyanaw ni Pablo yang manga pangoro nang manga Judio aw paglaong, “Manga karomonan, dogay da ako na yabay mamakot sang paagi na dyudumdum ko na makaontol sang Dios, wakaw wa ak akalluk ani sang atobangan mayo.” ²Awgaid si Ananias na labaw na magampoway yagagoso sang yagaindug asang said ni Pablo pagsampak kang Pablo asang baba. ³Laong ni Pablo sang labaw na magampoway, “Asampakun kaw arag nang Dios, ikaw na yagaway magpatoo na diosnon sari buku. Gosto mo na magakom kanak pinasobay sang balaod, awgaid sopak sang balaod yang pagpasampak mo kanak.” ⁴Yang manga otaw asang said ni Pablo yagalaong kanaan, “Nanga yagadogadoga kaw sang labaw

na magampoway sang Dios?”⁵ Yimibak si Pablo, laong, “Manga karomonan, wa ak akatigam na yaan kadi yang labaw na magampoway. Aw kimilara pa ak kanaan, di ak magalaong nang maynaan, kay aon syosolat na yagalaong, ‘Ayaw maglaong nang maat bain sang kamayo pangoro.’”

⁶Kayan yakaungud si Pablo na aon disaan manga Saduseo aw aon arag manga Pariseo. Wakaw lilibog naan silan, gyagagaan naan yang paglaong, “Manga karomonan ko na manga pangoro, ako Pariseo, arag Pariseo yang kanak kamonaan. Wakaw yotoo ako na yang patay magaboi oman. Yaan yang kyakaponowan nang papagkontara mayo kanak.”⁷ Yaan yang pagagis nang manga Pariseo aw manga Saduseo, kay wa da magaanawa yang kanilan dum-dum,⁸ kay yang manga Saduseo yagalaong na way otaw na yagaboi oman, arag pyagalaong nilan na way manga sogwanun na tagalangit aw way maski nana na di pagkitaun. Awgaid yang manga Pariseo yotoo saan kariko na wa otoowi nang manga Saduseo.⁹ Wakaw laban yamataro yang manga Saduseo aw yang manga Pariseo. Aon manga Pariseo na yagaindo bain sang balaod na yimindug na yadapit kang Pablo, laong, “Way kyakatigaman nami na sara nini na otaw, kay buku nang maat maski aon tagalangit na yapagbaraw kanaan aw maski nana na di pagkitaun.”

¹⁰Kayan nang bay managtanam yang manga Pariseo aw manga Saduseo, yamaundug yang pangoro nang manga sondaro kay yamalluk yaan daw panagigoton nilan si Pablo. Wakaw yagasogo yaan sang manga sondaro antak agawun si Pablo sang manga otaw aw daraa adto sang kanilan kampo.

¹¹Ninyan na gabi yapakita kang Pablo yang Ginoo na si Jesus aw

paglaong kanaan, “Ayaw magkalluk, kay adadyawun mo ako pakatigam arag ag Roma, maynang yiimo mo ani Jerusalem.”

Pyagabaatan na Apatayun si Pablo

¹²⁻¹³Ninyang sapit na allaw, aon sobra nang kapatan na ka otaw na manga Judio na yanagkabaraw daw onnoon nilan pagpatay kang Pablo. Yagasipagsaad silan na di silan makaan aw di iminum kinaba di nilan matay si Pablo.¹⁴ Kayan kyomadto silan na mapagbaraw sang manga pangoro na magampoway aw sang manga matikadung na Judio bain sang saad nilan na di silan makaan kinaba di nilan matay si Pablo.¹⁵ Laong nilan, “Wakaw kamo aw kariko mayo na kanami pangoro, paglaonga mayo yang pangoro nang manga sondaro antak daraun si Pablo ani sang kamayo pagtitiponan, aw gawaya paglaonga na aon pay pagaosip mayo kanaan. Kayan magabangan kami, kay apatayun nami yaan kaba maawat pa yaan kamayo.” Yaan yang pyagalaong nang kapatan na ka otaw sang manga pangoro nilan.

¹⁶Awgaid yang anakun ni Pablo, yang anak nang lomonaan na bobay yaningug sang byabaat nang manga otaw na magabangan kang Pablo. Wakaw yakadto yaan sang kampo nang manga sondaro aw pagbatok kang Pablo.¹⁷ Kayan tyawag ni Pablo yang kapitan aw paglaonga naan, “Daraa doon yaning bagong otaw adto sang pangoro mayo kay aon pagalaong naan.”¹⁸ Kayan dyara yaan nang kapitan adto sang kanilan pangoro, laong nang kapitan, “Si Pablo na piriso yagatawag kanak, kay pyapaagadan naan kanak yaning bagong otaw, kay yagalaong yaan na aon pagalaong kanmo.”¹⁹ Kayan pyoti nang pangoro nang sondaro yang tollo nang bagong otaw aw gagada naan, yapaawat silan

sang kadaygan na manga otaw disaan, aw osipa naan yang bagong otaw daw nanang pagalaong kanaan. ²⁰Yimibak yang bagong otaw, laong, “Yang manga Judio yagabaat na kisurum pagalaongon kaw nilan antak mo padara si Pablo adto sang manga pangoro nilan kay aon pa kono pagaosip nilan kanaan. ²¹Toyo ayaw magpangagad kanilan, kay aon kapatan na ka otaw yang yagabaat na magabangan kanaan. Yagasipagsaad silan na di makaan aw di iminum kinaba di nilan matay si Pablo. Andam silan kariko, yagaid dakman silan magtagad sang pagalaong mo.” ²²Kayan yaglaong kanaan yang pangoro nang manga sondaro, laong, “Ayaw maglaong sang maski sini na pyagalaong mo yaan kanak.” Kayan pyaori naan yang bagong otaw.

Yaatud si Pablo adto kang Gobernador Pelik

²³Kayan pyatawag nang pangoro nang manga sondaro yang dowang ka kapit-an agkanaan aw paglaonga naan, “Pagandam kamo nang dowang gatos na sondaro antak magad kang Pablo adto sang syodad na Sesarea, dowang gatos arag yang magadara nang tuklu aw kapitowan yang managkabayo. Agaw da kamo manaw aw mangitngit da. ²⁴Pasakaya arag mayo si Pablo sang kabayo. Bantayi mayo yaan antak way mapagguna kanaan matag madatung adto sang atudan mayo na si Gobernador Pelik.” ²⁵Kayan yagsolat yaan, laong nang solat na pyapadara naan,

²⁶“Gobernador Pelik na pyagataod nami na Gobernador. Ako si Klaudio Lisias na pangoro nang manga sondaro, yangomosta kanmo. ²⁷Yaning otaw na dyadara nang kanak manga sondaro pyanagdakup nang manga Judio, kay apatayun garo nilan aw buku dyadatungan ko aw yang kanak manga son-

dar. Pagkatigam ko na yaan taga Roma, tabangan ko yaan antak di patayun. ²⁸Awgaid gosto ko na akatigaman daw nanang kyakaponowan na syosombong yaan nang manga Judio, wakaw dyadara ko yaan adto sang kanilan manga pangoro. ²⁹Kayan kyatigaman ko na way sara naan na toman kaponowan nang pagpatay kanaan aw pagpiriso kanaan, kay yang sombong nilan bain gaid sang kanilan manga balaod. ³⁰Kayan aon yagalaong kanak na aon manga Judio na yagabaat na magabangan kanaan kay apatayun nilan, wakaw pyaparabay ko yaan padara agkanmo. Syosogo ko arag yang manga otaw na yagasombong na digkanmo nilan sombong si Pablo.” Yaan yang pyagalaong nang pangoro nang manga sondaro asang kanaan solat.

³¹Kayan kyamang nang manga sondaro yang solat aw daraa nilan si Pablo adto sang syodad na Antipatris, gabi yang pagdara nilan kang Pablo kay yaan yang sogo kanilan nang pangoro nang manga sondaro. ³²Ninyang sapit na allaw yomori yang manga sondaro ag Jerusalem, kay yang yanagkabayo gaid yang yanallos magad kang Pablo. ³³Pagdatung nang yanagkabayo ag Sesarea, atag nilan yang solat sang gobernador aw intirigowan nilan kanaan si Pablo. ³⁴Kayan byasa nang gobernador yang solat aw osipa naan si Pablo daw wain yaan na banwa sikun. Pagkatigam naan na sikun si Pablo ag Silisia, ³⁵maglaong yaan, “Aw domatung yang yapagkontara kanmo ibistaun ko ikaw.” Kayan pyabantayan naan si Pablo sang manga sondaro adto sang baray na paguya nangaon ni Ari Herodes.

Syosombong si Pablo nang Manga Judio kang Gobernador Pelik

24 Paglabay nang limang allaw, si Ananias na labaw na magampoway aw yang manga

matikadung na manga pangoro nang manga Judio aw yang abogado na pyagangaranan ni Tertulo yakadto Sesarea kayan syombong si Pablo kang Gobernador Pelik. ²Pagsurud ni Pablo na pyapatawag nilan, paglaong ni Tertulo parabay yang sombong nilan kontara kang Pablo, laong, “Gobernador Pelik na pyagataod nami, tungud sang kadyaw nang kanmo pagdomara kanami, madyaw yang kanami pagkabutang, kay dakora yang kyakaparinan nang kanatu banwa na yagkadyawan da. ³Kariko nini kyakatigaman disang tibook banwa nami, wakaw laban kami yagauma. ⁴Way gusto ko na amaangga kaw, wakaw pyangayo ko kanmo na paninggalan mo nang dagawdagaw yang pilang ka tingug na pagalaong nami. ⁵Kay kyakatagtagaan nami na yani na otaw maat yang imo, kay yagasamok yaan sang arag kami Judio asang kariko nang banwa, kay yaan yang pangoro nang manga otaw na yangagad sang pagindo nong otaw na taga Nasaret. ⁶Pyagatillipaan naan yang kanami templo ag Jerusalem kay pyaparasakan naan sang otaw na buku nang Judio. Wakaw dyadakup nami yaan. Gosto nami garo na isilotan yaan kay yalapas sang kanami balaod ⁷aw buku yaagaw yaan kanami nang pangoro nang manga sondaro. ⁸Kayan pyakani naan kami kanmo antak paglaong nami kanmo yang sara ni Pablo. Wakaw aani kami. Adoon, aw bistaun mo si Pablo akatigaman mo na kariko nining sombong nami kontara kanaan matungtung.” Yaan yang pyagalaong ni Tertulo kang Gobernador Pelik. ⁹Yang manga Judio na inagad ni Tertulo arag yagalaong na matungtung yang pyagalaong ni Tertulo.

Yimibak si Pablo sang Sombong nang Kontara Naan asang Atobangan ni Gobernador Pelik

¹⁰Pyapaibak ni Gobernador Pelik si Pablo. Kayan yimibak si Pablo, laong, “Yatigam ako na dogay da kaw na yagagobernador sang kanami banwa. Kay madyaw yang pagokom mo kanami wakaw yagauma ako na imibak sang pyagalaong nilan bain kanak. ¹¹Akatigaman mo na baya samporo aw dow na allaw adoon na yakadto ako Jerusalem antak simimba sang Dios adto sang templo. ¹²Arag mo akatigaman na wa ak mapagagis, wa ak arag magasamok sang manga otaw asang kanami templo, maski asang kadaygan na pagtitiponan, aw maski wain asang kanami syodad, wa ak magaimo nang kasamok. ¹³Way akapaglaong nilan kanmo na akatigaman mo na matungtung yang kanilan sombong kontara kanak. ¹⁴Awgaid laban matungtung yang pyagalaong nilan na yangagad ako kang Jesus, kay yang paagi ko sang pagsimba sang Dios na kyakanarigan nang kanami kamonaan yaan yang paagi na pyagaindo ni Jesus, na pyagalaong nilan buku nang matungtung. Arag ak yangagad sang kariko nang kanami balaod aw kariko nang syosolat nang manga propeta kadin. ¹⁵Yaning manga pangoro nami na manga Judio arag mayn ko yotoo na oboiin nang Dios oman yang kariko nang otaw na yamatay, madyaw aw maat. ¹⁶Wakaw yabay ak mapakatagap daw ak makasara, kay gusto ko na pollayon madyaw yang kanak dumdum, na way kanak sara sang Dios aw way kanak sara sang maski sini na otaw.

¹⁷“Dogay da wa ak ag Jerusalem, yakadto ako na yamatud sang sapi adto sang arag kami Judio na yamaukud. Yakadto ak arag na yamatud sang kanak pagatag adto sang kanatu templo na

sisimbaan nami sang Dios. ¹⁸ Asaan ako odorodi nang manga Judio na sikun ag Asia pagkatapos ko magtoman sang batasan nami bain sang paglingat sang sara. Buku nang madaig yang manga inagad ko nang pagdakup nilan kanak. Wa ak magasamok disaan sang maski sini. ¹⁹ Silan na sikun ag Asia yang kinaanglan na makani na magasombong kontara kanak awguna aon aka-paglaong nilan bain sining sombong nilan. ²⁰ Awgaid wara ani silan, wakaw yang kanami manga pangoro yang magalaong daw aon akasombong nilan bain kanak na dyudungug nilan nang pagatobang ko kanilan ag Jerusalem. ²¹ Toyo yaan gaid yang kyakatigaman ko na akapagsombong nilan kontara kanak yang yagalaong ako, ‘Kyokontara mayo ako adoon kay yotoo ako na magaboi oman yang manga patay.’” Yaan yang pyagalaong ni Pablo sang gobernador.

²² Awgaid madaig yang kyakatigaman ni Gobernador Pelik bain sang pagindo ni Jesus. Wakaw tyatangkuhan naan yang pagbista kanilan aw paglaong yaan, “Okman da ko kamo aw domatung da yang pangoro nang manga sondaro na si Lisias.” ²³ Kayan pyaglaong naan yang kapitan antak pabantayan naan si Pablo, toyo dili yaan ilisudlisudun. Otogotan yang kanaan manga amigo pagdara agkanaan sang yakaukud kanaan.

Si Pablo na Yagagogodanun sang Gobernador aw sang Asawa nang Gobernador

²⁴ Wa akadogay disaan yakaon si Gobernador Pelik aw yang kanaan asawa na si Drusila na Judio, kayan pyatawag naan si Pablo kay maningug yaan daw nanang pagalaong ni Pablo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo. ²⁵ Pag-gogod ni Pablo bain sang matarong na pagokom sang kariko nang otaw, aw yang pagtigkul antak di makaimo sang

maat, aw bain sang allaw na isilotan nang Dios yang manga otaw, malluk si Gobernador Pelik, kayan pyapanaw naan si Pablo sang atobangan naan aw paglaonga naan na apatawag naan oman yaan aw aon sakat naan. ²⁶ Awgaid gosto arag naan na asubornowan yaan ni Pablo, wakaw yabay naan yaan pagtawagun na apapagbarawan naan.

²⁷ Paglabay nang dowang ka toig, si Porsio Pesto yang yaimo da gobernador na yakasallin kang Pelik. Toyo yabay pa pirisoon si Pablo kay wa yaan oboroyi ni Pelik nang wa pa yaan apanaw antak yang manga Judio magtaod kang Pelik.

Yang Pagbatok ni Pablo asang Atobangan ni Gobernador Pesto

25 Paglabay nang torong allaw dungan yadatung si Gobernador Pesto ag Sesarea, somaka yaan adto Jerusalem. ²⁻³ Yang manga pangoro na magampoway aw yang kadaygan na pangoro nang manga Judio yagalaong kang Gobernador Pesto bain kang Pablo, kayan lyugutan nilan pangayoon sang gobernador na apadara si Pablo ag Jerusalem. Pyagalaong nilan yaan kay pyagabaatan nilan na abanganan yaan disang daran aw pataya. ⁴ Yiibak silan ni Gobernador Pesto na abantayan da gaid nilan si Pablo ag Sesarea. Laong naan, “Magabarik ak parabay ag Sesarea, ⁵ wakaw aw aon digkamayo na manga pangoro gosto amagad kanak, madyaw, kay dato ra mayo paglaong yang maski nana na sombong mayo bain kang Pablo.” Yaan yang pyagalaong ni Gobernador Pesto sang manga Judio.

⁶ Aon manga waro aw buku samporong allaw ni Gobernador Pesto ag Jerusalem kayan pa tyumugbung yaan ag Sesarea. Ninyang sapit na allaw pyapatawag naan si Pablo, kay magakom da yaan sang sombong bain kang

Pablo. ⁷Pagdatung ni Pablo panaglibotan yaan nang manga Judio na sikun ag Jerusalem. Madaig yang sombong nilan na maat bain kanaan, toyo ampan way pyagalaong nilan na akatigaman na matungtung yang sombong nilan. ⁸Maynini yang pagibak ni Pablo, laong, “Way kyakatigaman ko na sara ko na sopak sang kanami balaod na Judio, aw asta sang kanami templo, aw asta kang Ari Sesar ag Roma, wa ak osopak.” ⁹Awgaid gosto ni Gobernador Pesto na ataodon yaan nang manga Judio, wakaw yagaosip yaan kang Pablo, laong, “Gosto mo ba na magabarik ag Jerusalem, kay dato ra ko okoman yang sombong nilan bain kanmo?” ¹⁰Kayan yimbak si Pablo, laong, “Ani la ako sang atobangan mo kay ikaw yang pipili nang ari ag Roma na aon katungud pagokom sang sombong bain kanak. Awgaid yang arag kami manga Judio di makailabut kanak, kay yatigam kaw na way sara ko kanilan. ¹¹Kay aw yakalapas ako sang balaod nang governo, kayan tungud saan angay ako patayun, di ak magabaribad na apapatay mayo. Awgaid kay way kamatooran nang kanilan sombong bain kanak, wakaw way makaimo kanak pagintirigo adto kanilan. Wakaw adoon yang gosto ko na magaokom sang sombong bain kanak si Ari Sesar.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo kang Pesto. ¹²Pagkatapos ni Gobernador Pesto mapagbaraw sang kanaan manga konsehal, maglaong yaan kang Pablo, “Tungud kay si Ari Sesar yang gosto mo na papagokomon sang sombong bain kanmo, wakaw apadara ta kaw adto kanaan.”

Yagababatokon si Pablo asang Atobangan ni Agripa aw Berenise

¹³Paglabay nang pilang allaw, si Agripa na ari nang sang ka banwa aw yang lomom naan na bobay na si Berenise yakadto Sesarea kay mapag-

ibaraw kang Pesto na baya pa na yamaimo gobernador. ¹⁴Tungud kay yadogaydogay silan ag Sesarea, gyogogodan silan ni Gobernador Pesto sang sombong bain kang Pablo, laong, “Aon pipiriso ni Pelik na bibilin naan ani. ¹⁵Pagkadto ko Jerusalem, yang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung na pangoro nang manga Judio yagalaong kanak bain sang sombong nilan, kay gosto nilan na isilotan ko yang piriso. ¹⁶Awgaid pyagalaong ko silan na buku nang batasan nami na taga Roma yang pagsilot sang otaw na syosombong aw wa pa yaan makaatobang sang yagasombong antak mibak sang sombong nang kontara naan. ¹⁷Wakaw pagdatung nilan ani, parabayun ko paatobangun sang okoman ninyang sapit na allaw yang otaw na syosombong. ¹⁸Dumdum ko na aon maat na akasombong nilan bain saan na otaw, awgaid pagsorit nilan ampan way sara naan na angay silotan. ¹⁹Yagagis da gaid silan bain sang kanilan tyotoowan aw bain sang otaw na yatay da na pyanganganan ni Jesus na yagaboi oman laong ni Pablo. ²⁰Tungud kay wa ak akatigam daw nanang imoon ko bain sini na sombong nang manga pangoro nang Judio bain kang Pablo, wakaw yoosip ko si Pablo daw gosto naan na makadto Jerusalem antak dato ra silan bistaun. ²¹Awgaid wa ooyon si Pablo kay si Ari Sesar yang papagokomon naan sang kanaan kaso, wakaw pyapabantayan ko yaan kaba wa pa ko yaan akapadaraan adto kang Ari Sesar.” ²²Kayan yaglaong si Ari Agripa, “Gosto ko arag na maningug saan na otaw.” Laong ni Gobernador Pesto, “Makapaningug kaw kanaan kisurum.”

²³Ninyang sapit na allaw yadatung si Agripa aw si Berenise, tyataod aw bantoga silan disaan. Yagadan silan nang manga pangoro nang manga sondaro

aw manga pangoro nang syodad. Kayan yagsogo si Pesto na apaatobangun kanilan si Pablo,²⁴ aw paglaong si Pesto, “Ari Agripa aw kariko mayo na aani, yani kay yang otaw na syosombong nang kariko nang manga Judio ani aw manga Judio ag Jerusalem. Gyagagaan nilan yang kanilan tingug na yagalaong na apapatay yaan.²⁵ Awgaid way kyakatagtagaan ko na sara naan na angay silotan nang kamatayun. Tungud kay dato ra yaan kang Ari Sesar magpabista, wakaw apadara ko yaan adto.²⁶ Awgaid way akasolat ko bain kanaan adto kang Ari Sesar, wakaw pyapaatobang ko yaan kamayo, labi pa kanmo, kay Ari Agripa, antak aon kasolat ko pagkatapos natu yaan osipin bain sang kanaan kaso.²⁷ Kay dyudumdum ko na buku nang madyaw na imo yang pagpadara adto kang Sesar sang otaw na pipiriso na way kyakatagtagaan na sombong bain kanaan.” Yaan yang pyagalaong ni Gobernador Pesto.

Yimibak si Pablo sang Sombong nang Kontara Naan

26 Yagalaong si Agripa kang Pablo, “Tyotogotan kaw pagibak sang sombong bain kanmo.” Kayan sininyasan ni Pablo nang kanaan tollo yang manga otaw antak matungun aw paglaong yaan,² “Kay Ari Agripa, laban ko madyaw na ibakun ko adoon asang kanmo atobangan yang kariko nang sombong bain kanak nang arag kami manga Judio.³ Labi pa kay laban kaw yatigam sang manga batasan nami na manga Judio aw sang kanami manga kasamok. Wakaw pyangayo ta kanmo na paninggan mo ako. Pasayloon mo ako aw maaba yang ibak ko.

⁴“Yang kariko nang manga Judio yatigam sang kanak pagkinaboi anay da nong bata pa ako adto sang kanak tyoonan banwa aw ag Jerusalem.⁵ Dogay da silan na yatigam sini aw bukung dili

nilan pagalaong yani, na anay da sang kaponopono yamakot ako mangagad sang kariko nang manga balaod nami na manga Judio, kay yaan yang batasan nami na manga Pariseo.⁶ Wakaw adoon aani ako sang atobangan mayo, kay syosombong ako nilan tungud kay yotoo ako na otomanun nang Dios yang saad naan sang kanami kamonaan na oboiin naan oman yang manga patay.⁷ Yaan na saad yang kyakaimanan nang kariko nang Judio na amatoman, wakaw yisimba silan allaw gabi. Kay Ari Agripa, tungud sang pagkaiman ko na amatoman yaan na saad syosombong ako nang manga Judio.⁸ Nanga di kamo motoo na oboiin oman nang Dios yang manga patay?

⁹“Arag ako nangaon yagadumdum na kinaanglan imoon ko yang kariko nang amaimo ko na okontara kang Jesus na taga Nasaret.¹⁰ Yaan yang yimo ko nangaon ag Jerusalem. Yatagan ako nang katungud nang manga pangoro na magampoway, aw pamirisowa ko yang madaig na tomotoo kang Jesus. Pagsilot kanilan na apatayun, yomoyon ako.¹¹ Arimarim ko silan pyapakastigo asang manga pagtitiponan. Pyupugus ko silan pabotawanun sang kanilan pagtoo kang Jesus. Laban ak yamadaman kanilan, wakaw kyakadtowan ko silan na aadto sang maawat na manga banwa kay apakastigo ko.”

Gyogogod ni Pablo yang Pagtoo Naan kang Jesu Kristo

(Apostol 9:1-19; 22:6-16)

¹²“Yaan yang tood ko ag Damasko yang magadakup sang manga tomotoo kay yatagan ako nang katungud nang manga pangoro na magampoway pagdakup kanilan.¹³ Kayan pagkaalasdosi, kaba yapanaw ako, kay ari, sakadyap kimita ako sang allag na sikun aglan git na yakasilaw labaw pa sang suga

na yamallag sang makilibot ko aw sang kanak manga inagad. ¹⁴Kariko nami yamatowad sang lopa, aw dungug ak sang tingug na yagalaong kanak, sang kanami sorit na Judio, laong, 'Saulo, Saulo, nanga pyaparisudan mo ako? Ikaw yang ukudurun nang imo mo, makagaon kaw nang baka na yisipa sang yaritan na kaoy.' ¹⁵Kayan yagosip ako, laong ko, 'Sini kaw, kay Ginoo?' Laong nang Ginoo na yimibak kanak, 'Ako si Jesus, ako yang pyaparisudan mo. ¹⁶Awgaid pagindug. Saponi yapakita ak kanmo, kay imoon ko ikaw kanak panogwanun. Paglaongan sang manga otaw yang kikita mo adoon, aw yang kadaygan pa na masapit sini na apakita ko kanmo arag paglaongan sang manga otaw. ¹⁷Atagapan ko ikaw sang manga Judio aw sang buku nang Judio antak way mapagguna nilan kanmo na maat kay dato ta kaw pakadtowa sang manga otaw na buku nang Judio. ¹⁸Ikaw yang magaindo kanilan aw magaalad kanilan antak botawanan nilan yang tyotoowan nilan na buku nang matungtung kayan yangagad silan sang matungtung na pagindo, aw antak yaan yang magbuut da kanilan yang Dios, buku da ni Satanas, kay antak silan mapasaylo sang kanilan sara, kayan makadogpo da silan sang kanang Dios manga otaw na pipili naan tungud sang pagtoo nilan kanak.' Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanak."

¹⁹Yabay maglaong si Pablo, laong, "Wakaw wa ak osopak, kay Ari Agripa, sang sikun aglangit na pyapakatigam kanak. ²⁰Yagagogodanun ako bain kang Jesus ag Damasko aw ag Jerusalem, kayan yaglimpud ako sang kariko nang banwa nang manga Judio aw sang buku nang manga Judio. Pyagalaong ko silan antak silan magtangu sang pagimo sang sara kayan tyomoo sang Dios aw pagimo sang madyaw na manga imo na

akatoosan na yangagad da silan sang Dios. ²¹Tungud sining pyagalaong ko, dyadakup ako nang arag kami manga Judio adto sang templo aw panagpataya garo ako nilan. ²²Awgaid asta adoon na allaw tyatabangan ako nang Dios, wakaw aani ako adoon yagama-tood asang atobangan nang kariko nang otaw, pobre aw bantogan. Yang amapagguna na pyagalaong kadini ni Moises aw yang manga propeta nang Dios yaan yang pyagalaong ko adoon sang manga otaw, ²³na yang syosogo nang Dios na si Jesu Kristo kinaanglan magatigkul sang marisud na kamatayun. Toyo yaan yang amaona magboi sang kariko nang yamatay, antak pakatigamaan sang manga Judio aw sang buku nang Judio yang kamatooran bain sang pagsakop nang Dios kanilan."

²⁴Kaba yagasorit si Pablo na yimibak sang sombong bain kanaan, kyokowaawan yaan ni Pesto, laong, "Yagakamunung kaw, kay Pablo. Yang yakapagkamunung kanmo yang yagsobra ra na katigaman mo." ²⁵Awgaid laong ni Pablo na yimibak, "Wa ak magakamunung, kay Gobernador Pesto. Yang pyagalaong ko podo tinuud. ²⁶Pyagalaong ko yani asang atobangan mo, kay Ari Agripa, kay yamasigoro ko na yatigam da kaw sini, kay wa yani akatago na yamapagguna. ²⁷Yotoo ba ikaw, kay Ari Agripa, sang pyagalaong nang manga propeta kadini? Yatigam ako na yotoo kaw." ²⁸Awgaid laong ni Agripa kang Pablo, "Dumdum mo amasapingsaping mo ako maimo tomotoo ni Jesu Kristo?" ²⁹Yimibak si Pablo, laong, "Masapingsaping aw dili, yaan yang yaampo ko sang Dios na ikaw aw kariko mayo na yaningug kanak adoon makagaon kanak tomoo kang Jesus, toyo di akadinaan aw pirisowa."

³⁰Kayan yimindug yang ari aw yang gobernador aw si Berenise aw yang kariko nang yatambong disaan na in-agad nilan, ³¹aw logwa silan. Yanagk-abaraw silan, laong, “Dili angay patayun yaan na otaw, dili arag angay pirisoon, kay way maat na yamaimo naan.”

³²Kayan yaglaong si Ari Agripa kang Pesto, laong, “Amaimo garo yaan na otaw boroyan aw buku yagalaong yaan na dato ra yaan magpabista kang Ari Sesar.”

Yasakay si Pablo sang Barko Padurug ag Roma

27 Pagkatapos nilan managkaoyon na apakadtoon kami Italia, intirigo nilan si Pablo aw yang kadaygan na manga piriso kang Julio na kapitan nang manga sondaro na taga Roma na pyagangaranan nang “Manga Sondaro ni Ari Sesar.” ²Syomakay da kami sang barko na sikun ag Adramitio, na mobotawan da padurug adto sang manga donggowanan na sakop nang Asia. Kayan disaan yomotawan kami. Yamagad kanami si Aristarko na taga Tesalonika na sakop nang Masedonia. ³Yadatung kami ag Sidon ninyang sapit na allaw. Madyaw kang Pablo si Julio. Tyotogotan naan si Pablo pagkadto sang kanaan manga amigo antak kaatagan sang yakaukud kanaan. ⁴Kayan yabay kami manaros. Tungud kay yakasongsong kami sang samut, simingadto ra kami dumurug sang kyakasaringgan nang poro na Sipre, ⁵kayan tyomaripag kami sang dagat na atbang nang Silisia aw Pampilya, kayan dyomatung kami ag Mira na sakop nang Lisia. ⁶Aadto ikita yang kapitan nang manga sondaro sang barko na misingadto Italia sikun ag Alejandria, wakaw pyapagbarin naan kami adto saan na barko.

⁷Wa kami abay udurug surud nang pilang allaw, karayan da kami domatung

asang atbang nang syodad na Nido tungud sang karisud. Tungud kay yakasongsong kami sang samut, simingadto ra kami sang kyakasaringgan nang poro na Kreta, aw labay kami sang baybayun nang Salmon. ⁸Yamaybay kami. Karayan da kami domatung sang banwa na pyagangaranan nang madyaw na dodoongan na buku nang maawat sang syodad na Lasea.

⁹Yadogay kami asta dyatungan kami nang maat na timpo na makaallukalluk da agiin yang laod tungud sang kbandus nang samut, kay lyomabay da yang timpo na marinaw yang dagat. Wakaw tyatambagan silan ni Pablo, laong, ¹⁰“Manga amigo, pyagakitakita ko na marisud yang kanatu uduruan aw abay kita manaros, amasapad yang kanatu manga loran asta yang barko, pagasagad pa kita matay.” ¹¹Awgaid wa otoo kang Pablo yang kapitan nang manga sondaro, yaan yang tyotoowan naan yang pyagalaong nang kapitan nang barko aw yang tagtomon saan na barko. ¹²Kay yang dyodoongan nami buku nang madyaw pagpondowan nang timpo nang amiyan, wakaw madaig yang yomoyon na abay da manaros magabayabay antak domatung ag Penise kay gosto nilan na disaan magpondo nang timpo nang amiyan, kay yaan yang madyaw na dodoongan ag Kreta, kay yamatobang agsallupan, wa makaatobang sang samut nang timpo nang amiyan.

Yukurug yang Onos asang Babaw nang Laod

¹³Kayan yagipanipan moyop yang abagat, dum dum nilan na madatung silan sang odoongan nilan, wakaw byaton da nilan yang pondo aw pamaybay silan nang Kreta. ¹⁴Awgaid wa akadogay kyumurug da yang mabandus na domagsa sikun sang babaw nang

poro, ¹⁵aw kugdi yang barko. Tungud kay di kami makagaga manongsong, yapakabilik da gaid kami magad nang samut. ¹⁶⁻¹⁷Pagkatupad nami sang tagbi na poro na pyanganganan nang Kauda kasaringan kami sang mata nang samut. Kayan byaton nilan yang bangsa nang barko aw lorana antak di marunud. Yagarisud kami disaan. Kayan yurunan nilan nang lobid yang barko antak madigun. Yamalluk silan na masalad asang tupad nang baybayun nang Libya, wakaw lyororos nilan yang layag nang barko aw pakaanod. ¹⁸Yabay pa kumurug yang dakora na onos, wakaw ninyang sapit na allaw pyanimbag nilan yang manga loran nang barko antak di marunud. ¹⁹Kayan ninyang sapit oman na allaw yaan yang pyanimbag da nilan sang dagat yang manga kasangkapan disang barko. ²⁰Wa nami ikitaa yang suga aw manga bitoon surud nang pilang allaw. Yabay pa kumurug yang mabandus na samut. Wa da kami akaiman na amaboi pa kami.

²¹Paglabay nang pilang allaw na way kyaan nilan, mindug si Pablo aw paglaong, “Manga amigo, aw yaningug pa gaid kamo kanak, aw wa kita magbotawan ag Kreta, dili kita amasiling nini maglisud, yang manga loran ta di amasapad. ²²Awgaid adoon pagalaongon ko kamo na ayaw magkalluk, kay way isa kanatu na amatay. Yang barko gaid yang amasapad. ²³Kay yang Dios na sisimba ko na tagtomon kanak yagasogo ani kanak sang kanaan sogwanun na tagalangit ²⁴na yagalaong kanak, ‘Ayaw magkalluk, kay Pablo, kay kinaanglan na madatung kaw adto kang Ari Sesar aw atobang kanaan. Tungud kanmo yang Dios matabang kamayo kariko antak way matay.’ Yaan yang pyagalaong kanak nang tagalangit. ²⁵Wakaw ayaw kamo magkalluk, kay ako yamanarig sang Dios na amatoman

yang pyagalaong naan kanak. ²⁶Toyo adagsa kita adto sang isa na poro.” Yaan yang pyagalaong ni Pablo.

²⁷Nang kasamporo aw opat na allaw yabay pa kami parid nang onos adto sang dagat na pyanganganan nang Mediteraneo. Kayan nang tunga nang gabi, gyugudam nang taga barko na masaid da kami sang ligad. ²⁸Kayan syokod nilan nang lobid na pyaparibatown yang kararum nang dagat, kayan kyatigaman nilan na karowaan na dupa yang kararum. Kayan yabay kami dumurug nang tagbi adto sang onaan aw omana nilan sokoda, sakmamporo aw lima na dupa yang kararum. ²⁹Tungud sang kalluk nilan na makadaplak kami sang bato, tyotonton nilan yang opat na pondo asang orin, gosto nilan amaallaw da garo. ³⁰Gosto nang taga barko na ayawan da nilan yang barko, wakaw tyotonton nilan yang bangsa asang dagat aw gaway paglaong na abatonon nilan yang kadaygan na pondo asang dorong. ³¹Awgaid yagalaong si Pablo sang kapitan nang manga sondaro, laong, “Di kamo amaboi aw lomowat yang taga barko sang barko.” ³²Wakaw yootod nang manga sondaro yang lobid na ukut sang bangsa aw pabayai nilan na amaanod yang bangsa.

³³Nang agput da maallaw pyagalaong ni Pablo silan kariko na antak komaan, laong naan, “Samporo pa aw opat na allaw na way kyaan mayo kay yatagad kamo sang paglunung nang banwa. ³⁴Wakaw pyagalaong ko kamo na panagpangaan kamo antak kamo makusugan. Ayaw kamo magkaundug, kay way amawara kanatu.” ³⁵Kayan yomoti si Pablo sang paan aw pagampo sang Dios asang atobangan nilan kariko aw pagpisangpisanga naan yang paan aw kaana. ³⁶Yamadasig silan, kayan kyomaan silan kariko. ³⁷Dawang gatos aw kapitowan aw unum kami kariko.

³⁸ Pagkatapos nami komaan kariko, timbag nilan sang dagat yang kanilan loran na trigo antak di kabugatan yang barko.

Yasallad aw Kasapad yang Orin nang Barko

³⁹ Pagkaallaw kitaun nilan yang yamarinuk na baybayun, toyo wa silan ikilara saan na banwa. Kikita nilan na aon pantad, wakaw yagalaong silan na modoong disaan aw maimo. ⁴⁰ Wakaw yootod nilan yang manga pondo aw ayawi nilan asang dagat. Kayan yobad nilan yang lobid na pyagaukut sang timon aw linduga nilan yang layag na asang dorong antak silan samput sang ligad. ⁴¹ Awgaid asang kababawan makaagi yang barko kayan syomallad aw lubung yang dorong, wakaw wa da akaringat, kayan yasapad yang orin na kyukugdan nang mabakla na barud.

⁴² Pyagakabarawan nang manga sondaro na apatayun yang kariko nang manga piriso antak way makarangoy kanilan adto sang ligad kayan lyomayas. ⁴³ Awgaid syasagda silan nang kapitan nang manga sondaro kay gosto naan na atabangan si Pablo. Kayan pyapagona naan parangoyon adto sang ligad yang kariko nang matigam lomangoy. ⁴⁴ Yang kadaygan mosonod na magaapyang sang tabla aw maski nana na amapoti nilan disang barko na yamasapad. Maynaan yang pagdatung nami sang ligad.

Yang Imo ni Pablo ag Malta

28 Pagdatung nami sang ligad na yakawawas da sang karisud katigaman nami na yaan na poro pyagangaranan nang Malta. ² Laban yamallaat kanami yang manga maguya disaan. Yagadaporay silan aw papanaranga kami kay laban maniki kay yomoran. Syasagimano kami nilan kariko. ³ Kayan yamoti si Pablo sang kaoy na osongol. Pagsongol

naan lomogwa yang tinanap disang longag nang kaoy kay kyakapasowan nang atoron aw kurukus sang tolo naan. ⁴ Yang manga otaw na maguya disaan na banwa yikita sang tinanap na yapakabitay sang tolo ni Pablo, wakaw yagasipaglaong silan, "Mamomono yaan na otaw, katagaan kyakagat nang tinanap. Yaan yang koris naan, na di yaan amaboi maski yamarowas yaan disang dagat." ⁵ Awgaid yagaid wilik ni Pablo yang tinanap adto sang atoron. Maski kyakagat yaan nang tinanap na bisaun, way byabati naan na masakit. ⁶ Pyagasaitan nilan daw lumubag yang kanaan tolo aw tokaw katowad aw kamatay. Awgaid tungud kay dogaydogay da silan na yagasait, kayan wa yaan akaono, maparin yang kanilan dum dum aw paglaong, "Dios yaan."

⁷ Masaid disaan yang manga pawa ni Publio na pangoro disang poro na Malta. Tyatayod naan kami. Torong allaw nami digkanilan. ⁸ Yakatoran ninyan na timpo na yang ama ni Publio yamagidam aw pagintaronon. Kayan syumurud si Pablo adto sang yamasakit aw pagampo. Dyadapun naan yaan nang kanaan tolo, kayan yagkadyaw. ⁹ Pagkadyaw disinyan nang yamasakit, komadto kang Pablo yang kariko nang yamasakit disaan na poro kayan yanagkadyaw. ¹⁰ Madaig yang pyangatag nilan kanami, kayan pagpanaw nami, pyapagbaron kami nilan aw atagi kami nang kiki-naanglan nami sang panawan.

Pagdatung ni Pablo ag Roma

¹¹ Paglabay nang torong boran nami disaan, somakay kami sang barko na pyagangaranan nang Mara, sikun yaan na barko ag Alejandria na yagapondo disaan nang timpo nang amiyan. ¹² Kayan dyomatung kami sang syodad na Sirakusa aw paguya kami disaan nang torong allaw. ¹³ Pagbotawan nami

disaan makadoong kami adto sang syodad na Regio. Kayan syomamut yang abagat ninyang sapit na allow, kayan lyomayag kami aw datung kami adto sang syodad na Puteoli nang kadwang allow. ¹⁴Aon manga tomotoo na pyagakita nami disaan, pyagadumutan kami nilan nang sang ka simana digkanilan. Kayan yagpanaw kami padurug ag Roma. ¹⁵Pagdungug nang manga karomonan na tomotoo ag Roma bain kanami, maski maawat yang paringki ag Apio, syosongon kami nilan disaan. Yang kadaygan aadto osongon kanami sang sitio na aon torong ka baray na datnganan nang lomarabay. Pagkita ni Pablo kanilan magpasalamat yaan sang Dios, yamadasig yaan.

Yagagogodanun si Pablo ag Roma bain kang Jesu Kristo

¹⁶Pagdatung nami ag Roma togotan si Pablo na magauya sang gosto naan paguayaan, toyo yabay yaan bantayan nang isa na sondaro.

¹⁷Paglabay nang torong allow patawag naan yang manga pangoro nang manga Judio disaan aw panagkatipon silan, kayan yaglaong yaan, “Manga karomonan ko na arag Judio, maski way yamaimo ko na maat sang arag kita manga Judio aw maski wa ak alapas sang batasan nang kanatu kamonaan, pipiriso ako nilan ag Jerusalem aw sombongan ako sang manga otaw nang governo na taga Roma. ¹⁸Pagkatapos nilan ako bistaun, oboroyan da ak garo kay kyakatigaman nilan na way sara ko na angay silotan nang kamatayun. ¹⁹Awgaid wa ooyon yang manga Judio na oboroyan ako, wakaw dato ra ako magpabista kang Ari Sesar. Di ak magasombong kang Ari Sesar bain sang arag kita Judio, magaid ako domangup kanaan. ²⁰Yapagkita ak kamayo na mapagbaraw kamayo, antak

kamo matigam na yang tyatagadan ta na manga Judio, yaan yang yakapiriso kanak, kay yotoo ako kanaan.” ²¹Laong nilan kanaan, “Way yamadawat nami na solat sikun ag Judea bain kanmo, way arag Judio na sikun adto na yagabatok kanami nang maat bain kanmo. ²²Toyo gosto nami na matigam daw nanang dumdung mo, kay yatigam kami na maski diin aon manga otaw na yosopak sang tinoowan na kyakaburuan mo.”

²³Kayan yagtogon silan nang allow na paningug nilan kang Pablo. Pagdatung ninyan na allow komadto sang pyagauyaan ni Pablo yang madaig na manga otaw. Pagpono nang masurum asta gyabyanan magsaysayun si Pablo na yagaindo bain sang pagari nang Dios. Pyamakotan naan na motoo silan kang Jesus pinaagi sang paggamit sang balaod ni Moises aw pinaagi sang syosolat nang manga propeta nang Dios. ²⁴Aon yotoo sang pyagalaong naan aon wara. ²⁵Wa silan managkaoyon, wakaw yapanaw silan pagkatapos ni Pablo maglaong, “Laban osto yang pyagalaong nang Balaan na Espirito kang Isaias na propeta bain sang kanatu kamonaan, ²⁶kay laong naan, ‘Kadtoi aw paglaonga yaan na manga otaw, na maski onnoon nilan pagpaningug, di silan makadarag. Maski onnoon nilan pagtanaw di silan mikita. ²⁷Kay mabagsug yang oro naan na manga otaw. Way gosto nilan na maningug aw way gosto nilan na matanaw, wakaw dili silan mikita aw dungug. Way gosto nilan na makadarag aw dangup kanak antak pasayloon ko silan sang kanilan sara.’ Yaan yang pyagalaong nang Balaan na Espirito bain sang kanatu kamonaan. ²⁸Gosto ko arag,” laong ni Pablo, “na akatigaman mayo na yang buku nang Judio dyatung da nang batok na sikun sang Dios bain sang

kalowasan. Maningug silan saan na batok.”²⁹ Pagkatapos ni Pablo maglaong saan, mamanaw yang manga Judio na yanaglantogi.

³⁰ Yagauya si Pablo disaan surud nang dowang ka toig na yagaarkila sang baray na pyagauyaan naan. Pyapapanik

naan yang kariko nang otaw na yakadto kanaan.³¹ Gyogogodan naan silan bain sang pagari nang Dios aw pagindowa naan silan bain sang Ginoo na si Jesu Kristo. Way yakaurang kanaan disaan na yagaindo.

Yang Solat ni Pablo sang

TAGA ROMA

1 Ako si Pablo na sogwanun ni Jesu Kristo, gasolat ak kamayo na manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Roma. Pipili ako nang Dios na amaimo apostol na syosogo naan antak magbabatokon sang madyaw na batok nang Dios bain kang Jesu Kristo. ²Kadini syosolat nang manga propeta nang Dios yang pyagalaong nang Dios na apakatigam naan yang kanaan madyaw na batok. ³Yang madyaw na batok yang batok bain sang Anak naan na yamaimo otaw na sompaw ni Ari Dabid. ⁴Yang toosanan na si Jesu Kristo yang tinuud na Anak nang Dios na makagagaom sang kariko yang dakora na imo nang Balaan na Espirito na yagaboi kang Jesus Kristo na pyapatay. ⁵Pinaagi kang Jesu Kristo yatagan kami nang katungdanan pagkaapostol na magaindo sang manga otaw na buku nang Judio disang karowagan nang donya antak silan tomoo sang batok nang Dios bain kang Jesu Kristo kayan yangagad sang pagbuut naan kanilan antak si Jesus Kristo bantogon nang kariko nang otaw. ⁶Kamo arag pipili nang Dios na pyagasakop ni Jesu Kristo.

⁷Wakaw kamo na taga Roma yang pyapadaraan ko nang solat kay kyakarugunan kamo nang Dios. Pipili kamo naan na antak maimo sakop ni Jesu Kristo.

Pyangayo ko kamo kariko sang Ama ta na Dios aw kang Jesu Kristo na Ginoo ta antak panalanginan kamo antak marinaw yang dum dum mayo.

Yang Pagpasalamat aw yang Pagampo ni Pablo

⁸Gosto ko na onaun ko paglaong kamayo yang pagpasalamat ko sang

Dios tungud kamayo pinaagi kang Jesu Kristo. Yagapasalamat ako kay yakarimpud da sang karowagan nang banwa yang dungug na kamo, madyaw yang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo. ⁹Yang Dios yang yatigam na gabi allaw yaampo ko kamo sang Dios. Byubutang ko sang ginawa ko yang gawbuk na pyapagawbuk naan kanak. Tungud kanaan pyamakotan ko batokon yang kanaan Anak na si Jesu Kristo. ¹⁰Pyangayo ko abay sang Dios na osogoon ako naan adto kamayo. Aw yaan yang pagbuut naan kanak adoon, makadto ako, kay dadaan gosto ko na matarok ak kamayo, ¹¹na magaindo kamayo antak kamo makaambit sang kariko nang pyapakatigam kanak nang Balaan na Espirito na makadasig sang ginawa mayo. ¹²Yaan yang gosto ko imoon aw aadto ako kamayo, kay aw maynaan, magasikadasig kita tungud sang pagsikanarig ta kang Jesu Kristo.

¹³Manga karomonan ko na tomotoo, gosto ko na akatigaman mayo na arimarim ak yagabaat agkamayo, toyo tigkan adoon aon pay yakaangga kanak, wakaw di pa ak makakadto kamayo. Gosto ko na matarok kamayo antak magdogang yang pagtoo mayo maynang kadayan na manga inindo ko na buku nang Judio. ¹⁴Tungud kay si Jesu Kristo yang gasogo kanak, dakora sang ginawa ko yang magabatok sang batok nang Dios adto sang maski wain na banwa, sang tagasyodad aw buku nang tagasyodad, sang matigam aw buku nang matigam arag abatokan ko nang sorit nang Dios. ¹⁵Wakaw kamo na yagauya asang syodad na Roma, laban dakora sang ginawa ko na kamo arag abatokan ko nang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo.

Yang Gaom nang Madyaw na Batok Bain kang Jesu Kristo

¹⁶ Wa ak akaarig magbatok sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, kay yatigam ako na aw tomoo ra yang manga otaw saan na batok amarowas silan nang gaom nang Dios, di da silan isilotan nang way kataposan. Yang mona pakatigamun nang Dios yang manga otaw na Judio, kayan yoman yang buku nang Judio. ¹⁷ Yang batok bain kang Jesu Kristo yagapakatigam na kita amaimo madyaw nang Dios tungud sang pagtoo ta kang Jesu Kristo. Wakaw yaan gaid yang toowi. Maynang syosolat na yagalaong, “Yang otaw na yamaimo madyaw nang Dios yaan yang akaaronan nang kinaboi na way kataposan, kay yang Dios yang kyakanarigan naan.”

Yang Sara nang Manga Otaw

¹⁸ Wakaw toowi yang sorit nang Dios kay yang Dios aglangit yang gapakatigam sang kariko nang otaw na yang manga imo nilan na maat naan yaan yang kyakaponowan nang pagsilot naan kanilan. Yang maat na manga imo nilan yang yakaurang kanilan wakaw wa silan makatoo sang pyapakatigam kanilan nang Dios. ¹⁹ Wakaw dili silan makagawas sang silot nang Dios kanilan kay wa silan magataod sang Dios maski pyapakatigam silan nang Dios na yaan yang yagaimo sang kariko. ²⁰ Maski way otaw na yikita sang Dios dungan nang donya yamaimo, yatigam da silan na yang Dios yang makagagaom sang kariko kay yikita silan sang kariko nang inimo naan. Wakaw dili silan makagawas sang silot kanilan kay yatigam silan sang gaom nang Dios na way tatamanan. ²¹ Awgaid maski yatigam silan na aon Dios na makagagaom sang kariko, wa nilan yaan abantoga maski yaan yang Labi. Maski tyatagapan naan silan, wa

silan magapasalamat kanaan. Wakaw maynang dyudugluman yang kanilan dum dum kay way madyaw na kyakadumduman nilan. ²² Yagalaong silan na silan yang manga ungudan, waingkawng manga sangu, ²³ kay yang Dios na Labi na di magkamatay wa nilan aampowi, sana yaan yang yampowan da nilan yang manga inimo nilan na gyagaon sang otaw na magkamatay, kayan tyoowan arag nilan yang manga langgam, aw yang manga ayup na opat yang siki aw yang manga mananap na magosong arag tyataod nilan.

²⁴ Wakaw pyapabayaana silan nang Dios kay yabay silan magimo sang laban maat nang Dios na imo na sogo nang kanilan dum dum. Yanaginimoway silan nang makaina kanilan na kadopangan nilan. ²⁵ Maynaan yang batasan nilan, maat, kay byobotanwan nilan yang matungtung na pagindo nang Dios kayan tyoowan nilan yang buku nang matungtung. Wa nilan isimbaa yang tinuud na Dios na yagaimo sang kariko, yaan yang sisimba nilan yang inimo nang Dios, ayn nang Dios wa nilan abantoga, na yang Dios sa gaid yang gya-gayon na madyaw bantogon nang way kataposan. Amen.

²⁶ Wakaw pyapabayaana silan nang Dios kay yabay silan magimo sang laban maat na manga imo na laban makaina kanilan. Maski yang manga bobay wa da mapatoon sang kanilan bana, yapagti-noonay da sang arag silan bobay. ²⁷ Magonawa ra arag saan yang manga kausgan, yobotawan sang kanilan dadaan pyagguna sang kawbayan, kay yapagti-noonay da sang arag silan usug. Wakaw amasapad silan tungud sang kanilan imo na kadopangan.

²⁸ Kay way gosto nilan butang sang ginawa nilan yang Dios, wakaw pyapabayaana nang Dios silan na yabay magimo sang laban maat na

kyakaundan nilan na buku nang madyaw kanilan. ²⁹Yaan yang yakabutang sang ginawa nilan yang kariko nang maat. Yanagkadopang silan, maat yang batasan nilan. Gosto nilan na apanmowan garo yang pyanmowan nang kadaygan. Yapagkontara silan sang kadaygan. Yapagsindil sang kadaygan. Gapatay silan sang arag otaw. Yapagagis silan. Yakaran nilan yang arag silan otaw na apatayun nilan, maat nilan yang kadaygan. Yagapakaraat silan sang kadaygan. ³⁰Yabay silan magsosoritin nang maat sang kadaygan. Yapagkontara silan sang Dios. Mangkadigadiga silan sang arag otaw. Manga mangkaambog silan. Yabay pa silan magdumdum daw arag pa nana yang imoon nilan na maat. Dili silan magpaningug sang manga taganak nilan. ³¹Madyaw nilan yang maat na imo. Buku silan nang matinomanun. Buku silan nang marugun sang arag otaw. Dili silan magpasaylo sang maski sini, kay dili silan magkallaat sang arag otaw. ³²Yani na manga otaw yatigam na isilotan nang Dios nang way kataposan na silot yang yabay magimo sang maat na manga imo na maynaan, Awgaid yabay silan magimo sang maat na manga imo na maynaan, yanaguma silan laban tungud sang kadaygan na arag yabay magimo sang maat na manga imo na magonawa sang manga maat na imo nilan.

Yang Pagokom nang Dios

2 Kamo na gadumdum na kamo yang matigam na way sara, paningug kamo. Maski sini kamayo, aw magsaway sang sangka otaw na gaimo sang maat arag da kaw kyugdan nang kanmo pag-saway kay arag kaw gaimo sang maat na magonawa sang imo nang otaw na syasaway mo. Wakaw dili kaw maka-

paglaong na ikaw way sara, kay ikaw na gasaway arag gaimo sang maat. ²Yatigam kita na matorid yang pagokom nang Dios sang otaw na yagaimo sang maat. ³Wakaw ikaw na gasaway na arag gaimo sang maat na maynang syasaway mo, ayaw magdumdum na ikaw mak-agawas sang silot nang Dios. ⁴Nanga wa mo ubutangan sang ginawa mo yang pagkallaat nang Dios kanmo na wa kaw naan aparabaya siloti. Wa kaw kadi akatigam na tungud sang pagkallaat nang Dios kanmo, titigkuran naan yang maat na imo mo kay gosto naan na magasusul kaw sang imo mo na maat, kayan yayawan mo yaan kariko. ⁵Wa pa ayawi yang imo mo na maat kay wa pa akaparin yang ginawa mo. Wakaw yabay magdogang yang kadakora nang silot kanmo nang allaw na apakatigam da yang matorid na pagokom nang Dios sang kariko nang maat. ⁶Kay yang pagokom nang Dios maynini, yang kada sangka otaw abarusan nang Dios na yang barus osobay sang imo naan disining donya nang boi pa yaan. ⁷Yang manga otaw na yagapadayon magimo sang madyaw, na byubutang nilan sang ginawa nilan yang madyaw na aatag kanilan nang Dios aw yang pagbantog naan kanilan, aw yang papaginagad nilan abay sang Dios, yaan yang otaw na atagan nang Dios nang kinaboi na way kataposan kayan pyanalanginan yaan nang way tatamanan na panalangin. ⁸Toyoy yang manga otaw na yosopak sang Dios, na wa maningug sang matungtung na pagindo, na yaan yang pyangagdan yang buku nang matungtung na pagindo, silan yang makasasara na laban adamanan nang Dios. ⁹Laban masakit yang silot nang Dios sang kariko nang otaw na yagaimo sang maat. Yang onaun silotan nang Dios yang manga Judio, kayan pa sinilotan yang buku nang manga Judio. ¹⁰Awgaid laban madyaw

yang ginawa nang kariko nang otaw na yangagad sang pagbuut nang Dios, laban abantogon naan silan. Onaun bantogon nang Dios yang manga Judio, kayan pa byantog yang buku nang Judio, ¹¹ kay way pyaparabi nang Dios sang maski sini na otaw, Judio aw buku nang Judio, kariko nang yosopak sang Dios isilotan, kariko nang gaimo sang madyaw abarusan nang madyaw.

¹² Wakaw isilotan nang Dios nang way kataposan yang maski sini na otaw na yakaimo sang maat. Yang manga makasasara na wa akatigam sang balaod ni Moises arag isilotan nang Dios, toyo di osobay sang balaod ni Moises yang pagsilot kanilan. Yang kariko nang yakaimo sang maat na yatigam sang balaod nang Dios arag isilotan silan nang Dios na yang silot osobay sang paglapas nilan saan na balaod. ¹³ Kay yang manga otaw, maski matigam silan sang balaod nang Dios, aw di silan mangagad saan na balaod, di silan makagawas sang silot nang Dios. ¹⁴ Yang manga otaw na buku nang Judio wa akatigam sang balaod ni Moises, awgaid maski wa silan akatigam sang balaod aon tyotoman nilan na yakasobay sang balaod, tyotoman nilan yaan kay kyakatigaman nilan na madyaw tomanun. Yang tyotoman nilan na madyaw nilan yaimo da balaod nilan. ¹⁵ Pinaagi sang kanilan manga imo, akatigaman mo na yakabutang sang dum dum nilan yang pagbuut nang balaod na pyapasolat nang Dios kang Moises kadini. Surud nang dum dum nilan yatigam silan sang imo nilan daw madyaw daw maat. ¹⁶ Pagbuut nang Dios na si Jesu Kristo na byabatok ko yang magaokom sang kariko nang manga otaw ninyang allaw na abarus da naan sang kariko nang imo nang otaw maski atagoon nilan.

Yang Manga Judio aw yang Balaod

¹⁷ Kamo na manga sompaw nang Judio, yanagambog kamo na sakop kamo nang Dios aw paglaong kamo na yang balaod nang Dios yang makalawas kamayo sang silot kamayo. ¹⁸ Yatigam kamo sang pagbuut nang Dios kamayo. Yatigam kamo sang madyaw na batasan kay yang balaod nang Dios yang pyagaindo kamayo. ¹⁹⁻²⁰ Yagadum dum kamo na kamo yang matigam magindo sang wa akatigam sang Dios. Dum dum mayo na makagaon kamo nang allag na makaimo mallag sang manga otaw na asang kangitngitan. Maynaan yang pyagalaong mayo kay yatigam kamo na yang balaod nang Dios yang pyagasikunan nang matungtung na katigaman mayo. ²¹ Paningug kamo, kamo yagaindo sang kadaygan, kayan nanga wa mayo imowa yang pyagaindo mayo? Yagaindo kamo sang kadaygan na maat nang Dios yang yangawat toyo aon man digkamayo yangawat. ²² Yagaindo kamo na maat nang Dios yang imipid sang asawa nang sangka otaw, toyo aon man digkamayo yagaimo saan. Maat mayo yang morood sang manga diosdios na inimo nang otaw, toyo aon man digkamayo yagapangawat sang sapi na asang simbaan na aon manga diosdios na inimo nang otaw. ²³ Yang balaod nang Dios yang pyagabantog mayo, toyo wa mayo ataoda yang Dios kay yatigam yang kadaygan na kamo yarapas sang balaod nang Dios. ²⁴ Kay maynaan yang imo mayo, wakaw yatoman da yang sorit nang Dios na syosolat kadini na yagalaong, "Didigadigaan yang Dios nang manga otaw na buku nang Judio pono sang kamayo maat na manga imo."

²⁵ Kamo na manga sompaw nang Judio, madyaw yang akabutangan mayo aw mangagad kamo sang balaod nang Dios. Toyo aw di kamo mangagad sang

balaod nang Dios, way kakabosan nang kamayo pagkaJudio. ²⁶Awgaid yang manga otaw na buku nang Judio, aw mangagad silan sang balaod nang Dios, yiisip silan nang Dios maynang sompaw nang Judio. ²⁷Wakaw maski yatigam kamo sang balaod nang Dios, aw maski sompaw kamo nang Judio, aw lomapas kamo saan na balaod, atarawun kamo nang buku nang Judio aw mangagad silan sang balaod nang Dios. ²⁸Yang tinuud na sompaw nang Judio buku nang yaan da gaid yang toosanan kanilan yang pagtopo na pagbuut nang balaod, ²⁹awgaid yaan yang tinuud na toosanan kanilan yang pagkparin nang ginawa nilan na amaparin nang Balaan na Espirito. Wakaw maski sini na otaw na yaparin da yang ginawa, yaan na otaw yang tinuud na Judio. Yaan na otaw yang abantogon nang Dios maski di bantogon nang arag otaw.

3 Aw maynaan yang paagi nang Dios sang manga otaw, nanga kadi yang manga Judio, madyaw pa kadi sang buku nang Judio? Nana kadi yang kakabosan nang pagtopo sang manga Judio? ²Laban sa madyaw pa yang kyakainangan nang manga Judio kay silan yang kyakanarigan nang Dios sang kanaan manga pagindo. ³Toyo maski aon manga Judio na wa otoo sang pagindo nang Dios, yang Dios magapadayon pagtoman sang kanaan pyagalaong. ⁴Wakaw maski buku nang matinomanun yang otaw, yang Dios pollayon matinomanun maynang syosolat na yagalaong, “Ikaw na Dios, yang kariko nang pyagalaong mo ikitaun na tinuud. Laban di kaw adaugun nang maski sini na mosokmat kanmo.”

⁵Aon digkamayo yagalaong, “Pinaagi sang kanami maat na manga imo kyakatigaman na yang Dios matarong, toyo sayup yang yagalaong na buku nang matarong yang Dios aw magsilot

yaan sang kanami maat na imo.” ⁶Yamasayup yang yagalaong saan, kay aw buku nang matarong yang Dios dili makapagokom sang sara nang manga otaw. ⁷Arag aon yagalaong na yamaimo dungganun yang Dios sang kanaan pagkamatinuudanun pono sang kanilan kagaro. Kayan yaglaong silan na buku nang madyaw na isilotan pa silan nang Dios tungud sang kanilan sara. ⁸Kayan yoman silan maglaong na madyaw aw magimo silan sang maat na manga imo kay antak pakita nang Dios na laban madyaw yang Dios nang pagpasaylo kanilan. Yaan na pagindo yang tyatakun kanak nining manga otaw na pyagaindo ko kono sang kawtawan. Toyo buku nang matungtung yang pyagalaong nilan, wakaw di makagawas silan sang silot tungud sang sorit nilan na maynaan.

Way Otaw na Matarong

⁹Buku nang matungtung na kita na manga Judio matarong pa sang kadayagan na manga otaw, kay pyakatigam da ko na yakaimo sang maat nang Dios yang kariko nang otaw, Judio aw buku nang Judio. ¹⁰Kay aon syosolat na pyagalaong nang Dios, laong, “Way otaw, maski isa, na wa makaimo sang sara. ¹¹Wa silan akatigam sang madyaw na paagi, wa nilan ubutangan sang ginawa nilan yang Dios. ¹²Sana tyarikodan da nilan yang Dios, kariko nilan yakaimo sang maat. Agad isa ra way gaimo sang madyaw nang Dios, wara, maski isa. ¹³Maparaat yang kanilan sorit, maripa maynang patay. Yang yabay barawun nang baba nilan yang manga paagi sang pagpallimbong. Wakaw yang sorit nilan maynang bisa nang tinanap. ¹⁴Laban maat yang pyamabaan nilan sang arag otaw. Kontara nilan yang manga otaw. ¹⁵Mallug madaman aw panibas sang yosopak kanilan. ¹⁶Pyapakarisudan ni-

lan yang manga otaw na kyakaagyan nilan. ¹⁷ Tungud sang kaparaat nang ontol nilan, wa silan akatigam sang madyaw na paagi na buku nang dadaman nang sangka otaw. ¹⁸ Wa silan akalluk mag-imo sang maat nang Dios.” Yaan yang syosolat nang propeta nang Dios bain sang kariko nang manga otaw.

¹⁹ Yatigam kita na yang manga balaod nang Dios syosolat sang manga Judio na pyagabuutan nang balaod antak aw barusan da nang Dios yang kariko nang otaw sang kanilan pag-sopak kanaan, way makapaglaong na way kanilan sara. Wakaw amatobang sang Dios yang kariko nang otaw asang karowagan nang banwa tungud sang kariko nang kanilan imo. ²⁰ Kay way otaw na amapaglaong nang Dios na yaan na otaw madyaw naan kay yagatoman yaan sang kariko nang manga balaod nang Dios, kay pinaagi sang manga balaod nang Dios kyakatigaman nang manga otaw na yakaimo silan sang maat nang Dios kay lyarapas nilan yang kanaan manga balaod.

Onnoon nang Dios Pagimo Matarong sang Manga Otaw

²¹⁻²² Awgaid pyapakatigam nang Dios kanatu na buku nang pagbuut nang balaod yang makaimo sang otaw madyaw nang Dios toyo pyagabuutan nang Dios na amaimo madyaw naan yang kariko nang manga otaw na yamanarig kang Jesu Kristo. Yaan na pagbuut nang Dios arag pyapakatigam ni Moises aw yang kadaygan na manga propeta. Maynaan yang paagi nang Dios sang kariko nang yamanarig kang Jesu Kristo, wa naan silan papagligbana. ²³ Tinuud na kita kariko yakaimo sang maat nang Dios, wakaw di kita amabantog nang Dios. ²⁴⁻²⁶ Wakaw pyapakani naan si Jesu Kristo na

magalingat sang silot sang otaw na yamanarig kang Jesu Kristo, kay pyagabuutan nang Dios na yang dogo ni Jesu Kristo na pyapatutud asang kyakamatayan naan na koros yang bayad sang kariko nang maat na imo nilan. Yaan na paagi nang Dios yang toosanan na matarong yang Dios na yagaid magtigkul sang maat na manga imo nang otaw kadini, kay si Jesu Kristo yang magabayad da sang kanilan sara. Wakaw pinaagi sining imo nang Dios pyapakita naan adoon na yaan matarong na yagapasaylo sang maski sini na otaw na yamanarig kang Jesu Kristo na yagatobos kanilan. Kariko nini yiimo nang Dios kanatu kay yamallaat yaan kanatu.

²⁷ Wakaw di kita makapaglaong na yang kanatu madyaw na manga imo yang makadara kanatu adto sang Dios, kay buku nang matungtung na yamaimo kita madyaw nang Dios tungud sang pagtoman natu sang kariko nang manga balaod nang Dios, awgaid tungud sang pagtoo kang Jesu Kristo. ²⁸ Wakaw pagalaong ko kamayo na yaan gaid yang amaimo madyaw nang Dios yang otaw na yasarig kang Jesu Kristo, buku nang yagatoman sang balaod. ²⁹⁻³⁰ Arag dili makapagdumdum yang otaw na yang manga Judio gaid yang kanang Dios sakop tungud kay aon balaod kanilan nang Dios. Toyo arag aon buku nang Judio na sakop nang Dios tungud kay sayda yang Dios wakaw imoon naan madyaw yang maski sini na otaw, Judio aw buku nang Judio, aw si Jesu Kristo gaid yang kanarigan nilan. ³¹ Buku nang matungtung na aw syomarig da kita kang Jesus, awaraun natu yang balaod nang Dios, sana laban da kita syomarig kang Jesu Kristo kay antak kita makapangagad sang kariko nang kanaan balaod.

Yang Pagagaonan digkang Abraham

4 Dumduma mayo si Abraham na kanatu kamonaan na manga Judio. Nanang yakaimo kang Abraham madyaw nang Dios, yang imo naan na madyaw daw nana? ²Wa akaimo si Abraham madyaw nang Dios pono sang kanaan madyaw nang manga imo, wakaw way akapagbantog naan asang atobangan nang Dios pono sang kanaan imo. ³Syosolat yang sorit nang Dios na yagalaong, “Yotoo si Abraham sang kariko nang pyagalaong nang Dios kanaan, wakaw yamaimo si Abraham madyaw nang Dios pono sang pagkanarig naan sang Dios.” ⁴Pananglit sang otaw na yagagawbuk, yang sool kanaan buku nang kallaat kanaan, yatagan yaan tungud sang kanaan gawbuk. ⁵Toyo yatagan nang Dios yang otaw tungud sang pagkanarig nang otaw sang Dios, buku nang pono sang manga imo nang otaw. Wakaw yang otaw na yasurig sang Dios na makapagpasaylo sang manga saraun, yaan na otaw yang yamaimo madyaw nang Dios tungud sang pagkanarig naan sang Dios. ⁶Maynaan yang kaologan nang sorit nang kanatu ari kadini na si Dabid na yagalaong na laban magauma yang otaw na madyaw nang Dios tungud sang pagkanarig naan kanaan, buku nang pono sang manga imo naan. ⁷Laong ni Dabid, “Yang yakarapas sang manga balaod, laban magauma na pyasaylo ra silan nang Dios sang kanilan sara. ⁸Laban gauma yang otaw na di da abarusan nang Dios yang maat na manga imo naan.”

⁹⁻¹⁰Dumduma mayo yani. Sini yang papagumaun nang Dios na pyagalaong ni Dabid kadini? Buku nang matungtung aw maglaong kamo na yaan gaid yang papagumaun nang Dios yang manga Judio na aon toosan na pagtopo na silan yang kanang Dios sakop. Dum-

duma mayo si Abraham na kanatu kamonaan na manga Judio. Wa pa yaan magapatopo dadaan yaimo da yaan madyaw nang Dios pono sang pagkanarig naan sang Dios. ¹¹⁻¹²Dadaan da yanarig si Abraham sang Dios nang pagpatopo kanaan. Yang pagtopo kanaan yang toosan asang lawas naan na yaan yaimo da madyaw nang Dios pono sang pagkanarig naan sang Dios nang wa pa yaan otopowa. Wakaw si Abraham pyagangaranan nang ama nang kariko nang buku nang Judio na yamanarig sang Dios maski wa silan otopowa. Yamaimo silan madyaw nang Dios pono sang pagkanarig nilan kanaan. Awgaid arag si Abraham pyagangaranan nang ama nang manga Judio na yagapatopo, na maski otopoon silan, yamanarig silan sang Dios mayni Abraham na yamanarig sang Dios nang wa pa yaan otopowa. Wakaw si Abraham pyagangaranan nang ama nang kariko nang otaw na yaimo da madyaw nang Dios pono sang pagkanarig nilan sang Dios.

Yamadawat yang Syasaad nang Dios Tungud sang Pagtoo Kanaan

¹³Syasaadan nang Dios nang madyaw na saad si Abraham aw yang kanaan manga sompaw. Yagalaong yang Dios kang Abraham, “Aatag ko kanmo aw sang manga sompaw mo yaning donya na kamo yang magapangoro disaan.” Syasaad yaan nang Dios kang Abraham kay madyaw nang Dios si Abraham pono sang pagkanarig naan sang Dios, buku nang pono sang pagpangagad naan sang manga balaod nang Dios. ¹⁴Toyo aw yaan yang atagan nang Dios yang yangagad sang manga balaod, maynang way kabos nang pagtoo ta sang pyagalaong nang Dios, aw maynang yawara da yang saad nang Dios. ¹⁵Toyo kay aon balaod wakaw sisilotan yang manga otaw kay yarapas silan saan na balaod. Toyo aw

way balaod way mapakatigam kanilan na yakasara silan.

¹⁶Wakaw yagalaong yang Dios na amadawat ni Abraham yang way bayad na pagatag na syasaad naan kanaan tungud kay yamanarig yaan sang Dios. Yaan yang pagbuut nang Dios antak yang kariko nang sompaw ni Abraham na yamanarig sang Dios mayni Abraham makadawat sang syasaad nang Dios antak katigaman na yaning syasaad nang Dios kanilan yang way bayad na pagatag tungud sang kallaat nang Dios kanilan. Arag yagalaong yang Dios na buku gaid nang manga Judio yang makadawat sang syasaad nang Dios, awgaid yang kariko nang yamanarig mayni Abraham, arag silan makadawat sang syasaad nang Dios na way bayad na pagatag. Wakaw si Abraham yang am natu kariko na yamanarig sang Dios, ¹⁷kay yaan yang pyagalaong nang Dios kang Abraham na syosolat, laong, “Inimo da ko ikaw ama nang madaig na manga nasyon disining donya.” Yamatoman yaang pyagalaong nang Dios kang Abraham. Yang Dios na kyakanarigan ni Abraham yaan yang yagaboi sang yamangkamatay. Yaan yang yagaimo sang wa pa akaimo. ¹⁸Wakaw maski yakaraon yang asawa ni Abraham, yabay si Abraham somarig sang sorit nang Dios kanaan na amaimo yaan kamonaan nang madaig na manga nasyon disining donya. Yamanarig si Abraham na otomanun nang Dios yang saad naan kanaan na yagalaong, “Madaig yang manga sompaw mo na amawtaw.” ¹⁹Maski yagadumdum si Abraham sang idad naan na agput da magsanggatos na ka toig, na laban da matadung na wada agayona manganak, aw maski yagadumdum yaan kang Sarah na yakaraon na boyag da arag, yabay yaan somarig sang pyagalaong kanaan nang Dios. ²⁰Wa yaan akawarai nang pagsarig naan sang

Dios kay yotoo yaan na di amaimo na di otomanun nang Dios yang saad naan kanaan. Byabantog ni Abraham yang Dios, laban yaan yasarig sang Dios, wakaw yabay magdogang yang pagtoo naan sang Dios. ²¹Laban madigun yang pagtoo ni Abraham sang Dios kay yatigam si Abraham na yang Dios makaimo sang kariko nang pyagalaong naan kanaan. ²²Kay maynaan yang pagtoo ni Abraham sang Dios, yamaimo yaan madyaw nang Dios. ²³⁻²⁴Yaang sorit na syosolat kadini na pyagalaong nang Dios kang Abraham na yamaimo yaan madyaw nang Dios pono sang pagkanarig naan sang Dios, buku gaid ni Abraham yang pyagalaong nang Dios saan na sorit, awgaid syosolat yaan na sorit na pagaindo arag kanatu na kita arag amaimo madyaw nang Dios aw yaan yang kanarigan ta yang Dios na yagaboi kang Jesus na kanatu Ginoo na pyapatay. ²⁵Yang kamatayun ni Jesus yaan yang silot sang kanatu manga imo na maat nang Dios. Kayan byoi yaan nang Dios wakaw makapagpasaylo yaan kanatu sang kanatu sara kayan yaimo da kita madyaw nang Dios.

Yiimo Kita Matarong nang Dios

5 Kay pyasaylo ra kita tungud sang kanatu pagtoo, yaimo da kita madyaw nang Dios, wakaw marinaw da yang dum dum ta tungud sang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ²Kay si Jesu Kristo yang kyakanarigan ta, wakaw yatoman da yang pagbuut ni Jesu Kristo kanatu na pyagilayon da ta yang Dios na yagapanalangin kanatu. Wakaw yagauma kita laban kay yamaiman kita na apaambitin kita nang Dios sang kanaan kabantogan. ³Buku nang yaan gaid yang yamapagguna kanatu, yagauma arag kita na kyakarisudan kay yatigam kita na yamapagguna kanatu yaan na karisud antak kita maanad

magtigkul sang maski nana na karisud na madatung kanatu. ⁴Kayan aw abay kita magtigkul, yaan yang kamatooran na yagapadayon kita pagpangagad sang Dios. Aw maynaan kita, amaiman da kita laban na apaambitin kita nang Dios sang kanaan kabantogan. ⁵Kyakatigaman ta na makadawat kita sang kyakaimanan ta kay yatigam da kita sang dakora na lugun nang Dios kanatu tungud sang Balaan na Espirito na yaatag nang Dios kanatu.

⁶Dumduma mayo yang karugun nang Dios kanatu kariko. Nong yabay kita pangallangun nang sara na wa pa kita makagawas sang silot nang Dios sang sara, si Jesu Kristo yagapakamatay tungud kanatu nang allow na pipili nang Dios na akamatay naan. Yagapakamatay yaan tungud kanatu na wa pa akaimo madyaw nang Dios. ⁷Marisud imoon nang otaw yang pagpakamatay tungud sang pagtabang naan sang otaw na matarong, inday, amaimo koraw nang otaw yang pagpakamatay tungud sang pagtabang naan sang laban marugun na otaw. ⁸Awgaid pyapakatigam nang Dios yang kanaan dakora na lugun kanatu, kay si Jesu Kristo yang yagapakamatay tungud kanatu nong manga saraun pa kita na yabay pa magimo sang maat nang Dios. ⁹Adoon na yaimo da kita madyaw nang Dios tungud sang dogo ni Jesu Kristo na yututud asang kyakamatayan naan na koros, laban da kita atabangan ni Jesu Kristo paggawas sang kadaman nang Dios sang kanatu manga imo na maat nang Dios. ¹⁰Nangaon manga kontara kita nang Dios, awgaid adoon yakaori da kita agkanaan tungud sang pagkamatay nang kanaan Anak na si Jesu Kristo na yagatobos kanatu. Adoon na yakabarik da kita adto sang Dios, tungud kay yaboi da oman si Jesu Kristo, makaimo yaan magtagap kanatu asta sang paglowas da naan kanatu

disining donya. ¹¹Buku gaid nini, awgaid yabay natu bantogon yang Dios tungud sang Ginoo ta na si Jesu Kristo kay pinaagi kanaan yakabarik kita adto sang Dios.

Si Adan aw si Kristo

¹²Pagdadayaw kamo paningug. Si Adan kadini yang yagapono magimo sang maat nang Dios disining donya. Kayan yang silot sang imo na maat yang kamatayun. Wakaw amatay yang kariko nang otaw kay kariko nang otaw yagaimo sang maat nang Dios. ¹³Nang wa pa atagan nang Dios kang Moises yang kanaan manga balaod, yang manga otaw dadaan yabay da magimo sang manga imo na maat nang Dios. Toyo wapay yagalaong kanilan na silan yang yarapas sang balaod kay wapay balaod. ¹⁴Toyo maski maynaan yang kanilan kabutang pagpono kang Adan asta kang Moises, yang kamatayun yadatung sang kariko nang otaw maski yang imo nilan buku nang magonawa sang kang Adan imo na maat nang Dios.

Si Adan aw yang syosogo nang Dios ani sang donya na si Jesu Kristo magonawa aon yamaimo sang manga otaw, toyo buku nang magonawa yang imo nilan kay ¹⁵yang barus nang Dios kanatu pono sang maat na imo ni Adan buku nang magonawa sang barus kanatu pono kang Jesu Kristo. Madaig na otaw yang yamatay pono sang imo ni Adan na maat nang Dios. Awgaid tungud sang karugun nang Dios sang kariko nang otaw, syosogo naan ani kanatu si Jesu Kristo na yamaimo otaw antak panalanginan nang Dios yang madaig na otaw tungud sang madyaw na imo ni Jesu Kristo. ¹⁶Yang kyakatibosan nang maat na imo ni Adan buku nang magonawa sang kyakainangan nang madyaw na imo ni Jesu Kristo. Yang kamatayun yang kyakatibosan nang maat na imo

ni Adan, toyo yang kyakainangan nang madyaw na imo ni Jesu Kristo yang pagpasaylo nang Dios sang manga otaw maski madaig yang maat na manga imo nilan, kayan inimo silan madyaw naan pinaagi kang Jesu Kristo. ¹⁷Maski yamangkamatay yang kariko nang otaw pono sang sara ni Adan, toyo laban gimadyawan yang kyakainangan ta pono sang imo ni Jesu Kristo, kay aw butang natu sang ginawa ta yang kallaat nang Dios kanatu na way tatamanan amaimo kita madyaw nang Dios pono kang Jesu Kristo, kayan yaimo maynang manga ari disining donya kay iyan inagad natu yang makagagaom na si Jesu Kristo.

¹⁸Yang maat na imo ni Adan yang kyakaponowan nang pagsilot nang Dios sang manga otaw, awgaid yang madyaw na imo ni Jesu Kristo yang kyakaponowan nang pagpagawas sang manga otaw sang silot nang Dios na way kataposan antak silan kaaronan nang kinaboi na way kataposan. ¹⁹Yamaimo saraun yang manga otaw kay wa mangagad sang sorit nang Dios yang sang ka otaw na si Adan. Toyo madaig yang yamaimo madyaw nang Dios kay yabay mangagad sang sorit nang Dios yang sang ka otaw na si Jesu Kristo.

²⁰Pyapakatigam nang Dios sang manga otaw yang manga balaod naan antak silan matigam sang imo nilan na maat nang Dios. Yagadogang yang sara nang manga otaw pinaagi sang paglapas nilan sang manga balaod naan kanilan. Toyo maski dakora yang kanatu sara kyakallaatan kita nang Dios nang way tatamanan na pagkallaat. ²¹Kay dumduma mayo, yang manga imo natu na maat nang Dios yang yakasapad kanatu, yaan yang yakadara kanatu adto sang kamatayun. Toyo yang kyakainangan nang pagkallaat nang Dios kanatu yang yaimo da kita

madyaw nang Dios, na kyaaronan da nang kinaboi na way kataposan pono sang imo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

Kita na Yanarig da kang Jesu Kristo

6 Buku nang matungtung yang pya-galaong na “Abay kita magimo sang maat antak abay magdogang yang pagkallaat nang Dios kanatu.” ²Matungtung na way tatamanan nang pagkallaat nang Dios kanatu, wakaw di da kita magaimo sang maat nang Dios kay kita na yanarig da kang Jesu Kristo maynang yamatay da kay maynang yakaupud da kanaan matay, wakaw yayawan da ta yang dadaan na batasan ta. ³Yatigam da kamo na yang pagbawtismo kanatu yaan yang toosan na kita kariko sakop ni Jesu Kristo, wakaw di da magatoman sang dadaan na batasan natu kay maynang arag da kita yamatay nang pagkamatay ni Jesu Kristo asang koros. ⁴⁻⁵Yang pagbawtismo kanatu maynang kyaupud da arag kita kang Jesu Kristo lubung. Pinaagi sang dakora na gaom nang Ama na Dios byoboi naan si Jesu Kristo na pyapatay, wakaw kita arag da maynang yupud da boiin nang Dios. Sisiling kita nang maynaan nang Dios antak kita na sakop ni Jesu Kristo kaaronan nang bago na kinaboi aw antak kita makapangagad sang kariko nang pagbuut nang Dios kanatu. ⁶Nangaon wa kita makapangagad sang sogo nang Dios awgaid adoon maynang yawara da yang maat na kyakaundan ta kay maynang kyaupud da kang Jesu Kristo na yamatay asang koros, wakaw kita adoon makagawas da sang kariko nang kyanaraman ta na imo na maat. Wakaw di da kita magaimo oman sang manga imo na maat na gosto natu imoon maynong nangaon. ⁷Kay kita na maynang yamatay da di da makaimo sang manga imo na maat. ⁸Aw maynang yatay da kita nang pagka-

matay ni Jesu Kristo asang koros, yotoo kita na arag kita akaaronan nang bago na kinaboi mayni Jesu Kristo nang pagk-aboi naan na yamatay. ⁹Yatigam kita na si Jesu Kristo na pyapatay pyapag-boi oman, kayan adoon di da yaan amatay oman. Wakaw di da yaan adaugan nang kamatayun kay wa day gaom kanaan nang kamatayun. ¹⁰Makaisa ra magpakamatay si Jesu Kristo tungud sang kanatu manga imo na maat. Awgaid adoon di da amatay oman si Jesu Kristo, pollayon yaan boi nang way kataposan na magatoman sang kariko nang pagbuut nang Dios. ¹¹Wakaw kinanglang na ubutang mayo sang ginawa mayo yang kyakatigaman mayo na kamo maynang yamatay da na di da makaimo sang manga imo na maat, toyo maynang yagaboi kamo oman antak kamo makaimo sang madyaw nang Dios. Amaimo yani kariko kay pyagabayaan kamo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

¹²Wakaw pangabong kamo daw kamo makaimo sang maat na kyakaundan mayo. ¹³Di da kamo magpangagad sang maski nana na maat nang Dios, toyo dadyawa mayo imowa yang kariko nang manga imo na madyaw nang Dios kay kamo maynang pyapagboi oman na yamatay kay kyaaronan da kamo nang bago na kinaboi na yaatag kamayo nang Dios. Wakaw yang Dios yang papagbaya mayo sang lawas mayo antak kamo makaimo sang kariko nang manga imo na madyaw nang Dios. ¹⁴Kay yang Dios yang tyomabang da kamayo adoon di dakman kamo magtoman sang maat na kyakaundan mayo. Wakaw wa da kamo pagabuuti nang balaod.

Mayn Kita nang Manga Allang

¹⁵Dagaw aon digkamayo yagalaong, “Magaimo da kita sang maat kay wa da kita pagabuuti nang balaod tungud sang pagtabang nang Dios kanatu.” Toyo ya-

masayup yang yagalaong nang maynaan ¹⁶kay yatigam kamo na mayn kamo nang allang nang maski sini na yabay mayo pangagdan. Aw yaan yang tomanun mayo yang magaimo sang maat, yakagaon da yaan sang kamayo tagallang, kayan kamo mayn da nang kanaan allang, kayan yang manga imo mayo na maat yang makadara kamayo adto sang silot nang Dios na way kataposan. Awgaid aw yaan yang gosto mayo yang mangagad kamo sang Dios, yang Dios yang kamayo tagallang, kayan yaan yang magabuut kamayo antak maimo madyaw yang batasan mayo pinaagi sang pagpangagad mayo sang kanaan pagbuut. ¹⁷Kadyaw agaw nang Dios kamayo, kay nangaon yabay kamo magimo sang maat nang Dios, kayan adoon yangagad da kamo sang matungtung na pagindo na pyapabatok nang Dios na byubutang mayo sang ginawa mayo. ¹⁸Kyabotanwan da mayo yang kyanaraman mayo na maat na manga imo kayan yabay kamo magimo sang madyaw. ¹⁹Pyagalaong ko kamayo daw monnono yang allang aw monnono yang tagallang antak kamo makadarag sang pyagalaong ko kamayo. Yagalaong ako na mayn kamo nang manga allang kay pyangallang kamo nang yagabuut kamayo. Nangaon yabay kamo mangagad sang pagbuut nang ginawa mayo na magaimo sang maat kayan yabay magdogang yang kaparaat nang imo mayo. Toyo adoon yaan yang abaya ra mayo imowa yang madyaw na manga imo na madyaw nang Dios antak magdogang yang kadyaw nang imo mayo.

²⁰Dumduma yang kabutang mayo nangaon na yabay kamo magimo sang maat, wa kamo magadumdum na magaimo nang madyaw. ²¹Nanang yamakamang mayo na barus kamayo pono sang imo mayo nangaon na maat da mayo adoon? Wara, kay yang kyakatibosan

naan na imo yang silot nang Dios na way kataposan. ²²Awgaid adoon yakamang da kamayo yang imo mayo na maat kayan yaimo yang Dios kamayo tagallang, wakaw amaimo kamo manga balaan kayan kyaaronan kamo nang kinaboi na way kataposan. ²³Yang baru sang maat na imo nang otaw yang silot na way kataposan. Awgaid yang way bayad na pagatag nang Dios sang yamanarig sang Ginoo ta na si Jesu Kristo yang kinaboi na way kataposan na way tatamanan nang panalengin.

Yang Pagagaonan bain sang Pyangognanan

7 Manga karomonan ko na tomotoo, laban kamo yatigam sang paagi nang balaod, na yang otaw kaba boi pa yabay yaan pagbuutan nang balaod. ²Pananglit, yang bobay na aon bana pyapasakop nang balaod sang kanaan bana kaba boi pa yang bana naan, toyo aw matay da yang kanaan bana, yakagawas da yaan saan na balaod. ³Wakaw aw magbana yaan na bobay sang kadaygan na usug kaba boi pa yang kanaan bana, pagaidunggan yaan na maat yang batasan kay yakalapas sang balaod, toyo aw matay da yang kanaan bana kayan yagbana yaan oman buku nang maat kay yakagawas da yaan sang pagbuut nang balaod kay yatay da yang kanaan bana na gasakop kanaan.

⁴Maynaan oman kamo, kay manga karomonan ko, kay yagpakamatay da si Jesu Kristo tungud kamayo, maynang kyaupud da arag kamo kang Jesu Kristo patayun, wakaw yakagawas da kamo adoon sang pagbuut nang balaod. Yaan yang magabuut da kamayo yang pyapagboi oman na pyapatay na si Jesu Kristo antak kita makaimo sang manga imo na madyaw nang Dios. ⁵Toyo nangaon nang wa pa kita akanarig kang Jesu Kristo yaan gaid yang pyanga-

gadan ta yang maat na kyakaundan ta. Pagdungug natu sang manga balaod kadogangan yang kanatu gosto pagimo sang maat wakaw yamatobang kita nangaon sang silot na way kataposan. ⁶Awgaid adoon wa da kita pagabuuti nang balaod, kay pagtoo ta kang Jesu Kristo maynang yakaupud da kita kang Jesu Kristo matay, wakaw di da kita mangagad sang maynong nangaon na paagi na pagbuut nang balaod, awgaid abay da kita mangagad sang bago na paagi na pagbuut nang Balaan na Espirito na yagaparin sang kanatu ginawa.

Yang Balaod aw yang Sara

⁷Kayan nanang akapaglaong ta, magalaong ba kita na yang balaod yang kyakaponowan nang sara? Laban sa buku, kay aw buku pa nang pagindo nang balaod nang Dios di ak matigam na aon maat disang ginawa ko. Di ak matigam na maat kadi nang Dios yang dum dum ko na gosto ko garo apanmowan yang pyanmowan nang kadaygan aw wa pa magalaong yang balaod, "Ayaw magpakaungud na apanmowan mo yang maski nana na kanang kadaygan pyanmowan." ⁸Toyo pagkatigam ko saan na balaod, laban gosto ra ko na magapanmo sang manga butang na buku nang kanak. Toyo aw way balaod nang Dios, di kita matigam sang manga imo ta na maat nang Dios. ⁹Wakaw nangaon nang wa pa ak akatigam sang manga balaod nang Dios, yagauma ako kay dum dum ko madyaw ako na otaw. Toyo pagkatigam ko sang manga balaod nang Dios, yatigam da ako na aon kadi maat na kyakaundan ko na makasapad kanak tungud sang maat na imo ko. ¹⁰Yang balaod na yaatag nang Dios antak yang manga otaw maboi nang way kataposan aw pangagdan nilan, yang yamaimo kanak naan na balaod yang yagasilot kanak nang silot na way kata-

posan kay lyarapas ko yaan na balaod.
¹¹Maski yagadumdum ako na magatoman sang balaod, wa ak makatoman saan, wakaw yang silot na way kataposan yang yadangat kanak pono sang maat na kyakaundan ko na yakadasig kanak pagimo sang maat.

¹²Toyo way maat disang balaod nang Dios, podo matarong. ¹³Buku nang matungtung na yang kyakaponowan nang makasapad kanak yang madyaw na manga balaod nang Dios toyo yang makasapad kanak yang maat na imo ko kay yaan na imo yang yakalapas sang balaod nang Dios. Wakaw pinaagi sang balaod nang Dios, kyakatigaman ko daw monnono yang sara, kayan kyatigaman ko na laban maat yang manga imo na kyakaundan ko.

Yang Dowang ka Karasi na Kinaiya nang Otaw

¹⁴Tinuud na madyaw yang balaod kay pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito. Awgaid ako na toyo da otaw na makasasara, mayn ak nang allang kay di ak makabotawan sang pagimo sang maat. ¹⁵Wa ak makadarag sang imo ko kay wa ak magaimo sang gosto ko imoon. Awgaid yaan yang yiimo ko yang buku nang gosto ko imoon. ¹⁶Wakaw pagimo ko sang buku nang gosto ko imoon, katigaman na oyon ako sang manga balaod nang Dios kay arag maat ko yang imo ko. ¹⁷Agaw maynaan buku ko yang yagaimo sang maat nang Dios, pagbuut yaan nang maat na dadaan pagbuut nang ginawa ko. ¹⁸Wakaw yatigam ako na podo maat yang dadaan pagbuut nang ginawa ko, kay gosto ko garo na abay magimo sang madyaw nang Dios, toyo di ak makaimo. ¹⁹Sana yaan yang inimo da ko yang maat na buku nang gosto ko imoon, kay di ak makaimo sang madyaw na manga imo na gosto ko garo imoon. ²⁰Wakaw aw yagaimo ak

sang maat na buku nang gosto ko, yang yagabuut sini yang maat na dadaan pagbuut nang ginawa ko.

²¹Maynini yang kanak kabutang. Maski gosto ko garo na magaimo sang madyaw nang Dios, di ak magpakaimo kay aon maat na pagbuut nang ginawa ko na yakatagun kanak. ²²Kay aon day kyakatigaman ko, laban madyaw ko yang manga balaod nang Dios. ²³Toyo yatigam ako na arag aon maat na pagbuut nang ginawa ko na yapagkontara saang kyakatigaman ko na madyaw imoon. Wakaw daug ako nang maat na dadaan pagbuut nang ginawa ko. ²⁴Yamaundug ako laban tungud sang kanak kabutang. Sini yang magapagawas kanak sining maat na dadaan pagbuut nang ginawa ko na makadara kanak adto sang silot nang Dios na way kataposan? ²⁵Kadyaw agaw nang Dios, kay pinaagi sang Ginoo ta na si Jesu Kristo, pyapagawas ako naan sining maat na kabutang na makasapad kanak. Wakaw madyaw ko adoon yang pagtoman sang kariko nang pagbuut nang Dios kanak, toyo yang maat na dadaan pagbuut nang kanak tyoonan ginawa yabay garo magbuut kanak.

Yang Pagkinaboi na Yagatoman sang Pagbuut nang Balaan na Espirito

8 Dumduma mayo yang pagkallaat nang Dios kanatu. Di da isilotan nang Dios yang yamanarig kang Jesu Kristo na yagpasakop da kanaan, ²kay yang sakop ni Kristo kyaaronan da nang bago na kinaboi na pagbaya nang Balaan na Espirito. Kay pyagabayaan kita nang Balaan na Espirito wakaw makapagtangku kita sang maat na dadaan pagbuut nang ginawa ta na makasapad kanatu. ³Kita na manga otaw di amaimo madyaw nang Dios pinaagi sang pagpangagad sang manga balaod naan kay

way otaw na makatoman sang manga balaod naan. Awgaid maski makasasara yang kariko nang otaw, syosogo nang Dios yang kanaan Anak ani sang donya na amaimo otaw maynatu, kayan yag-pakamatay tungud sang kanatu manga imo na maat. Pagkamatay naan dyaug da yang maat na dadaan pagbuut nang ginawa ta, di da yaan makapagbuut kanatu. ⁴Wakaw aw yaan yang abayun natu papagbuutun kanatu yang Balaan na Espirito, makatoman kita sang kariko nang pagbuut nang Dios kanatu. Maka-pagtangku kita sang maat na kyakaundan ta tungud sang gaom nang Balaan na Espirito. ⁵⁻⁶Yang yabay magimo sang maat na kyakaundan nilan amasapad na isilotan nang Dios nang way kataposan na silot kay yaan yang pyaparabi nilan yang maat na kyakaundan nilan. Toyo yang yabay mangagad sang pagbuut nang Balaan na Espirito, marinaw yang dum dum nilan, kyaaronan da silan nang kinaboi na sikun sang Dios kay yaan yang pyaparabi nilan yang pagbuut nang Balaan na Espirito. ⁷Yang manga otaw na yosopak sang Dios, yaan yang pyaparabi yang maat na kyakaundan nilan. Dili silan mangagad sang manga balaod nang Dios, tinuud na dili silan makapangagad saan na balaod. ⁸Wakaw yang manga otaw na yaan yang pyaparabi yang maat na kyakaundan nilan di makaimo sang maski nana na madyaw nang Dios.

⁹Toyo kamo, wa da pagabayai nang maat na kyakaundan mayo, yaan gaid yang magabaya kamayo yang Balaan na Espirito kay tinuud na iyan yaan kamayo. Toyo aw wara asang ginawa nang otaw yang Espirito ni Kristo, yaan na otaw buku nang sakop ni Kristo. ¹⁰Toyo aw iyan kamayo si Kristo, maski amatay yang lawas mayo tungud sang kamayo dadaan sara, yang espirito mayo

boi agkang Kristo kay yaimo da kamo madyaw nang Dios. ¹¹Aw iyan kamayo yang Espirito nang Dios na yagaboi kang Jesu Kristo na pyapatay, yaan yang amatag nang kusug sang lawas mayo na magkamatay, kayan aw matay da kamo, yaan yang magaboi sang kamayo lawas kay iyan kamayo yang Espirito nang Dios.

¹²Wakaw, kay manga lomom, kay maynaan yang barus nang Dios kanatu, yaan yang pangagdan ta yang kanaan pagbuut, di da kita magaimo sang maat na kyakaundan ta. ¹³Kay aw magimo kamo sang maat na kyakaundan mayo, amasapad kamo na isilotan nang Dios nang way kataposan. Toyo aw magtangku kamo sang pagimo sang maat na kyakaundan mayo pinaagi sang gaom nang Balaan na Espirito, akaaronan kamo nang kinaboi na way kataposan. ¹⁴Kay yang kariko nang otaw na pyagabuutan nang Balaan na Espirito, silan yang manga anak nang Dios. ¹⁵Yang dum dum na yaatag kamayo nang Dios nang pagtoo mayo kang Jesu Kristo, buku nang maynang dum dum nang allang na laban yamalluk sang kanaan tagallang. Awgaid bain kamayo, yatagan kamo nang Dios nang dum dum na maynang dum dum nang anak sang kanaan ama antak kamo makaimo magtawag sang Dios na kamayo Ama. ¹⁶Yatigam kita na kita tinuud na manga anak nang Dios kay yang Balaan na Espirito yang yagapakatigam kanatu. ¹⁷Kay kita yang manga anak nang Dios wakaw dyadatung kita nang manga panalangin na yaatag nang Dios sang kanaan manga anak. Yakaambit kita sang kariko nang panalangin kang Kristo. Kay aw yakaambit kita sang karisud na maynang karisud na kyakaagiyang ni Kristo, makaambit kita arag sang kabantogan ni Kristo.

Yang Kabantogan nang Maori na Allaw

¹⁸Maski tinuud na kyakarisudan kita adoon, abayun ta tigkuran yaan kay yatigam kita na laban dakora yang kabantogan ni Kristo mallaw na apakatigam kanatu nang Dios. Pagdumdum ta saan na kabantogan, yang karisud na titigkuran ta adoon mayn da nang wara. ¹⁹Yang kariko nang inimo disining donya laban gosto mikita da sang dakora na kabantogan na aatag nang Dios sang kanaan manga anak. ²⁰Kay kyatagtagaan da yang pagbuut nang Dios na amaparin yang kariko nang inimo antak maimo yaan na makagaon sang gosto nang Dios na apaimowan kanilan. Buku nang kanilan sara yang kyakaponowan na wa nang Dios imowa kanilan yang gosto naan na apaimowan kanilan, toyo yagaid silan pagsagad silotan nang Dios tungud sang sara ni Adan. ²¹Wakaw amaparin silan nang pagpakita dakman nang Dios sang dakora na kabantogan nang kanaan manga anak kayan yagkadyawan dakman silan kariko, di da silan amatay. ²²Yatigam kita na yang kariko nang inimo disining donya yabay magtigkul sang karisud na maynang pyagaayudan na yangarusus nang kasakit kay wa pa abagowa nang Dios yang kariko nang manga inimo naan. ²³Buku gaid nilan yang yamapuruk, kita na yatagan nang Dios nang Balaan na Espirito, arag kita yamapuruk kaba yagatagad sang pagtoman nang Dios sang kanaan saad kanatu na aballinan naan nang bago na lawas yang manga lawas ta, na yaan yang katinuudanan da na kita yarobos da kanaan manga anak. Yang Balaan na Espirito na yaatag kanatu yaan yang toosan na otomanun nang Dios yang kariko nang syasaad naan kanatu. ²⁴Wakaw yamaimo kita manga anak

nang Dios, maski wa pa kita akaaroni nang bago na lawas, syomarig da kita sang pyagalaong nang Dios na aon allaw na aballinan naan nang bago na lawas yang manga lawas nang kanaan manga anak. Yaan yang kyakaimanan ta abay. Di da kita amaiman aw pyanmowan da ta yang kyakaimanan ta. ²⁵Toyo aw madigun yang pagsarig ta na otomanun nang Dios yang pyagalaong naan kanatu, maski wa pa akatoman, dili kita amaraad magtagad saan.

²⁶Yang Balaan na Espirito yang yakadigun sang ginawa ta, tyatabangan kita naan aw yagakinaanglan kita nang tabang naan. Maski magampo, wa kita akatigam magampo adto sang Dios sang osto na pagampo, wakaw yang Balaan na Espirito yang yangayo da adto sang Dios. Pyagalaong naan adto sang Dios yang wa natu akapaglaongan tungud kay laban kita yamapuruk, yagadaraw yang surud nang ginawa ta. ²⁷Yang Dios na yatigam sang dum dum nang kariko nang otaw arag yatigam sang dum dum nang Espirito, kay yang pagpangayo nang Espirito oyon sang pagbuut nang Dios sang kanaan manga otaw.

²⁸Yang kariko nang otaw, aw dakora sang ginawa nilan yang Dios na gapili kanilan, yatigam kita na yang Dios yang yabay tomabang kanilan antak maski nanang amapagguna kanilan, amaimo madyaw yang akainangan nilan. ²⁹Kadini pa dadaan da pinili silan nang Dios na amaimo silan manga anak naan na antak silan makagaon sang Anak naan na si Jesu Kristo, kay pagbuut nang Dios na si Jesu Kristo yang amaimo labaw na panganay nang madaig na manga maglomom. ³⁰Silan na pinili da dadaan nang Dios yang yaningug kanaan na tyatabangan naan. Yang tyatabangan nang Dios yang pyapasaylo naan, arag

silan yamaimo madyaw naan. Yang yamaimo madyaw naan arag yakaambit sang pagkabantogan ni Jesu Kristo.

Yang Lugun nang Dios na Iyan kang Jesu Kristo

³¹Kay maynaan yang pagtabang nang Dios kanatu, yatigam da kita na way madaug kanatu kay yang Dios yang gabuut sang kariko. ³²Maski yang kanaan Anak na si Jesu Kristo wa naan apagawasa sang kamatayun, sana yaatag naan yang kanaan Anak na yagapakamatay tungud kanatu. Wakaw yatigam kita na aatag nang Dios kanatu yang maski nana na madyaw natu pinaagi sang kanaan Anak na si Jesu Kristo. ³³Way makasombong na yaan yang osombong yang manga otaw na pinili nang Dios kay yang Dios yang yagalaong na pyasaylo ra kita naan sang sara. ³⁴Wakaw way makaokom na isilotan kita kay si Jesu Kristo na yagapakamatay tungud kanatu yang yabay tomabang kanatu. Pagkamatay naan, papagboiin yaan oman nang Dios kayan yatag nang Dios kanaan yang katungud. Wakaw adoon si Jesu Kristo na aglangit yang tomatabang kanatu, yaampo kita naan abay sang Dios. ³⁵Wakaw di amawara kanatu yang karugun ni Jesu Kristo. Maski akarisudan kita, abay kita karugunan ni Jesu Kristo. Maski yamakudugkudug kita, maski oropogon kita nang kontara ta tungud sang pagtoo ta kang Jesu Kristo, maski magutum kita, maski kolang yang kanatu manga damit, maski anipanipin kita na apatayun, maski tibasun kita kayan yamatay, di kita ayawan ni Jesu Kristo, yabay kita naan karugunan. ³⁶Yaning karisud na titigkuran natu adoon dadaan da syolat na yagalaong, “Tungud kay kami na manga sakop mo magkadurum kami lyoropog

nang magapatay kanami. Gyagaon kami sang karnero na iyawunun.” ³⁷Awgaid maski kyakarisudan kita, laban sa dili silan madaug kanatu tungud sang gaom ni Jesu Kristo na yamarugun kanatu. ³⁸Wakaw yatigam ako na way makaurang kanatu adto sang Dios na yamarugun kanatu. Matay maboi, kyakarugunan kita abay nang Dios. Way makawara sang kanaan lugun kanatu, maski yang manga tagalangit, maski si Satanas aw maski nana na aon gaom na sakop ni Satanas, dili silan makawara sang lugun nang Dios kanatu. Maski nanang yamapagguna kanatu, maski nanang wa pa akapagguna, di makawara sang lugun nang Dios kanatu. ³⁹Maski aglangit aw maski agsurud nang dagat arag way makawara sang lugun nang Dios kanatu. Way maski sini asining karowagan nang donya na makaurang kanatu adto sang Dios na yamarugun kanatu, kay kita sakop ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo.

Bain sang Manga Judio na Sompaw ni Israel

9 Matungtung yang kariko nang pagalaong ko. Ako sakop ni Kristo, wara ako magakagaro. Kay yang Balaan na Espirito yang yagabaya sang ginawa ko, kyakatigaman nang ginawa ko ²na tinuud na laban ak yamauruk tungud sang arag kami Judio, ³kay wa silan otoo kang Jesu Kristo. Aw guna silotan ako tungud sang manga Judio na wa otoo kang Jesu Kristo, madyaw da kong isilotan ako, maski makalawat ako kang Jesu Kristo gatang masakop ni Jesu Kristo yang arag kami Judio. ⁴Kami na manga Judio yang sompaw ni Israel. Pagbuut nang Dios, yamaimo yang manga Judio anak nang Dios. Silan yang yikita sang dakora na manga imo nang Dios. Silan yang pyagalaong nang

Dios daw nanang imoon nang Dios kanilan. Silan yang yatagan nang Dios nang kanaan manga balaod. Silan yang pyagaindo sang matungtung na pagsimba sang Dios. Pyapatigam kanilan nang Dios yang kanaan manga saad kanilan. ⁵Bantogan yang kamonaan nang manga Judio. Kay yang pinili nang Dios na si Jesu Kristo na makagagaom sang kariko agkanilan akawtaw, wakaw arag yaan Judio. Yaan yang Dios na madyaw bantogon nang way kataposan. Amen.

⁶Maski yamauruk ako tungud sang arag kami Judio na wa otoo kang Jesu Kristo, buku nang matungtung na wa otomana nang Dios yang kanaan saad kanilan. Kay maski buku nang pinili naan yang kariko nang sompaw nang manga Judio, otomanun naan yang kanaan saad sang kariko nang pinili naan. ⁷Buku nang pinili nang Dios yang kariko nang sompaw ni Abraham na kamonaan nang Judio, kay yagalaong yang Dios kang Abraham, “Yang tinuud na kanmo sompaw yang manga sompaw gaid nang anak mo na si Isaak.” ⁸Yaan yang pyagalaong nang Dios kang Abraham, wakaw yatigam kita na buku nang manga anak nang Dios yang kariko nang sompaw ni Abraham, toyo yang kanaan sompaw na yamaimo manga anak nang Dios yang kariko nang yotoo sang pyagalaong nang Dios mayni Abraham na yotoo na amatoman yang syasaad nang Dios kanaan. ⁹Yasaad yang Dios kang Abraham kadini, na maski boyag da na yakaraon yang asawa ni Abraham na si Sarah, manganak yaan sang usug na si Isaak nang sonod na toig kay yaan yang pagbuut nang Dios.

¹⁰Dumduma arag yang pyagalaong nang Dios kang Rebeka na asawa nang kanatu kamonaan na si Isaak. Baya pa yaan maglakad sang anak naan na magmara na usug, ¹¹⁻¹²pyagalaong da yaan

nang Dios, “Yang anak mo na mangod amaimo labaw sang kanaan magorang.” Yaan yang pyagalaong nang Dios nang wa pa akawtaw yang magmara na usug, nang wa pa silan makaimo nang maski nana, madyaw aw maat, kay gosto nang Dios na apakatigam daw sini yang ipiliin naan, yaan yang pagbuut naan, buku nang pinaagi sang imo nang otaw. Yang Dios yang yatigam daw sini yang gosto naan piliin. ¹³Yatoman da yang pyagalaong nang Dios kang Rebeka wakaw syolat da yang pyagalaong nang Dios na yang mangod na si Jakob yang kyakaru-gunan nang Dios, yang magorang na si Esau maat naan.

¹⁴Di kamo makapaglaong na buku nang madyaw yang paagi nang Dios maski wa yaan magapili sang kariko nang otaw. ¹⁵Kay dumduma yang pyagalaong nang Dios kadini kang Moises, laong, “Ako yang magabuut daw sini yang akallaatan ko.” ¹⁶Wakaw yatigam kita na dili akallaatan nang Dios yang otaw pinaagi sang pagbuut nang otaw, buku nang pinaagi sang manga imo nang otaw na pyamakotan naan imoon, awgaid pinaagi sang pagbuut nang Dios daw sini yang akallaatan naan. ¹⁷Dumduma yang pangoro kadini na pyangan-garanan nang Paraon. Yang syosolat na sorit nang Dios kanaan yagalaong, “Ako yang gapili kanmo antak kaw maimo pangoro nang banwa na Egipto kay imoon ko yang dagdag na kaburung-burungan na manga imo asang kanmo banwa antak kitaun nang manga otaw yang kanak dagdag na gaom antak bantogon yang aran ko asang karowagan nang donya.” ¹⁸Maynaan yang paagi nang Dios kay yang Dios yang gabuut daw sini yang akallaatan naan, arag yang Dios yang gabuut daw sini yang atarikodan naan kayan yagbagsug yang oro tungud sang maat na manga imo.

Yang Kaingutingung aw yang Kallaat nang Dios

¹⁹ Aon koraw digkamayo magalaong, “Sini kadi yang makasopak sang kanang Dios pagbuut na yang Dios man yang gabuut sang kariko nang otaw? Wakaw buku nang madyaw yang paagi nang Dios aw silotan naan yang manga otaw na saraun.” ^{20–21} Yamasayup yang otaw na yagalaong nang maynaan kay yang Dios na gaimo sang otaw yang yagabuut kanilan daw nanang apainangan naan sang kada isa kanilan. Yakagaon sang magiimo sang manga koron, yang magiimo yang aon katungud daw nanang apainangan naan sang myusmus na lopa na koronon. Aw imoon naan yang dow na koron sikun sang sang ka musmus na lopa, ayn dakman kanaan daw imoon naan yang sang ka koron maal na koron kayan yang isa na koron barato na koron. Maski silingin naan nang maynaan, yang barato na koron di makapaglaong sang magiimo sang koron, “Nanga byabarato mo yang pagimo mo kanak?”

²² Maynaan yang Dios, makaimo yaan maski nanang gosto naan imoon sang manga otaw. Maski gosto ra naan na apakita yang kanaan kadaman, aw maski gosto ra naan na apakita na yaan makagagaom na magasilot sang kariko nang otaw tungud sang maat na manga imo nilan, yabay yaan magpasensiya sang maat na imo nang manga otaw kanaan. ²³ Wa pa silan isiloti nang Dios kay apakatigam nang Dios yang kanaan madyaw na panalagin na way tatamanan na aatag naan sang manga otaw na dadaan da naan pyagbuutan na akallaatan naan. ²⁴ Kita yang pinili nang Dios na dadaan da naan pyagbuutan na akallaatan naan. Aon pinili nang Dios digkanami na manga Judio, toyo aon arag pinili nang Dios digka-

mayo na buku nang Judio, ²⁵ kay yaan yang kaologan ning sorit nang Dios na syosolat nang propeta na si Oseas, laong, “Aon manga otaw na buku nang kanak sakop nangaon adoon amaimo da kanak sakop. Yang manga otaw na way yamarugun akarugunan da ko. ²⁶ Asang banwa na pyagalaongan kanilan na buku silan nang pinili nang Dios, disaan na banwa pagangaranan silan nang manga anak nang boi na Dios na di magkamatay.” ²⁷ Dumduma yang pyagalaong kadini nang propeta nang Dios na si Isaias bain sang manga Judio, “Maski di mabilang yang manga Judio tungud sang kadaig nilan, tagbi da digkanilan yang amasakop nang Dios na dili isilotan nang silot na way kataposan. ²⁸ Kay madatung yang allaw na maparabay yaan magokom sang manga otaw asang donya, laban madaig yang isilotan naan.” ²⁹ Amatoman yang sorit nang Dios na pyagalaong ni Isaias kadini, laong, “Aw buku pa sa agaw yamallaat kanatu yang Dios na gabuut sang kariko, yawara da kita kariko adoon na makagaon sang manga otaw kadini disang syodad na Sodoma aw Gomora na yamabos mawara nang pagsilot nang Dios kanilan. Awgaid tungud sang kallaat nang Dios kanatu na manga Judio, aon wa naan isiloti digkanatu.”

Yang Taga Israel aw yang Madyaw na Batok

³⁰ Magapatigam ako kamayo daw nanang yamapagguna sang manga Judio aw buku nang Judio. Yang manga otaw na buku nang Judio wa mamakot antak silan maimo madyaw nang Dios, yamaimo silan madyaw nang Dios kay yamanarig silan kang Jesu Kristo. ³¹ Awgaid yang manga Judio wa akaimo madyaw nang Dios maski yamakot garo silan mangagad sang balaod, ³² kay wa silan akanarig kang Jesu Kristo. Sayup

silan na yagadumdum na amaimo silan madyaw nang Dios pinaagi sang pagpangagad sang manga balaod. Yamarnarig silan sang kanilan pagpangagad sang balaod, wa silan akanarig kang Jesu Kristo. Aon pananglitan, si Jesu Kristo yakagaon sang dakora na bato na kyakasongkoran nang manga Judio maynang syosolat na yagalaong, ³³“Byubutang ko asang banwa ag Sion yang bato na akasongkoran nang manga Judio, toyo yang amanarig saan dili akainaan kay amaimo yaan madyaw nang Dios tungud sang pagkanarig naan.”

10 Kay manga karomonan ko na to-motoo, aw matoman yang gosto ko na yang arag kami manga Judio apagawasun nang Dios sang silot na way kataposan, laban ak magauma. Wakaw yaan yang yabay ko ayoon sang Dios. ²Yatigam ako na yamakot silan mangagad sang tinoowan na dumdum nilan madyaw nang Dios, wayngkawng buku. ³Kay wa silan makadarag sang paagi nang Dios na makaimo sang manga otaw madyaw nang Dios, wakaw yamakot silan mangagad sang kanilan paagi na dyudumdum nilan na makaimo kanilan madyaw nang Dios. Wakaw wa silan atangkap sang paagi nang Dios pinaagi kang Jesu Kristo. ⁴Toyo kay dyomatung da si Jesu Kristo, kyakatigaman na yang balaod dili makaimo sang manga otaw madyaw nang Dios, yaan gaid yang makaimo sang manga otaw madyaw nang Dios yang pagkanarig kang Jesu Kristo.

Aon Kalowasan nang Kariko nang Motoo na si Jesus yang Kanaan Ginoo

⁵Yani yang pagindo ni Moises kadini na syosolat, na yang otaw na gadumdum na yang pagpangagad sang balaod yang makaimo kanaan madyaw nang Dios, kinaanglan na pangagadan naan yang kariko nang balaod. Awgaid pa-

galaong ko kamayo na way makatoman sang syosolat ni Moises, maski sang ka otaw way makatoman. ⁶Yaan gaid yang makaimo sang otaw madyaw nang Dios yang pagtoo naan sang pagindo bain kang Jesu Kristo. Toyo yang kanatu pagtoo wa magasogo kanatu pagpangagad sang di natu amaimo pangagdan, wakaw ayaw magpakaungud na aon makadto langit antak pakaniin si Jesu Kristo antak yaan tomabang kanatu. Sayup yaan na dumdum kay kyomani la nangaon si Jesu Kristo. ⁷Arag ayaw magpakaungud na aon makadto sang yamangkamatay antak paoriin ani si Jesu Kristo sikun sang yamangkamatay. Way kabos naan na dumdum kay wara adto si Jesu Kristo. ⁸Paningug kamo antak kamo makadarag. Yang pagindo nang Dios bain sang pagkanarig kang Jesu Kristo na byabatok nami mallug kadaragan wakaw maynang iyan da yaan sang ginawa mayo, aw maynang asang baba da mayo yaan. ⁹Aw paglaong mo sang kadaygan na si Jesus yang Ginoo mo kayan aw tinuud na yotoo kaw na yang Dios yang yagaboi kang Jesus na pyapatay, apagawasun kaw ni Jesu Kristo sang silot kanmo na way kataposan. ¹⁰Kay aw tinuud yang pagtoo nang otaw kang Jesu Kristo, apasayloon yaan nang Dios kayan yaimo yaan madyaw naan. Nang paglaong naan na si Jesu Kristo yang Ginoo naan, yaan yang yakapagawas kanaan sang silot na way kataposan. ¹¹Dumduma yang syosolat na sorit nang Dios na yagalaong, “Yang yamanarig kanaan dili akainaan kay amaimo yaan madyaw nang Dios tungud sang pagkanarig naan.” ¹²Tungud sang sorit nang Dios, yatigam kita na wa apapagligbana nang Dios yang pagkallaat naan sang maski sini na otaw, Judio aw buku nang Judio. Maynaan yang Dios kay sayda yang Ginoo na si Jesu Kristo na makagaom sang kariko. Yaan yang manalan-

gin nang way tatamanan sang kariko nang tomotoo na magatawag kanaan. ¹³Maynini yang syosolat na sorit nang Dios na yagalaong, “Maski sini na magatawag sang Ginoo na si Jesu Kristo orowasun nang Ginoo.”

¹⁴Toyo onnoon nang otaw yang pagtawag sang Ginoo ta na si Jesu Kristo aw wa naan otoowi? Kayan onnoon nang otaw yang pagtoo kang Jesu Kristo aw wa naan udunguga yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo? Kayan onnoon nang otaw yang pagdungug sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo aw way magbabatok na magabatok kanaan? ¹⁵Wakaw aon magbabatok na syosogo nang Dios maynang syosolat na yagalaong, “Kadyaw da agaw nang pagdatung nang gabatok kanatu sang madyaw na batok.”

¹⁶Toyo maski madaig yang arag kami Judio na yudungug sang madyaw na batok, tagbi da yang yotoo saan na batok maynang pyagalaong kadini nang propeta na si Isaias na yagalaong, “Kay Ginoo ko, sini sa disaan yang yotoo sang byabatok nami?” ¹⁷Wakaw paningug, aw dili kaw mangagad sang sorit nang Dios na pyapakatigam kanmo bain kang Jesu Kristo, way akabosan nang pagtoo mo.

¹⁸Tinuud na dyumungug da silan sang madyaw na batok kay syolat da yang sorit nang Dios na yagalaong, “Yakarimpud da sang karowagan nang donya yang pagbatok nilan bain sang Dios. Maski wain na banwa yakarimpud da yang kanilan sorit.” ¹⁹Yang manga Judio yakadarag sang sorit nang Dios, toyo wa silan mangagad saan na sorit. Mayn da naan silan anay da kadini wakaw syosolat ni Moises yang sorit nang Dios na yagalaong, “Kamo na manga Judio, amasigi kamo mallaw nang pagkallaat ko sang buku nang Judio na pya-

galaong mayo, ‘Way kabos na manga otaw,’ kayan yadaman kamo.” ²⁰Kayan yaglaong asang atobangan nang manga Judio yang propeta nang Dios na si Isaias, laong, “Yang pagalaong ko kamayo yang sorit nang Dios na pyapakatigam naan kanak, laong, ‘Yang manga otaw na wa magatotol kanak, silan yang yakatara kanak. Yang manga otaw na wa magadum dum kanak, silan yang pyapakatigam ko na ako nang Dios.’” ²¹Toyo yagalaong yang Dios, “Maski yabay ak magtawag sang manga Judio, wa silan maningug kanak, mabagsug yang oro nilan.”

Yang Kallaat nang Dios sang Taga Israel

11 Di kita makapaglaong na yayawan nang Dios yang manga Judio na pinili naan, kay ako arag Judio na sompaw ni Abraham. Sikun ako sang pamilya ni Benjamin na anak ni Israel. ²Wa ayawi nang Dios yang kariko nang manga Judio kay dadaan da aon pinili digkanilan na amaimo kanaan sakop. Dumduma mayo yang propeta na si Elias na yapagbaraw sang Dios. Syosolat yang kanilan sorit. Yagalaong si Elias sang Dios na maat da yang kariko nang Judio. ³Laong naan, “Ginoo ko, pyamatay nilan yang kanmo manga propeta na gabatok sang kanmo sorit, kayan lyanas nilan yang manga sonoganan sang ayup na pagatag nami kanmo. Saydakman ko yang yamaibilin na gaampo kanmo. Kayan pyanaganap ako nilan kay panagpatayun.” Yaan yang pyagalaong ni Elias adto sang Dios. ⁴Awgaid yimibak yang Dios na yagalaong kang Elias, “Buku nang sayda mo, kay aon pay yamaibilin na pitong mararan na gaampo kanak na pinili ko na manga otaw na wa olood asang atobangan ni Baal na diosdios na ampowanan nang wa otoo kanak.” Yaan yang pyagalaong nang Dios kang

Elias. ⁵Mayn oman naan adoon na timpo, buku nang matungtung na yatarikod sang Dios yang kariko nang manga Judio. Aon pay pinili nang Dios digkanilan, kay kyakallaatan silan nang Dios. ⁶Wa magapili yang Dios sang manga otaw tungud sang manga imo nilan, awgaid pipili silan nang Dios tungud sang pagkallaat naan kanilan. Maynaan yang paagi nang Dios sang manga otaw, kay aw piliin naan yang manga otaw tungud sang manga imo nilan, yang kanaan pagpili buku da nang pinasikad sang pagkallaat.

⁷Paningug kamo. Wa akatoman yang gosto nang manga Judio na amaimo silan madyaw nang Dios maski yamakot garo silan. Awgaid maski maynaan, aon pipili nang Dios digkanilan na yamaimo madyaw naan, toyo tagbi da silan. Yang kadaygan mabagsug yang oro, wa atangkap sang sorit nang Dios. ⁸Yani yang pyagalaong nang propeta nang Dios nangaon na yagalaong, “Pyapabayaan silan nang Dios, wakaw mayn silan nang yatorog. Aon kanilan mata, toyo wa silan ikita sang imo nang Dios. Aon kanilan taringa, toyo wa silan udungug sang pyagalaong nang Dios. Mayn da naan silan tigkan adoon.” Yaan yang pyagalaong nang propeta nang Dios nangaon. ⁹Wakaw yang kanilan ari nangaon na si Dabid yagalaong, “Yang silot yang abarus kanilan tungud sang kyakanarigan nilan na buku nang matungtung. Wakaw yaan yang akaponowan nang pagsilot kanilan. ¹⁰Botaa silan antak dili silan kimita kay buku nang tinuud yang kanilan paagi. Lasaya silan abay antak dili silan marowas sang kanilan karisud.”

¹¹Maski agput garo mabos yang manga Judio somopak sang pagbuut nang Dios kanilan, namarakman yabay silan kallaatan nang Dios. Toyo pagsopak nang manga Judio sang pag-

buut nang Dios kanilan, kapanalanginan yang buku nang Judio na yasakop da nang Dios tungud sang pagtangkap nilan sang pagbuut naan, kayan yasigi yang manga Judio pagkatigam nilan na yang buku nang Judio pyagsakop da nang Dios. ¹²Pagsopak nang Judio sang pagbuut nang Dios kanilan, yaan yang pyanalanginan da nang Dios yang kadaygan na manga otaw na buku nang Judio. Aw pyanalanginan yang buku nang Judio pono sang maat na imo nang manga Judio, labi pa mallaw panalanginan yang buku nang Judio pono sang pagpangagad nang Judio sang pagbuut nang Dios kanilan.

Yang Kalowasan nang Buku nang Manga Judio

¹³Kamo na buku nang Judio, yatigam kamo na ako apostol na syosogo nang Dios agkamayo. Laban importante yaning pyagasogo kanak nang Dios, ¹⁴wakaw pyapakatigam ko yani sang arag kami Judio antak silan masigi kamayo, antak arag aon magpasakop digkanilan kang Jesu Kristo. ¹⁵Pagtarikod nang Dios sang manga Judio na wa mangagad sang kanaan pagbuut kanilan, yangkaimo da sakop nang Dios yang madaig na manga otaw na buku nang Judio asang karowagan nang donya, yanagidarag da silan aw yang Dios. Butangan sang dum dum mayo yani. Aw aon day masakop nang Dios na manga Judio, yagpasabot da na pyaori da silan maynang byoi da silan oman na yamatay.

¹⁶Aon pananglitan bain sang manga Judio na mayn silan nang abot. Aw madyaw nang Dios yang mona na abot, madyaw naan yang kariko. Maynaan oman aw pipili nang Dios yang pono nang kaoy, yang kariko nang sanga naan na kaoy podo ra kanaan. Yang manga Ju-

dio adoon maynang manga sanga naan na kaoy, kayan yang kanilan mona na pinili nang Dios kadini yang maynang pono naan na kaoy, wakaw di ayawan nang Dios yang kariko nang manga Judio adoon kay pinili naan yang kanilan mona.¹⁷ Awgaid aon manga Judio na maynang manga sanga na pyangotod nang Dios sang madyaw na kaoy na olibo, kayan kamo na buku nang Judio, syosogpat kamo saang madyaw na kaoy na olibo antak kamo maimo madyaw na sanga naan maski nangaon mayn kamo nang way kabos na manga sanga nang maat na kaoy na olibo. Adoon kay syogpat da kamo saang madyaw na kaoy na olibo, kamo mayn da nang manga sanga na makaambit sang taguk na sikun sang pono naang madyaw na kaoy.¹⁸ Toyo kamo na buku nang Judio, pagkido kamo daw kamo makapagdumdum na labaw kamo sang manga Judio na maynang manga sanga na pyangotod nang Dios. Ayaw kamo magparabaw kanilan kay buku mayo yang yakaboi sang pono nang kaoy. Ayaw kamo magpakaringaw na kamo maynang manga sanga na di amaboi aw way pono.

¹⁹Kamo na buku nang Judio, dagaw magadumdum kamo na madyaw pa kamo sang manga Judio kay madaig digkanilan yang pyangotod nang Dios kayan byallin kamo na syosogpat nang Dios disang kanilan kyakabutangan na kaoy.²⁰ Tinuud na pyangotod silan, kay wa silan akanarig kang Jesu Kristo. Kamo yang syosogpat nang Dios sang kanilan pono, kay kamo yang yamanarig kang Jesu Kristo. Wakaw ayaw magdumdum na labaw pa kamo kanilan kadyaw. Pagkido kamo daw kamo makasara sang Dios.²¹ Kay aw sisilotan nang Dios yang manga Judio na maynang sanga na yootod sang kanaan tyoonan pono, labaw pa na isilotan naan kamo na buku nang Judio aw dili

kamo abay somarig kanaan.²² Dumduma mayo yang karugun nang Dios, maski laban mallaatun yaan di amaimo na di isilotan naan yang makasara. Sisilotan naan yang manga Judio kay wa silan otoo kang Jesu Kristo. Toyo kamo, panalanginan kamo naan abay aw abay kamo somarig kanaan na yamallaat kamayo. Toyo aw dili kamo abay somarig sang pagkallaat naan kamayo, arag kamo ayawan naan maynang manga sanga na pyangotod naan kayan syarabul.²³ Yang manga Judio na pyangotod, aw maparin da yang kanilan ginawa kayan syomarig kang Jesu Kristo, osogpat silan oman nang Dios saan na kaoy, kay yang Dios yang makaimo mag-sogpat kanilan oman disang kaoy na kyakabutangan nilan nangaon.²⁴ Kamo na buku nang Judio na maawat sang Dios nangaon, mayn kamo nang manga sanga nang maat na kaoy na olibo na wa iigwasi, pyangotod kamo nang Dios sang kamayo pono kayan syogpat kamo naan sang madyaw na kaoy na olibo na yiigwasan na buku nang kamayo tyoonan pono. Awgaid yang manga Judio na anay da dadaan manga sanga naang madyaw na kaoy na olibo, laban sa osogpat silan oman nang Dios sang dadaan kanilan pono.

Yang Kallaat nang Dios sang Kariko nang Otaw

²⁵Manga karomonan ko, gosto ko na akadaragan mayo yang paagi nang Dios na wa pa naan apakatigaman nangaon, kay daw kamo magparabaw sang manga Judio. Wakaw paningug kamo. Dumduma yang manga Judio, tagbi da digkanilan yang yamanarig kang Jesu Kristo kay madaig yang mabagsug yang oro kanilan. Maynaan silan kaba wa pa akabos magpasakop kang Jesu Kristo yang kariko nang buku nang manga Judio na pagasakopon naan.²⁶ Kayan aw

masakop da yang buku nang manga Judio na pagasakopon naan, yang kariko nang manga Judio na sakop nang Israel apagawasun da nang Dios sang silot kanilan, kay yang sorit nang Dios na syosolat yagalaong, “Madatung yang Mallorowas sikun sang banwa na Sion, apasayloon naan yang manga Judio na sompaw ni Jakob sang kanilan manga imo na maat nang Dios.”²⁷ Laong nang Dios, “Awaraun ko yang kanilan sara kayan tyoman ko yang kanak saad na pyagalaong ko kanilan kadini.”²⁸ Madaig yang wa atangkap na Judio sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, wakaw kontara silan nang Dios. Pono saan, kyakapanalangingan kamo na buku nang Judio kay yamasingadto kamayo yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Toyo yang manga kamonaan nang Judio yang pinili nang Dios kadini, wakaw yabay karugunan nang Dios yang manga Judio tungud sang kanaan saad kadini sang manga kamonaan nang Judio na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.²⁹ Yamasiling naan kay dili amaimo na amaparin yang pagbuut nang Dios. Yang yatag da nang Dios dili da naan abawiin oman sang yatagan naan. Dili ayawan nang Dios yang pinili da naan na pyagsakop da naan.³⁰ Nangaon kamo na buku nang Judio wa mangagad sang Dios, toyo adoon kay yang manga Judio wa mangagad sang Dios, kamo yang kyallaatan da nang Dios.³¹ Adoon maski wa mangagad sang Dios yang manga Judio, tungud sang pagkallaat nang Dios kamayo adoon arag da silan makagaon kamayo na kyakallaatan nang Dios.³² Yagalaong yang Dios na yang kariko nang otaw manga saraun kay kariko nilan yagaimo sang maat nang Dios, toyo kyakallaatan silan kariko nang Dios kay yaan yang pagbuut naan na akallaatan silan.

Bantoga yang Dios

³³Kadyaw agaw nang imo nang Dios kanatu, na kyakallaatan kita naan. Laban ungudan yang Dios, way tatamanan nang kanaan katigaman. Way matagataga daw yoonono naan yang pagpaagiagi.³⁴ Magonawa yaan sang syosolat na yagalaong, “Way matigam sang dum dum nang Dios. Way makaimo magindo nang Dios.”³⁵ Way yakaatag nang maski nana sang Dios na kinaanglan na abarusan.”³⁶ Kay yang Dios yang yagaimo sang kariko. Yaan yang makagaom na yabay magbuut sang kariko. Kariko nini yiimo naan antak makabantog kanaan. Wakaw abay ta bantogon yang Dios nang way katapusan. Amen.

Yang Pagpangagad sang Dios

12 Kay manga karomonan ko na to motoo, kay dagdag yang kallaat nang Dios kanatu, pagalaong ko sang kada isa kamayo na papagbuuta yang Dios sang lawas mo aw dumduma na buku da mo yang tagtomon sang lawas mo. Kinaanglan na di da mo upudan nang maat yang imo mo. Yaan yang imowa yang makapaguma sang Dios. Bading kadyaw aw maynini yang pagpangagad mo sang Dios, na yagadan nang madyaw na ginawa mo yang pagimo saan.² Ayaw pagsiling sang batasan nang manga otaw na wa otoo sang Dios, toyo parina yang dum dum mo, di da magadum dum sang paagi nang otaw toyo dum dum yang pagbuut nang Dios antak maparin yang ginawa mo antak mapagguna kanmo yang pagbuut nang Dios kayan yatigam kaw na yang kanaan pagbuut matarong, podo madyaw, yakaontrol sang Dios.

³Pono sang panalangin nang Dios kanak, ako yang yatagan nang Dios nang gaom pagindo kamayo. Wakaw aon pagaindo ko sang kada sang ka otaw digka-

mayo. Ayaw magdumdum na ikaw yang labaw, awgaid yaan yang dumduma yang tinuud na katigaman na yaatag nang Dios kanmo pono sang kanmo pagtoo kanaan. ⁴Dumduma yang lawas nang otaw, maski isa ra yang lawas naan, yanagkatoboktobok yang pagkana na yanagkatoboktobok yang paggamit sang kada isa. ⁵Magonawa saan kita na manga tomotoo, maski madaig kita, maynang sang ka lawas da kita kay isa ra yang tagsakop kanatu, si Jesu Kristo. Maski yanagkatoboktobok kita, yanaginarig kita. ⁶Wakaw pono sang panalangin nang Dios kanatu, kinaanglan na magatinabangay kita pinasobay sang kadakora nang kanatu pagtoo. Tungud kay pyagabayaan kita nang Dios pagimo sang yanagkatoboktobok na manga imo antak kita makatabang sang kadaygan, imoon ta yaan. Wakaw aw pyagabayaan kaw nang Dios na papagsoritin kaw naan sang kanaan sorit bain sang propesiya, pagsorit ayn nang kadakora nang pagtoo mo kanaan kay yaan yang pagbuut nang Dios antak kaw makatabang sang kadaygan na manga tomotoo. ⁷Panabang sang kadaygan aw pyagabayaan kaw nang Dios pagtabang. Pagindo aw pyagabayaan kaw nang Dios pagindo. ⁸Aw pyagabayaan kaw nang Dios pagpadasig sang manga otaw, padasiga silan. Aw pyagabayaan kaw nang Dios pagpangatag sang kadaygan, pangatag silan awgaid ayaw magambog na yagaimo kaw saan. Aw pyagabayaan kaw nang Dios pagbuut sang manga tomotoo, pamakoti yaan imowa. Aw pyagabayaan kaw nang Dios antak kaw mallaat sang kadaygan, kallaati silan. Paguma kaba yatabang kaw kanilan.

⁹Karuguni laban yang kariko nang otaw nang way dowadowa. Ayawi yang kariko nang maat na batasan, butangan sang ginawa mo yang madyaw nang Dios. ¹⁰Panagilugun kamo may-

nang tinuud maglomom. Paguma na gataod kaw sang arag kamo tomotoo.

¹¹Ayaw magkataka magimo sang pyagasogo kanmo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo, sana butangan sang ginawa mo yang pagimo saan. ¹²Abay paguma kaba gatagad kaw sang panalangin na way tatamanan na syasaad nang Dios kanmo. Maski nana yang karisud mo, pagtigkul. Abay pagampo sang Dios. ¹³Tabangi yang manga tomotoo na yamaukud. Tayoda yang arag kamo tomotoo aw yadatang agkamayo.

¹⁴Ayaw pagtollona yang yapagkontara kamayo, sana ampowan mayo silan sang Dios antak silan panalanginan naan. ¹⁵Upud kamo paguma sang yanaguma, upud kamo pagdaraw sang yanagdaraw. ¹⁶Panagidarag kamo maynang sayda yang ginawa mayo. Ayaw magparabaw sang kadaygan, sana papagagadagad kamo kanilan maski laban silan pobre. Ayaw magdumdum na ikaw gaid yang ungodan.

¹⁷Maski aon magimo sang maat kanmo, ayaw magbarus nang maat. Abaya dadyawa yang manga imo mo asang atobangan nang kariko nang otaw antak silan matigam na madyaw yang kanmo batasan. ¹⁸Ayaw mapagagis sang maski sini. Pakadyawa abay yang batasan mo sang kadaygan antak way kasamok. ¹⁹Kamo na manga karugunan ko, ayaw kamo magbarus nang maat sang yagaimo kamayo nang maat, pabayai la mayo yaan, kay yang Dios na yamadaman sang maat na imo naan kanmo yang mabarus kanaan, kay yang sorit nang Dios na syosolat yagalaong, "Ako yang mabarus, ako yang magasilot sang manga otaw na gaimo sang maat."

²⁰Wakaw ayaw magbarus sang gaimo kanmo nang maat, yaan yang abaya pangagdi yang sorit nang Dios kanmo na yagalaong, "Aw magutum yang yapagkontara kanmo, pakaana. Aw

marangga, painuma. Kay aw maynaan yang imo mo, magasusul yaan sang imo naan na maat kanmo.”²¹ Maski aon gaimo kanmo nang maat, pabayai, ayaw magpadaug sang maat, yaan yang imowa yang madyaw antak mo daugun yang maat.

Taoda yang Pangoro na Otaw nang Governo

13 Kariko mayo, pangagad kamo sang manga pangoro na otaw nang governo, kay way kanilan katungud aw buku yatagan nang Dios. Yang Dios yang yagabutang sang kariko nang pangoro sang maski wain na banwa.² Wakaw yang mosopak sang manga pangoro na otaw nang governo, yosopak sang Dios kay yang Dios yang yagabutang sang manga pangoro disaan. Wakaw yang yosopak sang governo isilotan.³ Paningug kamo, yang manga pangoro na otaw nang governo dili akalluk nang yagaimo sang madyaw, awgaid akalluk yaan nang yagaimo sang maat. Wakaw aw gosto mayo na dili kamo amalluk nang manga pangoro na otaw nang governo, imowa mayo yang madyaw kay akaontoran silan mayo.⁴ Yang manga pangoro nang okom pyagabuutan nang Dios antak silan magtagap kamayo. Toyo aw magimo kamo sang maat, amalluk kamo nilan kay tinuud na aon gaom nilan pagsilot sang gaimo sang maat. Yang Dios yang yagabuu na yatagan silan nang katungud pagsilot sang gaimo sang maat.⁵ Wakaw pangagdi yang manga pangoro mayo kay yatigam kamo na yaan yang madyaw imoon antak dili kamo malluk nang silot nang Dios.

⁶Wakaw madyaw yang magabayad kita sang miyoras adto sang governo kay gosto nang dios na aon manga pangoro na yabay maggawbuk sang gawbuk nang governo.⁷ Wakaw bayadi yang manga

miyoras aw yang kadaygan pa na manga bayadanan sang governo antak way otang mo sang governo. Taoda mayo yang kariko nang otaw nang governo.

Yang Manga Katungdanan nang Kada sang ka Otaw

⁸Bayadi yang kariko nang otang mo antak way otang mo sang maski sini, aw ayaw kamo magpakaringaw sang pagbuut nang Dios na abay kamo magilugun. Yang yamarugun sang arag otaw yang yagatoman sang balaod nang Dios na yagalaong,⁹ “Usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa. Ayaw magpatay sang arag kamo otaw. Ayaw magpangawat. Ayaw magdumdum na apanmowan mo yang manga butang nang kadaygan na otaw.” Aw tomanun mo yani aw yang kadaygan pa na manga balaod, yakatoman kaw sang balaod na yagalaong, “Karuguni yang arag kamo otaw maynang pagkarugun mo sang kanmo tyoonan lawas.”¹⁰ Yang yamarugun sang arag otaw dili magaimo sang maat sang sangka otaw. Wakaw aw marugun kita sang arag kita otaw, yakatoman kita sang kariko nang balaod nang Dios.

¹¹Wakaw abaya mayo karuguni yang arag kamo otaw antak di kamo makagaon sang manga otaw adoon na maynang yakatotrog kay wa ubutangan sang ginawa nilan yang pagbuut nang Dios kanilan. Dili da kita magasiling kanilan kay kyatigaman da ta na allawallow yagakaipan magkasaid yang pagbarik nang Ginoo ta na si Jesu Kristo na makamang kanatu kayan pyanalanginan kita naan nang way tatamanan.¹² Maynang pakallowun da adoon, amalug da maallow kay yagpadadatung da si Jesu Kristo. Wakaw kinaanglan ayawan natu yang manga imo na maat na yabay imoon nang manga otaw na wa aka-

narig kang Jesu Kristo. Maynang iyan silan sang kangitngitan kay yagaimo silan sang maat nang Dios. Toyo kita, kinaanglan ubutang natu sang ginawa ta yang Ginoo ta na si Jesu Kristo antak kita makatoman sang pagbuut naan kanatu. Maynang iyan kita sang kapawaan kay yaan gaid yang imoon ta yang madyaw nang Dios.¹³ Adadyawun natu yang batasan ta. Di kita magasilang sang manga otaw na maynang iyan sang kangitngitan na yabay magimo sang maat. Dili kita mapagsumsuman. Dili kita magaimo sang kadopangan aw yang maski nana na makainaina kanatu. Di kita amasigi aw papagagis.¹⁴ Yaan yang abayun ta papagbayaun sang ginawa ta yang Ginoo ta na si Jesu Kristo antak kita makatoman sang kanaan pagbuut. Dili da kita magaimo sang maat na kyakaundan ta.

Ayaw Magsaway sang Arag Kamo Tomotoo

14 Aw aon tomotoo digkamayo na buku nang madigun yang pagkanarig naan kang Jesu Kristo, pakabuutan kamo abay kanaan aw abaya mayo yaan pagtaoda. Ayaw kamo mapagagis kanaan maski tobok yang kanaan dum-dum kay wa yaan makadarag nang madyaw sang paagi nang Dios.² Pananglit, aon manga tomotoo na buku nang madigun yang pagkanarig nilan kang Jesu Kristo, kay yang tyotoowan nilan na yaan gaid yang amakaan nilan yang golay, kayan aon arag madigun yang pagkanarig na yotoo na madyaw nang Dios na makaan silan sang kariko nang pagkaanun.³ Kamo na yakaan sang manok aw isda aw baboy aw yang kariko nang pagkaanun arag mayo kyakaan, ayaw kamo magsaway sang wa akaan sang kariko nang pagkaanun. Kamo oman na wa akaan sang kariko nang pagkaanun, ayaw kamo maglaong na

yang yakaan sang kariko nang pagkaanun yagaimo sang maat nang Dios, kay madyaw nang Dios yaan na otaw.⁴ Wakaw ayaw magsaway sang arag kamo sogwanun nang Dios. Ayaw magpakaringaw na yang Ginoo yang magalaong bain sang kanilan manga imo daw madyaw daw buku. Yang Ginoo yang magapadasig sang ginawa nilan antak silan magimo sang madyaw.

⁵ Aon manga tomotoo na yagalaong na aon kono manga allaw na balaan na labaw pa sang kadaygan na allaw. Aon oman manga tomotoo na yagalaong na magonawa yang kariko nang manga allaw, way katobokan. Yang madyaw sini yang matigam yang kada sangka tomotoo na yang kanaankanaan tyotoowan madyaw naan imoon, kay maat yang magadowadowa yang ginawa.⁶ Pananglit, yang yagadumdum na aon manga balaan na allaw na labaw pa sang kadaygan na allaw, yagadumdum yaan saan tungud sang pagtaod naan sang Dios. Magonawa oman sang kariko nang yakaan sang kariko nang pagkaanun, yagaimo yaan saan tungud sang pagtaod naan sang Dios. Pyagapalamatan naan yang Dios tungud sang kariko nang pagkaan na kyakaan naan. Magonawa oman sang wa akaan sang kariko nang pagkaanun, wa yaan akaan tungud sang pagtaod naan sang Dios, kayan arag yaan yagpasalamat sang Dios.⁷⁻⁸ Kay kita na manga tomotoo, kariko nang imo ta imoon ta pono sang pagtaod ta sang Dios. Aw yamaboi kita, yamaboi kita na sakop nang Dios, aw matay kita, yamatay kita na sakop nang Dios, wakaw matay maboi kita, sakop nang Dios.⁹ Kay si Jesu Kristo yamatay kayan yagboi oman kay antak yaan maimo Ginoo nang kariko nang tomotoo, boi aw manga patay.¹⁰ Kayan nanga magalaong kaw na yang kanmo lomom na tomotoo yagaimo sang maat

nang Dios? Ikaw oman na yagaparabaw sang arag kamo tomotoo, nanga kaw yagaimo saan? Maat yang maynaan kay kita kariko amatobang sang okmanan nang Dios kayan si Jesu Kristo yang magalaong bain sang manga imo ta daw madyaw daw buku. ¹¹Kay yang sorit nang Dios na syosolat yagalaong, “Kay tinuud na ako boi, arag tinuud na amatoman yang pyagalaong ko na yang kariko nang otaw molood kanak kayan byantog ako nilan.” Yaan yang pyagalaong nang Dios. ¹²Wakaw kyatigaman da ta na yang kada isa kanatu magalaong asang atobangan nang Dios daw nanang yamaimo ta disining donya.

**Ayaw Magimo sang Sara na
Makapagsagad sang
Arag Kamo Tomotoo**

¹³Kay amatobang yang kada isa kanatu sang okmanan nang Dios, wakaw di da kita magasaway sang arag kita tomotoo, toyo yani yang ubutang ta sang ginawa ta na di da ta imoon yang maski nana na akaponowan nang sara nang arag kita tomotoo. ¹⁴Kay pyagabayaan ako ni Ginoo Jesus, laban da ako yatigam na madyaw nang Dios aw komaan ako sang kariko nang pagkaanun. Toyo aw aon tomotoo na magadumdum pa na aon pagkaanun na wa apakaanan nang Dios kanilan, yang madyaw saan, di nilan yaan akaanun. ¹⁵Tungud saan, way lugun mo sang arag kamo tomotoo aw yaan yang kaponowan nang sara naan yang pagkaan mo na dum dum naan wa apakaanan nang Dios kamayo. Wakaw ayaw magimo sang maynaan daw magkaraat yang pagtoo nang arag kamo tomotoo na tyotobos ni Jesu Kristo nang pagkamatay naan. ¹⁶Wakaw maski madyaw mayo yaan na imo, aw maat yaan nang arag kamo tomotoo, ayaw saan magimo, kay daw kaponowan

nang kamayo panagkasompaki yang pagimo mo saan. ¹⁷Kay kita na sakop nang Dios, maat naan aw yaan gaid yang butang ta sang ginawa ta yang kaanunun aw yang imun, awgaid yaan yang madyaw nang Dios yang abay ta butang sang ginawa ta yang paagi naan antak kita maimo matarong, aw antak kita managidarag, aw antak yang ginawa ta papagumaun nang Balaan na Espirito. ¹⁸Madyaw nang Dios aw maynaan yang pagpangagad ta kang Jesu Kristo, arag madyaw nang arag otaw.

¹⁹Wakaw pamakotan ta pakadyawun yang batasan ta antak kita laban managidarag aw antak kita makadasig sang kada isa kanatu antak magdogang yang kanatu pagtoo kang Jesu Kristo. ²⁰Paningug kamo, ayaw magimo sang makapag dowadowa sang pagtoo nang arag kamo tomotoo pinaagi sang kanmo pagkaan, kay aw maynaan yang mapagguna kanaan, ikaw yang ususuran. Tinuud na madyaw yang kariko nang pagkaan na inimo nang Dios na kyakaan ta, toyo aw yang pagkaan ta yang kaponowan nang sara nang arag kita tomotoo, kita yang ususuran. ²¹Wakaw madyaw aw di kaw komaan sang pagkaan na akaponowan nang pagdowadowa sang pagtoo nang arag kamo tomotoo. Maynaan oman yang imun, ayaw maginum sang imun aw ayaw magimo sang maski nana na makapag dowadowa sang pagtoo nang arag kamo tomotoo. ²²Aw yatigam kaw na madyaw nang Dios yang imo mo, imowa yaan kay yang imo mo kyakatigaman nang Dios. Yagauma yang otaw na yatigam na way imo naan na makaina kanaan. ²³Awgaid aw yabay yang otaw magdowadowa, yagadumdum na buku nang madyaw aw komaan yaan, kayan yamatuguntugun kyomaan da yaan,

yakasara yaan, kay yang imo naan yakalapas sang tyotoowan naan. Yani yang matungtung, na maski nanang imo ta aw wa kita otoo na yaan osto, yakasara kita sang pagimo ta saan.

Tabang sang Arag Kamo Tomotoo antak Yaan Madasig sang Kanaan Pagtoo

15 Kita na madigun yang pagkanarig kang Jesu Kristo, kinaanglan mapakabuutan kita sang arag kita tomotoo na buku pa nang madigun yang pagkanarig kang Jesu Kristo. Wakaw dili kita magabuutbuut sang kanatu ginawa.² Awgaid kinaanglan yang kada isa kanatu magaimo sang madyaw sang arag kita tomotoo na makadogang sang pagkanarig nilan kang Jesu Kristo.³ Kay tanawa si Jesu Kristo, wa yaan magabuutbuut sang kanaan ginawa, awgaid yagatigkul yaan sang karisud maynang syosolat na yagalaong, “Maynang ako yang pyagalaong nang manga otaw nang paglaong nilan sang makaina na sorit kanmo, kay Ama.”⁴ Yang kariko nang sorit na pyapasolat nang Dios kadini yaan yang pagaindo kanatu. Yagaindo yaan kanatu pagtigkul sang maski nanang karisud ta, yagaindo yaan arag kanatu na abay somarig na atagan kita nang Dios sang kariko nang syasaad naan kanatu.⁵ Kay yang Dios gaid yang makapagbaya kanatu antak kita makatigkul sang maski nanang karisud ta, aw antak kita madasig, wakaw yaampo ko sang Dios na pagabayaan kamo naan antak kamo managidarag pinasobay sang pagbuut ni Jesu Kristo.⁶ Yaampo ko na managoyon kamo sang pagbantog mayo sang Dios. Yaan yang Dios na Ama ni Jesu Kristo na byabatok nami kamayo. Yaan arag na Dios yang pyangagdan naan nong aani pa yaan sang donya.

Byabatok yang Madyaw na Batok adto sang Buku nang Manga Judio

⁷Wakaw panagidarag kamo kay kariko ta pyapagonawa sakopon ni Jesu Kristo. Aw managidarag kita amabantog yang Dios.⁸ Ayaw kamo magpakaringaw na yamaimo si Jesu Kristo tomatabang sang manga Judio antak katigaman nilan na matinomanun yang Dios na yagasogo kang Jesu Kristo adto sang manga Judio antak tomanun yang kariko nang syasaad naan kadini sang kamonaan nang manga Judio,⁹ aw antak yang buku nang Judio yang magabantog sang Dios kay arag silan kyakallaatan. Yatoman da yang pyagalaong ni Jesus sang Dios kadini na syosolat, laong, “Wakaw abantogon ko ikaw adto sang manga otaw na buku nang Judio, kayan abantogon kaw arag nilan. Magakanta ako antak maimo dungganun yang kanmo aran.”¹⁰ Arag aon sorit nang Dios na syosolat kadini na yagalaong, “Kamo na buku nang Judio, upud kamo panaguma nang manga Judio na pinili nang Dios.”¹¹ Kayan yoman maglaong, “Kariko mayo na buku nang Judio, bantoga mayo yang Ginoo na Dios, kinaanglan abantogon yaan nang kariko nang otaw asang karowagan nang donya.”¹² Arag yagalaong yang propeta nang Dios na si Isaias, laong, “Aon madatung sikun sang manga sompaw ni Jese. Yang madatung yaan yang amaimo pangoro sang manga otaw na buku nang Judio. Yaan gaid yang akaimanan nilan na makalawas kanilan.”¹³ Yaampo ko kamo sang Dios kay yang Dios yang pyagponowan nang kyakaimanan ta. Papagumaun kamo naan, atagan nang karinaw yang ginawa mayo tungud sang pagkanarig mayo kanaan. Kayan yang makagagaom na Balaan na Espirito yang magabaya kamayo antak

laban kamo maiman sang panalangin nang Dios kamayo na way tatamanan.

Yang Katarongan ni Pablo na Yakadasig Kanaan Magsolat

¹⁴Manga karomonan ko na tomotoo, yatigam ako na madyaw yang kamayo batasan, laban kamo matigam sang paagi nang Dios. Wakaw makatambag kamo sang isaisa kamayo. ¹⁵Yapakaisug ako magsolat kamayo antak abay kamo makaungud sining kanak pagindo. Pyapakaindo ko kamo kay yatagan ako nang Dios nang katungud pagindo. ¹⁶Kay pagbuut nang Dios na ako yamaimo panogwanun ni Jesu Kristo na magababatokon sang kanaan madyaw na batok adto sang manga otaw na buku nang Judio, kay antak silan maimo manga tomotoo kang Jesu Kristo tungud sang kanak pagindo. Kayan yaimo silan madyaw na pagatag na kanak pagatag adto sang Dios, na tungud sang pagbaya nang Balaan na Espirito kanilan yamaimo silan madyaw nang Dios. ¹⁷Wakaw kay si Jesu Kristo yang gabuut kanak, makapaglaong ako na madyaw yang kanak gawbuk na pyapagawbuk naan kanak. ¹⁸Wakaw yaan gaid yang pagalaong ko yang pagbaya kanak ni Jesu Kristo na tungud saan aon yangagad sang pagbuut ni Jesu Kristo na buku nang manga Judio kay yudungug silan sang kanak pagindo aw kita silan sang kanak manga madyaw na imo. ¹⁹Kikita nilan yang dagdagu na manga milagro na toosan na nilan na yaan na imo yagadan nang gaom nang Balaan na Espirito antak silan tomoo na tinuud yang sorit nang Dios na pyagaindo ko kanilan. Wakaw yakarimpud da ko batokon yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo pagpono dig Jerusalem asta adto sang maawat na banwa na Iliriko. ²⁰Laban ko gosto batokon yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo adto sang banwa na wa pa udunguga yaan

na batok, kay madyaw ko batokan yang manga otaw na wa pa akatigam sang paagi ni Jesu Kristo. ²¹Yaan yang yimo ko antak matoman yang sorit nang Dios na syosolat na yagalaong, “Mudungug sang batok bain kanaan yang wa pa akatigam kayan silan yang makadarag saan na batok.”

Yagadumdum si Pablo na Makadto Roma

²²Tigkan adoon way sakat ko kay madaig pa yang gawbuk ko adi, wakaw wa ak makakadto kamayo maski dogay da na gosto ko garo makadto kamayo. ²³Toyo adoon kay yatapos da yang gawbuk ko disini na manga banwa, ²⁴yaiman da ako na magakita kita nang pagagi ko disaan padurug adto Espanya. Madyaw aw masiling naan kay antak ako mataman nang paguma na mapagagadagad kamayo nang dagawdagaw kayan makatabang kamo kanak pagpanaw ko padurug adto Espanya. ²⁵Toyo adoon makadto pa ak Jerusalem na amatud sang tabang sang manga tomotoo adto. ²⁶Kay yang manga tomotoo na taga Masedonia aw taga Akaya, yagadumdum na madyaw aw magtipon sang tabang na apadara nilan sang manga tomotoo ag Jerusalem na yamangkaukud adoon. ²⁷Yaan yang madyaw nilan imoon kay silan na buku nang Judio yakaambit sang manga panalangin nang Dios sang manga Judio. Wakaw yang buku nang Judio yang madyaw tomabang sang manga Judio ag Jerusalem na yamangkaukud adoon. ²⁸Pagkatapos ko sini, aw kaatud da ko kanilan yang yamatipon na tabang, magapadayon ako adto Espanya na amapit ak digkamayo. ²⁹Yatigam ako na aw domatung da ako agkamayo, laban panalanginan kamo ni Jesu Kristo tungud sang pagindo na pagaindo ko kamayo.

³⁰Manga karomonan ko na tomo-too, tungud sang pagtaod mayo sang Ginoo ta na si Jesu Kristo aw tungud sang lugun na pagbaya kamayo nang Balaan na Espirito, pamakot kamo upud kanak pagampo sang Dios tungud kanak. ³¹Pagampo kamo sang Dios tungud kanak antak ako dili dakupun nang manga otaw na wa otoo kang Jesu Kristo ag Judea. Pangayowa mayo arag sang Dios na amadyaw nang manga to-motoo ag Jerusalem yang pagdara ko sang tabang antak dawaton nilan yaan na managuma. ³²Pangayowa mayo arag sang Dios na pagabuutan ako naan na makadto ako kamayo aw yaan yang pagbuut naan kanak adoon. Laban ak magama aw domatung ak agkamayo, kayan yaorawa yang ginawa ko. ³³Yang Dios na gabaya sang dum dum ta antak marinaw, yaan yang abay tomagap kamayo. Amen.

Yang Manga Pangomosta

16 Pagalaong ko kamayo antak kamo matigam kang Pebe na lomona ta na boyag na makadto kamayo. Yaan yang tomatabang sang manga tomotoo ag Senkrea. ²Aw domatung yaan agkamayo, dadyawa mayo yaan tayoda kay yaan yang madyaw na batasan na yakagayon sang manga tomotoo. Aw mapatabang yaan kamayo, tabangi mayo kay yaan yang yatabang sang madaig na otaw. Ako arag tyatabangan naan.

³Pangomostaan ako kang Prisila aw Akila. Yatabang silan kanak sang pyapaimo kanak ni Jesu Kristo. ⁴Agput silan dowapatayun nangaon tungud sang pagtabang nilan kanak na apatayun ako garo nang kanak kontara. Laban ak yamapanumdum kanilan. Yang kariko nang simisimbaay na buku nang Judio arag yamapanumdum kanilan. ⁵Pangomostaan ak arag sang kariko nang tomo-

too na ipan managkatipon asang baray ni Prisila aw Akila.

Pangomostaan ak arag sang kanak karugunan na si Epeneto. Yaan yang mona somarig kang Jesu Kristo ag Asia. ⁶Pangomostaan ako kang Maria na yabay tomabang kamayo disaan. ⁷Pangomostaan ako kang Androniko aw Junias na arag kami Judio. Arag silan yamapiriso nangaon inagad ko. Manga dungganun silan dowapatayun na manga apostol, mona pa kanak silan somarig kang Jesu Kristo.

⁸Yang tomotoo na si Ampliato na karugunan ko, paglaonga yaan na yangomosta ako kanaan. ⁹Aw si Urbano na yatabang kanatu na pyagapanonogo ni Jesu Kristo, arag paglaonga yaan na yangomosta ako kanaan, aw si Estakis na karugunan ko arag ko yaan pyangomosta. ¹⁰Arag pyangomosta ko si Apeles na yabay mangagad sang pagbuut ni Jesu Kristo kanaan maski yaan kyakaritudan. Aw yang sakop ni Aristobulo, pangomostaan ako arag kanaan aw yang kanaan manga sakop. ¹¹Aw yang arag Judio na si Herodion, pangomostaan ako kanaan. Aw yang manga tomotoo kang Jesu Kristo na sakop ni Narsiso, arag silan kariko kyokomosta ko.

¹²Si Tripena aw si Triposa na pyagapanonogo ni Jesu Kristo, yangomosta ak kanilan. Aw yang karugunan ta na si Persida na arag dakora yang yamaimo na pyagapanonogo ni Jesu Kristo, yangomosta ak kanaan. ¹³Aw si Rupo na dungganun na tomotoo, yangomosta ak kanaan aw yang kanaan ina na buutan kanak maynang kanak ina. ¹⁴Aw yang manga tomotoo na si Asinkrito aw si Plegonte aw si Hermes aw si Patrobas aw si Hermas aw yang kadayagan pa na manga tomotoo na inagad nilan, paglaonga silan na yangomosta ak kanilan. ¹⁵Aw si Pilologo aw si Julia, aw si Nereo aw yang lomona naan na

bobay, aw si Olimpas aw yang kaday-gan pa na manga tomotoo na inagad nilan, paglaonga silan na yangomosta ak kanilan.

¹⁶Kariko mayo na manga tomotoo, pagkinomostaay kamo antak katigaman na kamo yanagilugun. Yangomosta kamayo yang kariko nang tomotoo adi.

Yang Kataposan na Tambag

¹⁷Manga karomonan ko na tomotoo, pyagalaong ko kamo na abaya mayo pakatanawi yang manga otaw na yagaimo sang kasamok na makapagsarimbura kamayo sang kamayo pagtoo, kay yosopak silan sang matungtung na pagindo na tyatangkap mayo. Arilii silan daw silan makasapad sang pagtoo mayo, ¹⁸kay yaan na manga otaw wa mangagad sang pagbuut nang Ginoo ta na si Jesu Kristo, yabay silan magbuutbuut magimo sang maat na manga imo na gosto nilan imoon. Wakaw yang manga otaw na wa pa akatigam kanilan, pyapatoo nilan pinaagi sang kanilan sorit na madyaw paninggalan toyo buku nang matungtung. ¹⁹Pyagidunggan da na kamo yangagad sang pagindo bain kang Jesu Kristo, wakaw yagauma ako na maynaan kamo. Toyo aon isa na gosto ko na imoon mayo na magadadayaw kamo magdumdum antak yaan yang pangagdan mayo yang matarong, na di kamo managimo sang buku nang osto na manga imo. ²⁰Kayan yang Dios na yamatag nang karinaw sang ginawa mayo magabaya kamayo na di madogay apadaugun kamo naan kang Satanas.

Yaampo ko kamo sang Dios na atabangan kamo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

²¹Si Timoteo na inagad ko magbatok bain kang Jesu Kristo, yakanamput kamayo. Arag si Lusio aw si Jason aw si Sosipatro na arag kami Judio, yakanamput kamayo. ²²Ako si Tersio, yang pyapagsolat ni Pablo sining pyagalaong naan. Arag ako yangomosta kamayo disaan. ²³Si Gayo arag yangomosta kamayo. Ako si Pablo, iyan ako adoon sang baray ni Gayo. Yang baray naan yang pyagakatiponan nang manga simisimbaay disini na banwa. Arag si Erasto na tesorero nini na syodad, yangomosta kamayo. Arag yang lomona ta na si Kuarto yangomosta kamayo. ²⁴Panalanginan kamo kariko nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

²⁵⁻²⁶Yaan yang madyaw yang abantogon ta yang Dios kay yaan yang makadigun sang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo. Yaan yang byabatok ko. Yaning batok na pyapakatigam kanak nang Dios wa akadaragi nang manga otaw any da kadini matag adoon. Yani na batok yang byabatok ko kamayo adoon pina-sobay sang manga solat nang manga propeta nang Dios kadini. Yang Dios na di magkamatay yang yagabuut na yani na batok apakatigam adoon sang kariko nang otaw asang karowagan nang donya antak silan somarig kang Jesu Kristo kayan yangagad kanaan. ²⁷Yang Dios gaid yang yatigam sang kariko, yaan yang pollayon abantogon ta tungud kang Jesu Kristo. Amen.

Yang Mona na Solat ni Pablo sang

TAGA KORINTO

1 Ako si Pablo na pipili nang Dios na yamaimo apostol ni Jesu Kristo, yaan yang pagbuut naan kanak. Aadi kanak si Sostenes na arag kita tomotoo. ²Yagasolat ako kamayo na taga Korinto na yotoo sang Dios. Kamo na manga pinili nang Dios, kamo yang yi-imo ni Kristo balaan maynang kadaygan na manga tomotoo disang karowagan nang donya na arag yabay mangagad sang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo na yaakun nilan na kanilan Ginoo. ³Yang Dios na kanatu Ama aw si Jesu Kristo na kanatu Ginoo yaan yang yanalangin kamayo antak marinaw yang dumdum mayo.

Yang Manga Panalangin na Iyan digkang Kristo

⁴Yabay ak magpasalamat sang Dios tungud sang pagkallaat naan kamayo pinaagi kang Jesu Kristo. Tungud kay sakop kamo ni Jesu Kristo, ⁵laban madaig yang panalangin nang Dios kamayo. Yaatag naan kamayo yang katigaman antak kamo makadarag sang madyaw na paagi, matigam arag kamo magbatok sang sorit nang Dios kay iyan kamayo si Jesu Kristo. ⁶Byutang da mayo sang ginawa mayo si Jesu Kristo na byabatok nami kamayo, ⁷wakaw kaba gatagad kamo sang pagbarik nang Ginoo ta na si Jesu Kristo, way kolang digkamayo nang maski nana na pagatag nang Dios antak kamo makatoman sang kariko nang kanaan pagbuut. ⁸Apakadigunun nang Dios yang kamayo pagtoo kanaan antak dili kamo kaokman na isilotan nang Dios nang pagbarik nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ⁹Matinomanun yang Dios. Yaan yang gapili kamayo

antak kamo maimo lomon nang Anak naan na si Jesu Kristo na kanatu Ginoo.

Yang Panagburag nang Manga Tomotoo

¹⁰Kay manga karomonan ko na tomotoo, pyangayo ko kamayo na tungud sang pagtaod mayo sang Ginoo ta na si Jesu Kristo panagoyon kamo antak way makaurang kamayo, sayda yang dumdum mayo antak managkaoyon kamo sang imoon mayo. ¹¹Pyagalaong ko yani kamayo, kay manga karomonan ko, kay byabatokan ako nang manga inagad ni Kloe na yanagagis kono kamo. ¹²Kada isa kono kamayo to-bok yang pyagalaong. Aon yagalaong, “Ako, sakop ak ni Pablo,” arag aon yagalaong, “Ako sakop ni Apolos,” arag aon yagalaong, “Ako sakop ni Pedro,” arag aon yagalaong, “Ako sakop ni Kristo.” ¹³Way kabos naan na sorit kay maynang pyagabainbain mayo si Kristo. Nanga kamo yagalaong, “Ako yang kang Pablo sakop?” Dumduma mayo, buku ko yang pyapatay asang koros na gabayad sang kamayo sara. Wa kamo imowa na kanak sakop nang pagbawtismo kamayo. ¹⁴⁻¹⁶Yamapanumdum ako na wa ak abay magabawtismo kamayo nangaon. Kyakatigaman ko na byabawtismowan ko si Krispo aw si Gayo aw yang sang ka yangognan na si Estepanas. Way kyakatigaman ko daw aon byabawtismowan ko sang kadaygan digkamayo. Wakaw way makapaglaong kamayo na kanak kamo sakop nang pagbawtismo kamayo nangaon. ¹⁷Wa ak osogowa ni Kristo antak magbawtismo abay sang manga otaw. Syosogo ak naan na magababatokon sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Aw gabatok ako, wa ak mapagsaya sang manga otaw, kay aw yaan yang pamakotan ko yang pagasayaun ako, yang gaom nang pagkamatay ni Jesu Kristo asang koros

di makatabang kamayo. Toyo aw gabatok ako, gosto ko na yaan yang udumdumun mayo yang pagkamatay ni Jesu Kristo.

Yang Gaom aw yang Katigaman na kanang Dios Iyan kang Kristo

¹⁸Yang manga otaw na amangkaspad tungud sang kanilan sara, yabay maglaong na way kabos na batok yang yagalaong, “Yagapakamatay si Jesu Kristo asang koros tungud kanatu.” Awgaid kita na pyapagawas nang Dios sang silot na makasapad yatigam na yang batok bain kang Jesu Kristo yagapakatigam na dakora yang gaom nang Dios. ¹⁹Yatigam kita na sayup yang manga otaw na wa atangkap sang batok bain kang Jesu Kristo kay aon pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, “Awarau ko yang pyagaindo nang manga ungudan na wa akatigam sang matungtung na pagindo ko. Awarau ko yang kariko nang katigaman nilan.” ²⁰Dumduma mayo yang manga ungudan, yang manga sait magindo sang balaod, aw yang kadaygan na matigam magsorit. Pyapakatigam nang Dios na way kabos nang katigaman nang ungudan kay yang kanilan katigaman sikun sang kanilan dum dum gaid.

²¹Yatigam yang Dios na yang manga otaw di matigam kanaan pinaagi sang kanilan katigaman. Wakaw pagbuut nang Dios na apagawasun yang manga totoo sang silot na way kataposan tungud sang kanilan pagtoo sang madyaw na batok na byabatok nami awgaid pyagalaong nang manga otaw na wa otoo, “Way kabos na batok.” ²²Yang manga Judio yabay maglaong na dili silan motoo saan na batok aw dili silan kimita sang manga kaburungburungan na imo na akatigaman nilan na matungtung yaan na batok. Yagalaong yang buku nang

Judio na dili silan motoo sang batok bain kang Jesu Kristo kay buku nang sikun sang katigaman nang ungudan digkanilan na matigam magobad sang kariko. ²³Awgaid kami, yang byabatok nami si Jesu Kristo na kyakarabowan nilan asang koros. Yani na batok nami maat nang manga Judio kay wa silan otoo na yang kyakarabowan asang koros yang syosogo nang Dios na magaari. Bain sang manga otaw na buku nang Judio, sayup yang pyagalaong nilan na way kabos nang batok bain kang Jesu Kristo. ²⁴Awgaid yang manga otaw, Judio aw buku, na pipili nang Dios na pyagasakop naan, silan yang yatangkap sang byabatok nami na si Jesu Kristo mismo yang gaom nang Dios na yapakatigam bain sang katigaman nang Dios. ²⁵Yang katigaman na sikun sang Dios na pyagalaong nang manga otaw na way kabos na katigaman, yaan na katigaman yang laban makaindo sang manga otaw labaw pa sang pagindo nang ungudan na otaw. Yang gaom na sikun sang Dios na pyagalaong nang manga otaw na marutuy na gaom, yaan na gaom gilabawlabawan pa sang gaom nang otaw.

²⁶Kay manga karomonan ko na pinili nang Dios, dumduma mayo yang kamayo kabutang nangaon nang pagpatawag kamayo nang Dios. Tagbi da digkamayo yang manga ungudan, tagbi da yang yagapangoro, aw tagbi da yang mayaman. ²⁷Awgaid pagbuut nang Dios na yang pipili naan yang manga otaw na pyagalaong way manga kabos kay antak kanaan yang manga otaw na ungudan na byabantog nang manga otaw adoon. Arag pipili nang Dios yang manga otaw na way gaom disining donya, antak kanaan yang manga otaw na bantogan na aon kono gaom disining donya. ²⁸Arag pipili nang Dios yang manga

otaw na pobre na syosodi nang arag silan, yang manga otaw na pyagalaong way manga asoy arag pipili nang Dios, antak mawara yang gaom na kyakanarigan nang kariko nang otaw asang donya. ²⁹Wakaw way otaw na makapagbantog disang atobangan nang Dios. ³⁰Awgaid kita, iyan kanatu si Jesu Kristo na pipili nang Dios na amatag kanatu nang ungod antak kita matigam sang paagi nang Dios. Si Jesu Kristo yang yagapakamatay kay yang kanaan kamatayun yang bayad sang kanatu manga sara antak kita maimo manga balaan na sakop nang Dios, aw antak kita makagawas sang silot na way kataposan. ³¹Wakaw dumduma mayo yang sorit nang Dios na syosolat na yagalaong, “Yang gosto magabantog, yaan yang pagabantog naan yang Ginoo.”

Yang Babatokon bain kang Kristo disang Koros

2 Kay manga karomonan ko, nangaon na aadto ak kamayo, byabatok ko kamayo yang sorit nang Dios, toyo wa ak magasiling sang sorit nang manga ungodan daw kamo magdumdum na yang kanak sorit sikun sang kanak tyoonan dumdum. ²Kay kaba aadto ako kamayo yaan gaid yang dyudumdum ko na abatokon si Jesu Kristo aw yang pagpatay kanaan disang koros. ³Toyo kaba aadto ak kamayo, byabati ko yang karutuy. Yamaundug ako daw di ak makatoman digkamayo sang pagbuut nang Dios kanak. ⁴Wakaw aw yagabatok ak sang sorit nang Dios wa ak magabuutbuut magkido sang kanak sorit, kay yang yagabaya kanak na yagabatok sang sorit nang Dios yang Balaan na Espirito na yagapakita sang gaom nang Dios. ⁵Wakaw buku nang katigaman nang ungodan na otaw yang kyakaponowan nang pagtoo mayo kang Jesu Kristo, awgaid yaan

yang kyakaponowan nang pagtoo mayo yang gaom nang Dios.

Yang Katigaman na Kanang Dios

⁶Yang sorit nang Dios na makaungudan yang pyagaindo nami sang manga tomotoo na madigun da yang pagkanarig kang Jesu Kristo. Buku nang kanang otaw katigaman yang pyagaindo nami, arag buku nang katigaman nang manga tagsakop sining donya, kay amawara yang gaom nang kariko nang tagsakop sang manga otaw disining donya. ⁷Awgaid yang pyagaindo nami na sorit nang Dios na makaungudan wa akatigami nang manga otaw nangaon kay wa pa silan nang Dios apakatigama. Awgaid wa pa nang Dios imowa yang maski nana, dadaan da yandam naan yaan na panalangin kanatu na makapaguma kanatu nang way tatamanan, wakaw pyapakatigam naan yaan kanatu adoon. ⁸Toyo way pangoro disining donya na yatigam saan na sorit nang Dios, kay aw yatigam silan, dili nilan akarabowan asang koros yang Ginoo na si Jesu Kristo na way tatamanan nang kabantog. ⁹Kay yang sorit nang Dios na syosolat yagalaong, “Yang wa ikitaa nang manga otaw aw yang wa nilan udunguga, aw yang wa nilan akaundi, yaan yang yaandam nang Dios na aatag sang manga otaw na yagadakora sang Dios asang ginawa nilan.” ¹⁰Yang yaandam nang Dios na aatag sang manga otaw pyapakatigam kanami nang Balaan na Espirito na syosogo nang Dios agkanami. Way katigaman na di akatigaman nang Balaan na Espirito, kariko arag kyakatigaman naan. Wakaw yang kariko nang katigaman nang Dios pagaindo kanatu nang Balaan na Espirito. ¹¹Way otaw na matigam sang dumdum nang sang ka otaw, yang kanaan tyoonan gaid espirito yang yatigam sang dumdum naan. Maynaan oman yang

Dios, yaan gaid yang yatigam sang dum-dum naan yang Balaan na Espirito. ¹²Kita na manga tomotoo, di kita mangagad sang paagi nang arag kita otaw, kay pyagabayaan da kita nang Balaan na Espirito na yatag da kanatu nang Dios antak kita matigam sang kariko nang laban madyaw na pagatag nang Dios kanatu. ¹³Wakaw yang batok nami kamayo, buku nang kanang otaw pagbuut, awgaid pagbuut nang Balaan na Espirito na yagaindo kanami. Yaan yang byabatokan nami yang manga tomotoo na pyagabayaan nang Balaan na Espirito kay silan gaid yang makadarag sang matungtung na pagindo na pyapagindo kanami nang Balaan na Espirito.

¹⁴Awgaid yang otaw na buku nang tomotoo na wa pagabayai nang Balaan na Espirito, di matangkap sang matungtung na pagindo nang Dios na pyapakatigam nang Balaan na Espirito. Yang kariko nang kanang Dios pagindo maat naan paninggalan. Di naan akatigaman yaan na pagindo kay wara agkanaan yang Balaan na Espirito na makaindo sang kanaan ginawa antak yaan makadarag. ¹⁵Yang tomotoo na yatangkap sang kariko nang pagindo nang Balaan na Espirito yakadarag sang paagi nang Dios. Kariko nang tomotoo na pyagabayaan nang Balaan na Espirito yakadarag sang kariko nang madyaw na pagindo, awgaid yang wa otoo wa pagabayai nang Balaan na Espirito. Wa silan makadarag sang paagi nang manga tomotoo na pyagabayaan nang Balaan na Espirito. ¹⁶Maynaan yang wa otoo kay yang sorit nang Dios na syosolat yagalaong, “Way matigam sang dum-dum nang Dios, way makaindo kanaan.” Awgaid kita yatigam sang dum-dum ni Kristo kay pyagabayaan kita nang Balaan na Espirito.

Manga Sogwanun nang Dios si Pablo aw si Apolos

3 Ako, kay manga karomonan ko, wa ak magaindo kamayo nangaon sang maynang pagindo ko sang manga tomotoo na yangagad sang Balaan na Espirito kay wa pa mayo akabos ayawi yang dadaan na batasan mayo. Wakaw yang pagindo ko kamayo maynang pagindo ko sang baya pa tomoo, maynang manga isu pa. ²Yang kanak pagindo nangaon maynang gatas, buku nang maynang kanaan kay di pa kamo makagaga saan komaan kay mayn pa kamo nang manga isu. Buku pa nang madigun yang pagtoo mayo. Maski adoon, buku pa nang madigun yang pagtoo mayo, ³kay wa pa mayo ayawi yang dadaan kamayo paagi. Yaan yang toosan na yabay pa kamo mangagad sang kanang otaw paagi yang yabay pa kamo masigi sang arag kamo aw abay kamo panagagisagis. ⁴Aon digkamayo yagalaong, “Ako kang Pablo sakop,” arag aon yagalaong, “Ako kang Apolos sakop.” Yaan na batasan yang dadaan batasan nang otaw na way Balaan na Espirito agkanaan.

⁵Kami si Apolos, arag kami sogwanun nang Dios na gaindo kamayo antak kamo manarig nang madyaw kang Jesu Kristo. Yiimo nami yang pyapaimo kanami nang Dios. ⁶Mayn ako nang yanatum, si Apolos yang yagatagap sang tanum, awgaid yang Dios yang yagapatorin. ⁷Buku nang dagdagu yang gawbuk nang yanatum aw yang yagatagap, yaan yang dagdagu na gawbuk yang gawbuk nang Dios na yagapatorin. ⁸Magonawa kami si Apolos, yagasipag-gawbuk kami, daw monnono yang gawbuk nang kada isa kanami, maynaan oman yang abarus kanami nang Dios. ⁹Kami si Apolos yang pyapaggawbuk nang Dios sang kanaan pawa. Kamo

yang kanang Dios pawa na pyapagawbuk kanami.

Maynang baray arag kamo nang Dios na pyapagawbuk kanami. ¹⁰ Yang Dios na yamallaat kanak yang gaatag kanak nang katigaman antak ak makagaon sang pangoro na panday. Ako yang yagatollok sang arigi nang baray, kayan yang kadaygan yang yagaimo saan na baray. Kamo na magaimo sang baray, magdadayaw kamo daw magkaraat yang imo na baray. ¹¹ Byatok da ko kamayo si Jesu Kristo na yaan gaid yang onayan nang baray nang Dios, wa day kadaygan na onayan. ¹² Aon yagabaray disang onayanan sang baray nang Dios na yaan yang yiimo nilan baray yang borawan aw yang sapi aw yang madyaw na bato. Yang manga baray na maynaan di amawara kay di amasonog. Toyo aon kadaygan na yagabaray disang onayanan sang baray nang Dios na yaan yang yiimo nilan baray yang kaoy aw yang tamburang aw yang kogon. Yaan na baray yang amawara kay amallug masonog. ¹³ Apakatigam nang Dios daw monnono yang gawbuk nang kada sang ka otaw nang allaw na pagabarik ni Jesu Kristo kay si Jesu Kristo yang magaokom. Yang kanaan pagokom maynang atoron na pagasonog antak katigaman yang imo nilan daw madigun daw buku. Yang magindoway sang manga tomotoo maynang magiimo sang baray. ¹⁴ Wakaw aw madyaw yang imo naan, maynang baray na di magkasonog, makadawat yaan sang madyaw na barus. ¹⁵ Toyo aw buku nang madyaw yang imo naan, maynang baray na yamasonog, di yaan makadawat sang madyaw na barus. Toyo amarowas yaan, maynang yaan nang yakarogwa sang baray na yamasonog.

¹⁶ Kamo na manga tomotoo, yatigam da kamo na kamo yang templo na pyagauyaan nang Dios kay yang Balaan na Espirito iyan kamayo. ¹⁷ Wakaw aw

aon otaw na magasapad sang templo nang Dios, asapadan yaan nang Dios kay balaan yang kanaan templo. Ayaw kamo magpakaringaw, kamo na yamanarig kang Jesu Kristo yang templo nang Dios.

¹⁸ Pagkido kamo daw aon masayup digkamayo. Aw aon digkamayo magdumdum na yaan ungdan kinaanglan ayawan naan yang maynaan na dum-dum naan antak yaan makadarag sang kanang Dios paagi kayan yaimo yaan ungdan. ¹⁹ Kay yang kaungudan nang manga otaw disining donya na dyudumdum nilan madyaw, maat nang Dios. Kay yang sorit nang Dios na syosolat yagalaong, “Yang otaw na yagadumdum na yaan yang ungdan, pyapakatigam nang Dios kanaan na yang kaungudan naan yang akaponowan nang kanaan sara na pagasapad nang Dios kanaan.”

²⁰ Arag aon syosolat na yagalaong, “Yatigam yang Dios na way kabos nang kanang otaw kaungudan.” ²¹ Wakaw ayaw kamo magbantog sang arag otaw, yang Dios yang madyaw bantogon kay yaan gaid yang gapanalangin kamayo nang way tatamanan. ²² Ako aw si Apolos aw si Pedro yang magindoway kamayo na syosogo nang Dios. Kyakaaronan kamo nang kariko kay kamo yang manga anak nang Dios. Aw maboi kamo, aw matay kamo, madyaw yang kabutang mayo kay iyan kamayo si Kristo. Wakaw yang kabutang mayo adoon aw yang kabutang mayo mallaw arag madyaw ²³ kay kamo yang kang Kristo, aw si Kristo kanang Ama naan na Dios.

4 Aw magdumdum kamo daw sini kami si Apolos, kami yang sogwanun ni Kristo na syasarigan nang Dios pagpakatigam kamayo sang pyapakatigam naan kanami na wa naan apakatigaman nangaon. ² Maynini yang madyaw sang sogwanun, kinaanglan magatoman yaan sang kariko nang pyagasogo nang

kanaan pangoro. ³Pagalaong ko kamayo na aw kamo aw maski sini yang mag-sosi sining gawbuk ko, di ak amaundug kay buku nang importante kanak yang pagokom mayo. Kay maski ako na gagawbuk, di ak makaokom daw madyaw yang gawbuk ko daw buku. ⁴Toyo maski way kyakatigaman ko na imo ko na maat wa yaan magapasabot na way sara ko. Yaan gaid yang makapagokom sang kanak gawbuk yang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ⁵Wakaw ayaw kamo magsaway sang maski sini kay wa pa adatung yang magookom na si Jesu Kristo na kanatu Ginoo. Pagtagad kamo kanaan, kay apakatigam naan yang manga imo nang otaw na wa akatigami nang kadaygan. Arag apakatigam naan yang kyakaundan nang manga otaw, kayan silan na yanagimo nang madyaw, silan yang abantogon nang Dios.

Yang Manga Apostol ni Kristo

⁶Kay manga karomonan ko, yang pyagalaong ko kamayo adoon bain kanami si Apolos. Kami yang paggaoni mayo antak kamo makasonod sang batasan na madyaw na pyagaindo kanatu nang Dios. Kay maat nang Dios yang magabantog sang sangka otaw kayan syaway yang isa na arag gaindo kamayo nang matungtung. ⁷Kay aw aon labaw digkamayo, yaan yang pagbuut nang Dios, kay yang Dios yang gaatag kamayo sang maski nana na iyan kamayo, buku nang kamayo pagbuut, kanang Dios pagbuut. Wakaw dili kamo makapagbantog kay buku nang kamayo pagbuut.

⁸Ayaw kamo magdumdum na yomolla da kamo, na kariko arag aon day kamayo, wa day yakaukud kamayo. Buku nang madyaw na magadumdum kamo na kamo yang yagapangoro na sakop nang Dios, maski kami na manga apostol wa pa magapangoro. Madyaw garo aw matungtung na

magapangoro kamo na sakop nang Dios, kayan kami na manga apostol arag magapangoro inagad mayo magpangoro. ⁹Yagadumdum ako na pagbuut nang Dios na kami na manga apostol yang byubutang sang kaoriyan na yabay nang otaw sodiin, maynang manga piriso na patayunun. Yaimo da kami tanawunun, kay yabay kami nang manga otaw tanawunung tigkan sang manga sogwanun nang Dios na tagalangit, arag yatanaw kanami. ¹⁰Kami kono na manga apostol laban sangu kay yamakot kami magbatok tungud kang Jesu Kristo. Kamo kono yang manga ungudan tungud sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo. Kami kono way gaom, kamo kono yang aon gaom. Kamo yang dungganan, kami yang obitanan. ¹¹Tigkan adoon yabay kami magutum, yamangkarangga kami, tatagbi da yang kanami damit, pyamonaran kami, laban kami kyukudul. Mayn kami nang adag, maski diin kami yakakorang. ¹²Yamakot kami maggawbuk antak kami makakaan. Aw didigadigaan kami nang manga otaw, pyanalanginan nami silan. Aw pyapakarisudan kami nang manga otaw, di kami magbarus, titigkuran nami. ¹³Aw aon manga otaw na gasorit kanami nang maat, byabarusan nami silan nang madyaw na sorit. Tigkan adoon yabay kami paglaongon na yagaid kono kami makadagut kay way kono asoy nami.

¹⁴Wa ko yani osolatan kamayo na antak kamo marig, awgaid syosolat ko yani kamayo na antak kamo kaindowan, kay kamo yang kanak karugnanan maynang manga anak ko. ¹⁵Kay maski madaig yang magindoway kamayo, ako gaid yang maynang ama mayo, kay pagbatok ko kamayo sang sorit nang Dios, maparabay kamo manarig kang Jesu Kristo. ¹⁶Wakaw pyangayo ko kamayo

na magasiling kamo kanak. ¹⁷Tungud saan syosogo ko si Timoteo agkamayo kay yaan yang magadasig kamayo antak kamo mangagad sang pagbuut ni Jesu Kristo na pyangagadan ko, pyagaindo ko arag yaan sang maski wain na simbaan na dyadatung ko. Si Timoteo anak ko sang pagtoo kang Kristo, laban ko yaan karugunan. Matinomanun yaan sang pyapaimo kanaan ni Kristo.

¹⁸Aon digkamayo yagaprabaw kay yagadumdum na dili da ako oman makadto kamayo. ¹⁹Awgaid aw to-mogot yang Ginoo, dili madogay madatung ako agkamayo oman. Aw domatung da ako agkamayo, pagasaitan ko yang gaprabaw sang arag kamo daw aon gaom nang Dios digkanilan, daw yotoyo gaid silan magsosoritin. ²⁰Kay yang kanang Dios pagbuut, buku gaid nang motoyo kamo magsorit, kay yang sorit nang Dios aon gaom. ²¹Wakaw pangagad kamo sang kanak pagindo, kay gosto ko na madyaw yang ginawa ko kamayo aw domatung ako agkamayo. Toyo aw dili kamo mangagad sang kanak pagindo, mudungug kamo sang masakit na sorit ko kamayo aw domatung ako agkamayo, antak kamo magdura, na di da kamo magaprabaw sang arag kamo tomotoo.

Aon Yanagkadopang disang Manga Tomotoo

5 Yudungug ako na aon yagaimo sang maat digkamayo. Aon kono otaw na yimipid sang asawa nang kanaan ama. Maski yang manga otaw na buku nang tomotoo, laban maat nilan yang kadopangan na maynaan. ²Sari aon imo na maat digkamayo, mayn kamo naan, yapagbantog da kamo. Sana kauruk sa garo kamo, aw papanawa mayo digkamayo yang yakaimo sang maat antak yaan magdura. ³Kay maski maawat ako agkamayo, maynang aadto ako

kay yabay ak magdumdum agkamayo. Wakaw makaokom ako saan na otaw ⁴kay yaatag kanak nang Ginoo ta na si Jesu Kristo yang katungud pagokom. Nang pagtipon mayo asang simbaan, maynang arag ak iyan inagad mayo pinaagi sang gaom nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ⁵Wakaw pabayai la mayo yaan na otaw kang Satanas antak sapadan yang kanaan lawas tungud sang kanaan imo na maat antak marowas yang kanaan kallowa mallaw nang pagbarik nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

⁶Kamo na gabantog, maat yang kamayo pyagbantogan kay aon digkamayo yagaimo nang maat. Yatigam kamo na yang tatagbi na patoron yakatoron sang madaig na paan. Maynaan oman yang maat na imo pagagaonan nang madaig na otaw. ⁷Wakaw papanawa mayo yang maynaan digkamayo antak kamo maimo manga balaan na poros madyaw yang imo. Tinuud na kamo na manga tomotoo yang yamaimo balaan aw pagsakopa kamo nang Dios kay pyatay da si Jesu Kristo tungud kanatu. Yang manga Judio kadini yagapatay sang karnero kada allaw nang pista nilan na pyanganaran nang Paglabay. ⁸Wakaw maynang yatambong kita sang pista kay si Jesu Kristo yang maynang karnero na pyapatay nang pista na Paglabay na kyakaan ta antak di da kita magimo sang kyanaraman ta na maat na imo. Wakaw ayawan ta yang kariko nang maat na imo kayan yangagad kita sang matungtung na pagindo ni Jesu Kristo.

⁹Pagsolat ko kamayo nangaon, pyagalaong ko kamo na di da kamo mapagobay sang manga dopang. ¹⁰Awgaid wa ak magalaong kamayo na di da kamo mapagobay sang manga otaw na buku nang tomotoo na yagaimo sang kadopangan aw yang manga otaw na maagap, aw yang manga limbongan, aw yang manga otaw na sakop nang balyan,

kay aw yaan yang pyagalaong ko kamayo na di da kamo mapagobay sang buku nang tomotoo na gaimo sang maynaan, dili kamo makaimo saan aw dili kamo manaw disining donya. ¹¹Awgaid yagasolat ak kamayo adoon na ayaw da kamo mapagobay sang maski sini na tomotoo aw abay pa yaan mipid sang maski sini na buku nang kanaan asawa, aw yang tomotoo na maagap, aw yang tomotoo na yabay pa tomangkap sang pagindo nang balyan, aw yang tomotoo na gapakaraat sang arag tomotoo, aw yang tomotoo na galasinglasing, aw yang tomotoo na matakaw. Yang tomotoo na yagasing nang maynaan, ayaw kamo mapagsaro kanaan.

¹²⁻¹³Way katungud ko sang pagokom sang manga otaw na wa otoo kang Jesu Kristo. Yang Dios gaid yang magaokom kanilan. Awgaid yang kamayo okoman yang arag kamo tomotoo digkamayo. Wakaw yang maat yang imo na tomotoo, papanawa mayo digkamayo.

Yang Panagsompaki nang Arag Tomotoo

6 Aw aon isa kamayo na tomotoo na mapagagis sang arag kamo tomotoo, ayaw kamo magdangup sang okom na buku nang tomotoo, yaan yang madyaw papagosayun sang kamayo kasamok yang arag kamo tomotoo. ²Yatigam da kamo na madatung yang allow na yang manga otaw na sakop nang Dios yang magaokom sang manga otaw disining donya. Aw kamo yang magaokom mallaw sang manga otaw asang karowagan nang donya, di ba kamo makaosay sang tagbi na kasamok nang arag kamo tomotoo? Matigam kamo magosay sang kasamok. ³Tigkan sang manga tagalangit na sogwanun nang Dios arag okoman ta mallaw. Wakaw makaimo kamo magosay sang kasamok nang arag kamo

tomotoo. ⁴Aw aon kasamok digkamayo na kinaanglan osayun, ayaw mayo pagpaosayan sang manga magookom na way labut sang sakop nang Dios. ⁵Makaina kamayo aw mapaosay kamo kanilan, kay aon ungudan digkamayo na makaimo magosay sang kasamok mayo na tomotoo. ⁶Awgaid maat yang imo mayo kay yang isa na tomotoo syosombong nang arag silan tomotoo adto sang buku nang tomotoo. ⁷Yang imo mo na syosombong mo yang arag kamo tomotoo, buku nang madyaw kay yaan yang kyatigaman da na buku nang madyaw yang pagpangagad mayo sang Dios kay madyaw pa aw yagtigkul kaw maski atakawan kaw, aw oropigan kaw. ⁸Awgaid sana kamo yang yagimo da sang maat, yalimbong da kamo sang arag kamo tomotoo.

⁹Yatigam da kamo na di pagasakopon nang Dios yang yagaimo sang maat. Wakaw yamasayup kamo aw magdumdum kamo na makaambit sang manga panalangin nang Dios yang yagaimo sang maat sang bobay, aw yang yatangkap sang pagindo nang balyan, aw yang imipid sang buku nang kanaan asawa, aw yang manga usug na yotoon sang arag usug, ¹⁰aw yang yangindakaw, aw yang otaw na gosto garo apanmowan yang kariko, aw yang yapakarasing, aw yang yagapakaraat sang kadaygan, aw yang mallimbongay. Kariko nining gaimo sang maat, dili pagasakopon nang Dios. ¹¹Aon digkamayo manga otaw na maynaan yang batasan nangaon. Awgaid adoon tobok da kamo kay kyamang da ni Jesu Kristo yang kariko nang maat asang dum dum mayo, pyasaylo ra kamo nang Dios, yamaimo kamo madyaw nang Dios pinaagi kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo, aw pinaagi sang Balaan na Espirito nang kanatu Dios.

Bantoga Mayo yang Dios Pinaagi sang Manga Imo Mayo

¹² Madyaw ko imoon yang maski nana na imo gatang buku nang maat na imo, toyo aon manga imo na maski buku nang maat na imo, di makatabang kanak, di arag makatabang sang kadaygan. Wakaw di ak magaimo sang makaurang sang pagbuut nang Dios kanak. ¹³ Matungtung yang pyagalaong na yang pagkaan yiimo na ubutang sang tongol, aw yang tongol yiimo na butangan nang pagkaan. Yaan yang yiimo nang Dios, toyo ayaw magpakaringaw na madatung yang allaw na awaraun nang Dios yang pagkaan aw yang tongol. Arag ayaw magpakaringaw na yang lawas ta wa imowa nang Dios sang kadopangan, yiimo naan yang lawas ta na amaimo sakop nang Ginoo ta, yang Ginoo ta yang magatagap sang lawas ta. Maynaan yang pagbuut nang Dios kanatu. ¹⁴ Wakaw yang Dios na yagaboi oman sang Ginoo ta na si Jesu Kristo na pyapatay, yaan magaboi oman sang kang Kristo sakop na yamatay da. Yang gaom nang Dios yang magaboi oman kanatu na sakop ni Jesu Kristo.

¹⁵ Yatigam kamo na yang kamayo lawas kang Kristo kay kang Kristo sakop kamo. Wakaw yang lawas nang sakop ni Kristo, maat aw mapagobay sang lawas nang dopang na bobay. ¹⁶ Aw mipid yang otaw sang dopang na bobay, yatigam kamo na silan dow a yamaimo sang ka lawas da. Kay aon syosolat na yagalaong, “Yang magaipid na bobay aw usug amaimo sang ka lawas silan dow.” ¹⁷ Awgaid si Jesu Kristo aw yang magapasakop kanaan, silan dow a sang ka ginawa ra kay yang Balaan na Espirito na gabaya kang Jesu Kristo arag gabaya kanaan.

¹⁸ Arilii yang kadopangan. Ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa.

Yang kariko nang kadaygan na sara na yamaimo nang otaw way labut nang kanaan lawas, toyo yang otaw na yimipid sang buku nang kanaan asawa, yang sara na yamaimo naan iyan sang kanaan lawas, wakaw yaan yang yakapagkaraat sang kanaan tyoonan lawas. ¹⁹ Yatigam kamo na yang lawas mayo yang pyagauyaan nang Balaan na Espirito na yaatag nang Dios kamayo kay kamo na manga tomotoo yang kanaan sakop. Buku nang matungtung na kamo yang tagtomon sang tyoonan lawas mayo, kanang Dios kamo, ²⁰ kay binili la kamo naan. Dagdag yang bayad naan, kay yang kamatayun ni Jesu Kristo yang bayad. Wakaw dadyawa mayo yang batasan mayo antak mabantog yang Dios nang kariko nang manga imo mayo na madyaw.

Yang manga Pagsosi Bain sang Kaminyoon

7 Kamo yagasolat kanak, yagaosip kamo. Ibakun ko kamo adoon. Maski dili mangasawa yang usug, madyaw. ² Toyo yang usug na amarim sang bobay, madyaw yang mangasawa yaan, kay laban maat nang Dios yang imipid sang buku nang kanaan asawa. Wakaw madyaw yang kariko nang usug mangasawa, madyaw yang kariko nang bobay magabana daw silan makaungud sang maat nang Dios. ³ Ikaw na asawa, ayaw magdili sang kanmo bana na di kaw mapagipid, ikaw oman na bana, ayaw magdili sang asawa mo na di kaw imipid. ⁴ Sayda yang dum dum nang mangasawa, wakaw yang usug buku nang tagtomon sang kanaan tyoonan lawas, yang asawa yang tagtomon. Maynaan oman yang bobay, yang bana yang tagtomon. ⁵ Wakaw ikaw na asawa, ayaw magdili sang kanmo bana. Ikaw oman na bana, ayaw magdili sang kanmo asawa. Toyo kamo na magasawa, aw magoyon

kamo na dili kamo magaipid nang dagawdagaw antak abay kamo magampo sang Dios, madyaw. Awgaid pagkatapos mayo magampo, oman da kamo pagipid daw kamo daugun ni Satanas kay dili kamo makatigkul na di kamo magaipid.

⁶Yaning pyagalaong ko kamayo buku nang pagsogo ko kamayo, ⁷toyo gosto ko garo na magagaon kamo kanak na wa mangasawa, toyo yatigam ako na yang Dios yang magabuut sang kada isa kamayo. Wakaw ayn dakman nang pagbuut nang Dios kamayo, madyaw aw makagaon kamo kanak. ⁸Yang wa pa mangasawa aw yang manga baro, pagalaong ko kanilan na madyaw aw makagaon silan kanak na wa mangasawa. ⁹Toyo aw gosto nilan, madyaw yang mangasawa, kay madyaw pa yang mangasawa sang magatigkul na di mangasawa sari gosto garo mangasawa.

¹⁰⁻¹¹Arag aon pagindo ko sang yangnang na na manga tomotoo. Yaning pagindo ko kanilan buku nang kanak tyoonan pagindo, pagindo na sikun sang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Pyagaindo nang Ginoo ta yang magasawa na di ayawan nang asawa yang kanaan bana, maynaan oman yang bana, di naan ayawan yang kanaan asawa. Yang asawa aw mayaw sang kanaan bana, dili magabana oman, madyaw aw oman yaan mori sang kanaan bana.

¹²Arag aon pagindo ko sang kadayagan digkamayo na wa pa pagaindowa ni Jesu Kristo nangaon, pagaindo da ko adoon kamayo. Aw aon usug na tomotoo na aon asawa na buku nang tomotoo toyo karim nang asawa na mapagtukud kanaan, dili naan ayawan yang kanaan asawa. ¹³Maynaan oman yang bobay na tomotoo na aon bana na buku nang tomotoo toyo aw karim nang bana na mapagtukud sang kanaan asawa, dili naan ayawan yang kanaan bana. ¹⁴Kay aw tomotoo yang asawa, buku nang maawat

sang panalangin nang Dios yang bana na wa otoo. Magonawa oman saan, aw tomotoo yang bana, buku nang maawat sang panalangin nang Dios yang asawa na wa otoo. Wakaw yang manga anak nilan buku nang maawat sang Dios kay madyaw pa yang kanilan kabutang sang manga anak nang buku nang tomotoo. ¹⁵Awgaid yang asawa, aw buku bana, na wa otoo, aw gosto naan ayawan yang yotoo, dili yaan udumutan, yoono aw manaw yang wa otoo, pabayai la yaan kay pagbuut nang Dios na yang manga tomotoo dili amasamok. ¹⁶Kay aw madyaw yang batasan nang asawa na tomotoo sang kanaan bana na buku nang tomotoo, dagaw amaimo tomotoo kang Jesu Kristo yang kanaan bana. Maynaan oman yang bana na tomotoo, aw madyaw yang batasan naan sang kanaan asawa na buku nang tomotoo, dagaw amaimo tomotoo kang Jesu Kristo yang kanaan asawa.

**Yang Kada Isa Kinaanglan
Magakinaboi Pinasobay sang
Kanaan Kabutang na
Pagbuut nang Dios Kanaan**

¹⁷Yani yang pyagaindo ko asang kariko nang pagtitiponan nang manga tomotoo. Pagsakop nang Dios kanilan, kinaanglan na yang kada isa kanilan magapabilin sang kanaan kanaan kabutang aw pangagad sang pagbuut sang isaisa kanilan nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ¹⁸Yang otaw na dadaan da tyopo nang pagtangkap naan kang Jesu Kristo, way kinaanglan na aparinin naan yang tyopowan kanaan na toosan nang manga Judio. Maynaan oman yang otaw na buku nang tyopo nang pagtangkap kang Jesu Kristo, wa day kinaanglan na magapatopo yaan. ¹⁹Kay yang tyopo aw yang buku nang tyopo buku nang importante. Yaan yang importante yang abay mayo pangagadan yang pag-

buut nang Dios. ²⁰Wakaw kinaanglan magapabilin yang kada isa kamayo sang kanaan kabutang na pagbuut nang Dios kanaan nang pagpasakop naan sang Dios. ²¹Aw allang kaw nang wa pa kaw asakopa nang Dios, maski abay pa kaw adoon pangallangun, madyaw yang kanmo kabutang kay yasakop da kaw nang Dios. Yoono maski allang kaw. Aw makagawas kaw sang pagpangallang kanmo aw kaparin yang kanmo kabutang madyaw sa agaw. ²²Yang manga allang digkamayo na yaimo da nang Dios sakop ni Jesu Kristo maynang buku da nang allang kay yakagawas da sang maat na pagbuut nang kanilan tyoonan ginawa na yangallang kanilan nangaon. Yang buku nang manga allang digkamayo nangaon na yaimo da nang Dios sakop ni Jesu Kristo, adoon yaimo da allang ni Jesu Kristo. ²³Toyo ayaw da kamo magpapangallang sang arag kamo otaw, papangallang da kamo sang Dios kay laban dakora yang bayad naan kamayo. Yang bayad naan yang kamatayun ni Jesu Kristo. ²⁴Wakaw, kay manga karomonan ko, pagsakop nang Dios kamayo, maski nana yang kabutang mayo nangaon, madyaw na magapabilin kamo saan na kabutang kayan yabay kamo mangagad sang pagbuut nang Dios kamayo.

Yang Manga Pagsosi Bain sang Buku nang Minyo aw Bain sang Manga Baro

²⁵Ibakun ko kamo sang pagosip mayo kanak bain sang manga daraga digkamayo. Way sikun sang Ginoo na pyagasogo ko sang manga daraga digkamayo, awgaid akanarigan ak mayo kay tungud sang lugun kanak ni Jesu Kristo yatagan ak naan nang madyaw na ungod. Wakaw magatambag ako sang manga tingosay. ²⁶Kay laban marisud yang banwa adoon, wakaw dum dum ko, madyaw adoon yang dili aparinin nang

otaw yang kanaan kabutang. ²⁷Aw aon day asawa mo, di da kaw magdum dum na ayawan mo yang asawa mo. Aw wa pay asawa mo, madyaw yang di mangasawa. ²⁸Awgaid aw wa pay asawa mo, buku nang maat aw mangasawa kaw. Magonawa oman sang bobay na way bana, buku nang maat aw magbana yaan. Toyo ako, gosto ko garo na makagawas kamo sang karisud nang amapaguna sang yangognan adoon na timpo.

²⁹Kay manga karomonan ko, yaan yang pagalaong ko kamayo na di da madogay yang paggawbuk ta kang Jesu Kristo kay amallug da domatung yang kataposan. Wakaw pono adoon asta sang kataposan yaan yang parabiya yang gawbuk kang Jesu Kristo labaw sang kanmo pamilya. ³⁰⁻³¹Yang madyaw, di kita amabarag nang maski nana disining banwa, di makaurang kanatu yang kauruk, di makaurang kanatu yang paguma, di kita amabarag nang maski nana na pyanmowan, di kita amabarag mamili aw mamarigya. Di kita amabarag nang maski nana antak kita makatoman sang kariko nang pagbuut nang Dios kanatu. Magatoman kita sang sogo ni Jesu Kristo kay amallug da mawara yang kasakopan disining donya.

³²Gosto ko garo na way akawiliyan mayo na maski nana. Yang usug na way asawa yang way kyakabaragan nang kanaan dum dum, wakaw yaan yang abay naan dum dumun yang sogo kanaan ni Jesu Kristo antak yaan makaontol kang Jesu Kristo. ³³Awgaid yang usug na aon day asawa yaan yang abay naan dum dumun yang kanilan kaogalingin antak makaontol sang kanaan asawa. ³⁴Wakaw yamabain yang kanaan dum dum kay gadum dum yaan na makaontol kang Jesu Kristo, aw arag gadum dum na makaontol sang kanaan asawa. Magonawa sang bobay na aon day bana, yaan yang abay naan dum dumun yang

kanilan kaogalingin antak yaan makaontol sang kanaan bana. Toyo yang bobay na tomotoo na way bana, pyagadakora naan sang kanaan ginawa si Jesu Kristo na kanatu Ginoo antak yaan makatoman sang pagbuut ni Jesu Kristo kanaan.

³⁵Yaning tambag ko kamayo adoon buku nang pagsagda ko kamayo na dili kamo mangasawa, toyo tyatambagan ko kamo nang maynini antak mayo maimo yang madyaw kamayo. Gosto ko garo na way makabarag kamayo antak yaan yang abay mayo dumdumun yang pagbuut kamayo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

³⁶Awgaid buku nang maat aw papagbanaun nang ama yang kanaan anak. Wakaw aw yainatub da madaraga yang anak mo, madyaw yang dumdum mo na magabana ra yang anak mo. ³⁷⁻³⁸Madyaw pa na di mo papagbanaun yang anak mo aw yatigam da kaw na yang anak mo, buku pa nang gosto naan yang magabana. Aw maynaan, madyaw sa agaw yang kanmo pagbuut, way makabuut sa agaw kanmo na kadaygan na otaw, kay ikaw na ama yang aon katungud sang pagdomara sang kanmo manga anak. Toyo aw gosto magbana yang anak mo, madyaw na papagbanaun mo.

³⁹Bain sang magasawa na tomotoo, yang asawa kanang bana kaba boi pa yang kanaan bana, di yaan makaayaw. Awgaid aw matay da yang kanaan bana, makapagbana yaan oman sang karim naan pagbanaun na arag tomotoo.

⁴⁰Awgaid dumdum ko labaw pa magama yang bobay na baro aw di da yaan magbana. Dumduma mayo yang tambag ko kamayo, kay yotoo ako na yang tambag ko kamayo kanang Balaan na Espirito na gabaya kanak.

Yang Pakaan sang Manga Diosdios

8 Yani yang iibak ko sang pagosip mayo bain sang batasan nang manga

otaw na gaiyaw sang ayup na pakaan sang kanilan diosdios na yaampowan nilan. Kita na manga tomotoo yang aon kyakatigaman bain saan. Yatigam kita daw nanang madyaw imoon. Toyo magkido kaw daw kaw makadumdum na ikaw yang labaw tungud sang kanmo katigaman, kayan yagparabaw kaw sang arag kamo otaw. Yang madyaw, manag-ilugun kita, yang kanatu kainagadan na tomotoo apadasiginta. ²Toyo yang otaw na gadumdum na dakora yang kanaan katigaman, yaan yang toosanan na yaan na otaw buku nang ungudan. ³Toyo yang otaw na dakora sang ginawa naan yang Dios, yaan yang aon matungtung na katigaman na madyaw nang Dios.

⁴Bain sang iniyaw na ayup na pakaan sang diosdios, kita na madigun yang pagtoo ta kang Ginoo Jesus yatigam da na way kabos nang pagsimba sang diosdios kay way lain na Dios na isimbaun ta, sayda yang Dios na isimbaun ta. ⁵Aon madaig na karasi na magbabaya asang kanatu banwa aw asang pagawanan. Silan yang pyagalaong nang manga otaw na kanilan kono dios na gabaya kanilan. ⁶Toyo kita na manga tomotoo, isa ra yang kanatu Ama na Dios. Yaan yang makagagaom na yagabuut sang kariko. Yiimo kita naan na kanaan sakop. Arag isa ra yang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Yaan yang yagaimo sang kariko. Yamaboi kita nang way kataposan digkang Jesu Kristo.

⁷Toyo aon pay manga tomotoo na wa pa makadarag nang madyaw sining pyagalaong ko kay wa pa nilan akaayawayawi yang kyanaraman nilan na pagdumdum bain sang pakaan sang diosdios. Asta adoon, aw yakaan silan sang iniyaw na ayup na pakaan sang diosdios, yagadumdum silan na yakasawit silan sang pakaan sang diosdios. Wakaw kay maynaan yang pagdumdum nilan, maat kanilan aw yakaan silan sang

iniyaw na ayup na pakaan sang diosdios. ⁸Toyo aw madigun yang pagtoo mayo kang Jesu Kristo, yatigam kamo na buku nang pagkaan na kyakaan ta yang makadigun sang pagkanarig ta sang Dios. Aw komaan kita, aw di kita komaan, di akadogangan yang pagkanarig ta sang Dios kay buku nang pagkaan yang gabuut sang pagkanarig ta sang Dios.

⁹Maski yatigam kamo na yang pagkaan di makaparin sang kamayo pagkanarig sang Dios, magkido kamo daw kamo yang kyakaponowan nang pagkasapad nang pagtoo nang inagad mayo na baya pa tomoo na magasiling kamayo. ¹⁰Kay kamo na yatigam da bain sini, aw tomambong kamo disang baray nang diosdios kayan kyomaan kamo disaan, kayan aw magsiling kamayo komaan yang wa pa abay akatagtaga sang matungtung, magadumdum yaan na yakasawit yaan sang pakaan sang diosdios. ¹¹Aw maynaan, ikaw na matigam, aw komaan kaw saan asang atobangan nang inagad mo na baya pa tomoo, kayan yagsiling yaan kanmo komaan, yaan yang makasapad sang pagtoo naan. Toyo ikaw, ayaw magpakaringaw na si Jesu Kristo yagapakamatay tungud kanaan, ¹²wakaw ikaw yang gaimo sang maat ni Jesu Kristo kay ikaw yang pyagagaonan nang inagad mo na tomotoo na buku pa nang madigun yang pagtoo. Aw maynaan, ikaw yang kyakaponowan nang pagkasapad nang pagtoo naan. ¹³Wakaw aw aon pagkaan na kyakaponowan nang pagkasapad nang pagtoo nang inagad ko na tomotoo, di da ako oman makaan saan na pagkaan daw yaan yang kaponowan nang pagkasapad nang kanaan pagtoo.

Yang Katungud aw Katungdanan nang Apostol

9 Yatigam kamo na way otaw na gabuut kanak kay apostol ako na arag yikita kang Jesus na Ginoo ta. Arag yatigam kamo na yang kyakaponowan nang pagtoo mayo yang pyapabatok kanak nang Ginoo ta. ²Wakaw maski aon yagalaong na ako buku nang apostol, kamo yang yatigam na ako apostol ni Jesu Kristo kay kamo yang toosanan na apostol ako kay yanarig da kamo kang Jesu Kristo tungud sang kanak pagindo kamayo.

³Aw aon magsaway kanak, yani yang iibak ko kanilan, laong ko, ⁴“Maski di ak komaan sang kamayo pagkaan, ayaw magdumdum na way katungud ko pagdawat sang pagkaan na sikun digkamayo na barus sang gawbuk ko.” ⁵Pagbuut nang Dios kanak na dili ako mangasawa, toyo aw aon kanak asawa, ayaw magdumdum na way katungud ko na pagaagad ko yang kanak asawa mayni Pedro aw yang manga lomom na usug ni Jesu Kristo na Ginoo ta aw yang kadaygan na arag manga apostol na pyagaagadagad nilan yang kanilan asawa sang pagpanaw nilan. ⁶Ayaw kamo magdumdum na kami si Bernabe way katungud pagkamang digkamayo sang yakaukud kanami maski wa kami mangayo. Sabo dili kami makamang digkamayo sang yakaukud kanami, kay gosto nami na kami yang mamakot maggawbuk antak makakamang sang kariko nang yakaukud kanami kaba gaindo kami kamayo. ⁷Dumduma mayo yang sondaro, way kinaanglan na magagawbuk pa sang kadaygan na gawbuk antak makakamang sang yakaukud kanaan kay yang bayad kanaan na gasondaro yaan yang pyamili naan sang kariko nang yakaukud kanaan. Arag dumduma yang yagapawa, kinaanglan makamang

yaan sang abot disang kanaan pawa na gyagawbuk naan. Magonawa arag sang magbantayay sang manga karnero, aon barus sang kanaan pagbantay antak yaan makakamang sang yakaukud kanaan. Magonawa kami si Bernabe, aon kanami katungud pagdawat sang barus sang pagindo nami bain sang sorit nang Dios, toyo wa nami imowa yang maynaan na makamang kami digkamayo sang yakaukud kanami.

⁸Yaning pyagalaong ko buku nang kanang otaw gaid batasan, toyo arag pagindo nang balaod nang Dios ⁹na pyapasolat naan kadini kang Moises, laong, “Yang baka na pyagadaro mo, ayaw pagtampungna yang baba kay antak yaan makapanamsam kaba pyagadaro mo.” Toyo buku nang baka gaid yang kyakaundan nang Dios na atagoyapun. ¹⁰Labaw pa kita sang baka, wakaw kami na magindoway yang kyakaundan nang Dios. Kami yang tyatagoyap nang Dios antak way makaukud kanami. Yaan yang kaologan naan na pananglitan kay yagasolat si Moises tungud kanami. Kami na manga magindoway sang sorit nang Dios, mayn kami nang gapawa, arag mayn kami nang gagani, kay yang yagagawbuk yamanarig na makakaan sang abot. ¹¹Kami yang gapanggas sang sorit nang Dios agkamayo. Aw maynaan, buku nang maat aw domawat kami sang bayad na aatag mayo kanami. ¹²Aw aon kadaygan na yagaindo kamayo na gadumdum na aon katungud nilan sang pagdawat sang bayad kanilan, labaw pa kami na aon katungud saan.

Toyo kami si Bernabe, maski aon kanami katungud pagdawat digkamayo sang yakaukud kanami, wa kami mangayo kamayo. Yagatigkul kami sang maski nana na karisud antak way makaurang sang pagbatok nami sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. ¹³Yatigam kamo na yang manga

maggawbukay nang Dios na gadara sang simisimbaay disang templo ag Jerusalem, asaan silan akamang sang pagkaan nilan sang yaatag nang manga otaw sang Dios. Yang gasonog sang iniyaw na ayup, silan yang yakaan sang sama na iyyaw na syosonog nilan asang sonoganan nang pagatag nang manga otaw sang Dios. ¹⁴Magonawa saan, pagbuut nang Dios na yang yagaindo bain sang sorit nang Dios atagan mayo na manga tomotoo sang yakaukud kanilan.

¹⁵Toyo ako, wara ak mangayo kamayo sang maski nana na yakaukud kanak. Maski adoon dili ak mangayo kamayo sang yakaukud kanak. Maski amatay ak nang karisud, di ak mangayo kamayo, kay yaan yang pyagabantog ko yang wa ko kamo apagastowa sang pagindo ko kamayo. Aw atagan mayo ako nang kanak amagasto, wa day bantog ko. ¹⁶Toyo dili ako magabantog na ako yang yagabatok sang pagindo ni Jesu Kristo kay yaan yang sogo kanak nang Dios yang abay ak magbatok. Karisud nang akainangan ko aw di ak magbatok saan na pagindo. ¹⁷Aw ako yang yagabuut na magaindo ak kamayo, madyaw na atagan ako nang kanak gasto, awgaid yagaindo ak kamayo kay yaan yang pagbuut kanak nang Dios. ¹⁸Yang madyaw na barus kanak yang yakabayon ako magbatok kamayo na way bayad maski aon katungud ko sang pagdawat sang bayad digkamayo.

¹⁹Bain kanak, ayn nang pagbuut kanak nang Dios, yaan yang inangun ko, kay buku ak nang sogwanun nang manga otaw. Toyo pagbuut ko na maski amaimo ako maynang allang nang kariko nang otaw, madyaw ko kay antak madaig yang maningug sang batok ko antak silan mangagad kang Jesu Kristo. ²⁰Wakaw, aw yang manga Judio yang batokan ko, gasiling ak nang batasan nang Judio antak silan maningug sang

batok ko kanilan antak silan mangagad kang Jesu Kristo. Buku nang balaod ni Moises yang gabuut kanak, toyo aw yaan yang batokan ko yang manga otaw na yangagad sang balaod ni Moises, arag ako mangagad saan, antak silan maningug sang batok ko kanilan antak silan arag mangagad kang Jesu Kristo. ²¹Yaan arag yang paagi ko aw aadto ako sang buku nang Judio, kay aw silan yang batokan ko, di ak mangagad sang kanang Judio balaod na wa nilan akatigami kay antak silan na buku nang Judio arag maningug sang batok ko bain kang Jesu Kristo antak silan mangagad kanaan. Maski buku nang kanang Judio balaod yang pyangagdan ko, wara ak alapas sang balaod nang Dios kay yaan yang abay pangagadan yang pagbuut ni Jesu Kristo. ²²Aw yaan yang batokan ko yang manga tomotoo na buku pa nang madigun yang pagtoo, dili ako magaprabaw kanilan, adasigin ko silan sang kanilan pagtoo. Maynaan yang batasan ko aw gaindo ako sang manga bago na tomotoo antak silan maningug sang pagindo ko kanilan. Wakaw yagagaon ak sang batasan nang kariko nang otaw aw madyaw na batasan. Sabo yiimo ko yani kariko kay antak arag aon manarig digkanilan kang Jesu Kristo kayan kyaaronan silan nang kinaboi na way kataposan. ²³Sabo yiimo ko yani kay gosto ko na makarimpud sang banwa yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, kayan arag ak panalangingan.

²⁴Dumduma yang manga otaw na yanaglomba domaragan, maski madaig silan na yanaglomba, isa ra kanilan yang madaug na makakamang sang madyaw na premyo. Kamo na manga tomotoo, pagsiling kamo nang yapaglomba, pamakot kamo antak kamo makakamang sang madyaw na premyo. ²⁵Yang kariko nang yapaglomba yaganaram domaragan allawallaw antak silan madogay

marutuy aw antak silan makusugan antak silan makakamang sang premyo na mallug magango. Toyo kita na tomotoo yapakadigun sang pagkanarig kang Jesu Kristo antak kita makadawat sang madyaw na barus na di amasapad. ²⁶Ako, mayn ako nang yapaglomba na yapakanug domaragan adto sang pagadaugan antak ak domaog. Wakaw yamakot ako mangagad kang Jesu Kristo, buku ak nang maynang yapagsinombagay na yadayon magpanombag na di magkurug. ²⁷Toyo ako, yabay ko naramun yang kanak lawas. Wa ko pangagdi yang maat na kyakaundan ko kay dili ako magaimo sang maat nang Dios. Kay aw magimo ak sang maat, way amadawat ko na madyaw na barus kanak maski yakapagindo da ako sang manga otaw na yangagad da kang Jesu Kristo.

Pagpakatigam Antak Ariliyan yang Manga Diosdios

10 Kay manga karomonan ko, gosto ko na akatigaman mayo yang yamapagguna sang manga kamonaan nami na manga Judio na yamagad ni Moises asang banwa na way maguya. Kariko nilan arag yarongan nang panganod, yang Dios iyan sang panganod. Aw yudurug yang panganod, yigiyod silan manaw kay yaan yang pagbuut nang Dios kanilan. Pyapagtiway nang Dios yang dagat na pyangangaranan nang Mapora na dagat kayan yomagi silan kariko disang pyagtiwayan nang dagat. ²Yang panganod aw yang dagat maynang pyagabawtismo kanilan kay antak silan matigam na silan kariko pyagaagad ni Moises na kanilan pangoro. ³Kariko nilan yanagpangaan sang pagkaan na yaatag kanilan nang Dios. ⁴Kariko nilan arag yanagpanginum sang tobig na pyapaboros nang Dios sikun sang

bato. Yaan na bato mayni Kristo kay si Kristo yang yakaboi kanilan. Si Kristo yang yabay tomabang kanilan kay maski diin silan durug, iyan kanilan si Kristo. ⁵Maski madaig yang kikita nilan na imo nang Dios nang pagtabang kanilan, agput mabos silan damanan nang Dios, sisilotan silan nang Dios, wakaw yamangkakanat yang lubang nang yamangkamatay kanilan, na maski diin silan durug disang banwa na way maguya, madaig yang lyurubung kanilan.

⁶Yang yamapagguna sang kamonaan nami na manga Judio, karag kanatu nang Dios antak di kita makaungud na magaimo sang maat na manga imo na maynang yiimo nilan. ⁷Wakaw ayaw kamo magsiling sang batasan nilan na yisimba sang diosdios. Kay aon syosolat na yagalaong, “Yanagpangaankaan silan aw yanagpanginum kayan yanagsayaw silan.” Buku nang Dios yang tyatawag nilan na gasayaw. ⁸Di kita magasiling nilan. Tanawa, sang allaw da misan da kamatay digkanilan yang karowaan aw toro na mararan na sisilotan nang Dios kay yimipid silan sang buku nang kanilan asawa. ⁹Arag madaig digkanilan yang yagapakaraat sang Dios na yagalaong, “Nanang gawan nang Dios ani kanatu? Ayn nang gosto natu imoon, imoon ta. Dili kita isilotan nang Dios kay dadaan kanatu pyagguna.” Wakaw madaig yang yamatay kanilan na kyakagat nang tinanap kay yaan yang silot kanilan. ¹⁰Aon digkanilan yanagbagolbol sang kanilan pangoro tungud sang kanilan kabutang na marisud. Wakaw syosogo nang Dios yang sogwanun na tagalangit adto kanilan, madaig silan yang pyapatay nang sogwanun na tagalangit. Magkido kamo, ayaw maggaon kanilan, na yanagbagolbol tungud sang kanilan kabutang.

¹¹Kariko ning yamapagguna sang kamonaan nang manga Judio syosolat kay yaan yang pakatigam kanatu antak kita malluk, kayan di kita magaimo sang maat. Yaan yang imoon ta yang madyaw nang Dios kay masaid da yang kataposan.

¹²Aw yagalaong kaw na di kaw magaimo sang maat, kay yagadumdum kaw na madigun yang pagtoo mo, magkido kaw daw sakadyap da kaw mallow yakapagimo sang maat. ¹³Toyo aw aon pagtintal kanmo, maski nana na maat na kyakaundan mo na imoon, ayaw magdumdum na ikaw gaid yang yakaungud saan na pagtintal, kay yaan na pagtintal arag yaatobang nang kadaygan na manga otaw. Awgaid kay yang Dios magatoman sang kanaan saad kanmo na dili kaw naan apabayaana daw dili kaw makatigkul saan na pagtigi kanmo, wakaw aw tigiin kaw, atagan kaw nang Dios nang gaom antak di kaw makapagimo sang maat na kyakaundan mo na imoon mo garo antak di kaw tigiin na labaw pa sang pagtigi na akatigkuran mo.

¹⁴Kay manga karugnanan ko, ayawi mayo yang pagsimba sang manga diosdios, ayawi mayo yang pagipat. ¹⁵Kamo na syosolatan ko, matigam kamo, wakaw dumduma mayo daw matungtung agaw yaning pagalaong ko kamayo adoon. ¹⁶Aw magkatipon kita na makanamput sang pagkamatay ni Jesu Kristo, amapanumdum kita sang Dios kayan yimum kita, yaan yang toosan na yakadawat da kita sang panalangin ni Jesu Kristo tungud sang pagpatutud naan sang kanaan dogo disang koros. Magonawa, yang paan na pyagapisangpisang ta kayan kyaan, yaan yang toosan na yakadawat da kita sang panalangin ni Jesu Kristo tungud sang pagkarabo kanaan disang koros. ¹⁷Maski madaig

kita, maynang sang ka lawas da kita na kang Kristo sakop kay yanagsaro kita komaan saang sambook da na paan na pyagapisangpisang ta.

¹⁸Dumduma mayo yang pagsimba nang manga Judio, aw yakaan silan sang pyapasagan nilan na layon nang pagatag nilan sang Dios, yaan yang toosan na silan sakop nang sisimba nilan. ¹⁹Bukun ako yang akatigaman mayo na way kabos nang yamatag sang pagkaan sang diosdios. Yang pagsimba sang diosdios, di makatabang sang manga otaw. ²⁰Dumduma mayo yang manga otaw na buku nang sakop ni Jesu Kristo, maski nanang pyagaipat nilan, buku nang Dios yang tyatawag nilan kay yang pyagaipat panawagtawag nilan sang mangkaraat. Wakaw yang pyagaipat nilan na pyapaatag nang magbabaya sang mangkaraat na tatawag nilan, yaan yang toosan na silan sakop nang tyatawag nilan. Way gosto ko na kamo magapatabang sang manga magbabaya. ²¹Wakaw aw minum kamo sang toosan sang dogo ni Jesu Kristo kayan kyomaan kamo sang toosan sang lawas ni Jesu Kristo na di mayo ayawan yang panawagtawag sang mangkaraat, laban maat yaan nang Dios. ²²Aw yaan yang imoon mayo adamanan kamo nang Dios. Dagaw yagadumdum kamo na way amapagguna kamayo aw magimo kamo saan, kay wa kamo magadumdum na labaw sang kamayo gaom yang gaom nang Dios.

²³Tinuud na kita na manga tomotoo makaimo sang maski nana na buku nang maat nang Dios, toyo di kita magaimo sang imo na dili makatabang sang maski sini. Aon manga imo na di ta imoon maski di makalapas sang balaod nang Dios kay di yaan na imo makadasig sang manga tomotoo. ²⁴Buku nang madyaw aw yaan gaid yang dumdumun mayo yang magadadayaw sang kamayo kabu-

tang, kaundi mayo arag yang kabutang nang manga kainagadan mayo.

²⁵Makakaan kamo sang maski nana na pagsisila na byabariya kamayo, kay maski nana na pagsisila, akaanun ta aw dili makapagkaraat sang ginawa ta.

²⁶Kay yaning banwa aw yang kariko na iyan disining banwa podong kanang Dios, wakaw kariko arag madyaw kanatu.

²⁷Kamo na tomotoo, aw tawagun kamo nang buku nang tomotoo sang pagkaan kayan dyomorod kamo, abaya mayo kaana yang maski nanang aatag kamayo kay maski nana na pagkaan, akaanun ta aw dili makapagkaraat sang ginawa ta. ²⁸Toyo aw aon maglaong kamayo na yaan na pagkaan layon nang pyagaipat, ayaw da kamo saan magkaan daw maribog yang yagapakatigam kamayo ²⁹kay gadumdum yaan na maat yang makaan saan. Maski akatigaman mo na buku nang maat, ayaw da magkaan.

Toyo aon manga tomotoo na buku nang marugun na yagalaong, "Nanang maat aw komaan kita sang madyaw na pagkaan maski aon kadaygan na yagadumdum na makasara silan aw komaan saan?" ³⁰Arag yagalaong silan, "Aw mapanumdum kita sang Dios na yatagan kita nang madyaw na pagkaan, nana sang pagasaway kanatu sini aw komaan kita sang madyaw na pagkaan?"

³¹Yani yang iibak ko sang yagalaong nang maynaan, laong ko kanilan na maski makaan, maski iminum sang tobig, imowa mayo yang kariko nang madyaw na makabantog sang Dios.

³²Wakaw dadyawa mayo yang batasan mayo antak di kamo kaponowan sang sara nang kadaygan, yang manga Judio aw yang buku nang Judio aw yang manga tomotoo sang Dios, di mayo akaraatan. ³³Pagsiling kamo sang kanak batasan kay kyakaundan ko na kariko nang imoon ko arag madyaw nang

manga otaw. Buku nang kanak gaid kabutang yang abay ko kaundan, yang kanang kadaygan kabutang, yang kabutang nang pyagaindo ko antak arag silan manarig kang Jesu Kristo kayan kyaaronan silan nang kinaboi na way kataposan.

11 Kamo na kang Kristo sakop, paggaon kamo kanak na yagaon sang batasan ni Jesu Kristo.

Yang Magtorong aw Yisimba

²Yamapanumdum ak kamayo na yabay ak mayo kanamputan. Arag yamapanumdum ak kamayo kay yabay kamo mangagad sang matungtung na pagindo na pyagaindo ko kamayo.

³Awgaid gosto ko na matigam kamo na yang labaw na pangoro nang kariko nang otaw si Kristo, toyo kamo na manga bobay, yang usug yang kamayo pangoro. Si Kristo, yang pangoro naan yang kanaan Ama na Dios. ⁴Wakaw yang tomotoo na usug na magatorong sang kanaan oro kaba yagaampo yaan sang Dios disang simbaan aw kaba yagazorit yaan sang sorit na papagsorit kanaan nang Dios, yaan na usug wa magataod kang Kristo na kanaan pangoro, kay aw yang pagtanaw sang oro naan maynang bobay, yaan yang toosan na buku ni Kristo yang labaw na pangoro naan. ⁵Toyo yang tomotoo na bobay na wa magatorong disang simbaan kaba yagaampo sang Dios aw kaba yagazorit yaan sang sorit na papagsorit kanaan nang Dios, yaan na bobay yang wa magataod sang kanaan pangoro na usug, kay aw yang pagtanaw sang oro naan maynang usug, yaan yang toosan na buku nang usug yang pangoro naan. Yaan na bobay na wa magatorong disang simbaan maynang bobay na pyapaboro yang kanaan logay, yaan na bobay di magkaarig. ⁶Wakaw madyaw na

yang manga bobay na tomotoo yang magatorong sang kanilan oro disang pagtitiponan nang manga tomotoo, kay maat yang mapakita yang bobay sang kanaan oro na pagtanaw na maynang oro nang usug na way torong. Wakaw aw dili magtorong yang bobay sang kanaan oro, yaan na bobay maynang bobay na dili magkaarig na yagapagopit sang kanaan logay na maynang usug. ⁷Yang usug, way kinaanglan na magatorong sang oro kay yang usug yang yosopo sang Dios, gapakita sang dungug nang Dios. Toyo yang bobay, yaan yang gapakita sang dungug nang usug, wakaw madyaw na ataodon nang bobay yang usug, ⁸kay yang pyagponowan nang mona na usug na si Adan buku nang sikun sang bobay, toyo yang mona na bobay na si Eba yiimo nang Dios sikun sang usug na si Adan. ⁹Kadini wa imowa nang Dios yang usug na obay nang bobay awgaid yang bobay yang yiimo nang Dios na obay nang usug. ¹⁰Wakaw kinaanglan magatorong yang bobay sang kanaan oro disang pagtitiponan nang manga tomotoo kay antak kitaun nang manga tagalangit na yang manga bobay na tomotoo yagatoman sang pagbuut nang usug kanilan. ¹¹Awgaid ayaw magpakaringaw na pagbuut ni Jesu Kristo na yang usug aw bobay yagasadug silan doway kay silan doway arag pyagasakop naan. ¹²Kadini si Eba yiimo nang Dios sikun kang Adan, toyo pagkatapos naan na imo nang Dios, yang manga usug magsikun sang manga bobay kay yamawtaw digkanilan, toyo yang Dios yang pyagponowan nang kariko.

¹³Dumduma sa mayo, yatigam kamo na maat aw magampo yang bobay disang pagtitiponan mayo aw di yaan magatorong sang kanaan oro. ¹⁴Arag yatigam kamo na yaan yang makaina

sang usug yang pagtanaw sang kanaan logay maynang pagtanaw sang kanang bobay logay kay yang batasan nang otaw buku nang maynaan kay buku yaan nang magayon sang usug. ¹⁵Toyo yang bobay, aw maaba yang kanaan logay, yaan yang magayon kanaan kay yaan yang madyaw sang bobay. Pagbuut nang Dios na yang maaba na logay nang bobay yang yakatorong kanaan kay antak katigaman na atagapan yaan nang Dios aw yatangkap yaan na yang usug yang pangoro naan. ¹⁶Yaning pyagalaong ko kamayo, aw aon magis sini ibakun ko yaan na yang kanami batasan aw yang batasan asang kariko nang pagtitiponan nang manga tomotoo na gasimba sang Dios magonawa sining pyagalaong ko kamayo.

Yang Pagpanamput sang Pagkamatay ni Jesu Kristo

¹⁷⁻¹⁸Aon kono batasan mayo na laban maat, wakaw magasagda ako kamayo kay dili kamo panalangingan nang Dios aw maynaan yang batasan mayo. Pagdadyayaw kamo paningug. Maski managkatipon kamo na akanamputan mayo yang pagkamatay ni Jesu Kristo, di makapanalangin kamayo, sana yaan yang makapagkaraat kamayo kay yanagsitobok kono kamo kay aon digkamayo yagaparabaw sang manga pobre. ¹⁹Yaan yang pagtigi kamayo daw sini kamayo yangagad sang Dios. ²⁰Aw managtipon kamo kariko, yang akaanun mayo buku da nang pagpanamput sang pagkamatay ni Jesu Kristo kay aon gaparabaw sang arag kamo. Aw maynaan, wa mayo ataoda si Jesu Kristo. ²¹Kay yang isaisa kamayo yapagagaw kono na amaona komaan na di magpalliawat sang arag kamo, wakaw aon yamagutum, aon yabiyag kayan yapakalasing. ²²Nanga kamo gaimo nang maynaan? Aw kyaan gaid yang kyakaun-

dan mayo, aon man tyoonan baray mayo na akakaan mayo. Maat yang batasan mayo kay yagaparabaw kamo sang arag kamo tomotoo na arag sakop nang Dios. Yanagkatipon kamo na akanamputan garo mayo yang pagkamatay ni Jesu Kristo, toyo pyakainaan da mayo yang yamangkaukud digkamayo. Di ak magabantog kamayo sang batasan na maynaan, kay maat nang Dios yaan na imo mayo.

²³Yang pagindo na pyagindo da ko kamayo yaan yang pyapakatigam kanak ni Jesus na Ginoo ta. Yani yang pyagindo da ko kamayo nangaon na ninyang gabi na wa pa alladi ni Judas yang kontara ni Jesu Kristo agkanaan, kaba yakaan silan, si Jesus na Ginoo ta yang yakamang sang paan. ²⁴Pagkamang naan sang paan, magpasalamat yaan sang kanaan Ama na Dios kayan pyagpisangpisang naan yang paan aw paglaong yaan, “Yang paan na pyagapisangpisang ko, yaan yang toosanang sang kanak lawas na apatayun tungud kamayo. Abaya mayo imowa yang maynining yiimo ko kay antak ak abay kanamputan mayo.” ²⁵Maynaan oman, pagkatapos nilan komaan saan na paan, kamangun ni Jesus yang inmanan aw paglaong, “Yaning tumuk nang paras disining inmanan yang toosanang na amatoman yang bago na papagsaad nang Dios kay apatutudun mallaw yang kanak dogo tungud kamayo. Arag abaya mayo imowa yani. Aw managkatipon kamo, aw inum kamo sini akanamputan mayo ako.” ²⁶Yaan yang pyagalaong ni Jesus kanilan antak kanamputan yaan nilan. Wakaw kada kamo komaan sang paan aw inum sang tumuk nang paras disang pagtitiponan mayo, tinuud na yaan yang pagpanamput mayo sang pagkamatay ni Jesu Kristo na Ginoo ta matag marik yaan ani sang donya.

²⁷Wakaw yang maski sini na otaw na yakaan sang paan aw inum sang tumuk nang paras, toyo wa magataod sang lawas aw dogo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo na yagapakamatay tungud kanaan, yaan yang yakaimo sang laban maat nang Dios. ²⁸Wakaw yang kada isa kamayo, pagdumdum kamo nang wa pa mayo akaana yang paan aw inuma yang tumuk nang paras daw aon maat na imo mayo. ²⁹Kay yang yakaan sang paan aw inum sang tumuk nang paras, aw di naan butang sang ginawa naan yang kaologan nang lawas ni Jesu Kristo, yaan yang akaponowan nang pagsilot nang Dios kanaan. ³⁰Wakaw madaig digkamayo yang yamangkarutuy aw yang yamangkasakit aw yang yamangkamatay kay wa nilan ubutangan sang ginawa nilan yang pagpanamput sang pagkamatay ni Jesu Kristo. ³¹Wakaw ososiin ta yang kanatu ginawa, daw aon maat, ayawan ta yang maat, kayan aw maynaan yang imo ta, di kita ookman nang Dios, di kita isilotan. ³²Awgaid kita na yamanarig kang Jesu Kristo, aw okman kita nang Dios aw siloti kita naan, yiimo naan yaan antak kita magdura, antak di kita silotan nang way kataposan na silot maynang manga otaw na wa akanarig kang Jesu Kristo.

³³⁻³⁴Kay manga karomonan ko, kay laban maat nang Dios yang wa magataod kang Jesu Kristo, wakaw yaan yang madyaw imoon nang wa pa kamo akatipon yang ayn nang yamagutum omona komaan disang kanaan baray antak dili domayon komaan asang pagtiponan mayo. Aw managkatipon da kamo antak komaan sang paan na toosan sang lawas ni Kristo, pagtinagaday kamo, misan da kamo kaan na yakanamput sang pagkamatay ni Jesu Kristo. Aw maynaan kamo, dili kamo isilotan nang Dios. Yang kadaygan na

pyagaosip mayo kanak, ibakun da ko aw domatung ak agkamayo.

Yang Manga Pagatag na Sikun sang Balaan na Espirito

12Kay manga karomonan ko, gosto ko na akadaragan mayo yang madaig na manga pagatag na yaatag kamayo nang Balaan na Espirito. ²Yatigam kamo na nangaon nong wa pa kamo akanarig kang Jesu Kristo, aon gapabaya kamayo wakaw yakasimba kamo nangaon sang way kabos na manga diosdios na di makapagsorit. ³Kamo na manga tomotoo, kinaanglan akatigaman mayo na way otaw na pyagabayaan nang Balaan na Espirito na mapagkontara kang Jesus, dili yaan magapallaong nang maat kang Jesu Kristo. Arag way otaw na pyagabayaan nang mangkaraat na magalaong na si Jesus yang Ginoo na makagagaom sang kariko. Kay dili magabantog yang otaw kang Jesu Kristo kaba dili yaan pagbayaan nang Balaan na Espirito.

⁴Maski aon yanagkatoboktobok na mangkadyaw na pagatag sang manga tomotoo, sayda yang yamatag kanilan, yang Balaan na Espirito. ⁵Maski yanagkatoboktobok yang sogo nang Dios sang manga tomotoo, sayda yang yagapanonogo kanatu, yang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ⁶Maski yanagkatoboktobok yang manga imo nang manga tomotoo, sayda nang Dios yang gabuut sang kariko nang manga tomotoo antak silan makatoman sang pagbuut naan kanilan. ⁷Yang kariko nang tomotoo pyangatagan nang Balaan na Espirito nang mangkadyaw na pagatag antak silan makatabang sang arag silan tomotoo tungud sang pagatag kanilan nang Balaan na Espirito. ⁸Yanagkatoboktobok yang pagatag nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo. Aon manga tomotoo na pyagabayaan nang Balaan na

Espirito antak yaan magpakatigam adto sang kadaygan bain sang pagbuut nang Dios na madyaw imoon. Aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang katigaman antak yaan magapakatigam sang kanaan kainagadan bain saan. ⁹Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang dakora na pagtoo antak yaan makaimo sang dakora na imo na makatabang sang kadaygan. Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang gaom papagkadyaw sang yanagkatoboktobok na manga sakit. ¹⁰Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang gaom pagimo sang manga milagro. Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang pagatag na pyanganganan nang propesiya antak yaan makapagbatok sang pyapabatok kanaan nang Balaan na Espirito. Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang katigaman antak kimilara sang manga imo aw sorit na sikun sang Dios aw yang buku nang sikun sang Dios. Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang katigaman antak yaan matigam mag-sorit sang yanagkatoboktobok na sorit na wa naan akatigami. Arag aon manga tomotoo na yatagan nang Balaan na Espirito nang katigaman antak matigam magobad sang sorit na wa akatigami. ¹¹Yang magabuut sang kariko nang way bayad na pagatag yang Balaan na Espirito. Yaan yang yangatag sang kariko nang manga tomotoo ayn nang pagbuut naan kanilan.

Sang ka Lawas na Madaig yang Pagkana

¹²Madaig na karasi yang asang lawas nang otaw, aon siki, aon kamot, aon taringa, aon mata, aw aon pay madaig na karasi, toyo sayda yang lawas. May-

naan oman kita, maski madaig kita na yamanarig kang Jesu Kristo, may-nang sang ka lawas da kita kay sayda yang tagsakop kanatu, si Kristo na iyan kanatu. ¹³Tinuud na kariko ta na tomotoo sang ka lawas da kita pinaagi sang pagbawtismo kanatu nang Balaan na Espirito. Wakaw maski Judio aw buku nang Judio, aw allang aw buku nang allang, sang ka lawas da kita kariko kay iyan kanatu yang Balaan na Espirito na yaatag kanatu.

¹⁴Yang lawas nang otaw buku nang sang ka karasi la kay aon siki, aon kamot, aon taringa, aon mata, aw madaig pa na karasi. ¹⁵Wakaw maski magalaong yang siki, “Buku ak nang tolo, wakaw buku ak nang sakop nang lawas,” dili yaan akaagdan kay dili amaimo na yang siki di amasakop nang lawas. ¹⁶Maski magalaong yang taringa, “Buku ak nang mata, wakaw buku ak nang sakop nang lawas,” dili yaan akaagdan kay dili amaimo na yang taringa di amasakop nang lawas. ¹⁷Aw kariko nang lawas podo mata, di mudungug kay way taringa. Aw kariko nang lawas podo taringa, di makabao kay way ilong. ¹⁸Toyo buku nang maynaan kay yang Dios na gaimo sang lawas nang otaw yang yagabutang sang madaig na karasi disang lawas nang otaw ayn nang pagbuut naan. ¹⁹Yang lawas nang otaw, aw sang ka karasi la, di magaimatok. ²⁰Awgaid buku nang maynaan kay madaig yang karasi disang sang ka lawas na yiimo nang Dios.

²¹Wakaw yang mata yagakinaanglan sang kamot, yang oro yagakinaanglan sang siki. ²²Wakaw yang kariko nang karasi disang lawas ta yagakinaanglan na magatinabangay maski marutuy yang isa. ²³⁻²⁴Yang kariko nang karasi disang lawas ta na byubutang nang Dios, maski magadumdum kita na aon sang ka karasi disang lawas ta na way ka-

bos na di makatabang, yaan sa agaw yang adadyawun tagapan kay yaan yang yakatabang sang kariko nang lawas ta. Aon sang ka karasi disang lawas ta na maski maat tanawun, dakora yang kanaan tabang sang lawas ta, toyo aon oman sang ka karasi disang lawas ta na madyaw tanawun toyo tagbi yang kanaan tabang sang lawas ta. Awgaid yang Dios yang yagabutang sang kariko nang karasi disang lawas nang otaw antak way sang ka karasi disang lawas ta na osodiin. ²⁵Yaan yang pagbuut nang Dios antak magoyon yang kariko nang karasi disang lawas ta, magasipagtagap silan. ²⁶Wakaw aw magtigkul sang masakit yang sang ka karasi disang lawas ta, magadungan mati sang masakit yang kariko nang lawas. Maynaan oman, aw makadawat sang panalagin yang isa, magadungan makadawat sang panalagin yang kariko.

²⁷Dumduma mayo yang pagobad sang samingay sang lawas. Kamo na manga tomotoo maynang lawas ni Kristo, yang kada isa kamayo maynang sang ka karasi disang lawas ni Kristo. ²⁸Yang kariko mayo na sakop ni Jesu Kristo pipili nang Dios, byubutang naan antak kamo magtinabangay. Kaisa, aon manga apostol na byubutang nang Dios digkamayo na sakop ni Kristo. Kadwa, aon manga propeta na yagabatok sang pyapabatok kanilan nang Dios. Katlo, aon manga magindoway. Arag aon pay byubutang nang Dios digkamayo, arag silan makatabang kamayo. Aon yagaimo sang manga milagro. Arag aon yakadyaw sang yanagkatoboktobok na manga sakit. Arag aon manga tomatabang sang manga kainagadan nilan. Arag aon matigam magdomara sang simisimbaay. Arag aon matigam mag-sorit sang yanagkatoboktobok na sorit na wa naan akatigami. ²⁹Di amaimo na

podo apostol kamo. Di amaimo na podo propeta kamo. Di amaimo na podo magindoway kamo. Di amaimo na kariko mayo arag makaimo sang manga milagro. ³⁰Di amaimo na kariko mayo arag aon gaom sang papagkadyaw sang yanagkatoboktobok na manga sakit. Di amaimo na kariko mayo matigam mag-sorit sang yanagkatoboktobok na manga sorit na wa mayo akatigami. Di amaimo na kariko mayo makaobad sang kaolongan nang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami. ³¹Kamo na yamanarig kang Jesu Kristo, butangan mayo sang ginawa mayo na akaaronan kamo nang manga pagatag nang Balaan na Espirito na laban makatabang sang arag kamo tomotoo.

Apakatigam ko kamayo adoon yang laban madyaw na paagi bain sang pag-pangagad kang Jesu Kristo.

Yang Lugun

13 Aw maimo ako makapagsorit sang yanagkatoboktobok na manga sorit nang manga otaw maski wa ak magaanad saan na sorit, maski maimo ak makapagsorit sang manga sorit nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, awgaid buku ak nang marugun sang arag otaw, yang kariko nang sorit ko way kabos, maynang tanog nang agong na guum. ²Aw aon pagatag kanak nang Balaan na Espirito antak ako makapagsorit sang sorit na propesiya, aw maimo ak matigam sang kariko nang pagbuut nang Dios na wa pa akatigami nang kadaygan, maski amatigam ak sang kariko nang katigaman nang Dios, maski amaimo ko maungat yang manga butay tungud sang kadakora nang pagtoo ko, aw di ak marugun sang arag otaw, way kabos ko na otaw. ³Aw pangatag ko yang kariko nang kanak pyanmowan antak pakaan sang

yamaukud, maski osonogon pa ko yang lawas ko antak ako matay, aw di ak marugun sang arag otaw, way amakamang ko saan na imo ko.

⁴Yang otaw na yamarugun sang arag otaw, matigkul sang pakaraat kanaan nang kadaygan, yabay yaan mallaat sang arag otaw. Yang otaw na yamarugun dili magkasigi sang arag otaw, dili magaambog, dili magparabaw sang arag otaw. ⁵Yang otaw na yamarugun madyaw yang batasan, buutan. Buku yaan nang maagap, maski nanang pagalaong kanaan di yaan magkadaman, di magdumdum nang maat sang yagaimo kanaan nang maat. ⁶Wa yaan magauma aw yikita yaan sang maat na imo, awgaid yaan yang pyagauma naan aw yikita yaan sang madyaw na imo. ⁷Yang otaw na yamarugun, di magtangu sang imo na madyaw maski dakora yang karisud naan, way kataposan nang kanaan pagkanarig, di amaimo na amawara yang pagkaiman naan. Magapadayon yaan sang pagtoman sang kariko nang pagbuut nang Dios kanaan wakaw way tatamanan nang kanaan pagtigkul sang maski nana na atobangun naan.

⁸⁻¹⁰Yang tinuud na karugun dili umupas. Awgaid aon manga pagatag nang Balaan na Espirito kanatu na umupas aw matoman da yang pagbuut nang Dios kanatu disining donya. Toyo adoon kay wa pa akatoman yang kariko nang pagbuut nang Dios kanatu, wakaw wa pa akatapos yang kanang Dios pagatag na katigaman, wa pa akatapos yang kanang Dios pagatag na propesiya. Toyo aw matoman da yang pagbuut kanatu nang Dios disining donya, arag amatoman da yang manga pagatag naan kanatu. Wakaw aw matoman da yang pagbuut nang Dios kanatu, apapagtanguun da nang Dios yang sorit na propesiya. Magonawa aw matoman da yang pagbuut

nang Dios kanatu, apapagtanguun da naan yang pagsorit sang yanagkatoboktobok na sorit, arag amatapos da yang pagatag na katigaman kay wa day kinanglan saan na manga pagatag aw matoman da yang pagbuut nang Dios kanatu disining donya.

¹¹Nang isu pa ako, yang pagsorit ko aw yang pagungudungud ko minangaysu. Adoon na dakora da ako yayawan da ko yang minangaysu na ungud. ¹²Yang kikita ta adoon maynang pagkita ta sang lubug na pagarongan. Awgaid kita, aw paatobangun da kita ni Jesu Kristo kanaan, matinaw da yang pagtanaw ta, kariko akatigaman da ta. Adoon wa pa akatigami yang kariko, awgaid madatung yang allow na kariko akadaragan da ta, maynang Dios na yakadarag kanatu.

¹³Yaning toro yang dili umupas, yang pagkanarig, aw yang pagkaiman sang syasaad nang Dios kanatu, aw yang karugun. Yaan yang laban importante yang marugun kita sang arag otaw.

Yang Pagindo Bain sang kang Espirito Pagatag

14 Wakaw butangan mayo sang ginawa mayo na abay kamo marugun. Kayan pamakot kamo antak kamo kaaronan nang manga pagatag nang Balaan na Espirito, labi pa yang pagatag na propesiya, kay aw aon pagatag kanmo na propesiya, makapaglaong kaw sang manga otaw bain sang pyapakatigam kanmo nang Balaan na Espirito. ²Yang gasorit sang yanagkatoboktobok na manga sorit na wa naan akatigami, yapagbaraw sang Dios. Wa yaan mapagbaraw adto sang manga otaw kay way otaw na makadarag kanaan, awgaid tinuud na pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito. Maski wa makadarag yang gasorit sang pyagalaong naan sang Dios, yang Dios yang

yakadarag sang kanaan sorit na wa naan akatigami. ³Awgaid yang otaw na yagadorit sang propesiya na papagadorit kanaan nang Balaan na Espirito, yaan yang yapagbaraw adto sang manga otaw, antak pakadigunon naan yang kanilan pagkanarig, aw antak naan silan dasigin, aw antak naan silan maorawa. ⁴Yang otaw na yagadorit sang yanagkatoboktobok na manga sorit na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, yaan yang yakadigun sang kanaan pagtoo. Awgaid yang otaw na yagadorit sang sorit na propesiya, yaan yang yakadigun sang pagtoo nang manga kainagadan naan na tomotoo.

⁵Gosto ko na kamo kariko magadorit sang yanagkatoboktobok na sorit na pagbaya nang Balaan na Espirito, awgaid labaw pa saan yang magadorit kamo nang propesiya. Kay madyaw pa yang magadorit sang propesiya sang magadorit sang yanagkatoboktobok na sorit asang atobangan nang kanaan kainagadan aw dili obadun yang kaologan naan na sorit antak makadigun sang pagtoo nang kanaan manga kainagadan na tomotoo. ⁶Wakaw kay manga karomonan ko, aw simingadto ak kamayo na magadorit sang yanagkatoboktobok na sorit na wa mayo akatigami, di ak makadasig kamayo kaba dili ko paglaong kamayo yang sorit na akadangan mayo. Toyo apadasigin ko kamo aw yaan yang pagadorit ko kamayo yang pyapagadorit kanak nang Balaan na Espirito, aw yang kadaygan na manga katigaman nang Dios, aw yang manga sorit na propesiya, aw yang manga pagindo na makadasig kamayo na pyapakatigam kanak nang Balaan na Espirito.

⁷Magasambingay ak kamayo oman. Way makadarag sang litok nang kodlong aw di matigam mallitok yang yangodlong. Di makaritok sang parundag yang di matigam mamarundag. Way

maningug sang wa akaritok na pyamarundagan. ⁸Magonawa saan yang bodyong, aw magbodyong yang di matigam, maski mudungug yang manga sondaro, di silan makaandam sang pagkadto sang pagtanaman kay wa silan makadarag sang lilitok nang bodyong. ⁹Magonawa saan aw magsorit kamo sang yanagkatoboktobok na sorit na wa akadaragi nang yaningug, monnonong pagkatigam na wa man makadarag? Aw maynaan, way kabos naan na sorit kanilan. ¹⁰Tinuud agaw na madaig yang yanagkatoboktobok na sorit nang otaw disining donya, arag tinuud na yang kada sorit aon kaologan. ¹¹Toyo aw dili ako makadarag sang kaologan nang sorit nang kadaygan na otaw, yaan na otaw way gawan ko, aw ako way gawan naan. ¹²Kamo, kay yamakot kamo na akaaronan nang manga pagatag nang Balaan na Espirito, butangan sang ginawa mayo yang manga pagatag nang Balaan na Espirito na makadigun sang pagtoo nang kainagadan mayo.

¹³Wakaw yang yagadorit sang yanagkatoboktobok na sorit na wa naan akatigami, yang madyaw naan imoon yang magaampo yaan antak yaan pakatigamun nang Balaan na Espirito antak yaan makaobad sang kaologan nang pyagalaong naan. ¹⁴Aw magampo ako pinaagi sang yanagkatoboktobok na sorit na wa ko akatigami, tinuud na yang kanak espirito yang gabuut sang kanak pagampo, toyo wa ak akatigam sang kaologan. ¹⁵Wakaw aw maynaan yang mapagguna kanak, madyaw yang magampo ako durug magadorit ako nang yanagkatoboktobok na sorit na pagbuut nang kanak espirito, toyo arag magadorit ako nang dadaan kanak sorit durug yagaampo ako na pagbuut nang kanak dumtum. Magonawa arag saan durug ak yagakanta, magakanta ak arag nang yanagkatoboktobok na

kanta na wa akatigami na pagbuut nang kanak espirito, toyo arag magakanta ak nang dadaan kanak kanta na pagbuut nang kanak dum dum. ¹⁶Kay aw aon kadaygan na manga tomotoo, dili silan omoyon sang kamayo pagbantog sang Dios kay wa silan makadarag sang kamayo yanagkatoboktobok na sorit na pagbuut nang kamayo espirito. ¹⁷Wakaw maski madyaw yang pagbantog mayo durug yagadorit kamo sang yanagkatoboktobok na sorit na pagbuut nang kamayo espirito, yang sorit mayo na wa akatigami dili makapadasig sang kadaygan na tomotoo.

¹⁸Yagapasalamat ako sang Dios na yang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami, yabay ko soritin labaw pa kamayo na arag yagadorit sang maynaan na sorit. ¹⁹Toyo disang pagtitiponan nang manga tomotoo madyaw pa ko yang magadorit ak nang makagpa na sorit na akatigaman nilan antak silan kaindowan, madyaw pa yaan sang laban maaba na sorit na wa nilan akatigami.

²⁰Kamo na manga karomonan ko, ayaw kamo magsiling nang dum dum nang mangaysu, pagsiling kamo nang dum dum nang mangkatadung. Awgaid ayawi mayo yang maat, pagsilingi yang tagbi pa na isu na wa pa akatigam magimo sang maat. ²¹Pyapasolat nang Dios kadini yani, laong, “Yang manga otaw na sikun sang kadaygan na banwa na tobok yang sorit osogoon ko antak magindo sining manga otaw na taga Israel. Awgaid maski yaan yang imoon ko, dili silan maningug kanak.” ²²Wakaw yatigam kita na yang pagadorit sang yanagkatoboktobok na sorit yang pagpakatigam sang wa otoo na wa pa silan maningug sang Dios. Awgaid yang pagadorit sang propesiya yaan yang pagpakatigam sang manga tomotoo bain sang pagbuut nang Dios.

²³Aw magkatipon yang kariko nang tomotoo agkamayo kayan yagadorit kamo kariko nang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami, yaan na batasan buku nang madyaw kay aw aon sumurud sang pagtitiponan mayo na wa otoo aw yang wa pa pagaindowa kayan dyumungug silan saan na sorit, pagalaongan kamo nilan, “Yanagkamunung kamo.” ²⁴Awgaid aw kariko mayo magadorit nang sorit na propesiya, kayan aw sumurud yang wa otoo aw yang wa pa pagaindowa, makaungud silan sang kanilan imo na maat pagdungug nilan saan. Kayan yokman nilan na yakaimo silan sang maat nang Dios. ²⁵Tungud kay pyapakatigam kanilan yang maat sang ginawa nilan na wa akatigami nang kadaygan, molood silan, misimba silan sang Dios, kayan yaglaong, “Tinuud agaw na yang Dios iyan kamayo.”

Yang Paagi nang Pagsimba nang Manga Tomotoo

²⁶Manga karomonan ko, pagaindo ko kamayo yang madyaw na imoon mayo disang pagtitiponan nang manga tomotoo. Aw managkatipon kamo na misimba sang Dios, paimowan yang kariko na makadigun sang pagkanarig mayo. Pagkatipon mayo, kada isa kamayo aon imoon na makapadasig kaba yisimba kamo. Aon digkamayo yagakanta sang kanta na pyagabantog sang Dios, aon yagaindo, aon yagadorit sang sorit na pakatigam kanaan nang Dios. Arag aon yagadorit sang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami, arag aon yagaobad sang kaologan nang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami. Kariko nang imoon mayo disang pagtitiponan, imowa mayo antak makadigun sang ginawa nang manga tomotoo. ²⁷Aw aon yagadorit nang yanagkatoboktobok na sorit, madyaw yang dow, aw buku nang dow, toro gaid

yang magasokli magsorit nang maynaan. Pagkatapos nang isa na yagazorit nang yanagkatoboktobok na sorit, kinanglan na aon magaobad sang kaologan. ²⁸ Awgaid aw way makaobad digkamayo sang kaologan nang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami, ayaw magsorit naan na sorit digsurud nang pagtitiponan mayo. Toyo aw aon gosto magsorit sang yanagkatoboktobok na sorit, madyaw aw pagsorit naan yaan surud nang ginawa naan. ²⁹ Aw managkatipon kamo, madyaw papagsoritin yang dow, aw buku nang dow, torong ka propeta na magsorit sang sorit na papagsorit kanilan nang Dios. Kayan yang kadaygan maningug sang pyagasorit naan na propeta daw tinuud na yaan pyagabayaang nang Balaan na Espirito. ³⁰ Aw pakatigamun nang Balaan na Espirito yang kadaygan na arag propeta na arag papagsoritin adto sang manga tomotoo, yang madyaw magatangku yang yagazorit antak yang isaisa na arag propeta makapagsorit. ³¹ Madyaw yang magasokli kamo magsorit antak kamo kariko na aon propesiya na pagbaya nang Balaan na Espirito arag makapagsorit antak kariko kaindowan nang pyapakatigam nang Balaan na Espirito, aw antak madasig yang kariko. ³² Kamo na manga propeta, aw gasorit kamo sang sorit na propesiya, pagtangku sang kanmo sorit aw aon kainagadan mayo na arag apapagsoritin nang Balaan na Espirito. ³³ Kay yang Dios na gabaya kanatu, wa magabaya kanatu antak kita masamok, awgaid pyagabayaang kita naan na magatoman sang madyaw na paagi naan. Maynaan yang paagi nang pagsimba nang manga tomotoo asang kariko nang pagtitiponan nilan.

³⁴ Yang manga bobay, madyaw yang dili silan magsorit kaba yisimba, matinugun silan kayan yangagad silan sang

usug kay pyagaindo nang balaod nang Dios na yang usug yang magadomara sang manga simisimbaay na yotoo sang Dios. ³⁵ Aw aon gosto nang bobay na akatigaman, dato ra sang kanilan baray magosip sang kanaan bana. Kay buku nang madyaw aw yang bobay yang magsorit kaba yisimba. ³⁶ Aw aon wa magagad digkamayo sining pyagaindo ko kamayo, pagalaong ko kanilan, "Buku mayo yang magapono magbatok sang sorit nang Dios. Buku nang kamo ra yang byabatokan nang sorit nang Dios."

³⁷ Aw aon magdumdum digkamayo na yaan propeta, aw aon magdumdum na yaan yabay pagbayaan nang Balaan na Espirito, ikilaraun naan na tinuud pagindong ni Ginoo Jesus yang syosolat ko kamayo. ³⁸ Toyo yang syosolat ko adoon, aw aon otaw na di maningug sini, yaan na otaw, di da kita matangkap.

³⁹ Manga karomonan ko, abaya mayo butangan sang ginawa mayo yang pagsorit mayo sang propesiya na pyapakatigam kamayo nang Balaan na Espirito. Ayaw mayo pagsagdaa yang yagazorit sang yanagkatoboktobok na sorit na wa akatigami. ⁴⁰ Awgaid dadyawa mayo yang kariko nang imo mayo asang pagtitiponan mayo antak madyaw yang paagi nang pagsimba mayo.

Yang Pagboi Oman ni Jesu Kristo

15 Manga karomonan ko, akanamputan ko kamayo yang madyaw na batok na byabatok ko kamayo na yakaslud da sang ginawa mayo. Yaan yang kyakanarigan mayo. ² Yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo na byabatok ko kamayo yang gapakatigam sang kinaboi na way kataposan, toyo aw dili mayo patagsubun yang pagkanarig mayo saang madyaw na batok, dili kamo akaaronan nang kinaboi na way kataposan na sikun sang Dios.

³ Abaya mayo kanamputi yang batok ko kamayo nangaon kay yaan yang pyapakatigam kanak, na yang labaw sang kariko nang pagindo nang Dios yang pagindo bain sang kamatayun ni Jesu Kristo na yaan yang bayad sang kanatu manga sara. Yaan yang pyagalaong nang Dios na syosolat kadini, ⁴ arag pyagalaong nang Dios na pagkamatay ni Jesu Kristo, lubang, toyo nang katlong allaw byoboi yaan oman nang Dios. ⁵ Pagboi oman ni Jesu Kristo, kitaun yaan ni Pedro, kayan kinita yaan nang manga apostol na samporo aw dow. ⁶ Pagkatapos saan, kitaun yaan nang sobra nang limang gatos na manga tomotoo, na madaig pa yang boi kani-lan adoon kaba yagasolat ak kamayo. ⁷ Kayan kinita yaan ni Santiago, kayan kinita yaan oman nang kariko nang manga apostol.

⁸ Kayan pagkadogay disaan yapakita yaan kanak, ako yang maori la kimita kanaan. Maski dogay da yaan aglangit, yapakita yaan kanak kay antak ak tomoo ra kanaan. ⁹ Madyaw pa kanak yang kadaygan na manga apostol, kay ako yang yagaimo nang maat sang madaig na manga tomotoo nangaon nang wa pa ako otoo, wakaw wa ak agayona na uguarun nang apostol. ¹⁰ Toyo adoon, tobok da ako, yaparin da yang ginawa ko nang pagkallaat nang Dios kanak. Madyaw ko kay wa akapakyas yang pagkallaat naan kanak. Wakaw yamakot ak maggawbuk adoon labaw pa sang kadaygan na manga apostol. Yaning kanak gawbuk, buku ko yang gabuut, yang Dios na yamallaat kanak yang gabuut saan. ¹¹ Maski sini kanami na manga apostol yang magabatok kamayo, ako, daw yang kadaygan na arag kami apostol, yang batok nami yang pyagaponowan nang pagtoo mayo kang Jesu Kristo.

Yang Pagboi ta Kasikun Matay

¹² Yatigam kamo kay byabatok nami kamayo na yang Dios yang yagaboi kang Jesu Kristo na pyapatay. Aw maynaan, nanga yagalaong kamo na yang Dios di makaboi sang manga otaw na yamatay da? ¹³ Aw matungtung yang pyagalaong mayo na yang Dios di makaboi sang yamangkamatay, si Jesu Kristo wa oboiya nang Dios. ¹⁴ Aw wa nang Dios oboiya si Jesu Kristo na pyapatay, way kabos nang kanami pagbatok, arag way kabos nang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo. ¹⁵ Aw buku nang matungtung yang batok nami na yang Dios yang yagaboi kang Jesu Kristo na pyapatay, akatigaman nang kadaygan na kami yagakagaro. Aw dili makaboi yang Dios sang yamangkamatay, yagakagaro kami. ¹⁶ Kay aw matungtung na di pangboiin oman nang Dios yang yamangkamatay, si Jesu Kristo wara oboiya naan. ¹⁷ Magonawa oman, aw matungtung na wa oboiya si Jesu Kristo na pyapatay, yang kamayo pagkanarig kang Jesu Kristo way kabos, kay wa pa kamo apasaylowa nang Dios sang kamayo manga sara. ¹⁸ Kayan aw maynaan, yang kariko nang tomotoo kang Jesu Kristo na yamatay da, wa pagasakopa nang Dios, yabay silotan silan. ¹⁹ Aw matungtung na wa oboiya si Jesu Kristo na pyapatay, dili amatoman yang kyakaimanan ta kang Jesu Kristo, kayan kita na yamanarig kanaan, kallaat da agaw natu kay labaw pa kita sang karisud nang kariko nang otaw na wa akanarig kang Jesu Kristo.

²⁰ Laban matungtung na byoi da nang Dios si Jesu Kristo na pyapatay, yaan yang yamaona boiin nang Dios. Wakaw kamo na yotoo kang Jesu Kristo, yamanarig kamo na oboiin kamo arag nang Dios aw matay kamo. ²¹ Kay aw matay yang otaw tungud sang imo ni Adan,

oboiin oman silan tungud sang imo ni Jesu Kristo.²² Amatay yang kariko nang otaw kay manga sompaw silan ni Adan, toyo yang kariko nang otaw na sakop ni Jesu Kristo oboiin oman nang Dios, kayan di da silan amatay oman.²³ Yani yang paagi nang Dios sang pagboi sang yamangkamatay, si Jesu Kristo yang yamaona boiin nang Dios, di da yaan amatay oman, kayan pagdatung oman ni Jesu Kristo, boiin oman nang Dios yang yangkamatay da na sakop ni Jesu Kristo, di da silan amatay oman.

²⁴ Pagkatapos saan, aw domatung da yang kataposan, asapadan da ni Jesu Kristo yang kariko nang aon gaom na yapagkontara kanaan, yang manga pangoro nilan aw yang kariko nang magbabaya aw mangkaraat asapadan ni Jesu Kristo, awaraun yang kariko nang gaom nilan. Kayan yatag ni Jesu Kristo yang kanaan sakop adto sang kanaan Ama na Dios.²⁵ Kay kinaanglan na abay magari si Jesu Kristo kaba dili naan mabos madakup yang kariko nang yapagkontara kanaan.²⁶ Yang kamatayun na maynang maori na yapagkontara kanatu, yaan yang maori mawara ni Jesu Kristo.²⁷ Kay syosolat na pagbuut nang Dios na si Jesu Kristo makagagaom sang kariko. Toyo maski pagbuut naan na yang Anak naan makagagaom sang kariko, yatigam kita na yang Ama yang wa magapasakop sang Anak naan.²⁸ Aw pyasakop da kang Jesu Kristo nang Dios yang kariko, kayan si Jesu Kristo na Anak nang Dios yang magapasakop sang Ama naan antak yang Ama naan na Dios yang magsakop sang kariko, kayan byantog yang Ama na Dios nang kariko aglangit aw asang karowagan nang donya.

²⁹ Dumduma mayo yani, aw matungtung na dili oboiin nang Dios yang yamangkamatay, yang manga otaw na kyakamatayan dili da magapabawtismo tungud sang yamangkamatay. Yatigam

kamo na yaan yang batasan nilan kay yotoo silan na oboiin oman nang Dios yang yamangkamatay.³⁰ Tagun nami, yotoo kami na oboiin oman nang Dios yang yamangkamatay, wakaw yamakot kami magbatok saan na batok, maski allawallow yamatobang kami sang karisud, yabay kami magbatok.³¹ Kay manga karomonan ko, laban sa matungtung yang pagalaong ko kamayo na yang panalangin kamayo ni Jesu Kristo na Ginoo ta yang yakapaguma kanak maski allawallow yaanipapip ako na apatayun garo nang yapagkontara kanak.³² Aw matungtung na wa ak otoo na oboiin oman nang Dios yang yamangkamatay, way kabos nang pagtigkul ko na lyarasay nang manga maropig na otaw na yapagkontara kang Jesu Kristo dini Epeso. Aw di boiin oman nang Dios yang yamangkamatay, madyaw yang magasiling da kita sang wa otoo na yagalaong, “Kay di madogay amatay da man kita, abay kita aankaan kayan yabay kita maginuman antak kita maguma.”

³³ Kamo na kang Kristo sakop, ayaw da kamo magpaningug sang way kabos na sorit nang manga otaw na wa mangagad kang Jesu Kristo daw kamo makagaon kanilan, kay yang maat na inagad mayo yaan yang makapagkaraat sang kamayo batasan.³⁴ Pakatorida yang dumdum mayo, di da kamo magimo sang maat nang Dios. Nanga aon manga otaw digkamayo na wa pa akatigam sang sorit nang Dios? Nanga wa mayo silan pagaindowa antak di da silan maglaong na di oboiin oman nang Dios yang yamangkamatay.

Yang Pagboi nang Patay

³⁵ Aon sa agaw otaw na magaosip na magalaong, “Onnoon koraw nang Dios yang pagboi sang otaw na yamatay da? Monnono koraw yang lawas nilan aw

magboi da silan oman?"³⁶ Nanga gaosip kamo nang maynaan, na wa mayo onaa dumduma? Dumduma mayo yani na samingay antak kamo makadarag. Aw magtanum kaw sang liso, yatigam kaw na yang tanum mo na liso, aw gimiti da, amawara da yaan na liso.³⁷ Yang tanum mo na liso, aw gimiti da, buku nang magonawa yang baya tanumun aw yang gimiti da.³⁸ Ayn nang pagbuut nang Dios, na kanaankanaan karasi na tatanmun, aw gimiti da, kanaankanaan karasi nang paggiti.

³⁹ Magonawa oman, yang yamaboi disang donya, tobok yang karasi nang onod nilan. Yang otaw aon sang ka karasi na onod na madyaw kanaan, toyo tobok yang onod nang manga ayup aw mananap, aw tobok arag yang kanang manga langgam onod, aw tobok arag yang kanang manga isda onod.

⁴⁰ Arag yang tagalangit aon lawas na madyaw kanilan na buku nang magonawa sang lawas nang maguya disining donya. Yang kadyaw nang lawas nang manga tagalangit tobok, buku nang maynang kadyaw nang kanatu manga lawas.⁴¹ Maynaan oman, tobok yang pagsilat nang suga, tobok yang pagsilat nang boran, tobok arag yang pagsilat nang manga bitoon. Arag tobok yang pagsilat nang kada bitoon.

⁴² Pyagalaong ko kamayo yaning pagindo ko kamayo antak kamo makadarag daw yoonnono nang Dios yang pagboi sang lawas nang otaw na yamatay da. Aw yamatay yang otaw lyurubung. Pagkatapos lubung, madonot yang lawas naan, toyo maski yamadonot, oboiin yaan oman nang Dios, kayan di da oman amatay.⁴³ Aw yamatay da yang otaw, wa day kabos nang lawas naan, toyo aw boiin da yaan oman nang Dios, laban da madyaw. Aw yamatay da yang otaw, wa day kusug nang lawas naan, toyo aw boiin

da yaan oman nang Dios, laban da yaan kusugan.⁴⁴ Yang lawas nang otaw disining donya magkamatay, toyo aw yamatay da, aw lyubung da kayan byoi oman nang Dios, di da amatay oman. Kay pagbuut nang Dios na yang lawas nang otaw aballinan nang lawas na di da oman amatay.⁴⁵ Aon sorit nang Dios na syosolat na yagalaong, "Yang mona na otaw na si Adan, pagkatapos naan imoon, boiin." Toyo si Jesu Kristo na arag pyagangaranan nang maori na Adan, yaan yang yakaatag nang kinaboi na way kataposan.⁴⁶ Pagbuut nang Dios na yang yamaona na lawas nang otaw magkamatay, yang maori na lawas nang otaw di magkamatay.⁴⁷ Yang lopa yiimo nang Dios otaw. Pagkaimo, si Adan. Yaan yang mona na otaw. Awgaid si Jesu Kristo na pyagangaranan nang kadwa na otaw, sikun aglangit.⁴⁸ Yang kariko nang otaw disining donya yakagaon kang Adan na sikun sang lopa. Awgaid kariko nang sakop ni Jesu Kristo yakagaon kang Kristo na sikun aglangit.⁴⁹ Kita na otaw yakagaon kang Adan na sikun sang lopa. Awgaid kita na kang Jesu Kristo makagaon kita kanaan na sikun aglangit.⁵⁰ Pagalaong ko kamayo, kay manga karomonan ko, yang lawas ta adoon dili makaslud asang sakop nang pagkaari nang Dios aglangit kaba dili parinin nang Dios yang lawas ta. Maynaan kay yaning lawas ta magkamatay, wakaw kaba dili parinin nang Dios, di amaboi nang way kataposan.

⁵¹ Pagdadyayaw kamo paningug, pagalaong ko kamayo yang wa pa kamayo apakatigaman nang Dios. Di da amatay yang manga tomotoo na boi pa nang pagbarik ni Jesu Kristo kay sakadyap da maparin yang lawas nilan.⁵² Pagdungug sang trumpeta, sapiluk da maparin yang kanilan lawas. Pagoni nang

kataposan na trumpeta, boiin nang Dios yang manga tomotoo na yangkamatay da kayan yaboi silan nang way kataposan. Kayan yang manga tomotoo na boi pa, arag sakadyap da maparin yang kanilan lawas,⁵³ kay yang manga lawas ta adoon magkamatay aw magkadonot. Wakaw aparinin nang Dios yang lawas ta antak di da oman matay.⁵⁴ Aw ballinan da yang lawas na magkamatay nang lawas na di magkamatay, yatoman da yang sorit nang Dios bain kang Jesu Kristo na syosolat, laong, “Kariko arag adaugun naan, pagkatapos naan domaug, wa day kamatayun.⁵⁵ Aleluya. Bantoga yang Dios. Wa day kalluk ta sang kamatayun kay di da kita adaugun nang kamatayun.”⁵⁶ Yang kalluk ta sang kamatayun magsikun sang kanatu manga sara. Yang kanatu sara yang makasapad kanatu kay yarapas kita sang manga balaod nang Dios.⁵⁷ Toyo laban sa abantogon ta yang Dios kay yagalowas kanatu sang silot na kamatayun kay si Jesu Kristo na Ginoo ta yang yapapakamatay kanatu antak di da kita matay.

⁵⁸ Wakaw kay manga karugnanan ko na tomotoo, dasiga mayo yang ginawa mayo antak madigun yang pagtoo mayo antak way makasoway kamayo. Obosa mayo tomana yang pyagasogo kamayo nang Ginoo kay yatigam kamo na yang kariko nang pyagasogo kamayo nang Ginoo, di amaimo na dili naan omanun yang pagbuut naan saan na sogo.

Yang Tabang sang Arag Tomotoo

16 Bain sang sapi na atabang sang manga tomotoo dig Jerusalem na yamangkaukud yaan yang tomana mayo yang pyapatoman ko sang manga tomotoo dig Galasia.² Yani yang imoon mayo kada Dominggo, kada isa kamayo magatipon sang atabang mayo ayn nang amapoti mayo. Aw maynaan, kada

Dominggo kyakadogangan yang tatabang mayo antak aw domatung da ako agkamayo dadaan da yatipon yang tatabang mayo.³ Pagdatung ko agkamayo, apakadtoon ko yang maski sini na akanarigan mayo na amatud nang kamayo tabang ag Jerusalem. Apadara ko kanilan yang kanak solat na yang otaw na ipiliin mayo na akanarigan, arag akanarigan ko.⁴ Aw madyaw na makadto ako arag Jerusalem, pagaagad da ko silan.

Yang Baat ni Pablo

⁵ Dumdum ko omona ak komadto Masedonia. Aw magsikun da ako ag Masedonia, omondag ak agkamayo.⁶ Dagaw madogaydogay ak digkamayo, daw dato ra ako magpariwas sang amiyan, kayan aw manaw da ako, boros mayo ako.⁷ Way gosto ko na agaid ta kamo apitan. Aw tomogot yang Dios, gosto ko na madogaydogay ako digkamayo.

⁸ Awgaid magapabilin naa ako digEpeso asta domatung yang allaw nang pista na Pentekostes.⁹ Kay adoon makaimo ak magindo bain sang sorit nang Dios dini Epeso, maski madaig yang yapagkontara kanak dini.

¹⁰ Aw domatung si Timoteo digkamayo, taoda mayo yaan antak yaan matigam na buutan kamo kanaan. Kay si Timoteo, pyagapanonogo nang Ginoo ta, magonawa kami.¹¹ Sagdaa mayo yang maski sini na magaobit kanaan. Kayan aw manaw da yaan digkamayo na omori da adi kanak, aragad kamo kanaan antak maorawa yang ginawa naan. Abay ko tagadan didi si Timoteo aw yang manga kainagadan naan na tomotoo.

¹² Si Apolos na arag kita tomotoo, pyagapakadto ko garo kamayo, apaagadun ko yaan sang makadto kamayo na arag tomotoo, toyo di pa yaan kono adoon adto. Aw aon day sakat naan, makadto kono.

Yang Kataposan na Tambag

¹³Kamo na sakop ni Jesu Kristo, magkido kamo sang manga imo mayo daw kamo makasara. Pakadiguna yang pagtoo mayo, ayaw kamo magdowadowa antak mawara yang pagkalluk mayo. Dasiga mayo yang ginawa mayo sang pagpangagad sang kariko nang pagbuut nang Dios kamayo. ¹⁴Kinaanglan na yang oponowan nang kariko nang imoon mayo yang karugun mayo sang arag otaw.

¹⁵Yatigam kamo na yang sakop ni Estepanas yang yamaona manarig kang Jesu Kristo asang banwa na Akaya. Yagapadayon silan sang pagtabang sang manga tomotoo. ¹⁶Wakaw kay manga karomonan ko, taoda mayo silan aw yang kadaygan na manga tomotoo na maynilan na yamakot mangagad digkamayo sang pyagasogo kanilan nang Dios. Pagsiling kamo sang kanilan batasan.

¹⁷Yamawung ak kamayo kay dogay-dogay da wa kita magakita. Pagdatung adi kanak ni Estepanas aw si Portunato aw si Akaiko, laban ak gauma. ¹⁸Yamaorawa ak nilan maynang pagkaorawa ni-

lan kamayo. Taoda mayo yang manga otaw na maynilan.

¹⁹Disining manga pagtitiponan disining banwa na Asia, yakanamput kamayo yang manga tomotoo. Si Akila aw si Prisila aw yang manga tomotoo na yagatipon asang baray nilan yang gomosta kamayo. Yagalaong silan na dakora kamo sang ginawa nilan. ²⁰Maynaan oman yang kariko nang tomotoo dini, arag yakanamput kamayo.

Kamo na manga tomotoo, aw gakita kamo, panagginuguray kamo.

²¹Ako si Pablo, ako mismo yang yagapadayon sining kyampusan na solat ko kamayo antak kamo matigam na ako yang yapadara sining solat.

²²Ikaw na Dios nami, aw aon wa magabutang sang ginawa naan sang Ginoo nami na si Jesu Kristo, ikaw yang magasilot kanaan nang marisud na silot. Ori da adi, kay Ginoo ko.

²³Pyangayo ko na panalanginan kamo kariko abay nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ²⁴Kamo na manga karomonan ko na sakop ni Jesu Kristo, dakora ko kamo sang ginawa ko. Amen.

Yang Kadwa na Solat ni Pablo sang

TAGA KORINTO

1 Ako si Pablo, ako yang yagasolat kamayo. Apostol ako ni Jesu Kristo pinaagi sang pagbuut nang Dios. Si Timoteo na lomon ta yang inagad ko adi. Yomoyon yaan kanak sining pyagalaong ko disining solat.

Kamo na manga tomotoo asang syodad na Korinto, aw yang kadaygan na manga tomotoo na asang kariko nang banwa na sakop nang Akaya, pyapadara ko agkamayo yaning solat ko kamayo. ²Yang Ama ta na Dios aw si Jesu Kristo na Ginoo ta yanalangin kamayo antak marinaw yang dumdum mayo.

Yagapasalamat si Pablo sang Dios

³Kadyaw agaw nang Dios na Ama nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Ama ta yaan na mallaatun. Way tatamanan nang kanaan pagdasig kanatu. ⁴Yaan yang yagadasig kanak aw aon kanak karisud. Dyadasig ako naan antak ako makatigkul sang kariko nang kanak karisud antak ako makadasig sang kadaygan na manga tomotoo na aon karisud. Makadasig ako kanilan tungud sang pagdasig kanak nang Dios. ⁵Kay aw laban ak kyakarisudan maynang karisud ni Jesu Kristo, laban ako pyagadasig naan. ⁶Kyakarisudan ako tungud sang pagbatok ko bain kang Jesu Kristo, awgaid yang kanak pagbatok kamayo yakadasig kamayo aw yakadigun sang kamayo pagsarig kang Jesu Kristo. Aw yamadasig ako nang tabang nang Dios, kamo arag amadasig nang tabang nang Dios tungud kanak, kayan makatigkul da kamo sang karisud aw datungun kamo nang karisud na maynang karisud na kyakaagiyan ko. ⁷Yang kanak pagtoo bain kamayo laban dili misipyat kay

yatigam ako na aw arag kamo kyakarisudan mayn ko na kyakarisudan, arag kamo makadawat sang tabang na yamadawat ko.

⁸Manga karomonan ko, gosto ko na akatigaman mayo yang karisud na yamapagguna kanak adto Asia. Laban ak pyaparisudan nilan dato, laong ko daw di da ak maboi. ⁹Tinuud na maynang mobogto da yang ginawa ko. Yamapagguna kanak yani antak di da ak somarig sang kanak tyoonan ginawa, na antak yaan gaid yang kanarigan ko yang Dios na yagaboi sang yamangkamatay. ¹⁰Yang Dios yang yagalowas kanak sang karisud na yakamatay da garo kanak, yaan oman mallaw yang magalowas kanak. Yatigam ako na yang Dios na dakora nang ginawa ko yang abay maglowas kanak sang karisud. ¹¹Wakaw kinaanglan arag kamo magaampo sang Dios tungud kanak antak yang Dios bantogon nang madaig na otaw tungud sang panalangin naan na yamadawat ko pinaagi sang pagampo mayo adto sang Dios.

Yamaparin yang Baat ni Pablo

¹²Way kyakatigaman ko na maat na imo ko, wakaw yagauma ako. Yatigam ako na maski wain ako, podo madyaw yang imo ko sang manga otaw, labi pa kamo na taga Korinto na kanak inindo. Yaning imo ko buku nang sikun sang dumdum nang otaw, awgaid pagbuut nang Dios na yatabang kanak. Yatigam yang Dios na tinuud yang pyagalaong ko kamayo. ¹³⁻¹⁴Aw magbasa kamo sang manga solat ko na pyapadara ko kamayo, amallug kamo makadarag. Toyo aon pay wa mayo akadaragi sang kanak paagi, wakaw gosto ko na amatigam kamo laban, kay aw magbarik da yang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo, asayaun mayo ako maynang pagsaya ko kamayo.

¹⁵Tungud sang pagsarig ko na ty- atangkap mayo yang kariko nang kanak sorit asang manga solat ko, yakaungud ako na makadto garo ako kamayo nang makadwa antak kamo katabangan nang kanak pagindo. ¹⁶Kay yagadumdum ako na amagi ak agkamayo na misingadto ak Masedonia, kayan sikun ag Masedonia oman ak magi agkamayo antak ak mayo katabangan sang panaw ko adto Judea. ¹⁷Toyo maski yamaparin yang kanak pagpanaw adto kamayo, wa ak makagaon nang manga otaw na makasasara na wa magatoman sang pyagalaong nilan. Dili ako magalaong na makadto ako kamayo aw yagdumdum ako na di makadto. ¹⁸Matinomanun yang Dios wakaw amanarig kamo sang kanaan sorit. Magonawa oman saan, amanarig kamo sang kanak sorit kay yang kariko nang pyagalaong ko kamayo, podo matungtung. ¹⁹Kami si Silbano aw si Timoteo yang gabatok kamayo, yang byabatok nami si Jesu Kristo na buku nang parinparin yang dum-dum awgaid yaan yang matinomanun na Anak nang Dios. ²⁰Yaan yang gatoman sang manga saad nang Dios kanatu. Wakaw byubutang ta sang ginawa ta si Jesu Kristo kayan byantog ta yang kanatu Ama na Dios tungud kang Jesu Kristo. ²¹Yang Dios yang gadasig sang pagtoo ta kang Jesu Kristo. Yang Dios mismo yang gaatag kanatu sang Balaan na Espirito antak naan kita pagpanonogoon. ²²Yang pagatag naan kanatu sang Balaan na Espirito yang toosan na kita kanang Dios sakop, arag toosan na aon pay madaig na panalangin na aatag kanatu nang Dios.

²³Kay manga karomonan ko, madyaw ko na isilotan ako nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong ko kamayo adoon. Wa pa ak akadto kamayo ag Korinto kay antak dili kadogangan yang kaundug mayo aw magkastigo

ako sang yanagimo sang maat digkamayo. Wakaw kinaanglan na ayawan yang maat nang di pa ako adto kamayo antak aw domatung da ako agkamayo wa day maat na ikitaun ko na akapagkastigo ko kamayo. ²⁴Aw domatung ak agkamayo, di ak magabuut sang kamayo pagtoo kay madigun yang kamayo pagtoo, sana atabangan ko kamo antak magdogang yang kamayo paguma.

2 Wakaw yakaungud ako na di pa ak makadto kamayo adoon daw kamo oman maundug nang pagsilot ko sang gaimo sang maat digkamayo. ²Kay aw maundug kamo nang pagsilot ko, di ak makapaguma kay yamaundug kamo na makapaguma kanak. ³Gasolat ak kamayo nangaon kay gosto ko na mapakadyaw kamo sang batasan mayo kaba wa pa ak adatung agkamayo. Wa pa ak akadto kamayo daw ak maundug nang batasan mayo kay yang madyaw ko yang magauga ako mayo. Kay yatigam ako na aw gauma ako, arag kamo yaugauma. ⁴Pagsolat ko kamayo nangaon, pyangillumuglumugan yang mata ko nang lowa kay laban ak yamauruk kamayo. Wa ak magasolat na antak kamo maundug, awgaid yagasolat ak kamayo antak mayo katigaman na dakora yang lugun ko kamayo.

Yang Pagpasaylo sang Yakasara

⁵Yang aon maat na batasan digkamayo yang yakaundug kamayo, kay yagaid kamayo makapagsagad yang kanaan imo na maat. ⁶Toyo pagalaong ko kamayo na toman da yang pagsilot mayo saan na otaw. ⁷Yang madyaw saan na otaw, pasaylowa ra mayo sang kanaan maat na imo aw dasiga mayo yaan kay daw naan botawanan yang pagtoo naan kang Jesu Kristo, kayan laban da yaan magakaraat. ⁸Wakaw pyangayo ko kamayo na apakita mayo kanaan yang karugun mayo. ⁹Gasolat

ako kamayo nangaon antak ko katigaman daw matinomanun kamo sang maski nana na sogo ko kamayo daw buku, daw yanggad kamo sang kanak pagindo daw wara. ¹⁰Aw pyasaylo ra mayo yaan sang imo naan na maat, ako arag da magapasaylo kanaan. Yatigam si Jesu Kristo na tungud kamayo pyasaylo ra ko yaan na otaw ¹¹antak di kita daugun ni Satanas kay yatigam da kita sang kanaan paagi na makapagkaraat kanatu.

Yang Kawili ni Pablo Adto Troas

¹²Pagdatung ko ag Troas, pyapabayon garo ak nang Ginoo sang pagbabatokon sang madyaw na batok nang Dios bain kang Jesu Kristo. ¹³Awgaid wa ak makaimo kay yamaundug ako na wa pa adatung disaan yang lomom ta na si Tito na sikun digkamayo. Wakaw pyaparabay ko panawan silan dig Troas kayan simingadto ak Masedonia, magpakita ak kang Tito.

Yang Pagdaug Pinaagi kang Kristo

¹⁴Awgaid yagapasalamat ako sang Dios na yabay kanak magallad tungud kang Jesu Kristo na iyan inagad ko antak ko batokon yang kariko nang imo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Kayan yakarimpud sang banwa yaan na batok bain kanaan na maynang maballo na bao na dyadaradara nang samut na byabao nang otaw. ¹⁵⁻¹⁶Wakaw maballo kita nang Dios kay yagalimpud kita magbatok sang batok bain kang Jesu Kristo adto sang manga otaw. Yakarimpud sang kawtawan yang kanatu batok bain kang Jesu Kristo na maynang maballo na bao wakaw maballo kita arag nang manga otaw na yatangkap sang kanatu batok bain kang Jesu Kristo kay yakaatag kanilan nang kinaboi na way kataposan kayan pyanalanginan silan nang Dios nang way tatamanan. Toyo maynang makabbarung yang kanatu bao

nang manga otaw na wa atangkap sang kanatu batok bain kang Jesu Kristo kay isilotan silan nang Dios nang way kataposan asang impirno. Pyagalaong ko kamayo na way otaw na makapagbatok nang maynaan aw buku nang Dios yang gabuut kanaan. ¹⁷Kay kami buku nang maynang kadaygan na yagabatok sang batok bain kang Jesu Kristo antak makasapi. Awgaid kami yang syosogo nang Dios na yamaimo sogwanun ni Jesu Kristo, wakaw yagatinuud kami magindo kamayo bain kang Jesu Kristo. Yatigam yang Dios na yang kanami pagindo matungtung.

Yang Manga Sogwanun disang Bago na Sabot

3 Yamasayup kamo aw magdumdum kamo kanak na gaambog ako. Buku ak nang maynang kadaygan na manga magindoway na kinaanglan magadara nang solat adto kamayo antak kamo matigam na yaan magindoway. Arag way kinaanglan na magadara ak nang solat mayo adto sang kadaygan na antak nilan katigaman na ako magindoway na syosogo ni Jesu Kristo. ²Yatigam ako na yamanarig kamo kang Jesu Kristo pono sang kanak pagindo. Tungud saan yaparin da yang batasan mayo pinaagi sang pagtoo mayo kanaan, wakaw mayn kamo nang solat na akatigaman nang kadaygan na ako yang yagaindo kamayo. ³Tungud sang pagindo ko kamayo kyakatigaman nang kadaygan na si Kristo yang yakaparin sang ginawa mayo. Yatigam silan na kamo kang Kristo, buku nang solat na asang bato yang kyakatigaman nilan bain kamayo, toyo pagbuut yaan nang Balaan na Espirito na iyan agsurud nang ginawa mayo.

⁴Pyagalaong nami yaan kay yatigam kami na yang kanami gawbuk tyatangkap nang Dios pono kang Jesu Kristo. ⁵Yatigam ak na buku

ko yang yakatoman sang pyapaimo kanak nang Dios kay way kanak gaom. Yang Dios yang yatabang kanak antak ak makatoman sang kanaan sogo. ⁶Yang Dios na gasogo kanak, yaan yang gabaya kanak antak ak matigam magindo sang bago na togon nang Dios. Yaning bago na togon buku nang pagbuut nang manga balaod na syosolat kadini ni Moises, awgaid pagbaya nang Balaan na Espirito. Yaan na manga balaod yang gadara sang silot, kay yatigam yang manga otaw na silan yakalapas saan na balaod, wakaw isilotan silan nang Dios nang silot na way kataposan. Awgaid yang Balaan na Espirito yang yagabaya kanatu antak kita maboi nang madyaw nang way kataposan.

⁷⁻⁸Dakora yang gaom nang balaod na yaatag nangaon nang Dios pinaagi kang Moises. Dumduma mayo yang kaimo ni Moises na yamallag pagsolat nang Dios saan na manga balaod asang bato. Maski wa akadogay yaan na kaallag way yakatanaw kanilan na taga Israel sang kaimo ni Moises kay yakasilaw. Dakora yang gaom nang mona na balaod na di makaatag nang kinaboi sang manga otaw, awgaid dakora pa laban yang gaom nang Espirito nang Dios sang gaom nang manga balaod. ⁹Kay aw laban dakora yang gaom nang manga balaod nang Dios na gapakatigam sang manga otaw na silan manga saraun kay yakalapas silan saan na balaod, labi pa na dakora yang gaom nang Balaan na Espirito na gapakatigam sang manga otaw na amaimo silan madyaw nang Dios tungud kang Jesu Kristo. ¹⁰Wakaw maynang yawara da yang gaom nang manga balaod nang Dios kay kyakatabonan nang gaom nang bago na togon na pagbuut nang Balaan na Espirito. ¹¹Dakora yang gaom nang balaod nang Dios, toyo yumupas kay pagbuut nang Dios na di

da yang dadaan na balaod magapabilin. Awgaid laban dakora yang gaom nang bago na togon na pagbuut nang Balaan na Espirito kay di yaan umupas, magapabilin yaan nang way kataposan.

¹²Kay yamanarig ako na amatoman yang kariko ning bago na togon na pagbuut nang Balaan na Espirito, wakaw yamakot ako magbatok kamayo bain sining bago na togon. ¹³Buku ak nang mayni Moises na gatabon nang kaallag sang kaimo naan antak di makatanaw yang manga taga Israel kaba wa pa uupas yang allag disang kaimo naan, kay yang pagupas nang allag disang kaimo naan yang toosan na umupas yang gaom na sikun sang pagbuut nang manga balaod kay aon pay labaw na gaom na sikun sang pagbuut nang bago na togon nang Dios. ¹⁴Wa makadarag yang manga taga Israel sang pagbuut nang balaod nang Dios na pyagalaong ni Moises kay mabagsug yang oro nilan. Tigkan adoon aw gabasa yang sompaw nang manga taga Israel sang pagindo nang Dios na syosolat ni Moises kadini, wa magapakadarag sang kaologan. Maynaan yang otaw aw wa pa otoo kang Jesu Kristo, di pa yaan makadarag na si Jesu Kristo yang gatoman sang kariko nang balaod nang Dios na syosolat ni Moises. ¹⁵Wakaw tigkan adoon, aw gabasa yang manga sompaw nang taga Israel sang balaod nang Dios na syosolat ni Moises, wa magapakadarag sang kaologan. ¹⁶Toyo aw butang da nilan sang ginawa nilan na si Jesu Kristo yang Ginoo, baya da makadarag da silan saan na pagindo. ¹⁷Yang Balaan na Espirito yang gabaya sang tomo-toyo wakaw wa da kita pagabuuti nang manga balaod nang Dios na syosolat ni Moises. ¹⁸Wakaw kita kariko na yamarobos kang Kristo, na yabay magdumdum kanaan, yagakaipan magkaporin na makagaon kang Jesu Kristo kayan yaan

yang ikitaun da agkanatu yang kadyaw ni Jesu Kristo. Yaan yang gaparin kanatu yang Balaan na Espirito na Magbubuut sang manga tomotoo.

Yang Paagi nang Madyaw na Magindoway

4 Yang pagpangindo yang sogo na syasarig nang Dios kanak tungud sang kallaat naan kanatu. Wakaw magatinuud ak magindo, pagaindo ko yang pagindo nang Dios allawgabi. ²Yagaarili ako sang kariko nang maat na imo na pyagatago nang kadaygan kay makainaina. Dili ak magaindo sang buku nang matungtung na pagindo kayan yaglaong, “Yani yang pyagalaong nang Dios,” sari buku. Dyadadayaw ko pakatigam yang pagindo nang Dios. Yang kariko nang otaw na yaningug kayan yagsait kanak, matigam silan na matungtung yang kanak pagindo. Yang Dios arag yatigam sang pagindo ko kamayo. ³Yaning matungtung na pagindo nang Dios na pyagaindo ko yamatago sang manga otaw na wa otoo. ⁴Wa silan makadarag sang matungtung na pagindo kay yang magbabaya disining donya yang yabay magbaya kanilan antak di makadarag sang byabatok ko na mangkadyaw na manga imo ni Jesu Kristo. Wakaw di silan makadarag na magonawa yang pagkadios ni Kristo aw yang kanaan Ama na Dios. ⁵Buku nang kaagi ko yang yabay ko batokon kamayo, yang yabay ko batokon yang pagkaginoo ni Jesu Kristo. Ako maynang kamayo sogwanun tungud kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo. ⁶Kadini nang pagimo nang Dios sang donya, yagalaong yang Dios, “Pakita na allag antak mawara yang kangitngit.” Adoon pyapakapawa nang Dios yang kanatu ginawa antak natu katigaman yang kanaan kadyaw. Yaan yang kyakatiga-

man ta sang kadyaw nang Dios si Jesu Kristo.

⁷Ako, kay arag ako otaw, yang kanak lawas maynang koron na mayamuk makayam. Toyo pagbuut nang Dios na maski maynaan ako, iyan kanak yang katigaman ni Jesu Kristo na makapanalangin abay sang manga otaw. Yaan yang pagbuut nang Dios antak katigaman nang manga otaw na yang dagdag na gaom buku nang kanak, kanang Dios gaom. ⁸Maski madaig yang yakarasay kanak, wa ak makapagtangku sang pagindo ko bain sang sorit nang Dios. Maski wa pa ak akatigam daw nanang inangun ko, wa akaribog yang oro ko, wara ako akaundug nang kabutang ko. ⁹Maski aon magaropog kanak na yapagkontara kanak, wa ak ayawi nang Dios. Maski byobonog ako, yabay ak tabangan nang Dios antak ak abay maboi. ¹⁰Arimarim ak pyapatay garo nang yapagkontara kanak maynang yamapaguna kang Jesu Kristo nangaon, toyo yabay ak tagapan ni Jesu Kristo antak katigaman nang manga otaw na iyan kanak yang kinaboi na sikun kang Jesu Kristo. ¹¹Wakaw kaba boi pa ako, abay ak anipanipin na apatayun nang yapagkontara kanak tungud sang pagtoman ko sang pagbuut ni Jesu Kristo, kay antak katigaman nang manga otaw na iyan kanak si Jesu Kristo na yabay magtagap kanak. ¹²Tagtagbi di ak patayun tungud sang pagindo ko bain kang Jesu Kristo, awgaid yang kanak pagindo yang kyakaponowan nang kamayo kinaboi na way kataposan.

¹³Syosolat yang sorit nang Dios na yagalaong, “Yotoo ako kayan byatok ko yang tyotoowan ko.” Ako, yang kanak pagtoo magonawa sang pagtoo nang yagalaong saan, kay ako na yotoo, byabatok ko yang tyotoowan ko. ¹⁴Yatigam ako na yang Dios na yagaboi sang Ginoo ta na si Jesus na pyapatay, yaan yang

magaboi kanatu sang kanatu pagkamatay kay kita sakop ni Jesu Kristo. Yimo yani nang Dios antak kamo aw ako masaid kanaan. ¹⁵ Kariko nini yamapaguna kanak kay antak kamo panalanginan, kayan yagdogang yang manga otaw na panalanginan nang Dios antak arag silan magbantog sang Dios, antak magdogang yang dungug nang Dios pono sang panalangin naan kanatu.

Pagkinaboi Pinaagi sang Kanmo Pagtoo

¹⁶ Wakaw maski yangudul yang lawas ko na yagkamataadung da, wa ak akaomo kay allawallaw dyadasig ako nang Dios. ¹⁷ Yang kanatu karisud adoon na titigkuran ta, aballinan nang Dios nang panalangin na way kataposan. Tatagbi yanging karisud ta adoon aw tanding sang way tatamanan na panalangin na abarus kanatu nang Dios. ¹⁸ Kay yaan yang yabay ta dumdumun yang wa ta ikitaa na sikun sang Dios. Buku nang kikita ta disining donya, kay yang kikita ta disining donya dili magapabilin nang way kataposan awgaid yaan yang magapabilin nang way kataposan yang sikun sang Dios.

5 Yatigam kita na yanging lawas ta maynang baray na pyagauyaan ta disining donya. Aw yamatay da kita, yang lawas ta yakagaon sang baray na yaranas da, awgaid yatigam kita na atagan kita nang Dios nang bago na lawas na maynang madigun na baray na pagauyaan ta aglangit, buku yaan nang imo nang otaw, imo nang Dios, magapabilin yaan nang way kataposan. ² Adoon maynang yamauruk kita tungud sang kanatu karisud, wakaw laban gosto natu na akaaronan da kita nang bago na lawas aglangit ³ kay di amaimo na way kanatu lawas na manga sakop ni Jesu Kristo. ⁴ Kay iyan pa kita sang lawas ta disining donya, yamauruk kita kay marisud yang

kanatu kabutang. Wa kita magapaurub na amatay kita, awgaid yagapaurub kita na asangkoban kita nang Dios nang bago na lawas na di magkamatay antak kabal-linan yang lawas na magkamatay nang lawas na di magkamatay. ⁵ Yang Dios yang yagaandam kanatu sining pagkapparin natu na akaaronan da kita nang bago na lawas. Yatag da nang Dios kanatu yang Balaan na Espirito, na yaan yang kamatooran na amatoman yang kariko nang panalangin naan kanatu.

⁶⁻⁸ Wakaw maski wa pa kita ikita sang Dios, yabay kita maguma kay yaan yang kyakanarigan ta. Yatigam kita na kabaani pa kita sang donya, wa pa kita adto sang kanatu Ginoo. Pyaparabi natu na mapanaw kita disining donya kay gosto natu na misingadto langit sang Ginoo ta. Madyaw yang ginawa ta maski aani pa kita sang donya kay laban kita yamanarig sang sorit nang Dios. ⁹ Wakaw maski diin kita, ani sang donya daw aglangit, yaan yang abay ta butang sang ginawa ta yang makaontol kita sang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ¹⁰ Kay kariko natu amatobang kang Jesu Kristo na magaokom kanatu antak yang kada isa kanatu barusan ni Jesu Kristo pinasobay sang kanatu manga imo, daw madyaw daw maat.

Papagamigo sang Dios Pinaagi kang Kristo

¹¹ Kay yatigam kami sang pagokom nang kanatu Ginoo, na isilotan naan yang gaimo sang maat, wakaw pyapakaindo nami yang manga otaw antak silan tomangkap sang sorit nang Dios. Yatigam yang Dios na madyaw yang kanami paagi kay yatigam yaan sang kariko nang kanami dumdum. Gosto ko na arag akatigaman mayo yang kanak paagi. ¹² Wa kami magaabog antak mayo sayaun na yagalaong kamayo adoon. Yagaid kami maglaong kamayo

nang matungtung antak kamo magtaod kanami, aw antak kamo matigam sang matungtung na otobag mayo sang manga otaw na yagaambog na yagasaya sang kanilan kabutang, toyo maat yang kanilan dyudumdum. ¹³Aw pananglit aon makaungud kamayo na kami munung kono tungud sang imo nami, pagalaong ko kamayo na yang yiimo nami makabantog sang Dios. Buku kami nang munung, madyaw yang ungud nami, wakaw yakadasig kami sang kamayo ginawa. ¹⁴Yang lugun ni Kristo kanatu yang gabaya kanami adoon antak kami abay magdumdum daw onnoon pagtabang sang arag otaw. Maynaan yang kanami paagi kay yatigam kami na si Kristo yang yagapakamatay sang kariko nang otaw. Pagkamatay ni Kristo, maynang yangkamatay da yang kariko nang otaw. ¹⁵Yagapakamatay si Kristo sang kariko nang otaw kay antak silan na aon day kinaboi na way kataposan na sikun sang Dios dili da magbuutbuut magimo sang kariko nang gosto nilan, awgaid yaan yang pangagdan da nilan si Kristo na yagapakamatay tungud kanilan kayan yoman magboi antak maka-panelangin kanilan.

¹⁶Di da kami magaokom sang otaw pinaagi sang katigaman nang otaw. Maski maynaan yang pagokom nami kang Jesu Kristo nangaon buku nang maynaan adoon, kay yatigam da kami na si Jesu Kristo buku nang otaw gaid, Dios yaan. ¹⁷Wakaw aw yamanarig yang otaw kang Jesu Kristo, kyaaronan da yaan nang bago na batasan, yawara da yang dadaan, kariko kyabal-linan da nang bago na laban madyaw. ¹⁸Yang pyagaponowan nining madyaw na imo yang Dios kay syosogo naan si Jesu Kristo antak managidayaw da yang manga otaw aw yang Dios pinaagi kang Jesu Kristo. Kayan pinili kami nang Dios na kami yang magaindo sang manga

otaw antak managidayaw da silan aw yang Dios pinaagi kang Jesu Kristo. ¹⁹Maynaan, yang Dios yang gabuut saan kay iyan yaan agkang Jesu Kristo, wakaw nang pagkamatay ni Jesus wa da udumduma nang Dios yang papagkontara kanaan nang manga otaw na yotoo kang Jesu Kristo kay yang kamatayun ni Jesu Kristo yang bayad sang kanilan sara. Wakaw pyasaylo ra silan. Yang batok na yang Dios yang gasogo kang Jesu Kristo antak managidayaw da yang manga otaw aw yang Dios, yaan na batok yang pyapakatigam kanami antak nami abay batokon.

²⁰Kami yang syosogo ni Jesu Kristo, kami yang pyapagsorit nang Dios antak kamo tomangkap sang kanaan pagindo, wakaw pyapakaindo kamo nami maynang si Kristo yang yagazorit sang kanami sorit. Laong nami, "Papagamigo kamo sang Dios antak mawara yang papagkontara mayo sang Dios antak managidayaw da kamo aw yang Dios."

²¹Si Kristo yang way sara, maski isa, toyo kyakamang nang Dios yang kanatu manga maat na imo aw butangan naan agkang Kristo, si Kristo yang pyapagdara nang Dios sang kariko nang maat na imo ta. Yaan na imo pagbuut nang Dios antak si Kristo makarayon kanatu antak kita maimo matarong nang kadyaw nang Dios.

6 Kami yang limbang nang Dios na pyagapanonogo naan disining donya, wakaw pyapakaindo kamo nami antak di mayo sapadan yang kanang Dios kallaat kamayo. ²Kay yagalaong yang Dios, "Aon timpo na maningug ak kamayo, yaan na timpo yang madyaw kamayo kay ako yang makatabang sang pagpagawas kamayo sang silot na way kataposan." Yaan yang pyagalaong nang Dios. Wakaw dadyawa yang pagpaningug mayo kay adoon na allaw yang timpo na pagbuut nang Dios

na motoo kamo sang pagpagawas nang Dios kamayo sang silot na way kataposan.

³Yabay nami dadyawun yang batasan nami antak way maat na imo digkanami na akapagsilingan nang kadaygan, aw antak silan dili magodyat sang imo nami na pyagasogo nang Dios. ⁴Kay yang kariko nang imo nami, yaan yang tarigpono na kami sogwanun nang Dios. Wakaw yabay kami magtigkul sang kariko nang karisud. ⁵Byobonaran kami, ipan kami pirisoon, yabay kami samokon nang manga otaw na lyarangutan kanami. Maski marisud yang gawbuk nami, maski allawgabi wa kami akatorog, maski way kyaan nami, yabay kami magtoman sang pyagasogo nang Dios kanami. ⁶Yang arag akatoosan na kami sogwanun nang Dios yang kanami batasan na madyaw, aw yang matungtung na pagindo na kyakatigaman nami, aw yang pagpasensiya nami, aw yang pagkabuutan nami kamayo. Arag akatoosan nang manga otaw na pyagabayaan kami nang Balaan na Espirito, akatoosan nilan na matungtung yang kanami lugun sang arag otaw. ⁷Yabay kami magbatok sang matungtung na pagindo, yamagad nami yang gaom nang Dios. Yang paagi na yabay daugun yang yapagkontara sang Dios yang madyaw na paagi nami na pagbaya nang Dios. Yaan yang maynang karasag aw tuklu nami nang papagtanam nami sang kanami pagbono na si Satanas. ⁸Yabay kami mangagad sang Dios maski di kami pagtaodon nang manga otaw. Ipan kami odyatun. Aon gabantog kanami, aon yagapakaraat kanami. Aon yagalaong na kami kono magaro, awgaid matungtung yang kanami sorit. ⁹Aon yagalaong na kami way kabos, toyo aon manga tomotoo na yatigam na

kami madyaw yang batasan. Ipan kami garo patayun, toyo boi kami. Maski pagbuut nang Dios na kyakastigo kami, wa kami akamatay. ¹⁰Maski madaig yang yakaundug kanami, yabay kami maguma. Pobre kami toyo silan na yatangkap sang kanami pagindo, silan yang kyakaaronan nang manga dakora na panalangin nang Dios. Maski way kanami butang, kyakaaronan kami nang panalangin nang Dios na way tatamanan.

¹¹Kamo na manga amigo nami ag Korinto, pyaglaong da nami kamayo yang kariko nang asang ginawa nami kay dakora yang kanami lugun kamayo. ¹²Kami yang dagdagun yang karugun kamayo, toyo kamo yang wa abay akarugun kanami. ¹³Yagasorit kamayo maynang kamo kanak manga anak. Madyaw aw magsiling kamo kanami antak madakora yang lugun mayo kanami.

Ayaw Mapagkonsabo sang Wa Otoo sang Dios

¹⁴Ayaw kamo mapagobay abay sang wa otoo kang Kristo, kay dili magailimbang yang madyaw aw yang maat. Silan na yamanarig kang Kristo yang aon batasan na maynang yamallag, silan na wa otoo yang maynang asang kangitngitan, wakaw dili silan magailimbang kay dili makaburuk yang kangitngit sang allag. ¹⁵Si Kristo aw si Satanas, onnoon pagoyon nilan? Wakaw onnoon pagonawa nang otaw na kang Kristo aw yang buku nang tomotoo? ¹⁶Di amaimo na apaglagkusun yang pagsimba sang diosdios aw yang Dios na matungtung, kay kinaanglan na yang Dios gaid yang abantogon. Kita na sakop nang Dios maynang baray nang Dios kay yani yang pyagalaong nang Dios na syosolat kadin, laong, "Magauya ako asang kanak manga otaw, mapagtukud ak kanilan kay ako yang kanilan Dios aw silan

yang kanak sakop.”¹⁷ Wakaw yagalaong yang Ginoo ta, “Ayawan mayo yang wa otoo, ayaw kamo mapagonawa kanilan antak dili kamo makaimo sang maat. Aw mangagad kamo sang pyagalaong ko kamayo, madyaw ko na magapasakop kamo kanak.”¹⁸ Kayan aw maynaan, ako yang kamayo Ama aw kamo yang kanak manga anak.” Yaan yang pyagalaong nang Ginoo ta na makagagaom sang kariko.

7 Kamo na manga karugunan ko, kay kariko nining pyagalaong ko syasaad nang Dios, kinaanglan na ayawan ta yang kariko nang manga maat na imo kay yaan yang makapagkaraat sang dumdum ta aw lawas ta. Kay yamalluk kita nang silot nang Dios wakaw makamot kita abay antak podo madyaw nang Dios yang kanatu imo.

Yang Paguma ni Pablo

²Butangan kami sang ginawa mayo antak madakora yang lugun mayo kanami. Pyapakaraat kami, kay aon yagalaong na kami kono yang yagaimo sang maat digkamayo, toyo way kyakaraatan nami digkamayo, way imo nami digkamayo na maat, wa kami magalimbong kamayo.³ Ayaw kamo magdumdum na maat kamo nang ginawa nami, kay tinuud na dagdagu yang kanami lugun kamayo. Aw matay kita aw maboi, marugun kami kamayo.⁴ Yamanarig ak kamayo wakaw pyagalaong ko kamayo kariko yang asang ginawa ko. Aw yapagbaraw ako sang kadaygan, yabay ta kamo bantogon. Maski nanang kanami karisud, laban madyaw yang ginawa ko, laban ak yagauma kay madyaw digkamayo.

⁵Pagdatung ko ag Masedonia, wa ak akaorawa kay madaig yang kanami karisud. Madaig yang yapagkontara kanami. Arag ak yamaundug daw aon

makawara sang kamayo pagtoo.⁶ Toyo yang Dios yang yakaorawa sang yamaundug, wakaw ako arag yamaorawa naan kay syosogo naan si Tito ani kanami.⁷ Buku gaid nang pagdatung ni Tito yang pyagauma nami, arag gauma kami pagdungug nami sang pagbatok ni Tito na kamo kono yang pyagauma naan kay madyaw yang imo mayo kanaan. Arag byabatok ni Tito na laban kamo yamaawung kanak, gosto mayo mikita kanak. Arag pyagalaong naan na yamaundug kamo tungud sang kamayo sara. Laong naan na yapagoyon kamo sang kanak pagokom kamayo. Pagdungug ko sining batok ni Tito, laban ak gauma.

⁸Nangaon nang pagsolat ko kamayo yamaundug ako nang pagsagda ko kamayo, kay yatigam ako na yamaundug kamo nang dagawdagaw pagkatapos mayo pagbasa sang solat ko. Toyo adoon wa da ak akaundug na gasolat ak kamayo.⁹ Yagauma ak adoon, toyo yang yakapaguma kanak buku nang kamayo kaundug, yaan yang yakapaguma kanak yang pagkparin nang kamayo batasan na yamaundug kamo. Yang kamayo kaundug pyagabuutan nang Dios na makaparin sang kamayo batasan. Yaan yang kyakatoosan na yang solat ko kamayo yang yakapanalangin kamayo.¹⁰ Aw yang Dios yang yakaundug sang otaw, yaan yang makaparin sang kanaan batasan antak yaan maimo madyaw nang Dios nang pagayaw naan sang kanaan sara. Kayan pyagsakop yaan nang Dios. Wakaw wa yaan magasusul na yaparin da yang kanaan batasan. Awgaid yang kaundug nang manga otaw na di mangagad sang Dios buku nang madyaw kanilan kay di makaparin sang batasan nilan, wakaw yaan yang makapagkaraat kanilan kayan sinilotan silan nang silot na way kataposan.¹¹ Kamo, yatigam na yaparin da yang batasan

mayo nang kaundug mayo na pagbuut nang Dios. Tungud sang kaundug mayo kyakatigaman na way labut mayo sang maat na imo nang otaw na yakasara nangaon digkamayo, kay laban maat mayo yang makaarigarig na imo naan. Arag yamalluk kamo nang sara mayo nangaon na wa kamo magasagda saan na otaw toyo adoon yaawung da kamo kanak. Kay yamaundug kamo nang gaimo sang maat digkamayo, laban gosto mayo mangagad sang kanak pagindo bain sang otaw na gaimo sang maat, wakaw yaparabay kamo magsilot saan na otaw. Kariko nini na imo mayo toosan na wa day sara mayo pono saan na otaw.

¹²Tinuud na yagasolat ako kamayo nangaon, toyo yang otaw na yakasara aw yang otaw na kyakasaraan naan, buku nang silan gaid yang dyudumdum ko nang pagsolat ko kamayo. Yagasolat ak kamayo kay antak kamo matigam na yamakot kamo tomangkap sang kanami pagindo. Yaan yang madyaw nang Dios. ¹³Wakaw yamadasig kami nang imo mayo.

Yang paguma ni Tito yang arag pyagauma nami. Yagauma si Tito kay yamadasig yaan nang pagpangagad mayo sang kanami pagindo. ¹⁴Nong wa pa si Tito akadto kamayo, pyagabantog ko kamo kanaan. Wa kami akaarig kay yiimo mayo yang pyagalaong ko kanaan. Podo matungtung yang pyagalaong nami kamayo, aw arag matungtung yang kariko nang pyagabantog ko kang Tito bain kamayo, kay yangagad kamo sang kanami pagindo. ¹⁵Wakaw aw yakaungud si Tito kamayo, dakora kamo sang ginawa naan kay kariko mayo yangagad sang pagindo naan kamayo, kay dakora yang pagtaod mayo kanaan. Yapakaabong kamo daw kamo makasara. ¹⁶Yagauma ako na kamo kanarigan na yabay mangagad sang kanami pagindo.

Yang Pagatag na Pyapasobay sang Pagkinaboi nang Yotoo kang Kristo

8 Kay manga karomonan nami, abatokon ko kamayo yang madyaw na imo nang manga tomotoo dig Masedonia tungud kay laban silan pyanalanginan nang Dios. ²Laban gauma silan maski laban kyakaritudan silan na yabay silan kontaraun. Maski laban pobre silan, yamakot silan mangatag nang kanilan sapi na pyanabang nilan sang manga tomotoo ag Jerusalem na yamaukud nang pagkaan adoon na timpo. ³Yatigam ako na yang manga tomotoo dig Masedonia yangatag nang maski nana na amaimo nilan pangatag. Maski yamaukud silan, yagadumdum silan na maynaan yang pangatag nilan. ⁴Lyrugutan kami nilan na omoyon kami na uupud nilan atagan yang kadaygan na tomotoo asang kadaygan na barrio sang kanilan panabang sang manga tomotoo ag Jerusalem na yamangkaukud. ⁵Yang yaatag nilan madaig pa sang kyakaundan ko na akaatag nilan. Buku nang kanilan sapi gaid yang yaatag nilan, toyo labaw pa saan, kay yona nilan papagbayaun yang Ginoo ta sang ginawa nilan na antak silan makaimo nang madyaw sang pyagasogo nang Ginoo ta kanilan. Kayan yangagad silan sang pagbuut nang Dios na amaimo silan kanami tomatabang. ⁶Agkamayo nangaon si Tito, yagabatok yaan digkamayo. Pagbatok kamayo ni Tito, managtipon kamo sang panabang mayo, toyo kay wa pa akatapos yang pagtipon mayo sang kamayo panabang, wakaw pagkita nami sang imo nang manga tomotoo ag Masedonia, maglaong ak kang Tito na madyaw na omori yaan agkamayo na magadasig kamayo antak kamo makatapos sang pagtipon sang kamayo panabang sang yamangkaukud na tomotoo ag Judea. ⁷Kamo na ag Korinto yang kyakaaronan

nang dagdag na panalangin nang Dios, na madigun yang pagtoo mayo sang Dios, na arag matigam kamo magindo, na arag matungtung yang kyakatigaman mayo sang paagi nang Dios, na arag gosto mayo na matabang sang kamayo karomonan na tomotoo, na arag kamo yamarugun kanami. Kay dagdag yang panalangin nang Dios kamayo, wakaw gosto nami adoon na laban akallaatan mayo arag yang manga pobre na tomotoo ag Judea antak arag madyaw yang panabang mayo kanilan.

⁸Dili ak magalaong kamayo na panabang kamo, kamo yang matigam mallaat sang yamangkaukud ag Judea. Awgaid byabatok ko yang imo nang manga tomotoo ag Masedonia na laban gosto nilan tomabang sang taga Judea. Kayan aw matungtung na kamo yagatipon sang kamayo panabang, matungtung agaw yang kamayo karugun sang kadaygan. ⁹Yatigam kamo sang pagkarugun kamayo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Wa pa yaan adating disining donya dadaan da yaan kyakaaronan nang kariko. Awgaid yayawan naan yang kariko kayan yaimo yaan laban pobre kay yamallaat yaan kamayo. Yamaimo yaan pobre kay antak kamo kaaronan nang panalangin nang Dios.

¹⁰Wakaw maski di ak magsogo kamayo, madyaw aw abay kamo magtipon sang pyagaponowan mayo tiponon nangaon nong isa na toig antak kamo makatapos sang pagtipon sang panabang mayo sang manga pobre na tomotoo ag Judea, asang syodad na Jerusalem. Maski wa kamo pagalaonga, kamo yang mona magtipon nangaon nong isa na toig kay madyaw mayo yang gatipon sang panabang. ¹¹Wakaw madyaw aw makatapos kamo sang pagtipon mayo sang kamayo panabang. Pagkaungud mayo nangaon na amatag kamo, yanaguma kamo na makaatag kamo sang pana-

bang, wakaw madyaw na laban kamo gauma na makatapos kamo sang kamayo panabang adoon. Ayn nang amagaga mayo yaan yang atagan mayo. ¹²Aw laban kamo gauma na yamatag kamo, kyakaontoran yang Dios aw yamatag kamo nang amaimo mayo atag, kay wa magalaong yang Dios na aatag mayo yang di mayo akaatag.

¹³Wa ak magalaong na abay kamo mangatang sang yamangkaukud antak kamo maukud, ¹⁴toyo madaig yang kyakapanmowan mayo adoon. Wakaw madyaw aw liwatan mayo yang yamangkaukud adoon. Kayan aw kamo yang maukud, silan yang aon, silan yang miliwat kamayo. Aw maynaan yang imo mayo, way tomotoo na amaukud. ¹⁵Kay yang pyapasolat nang Dios yagalaong, “Yang yangamang sang madaig na pagkaan way yamasama kanaan, yang yangamang sang tagbi na pagkaan way yakaukud.”

Si Tito aw yang Kanaan Manga Inagad

¹⁶Yagapasalamat ako sang Dios na gabaya kang Tito na gauma yaan na matabang kamayo abay, mayn nami na yanaguma na matabang kamayo. ¹⁷Paglaong nami kang Tito na madyaw na makadto yaan kamayo, laban yaan yagauma. Wakaw wa ak magasogo kang Tito na makadto kamayo, kay si Tito yagauma, gosto naan na makadto kamayo. ¹⁸Pyapaagad nami kang Tito yang otaw na dungganun na tyataod nang manga tomotoo disang kariko nang simbaan kay laban yaan matigam magbatok sang sorit nang Dios. ¹⁹Yaning dungganun na magbabatok yang arag pipili nang manga tomotoo asang manga simbaan, amagad yaan kanami aw komamang kami sang panabang na titipon mayo na adaraun nami ag Judea na aatag nami sang yamangkaukud dato. Yaning tabang mayo na apatpud nami sang manga

pobre, yaan yang abatokon nang yatang kayan byantog nilan yang Ginoo na Dios. Arag yaan na tabang mayo yang akatoosan na gosto natu matabang sang arag kita tomotoo na yamangkaukud.

²⁰Gosto nami na amagad yaan kanami daw kami dodaan na syasarinan nami yang dara nami na panabang na apatpud nami sang manga pobre. ²¹Gosto nami na yang kariko nang imo nami madyaw nang Dios, toyo arag gosto nami na yang manga otaw arag matigam kanami na madyaw yang manga imo nami, na way limbong.

²²Aon sang ka otaw arag na pyapaagad nami kang Tito adto kamayo. Yaan na otaw, pyagasaitan nami yang batasan naan, wakaw yatigam kami na yaan maasub tomabang sang gawbuk nang Dios. Laban gosto naan na amagad agkamayo antak yaan makatabang kay dakora yang pagsarig naan kamayo.

²³Si Tito yang limbang ko sang gawbuk nang Dios, gaonawa kami si Tito tomabang kamayo. Yang dow na lomona na amagad ni Tito, silan yang matinomanun na syosogo nang manga tomotoo na gauya asang manga barrio. Kay laban madyaw yang batasan nilan, wakaw si Kristo yang byabantog nang manga otaw na yatigam kanilan. ²⁴Wakaw aw domatung silan pakitaan mayo yang karugun mayo kanilan antak katigaman nang kadaygan na tomotoo asang manga barrio na matungtung yang pagbantog ko na laban dakora yang karugun mayo sang kadaygan.

Panabang sang Arag Tomotoo kang Kristo

9Way kinaanglan na magasolat pa ak kamayo bain sang panabang mayo, ²kay yatigam ak na gosto mayo tomabang sang manga pobre ag Judea. Wakaw kamo yang byabantog ko adto sang manga tomotoo ag Masedonia. Pya-

galaong ko yang taga Masedonia na kamo na taga Korinto na sakop nang Akaya yang yagpataan da magtipon anay da nong isa na toig sang tatabang mayo. Yaan yang pyagalaong ko sang manga tomotoo ag Masedonia. Pagdugug nang taga Masedonia na kamo gosto amatag nang kamayo tabang, madaig silan yang gasiling kamayo na arag amatag nang panabang. ³Kay yaglaong da ak sang taga Masedonia na yagpataan da kamo magtipon sang kamayo tatabang, wakaw syosogo ko si Tito aw yang manga inagad naan na silan yang amaona agkamayo na antak silan makatabang kamayo daw wa pa kamo makatapos sang pagtipon sang panabang mayo, kay aw maynaan, maat yang pyagbantogan ko kamayo. ⁴Kay aw aon magad kanak na taga Masedonia agkamayo, kayan aw kitaun nilan na wa kamo makaandam sang kamayo panabang amaarig ako nang pagbatok ko agkanilan nangaon na byabantog ko kamo. Buku nang ako gaid yang amaarig, kamo yang laban amaarig aw wa pa kamo makatapos sang pagtipon sang panabang mayo. ⁵Wakaw syosogo ko agkamayo yang manga karomonan ta na silan yang amaona agkamayo, antak nilan mapataan yang kamayo panabang na syasaad mayo nangaon na itiponon mayo. Kayan aw domatung da ako agkamayo, tapos da kamo magtipon sang aatag mayo na panabang, akatigaman nang kadaygan na kamo gosto matag nang panabang maski way magsogo kamayo.

⁶Ayaw mayo pagkaringawi yang pagindo na yang tagbi da yang panggag, tagbi da yang amagani, toyo yang dakora yang panggag, dakora yang amagani. Magonawa yaan sang gaatag nang tagbi, madawat nang tagbi. ⁷Wakaw madyaw aw kada sang ka otaw yaan yang magabuut daw pila

yang aatag naan, toyo buku nang madyaw aw atag naan yang buku nang gosto naan atag. Arag buku nang madyaw aw karugusan yaan matag. Kay yang Dios yamarugun sang otaw na gauma aw yamatag sang panabang. ⁸Yang Dios yang makagagaom na makaatag kamayo nang makaboi kamayo antak way makaukid kamayo, arag pagbuut nang Dios na aon sobra mayo antak kamo makatabang sang kadaygan. ⁹Laong nang pyapasolat nang Dios, “Yang yabay tomabang sang manga pobre, yang kanaan karugun di amawara, yagapabilin nang way kataposan.” Yaan yang pyagalaong nang Dios sang yabay magatag sang manga pobre. ¹⁰Yang Dios na gaatag nang bini kamayo, yaan arag yang gapabonga nang madyaw antak dakora yang abot mayo. Arag yaan yang yabay magdogang sang kariko nang maynang tanum mayo aw yaan arag yang magadogang sang kariko nang maynang abot mayo antak magdogang yang tabang mayo sang kadaygan tungud sang karugun mayo kanilan. ¹¹Panalanginan kamo abay nang Dios antak kamo makatabang abay sang kadaygan. Kayan aw yamatud kami sang kamayo tabang adto sang manga pobre, laban silan yagapasalamat sang Dios nang pagdawat nilan sang kamayo tabang. ¹²Yang yaatag mayo yakatabang sang manga totoo na yamangkaukid, yaan yang pyagapasalamat nilan sang Dios. ¹³Pagkita nang manga otaw sang pagkallaat mayo kanilan aw yang pagkallaat mayo sang kadaygan, abayun nilan bantogon yang Dios kay yang panabang mayo kanilan yang kyakatoosan na kamo yangagad sang manga pagindo ni Jesu Kristo, na pyagalaong mayo na pyangagadan mayo. ¹⁴Aw yaan yang imo mayo,

yang manga otaw na tyatabangan mayo, laban amarugun kamayo, aampo kamo nilan sang Dios kay byabati nilan yang dagdag na panalangin nang Dios kamayo na kyakallaatan mayo silan. ¹⁵Wakaw madyaw yang magapasalamat kita sang Dios, na syosogo naan ani kanatu yang Anak naan na si Jesu Kristo na Ginoo ta. Yang Anak naan yang laban dakora na pagatag naan kanatu na way bayad.

Bain sang Pagpangagad ni Pablo sang Pagbuut nang Dios

10 Ako si Pablo yang buutan kamayo, di ak magaparabaw kamayo kay maynaan yang batasan ni Jesu Kristo na gabaya kanak. Wakaw pyapakaindo ko kamo na mapakadyaw kamo sang batasan mayo, kay aw dili kamo mapakadyaw sang batasan mayo, osoritin ko kamo, asagdaun ko yang manga otaw digkamayo na yokontara kanak, na yagalaong na aw aadto ako kamayo yagapaobos ako, toyo aw maawat ako kamayo maisug kono ako. ²Wakaw aw domatung da ako agkamayo, maisug da ako magsagda sining manga otaw, kay yagalaong kono silan na yang kanak pagindo aw yang kanak manga imo way gaom kono nang Dios. ³Matungtung sa agaw na kami otaw, toyo kami yang aon gaom nang Dios kay yang Balaan na Espirito yang gabaya kanami. Yang gawbuk nami sang Dios maynang gagira, toyo wa kami magagira pinaagi sang katigaman nang otaw. ⁴Yang kanami armas buku nang kanang otaw armas, kay yang armas nami yang dakora na gaom nang Dios antak daugun nami aw sapati yang gaom nang sakop ni Satanas na yosopak sang matungtung na pagindo bain sang Dios. ⁵Wakaw yabay nami daugun yang bakong na pagindo na pyagaindo nang manga otaw na yagaparabaw garo sang Dios pinaagi sang

kanilan pagindo na sopak sang katigaman bain sang Dios. Kayan syagda arag nami yang kariko nang bakong na dum-dum nang otaw antak maparin aw antak mangagad sang pagbuut ni Kristo. ⁶Aw katigaman nami na yangagad da kamo sang pagbuut ni Kristo, isilotan da nami yang maski sini kamayo na gaimo sang maat nang Dios.

⁷Dadyawa mayo pagsaiti yang batasan nang otaw antak katigaman mayo yang matungtung aw yang buku. Kay aon digkamayo yapagkontara kanami na yagalaong na silan yang kang Kristo sakop. Wakaw madyaw aw makaungud silan na kami arag kang Kristo sakop. ⁸Yatagan kami nang Ginoo ta nang katungud antak kamo dasigin nami, wa kami atagi naan nang katungud na kamo akaraatan nami. Na maski magdumdum kamo na kyarabnan da yang kabantog ko sang kanak katungud sang pagindo ko, wa ak akaarig sang pyagalaong ko kay oتمانun nami yang pyagalaong nami. ⁹Ayaw kamo magpakaungud na pyagaalluk ko kamo nining solat ko kamayo, kay buku yaan nang matungtung. ¹⁰Aon digkamayo yagalaong, “Dili kami maningug kang Pablo kay maski maisug yaan sang pagsolat naan kanatu, aw ani la yaan kanatu, way gaom naan aw gasorit, way asoy naan na otaw.” ¹¹Toyo yang manga otaw na yagalaong nang maynaan, kinaanglan na matigam silan daw monnono yang kanami imo, kay kami, aw aadto ra kami kamayo, yang pyagalaong nami disang solat ko yaan yang arag imoon nami.

¹²Ayaw kamo magdumdum na kami magasiling kanilan na yanagbantog nang kanilan batasan. Wa pa silan makadarag nang madyaw kay silan

yang gabuut daw nana na batasan yang madyaw kanilan, kayan yaglaong silan na yamasayup yang manga otaw na di magasiling nang maynaan na batasan. ¹³Toyo kami buku nang maynilan, kay aw magbantog kami, yaan gaid yang kanami pyagabantog yang pagpanonogo kanami nang Dios, aw kamo, arag yakaupud kay yang kanami pagindo kamayo yaan yang sogo kanami nang Dios adto kamayo. ¹⁴Wakaw buku nang kanami pagbuut yang pagindo kamayo, yaan yang pyagasogo kanami nang Dios, wakaw kami yang yamaona komadto kamayo na gabatok sang madyaw na batok bain kang Kristo. ¹⁵Toyo yang gawbuk nang kadaygan na wa apagawbukan kanami nang Dios, dili kami magabantog saan na gawbuk kay buku nang kanami gawbuk. Awgaid kay pyapaindo kamo kanami nang Dios, yani yang gosto nami na abay magdogang yang kamayo pagtoo sang Dios antak kami makapanallos adto sang kadaygan ¹⁶antak arag kabatokan nami nang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo yang kadaygan na manga otaw asang manga barrio na apit adto mayo na wa pa akadtowi nang maggawbukay nang Dios. Kayan way otaw na makapaglaong na gabantog kami nang gawbuk nang kadaygan na maynang yaan yang arag kanami gawbuk.

¹⁷Toyo yaan yang madyaw kanatu yang pangagadan ta yang syosolat na yagalaong, “Yaan yang madyaw kanatu yang abantogon ta yang imo nang Ginoo ta.” Yaan yang pyapasolat nang Dios. ¹⁸Toyo maat nang Dios yang otaw na magabantog sang kanaan tyoonan paagi. Yang otaw na tyatangkap nang Dios kyakatigaman nang Dios na madyaw yang kanaan paagi.

Si Pablo aw yang Buku nang Tinuud na Manga Apostol

11 Yagapakallaat ak kamayo, tigkuri mayo yaning pyagalaong ko kamayo adoon maski dyudumdum mayo na ako yang way ungod. ²Laban kamo dakora sang ginawa ko maynang pagdakora nang Dios kanatu na way gosto naan na makarawat kanaan. Kay kamo na manga totoo maynang daraga na wa pa nang usug akapoti na yaandam ko na apakasal sang sangka otaw na si Jesu Kristo. ³Yamaundug ak daw aon kagaro ni Satanas na makapagkaraat kamayo maynang yakapagkaraat kang Eba kadini kayan yagdownadowna kamo na di da abay magadumdum kang Jesu Kristo, na di da abay magtaod kanaan. ⁴Yamaundug ak kay wa kamo magasagda sang manga otaw digkamayo na gabatok sang tobok na Kristo, yabay kamo maningug sang kanilan pagindo na wa nami pagaindowan. Mayn kamo nang yatangkap sang maski nana kay tyatangkap mayo yang tobok na tomatabang na buku nang Balaan na Espirito na tyatangkap mayo nangaon, arag tyatangkap mayo yang tobok na pagindo na buku nang matungtung.

⁵Maski aon digkamayo yagalaong na silan kono yang labaw na manga apostol, wa silan arabaw kanak. ⁶Kay maski buku ak nang laban matigam mag-sorit, way kolang nang kyakatigaman ko. Yang pagindo ko kamayo, yatigam kamo na dyadadayaw ko pakatigam kamayo yang kariko nang matungtung na pagindo.

⁷Dagaw yagalaong kamo na yaan na manga otaw labaw pa kanak kay wa ak magapabayad kamayo sang pagindo ko kamayo sang madyaw na batok nang Dios. Dumdum mayo, yakasara koraw ako na wa ak adawat sang tabang mayo

kanak. Wa ak adawat sang pagtabang mayo kanak kay antak way makaurang sang kanak pagindo kamayo antak kamo panalanginan nang Dios. ⁸Durug yagaindo ak kamayo, yang manga totoo asang kadaygan na manga simbaan yang gaatag kanak sang yamagasto ko sang pagindo ko kamayo. ⁹Nangaon na aadto ak kamayo, maski wa day sapi ko, wa ak mangayo kamayo kay yang manga karomonan ta na taga Masedonia na yadatung agkamayo nangaon, silan yang gadara sang kariko nang yakaukud kanak. Maski wa ak mangayo kamayo nangaon sang kanak gasto, arag pagbuut ko na dili ak mangayo sang amagasto ko mallaw. ¹⁰Wakaw maski diin ak magindo dig Akaya, way makapagsagda sang pyagalaong ko na di ak makamang sang amagasto ko digkamayo, kay maski atagan ako, di ak madawat. Matungtung yang pyagalaong ko kamayo kay si Kristo na di magkagaro yang gabuut kanak. ¹¹Dagaw magadumdum kamo na buku kamo nang dakora sang ginawa ko kay wa ak adawat sang tabang mayo kanak. Toyo yatigam yang Dios na pyagadakora ko kamo sang ginawa ko.

¹²Wakaw magadili ako abay sang tabang mayo kanak, kay antak kamo matigam na buku kami nang magonawa sang manga magindoway digkamayo na yabay mangayo kamayo sang maski nana na amagasto nilan kayan yanagam-bog na arag silan manga apostol na magonawa kanak. ¹³Yang manga apostol na yagaindo digkamayo buku nang tinuud na manga apostol kay wa osogowa nang Dios. Manga magaro silan na magindoway. Yagaway silan magindo na antak kamo tomoo na silan yang tinuud na manga apostol ni Kristo. ¹⁴Maynaan silan, kay magonawa silan sang pangoro nilan na si Satanas na gasiling sang paagi nang maturus na sogwanun nang Dios na tagalangit antak patooon naan yang

manga otaw kanaan. ¹⁵Wakaw buku nang marisud sang manga sogwanun ni Satanas yang pagsiling sang manga sogwanun na madyaw yang batasan antak tomoo yang mikita kanilan na silan yang gaindo nang matungtung maski buku. Wakaw mallaw nang kataposan, abarusan silan sang kariko nang maat na imo nilan.

Yang Pagtigkul ni Pablo sang Kanaan Pagkaapostol

¹⁶Yoman ak maglaong kamayo na ayaw kamo magdumdum na ako way ungu, na yagaambog ako kamayo. Toyo maski magdumdum kamo na ako way ungu, paningug kamo, magaambog ak kamayo nang dagawdagaw mayn ako nang way ungu. ¹⁷Toyo yani na pagambog ko adoon buku nang pagbuut nang Ginoo ta kay yang pagambog ko kamayo adoon maynang pagambog nang way ungu. ¹⁸Aon digkamayo madaig na otaw na yabay managambog kamayo bain sang kanilan kariwat, wakaw arag ak magaambog. ¹⁹Aw kamo yang manga ungu, nanga kamo yatangkap sang paagi nining manga magindoway digkamayo na way asoy nang pagindo. ²⁰Tyatangkap mayo yang manga sogo nilan kamayo mayn kamo nang kanilan allang. Gyogonto kamo nilan antak mabos nilan yang kamayo sapi. Gyogopisan kamo nilan. Maski atamparingin kamo nilan, yabay mayo tangkapun silan. ²¹Toyo tinuud na buku kami nang maisug maynilan kay dili kami makaimo sang maynang imo nilan. Kay yagaambog silan kamayo, arag ak magaambog kamayo adoon maski yaan yang batasan nang way ungu. ²²Yagalaong yang manga magindoway agkamayo na silan kono yang pinili nang Dios kay manga Judio silan na sompaw ni Abraham na ama ni Israel. Ako arag Judio aw arag sompaw ni

Abraham na ama ni Israel. ²³Yagalaong silan na silan kono yang manga sogwanun ni Kristo. Ako yang sogwanun ni Kristo na labaw pa kanilan. Yatigam ako na yaning pagambog ko kamayo, yamasiling nang batasan nang way ungu, toyo magaambog ak kamayo na laban ak yamapagod na madaig pa yang kanak gawbuk sang kanilan gawbuk. Marakwat silan mapiriso, ako arimarim yamapiriso tungud sang pagpangagad kang Jesu Kristo. Ipan ak bonaran nang manga otaw, ipan ak garo patayun. ²⁴Makarima ak dakupa nang manga Judio, kada ak dakupun, lyarabut ak nilan nang makakatlowan aw siyam na ka labut. ²⁵Makatlo ako bonari, makaisa pa ak donaga nang manga bato antak ak matay. Makatlo pa ako karunudan sang barko na syasakayan ko, makaisa pa ak maglotawlotaw disang babaw nang laod nang sang gabi aw sang allaw na yanagun sang tagbi na kaoy. ²⁶Madaig yang yakarisud kanak sang kanak manga panaw, aon panaw ko na kyakarisudan ako, yabaa yang tobig na tyataripag ko. Ipan ak magi sang paguya nang torisan. Maski yang arag kami Judio aw yang buku nang Judio ipan kanak makarisud. Asang manga syodad yakasagad ak sang kasamok. Agput ak matay disang banwa na way maguya. Agput ak marumus nang dagat. Arag pyapakaraat ako nang manga otaw na yagalaong na silan yang manga tomotoo, sari buku. ²⁷Laban ak yamarasay nang kanak gawbuk, aon gabi na wa ak akatorog, aon allaw na yamarangga ako kayan yagutum ako kay way pagkaan ko, arag aon allaw na kyakanikiyan ako kay manipis yang dagom ko.

²⁸Kayan aon pay yakarisud kanak na labaw pa sang kadaygan na karisud ko. Yamaundug ako sang kariko nang manga tomotoo na pyagaindo ko daw magdowadowa pagtoo kang Jesu Kristo.

²⁹Aw aon tomotoo na buku nang madi-gun yang pagtoo, yamauruk ako kay yamallaat ak kanaan. Aw aon yakaimo sang maat kay aon gawaring kanaan, dyadamanan ko yang gawaring kanaan.

³⁰Maski buku nang gosto ko na mag-aambog, aw magambog ako, yaan gaid yang akapagambog ko yang tyatabangan ako nang Dios antak mabantog yang Dios. ³¹Yang Dios na Ama nang Ginoo ta na si Kristo, yaan yang yatigam na buku nang kagaro yaning byabatok ko kamayo. Yaan yang abantogon ta nang way kataposan.

³²Arag abatokon ko kamayo yang karisud ko nangaon na aadto ako sang syodad na Damasko na yamaribot nang arad na bato. Makagwas yaan na arad. Yang gobernador ag Damasko na sakop nang ari na si Aretas yang gasogo sang manga bantay antak ak dakupun nilan aw lomogwa ak sang pilwangan nang arad sang syodad kay maat nang ari yang kanak pagindo. ³³Awgaid yarasak ak sang bangkaraw kayan tyonton disang bintangana nang arad na bato, kayan yakagawas ako sang manga bantay.

Yang Pyapakita nang Ginoo kang Pablo

12Maski way kabos nang pagambog, magaambog ako kamayo kay gosto ko matabang kamayo. Wakaw abatokon ko kamayo yang maynang tagaynup na pyapakita kanak nang Ginoo ta na si Kristo. Arag abatokon ko kamayo yang dyadayon kanak pakatigam nang Ginoo ta. ²⁻³Nangaon, sapamporo aw opat na ka toig, byabaton ak nang Dios adto sang katlo na langit na banwa nang Dios. Awgaid wa ak akatigam daw yamagad yang kanak lawas aglangit daw wara. Yang Dios gaid yang yatigam saan. ⁴Aglangit dyudungug ko yang laban madyaw na batok, toyo di ak maga-

baraw saan kay wara apabarawan nang Dios. ⁵Amaimo magambog ako bain sin-ing yamapagguna kanak, toyo dili ako kay aw magambog ako bain kanak, yaan gaid yang akapagambog ko yang tyatabangan ako nang Dios. ⁶Toyo maski gosto ko magambog buku nang maynang pyagambogan nang way ungod, kay yang kanak pyagambogan matungtung. Toyo di ak magaambog daw aon otaw na magdumdum na ako yang yarabaw, kay toman da nang yikita sang kanak batasan aw yang yudungug sang kanak pagindo.

⁷Kay dakora laban yang kyakatigaman ko na dyadayon kanak pakatigam nang Dios, wakaw pagbuut nang Dios na aon allow na pyaparisudan ako nang sogwanun ni Satanas, daw mag-parabaw ako sang arag otaw tungud sang dakora na kyakatigaman ko na dyadayon kanak pakatigam nang Dios.

⁸Makatlo ak magampo sang Dios na antak kamangun naan yang yakarisud kanak. ⁹Awgaid yimibak kanak yang Dios na yagalaong, "Toman da yang kanak pagtagap kanmo, kay aatag ko kanmo yang dakora na gaom antak kaw makatoman sang kariko nang pagbuut ko kaba kyakarisudan kaw." Yaan yang pyagalaong nang Dios kanak. Wakaw laban ak yagauma aw byabatok ko yang kanak karisud na yakarutuy kanak, kay aw kyakarisudan ako, byabati ko yang gaom ni Kristo nang pagtagap naan kanak. ¹⁰Wakaw kay iyan kanak yang gaom ni Kristo, maski yamarutuy ako, gauma ako, maski yoodyat ako, gauma ako, maski syasamok ako nang kontara ko, gauma ako. Maski kyakaraatan ako, gauma ako, maski nana pa yang karisud ko tungud sang pagpangagad ko kang Kristo, yabay ak maguma kay aw kyakarisudan ako, dakora yang gaom na iyan kanak kay iyan kanak si Kristo.

Yang Lugun ni Pablo sang Taga Korinto

¹¹ Yatigam ako na mayn ako nang way unguud na yagaambog abay kamayo, toyo kamo yang ususurun, kay wa mayo ako abantoga asang atobangan nang manga magindoway digkamayo na yokontara kanak. Toyo maski way kabos ko, wa arabaw kanak yang manga magindoway digkamayo na yagalaong na silan yang labaw na manga apostol. ¹² Nangaon na aadto ak kamayo maski madaig yang yokontara kanak, kikita mayo yang mangkadyaw na kaburungburungan na manga imo aw manga milagro na pyapaimo kanak nang Dios na akatoosan na ako yang tinuud na apostol na syosogo nang Dios. ¹³ Kamo na manga tomtotoo ag Korinto, yang batasan ko sang kadaygan na manga simbaan magonawa sang batasan ko digkamayo. Aon sambook na tobok na batasan ko digkamayo, yang kanak gasto na wa ko apabayadi kamayo. Aw dum dum mayo na yaan yang sara ko pasaylowa mayo ako.

¹⁴ Agput da ak tomarok kamayo, yani yang katlo na pagtarok ko kamayo. Awgaid dili ak makamang sang amagasto ko digkamayo kay way gosto ko maggasto sang kamayo sapi, awgaid yaan yang gosto ko kamayo na panalanginan kamo nang Dios. Kay buku nang madyaw na batasan na yang manga anak yang matagap sang taganak, awgaid yang taganak yang matagap sang manga anak. Wakaw di ak makamang sang kamayo sapi kay ako yang maynang kamayo taganak. ¹⁵ Laban madyaw ko na yang kanak sapi yang agastoon ko kay madyaw ko maski kawaraan ako nang kusug nang pagtabang ko kamayo. Nanga, tagbi ako sang ginawa mayo? Awgaid kamo dakora sang ginawa ko.

¹⁶ Yatigam da kamo na wa ak adawat sang kamayo sapi na amagasto ko. Toyo

aon digkamayo yagalaong na gyagaway ko kamo antak kamo tomoo sang kagaro. ¹⁷ Nanga kamo gadumdum saan? Yatigam kamo na wa kamo ogontowa nang maski sini na syosogo ko agkamayo, wa silan akamang sang kamayo sapi. ¹⁸ Tapos da ko paglaongon si Tito nangaon na antak komadto kamayo, arag aon tomtotoo na pyapaagad ko kang Tito. Yadatung silan agkamayo, yatigam kamo na wa silan akamang sang sapi mayo, kay yatigam kamo na kami si Tito magonawa yang kanami batasan, yabay kami magimo saang madyaw imoon.

¹⁹ Dagaw gadumdum kamo na yagaso lat ak agkamayo na abatokon ko yang kariko nang kanak manga imo antak mayo katigaman na way imo nami na maat digkamayo. Aw yaan yang dum dum mayo, buku nang matungtung, kay yang pagbatok ko kamayo, yaan yang pagbuut ni Kristo, yang Ama naan na Dios arag yatigam saan. Kay manga karugnanan ko, yang kariko nang byabatok ko kamayo, yaan yang yiimo ko antak magdogang yang pagtoo mayo kang Kristo. ²⁰ Yamaundug ako daw aon kitaun ko na maat ko aw domatung ako agkamayo, kayan daw maat mayo aw sagdaun ko kamo sang imo mayo na maat. Yamaundug ako daw aon mapagagis digkamayo na yamasigi, daw aon mapagtanam sang kadaygan antak yaan gaid yang kaaronan, daw aon magpallaraong sang kadaygan aw pagpakaraat sang kadaygan, daw aon magparabaw sang kadaygan kayan yakaimo sang samok. ²¹ Yamaundug ako daw amaarig ak asang atobangan nang Dios aw domatung da ak oman agkamayo kay aon pay manga otaw digkamayo na wa pa magatangku sang pagimo sang maat maynang kadopangan aw yang yamarim sang asawa, aw buku bana, nang kadaygan, aw yang maat na kyakaundan nilan na gosto nilan imoon.

Yang Kataposan na Manga Tambag aw Manga Pangomosta

13 Matarok ak agkamayo, yani yang katlo na pagtarok ko kamayo. Aw aon sombong bain sang gaimo sang maat, kinaanglan na aon dow a na ka otaw, aw buku toro na yakasait sang gaimo sang maat antak katoowan na matungtung yang kariko nang batok nang titistigosa. Yaan yang pagbuut nang Dios na pyapasolat naan nangaon. ²Nangaon nong kadwa na pagtarok ko kamayo kyakarag ko yang kariko nang yagaimo sang maat. Yaglaong da ak kamayo nangaon, aw domatung da ak agkamayo oman, way makagawas sang silot na di mobotawan sang maat na imo. Agput da ak komadto kamayo, wakaw yoman ko karagun yang yagaimo sang maat nangaon, aw arag ko kyakarag yang kadaygan na yagaimo sang maat. ³Aw domatung da ak agkamayo, pagkita mayo sang imo ko, matigam kamo na tinuud agaw na si Kristo yang gaindo kanak sang pyagalaong ko kamayo, kay yang imoon ni Kristo kamayo yaan yang pagpakatigam naan kamayo na buku nang tagbi yang gaom naan, makagagaom yaan kamayo. ⁴Tinuud na yamarutuy si Kristo magonawa kanatu na otaw nang pagpatay kanaan disang koro, kay arag yaan otaw. Toyo adoon magonawa yang gaom ni Kristo aw yang gaom nang Ama naan na Dios kay byoboi yaan nang gaom nang Ama naan na Dios. Ako, arag ak yamarutuy maynang pagkarutuy ni Kristo nang pagpatay kanaan, toyo yamaparin yang kabutang ko adoon kay arag agkanak yang gaom nang Dios kay iyan kanak si Kristo, wakaw makatoman ako sang pagbuut naan agkamayo.

⁵Sosiya mayo yang kamayo dum dum daw madigun yang pagkanarig mayo kang Kristo, daw yaan gaid yang pyanga-

gadan mayo. Aw wa kamo akatigam daw iyan kamayo si Kristo daw wara, yaan yang toosanan mayo na wa kamo pagasakopa ni Kristo. ⁶Yamaiman ako na matigam kamo na wa ak akapakyas sang pagpangagad ko kang Kristo. ⁷Yaampo ko kamo sang Dios na dili kamo magaimo sang maat. Wa ak magaampo na antak katigaman nang manga otaw na madyaw yang kanak imo digkamayo, awgaid yaampo ko kamo sang Dios na antak madyaw yang kamayo manga imo, maski wa akatigami yang kanami katungud. ⁸Awgaid aon katungud ko sang pagindo sang matungtung na pagindo nang Dios, toyo way katungud ko sang pagsagda sang yangagad sang matungtung na pagindo. ⁹Laban ak magauma aw madigun yang pagtoo mayo kang Jesu Kristo maski yodyat ako nang kadaygan na yagalaong na ako way katungud. Wakaw yaayo ko sang Dios na antak podo madyaw yang kamayo manga imo, way maat. ¹⁰Wakaw yagasolat ak sining pagindo ko kamayo nang wa pa ak akadto kamayo kay antak kamo abay mangagad sang pagindo ko kamayo antak di ak magsagda kamayo nang pagdatung ko agkamayo. Yaatag kanak nang Dios yang katungud pagsagda, kay antak magdogang yang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo, wa otogotan kanak na magaimo sang makawara sang kamayo pagkanarig.

¹¹Kay manga karomonan, di da ko apakaabaun yang kanak solat. Pagalaong pa ko kamayo na paguma kamo, dadyawa mayo yang batasan mayo. Pangagadi mayo yang pyagaindo ko kamayo. Panagoyon kamo, di da kamo managagisagis antak madyaw yang ginawa mayo. Aw yaan yang imoon mayo, agkamayo yang Dios na yakaatag kamayo nang karugun aw karinaw.

¹²Panagginuguray kamo sang isaisa kamayo, yaan yang akatigaman sang panagilugun mayo.

¹³Kariko nang manga tomotoo na inagad ko ani yakanamput kamayo.

¹⁴Yani yang gosto ko na amapagguna kamayo na panalanginan kamo nang Gi-

noo ta na si Jesu Kristo, na akarugunan kamo nang Dios na Ama, na managidarag kamo kay iyan agkamayo yang Balaan na Espirito.

Yang Solat ni Pablo sang

TAGA GALASIA

1 Ako si Pablo na apostol ni Jesu Kristo, yagasolat ako kamayo na taga Galasia. Yang gapili kanak si Jesu Kristo aw yang Ama naan na Dios na yagaboi kanaan na pyapatay. Buku nang otaw yang gapili kanak. Arag buku nang otaw yang yagasogo kanak pagbatok bain kang Jesu Kristo. ²Kariko nami didi na manga tomotoo yamawung kamayo na manga tomotoo ag Galasia.

³Pyangayo ko kamo kariko sang Ama ta na Dios aw kang Jesu Kristo na Ginoo ta antak kamo abay panalanginan antak marinaw yang dum dum mayo. ⁴Kay pagbuut nang Ama ta na Dios, yagapakamatay si Jesu Kristo kay yang kanaan kamatayun yang bayad sang kanatu sara antak kita makagawas sang sara na yabay imoon nang manga otaw adoon na timpo. ⁵Wakaw allawgabi abantogon ta yang Dios nang way kataposan. Amen.

Sayda yang Madyaw na Batok, Way Kadaygan

⁶Laban ak yamaburung kamayo na yaparabay maparin yang pagtoo mayo sang Dios. Tyatarikodan mayo yang matungtung na batok bain sang pagtabang ni Jesu Kristo kanatu kayan yangagad kamo sang tobok na pagindo. Wakaw maynang yayawan da mayo yang Dios na gapili kamayo. ⁷Tinuud na wa day kadaygan na batok bain kang Jesu Kristo. Pyagalaong ko yani kamayo kay yatigam ako na aon manga otaw na gabatok na yakaribog kamayo kay gosto garo nilan na aparinin yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. ⁸Toyo yang maski sini na otaw na magaparin sang madyaw na batok na byabatok ko kamayo, isilotan nang Dios nang la-

ban marisud na silot na way tatamanan. Maski ako, aw maski yang tagalangit na sogwanun nang Dios yang magaparin sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, isilotan nang Dios nang laban marisud na silot na way tatamanan. ⁹Yoman ko paglaong kamayo na maski sini na magabatok kamayo sang tobok na batok, na buku nang magonawa sang madyaw na batok na byabatok ko kamayo, isilotan yaan nang Dios nang laban marisud na silot na way tatamanan.

¹⁰Yatigam kamo na yang gosto ko imoon yang madyaw nang Dios. Aw gaindo ak sang pagindo na makaontrol sang otaw na buku nang kanang Dios pagindo, yamaimo ak sogwanun nang otaw. Awgaid sogwanun ak ni Jesu Kristo, wakaw yaan yang yabay ko pagindo sang manga otaw yang pagindo na madyaw nang Dios.

Yang Pagkaimo Apostol ni Pablo

¹¹Pagalaong ko kamayo na manga karomonan ko na yang madyaw na batok na byabatok ko kamayo buku nang sikun sang otaw. ¹²Wa yaan pagaindowan kanak nang kanak kamonaan, way otaw na yagaindo saan kanak. Si Jesu Kristo mismo yang yagapakatigam kanak saan na batok.

¹³Dyumungug da kamo sang maat na imo ko nangaon nang yangagad pa ako sang tyotoowan nang arag kami Judio. Pyaparisudan ko nangaon yang manga tomotoo kang Jesu Kristo, wa ak akallaat kanilan, kay gosto ko garo na amawara silan. ¹⁴Nang bagong otaw pa ako, marisud ako daugun nang arag kami bagong otaw na Judio sang pagpangagad sang kanami tyotoowan. Laban ak yamakot mangagad sang pagindo nang kanami kamonaan labaw pa sang pagpangagad nang kanak kainagadan.

¹⁵Awgaid kyakallaatan ako laban nang Dios kay dadaan da ako pinili

naan nang wa pa ak akawtaw antak ko matoman yang kanaan sogo. ¹⁶Wakaw pyapakatigam kanak nang Dios na si Jesu Kristo kanaan Anak antak ko batokon yaan sang manga otaw na buku nang Judio. Yagabatok ako bain kang Jesu Kristo na way maski sini na otaw na yagaindo kanak. ¹⁷Wa ak arag akadto Jerusalem antak mapagindo kanilan na pinili nang Dios na manga apostol na dadaan mona pa kanak. Sana kyomadto ra ako sang banwa na Arabia. Kayan yagbarik ako adto sang syodad na Damasko. ¹⁸Paglabay nang torong ka toig komadto ako Jerusalem na yatarok kang Pedro. Dowang ka simana ko digkanaan. ¹⁹Awgaid way pyagakita ko sang kadaygan na apostol, si Santiago gaid na mangod ni Jesus. ²⁰Yatigam yang Dios na buku nang kagaro yaning syosolat ko kamayo.

²¹Pagsikun ko ag Jerusalem, simingadto ako sang banwa na Siria aw adto sang banwa na Silisia. ²²Way pyagakita ko sang manga tomotoo ag Judea, wakaw wa pay yikilara kanak. ²³Yagaid silan batokan, laong, “Yaparin da yang ginawa naan na otaw. Nangaon pyagaparisudan naan kita na manga tomotoo antak garo mawara yang kanatu pagtoo kang Jesu Kristo, awgaid adoon pyamakotan da naan batokan yang manga otaw bain kang Jesu Kristo antak tomoo.” ²⁴Wakaw byabantog nilan yang Dios tungud kanak.

Si Pablo aw yang Kadaygan na Manga Apostol

2 Paglabay nang samporo aw opat na ka toig magbarik ak oman aw si Bernabe ag Jerusalem, pyagaagad arag nami si Tito. ²Yakadto ako na pyagabayaan ako nang Dios pagpakadto. Pagdatung nami adto mapagkita ako sang manga apostol na pangoro disang simbaan ag Jerusalem nang kamiay da. Pyagalaong ko kanilan yang abay ko

pagindo sang manga otaw na buku nang Judio. Sabo pyagalaong ko yaan kanilan na manga pangoro antak ko katigaman daw madyaw nilan yang kanak pagindo, daw madyaw nilan yang abay ak magindo daw dili. Arag pyagalaong ko yaan kanilan antak di kami managkasompaki, antak matoman yang pagindo ko sang manga otaw na buku nang Judio kay aw di matoman, way kabos nang pagindo ko. ³Yang manga pangoro disang simbaan yagalaong na matungtung yang kanak pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo. Wakaw si Tito na inagad ko na buku nang Judio wa nilan apanganagada sang kanang Judio balaod bain sang pagtopo, kay yang pagtopo wa ikinaanglana antak masakop nang Dios. ⁴Awgaid aon manga Judio na manga tomotoo kono silan na yagaway domorod sang kanami panagkatipon. Yagasait silan sang imo nami na manga tomotoo daw yangagad kami sang kanang Judio balaod daw wara, kay gosto garo nilan na papangagadun kami sang balaod nang Judio bain sang pagtopo. Silan garo yang magatopo kang Tito. ⁵Awgaid maski sang ka tingug da wa kami maningug kanilan kay gosto nami na di odogpo yang dadaan na pagindo sang matungtung na pagindo bain kang Jesu Kristo antak yang matungtung na pagindo yang pangagadan nang kariko nang manga tomotoo, Judio aw buku nang Judio.

⁶Yang manga dunganun na pangoro disang simbaan ag Jerusalem na yamagadagad kang Jesus nangaon, yudungug sang kanak pagindo, awgaid wa nilan odogangi aw wa akamangi yaan na pagindo ko. Yang kanak dum dum, yang manga pangoro disang simbaan aw yang buku nang pangoro, way katobokan kay pyapagonawa nang Dios. ⁷Yang manga pangoro disang simbaan yatigam da na ako pipili nang Dios papagbatokon bain

kang Jesu Kristo adto sang manga otaw na buku nang Judio, mayni Pedro na pipili arag nang Dios papagbatokon bain kang Jesu Kristo adto sang manga Judio. ⁸Yang Dios yang yagabaya kang Pedro antak abay magbatok sang manga Judio. Ako, arag Dios yang yagabaya kanak antak ak abay magbatok sang buku nang Judio. ⁹Pagkatagtaga nang manga pangoro na si Santiago aw si Pedro aw si Juan na pipili ako nang Dios, managkaoyon silan na si Bernabe aw ako yang magababatokon bain kang Jesu Kristo adto sang manga otaw na buku nang Judio, silan yang magababatokon adto sang manga Judio. Pyagaonawaan yaan nang kariko nang pangoro disang simbaan na yanagkatipon disaan. ¹⁰Yaan gaid yang pyagasogo nilan kanak na apatabangan sang manga tomotoo yang manga pobre na tomotoo ag Jerusalem. Laban madyaw ko yaan imoon.

Si Pedro Syasaway ni Pablo ag Antiokia

¹¹Pagkatapos nang kanami panagtipon ag Jerusalem magbarik kami ag Antiokia. Wa akadogay yadatang si Pedro ag Antiokia. Syasagda ko yaan disang pagkadaigan kay laban dakora yang kanaan sayup. ¹²Syasagda ko yaan kay nang baya pa yaan domatung ag Antiokia yapagsaroon dakman yaan sang manga tomotoo na buku nang Judio awgaid pagdatung nang manga Judio na sikun kang Santiago ag Jerusalem wa da yaan mapagsaro sang manga tomotoo na buku nang Judio, kay daw yaan sodiin nang manga Judio na yapagsaro yaan sang buku nang Judio na wa mangagad sang balaod nang Judio bain sang pagtopo. ¹³Wakaw yang kadaygan na manga tomotoo na Judio ag Antiokia arag wa da

mapagsaro sang manga tomotoo na buku nang Judio, arigkan si Bernabe arag da yaggaon kang Pedro, wa da arag mapagsaro. Yaan yang yakasayup kanilan kay wa nilan imowa yang madyaw garo nilan imoon. ¹⁴Wakaw pagkatigam ko na wa nilan pangagdi nang madyaw yang matungtung na pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo, parabay ko paglaongan si Pedro disang atobangan nang manga tomotoo, laong ko, “Ikaw, kay lagi, maski arag kaw Judio, byotawanana da mo yang paagi nang Judio pagdungug mo sang pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo. Nanga adoon pyapangagad da mo yang manga tomotoo na buku nang Judio sang paagi nang Judio?”

Yang Manga Judio aw yang Buku nang Judio Amarowas Pinaagi sang Pagtoo

¹⁵Kita na manga sompaw nang Judio, buku kita nang maynang kadaygan na manga saraun. ¹⁶Awgaid yatigam kita na yaan gaid yang makapagawas sang otaw sang kanang Dios silot yang pagtoo kang Jesu Kristo, buku nang pinaagi sang pagtoman sang manga balaod nang Dios. Wakaw yotoo arag kita na manga Judio kang Jesu Kristo antak kita makagawas sang silot nang Dios kay yatigam da kita na way otaw na makagawas sang silot nang Dios pinaagi sang pagtoman sang manga balaod nang Dios. ¹⁷Kaba yamakot kita na manga Judio antak maimo sakop nang Dios tungud kang Jesu Kristo, kyakatigaman ta na yakasara kita maynang buku nang Judio. Wara yani magapasabot na si Jesu Kristo yang yagadasig kanatu pagimo sang sara. ¹⁸Wakaw yang manga tomotoo na yoman mangagad sang kanang Judio batasan na yayawan da nilan pagdungug nilan sang pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo, silan yang

yosopak sang pagindo nang Dios. ¹⁹Ako nangaon, na yangagad ak garo sang balaod nang Dios, yakasara ako kay wa ak makatoman sang kariko nang balaod. Wakaw mayn ak nang yatay da tungud sang silot nang Dios sang kanak sara na yarpas sang balaod nang Dios. Awgaid adoon mayn ak nang boi da oman, wakaw magatoman ak sang pagbuut nang Dios. ²⁰Kay tungud sang kanak pagtoo kang Jesu Kristo mayn ak nang yakaupud kanaan patayun kay yaan yang yagapakamatay ballin kanak. Wakaw adoon buku da ko yang yagbuut sang kanak ginawa, si Jesu Kristo yang yagbuut da kay si Jesu Kristo iyan kanak. Wakaw adoon madyaw da yang kanak batasan kay si Jesu Kristo na Anak nang Dios yang yagabuut kanak kay yaan yang kyakanarigan ko. Laban yaan marugun kanak kay yagapakamatay yaan tungud kanak. ²¹Wakaw aw di ko tangkapun si Jesu Kristo mayn ak nang wa atangkap sang kallaat nang Dios na pyapasaylo ako sang kanak sara pinaagi kang Jesu Kristo. Toyo aw magdumdum yang otaw na amapasaylo yaan nang Dios pinaagi sang pagtoman naan sang balaod, yamasayup yaan kay aw maynaan way kabos nang pagkamatay ni Jesu Kristo.

Yang Balaod aw yang Pagtoo kang Jesu Kristo

3 Kamo na taga Galasia maynang yanagkasangu kamo. Yamaburung ako kamayo na gosto mayo na maningug sang buku nang matungtung na pagindo bain sang manga balaod maski dyadyayaw da ko kamo batokan bain kang Jesu Kristo na kyakarabowan asang koros. ²Yamaonnono yang kaungudungud mayo? Nanga, yaatag kadi kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito tungud sang pagpangagad mayo sang balaod? Laban sa buku

nang maynaan, yaatag kamayo nang Dios yang Balaan na Espirito tungud kay yudungug kamo sang imo ni Jesu Kristo kayan tyomoo kamo kanaan. ³Pagkanarig mayo kang Jesu Kristo yang Balaan na Espirito yang yagabaya da kamayo na antak kamo makapangagad sang Dios. Kayan nanga adoon kamo yang yagbuutbuut da? ⁴Nanga, way kadi kyakatigaman mayo na yamapagguna kamayo nang Balaan na Espirito? Yamaandug ak mayo daw yagtangu da kamo sang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo. ⁵Yang Dios yang yamatag kamayo nang Balaan na Espirito. Yaan yang yagaimo sang manga milagro digkamayo. Kariko nini wa akapagguna kamayo pinaagi sang pagpangagad mayo sang balaod. Awgaid yamapagguna yaan tungud sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo.

⁶Maynang pyagalaong nang Dios bain sang kanatu kamonaan na si Abraham, laong, “Si Abraham yotoo sang pyagalaong nang Dios. Wakaw si Abraham madyaw nang Dios kay yamanarig yaan kanaan.” ⁷Wakaw yatigam da kamo na maski sini na otaw na amanarig sang Dios amaimo sompaw ni Abraham. ⁸Anay da pyagalaong nang Dios yang imoon naan sang manga otaw na buku nang Judio. Pyagalaong nang Dios na di naan silan isilotan aw manarig silan kanaan. Yaan yang madyaw na batok na pyagalaong nang Dios nangaon kang Abraham. Syosolat yang pyagalaong nang Dios kang Abraham, laong, “Pyanalanganin ta kaw kay yotoo kaw kanak. Wakaw pinaagi kanmo arag ko panalanganin yang manga otaw disang kariko nang banwa maski buku nang Judio aw tomoo silan kanak maynang pagtoo mo.” ⁹Tinuud na si Abraham pyanalanganin nang Dios kay yotoo yaan sang kariko nang pyagalaong nang Dios kanaan. Maynaan oman adoon,

panalanginan kita nang Dios aw tomoo kita sang pyagalaong naan kanatu.

¹⁰Yang otaw na amanarig na makagawas yaan sang silot nang Dios pinaagi sang pagpangagad naan sang balaod nang Dios, yaan na otaw yang laban di makagawas sang silot kanaan kay aon syosolat na pyagalaong nang Dios, laong, “Aw di kaw abay mangagad sang kariko nang balaod na pyapasolat nang Dios kang Moises, laban sa di kaw makagawas sang silot kanmo.” Yatigam kita na way otaw na makatoman sang kariko nang balaod nang Dios. ¹¹Wakaw yatigam kita na way otaw na makagawas sang silot nang Dios pinaagi sang pagtoman sang balaod, kay yagalaong yang Dios, “Yang otaw na yamaimo matarong pinaagi sang pagkanarig kanak, yaan na otaw yang yasakop da ko nang way katapusan.” ¹²Yamasayup yang otaw na yamanarig na yang pagtoman sang balaod yang makapagawas kanaan sang silot. Yang pagbuut nang balaod tobok, kay aon syosolat na yagalaong, “Way otaw na makagawas sang silot nang Dios aw di naan matoman yang kariko nang balaod nang Dios.”

¹³Wakaw si Jesu Kristo bibitay disang kaoy kay yaan yang yaballin kanatu silotan tungud sang paglapas ta sang balaod nang Dios. Kay aon syosolat na yagalaong, “Yang pagbitay sang otaw disang kaoy yaan yang laban makaarigarig na silot sang otaw.” ¹⁴Si Jesu Kristo bibitay disang koros antak panalanginan yang kariko nang otaw, Judio aw buku, antak silan makadawat sang Balaan na Espirito tungud sang pagtoo kang Jesu Kristo. Tungud saan yatigam kita na yatoman da yang saad nang Dios kang Abraham nangaon na panalanginan naan yang kariko nang otaw disang donya pono sang sompaw ni Abraham.

Yang Balaod aw yang Saad

¹⁵Manga karomonan ko, apakatigamun ko kamo sang tinuud, na aw aon otaw na yasaad sang kadaygan na otaw kayan syolat yaan na saad aw pirmai naan, maski sini di makaparin saan na saad, di yaan akadogangan aw di akakamangan. ¹⁶Pyagalaong nang Dios yang kanaan saad kang Abraham aw sang kanaan sompaw. Wa yang Dios asaad sang madaig na manga sompaw ni Abraham, awgaid sang ka otaw da yang syasaadan naan na sompaw ni Abraham, si Kristo gaid. ¹⁷Yani yang pyagalaong ko, pagsaad nang Dios kang Abraham, opat na gatos aw katlowan na ka toig yang yalabay kayan pa byutang nang Dios yang kanaan balaod. Yang kanaan balaod wa makawara sang kanaan saad. Aw yaimo pa gaid nang balaod mawara yang saad, wa day kabos nang saad. ¹⁸Aw yaimo pa gaid nang otaw na amaimo yaan madyaw nang Dios pinaagi sang pagtoman sang balaod, way kakabosan nang saad. Awgaid yang Dios yagalaong na yang otaw amaimo madyaw naan tungud sang sompaw ni Abraham na si Jesu Kristo na syasaad nang Dios kang Abraham.

¹⁹Matungtung na yang otaw di amaimo matarong pinaagi sang balaod nang Dios. Toyo ayaw magdumdum na buku nang madyaw yang balaod nang Dios. Sabo byubutang nang Dios yang balaod antak yang manga otaw matigam sang maat nang Dios, aw antak silan matigam na isilotan silan nang Dios aw lomapas silan sang kanaan balaod. Kariko nang otaw yamatobang sang silot nang Dios kay yalapas sang kanaan balaod. Maynaan yang kabutang nilan asta sang pagdatung nang sompaw ni Abraham na si Jesus na syasaad nang Dios, kay panalanginan nang Dios yang kariko nang otaw na

yotoo kang Jesus. Yang balaod nang Dios pyapabatok naan sang manga tagalangit na sogwanun naan adto kang Moises. Kayan pyaglaong ni Moises sang manga otaw yang balaod nang Dios. ²⁰Awgaid nang paglaong nang Dios sang kanaan saad kang Abraham, way kadayngan na syosogo nang Dios papaglaongon kang Abraham, kay yang Dios mismo yang yapagbaraw kanaan.

²¹Ayaw magdumdum na yamawara yang saad nang Dios tungud sang kanaan balaod. Dumduma mayo yang manga balaod, di pagasakopon nang Dios yang otaw pinaagi sang balaod kay di amaimo yang otaw matarong pinaagi sang balaod. ²²Kay aon syosolat na way otaw na wa makalapas sang balaod nang Dios. Wakaw aw di manarig yang otaw kang Jesu Kristo di amatoman agkanaan yang saad nang Dios na aatag naan yang Balaan na Espirito sang manga otaw na yamanarig kang Jesu Kristo.

²³Kaba wa pa adatung si Jesu Kristo yamatobang kita sang silot nang Dios kay yakalapas kita sang balaod naan. Pagdatung ni Jesu Kristo lingatun naan yang silot sang manga otaw na yamanarig kanaan. ²⁴Yang balaod nang Dios yagaindo kanatu kaba wa pa adatung si Jesu Kristo. Awgaid pagdatung naan somarig kita kanaan kay yaan yang yagapagawas kanatu sang silot tungud sang paglapas ta sang balaod. ²⁵Adoon na dyomatung da si Jesu Kristo yaan yang yagaindo da kanatu. Wa day labut nang balaod kanatu kay yanarig da kita kang Jesu Kristo.

²⁶Yaimo da kamo manga anak nang Dios pono sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo. ²⁷Kariko mayo yarobos da sakop ni Jesu Kristo. Wakaw yasing da kamo naan kay iyan kamayo si Jesu Kristo. ²⁸Kariko nang manga tomotoo magonawa yang pagtanaw nang Dios tungud kang Jesu Kristo, Judio aw buku, allang

aw buku, usug bobay magonawa nang Dios. ²⁹Aw tinuud na kang Kristo kamo sakop, yaimo da kamo manga sompaw ni Abraham. Wakaw kariko nang panalangin na syasaad nang Dios kang Abraham aatag naan kamayo.

4 Abay ko kamo pagindoon antak kamo matigam bain sang balaod nang Dios. Aw matay yang ama, yang kanaan anak yang magapanmo sang kariko nang kanaan tyarikdan. Awgaid kay tagbi pa yang anak naan, maski yaan yang tagtomon da sang pyanmowan nang kanaan ama, yang kanaan kabutang yakagaon sang sogwanun, ²kay kaba tagbi pa yaan, yaan yang pangagdan naan yang otaw na pyapagbantay nang kanaan ama sang kanaan kabilin kaba wa pa adatung yang allow na syasaad nang kanaan ama na aatag da kanaan yang kanaan pyanmowan. ³Maynaan kita, yakagaon kita sang isu kay wa pa kita akatigam kang Jesu Kristo, wakaw yaan yang yabay pa natu pangagdan yang manga pagindo na kanang otaw pagbuut. ⁴Toyo pyapakawtaw nang Dios disang bobay na Judio yang kanaan Anak nang allow na pagbuut naan na akawtaw. Syosogo naan ani sang donya yang Anak naan na si Jesus na mangagad sang kariko nang balaod nang Dios, ⁵antak naan kita marowas na yakalapas sang manga balaod nang Dios, aw antak kita na yotoo kanaan maimo manga anak nang Dios.

⁶Kay yaimo da kita manga anak nang Dios, wakaw yaatag naan kanatu yang Balaan na Espirito nang kanaan Anak na si Jesu Kristo. Wakaw laban kita yanaguma kay yang Balaan na Espirito yang yagapakatigam kanatu na tinuud Ama ta yang Dios. ⁷Wakaw tungud sang imo nang Dios buku da kita nang maynang manga sogwanun kay tinuud da na manga anak kita nang Dios. Aw yaimo

da kaw anak nang Dios, kyaaronan da kaw nang kariko nang pyanmowan nang Dios.

Yang Kawili ni Pablo sang Taga Galasia

⁸Kamo na buku nang Judio, nangaon wa pa kamo akatigam sang Dios, pyangallang kamo abay nang buku nang Dios kay yaan yang pyangagdan mayo. ⁹Toyo adoon na kyatigaman da mayo yang tinuud na Dios, yang Dios oman yatigam da kamayo, kayan nanga yoman da kamo mangagad sang kanang otaw imoimo na di makatabang kamayo. Wakaw pangalangun kamo oman nang yagapabaya sang manga magindoway na di makatabang kamayo, ¹⁰kay tyotoowan mayo silan na yagalaong na aon kono allaw na balaan na yaan kono yang allaw na simbaay, arag aon manga allaw na pipistaan nilan kay balaan kono, arag aon allaw na di pagkaan kay yaan kono yang allaw na balaan, arag aon toig na pinili nilan na balaan kono. Toyo way kabos naan na pagindo nilan. ¹¹Laban yamaundug ako kay daw wa pa kamo makadarag sang kanak pagindo kamayo bain kang Jesu Kristo.

¹²Kay manga karomonan ko, pyangayo ko kamayo na ako yang pagasilingan mayo sang pagpangagad kang Jesu Kristo. Pagpangagad dakman ko kang Jesu Kristo botawanan ko parabay yang pagbuut nang balaod nang Judio. Yagasing ako mayo na buku nang Judio na way labut sang balaod nang Judio.

Wa ko akaringawi yang kadyaw mayo kanak nangaon nang aadto ako kamayo. ¹³Nang tigmad na pagbatok ko kamayo sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, yadogay ako digkamayo kay yanggudul laban yang lawas ko. ¹⁴Maski yakasamok ako kamayo tungud sang kasakit nang lawas ko, wa mayo ako atarikodi, awgaid sana syagimano ra

mayo ako, maynang pagsagimano mayo sang tagalangit na sogwanun nang Dios, aw mayn oman sang pagsagimano mayo kang Jesu Kristo. ¹⁵Yanaguma kamo na iyan ako digkamayo nangaon. Yatigam ako na laban kamo yamakot pagtabang kanak. Adoon maynang yatobok da kamo kanak. ¹⁶Gyaon da ak mayo sang kontara mayo tungud kay pyagalaong ko kamayo yang matungtung.

¹⁷Yang kadaygan na manga magindoway digkamayo, yagapakita silan nang kadyaw kamayo, awgaid yang dyudumdum nilan na imoon kamayo di kamayo makapagkadyaw. Gosto nilan na amawara yang kanatu panagidarag antak di da kamo kanak maningug, silan yang abay da mayo paninggan. ¹⁸Buku nang maat aw aon otaw na mapagidarag kamayo na yang pagindo naan makapagkadyaw kamayo, madyaw yang maynaan maski wara ak digkamayo. ¹⁹Kay manga karomonan ko, laban yamaundug ak mayo kay gosto ko na si Jesu Kristo gaid yang ubutang sang ginawa mayo antak kamo makagaon kanaan. ²⁰Gosto ko garo makadto ak kamayo adoon antak kita managkabaraw bain saan na imo, kay laban ak yamaundug mayo.

Yang Pagindo Bain sang Kaagi ni Agar aw ni Sarah

²¹Kamo na gosto pagabuutan nang balaod, paningug kamo antak kamo matigam sang pagindo bain sang balaod. ²²Kay aon syosolat na yagalaong na si Abraham aon dowan na anak na usug. Yang isa anak nang allang na pyangasawa naan, aw yang isa anak nang asawa naan na buku nang allang. ²³Yang anak nang allang way katobokan sang kadaygan na manga isu na yamawtaw, awgaid yang anak nang yakaraon na buku nang allang yamawtaw kay yaan yang pagbuut nang Dios, yaan yang syasaad naan

kang Abraham. ²⁴⁻²⁵ Abatokon ko kamayo yang dow na bobay na pyananglit sang dow na togon nang Dios. Yang isa na togon pyananglit kang Agar. Wakaw kadini pagbutang nang Dios sang kanaan balaod pinaagi kang Moises asang butay na Sinai yaan yang pagkatoman nang isa na togon naan. Yang butay na Sinai ag Arabia yaan yang paguya nang allang na si Agar na pyangasawa ni Abraham. Wakaw manga allang yang sompaw ni Agar na asang banwa na Arabia. Magonawa kamo, arag manga allang aw arag manga allang yang kariko nang manga Judio na pyagabuutan nang balaod na yaatag nang Dios kang Moises disang babaw nang butay na Sinai na pyananglit kang Agar. Maynaan yang kaagi nang bobay na allang ni Abraham na pyangasawa naan.

²⁶ Awgaid buku nang manga allang yang sompaw nang bobay na buku nang allang na asawa ni Abraham. Yakaonawa ra kita kanilan, buku da kita nang manga allang kay wa da kita pagabuuti nang balaod, yaan yang yagbuut da kanatu si Jesu Kristo. Wakaw yawara da yang silot kanatu na pagbuut nang balaod. Adoon mayn da kita nang sompaw nang bobay na buku nang allang kay yotoo kita sang saad nang Dios kang Abraham na panalanginan naan yang manga otaw pinaagi sang kanaan sompaw. ²⁷ Aon syosolat bain sang bobay na buku nang allang, laong, “Ikaw na yakaraon na bobay paguma. Ikaw na wa makaagi sang pagpanganak, pangiyak tungud sang paguma mo. Ikaw na yakaraon na bobay manganak kaw nang madaig, madaig pa sang anak nang bobay na allang.”

²⁸ Manga karomonan ko, yaimo da kita manga anak nang Dios tungud sang saad naan, wakaw kita mayn da ni Isaak na pyanganak ni Abraham. Si Isaak yang anak nang asawa naan na

buku nang allang. ²⁹ Boi pa si Abraham, yang anak nang allang yagaodyat kang Isaak na anak nang buku nang allang na yamawtaw tungud sang pagbuut nang Balaan na Espirito. Maynaan oman yang yamapagguna adoon, yodyat nang wa otoo yang yotoo kang Jesu Kristo na yaimo da anak nang Dios tungud sang pagbuut nang Balaan na Espirito. ³⁰ Toyo pagdadayaw kamo paningug, kay aon syosolat na yagalaong, “Papanawa yang bobay na allang aw yang kanaan anak kay di yaan makapagpanmo sang pyanmowan nang ama na ibilin naan sang anak nang asawa naan na buku nang allang.” Magonawa oman saan adoon, ayawan mayo yang dadaan na pagindo bain sang balaod kay di akaaronan nang panalangin nang Ama ta na Dios yang pyagabuutan nang balaod. ³¹ Wakaw kita, kay manga karomonan ko, buku kita nang maynang manga sompaw nang allang na yamatobang sang silot na pagbuut nang balaod, awgaid mayn kita nang manga sompaw nang bobay na buku nang allang, kay manga anak kita nang Dios pinaagi sang gaom nang Balaan na Espirito.

Pakatagapi Mayo yang Kamayo Kagawasan

5 Buku da kita adoon nang manga allang na pyagabuutan nang balaod kay pyagawas da kita ni Jesu Kristo sang silot kanatu na pagbuut nang balaod. Wakaw pagpadayon kamo sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo kay antak di kamo oman pagbuutan nang balaod.

² Pagalaong ko kamayo adoon na maynang way kabos ni Jesu Kristo kamayo aw makaungud kamo na magapatopo antak kamo maimo madyaw nang Dios. ³ Pagalaong ko oman kamayo antak kamo laban makadarag. Aw yang pagtopo yang kaundan mayo na

makaimo kamayo madyaw nang Dios, laban sa dili kamo amaimo madyaw nang Dios kinaba di mayo kasamanan yang kariko nang balaod nang Dios. ⁴Kamo na yangagad sang manga balaod kay dumdum mayo yaan yang paagi antak kamo maimo madyaw nang Dios, way labut kamayo ni Jesu Kristo kay wa mayo adawata yang tabang nang Dios kamayo pinaagi sang pagtoo kang Jesu Kristo. ⁵Toyo kita, tungud sang pagbaya kanatu nang Balaan na Espirito yagapadayon kita sang kanatu pagtoo. Wakaw yamaiman kita na panalanginan kita nang Dios kay yaimo da kita madyaw naan tungud sang pagtoo natu kang Jesu Kristo. ⁶Wakaw aw kang Kristo kamo sakop way labut mayo sang balaod bain sang pagtopo kay way katobokan nang tyopo aw yang buku. Awgaid yaan yang laban madyaw nang Dios kanatu yang amanarig kita kang Jesu Kristo, kayan yanagilugun kita tungud kay dakora yaan sang ginawa ta.

⁷Nangaon madyaw yang pagpangagad mayo sang matungtung na pagindo bain kang Jesu Kristo, toyo adoon tobok da kamo. Yaonnono ra kamo, nanang yagpabaya da kamayo na yosoway kamo sang paagi nang Dios? ⁸Yang pyagaindo nang kadaygan digkamayo laban sa buku nang sikun sang Dios na yagapili kamayo antak kamo mangagad kang Jesu Kristo. ⁹Aw aon magindo digkamayo sang maski tatagbi gaid na pagindo na buku nang matungtung na pagindo, amallug makarimpud digkamayo yaan na pagindo aw di mayo sagdaun. ¹⁰Awgaid laban ako yotoo na atabangan kamo ni Jesu Kristo antak di mayo botawanan yang pagpangagad sang pagindo ko kamayo. Maski sini na otaw yang magaindo kamayo antak kamo makasoway sang paagi nang Dios laban sa isilotan nang Dios.

¹¹Kay manga karomonan ko, aon yagakagaro na manga magindoway digkamayo na yagalaong na pyagaindo ko kono na dili pagasakopon nang Dios yang tomotoo aw di magpatopo. Toyo pyapakarisudan ako nilan kay wa ak magaindo sang maynaan na pagindo. Lyarangutan silan kay gaindo ako na si Jesu Kristo gaid yang makapagawas kanatu sang silot tungud sang kanatu sara kay yaan yang yagapakamatay disang koros tungud kanatu antak kita na yamanarig kanaan pagsakopon nang Dios. ¹²Gosto ko na mapanaw digkamayo yaning manga otaw antak wa day makaribog sang oro mayo tungud sang buku nang matungtung na pagindo nilan.

¹³Manga karomonan ko, sabo pipili kamo nang Dios na antak mawara yang silot na pagbuut nang balaod. Awgaid ayaw magdumtum na abay kamo magimo sang maat kay liningat da yang silot kamayo. Abay kamo pagtinabangay tungud sang panagilugun mayo. ¹⁴Yang kyakatibosan nang kariko nang balaod nang Dios yang kapagilugun, na amarugun kaw sang arag kamo otaw maynang pagkarugun mo sang tyoonan lawas mo. Wakaw dumduma yang arag kamo otaw. ¹⁵Awgaid aw managagis-agis kamo aw papagkokomatun kamo kay gaodyat kamo sang arag kamo otaw, magdadayaw kamo kay daw mawara yang panagilugun mayo.

Yang Balaan na Espirito aw yang Kinaiya na Kanang Otaw

¹⁶Wakaw pagalaong ko kamayo na yang Balaan na Espirito yang abaya papagbayaa kamayo. Aw yaan gaid yang papagbayaun mayo, di da kamo makaimo sang maat na imo na pagbuut nang kamayo dumdum. ¹⁷Yang pagbuut nang kanang otaw dumdum aw yang pagbuut nang Balaan na Espirito wa ma-

gaonawa, yanagkasompaki. Wakaw aw mangagad kaw sang Balaan na Espirito di kaw magaimo sang maat kay kontara nang Balaan na Espirito yang maat.¹⁸ Aw yang Balaan na Espirito yang pya-pagbaya mayo kayan yabay kamo mangagad sang kanaan pagbuut, yakagawas da kamo sang pagbuut nang balaod nang Dios.

¹⁹Kariko nang otaw arag yatigam na maat yang imo na pagbuut nang kanang otaw dum dum maynang pagipid sang bobay na buku nang kanaan asawa, aw yang maripa na manga sosoritin, aw yang kariko nang imo na laban makaarig-arig.²⁰ Arag maat yang pagsimba sang buku nang tinuud na Dios, maat yang panawagtawag sang manga magbabaya. Arag maat yang papagtatanamun, aw yang pagkasigi sang arag otaw, aw yang kadaman sang sangka otaw, aw yang karumut, aw yang wa magaidarag na yanagkasompaki.²¹ Maat nang Dios aw maat yang dum dum mo sang sangka otaw na madyaw yang kabutang kay gosto mo na ikaw garo. Maat yang paralasing, aw yang yagakabanyaga, aw yang pagimo sang kadaygan na manga imo na maat. Kyakarag ko kamo oman na yang magaimo sang maynining pyagalaong ko, di pagasakopon nang Dios.

²²Awgaid maynini yang otaw na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, yamarugun yaan, yagauma, marinaw yang dum dum naan, di magbarus nang maat sang kadaygan, laban buutan, matinabangun, matinomanun,²³ di magparabaw sang kadaygan, di da magaimo sang kyanaraman naan na maat na imo. Wakaw yang tomotoo na yabay mangagad sang pagbaya nang Balaan na Espirito, wa makasopak sang balaod.²⁴ Yang manga otaw na tinuud kang Jesu Kristo sakop di da magaimo sang kyakaundan nilan na maat, di da mangagad sang pagbuut nang kanilan dum-

dum.²⁵ Iyan kanatu yang Balaan na Espirito na yamatag kanatu nang kinaboi na way kataposan, wakaw yaan yang pagbayaun ta abay kanatu.²⁶ Aw maynaan kita, di kita mapagbantog, di kita magaimo sang akasigiyang nang kadaygan, aw di mapagagaw sang kadaygan.

Kinaanglan Magatinabangay Kamo

6 Manga karomonan ko, aw kimita kamo digkamayo sang arag kamo tomotoo na yakasara, kamo na pyagabayaan nang Balaan na Espirito yang magatambag saan na tomotoo antak ayawan dakman naan yang maat. Pakabuutan kanaan, aw dadyawa yaan tambagi antak yaan oman mangagad sang Dios. Ikaw na magatambag kanaan pagdadayaw daw kaw matintal kayan yakasara kaw.² Pagtinabangay kamo aw aon maat digkamayo. Aw maynaan kamo, yakatoman kamo sang sogo ni Jesu Kristo na yagalaong, "Panagilugun kamo."³ Yang otaw na mapagtanding sang sangka otaw bain sang kanaan gawbuk, na yagadum dum na yaan labaw sang kariko, sari buku, pyagakagarowan naan yang kanaan ginawa.⁴ Awgaid yani yang madyaw, na kada otaw magadum dum daw madyaw yang kanaan gawbuk daw buku. Aw madyaw, yaan yang makapaguma kanaan. Aw maynaan, di da naan atanding sang kadaygan yang kanaan gawbuk, kay kyatigaman da naan na madyaw yang kanaan gawbuk.⁵ Wakaw dadyawa yang kanmo gawbuk, kay kariko nang otaw arag yamatobang sang kanaan kanaan gawbuk.

⁶Pagalaong ko kamayo na kariko mayo na pyagaindo bain sang sorit nang Dios, maski nana na amaaron kamayo na madyaw, pasawita mayo yang magindoway mayo antak way makaukud kanaan.

⁷Pakatangap daw kaw makaimo sang maat nang Dios kay yatigam kaw na kikita nang Dios yang kariko nang paggugunaun mo. Pananglit, magtanum kaw nang omay, yatigam kaw na omay yang amabot kanmo, buku nang batad. ⁸Magonawa saan, kikita nang Dios yang paggugunaun mo, wakaw aw yaan yang pangagdan mayo yang kyakaundan mayo na maat, isilotan kamo nang Dios nang way kataposan. Awgaid aw yaan yang pangagdan mayo yang pagbuut nang Balaan na Espirito, panalanginan kamo nang Dios disining donya aw diglangit nang way kataposan. ⁹Wakaw di kita amaomo magimo sang madyaw, abayun ta imoon kay madatung yang allaw na madawat kita sang madyaw na barus nang Dios aw di ta tangkuan yang pagpangagad sang kanaan pagbuut. ¹⁰Wakaw aw maimo, abay kita magimo nang madyaw sang manga otaw, labi pa sang arag kita tomotoo.

Yang Kataposan na Tambag

¹¹Di da ko apakaabaun yanging solat ko kamayo. Yaning kyampusan da na solat yang kanak mismo tollo yang yagasolat wakaw mabakla yang manga letra. Yani yang akatoosan mayo na sikun kanak yani na solat. ¹²Aon manga otaw digkamayo na wa atangkap na yang pagkamatay ni Jesu Kristo asang koros yang makaimo kanatu madyaw nang Dios. Wa silan atangkap saan daw silan parisudan nang arag silan Judio. Wakaw lyurugutan kamo nilan papangagadun sang balaod antak sa kono silan pagsayaun. ¹³Awgaid maski yangagad silan sang balaod nang Judio bain sang

pagtopo, yakalapas silan sang kadaygan na balaod kay wa nilan akatoman yang kariko nang balaod. Sabo gosto garo nilan na arag kamo otopoon kay managbantog silan na yangagad kamo sang kanilan pagindo. ¹⁴Toyo ako, wa ak magadumdum na abantogon ako, yaan gaid yang abantogon ko si Jesu Kristo kay yagapakamatay yaan disang koros tungud kanak kay yang kanaan kamatayun yang bayad sang kanak sara. Tungud saan, maynang yuupud ako kang Jesu Kristo patayun disang koros. Wakaw yayawan da ko yang manga imo na pagbuut nang otaw na buku nang pagbuut nang Dios. Arag di da ak magaimo sang paggugunaun na kanak tyoonan pagbuut kay si Jesu Kristo gaid yang dakora sang ginawa ko adoon. ¹⁵Way katobokan nang tyopo aw yang buku. Awgaid yaan yang laban kikinaanglan nang otaw yang akaaronan nang bago na kinaboi na aatag nang Dios pinaagi kang Jesu Kristo. ¹⁶Pyangayo ko sang Dios na akallaatan naan yang kariko nang yangagad sining pagindo ko antak marinaw yang dum dum nilan, kay silan yang tinuud na sakop nang Dios.

¹⁷Ayaw da mayo ako pagsamoka na magalaong kamo na ako way katungud pagindo bain kang Jesu Kristo, kay yang manga botyaw nang kanak lawas yang toosan na ako aon katungud sang pagindo, kay aon day botyaw nang lawas ko na byobonaran nang manga otaw tungud sang pagpangagad ko kang Jesu Kristo.

¹⁸Kay manga karomonan ko, pyangayo ko na abay kamo panalanginan nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Amen.

Yang Solat ni Pablo sang

TAGA EPESO

1 Ako si Pablo, ako yang yagasolat kamayo. Apostol ako ni Jesu Kristo kay pagbuut nang Dios na abay ako magindo bain kang Jesu Kristo. Kamo na manga pinili nang Dios asang karowagan nang donya na yamanarig kang Jesu Kristo, pyapadara ko yaning solat ko kamayo. ²Pyangayo ko kamo kariko sang Ama ta na na Dios aw kang Jesu Kristo na Ginoo ta antak kamo abay panalanginan antak marinaw yang kamayo dumdum.

Yang Manga Panalangin na Espiritowanun digkang Kristo

³Kadyaw da agaw nang Dios na Ama nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Yaan yang abayun ta bantogon kay yaan yang yamatag kanatu nang kariko nang kanaan panalangin pinaagi sang Balaan na Espirito. Sabo yatagan da kita nang kariko nang kanaan panalangin pinaagi sang Balaan na Espirito, kay kita sakop ni Jesu Kristo na kyakanarigan ta. ⁴Wa pa imowa nang Dios yang donya, pinili da kita naan na amaimo kita manga balaan na anak naan pinaagi kang Jesu Kristo antak way maat na akapagsagda kanatu. ⁵Dakora yang lugun nang Dios kanatu. Dadaan pagbuut naan na imoon kita manga anak naan pinaagi kang Jesu Kristo kay yaan yang gosto naan imoon. ⁶Wakaw abay natu bantogon yang Dios kay laban dakora yang panalangin naan kanatu, laban kyakallaatan naan kita na sakop nang kanaan Anak na si Jesu Kristo na laban naan karugnanan.

⁷Tungud sang dakora na kallaat naan kanatu pyapasaylo kita sang kanatu sara pinaagi sang kanaan Anak, kay yang dogo nang Anak naan na pyapatutud asang pyagapatayan kanaan na koros

yang bayad sang kanatu sara antak kita makagawas sang silot na way kataposan. ⁸Way tatamanan nang pagtabang nang Dios kanatu. ⁹Pyapakatigam nang Dios kanatu yang pagbuut naan na imoon naan na wa pa naan apakatigaman nangaon. Tyatabangan kita naan kay gosto naan na makadarag kita sang pyagalaong naan na si Jesu Kristo yang magatoman sang kariko nang pagbuut naan na amatoman disining donya aw aglangit. ¹⁰Kay aw domatung yang allow na pipili naan na amatoman da yang pagbuut naan na imoon naan, makaori yang kariko agkanaan pinaagi kang Jesu Kristo kayan wa day makalapas sang kanaan gaom aglangit aw ansining donya kay si Jesu Kristo yang magaari da sang kariko.

¹¹Dadaan pagbuut nang Dios na ipiliin naan kita antak kita makaambit sang kariko nang panalangin sang sakop ni Jesu Kristo. Kariko nang pagbuut nang Dios na imoon naan arag yamaimo. ¹²Kami na manga Judio na yamaona tomoo kang Kristo dadaan da pyagbuutan nang Dios na ipiliin naan antak kami yang akaponowan nang pagbantog sang Dios.

¹³Arag kamo na buku nang Judio na arag kang Kristo sakop, kay pagdunug mayo sang madyaw na batok bain kanaan, tomoo kamo sang matungtung na pagindo na si Jesu Kristo gaid yang makakamang sang manga sara mayo antak kamo makagawas sang silot nang Dios na way kataposan. Kayan pinaagi sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo yaatag naan kamayo yang Balaan na Espirito kay yaan yang tarigpono na sakop kamo nang Dios. Yaan yang pagkatoman nang saad nang Dios nangaon na aatag kanatu na manga tomotoo kang Jesu Kristo yang Balaan na Espirito. ¹⁴Kay iyan kanatu yang Balaan na Espirito, yatigam kita na tinuud na madatung

yang allaw na amatoman yang kariko nang pyagalaong nang Dios kanatu na manga sakop naan. Yaan yang makabantog sang Dios.

Yang Pagampo ni Pablo

¹⁵⁻¹⁶ Wakaw tungud saan, pagdungug ko na tyomoo ra kamo kang Jesu Kristo na Ginoo ta, abay ko bantogon yang Dios. Yagapasalamat ako kanaan pagdungug ko sang kapagilugun mayo sang arag kamo tomotoo. ¹⁷ Yabay ko kamo ampo sang Dios na Ama nang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo. Kadyaw da agaw nang Ama naan diglangit. Pyangayo ko kanaan na pagabayaana kamo nang Balaan na Espirito antak magadogang yang pagkatigam mayo sang Dios na makaungudan kamayo antak kamo makadarag sang matungtung na katigaman nang Dios. ¹⁸ Pyangayo ko arag na apakatigamun kamo nang Balaan na Espirito antak kamo matigam sang kariko nang pagbuut nang Dios na imoon naan kamayo kay kamo yang pipili naan. Aw maynaan amatigam kamo sang kariko nang dakora na panalangin na aatag nang Dios kamayo na yotoo kanaan. ¹⁹ Pyangayo ko arag na matigam kamo sang laban dakora na gaom nang Dios na makatabang kanatu na yotoo kanaan. ²⁰ Yaan na gaom yang yagaboi kang Jesu Kristo na pyapatay kayan byaton yaan aglangit asang apit karinto nang Ama naan na Dios antak yaan yang maggaom sang kariko aglangit aw asang donya. ²¹ Wakaw way makapagsagda kanaan maski yang manga tagalangit di makapagsagda, maski si Satanas aw yang manga sakop naan, aw maski sini na aon gaom asang donya, dili makapagsagda kang Jesu Kristo kay si Jesu Kristo yang labaw sang kariko. Wakaw yang aran na si Jesu Kristo, yaan yang yarabaw sang kariko nang aran. ²² Pagbuut nang Dios na si Jesu Kristo yang yamaimo

makagagaom sang kariko. Pagbuut naan arag na si Jesu Kristo yang amaimo pangoro nang kariko nang manga tomotoo. ²³ Yang kariko nang manga tomotoo lawas ni Kristo, wakaw ikitaun na way kolang nang pagkaDios ni Jesu Kristo disang manga tomotoo.

Byoboi Kita agkang Kristo

2 Kamo nangaon maawat sang Dios, yamatobang pa kamo nangaon sang silot nang Dios na way kataposan tungud sang manga sara mayo, kay wa pa kamo akatigam sang pagindo nang Dios bain kang Jesu Kristo. ² Nangaon yabay mayo imoon yang kyanaraman mayo na maat na imo, maynang imo nang kadaygan na manga otaw na wa pa otoo kang Kristo. Yang pyangagadan mayo nangaon si Satanas na pangoro nang kariko nang mangkaraat. Si Satanas aw yang sakop naan yang gabaya sang manga otaw na wa mangagad sang Dios. ³ Tiuud na maynaan yang batasan natu kariko nangaon, yagaimo kita sang maat na manga imo na pagbuut nang dumum ta. Maski nanang gosto nang lawas ta, maski nanang kyakaundan ta, yaan yang yiimo ta nangaon wakaw yamatobang kita nangaon sang silot nang Dios maynang kadaygan na manga otaw.

⁴ Awgaid kadyaw da agaw nang Dios kanatu. Dakora laban yang pagkallaat naan kanatu, ⁵ kay maski maynang yangkamatay da kita nangaon na yamaawat sang Dios tungud sang manga sara ta, pyapagori kita nang Dios, yatagan kita naan nang bago na kinaboi pinaagi kang Kristo. Yaan yang imo nang Dios kanatu kay yaan yang gosto naan na imoon pinaagi sang pagtoo ta kang Kristo antak kita makagawas sang silot na way kataposan. ⁶ Kayan maynang yuupud kita arag kang Kristo batonon nang Dios aglangit, wakaw kita yang makaupud kanaan sang kanaan

pagdomara sang kariko. ⁷Sabo yiimo nang Dios yaan antak pakita naan antod sang way kataposan yang laban dakora na tabang naan kanatu pinaagi kang Jesu Kristo tungud sang pagkallaat naan kanatu. ⁸Kadyaw da agaw nang tabang nang Dios kamayo, kay tungud sang kallaat naan kamayo makagawas kamo sang silot naan na way kataposan pinaagi sang pagtoo mayo kang Kristo. Yaan na tabang nang Dios kamayo yaan yang pagatag naan na way bayad, kay way amaimeo mayo na maski nana na makapagawas kamayo sang silot nang Dios. ⁹Wakaw way akapagambog ta na amaimeo ta na makapagawas kanatu sang silot nang Dios. ¹⁰Toyo kita na maynang yangkamatay da nangaon na yamaawat sang Dios, pagbuut nang Dios na pinaagi kang Jesu Kristo pyapagori kita naan kayan yatagan kita nang bago na ungod antak yaan yang imoon ta adoon yang madyaw na manga imo na dadaan pyataan da nang Dios na apaimo naan kanatu.

Yamaimo Kita Isa na Sakop ni Kristo

¹¹Kamo na buku nang sompaw nang manga Judio, kaundi mayo na kamo buku nang kang Kristo nangaon. Laong nangaon nang manga Judio na kamo manga saraun kay wa pa kamo akatigam sang Dios. Awgaid maski yatigam silan sang Dios, yamasayup silan kay dumdum nilan na yang yakapagkadyawan kanilan yang kanilan manga imo. ¹²Kaundi mayo na kamo maawat sang Dios nangaon, wakaw wa magaidarag nangaon kamo aw yang manga Judio na pinili da nang Dios. Kay wa kamo akatigam nangaon sang manga saad nang Dios, wa kamo makaambit sang manga panalangin na syasaad naan. Nangaon wa pa kamo akatigam na aon Dios na matagap kamayo, wakaw way tinuud na

kyakanarigan mayo nangaon. ¹³Awgaid adoon madyaw da kay yasakop da kamo ni Jesu Kristo, yapagidarag da kamo kanaan. Maski yamaawat kamo nangaon sang Dios, pyapasaid kamo naan adoon agkanaan pinaagi sang pagpatutud ni Jesu Kristo sang kanaan dogo disang pyagapatayan kanaan na koros. ¹⁴⁻¹⁵Wakaw kami na manga Judio aw kamo na buku nang Judio yanagidarag da, si Jesu Kristo yang kyakaponowan nang kapagidarag natu, kay maski wa magaidarag kita nangaon, adoon sang ka ungod da kita kay yapagidarag da kita kang Kristo. Sabo yanagidarag da kita kay yatigam da kita na tungud sang pagkamatay ni Jesu Kristo asang koros, wa day labut natu sang manga balaod aw manga pagindo nang manga Judio kay liningat da ni Jesu Kristo yang silot kanatu tungud sang paglapas ta sang manga balaod. Wakaw si Kristo gaid yang pangagadan ta adoon, buku nang manga balaod nang Judio. ¹⁶Yagapakamatay si Kristo asang koros antak kita na yotoo kanaan, Judio aw buku nang Judio, maimo isa na sakop ni Kristo na makaori adto sang Dios kay liningat da ni Kristo yang kanatu manga sara. Wakaw wa day silot nang Dios kanatu. ¹⁷Kyomani la si Kristo na yagapakatigam sang madyaw na batok antak madyaw yang ginawa nang Judio aw yang buku nang Judio na yamaawat sang Dios nangaon. ¹⁸Wakaw adoon kami na Judio aw kamo na buku nang Judio arag makasimba aw makapagampo sang Ama ta na Dios pinaagi sang pagbaya kanatu nang Balaan na Espirito, kay yang kamatayun ni Jesu Kristo disang koros yang yamaimo ta agiyanan adto sang Dios.

¹⁹Wakaw kamo na yotoo kang Kristo, maski buku kamo nang Judio, buku da kamo nang maynang manga otaw na

sikun sang kadaygan na banwa na wa pa akatigam sang matungtung na Dios, kay kariko nang tomotoo kang Kristo manga maglomon kay yiimo silan nang Dios manga anak naan. ²⁰Kamo na manga tomotoo kang Kristo maynang pagkana nang baray na yiimo nang Dios. Yang manga apostol aw manga propeta nang Dios maynang manga arigi nang baray. Si Kristo yang di magkatangkug na bato na tyotollockan nang baray. ²¹Wakaw pinaagi kang Kristo yamarindug yang madigun na baray na yamaimo balaan na baray sang Dios. ²²Tungud kang Kristo yaimo da kamo pagkana nang baray nang Dios na pyagauyaan naan pinaagi sang Balaan na Espirito.

Yang Imo ni Pablo sang Buku nang Manga Judio

3 Sabo yamapiriso ako kay yangagad ako sang pagbuut ni Jesu Kristo na yagaindo ako kamayo na kamo na buku nang Judio arag pyagasakop nang Dios. ²Laban sa yudungug kamo na tungud sang pagkallaat nang Dios sang kariko nang otaw, pipili ako naan antak ako makapagindo bain sang karugun naan kamayo na buku nang Judio. ³Laban sa yatigam da kamo na pyapakatigam kanak nang Dios yang dyudumdum naan na imoon naan kay byutang da ko yaan disining solat ko kamayo. ⁴Aw basaun mo, matigam kaw daw yoononon kong pagkatigam sang dyudumdum ni Kristo na imoon naan na wa pa akatigami nang manga otaw nangaon, toyo adoon pyakatigam da naan kanak. ⁵Yaning dyudumdum naan na imoon wa apakatigaman nang Dios sang kamonaan. Adoon da gaid naan apakatigaman yaan pinaagi sang Balaan na Espirito adto sang kanaan manga apostol aw manga propeta na pinili naan. ⁶Yani yang wa pa akatigami nangaon, na yang manga panalangin na syasaad nang Dios

sang manga Judio arag yatagan yang buku nang Judio. Pyapagdogpo nang Dios yang Judio aw yang buku nang Judio antak maimo isa na sakop ni Jesu Kristo antak silan magonawa makaambit sang manga panalangin na syasaad nang Dios nangaon na aatag ni Kristo kanilan tungud sang pagtoo nilan sang madyaw na batok bain kanaan.

⁷Tungud sang karugun nang Dios kanak pipili ako naan antak ko kapagindo yaning madyaw na batok na pyapakatigam naan kanak. Kayan yabay naan ako atagan nang kanaan gaom antak ak makabaroy sang syasarig naan kanak. ⁸Ako, maski kariko nang tomotoo labaw pa kanak, yabay ako tabangan nang Dios sang kanak pagbabatokon adto sang buku nang Judio sang dakora na imo ni Jesu Kristo kanilan. Way tatamanan nang panalangin naan kanatu maski di pa kita makadarag saan kariko. ⁹Adoon pyagabayaan ako nang Dios pagpakatigam sang kariko nang manga otaw sang dyudumdum naan na imoon na makatabang sang kariko nang otaw. Anay da nang kapagimo nang Dios sang kariko, yang dyudumdum naan wa naa naan apakatigaman. ¹⁰Sabo yiimo naan yaan kay antak naan pakita sang manga tagalangit aw yang kariko nang aon gaom na sakop ni Satanas yang kadakora nang kanaan kyakatigaman na kikita nilan digkanaan nang pagtabang naan sang manga tomotoo na Judio aw yang buku nang Judio. ¹¹Yang imo naan sang manga tomotoo dadaan da asang ungod naan na imoon. Yiimo naan yaan pinaagi kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo. ¹²Wakaw adoon di da kita amarig magampo sang Dios kay pagkanarig ta kang Jesu Kristo, sakop da kita naan. Wakaw atagan kita naan aw mangayo kita kanaan. ¹³Wakaw ayaw kamo magkaundug na yadatung kanak yang karisud tungud sang pagpamakot

ko pagindo kamayo kay yang pagindo ko kamayo yang makatabang kamayo.

Yang Lugun ni Kristo

¹⁴ Pagdumdum ko sang kadakora nang tabang nang kanatu Ama na Dios, lo-mood ako asang atobangan naan, kay ¹⁵ aw buku pa nang Ama na Dios, way amaimo na sakop diglangit aw sakop na otaw asang donya. ¹⁶ Wakaw yaampo ko sang Ama ta na Dios na pinaagi sang gaom nang Balaan na Espirito na iyan disang surud nang ginawa mayo, atabangan kamo naan antak madigun yang kamayo ginawa. ¹⁷ Arag yaampo ko sang Ama ta na Dios na pinaagi sang pagkarnarig mayo kang Jesu Kristo, si Kristo na iyan kamayo yang papagbayaun mayo abay sang kamayo ginawa. Kayan laban kamo managilugun kay si Jesu Kristo yang pyagaponowan nang karugun nang Dios. ¹⁸ Pyangayo ko arag na kamo aw kariko nang sakop nang Dios matigam na yaning dakora na karugun ni Kristo kamayo yang way tatamanan. ¹⁹ Maski di amaimo na makadarag kita sang dakora na lugun ni Jesu Kristo kanatu, gosto ko na pagadakoraun mayo sang ginawa mayo si Jesu Kristo antak iyan sang ginawa mayo yang kariko nang pagkaDios ni Kristo.

²⁰ Byabantog ko yang Dios. Way tata-manan nang gaom nang Dios agkanatu, wakaw dakora pa sang ayoon ta kanaan yang amaimo naan kanatu pinaagi sang kanaan gaom. Dakora pa arag sang amaimo nang dum dum ta yang amaimo naan kanatu pinaagi sang kanaan gaom. ²¹ Kariko ta na tomotoo, allawgabi abayun ta bantogon yang Dios tungud kang Jesu Kristo antod sang way kataposan. Amen.

Tambag Antak Managkaoyon

4 Yamapiriso ako adoon kay yagabatokon ako bain sang Ginoo ta

na si Jesu Kristo. Pyapakaindo ta kamo na ayaw kamo magpakaringaw na pyagasakop kamo nang Dios kay yaan yang yagapili kamayo. Wakaw dadyawa mayo yang batasan mayo. ² Ayaw magparabaw sang kadaygan. Dadyawa yang ginawa mayo sang arag kamo otaw. Yang maat kanmo, tigguri, ayaw magkadaman, abaya yaan karuguni. ³ Dadyawa yang batasan mo sang arag kamo tomotoo antak magilasak kamo na pyagabayaan nang Balaan na Espirito. Aw maynaan, way makaurang kamayo, kay yabay kamo managidarag. ⁴ Kita na sakop ni Jesu Kristo, maynang sang ka lawas da kita kay iyan disang surud nang ginawa ta yang sayda na Balaan na Espirito. Tungud sang pagpili kanatu nang Dios, sayda yang kyakaimanan ta na tyatagadan ta. ⁵ Sayda yang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo, wakaw magonawa, isa ra yang kanatun tyotoowan. Yaan da yang pagbawtismo kanatu na toosan na kita sakop da ni Jesu Kristo. ⁶ Sayda nang Dios yang Ama nang kariko nang sakop ni Jesu Kristo. Makagagaom sang kariko yang Dios na Labi, kay iyan yaan maski diin.

⁷ Awgaid buku nang magonawa yang pyagasogo ni Kristo sang isaisa kanatu. Wakaw pagbuut ni Kristo na wa magonawa yang pagatag naan na yamadawat nang isaisa kanatu kay antak kita makatoman sang pyagasogo naan sang isaisa kanatu. ⁸ Aon syosolat bain kang Kristo na yagalaong, "Bibiyag naan yang sakop ni Satanas na yapagkontara kanaan kayan yapakabaton yaan aglangit na abantogon yaan kay yaan yang gadaug sang kariko. Pagdatung naan aglangit, pangatagan naan yang manga otaw antak silan makatoman sang pagbuut nang Dios kanilan." ⁹ Pyagalaong na "Yapakabaton yaan aglangit," wakaw yatigam kita na yomona yaan kumun-

sad ansining donya. ¹⁰Yaang yomona kumunsad ani sang donya, yaan arag yang yapakabaton aglangit, kay yaan yang makagagaom sang kariko aglangit aw asang karowagan nang donya. ¹¹Yanagkatoboktobok yang manga pagatag ni Kristo sang manga otaw. Yaan yang kanaan pagatag yang manga apostol na syosogo naan adto sang karowagan nang banwa, aw yang manga propeta na yagasorit sang sorit nang Dios na pyapagsorit kanilan nang Balaan na Espirito, aw yang manga magbabatok sang madyaw na batok, aw yang manga pastor aw manga magindoway sang manga tomotoo. Silan yang yaatag ni Jesu Kristo. ¹²Yang imoon nini na manga otaw yang magaindo sang manga tomotoo antak makatoman sang pyagasogo kanilan ni Jesu Kristo, aw antak madigun yang pagtoo nilan kanaan, ¹³antod maimo magonawa yang pagtoo aw katigaman bain sang Anak nang Dios. Aw maynaan, sang ka ungod da silan, buku da silan nang maynang manga isu, awgaid amadigun da yang kanilan pagtoo, makagaon da silan kang Kristo. ¹⁴Way gosto nang Dios na makagaon kita sang manga isu na mallug maribog, kayan yakasoway kay yangagad sang tobok na pagindo nang manga otaw na matigam magimoimo sang kagar. ¹⁵Awgaid kita, yaan yang abay ta paglaong yang matungtung kay kita yang yanagilugun. Aw maynaan, makagaon kita ni Kristo na Pangoro natu kariko na manga tomotoo. ¹⁶Kita na manga tomotoo lawas ni Kristo kay iyan yaan kanatu kariko. Kay si Jesu Kristo yang gapangoro kanatu, isaisa kanatu aon kanaankanaan gawbuk na makatabang sang arag kita tomotoo na itong kanaan lawas. Wakaw aw maggawbuk kita nang madyaw kay yanagilugun kita, isaisa kanatu magadogang yang pag-

too, kayan yagkadyaw kita na sakop ni Kristo.

Yang Bago na Kinaboi digkang Kristo

¹⁷Yani yang pagbuut ni Kristo na pyagaindo ko kamayo na pangagadan mayo. Ayaw da kamo maggaon sang batasan nang manga otaw na wa otoo kang Kristo, kay yang kanilan dum-dum way kyakabosan. ¹⁸Wa silan ikilara sang matungtung kay kyakangitngitan yang kanilan dum-dum. Maawat silan sang Dios, wakaw di silan makaambit sang kinaboi na way kataposan na sikun sang Dios. Kay mabagsug yang oro nilan, wakaw wa silan akatigam sang madyaw na paagi nang Dios. ¹⁹Wa silan akaarig magimo sang maat. Wa silan makatigkul, gosto nilan abay imoon yang maat. Yaan gaid yang yabay nilan kaundan yang magaimo sang kyanaraman nilan na maat na manga imo.

²⁰⁻²¹Toyo kamo, dyumungug da kamo sang madyaw na paagi ni Kristo. Wakaw yatigam da kamo na yaang maat na imo buku nang sikun sang pagindonaan, kay si Jesu Kristo yang pyagaponowan nang kariko nang matungtung na pagindo na sikun sang Dios. ²²Wakaw ayawi la mayo yang pagbuut nang kamayo dum-dum, kay yaan yang pyagaponowan nang kariko nang maat na manga imo mayo na makapagkaraat kamayo. ²³Yang Dios yang papagbayaa mayo sang kamayo ginawa antak yang kariko nang akaundan mayo arag madyaw. ²⁴Butangan sang ginawa mayo si Jesu Kristo na yagabaya kamayo na yamaimo tinuud na matarong na yakagaon sang Dios.

²⁵Wakaw ayaw da kamo magkagar. Yang matungtung yang abaya paglaongan sang kamayo manga kainagadan kay manga maglomom kita kariko na sakop ni Kristo. ²⁶Aw madaman kaw, ayaw magimo sang maat tungud sang

pagkadaman mo. Maski yamadaman kaw parabaya botanwi yang kanmo kadaman, ayaw pagpasallupi nang suga, ²⁷kay daw kaw pagbayaan ni Satanas kayan yakaimo kaw sang maat.

²⁸Di dakman magpangindakaw yang matakaw, yaan yang inangun da naan abay yang mamakot yaan maggawbuk antak yaan maboi nang madyaw aw antak makatabang sang yamaukud.

²⁹Ayaw magsorit sang maat na sosoritin na way kakabosan. Yaan yang sorita mayo yang makapagkadyaw sang yaningug antak makadigun sang kanilan pagtoo antak silan kapanalanganin nang Dios. ³⁰Ayaw magimo sang maski nana na makaundug sang Balaan na Espirito na iyan sang ginawa mo kay yang Balaan na Espirito yang tarigpono kanmo na ikaw kanang Dios. Yaan arag yang akatigaman ta na amatoman yang saad nang Dios na madatung yang allow na abatonon kita nang Dios aglangit kayan yaparin yang kanatu lawas.

³¹Wakaw ayawi la mayo yang maat na ginawa sang sangka otaw, di dakman kamo magkadaman, di dakman kamo magsosoritin nang maat, di dakman kamo mapagkokomatun, di dakman kamo magpallaom sang arag kamo otaw. ³²Awgaid pakabuutan kamo sang arag kamo otaw, pagkinallaatay kamo. Aw aon maat kamayo, pagpinasayloway kamo maynang pagpasaylo kanatu nang Dios pinaagi kang Jesu Kristo.

Yang Pagkinaboi disang Kapawaan

5 Wakaw paggaoni mayo yang batasan nang Dios kay kamo yang manga anak naan na laban naan kyakarugunan. ²Dumduma yani, yagapakamatay si Kristo tungud kanatu antak maimo yaan bayad sang kanatu sara adto sang Dios, aw antak kita makagawas sang silot nang Dios. Yagauma laban yang Dios tungud saan

na imo ni Kristo. Wakaw abaya mayo paggaoni yang karugun ni Kristo.

³Yaan yang paggunaa ra mayo yang batasan na yakagayon sang manga anak nang Dios. Wakaw usug bobay kamayo, ayaw kamo magimo sang kadopangan, di da kamo magdumdum sang manga imo na maynaan. Botanwi la mayo yang maripa na manga babarawun. Ayawi la mayo yang maat na batasan na maski nanang ikitaun mayo gosto mayo na apanmowan. Yang kyakaundan mayo na maynaan, maski agaid mayo paglaong buku nang madyaw sang manga anak nang Dios. ⁴Wakaw ayaw da mayo imowa yang maski nana na maat na batasan, ayawi la mayo yang kanang kasangan sorit, ayaw da kamo magsorit sang makaina sang sangka otaw. Buku nang madyaw sang manga tomo-too yaan na manga imo, awgaid yaan yang madyaw yang magapasalamat sang Dios sang kanaan panalangin kanatu.

⁵Tinuud di pagasakopon ni Kristo yang manga dopang aw yang manga otaw na yang maripa na manga imo yang yabay nilan dumdumun, aw yang otaw na gosto garo kanaan yang pyanmowan nang kadaygan na yaan yang yaimo da naan dios yang kyakagostowan naan na yabay naan kaundan. Di yaan na manga otaw makadawat sang pyanmowan asang kasakopan ni Kristo aw yang Ama naan.

⁶Yaan na paggugunaun yang dyadaman nang Dios, wakaw yang yagaimo saan isilotan naan kay wa silan mangagad sang pagindo nang Dios. Aw aon maglaong kamayo na buku nang matungtung yaning kanak pagindo, ayaw kamo magtoo, gyagaway gaid kamo nilan kay buku nang matungtung yang kanilan pagindo. ⁷Laban sa ayaw kamo mapagagadagad saang manga otaw na yabay magimo sang maat na manga imo. ⁸Nangaon

kyakangitngitan yang kamayo dum dum kay yaan gaid yang yakabutang sang kamayo ginawa yang magaimo sang maat. Awgaid adoon lyamdagan da yang kamayo dum dum kay tyomoo ra kamo kang Kristo. Wakaw yaan yang imowa mayo yang manga imo nang otaw na lyaramdagan yang dum dum. ⁹Aw lyaramdagan yang dum dum mo makaimo kaw sang kariko nang madyaw, makanotol kaw sang katoridan na paagi nang Dios, makapangagad kaw sang matungtung na pagindo naan. ¹⁰Paganad antak mo katigaman yang madyaw na imo na pagauma nang Dios kanmo. ¹¹⁻¹²Ayaw kamo mapagagadagad sang manga otaw na yagaimo sang way manga kakabosan na manga imo. Aw magbaraw kita sang maat na manga imo na tyatago nilan, yaan yang makapagkaraat kanatun. Yang kanilan maat na pyagguna, yaan yang pyagguna nang manga otaw na kyakangitngitan yang dum dum. Yaan yang imowa mayo yang madyaw antak silan matigam na yang kanilan imo maat. ¹³Yang madyaw na manga imo, yaan yang yamallag disang kangitngitan. Aw kimita yang otaw sang kamayo manga imo na madyaw na maynang yamallag adto kanaan, matigam yaan sang kanaan manga imo na maat. ¹⁴Yang manga otaw na asang kangitngitan manga saraun, mayn silan nang yatorog disang paguya nang manga patay. Wakaw aon syosolat na yagalaong, "Pagmata kamo na manga otaw na yatorog, pagbangon kamo disang manga patay, aramdagan yang dum dum mayo ni Kristo."

¹⁵Wakaw pakadyawa mayo yang batasan mayo. Pakaungudan kamo. ¹⁶Yaan yang abaya mayo imowa yang madyaw maski madaig yang karisud mayo tungud sang maat na manga imo nang manga otaw. ¹⁷Ayaw kamo

maggaon sang sangu, dumduma yang imoon mo na madyaw nang Dios.

¹⁸Ayaw pagbutangan sang ginawa mo yang paglasinglasing, kay daw kaw manaram naan kayan yasapad kaw. Awgaid yaan yang butangan sang ginawa mo yang pagbuut nang Balaan na Espirito na antak yaan yang magbaya kanmo, buku nang imun. ¹⁹Paginindoway kamo aw kantaa mayo yang manga Salmo aw yang kadaygan pa na manga kanta na pagbantog sang Dios aw yang manga kanta na dyadayon kamayo pakatigam nang Balaan na Espirito. Aw magkanta kamo, butangan sang ginawa mayo yang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ²⁰Abay ta pasalamatan yang Ama ta na Dios sang kariko nang yamapaguna kanatu tungud sang Ginoo ta na si Jesu Kristo na kyakanarigan ta. ²¹Pagti naoday kamo maynang si Kristo yang pyagataod mayo.

Yang Manga Asawa aw yang Manga Bana

²²Kamo na manga asawa pangagadi mayo yang manga bana mayo maynang si Kristo yang pyangagadan mayo, ²³kay yang bana yang pangoro nang asawa. Maynaan oman, si Kristo yang pangoro nang manga tomotoo na kang Kristo lawas, kay yaan yang garowas sang silot kanilan. ²⁴Wakaw laban sa pangagadan mayo na asawa yang kamayo bana sang maski nana. Maynaan yang manga tomotoo na yangagad kang Kristo.

²⁵Kamo na manga bana, karuguni mayo yang kanmo asawa na maynang pagkarugun ni Kristo kanatu na manga tomotoo nang pagpakamatay naan asang koros tungud kanatu. ²⁶Sabo yagapakamatay si Kristo tungud kanatu antak naan maringat yang kanatu manga sara kay antak kita na yamanarig kanaan maimo kanaan sakop. Pyapagkadyaw naan yang kanatu ginawa pinaagi sang

sorit nang Dios na maynang tobig na yakaogas kanatu. ²⁷Wakaw kay kang Kristo kita sakop, imoon kita naan mallaw bantogan asang atobangan naan, amaimo kita balaan na wa day sara na maski asang ginawa ta wa day maat, podo ra madyaw. ²⁸Kamo na manga bana, pakabuuti mayo yang kanmo asawa. Tagapi yang kanmo asawa maynang pagtagap mo sang kanmo lawas. Aw karugunan mo yang kanmo asawa agaon mo yang lugun mo kanaan sang lugun mo sang tyoonan kanmo lawas, kay yang magasawa maynang sayda yang lawas. ²⁹Way otaw na amaraat sang tyoonan kanaan lawas, sana tyagapan da naan yang tyoonan kanaan lawas aw pagpakaana naan. Maynaan si Kristo, gatagap kanatu na manga to-motoo, ³⁰kay yaimo da kita lawas ni Kristo. ³¹Aon syosolat na yagalaong, “Aw mangasawa ra yang usug morowat da yaan sang kanaan manga taganak antak mapagtukud sang kanaan asawa, kayan silan dow a yaimo da isa.” ³²Mararum yaan na sorit nang Dios na pyapakatigam naan kanatun. Yani yang kaologan naan na sorit na si Kristo aw yang manga to-motoo kanaan yamaimo isa. Kadyaw da agaw naan. ³³Kariko mayo na magasawa, pagalaong ko kamayo oman na yani yang pangagadi mayo na yang bana amarugun sang kanaan asawa maynang pagkarugun naan sang tyoonan kanaan lawas. Yang asawa magataod sang kanaan bana. Ayaw mayo pagkaringawi yaan.

Yang Manga Anak aw yang Manga Taganak

6 Kamo na manga isu, abaya mayo pangagadi yang kamayo manga taganak, kay yaan yang pagbuut nang Dios kamayo na sakop ni Kristo. ²Dumduma yang manga balaod nang Dios, aon yuupud na saad naan na

yagalaong, “Pagtaoda si ama mo aw si ina mo, ³antak maaba yang omol mo, aw antak madyaw yang kabutang mo.” Amasiling naan yang manga isu aw mangagad sang kanilan taganak.

⁴Kamo na manga taganak, dadyawa mayo yang batasan mayo sang kamayo manga anak kay buku nang madyaw aw madaman yang anak mo tungud sang kanmo maat na batasan. Dadyawa silan pagindowa. Sagdaa silan aw buku nang madyaw yang kanilan imo antak silan kaindowan, na mangagad silan kang Kristo.

Yang Manga Sogwanun aw yang Manga Pangoro Nilan

⁵Kamo na manga sogwanun, pangagadi yang kariko nang pyapagawbuk nang yagasogo kamayo. Dadyawa tomana yang pyapagawbuk nilan kamayo tungud sang pagtaod mayo sang pangoro mayo. Butangan sang ginawa mayo yang maski nana na agawbukun mayo, maynang si Kristo yang pyagagawbuk mayo. ⁶Di da kamo magsiling sang kadaygan na manga sogwanun na yapakaasub maggawbuk aw pyagatanawan silan nang kanilan pangoro antak silan pagsayaun, awgaid aw wa pagatanawi silan, wa silan magagawbuk nang madyaw. Awgaid kamo, maski wa magasait yang kamayo pangoro, abay kamo paggawbuk nang madyaw kay kamo arag manga sogwanun ni Kristo. Wakaw butangan sang ginawa mayo yang gawbuk mayo tungud sang pagtaod mayo kang Kristo antak mayo matoman yang pagbuut nang Dios kamayo. ⁷Madyaw nang Dios na gauma kamo na gagawbuk kay buku gaid nang otaw yang pyagagawbuk mayo, arag yang Ginoo ta na si Kristo yang pyagagawbuk mayo. ⁸Laban sa tinuud na yang otaw na madyaw yang imo, maski sogwanun aw maski buku, abarusan nang

madyaw ni Ginoo Jesus nang maori na allaw.

⁹Kamo na aon manga sogwanun, dadyawa mayo yang batasan mayo sang manga sogwanun mayo, silan arag pya-gaindo ko na adadyawun yang batasan nilan kamayo. Ayaw silan pagigusa. Ayaw kamo magpakaringaw na yang Dios aglangit buku gaid nang kanilan pangoro, awgaid arag kamayo, way matagan pyaparabi naan sang manga otaw disang donya, pyapagonawa naan kariko.

Yang Karasag na Makasaranig sang Manga Tomotoo

¹⁰Yani yang kyampusan na pagalaong ko kamayo na ayaw mayo pagkaringawi. Abaya butangan sang ginawa mayo si Jesu Kristo, akatabangan kamo nang kanaan dakora na gaom na way tata-manan. ¹¹Kamo maynang manga otaw na yapagtanam na byobokad ni Satanas. Wakaw dawata yang kariko nang tabang nang Dios kamayo kay daw kamo daugun nang gaom ni Satanas na laban matigam magimoimo sang manga kagaru antak kamo tomoo kanaan. ¹²Buku nang otaw yang pyapagtanaman ta awgaid si Satanas aw yang kanaan manga maropig na sogwanun na buku nang maynatu na manga otaw. Aon digkanilan manga sogwanun ni Satanas na dakora yang gaom na yamaimo pangoro nang kanilan sakop digpagawanan aw asang karowagan nang donya. Arag aon digkanilan yagabaya sang pagimo sang maat disang manga nasyon, wakaw maynang kyakangitngitan yang karowagan nang donya kay yaan yang yagaari pa si Satanas na maropig. Gimadaigan arag yang manga magbabaya aw mangkaraat na syosogo ni Satanas antak magbaya sang manga otaw na saraun. ¹³Wakaw abaya dawata yang kariko nang tabang nang Dios ka-

mayo antak kamo makaimo somopak sang kariko nang kang Satanas manga sogwanun aw domorod silan kamayo. Maski abay kamo nilan tintarun, ayaw kamo magpadaug kanilan, di da kamo magosos antak kariko nilan daugun mayo.

¹⁴Dasiga yang ginawa mayo antak kamo domaug sang sakop ni Satanas. Abay paglaongan yang matungtung na sorit kay mayn yaan nang urun mo disang awak mo. Paggaon sang batasan nang Dios na poros madyaw kay mayn yaan nang limbotong mo. ¹⁵Butangan sang ginawa mo yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo kay mayn yaan nang sapatos sang siki mo. ¹⁶Abaya pakadiguna yang pagkanarig mo sang Dios kay mayn yaan nang karasag mo na makasaranig kanmo antak di kaw masogat nang kang Satanas papana na gadara nang atoron. Yaan yang pagtintal kanmo ni Satanas na maropig. ¹⁷Pagdakoraa sang ginawa mo si Jesu Kristo na kyakanarigan ta kay yaan yang yagapakamatay tungud kanatu antak kita makagawas sang gaom ni Satanas. Yaan na imo ni Kristo mayn yaan nang sadok na potaw na makasaranig sang oro mo. Yaan yang papagbayaa sang pagalaong mo yang Balaan na Espirito antak kaw domaug kang Satanas pinaagi sang sorit nang Dios kay mayn yaan nang matarum na kakana. ¹⁸Abay kamo pagampo aw pagbantog sang Dios, pangayo kamo kanaan nang tabang antak di kamo daugun ni Satanas aw antak di kamo daugun nang manga sogwanun naan na mangkaropig. Butangan sang ginawa mayo yang pagampo mayo na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, ayaw kamo magtangu. Maski diin abay kamo pagampo sang Dios. Pangayo sang Dios na panalanginan naan yang kariko nang manga tomotoo.

¹⁹ Ampowan mayo ako sang Dios antak naan pagbayaan yang kanak pagindo antak ako makaimo magpakatigam sang kawtawan sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo na pyapakatigam kanak. Ampowan ako mayo sang Dios antak way makaurang sang kanak pagindo. ²⁰ Sabo pipiriso ako na syogo nang Dios kay yabay ako magindo bain kang Jesu Kristo. Wakaw ampowan mayo ako sang Dios antak di ak malluk nang manga otaw antak magapadayon ako magbatok sang manga otaw dini kay yaan yang pagbuut kanak nang Dios.

Yang Panabi

²¹ Manga karomonan ko, syosogo ko adto kamayo si Tikiko na lomom nami

na pyagapanonogo ni Kristo. Kanarigan yaan na otaw, karugnanan ta yaan. Yaan yang magalaong kamayo sang kariko bain kanak antak kamo matigam sang kanak kabutang didi. ²² Wakaw syosogo ko yaan adto kamayo tungud sini antak kamo matigam daw yaonnono ra ako didi. Amadasig kamo naan pinaagi kang Jesu Kristo.

²³ Kay manga karomonan ko, pyangayo ko sang Ama ta na Dios aw kang Jesu Kristo na Ginoo ta na apakadigunun nilan yang kamayo pagtoo antak marinaw yang dum dum mayo aw antak magsikarugun kamo laban. ²⁴ Panalanginan abay nang Dios kamo kariko aw tinuud na pyagadakora mayo sang ginawa mayo yang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

Yang Solat ni Pablo sang

TAGA PILIPOS

1 Kami si Timoteo na manga sogwanun ni Jesu Kristo yangomosta kamayo kariko na manga tomotoo kang Jesu Kristo ag Pilipos. Kamo na manga matikadung na pangoro nang simisimbaay aw yang manga katabang nilan aw kariko mayo na manga tomotoo dato Pilipos, ako si Pablo, ako yang yagasolat kamayo.

²Pyangayo ko kamo kariko sang Amata na Dios aw kang Jesu Kristo na Ginoo ta na abay kamo panalanginan antak marinaw yang dumdung mayo.

Yaampo ni Pablo yang Manga Tomotoo

³Pyapasalamatan ko yang Dios tungud kamayo kada ak makaungud kamayo. ⁴Laban ak yagauma kada ak yagaampo tungud kamayo. ⁵Laban ak yagauma dungan yotoo kamo kay yanaginabangay kita antak kita makaimo magbatok sang manga otaw sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. ⁶Laban ak yatigam na yang Dios na yagapono sining madyaw na gawbuk na pyagasogo naan kamayo abay tomabang kamayo matag amatapos yani na gawbuk nang allaw nang pagbarik ni Jesu Kristo. ⁷Laban madyaw ko yaan kamayo na manga karugnanan ko. Yabay kita managinambitay sang panalangin nang Dios kanatu maski asang pirisowan ako aw maski aglogwa ako nang pirisowan na yagababatokon ako antak katigaman nang manga otaw yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. ⁸Yang Dios yatigam na laban gosto ko na disaan da ak kamayo kay laban ak yamarugun kamayo, na yaan na karugun pagbaya ni Jesu Kristo.

⁹Yani yang yaampo ko sang Dios na odogangan naan yang karugun mayo sang isaisa kamayo aw antak arag abay dogangan yang kyakatigaman mayo bain kang Jesu Kristo aw antak kamo abay matigam magungudungud sang kariko nang pagindo kamayo nang Dios.

¹⁰Kayan amatigam da kamo magpili daw wain yang laban madyaw, kayan makapagarili la kamo sang kariko nang maat na manga imo aw arag wa day akapagsaway kamayo pagdatung nang allaw na pagabarik ni Jesu Kristo.

¹¹Yaampo ko arag sang Dios na akapakita mayo sang manga otaw yang madyaw na manga imo na pagbaya kamayo ni Jesu Kristo, kay aw maynaan amabantog yang Dios.

Yang Pagkinaboi digkang Kristo

¹²Kay manga karomonan ko, pyapakatigam ko kamayo na di makaurang sang madyaw na batok yaning kanak kabutang na pipiriso ako, awgaid sana yakadogang da yaan sang paglimpud nang madyaw na batok,

¹³kay yang manga sondaro didi aw yang kariko nang manga otaw na yamasaid kanak, yatigam silan na yamapiriso ako kay si Jesu Kristo yang byabatok ko. ¹⁴Yang pagkapiriso ko arag yakadigun sang pagkanarig nang manga karomonan kang Jesu Kristo. Wakaw adoon yagtinuud da silan maggogod sang sorit nang Dios, wa da silan akalluk.

¹⁵Awgaid yatigam ako na aon manga otaw na maski yagababatokon silan bain kang Jesu Kristo, gosto nilan na okontaraun ako kay yamasigi silan kanak. Toyo arag aon manga otaw na butan kanak na yabay magbabatokon bain kang Jesu Kristo. ¹⁶Maynaan yang imo nilan kay yamarugun silan kanak. Yatigam silan na pagbuut nang Dios na pipiriso ako kay antak ko paglaong yang matungtung bain sang madyaw na batok. ¹⁷Aw-

gaid yang yapagkontara kanak, silan yang yagabatok bain kang Jesu Kristo na antak maboyo yang manga otaw agkanilan. Maynaan yang imo nilan kay dumdung nilan na yaan yang makadogang sang kanak pagkaundug disining pirisowan.

¹⁸Awgaid maynini yang kanak pagdumdung, madyaw ko na yakarimpud yang batok bain kang Jesu Kristo maski di butang sang ginawa nang gabatok. Yagauma ako maski maynaan yang imo nilan. ¹⁹Maski yamapiriso ako adoon, laban ak maguma kay yatigam ako na panalanginan ako nang Dios tungud kay yaampo mayo ako aw tungud kay tyatabangan ako nang Balaan na Espirito na yaatag kanak ni Jesu Kristo.

²⁰Laban di ak magaimo sang maski nana na makaina kanak. Wakaw di ak amalluk maski apatayun ako tungud sang pagpangagad ko kang Jesu Kristo, kay gosto ko na abay yaan mabantog nang kariko nang kanak imo. ²¹Kaba boi pa ako si Kristo gaid yang pyagakakora nang ginawa ko. Aw patayun ako, laban da madyaw yang kanak kabutang digkanaan. ²²Aw di pa ak matay abay ako magimo sang madyaw na yakabantog kang Kristo. Yaan yang yakarisud kanak daw wain yang ipiliin ko, yang amatay ako aw yang amaboi ako. ²³Wakaw yagakaarangan ako daw wain yang madyaw, daw yang amatay ako daw yang maboi ako. Laban gosto ko na amawara ak disining donya antak dato ra ak kang Jesu Kristo kay laban madyaw yang kabutang ko dato.

²⁴Awgaid aw abay pa ak tomabang kamayo, yaan yang madyaw yang di pa ak mapanaw kamayo disining donya.

²⁵Wakaw yatigam ako na tinuud na madogaydogay pa ako disining donya na mapaginagad ak kamayo antak kamo katabangan na magadogang yang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo, kayan la-

ban kamo magauma. ²⁶Aw boroyan da ako nilan sang pirisowan kayan yakaori ak agkamayo, disaan laban da mayo amabantog si Kristo tungud sang pagtabang naan kanak.

²⁷Awgaid di da kamo magpakaringaw na sakop kamo ni Kristo, wakaw pagdaraa mayo yang madyaw na batasan na yakagayon kamayo na manga tomo-toong kang Jesu Kristo. Aw yaan yang pagdaraun mayo, aw iyan ako agkamayo aw wara, gosto ko na pagaidungan na dakora sang ginawa mayo yang pyapatigam kamayo nang Balaan na Espirito. Kayan yagkaoyon kamo sang pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo antak dili domaung yang kamayo kontara. ²⁸Ayaw kamo magkalluk sang yapagkontara kamayo maski nanang inangun nilan, kay aw di kamo maluk nilan, yaan yang toosanan na di silan makagawas sang silot nang Dios na way katapusan, awgaid kamo, yaan yang toosanan na yakagawas kamo saan kay yang Dios yang gabuut. ²⁹Maynaan kay kamo yang sakop ni Jesu Kristo na tyatabangan nang Dios kay antak buku gaid nang pagtoo mayo kang Jesu Kristo yang pagatamanan mayo, toyo tyatabangan kamo arag nang Dios kay antak kamo makatigkul sang karisud tungud sang pagpangagad mayo kang Jesu Kristo. ³⁰Wakaw kamo adoon arag da magatigkul sang karisud maynang pagtigkul ko sang karisud na kikita mayo nangaon nang aadto ako kamayo. Yatigam kamo arag sang kanak karisud adi adoon na yabay ko tigungan.

Yang Pagpaobos ni Jesu Kristo

2 Manga karomonan ko, tungud kay sakop kamo ni Kristo wakaw yamadasig kamo naan. Yang karugun naan kamayo yaan yang yakapaguma kamayo. Arag yanaginambitay kamo sang panalangin kamayo nang Balaan na

Espirito. Wakaw kay manga karomonan ko; aw kabuutan mayo yang arag kamo, aw kallaatan mayo silan, ² pagaindoon ko kamo na panagoyon kamo. Abay kamo panagilugun antak kamo maimo maynang sang ka ungod da. Aw mayn da kamo naan, laban ak mag-auma. ³ Ayaw mapagagaw sang dungug na magaambog kaw, madyaw yang dili magaparabaw sang kadaygan kay maat yang makaungud kaw na magaparabaw sang kadaygan na manga otaw. ⁴ Madyaw aw managtinabangay, buku gaid nang kanmo tyoonan kadyawan yang pamakotan mo.

⁵ Yaan yang pagsilingi yang batasan ni Jesu Kristo na wa magaparabaw.

⁶ Maski iyan kang Kristo yang kariko nang pagkaDios, wa yaan mapagagaw sang dungug sang Dios na kanaan Ama.

⁷ Sana yayawan da naan yang kanaan pagkarabaw na yakaonawa sang Dios, kayan yaimo yaan sogwanun nang Dios aw kaimo otaw. ⁸ Kayan matag py-atay yaan, yabay yaan mangagad sang Dios na kanaan Ama. Yang pagpatay kanaan disang koros makainaina na kamatayun.

⁹ Wakaw byabaton yaan nang Dios aglangit kayan yatagan yaan nang gaom sang kariko, aw atagi yaan nang aran na labaw sang kariko nang manga aran, kay pagbuut nang Ama naan na Dios na yaan yang marabaw sang kariko.

¹⁰ Wakaw molood yang kariko pagdungug sang aran ni Jesus, yang kariko nang manga otaw aw yang kariko nang tagalangit aw asta si Satanas aw kariko nang kanaan kasakopan, arag molood kang Jesus. ¹¹ Kariko nilan mikilara aw paglaong na si Jesu Kristo yang labaw na Ginoo. Wakaw laban amabantog yang Ama na Dios.

Yamallag maynang Ilawan disang Donya

¹² Manga karugnanan ko, yatigam ako na yabay kamo mangagad sang pagindo ko kamayo nangaon nang aadto pa ako. Adoon maski wara da ak digkamayo, abaya mayo pangagadi nang madyaw yang pagindo ko. Kalluk kamo daw kamo makasara, pamakoti mayo imowa yang kariko nang sogo kamayo nang Dios ¹³ kay pyagabayaan kamo nang Dios antak yang pagbuut naan madyaw mayo imoon, kayan tyabangan kamo naan antak kamo makatoman saan na pagbuut.

¹⁴ Maski nanang imoon mayo, ayaw kamo magbagolbol aw ayaw mapagag-isagis ¹⁵ antak way makapagsaway kamayo. Pollayon pakadyawa mayo yang batasan mayo kay antak kamo kilaraun na manga anak kamo nang Dios, na way maat digkamayo maski modogpo kamo nang manga maat na otaw. Aw maynaan, mayn kamo nang allag na yamallag disining banwa na maynang yaman-gitngit nang mangkaropig aw kadaygan na manga otaw na wa da akatigam daw nana pa yang madyaw. ¹⁶ Wakaw batoki mayo silan antak silan matigam sang kinaboi na way kataposan na pagatag nang Dios. Aw mangagad kamo sang kariko nang pyagaindo ko kamayo, laban ak magauma aw domatung si Jesu Kristo, kay yaan yang akatigaman na madyaw yang gawbuk ko digkamayo. ¹⁷ Maski apatayun ak nilan na gabatok ak kamayo bain kang Jesu Kristo, gatang tyomoo ra kamo kanaan, magauma da ako. ¹⁸ Wakaw arag kamo paguma antak kita magonawa, arag magauma.

Si Timoteo aw si Epaprodito

¹⁹ Aw pagbuut ni Jesu Kristo na Ginoo ta, apadagawdagawun ko si Timoteo pakadtoon kamayo. Pagori naan adi

kanak akabatokan da ak naan bain kamayo, disaan amaorawa ra ako. ²⁰Way kadaygan na mayni Timoteo na yakagaon kanak na yatagoyap kamayo. ²¹Yang kadaygan, maynang yaan yang yabay nilan dumdumun yang kanilan tyoonan kabutang, buku nang pyapagawbuk kanilan ni Jesu Kristo. ²²Yatigam kamo na madyaw yang batasan ni Timoteo. Maynang tudtuud yaan anak ko, kay inagad ko yaan maglimpud magbatok sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. ²³Wakaw sokod dakman kyakatagtagaan ko didi yang akainangan ko, parabayun ko yaan pakadtoon kamayo. ²⁴Yamanarig ako sang Ginoo ta na si Jesu Kristo na atabangan ako naan antak ako arag makadagawdagaw komadto kamayo.

²⁵Awgaid dyudumdum ko na yaan yang madyaw yang apaoriin ko agkamayo si Epaprodito na pyapakadi mayo nangaon antak tomabang sang yakaukud kanak disining pirisowan. Maynang tudtuud lomon ko yaan kay yaan yang inagad ko magbatok sang kawtawan bain kang Jesu Kristo. Yagatinuud yaan tomabang kanak papagasdang sang yapagkontara kanak. ²⁶Yamawung yaan kamayo aw kaundug yaan kay yatigam yaan na dyumungug da kamo na yaan yamasakit. ²⁷Tinuud na yamasakit yaan, agput yaan matay. Awgaid laban kyakallaatan yaan nang Dios, ako arag kyakallaatan nang Dios kay yagakadyaw yaan sang sakit naan antak di magdogang yang kanak pagkaundug. ²⁸Sabo laban gosto ko na omori yaan agkamayo antak kamo maguma na mikita kanaan oman. Kay aw maynaan, arag ak gauma, kayan yaorawa ako. ²⁹Wakaw aw mori agkamayo si Epaprodito papagumaa mayo kay yaan yang lomon ta na pyapaori agkamayo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. Taoda mayo

yang kariko nang otaw na mayni Epaprodito. ³⁰Tungud sang pagtoman naan sang sogo ni Jesu Kristo wa yaan makaungud sang lawas naan daw nanang akainangan, wakaw bay garo yaan matay nang pagtabang naan kanak kay yamakot yaan tomabang kanak antak yaan makatoman sang kamayo garo tabang kanak.

Yang Tinuud na Pagkamatarong

3 Sang kataposan nining solat ko, kay manga karomonan ko, pyagaindo ta kamo na abaya mayo butangan sang ginawa mayo si Jesu Kristo na Ginoo ta, aw abaya mayo bantoga yaan. Aw maynaan yang imoon mayo laban magama kamo pono kanaan. Wa ak akaomo magindo kamayo, kay aw pangagadan mayo yaning syosolat ko, amaimo yaan saranig mayo ²sang manga magindoway na makasapad sang kamayo pagtoo. Yang batasan nilan, yanagsiling nang ido na yabay maglopog kamayo, kay magaindo silan kamayo antak kamo magpatopo kanilan. Yagalaong silan, “Aw di kaw magpatopo di kaw pagasakopon ni Kristo.” Wakaw kay manga karomonan ko, panaglama kamo sining manga otaw na maynang ido, ³kay yaan gaid yang kyakanarigan nilan yang kanilan paagi na kanang otaw gaid imoimo. Awgaid kita yang tinuud na manga anak nang Dios na yagatinuud simimba kanaan, kay pyagabayaan kita nang Balaan na Espirito. Wakaw yabay ta bantogon si Jesu Kristo na kyakanarigan ta. Wa kita akanarig sang kanang otaw paagi kay yatigam kita na yiimo kita manga anak nang Dios tungud sang pagkanarig ta kang Jesu Kristo. ⁴Aw aon otaw na yagadumdum na yaan anak nang Dios tungud sang pagtoman naan sang paagi nang otaw, yamasayup yaan. Ako yamakot mangagad nangaon sang paagi nami na manga Judio, awgaid buku

naan yang yakaimo kanak sakop nang Dios⁵ maski tyotopo ako nang kawarong allaw nang kanak pagkawtaw. Ako tinuud Judio na sompaw ni Benjamin na anak ni Israel, na yang kanak sorit laban matok na sorit nang Judio, kay sang ka dogo da kami na manga Judio. Arag Pariseo ako nangaon na yamakot mangagad sang kariko nang balaod nami na manga Judio.⁶ Tungud sang pagtoman ko garo sang kanami balaod laban ak yapagkontara nangaon sang manga tomo-too kang Jesu Kristo. Way kolang sang kanak pagtoman sang balaod. Maski yaan yang kanak pyangagadan nangaon, buku naan yang yakaimo kanak anak nang Dios.⁷ Wakaw yang kariko nang pyagguna ko nangaon na yakagyotawan kanak, byotawanan da ko dungan yotoo ak kang Jesu Kristo.⁸ Laban sa yang kariko nang madyaw ko nangaon wa day kabos adoon kay laban kyadayawan da ko katigaman si Jesu Kristo na kanak Ginoo, yaan yang labaw sang kariko. Pagkanarig ko kanaan, yayawan da ko yang kariko nang madyaw ko nangaon. Yang kyakatibosan nang ginawa ko adoon si Jesu Kristo. Maynini yang kyakadumduman ko adoon na yang kariko nang madyaw ko nangaon maynang pagkaan na yagkaraat da na syarabul da ko kay yaan yang laban da ko madyaw yang pagkanarig ko kang Jesu Kristo.⁹ Wakaw madyaw ak nang Dios kay iyan da sang ginawa ko si Jesu Kristo. Yang yakaimo kanak matarong yang pagkanarig ko kang Jesu Kristo, buku nang pagtoman ko sang balaod. Kay pagbuut nang Dios na yaan gaid yang makaimo sang otaw matarong yang pagkanarig kang Jesu Kristo.¹⁰ Wakaw adoon yaan gaid yang gosto ko na ubutang sang ginawa ko si Jesu Kristo antak ak laban matigam kanaan aw antak ako agadan nang dagdaggu na gaom nang Dios kay yaan

yang yagaboi kang Jesu Kristo na pyapatay. Arag laban gosto ko na makaambit ako sang pagtigkul sang karisud tungud sang pagpangagad ko kang Jesu Kristo antak ako makagaon kanaan na pyapatay disang koros.¹¹ Yani arag yang tyotoowan ko na ako oboiin kasikun matay.

Yang Pagdaragan Padurug adto sang Pagadaungan

¹²Wa ak magalaong na ako yang yakatoman da sini kariko, awgaid yaan yang kanak pyagapadurugan, na otomanun ko yaan kariko, kay pyagsakop da ako ni Jesu Kristo.¹³ Kay manga karomonan ko, wa ak magadumdum surud nang ginawa ko na yatoman da ko yani kariko, toyo pagbuut ko na wa da ko ubutangan sang ginawa ko yang kanak kaagi nangaon, awgaid yabay ako mamakot mangagad sang pagbuut ni Jesu Kristo matag madatung ako aglangit. Yaan yang abay ko imoon.¹⁴ Yamakot ak mangagad kanaan mayn ak nang yapaglomba domaragan antak ak makadawat sang madyaw na barus aglangit. Yang Dios na gapili kanak yang magaatag kanak naan na barus aglangit kay ako sakop ni Jesu Kristo.

¹⁵Kamo na yatigam da laban sang paagi ni Jesu Kristo, butangan sang ginawa mayo yaning pyagaindo ko. Aw aon disaan kamayo tobok yang dum-dum sini, apakatigam kanaan nang Dios nang pyagatamanan nang kanaan ginawa.¹⁶ Maski wa pa kita akatigam sang kariko, abayun ta pangagadan yang matungtung na pagindo nang Dios na kyatigaman da ta.

¹⁷Kay manga karomonan ko, pagsiling kamo kanak sang kanak paagi sang pagpangagad kang Jesu Kristo. Pagsaiti mayo arag daw sini yang yagasiling kanak sang kanak paagi kayan paningug kamo kanilan.¹⁸ Panaglama

kamo, kay pyaglaong da ko kamayo na aon digkamayo di mangagad sang kanak paagi. Adoon pyangillumuglumugan yang mata ko nang lowa nang paglaong ko na madaig na otaw yang buku nang kang Kristo sakop. Maski yagalaong silan na yotoo silan kang Jesu Kristo, kontara nilan si Jesu Kristo kay wa silan otoo sang kariko nang matungtung na pagindo bain sang kaologan nang kamatayun naan asang koros. ¹⁹Yang amadawat nini na manga otaw yang silot nang Dios na way kataposan asang impirno kay yang maat na manga imo na pagbuut nang kanilan dumdum, yaan yang yabay nilan imoon. Wakaw kay maynaan yang kanilan batasan, mayn da nang kanilan dios yang kyanaraman nilan na batasan kay yaan yang yabay nilan pangagadan. Yang kanilan maat na manga imo, wa silan akaarig, sana yanagbantog da silan sang kanilan imo na maat. Yaan yang yabay nilan dumdumun yang kanilan kabutang disining banwa.

²⁰Awgaid kita, yang tinuud na kanatu paguya aadto langit, wakaw yaan yang yabay ta tagadan yang Ginoo ta na si Jesu Kristo na aglangit. Laban gosto natu na amallug yaan magbarik ani sang donya kay yaan yang Maglorowas na kanatu Ginoo na makagagaom sang kariko. ²¹Aw domatung yaan, aparinin naan yaning kanatu lawas na magkamatay, agaon naan sang kanaan lawas na di da magkamatay. Imoon naan yang pagparin sang kanatu lawas pinaagi sang dakora na kanaan gaom na way tatamanan. Wakaw kay way tatamanan nang kanaan gaom, yaan yang magaari sang kariko.

Yang Manga Tambag

4 Kay manga karomonan ko, butangan sang ginawa mayo yang pyagaindo ko kamayo bain kang Jesu Kristo

aw pagpadayon kamo pangagad kanaan. Laban sa gosto ko na mapagkita kamayo, kay kamo yang laban madyaw ko kay yang kamayo pagkanarig kang Jesu Kristo yang yakapaguma sang kanak ginawa.

²Kay Eodia aw Sintike, pyapabotawan ko kamayo yang panagagisagis, panagidarag kamo kay kang Kristo kamo. ³Ikaw, kay lagi, na inagad ko maggawbuk sang pyagasogo nang Dios, ikaw yang pyapagindo ko saang dowan na bobay antak silan oman managidarag. Nangaon yamakot silan dowan tomabang kanak na yagabatok sang madyaw na batok. Mayn silan ni Klemente aw yang kadaygan na manga inagad ko na yabay magtoman sang sogo kanatu nang Dios. Laban sa matungtung na syosolat yang kanilan manga aran disang kanang Dios libro na listaanan sang manga otaw na kyaaronan da nang kinaboi na way kataposan.

⁴Butangan sang ginawa mayo si Jesu Kristo aw panaguma kamo abay tungud kanaan. Oman ko kamayo paglaong na panaguma kamo. Maski nanang karisud mayo, butangan sang ginawa mayo si Jesu Kristo, kay yaan yang yakapaguma kamayo. ⁵Madyaw aw makarimpud sang kariko nang otaw yang dungug na kamo manga buutan.

Kamo na manga totoo, ayaw mayo pagkaringawi na masaid kamayo yang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ⁶Wakaw ayaw magkaundug sang maski monnono yang kabutang mo, pagampo gaid sang Dios aw pangayo kanaan sang yakaukud kamayo aw pasalamat yaan. ⁷Kayan pyagbayaan kaw nang Dios na antak marinaw yang dumdum mo labaw pa sang kyakaundan mo. Wakaw di amaribog yang dumdum mo kay iyan sang ginawa mo si Jesu Kristo.

⁸Yani kay, kay manga karomonan ko, yang kataposan na tambag ko kamayo disining solat ko. Yaan yang abaya mayo kaundi yang tinuud na sorit, aw yang dungganun na kaagi, aw yang matorid na batasan, aw yang manga imo na poros madyaw, aw yang manga inang na yakaontol, aw yang maski nana na pyagasaya na madyaw nang Dios. Maski nana na madyaw na akanamput, aw yang kariko na madyaw mayo pagbantog, yaan yang abaya kaundi. ⁹Tomana mayo yang pagindo ko kamayo aw ayaw mayo pagkaringawi yang tyangkap da mayo aw yang kariko nang pyagalaong ko kamayo aw yang kariko nang kikita mayo na yiimo ko. Aw tomanun mayo yani kariko, mapasaid kamayo yang Dios na yagabaya kamayo na makarinaw sang dum dum mayo.

Pasalamat Tungud sang Pagatag

¹⁰Yagauma ako aw bantoga ko yang Dios na yakaimo da kamo oman pagtabang kanak. Yatigam ako na gosto mayo na abay tomabang kanak, toyo wa pa kamo asakat sang pagtabang kanak, adoon pa gaid. ¹¹Wa ak magabagolbol sang kanak pagkaukud, kay yanaram da ako nang maski nana na madatung kanak. ¹²Yanaram da ako sang kabutang na way magkapoti aw kanaram da ak nang yomolla. Tungud sang kariko nang kyakaagyan ko, yatigam da ako magsagobang sang kariko. Aw kaaronan ako madyaw, aw kawaraan ako madyaw, yaan da, madyaw ko. Aw magutum ako, aw mabiyag ako, arag ko madyaw. ¹³Makaimo ako sang maski nana pinaagi sang gaom na yaatag kanak ni Jesu Kristo.

¹⁴Bading kabuutan mayo na tyatabangan ak mayo sining kanak karisud

adoon. ¹⁵Nang tigmad nang pagbatok ko sang madyaw na batok digkamayo, yatigam kamo na taga Pilipos na pagpanaw ko nangaon ag Masedonia, way kadaygan na manga tomotoo na yakatabang kanak, kamo gaid yang yakaongoy kanak. Yanagtinabangay kita, yanaginatagay. ¹⁶Nang pagkaukud ko nangaon adto sang syodad na Tesalonika ipan mayo ako padaraan nang manga panabang. ¹⁷Ayaw kamo magdum dum na yang panabang mayo kanak yang yakabutang sang ginawa ko, buku naan, kay yaan yang gosto ko yang makadawat kamo sang madyaw na barus nang Dios kamayo tungud sang kamayo pagatag. ¹⁸Yadawat da ko yang panabang mayo kanak na pyapadara mayo kang Epa-prodito, wakaw wa day yakaukud kanak kay laban madyaw yang panabang mayo kanak. Kariko nang yakaukud kanak arag da aon, sana yagasobra pa. Laban madyaw nang Dios yang pagatag mayo kanak, laban yaan yakaontol sang Dios. ¹⁹Wakaw atagan arag kamo nang Dios antak way makaukud kamayo, kay way tatamanan nang panabang nang Dios kamayo pinaagi kang Jesu Kristo na kyakanarigan ta. ²⁰Abantogon ta yang Ama ta na Dios nang way kataposan. Amen.

Yang Manga Pangomosta

²¹Kariko mayo na sakop ni Jesu Kristo, yangomosta ako kamayo. Kariko nang manga karomonan na inagad ko adi yakanamput kamayo. ²²Aw yang kariko nang manga tomotoo na gauya adi, labi pa yang manga tomotoo na panogwanun ni Sesar na pangoro nang manga ari, yangomosta kamayo. ²³Panalanginan kamo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

Yang Solat ni Pablo sang

TAGA KOLOSAS

1 Ako si Pablo, ako yang yagasolat. Pagbuut nang Dios na apostol ako ni Jesu Kristo. Aadi inagad ko yang lomonta na si Timoteo. ²Pyapadaraan nami nining solat kamo na matinomanun na karomonan nami ag Kolosas, kamo na kanang Dios sakop na yangagad kang Jesu Kristo. Panalanginan kamo nang Ama ta na Dios antak marinaw yang kamayo dumdum.

Yang Pagampo na Pagpasalamat

³Aw yaampo ko kamo, pyapasalamat ko yang Dios na Ama nang Ginoo ta na si Jesu Kristo, ⁴kay yudungug ako na madigun da yang pagsarig mayo kang Jesu Kristo, na kamo marugun sang arag kamo tomotoo. ⁵Minda naan yang batasan mayo, kay pagdungug mayo nangaon sang matungtung na pagindo nang Dios, yaiman da kamo na aglangit panalanginan kamo nang Dios nang way kataposan. ⁶Yang pagindo nang Dios bain kang Jesu Kristo na yagarimpud sang karowagan nang donya, yaan yang yagaparin sang batasan nang manga otaw. Wakaw yamaparin yang batasan mayo pagkatigam mayo na tinuud yang pagkallaat nang Dios kamayo na byabatok kamayo nangaon ni Epapras. ⁷Si Epapras na karugnanan ta yang matinomanun na arag kita sogwanun ni Jesu Kristo. Kyakanarigan yaan ni Jesu Kristo na yagaindo kamayo. ⁸Si Epapras yang yagabatok kanami bain sang karugun mayo na pagbaya kamayo nang Balaan na Espirito.

⁹Wakaw pagdungug ko saan, abay ko kamo pagampo. Tigkan adoon yabay ta kamo pagampo na atagan kamo nang Balaan na Espirito nang katigaman an-

tak kamo matigam sang kariko nang pagbuut nang Dios kamayo. ¹⁰Kayan makaimo kamo sang kariko nang gosto nang Ginoo na apaimo naan kamayo na madyaw naan. Kayan mayn kamo nang omay na laban yamabot kay yakaimo kamo sang madaig na mangkadyaw na manga imo kay yabay magdogang yang katigaman mayo bain sang Dios. ¹¹Pyangayo ko sang Dios na pinaagi sang kanaan laban dakora na gaom makapadayon kamo sang pagsarig mayo antak maski laban akarisudan kamo, magatigkul kamo. Kayan di kamo mabarus nang maat sang kadaygan, sana managuma kamo. ¹²Abayun mayo pasalamat nang Ama ta na Dios, kay kamo na manga tomotoo yang pipili naan na pyanalanginan asang kanaan balaaan na sakop na poros madyaw, way maat. ¹³Kyakamang kita naan disang gaom ni Satanas aw barina kita naan adto sang sakop nang kanaan Anak na laban naan karugnanan. ¹⁴Pyapasaylo kita nang Dios sang kanatu sara kay yang Anak naan na si Jesu Kristo yang yagatobos kanatu nang pagkamatay naan disang koros.

Yang Kinaiya ni Kristo aw yang Imo naan

¹⁵Yang Dios na di pagkitaun kikitadigkang Kristo na yakani sang donya, toyo iyan da si Kristo dadaan nang wapa yang donya. Yaan yang yagabuut sang kariko, ¹⁶kay pyapaimo kanaan nang Dios yang kariko. Yiimo naan yang kariko nang pagkitaun aw yang di pagkitaun. Yiimo naan yang kariko nang manga pangoro na aon dakora na gaom aw yang manga sakop nilan, aw si Satanas aw yang kasakopan naan aw yang kariko nang aglangit aw asang donya arag yiimo naan. Yaan kariko pyapaimo nang Dios kang Kristo na agamitin ni Kristo aw gosto ra naan. ¹⁷Dadaan iyan

si Kristo nang wa pa yang maski nana, yaan yang yagabuut daw onnoon naan paggamit sang yanagkatoboktobok na kabutang nang kariko nang inimo naan. ¹⁸Si Jesu Kristo yang pangoro nang kariko nang manga tomotoo. Yaan yang pyagponowan nang kinaboi nilan na way kataposan. Kay yaan yang labi na byoboi oman na pyapatay, wakaw yaan yang makagagaom sang kariko. ¹⁹Kay pagbuut nang Dios na way kolang nang pagkaDios ni Jesu Kristo na kanaan Anak. ²⁰Pagbuut naan na pinaagi sang pagpatutud sang dogo nang Anak naan disang koros na kyakamatayan naan makaori yang kariko agkanaan, kayan wa day makasopak sang kanaan gaom asang donya aw aglangit.

²¹Kamo, yamaawat kamo sang Dios nangaon. Yamakontara mayo yaan pinaagi sang manga imo mayo na maat kay maat yang dum dum mayo, wa mayo udumduma yang Dios. ²²Awgaid yamaimo otaw si Kristo kayan pyatay, kayan tungud sang kanaan kamatayun yakaori kamo adto sang Dios. Wakaw aw paatobangun da kamo adto sang Dios, wa day ikitaun na sara mayo kay liningat da ni Jesu Kristo antak maimo kamo manga balaan. ²³Yaan yang amatoman kamayo aw magpadayon kamo sang kamayo pagtoo kang Jesu Kristo. Aw maynaan, dili kamo akawaraan nang pagkanarig mayo sang saad na aatag kamayo nang Dios nong pagdungug mayo sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Yaan na batok yakarimpud sang karowagan nang donya. Yaan yang kanak gawbuk yang pagbabatokon saan na batok adto sang manga otaw.

Yang Imo ni Pablo disang Manga Tomotoo

²⁴Yagauma ako maski yamapiso ako adoon tungud sang pagindo ko

bain kang Jesu Kristo. Tungud sang kariko nang karisud na kyakaagiyan ko yakaambit ako sang karisud na kyakaagiyan ni Jesu Kristo tungud sang manga tomotoo, kay yaning pagtigkul ko sang karisud maynang si Jesu Kristo yang yabay magtigkul sang karisud kay kita na manga tomotoo maynang lawas naan kay yaan iyan kanatu. Wakaw tungud kamayo aw yang kadaygan na tomotoo magatigkul ako antak matoman yang wa pa akatoman na karisud, ²⁵kay pipili ako nang Dios na antak ako makatabang sang manga tomotoo. Ako yang syasarigan nang Dios na magaindo sang kariko nang katigaman na gosto naan na pagaindo sang manga tomotoo. ²⁶Kay pagbuut nang Dios na apakatigam da sang kanaan sakop yang wa naan apakatigaman sang manga otaw nangaon. ²⁷Gosto nang Dios na apakatigamun naan yang kariko nang sakop naan asang karowagan nang donya sang laban madyaw na pagbuut naan na wa pa mayo akatigami. Wakaw yang pagbuut naan yang pyapakatigam ko kamayo adoon, na si Jesu Kristo iyan inagad mayo na manga tomotoo kanaan. Tungud saan, yatigam da kamo na akaaronan da kamo nang laban dakora na pagatag nang Dios. ²⁸Wakaw si Jesu Kristo yang byabatok ko sang kariko nang otaw. Maski diin ako, dyadadayaw ko pagindo sang manga otaw yang sorit nang Dios. Kyakarag ko silan daw silan mangagad sang buku nang matungtung na pagindo. Sabo yiimo ko yaan, kay antak yang manga tomotoo matigam sang kariko bain kang Jesu Kristo antak madigun laban yang kanilan pagtoo kanaan antak way makapuya kanilan. ²⁹Yaan yang pyamakotan ko abay imoon pinaagi sang dakora na gaom ni Jesu Kristo na yaatag naan kanak.

2 Kamo na manga tomotoo ag Kolosas aw ag Laodisea aw yang kaday-

gan na wa pa ikita kanak, gosto ko na matigam kamo na yamakot ako tungud kamayo, ²kay gosto ko na amadasig kamo aw panagilugun kamo maynang sayda yang ginawa mayo antak kamo laban manarig tungud sang pagkatigam sang wa apakatigaman nang Dios sang manga otaw nangaon na si Jesu Kristo.

³Yaan gaid yang makatabang kamayo antak kamo makadarag sang kariko nang paagi nang Dios kay iyan agkanaan yang kariko nang katigaman nang Dios.

⁴Pyagalaong ko yani kamayo antak di kamo tomoo sang magakagaro kamayo na manga otaw na aw gasosoritin, laong mayo daw matungtung, wain sa kadi podo kagaro yang pyagaindo nilan. ⁵Maski wara ako disaang kamayo, maynang iyan ako kamayo kay yabay ko kamo kaundan. Kay sayda yang tyotoowan mayo si Jesu Kristo, yagauma ako kay yatigam ako sang kadigun nang pagtoo mayo kariko kang Jesu Kristo.

Yang Pagkinaboi na Way Kolang digkang Kristo

⁶Kay tyomoo ra kamo na si Jesu Kristo yang Ginoo mayo na makagagaom sang kariko, iyan yaan inagad mayo, wakaw si Jesu Kristo na kyakanarigan mayo yang pangagdi mayo. ⁷Pagdakoraa yaan mayo sang ginawa mayo antak magdogang yang pagkanarig mayo kanaan. Yaan yang pyagaindo kamayo ni Eparas wakaw pangagdi mayo yaan, kayan yanaguma kamo laban na manamput sang Dios.

⁸Magkido kamo daw kamo makatoo sang sorit nang manga otaw na sait magaindo na magaid makawara sang kamayo pagtoo kay way kabos na pagaindo nilan kay yang pyagaindo nilan yang pyagdara nang kanilan kamonaan na pagbuut kanilan nang kanilan manga magbabaya na sakop ni Satanas. Wa silan mangagad sang pagbuut kanilan ni Kristo.

⁹Maski sang pagkaotaw ni Kristo, iyan agkanaan yang kariko nang pagkaDios.

¹⁰Si Kristo yang labaw na makagagaom sang kariko nang aon gaom aglangit aw asang donya, wakaw way kolang mayo kay iyan inagad mayo si Kristo na tomatang kamayo.

¹¹Yang manga Judio tyotopo kadini kay yaan yang toosan na silan sakop nang Dios. Toyo tobok da adoon, buku da nang maynang batasan nang manga Judio kadini, kay adoon pagtoo rakman mayo kang Jesu Kristo, parabayan nang lingatun yang maat na kyakaundan mayo antak di da kamo magimo sang maat. Wakaw kay yaan yang yamaimo kamayo ni Jesu Kristo, yatigam da kamo na pyagsakop da kamo nang Dios pinaagi kang Jesu Kristo. ¹²Na yang pagbawtismo kamayo yaan yang toosan na maynang yakaupud da kamo kang Jesu Kristo patayun aw lubungan. Yang pagkagimotmot mayo disang tobig nang pagbawtismo kamayo yaan yang toosan na maynang yakaupud da kamo kang Jesu Kristo boiin oman na sikun patayun.

Sabo yamaimo yaan kamayo tungud sang pagtoo mayo sang gaom nang Dios na yagaboi kang Jesus na pyapatay. ¹³Kamo nangaon wa pagasakopa nang Dios tungud sang manga imo mayo na maat. Kamo nangaon na buku nang Judio wa pa kamo akatigam sang sorit nang Dios. Awgaid adoon, kay byoi da oman si Jesu Kristo na pyapatay, maynang arag da kamo byoi na sikun sang pagkamatay mayo kay maynang yakaupud da kamo sang pagboi oman kang Jesu Kristo tungud sang kamayo pagtoo kanaan. Pagtoo rakman mayo kanaan parabayan kamo pasayloon sang kariko nang yamaimo mayo na paglapas sang manga balaod nang Dios. ¹⁴Nangaon kariko natu yookman na isilotan kay way yangagad kanatu sang pag-

buut nang Dios, kariko natu yalapas sang manga sogo naan. Awgaid adoon yang pagokom kanatu na isilotan kita yawara da kay si Jesu Kristo yang yagdara ra saan disang pagkamatay naan disang koros. ¹⁵ Pinaagi sang pagkamatay naan disang koros kyawaraan da sang gaom papagato kang Jesus si Satanas aw yang kariko nang kasakopan naan. Pinaagi saan pyapakita nang Dios na si Jesu Kristo yang makagagaom sang kariko.

¹⁶ Kay kyatigaman da mayo na si Jesu Kristo yang makagagaom sang kariko, di dakman kamo magpaningug sang manga otaw na yagalaong kamayo na makasara kamo aw di kamo mangagad sang kanilan batasan bain sang pagkaan aw paginum. Di dakman kamo magpaningug sang pagindo nilan bain sang allaw na pagpapatana aw yang kadaygan na manga allaw na byabalaan nang manga Judio. ¹⁷ Kariko nang pagindo na maynaan pyangagdan kadini kay wa pa si Jesu Kristo adatung, toyo di da yaan natu adoon pangagdan kay dyomatung da si Jesu Kristo kay si Kristo yang katinuudanan nang kariko nang pagindo kadini. ¹⁸ Wakaw magkido kamo kay aon manga otaw na yagadumdum na silan gaid yang matigam kay aon kono yakaon kanilan. Aon digkanilan yagalaong na way otaw na makapagtawag sang Dios aw di mapatabang sang manga sogwanun na tagalangit. Toyo ayaw kamo magpaningug kanilan na magalaong kamayo na yang kamayo pagtoo sang Dios sayup. Yaan na manga otaw wa akatagtaga sang pyagaindo nilan kamayo wakaw yang kanilan pagindo way kabos. Yang kanilan pagindo buku nang pagbuut nang Dios ¹⁹ kay wa silan atangkap na si Jesu Kristo yang Pangoro nang manga tomotoo. Yamasingnini yaan, si Jesu Kristo yang maynang oro kay yaan yang pangoro, kita na manga tomotoo maynang

kanaan lawas kay kita kanaan sakop. Wakaw si Jesu Kristo gaid yang magabuut kanatu na manga tomotoo antak magadogang yang pagkanarig ta kanaan aw yang panagilugun ta kay yaan yang gosto nang Dios kanatu antak makagaon nang sayda yang ginawa ta.

Yang Pagpakamatay aw yang Pagkinaboi na Inagad si Kristo

²⁰ Na, kay pinaagi sang kamayo pagtoo kang Jesu Kristo maynang yakaupud da kamo arag kang Jesu Kristo patayun disang koros, wakaw yakagawas da kamo adoon sang gaom ni Satanas aw yang kariko nang kasakopan naan. Adoon sakop da kamo ni Jesu Kristo, wakaw ayaw da kamo magpangagad sang pagindo nang manga otaw na wa pagabayai nang Dios. ²¹ Pananglit, aon pagindo nilan bain sang pagkaan na yagalaong, “Ayaw magkaan saan, maski magaid moti ayaw kamo magpoti.” ²² Yaan na pagindo bain sang pagkaan way kabos, kay yang pagkaan, yamatapos kaanun wa da, tapos da. Yang pagindo nilan kanang otaw gaid imoimo. ²³ Laong mo sa agaw daw tinuud manga mangkatigam silan tungud sang pagsimba nilan sang manga sogwanun na tagalangit aw tungud sang paglasay nilan sang kanilan tyoonan lawas kay yagadumdum silan na yang lawas nilan yang gapono sang sara nilan. Awgaid maski yamakot silan mangagad sang kanilan paagi, dili yani na manga imo nilan makatabang sang pagarili sang maat na kyakaundan nilan.

3 Yatigam kamo na kyaaronan da kamo nang bago na kinaboi tungud sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo kay maynang yakaupud da kamo sang pagboi kang Jesu Kristo na pyapatay. Wakaw butangan sang ginawa mayo si Jesu Kristo na inagad nang Dios aglangit na apit karinto naan kay si Jesu

Kristo yang makagagaom sang kariko adoon. Kayan kyaaronan kamo nang manga dakora na pagatag na panalangin naan. ²Wakaw yaan yang abaya dumduma mayo yang pagbuut kamayo ni Jesu Kristo na aglangit, di dakman kamo magdumdum sang kanang otaw pagbuut na sopak sang pagbuut nang Dios. ³Kay kamo maynang yamatay da na yakaupud da kamo sang pagkamatay ni Jesu Kristo tungud sang pagtoo mayo kanaan, wakaw wa day labut mayo sang paagi na kanang otaw imoimo. Yang kamayo pagkabutang adoon na pyagsakop da kamo nang Dios, na kamo iyan inagad ni Kristo aw si Kristo iyan inagad nang Dios, wa akatigami nang manga otaw na wa akanarig kang Jesu Kristo. ⁴Kay iyan kanatu si Kristo, wakaw nang allow na pagabarik naan ani sang donya umupud kita kanaan kayan yakaambit kita sang kanaan dakora na gaom na apakita naan sang manga otaw disang karowagan nang donya.

Yang Dadaan aw yang Bago na Batasan

⁵Wakaw ayawi la mayo yang maat na kyakaundan mayo na sopak sang Dios. Usug bobay kamayo, di dakman kamo magimo sang kadopangan, ayawi la mayo yang pagdumdum sang imo na maynaan. Ayawi la mayo yang maripa na manga babarawun. Di dakman kamo magdumdum na magaimo sang maat. Ayawi la mayo yang maat na batasan na maski nanang ikitaun mayo gosto mayo na kamayo ra garo, kay maat yaan nang Dios kay pyaparabi mayo yaan maynang Dios kay gyaon da mayo sang Dios simbaun. ⁶Yaan na paggugunaun yang laban maat nang Dios, wakaw yang yagaimo saan isilotan naan. ⁷Yaan yang pyagguna mayo nangaon nang wa pa kamo akanarig kang Jesu Kristo.

⁸Adoon na tyomoo ra kamo kang Jesu Kristo, ayawi la yang kariko nang maat na imo. Di dakman kamo magdumut sang arag kamo otaw. Di dakman kamo magkadaman, di dakman kamo magpallaom sang arag kamo otaw. Di dakman kamo magbutangbutang sang kadaygan, di dakman kamo magpallaong nang maat sang arag kamo otaw. ⁹Di dakman kamo magkagaro. Sabo wa da kamo magaimo sang maat kay byotawan da mayo yang maat na kyakaundan mayo na sopak sang Dios. ¹⁰Yaan yang syakbat da mayo yang bago na batasan na sikun sang Dios, kay pyarin da nang Dios yang ginawa mayo. Kayan yang Dios yang yabay da magbuut sang ginawa mayo na pyarin da naan, antak kamo makagaon naan na yagaimo kamayo, aw antak kariko katigaman mayo bain kanaan. ¹¹Asang kasakopan nang Dios si Jesu Kristo yang makagagaom sang kariko. Iyan yaan sang kariko nang manga tomotoo kanaan. Pyapagonawa naan yang kariko nang manga tomotoo kanaan antak sayda yang ginawa nilan. Yang Judio aw yang buku nang Judio, yang allang aw buku nang allang, aw yang manga otaw na sikun sang maski nana na nasyon, yaan da, pyapagonawa ra naan silan adoon na pyagsakop da naan. Arag maski nana na tinoowan yang pyagasikunan nilan na byobotawanan nilan, pyapagonawa ra naan silan dungan pyagsakop da naan silan. Magonawa yang kariko nang manga tomotoo kay sayda yang kyakanarigan nilan na iyan inagad nilan, si Jesu Kristo na labaw sang kariko.

¹²Kamo yang sakop nang Dios na pipili naan na manga karugnanan naan na yamaimo kanaan manga anak. Wakaw yaan yang imowa ra mayo abay yang madyaw nang Dios. Kallaati mayo yang arag kamo otaw, pakabuutan kamo, ayaw kamo magparabaw sang kaday-

gan, pagmatinaodon kamo sang arag kamo otaw, aw ayaw kamo magbarus nang maat sang maski sini. ¹³Tigkuri mayo yang maat na batasan nang manga otaw kamayo. Aw aon maat na kyakaponowan nang maat na ginawa mayo, pagpinasayloway kamo maynang pagpasaylo kanatu nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ¹⁴Yang kapagilugun yang labaw sini kariko, kay aw managilugun kamo, maynang sayda yang kamayo ginawa. ¹⁵Si Kristo yang papagbayaa mayo sang kamayo ginawa antak kamo managidarag, kay yaan yang gosto nang Dios na kamo na manga totoo managidarag maynang tudtuud maglomom. Kayan yabay mayo pasalamatan yang Dios tungud sang kariko nang pagtabang naan kanatu.

¹⁶Ayaw mayo pagkaringawi, butangan sang ginawa mayo yang kariko nang pagindo ni Jesu Kristo aw dadyawa mayo yang paginindoway mayo aw yang pagtinambagay mayo. Uputi mayo yang panangkanta mayo na managbantog kamo sang Dios. Kantaa mayo yang manga Salmo aw yang kadaygan pa na manga kanta na pagbantog sang Dios aw yang manga kanta na dyadayon kamayo pakatigam nang Balaan na Espirito. ¹⁷Si Jesu Kristo yang papagbayaa mayo sang maski nana na pagalaong mayo aw maski nana na imoon mayo kay yaan gaid yang Ginoo ta na kyakanarigan ta. Kayan yabay ta pasalamatan yang Ama ta na Dios pinaagi kang Jesu Kristo na makagagaom sang kariko.

Yang Panagilayon nang Isaisa disang Sakop ni Kristo

¹⁸Kamo na manga kaboyagan, pangagdi mayo yang bana mayo, kay yaan yang pagbuut nang Dios kamayo.

¹⁹Kamo na manga bana, karuguni mayo yang asawa mayo, ayaw pagdadaga.

²⁰Kamo na manga isu, abaya mayo pangagdi yang kamayo manga taganak kay yaan yang madyaw nang Dios kamayo.

²¹Kamo na ama aw ina, imayaa mayo damani yang manga isu mayo daw silan maundug kayan yaglaong, "Maski nanang imoon ko, wara si ama aw si ina akaontori."

²²Kamo na manga sogwanun, pangagdi mayo yang kariko nang pyagasogo nang kamayo pangoro. Di da kamo magsiling sang kadaygan na manga sogwanun na yapakaasub maggawbuk aw pyagatanawan silan nang kanilan pangoro antak silan pagsayaun, toyo aw wa silan pagatanawi, wa silan magagawbuk nang madyaw. Awgaid kamo, maski wa magasait yang kamayo pangoro, abaya mayo gawbuka yang pyagasogo naan kamayo. Dadyawa yang gawbuk mayo tungud sang pagtaod aw kaalluk mayo sang Dios kay yabay yaan kamayo magtanaw. ²³Pamakoti yang maski nana na agawbukun mayo, kay buku gaid nang otaw yang pyagagawbuk mayo, yang Ginoo ta arag mayo pyagagawbuk. ²⁴Ayaw kamo magpakaringaw na madyaw yang barus na aatag kamayo kay yaan yang pyagagawbuk mayo yang Ginoo na si Jesu Kristo. ²⁵Awgaid yang yagaimo sang maat na imo isilotan, kay aw magokom da yang Dios, way aparabiin naan, apapagonawaun naan yang pagokom.

4 Kamo na aon manga sogwanun, pakadyaw kamo sang batasan mayo sang manga sogwanun mayo. Ayaw pagkaringawi na aon kamayo Ginoo aglangit na yabay kamayo magtanaw.

Yang Manga Tambag

²Na pagaindo ko kamayo kariko na manga totoo disaan na abay kamo pagampo sang Dios, ayaw kamo magkalaad sang pagampo mayo. Pamakot kamo pagampo aw abaya ban-

toga yang Dios. ³Arag di kamo magpakaringaw, ampowan mayo ako aw yang manga inagad ko antak lingatun nang Dios yang kariko nang yakaurang kanami kay antak kami makapadayon magbabatokon sang madyaw na batok na sikun sang Dios na wa pa apakatigaman naan nangaon bain kang Jesu Kristo. Tungud sang pagbabatokon ko saan, yamapiriso ako adoon. ⁴Ampowan mayo ako antak makaimo ako pagpakatigam sang manga otaw antak silan makadarag nang madyaw saang madyaw na batok. Kinaanglan na apakatigam ko yaan sang manga otaw.

⁵Kamo na manga tomotoo disaan, pakabuutan kamo sang manga otaw na wa otoo sang Dios aw pakadyaw kamo sang batasan mayo kanilan. Aw maimo mo, batoki bain kang Jesu Kristo yang otaw na pagalaongon mo, ayaw da magtagad sang isa na allaw, parabayara batoki. ⁶Dadyawa yang papagbaraw mo kanilan antak maguma silan nang madyaw na sorit mo. Pataan kamo paganad antak kamo matigam mibak bain sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo, aw dadyawa mayo yang pagibak mayo sang kariko nang otaw.

Yang Kataposan na Manga Pangomosta

⁷Syosogo ko adto kamayo si Titiko na arag inagad nami na pyagapanonogo ni Jesu Kristo. Laban madyaw ko si Titiko, kanarigan yaan na otaw. Pagalaong naan kamayo yang kariko nang kyakainangan nami didi. ⁸Wakaw syosogo nami yaan adto kamayo na antak kamo matigam daw yaonnono ra kami didi antak kamo madasig naan. ⁹Aw komadto si Titiko kamayo, agadan yaan nang matinomanun na karugnanan na lomom ta na si Onesimo na sikun digkamayo. Pagalaong nilan dow ka-

mayo yang kariko nang yamapagguna kanami didi.

¹⁰Si Aristarko na arag piriso na inagad ko aw si Markos na lomom ni Bernabe, yamawung kami kamayo. Pyaglaong da ko kamayo nangaon si Markos na taoda mayo yaan aw domatung yaan adto kamayo. ¹¹Arag aadi kanami si Josue Justo na arag yamawung kamayo. Disang kariko nang tomotoo na Judio ani yaning toro gaid yang yabay tomabang kanak sang pyagasogo nang Dios antak madaig yang magpasakop sang Dios. Madyaw yang tabang nilan toro kanak.

¹²Yang sogwanun ni Jesu Kristo na si Epapras na sikun disaang kamayo, arag yamawung kamayo. Pyamakotan naan kamo ampo antak laban madigun yang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo antak di da kamo mapuya, aw antak matigam kamo laban sang pagbuut nang Dios antak di makasoway yang kamayo pagtoo. ¹³Yakasait ako na laban yaan yamakot magampo tungud kamayo aw tungud sang manga tomotoo na taga Laodisea aw taga Hirapolis. ¹⁴Si Lukas na karugnanan ta na doktor yamawung kamayo, aw si Demas arag yamawung kamayo.

¹⁵Yang manga tomotoo na taga Laodisea, aw yang lomom ta na bobay na si Nimpa aw yang manga tomotoo na ipan magkatipon disang kanaan baray, batoki silan na yamawung kami kanilan. ¹⁶Basaa yani na solat sang kariko nang manga tomotoo na taga Kolosas. Pagkatapos, apadara yaning solat sang taga Laodisea antak arag silan magbasa, aw kamanga yang solat ko na pyapadara ko adto sang taga Laodisea antak arag kamo magbasa saan. ¹⁷Paglaongon mo doon kanak si Arkipo antak yaan magpadayon pagtoman sang pyagasogo kanaan ni Jesu Kristo.

¹⁸Disining kataposan nang solat ko, ako mismo yang yagasolat na yamawung ako kamayo antak pagkita mayo saan, katigaman mayo na kariko nining solat kanak sorit. Ayaw mayo pagkaringawi na aani ako sang pirisowan, ampowan mayo ako abay. Panalanginan kamo nang Dios.

Yang Mona na Solat ni Pablo sang

TAGA TESALONIKA

1 Ako si Pablo, yagasolat ako kamayo na taga Tesalonika. Si Silas aw si Timoteo yang kanak manga inagad dini. Kamo na manga sakop nang Ama ta na Dios aw ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo, pyapadaraan kamo nami nining solat. Pyangayo nami kamo sang Dios antak kamo abay panalanginan antak marinaw yang dumdung mayo.

Yang Pagkinaboi aw Pagtoo nang taga Tesalonika

²Yabay kamo nami pagampo sang Dios. Aw yagaampo kami pyapasalamatan nami yang Ama ta na Dios tungud kamayo kariko. ³Kyakaundan nami yang kamayo pagkanarig kanaan kay kyakatigaman nami na madyaw yang manga imo mayo. Arag kyakaundan nami yang kamayo karugun sang kariko nang otaw kay kyakatigaman nami na yatabang kamo kanilan. Kyakaundan nami na madigun yang pagtoo mayo na mabarik ani sang donya yang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ⁴Manga karomonan ko na karugnanan nang Dios, yatigam kami na kamo pipili nang Dios, ⁵kay nangaon na byabatok nami kamayo si Jesu Kristo, yaparabay kamo matigam na matungtung yang kanami batok. Byabatok nami yaan kamayo, buku gaid nang kanami sorit, awgaid yamagad kanami yang gaom nang Balaan na Espirito na gaindo kanami. Kapaguya nami digkamayo yikita kamo na laban madyaw yang kanami manga imo na antak kamo tabangan nang Dios. ⁶Yagasaling kamo nami aw si Jesu Kristo, kay pagtangkap mayo sang sorit nang Dios, yatigtkul kamo sang paglasay kamayo nang manga wa otoo. Maski

arasayun kamo, pyapaguma kamo nang Balaan na Espirito. ⁷Wakaw kamo yang pyagasilingan nang kariko nang tomo-too asang probinsiya na Masedonia aw Akaya. ⁸Kay sikun digkamayo ag Tesalonika yakarimpud yang sorit nang Dios asang kadaygan na manga banwa. Buku gaid nang maguya sang Masedonia aw Akaya yang yudungug sang sorit nang Dios, awgaid kariko nang maguya sang manga banwa na dyadatung nami arag da yatigam sang kamayo pagtoo sang Dios. Magabatok garo kami kanilan, awgaid silan yang yaona ra maglaong kanami sang kamayo pagtoo sang Dios. ⁹Yaparabay silan magbatok kanami na madyaw yang pagtangkap mayo kanami nang pagtarok nami kamayo. Yagalaong silan na yayawan da mayo yang pagpangagad sang kariko nang sisimba mayo na buku nang tinuud kay yaan yang pyangagdan da mayo yang tinuud na Dios na di magkamatay. ¹⁰Arag byabatok nilan na wa kamo akaomo sang pagtagad mayo sang Anak nang Dios na si Jesu Kristo na mabarik oman sikun diglangit na byaboi oman nang Dios nangaon. Si Jesus yang yatabang kanatu antak di kita kaupud sang manga otaw na isilotan nang Dios nang allow na pa-gaokom naan.

Yang Yamaimo ni Pablo adto Tesalonika

2 Kamo na manga karomonan nami, yatigam kamo na madyaw yang kapaguya nami nangaon digkamayo kay aon yamanarig sang kanami batok. ²Yatigam kamo sang paglasay kanami dig Pilipos nang wa pa kami akadto kamayo. Pyapakainaan kami nilan, awgaid maski laban kami arasayun dig Pilipos, yabay kami manallos agkamayo kay tyatabangan kami nang Dios. Wakaw wa kami akalluk magbatok kamayo sang sorit nang Dios bain kang Je-

sus maski madaig yang yosopak sang kanami batok. ³Yang batok nami way sayup, buku nang kagaro, wa upudi nang maat na dumdum. ⁴Kay pipili kami nang Dios, syasarig kanami naan yang pagpakatigam sang sorit nang Dios bain kang Jesu Kristo, wakaw byabatok nami yani. Yang gosto nami na akaontoran nang pagbatok nami yang Dios, buku nang otaw. Kay yang Dios yang yatigam na gabatok kami sang matungtung. ⁵Yatigam kamo na wa kamo nami pagasaya na antak kamo tomoo. Wa kami akabuut kamayo na antak mayo kami atagan. Yang Dios yang yatigam saan. ⁶Wa kami mapagbantog kamayo. Maski sini na otaw, wa kami makaungud na kami abantogon nilan. Aw gosto nami magsogosogo kamayo, makapagsogo kami kamayo kay kami manga apostol ni Jesu Kristo na kanaan manga syogo, awgaid yaan wa nami imowa kamayo. ⁷Sana yaggaon da kami nang buutan na ina na yagatagap sang kanaan manga anak. ⁸Kyakarugunan kamo nami laban, wakaw yabay kamo nami pagindoon nang sorit nang Dios. Yang yiimo nami kamayo buku gaid nang pagbatok nami sang sorit nang Dios awgaid allawgabi tyatabangan kamo nami kay laban dakora kamo nang kanami ginawa.

⁹Manga karomonan ko, yatigam kamo na nangaon nang pagindo nami kamayo sang sorit nang Dios yabay kami maggawbuk allawgabi antak kami maboi, wa kami asarig kamayo antak di kamo karisudan. ¹⁰Kamo yang yatigam sang imo nami kamayo na podo madyaw. Way imo nami na asawayun nang kadaygan. Yamasip kami sang Dios. ¹¹⁻¹²Yakagaon kami nang kamayo ama na yagaindo sang anak antak magkadyawan. Isaisa kamayo pyagaindo nami antak kamo madasig sang pagtoo mayo. Pyapakaindo kamo nami sang imo na

madyaw nang Dios. Kay pipili kamo nang Dios na pagasakopon naan nang way kataposan, laban madyaw yang kamayo kabutang.

¹³Pagbatok nami kamayo nangaon sang sorit nang Dios yaningug kamo kayan tyomoo kamo. Wakaw adoon yabay kami mapanumdum sang Dios. Yotoo kamo sang batok nami kay yatigam kamo na yang dyudungug mayo sorit nang Dios, buku nang kanang otaw. Yang sorit nang Dios yang aon gaom sang pagparin sang dumdum mayo antak kamo na yamanarig kanaan magimo sang madyaw naan. ¹⁴Kamo na manga karomonan ko, yang yamapagguna kamayo maynang yamapagguna sang manga tomotoo sang Dios ag Judea na yangagad kang Jesu Kristo na pyaparisudan nang arag silan Judio. Kay kamo arag pyaparisudan nang manga otaw na wa otoo sang Dios disang kamayo banwa. ¹⁵Yang manga Judio yang yagapatay kadini sang manga propeta na pyapagbatok nang Dios. Arag manga Judio yang yagapapatay sang kanatu Ginoo na si Jesus. Kami yang yimowan arag nang maat nang arag kami Judio kay bibigaw kami nilan sang kanami banwa. Yayawan da nilan yang manga imo na madyaw nang Dios. Kyokon-tara nilan yang kariko nang otaw. ¹⁶Syasagda garo kami nilan antak di kami makapagbatok sang manga otaw na buku nang Judio sang sorit nang Dios na antak silan arag pagsakopon nang Dios. Yang imo nang manga Judio na maynaan yang yabay makadogang sang kanilan manga sara. Wakaw pyapataan nang Dios yang silot kanilan na laban marisud.

Gosto ni Pablo na Makadto Kanilan Oman

¹⁷Kay manga karomonan ko, tagpilang boran na wa kita magakita,

wa kamo nami akaringawi. Laban yamaawung kami kamayo. Wakaw yagabaat kami na makadto kami kamayo ag Tesalonika. ¹⁸Yabay ak magdumdum na makadto kamayo aw buku madaig yang manga imoimo nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas na yakaurang kanak. ¹⁹Aw domatung oman ani yang kanatu Ginoo na si Jesus, panamputun nami yaan na kamo yanarig da kamo kanaan. Aw matobang kita kanaan, magauma kami kay arag kamo iyan. ²⁰Yang kamayo pagkanarig sang Dios yang yakapaguma kanami kay kamo laban madyaw nami.

3 Kay wa da kami makatigkul sang pagkaawung nami kamayo wakaw yakadumdum kami na dini la kami dow a Atenas ²kayan pyakadto nami kamayo si Timoteo na inagad nami magbatok bain kang Jesu Kristo. Pyapakadto nami yaan kamayo na magaindo kamayo antak laban madigun yang kamayo pagtoo sang Dios ³aw antak kamo makatigkul sang paglasay kamayo nang manga otaw na wa otoo, kay yatigam da kamo na di kita atangkuan nang paglasay nang buku nang tomo-too. ⁴Yaan pyagaindo ko kamayo nangaon na aadto ak kamayo. Adoon na dyatung da kamo nang karisud, kyatigaman da mayo na matungtung yang kanak pagindo. ⁵Wakaw nang wa da ak makatigkul sang pagkawili ko kamayo, pyapakadto ko kamayo si Timoteo antak ak matigam sang pagtoo mayo daw monono. Yamawili ak kamayo daw kamo tintarun ni Satanas kay aw daugun kamo nang pagtintal ni Satanas, yang kariko nang pagindo nami kamayo wa day kabos, amawara da.

⁶Baya pa na yadatung ani kanami si Timoteo na yomori sikun digkamayo. Adoon laban madyaw yang kanami ginawa kay byabatok naan na yabay kamo tomoo kang Jesus, yabay kamo man-

agilugun. Byabatok naan kanami na madyaw kono kami nang kamayo ginawa. Yamaawung kono kamo kanami mayn nami na yamaawung kamayo. ⁷Kay manga karomonan ko, maski kyakarisudan kami, maski kyokontara kami nang manga otaw, madyaw yang ginawa nami kay kyakatigaman nami na yabay kamo tomoo sang Dios. ⁸Wakaw adoon di da kami amawili kay yatigam da kami na yabay kamo mangagad sang Dios. ⁹Wakaw dakora yang kapanumdum nami sang Dios tungud kamayo, kay laban yagauma kami tungud kamayo. ¹⁰Allawgabi yabay nami pangayoon sang Dios na magakita kita oman na antak pagindoon kamo nami sang wa pa mayo akatigami na paagi nang Dios.

¹¹Pyangayo nami sang Ama ta na Dios aw kang Jesus na kanatu Ginoo na ilingatun yang kariko nang yakaurang kanami antak kami makakadto kamayo. ¹²Pyangayo nami sang Ginoo na magadogang yang pagilugun mayo aw yang karugun mayo sang kariko nang otaw antak makagaon nang karugun nami kamayo, ¹³aw antak pakadigunun yang pagtoo mayo antak madyaw kamo laban nang Ama ta na Dios, way ikitaun naan na sara mayo nang pagdatung nang Ginoo ta na si Jesus na agadan nang kariko nang balaan na sakop naan.

Yang Pagkinaboi na Madyaw nang Dios

4 Kay manga karomonan ko, pyagindo da nami kamayo nangaon yang manga imo na madyaw nang Dios. Yaan yang yabay mayo pangagdan. Kay pagbuut kanami nang Ginoo ta na si Jesus, pyapakaindo kamo nami na abay kamo magimo nang madyaw antak maguma laban yang Dios kamayo. ²Yatigam da kamo sang kanami pagindo kamayo na pyapagindo nang kanatu Ginoo na si Jesus. ³Gosto nang Dios na abayun

mayo imoon yang madyaw naan, wakaw ayaw kamo magpakaungud na magaimo nang maat sang bobay. ⁴Na yang kariko mayo amatinorot mangasawa, di magaimo nang kadopangan sang kawbayan. ⁵Ayaw kamo magpangagad sang kyakaundan mayo na maat, kay yaan yang pyagguna nang manga otaw na wa otoo sang Dios. ⁶Aw pangagdan mayo yang kyakaundan mayo na maat, kayan yakasara kamo sang asawa nang sang ka otaw, laban sa isilotan kamo nang Dios. Dyadadayaw nami yaan pagindo kamayo nangaon. ⁷Wa kita ipiliya nang Dios na magaimo kita sang maat. Pipili kita naan na antak kita magimo sang madyaw. ⁸Aw di kamo maningug saan, buku gaid nang otaw yang wa mayo paninggi, yang Dios arag wa mayo paninggi. Yaan yang yamatag kanatu nang Balaan na Espirito antak di da kita magimo sang imo na maat naan.

⁹Pyagindo da nang Dios kamayo na manga tomotoo yang kapagilugun, wakaw wa day kinaanglan na magasolat pa ak kamayo bain saan kay yatigam da kamo saan. ¹⁰Tinuud na yamarugun kamo sang arag kamo tomotoo disang tibook Masedonia, toyo gosto nami na magadogang yang karugun mayo sang arag kamo otaw. ¹¹Yaan yang abaya pamakoti mayo yang magauya kamo na ampan way kakasamok disaang kamayo. Pagsipaggawbuk kamo. Ayaw mayo pangangaa yang yanaggawbuk. Pamutlug kamo paggawbuk antak kamo maboi. Yaan yang pyagaindo ko kamayo nangaon. ¹²Aw pangagdan mayo yaan na pagindo, ikitau nang buku nang tomotoo yang madyaw na manga paagi mayo. Pagataodon kamo nilan. Arag di da kamo masarig sang maski sini na amatag sang yakaukud kamayo.

Yang Pagbarik nang Ginoo

¹³Kay manga karomonan ko, gosto nami na matigam kamo sang akainangan nang manga tomotoo na yangkamatay da antak di kamo mauruk maynang manga otaw na wa akaiman na amaboi oman nang way kataposan. ¹⁴Yotoo kita na pyapatay si Jesus kayan yagboi oman. Maynaan oman yang akainangan nang manga tomotoo na yangkamatay da, papagboiin oman, amagad ni Jesus.

¹⁵Yaning pagalaong nami kamayo pagindo ni Jesus na kanatu Ginoo. Nang pagdatung ni Jesus, yang manga tomotoo na boi pa, di magaona sang yatay da na manga tomotoo. ¹⁶Kay maynini yang amapagguna, madatung sang pagawanan si Jesus na sikun diglangit, agagaan naan yang pagtawag kanatu. Udungugun ta yang pagtawag nang labaw na sogwanun nang Dios na tagalangit aw yang trompeta na apatanogon nang Dios. Pagdungug saan, magboi yang yangkamatay na manga tomotoo. ¹⁷Kapagboi nilan, kita na boi na manga tomotoo amagad kanilan mapakabaton adto sang pagawanan na mosongon kang Jesus, kayan yomagad kita kanaan nang way kataposan. ¹⁸Wakaw pagdinasi-gay kamo tungud saan na pagindo antak maorawa yang kamayo ginawa na yamauruk.

Pangandam Kamo sang Pagbarik nang Ginoo

5 Kay manga karomonan ko, di da ak magasolat kamayo bain sang manga allaw na pagaokom nang Dios ²kay yatigam kamo na makatokaw domatung yaan na manga allaw na maynang matakaw na madatung nang gabi na way yagadumdum na madatung yaan. ³Aw agput da domatung yaan na manga allaw, magalaong yang manga otaw, "Madyaw adoon na timpo,

way kasamok, way akalluk ta.” Awgaid sakadyap da silan datungan nang karisud na makasapad kanilan. Makatokaw, di akaariliyan, maynang mabdus na pyagaayudan na di akaogsod sang masapit na allaw yang pagayud. Way makapagarili saan na karisud. ⁴Awgaid kamo na manga karomonan ko, buku kamo nang maynang manga otaw na yanaguya asang kangitngitan. Di kamo akatokawan nang pagdatung nang allaw na pagaokom nang Dios. Buku kamo nang maynang otaw na kyakatokawan nang pagdatung nang matakaw. ⁵Kamo manga sakop nang Dios, yanaguya kamo asang kaparawangan. Wara kita magayuya disang kangitngitan. ⁶Wakaw mapakatagap kita, di kita magagaon nang kadaygan na maynang yatorog. Magakido kita sang kanatu manga imo. ⁷Gabi yang katotorog nang otaw aw yang pararasing arag gabi yang paglasinglasing nilan. ⁸Awgaid kita na yanaguya disang kaparawangan, managkido kita. Madyaw yang abay kita mandagom nang limbotong ta na pagkanarig ta sang Dios aw yang karugun ta kanaan kay yaan maynang kanatu limbotong. Aw yang pagtoo ta sang Dios na pagasakopon kita naan nang way kataposan yaan maynang sadok na potaw na saranig sang kanatu dumdum. ⁹Wa kita ipiliya nang Dios na antak silotan asang impirno. Awgaid pipili kita naan antak kita pagsakopon nang way kataposan pinaagi kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo. ¹⁰Si Jesu Kristo yang yagapakamatay tungud kanatu antak kita maimo inagad naan. Maski boi pa kita aw maski matay da kita amaimo kita inagad naan. ¹¹Wakaw abay kamo pagdinasigay aw abay kamo paginindoway antak madigun yang pagtoo mayo kang Jesu Kristo. Yang yiimo mayo adoon abaya mayo imowa.

Yang Kataposan na Tambag aw Pangomosta

¹²Kay manga karomonan ko, gosto nami na pangagdan mayo yang kamayo manga pangoro na kanang Dios pinili na gaindo kamayo, na mogoroy kamayo asang pagtoman sang pyagasogo nang Dios kamayo. ¹³Pakadakoraa sang ginawa mayo silan kay silan yang yatabang kamayo. Kariko mayo, panagidarag kamo antak way kasamok.

¹⁴Yapakaindo kami kamayo, kay manga karomonan ko, na pakaindoon mayo yang manga mataka digkamayo antak silan maggawbuk. Padasiga yang arag kamo tomotoo na yamalluk antak di da magdowadowa sang pagpangagad kang Jesu Kristo. Dadyawa pagindowa yang buku pa nang madigun yang pagtoo kang Jesus antak di da magdowadowa sang pagtoo. Ayaw magkaomo nang manga otaw, abaya tabangi. ¹⁵Pagindowa silan antak di silan marus sang yagaimo kanilan nang maat. Pamakot kamo pagimo nang madyaw sang manga tomotoo, kariko nang otaw arag imowi mayo nang madyaw.

¹⁶Maski nanang karisud na madatung kamayo abay kamo paguma. ¹⁷Allawgabi abay kamo pagampo sang Dios. ¹⁸Maski nanang madatung kamayo na karisud, yang gosto nang Dios yang abay kamo kanaan mapanumdum. Kamo na kang Jesu Kristo sakop, makaimo kamo saan kay pyagabuutan kamo nang Dios.

¹⁹Ayaw magdili sang pagbaya nang Balaan na Espirito. ²⁰Ayaw magsodi sang propesiya na pyagasorit nang manga otaw na pyagabayaan nang Balaan na Espirito. ²¹Dumduma yang kariko nang propesiya aw yang pagindodaw sikun sang Balaan na Espirito daw buku. Yaan gaid yang pangagdi mayo

yang tinuud na sikun kanaan. ²² Arilii yang kariko nang maat.

²³ Yang Dios na makaimo kanatu balaan, pagabayaan kamo naan antak madyaw yang kariko nang kamayo manga imo. Magabaya yaan kamayo antak madyaw yang kamayo espirito aw yang kamayo kallowa aw ginawa aw yang kamayo lawas. Matabang yaan kamayo antak way kitaun digkamayo na sara aw domatung da si Jesu Kristo. ²⁴ Yang Dios yang yagaimo saan kay yaan yang yagapili kanatu, laban yaan kanarigan.

²⁵ Manga karomonan ko, pagampowan kami arag sang Dios.

²⁶ Paglaonga yang kariko nang tomo-tooto disaan na byutang da ko silan sang kanak ginawa.

²⁷ Osogoon ko kamo sini na madyaw nang Dios na abasaun mayo yaning solat adto sang kariko nang manga tomo-tooto aw managkatipon kamo.

²⁸ Amatoman agkamayo yang panalangin nang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo.

Yang Kadwa na Solat ni Pablo sang

TAGA TESALONIKA

1 Ako si Pablo, yagasolat ako oman kamayo na taga Tesalonika. Si Silas aw si Timoteo yang kanak manga inagad adi. Kamo na manga sakop nang Ama ta na Dios aw ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo, pyapadaraan kamo nami nining solat.

²Pyangayo nami kamo sang Dios na antak kamo abay panalanginan antak marinaw yang dum dum mayo.

Yang Pagokom aw Domatung si Kristo

³Manga karomonan ko, yabay nami pasalamatan yang Dios kay dakora yang pagtoo mayo sang Dios aw arag dakora yang kapagilugun mayo. ⁴Wakaw aw yapagkita kami sang manga tomotoo disang kadaygan na manga banwa, byabantog kamo nami kay maski lyarasay kamo nang manga otaw na wa otoo, yabay kamo tomoo sang Dios. Yagatigkul kamo sang imo nilan na maat kamayo.

⁵Matorid yang pagokom nang Dios kay kamo na yakatigkul sang karisud tungud sang pagtoman mayo sang pagbuut nang Dios, kamo yang pagasakopon nang Dios aw magari da yaan. ⁶Matorid yang pagokom nang Dios, na abarusan naan nang maori na allaw yang manga otaw na yagaimo nang maat kamayo adoon. ⁷Arag pagbuut nang Dios na amaorawa kamo aw domatung si Jesu Kristo kay ilingatun nang Dios yang paglasay kamayo. Madatung si Jesus na sikun diglangit na amarimpud nang laga aw agadan nang kanaan manga sogwanun na tagalangit na dakora yang gaom. ⁸Isilotan naan yang manga otaw na wa mangagad sang Dios aw yang wa atangkap sang sorit nang Dios bain

kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo. ⁹Silan isilotan nang Dios nang silot na way kataposan. Apaawatun silan nang Dios. Di silan mikita sang kadyawan disang dakora na gaom naan. ¹⁰Amapagguna yani nang allaw na adatung ni Jesus na abantogon nang kanaan manga sakop, na pagataodon nang kariko nang yotoo kanaan. Kamo arag magabantog kanaan kay tyomoo ra kamo sang pyagaindo nami kamayo.

¹¹Wakaw yabay kamo nami pagampo sang Dios antak kamo na pipili naan tabangan naan antak kamo makaimo sang gosto naan na apaimo kamayo. Pyangayo nami sang Dios na pono sang kanaan gaom amatoman yang kariko nang kyakaundan mayo na madyaw na antak matoman mayo yang manga imo na yagasikun sang kamayo pagtoo sang Dios. ¹²Kay yang Dios yang gaimo sini, amabantog mayo yang Ginoo ta na si Jesus, kamo arag amabantog pinaagi kanaan. Amatoman yani tungud sang pagtabang nang Ama ta na Dios aw ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo.

Yang Otaw na Pyagabayaan ni Satanas

2 Kay manga karomonan ko, apakatigam nami kamayo daw monnono yang pagbarik ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo ani sang donya, aw daw monnonong pagkamang naan kanatu na pagaagad naan. ²Pagaindo ko kamayo adoon na aw dumungug kamo sang magalaong, "Dyomatung da yang allaw na pagaokom nang Dios," ayaw kamo magkalluk, ayaw kamo magtoo kay buku yaan nang matungtung. Ayaw kamo magpaningug sang otaw na magalaong nang maynaan, maski magalaong pa yaan na pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito. Maski magalaong yaan na magindoway yaan nang sorit nang Dios, maski magalaong

pa yaan na si Pablo yang yagasolat saan na batok, ayaw kamo magtoo. ³Ayaw magtoo saan na pagindo, kay yani yang amaona mapagguna na yang manga otaw mosopak sang Dios kayan pa dyomatung yang allow na pagaokom nang Dios. Ninyan na timpo magatinuud yang manga otaw somopak sang Dios, kayan dyomatung yang otaw na maropig na gimapaparaatan yang ontol. Yang akainangan naan yang osogba yaan sang laga nang atorom disang impirno nang way kataposan. ⁴Kay laban yaan mosopak sang Dios. Magaparabaw yaan sang kariko nang sisimba nang manga otaw, magaparabaw yaan sang kariko nang byabalaan nang otaw. Maski disang templo nang Dios, magaingkod yaan aw paglaong, “Ako yang Dios.”

⁵Wa koraw mayo akaringawi na yaan yang pyagaindo ko kamayo nang aadto pa ako kamayo. ⁶Yatigam da kamo na adoon aon pay yakaurang sang maropig antak di yaan mapakita kinaba di yaan togotan nang Dios. ⁷Yang gaom na yapagkontara sang Dios iyan adoon, toyo yabay pa yaan magtago, yabay yaan magimo sang imo naan na maat. Abay yaan magtago asta sang pagkariyos nang yakaurang kanaan. ⁸⁻¹²Aw makamang da yang yakaurang, mapakita da yaang otaw na maropig. Pagdatung naan, agadan yaan nang gaom ni Satanas na pangoro nang mangkaraat, wakaw makaimo yaan nang dakora na manga kaburungburungan aw manga imo na gyagaway naan pagpatoo sang manga otaw na wa akanarig sang Dios. Isilotan silan nang Dios kay gadili silan sang matungtung na pagindo na makalawas kanilan. Kay maat nilan yang motoo sang Dios wakaw apabaya silan nang Dios antak abay silan tomoo sang manga kagaro naan na maropig, isilotan silan nang Dios kay yaan yang madyaw ni-

lan imoon yang maat. Aw domatung da si Jesus, pagsagda naan saang maropig, maparabay yaan matay, amawara da yang kariko nang gaom naan.

Pipili Kamo antak Kamo Malowas

¹³Kay manga karomonan ko na karugnanan nang Ginoo, yabay nami pasalamatan yang Dios kay yotoo kamo kanaan. Kay nang wa pa nang Dios imowa yang donya pyataan da kamo naan piliin antak kamo pagsakopon naan nang way kataposan pinaagi sang pagbaya nang Balaan na Espirito na makaimo kamayo manga balaan nang Dios tungud sang pagtoo mayo sang matungtung na pagindo. ¹⁴Yaan yang pagbuut nang Dios kamayo wakaw pinaagi sang madyaw na batok na byabatok nami kamayo yamaimo kamo sakop nang Dios antak kamo makaam-bit sang kabantogan nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ¹⁵Wakaw, kay manga karomonan ko, ayaw kamo magdowad-owa sang pagtoo mayo. Pangagdi yang pyagaindo nami kamayo nang aadto pa kami kamayo aw yang pagindo na asang solat na pyapadara nami adto kamayo.

¹⁶⁻¹⁷Yabay kamo nami pagampo sang Dios antak kamo tabangan naan antak way kaundug mayo. Yaampo nami na amadigun yang kamayo pagtoo antak kariko nang kamayo sorit aw imo madyaw nang Dios. Maynaan yang pagampo ko kay laban yamallaat kanatu yang Ginoo ta na si Jesu Kristo aw yang Ama ta na Dios na yamarugun kanatu wakaw way kataposan nang kanatu kadasig antak di mawara yang pagkaiman ta na amatoman yang kariko nang saad naan kanatu.

Ampowan Mayo Kami

3 Kay manga karomonan ko, yaampo mayo kami abay sang Dios antak arag makarimpud yang sorit nang Dios

sang karowagan nang banwa aw antak yaan tangkapun maynang pagtangkap mayo. ²Pangayowa arag mayo sang Dios antak kami tabangan naan kay aon manga maat na otaw na yokontara kanami kay madaig yang wa pa akanarig kang Jesu Kristo.

³Kanarigan yang Ginoo na si Jesu Kristo. Apakadigunun naan yang kanatu pagtoo, atagapan kita naan antak di kita madara ni Satanas na pangoro nang mangkaraat. ⁴Kay kanarigan yang Ginoo na yagabaya kanatu wakaw yamanarig kami na yabay mayo pangagdan yang pagindo nami kamayo.

⁵Pyangayo nami na apakatigamun kamo nang Ginoo sang karugun nang Dios kamayo. Pyangayo nami na arag kamo matigam na atabangan kamo naan antak makatigkul kamo sang karisud mayni Jesu Kristo na yagatigkul sang paglasay kanaan.

Pakaasub Kamo

⁶Kay manga karomonan ko, yaning pyagaindo nami sikun kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo. Ayaw mapagobay sang manga tomotoo na mataka na wa mangagad sang pyagaindo nami kamayo. ⁷Kay yatigam da kamo sang imoon mayo antak kamo makapaggaon sang imo nami. Wa kami magatintaka nang aadto kami kamayo. ⁸Wa kami magapangayo sang maski sini sang kanami pagkaan. Byabayadan nami yang kyakaan nami. Yagaindo kami kamayo, arag kami yamakot maggawbuk allawgabi antak di kami makapangayo kamayo sang yakaukud kanami. ⁹Yaan yang yiimo nami antak kamo magsil-

ing kanami. Toyo aw mangayo kami kamayo amaimo nami kay aon katungud nami saan toyo wa nami yaan imowa kamayo. ¹⁰Nang aadto pa kami kamayo, pyagaindo kamo nami na yang di magagawbuk di apakaanun.

¹¹Dyudungug nami na aon disaan manga mataka na wa managgawbuk, yagaid magsamok sang yanaggawbuk. ¹²Yang manga otaw na maynaan, yani yang pagaindo nami kanilan, pagindo na sikun kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo, na magagawbuk silan antak silan maboi. Di da magasamok sang kadaygan na yanaggawbuk.

¹³Kay manga karomonan ko, ayaw kamo magkaomo, abay kamo pagimo sang madyaw nang Dios. ¹⁴Yang mosopak sang kanami pagindo disining solat, tarigponowi, ayaw da mapagobay kanaan antak da yaan magdura, di da oman yaan magaimo sang maat. ¹⁵Ayaw yaan paggaonan sang kontara mayo, awgaid dadyawa yaan pagindowa maynang kanmo mangod antak oman yaan mangagad sang pagindo nang Dios.

Yang Panabi

¹⁶Kay yang Ginoo mismo yang pyagponowan nang karinaw, yaampo ko kamo na maski nanang amapagguna kamayo, amarinaw abay yang dumдум mayo tungud kay iyan kamayo yang Ginoo.

¹⁷Ako si Pablo, ako yang yagapirma sining solat antak mayo katigaman na kanak solat. Yani yang kanak yiimo aw yagapadara ako nang solat.

¹⁸Yang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo yang abay kamayo manalangin.

Yang Mona na Solat ni Pablo kang

1 TIMOTEO

1 Ako si Pablo, yagasolat ako kanmo, kay Timoteo. Apostol ako ni Jesu Kristo kay yaan yang sogo kanak nang Dios na makalawas kanatu aw si Jesu Kristo na kyakanarigan ta na magabarik ani na magaari.

²Ikaw, kay Timoteo, maynang tudtuud anak ko kay arag kita tomotoo. Yabay ta kaw ampo sang Ama na Dios aw kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo antak kaw abay panalanginan, aw antak kaw abay kallaatan antak marinaw yang dumdum mo.

Manga Tambag antak Kaariliyan yang manga Sayup na Pagindo

³Nang agput da ako komadto Masedonia pyapaguya ta kaw adto sang syodad na Epeso. Gosto ko na abay kaw maguya dato kay ikaw yang magasagda sang manga otaw na gaindo sang buku nang matungtung. ⁴Paglaonga silan antak nilan botanwan yang pyagdara nang kanilan kamonaan kay di yaan makatabang kanilan, sana yanagagisagis da silan tungud saan. Yaan gaid yang makatabang kanatu yang pagtoo ta sang sorit nang Dios antak kita makapangagad sang pagbuut naan. ⁵Gosto ko, kay Timoteo, na adadyawun mo silan pagindoon antak silan managilugun. Aw aon pay maat sang ginawa nilan na wa pa akaogasi nang dogo ni Jesu Kristo, di pa silan managilugun kay buku pa nang tinuud yang pagtoo nilan. Wakaw abayun mo silan pagindoon antak waday masiyod nang ginawa nilan na maat. ⁶Aon day manga otaw na yosoway sining matungtung na pagindo kayan yagsosoritin silan nang sorit na way kakabosan. ⁷Gosto nilan garo na magaindo nang balaod nang

Dios na byabatok ni Moises kadini, toyo wa silan akatigam daw monnono yaan na balaod. Yotoyo silan magindo maski wa akatigam.

⁸Yatigam kita na madyaw pagindo yang manga balaod na pyagaindo ni Moises kadini aw osto yang paggamit ta saan. ⁹Yang manga balaod yang yagapakatigam sang manga otaw bain sang sara nilan, wakaw kinaanglan matigam yang magindoway na yang manga otaw na matarong way labut sang balaod kay yang balaod pagindoway sang makasasara na wa aasip sang Dios, aw yang manga otaw na yosopak sang pagbuut nang Dios, aw yang manga otaw na gaodyat sang Dios, aw yang manga otaw na wa magataod sang Dios, aw yang manga otaw na gapatay sang kanilan ama aw ina, aw yang mammono, ¹⁰⁻¹¹aw yang bobay aw usug na yaan da yang kyakaundan nilan yang kadopangan, aw yang manga usug na motoon sang arag usug, aw yang manga otaw na gapamiyag sang arag otaw, aw yang magaro, aw yang yagaimo sang maski nana na imo na sopak sang matungtung na pagindo pinasobay sang yamabantog na madyaw na batok nang Dios na pyagponowan nang kariko nang panalangin. Yaan na batok yang pyapabatok kanak nang Dios.

Pasalamat tungud sang Kallaat nang Dios

¹²Yamapanumdum ako kang Jesu Kristo na Ginoo ta na yatagan naan ako nang gaom antak makabaroy sining pyagasogo naan kanak. Pipili ak naan, yiimo ak naan sogwanun, kay kyakanarigan ak naan, wakaw yamapanumdum ako kanaan. ¹³Maski ya-gaodyat ako kanaan nangaon, maski yabay ako mapagkontara kanaan, maski pyaparisudan ko yang manga tomotoo kanaan, kyakallaatan ako naan kay wa

pa ak akatigam na yang kanak imo maat nang Dios kay wa pa ak otoo na si Jesu Kristo yang Anak nang Dios. ¹⁴ Laban ako pyanalanginan nang Dios, pyaparin naan yang kanak dum dum, kayan tyomoo ako kang Jesu Kristo. Yaan yang dakora na kallaat naan kanak, wakaw buutan da ako sang manga otaw tungud kanaan. ¹⁵ Yaning batok bain kang Jesu Kristo tinuud wakaw kinanglan matangkap yang kariko nang otaw sining batok na si Jesu Kristo yakani sang donya na magalowas sang manga otaw sang kanilan sara antak silan pagsakopon nang Dios nang way kataposan. Kariko nang otaw yakasara, toyo ako yang laban kyakarabnan nang sara. ¹⁶ Awgaid kyakallaatan ako nang Dios antak kitaun nang manga otaw yang pagpasensiya ni Jesu Kristo kanak pinaagi sang paglowas naan kanak sang kanak sara maski ako yang laban saraun. Yang pagkallaat nang Dios kanak yang akatigaman nang manga otaw na aw tomoo silan kang Jesu Kristo pagasakopon naan silan nang way kataposan. ¹⁷ Yang yagabuut saan yang Ari na Dios na makagagaom nang way kataposan na di magkamatay. Di yaan pagkitaun nang otaw. Yaan gaid yang Dios, wakaw abantogon ta yaan nang way kataposan. Amen.

¹⁸ Ikaw, kay Timoteo, na maynang tudtuud anak ko, ikaw yang pyagalaong nang manga propeta, wakaw pangagad sang pyagalaong kanmo nang manga propeta na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, kay yang pyagalaong nilan kanmo yang makatabang kanmo antak di kaw daugun nang manga otaw na pyagabayaan ni Satanas na yosopak sang matungtung na pagindo. ¹⁹ Wakaw pakadiguna yang pagtoo mo kang Jesu Kristo antak yaan gaid yang imoon mo yang kyakatigaman mo na madyaw, kay aw dili mo yaan imoon, mag-

akaraat yang dum dum mo. Kay aon day manga otaw na wa magaimo sang kyakatigaman nilan na madyaw, sana yaan yang inimo da nilan yang maat, wakaw yamawara yang kanilan pagtoo kang Jesu Kristo. ²⁰ Maynaan yang yiimo ni Himeneo aw si Alejandro, wakaw pyapabayaon ko silan na adakupun ni Satanas antak silan magdura antak di da silan magdigadiga sang Dios.

Manga Tambag bain sang Pagsimba

2 Yani yang pagindo ko kanmo, kay Timoteo, madyaw na onaun mayo ampo sang Dios antak panalanginan yang kariko nang otaw. Bantoga yang Dios, kay yaan yang yatabang kanilan. ² Ampowan yang manga ari aw manga pangoro nang governo aw yang kadayagan na manga otaw nang governo antak matigam silan magtagap sang kanatun banwa na way kasamok antak kaagdan ta yang kariko nang pagbuut nang Dios kanatu, amamutlug kita simimba kanaan na way makaurang kanatu, magatinabangay kita. ³ Osto yang maynaan na pagampo kay yaan yang madyaw nang Dios na kanatu Tomatabang ⁴ kay gosto naan na magalowas sang manga otaw sang kanilan sara antak silan kaaronan nang kinaboi na way kataposan aw antak nilan katigaman yang matungtung na pagindo bain sang Dios. ⁵⁻⁶ Sayda yang Dios, aw sayda yang pyagailayon nang manga otaw adto sang Dios, yaan si Jesu Kristo na yagapakaotaw. Yagapakamatay yaan tungud kanatu kay yang kanaan kamatayun yang bayad sang kariko nang sara nang manga otaw. Yang Dios na Ama yang yagabuut sang allaw na kyakamatay naan. Tungud saan pyapakatigam nang Dios yang pagbuut naan na apasayloon yang kariko nang otaw pinaagi sang kamatayun ni Jesu Kristo. ⁷ Yaan yang madyaw na batok na byabatok

ko sang manga otaw na buku nang Judio kay pipili ako nang Dios kayan syogo naan ako na magaindo kanilan bain sang matungtung na pagindo antak arag silan tomoo kang Jesu Kristo. Buku nang kagaro yang pyagalaong ko, podo matungtung.

⁸Wakaw maski diin magatipon yang otaw na misimba, gosto ko na yang manga usug na tomotoo abay magampo sang Dios. Butangan mayo sang ginawa mayo yang Dios aw magampo kamo. Panagampo kamo nang wa kamo akadaman, ayaw kamo magagis.

⁹Yang manga bobay na tomotoo, gosto ko na mandadagom silan nang dagom na makagayon kanilan na antak way akapagsaway kanilan. Madyaw yang di silan magabutang nang madaig na manga bubutang sang lawas maynang manga borawan, sapi, aw yang manga maal na dagom kayan yabay nilan doroson. ¹⁰Awgaid yaan yang abay nilan imoon yang mangkadyaw antak katigaman nang kadaygan na yaan na manga bobay tomotoo na yangagad sang Dios. ¹¹Dadayaw kamo paningug na manga kawbayan sang pagindo kamayo, aw pangagdi mayo yaan na pagindo.

¹²Di ak motogot na yang bobay yang magaindo sang manga kausgan. Di ak motogot arag na yang bobay yang magapangoro sang usug. Yang madyaw sang bobay yang magaid silan magpaningug disang simbaan. ¹³Sabo pyagalaong ko yaan kay yang mona imoon nang Dios yang usug na si Adan kayan yoman imoon yang bobay na si Eba. ¹⁴Yang bobay na si Eba gyagaway sooon ni Satanas antak mangagad kanaan kadini, buku ni Adan yang gyagaway. Pagpangagad nang bobay sang gaway kanaan ni Satanas, makalapas yaan sang balaod nang Dios. ¹⁵Awgaid yang manga bobay, aw dili silan tomarikod sang Dios, aw mapakabuutan silan abay

sang manga otaw, aw mangagad silan abay sang pagbuut nang Dios, aw mapakadyaw abay silan sang batasan nilan, olowasun silan sang pagpanganak nilan.

Yang manga Pastor nang manga Tomotoo

3 Matungtung yang pyagalaong na yang otaw na gosto magpastor sang manga tomotoo, madyaw yang kanaan kyakaundan. ²Yang manga otaw na gyagayon mayo piliin na imoon manga pastor nang manga tomotoo kinaanglan madyaw yang kanilan batasan antak way pagsaway kanilan nang kadaygan. Isa ra yang asawa naan, kay maat aw marim pa yaan sang kadaygan na bobay. Matigam mangabong sang makapagkaraat kanaan, matigam yaan magdumdum sang madyaw, pyagataod yaan nang manga tomotoo. Matayod yaan sang otaw na yadatung sang kanaan baray. Kinaanglan na matigam yaan magindo sang sorit nang Dios. ³Di yaan maglasinglasing, di mapagtanam, awgaid buutan yaan, di mapagagis sang maski sini. Di naan aparabiin yang sapi. ⁴Kinaanglan na madyaw yaan magdomara sang kanaan asawa aw manga anak. Pyagataod yaan nang kanaan manga anak, aw aon pyagasogo naan sang kanaan manga anak, yaparabay silan domapa. ⁵Aw di yaan matigam magdomara sang kanaan asawa aw manga anak, labaw pa na di yaan matigam magdomara sang manga tomotoo sang Dios. ⁶Yang otaw na bago pa na tomotoo di mayo ipiliin na imoon pastor nang manga tomotoo kay daw yaan magparabaw kanilan. Kay aw masiling yaan nang maynaan, isolotan yaan nang Dios maynang pagsilot kang Satanas na gaparabaw garo sang Dios. ⁷Yang madyaw piliin na imoon pastor nang manga tomotoo yang otaw na arag pyagataod nang buku nang tomo-

too sang Dios, kay antak way akapagsaway nilan kanaan. Kay aw sawayun yaan, aw magkaraat da yang dumdum naan, amadakup da yaan ni Satanas kayan pyagbayaan yaan papagimoon sang maat nang Dios.

Yang manga Katabang nang manga Tomotoo

⁸Maynaan oman yang manga otaw na ipiliin na imoon katabang nang manga tomotoo. Kinaanglan madyaw yang batasan nilan, akanarigan. Di yaan maglasinglasing, buku nang tagaw sang sapi. ⁹Yaan yang abayun nilan butang sang ginawa nilan yang matungtung na pagindo na pyapakatigam nang Dios bain sang pagtoo kang Jesu Kristo. Yaan yang pyangagdan nilan, wakaw waday amasiyod disang ginawa nilan na maat. ¹⁰Yang ipiliin mayo na imoon katabang nang manga tomotoo, onaun panidan daw madyaw na otaw. Aw kitaun mayo na way maat digkanaan, baya da imowa ra mayo katabang. ¹¹Kinaanglan yang manga asawa nang manga katabang arag mangkadyaw yang batasan. Buku nang manga komatun. Manga butan silan sang kadaygan, akanarigan silan sang maski nana. ¹²Yang katabang arag isa ra yang asawa, kay maat aw marim pa sang kadaygan na bobay. Kinaanglan na madyaw yaan magdomara sang kanaan asawa aw manga anak. ¹³Aw madyaw yang imo nang manga katabang, pagataodon silan laban. Wakaw aw maynaan, mapakaasub da silan magbabatokon bain sang pagtoo kang Jesu Kristo.

Labaw sang Kariko yang Pagindo bain kang Kristo

¹⁴Kaba gasolat ako sini kanmo, yagadumdum ako na mapagkita ak kanmo nang dili madogay. ¹⁵Toyo maski amaangga ako, akatigaman da

mayo disining solat ko yang batasan na madyaw kanatu na manga tomotoo sang Dios, kay kita yang manga tomotoo sang Dios na makagagaom. Wakaw kita na sakop ni Jesu Kristo maynang madigun na arigi, kay yamadigun kita nang matungtung na pagindo. Ikaun digkanatu yang matungtung na pagindo nang Dios kay kita yang yangagad saan na pagindo. ¹⁶Yatigam kita na labaw sang kariko yang pagindo na pyapakatigam nang Dios kanatu bain kang Kristo. Yagapakaotaw yaan. Pyapakatigam nang Balaan na Espirito sang manga otaw na matarong yaan na Anak nang Dios. Kikita yaan nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios. Byabatok yaan asang karowagan nang donya antak arag dumungug yang buku nang Judio. Yaan yang tyotoowan nang manga otaw asang kariko nang banwa. Yapakabaton yaan, yomori aglangit na laban da yaan dato yabantog.

Yang Buku nang Tinuud na manga Magindoway

4Pyapakatigam nang Balaan na Espirito na madatung yang allow na aon manga otaw na mobotawan sang matungtung na pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo. Yaan yang pangagdan da nilan yang buku nang matungtung na pagindo nang manga otaw na pyagabayaan nang manga magaro na espirito na sakop ni Satanas. ²Yaning maat na pagindo na kanang magaro na espirito, pagaindo nang manga otaw na mangkagaro na wa da ikilara sang madyaw kay yanaram da silan nang kagaro. Wa da silan akalluk magimo sang maat nang Dios, kay yang yagabuut kanilan si Satanas na pangoro nang manga magaro na espirito na gabaya kanilan. ³Yaan na manga otaw yagaindo na buku nang madyaw yang manga-

sawa. Arag yagaindo silan na aon manga pagkaan na dili apakaan maski madyaw kaanun. Awgaid buku nang osto yaan na pagindo nilan kay yang kariko nang pagkaan yiimo nang Dios antak makaboi sang manga otaw. Yaan na manga pagkaan apasalamatan sang Dios nang manga tomotoo na makaan saan kay yatigam da silan sang osto na pagindo nang Dios. ⁴Madyaw yang kariko nang inimo nang Dios, wara yaan pagadiliyan. Toyo apasalamatan ta yang Dios aw kamangun ta yang yaatag naan kanatu. ⁵Kay aw pasalamatan ta, amakaan ta, kay yaan yang pyagalaong nang Dios.

Madyaw na Sogwanun ni Jesu Kristo

⁶Aw pagindo mo yaan sang karomonan ta na tomotoo, matinomanun kaw na sogwanun ni Jesu Kristo. Kayan amadigun yang pagtoo mo bain sang Dios pinaagi sang madyaw na pagindo bain kang Jesus Kristo na pyangagdan mo. ⁷Ayaw la yang pyagdara na kanang mona pyagdara na way kaka-bosan na dili makabantog sang Dios. Yaan yang abaya mayo pangagdi yang pagbuut nang Dios antak kamo manaram. ⁸Yang pagnaram sang lawas pagawbuk madyaw, toyo laban madyaw yang pagnaram sang pagpangagad sang pagbuut nang Dios. Kay aw mangagad kita sang Dios, panalanginan kita naan adoon, labi pa nang maori na allaw, panalanginan kita nang way katapusan. ⁹Tinuud yang pyagalaong ko, kinaanglan otoowan yaan nang kariko nang otaw. ¹⁰Wakaw pamakotan ta abay pagindo yang paagi nang Dios kay yang Dios na kyanarigan ta yang makagagaom na di magkamatay. Yaan yang tomatabang sang kariko nang otaw, labaw pa na tyatabangan naan yang manga tomotoo kang Jesu Kristo.

¹¹Yaning pyagaindo ko pagindowan sang manga tomotoo disaan aw

paglaonga silan na kinaanglan pangagadan yaan. ¹²Mapakadyaw kaw antak way magodyat kanmo maski baya pa kaw na otaw, kay ikaw yang gaonanan nang manga tomotoo sang madyaw na batasan. Wakaw di kaw magsorit nang maat, sana karuguni yang manga otaw. Pakadiguna yang pagtoo mo kang Jesu Kristo. Ayaw magpakaungud sang maski nana na maat. ¹³Kaba wa pa ako adatung agkanmo yaan yang abaya imowa yang pagbasa sang sorit nang Dios asang atobangan nang manga otaw. Pagindowa silan antak silan matigam. ¹⁴Ayaw pagkaringawi yang katigaman na yaatag kanmo nang Balaan na Espirito na yamadawat mo nangaon nang pagampo kanmo nang manga pastor nang manga tomotoo na pyapagsorit nang Dios sang propesiya bain kanmo kaba dyadapun nilan yang oro mo. ¹⁵Duputa imowa yang kariko nang pyagalaong ko, butangan yaan sang ginawa mo antak kitaun nang kariko nang manga otaw na yagadogang yang katigaman mo bain sang paagi nang Dios. ¹⁶Magdadayaw kaw daw kaw makaimo sang maat. Abaya dadyawa yang pagindo mo sang manga otaw aw abaya pangagdi yang pyagaindo ko kanmo, kay aw abay kaw mangagad saan na pagindo, buku nang ikaw gaid, kariko nang pagaindoon mo na maningug kanmo arag pagasakopon nang Dios.

Yang manga Katungdanan adto sang manga Tomotoo

5 Ayaw pagligtai yang manga otaw na magorang pa mo maski makaimo silan sang maat, awgaid dadyawa silan paglaonga maynang paglaong mo sang kanmo ama. Aw mangod pa mo na usug, gaonan yaan sang tudtuud mangod mo. ²Maynaan oman yang imoon mo sang

magorang pa mo na bobay, gaonan yaan sang kanmo ina. Aw mangod pa mo na bobay, gaonan yaan sang tudtuud mangod mo. Ayaw magpakaungud nang maat kanilan.

³Tayoda mayo yang manga baro na bobay na way kyakasandugan. ⁴Toyo aw aon manga anak, aw buku ompo, nang baro na bobay, pagaindoon silan pagtayod sang kanilan taganak aw ompo antak silan makabarus sang pagpatorin kanilan. Madyaw nang Dios yaan na imo. ⁵Toyo yang baro na bobay na way kyakasandugan, yang Dios gaid yang kyakanarigan naan. Allawgabi yabay yaan magampo sang Dios, yangayo sang tabang. ⁶Awgaid yang baro na bobay na yangonot sang kanaan ginawa, may-nang yatay da, maski boi pa yaan, kay ty-atarikodan naan si Jesu Kristo. ⁷Wakaw pagindowan yaan sang manga baro na bobay disaan antak silan matigam mag-imo sang madyaw nang Dios, antak way pagsaway kanilan. ⁸Yang otaw na tomo-too na wa atayod sang kanaan layon aw manga tudtuud lomom aw taganak na yamaukud, wa da yaan atangkap sang pagindo ni Jesu Kristo. Yaan na batasan naan, daug pa nang manga otaw na wa otoo kang Jesu Kristo.

⁹Yani yang tambag ko bain sang manga baro na bobay na ipiliin mayo na imoon katabang nang manga tomo-too. Dili ipiliin mayo yang baro na buku pa nang boyag, arag dili ipiliin yang baro na yakaagi sang madaig na usug, yang kikinaanglan yang sayda gaid yang bana nangaon. ¹⁰Yaan gaid yang ipiliin mayo yang madyaw yang dungug na baro kay madyaw yang kanaan manga imo, madyaw yang pagdomara naan sang kanaan manga anak, matayod yaan sang manga domadatung, yangogog yaan sang siki nang arag tomo-too, yatabang sang manga otaw na aon

karisud, yamakot yaan magimo sang madyaw na manga imo.

¹¹Awgaid yang baya pa na manga bobay na yamangkabaro dili ipiliin na imoon katabang nang arag tomo-too, kay yagakaparin yang kanilan dum-dum kay aw makaungud silan na mag-abana oman matarikod da silan sang pagpangagad kang Jesu Kristo. ¹²Kayan yakasara silan kay wa magatoman sang saad nilan sang Dios na matabang sang manga tomo-too. ¹³Buku gaid naan yang maat na amaimo nilan. Arag amabara-gaw da yaan doon. Magapamanikpanik sang kabarayan, way amagawbuk, abay da gaid maggogodanun sang waday pada na manga babarawun. Mapagkokomatun sang manga simbaray. Unaun da, makapagsorit da sang maat na sorit na makaidla sang ginawa nang sang kawtaw. ¹⁴Wakaw gosto ko na yang manga baro na buku pa nang boyag magabana oman antak manganak silan aw tagapi nilan yang kanilan manga anak aw kariko nang surud nang kanilan baray. Kayan aw maynaan silan, way akapagsaway kanatu nang manga otaw na yokontara kanatu. ¹⁵Pagindowa silan antak mangagad sang kanak tambag kay aon day manga baro na bobay na syomoway da sang paagi nang Dios kayan yangagad sang paagi ni Satanas.

¹⁶Yang tomo-too na aon layon na manga baro na bobay, kinaanglan na yaan yang magapakaan sang manga baro na layon naan, di naan asarig sang kadaygan na manga tomo-too, kay antak yaan gaid yang pagpakaanun nang kadaygan na manga tomo-too yang manga baro na bobay na way kyakasandugan na layon.

¹⁷Bain sang manga pastor nang manga tomo-too, aw madyaw yang pagdomara nilan sang manga tomo-too, atagi silan nang madyaw na bayad antak way makaukud kanilan, labi

pa yang manga pastor na maasub magbabatokon bain sang sorit nang Dios aw maasub arag magindo sang manga otaw. ¹⁸Yaan yang madyaw imoon mayo sang manga pastor aw madyaw yang pagdomara nilan, kay yaan yang kaorogan nang sorit nang Dios na syosolat na yagalaong, “Pakaana yang karabaw na pyagadaro mo, ayaw pagbosari yang baba naan antak di makakaan.” Aon pay oman isa na yagalaong, “Yang maggawbukay, kinaanglan abayadan silan sang kanilan gawbuk.”

¹⁹Ayaw magtoo sang sombong bain sang pastor nang manga tomotoo na maat kono yang imo naan. Ayaw magtangkap saan na sombong, aw way dow, aw buku torong ka otaw na magatistigos na matungtung sa agaw yaan na sombong. ²⁰Aw matungtung na yakaimo yaan sang maat, aw di naan ayawan yang maat, sagdaa yaan asang atobangan nang manga tomotoo antak yang kadayang malluk magimo sang maat.

²¹Yang Dios na Ama ta aw si Jesu Kristo aw yang pinili naan na manga sogwanun na tagalangit yang yatigam sang pagindo ko kanmo. Wakaw dadyawa pangagdi yang pyagaindo ko kanmo. Way matagan adapitan mo, aw magokom kaw sang arag tomotoo, papagonawaa silan kariko maski yang isa amigo mo. ²²Ayaw magpili parabay sang otaw na baya pa mo kitaun na imoon mo pastor nang manga tomotoo, kay daw kaw pagsagad aw makaimo yaan sang maat. Pangabong sang kariko nang maat.

²³Yani yang tambag ko kanmo, kay Timoteo, na buku gaid nang tobig yang inumun mo, inum nang tagbi na imun antak kablongan yang giyub mo, kay ipan kaw naan kuduran.

²⁴Aon manga otaw na yakasara na kyakatigaman parabay nang manga otaw yang kanilan sara. Wakaw kyakatigaman na isilotan silan nang Dios. Aon oman sara na wa akatigami parabay, awgaid di amaimo na di akatigaman yaan na sara. ²⁵Maynaan oman yang madyaw na manga imo, aon kyakatigaman parabay, aon wara. Awgaid maski di akatigaman parabay yang madyaw na imo, apakatigam yaan nang Dios.

6 Yani yang pagindo ko sang manga allang na tomotoo na mapakadyaw kamo sang kamayo batasan, kinaanglan magataod kamo sang kamayo tagallang antak way makapagsaway sang paagi nang Dios aw antak di masaway yang kanatu pagindo. ²Kamo na manga allang na arag tomotoo yang kamayo tagallang, ayaw magdumdum na way kinaanglan na mangagad kamo sang pyagasogo kamayo nang kamayo tagallang kay arag kamo tomotoo. Sana mapakarisi la kamo maggawbuk kay yang pyagagawbuk mayo magonawa kamayo tomotoo aw arag karugnanan nang Dios.

Yang Sayup na Pagindo aw yang Tinuud na Kadato

Pagindowan sang manga otaw yani kariko antak silan matigam. ³Aw aon manga otaw na magaindo nang tobok na pagindo na yakasopak sang pagindo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo aw arag wa silan otoo sang tyotoowan ta bain sang Dios, ⁴yapagbantog silan magindo sari way kyakatigaman. Yaan yang yongodan nilan yang yapaglantogi aw yapagagis bain sang sorit nang Dios. Unaun da managagis yagsikadaman, yanagagaw da silan sang dungug, yagsipaglaong da nang maat na sorit sang isaisa kanilan. Kayan maat da yang ginawa nang isaisa kanilan. ⁵Yabay silan mapagagis kay wa day madyaw na

kyakaundan nilan. Wakaw wa da silan akatigam daw monnono yang matungtung na pagindo. Dumdum nilan na amasapiyan silan pinaagi sang pagsimba sang Dios, kay yang sapi yang dakora nang ginawa nilan.

⁶Tinuud na laban panalanginan nang Dios yang manga otaw na mangagad sang kanaan pagbuut na marinaw yang dumdum nilan maski buku abay madyaw yang kanilan kabutang. ⁷Nang pagkawtaw ta way dyadara ta, mayn naan oman aw matay kita, way adaraun ta. ⁸Wakaw aw aon pagkaan ta, aw aon damit ta, toman da naan, madyaw da yang ginawa ta. ⁹Toyo yang manga otaw na yagadumdum na magasapi garo, yaan yang yakaboyo sang ginawa nilan yang sapi. Yagakabarag yang ginawa nilan kay madaig yang kyakaundan na way kakabosan na makasapad kanilan. Yaan yang makadara kanilan adto sang silot kanilan na way kataposan. ¹⁰Kay yang pagdumdum nang otaw na magasapi garo, yaan yang pyagaponowan nang kariko nang karasi nang maat na manga imo. Madaig yang yobotawan sang pagtoo sang Dios tungud sang pagdumdum nilan na magasapi garo, kayan dyatung silan nang madaig na makaundug kanilan.

Manga Tambag

¹¹Awgaid ikaw, kay sogwanun kaw nang Dios, arilii yang kariko nining maat na pyagguna nang manga otaw. Ayaw magdumdum na amasapiyan kaw, awgaid yaan yang pamakoti imowa yang madyaw aw tomana yang kariko nang pagbuut nang Dios kanmo. Pakadiguna yang pagkanarig mo kang Jesu Kristo aw paggaon kanaan. Karuguni yang kariko nang otaw, mapakabuutan kaw. Ayaw magtarikod sang Dios maski nanang amapagguna kanmo na marisud, ¹²awgaid padayona yang madyaw na manga

imo mo tungud sang pagtoo mo kang Jesu Kristo. Butangan sang ginawa mo na ikaw pyagasakop nang Dios nang way kataposan kay pipili kaw naan antak kaw kaaronan nang kinaboi na way kataposan. Madaig yang galaong na madyaw yang byabatok mo bain sang pagtoo mo kang Jesu Kristo. ¹³Pagalaong ko kanmo na butangan sang ginawa mo yang kariko nang pyagaindo kanmo kay yang Dios na yakaboi sang kariko aw si Jesu Kristo na yagagod sang tinuud bain kanaan asang okmanan ni Ponsio Pilato, silan dowa yakasait sang pagindo ko kanmo. ¹⁴Wakaw pagasogo ko kanmo na tomana yang kariko nang pyagaindo kanmo. Dadyawa yang pagpangagad mo saan antak way sayup mo asta magbarik yang Ginoo ta na si Jesu Kristo ani sang donya. ¹⁵Magabarik ani si Jesu Kristo pagdatung nang allaw na papagbarikin da yaan nang Dios. Kay yaan yang magbubuut sang kariko disining donya. Way tatamanan nang kadyaw nang Dios. Yaan yang Ari nang kariko nang manga ari, yaan yang Pangoro nang kariko nang pangoro disang karowagan nang donya. ¹⁶Yaan gaid yang makagagaom nang way kataposan kay yaan yang di magkamatay. Yagauya yaan asang allag na di pagkasaidan. Aw nangaon aw adoon way otaw na yikita sang Dios. Abayun ta yaan bantogon kay yang kanaan gaom way tatamanan. Amen.

¹⁷Bain sang manga mayaman na to-motoo, pagindowa silan na di magaprabaw sang kadaygan, di da silan magkanarig sang sapi kay yang sapi di pagkatigaman yang pagkawara, awgaid yaan yang asarigan nilan yang Dios kay yang Dios way tatamanan nang pagkallaat naan kanatu, yabay kita naan papagumaun. ¹⁸Pagindowa yang manga mayaman na yaan yang imoon nilan yang madyaw na manga imo. Pagin-

dowa silan antak silan mallaat sang kadaygan, di silan magatillumut, pangatagan nilan yang yamaukud.¹⁹ Aw yaan yang imoon nilan, mayn silan nang yagadayaw sang kanilan manga pyanmowan diglangit na di amawara. Wakaw panalanginan silan nang Dios nang way kataposan kay yatiboros da yang kanilan ginawa sang paagi nang Dios antak silan kaaronan nang madyaw na kinaboi na di amawara na aatag kanilan nang Dios.

²⁰ Ayaw pagayawi, kay Timoteo, yang gawbuk na syasarig kanmo nang

Dios. Arilii yang way kabos na manga sosoritin na maat nang Dios, ayaw magkaupud sang panaglantogi nang manga otaw bain sang pyagalaong nilan na katigaman, sari buku nang tinuud na katigaman.²¹ Aon manga otaw na yatangkap saan na katigaman na buku nang tinuud, wakaw yakasoway da silan sang pagindo bain sang pagtoo kang Jesu Kristo.

Kariko mayo na manga tomotoo kang Jesu Kristo, yaampo ko kamo sang Dios na panalanginan kamo naan abay.

Yang Kadwa na Solat ni Pablo kang

2 TIMOTEO

1 Ako si Pablo, yagasolat ako oman kanmo, kay Timoteo. Pagbuut nang Dios na yamaimo ako apostol ni Jesu Kristo na papagbatokon bain sang kinaboi na way kataposan na syasaad naan sang manga otaw pinaagi kang Jesu Kristo.

²Ikaw, kay Timoteo, yang laban ko karugunan kay mayn kaw nang tudtuud anak ko tungud sang pagtoo mo kang Jesu Kristo. Yabay ta kaw ampo sang Ama ta na Dios aw kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo antak kaw abay panalanginan, aw antak kaw abay kallaatan antak marinaw yang dum dum mo.

Pagpasalamat aw Pagdasig

³Way maat sang ginawa ko nang pagpangagad ko sang Dios, byabantog ko yaan na sisimba ko maynang imo nang kanak kaompowan. Allawgabi aw yakaungud ak kanmo, gapasalamat ako sang Dios tungud kanmo kayan yampo ta kaw. ⁴Pagkanamput ko sang pagkaundug mo kanak nang pagpanaw ko, maawung ak kanmo. Gosto ko magakita kita antak ak laban maguma.

⁵Kyakanamputan ko yang pagtoo mo na tinuud maynang pagtoo ni Loida na ompo mo aw maynang pagtoo ni ina mo na si Eunise. Yatigam ako na yagapadayon kaw sang kanmo pagtoo.

⁶Wakaw pagalaong ko kanmo oman na ayaw pagkaringawi yang katigaman aw gaom na yaatag kanmo nang Dios na yamadawat mo nangaon nang pagampo ko kanmo kaba dyadapun ko yang oro mo. ⁷Kay yang Balaan na Espirito na yaatag nang Dios kanatu di makaimo kanatu mataraw, sana yakadasig kanatu

kay yakaatag kanatu nang gaom, aw pagbayai kita antak managilugun aw antak di kita makaimo sang maat.

⁸Ayaw magkaarig maggogod bain kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo. Ayaw magkaarig na yamapiriso ako nang pagpangagad ko kanaan. Ayaw magkaarig, sana pagtigkul sang maski nana na karisud na madatung kanmo tungud sang pagbatok mo sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Makatigkul kaw saan na karisud aw somarig kaw sang gaom nang Dios na matabang kanmo. ⁹Lyorowas kita nang Dios sang kanatu sara. Pipili kita naan na pagasakopon naan antak di kita magimo sang maat. Wa kita naan pagasakopa tungud sang kanatu madyaw na manga imo awgaid pyagasakop kita naan tungud sang dakora na karugun naan kanatu kay yaan yang gosto naan imoon, kay nang wa pa naan imowa yang donya dadaan da dyumdum naan na apakaniin naan si Jesu Kristo antak tomabang kanatu. ¹⁰Adoon kyatigaman da ta yang karugun nang Dios kanatu, kay dogay da na yamawtaw ansining donya yang Mallorowas na si Jesu Kristo. Yaan yang yagalingat sang kanatu kaalluk sang kamatayun, kayan pyakatigam kita na pinaagi sang madyaw na batok bain kanaan pagasakopon kita nang Dios nang way kataposan. Wakaw amanarig da kita na aon day kanatu kinaboi na way kataposan sikun sang Dios.

¹¹Tungud saang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo, pipili ako nang Dios, syosogo naan ako papagindoon aw papagbatoka saan na batok. ¹²Wakaw pipiriso ako adoon tungud saan na imo ko, awgaid di ak amaarig maski pipiriso ako kay yatigam ako sang kyakanarigan ko. Yatigam ako arag na yaan aon dakora na gaom na yatagap sang syasarig naan kanak asta sang pagdatung nang allaw na pagaokom naan

sang manga otaw. ¹³Pangagadi yang matorid na pagindo na pyagaindo ko kanmo. Butangan sang ginawa mo yang karugun mo sang arag otaw aw yang pagtoo mo na pagbaya nang Dios kanmo na sakop ni Jesu Kristo. ¹⁴Dadyawun mo yang syasarig kanmo pinaagi sang Balaan na Espirito na iyan kanmo. Kayan yaan yang sarigi yang Balaan na Espirito na matabang kanmo sang kariko nang kanmo imo.

¹⁵Yatigam kaw na tyatarikodan ako nang kariko nang tomotoo ani sang probinsiya na Asia, wa da silan atabang kanak, si Pigelo aw si Hermogenes arag wa da atabang kanak. ¹⁶Awgaid si Onesiporo buku nang maynilan, wakaw pyangayo ko sang Dios na akallaatan yaan aw yang kanaan pamilya kay ipan ako naan tabangan. Wa yaan akaarig tomarok kanak maski yamapiriso ako. ¹⁷Pagdatung naan ani sang syodad na Roma, pakaanapanapun ako, baya da naan atantani na kinita da ako. ¹⁸Wakaw pyangayo ko sang Dios na akallaatan yaan naan nang maori na allaw na pagaokom da naan. Yatigam kaw arag na madaig yang tabang naan kanak nang aadto pa kami Epeso.

Mayn Kita nang Sondaro

2 Kay anak ko, dasiga yang ginawa mo kay yatigam kaw na yabay kaw tabangan ni Jesu Kristo. ²Dyudungug mo yang pyagaindo ko nangaon asang pagkadaigan. Wakaw pagindowan yaan sang kyakanarigan mo na manga otaw antak silan arag matigam magindo sang kadaygan.

³Ikaw, pagtigkul sang karisud na madatung kanatu na yangagad kang Jesu Kristo, min kaw nang madyaw na sondaro na yagatigkul sang karisud. ⁴Dumduma yang yamaimo sondaro, kinaanglan na yaan gaid yang pangagdan naan yang sogo nang kanaan pan-

goro, wakaw di yaan magkaupud sang manga imo nang buku nang sondaro. ⁵Arag min kaw nang yapaglomba na yagatoman sang pyapatoman bain sang paglomba, kay maski amaona kaw aw di mo tomanun yang pyapatoman bain sang paglomba, di kaw apadaugun. ⁶Arag min kaw nang yagpawa, yang laban yamakot magpawa, kinaanglan na yaan yang amaona komaan sang abot disang pawa. ⁷Dadyawa ungdunguda yang pyagalaong ko kay pagabayaan kaw nang Dios na akadaragan mo yani kariko.

⁸Ayaw pagkaringawi yang sompaw ni ari Dabid na si Jesu Kristo, pyapatay kayan byoi yaan oman nang Dios. Yaan yang madyaw na batok na pyapakatigam ko sang manga otaw nang pagbatok ko kanilan bain kang Jesu Kristo. ⁹Kyakaritudan ako na pipiriso maynang otaw na yakalapas sang balaod nang okom, yaan yang yamapagguna kanak kay yagababatokon ako abay sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Toyo maski amapiriso ako, yang sorit nang Dios di akapunpunan, yabay maglimpud sang banwa. ¹⁰Wakaw yagatigkul ako sang maski nana na karisud tungud sang manga otaw na pinili nang Dios antak silan tomoo kang Jesu Kristo kayan yaimo sakop naan, kayan panalanginan arag silan nang way kataposan asang banwa nang Dios. ¹¹Matungtung yang batok na yagalaong, "Aw yakaupud kita kang Jesu Kristo matay, arag yakaupud kita kanaan boiin. ¹²Aw magtigkul kita sang kariko nang karisud arag makaupud kita kang Jesu Kristo magari. Awgaid aw maglaong kita na wa kita akatigam kanaan, di kita naan aangkunun na kanaan sakop. ¹³Maski buku kita nang matinomanun kanaan, di yaan amaparin, kay di amaimo na di naan otomanun yang kariko nang syasaad naan."

Yang Yakaontol na Sogwanun

¹⁴ Yani na pagindo ko dadyawa pagindowan oman sang manga tomotoo disaan antak di nilan karingawan. Arag pagindowan kanilan na way gosto nang Dios sang papaglantogi bain sang sorit nang Dios. Pagindowan kanilan na yang panaglantogi way kakabosan, magaid yaan makawara sang pagtoo nang manga otaw na yanagpaningug kanilan. ¹⁵ Dadyawa imowa yang pyapaimo kanmo nang Dios antak madyaw naan yang kariko nang imo mo aw antak way pagsaway kanmo. Dadyawa pakatigaman sang manga otaw yang matungtung na pagindo na sikun sang Dios kay kinaanglan na way sayup nang pagindo mo. ¹⁶ Ayaw magkaupud sang manga sosoritin na maat nang Dios kay yaan na imo yang makadogang sang manga imo na maat. ¹⁷ Yang pagindo nilan maynang sakit na mannapon na gapakamatay sang otaw. Maynaan yang pyagaindo nining dowang ka otaw na si Himeneo aw si Pileto. ¹⁸ Yosoway silan sang matungtung na pagindo kay yagalaong silan na lyomabay da yang pagboi nang Dios sang manga patay. Wakaw aon yamangkaribog sang pagtoo tungud sang kanilan pagindo. ¹⁹ Awgaid ayaw magkakudugkudug saan na pagindo, kay di amaimo na amaparin yang pagindo nang Dios kay yaan maynang dagdagu na bato na di magkatangkug. Kay aon pagindo nang Dios na syosolat na yagalaong, “Yatigam yang Dios sang manga otaw na kanaan sakop.” Aon oman isa na yagalaong, “Yang maski sini na yagalaong na yaan kang Kristo sakop, kinaanglan atangkuan naan yang manga imo na maat nang Dios.”

²⁰ Mayn kita nang kasangkapan asang dakora na baray nang mayaman. Aon disaan madaig na karasi nang kasangka-

pan, aon kasangkapan na borawan, aon kasangkapan na sapi, toyo agamitin gaid yaan aw aon kabantogan na inangun. Aon kadaygan oman na kasangkapan na kaoy aw lopa na gyagamit nang tagtomon allawallaw. ²¹ Mayn kita naan na kasangkapan, wakaw aw gosto natu makagaon sang mangkadyaw na kasangkapan na madyaw nang tagtomon sang baray, kinaanglan na ayawan natu yang kariko nang maat na manga imo. Kayan aw masiling da kita nang maynaan, agamitin da kita nang Dios sang maski nana na madyaw na imo na apaimo kanatu. ²² Wakaw ayaw magimo sang maat na yagakaimo nang arag kamo bagong otaw. Yaan yang pamakoti yang pagimo sang matarong. Pakagsuna yang pagtoo mo kang Jesu Kristo aw karuguni yang arag kamo otaw. Yaan yang imowa yang madyaw antak way daman nang kadaygan kanmo. Yaan kariko yang pamakoti imowa kay yaan yang pyagaimo nang manga otaw na tinuud na yotoo sang Dios. ²³ Ayaw magkaupud sang way kakabosan na panaglantogi, kay yaan yang pyagakaponowan nang panagagis. ²⁴ Kinaanglan na yang pyagapanonogo nang Dios dili mapagagisagis. Mapakabuutan yaan sang kariko nang otaw. Kinaanglan na matigam yaan magindo. ²⁵ Magapasensiya yaan sang manga otaw na yosopak kanaan, buku nang mabasag yang sorit naan kanilan, adadyawun naan silan pagindoon. Kay aw maynaan yang pagindo kanilan, dagaw amaparin yang ginawa nilan nang pagbaya kanilan nang Dios, kayan makadarag da silan sang matungtung na pagindo. ²⁶ Kayan makaori da kanilan yang madyaw na dum dum nilan kayan yarowas silan na dyadakup ni Satanas na yangallang kanilan.

Yang Kataposan na Manga Allaw

3 Kinaanglan na makadarag kaw na aon dakora na karisud aw agput da domatung yang kataposan nang wa pa magabarik si Jesu Kristo. Yang manga otaw ninyan na timpo magapakita abay sang kanilan maat na imo. ²Yang kanilan tyoonan lawas gaid yang akarugunan nilan, dili yang kadaygan. Yaan yang dakora sang ginawa nilan yang sapi. Yagaambog silan, yagaparabaw sang kadaygan. Maat yang pyamabaan nilan sang kadaygan. Di silan magpangagad sang kanilan taganak. Aw tyatabangan silan, di silan magkapanumdum sang madyaw na yadating kanilan. Di silan magpakaungud sang Dios. ³Yang kanilan batasan, maski maglomom silan, wa managilugun, di magkawara yang kadaman nilan sang arag otaw. Pyangimowan nilan sang sara yang kadaygan. Yanganot sang kanilan ginawa, maat yang kanilan ontol, maat nilan yang madyaw na imo. ⁴Maski yang arag silan, yiimowan nilan nang maat. Maski nanang akainangan nilan wa ubutangan sang ginawa nilan. Aw gadumdum silan maynang silan gaid yang otaw. Yaan yang pyaparabi nilan yang madyaw nilan na makapaguma kanilan, toyo ampan wa nilan pagadakora sang ginawa nilan yang Dios. ⁵Wa akaparin yang kanilan maat na batasan, yotoyo silan simimba, wa silan atangkap na yang Dios yang makagagaom. Ariliyan yang maynaan na manga otaw. ⁶Aon manga otaw na maynilan na yotoyo mapagobay sang sangka yangognan antak tumukud kanilan antak makapagindo nang buku nang osto na pagindo. Gyagaway nilan patooon yang manga kawbayan disaan na makasasara kay mallug daugun nang pagtintal kay madaig yang kyakaundan nilan na maat na yakabarag kanilan. ⁷Wakaw yagapaningug yaan na manga

bobay sang maski sini na magaindo kanilan, toyo wa silan akatigam daw wain yang matungtung. ⁸Yaan na manga magindoway yosopak sang matungtung na pagindo. Wakaw wa makanotol yang kanilan dumtum sang madyaw. Yang kanilan pagtoo way kabos, buku nang sikun sang Dios. Mayn silan ni Janes aw si Jambres na yapagkontara kang Moises kadini. ⁹Awgaid way akabosan nang kanilan manga imo, kay di mado-gay akatigaman nang manga otaw na buku nang ungudan silan mayni Janes aw si Jambres na buku nang ungudan.

Yang Kataposan na manga Tambag

¹⁰⁻¹¹Toyo ikaw, kay anak ko, paggaon kanak sang kariko nang paagi ko, kay kyatigaman da mo yang kanak pagindo aw yang kanak batasan aw yang pyamakotan ko na imoon na makaontol sang Dios na dakora sang ginawa ko. Kyatigaman da mo arag yang pagtoo ko kang Jesu Kristo aw yang pagpasensiya ko sang arag otaw aw yang karugun ko kanilan. Kyatigaman da mo arag na dili ako magtantan sang pagbuut nang Dios kanak maski karisudan ako. Kyatigaman da mo arag yang pagkontara kanak aw yang karisud na titigkuran ko ag Antiokia aw ag Ikonio aw ag Listra, awgaid lyorowas ako saan kariko ni Ginoo Jesus. ¹²Buku ko gaid yang yagatigkul sang karisud, kariko nang manga to-motoo kang Jesu Kristo na gosto magatoman sang pagbuut nang Dios arag apakarisudan nang kadaygan na manga otaw. ¹³Toyo yang manga otaw na makasasara aw yang yagaway simimba na wa otoo sang Dios, magadogang yang kaparaat nang manga imo nilan. Gyagaway nilan yang manga otaw patooon sang kanilan pagindo, toyo arag silan kyakagawayan nang kadaygan. ¹⁴Ikaw, kay anak ko, abaya pangagdi yang pyagaindo kanmo na kyakatigaman mo na

matungtung kay yatigam kaw na kanarigan yang yagaindo kanmo na yangagad abay sang Dios. ¹⁵ Dumduma yani, isu pa kaw pyagindo da kaw sang sorit nang Dios na syosolat. Yang syosolat yang yakaindo kanmo antak kaw matigam na pagasakopon kaw nang Dios nang way kataposan pinaagi sang pagtoo mo kang Jesu Kristo. ¹⁶ Yang kariko nang sorit na syosolat disining Bibliya pyapapolat nang Dios, wakaw yaan yang laban madyaw gamitin aw magindo, aw magsagda sang tomotoo na yakasara, aw magindo sang otaw na aon manga sayup, aw magindo bain sang matarong na manga imo. ¹⁷ Aw yang sorit na syosolat asining Bibliya yang abay pangagadan nang otaw na pyagapanonogo nang Dios, way kolang digkanaan, sait yaan sang pagimo sang maski nana na madyaw na imo na pyapaimo kanaan nang Dios.

4 Aon importante na sogo ko kanmo, kay magabarik ani sang donya si Jesu Kristo na magaari. Yaan yang yagasait sining sogo ko kanmo yang Dios aw si Jesu Kristo na magaokom sang kariko nang manga otaw, boi aw patay. ² Wakaw pagasogo ko kanmo na abaya batoka sang manga otaw yang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Maski diin kaw, maski kano, kinaanglan na apakaingdoon mo yang manga otaw. Pasabota silan bain kang Jesu Kristo antak tomoo kanaan. Aw aon tomotoo na yakasara, sagdaa yaan aw paglaonga yaan sang kanaan sara. Pakaindowa silan nang madyaw aw dasiga silan antak silan mangagad sang sorit nang Dios. Kinaanglan na abay kaw magpasensiya kaba gaindo kaw kani-lan, ayaw paglibaga, pagtigkul maski marisud yaan pagindoon. ³ Sabo maynaan yang sogo ko kanmo kay agput da domatung yang allow na di da matangkap yang manga otaw sang osto

na pagindo. Yang tyatangkap nilan yang maski nana na madyaw nilan, wakaw mapagindo silan sang madaig na magindoway, maski sini na magindoway na magaindo sang pagindo na madyaw nilan. ⁴ Di da silan maningug sang matungtung na pagindo. Sana yaan yang abay da nilan paninggan yang buku nang matungtung na manga gogodanun na imoimong otaw. ⁵ Awgaid ikaw, ayaw magkataratara maski nanang amapaguna. Abaya tigkuri yang karisud, pamakot paglimpud pagbabatokon sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. Tomana yang kariko nang imo na pyapaimo kanmo nang Dios.

⁶ Bain kanak, kay anak ko, agput da ako tomarikod disining donya, kay di da ak madogay apatayun da. ⁷ Pyamakotan ko imoon yang kariko nang pyapaimo kanak nang Dios, wakaw adoon yabos da ko tomanun yang kariko nang pagbuutan kanak. Wa ak obotawan sang pagpangagad kanaan maski madaig yang kyakaagyan ko na karisud kay yabay ak tomoo kanaan. ⁸ Adoon yagtagad da ako sang madyaw na barus ni Ginoo Jesus sang kariko nang matarong na otaw. Amadawat ko yaan na barus pagdatung nang allow na pagaokom naan sang kariko nang manga otaw. Matarong yang kanaan pagokom. Buku nang ako ra yang makadawat sang madyaw na barus, arag makadawat saan yang kariko nang yamaiman sang pagbarik oman ni Jesu Kristo ani sang donya.

Yang manga Togon

⁹ Pamakoti na makakadi kaw kanak nang di madogay adoon, ¹⁰ kay pyapanawan ako ni Demas kay yaan yang pyaparabi naan yang makapaguma kanaan disining donya. Yisingadto yaan Tesalonika. Si Kresente yakadto Galasia, aw si Tito yakadto Dalmasia. ¹¹ Si Lukas gaid yang aani la inagad ko.

Apita si Markos aw pagagadan ani kay madyaw yaan na katabang ko. ¹²Si Tikiko pyakadto ra ko Epeso. ¹³Aw komadi kaw daraun mo doon kanak yang madakmul na dagom ko na bibilin ko ag kang Karpo ag Troas. Daraun mo arag yang manga libro ko, aw ayaw pagkaringawi yang manga papel na pyansolatan ko kay laban ko yaan importante.

¹⁴Si Alejandro na panday sang boronsi yang yagaimo nang laban maat kanak, toyo yang Dios yang mabarus kanaan sang maat na imo naan kanak. ¹⁵Arilii yaan na otaw kay laban yaan yosopak sang kanatu pagindo.

¹⁶Yang mona na pagbista kanak, way kanak tistigos kay yayawan ako nilan kariko. Awgaid pyangayo ko sang Dios na apasayloon silan. ¹⁷Awgaid tyatabangan ako ni Ginoo Jesus antak makaimo ako magbabatokon sang kariko nang batok bain kanaan adto sang buku nang Judio na asang karowagan nang banwa. Lyorowas ako naan na pyapatay garo

nang manga otaw na yosopak kanak. ¹⁸Maski nanang amapagguna kanak na maat, olowasun ako nang Ginoo, abay ako naan tabangan matag domatung yang allaw na pagadara naan kanak adto sang kanaan kasakopan aglangit. Yaan yang yabay natu bantogon nang way kataposan. Amen.

Yang Kataposan na Pangomosta

¹⁹Paglaonga si Priska aw si Akila aw si Onesiporo aw yang kanaan pamilya na yabay ko silan kanamputan. ²⁰Si Erasto aadto ra Korinto. Si Tropimo pyapanawan ko dato Mileto na yamasakit. ²¹Mallug kaw adi, di pa madatung yang amiyang adi la kaw.

Yangomosta kanmo si Eubulo aw si Pudente aw si Lino aw si Klaudia aw yang kariko nang manga tomotoo adi arag yangomosta kanmo.

²²Pagabayaang kaw abay nang Ginoo. Pyangayo ko sang Dios na panalanginan kamo kariko.

Yang Solat ni Pablo kang

TITO

1 Ako si Pablo na kanang Dios sogwanun, yagasolat ako kanmo, kay Tito. Yamaimo ako apostol ni Jesu Kristo kay syosogo ako naan adto sang manga pinili nang Dios antak kado-gangan yang kanilan pagtoo aw antak katigaman nilan yang kariko nang matungtung na pagindo bain sang tinuud na tinoowan natu. ²Syosogo ako na apakaindoon silan antak silan maiman na akaaronan nang kinaboi na way kataposan na dadaan da syaad nang Dios nang wa pa naan imowa yang donya. Di amaimo na di oتمانun nang Dios yang kanaan saad kay di yaan magkagaro. ³Wakaw pagdatung nang allow na pipili nang Dios, pakatigam naan yang kanaan madyaw na batok bain sang kinaboi na way kataposan na syasaad naan. Kayan yang pagbabatokon saan na batok syasarig kanak nang Dios na yagarowas kanatu.

⁴Ikaw, kay Tito, maynang tudtuud anak ko tungud sang pagtoo ta kang Jesu Kristo. Yabay ta kaw ampo sang Ama na Dios aw kang Jesu Kristo na kanatun Mallorowas antak kaw abay panalanginan antak marinaw yang dumdum mo.

Yang Imo ni Tito adto Kreta

⁵Sabo bibilin ta kaw dig Kreta antak mo taposon yang maski nana na wa pa akatapos disaan aw antak mo piliin yang imoon manga pastor nang manga tomotoo disang kariko nang simbaan disaan na banwa. Ayaw pagkaringawi yang pyagaindo ko kanmo bain sang imoon mo manga pastor nang manga tomotoo. ⁶Yang imoon mo pastor nang manga tomotoo kinaanglan na way maat na imo na ikaun digkanaan. Isa ra

yang asawa naan kay maat aw marim pa yaan sang kadaygan na bobay. Kinaanglan manga tomotoo yang manga anak naan na arag madyaw yang batasan antak way akapagsaway kanilan. Dili silan magpangonot sang kanilan ginawa toyo yangagad sang kanilan taganak. ⁷Tungud kay yang manga pastor nang manga tomotoo yang syosogo nang Dios pagdomara sang manga tomotoo, kinaanglan na way maat na imo na akapagsaway kanaan. Kinaanglan na dili yaan magparabaw sang kadaygan, di magkasapingsaping madaman, di maglasinglasing, buku nang maat yang ontol, buku nang sapi yang dakora sang ginawa naan. ⁸Kinaanglan na matayod yaan sang manga domadatung. Yang pyaparabi nang kanaan ginawa yang pagimo sang madyaw, matigam magdumdum daw nana yang madyaw aw maat. Di yaan maglapas sang balaod awgaid yangagad yaan sang pagbuut nang Dios. Kinaanglan na matigam yaan magari sang maat. ⁹Kinaanglan na yaan yang asarigan naan abay yang sorit nang Dios na pyagaindo kanaan antak yaan makadasig sang manga otaw pinasobay sang matungtung na pagindo, aw antak yang manga otaw na yosopak saan na pagindo matigam sang kanilan sayup.

¹⁰Kay madaig yang mabagsug yang oro na wa mangagad sang pyagaindo kanilan, labi pa yang manga tomotoo na Judio na yagalaong na maat aw dili mangagad yang kadaygan na manga tomotoo sang kanilan batasan na syosolat ni Moises kadini. Way kakabosan nang kanilan sorit, gyagaway nilan yang manga otaw antak silan toowan. ¹¹Sagdaa yang manga otaw na magasorit nang maynaan kay syasapadan nilan yang pagtoo nang kadaygan pinaagi sang kanilan pagindo. Buku nang madyaw yang kanilan pagindo, yagaindo silan antak silan makasapi.

¹²Aon digkanilan matikadung na taga Kreta na yagalaong bain sang arag silan, laong, “Yang manga otaw na taga Kreta manga mangkagaro, maat yang ontol nilan, mangkatikaan, laban mangkataka, di maggawbuk.” ¹³Matungtung sa agaw yang pyagalaong naan. Wakaw sagdaa silan aw pagindowa antak matorid yang kanilan pagtoo kang Jesu Kristo. ¹⁴Paglaonga silan antak di da silan tomoo sang kanang Judio gogodanun na buku nang matungtung. Paglaonga arag silan antak di da silan mangagad sang manga imoimo nang manga otaw na wa atangkap sang matungtung na pagindo. ¹⁵Aw matarong yang otaw, arag matarong yang kanaan pagdumdum bain sang maski nana na amapagguna kanaan. Awgaid aw buku nang matarong yang otaw kay wa otoo sang Dios, yang imo naan na maat magadogang. Yanaram da yaan nang maat na imo wakaw wa yaan makadumdum nang madyaw. ¹⁶Yang manga otaw na maynaan yagalaong na silan yang manga tomotoo sang Dios, awgaid buku nang tinuud kay yang kanilan manga imo buku nang magonawa sang pyagalaong nilan. Laban maat nang Dios yang kanilan batasan kay wa nilan pagapangagdi yang pyagaindo kanilan. Wakaw way kabos nilan, di silan makaimo sang maski nana na madyaw na imo.

Yang Osto na Pagindo

2 Awgaid ikaw, kinaanglan na di mo aparinin yang pagindo mo bain sang matorid na pagindo. ²Pagindowa yang mangkatadung na kinaanglan na di da silan magalasinglasing, toyo kinaanglan na mapakadyaw silan sang batasan nilan antak silan taodon. Kinaanglan na matigam silan magariili sang maat, na tinuud yang kanilan pagtoo, na laban silan marugun sang arag otaw, na

magatigkul silan sang maski nana na karisud, di silan omosos. ³Pagindowa arag yang manga boyag na kinaanglan na yang imoon nilan yang madyaw nang Dios, na dili silan mapagkokomatun, na dili silan magalasinglasing. Kinaanglan na madyaw yang kanilan batasan antak silan paggaonan nang kadaygan na kawbayan. ⁴Kinaanglan na pagaindoon nang manga boyag yang manga baya na kawbayan antak silan marugun sang kanilan bana aw manga isu nilan. ⁵Yani arag yang pagaindo nilan sang baya na kawbayan, na amarig silan magimo nang maat, na di amarim sang buku nang kanaan bana. Kinaanglan na magapadatul silan sang kanilan paguya, na mapakabuutan silan aw pangagad sang kanilan bana. Kayan aw yaan yang abay imoon nang manga baya na kawbayan, di amasaway nang kadaygan yang kanatu pagindo bain sang Dios.

⁶Pakaindowa arag yang manga baya na otaw na kinaanglan na di da silan magaimo nang maat na manga imo na pagbuut nang kanilan dumtum. ⁷Ikaw, kinaanglan na ikaw yang amaimo gaoanan nilan sang pagimo sang madyaw. Dadyawa pagindowan yang matungtung na pagindo antak silan matigam na tinuud yang pagindo mo. ⁸Kinaanglan na matorid yang kariko nang pagindo mo antak way akapagsaway kanmo. Kayan jaarig yang manga otaw na yapagkontara kanatu kay way kikita nilan na maat na akapagsaway nilan.

⁹Pagindowa yang manga sogwanun na tomotoo na pangagdan nilan yang manga sogo nang kanilan pangoro antak yang kanilan pangoro kaontoran nang kariko nang kanilan manga imo. Kinaanglan na di silan magasopak sang kanilan pangoro. ¹⁰Kinaanglan na di silan makamang sang maski manga tatagbi na butang nang kanilan pangoro na adaraun nilan. Kinaanglan na

way ikitau digkanilan na maat, poros madyaw, antak silan kanarigan nang kanilan pangoro. Aw maynaan yang batasan nang manga sogwanun, akatigaman na laban madyaw yang pagindo kanilan bain sang Dios na kanatu Mallorowas.

¹¹ Makapangagad silan saan na pagindo kay pyapakita nang Dios sang kawtawan yang kanaan karugun kanilan antak silan marowas sang kanilan sara. ¹² Wakaw tungud sang karugun naan kanatu pyagaindo kita naan na ayawan ta yang kariko nang imo na sopak sang Dios aw yang maat na batasan na pagbuut nang kanang otaw dumdum. Pyagaindo arag kita naan na ariliyan ta yang kariko nang maat na dumdum, na imoon ta yang matarong na manga imo antak kita makaontol sang Dios kaba aani pa kita sang donya. ¹³ Kayan yaguma kita kaba yagatagad kita kang Jesu Kristo kay yamaiman kita na magabarik yaan ani sang donya. Aw magabarik da si Jesu Kristo na kanatu Dios na Mallorowas na makagagaom sang kariko ikitau ta yaan na yagadan nang dakora na gaom. ¹⁴ Yaan yang yagapakamatay tungud kanatu antak kita marowas naan sang sara, kayan inimo kita naan matarong antak kita masakop naan. Kayan kita na sakop naan yamakot magimo sang matarong na manga imo.

¹⁵ Dadyawa pagindowan yaning pyagaindo ko kanmo antak pangagadan nilan. Pakaindowa silan aw dasiga silan, arag sagdaa silan kay ikaw yang aon katungud saan sikun sang Dios. Ayaw magtogot na aon magaodyat kanmo.

Yang Pagkinaboi na Pinasobay sang Pagindo ni Kristo

3 Paglaonga yang manga tomotoo disaan antak makaungud na kinaanglan na mangagad silan sang labaw na pan-

goro nang governo aw yang kadaygan na manga otaw nang governo. Kinaanglan na pangagdan nilan yang kanang governo balaod, aw arag mapakaasub silan sang maski nana na madyaw na imo na pagbuut nang governo. ² Kinaanglan na di silan maglaong nang maat sang maski sini, na di silan mapagagis, awgaid mapakabuutan silan aw pagtaod sang kariko nang otaw. ³ Kay kita na kang Jesu Kristo tobok da adoon yang batasan ta. Nangaon yang batasan ta maynang manga sangu, wa kita mangagad sang manga balaod kay yakasoway kita sang paagi nang Dios. Yagatoman kita nangaon sang maat na pagbuut ta kay yaan yang yabay ta imoon yang maski nana na maat na kyakallingiyan ta. Maat yang kanatu ontol nangaon, laban kita yamasigi sang sangka otaw. Kyokon-tara kita nang arag otaw, kayan kita yanagkontara kariko. Yaan yang batasan ta nangaon. ⁴ Kayan yapagguna na pyapakita nang Dios yang kanaan kadyaw aw karugun sang kawtawan. ⁵ Lyorowas kita naan. Yang paglowas naan kanatu buku nang barus sang kanatu madyaw na imo, awgaid lyorowas kita naan kay kyakallaatan kita naan. Yogasan kita naan sang maat pinaagi sang gaom nang Balaan na Espirito antak kita maimo manga bago na otaw na pyarin da yang ginawa ta kayan kyaaronan nang bago na kinaboi na yaatag kanatu nang Balaan na Espirito. ⁶ Panalangingan kita nang way tatamanan kay byobobowan kita nang Dios nang Balaan na Espirito pinaagi kang Jesu Kristo na kanatu Mallorowas. ⁷ Yiimo naan yaan tungud sang karugun naan kanatu antak kita maimo matarong na yamaiman na aon kanatu kinaboi na way kataposan sikun sang Dios. ⁸ Makasarig kaw saang pyagalaong ko.

Gosto ko na apakaindoon mo yang manga otaw saang pyagaindo ko kay

kinaanglan na yang manga otaw na tyomoo ra sang Dios abay silan makamot magimo sang madyaw na manga imo. Kay makatabang yang kanilan imo sang kadaygan na otaw aw tinuud na madyaw. ⁹Awgaid arilii yang manga otaw na yapagagis bain sang sorit nang Dios na wa nilan akatigami. Arilii yang manga imoimo na pyagdara nang kanatu kamonaan, arilii arag yang papagagis bain sang manga balaod aw yang maski nana na akaponowan nang panagagisagis. Yang manga sosoritin na maynaan way kakabosan, di makatabang sang manga otaw. ¹⁰Aw aon isa digkamayo na yabay mapagagis sang arag manga tomotoo, sagdaa yaan. Aw di pa yaan maningug kanmo, omana sagdaa. Aw di da yaan kanmo masip pabayai la yaan. ¹¹Kay yatigam kaw na yang otaw na maynaan yakasoway da sang madyaw na paagi, yakasara da yaan tungud sang imo naan. Wakaw di yaan makagawas sang silot nang Dios, katagaan yang kanaan imo.

Yang Kataposan na Tambag

¹²Aw domatung da adto kanmo si Artemas aw buku si Tikiko na apakadtoon ko kanmo, maparabay kaw komadto Nikopolis, magakita kita dato, kay dato ako nang timpo nang amijan. ¹³Tabangi mayo nang madyaw si Senas na abogado aw si Apolos na antak di silan maukud na mapanaw. ¹⁴Paglaonga yang manga tomotoo dato na kinaanglan na mapakaasub silan maggawbuk antak way kaukud nilan aw antak arag silan makatabang sang kadaygan na aon karisud. Kay aw mapakataka yang otaw way akabosan naan.

¹⁵Kariko nang manga inagad ko didi yangomosta kamayo. Pangomostaan ako sang manga tomotoo disaan na yamarugun kanami kay arag kami tomotoo. Pyangayo ko na kariko mayo panalanginan nang Dios.

Yang Solat ni Pablo kang

PILEMON

1 Ako si Pablo, yamapiriso ako adoon tungud kay si Jesu Kristo yang pyangagadan ko. Yang inagad ko dini yang lomon ta na si Timoteo.

Ikaw, kay Pilemon na karugnanan nami na katabang nami, ikaw yang pyapadaraan nami nining solat ko, ²aw yang lomon ta na bobay disaan na si Apia, aw si Arkipo na inagad ta magtoman sang pagbuut ni Jesu Kristo, aw yang kariko nang tomotoo na yagasimba disang kanmo baray, arag silan yang pyapadaraan nami nining solat ko.

³Yabay kamo nami ampo sang Ama ta na Dios aw kang Jesu Kristo na Ginoo ta antak kamo abay panalanganin antak marinaw yang dum dum mayo.

**Yang Lugun aw yang
Pagtoo ni Pilemon**

⁴Arimarim ako yakaungud kanmo, kay Pilemon, nang pagampo ko. Pyapasalamatan ko abay yang Dios tungud kanmo ⁵kay dyudungug ko na tinuud yang pagtoo mo kang Ginoo Jesus na karugnanan mo aw yang kariko nang kang Kristo sakop. ⁶Yaampo ko na tungud sang papagidarag mo sang manga tomotoo na tyatabangan mo magadogang yang pagkatigam mo sang kariko nang kanatu panalanganin na sikun kang Jesu Kristo kay yotoo kita kanaan. ⁷Kay lagi, laban ak gauma na yamarugun kaw sang manga tomotoo, yamadasig ako kay yagauma yang manga tomotoo tungud kanmo.

Pyapaori ni Pablo si Onesimo

⁸Wakaw maski aon kanak katungud na sikun kang Jesu Kristo na amaimo ta kaw sogoon, ⁹wara ak magaimo kanmo

saan tungud sang panagilugun ta, agaid ko kanmo paglaong yang gosto ko aw mangagad kaw. Yaan yang yiimo ko maski ako si Pablo na matadung da na adoon yamapiriso tungud kang Jesu Kristo. ¹⁰Yani yang pagalaong ko kanmo na kallaati si Onesimo na maynang tudtuud anak ko, kay pagindo ko kanaan ani sang pirisowan, maparabay yaan manarig kang Jesu Kristo, wakaw maynang ako yang kanaan ama. ¹¹Nangaon way madyaw na tabang na yamaimo naan kanmo, awgaid adoon dakora yang akatabang da naan kanmo aw kanak.

¹²Apaoriin ko agkanmo si Onesimo na laban karugnanan ko. ¹³Yang gosto ko dini la garo kanak yaan kay yaan yang apatabangun da mo kanak kaba pipiriso ako tungud sang pagbabatokon ko sang madyaw na batok. ¹⁴Awgaid dili ta kaw urugusun na apatabangun mo yaan kanak, wakaw wara ak magadumut kanaan dini, pyapaori ko agkanmo. Yaan yang madyaw na ikaw yang magabuut daw patabangun mo yaan kanak adi sang pirisowan daw dili.

¹⁵Dagaw pagbuut nang Dios na yadagawdagaw si Onesimo manaw digkanmo kay pagori naan agkanmo di da mapanaw matag akamatay da naan. ¹⁶Adoon buku da gaid nang sogwanun yaan, toyo yaan labaw pa sang sogwanun kay yanarig da kang Jesu Kristo. Mayn da yaan nang kanmo lomon na kyakarugunan mo, labi pa kanak, toyo labaw pa digkanmo kay yaan kanmo sogwanun na arag da kamo tomotoo kang Jesu Kristo.

¹⁷Aw yiisip mo na ako katabang mo, tayoda yaan maynang pagtayod mo kanak aw komadto ako kanmo. ¹⁸Aw yakasara yaan kanmo, daw yakaotang, singadi kanak, panokot. ¹⁹Kay ako si Pablo yang yagapirima sini na magabayad kanmo. Toyo yatigam kaw na dakora yang tabang ko kanmo kay tun-

gud sang kanak pagindo kanmo lyowas da kaw nang Ginoo ta. ²⁰Yaan sa agaw, kay lagi, yang gosto ko, na atabangan mo ako tungud sang pagtoo ta kang Jesu Kristo. Imowa yang makapaguma kanak kay magonawa kita sakop ni Jesu Kristo.

²¹Wakaw syosolatan ta kaw kay yamanarig ako na mangagad kaw kanak. Yatigam ako na labaw pa sang ayoon ko yang imoon mo kanak. ²²Buku gaid nini yang ayoon ko. Pataana yang pagakorangan ko, kay yamaiman ako nang pagampo mayo sang Dios tungud kanak na makalogwa ako sang pirisowan kayan kyomadto kamayo.

Kataposan na Pangomosta

²³Si Epapras na inagad ko na arag yamapiriso tungud sang pagtoo naan kang Jesu Kristo, yangomosta kamayo.

²⁴Si Markos aw si Aristarko aw si Demas aw si Lukas yang manga katabang ko adi sang pagtoman sang pyagasogo kanatu nang Dios, arag silan yanagpangomosta kamayo.

²⁵Pyangayo ko na panalanginan kamo nang Ginoo ta na si Jesu Kristo.

Yang Solat sang manga

HEBREO

Yang Pyagalaong nang Dios Pinaagi sang kanaan Anak

1 Aw yagaindo yang Dios kadini sang manga Judio yang kanaan manga propeta yang ipan naan sogoon papagbatokon sang kanaan pagindo. ²Awgaid adoon yang kanaan Anak yang pyapagbatok da naan kanatu. Yaan yang pyapagimo nang Dios sang langit aw lopa. Yaan yang pyapagtagtomon nang Dios sang kariko. ³Pyapakita nang Anak nang Dios disang donya yang gaom aw yang kaallag nang Dios agkanaan kay yaan Dios man. Yaan yang yagabuutbuut sang kabutangbutang nang kariko aglangit aw asang donya pinaagi sang gaom nang kanaan sorit. Pagkatapos naan magpakamatay antak lingatun yang sara nang otaw, magingkod yaan diglangit sang ingkodanan na asang apit karinto nang Dios na Lyomabi. ⁴Disaan pyapakita na yaan yang labaw sang manga tagalangit na sogwanun nang Dios. Aw yang katungdanan naan na yaatag kanaan nang Dios arag labaw pa sang katungdanan nang manga tagalangit.

⁵Yani yang pyapasolat kadini nang Dios bain kang Jesus, laong, “Ikaw yang kanak Anak, ako ra yang kanmo Ama.” Yoman maglaong yang Dios kanaan, “Yaimo da ako kanmo Ama, ikaw yaimo da kanak Anak.” Ampan way tagalangit na sogwanun naan na pyagalaong nang Dios nang maynaan. Labaw sang kariko nang tagalangit yang Anak nang Dios. ⁶Yoman maglaong yang Dios nang pagsogo naan sang kanaan Anak ani sang donya, “Kariko nang tagalangit na kanak sogwanun misimba sang kanak Anak.” ⁷Yang tagalangit pyagalaong

nang Dios na silan kanaan manga sogwanun gaid. Maski nanang gosto naan na apaimowan kanilan, yamaimo, tunang yamaimo silan samut, tunang yamaimo silan atoron. ⁸Awgaid pyanganngaranan nang Dios yang kanaan Anak nang Dios, kay yagalaong yang Dios sang kanaan Anak, “Ikaw na Dios, mag-aari kaw nang way kataposan. Matarong yang pagari mo sang kanmo kasakopan. ⁹Madyaw mo yang manga imo na madyaw, maat mo yang manga imo na sopak sang kanak balaod, wakaw ikaw na Dios, pyapaguma ta kaw labaw pa sang paguma nang kanmo manga inagad.” ¹⁰Yagalaong yang Dios arag, “Anay da sang pagpono ikaw na Ginoo yang yagaimo sang donya. Yang langit arag iimo mo. ¹¹Kariko nang inimo amangkawara, awgaid ikaw magapabilin. Yang langit aw lopa amaparin, wa day akabosan maynang damit na morongo ra. ¹²Oloronon mo yaan maynang pagloron sang kamun, aballinan mo yaan nang bago. Awgaid ikaw, dili amaparin, dili kaw amamatadung maski kano.” Maynaan yang pyagalaong nang Dios sang kanaan Anak. ¹³Yang Dios wa magalaong sang tagalangit nang maynang pyagalaong naan sang kanaan Anak, laong, “Pagingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allow na apaguyukan da ko sang parapara mo yang kariko nang kontara mo.” ¹⁴Sogwanun gaid nang Dios yang manga tagalangit na di pagkitaun. Syosogo silan naan antak tomabang sang manga otaw na sakop naan.

Yang Kalowasan

2 Kay yang Anak nang Dios yang syosogo nang Dios pagindo kanatu wakaw kinaanglan abay ta butang sang dumtum ta yang kariko nang pagindo kanatu daw kita makasoway sang pagindo. ²Yang balaod na pyapabatok

kadini nang Dios sang manga tagalangit sang manga Judio pyapakatigam na matungtung kanang Dios pagindo kay yang kariko nang yakasara na yosopak saan yabos silotan pinasobay sang kanaan imo na maat. ³Aw sisilotan yang kariko nang wa mangagad sang pyagaindo nang tagalangit, dili amaimo na dili kita isilotan aw dili kita mangagad sang matorada na pagindo bain sang pagsakop nang Dios sang yotoo kanaan. Nang tigmad yang yagabatok saan na pagindo yang kanatu Ginoo na Anak nang Dios, kayan yagbatok oman kanatu yang byabatokan naan. ⁴Arag pyapakatigam nang Dios na matungtung yaan na pagindo kay kaba yanagbatok silan, pyapaimo nang Dios kanilan yang manga mangkadyaw na imo na yagadan nang kanaan gaom antak tomoo yang yaningug saan na batok. Ayn nang gosto naan na gabatok yatagan naan nang katigaman sikun sang Balaan na Espirito na makadigun sang pagtoo nang otaw.

⁵Yang manga tagalangit, maski aon yaatag nang Dios kanilan na gaom, buku nilan yang apapagpangoroon nang Dios sang donya na makaballin sini na donya nang maori na allaw. Yaan na donya yang byabaraw ta adoon. ⁶Awgaid otaw yang papagpangoroon nang Dios saan. Aon syosolat kadini na yagalaong, “Ikaw na Dios, nanga yang otaw yabay mo kaundan? Sari otaw gaid yaan, kayan yabay pa mo tabangan. ⁷Pyagabuutan mo na yang tagalangit yang marabaw adoon sang otaw, toyo dili madogay yang kanilan paglabaw sang otaw. Yatagan mo yang otaw nang katungud pagkapangoro, yabantog da yaan aw pagtaoda. ⁸Pyapagpangoro mo yaan sang kariko.” Maynaan yang syosolat kadini. Pyapagpangoro nang Dios yang otaw sang kariko,

way inimo na wa pagabayai nang otaw. Awgaid adoon na manga allaw, yatigam kita na wa pa magapangoro yang otaw sang kariko. ⁹Yaan na syosolat kadini yatoman da kang Jesus. Awgaid yatigam kita kang Jesus, pyagabuutan nang Dios na lyarabawan yaan dagawdagaw nang manga tagalangit sang katungud nang aani yaan sang donya. Kay yamallaat yang Dios kanatu, yagapakamatay si Jesus tungud sang sara nang kariko nang otaw. Adoon yabantog da yaan aw pagtaoda kay yagatigkul yaan sang kamatayun na silot sang sara nang manga otaw.

¹⁰Madyaw kay yang Dios na gaimo aw gabaya sang kariko, yagabuut kang Jesus antak way makolang sang paagi sang paglowas ni Jesus kanatu wakaw pyapagtigkul si Jesus sang karisud. Sang maynaan, makasonod kanaan adto langit yang manga otaw na yaimo da manga anak nang Dios. ¹¹Si Jesus yang yagalingat sang sara nang otaw antak maimo silan kanaan sakop. Yaan aw yang manga otaw na lilingatan naan sang sara sayda yang Ama. Wakaw maski labaw si Jesus sang manga tomo-to, wa yaan akaarig maglaong na yang manga tomotoo, kanaan manga lomom. ¹²Kay aon syosolat kadini na yaan yang yagalaong, nong yamaimo yaan otaw, laong, “Abatokon ko ikaw na Dios adto sang kanak manga lomom. Akantaun ko yang kanak pagbantog kanmo aw yanagkatipon silan na misimba kanmo.” ¹³Kayan yoman yaan maglaong, “Abay ak somarig sang Dios.” Arag yaan yagalaong, “Yapagtukud ako sang manga anak nang Dios na pyapatagapan naan kanak.”

¹⁴Manga otaw kita na pyagangaranan nang manga anak nang Dios, wakaw arag yamaimo otaw si Jesus antak magpakamatay yaan kanatu kayan pinaagi sang kanaan pagkamatay dyadaug naan

si Satanas na aon gaom na makamatay sang otaw. ¹⁵Yagalowas si Jesus kanatu na anay da yamalluk na amatay, kyakamang naan yang kanatu kaalluk na amatay. ¹⁶Wakaw kikita ta na buku nang tagalangit yang tyatabangan ni Jesus, awgaid yaan yang tyatabangan naan kita na manga otaw na yosonod ni Abraham. ¹⁷Wakaw madyaw kay yaimo da si Jesus maynatu na kanaan manga lomon antak arag yaan mati sang maynang kanatu byabati, antak matigam yaan mallaat kanatu. Yaan yang yamaimo kanatu magampoway adto sang Dios, arag yaan matinomanun aw kasarigan sang pyapaimo kanaan nang Dios. Yagapakamatay yaan antak yang manga otaw mapasaylo sang kanilan sara. ¹⁸Kay kyaagiyan da ni Jesus yang pagtigkul sang karisud wakaw yatigam da yaan tomabang kanatu, tyatabangan kita naan aw kyakaritudan kita antak kita makatigkul.

Si Jesus Labaw kang Moises

3 Manga karomonan ko na tomotoo, kariko natu pinili nang Dios na imoon kanaan manga anak. Dumduma mayo si Jesus na syosogo nang Dios ani kanatu na pyapagbatok sang kanaan pagindo. Arag yaan yang labaw na magampoway natu sang pagtoo. ²Nang aani pa sang donya si Jesus, mamutlug yaan magimo sang pyagalaong nang Dios na yamatag kanaan nang katungud. Si Moises arag matinomanun sang Dios bain sang pagdomara sang taga Israel na sakop nang Dios kadini. ³Awgaid si Jesus na gaimo sang kariko labaw pa kang Moises na sakop gaid nang Dios, wakaw byabantog yaan nang Dios labaw pa sang pagbantog kang Moises. Maynaan oman yang pagbantog sang otaw na tagtomon sang baray labaw pa sang sakop disaan na baray. ⁴Kay maski nana na baray aon gaimo, aw-

gaid yang gaimo sang kariko yang Dios. ⁵Madyaw yang pagdomara ni Moises sang sakop nang Dios kadini, matinomanun yaan toyo sogwanun gaid yaan nang Dios. Yang kanaan gawbuk yang pagpakatigam sang manga otaw bain sang imoon nang Dios nang maori na allow. ⁶Si Jesu Kristo arag gatoman sang pyapaimo kanaan, awgaid buku yaan nang sogwanun, Anak yaan nang tagsakop. Sakop kita naan aw abay kita somarig kanaan aw abay kita maiman kanaan.

Yang Pagpatana nang Kaotawan nang Dios

⁷Wakaw kinaanglan maningug kita sang pyagalaong nang Balaan na Espirito na syosolat kadini, laong, "Aw dumungug kamo sang pyagalaong nang Dios adoon, ⁸ayaw magsopak, pangagad kamo, ayaw pagpakabagsuga yang oro mayo maynang kamayo kamonaan kadini na yosopak sang pagindo nang Dios, titigi nilan abay yang Dios daw silotan silan naan tungud sang kanilan pagsopak nong aadto silan sang banwa na way maguya. ⁹Surud nang kapatana na ka toig maski yabay nilan kitaun yang manga mangkadyaw na imo nang Dios, wa nilan asipa yang Dios, yabay nilan tigiin yang Dios daw diin taman yang pagtigkul naan. ¹⁰Wakaw laban maat nang Dios yang imo nilan. Yagalaong yaan na buku nang osto yang kanilan dumdum. Yabay yaan magpakatigam kanilan sang kanaan paagi awgaid way gosto nilan na matigam saan. ¹¹Kay laban maat nang Dios yang kanilan imo, wakaw yagalaong yaan na di da silan makaslud sang banwa na pagapatanaan nilan na apapagayaan kanilan nang Dios." Maynaan yang syosolat kadini. ¹²Wakaw panagkido kamo na manga karomonan ko daw aon otaw digkamayo na magaimo sang maat nang Dios na wa da akanarig kanaan kayan

yaan yang akaponowan nang pagtarikod naan sang Dios. ¹³Adoon kaba yabay pa yang Dios magindo kanatu, abay kita allawallow managinindoway antak way isa kanatu na di da masarig sang Dios kay madyaw naan na abay magimo sang maat. ¹⁴Kay aw abay kita somarig sang Dios, maynang pagkanarig ta nang tigmad, akaupud kita kang Kristo panalanginan nang Dios. ¹⁵Kaundi yang pyagalaong nang Balaan na Espirito, laong, "Aw dumungug kamo sang pyagalaong nang Dios adoon, ayaw magasopak, pangagad kamo, ayaw pagpakabagsuga yang oro mayo maynang kamayo kamonaan kadini na yosopak sang pagindo nang Dios." ¹⁶Yang yudungug sang pyagalaong nang Dios toyo yosopak ngaong manga otaw na pyagaagad ni Moises pagpanaw ag Egipto. ¹⁷Yamadaman yang Dios kanilan tungud sang imo nilan na maat wakaw lyarasay silan nang Dios surud nang kapatan na ka toig asang banwa na way maguya. Yamangkamatay silan kariko disaan na yosopak sang Dios. ¹⁸Pyaglaong da nang Dios kanilan na di da silan makaslud sang banwa na pagapatanaan nilan na apapaguyaanan kanilan kay wa silan mangagad sang kanaan pagindo. ¹⁹Wakaw kyakatigaman ta na wa nilan adatunga yang pagapatanaan na aatag nang Dios kanilan kay wa silan akanarig sang Dios.

4 Kita na manga tomotoo adoon, arag kita pyagalaong nang Dios na arag kita atagan naan nang akapagpatanaan ta, wakaw manangkido kita antak way isa kanatu na di akaatagan. ²Kita maynilan kadini kay arag kita byabatokan bain sang akapagpatanaan na aatag nang Dios sang yamanarig kanaan. Awgaid silan kadini maski yudungug silan saan way madyaw na yamaimo kanilan kay wa silan otoo sang pyagalaong nang Dios. ³Kita gaid na yamanarig

sang Dios yang yatagan nang akapagpatanaan na yaandam naan sang otaw. Kay yagalaong yaan bain sang kanatu kamonaan na laban di da silan atagan nang akapagpatanaan kay laban maat naan yang imo nilan. Yagalaong yang Dios saan maski yaandam da naan yang akapagpatanaan anay da nang pagimo naan sang karibotan. ⁴Yatigam kita na yaandam da yaan kay aon syosolat kadini bain sang kapitong allow na yaan na allow yang pyagatangku nang Dios sang pagimo naan sang kariko. ⁵Awgaid maski yaandam da, wa adatunga nang kanatu kamonaan kay yagalaong yang Dios na laban di da silan atagan nang akapagpatanaan na aatag naan sang yamanarig kanaan. ⁶Yang kanatu kamonaan kadini wa atagi kay wa silan akanarig sang Dios awgaid aon kadaygan na atagan. ⁷Pyaglaong da nang Dios na adoon na manga allow aatag naan sang maningug sang kanaan pyagalaong yang akapagpatanaan. Yadogay yang pagurangan nang paglaong nang Dios sang kanatu kamonaan aw yang pyapasolat naan kang Dabid na yagalaong, "Aw dumungug kamo sang pyagalaong nang Dios adoon, pangagad kamo, ayaw pagpakabagsuga yang oro mayo." ⁸Matungtung na aon manga otaw na dyadara ni Josue adto sang banwa na pyapaguyaanan nang Dios sang kanatu kamonaan, toyo buku pa naan yang pyagalaong nang Dios na akapagpatanaan na aatag naan sang yamanarig kanaan. Kay pagkatapos disaan, yadogay pa kayan yoman maglaong yang Dios na madatung yang allow na aon kadaygan na manga otaw na atagan naan nang akapagpatanaan. ⁹Wakaw yatigam da kita na aon pa adoon yaandam nang Dios na pagapatanaan nang kanaan manga otaw. ¹⁰Kay yang otaw na pyapatana nang Dios yagtangku da sang kanaan imo, wa da akanarig sang

kanaan madyaw na imo na yaan yang makatabang kanaan, maynang Dios na yagatangku sang pagimo naan sang kari-botan kayan yagpatana.

¹¹Wakaw mamakot kita antak kita atagan nang akapagpatanaan ta. Di kita magasiling kanilan kadini na wa akanarig sang Dios kay daw arag kita silotan nang Dios. ¹²Mangagad kita sang pyagalaong nang Dios kanatu kay yagadan yang kanaan sorit nang gaom na may-nang pyagaatobang ta yaan na gasorit. Maynang espada na laban matarum na yaragsub sang otaw maynaan oman yang pagindo nang Dios na maragsub sang ungod nang otaw, maski yang ginawa naan arag lyaragsub, wakaw kyakatigaman yang dum dum naan aw yang surud nang ginawa naan. ¹³Way amatago sang Dios. Yagadadayaw naan kitaun yang kariko nang imo nang otaw, aw yang kariko nang dum dum nilan yabos naan katigaman. Amatobang kita kariko sang Dios tungud sining kanatu manga imo.

Si Jesus yang Labaw na Magampoway na Dungganun

¹⁴Wakaw abay kita mangagad sang pagindo nang Dios na kyakanarigan ta kay si Jesus na Anak nang Dios yang labaw na magampoway natu adto sang Dios. Makagagaom yaan, aadto yaan langit asang atobangan nang Dios. ¹⁵Maski Anak nang Dios si Jesus yatigam yaan sang karutuy ta kay arag yaan yakaagi sang kariko nang kyakaagiyan ta, awgaid wa yaan makaimo sang maat. ¹⁶Wakaw di kita amarig matobang sang Dios allawallow na mapagbaraw kanaan. Aw mapakallaat kita kanaan amallaat yaan kanatu. Atabangan kita naan aw magkinaanglan kita nang tabang.

5 Yang manga labaw na magampoway disang templo nang manga Judio

pipili antak matobang silan sang Dios tungud sang manga otaw. Silan yang yamatag sang Dios nang manga ayup na pyapatay na linga sang sara nang otaw. ²Yatigam silan na arag silan yakasara maynang kadaygan na manga otaw wakaw di silan ilibagun nang manga otaw na yakasara tungud sang kanilan karutuy. ³Wakaw aw matag sang Dios yang magampoway sang linga sang sara, buku gaid nang kanang kadaygan sara yang ilingatun, awgaid arigkan sang kanaan sara pyaparingat. ⁴Yang magampoway wa magabuut na yaan yang magaimo sang dakora na gawbuk na pagkamagampoway. Awgaid yang Dios yang yamatag kanaan saan na katungud. Mayn ni Aaron kadini na magampoway nang taga Israel adto sang Dios, yang Dios yang yamatag kanaan saan na katungud. ⁵Arag si Jesu Kristo, wa yaan magaparabaw antak maimo yaan labaw na magampoway, awgaid yang Dios yang yamatag kanaan saan na katungud, yagalaong yang Dios kanaan, "Ikaw yang kanak Anak, ako ra yang kanmo Ama." ⁶Arag syosolat kadini yang pyagalaong nang Dios kang Kristo, laong, "Way kataposan nang kanmo pagkamagampoway, maynaw ni Melkisedek na usug na magampoway kadini nang timpo ni Abraham." ⁷Nong otaw pa si Jesus, kaba gadum dum yaan sang karisud na madatung kanaan, yagadaraw yaan, yagaampo yaan sang Dios kay yaan yang makaboi oman kanaan na apatayun. Kay laban madyaw ni Jesus na abay yaan mangagad sang pagbuut nang Dios, wakaw yaningug yang Dios sang kanaan pagampo. ⁸Maski Anak nang Dios si Jesus, pyagaindo yaan nang Dios pagpangagad kanaan pinaagi sang karisud na titigkuran naan. ⁹Yamatapos ni Jesus kaagiyan yang kariko nang gosto nang Dios na apaagiyan kanaan, ya-

maimo yaan maglilingat sang sara nang manga otaw na yamanarig kanaan antak silan kaaronan nang kinaboi na way kataposan na yaatag nang Dios. ¹⁰Kayan inimo yaan nang Dios labaw na magampoway nang manga tomotoo adto sang Dios mayni Melkisedek.

Tambag antak Dili Makasoway

¹¹Madaig pa garo yang pagaindo ko kamayo bain sang imo ni Jesus, di da gaid, kay marisud da kamo pagindoon kay way gosto mayo na matigam. ¹²Dogay da kamo na yamanarig sang Dios wakaw madyaw da garo kamo imoon magindoway, awgaid onnoon pagimo kamayo magindoway na yagakinanglan pa kamo na oman pagindoon sang tigmad na pagaanadan bain sang paagi nang Dios. Yakagaon da kamo nang isuisu na di pa makaimo komaan sang kanun, wakaw yabay pa kamo pasosoon. ¹³Aw yabay pa kamo somoso agaw maynaan isu pa. Yang otaw na maynaan di pa matigam mangagad sang pagindo nang Dios. ¹⁴Aw komaan da yaan sang kanun, agaw maynaan dakora da yaan, bukun da yaan nang isu. Maynaan oman yang otaw na yabay mangagad sang pagindo nang Dios. Kay yanaram da yaan nang pagpangagad sang pagindo, wakaw kimilara ra sang maat aw madyaw.

6 Di da kita abay maganad sang tigmad na pyagaanadan bain sang pagtoo kang Kristo. Yaan yang pagaanadan da ta adoon yang mararumlarum na pagindo antak magsun yang pagtoo natu. Di da kita abay magagogodgoday sang pagindo bain sang pagbotawan sang manga imo na di makaontol sang Dios, aw yang pagindo bain sang pagtoo sang Dios, di da abay natu pagaanadan. ²Yang pagindo bain sang manga paagi nang pagbawtismo aw yang pagdapun sang oro nang otaw kaba

yaampo, aw yang pagindo na managboi oman yang yamangkamatay aw yang silot na way kataposan nang Dios sang otaw, arag di da natu abay ogodgodon. ³Di da natu oman pagaanadan yang tigmad na pagindo, yaan yang pagaanadan da natu, aw tomogot yang Dios, yang mararum na pagindo antak magsun yang pagtoo natu. ⁴Magapadayon kita yang pagkanarig ta kang Jesus daw aon otaw digkanatu na mobotawan sang kanaan pagtoo. Kay yang otaw na yobotawan sang pagkanarig naan kang Jesus, di da amaimo na mabarik yaan antak tomoo oman kang Jesus kay pyakatigam da yaan nangaon nang Dios bain kang Jesus, yakadawat da yaan sang pagatag nang Dios na sikun diglangit, yatagan da yaan nang Balaan na Espirito, ⁵kyatigaman da naan na madyaw yang pyagalaong nang Dios, kinita da naan yang manga mangkadyaw na imo na yagadan nang gaom nang Dios. ⁶Wakaw di da yaan mabarik tomoo kang Jesus kay kyagiyan da naan kariko kayan pyakainaan naan asang atobangan nang manga otaw si Jesus na Anak nang Dios kay wa naan ubutangan sang ginawa naan yang pagkarabo kang Jesus asang koro. ⁷⁻⁸Kita na manga otaw maynang pawa na yabay oranun. Aw madyaw yang abot nang tanum na amakaan nang tagtomon, makadawat yang pawa sang panalangin nang Dios. Toyo aw gityan yang pawa nang soksok aw sagbut, buku nang madyaw na pawa. Magalaong yang Dios na way asoy naan na pawa, osonogon da.

⁹Kamo na manga karugunan ko, maski gaindo kami kamayo nang maynaan, yatigam kami na buku kamo nang mayn nilan na yobotawan sang pagtoo sang Dios, yotoo kami na abay imoon mayo yang madyaw na imo na iimo nang otaw na lyowas da nang Dios sang sara. ¹⁰Matarong yang iimo nang

Dios kanatu, dili naan akaringawan yang manga madyaw na imo mayo aw yang karugun mayo kanaan na pyapakita mayo na yabay kamo tomabang sang kanaan manga otaw. Abarusan kamo naan nang madyaw sang manga imo mayo na madyaw.¹¹ Gosto nami na abay kamo mamakot asta sang kataposan antak matoman yang kariko nang tyatagadan mayo na imoon nang Dios kamayo.¹² Gosto nami na di kamo amataka sang pagpangagad mayo sang Dios. Pagsiling kamo nang manga to-motoo na yabay somarig sang Dios maski yadogay matoman yang pyagalaong nang Dios kanilan, wa silan akaomo, yabay magtagad wakaw tyotoman nang Dios kanilan yang manga saad na pyagalaong naan.

Yang Dili Akapagdowadowaan na Saad nang Dios

¹³Tanawa yang Dios kadini sang pagsaad naan kang Abraham. Kay way yarabaw kanaan na makapagpasarig sang saad naan wakaw pyasarigan da naan na otomanun naan yang saad naan kang Abraham.¹⁴ Yani yang pyagalaong nang Dios kang Abraham, laong, “Abay ta kaw tabangan, kay Abraham, apakadaigin ko yang kanmo manga sompaw.”¹⁵ Yabay magtagad si Abraham sang pagtoman nang Dios sang saad kanaan, wa yaan akaomo, wakaw yamatoman yang saad kanaan nang Dios.¹⁶ Tinuud na yang otaw aw yasaad ipan naan paglaong na yang Dios yang yatigam na matungtung yang pyagalaong naan kay labaw pa kanaan yang Dios. Aw tapos da naan paglaong yang kanaan saad, na maynaan yang paagi nang kanaan pagsaad, di da amaimo lantogiin.¹⁷ Maynaan oman yang Dios, gosto naan na akatigaman nang manga otaw na syasaadan naan na dili naan aparinin yang saad naan kanilan wakaw

dyodogangan naan yang kanaan saad nang kanaan pasarig na otomanun naan yang syasaad naan.¹⁸ Yang saad nang Dios aw yang pasarig naan na otomanun naan yang saad naan, laban di amaparin. Di amaimo na di naan otomanun yang pyagalaong naan. Wakaw kyatigaman da ta na kita na yadangup kanaan makasarig na kariko nang pyagalaong nang Dios kanatu arag amatoman.¹⁹ Yang pagkanarig ta na amatoman yang saad nang Dios maynang potaw kadigun na pyagatagun sang barangay antak di maanod. Yang pagkanarig ta yang yabay makatagun kanatu antak di ta ayawan yang kanatu pagtoo. Yang tyatagadan ta na saad nang Dios kanatu laban akaimanan ta na amaimo kanatu²⁰ kay yagona ra kanatu si Jesus adto langit, yamatobang yaan sang Dios tungud kanatu. Yakagaon yaan nang labaw na magampoway na yarasak sang balaan na paguya nang Dios na syasaringan nang madakmul na sapot disang templo nang manga taga Israel. Yamaimo si Jesus labaw na magampoway na way kataposan. Yang katungud ni Jesus pagkamagampoway maynang katungud ni Melkisedek pagkamagampoway.

Yang Magampoway na si Melkisedek

7 Si Melkisedek yang ari nang banwa na Salem, arag yaan magampoway nang otaw adto sang Dios na makagagaom. Pagori ni Abraham sikun magpatay sang manga ari na yapaggira kanaan, songonon yaan ni Melkisedek. Yaampo sang Dios ni Melkisedek si Abraham antak abay yaan tabangan nang Dios.² Yaatag ni Abraham kang Melkisedek yang kasamporo sang kanaan tyaban sikun sang manga ari. Yang kaorogan nang aran ni Melkisedek “Ari na madyaw nang Dios.” Arag pyagangaranan yaan nang ari nang banwa na way kasamok kay yaan

yang kaorogan nang aran na Salem. ³Way kyakasolat bain sang ama aw ina ni Melkisedek aw bain sang manga kamonaan naan. Arag way kyakasolat bain sang allaw nang pagkawtaw naan aw yang allaw nang pagkamatay naan wakaw mayn yaan ni Jesus na Anak nang Dios, way kataposan nang kanaan pagkamagampoway.

⁴Yatigam kita na dungganun si Melkisedek kay si Abraham na pangoro natu na taga Israel yamatag kanaan nang kasamporo sikun sang tyaban naan sang manga ari. ⁵Yang manga sompaw gaid ni Lebi yang yamaimo magampoway disang templo. Pyagabuutan nang balaod na makakamang silan sang kasamporo na abot na pyagaatag nang manga taga Israel na arag sompaw ni Abraham maynang magampoway. ⁶Maski buku nang sompaw ni Lebi si Melkisedek, yaan yang yatagan ni Abraham nang kasamporo. Yaan yang yagaampo adto sang Dios tungud kang Abraham, maski si Abraham yang syasaadan nang Dios. ⁷Yatigam kita na yang magampoway sang Dios labaw sang otaw na yaampo naan sang Dios, wakaw kikita ta na labaw si Melkisedek kang Abraham. ⁸Yang magampoway disang templo na yatagan nang otaw nang kasamporo manga otaw silan na magkamatay. Awgaid bain kang Melkisedek na yakamang sang kasamporo na sikun kang Abraham, way kyakasolat na yamatay yaan. ⁹⁻¹⁰Si Lebi yang kamonaan nang magampoway na pyagaatagan nang kasamporo nang kariko nang abot nang taga Israel. Nang pagatag ni Abraham kang Melkisedek nang kasamporo itong yamatag si Lebi kay itong sayda si Lebi aw si Abraham kay sompaw si Lebi ni Abraham. Wakaw yatigam kita na labaw si Melkisedek kang Lebi kay maynang

yamatag kang Melkisedek si Lebi nang kasamporo.

¹¹Yang balaod na pyapatoman nang Dios kanatu na manga taga Israel pyapaagi kang Moises nong timpo nilan na si Aaron yang labaw na magampoway. Awgaid yaan na paagi wa akatoman nang manga otaw wakaw yatagan si Jesu Kristo nang katungud sang pagkamagampoway. Yang katungud ni Jesus pagkamagampoway buku nang maynang katungud ni Aaron pagkamagampoway na si Aaron sompaw ni Lebi, awgaid maynang katungud ni Melkisedek pagkamagampoway. ¹²Pagbarin sang katungdanan na magampoway, arag da yaparin yang balaod bain sang magampoway, ¹³⁻¹⁴kay si Jesu Kristo yang ballin sang manga sompaw ni Lebi na magampoway toyo buku nang sompaw ni Lebi si Jesus, sompaw ni Juda. Awgaid yaan yang pyagalaong ni Moises na amaimo manga magampoway yang manga sompaw ni Lebi, buku nang sompaw ni Juda.

Yang Lain na Magampoway na Mayn ni Melkisedek

¹⁵Kyadaragan da ta laban na yaparin da yang balaod aw yang pagkamagampoway kay mayn ni Melkisedek si Jesus sang kanaan pagkamagampoway, ¹⁶kay wa akaimo magampoway si Jesus pinaagi sang balaod na yaan yang imoon magampoway yang sompaw ni Lebi, awgaid yamaimo yaan magampoway kay aon gaom naan kay magapabilin yaan boi nang way kataposan. ¹⁷Kay syosolat kadini yang pyagalaong, "Way kataposan nang kanmo pagkamagampoway, mayn kaw ni Melkisedek na magampoway kadini." ¹⁸⁻¹⁹Yang dadaan na balaod di abay makatabang sang otaw antak makaontol sang Dios wakaw byaballinan nang Dios nang madyaw na

paagi na pinaagi saan makadorod da kita sang Dios.

²⁰⁻²¹ Yasaad yang Dios na yagalaong na way pagkatapos nang kang Jesus pagkamagampoway. Way maynaan na saad naan sang manga sompaw ni Lebi nang pagkaimo nilan magampoway, awgaid syosolat kadini yang pyagalaong nang Dios bain kang Jesus, laong, “Dili amaparin yang kanak dum dum, syaad da ko na way pagkatapos nang kanmo pagkamagampoway.” ²² Wakaw laban madyaw pa sang dadaan na paagi yang bago na paagi na si Jesus yang gapasarig.

²³ Yang dadaan na paagi madaig yang yamaimo magampoway kay pyagaballinan aw yatay da. ²⁴ Awgaid si Jesus na di magkamatay, sayda naan yang magampoway nang way kataposan. Yang kanaan pagkamagampoway di amasingadto sang kadaygan. ²⁵ Wakaw laban makatabang si Jesus nang way kataposan sang kariko nang otaw na modorod sang Dios antak di silan silotan tungud sang kanilan sara. Kay si Jesus pollayon boi, yabay yaan matobang adto sang Dios tungud kanatu, wakaw pollayon yaan makatabang kanatu sang kanatu kicinaanglan sang Dios.

²⁶ Si Jesus yang magampoway na laban makatabang kanatu kay pollayon madyaw yaan, ampan way maat na imo naan, buku yaan nang mayn natu na manga otaw na maat yang imo, yapakabaton yaan adto sang Dios aglangit, arag yaan makagagaom sang kariko. ²⁷ Yang kadaygan na manga magampoway kinaanglan allawallaw amatag sang Dios nang manga ayup na pyapatay antak pasayloon nang Dios silan aw yang kadaygan na manga otaw sang kanilan sara. Tobok yang kang Jesus paagi, yang pagatag ni Jesus sang Dios na pyagalingat sang sara nang otaw, misan da gaid naan imowa. Wa day kinaanglan na os-

obliin pa. Yaan na pagatag yang lawas naan na pyapatay disang koros. ²⁸ Yang manga otaw na yamaimo magampoway pinaagi sang balaod ni Moises, otaw na makasasara. Awgaid pinaagi sang saad nang Dios kyakaballinan yang balaod ni Moises, yamaimo magampoway nang way kataposan yang Anak nang Dios. Way kolang nang kanaan manga imo.

Si Jesus yang Kanatu Labaw na Magampoway

8 Laban di ta akaringawan yang pyagaido ko kamayo, na aon day maynaan adoon labaw na magampoway kanatu adto sang Dios, si Jesu Kristo. Yagingkod da yaan sang ingkodanan na asang apit karinto nang trono nang Dios aglangit. ² Asang atobangan nang Dios yagatoman si Jesus sang kanaan katungdanan pagkamagampoway. Yaan yang tinuud na ampowanan na buku nang inimo nang otaw awgaid yang Dios yang yagaimo. ³ Maynini yang paagi nang magampoway disang donya, yamatag silan sang Dios nang manga ayup na pyapatay na linga sang sara nang otaw. Wakaw arag si Jesus yagaatag sang Dios, yaatag naan yang kanaan lawas na pyapatay asang koros. ⁴ Aw ani pa si Jesus sang donya dili yaan amaimo magampoway kay aon manga magampoway na mamatag adto sang Dios sang pagatag na sogo nang balaod ni Moises. ⁵ Yang paagi nang manga magampoway yagaid magsiling sang paagi nang tinuud na ampowanan diglangit aw yang kanilan ampowanan yagaid gaon sang ampowanan diglangit. Yatigam kita saan kay nang bay maglindug si Moises sang kanilan ampowanan sang Dios, pyagalaong yaan nang Dios, “Dadyawa mayo yang pagimo, gaonan mayo sang pyapakita ko kanmo nangaon asang butay na Sinai.” ⁶ Yang katungdanan na yaatag kang Jesus labaw pa sang katungdanan nang

manga magampoway disining donya. Yang bago na paagi ni Jesus antak makadorod kita sang Dios labaw pa sang dadaan na paagi kay yang bago na paagi yagadan nang laban madyaw na manga saad nang Dios. ⁷Aw yadyaw pa yang dadaan na paagi, di da aballinan nang bago na paagi.

⁸Buku nang madyaw nang Dios yang manga taga Israel kay wa silan mangagad sang dadaan na paagi. Wakaw yagalaong yaan, “Madatung yang allaw na imoon ko yang bago na paagi na pangagdan nang manga Judio na sompaw ni Israel aw sompaw ni Juda antak maringat yang kanilan sara. ⁹Yang bago na paagi na imoon ko wa makagaon sang imo ko kadini nang pagkamang ko sang kamonaan nilan disang banwa na Egipto. Wa nilan pangagdi yang kanak pagindo wakaw wa da ko silan atabangi.” ¹⁰Yagalaong yang Dios, “Maynini yang imoon ko na bago na paagi kay antak makadorod kanak yang sakop ko na manga taga Israel. Ubutang ko sang kanilan ginawa yang kanak pagindo antak abayun nilan dumdumun, antak silan matigam sang gosto ko na imoon nilan. Na amaimo ako kanilan Pangoro na Dios kayan silan amaimo kanak manga anak. ¹¹Ninyan na manga allaw di da nilan pagaindoon yang kanilan manga inagad aw manga lomon bain kanak kay kariko nang otaw, dungganun aw buku nang dungganun, matigam da kanak. ¹²Amallaat ako kanilan aw ayawan nilan yang kanilan sara, di da ko silan isilotan. Kariko nang kanilan manga imo na maat ko, akaringawan da ko, di da ko akanamputan.” Yaan yang pyagalaong nang Dios na bago na paagi sang pagsimba kanaan. ¹³Pyaglaong da naan yang bago na paagi na yakaballin sang dadaan na paagi, wa da naan apapangagdi sang manga otaw yang dadaan. Sang may-

naan, yagapasabot yaan na yang dadaan na paagi di da amagamit. Yang maski nana na di da amagamit, ayawan da.

Yang Pagsimba na Aani sang Donya aw Yang Pagsimba na Aadto Langit

9 Yang dadaan na paagi sang pagsimba, aon manga balaod na tyotoman nilan sang kanilan pagsimba. Arag aon ampowanan sang Dios na inimo nang otaw. ²Yaan na ampowanan kaoy yang pyagaarabat aw paris nang ayup yang pyagaatup. Yang apit ganaan pyangangaranan nang balaan na ampowanan. Asaan ubutangan yang ilawan aw yang lamesa aw yang allawallaw byubutang sang lamesa na paan na pasalamat sang Dios. ³Yang apit surud na syasaringgan nang madakmul na sapot pyangangaranan nang balaan na paguya nang Dios. ⁴Asaan ubutangan yang lamesa na borawan na sonoganan sang insenso na maynang torob. Asaan arag yang kaban na syasangkoban nang borawan. Yaan na kaban yang pyangangaranan nang arka nang dadaan na paagi, agsurud naan na kaban yang borawan na lasakanan sang paan na mana na yaatag kadini nang Dios. Arag aagsurud yang bangka na gyagamit ni Aaron kadini na yadaon. Arag lyarasak disaan yang dowambook na bato na lipig na syosolatan nang samporong ka sogo nang Dios sang manga otaw. ⁵Asang babaw nang kaban yang podo borawan na pyangangaranan nang pasaylowanan nang Dios sang manga otaw tungud sang kanilan sara. Pyapaindug asaan yang manga inimo na gyagaon sang tagalangit na laban magayon, na yagapasabot na iyan disaan yang Dios. Yarongan nang manga panid nilan yang pasaylowanan. Toman da naan, di akasamanan batokon adoon disini yang kariko nang asaan.

⁶Yang dadaan na paagi sang pagsimba sang Dios, allawallow yarasak yang manga magampoway disang apit gandingan na ampowanan, yagatoman sang katungdanan nilan. ⁷Awgaid yang apit surud na yurangan nang madakmul na sapot, way makaslud disaan, yang labaw na magampoway gaid, toyo misan gaid surud nang kada toig. Di yaan makaslud aw way dara na dogo. Yaatag naan sang Dios yang dogo antak yaan pasayloon sang kanaan imo na maat nang Dios aw antak arag pasayloon yang manga taga Israel. ⁸Yang pagkabutangbutang nang dadaan na ampowanan sang Dios na yurangan agsurud nang madakmul na sapot yaan yang pakatigam kanatu nang Balaan na Espirito na dili makaslud sang balaan na paguya nang Dios yang manga otaw kaba iyan pa yang dadaan na ampowanan aw yang dadaan na paagi sang pagsimba. ⁹Yang dadaan na paagi aon kaorogan adoon kanatu. Kay kariko nang manga pagatag sang Dios nang otaw na pyapasobay sang dadaan na paagi nang pagsimba, wara magadadayaw makalingat sang sara nang otaw. ¹⁰Yaan na manga paagi sang pagsimba, bain gaid yaan sang pagkaan aw paginum aw pagpangogas. Pyapatoman yaan sang otaw na paagi kaba wa pa nang Dios imowa yang bago na paagi sang pagsimba.

¹¹Awgaid adoon si Jesu Kristo yang makaatag kanatu nang mangkadyaw na panalangin kay makadorod yaan sang Dios. Yang ampowanan na lyarasakan naan buku nang inimo nang otaw, wara disining donya, gimadyawan yaan, labaw pa sang manga ampowanan disining donya. ¹²Yarasak si Jesus sang balaan na paguya nang Dios diglangit, wa magadara nang dogo nang kambing aw baka, awgaid yang kanaan dogo yang pyapatutud naan disang koros. Misan da yaan surud, wa da naan omana. Yaan

yang paagi nang pagtobos naan kanatu antak di da kita silotan sang kanatu imo na maat nang Dios. ¹³Yang dadaan na paagi yang dogo nang kambing aw baka aw yang aribo nang nati na baka na syosonog syasabog sang manga otaw na di makasimba kay yakasara. Yamatapos silan sabogan, madyaw da, makasimbara. Toyo wara magadadayaw makalingat sang kanilan sara. ¹⁴Labaw pa saan na paagi yang dogo ni Jesu Kristo kay yakawara sang kanatu sara antak di da natu akanamputan kayan yangagad kita sang Dios na makagagaom. Kay pinaagi sang Balaan na Espirito yaatag ni Jesus yang kanaan lawas adto sang Dios nang pagkamatay naan asang koros. Yaan na pagatag yang ampan way kolang, laban madyaw kay way maat digkang Jesus.

¹⁵Wakaw si Jesus yang yagadomara sang bago na paagi kay antak yang otaw makadorod sang Dios. Yang kamatayun ni Jesus yang tobos sang manga otaw antak marowas silan sang sara na yamaimo nilan kaba yagapadayon silan magagad sang dadaan na paagi. Wakaw adoon kariko nang otaw na pinili nang Dios, makadawat sang way kataposan na panalangin na syasaad nang Dios kaniilan. ¹⁶⁻¹⁷Maynaan oman yang pagdawat sang kabilin nang yamatay. Maski syolat da nang tagtomon yang magapanmo sang kanaan kabilin, di pa amakamang yaan na kabilin kaba boi pa yang tagtomon. Aw katigaman da na matungtung yamatay da yang tagtomon, baya da akaagdan da yang syosolat na pangombilin. ¹⁸Wakaw arag kadini yaan yang pagpakatigam na makaatobang silan adto sang Dios yang paggamit sang dogo nang manga ayup na pyapatay. ¹⁹Maynini yang pagpangagad nilan sang balaod nang Dios. Yoona paglaong ni Moises sang manga otaw yang kariko nang manga pagindo nang Dios, kayan pyoti naan yang lasakanan nang dogo

nang baka aw kambing na dyadariyan nang tobig. Wiwitikan naan nang dogo yang syosolatan nang balaod aw yang kariko nang otaw arag wiwitikan naan nang dogo. Yang bobol nang karnero na pipintoraan nang mapora aw yang manga sanga nang kaoykaoy na isopo yang gyagamit naan pagwitik. ²⁰Kaba wiwitik ni Moises, laong naan, “Yaning dogo yang agamitin ta aw modorod kita sang Dios kay yaan yang paagi naan na pyagaindo naan na imoon natu.” ²¹Yang ampowanan sang Dios aw yang kasangkapan na gyagamit nilan sang pagsimba arag wiwitikan ni Moises nang dogo. ²²Tinuud na pina-sobay sang pagindo nang balaod yaimo madyaw yang agput kariko asang simbaan pinaagi sang dogo na wiwitik nilan. Aw way dogo na tumutud di amapasaylo yang otaw sang kanilan sara.

Yang Pagatag ni Kristo Yakawara sang manga Sara

²³Yang ampowanan disining donya aw yang manga butang na gyagamit sang pagsimba matungtung gyagaon sang aglangit. Yaning asang donya amaimo gaid madyaw pinaagi sang dogo na wiwitik. Toyo yang aglangit yagakinanglan nang laban madyaw na pagatag na dogo. ²⁴Yang ampowanan na lyarasakan ni Jesus buku nang inimo nang otaw. Yang inimo nang otaw gyagaon gaid sang tinuud na ampowanan diglangit. Yang langit yang lyarasakan ni Jesu Kristo, asaan da yaan, yamatobang yaan sang Dios tungud kanatu. ²⁵Kada toig yarasak yang labaw na magampoway sang balaan na paguya nang Dios, gadara sang dogo na buku nang kanaan tyoonan dogo, dogo nang ayup. Awgaid si Jesus di da oman magaimo sang yiimo naan, na yamatag nang kanaan dogo tungud sang sara nang otaw. ²⁶Aw maynang paagi nang magampoway yang

paagi ni Jesus, arimarim magapakamaty si Jesus dungan yamaimo yang donya. Toyo buku nang maynaan yang paagi ni Jesus. Misan da yaan kani sang donya na yagapakamatay antak lingatun yang sara nang manga otaw, adoon da na agput da yang kataposan nang kariko. Di da yaan oman magpakamatay. ²⁷Maski sini na otaw misan da kamatay. Aw yamatay da, ookman da yaan nang Dios. ²⁸Wakaw si Jesus misan da magpakamatay antak lingatun yang sara nang otaw. Makani oman sang donya si Jesus, toyo di da magapakamatay tungud sang sara nang otaw, awgaid makamang sang manga otaw na yabay magtagad kanaan na madatung.

10 Yang dadaan na paagi sang pagsimba na pyagaindo nang balaod na yaatag ni Moises yaan yang anino gaid nang madyaw na panalangin nang Dios na madatung, wakaw wa makalingat sang imo nang otaw na maat nang Dios maski kada toig pyapatutud nang magampoway yang dogo nang manga ayup. ²Yaan na paagi aw yakawara pa sang sara disang dumdum nilan, di da silan magapatutud sang dogo kay matigam silan na ampan, wa day sara nilan. ³Awgaid kay wara magadadayaw makalingat sang sara, wakaw yabay magpatutud yang magampoway sang dogo kada toig. Disaan yakanamput silan sang maat nang Dios na manga imo nilan. ⁴Kay yang dogo nang baka aw dogo nang kambing laban dili makakamang sang sara nang otaw.

⁵Wakaw pagdatung ni Kristo asang donya, maglaong yaan sang kanaan Ama na Dios, “Yang pagpatay nilan sang manga ayup aw yang pagatag kanmo, buku nang gosto mo, wakaw pyagabutan mo ako na amaimo ako otaw antak aon lawas na akaatag kanmo. ⁶Yang pagsonog nilan sang manga ayup aw yang pagatag kanmo tungud sang sara

nilan buku nang madyaw mo. ⁷Wakaw galaong ako kanmo, kay Ama na Dios, na yakani ak sang donya na magatoman sang kanmo pagbuut na syosolat kadini bain kanak.” ⁸Nang tigmad pyagalaong ni Kristo na yang Dios wa akaontori nang pagpatay nilan sang ayup aw yang pagsonog saan aw yang kadaygan na manga pagatag na pyagalingat sang sara nilan kay buku nang maynaan yang gosto nang Dios. Yagalaong si Kristo sang maynaan maski yaan yang paagi na pyagaindo nang balaod. ⁹Kayan yaglaong si Kristo, “Yakani ak sang donya na magatoman sang kanmo pagbuut.” Wakaw kyakamang nang Dios yang dadaan na paagi sang pagsimba, byaballinan naan nang bago na paagi. ¹⁰Kay yangagad si Kristo sang pagbuut nang Dios, wakaw liningat da yang kanatu sara, madyaw da kita nang Dios tungud sang pagatag ni Kristo. Yang kamatayun naan asang koros yang kanaan pagatag na wa day kinaanglan na osobliin pa.

¹¹Yang dadaan na paagi sang pagsimba, allawallow yagatoman sang kanilan katungdanan yang manga magampoway na gadomara sang pagsimba nang manga simisimbaay. Yabay silan magatag sang Dios nang dogo nang manga ayup na pyapatay nilan na wara magadadayaw makalingat sang sara nang manga otaw. ¹²Si Jesu Kristo makaisa ra matag sang kanaan dogo asang koros tungud sang sara nang otaw. Toman da naan na pagatag, tapos da aw wa day amaoman. Pagkatapos naan na imo ni Jesus, magingkod yaan diglangit sang ingkodanan na asang apit karinto nang Dios na kanaan Ama. ¹³Adoon gatagad yaan sang allow na apaguyukan da sang parapara naan yang kariko nang kontara naan. ¹⁴Pinaagi sang misan da na pagkamatay ni Jesu Kristo disang koros pollayon madyaw da nang Dios

yang kariko nang otaw na pyasaylo ra naan sang kanilan sara. ¹⁵Yang Balaan na Espirito arag yagapakatigam kanatu na matungtung agaw na toman da yang kamatayun ni Kristo na lingat sang sara. Nang tigmad pyagalaong nang Balaan na Espirito, ¹⁶“Yagalaong yang Dios na maynini yang bago na paagi na imoon naan antak domorod kanaan yang manga otaw, ubutang naan sang ginawa nilan yang kanaan manga pagindo antak abayun nilan dumdumun, antak silan matigam sang gosto naan na imoon nilan.” ¹⁷Kayan pyaglaong naan na di da naan akanamputan yang kanilan sara aw yang pagsopak nilan sang kanaan balaod. ¹⁸Wakaw aw pyasaylo ra yang otaw wa day kinaanglan na amatag pa nang dogo na pagalingat sang kanaan imo na maat nang Dios.

Modorod Kita sang Dios

¹⁹Manga karomonan ko na manga to-motoo, yatigam da kita na makaslud da kita adoon sang balaan na paguya nang Dios diglangit kay yagpatutud da si Jesus sang kanaan dogo asang koros. ²⁰Makaslud da kita disaan na mapagbaraw sang Dios kay inimo da ni Jesus yang bago na paagi. Yamaimo yaan otaw antak maimo yaan agiyanan adto sang Dios, maynang agiyanan na pyagaagi nang magampoway adto sangkilid nang sapot aw yarasak silan sang balaan na paguya nang Dios disang ampowanan. ²¹Kay aon day kanatu labaw na magampoway na gadomara sang pagsakop nang Dios, ²²wakaw amatobang kita sang Dios na ubutang ta sang ginawa ta yang Dios, na abay kita somarig na yaningug yaan kanatu. Modorod kita na wa da akaarig kay kyamang da nang Dios yang kanatu sara. Madyaw da kita nang Dios kay maynang yakapan-gogas da kita disang matinaw na tobig.

²³ Abay kita somarig na amatoman yang kariko nang syasaad na tabang kanatu nang Dios, di kita magadowadowa sang pagkanarig ta, kay di amaimo na di oتمانun nang Dios yang kariko nang syasaad naan kanatu. ²⁴ Magadumdum kita sang imoon ta antak kita managilugun aw managtinabangay. ²⁵ Abay kita managtipon simimba, di kita magasing sang kadaygan na wa da isimba. Magainindoway kita antak magsun yang kanatu pagtoo. Kay kyakatigaman ta na si Jesus amallug da domatung ani sang donya.

²⁶ Aw pyakatigam da kanatu nang Dios yang matungtung na pagindo bain sang pagkamatay ni Jesu Kristo na linggat sang sara, kayan yabay kita magimo sang sara na tyotyoyowan ta yang pagimo, marisud yang akainangan ta kay wa day paagi na makalingat sang sara. ²⁷ Yaan yang inangun da ta yang magaid da kita magtagad sang makaallukalluk na silot nang Dios disang laga nang atoron na datnganan nang yosopak kanaan. ²⁸ Yatigam kamo na kariko nang yosopak kadini sang balaod nang Dios na pyagaindo ni Moises, aw kyakatigaman pinaagi sang doway aw buku toro na tistigos na yagamatood na tinuud agaw yosopak, ampan way yamallaat kanaan, pyapatay yaan. ²⁹ Labaw pa sang silot sang otaw kadini yang silot sang otaw adoon na yatarikod sang Anak nang Dios, na yagadumdum na way asoy nang dogo ni Jesus na pyapatatud antak kita makadorod sang Dios. Nangaon yaan na dogo yang yakalingat sang kanaan sara toyo adoon pyagdiliyan da naan. Yang imo naan na maynaan, yagasodi sang Balaan na Espirito na yagapakatigam kanatu sang tabang nang Dios. ³⁰ Yatigam kita na dagdagu yang silot sang otaw na gaimo sang maynaan kay yatigam kita sang Dios na yagalaong kadini, “Ako yang magasilot sang otaw, ako yang mabarusan sang maat na imo ni-

lan.” Arag syosolat na isilotan nang Dios yang kanaan manga otaw. ³¹ Kay yang Dios na Lyomabi yang magasilot sang otaw na yosopak kanaan wakaw laban makaallukalluk yaan na silot.

³² Wakaw mangagad kita abay sang Dios. Kaundi mayo yang nangaon nong baya pa kamo na yatigam bain kang Jesus. Maski yabay kamo lasayun yabay kamo magtigkul, wa kamo obotawan sang kamayo pagtoo. ³³ Dyadadag kamo nilan, syosodi kamo nilan asang pagkadaigan nang otaw. Yamaundug kamo na gatanaw kamo sang kamayo manga upud na tomotoo na dyadadag, atabangan garo mayo toyo di kamo makaimo. ³⁴ Yamallaat kamo sang arag kamo tomotoo na pipiriso, pyagakadtowan mayo silan, tyatabangan mayo. Yanagtigkul kamo arag na yagawan kamo nang manga otaw sang kamayo manga butang. Gauma kamo kay yatigam kamo na kamo yang gapanmo sang madyaw na manga panalangin na labaw pa sang manga butang asining donya. Di amawara yaan na pyanmowan mayo. ³⁵ Wakaw ayaw kamo magkalluk, kanarig kamo abay sang Dios maski nanang madatung kamayo, kay laban madyaw yang baru kamayo nang Dios. ³⁶ Aw karisudan kamo, pagtigkul kamo antak mayo matoman yang pagbuut nang Dios, kayan amadawat mayo yang syasaad kamayo nang Dios. ³⁷ Abay kita magtagad, di kita amaomo, kay aon syosolat kadini na yagalaong, “Dili madogay madatung da yang tyatagadan ta, di amaangga. ³⁸ Kariko nang otaw na sakop nang Dios maynaan yang paagi kanilan, na abay silan somarig sang Dios maski akarisudan silan. Kay aw malluk silan kayan yagtangku sang pagpangagad sang Dios buku da silan nang madyaw nang Dios.” Yaan yang syosolat kadini. ³⁹ Awgaid buku kita

nang maynang kadaygan na yamalluk kayan yagtangku sang pagpangagad sang Dios, wakaw isilotan silan disang atoron. Kita yang manga otaw na yabay somarig sang Dios antak makadawat sang tabang na syasaad nang Dios.

Yang Pagtoo

11 Aw yamanarig kita sang Dios, yotoo kita na tinuud na amatoman yang kariko nang syasaad nang Dios kanatu. Maski yang wa pa akaimo tyotoowan ta na tinuud amaimo, kay yamanarig kita sang pyagalaong nang Dios.² Aon manga kamonaan ta na otaw nang Dios, madyaw silan nang Dios kay yamanarig silan kanaan.³ Tungud sang kanatu pagkanarig sang Dios, yatigam kita na yamaimo kadini yang karibotan pinaagi gaid sang sorit nang Dios. Kariko nang inimo naan na kikita ta adoon, yamangkaimo yaan na way kikita na pyagasikunan.

⁴Tungud sang pagkanarig ni Abel sang Dios yaatag naan sang Dios yang madyaw na pagatag, madyaw pa sang pagatag ni Kain. Yamanarig si Abel sang Dios, kayan pyakatigam nang Dios na madyaw naan si Abel, wakaw dyadawat naan yang pagatag ni Abel. Maski dogay da na yamatay si Abel yabay yaan magindo kanatu pinaagi sang kanaan pagkanarig sang Dios.⁵ Si Enok arag yamanarig sang Dios wakaw wa yaan akamatay, dyadara yaan adto sang Dios. Yaanap nilan yaan, toyo wa da nilan ikita kay kyamang da nang Dios. Syosolat kadini na kaba aani pa si Enok sang donya, madyaw yaan nang Dios.⁶ Aw di kita somarig sang Dios di kita makaontol kanaan. Yani gaid yang paagi na makadorod kita sang Dios, motoo kita na matungtung aon Dios. Arag motoo kita na abarusan nang Dios nang madyaw yang otaw na gosto matigam kanaan.⁷ Si Noe arag yamanarig sang Dios. Nang

pagkarag nang Dios kang Noe na aon madatung na silot sang manga otaw, yotoo si Noe. Yotoo yaan sang pyagalaong nang Dios maski wa naan ikita yang pyagalaong nang Dios. Wakaw yiimo ni Noe yang sakayanan na arka antak dili yaan aw yang kanaan sakop marumus. Yang pagimo ni Noe sang arka yaan yang pagpakatigam naan sang manga otaw na yamanarig yaan sang pyagalaong nang Dios. Pyapakatigam naan arag na isilotan nang Dios yang wa otoo kanaan. Kay yamanarig yaan sang Dios, wakaw dyadawat nang Dios si Noe na madyaw naan na otaw.

⁸Kay yamanarig si Abraham sang pyagalaong nang Dios kanaan, wakaw yangagad yaan sang sogo nang Dios na pyapakadto yaan sang banwa na syasaad nang Dios na itingunun naan paguya. Maski wa yaan akatigam sang adatungan na banwa, yadayon yaan manaw disang kanaan banwa.⁹ Yabay yaan somarig sang Dios. Pagdatung naan saan na banwa na syasaad kanaan nang Dios wa yaan magabaray, yagaid naan pagbarinbarinin yang kanaan pyagauyaan na tolda. Si Isaak aw si Jakob mayn da naan yang paguya nilan disaan na banwa. Maski arag silan syasaadan nang Dios, yabay silan maguya disaan maynang buku nang kanilan banwa, yabay silan magtagad sang pagkatoman nang saad nang Dios na aatag naan kanilan yaan na banwa.¹⁰ Mayn da naan yang paguya ni Abraham kay yagatagad yaan sang allaw na akadto naan sang syodad na di amasapad. Yang Dios yang yagaimo saan na syodad.¹¹ Si Sarai na asawa ni Abraham, maski boyag da yanganak pa kay yamanarig yaan sang Dios. Yatigam yaan na yang Dios kanarigan, otomanun naan yang saad naan kanilan na manganak silan.¹² Maski di da maka panganak si Abraham kay matadung da, tungud sang pagkanarig naan sang

pyagalaong nang Dios, yanganak yaan kayan kyaaronan yaan nang madaig na sompaw. Yang kadaig nang kanaan sompaw maynang bitoon aglangit aw maynang bowangin disang baybayun.

¹³Yaan na manga otaw, matag yangkamatay yabay somarig sang Dios. Yamatay silan na wa pa makadawat sang kariko nang syasaad kanilan nang Dios. Pinaagi sang pagkanarig nilan, maynang kikita nilan yang syasaad kanilan na banwa, wakaw gapasalamat silan sang Dios. Yanaguma silan na matungtung yang saad nang Dios kanilan. Yatigam silan na yaning donya buku nang tinuud na paguya nilan, yagaid silan disini magsagna.

¹⁴Yang manga otaw na yagalaong na yaning donya buku nang tinuud na paguya nilan yagaanap sang banwa na gosto nilan na itingunun nilan paguya. ¹⁵Aw gosto nilan mori sang pyapanawan nilan na banwa, makaori silan, ¹⁶toyo di da silan omori kay laban madyaw nilan na magauya silan diglangit kay laban madyaw pa yaan sang paguya disining donya. Kay yabay silan somarig sang Dios, wakaw madyaw nang Dios na magalaong silan na yaan yang kanilan Dios, yaandaman naan silan nang syodad na kanilan pagauyaan.

¹⁷⁻¹⁸Syasaad nang Dios kang Abraham na atagan yaan nang anak na akaaronan nang madaig na sompaw. Si Isaak yang anak naan na syasaad nang Dios. Awgaid yaayo nang Dios kang Abraham na apatayun si Isaak, itong pagaatag. Titigi nang Dios si Abraham daw somarig yaan abay daw dili. Laban yamanarig si Abraham sang Dios wakaw maski sambook da yang kanaan anak, aatag da naan sang Dios, apatayun da naan. ¹⁹Dumdum naan na maski apatayun naan si Isaak, oboiin yaan oman nang Dios. Tungud kay patayunun da ni

Abraham si Isaak, wakaw maynang yamatay da yaan na pyapagboi gaid oman nang Dios. ²⁰Si Isaak arag yamanarig sang Dios, wakaw kaba gaampo yaan tungud sang kanaan manga anak na si Jakob aw si Esau, yagalaong yaan kanilan na amatoman yang syasaad nang Dios kanilan. ²¹Si Jakob arag yamanarig sang Dios na otomanun nang Dios yang kanaan saad, wakaw nang agput da yaan matay, yagalaong yaan sang kanaan manga ompo na anak ni Jose, laong, "Atabangan kamo nang Dios." Kaba yagaampo yaan yanokod yaan nang kanaan bangka. ²²Si Jose arag yamanarig sang Dios. Nang agput da mogto yang kanaan ginawa, yagalaong yaan sang taga Israel, laong, "Aw domatung yang allaw na mapanaw da kamo dini Egipto, daraun mayo yang kanak pusa, lubungan mayo adto sang banwa na aatag nang Dios kanatu."

²³Yang taganak ni Moises yamanarig sang Dios wakaw pagkawtaw ni Moises tagoon nilan surud nang torom boran kay madyaw na isu, marabo. Wa silan akalluk nang ari nang Egipto na gabutang sang balaod na kariko nang amawtaw na usug apatayun. ²⁴Si Moises arag yamanarig sang Dios wakaw pagkadakora naan, maat da naan yang kabutang naan na pyanganak yaan nang anak nang ari nang Egipto na si Paraon. Pyapanawan naan yang madyaw na kabutang naan, ²⁵kay gosto naan na mapagdogpo sang manga taga Israel na sakop nang Dios, maski akaritudan yaan mayn nilan. Madyaw pa naan yang magalisud yaan di dugsa sang magaimo sang maat nang Dios, maski makapaguma sang ginawa naan nang dagawdagaw. ²⁶Yagadumdum si Moises na maski osodiin yaan tungud sang pagkanarig naan kang Kristo na Pinili nang Dios madyaw naan. Yagalaong si Moises na madyaw pa naan yang osodiin

yaan, madyaw pa sang magapanmo sang mangkadyaw na manga butang nang taga Egipto. Yatigam si Moises saan kay yaan yang gosto naan yang madyaw na pagatag nang Dios kanaan. ²⁷ Kay yamanarig si Moises sang Dios, wakaw yapanaw yaan disang banwa na Egipto. Maski yamadaman yang ari, wa akalluk si Moises. Yabay si Moises mangagad sang pagbuut nang Dios, maynang kikita naan yang Dios na yamagad kanaan. ²⁸ Kay yamanarig yaan sang Dios, kariko nang pyagalaong nang Dios pyangagdan ni Moises. Gaindo yaan sang manga taga Israel na magapatay sang karnero na adamag yang dogo disang apit nang tatakup antak labayan silan nang taga langit na magpapatay sang manga panaganay na usug disang Egipto.

²⁹ Yang taga Israel arag yamangkanarig sang Dios wakaw yakataripag silan sang dagat na pyagangaranan nang Mapora na Dagat, yagakiyas yang dagat kayan yagi nilan yang pyagkiyas nang dagat. Awgaid yamabos marumus yang taga Egipto na garopog kanilan na yitigi magi sang yaagi nilan.

³⁰ Tungud sang pagkanarig nang taga Israel sang Dios yamaranas yang makagwas na arad na bato nang syodad na Jeriko na pyagauyaan nang pagbono nilan. Allawallow yilibot silan sang syodad kayan nang kapitong allow na paglibot nilan, yaranas da yang arad na bato.

³¹ Si Rahab na taga Jeriko, maski maat yang dungug na bobay, yagatayod yaan sang taga Israel na yaniid sang kanaan banwa. Tungud sang pagkanarig ni Rahab sang Dios wa yaan apataya nang pagpatay nang taga Israel sang maguya disaan na banwa na wa mangagad sang sorit nang Dios.

³² Madaig pa yang kamonaan ta na yamanarig sang Dios. Di da ak makasakat magsolat sang imo ni Gideon, Barak, Samson, Jepte, Dabid aw si Samuel aw

yang manga propeta nang Dios na magbabatok sang kanaan sorit. ³³ Kariko nilan yamanarig sang Dios, wakaw aw yaggira silan sang kadaygan na manga banwa silan yang yadaug. Madyaw yang pagdomara nilan sang kanilan sakop. Yaningug yang Dios sang kanilan manga pagampo, tyotoman naan yang saad naan kanilan. Tyatagapan silan nang Dios disang pyagauyaan nang manga liyon antak di silan kaanon nang liyon. ³⁴ Arag aon manga otaw na tyatabangan nang Dios na yagapatay sang dagdagu na sonog. Aon arag otaw na agput da garo tibasun nang buku nang tomotoo toyo wa asaota. Aon yamarutuy na yatagan nang Dios nang kusug. Aon disang gira laban maisug kay tyatabangan nang Dios. Dyadaug nilan yang yosorong kanilan, maski madaig yang yosorong, pyapadaragan nilan. ³⁵ Aon manga bobay na kyakamatayan, awgaid byoboi nang Dios yang yamatay kay yamanarig yang bobay sang Dios.

Awgaid aon kadadaygan nilan na yamanarig sang Dios na yamatay nang bonog, pyapakuduran nang buku nang tomotoo. Pyaparabi nilan yang amatay silan, dili silan sang oboroyan silan na papagtangkuun da sang pagkanarig sang Dios. Yatigam silan na maski amatay silan madatung yang allow na oboiin silan nang Dios kayan laban madyaw da yang kanilan kabutang. ³⁶ Aon kadadaygan nilan na yagatigkul sang paglasay nang buku nang tomotoo, syosodi silan disang pagkadaigan. Pyangkapariyan yang lawas nilan nang paglabut. Byabakos silan nang kadina disang pirisowan. ³⁷ Aon dyodonag nang bato kayan yamatay. Aon gyagabas yang awak, yootod, aon titibas kayan yamatay. Madaig yang yamaadag na yapanaw sang kanilan baray kayan maski diin da silan yakapaguya, yandagom silan nang paris nang karnero aw paris

nang kambing, kay way kanilan sapot. Wa day kanilan manga butang, lyoropigan silan nang buku nang tomotoo, laban maat yang iimo kanilan nang manga otaw. ³⁸Yabay silan maglonos asang kabutayan aw asang banwa na way maguya. Yagauya silan asang manga gikub. Laban mangkadyaw yang batasan nilan na manga otaw, toyo buku silan nang madyaw nang manga otaw na buku nang tomotoo, lyoropigan silan. Awgaid way gyotawan disining donya na makagaon kanilan. ³⁹Kariko nilan madyaw nang Dios kay yamanarig silan kanaan, toyo yamatay silan na wa pa akatoman yang saad nang Dios kanilan. ⁴⁰Kay anay da yaandam nang Dios kanatu yang paagi na laban madyaw, na agaw nilan madawat yang madyaw na barus naan, kita yang inagad nilan domawat.

Yang Dios na Kanatu Ama

12 Wakaw kay yatigam da kita kanilan na yabay somarig sang Dios maski laban kyakaritudan, arag kita mapakaasub, mangagad sang pagbuut kanatu nang Dios. Magasiling kita nang yagakais na wa magadara nang makabugut kanilan, wa mandagom nang maaba na dagom na makasakbot kanilan, wakaw ayawan ta yang kariko nang maat na imo na kyakabaragan ta aw yang imo na makaurang sang pagpangagad sang Dios. ²Si Jesus yang abay ta kaundan na yabay manarig sang Dios nong aani pa yaan sang donya. Yaan yang pagasilingan ta, yaan yang gaindo kanatu sang pagtoo sang Dios. Yagatigkul yaan sang pagkamatay naan disang koros kay yatigam yaan sang madatung kanaan na kasaya, wa naan ubutangan sang ginawa naan yang makaarigarig na pagkamatay naan. Adoon yag-inkod da yaan sang ingkodanan na asang apit karinto nang trono nang Dios.

³Aw karitudan kamo dumduma mayo si Jesus na maski lyarasay nilan yabay gaid yaan magtigkul. Dumduma mayo yaan antak di kamo mosos, aw antak di kamo magtangu sang pagpangagad mayo sang Dios. ⁴Si Jesus gapatutud sang kanaan dogo, toyo kamo, wa pay pyapatay digkamayo nang manga otaw na yagaimo sang maat. ⁵Kyaringawan da koraw mayo yang pyagalaong nang Dios kanatu na kanaan manga anak. Yagaindo yang Dios, laong, “Kay manga anak ko, aw pakaritudan ko kamo kaundi yang kyakaponowan nang pagpakaritud ko kamayo antak mayo katigaman. Ayaw kamo magkaomo aw magindo ako kamayo aw yakasara kamo. Aw pakaritudan ko kamo abay kamo kanarig kanak. ⁶Kay pyapakaritudan ko yang kanak manga anak na yamasakop ko antak matigam silan magimo sang madyaw ko. Pyagadamanan ko yang kariko nilan na yamasakop ko antak di da silan magimo sang maat.” Yaan yang pyagalaong nang Dios kanatu na kanaan manga anak. ⁷Wakaw pagtigkul sang kariko nang pagpakaritud nang Dios na madatung kamayo kay yaan na karitud, pagindo nang Dios kamayo na kanaan manga anak. Way anak na di akastigoo nang kanaan ama antak makadumdum yaan magimo nang madyaw. ⁸Aw yang manga anak nang Dios, arag man akastigoo. Aw wa kamo akastigowa nang Dios, agaw maynaan buku kamo nang kanaan anak, yagaid kamo makun na sakop kamo naan, toyo buku nang matungtung. ⁹Aw kyakastigo kita nang ama ta disining donya, yamasip kita kanilan aw taoda ta silan. Labi pa na amasip kita aw pagtaod sang kanatu Ama diglangit antak maboi kita nang madyaw. ¹⁰Yaning kanatu ama disining donya gakastigo kanatu nang isu pa kita aw wa kita mangagad sang pagindo

na madyaw, ayn nang kyakatigaman nilan na paagi pagkastigo. Awgaid yang Dios, podo madyaw yang kanaan kastigo kanatu, kay pyagaindo kita naan antak makapangagad kita nang kanaan pagkamadyaw. ¹¹ Kariko nang kastigo nang Dios kanatu, marisud, way makapaguma na kastigo, toyo aw masip kita sang kastigo nang Dios kanatu, kayan yatigam kita magimo sang madyaw naan, amadigun da yang kanatu pagtoo.

Yang manga Tambag aw yang Pagkarag

¹² Wakaw pakadiguna yang pagtoo mayo, abaya mayo tigguri maski nanang madatung kamayo. ¹³ Pamutlug kamo pagtoman sang madyaw na paagi antak magsiling kamayo yang manga otaw na wa pa abay akatagtaga, kayan matagtaga ra silan, di da silan makasoway sang madyaw na paagi. ¹⁴ Pamakoti mayo arilii yang kasamok antak marinaw yang kamayo paguya. Pamakoti mayo imowa yang madyaw nang Dios kay yang wa magaimo sang madyaw nang Dios di mikita sang Dios. ¹⁵ Panagkido kamo, dumduma mayo yang manga imo digkamayo na manga tomotoo, daw aon otaw na wa adawat sang tabang na syasaad nang Dios kanatu na makadigun sang pagtoo ta. Panagkido kamo daw aon otaw na magaimo sang maat na akapaggaanon mayo kayan yagkadaig kamo na di da makadorod sang Dios kay yakasara. ¹⁶ Panagkido kamo daw aon magkabanyaga digkamayo. Panagkido kamo daw aon di da abay motoo sang Dios mayn ni Esau kadini. Si Esau yang panganay na anak ni Isaak, yaan yang aon katungud pagdawat sang panalangin nang Dios na aatag sang panganay na anak. Toyo yaatag ni Esau yaan na katungud kang Jakob, pyagaballin naan sang kanun ni Jakob. ¹⁷ Yatigam kamo na wa akadogay gosto ra ni Esau

na madawat saan na panalangin, awgaid maski yagadaraw yaan na gasusul, di da amaoman yang kanaan imo, di da makabarik yang kanaan katungud pagkapanganay.

¹⁸ Kamo, yang pagsimba mayo sang Dios buku nang maynang pagsimba nang manga taga Israel kadini. Yamatobang silan adto sang Dios, yatanaw sang butay na Sinai, maawatawat silan sang butay. Kikita nilan na yamallaga yang butay aw mangitngit maynang gabi durug yabagyo. ¹⁹ Yudungug silan sang bodyong disang butay aw yang tingug nang Dios. Laban silan yamalluk nang tingug wakaw yagalaong silan kang Moises na di da silan apadunggun sang tingug. ²⁰ Yamalluk silan daw wa silan makaontol sang gasorit kay baya pa magindo kanilan yang gasorit na maski sining mopoti sang butay, maski ayup, odonagun nang bato antak matay kay laban balaan yang pyagauyaan nang Dios. ²¹ Yang kikita nilan disaan makaallukalluk. Maski si Moises yagalaong na tyatakigan yaan nang pagkalluk naan. ²² Di mayo akaagiyang sang pagsimba mayo sang Dios yang kyakaagiyang nilan na makaalluk. Kamo, maynang yamatobang sang trono nang Dios diglangit na pyagangaranan nang butay na Sion. Yang Dios na di magkamamatay yang dyodorodan mayo. Aw yang syodad nang Dios na Jerusalem diglangit yang dyodorodan mayo. Yanagkatipon disaan yang pilang mararan na tagalangit na sogwanun nang Dios na yagabantog sang Dios. ²³ Arag yamagad kamo simimba nang kariko nang manga anak nang Dios. Kariko nang manga aran nilan yabos da solat diglangit. Yodorod kamo sang Dios na magookom sang kariko. Arag asaan yang kallowa nang yamangkamatay na pyasaylo ra nang Dios sang sara nilan, pollayon da silan madyaw nang Dios. ²⁴ Yodorod kamo

kang Jesus na yagaandam kanatu nang bago na paagi nang pagsimba sang Dios. Kay yang dogo ni Jesus na pyapatutud naan disang koros yaan yang pyagalingat sang kanatu sara. Yang paagi nang dogo ni Jesus laban madyaw pa sang dogo ni Abel, kay tungud sang dogo ni Jesus na maynang wiwitik kanatu makadorod da kita sang Dios.

²⁵Wakaw managkido kamo, abay kamo paningug sang Dios na yagaindo kamayo. Silan kadini na way gosto maningug sang pyagalaong nang Dios disining donya, sisilotan, wa silan makagawas sang pagsilot kanilan. Kita adoon, arag di kita makagawas sang silot aw abay kita somopak sang Dios aglangit na yagaindo kanatu. ²⁶Kadini na yapagbaraw yang Dios sang taga Israel, yagakagayonggayong yang donya nang kanaan tingug. Adoon syasaad nang Dios na misan koman gayongon naan yang donya, uupud arag yang langit gayongon. ²⁷Yagalaong yaan sang maynaan kay panglingatun naan yang kariko nang dadaan na manga inimo. Yang di agayongon yaan yang amaibilin. ²⁸Kita yang kasakopan na di agayongon. Wakaw amapanumdum kita sang Dios, misimba kita kanaan nang paagi na madyaw naan, na masanggang kita kanaan kay makagagaom yaan. ²⁹Kay yang kanatu Dios maynang atoron na makasonog sang kariko.

Omonnono Kita antak Kaontoran yang Dios

13 Kamo na manga tomotoo kang Kristo, abay kamo panagilugun. ²Aw aon domatung sang kamayo baray na manga tomotoo, papanika mayo maski wa mayo ikilaraa, dadyawa mayo tayoda. Aon manga otaw na yatayod sang yadatung kanilan, wa silan akatigam na yang tyatayod nilan manga tagalangit na sogwanun

nang Dios. ³Kaundi yang karomonan mayo na yamapiriso, sokodan sang ginawa mo aw ikaw yang yapiriso aw dumduma yang karisud nilan wakaw abaya silan tabangi. Aw yang lyoropigan, abaya tabangi maynang arag abatiin nang ginawa mo yang kanilan karisud. ⁴Kariko mayo, ayaw kamo magpakaringaw na yang panagtukud nang magasawa madyaw wakaw pagataodon. Usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa. Kay yang bobay aw usug na yanagipid na buku nang magasawa, isilotan nang Dios. ⁵Ayaw mayo pagbutangan sang ginawa mayo yang sapi na yaan yang abay mayo dumdumun. Ayn nang yaatag kamayo nang Dios na kabutang mayo toman da mayo, panaguma kamo, kay galaong yang Dios na atabangan kita naan, di kita naan ayawan. ⁶Wakaw di kita magadowadowa, laban kita amanarig kay yatigam kita na yang Dios yang tomatabang kanatu. Di da kita amalluk nang imo kanatu nang arag kita otaw kay way otaw na makapagwaring kanatu aw di togotan nang Dios.

⁷Tanawa yang manga pangoro mayo nangaon na yagabatok kamayo nang sorit nang Dios. Tanawa mayo yang imo nilan aw yang pagkamatay nilan na yabay somarig sang Dios. Silan yang paggaoni mayo antak madigun yang pagtoo mayo. ⁸Yang kanilan kyakanarigan si Jesu Kristo. Anay da sang pagpono aw nang way kataposan di yaan amaparin, abay yaan tomabang sang kanaan manga otaw. ⁹Wakaw managkido kamo daw kamo makapangagad sang buku nang matungtung na manga pagindo. Yaan yang makadigun sang pagtoo natu yang pagtabang nang Dios, buku nang pagpangagad sang pagindo bain sang pagkaan daw nanang di akaanun aw daw nanang madyaw kaanun. Wa

makatabang yaan na pagindo sang yangagad saan. ¹⁰ Kita, yang kanatu kyakanarigan yang pagtobos ni Kristo kanatu pinaagi sang kamatayun naan. Awgaid yang manga otaw na yabay somarig sang dadaan na paagi sang pagsimba laban sa di silan amatobos ni Kristo. ¹¹ Yang manga magampoway yusurud sang balaan na ampowanan sang Dios na gadara nang dogo nang ayup na pyapatay nilan tungud sang sara nang otaw. Toyo yang lawas nang ayup na pyapatay syosonog nilan aglogwa nang banwa na pyagauyaan nilan. ¹² Maynaan arag si Jesus. Aadto logwa nang syodad yaan apataya disang koros antak pasayloon kita sang kanatu sara pinaagi sang kanaan dogo na yututud. ¹³ Wakaw amarnarig kita kang Kristo maski osodiin kita sang kanatu pagtoo maynang pagsopak nilan kang Jesus. ¹⁴ Manga lomarabay gaid kita disining donya, wakaw abay ta dumdumun yang banwa nang Dios na akadtowan ta. ¹⁵ Wakaw adoon abantogon ta abay yang Dios. Yang pagbantog kanaan yang itong pagatag ta kanaan. Apasalamatan ta yaan abay kay makadorod kita sang Dios kay yagapakamatay si Jesus tungud kanatu. ¹⁶ Ayaw kamo magpakaringaw na kinannglan amarugun kamo sang kadaygan. Pagtinabangay kamo, amatag sang yamaukud yang aon. Yaan na imo yang madyaw nang Dios, mayn yaan nang laban madyaw na pagatag sang Dios. ¹⁷ Pangagdi mayo na manga tomotoo yang manga pangoro mayo na yagaindo kamayo. Imowa mayo yang apaimo nilan kamayo, kay silan yang gatagap kamayo antak madigun yang pagtoo mayo, amatobang silan sang Dios tungud sang pagdomara nilan sang manga tomotoo daw madyaw daw buku. Wakaw pangagdi silan mayo antak managuma silan sang kanilan pagdomara kamayo. Aw di kamo mangagad sang pagindo nilan,

marisud kanilan, aw kamo oman dili akatabangan.

¹⁸ Kami na gaindo kamayo, abaya mayo ampowan sang Dios. Yatigam kami na way imo nami adoon na buku nang madyaw nang Dios kay gosto nami na abay nami imoon yang madyaw. ¹⁹ Laban ko gosto na aampo mayo ako abay sang Dios antak ak mallug makabarik adto kamayo.

Yang Pagampo

²⁰⁻²¹ Yang Dios yang tomatobang kanatu, wakaw way kaundug natu. Yoman naan boiin si Jesus Kristo na pyapatay. Si Jesus yang makagagaom na tomatagap kanatu na manga kasakopan naan kay gapatutud yaan sang kanaan dogo disang koros tungud kanatu. Yang dogo naan yang tarigpono sang bago na paagi sang pagsimba sang Dios. Di amaparin yaan na paagi. Gaampo ako sang Dios na atabangan kamo naan antak matoman mayo yang kanaan pagbuut. Pagabayaan kita naan antak kita magimo sang madyaw naan pinaagi sang gaom ni Jesus. Si Jesu Kristo yang abantogon ta nang way kataposan. Amen.

Yang Pagpanabi

²² Kay manga karomonan ko, gosto ko tomabang kamayo antak madigun yang pagkanarig mayo sang Dios, wakaw paninggi mayo yaning pyagaindo ko kamayo disining solat, buku nang maaba yani na solat. ²³ Aon batok ko kamayo na makapaguma kamayo adoon. Si Timoteo na pipiriso na gabatok sang sorit nang Dios, byoroyan da. Pagaagad ko yaan adto kamayo aw domatung yaan adi nang wa pa ak apanaw. ²⁴ Kariko nang pangoro digkamayo aw manga tomotoo, paglaonga na yamaawung kami kanilan, wa nami silan akaringawi. Yang manga tomotoo ani na taga Italia arag

yanaglaong saan kamayo. ²⁵Atagapan
kamo kariko nang Dios. Amen.

*Yang Solat ni***SANTIAGO**

1 Ako si Santiago, panogwanun ako nang Dios aw ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo. Yagasolat ako kamayo na kanang Dios manga otaw na asang kariko nang banwa. Panalanginan kamo nang Dios.

Yang Pagtoo aw yang Katigaman

²Kay manga karomonan ko, aw domatung kamayo yang karisud, ayaw kamo magkaundug, sana panaguma kamo kay pagtigi yaan kamayo daw abay kamo somarig sang Dios daw dili. ³Aw datungan kamo nang karisud kayan di maparin yang kamayo pagkanarig sang Dios, makatigkul kamo sang kariko nang karisud. ⁴Aw karisudan kamo, abaya mayo tigguri antak polayon madyaw kamo nang Dios aw antak way kolang nang kamayo pagtoo. ⁵Aw aon otaw digkamayo na kyakaritudan na wa pa abay akatigam daw monono yang pagtigkul sang karisud, papangayowa yaan sang Dios antak yaan maungudan, laban sa atagan yaan, kay buutan yang Dios, way tatamanan nang kanaan pagatag sang maski sini na yangayo kanaan. ⁶Awgaid aw magaampo yaan na otaw sang Dios, kinaanglan na amaiman yaan na atagan yaan. Dili yaan magadowadowa sang pagtoo naan. Motoo yaan na atagan yaan nang Dios kay aw magdowadowa yaan, mayn yaan nang barud na pyagabarikbarik nang samut. ⁷⁻⁸Kamo na gadowadowa sang pagtoo na atagan kamo nang Dios, ayaw kamo magkaiman na aon aatag kamayo nang Dios. Laban sa di kamo atagan kay wa kamo otoo na atagan kamo. Yamadara kamo nang maski nana na kyakaundan mayo.

Yang Kapobre aw yang Kadato

⁹Kamo na pobre na manga tomotoo, panaguma kamo kay laban madyaw kamo nang Dios. ¹⁰Kamo na manga tomotoo na mayaman, panaguma kamo kay kyakamangan kamo nang Dios sang pagkanarig mayo sang kamayo kadato. Yang manga mayaman amawara mayanang bolak na yamangkaranus. ¹¹Aw makagwas da yang suga yarayud da yang manga bolak, yawara da yang kadyaw nilan, amangkatakdag da asang lopa. Maynaan yang mayaman, kaba yamakot yaan antak masapiyan laban, yaan da amatay.

Yang Pagtintal

¹²Yang tomotoo na yagatigkul sang karisud, na wa akaparin yang kanaan pagtoo, yaan yang laban magauma kay abarusan yaan nang Dios nang madyaw. Atagan yaan nang Dios nang kinaboi na syasaad nang Dios sang kariko nang otaw na yaan yang dakora sang dum-dum nilan yang Dios. ¹³Aw karisudan kamo kayan yakaungud kamo na magaimo kamo nang maat, ayaw magdumdum na yang Dios yang gaindo kamayo sang maynaan, kay yang Dios way labut sang maat. Dili yaan magaindo kanatu na antak kita magimo nang maat. ¹⁴Ipan yang otaw makaimo nang maat kay yamadara yaan nang kanaan maat na dum-dum na gasogo kanaan. ¹⁵Aw pangagdan naan yang sogo nang kanaan maat na dum-dum, makaimo yaan nang maat nang Dios. Yaan yang akainangan nang sara yang makamatay da sang yagaimo sang sara.

¹⁶Manga karugnanan ko, aw yakaungud kamo na magaimo sang maat nang Dios, ayaw kamo magdumdum na yang Dios yang gaindo kamayo saan. ¹⁷Kay yang Dios yang yabay matag nang madyaw. Kariko nang pagatag nang Dios

podo madyaw, way kolang. Yang Dios na yagaimo sang kariko nang yamallag diglangit wa magakaparinparin yang pagdumdum naan kanatu, yabay kanatu marugun.¹⁸ Yang Dios yang yagabuut na kita imoon kanaan manga anak pinaagi sang kanatu pagtoo sang kanaan sorit na podo matungtung. Yiimo naan yani antak kita lomabaw sang kariko nang kanaan inimo.

Paningug aw Pangagad

¹⁹Manga karugnanan ko, butangan yani disang ginawa mayo, kariko mayo paningug nang madyaw sang sorit nang Dios. Ayaw magdayon magsorit, onaa dumduma yang pagalaong mayo. Aw yaningug kamo sang pagindo nang Dios, ayaw magkadaman.²⁰ Kay yang otaw na yamadaman di makaimo sang pagbuut nang Dios kanaan na madyaw.²¹ Kariko nang maripa na paggugunaun aw kariko nang maat na manga dumdum, ayawi mayo. Yang Dios yang papagbayaa kamayo, tangkapa yang kariko nang kanaan sorit na pyapatigam kamayo, kay yaan yang makaindo kanatu antak pagsakopon kita nang Dios nang way kataposan.

²²Ayaw magdumdum na toman da kamayo yang yagaid kamo dumungug sang sorit nang Dios, awgaid pangagdi yang kariko nang dyudungug mayo na kanaan sorit.²³⁻²⁴ Yang otaw na yudungug sang sorit nang Dios, kayan wa mangagad saan na sorit maynang otaw na yatanaw sang kanaan kaimo disang ispiyo kayan yomanaw yaan, kyaringawan da naan parabay yang kikita naan.²⁵ Awgaid yang otaw na yaningug nang madyaw sang manga pagindo ni Jesu Kristo kayan byutang naan sang kanaan dumdum, na di naan akaringawan, kayan pyangagdan naan yaan na manga pagindo, yaan yang atabangan nang Dios sang kariko nang

imoon naan. Yang pagindo ni Jesu Kristo way kolang, yaan yang makatabang kanatu antak kita makapagimo sang madyaw.

²⁶Yang otaw na yagalaong, “Ako yisimba sang Dios,” aw di naan katigkuran yang pagbabarawun naan sang aon aw wara na way kakabosan, sayup yang kanaan dumdum nang paglaong naan na yisimba yaan sang Dios, kay yang kanaan pagsimba way kakabosan.²⁷ Awgaid yani yang matungtung na pagsimba na madyaw nang Dios na kanatu Ama, na yang manga baro na bobay aw yang manga minaylo na manga isu na kyakarisudan, atabangan. Arag ayaw maggaon sang maat na batasan nang manga otaw na wa otoo sang Dios.

Papagonawaun Sagimanoon yang Dato aw yang Pobre

2 Manga karomonan ko, aw matungtung na kamo sakop nang kanatu Ginoo na si Jesu Kristo, ayaw mayo papagligbana yang pagtayod mayo sang manga otaw, papagonawaa mayo.² Pananglit, aon dowang ka otaw na yalalak nang simbaan. Yang isa madyaw yang dagom aw pamaningsing nang borawan na paningsing, yang isa pobre, yandagom nang laum na dagom.³ Pagkita mayo kanilan parabayun mayo pagtaodon yang yandagom nang madyaw, kayan pyapagingkod mayo sang madyaw na ingkodanan. Awgaid yang pobre na otaw, pyagalaong mayo, “Disadto kaw magingkod sang lagus, aw dili dayon da pagindug disaan.”⁴ Aw maynaan yang imo mayo, maat kamo kay pyapagligban mayo yang manga otaw, pyaparabi mayo yang sang ka otaw. Yang batasan mayo na maynaan maat.

⁵Paningug kamo na manga karugnanan ko, madaig yang manga pobre na

otaw na pipili nang Dios kay gosto naan na masarig silan kanaan laban, kayan pyagsakop silan nang Dios na magaari kanilan kay yaan yang syasaad naan sang manga otaw na yamabuut kanaan. ⁶Awgaid kamo wa mayo ataoda yang manga pobre na otaw. Dumduma mayo yang manga mayaman, silan yang yaloropig kamayo. Silan yang yagapadara kamayo adto sang okmanan kay pyagasombong kamo. ⁷Silan yang yagasaway sang aran ni Jesu Kristo na laban madyaw mayo na aran kay yaan yang tagsakop kanatu.

⁸Aw pangagdan mayo yang maturus na pagindo nang Dios na yakasolat kadini, laban madyaw. Yani yang pagindo, “Karuguni yang kariko nang otaw maynang pagkarugun mo sang kanmo tyoonan lawas.” ⁹Awgaid aw papagligbanun mayo yang manga otaw, yakaimo kamo nang maat nang Dios, kay wa kamo mangagad sining pagindo. Wakaw magalaong yang Dios na kamo yakasara. ¹⁰Aw pangagdan nang otaw yang kariko nang pagindo nang Dios, kayan lya-pas naan yang isa na pagindo, magonawa ra yaan nang yakalapas sang kariko nang pagindo. ¹¹Kay yang Dios yang yagalaong na usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa, yang Dios oman yang yagalaong na ayaw magpatay sang arag kamo otaw. Wakaw maski di kaw imipid sang buku nang kanmo asawa, aw magpatay kaw sang arag kamo otaw, yakalapas kaw sang pagindo nang Dios. ¹²Magkido kamo antak yang kariko nang kamayo pagalaong madyaw, aw yang kariko nang kamayo imo arag madyaw. Kay yang Dios yang mag-aokom kanatu pinaagi sang pagindo ni Jesu Kristo. Yaan na pagindo yang makatabang kanatu antak kita makapagimo sang madyaw. ¹³Aw magokom da yang Dios na magasilot sang manga

otaw, di naan akallaatan yang otaw na di magkallaat sang arag otaw. Awgaid yang otaw na yamallaat sang arag otaw, akallaatan yaan nang Dios aw magokom yaan.

Yang Pagtoo aw yang Pagpangagad

¹⁴Manga karomonan ko, aw maglaong yang otaw na yotoo sang Dios, awgaid yang otaw na yaan magaimo sang madyaw, way kabos nang kanaan pyagalaong. Aw maynaan yang kanaan pagtoo sang Dios, dili yaan pagasakopon nang Dios nang way katapusan kay kolang yang kanaan pagtoo. ¹⁵Pananglit, aw aon manga to-motoo na yamaukud nang pagkaan aw damit, ¹⁶aw yagaid kamo maglaong, “Akallaatan kamo nang Dios, kaan antak kamo mabiyag, pandagom kamo antak di kamo magkot,” toyo wa mayo atagi, way kabos nang pyagalaong mayo. ¹⁷Aw maynaan oman yang pagtoo mayo sang Dios, aw maglaong gaid kamo na yotoo sang Dios, awgaid way imo mayo na madyaw nang Dios, buku nang matungtung yang pagtoo na maynaan.

¹⁸Aon yagalaong digkamayo, “Yang kanak pagtoo yagapakita na ako sakop nang Dios.” Aon yagalaong, “Yang kanak imo yang gapakita na ako sakop nang Dios.” Awgaid ako, magalaong ak kanilan, “Aw way madyaw nang Dios na imo mo, di kaw makapakita na yotoo kaw sang Dios. Ako, apakita ko yang kanak pagtoo sang Dios pinaagi sang manga imo ko na madyaw nang Dios.” ¹⁹Yagalaong kamo na yotoo kamo na sambook da yang Dios, matungtung yang pyagalaong mayo toyo kolang, kay maski yang manga mangkaraat na kontara nang Dios arag yatigam na sambook da yang Dios. Wakaw laban silan yamalluk sang Dios. ²⁰Kamo na mabagsug yang oro, pagaindo ko kamayo na way kabos nang pagtoo mayo aw di kamo magimo sang madyaw nang

Dios. ²¹Yang kanatu kamonaan na si Abraham yagapakita na yaan matarong pinaagi sang pagtoman naan sang sogo nang Dios kanaan, na bay naan garo patayun yang kanaan anak na si Isaak na pagatag naan sang Dios. ²²Wakaw yatigam kita na yangagad si Abraham sang manga sogo nang Dios kay yamanarig yaan sang Dios. Tungud saan, yamadigun yang kanaan pagtoo. ²³Wakaw yatoman da yang pyagalaong nang Dios na syosolat kadini, laong, “Si Abraham yamanarig sang Dios, wakaw pyagalaong nang Dios na madyaw da naan si Abraham, matarong yaan na otaw.” Pyangaranan yaan nang Dios nang karugnanan naan. ²⁴Yatigam kita na dili yang Dios magalaong na madyaw naan yang otaw na yotoo kono sang Dios na wa magaimo sang madyaw nang Dios. Awgaid aw yotoo yang otaw kayan yagimo sang madyaw, magalaong yang Dios na yaan na otaw madyaw naan.

²⁵Dumduma si Rahab na maat yang dungug na bobay kadini, tyatayod naan yang dow na manga Judio na syosogo ni Josue na maniid sang banwa na pyagauyaan naan. Pyagaindo silan ni Rahab sang daran na agiin nilan antak di silan madakup. Wakaw yagalaong yang Dios na madyaw da naan si Rahab, pyasaylo ra naan yaan sang kanaan manga imo na maat, kay yamanarig yaan kanaan. ²⁶Dumduma oman yang lawas aw wa day ginawa, yatay da, wa day amaimo. Maynaan oman yang pagtoo nang otaw, aw yotoo kono yaan toyo wa magaimo sang madyaw, maynang yatay da yaan na pagtoo, di makalawas kanaan.

Yang Dila

3 Manga karomonan ko, buku nang madyaw yang madaig kamo na gosto magaindo disang simbaan, kay kami na manga magindoway, aw di kami mangagad sang pyagaindo nami ka-

mayo, madawat kami sang labaw na silot. ²Kariko natu arag yakaimo sang maat. Yang otaw na wa magasorit nang maat, yaan yang madyaw nang Dios. Kay aw makaimo yaan na di magsorit nang maat, makaimo yaan arag magarili sang maat. ³Dumduma yang kabayo aw kyakakangan, yangagad yaan maski diin yaan linggiya. ⁴Dumduma oman yang dagdag na barako disang dagat. Maski ukugdan nang mabandus na samut, matorid na yudurug maski diin paduruga nang yagatimon pinaagi sang tatagbi na timon. ⁵Maynaan oman yang dila nang otaw, maski tatagbi yaan, agamitin yaan nang otaw magambog sang dakora na imo antak abantogon. Maynang tatagbi na atoron na amatakdag disang daon nang kaoy na makarimpud makasonog sang kagorangan. ⁶Yang dila nang otaw maynang atoron na pyagakaponowan nang maat na pyagakainangan nang otaw. Kariko nang maat disang donya syosorit nang dila. Yang dila yang yakaimo maat sang kariko nang lawas nang otaw. Maynang atoron yaan na kyakataw, kay yakasamok yaan sang manga otaw. Yang maat na sorit na syosorit nang dila maynang atoron disang impirno. ⁷Yang manga yaras na mananap aw yang manga langgam aw yang magosag aw yang manga isda, yamaimo nang otaw yang pagnaram kanilan. ⁸Awgaid way otaw na makaimo pagnaram sang dila antak di magsorit nang maat. Di pagkapunpunan yang dila. Yang sorit nang dila na laban maat maynang bisa nang tinanap na yagapakamatay sang otaw. ⁹Yang kanatu dila yang gyagamit ta pagpasalamat sang Ginoo aw Amata na Dios, yang kanatu dila yang gasorit nang maat sang otaw na imo nang Dios na mayn naan. ¹⁰Yaan da na dila, sayda, yang yagapasalamat sang Dios aw yang yagasorit nang maat

sang arag otaw. Kay manga karomonan ko, buku nang madyaw yaan na imo. ¹¹Buku nang sayda yang yobogak sang tobig na matabang aw yang tobig na maasin. ¹²Yang abokado di magbonga nang kapayas, yang baragun di magbonga nang abokado, yang tobig na pyainum wa magasikun sang dagat. Maynaan arag kita, magaid kita magsorit nang madyaw, dili adariyan nang maat.

Yang Katigaman na sikun Aglangit

¹³Aw aon otaw digkamayo na ungudan na matigam magimo sang madyaw, apakita naan yani pinaagi sang madyaw na imo naan. Di yaan magaparabaw tungud sang kanaan madyaw na manga imo. ¹⁴Awgaid aw masigi yang otaw, aw mamakot yaan antak yaan yang lomabaw sang kadaygan, di yaan makapaglaong na yaan ungudan kay yang kanaan imo yalapas sang matungtung na pagindo. ¹⁵Aon sa agaw kanaan ungud toyo buku nang pagbuut nang Dios, yang maynaan na ungud sikun sang katigaman nang otaw aw sikun sang kanaan dum dum na wa pagabayai nang Balaan na Espirito. Pagbuut nang mangkaraat yang maynaan na ungud. ¹⁶Aw yamasigi kamo sang imo nang sang ka otaw kayan yamakot kamo antak lomabaw sang kadaygan, disaan abay kamo masamok, abay kamo magimo sang laban maat nang Dios. ¹⁷Awgaid kamo na aon ungud na sikun sang Dios, way maat na akaundan mayo, di kamo mapagtanam, mapakabuutan kamo, buku nang mabagsug yang oro mayo, mallaatun kamo aw matinabangun aw abay pagimo nang madyaw sang kadaygan, di mayo papagligbanun yang manga otaw, di kamo magkagaro. ¹⁸Aw maungudan kita, magasagda kita sang yanagtanam antak way samok, kayan makaimo kita sang mangkadyaw na manga imo.

Yang Maat na Kyakaundan

4 Yani yang pyagakaponowan nang kasamok mayo yang kyakaundan mayo na maat aw yang kyakaundan mayo na madyaw yanagkasompaki agsurud nang ginawa mayo. ²Gosto mayo na madaig yang kamayo apanmowan wakaw gosto mayo na magapatay sang sang ka otaw antak maaron kamayo yang dyudumdum mayo na apanmowan. Yamasigi kamo sang kanang sang ka otaw na gosto mayo na kamo garo yang magapanmo. Ban na way kamayo pyapanmowan, yasamok da kamo. Wa kamo akaaroni kay wa mayo ayowa sang Dios. ³Aw yangayo kamo sang Dios, aw dili kamo atagan agaw maynaan aon maat disang kamayo dum dum, kay yangayo kamo antak matoman yang kamayo kyakaundan na maat. ⁴Wa da kamo mangagad sang madyaw na paagi nang Dios mayn kamo nang bobay na wa da akarugun sang kanaan bana. Aw mangagad kamo sang paagi nang manga otaw na wa otoo sang Dios, yosopak kamo sang Dios. Wakaw aw yaan yang madyaw mayo yang mangagad kamo sang kyakaundan nang wa otoo, yaimo da kamo kontara sang Dios. ⁵Ayaw magdum dum na way kabos nang syosolat na sorit nang Dios na yagalaong, “Yang Balaan na Espirito yang pyapagbaya nang Dios kanatu, yagatagap yaan kanatu, yaan yang gosto naan na yang Dios gaid yang pagadakoraun sang dum dum ta.” ⁶Dagdag yang tabang nang Dios kanatu, yatabang yaan kanatu antak butang ta yaan sang dum dum ta. Kay syosolat kadini yang pyagalaong nang Dios, “Atabangan nang Dios yang otaw na yagapaobos, awgaid atarikodan naan yang manga otaw na yagaparabaw sang kadaygan.” ⁷Wakaw yang Dios yang pagbayaa kamayo. Sopaka si Satanas kayan mapaawat yaan kamayo. ⁸Aw do-

morod kamo sang Dios na mapagbaraw kanaan, mapasaid yaan kamayo. Kamo na yakasara sang Dios, ayawi mayo yang imo na maat naan. Kamo na gadowad-owa sang pagtoo mayo sang Dios, butangan sang ginawa mayo yang pag-pangagad abay sang Dios. ⁹Dumduma mayo yang sara mayo sang Dios. Pagsusul kamo sang sara mayo aw kauruk kamo tungud saan. Ayaw da magikurun, awgaid pagsusul da aw kauruk. ¹⁰Ayaw kamo magpakakagwas disang atobangan nang Dios. Toowi na way madyaw digkamayo kayan atabangan kamo nang Dios aw bantoga kamo naan.

Yang Tambag na Dili Magaokom sang arag Tomotoo

¹¹Kay manga karomonan ko, ayaw kamo magsaway sang arag kamo kay aw magpakaraat kamo sang sang ka otaw, aw okman mayo na yakasara yaan, yakasopak da kamo sang pagindo nang Dios na yagalaong, “Panagilugun kamo.” Aw maynaan yang imo mayo, wa da kamo magagad sang pagindo nang Dios awgaid yagaparabaw kamo sang pagindo nang Dios. ¹²Kay yang Dios gaid yang pyagponowan nang kanaan pagindo. Yaan gaid yang matigam magokom. Yaan gaid yang magalaong daw pagsakopon naan yang otaw daw silotan naan. Kamo, di kamo matigam magokom sang arag otaw.

Tambag na Dili Magaambog

¹³Paningug sini na pagindo, ayaw da maglaong na “Kisurum makadto kita sang syodad, magauya kita dato nang sang ka toig. Makasapi kita dato.” ¹⁴Wa kamo mapagbaya sang Dios sang imoon mayo. Kisurum na allaw, wa mayo akatigami yang akainangan mayo. Di kita manoratos disang donya. Mayn kita nang ubul na yumupas. ¹⁵Wakaw yani yang madyaw mayo

paglaong, “Ayn dakman nang pagbuut nang Dios, aw gusto naan, abay kita maboi, makaimo kita maggawbuk.” ¹⁶Awgaid aw magambog kamo, aw bantogon mayo yang kamayo imo, yaan yang maat na batasan. ¹⁷Dumduma yani na pagindo, yang otaw na yatigam sang madyaw na paagi toyo wa naan pangagdi, laban yakasara yaan sang Dios.

Tambag sang Dato

5 Paningug kamo adoon sining kanak pagindo, kamo na manga mayaman, panagmatay kamo tungud sang maat na akainangan mayo. ²Yang manga dyayaw mayo na pyanmowan way akabosan kay amangkasapad aw pangkawara. Yang manga mangkadyaw mayo na damit akaanun nang manga tanga. ³Yang dyayaw mayo na sapi pangkutkutun nang kararing. Yang kararing disang sapi yang akatigaman na kamo manga mangkarumut, wa mayo yang sapi mayo panabangan sang kadaygan na yanaglisud. Kay dakora mayo sang ginawa mayo yang sapi, wakaw yaan yang magakayam kamayo. Yamaaron kamayo yang madaig na manga mangkadyaw na pyanmowan awgaid amakayam yaan nang atoron nang allaw na pagaokom nang Dios. ⁴Dumduma yang manga maggawbukay sang kamayo pawa, lilimbongan mayo silan, wakaw yanagbagolbol silan, dyudungug silan nang Dios na makagagaom sang kariko. ⁵⁻⁶Pyapapiriso mayo yang manga otaw na wa makaimo nang maat aw papatayan mayo. Wa silan makaimo mapaglaban kamayo. Awgaid kamo, madyaw yang kabutang mayo disining donya anay da sang pagkaisu mayo. Yiimo mayo yang kariko nang makapaguma kamayo. Adoon mayn kamo nang mataba na baboy na wa akatigam na agput da yaan iyawun.

Yang Pagpaobos aw yang Pagampo

⁷Adoon kamo na manga karomonan ko, panagtigkul kamo sang kariko nang maat na imo kamayo nang kadaygan matag madatung yang kanatu Ginoo na si Jesus. Pagtagad sang pagdatung naan ani sang donya na yaan yang magaokom da. Dumduma yang yanagpawa, yamaiman silan na madaig yang amabot. Yanagtigkul silan magtagad sang oran na yagapagiti aw yagapakinog sang tanum kayan gyani. ⁸Arag kamo panagtigkul, pakadiguna mayo yang pagtoo mayo kay di da mado-gay madatung da yang kanatu Ginoo na si Jesus.

⁹Ayaw kamo, kay manga karomonan ko, magsinawayay antak dili kamo kastingoon nang Dios. Kaundi na agput da domatung si Jesus na labaw na magookom, maynang dyomatung da yaan sang gangaan. ¹⁰Dumduma mayo na manga karomonan ko, yang manga propeta na pyapagbatok nang Dios sang kanaan sorit kadini. Yanagtigkul silan sang maat na manga imo kanilan nang kadaygan, wa abarus. Pagsiling kamo nilan. ¹¹Yatigam kita na yakatigkul silan sang karisud, pyapaguma silan nang Dios kay wa akaparin yang kanilan pagtoo sang Dios. Maynaan oman si Job, madaig yang yadatung kanaan na karisud, awgaid yabay yaan somarig sang Dios. Kayan pagkatapos nang karisud, tyatabangan yaan nang Dios kay yang Dios laban yamallaat kanatu.

¹²Kay manga karomonan ko, yani yang laban dakora na pagindo ko kamayo. Aw aon paglaong mayo sang kadaygan yaan yang madyaw nang Dios yang magalaong gaid nang matungtung, laong, "Uu, imoon ko yaan." Aw di kamo magaimo, paglaong, "Dili." Ayaw mayo pagdogangi yang sorit mayo antak

di kamo silotan nang Dios. Ayaw magpangangan sang maski nana diglangit aw disining donya na yaan yang yikita na matungtung yang sorit mayo.

¹³Kamo na manga tomotoo, aw aon digkamayo kyakarisudan, papangayowa yaan sang Dios sang tabang. Aw aon yanaguma na madyaw yang kabutung, magakanta yaan sang pagkapanumdom naan sang Dios. ¹⁴Aw aon digkamayo yamasakit, pagpatawag sang manga usug na tomatagap sang manga tomotoo antak yaan ampo sang Dios. Aaplasan nilan yaan nang lana kaba mapatabang silan kang Ginoo Jesus. ¹⁵Kayan kay yamanarig silan na yaningug yang Dios kanilan amawara yang kanaan sakit. Papagkadyawun yaan nang Dios aw pasaylowa yaan sang kanaan sara. ¹⁶Wakaw yang manga imo mayo na maat nang Dios na marisud mayo kaayawan, batoka sang arag kamo tomotoo antak kamo ampo aw antak magkadyaw da kamo sang sakit mayo. Aw gaampo yang matarong na otaw na pyagabayaan nang Balaan na Espirito, pyaninggan yaan nang Dios. ¹⁷Tanawa si Elias na propeta nang Dios kadini. Mayn yaan natu, arag otaw, awgaid nang pagpangayo naan sang Dios na di apaoranun, yaningug yang Dios, torong ka toig aw tunga, wa ooran. ¹⁸Kayan yoman yaan mangayo sang Dios nang oran, yamatoman, yukurug yang dagdagu na bugsak, kayan yanggiti yang kanilan tanum.

¹⁹Kay manga karomonan ko, aw aon digkamayo yakasoway sang matungtung na pagindo kayan aw isa kamayo na magaindo kanaan antak oman yaan mangagad sang paagi nang Dios, ²⁰yatigam kamo na yang yagaindo kanaan yaan yang yatabang kanaan antak di nang Dios yaan silotan na amatay aw antak yaan pasayloon sang madaig na sara.

Yang Mona na Solat ni

PEDRO

1 Ako si Pedro na apostol ni Jesu Kristo na syosogo naan na magabatok bain kanaan. Syosolatan ko kamo na kanang Dios manga otaw na yakasabod maguya sang manga banwa na sakop nang Ponto, Galasia, Kapadosia, Asia, aw Bitinia. ²Pipili kamo nang Dios kay pagbuut naan na aparinin nang Balaan na Espirito yang ginawa mayo antak yaan gaid yang pangagdan mayo si Jesu Kristo. Apasayloon kamo naan sang manga sara mayo kay ogasan kamo nang kanaan dogo.

Pyangayo ko na magadogang yang panalangin nang Dios kamayo antak marinaw yang dumdum mayo.

Laban Yamaiman Kita

³Panamputun ta yang Dios na Ama nang Ginoo ta na si Jesu Kristo kay tungud sang dakora na kallaat naan kanatu yaatag naan kanatu yang bago na kinaboi pinaagi sang pagboi naan kang Jesu Kristo na pyapatay. Pagkaboi oman ni Jesu Kristo yaiman da kita na arag kita boiin nang Dios sikun sang pagkamatay.

⁴Wakaw yatigam kita na aon da aglangit manga madyaw na panalangin na yaandam nang Dios kanatu na kanaan manga sakop. Yaning yaandam nang Dios di amaparin, magapabilin nang way kataposan. ⁵Madatung yang allaw na otomanun nang Dios yang kariko nang pagbuut naan bain sang kanatu kalowasan kayan kyaaronan kita nang kariko nang panalangin nang Dios. Kaba wa pa adatung yaan na allaw tyatagapan kamo nang Dios na makagagaom kay yamanarig kamo kanaan.

⁶Wakaw tungud saan, bantoga mayo yang Dios. Paguma kamo aw abaya

mayo tigguri yang maski nana na karisud, kay yaan yang amapagguna kamayo adoon. ⁷Kay yaan na karisud yang pagtigi nang Dios kamayo antak katigaman daw tinuud agaw na madigun yang pagtoo mayo daw buku. Dumduma yang borawan na pyapatonaw nang otaw antak katigaman daw poros borawan daw buku. Awgaid yang borawan di magapabilin nang way kataposan, amawara. Labaw pa nang Dios sang borawan yang pagtoo mayo kanaan, wakaw titigi kamo naan pinaagi sang karisud antak katigaman daw tinuud agaw yang pagtoo mayo daw buku. Aw wa mayo ayawi yang pagtoo mayo maski yagarisud kamo, amabantog kamo, ataodon kamo nang pagbarik ani ni Jesu Kristo tungud sang tinuud na pagtoo mayo. ⁸Maski wa mayo ikitaa si Jesu Kristo, yaan yang dakora sang ginawa mayo, yaan yang kyakanarigan mayo, wakaw way tatamanan nang kapaguma mayo. ⁹Kay pagkanarig mayo kanaan, lowasun kamo naan sang kariko nang makasapad kamayo.

¹⁰Yaning paglowas kamayo nang Dios yang pyamakotan paganadan nang manga propeta nang Dios kadini na pyapagbatok nang Dios bain sang manga panalangin na amatoman digkamayo. ¹¹Pyamakotan nilan paganadan yang pyapabatok kanilan nang Balaan na Espirito ni Kristo kay wa silan akatigam daw monnono yang pagtiggul ni Kristo aw daw monnono yang kabantog naan pagkatapos nang kanaan marisud na kamatayun. Pyamakotan arag nilan paganadan daw kano yaan kapagguna. ¹²Kayan pyakatigam nang Balaan na Espirito sang manga propeta na yang byabatok nilan wa akapagguna nang timpo nang boi pa silan, awgaid adoon da na timpo. Wakaw yang madyaw na batok na byabatok nilan kadini byatok da

kamayo adoon nang manga sogwanun nang Dios. Yang Balaan na Espirito na pyapakani nang Dios sikun diglangit yang yagabaya kanilan na yagabatok kamayo. Maski yang tagalangit na manga sogwanun nang Dios gosto na makadarag saang madyaw na batok na byabatok kamayo.

Kinaanglan na Matarong Kita

¹³Wakaw dadyawa mayo dumduma yang kariko nang imoon mayo. Pagkido kamo antak yaan gaid yang imoon mayo yang madyaw nang Dios. Abay kamo kaiman sang manga panalangin nang Dios na aatag kamayo nang pagdatung oman ani ni Jesu Kristo. ¹⁴Manga anak da kamo nang Dios, wakaw pangagdi mayo yaan. Ayawi mayo yang maat na kyakallingiyan mayo nangaon nang wa pa kamo akatigam sang matungtung na pagindo nang Dios. ¹⁵Sana yaan yang abaya mayo imowa yang matarong na manga imo kay matarong yang Dios na gaimo kamayo manga anak naan. ¹⁶Kinaanglan na yaan yang imoon mayo kay aon syosolat na pyagalaong nang Dios, laong, “Kinaanglan na matarong kamo kay ako matarong.” Yaan yang pyagalaong nang Dios na pyapasolat naan.

¹⁷Yang Dios yang magaokom sang kariko nang otaw, kutub nang imo nilan na maat, yaan yang abarus kanilan, way aparabiin naan sang kanaan pagokom. Wakaw aw yagalaong kamo na yang Dios yang kamayo Ama, kalluk kamo kanaan kaba aani pa kamo sang donya daw kamo makasara. ¹⁸Yatigam kamo na tyotobos kamo nang Dios sang kamayo sara antak kamo marowas sang way kabos na pyagdara nang kamayo kamonaan. Yang bayad nang Dios sang kamayo kalowasan buku nang borawan aw sapi na kanang otaw babayad na magkawara, ¹⁹awgaid yang bayad nang Dios yang dogo nang karugnanan naan

na si Jesu Kristo. Pyapatay yaan na way sara, kayan pyatutud yang dogo naan maynang laban madyaw na karnero na pyapatay kayan yatag yang dogo tungud sang sara nang manga otaw. ²⁰Wa pa imowa yang donya dadaan da pinili nang Dios si Kristo antak maimo kanatu magtobos. Wakaw tungud kamayo yaan yang pyapatigam nang Dios adoon na timpo. ²¹Tungud kang Kristo tyomoo ra kamo adoon sang Dios na yagaboi kang Kristo na pyapatay aw daraa yaan aglangit na magari yaan sang kariko. Wakaw yang Dios yang kyakatibosan nang pagtoo mayo aw pagkaiman mayo.

²²Kay yangagad da kamo sang matungtung na pagindo, byotawanana da mayo yang kyanaraman mayo na maat na manga imo, wakaw tinuud yang pagkarugun mayo sang arag kamo tomotoo. Karuguni mayo silan laban aw pakitaa mayo silan pinaagi sang manga imo mayo na tinuud agaw na dakora yang lugun mayo kanilan. ²³Kay yaimo da kamo manga anak nang Dios na kyaaronan da nang bago na kinaboi na buku nang kinaboi na sikun sang kamayo taganak na magkamatay, awgaid yang Dios na di magkamatay yang yamatag kamayo saang bago na kinaboi na maynang kanaan kinaboi kay yotoo kamo sang kanaan sorit bain kang Jesu Kristo. Dakora yang gaom nang sorit nang Dios, di amawara, awgaid amatoman yaan kariko. ²⁴Kay syosolat yang pyagalaong nang Dios, laong, “Kariko nang otaw maynang sagbut, yang kabantog nilan maynang bolak. Yamatay yang sagbut aw karayud yang bolak kayan yatakdag. ²⁵Awgaid yang sorit nang Dios di amawara, magapabilin yaan nang way kataposan.” Yaan na sorit nang Dios yang madyaw na batok na byatok da kamayo.

**Yang Boi na Bato aw
yang Balaan na Sakop**

2 Wakaw kay yaimo da kamo manga anak nang Dios, ayawi la mayo yang kariko nang maat na imo. Di dakman kamo magkagaro. Ayaw kamo magkasigi sang sang kawtaw, aw ayawi yang maat na sosoritin na makaina kanilan. Kinaanglan na di kamo magaway magpatootoo. ² Pagsiling kamo sang manga isu na magroso pa na yaan yang gosto yang gatas, awgaid kamo, yang maynang gatas mayo yang sorit nang Dios kay manga anak kamo nang Dios. Podo madyaw yang sorit nang Dios, way maat. Wakaw yaan yang abaya butangan sang ginawa mayo yang sorit nang Dios antak madigun yang pagtoo mayo kang Jesu Kristo na yakaatag kamayo nang kalowasan. ³ Kay yatigam da kamo sang kallaat nang Ginoo kamayo.

⁴ Kanarig kamo sang Ginoo. Yaan yang yakaboi kanatu. Yaan yang maynang madyaw na bato na syasarabul nang manga panday, wa yaan nilan agamita sang baray. Awgaid yaan yang madyaw na pinili nang Dios. ⁵ Kita arag maynang bato kay yaan yang yakaboi kanatu. Wakaw kanarig kamo sang Dios kayan gyamit kamo naan sang baray na yiimo naan. Disaan na baray kamo yang yiimo naan manga balaan na magampoway. Wakaw tungud sang pagkanarig mayo kang Jesu Kristo akaayawan mayo yang kamayo pagbuut kayan byantog mayo yang Dios aw abaya mayo pangagdi yang kanaan pagbuut, kay yaan gaid yang madyaw naan. ⁶ Kay syosolat yang pyagalaong nang Dios, laong, “Aon pinili da ko na maynang madyaw na bato na gyagamit ko kay yaan yang yakadigun sang kariko nang manga bato na gyagamit ko sang kanak baray na bato na yiimo ko agkanami, ag Sion.

Yang kariko nang yamanarig kanaan di akainaan, toyo pagataodon silan nang Dios.” ⁷ Kay silan na yotoo kang Kristo na yaan yang pinili nang Dios, yaan yang dakora sang ginawa nilan, awgaid silan na di motoo kanaan, amatoman digkanilan yang pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, “Yang bato na wa agamita nang manga panday sang baray kay way kabos kono, yaan na bato yang kikinaanglan nilan adoon kay yaan yang yakadigun sang tibook baray.” ⁸ Arag yamatoman yang pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, “Yaan na bato yang akasongkoran nang siki nang manga otaw kayan yarogso.” Maynini yang kaorogan naan, makasongkol silan kay wa silan otoo sang sorit nang Dios, wakaw amarogso silan, yaan yang silot kanilan. Yaan yang pagbuut nang Dios na akainangan nang wa otoo kanaan.

⁹ Awgaid kita buku nang maynilan, kita yang pinili nang Dios na yaimo kanaan manga anak. Manga magampoway kita na yabay magbantog sang Dios aw pangagad sang kanaan pagbuut tungud sang pagkanarig ta kang Jesu Kristo na kanatu Ari na makagagaom sang kariko. Wakaw kita yang manga balaan na sakop naan na yagarimpud magbatok bain sang kariko nang manga makaburungburung na manga imo nang Dios. Lyorowas kita naan sang kanatu sara aw pagbayai kita naan antak kita matigam sang kamatooran pinaagi kang Jesu Kristo. Yaan na imo naan maynang kyakamang kita naan disang kangitngitan aw barina kita naan adto sang kanaan kapawaan. ¹⁰ Nangaon buku pa kamo nang sakop nang Dios, awgaid adoon yaimo da kamo sakop naan. Nangaon wa pa kamo akatigam sang pagkallaat nang Dios kamayo, toyo adoon pyakatigam da kamayo yang kallaat naan kamayo.

Manga Sogwanun nang Dios

¹¹ Manga karugnanan ko, yang tinuud na tagsakop kamayo yang Dios maski aani pa kamo sang donya. Wakaw apakaindoon ko kamo na di da kamo magaimo sang maat na imo na pagbuut nang kamayo dumdum, daw kamo masapad. ¹² Abaya mayo pakitaan yang madyaw na batasan mayo sang manga otaw na wa otoo sang Dios antak silan matigam na madyaw yang manga imo mayo maski magalaong silan na maat kamo. Wakaw aw maynaan yang batasan mayo, madatung yang allow na abantogon nilan yang Dios tungud kamayo, kay apakatigam nang Dios kani-lan yang matungtung.

¹³ Tungud sang Ginoo ta pangagadi yang manga balaod nang governo. Pangagadi mayo yang labaw na pangoro nang governo mayo. ¹⁴ Pangagadi arag yang manga otaw nang governo na syosogo naan, kay silan yang gasilot sang manga otaw na yalapas sang balaod, awgaid yang yagaimo sang madyaw abantogon nilan. ¹⁵ Kay pagbuut nang Dios na tungud sang madyaw na imo mayo akatangkuhan yang kasanguan na sosoritin nang manga otaw.

¹⁶ Libre kamo sang pagimo sang gosto mayo imoon, toyo ayaw kamo mag-away magimo sang madyaw na agaid mayo pagtabon sang maat na imo mayo. Awgaid yaan yang imowa mayo yang madyaw nang Dios kay kamo sakop naan. ¹⁷ Pagtaoda mayo yang kariko nang otaw, aw karuguni mayo yang arag kamo tomotoo sang maski wain na banwa. Kalluki mayo yang Dios antak di kamo magimo sang maat naan. Arag pagtaoda yang labaw na pangoro mayo.

Yang Gaonanan na Pagtigkul ni Kristo

¹⁸ Kamo na manga sogwanun, pagtaoda mayo yang kamayo manga mag-

sosogo, pangagdi mayo yang kariko nang pagasogo nilan kamayo. Maski buku yaan nang buutan, maski maat yang ontol naan abaya yaan pangagdi. ¹⁹ Yaan yang imowa mayo sang kamayo magsosogo kay yatigam kamo na pagbuut nang Dios na di kamo apabarusun sang yagadadag kamayo maski wa kamo makasara, kayan aw magtigkul kamo sang maat kamayo, aw di kamo marus, panalanginan kamo nang Dios. ²⁰ Awgaid dumdum mayo abantogon kamo aw magtigkul kamo sang kastigo kamayo tungud sang imo mayo na maat? Laban sa dili. Toyo aw magtigkul kamo sang pagdaugdaug kamayo maski yagaimo kamo sang matarong na manga imo, panalanginan kamo nang Dios tungud saan. ²¹ Kay pagbuut nang Dios na magatigkul kamo sang pagdaugdaug kamayo kay si Jesu Kristo na yagatigkul sang karisud tungud kamayo yang kinaanglan na pagasilingan ta. ²² Ampan wa makaimo si Jesu Kristo nang sara, wa yaan magakagaro maski makaisa. ²³ Yoodyat yaan, toyo yatingun yaan, wa yaan abarus. Dyadaugdaug yaan, toyo wa yaan makaungud na mabarus. Awgaid syasarig naan sang Dios yang pagbarus kay matarong yang pagokom nang Dios. ²⁴ Si Kristo yang sisilotan disang koros tungud kanatu, kay yaan yang yagadara sang kanatu sara antak mawara yang kanatu sara kayan di da magaimo sang sara, awgaid yaan yang abay da ta imoon yang matarong na manga imo. Yang yakadyaw kamayo yang kanaan manga pari na titigkuran naan. ²⁵ Nangaon mayn kamo nang manga karnero na yamatanak kay yapaawat kamo manaw sang Dios. Awgaid adoon yomori da kamo agkanaan kay yaan yang pyangagadan mayo si Jesu Kristo na kamayo magbantayay na yagatagap kamayo antak way makasapad kamayo.

Yang Asawa aw yang Bana

3 Kamo na manga kawbayan, pagtaoda mayo yang kamayo manga bana aw pangagdi mayo silan maski wa otoo silan sang sorit nang Dios. Kayan aw madyaw yang batasan mayo kanilan, aon amaimo tomotoo kang Jesu Kristo tungud kamayo, maski di mayo silan batokan bain sang pagtoo mayo. ²Kay yakasait silan na matarong yang manga imo mayo tungud sang pagtaod mayo sang Dios. ³Kamo na manga kawbayan, buku nang borawan aw sapi na pangbutang mayo sang kamayo lawas, aw buku nang mangkadyaw na dagom, aw buku nang mangkadyaw na pagkasodlay nang kamayo logay yang makadayaw kamayo. ⁴Awgaid yaan yang makadayaw kamayo yang kabuutan mayo aw yang kadayaw mayo kanilan. Yaan yang kadayaw na di amaparin na laban madyaw nang Dios. ⁵Yaan yang batasan kadini nang manga kawbayan na tomotoo na yamanarig sang Dios kayan yangagad sang kanilan manga bana. ⁶Maynaan si Sarah kadini na yangagad sang kanaan bana na si Abraham na pyagataod naan na yisip naan na yaan yang kanaan pangoro. Kamo na manga kawbayan, amaimo kamo manga sompaw ni Sarah aw magimo kamo sang madyaw, way akalluk mayo.

⁷Kamo na manga bana, dumduma mayo yang kamayo manga asawa na buku nang mayn mayo yang kakusugan, wakaw dadyawa mayo silan, ayaw pagdadaga. Ayaw pagkaringawi na yapaginambitay silan kamayo sang panalangin nang Dios kamayo kay magonawa kamo, arag yatagan nang kinaboi na way kataposan. Aw maat yang batasan mayo na manga bana, di kamo magakaoyon sang kamayo pagampo, wakaw yang pyangayo mayo sang Dios di amatoman.

Yang Pagtigkul sang Karisud tungud sang Imo na Matarong

⁸Yang kataposan na pagalaong ko bain saan, kariko mayo disaan, kinaanglan na abay kamo panagoyon antak maimo maynang sayda yang dumdum mayo aw yang ginawa mayo kay kariko mayo manga anak nang Dios. Wakaw panagilugun kamo. Kallaati mayo yang arag kamo aw ayaw kamo magparabaw kanilan. ⁹Aw aon maglaong nang maat kamayo, aw maski aon magimo nang maat kamayo, ayaw kamo magbarus. Sana pangayowa sang Dios antak silan panalanginan. Madyaw na yaan yang imoon mayo kay kamo na manga pinili nang Dios yang panalanginan. ¹⁰Kay yakasolat da yang sorit nang Dios, laong, “Yang gosto na magakadyawan yaan antak maguma, kinaanglan na dili yaan magasosoritin nang maat, di dakman yaan magkagaro. ¹¹Di dakman yaan magimo sang maat, awgaid yaan yang abay naan imoon yang madyaw. Mamakot yaan na way managagisagis antak ampan way kakasamok, na antak managoyon yang kariko. ¹²Kay yang Dios yang yabay magtanaw sang manga otaw na matarong, pyaninggan naan yang kanilan pagampo. Awgaid yang manga otaw na yagaimo sang maat dyadamanan nang Dios.” Yaan yang pyapasolat nang Dios.

¹³Aw mamakot kaw magimo sang madyaw, sining mutugum kanmo magimo sang maat? ¹⁴Awgaid aw aon tumugum kanmo magimo sang maat na gaimo kaw sang madyaw, kayan yagtigkul kaw, panalanginan kaw nang Dios. Wakaw ayaw magkalluk sang magaimo nang maat kanmo. Ayaw magkaundug daw nanang inangun nilan kanmo. ¹⁵Awgaid pagtaoda mayo si Jesu Kristo aw abaya yaan papagbayaa kamayo kay

yaan yang kanatu Ginoo na makaga-gaom sang kariko. Pangandam kamo antak kamo makaibak parabay sang mag-aosip kamayo bain sang pagtoo mayo, toyo dadayawa yang pagibak mayo bain sang pagtoo mayo aw kalluki yang Dios antak di kamo magparabaw sang mag-aosip kamayo. ¹⁶Kinaanglan na matarong yang kariko nang imo mayo antak way maat sang ginawa mayo. Kay aw madyaw yang batasan mayo na yangagad kang Jesu Kristo, amaarig yang mag-aodyat kamayo. ¹⁷Toyo aw pagbuut nang Dios na magatigkul kamo sang masakit na karisud tungud sang pag-imo mayo sang madyaw, madyaw pa yaan sang pagtigkul mayo sang masakit na karisud tungud sang pagimo mayo sang maat. ¹⁸Dumduma si Jesu Kristo, maski way sara naan yagapakamatay yaan tungud sang sara nang kariko nang otaw kay kariko yakasara. Yamatapos yaan patayun, pyapagboi yaan na di da oman amatay, wakaw yaan yang magadara kanatu na yamanarig kanaan adto sang Dios. ¹⁹⁻²⁰Pagkaboi naan oman, tomarok yaan sang manga patay na pipiriso kay wa mangagad sang Dios kadini nang boi pa si Noe, kayan byatokaan naan silan. Kadini yatagadtagad yang Dios daw aon otaw na manarig kanaan kaba yagaimo pa si Noe sang barako na pyagangaranan nang arka. Awgaid warong kawtaw da yang yamanarig sang Dios, wakaw waroway da silan yang yakasakay sang arka, wa akamatay nang lunup na silot nang Dios. ²¹Dumduma yang pagkagawas ni Noe sang lunup, maynaan yang pagbawtismo kanatu na kita arag makagawas sang silot nang Dios. Yang pagbawtismo kanatu buku nang pagogas sang kanatu lawas, toyo yang pagbawtismo kanatu yang toosan na kita na manga tomotoo yakagawas sang silot nang Dios kay yangayo kita kanaan na magalingat

yaan sang kanatu sara pinaagi sang pagboi oman kang Jesu Kristo na pyapatay. ²²Adoon adto ra langit si Jesu Kristo na yaan yang labaw sang kariko kay yaan yang pagbuut nang Dios. Wakaw yagari da yaan sang kariko nang tagalangit na sogwanun nang Dios aw yang kariko nang aon katungud aw kariko nang aon gaom aglangit.

Yang Pagkinaboi na Yaparin da

4 Pakadiguna yang ginawa mayo antak kamo makatigkul sang maski nana na karisud na madatung kamayo mayni Jesu Kristo na yagatigkul sang kasakit nang pagpatay kanaan. Yang yakatigkul sang karisud mayni Jesu Kristo di da magaimo sang maat nang Dios. ²Wakaw di dakman kamo magimo sang maat na pagbuut nang kamayo dum dum asta sang pagkamatay mayo, awgaid yaan yang abaya mayo imowa yang pagbuut nang Dios kamayo. ³Ayawan mayo yang kariko nang maat na imo, toman da naan na pagimo mayo sang imo na pyagaimo nang buku nang tomotoo. Yabay silan magimo sang kadopangan. Yang gosto nilan arag imoon yang abay mapakabiyag komaan aw paglasinglasing, kayan yagimo sang maski nana na maat kaba yasayaw silan aw pagampo sang buku nang Dios. ⁴Yamaburung silan daw nanga di da kamo mapagagadagad kanilan sang pagimo sang laban maat na manga imo. Wakaw yagasosoritin silan kamayo nang maat. ⁵Awgaid ayn nang imo nilan, yaan yang pagalaong nilan na imibak sang Dios na andam pagokom sang boi aw patay. ⁶Maski yang kanang Dios sakop na yatay da yookman pinasobay sang imo nilan nang boi pa silan. Awgaid byabatokaan silan bain sang madyaw na batok nang pagboi ni Jesu Kristo antak silan maboi maynang pagkaboi nang Dios.

Yang Madyaw na Sinarigan sang Pagatag nang Dios

⁷Agput da domatung yang kataposan nang kariko. Wakaw pakadiguna yang ginawa mayo aw pagdadayaw kamo antak abay kamo makapagampo nang madyaw sang Dios. ⁸Yang labaw na ubutang sang ginawa mayo yang managilugun kamo laban, kay yang marugun yabay magpasaylo sang kadaygan. ⁹Dadyawa mayo tayoda yang arag kamo aw ayaw kamo magbagolbol na yatayod kanilan. ¹⁰Pyapatpudan kita na manga tomotoo nang pagatag na gaom aw katigaman, wakaw kinaanglan na agamitin ta nang madyaw yang kariko nang pagatag nang Dios sang kada isa kanatu, kay yaan yang syasarig naan kanatu antak kita magtinabangay. ¹¹Yang syasarigan nang Dios na magabatok, kinaanglan na magabatok silan sang pyagalaong kanilan nang Dios. Yang amaimo tomatabang sang manga tomotoo, kinaanglan na matabang silan pinaagi sang katigaman na yaatag kanilan nang Dios. Kinaanglan na yaan yang imoon mayo antak bantogon yang Dios tungud sang kariko nang imo mayo pinaagi sang gaom ni Jesu Kristo. Yaan yang makagagaom sang kariko na madyaw bantogon nang way kataposan. Amen.

Yang Pagtigkul sang Karisud tungud sang Pagpangagad kang Kristo

¹²Manga karugnanan ko, ayaw kamo magkaburung na yamatobang kamo sang masakit na karisud, kay yaan yang pyagakainangan nang kariko mayo na manga tomotoo antak katigaman daw tinuud yang pagtoo mayo daw buku. ¹³Wakaw paguma kamo kay kyakaupud kamo sang pagdaugdaug kang Jesu Kristo. Kayan nginyan allaw na apakita da kamayo yang kanaan gaom magauma

kamo laban. ¹⁴Aw aon magsosoritin kamayo nang maat tungud sang pagpangagad mayo kang Jesu Kristo, paguma kamo kay yaan yang toosan na pyagabayaan kamo nang Makagagaom na Espirito na Dios. ¹⁵Awgaid pagdadayaw kamo antak dili kamo makasara na akaponowan nang silot kamayo, maynang pagpatay mayo sang arag otaw, aw pangawat, aw pagbinogoy, aw pagkokomatun, aw pagimo sang maski nana na maat na imo. ¹⁶Toyo aw daugdaugun kamo tungud sang pagtoo mayo kang Jesu Kristo, ayaw magkaarig. Sana bantoga yang Dios na dyadaugdaug kamo tungud sang pagtoo mayo kanaan.

¹⁷Dyomatung da yang allaw na paggakom nang Dios sang manga otaw, yang onaun naan okoman yang imo nang kanaan sakop. Aw maynaan, laban sa makaallukalluk yang okom sang manga otaw na wa mangagad sang madyaw na batok bain kang Jesu Kristo. ¹⁸Yakasolat da yang sorit nang Dios, laong, "Aw karayan da marowas yang matarong na otaw, laban sa di amarowas yang manga otaw na wa mangagad sang Dios." ¹⁹Wakaw kamo na kyakaritudan adoon tungud sang pagbuut nang Dios kamayo, kinaanglan na abay kamo magimo sang madyaw aw sarig abay kamo sang Dios na yagaimo sang kariko, kay yaan yang matinomanun na magatagap kamayo.

Yang manga Otaw nang Dios

5 Kamo na manga pangoro na tomatabang sang manga tomotoo aon osogoon ko kamayo kay ako arag pangoro na tomatabang sang manga tomotoo. Yakasait ako sang pagtigkul ni Jesu Kristo sang kasakit nang pagkamatay naan disang koros. Aw marik da yaan ani sang donya, arag ako mayn mayo na makaupud sang kabantogan naan na apakita. ²Wakaw syosogo ko kamo na

arag tomatagap sang manga tomotoo na adadyawun mayo tagapan yang manga sakop nang Dios na syasarig naan kamayo. Ayaw kamo magbagolbol tungud sang pagpanonogo kamayo nang Dios, awgaid paguma kamo. Ayaw kamo magdumdum sang sapi kaba yangagad kamo sang pagbuut nang Dios. ³Ayaw kamo gaid magsogo sang manga tomotoo na syasarig kamayo maynang ikaw yang labaw kanilan, awgaid pagsiling kamo sang manga bantay sang karnero kay yang sakop nang Dios maynang manga karnero na yamagad sang yagabantay kanilan. Wakaw dadyawa yang batasan mayo kay kamo yang pagasilingan nang manga sakop nang Dios. ⁴Kayan aw magbarik da si Jesu Kristo na maynang labaw na bantay, aatag naan kamayo yang laban madyaw na barus na di amawara.

⁵Kamo na manga bagong otaw, pangagdi mayo yang manga matikadung mayo. Kariko mayo disaan pagtinabangay kamo na di magaparabaw sang arag kamo, kay yakasolat da yang sorit nang Dios, laong, “Syosopak nang Dios yang manga otaw na yagaparabaw sang kadaygan, awgaid panalanginan naan yang manga otaw na di magparabaw sang kadaygan.” ⁶Wakaw pagpaobos kamo aw pangagad sang pagbuut nang Dios na Makagagaom. Kayan amaimo kamo bantogan nang allow na pipili naan. ⁷Maski nanang amapagguna kamayo, ayaw magkaundug, sana sarig kamo sang Dios na yabay kamo naan tagapan kay kamo yang kyakarugunan naan.

⁸Pagkido kamo aw pakatagap kay yang kontara mayo na si Satanas may-

nang makaallukalluk na liyon na yanganap sang apatayun naan. ⁹Wakaw sarig kamo abay sang Dios aw ayaw kamo magosos kang Satanas, atobanga mayo yaan aw sopaka, kay yatigam kamo na yang arag kamo manga tomotoo asang karowagan nang donya arag yagatigkul sang karisud. ¹⁰Yadagawdagaw kamo magtigkul sang karisud. Awgaid yang Dios yang yagabaya kamayo antak magdogang yang kamayo pagtoo, yaan yang yabay tomabang kamayo. Yang Dios na way tatamanan nang pagkallaat yang magaimo saan kamayo kay kamo yang pipili naan na makaambit sang kariko nang panalangin naan kay manga sakop kamo ni Jesu Kristo. ¹¹Madyaw agaw na yaan yang makagagaom sang kariko nang way katapusan. Amen.

Manga Pangomosta

¹²Si Silbano na yiisip ko na matino-manun na tomotoo yang yatabang pag-solat sining makagpa na solat ko. Sabo syosolat ko yani kamayo kay antak kamo madasig. Gosto ko na makadarag na yaning solat ko kamayo yang tinuud na batok bain sang karugun nang Dios kamayo. Abaya butangan sang ginawa mayo yang karugun naan kamayo.

¹³Yang arag kamo tomotoo na yisimba sang Dios didi Babilonia yangomosta kamayo. Si Markos na maynang anak ko arag yangomosta kamayo. ¹⁴Ginaguray kamo na arag tomotoo. Pakitaan yang panagilugun mayo.

Kariko mayo na yamanarig kang Jesu Kristo, pyangayo ko kamo sang Dios na marinaw yang dum dum mayo.

Yang Kadwa na Solat ni

PEDRO

1 Ako si Simon Pedro na apostol na sogwanun ni Jesu Kristo. Yagasolat ako kamayo na arag yamanarig kang Jesu Kristo. Magonawa yang kanatu pag-too wakaw arag kamo yakaambit sang panalangin naan tungud kay matarong si Jesu Kristo na kanatun Dios na Mallorowas.

²Pyangayo ko na magadogang yang panalangin kamayo nang Dios antak abay marinaw yang dum dum mayo tungud sang pagdogang nang pagkatigam mayo sang Dios aw kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo.

**Pipili Kita nang Dios antak
Makaambit sang Panalangin
naan aw Kabantogan**

³Yatagan kita nang Dios nang kariko nang kikinaanglan ta pinaagi sang kanaan gaom antak kita magtoman sang kanaan pagbuut pinaagi sang kyakatigaman ta bain kang Jesu Kristo na yapapili kanatu antak kita makaupud sang kanaan kabantogan aw antak kita makapagsiling sang matarong na paagi naan.

⁴Tungud saan syasaad naan kanatu yang mangkadyaw na manga saad na makapagawas kanatu sang maat na kanang otaw pagbuut disining donya na makasapad kanatu, aw antak ta pagsilangan yang kinaiya nang Dios. ⁵Wakaw kamo na yanarig da kang Jesu Kristo pamakoti mayo yang pagimo mayo sang madyaw, arag pamakoti mayo yang pagdogang sang katigaman mayo. ⁶Arag ayaw magpangagad sang akaundan mo na maat. Maski nanang madatung kanmo na marisud, abaya tigguri. Yaan yang tomana mayo yang kariko nang pagbuut kamayo nang Dios. ⁷Butangan sang gi-

nawa mo yang arag kamo manga tomo-to mo silan yang dakora nang dum dum mo kayan karuguni silan laban. ⁸Aw pamakotan mayo tomanun yaan kariko, amatoman yang pagbuut kamayo nang Dios kay yangagad kamo sang pyagalaong kamayo ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo. ⁹Awgaid maski sini na otaw na wa magatoman saan mayn yaan nang bota kay wa naan ubutangan sang ginawa naan yang pagpasaylo nang Dios kanaan sang maat na manga imo naan nangaon.

¹⁰Wakaw, kay manga karomonan ko, pamakoti mayo imowa yang madyaw antak katigaman na kamo tinuud manga anak nang Dios na pipili naan. Kay aw magpadayon kamo magimo sang pyagaindo ko kamayo di kamo makasoway sang pagpangagad mayo sang Dios. ¹¹Kayan yatagan kamo nang katungud paglasak adto sang kasakopan nang Ginoo ta na si Jesu Kristo na kanatu Mallorowas na magaari kanatu nang way kataposan.

¹²Wakaw abay ko paglaong kamayo yang pyagaindo ko maski kyatigaman da mayo yaan aw maski madigun yang pagtoo mayo sang matungtung na pagindo na dyudungug mayo nangaon.

¹³Madyaw aw abay ko yani kanamputan kamayo kaba boi pa ako. ¹⁴Kay yatigam ako na di da madogay amatay da ako kay si Jesu Kristo na kanatu Ginoo yang gapakatigam kanak saan. ¹⁵Wakaw yamakot ako antak di mayo karingawan yang pyagaindo ko kamayo maski matay da ako.

**Yang Yikita sang
Kabantogan ni Kristo**

¹⁶Pagalaong ko kamayo na yang byabatok nami kamayo bain sang gaom ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo aw yang kanaan pagbarik oman ani buku nang toyo da gaid gogodanun nang otaw

na matigam magimoimo sang gogodanun. Awgaid kikita nami yang kanaan pagkaDios na makagagaom sang kariko. ¹⁷⁻¹⁸Kay aadto kami nangaon, inagad naan disang butay nang pagbantog kanaan nang Ama naan na Dios. Yudungug kami sang tingug na sikun aglangit, tingug nang Dios na Lyomabi na yagalaong, “Yani yang kanak Anak na laban ko kyakarugunan, laban ako kyakaontoran naan.”

¹⁹Tungud saan, yatigam da kita na matungtung kariko nang pyapaglaong nang Dios sang manga propeta. Wakaw madyaw na ubutang mayo sang ginawa mayo yang pagindo nilan kay mayn yaan nang ilawan na yamallag disang kangitngitan matag kyallawan. Wakaw yang pagindo nilan makatabang kanatu antak kita makadarag sang paagi nang Dios kaba wa pa magabarik ani sang donya si Jesu Kristo. Aw domatung da yaan oman, mayn yaan nang bitoon na yamallag nang pakaallowun kay yallagan naan yang kanatu dum dum antak laban kita makadarag. ²⁰⁻²¹Wakaw butangan sang ginawa mayo yang pagalaong ko kamayo adoon, kay way pyagalaong nang propeta kadini na sikun sang kanang otaw pagbuut, awgaid yang Balaan na Espirito yang yagabaya sang manga propeta antak silan makapaglaong sang pyapaglaong kanilan nang Dios. Wakaw way makadarag sang pagindo nang Dios disining Bibliya aw di pagindoon nang Balaan na Espirito.

Yang Magaro na manga Magindoway

2 Awgaid maski kadini aon arag manga propeta na magaro na buku nang kanang Dios propeta. Magonawa oman adoon, aon madatung digkamayo na manga magindoway na magaro na buku nang kanang Dios magindoway. Yang kanilan pagindo makawara sang kamayo pagkanarig kang Jesu Kristo,

kay wa silan magataod kang Jesu Kristo na Ginoo na yagapakamatay tungud sang maat na imo nilan. Wakaw madatung yang allow na isilotan silan nang Dios. ²Madaig yang managsiling sang kadopangan nilan. Wakaw pagkita saan nang manga wa otoo managlaong silan na buku nang madyaw yang kang Kristo paagi. ³Yamasigi silan wakaw magaindo silan kamayo nang buku nang matungtung antak silan makasapi kamayo. Dadaan pyataan da silan okoman nang Dios, wakaw di silan makagawas sang silot nang Dios.

⁴Kay maski yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na yagaimo sang maat wa apasaylowa nang Dios, yoontog naan silan adto sang longag na laban gimamaruman, pipiriso naan silan disaang kangitngitan matag domatung yang allow na pagaokom da kanilan. ⁵Arag wa apasaylowa nang Dios yang manga otaw kadini na yagaimo sang maat. Pyapalunupan nang Dios yang donya kayan yamatay silan kariko. Awgaid si Noe na yagaindo bain sang imo na madyaw nang Dios, yaan gaid aw yang asawa naan aw yang unum na kanaan manga anak, waro silan kariko yang wa akamatay, lyorowas silan nang Dios sang lunup. ⁶Sisilotan arag nang Dios yang manga otaw ag Sodoma aw ag Gomora, kay yabay silan magimo sang maat. Yamawara silan kariko nang pagkasonog nilan. Disaan pyapakatigam nang Dios na isilotan naan yang maski sini na abay lomapas sang pagbuut naan. ⁷⁻⁸Awgaid si Lot na taga Sodoma wa akasonog, kay pyaparogwa yaan nang Dios disaan. Madyaw na otaw si Lot, laban yaan yamaundug na yagadum dum sang kadopangan nang manga otaw disaan. Laban masakit yang ginawa naan kay allowallow dyudungug naan yang maat na sorit nang taga Sodoma, allowallow

kikita naan na yabay silan lomapas sang balaod nang Dios. ⁹Wakaw yatigam da kita na yang Dios makatabang sang maski sini na kyakaritudan na yamanarig kanaan. Yang manga otaw na yabay magimo sang maat, pyapabayaang nang Dios na isilotan silan aw domatung da yang allaw na pagaokom da naan kanilan. ¹⁰Laban sa isilotan naan yang manga otaw na yosopak sang kanaan pagbuut aw abay pagimo sang maski nana na maat na imo na pagbuut nang kanilan dumdum.

Maynaan yang batasan nang manga magindoway sang pagindo na buku nang matungtung. Maisug silan, yagaparabaw silan sang arag otaw. Wa silan akalluk sang manga mangkatuturus na tagalangit, yoodyat nilan. ¹¹Awgaid yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, maski labaw silan wa silan magaodyat kanilan asang atobangan nang Dios. ¹²Yaning manga magindoway sang buku nang matungtung na pagindo maynang yaras na mananap na wa akatigam na yaan yang akainangan nilan yang adakupun silan aw pataya. Yabay silan magodyat sang kariko nang aon gaom kay wa silan akatigam saan. Wakaw apatayun silan maynang pagpatay sang manga mananap, ¹³kay yaan yang barus sang maat na imo nilan sang arag otaw na pyaparisudan nilan. Di silan magkaarig magimo sang kyakaundan nilan na kadopangan maski allaw. Silan yang makaina kamayo kay yapagsaro silan kamayo, yumupud kamayo na yagabantog kang Jesu Kristo, awgaid madyaw nilan yang abay silan magimo sang kyanaraman nilan na maat na imo. ¹⁴Kariko nang bobay na kikita nilan, imipid garo. Wara silan akataman magimo sang kadopangan. Yang otaw na buku nang magsun yang pagtoo yakasara kay yangagad sang kanilan kagaro. Yaning manga maat na

magindoway yanaram da sang kanilan kaoponopon, yatigam silan magkamang sang maski nana na kyakaritudan nilan kay mangkatigam managbaraw. Awgaid di amaimo na di silan isilotan nang Dios nang silot na way tatamanan. ¹⁵Yayawan nini na manga otaw yang matungtung na paagi nang Dios, wakaw maynang nang yagakatanak na wa da makanotol sang daran na agiin nilan. Yagasiling silan kang Balaam na anak ni Bosor na laban madyaw naan yang sapi wakaw maski maat nang Dios yang imoon naan, yiimo naan antak yaan makasapi. ¹⁶Awgaid pyapagsorit nang Dios yang kabayo na maynang otaw na gasorit kayan yagsagda yang kabayo kang Balaam antak di matoman yang maat na laban gosto naan na imoon.

¹⁷Yani na manga otaw maynang bogak na wa day tobig. Di silan akanarigan, maynang silan nang daklum na pyaparis nang samut wakaw wa akanayon oran. Yandaman da silan nang Dios nang gimangitngitan na pagauyaan nilan nang way kataposan. ¹⁸⁻¹⁹Yabay silan mapagbantog magbaraw sang kanilan kadopangan antak maboyo nilan yang manga otaw na baya pa na yobotawan sang maat na imo na pyagaimo nang manga otaw na wa akanarig sang Dios. Laong nang magaro na manga magindoway, "Aw mangagad kamo nami di kamo makagaon nang allang, kay tanawa kami, maski nanang gosto nami imoon, yamaimo nami." Wain kawng maynang silan nang allang kay di silan makabotawan sang kyanaraman nilan na maat na imo na makasapad kanilan. Kay tinuud na yang otaw pyangallang nang maski nana na yagabaya kanilan. ²⁰Yang manga otaw na yomayaw da sang maat na batasan tungud kay tyomoo ra silan kang Jesu Kristo na Ginoo ta, aw oman silan magbarik magimo sang maat nang

Dios kayan pyangallang silan nang sara, yarabaw yang maat na imo nilan sang imo nilan nang wa pa silan otoo kang Jesu Kristo, wakaw laban maat yang akainangan nilan. ²¹Madyaw pa silan aw wa silan magkatigam sang paagi ni Jesu Kristo na yakaimo sang otaw madyaw, kay maski kyatigaman da nilan, wa da nilan paninggi yang matarong na pagindo. ²²Pagbarik nilan oman sang pagimo sang maat, matoman yang pyagalaong na yang ido ipan komaan oman sang kanaan soka, aw yang baboy maski osogbowan mo, oman yaan maglogob disang pasak.

Yasaad yang Ginoo ta na Magabarik yaan Ani

3 Manga karugnanan ko, yani yang kadwa na solat ko kamayo. Yani na solat aw yang mona na solat ko kamayo kyakanamputan ko kamayo yang matungtung na pagindo antak matorid yang katigaman mayo. ²Dumduma yang pyagalaong nang Dios na pyapabatok naan nangaon sang manga balaan na propeta naan. Arag dumduma yang pagindo nang Ginoo ta na Mallorowas na si Jesu Kristo na byabatok kamayo nang manga apostol na syosogo naan agkamayo. ³Yang onaun ko pakatigam kamayo yang madatung nang maori na allaw na magaodyat kamayo kariko na yangagad sang pagindo ni Jesu Kristo. Yang tyotoman nilan yang maat na kyakaundan nilan. Managikurun silan kamayo, ⁴aw paglaong, “Wain da sa si Jesu Kristo na yasaad na magabarik ani sang donya?” Magalaong arag silan, “Di man magabarik ani si Kristo, yangkamatay da yang kanatu kaompowan, awgaid wa say kyakaparinan nang donya. Magonawa yang kariko adoon aw kariko kadini nang pagimo sang donya.” ⁵Awgaid wa nilan udumduma yang yimo nang Dios kadini na yagaid yaan

maglaong kayan yaimo yang langit aw yang lopa. Pyapaibaw nang Dios yang lopa disang tobig, podo tobig yang makilibot nang lopa. ⁶Tobig arag yang pyagasapad nang Dios kadini sang kariko nang otaw na yabay magimo sang maat, pyapalunup naan yang banwa nang tobig. ⁷Kayan yoman maglaong yang Dios na yang langit aw lopa na iyan adoon yaandam naan sang atoron na pagasapad sang banwa pagdatung nang allaw na magaokom da yaan sang manga otaw na isilotan kay yabay da silan magimo sang maat nang Dios.

⁸Awgaid kamo na manga karugnanan ko, ayaw mayo pagkaringawi yani, na yang Dios buku nang maynatu na otaw, yang sang allaw aw yang sang mararan na ka toig yaan da sang dumdum nang Dios. ⁹Aon manga otaw na yagadumdum na wa ubutangan nang Ginoo sang dumdum naan na oتمانun naan yang saad naan na magabarik yaan asining donya. Wa pa yaan magabarik kay yagatagad yaan sang manga otaw na amanarig kanaan na wa pa akanarig. Yamallaat yaan kanatu, wakaw gosto naan na way amasapad kanatu, gosto naan na kariko nang otaw mobotawan sang kaniilan imo na maat.

¹⁰Awgaid laban sa magabarik oman yang Ginoo ani sang donya maynang matakaw na makatokaw domatung na way yakaungud na madatung yaan. Ninyan na allaw amawara yang pagawanan na agadan nang dagdagu na tanog na lyagoblob nang atoron. Kariko nang asang makilibot ta amabos tomonaw nang kapaso, amasonog yang donya aw kariko nang asang donya. ¹¹Kay yatigam kamo na amawara yang kariko, wakaw pagkido kamo, yaan yang pangagdi mayo abay yang pagbuut nang Dios antak madyaw nang Dios kariko nang imo mayo. ¹²Magapadayon kita magtoman sang apaimo nang Dios

kanatu kaba yagatagad kita sang pagbarik ni Jesu Kristo antak yaan malug magbarik ani. Tinuud aw domatung yaan na allaw, amasonog aw kawara yang langit, kayan kariko motonaw nang kapaso nang laga nang atoron. ¹³Awgaid yamanarig kita sang saad nang Dios na magaimo yaan nang bago na langit aw bago na lopa, na yang kariko disaan podu madyaw. Yaan yang tyatagadan ta.

¹⁴Wakaw kamo na manga karugnanan ko, kaba yagatagad kamo saan, pamakoti mayo antak kimita yang Dios na pollayon madyaw yang imo mayo aw way maat na batasan mayo antak marinaw yang dumdu mayo. ¹⁵Dumduma mayo na wa pa magabarik yang Ginoo ta kay yamallaat yaan sang manga otaw. Yagatagad pa naa yaan antak arag makagawas sang silot nang Dios yang madaig na wa pa otoo kanaan. Maynang kanak pagindo yang syosolat kamayo ni Pablo na kanatu lomon na karugnanan ta, kay yatagan yaan nang Dios nang katigaman. ¹⁶Maynaan yang pyagaindo kamayo ni Pablo disang kariko nang solat naan aw yagaindo yaan bain sang

allaw na pagabarik nang Ginoo. Awgaid aon ipan naan pagindo na marisud kadaragan wakaw aon manga otaw na wa akatigam sang matungtung na kaorogan, kayan yasayup silan sang pagsaysay nilan sang pagindo ni Pablo, yamasayup arag silan sang paglikwad sang kadaygan na pagindo na syosolat disining Bibliya. Wakaw amasapad silan tungud sang yiimo nilan.

¹⁷Awgaid kamo na manga karugnanan ko, kay yatigam da kamo bain saan na manga otaw, pagkido kamo kay daw kamo makatoo sang buku nang matorid na pagindo naan doon na manga otaw na maat yang batasan na yakalapas sang balaod nang Dios. Pagkido kamo, kay yang kanilan pagindo yang makaawat kamayo kang Jesu Kristo. ¹⁸Wakaw kinaanglan na abay mayo dogangan yang kyakatigaman mayo bain sang Ginoo ta na Mallorowas na si Jesu Kristo antak magdogang yang kadigun nang pagtoo mayo kanaan tungud sang panalangin naan kamayo. Bantoga yaan nang way kataposan. Amen.

Yang Mona na Solat ni

JUAN

Yang Makagagaom na Tingug

1 Kay manga karomonan nami, yaning syosolat ko kamayo yang pagindo bain sang makagagaom na tingug na makaatag nang kinaboi na way kataposan. Anay da nang wa pa yang kariko nang inimo dadaan iyan da yaan. Yaan yang pyagalaong nami kamayo na kikita nami na pyanningan nami. Yabay kami magsait kanaan, pyopoti nami yaan. ²Yaan yang pyagponowan nang kinaboi na way kataposan, anay da inagad yaan nang Ama ta na Dios. Pyapakatigam yaan nang Dios kanami pagdatung naan ani kanami wakaw kami yang yikita kanaan. ³Wakaw byabatok nami kamayo yang kikita nami aw yang dyudungug nami kay antak kita magsipakaambit sang panalangin nang Dios aw yang Anak naan na si Jesu Kristo. ⁴Wakaw syosolat ko yani kamayo antak kita managsipaguma laban.

Yang Dios yang Allag

⁵Pagalaong ko kamayo yang pagindo kanami ni Jesu Kristo na yang Dios yang gyugual nang allag, way kangitngit agkanaan, maski tatagbi. ⁶Aw maglaong kita na yang Dios yang gabuut kanatu, kayan aw dili kita mangagad kanaan, manga magaro kita. Yakagaon kita nang otaw na dili magagi disang kapawaan kay wa mangagad sang matungtung na pagindo. ⁷Toyo aw abay kita magi disang kapawaan, magaimo kita sang madyaw nang Dios kay yang Dios gyugual nang allag. Kayan aw maynaan yang imo ta, managidarag kita, kayan yang dogo ni Jesu Kristo na Anak nang

Dios yang magaogas sang kariko nang kanatu sara.

⁸Aw aon digkanatu magalaong surud nang kanaan ginawa, “Ako yang way sara,” yamasayup yang dumдум naan kay wa pa yaan akatigam sang matungtung na pagindo na sikun sang Dios. ⁹Awgaid aw paglaong natu sang Dios yang kariko nang manga imo ta na maat, apasayloon kita naan sang kariko nang maat, aw ogasi kita naan pinaagi sang pagkamang naan sang kariko nang kanatu sara. Makasarig kita na yaan yang imoon nang Dios kay matinomanun yaan, podo matarong yang kanaan imo. ¹⁰Aw aon digkanatu magalaong, “Wa ak magaimo sang maat nang Dios,” maynang yagalaong yaan na yang Dios magaro kay wa yaan otoo sang pyagalaong nang Dios na kariko nang otaw yakaimo nang maat.

Si Kristo yang Kanatu Tomatabang

2 Kamo na manga kaompowan ko, syosolat ko yani na manga pagindo kay antak dili kamo makaimo sang maat nang Dios. Awgaid aw aon yakaimo sang maat nang Dios, aon domadapit kanatu asang apit nang Ama na Dios. Yaning domadapit kanatu si Jesu Kristo na matarong. ²Si Jesus yang yagpakamatay da kanatu disang koros antak kita pasayloon nang Dios sang kariko nang maat. Buku gaid nang kanatu imo na maat nang Dios yang pyapasaylo naan, kariko nang kanang otaw imo na maat nang Dios pyapasaylo naan pinaagi kang Jesu Kristo.

³Aw mangagad kita sang manga pagindo nang Dios kanatu, agaw maynaan yatigam kita sang Dios. ⁴Aw aon maglaong, “Yatigam ako sang Dios,” kayan wa mangagad sang pagindo nang Dios, magaro yaan na otaw. Wara asang ginawa naan yang kamatooran. ⁵Awgaid yang yabay mangagad sang

pagindo nang Dios, dakora sang ginawa naan yang Dios. Aw maynaan kita, tinuud na yang Dios yang gabuut kanatu. ⁶Aw matungtung yang pyagalaong nang otaw na yang Dios yang gabuut kanaan, kinaanglan na yaan yang pagagaonan naan yang batasan ni Jesu Kristo nangaon nang aani pa yaan sang donya.

Yang Bago na Sogo

⁷Kamo na manga karugnanan ko, yang syosolat ko kamayo adoon yang pagindo nang Dios na dadaan da mayo dyungug nangaon nang pagtoo mayo kang Jesu Kristo. Maski dadaan da yang pagindo na syosolat ko kamayo na kinaanglan managilugun kita, ⁸oman ko kamayo paglaong kay yatigam ako na kamo, baya pa na yanagilugun na maynang pagkarugun ni Jesu Kristo kay yagkaipan da mawara yang kangitngit kay yagkaipan da mawara yang kanatu kaignorante kay maynang yallagan da kita nang tinuud na allag kay kyaindowan da kita ni Jesu Kristo na gyugual nang allag.

⁹Yang otaw na yagalaong, "Si Jesu Kristo na gyugual nang allag yang gabuut kanak," awgaid yapagkontara yaan sang arag tomotoo, iyan da yaan sang kangitngitan kay wa mangagad sang pagindo ni Jesu Kristo. ¹⁰Awgaid yang marugun sang arag tomotoo, iyan da yaan sang kapawaan kay yangagad yaan sang pagbuut ni Jesu Kristo na gyugual nang allag. Wakaw way maat digkanaan na makapagsagad sang kadaygan pagimo sang sara. ¹¹Awgaid yang yapagkontara sang arag tomotoo, iyan da yaan sang kangitngitan kay wa yaan mangagad sang pagbuut ni Jesu Kristo na gyugual nang allag. Wakaw wa yaan akatigam daw isingain yaan dumurug kay mayn yaan nang bota na yabay mangindaran sang kangitngitan.

¹²Kamo na manga kaompowan ko, yagasolat ako kamayo kay pinaagi kang Jesu Kristo pyasaylo ra kamo nang Dios sang kamayo manga maat na imo.

¹³Kamo na mangkatadung, yagasolat ako kamayo kay kyatigaman da mayo yang Makagagaom na wa pa akaimo yang donya, dadaan iyan yaan. Kamo na manga bagong otaw, yagasolat ako kamayo yang yadaug kang Satanas na pangoro nang mangkaraat.

¹⁴Kamo na manga isu, yagasolat ako kamayo kay kyatigaman da mayo yang Ama ta na Dios. Kamo na manga mangkatadung, yagasolat ako kamayo kay kyatigaman da mayo yang Makagagaom na wa pa akaimo yang donya, dadaan iyan yaan. Kamo na manga bagong otaw, yagasolat ako kamayo kay madigun yang pagtoo mayo kay byubutang mayo sang ginawa mayo yang sorit nang Dios, wakaw yadaug kamo kang Satanas na yagabuut sang kariko nang imo na maat.

¹⁵Ayaw pagbutangan sang ginawa mayo yang maat na paagi nang manga otaw disining donya. Ayaw kamo magsiling sang batasan nilan. Kay aw madyaw mayo yang maat nang Dios, buku nang Ama ta na Dios yang dakora sang ginawa mayo. ¹⁶Kay yang maat na paagi nang manga otaw disining donya aw yang batasan nilan buku nang sikun sang Ama ta na Dios, paagi yaan nang manga otaw na pyagabuutan ni Satanas. Pananglit, yang kariko nang maat na pagbuut nang manga otaw, aw yang kariko nang maat na kikita nilan na gosto nilan, aw yang kariko nang pyagabantog nang otaw disining donya, ampan way isa sini na sikun sang Dios, sikun yaan sang manga otaw na sakop ni Satanas. ¹⁷Yaning donya aw yang kariko nang maat na gosto nang manga otaw yagakaipan da mawara, toyo yang yangagad sang pagbuut nang Dios

yang akaaronan nang kinaboi na way kataposan.

Yang Kontara ni Kristo

¹⁸ Kay manga ompo, ani la yang kataposan nining timpo. Dyungug da mayo na aon madatung na pagabuutan ni Satanas na mapagkontara kang Jesu Kristo. Maski adoon, madaig da yang dyomatung na yapagkontara kang Kristo, wakaw kyatigaman da ta na ani la yang kataposan. ¹⁹ Nangaon yamagadagad natu yaning manga otaw na adoon yapagkontara kang Kristo, awgaid lyomowat da silan kanatu kay buku silan nang tinuud na inagad ta. Aw tinuud na silan kanatu manga inagad, abay silan magadagad natu. Awgaid yolowat silan kanatu, wakaw yatigam kita na silan buku nang tinuud na manga inagad ta, buku silan nang sakop ni Jesu Kristo.

²⁰ Awgaid kamo, kariko mayo yatigam sang matungtung na pagindo kay yatag da kamayo ni Jesu Kristo yang Balaan na Espirito. ²¹ Wakaw yagasolat ako kamayo kay yatigam kamo sang matungtung na pagindo. Arag mayo kyakatigaman na yang kagaro buku nang sikun sang pyagaponowan nang matungtung na pagindo.

²² Sini yang yagakagaro? Yang magaro yang otaw na yagalaong na si Jesus buku nang Ginoo na pinili nang Dios na magaari disining donya. Yang yagalaong nang maynaan, yaan yang yapagkontara kang Jesu Kristo kay way gosto naan otoowan yang Ama na Dios aw yang Anak naan na si Jesu Kristo. ²³ Kay yang way gosto tomoo sang Anak nang Dios arag wa otoo sang Ama na Dios. Awgaid yang yagalaong na si Jesu Kristo yang tudtuud Anak nang Dios yaan yang otaw na yotoo sang Ama naan na Dios.

²⁴ Kamo, butangan mayo sang ginawa mayo yang pagindo bain kang Jesu Kristo na dyudungug mayo anay da sang

pagpono. Kay aw abay mayo dumdumun yang dyungug da mayo di kamo amaawat sang Dios na Ama aw sang Anak naan. ²⁵ Yani kay yang saad kanatu ni Jesu Kristo, na kita na manga tomotoo naan akaaronan nang kinaboi na way kataposan.

²⁶ Kyakarag ko kamo pinaagi sining solat na aon day yapagkontara kang Jesu Kristo na magaindo kamayo nang kanilan pagindo na buku nang matungtung. ²⁷ Awgaid kamo, yatagan da ni Jesu Kristo nang Balaan na Espirito, na yagaindo kamayo sang kariko nang matungtung na pagindo, kayan nanga kamo yaningug pa sang tobok na pagindo? Abaya mayo pangagadi yang pagindo nang Balaan na Espirito kay buku nang kagaro yang kanaan pagindo. Kayan abaya mayo pakadakoraa sang ginawa mayo si Jesu Kristo.

²⁸ Kay manga ompo, pakadakoraa mayo sang ginawa mayo si Jesu Kristo antak dili kamo malluk, aw antak dili kamo maarig nang allow na makani yaan oman. ²⁹ Yatigam kamo na matarong si Jesu Kristo kay yaan yang tudtuud Anak nang Dios, wakaw yatigam kamo na yang kariko nang otaw na yagaimo sang madyaw nang Dios, podo kanang Dios manga anak.

Yang Manga Anak nang Dios

3 Dakora agaw yang karugun nang Dios kanatu. Kay tanawa, pyanganngaranan kita naan nang kanaan manga anak. Tinuud na yaimo da kita manga anak naan. Wakaw yang wa otoo kang Jesu Kristo wa silan akatigam kanatu kay wa silan akatigam sang Ama ta na Dios. ² Kay manga karugnanan ko na tomotoo, manga anak da kita nang Dios. Wa pa kita akatigam daw monono yang pagparin naan sang kanatu lawas, toyo yatigam kita na pagbarik ni Jesu Kristo disining donya, mikita

kita kanaan, kayan yaparin yang kanatu lawas, makagaon da kita naan. ³Yang tomotoo na yabay magtagad sang pagbarik ni Jesu Kristo, yabay magimo sang madyaw nang Dios kay antak yaan makagaon ni Jesu Kristo na ampan way maat na imo.

⁴Yakasara yang maski sini na yarapas sang balaod nang Dios. Kay maat nang Dios yang yarapas sang kanaan manga balaod. ⁵Yatigam kamo na yakani si Jesu Kristo sang donya na magakamang sang manga sara ta. Arag yatigam kamo na way maski isa na sara ni Jesu Kristo. ⁶Wakaw yang otaw na dakora sang ginawa naan si Jesu Kristo, dili magimo sang sara. Awgaid yang magiimo sang sara, wa pa naan ubutangan sang ginawa naan si Jesu Kristo, wa pa yaan akatigam kanaan.

⁷Kay manga ompo, managkido kamo daw aon magpatoo kamayo sang kagaru. Yang yagaimo sang madyaw nang Dios yaan yang matarong mayni Jesu Kristo matarong. ⁸Yang magiimo sang maat nang Dios sakop ni Satanas, kay si Satanas, wa pa akaimo yang donya tigkan adoon yabay magimo sang maat nang Dios. Wakaw yakani sang donya si Jesu Kristo na Anak nang Dios kay antak mawara yang gaom ni Satanas antak dili matoman yang kanaan manga imo.

⁹⁻¹⁰Yang otaw na yaimo da anak nang Dios dili da magimo sang maat kay yakagaon da yaan sang kanaan Ama na Dios. Tungud kay yang Dios yang kanaan Ama, di da yaan magaimo sang maat, kay yang otaw na yabay magimo sang maat nang Dios, aw buku nang marugun sang arag tomotoo, buku yaan nang anak nang Dios, anak yaan ni Satanas.

Pagilugun Kamo

¹¹Anay da sang pagindo kamayo bain sang sorit nang Dios, dyudungug mayo yang pagindo na kinaanglan managilugun

kita. ¹²Ayaw kamo magsiling ni Kain na panganay ni Adan. Kang Satanas sakop si Kain, na yagapatay sang kanaan mangod na usug. Nanga pyapatay ni Kain yang kanaan mangod? Pyapatay ni Kain yaan kay madyaw nang Dios yang manga imo nang kanaan mangod, yang imo ni Kain maat.

¹³Wakaw, kay manga karomonan ko, ayaw kamo magkaburungburung aw kontaraun kamo nang manga otaw na buku nang sakop nang Dios. ¹⁴Yatigam kita na yakagawas da kita sang silot na kamatayun, kay aon day kanatu kinaboi na way kataposan. Yatigam da kita saan kay yamarugun kita sang arag tomotoo. Awgaid yang wa akarugun sang arag tomotoo, wa pa yaan akaaroni nang kinaboi na way kataposan. ¹⁵Yang yapagkontara sang arag otaw yaan yang maynang mammono sang arag otaw. Yatigam kamo na yang mammono wa akaaroni nang kinaboi na way kataposan. ¹⁶Yatigam da kita sang lugun nang Dios, kay yagapakamatay kanatu si Jesu Kristo antak kita marowas sang silot na kamatayun. Wakaw kinaanglan matabang kita sang arag tomotoo maski amatay kita mayni Jesu Kristo na yatabang kanatu. ¹⁷Aw aon otaw na makaimo tomabang sang arag tomotoo na yamaukud, toyo dili matabang, kyakatigaman ta na buku nang dakora sang ginawa naan yang Dios. ¹⁸Kay manga ompo, maski magalaong kamo na marugun kamo sang arag tomotoo, aw dili kamo tomabang sang arag tomotoo na yamaukud, buku nang tinuud yang lugun mayo.

Yang Di Amaarig asang Atobangan nang Dios

¹⁹Yatigam kita na aw tinuud yang karugun ta sang arag otaw, tinuud na asang ginawa ta yang matungtung na pagindo nang Dios, kayan di kita

amaarig asang atobangan naan. ²⁰Awgaid aw aon kyakadumduman ta na maat, kyakatigaman nang Dios kay yatigam yaan sang kariko nang ginawa nang otaw. ²¹Kay manga karugnanan ko, aw way kyakatigaman ta na maat surud nang dum dum ta, dili kita amaarig asang atobangan nang Dios. ²²Kayan atagan kita naan nang maski nana na ayoon ta kanaan kay yangagad kita sang kanaan manga sogo aw imowa yang madyaw naan. ²³Syosogo naan kita pagkanarig sang Anak naan na si Jesu Kristo. Syosogo arag kita naan panagilugun maynang pagindo ni Jesu Kristo kanatu. ²⁴Yang yangagad sang manga sogo nang Dios dakora sang ginawa naan yang Dios, iyan agkanaan yang Dios. Kyakatigaman ta na iyan agkanatu yang Dios tungud sang Balaan na Espirito na yatag naan kanatu.

Yang Espirito na Tinuud na Sikun sang Dios aw yang Buku

4 Kay manga karugnanan ko, ayaw kamo magtoo sang kariko nang yagalaong na silan yang pyagabayaan nang Balaan na Espirito. Pagsait kamo kanilan antak katigaman mayo daw sikun agaw sang Dios yang yagabaya kanilan. Kay maski diin madaig yang pyagabayaan nang manga magaro na espirito na yakaon kanilan. ²Yang otaw na yagalaong na si Jesu Kristo na makagaom sang kariko yamaimo otaw, yang gabaya saan yang Balaan na Espirito. Yaan yang ikilaran mayo sang Balaan na Espirito na yagabaya kamayo. ³Toyo yang kariko nang otaw na yagalaong na buku ni Jesu Kristo yang makagaom sang kariko na yamaimo otaw, yang yagabaya saan buku nang sikun sang Dios, sikun kang Satanas na pangoro nang manga magaro na espirito na yapagkontara kang Jesu Kristo. Dyungud da mayo nangaon na makani yang

yapagkontara kang Jesu Kristo, iyan da yaan adoon disining donya.

⁴Awgaid kamo na manga ompo ko, kamo yang manga anak nang Dios. Dyadaug mayo yang manga magaro na espirito kay dakora yang gaom nang Balaan na Espirito na gabaya kamayo, dakora pa sang gaom nang yagabaya sang kadaygan na manga otaw disining donya. ⁵Silan yang yapagkontara sang Dios, yang kanilan pagindo yosopak sang Dios. Wakaw yang manga otaw na dili magoyon sang Dios yabay maningug sang kanilan kagaro na pagindo. ⁶Awgaid kita yang manga sakop nang Dios. Wakaw yang yaningug sang kanatu pagindo arag sakop nang Dios, yatigam silan sang Dios. Awgaid yang wa maningug sang kanatu pagindo, buku nang kanang Dios sakop, wa silan akatigam sang Dios. Tungud saan, kikilara ta yang pyagabayaan nang Balaan na Espirito kay yabay magindo sang matungtung. Kikilara ta arag yang pyagabayaan ni Satanas kay yabay magindo sang kagaro.

Yang Dios yang Yamarugun Kanatu

⁷Kay manga karugnanan ko, kinaanglan managilugun kita kay yang Dios yang pyagaponowan nang lugun. Yang marugun sang arag otaw yaan yang anak nang Dios. Yaan yang yatigam sang Dios. ⁸Awgaid yang wa akarugun sang arag otaw, yaan yang wa akatigam sang Dios kay yang Dios yang yapagilugun. ⁹Pyakita da nang Dios yang karugun naan kanatu, agaw syosogo da naan yang bogtong na Anak naan ani sang donya antak atagan kita naan nang kinaboi na way kataposan. ¹⁰Yang tinuud na lugun, buku nang kanatu karugun sang Dios, awgaid yang tinuud na lugun yaan yang karugun nang Dios kanatu, na syosogo naan yang kanaan Anak na yapapakamatay

antak kita mapasaylo naan sang kanatu sara.

¹¹Kay manga karugnanan ko na to-motoo, kay maynaan yang kadakora nang lugun nang Dios kanatu, wakaw kinaanglan managilugun kita. ¹²Way otaw na yikita sang Dios, toyo aw man-agilugun kita, iyan da agkanatu yang Dios. Aw managilugun kita, tinuud na dakora sang ginawa ta yang Dios, kayan dyogangan naan yang kanatu karugun.

¹³Tinuud na dakora sang ginawa ta yang Dios tungud kay yang Espirito nang Dios na yaatag naan kanatu yang yagabaya kanatu, amanarig arag kita na yang Dios na iyan agkanatu dili morowat kanatu. ¹⁴Kay yikita kami nangaon sang Anak nang Dios, wakaw yagarimpud kami magbatok na yang Dios na Ama ta yang gasogo sang kanaan Anak antak maglowas sang tibook kawtawan. ¹⁵Yang maski sini na otaw na yagalaong na si Jesus yang tudtuud Anak nang Dios, iyan agkanaan yang Dios na gabaya kanaan, dakora sang ginawa naan yang Dios. ¹⁶Kyatigaman da ta yang karugun nang Dios kanatu, wakaw yotoo kita na yaan yamarugun kanatu.

Yang Dios yang yapagilugun, yaan yang pyagaponowan nang lugun, wakaw yang otaw na yamarugun sang arag otaw, dakora sang ginawa naan yang Dios, yang Dios yang yagabaya kanaan. ¹⁷Wakaw kinaanglan na pagadakoraun ta sang ginawa ta yang Dios antak dili kita malluk aw domatung da yang allaw na pagaokom da naan. Dili kita amaarig naan na allaw matobang sang Dios kay yagagaon kita kang Jesu Kristo na yagatoman sang pagbuut nang Ama naan na Dios. ¹⁸Kay aw laban dakora sang ginawa ta yang Dios, dili kita amalluk sang Dios. Kay aw malluk kita sang Dios, agaw maynaan, buku nang dakora sang ginawa ta yang Dios. Dili kita amalluk sang kyakarugunan ta. Toyo yang otaw,

yaan yang kyakalluk yang barus nang Dios sang imo naan na maat.

¹⁹Yang Dios yang yamaona kanatu marugun, wakaw yamarugun kita. ²⁰Aw aon yagalaong, “Dakora sang ginawa ko yang Dios,” toyo yapagkontara yaan sang arag otaw, yaan yang otaw na laban magaro. Kay yang buku nang marugun sang arag otaw na kikita naan, buku nang dakora sang ginawa naan yang Dios na wa naan ikitaa. ²¹Yang otaw na dakora sang ginawa naan yang Dios, kinaanglan na arag marugun yaan sang arag otaw, kay yaan yang sogo kanatu ni Jesu Kristo.

Dyadaug ta yang Kariko nang Maat disang Donya

5 Yaan yang anak nang Dios yang maski sini na yotoo na si Jesus yang pinili nang Dios na makagagaom sang kariko. Yang otaw na dakora sang ginawa naan yang Dios, yamarugun arag sang manga anak nang Dios. ²Aw dakora ta sang ginawa ta yang Dios kayan yangagad sang kanaan manga sogo, yamarugun arag kita sang manga anak nang Dios. ³Kinaanglan magatoman kita sang manga sogo nang Dios, kay aw dili, buku nang dakora sang ginawa ta yang Dios. Buku nang marisud pangagadan yang manga sogo nang Dios, ⁴kay madaug yang manga anak nang Dios sang maski nana na yapagkontara sang Dios. Yang makadaug sang yapagkontara sang Dios yang pagkanarig ta sang Dios. ⁵Way makadaug sang yapagkontara sang Dios, yang yotoo gaid na si Jesus yang tudtuud Anak nang Dios.

Yang Pyagamatood bain kang Jesu Kristo

⁶Yatigam kita na si Jesus yang Anak nang Dios na yakani sang donya sikun sang Ama naan na Dios. Yatigam kita

pinaagi sang pagbawtismo kanaan ni Juan disang tobig aw yang pagkarabo kanaan disang kyakamatayan naan na koros na yututud yang kanaan dogo. Buku gaid nang tobig na pyagabawtismo kanaan aw buku gaid nang dogo naan na yututud disang kyakamatayan naan na koros yang kyakatigaman na Anak yaan nang Dios. ⁷Yang Balaan na Espirito yang yagapakatigam disang ginawa ta na matungtung na si Jesu yang Anak nang Dios. Way kagaro nang Balaan na Espirito. ⁸Toro yang kyakatigaman ta na matungtung na Anak nang Dios si Jesu Kristo. Yang mona yang pagbawtismo kang Jesu. Yang kadwa yang dogo ni Jesu Kristo na yututud disang kyakamatayan naan na koros. Yang katlo yang Balaan na Espirito na yagapakatigam na matungtung na Anak nang Dios si Jesu Kristo. Yang pagmatood nining toro yanagoyon. ⁹Wakaw yotoo kita na kanang Dios Anak si Jesu Kristo kay yang Dios yang gapakatigam. Sana yang otaw aw gabatok, pyaninggan ta, aw di pa mo sa yang Dios. ¹⁰Yang yamanarig sang Anak nang Dios, pyapakatigam nang Dios yang kanaan ginawa na matungtung yang batok nang Dios bain sang kanaan Anak. Awgaid yang wa otoo sang batok nang Dios maynang yagalaong yaan na yang Dios magaro, kay wa yaan otoo sang batok nang Dios bain sang kanaan Anak. ¹¹Yani yang pyagalaong nang Dios, na kita yatagan da nang kinaboi na way kataposan, yaan na kinaboi asang kanaan Anak na si Jesu Kristo. ¹²Wakaw yang yamanarig sang Anak nang Dios, kyaaronan da nang kinaboi na way kataposan. Awgaid yang wa akanarig sang Anak nang Dios, way kinaboi na way kataposan.

Yang Kinaboi na Way Kataposan

¹³Yani syosolat ko kamayo na yamanarig sang Anak nang Dios antak kamo matigam na kyaaronan da kamo nang kinaboi na way kataposan. ¹⁴Wakaw di da kita amaarig mangayo sang Dios kay kyatigaman da ta na maningug yang Dios sang kariko nang pagpangayo ta na dili makalapas sang kanaan pagbuut. ¹⁵Aw yatigam kita na yaningug yang Dios sang kanatu pagpangayo kanaan, yatigam kita arag na atagan kita naan nang yaayo ta kanaan.

¹⁶Aw aon kitaun mayo na kailog mayo na yagaimo sang maat nang Dios toyo yang imo naan na maat dili makadara kanaan adto sang impirno, pagampowan mayo yaan adto sang Dios na antak pakaabaun yang kanaan kinaboi. Awgaid aon sara na makadara sang otaw adto sang impirno. Aw yaan yang sara naan dili ako magalaong na magaampo kamo sang Dios bain saan. ¹⁷Maat sa agaw nang Dios yang kariko nang sara, toyo aon oman sara na dili makadara sang otaw adto sang impirno.

¹⁸Yatigam kita na dili magimo sang maat nang Dios yang yaimo da manga anak naan kay yang Anak nang Dios na si Jesu Kristo yang yabay tomabang kanilan antak dili silan masapad ni Satanas na laban maropig.

¹⁹Yatigam kita na yaimo da kita manga anak nang Dios awgaid yang kariko nang kadaygan na manga otaw, yaan yang yagabaya kanilan si Satanas na laban maropig.

²⁰Yatigam kita na dyomatung da yang tudtuud Anak nang Dios, yagapakatigam yaan kanatu sang tinuud na Dios. Yaimo da kita manga anak nang tinuud na Dios kay yaimo da kita manga lomom nang tudtuud Anak naan na si Jesu Kristo. Yaan yang tinuud na Dios, yaan yang

pyagaponowan nang kinaboi na way kataposan.

²¹Kay manga ompo, magdadayaw kamo daw kamo makasimba sang buku nang tinuud na Dios.

Yang Kadwa na Solat ni

JUAN

1 Yani na solat sikun sang matikadung na tomatagap sang manga tomotoo. Ikaw, kay boyag, madyaw nang Dios, yagasolat ako kanmo aw sang manga anak mo. Kyakarugunan ta kamo kariko, buku ko gaid yang yamarugun kamayo, kariko nang yatigam sang matungtung na pagindo nang Dios, arag yamarugun kamayo, ²kay dakora sang ginawa ta yang matungtung na pagindo na di da amawara.

³Yang Ama ta na Dios aw si Jesu Kristo na Anak naan magapanalangin kanatu, amallaat kanatu, amatag kanatu nang marinaw na dum dum pinaagi sang kanilan karugun kanatu aw pinaagi sang matungtung na pagindo na pyapakatigam nilan kanatu.

Yang Kamatooran aw yang Karugun

⁴Yagauma ako pagkatigam ko na aon manga anak mo na yangagad sang matungtung na pagindo na pyapatoman kanatu nang Ama ta na Dios. ⁵Wakaw gosto ko, kay boyag, na kariko ta managilugun. Yaning sogo bain sang panagilugun buku nang bago na sogo kay dadaan da yaan dyungug nang pagtoo ta kang Jesu Kristo. ⁶Kay aw yanagilugun kita, yagatoman kita sang manga sogo nang Dios kanatu. Wakaw kinaanglan managilugun kita kay anay da kita tomoo sang

Dios dadaan da yaan na sogo pyagaindo kanatu.

⁷Kyakarag ta kamo na madaig yang kyomani sang banwa ta na yagaindo nang kagaro. Wa silan otoo na yamaimo otaw si Jesu Kristo na makagaom sang kariko. Magaro yang otaw na maynaan. Yaan yang yapagkontara kang Jesu Kristo. ⁸Paglama kamo daw kamangun nilan disang ginawa mayo yang kanami pagindo na matungtung. Managkido kamo daw dili kamo makadawat sang kariko nang madyaw na barus kamayo nang Dios.

⁹Kay aw aon motawan sang pagindo ni Jesu Kristo kayan yangagad sang tobok na pagindo, way kanaan Dios. Awgaid yang yabay mangagad sang pagindo ni Jesu Kristo, dili yaan makarawat sang Ama aw sang Anak naan na si Jesu Kristo. ¹⁰Aw aon domatung kamayo na dili magaindo sang pagindo ni Jesu Kristo, ayaw pagpapanika yaan sang baray mayo. Ayaw pagsagimanowa yaan. ¹¹Kay yang masagimano kanaan yomoyon sang kanaan pagindo na kagaro.

Yang Panabi

¹²Madaig pa yang pagalaong ko kamayo, toyo di dak naa magasolat adoon. Kay magai baraw kita aw komadto ra ako kamayo antak laban kita dato maguma.

¹³Aani yang manga anak nang lomom na bobay na arag madyaw nang Dios. Yagalaong silan kamayo, "Atagapan kamo nang Dios."

Yang Katlo na Solat ni

JUAN

1 Yani na solat sikun sang matikadung na tomatagap sang manga tomotoo. Yagasolat ako kanmo, kay Gayo, ikaw laban kyakarugunan ko.

² Kay lagi, yaampo ta kaw sang Dios na antak madyaw yang kanmo kabutang aw antak madyaw yang lawas mo. Yatigam ako na madyaw kaw nang Dios kay madigun yang pagtoo mo. ³ Yagauma ako laban pagdatung adi nang karomonan ta kay byabatok nilan kanak na ikaw matinomanun kay yabay kaw magtoman sang matungtung na pagindo. ⁴ Dyudungug ko na yagatoman yang manga ompo ko sang matungtung na pagindo ni Jesu Kristo, wakaw laban ak yagauma.

Syasaya si Gayo

⁵ Kay lagi, matinomanun kaw kay yatayod kaw aw tabang sang karomonan ta na tomotoo, maski sikun silan sang kadaygan na banwa na wa pa mo ikilaraa. ⁶ Yagabatok silan ani sang manga tomotoo na ikaw laban buutan kanilan. Madyaw sa agaw na atabangan mo silan antak makapadayon silan sang kanilan panaw na magaindo bain kang Jesu Kristo, kay silan yang syosogo nang Dios papagindoon. ⁷ Wa silan mangayo nang tabang sang buku nang tomotoo kaba yagalimpud silan magindo bain kang Jesu Kristo. ⁸ Wakaw kita na manga tomotoo yang amatag kanilan antak kita makatabang kanilan maglimpud sang matungtung na pagindo adto sang manga banwa.

Si Diotrepes aw si Demetrio

⁹ Pyapadara ko nangaon agkamayo yang solat adto sang manga karomonan ta na tomotoo, toyo wa maningug si Diotrepes sang pyagalaong ko kay gosto naan na yaan gaid yang magapangoro disang simbaan mayo. ¹⁰ Aw domatung ako agkamayo, pagalaong ko kamayo yang kariko nang imo naan kay yang pagpallaong naan kanami buku nang matungtung. Arag dili yaan magtayod sang manga karomonan ta na yakadto kamayo. Buku gaid nang yaan da yang imo naan, kay asta yang yatayod sang manga karomonan ta syasagda naan, di da garo naan apasimbaun.

¹¹ Ikaw, kay lagi, ayaw pagsiling sang maat na batasan, yaan yang pagsilingi yang madyaw. Yang yagaimo sang madyaw yaan yang kanang Dios sakop, yang yagaimo sang maat wa asang ginawa naan yang Dios.

¹² Byabantog si Demetrio nang kariko nang otaw. Yangagad yaan sang matungtung na pagindo. Arag pagalaong ko kamo na laban madyaw yang batasan naan. Yatigam kaw na matungtung yang pyagalaong ko.

Yang Panabi

¹³⁻¹⁴ Madaig pa yang pagalaong ko kanmo, toyo di dak naa magasolat adoon kay gosto ko na di madogay makadto ak kamayo kayan yagibaraw kita.

¹⁵ Panalanginan kamo nang Dios antak marinaw yang dum dum mayo. Yang manga amigo mayo adi yangomosta kamayo. Pangomostaan ako sang kariko nang amigo ta adto kamayo.

Yang Solat ni

JUDAS

1 Ako si Judas na sogwanun ni Jesu Kristo, yagasolat ako kamayo. Mangod ako ni Santiago.

Kamo na pyagasakop nang Ama ta na Dios yang laban kyakarugunan naan, tyatagapan kamo naan abay pinaagi kang Jesu Kristo. ²Madyaw aw kimilara kamo na yang Dios yang yamallaat kamayo, kyakarugunan kamo naan aw tabangi kamo antak marinaw yang dumdum mayo.

Yang Buku nang Tinuud na Magindoway

³Kay manga karugnanan ko, yaan garo yang ubutang ko sang solat ko kamayo yang bain sang dakora na imo nang Dios kanatu na lyorowas kita naan pinaagi kang Jesu Kristo, toyo di da naa adoon kay aon yosopak sang pagindo nang Dios, yani yang byutang da ko sang solat kamayo adoon yang pagdasig kamayo antak mayo silan sagdaun. Abaya mayo pagindowa bain sang pagtoo kang Jesu Kristo na yaan gaid yang akanarigan nang manga otaw. Way kolang nining matungtung na pagindo nang Dios na syasarig naan kanatu kariko na kanaan manga sakop. ⁴Pagkido kamo kay aon manga otaw na yodogpo kanatu na wa natu akatigami nangaon na yotoyo gaid magpatoo na kang Jesu Kristo sakop. Adoon silan yang yosopak aw pagparin sang matungtung na pagindo bain sang pagkallaat nang Dios kanatu antak maimo nilan yang kyanaraman nilan na imo na laban maat. Pyagaindo nilan na madyaw yang magaimo sang maski nana na maripa na manga imo na makaarigarig. Yagalaong silan na di silan kono isilotan

nang Dios kay dakora yang kallaat nang Dios kanilan. Wa silan atangkap sang pagindo ni Jesu Kristo na kanatu Ginoo na yagabuut kanatu na manga sakop nang Dios. Matungtung na isilotan nang Dios yang maski sini na magaimo sang manga maat na imo na maynaan.

⁵Maski dogay da kamo na yatigam na isilotan nang Dios yang magaimo sang maat, pagalaong ko oman kamayo yang yiimo naan kadini. Dumduma yani, tyatabangan nang Dios yang sompaw ni Israel sang kanilan karisud, kyakamang naan silan dig Egipto. Awgaid pagkatapos naan pagawasun silan sang banwa na Egipto, sapadan naan yang kariko digkanilan na wa akanarig kanaan. ⁶Dumduma mayo arag yang tagalangit na manga sogwanun nang Dios. Aon tagalangit na wa otoman sang pagbuut nang Dios kanilan, kay yayawan nilan yang kanilan sakop na pipili nang Dios kanilan. Wakaw pipiriso silan nang Dios asang kangitngitan matag domatung yang allow na pagasilot da kanilan. Byabakos silan nang kadina na di magkabogto. ⁷Dumduma mayo arag yang banwa na Sodoma aw Gomora aw yang makilibot naan na manga banwa. Kadini yang manga otaw disaan laban manga dopang, maynining manga otaw adoon na yodogpo kamayo na yagaimo sang kadopangan. Wakaw syosonog nang Dios kadini yang manga otaw disaan na manga banwa. Yaan na silot nang Dios yang toosan na arag isilotan naan nang way kataposan disang impirno yang maski sini na yosopak sang pagindo ni Jesu Kristo.

⁸Awgaid yaning manga otaw na yosopak sang pagindo ni Jesu Kristo, yabay makaungud sang maat kayan yagaimo sang kadopangan na yakapagkaraat kanilan. Wa silan maningug sang maski sini na aon gaom, maski yang manga mangkaturus na tagalangit yoodyat ni-

lan. ⁹ Awgaid dumduma mayo yang imo kadini ni Miguel na labaw na sogwanun na tagalangit nang Dios. Gaagis si Miguel aw si Satanas daw sini yang makamang sang lawas ni diponto Moises. Awgaid si Miguel wa magaodyat kang Satanas, yagaid yaan maglaong, "Syasagda kaw, kay Satanas, nang Dios." ¹⁰ Awgaid yani na manga otaw yabay magodyat sang maski sini na aon gaom na wa nilan ikilaraa. Mayn silan nang manga yaras na mananap na way dum-dum, kay yabay silan magimo sang kyanaraman nilan na maat na imo. Yang imo nilan na maat yang yakasapad kanilan. ¹¹ Laban sa isilotan silan nang Dios kay laban maat yang batasan nilan. Yagagaon silan sang imo ni Kain na kyakaraatan naan yang kanaan manggod kayan pyatay naan amayna yangagad sang Dios. Yagagaon silan arag sang imo ni Balaam na yagaindo sang maat nang Dios antak yaan makakamang sang sapi. Yagagaon arag silan kang Kora na yalapas sang pagindo ni Moises bain sang pagbuut nang Dios. Wakaw pamatayun arag silan nang Dios mayni Kora na pyapatay kay yosopak sang Dios. ¹² Yaning manga otaw na yosopak sang pagindo ni Jesu Kristo yakasamok sang kamayo pagsimba kang Jesu Kristo. Way batasan nilan na yapagsaro kamayo, manga matikaan silan, manga pason. Mayn silan nang daklum na wa akanayon oran kay pyaparis nang samut. Mayn silan nang kaoy na yangkatakdag da yang daon kay yagango ra kayan yatawad. ¹³ Mayn silan nang mabakla na barud kay yang maat na imo nilan yakagaon nang maripa na sora nang dagat sikun sang barud. Arag yakagaon silan nang manga bitoon diglangit na wa da disang kyakabutangan nilan kayan wa da aallag adto sang manga otaw. Yandaman da silan nang Dios nang man-

gitngit na pagauyaan nilan nang way kataposan.

¹⁴ Si Enok na kapito na sompaw pagpono kang Adan yagalaong sang akainangan nang manga otaw na maynilan. Pyagalaong naan yang pyapagsorit kanaan nang Dios na madatung yang kanatu Ginoo na agadan nang gimadaigan na manga sogwanun na tagalangit na manga balaan. ¹⁵ Makani yaan na magaokom sang kariko nang manga otaw. Isilotan naan yang kariko nang saraun na otaw tungud sang kanilan imo na maat aw tungud sang maat na sorit nilan sang Dios. Yaan yang pyapagsorit nang Dios kang Enok kadini. ¹⁶ Yani na manga otaw yanagbagolbol sang kanilan manga pangoro. Syususul nilan yang Dios tungud sang kanilan karisud. Yaan yang pyaparabi nilan yang maat na kyakaundan nilan na abay nilan pangagadan. Manga mangkaambog silan. Gyagaway nilan pagsayaun yang kadaygan antak silan atagan.

Yang Pagkarag aw yang Pagtambag

¹⁷ Awgaid kamo na manga karugnanan ko na tomotoo ayaw mayo pagkaringawi yang pyagalaong nangaon nang manga apostol nang Ginoo ta na si Jesu Kristo. ¹⁸ Pyagalaong nilan na aon manga otaw na madatung nang maori na manga allaw na magaikurun na magaodyat kamayo na yangagad sang pagindo ni Jesu Kristo. Yaan yang yabay nilan imoon yang kyanaraman nilan na maat nang Dios. ¹⁹ Yang yabay nilan tomanun yang kanilan pagbuut, kay wara digkanilan yang Balaan na Espirito. Pyapagsoway nilan yang manga tomotoo pinaagi sang kanilan bakong na pagindo. ²⁰ Awgaid kamo na manga karugnanan ko na tomotoo, butangan sang ginawa mayo yang matungtung na pagindo bain kang Jesu Kristo antak magdogang yang kamayo pagtoo.

Pagampo kamo abay sang Dios pinaagi sang pagbaya nang Balaan na Espirito. ²¹ Butangan sang ginawa mayo yang dakora na lugun nang Dios kamayo. Abay kamo pagtagad kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo kay tinuud na magabarik yaan kayan pyagagad kita naan, pagasakopon da naan nang way kataposan tungud sang kallaat naan kanatu.

²² Kallaati yang manga otaw na yagadowadowa sang pagtoo, pagindowa silan antak madigun yang pagtoo nilan. ²³ Tabangi silan na mayn kaw nang tyomabang sang otaw na bay masonog nang atoron. Pagindowa silan antak di silan masapad. Kallaati mayo arag yang kadaygan toyo pagdadayaw daw kaw makapaggaon sang kanilan kyanaraman na maat na imo.

Yang Pagsaya

²⁴⁻²⁵ Yang Dios gaid yang matigam tomabang kamayo antak di makasoway yang pagtoo mayo. Yaan gaid yang makaringat sang kariko nang kanatu maat na batasan pinaagi kang Jesu Kristo na kanatu Ginoo antak laban kita mallow maguma asang atobangan naan. Wakaw abantogon ta yaan kay yaan gaid yang labaw na makagagaom sang kariko pinaagi kang Jesu Kristo na Ginoo ta. Wa pay yamangkaimo na maski nana, dadaan min da naan yang kanaan pagka-Dios, wa akaparin. Min da naan yaan asta sang way kataposan. Amen.

Yang PYAPAKITA kang Juan

1 Syosolat disini na libro yang pyapakatigam ni Jesu Kristo na yaatag kanaan nang Dios antak naan pakatigam sang manga tomotoo yang amapagguna di madogay. Syosogo ni Jesu Kristo yang kanaan sogwanun na tagalangit antak pakatigam kanak yani na batok. Ako si Juan yang gasolat sini, ako kang Kristo otaw. ²Kariko nang kikita ko aw dyudungug ko yamabos ko solat disini, yang pyagalaong nang Dios aw yang pyapakatigam kanak ni Jesu Kristo arag syosolat ko. ³Yang magabasa sini, panalangingan nang Dios. Yang maningug na mangagad sini na pagindo panalangingan nang Dios. Agput da matoman yaning pyapakatigam na syosolat disini.

Yang manga Pangomosta adto sang manga Tomotoo asang Pitong ka Syodad

⁴Syosolatan ko yang manga tomotoo kang Jesu Kristo na gauya asang pitong ka banwa na sakop nang Asia. Atabangan kamo nang Dios, atagapan kamo naan antak marinaw yang dum-dum mayo. Yang Dios way pagpono, way kataposan, dadaan yaan iyan. Atabangan kamo nang Balaan na Espirito na gapakatigam sang kanaan gaom sang pito na paagi, iyan yaan asang atobangan nang trono nang Dios. ⁵Atabangan kamo ni Jesu Kristo na matinomanun na magbabatok sikun sang Dios. Si Jesu Kristo yang mona magboi na yamatay na di da oman amatay. Si Jesu Kristo yang pangoro nang manga pangoro disining donya. Yamapanumdum kita kanaan kay laban yaan butan kanatu. Lyorowas kita naan sang kanatu sara pinaagi sang pagpatutud sang kanaan dogo asang koros. ⁶Kita

iimo naan kanaan sakop na manga magampoway na yamapanumdum sang Dios na kanaan Ama. Si Jesu Kristo yang abantogon ta nang way kataposan, langit aw lopa, si Jesus yang makagagaom sang kariko. Amen. ⁷Tanawa, madatung si Jesus na madari nang manga panganod, ikitaun nang kariko nang otaw, tignan sang yagapatay kanaan, arag mikita. Pagkita kanaan na magakom da kanilan, kariko nang maguya disang donya, amapuruk. Matungtung yaan, amen.

⁸Yagalaong yang Dios na Lyomabi, laong, “Ako yang gapono sang kariko, ako yang magatapos sang kariko. Ako yang way pagpono na way kataposan, iyan ako adoon, ako yang makagagaom sang kariko.”

Kikita ni Juan si Kristo na Maynang Yagatagaynup Yaan na Yikita

⁹Ako na inagad mayo tomoo kang Jesus, pipiriso ako asang poro na pyanganganan nang Patmos. Pipiriso ako amayna gabatok ak sang sorit nang Dios, arag pyakatigam ko sang manga otaw si Jesus. Kariko natu na yamanarig kang Jesu Kristo, magonawa yang kanatu kabutang, lyoropigan kita nang manga otaw na wa otoo kanaan, yabay kita magtigkul sang karisud, arag amagad kita ni Jesus magpangoro sang donya. ¹⁰Nang allaw nang pagsimba sang Dios, kaba pyagabayaan ak nang Balaan na Espirito, aon pyapakita naan kanak. Nang tigmad dyudungug ko yang gasorit disiding likod ko. Laban matanog yang kanaan sorit, maynang tanog nang bodyong. ¹¹Laong nang sorit, “Yang ikitaun mo adoon, solatan sang libro. Yang solat mo, apadara sang manga tomotoo disang pitong ka banwa na Epeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Piladelpia aw Laodisea.”

¹²Yapakabilik ako antak ak kimita sang yapagbaraw kanak. Pagatobang ko, kimita ako sang pitong ka ilawan na borawan. ¹³Disang tunga nang manga ilawan aon kikita ko na maynang otaw, yang dagom naan maaba maynang dagom nang ari, yurunan yang kanaan aba nang borawan. ¹⁴Laban mapoti yang kanaan logay maynang gapas yang kapoti. Yang kanaan mata maynang laga nang atoron. ¹⁵Yang kanaan siki maynang allag nang boronsi na idilag nang atoron. Yang kanaan tingug maynang tanog nang tobig na yakawas sang tagonan. ¹⁶Tyatakmag naan nang kanaan tollo na karinto yang pitong ka bitoon. Byabanga naan yang espada na matarum, magsangkilid yang surab. Yamallag yang kaimo naan maynang allag nang suga nang alasdosi. ¹⁷Pagkita ko kanaan, matowad ako asang atobangan naan, maynang yamatay da ako. Dyadamdam naan ako nang kanaan tollo na karinto, galaong yaan kanak, "Ayaw magkalluk, ako yang gapono sang kariko, ako yang magatapos sang kariko. ¹⁸Boi ako, nangaon yamatay ako, adoon boi da ako nang way kataposan. Ako yang gabaya sang kamatayun aw yang pandatnganan nang kallowa nang yamatay, arag ako yang gabaya. ¹⁹Duputa solatan yang kikita mo adoon aw yang yamapagguna adoon aw yang amapagguna nang maori na allaw. ²⁰Maynini yang kaorogan nang pitong ka bitoon na kikita mo disang karinto na tollo ko, yaan yang kanang Dios manga sogwanun na tomatagap sang manga tomotoo disang pagtitiponan nilan. Yang kaorogan nang pitong ka ilawan yaan yang manga tomotoo na gauya asang pitong ka banwa na sakop nang Asia."

Yang Pyagalaong sang taga Epeso

2 Yang yapagbaraw kanak yabay maglaong kanak, "Pagsolat sang kanang Dios sogwanun na tomatagap sang manga tomotoo dig Epeso, paglaong, 'Yani yang pyagalaong ko kamayo, ako na gatakmag nang pitong ka bitoon nang karinto na tollo ko, ako na gapanawpanaw disang pitong ka ilawan, yatanaw kanilan. ²Kikita ko yang kamayo manga imo, kyakatigaman ko yang kamayo karisud, kikita ko na yabay kamo magimo sang madyaw na imo maski akarasayan kamo nang kadaygan. Kyakatigaman ko na kamo, maat mayo aw mapagobay kamayo yang manga otaw na yabay magindo sang kagaro. Yagadumdum kamo sang kanilan pagindo, kyatigaman da mayo na silan gakagaro na galaong na silan manga apostol, wain buku. ³Yatigam da ako na kamo yabay magtigkul sang karisud tungud sang pagtoo mayo kanak, wa kamo akaomo nang pagpangagad mayo sang kanak pagindo. Yabay kamo magimo sang madyaw na imo. ⁴Awgaid yani yang imo mayo na maat ko, yang wa da mayo ako akaruguni nang maynang pagkarugun mayo kanak nangaon nang tigmad. ⁵Dumduma yang karugun mayo kanak nangaon, pagsusul kamo, imowa mayo oman yang manga madyaw na imo maynang iimo mayo nangaon. Aw dili mayo parinin yang kamayo imo, adatungan ko kamo, akamangun ko yang kamayo ilawan disang byubutangan. ⁶Yani pa kay yang imo mayo na madyaw ko, na maat mayo yang manga imo nang manga Nikolaita. Laban maat ko arag yang kanilan batasan. ⁷Kamo na yudungug sini na solat, pangagad sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo. Kariko nang tomotoo na

madaug sang maat apakaanun ko silan sang bonga nang kaoy aglangit na pyagangaranan nang kaoy na makaboi nang way kataposan.”

Yang Pyagalaong sang taga Esmirna

⁸Yani yaan maglaong kanak, “Yani yang osolat mo sang sogwanun nang Dios na tomatagap sang manga tomotoo adto Esmirna. Paglaong, ‘Ako na gaindo kamayo yang gapono sang kariko, ako yang magatapos sang kariko, ako yang yamatay na gaboi oman. ⁹Kyakatigaman ko yang paglasay kamayo nang manga otaw. Kikita ko yang karisud mayo kay madaig yang kolang kamayo, toyo kyakaaronan kamo nang madyaw na pagatag nang Dios. Yatigam ak sang pagpakaraat kamayo nang manga otaw na pyagangaranan nang Judio, toyo buku nang madyaw na Judio, manga sogwanun silan nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas. ¹⁰Ayaw kamo magkalluk sang madatung kamayo na makarasay kamayo. Aon pipiriso kamayo ni Satanas na kamayo pagbono. Yaan yang pagtigi kamayo daw abay kamo kanak manarig maski pipiriso kamo amayna yotoo kamo kanak. Arasayun kamo nilan nang samporong allaw. Maski apatayun kamo nilan, abay kamo kanak mangagad, atagan ta kamo nang madyaw na baru na amaboi kamo digkanak nang way kataposan. ¹¹Kamo na yudungug sini na solat, pangagad kamo sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo. Kariko nang tomotoo na madaug sang maat di silan amasingadto sang impirno na laga nang atoron na pyagangaranan nang kadwa na kamatayun.’

Yang Pyagalaong sang taga Pergamo

¹²“Yani yang osolat mo sang sogwanun nang Dios na tomatagap sang manga tomotoo ag Pergamo, paglaong, ‘Ako na

gaindo kamayo yang gabanga nang espada na matarum, magsangkilid yang surab. ¹³Yatigam ak sang kamayo pyagauyaan, madaig disaan yang manga otaw na pyagabayaan ni Satanas. Maski yaan yang pyagauyaan mayo, yabay kamo manarig kanak, wa mayo ayawi yang pagindo ko maski pyapatay nilan disang banwa mayo si Antipas na kyakanarigan ko magbatok sang kanak sorit. ¹⁴Awgaid yani na manga imo digkamayo yang maat ko, na aon disaan yangagad sang pagindo ni Balaan na gaindo kadini kang Balak nang pagtintal sang manga Israel antak magimo sang maat nang Dios. Pyapatambong ni Balak sang kanaan pista yang manga Israel antak makakaan sang pista sang diosdios aw panagimo silan nang maat disaan, yang manga bobay aw usug. ¹⁵Arag yani maat ko, aon digkamayo yangagad sang pagindo nang manga Nikolaita. ¹⁶Adoon pagsusul da, ayawi la yang maat na imo mayo. Papanawa mayo yang yanagindo nang maat. Aw dili, maparabay ako komadto kamayo na magaokom kamayo. Agamitin ko yang espada na byabanga ko sang pagtanam kanilan na yanagindo nang maat. ¹⁷Kamo na yudungug sini, pangagad kamo sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo. Yang tomotoo na madaug sang maat, atagan ko nang kanun na mana na dyadayaw diglangit. Arag atagan ko yaan nang tagbi na mapoti na bato na syosolatan nang kanaan bago na aran. Yaan gaid yang yatigam saan na aran yang yatagan naan na bato.’

Yang Pyagalaong sang taga Tiatira

¹⁸“Yani yang osolat mo sang sogwanun nang Dios na tomatagap sang manga tomotoo adto Tiatira, paglaong, ‘Ako na gaindo kamayo yang Anak nang Dios, yang mata ko maynang laga

nang atoron, yang kanak siki may-nang allag nang boronsi. ¹⁹Yatigam ak sang kariko nang imo mayo, kikita ko yang karugun mayo aw yang pagkannarig mayo kanak, yang pagtinabangay mayo aw yang pagtigkul mayo sang karisud arag kyakatigaman ko. Kikita ko na yang kamayo madyaw na imo adoon yakadogang sang tigmad na imo mayo na madyaw. ²⁰Awgaid yaan yang maat ko digkamayo yang wa mayo apapanawa yang bobay na si Jesebel. Yagalaong yaan na yaan propeta na syogo nang Dios. Pyapatoo naan yang kanak manga sogwanun sang kanaan kagaro na pagindo antak managimo silan sang kadopangan aw antak makakaan silan sang pista sang manga diosdios. ²¹Yabay pa ak magtagad daw magsusul yaan na bobay sang kanaan sara, toyo di naan obotawan yang imo naan na maat. ²²Wakaw isilotan ko yaan na bobay, apakasakitin ko yaan disang korangan naan, laban yaan amarasay. Aw yang yangagad sang pagindo naan na bobay, aw dili silan magsusul sang kanilan sara na yaningug sang kanaan pagindo, arag isilotan ko, laban silan amarasay. ²³Yang manga inindo naan na bobay na gaindo adto sang kadaygan, apatayun ko, wakaw kariko nang manga simisimbaay matigam na ako yatigam sang ginawa nang otaw. Yang gaimo sang madyaw ko abarusan ko nang madyaw, yang gaimo sang maat ko abarusan ko nang maat. ²⁴⁻²⁵Kamo dato Tiatora na wa atangkap saang pagindo naan na bobay, kamo na wa akaanad sang kanaan pagindo na mararum kono na pagindo ni Satanas, kamo wa day apaimo ko kamayo, yaan da gaid yang abaya ra mayo pangagdi matag madatung ako yang matungtung na pagindo na dyudungug mayo nangaon. ²⁶⁻²⁷Yang tomotoo na madaug sang maat na yabay magimo sang imo na

pyagaindo ko matag sang pagkamatayan, yaan yang atagan ko nang kagaom na arag yaan magapangoro sang manga banwa maynang kanak kagaom na yaatag kanak nang kanak Ama. Magadomara yaan na yang kanaan gaid pagbuut yang oتمانun nang otaw. Yang di mangagad sang kanaan pagbuut makagaon nang pinggan na yontog, yamadogdog kay sisilotan silan. ²⁸Amaboi yang madaug agkanak nang way kataposan, ako na pyangangaranan nang bon-tatara na yamallag nang pakaallawun. ²⁹Kamo na yudungug sini pangagad kamo sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo.”

Yang Pyagalaong sang taga Sardis

3 Yang yapagbaraw kanak yabay maglaong kanak, “Yani yang osolat mo sang tomatagap sang manga tomotoo adto Sardis, paglaong, ‘Ako na gaindo kamayo yang gatakmag sang pitong ka bitoon, yagadan ak nang Balaan na Espirito na pito yang paagi. ²Yatigam ako sang kariko nang imo mayo. Maski pyangangaranan kamo nang tomotoo kanak, kikita ko na maynang yamatay da kamo kay wa da kamo akanarig kanak. Pagmata ra, pagbangon, pakadiguna yang pagtoo mayo kay bay kamo kawaraan nang pagtoo. Kikita nang Dios na wa mayo apasamani imowa yang pyapaimo ko kamayo. ³Dumduma yang pagindo na dyudungug mayo nangaon, yaan yang omana mayo pangagadi. Botanwi mayo yang maat na imo mayo. Aw di kamo oman magimo sang madyaw, makatokaw ak domatung kamayo, maynang matakaw na wa kamo akatigam sang oras na adatung. ⁴Awgaid aon pay manga tomotoo digkamayo ag Sardis na wa apatapingi yang kanilan dagom kay wa silan magaimo sang maat nang

Dios, wakaw silan yang amagadagad kanak na mandagom nang mapoti kay madyaw ko yang kanilan imo. ⁵Yang madaug na yabay manarig kanak apapandagomon ko nang mapoti na dagom. Dili ko oponasan yang kanaan aran disang libro na listaanan sang aran nang manga otaw na maboi digkanak nang way kataposan. Abatokon ko sang kanak Ama aw sang manga tagalangit na pyagsakop da ko yaan na otaw. ⁶Kamo na yudungug sini, pangagad kamo sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo.'

Yang Pyagalaong sang taga Piladelpia

⁷"Yani yang osolat mo sang tomatagap sang manga tomotoo adto Piladelpia, paglaong, 'Ako na gaindo kamayo, balaan, ako yang Pinili nang Dios na kyakanarigan mayo. Ako yang aon gaom sang pagkapangoro maynang gaom kadini ni Dabid na ari nang Israel. Aw yowangan ko antak sumurud yang otaw, way makapagtakup, aw tyatakup ko, way makapagowang, kay ako yang gabuut sang kariko nang imo. ⁸Yatigam ako sang kamayo manga imo. Yowangan da ko kamayo antak imoon mayo yang kanak pagbuut, way makapagtakup, way makaurang kamayo sang apaimo ko kamayo. Kikita ko na tagbi da yang yamanarig kanak digkamayo, arag tagbi da yang pyanmowan mayo awgaid maski maynaan yang kabutang mayo, yabay kamo mangagad sang kanak pagindo, wa kamo magalaong na di da kamo kanak motoo. ⁹Tanawa, yang manga otaw na yanaglaong na silan kono manga Judio, yanagkagaro silan, buku silan nang madyaw na Judio, sogwanun silan ni Satanas, apakadtoon ko silan kamayo, apaloodon ko silan asang atobangan mayo kayan matigam silan na kamo madyaw ko. ¹⁰Kamo, kay

yabay kamo mangagad sang kanak pagindo bain sang pagtigkul sang karisud, asaringgan ta kamo sang karisud na madatung sang karowagan nang banwa na makarasay sang otaw. ¹¹Di madogay madatung ako, kariko nang kyakatigaman mayo na kanak sorit duputa mayo pangagadi antak way makaurang sang pagdawat mayo sang madyaw na baru ko kamayo. ¹²Yang tomotoo na madaug sang maat pagasakopon ko, mayn yaan nang arigi disang ampowanan sang Dios na iyan da, di da amakamang. Osolat ko digkanaan yang aran nang Dios na tagtomon kanaan. Arag osolat ko digkanaan yang aran nang banwa nang Dios, yaang syodad na pyagangaranan nang bago na Jerusalem na mukunsad sikun sang Dios diglangit. Aw yang aran ko na bago, arag osolat ko digkanaan. ¹³Kamo na yudungug sini, pangagad kamo sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo.'

Yang Pyagalaong sang taga Laodisea

¹⁴"Yani yang osolat mo sang tomatagap sang tomotoo adto Laodisea, paglaong, 'Ako na gaindo kamayo yang pyagangaranan nang matinomanun kay yagatoman ak sang kariko nang pyagalaong ko, kariko nang inimo nang Dios, ako yang gaponon. ¹⁵Yatigam ak sang kariko nang imo mayo. Buku kamo nang mapaso, buku nang maniki awgaid maynallow kamo na yagapasabot na kamo buku nang kanak kontara aw buku nang amigo ko. Madyaw pa ko aw mapaso kamo, aw buku, maniki. ¹⁶Awgaid adoon kay maynallow kamo, oropadun ko kamo. ¹⁷Yagalaong kamo, Kami, kyaaronan da nang mangkadyaw, madyaw yang kanami iimo, way yakaukud kanami. Toyo wa kamo akatigam na laban kamo yamaukud, kallaat mayo, manga bota kamo, di

kamo mikita sang yakaukud kamayo. Manga lobas kamo, way imo mayo na madyaw nang Dios.¹⁸ Wakaw yani yang pyagaindo ko kamayo, kamanga mayo dini kanak yang matungtung na pagtoo na maynang lonsay na borawan antak way makaukud kamayo. Arag kamanga dini kanak yang madyaw na imo na maynang mapoti na dagom antak di kamo maarig kay kamo adoon maynang lobas kay way madyaw na imo mayo. Arag kamanga mayo dini kanak yang pagaindo nang Balaan na Espirito na maynang boborong sang kamayo mata antak kamo kimita sang matungtung.¹⁹ Kariko nang kanak manga otaw, apakatigam ko kanilan yang maat ko na imo nilan, akastigoo ko silan antak silan magdura. Wakaw ayaw da kamo magdowadowa, botanwi mayo yang kariko nang maat na imo mayo. Butangan sang ginawa mayo yang pagpangagad mayo kanak.²⁰ Adoon gatagad ako, yabay ak magtawag kamayo. Aw maningug kaw sang kanak pagtawag kayan yowangan mo, malasak ako, mayn kita nang gaatobang disang kanan, na yanagsaro.²¹ Yang tomotoo na madaug sang maat, atagan ko nang gaom, apagingkodon ko yaan asang apit nang kanak ingkodanan antak yaan arag magpangoro sang donya inagad ko yaan. Mayn ko na yadaug sang maat kayan yagingkod asang apit nang trono nang kanak Ama na gapangoro sang kariko.²² Kamo na yudungug sini, pangagad sang pyagalaong nang Balaan na Espirito sang manga tomotoo.”

Yang Pagsimba diglangit

4 Yamatapos pakita kanak yaang mona na manga imo, yooman ak pakitaun. Yoowangan yang maynang pilwangan diglangit. Kayan dyungug ko yang tingug na maynang bodyong, yaan

yang tingug nang mona na yapakita kanak. Yagalaong yaan, “Singadi taas kay apakita ko kanmo yang amapagguna nang maori na manga allaw.”² Pyaparabay ak pagbayaan nang Balaan na Espirito. Aglangit ikita ako sang trono na ingkodanan nang Dios na yagaari. Kikita ko arag yang gaingkod disaan.³ Aon barangaw na maronaw na yakarokong sang trono. Ikintab nang kadyaw yang yagaingkod na maynang motya na ikintab.⁴ Asang makilibot nang trono aon karowaan aw opat na manga trono. Yang yanagingkod disaan yang mangkatikadung. Yanagpandagom silan nang mapoti, yanagpudung nang borawan.

⁵ Yagakikilat disang trono aw pagoni yang matanog, aw pagdadanug yang linti. Asang atobangan nang trono aon kikita ko na maynang pitong book na byarabandan na sarung na syusugaan. Yaan yang Balaan na Espirito na pitong ka karasi yang imo.⁶ Asang atobangan nang trono aon kikita ko na dagat na maynang ispiyo yang katinaw. Aon opat na tagalangit na asang makilibot nang trono, isa sang kada kilid nang trono. Yamaribot yang kanilan lawas nang mata.⁷ Yang isa na tagalangit maynang liyon, yang kadwa maynang baka, yang katlo maynang otaw yang kaimo, yang kaopat maynang marambuguk na yalayog.⁸ Kada isa unum yang panid, yamaribot yang lawas nang mata. Allawgabi gakanta silan, wa magatangku. Yagalaong yang kanta nilan, “Pollayon madyaw yang Dios, ampan way maat na imo naan. Yaan yang makagagaom sang kariko. Yaan yang way pagpono, way kataposan, dadaan iyan yaan.”⁹ Gakanta silan sang pagbantog nilan, gapasalamat silan sang gaingkod disang trono na pollayon boi,¹⁰ arag gabantog kanaan

yang mangkatikadung na karowaan aw opat. Yolood silan asang kanaan atobangan. Kyakamang nilan yang kanilan pudung na borawan, byubutang asang atobangan nang kanaan trono, pagpakatigam nilan na way gaom nilan aw buku naan, yagalaong silan.¹¹ “Ikaw yang Dios nami na kanami Pangoro, ikaw yang byabantog nami yamapanumdum kami kanmo na ikaw yang makagagaom sang karowagan nang banwa. Madyaw na ikaw yang byabantog nami kay ikaw yang yagaimo sang kariko nang yamaimo. Aw di kaw magbuut waray amaimo.” Maynaan yang pagbantog nilan sang gaingkod sang trono.

Yang Lyororon na Papel aw yang Nati nang Karnero

5 Kikita ko yang lyororon na papel na tyatakmgan nang gaingkod asang trono disang kanaan tollo na karinto. Yaan na papel, magsangkilid arag syosolatan. Didigun yaan na papel aw butangi nang pitong ka digun antak di maburat.² Kayan kimita ako sang tagalangit na laban kusugan na sogwanun nang Dios. Gyagagaan naan yang pagsorit, laong, “Sini yang aon gaom na makakamang sang digun aw makapagburat sang papel?”³ Way kikita ko na makapagburat saan na papel, way mikita sang syosolat disaan, maski aglangit, maski asang donya, maski asang sarad nang donya, waray makapagburat.⁴ Yagadaraw ako na way gaburat sang papel na mikita sang syosolat.⁵ Kayan yaglaong kanak yang mangkatikadung, laong, “Ayaw da magdaraw, si Jesus na pyagangaranan nang Liyon na sompaw ni Dabid na sompaw ni Juda, yaan yang yadaug sang kariko, wakaw yaan yang makakamang sang manga digun, yaan yang makapagburat sang papel.”

⁶Kayan kinita ko si Jesus na pyagangaranan nang Nati nang Karnero. Gain-

dug yaan disang apit nang trono na lilibotan nang opat na tagalangit aw yang mangkatikadung. Kikita ko yang botyaw nang pagkamatay naan. Arag kikita ko yang pitong ka sowag naan aw yang pitong ka mata naan. Yaan yang Balaan na Espirito na mikita sang karowagan nang donya, pito yang paagi naan pagtabang sang otaw.⁷ Dyodorodan nang Nati nang Karnero yang trono kayan dyawat naan yang papel na tyatakmgan nang gaingkod disang trono.⁸ Pagdawat naan sang papel, lomood asang atobangan naan yang opat na tagalangit aw yang karowaan aw opat na ka mangkatikadung. Kada isa na mangkatikadung gatakmag sang alpa. Kada isa kanilan gatakmag sang lipong na borawan na yamakmo nang insenso na maynang torob. Yang kaorogan nang insenso na yomollot adto sang Dios yang pagampo nang manga to-motoo.⁹ Yanagkanta silan sang bago na kanta, yagalaong yang kanta, “Ikaw yang aon gaom pagdawat sang papel aw makakamang sang pyagadigun saan kay ikaw yang pyapatay. Yang kanmo dogo na pyapatatud mo yaan yang pyagatobos mo sang manga otaw antak sakopon silan nang Dios sikun sang kariko nang manga banwa, maski nana na nasyon.¹⁰ Yiimo mo silan sakop nang Dios na manga magampoway na yamapanumdum kanaan. Silan yang magapangoro sang donya.”¹¹ Kayan tyomanaw ako, yudungug ako sang pyagalaong nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, di amabilang kay laban madaig silan, manga samporong mararan aw samporong oman na mararan. Asang makilibot silan nang manga mangkatikadung aw yang opat na tagalangit na asang tagkikilid nang trono.¹² Gyagagaan nilan yang paglaong, “Yang pyagangaranan nang Nati nang Karnero yang pyapatay nan-

gaon, wakaw yaan yang gyagayon bantogon, yaan yang yatagan nang kariko nang gaom, yaan yang tagtomon sang kariko, yaan yang yatigam sang kariko, yaan yang makaimo sang maski nana na gosto naan. Batoka yang kanaan kadungganun, abantogon yaan sang imo naan na podo madyaw. Abaya dum-duma yaan na Pangoro sang kariko.”

¹³ Kayan dyungug ko yang sorit nang kariko nilan diglangit aw asining donya aw agsarad nang donya aw asang dagat, yanaglaong, “Bantoga nang way kataposan yang gaingkod asang trono aw yang maynang Nati nang Karnero. Batoka yang kadungganun nilan, taoda silan kay silan yang makagagaom sang kariko, silan yang gabuut sang kariko.”

¹⁴ Paglaong nilan saan, maglaong yang opat na tagalangit na asang kilid nang trono, “Matungtung saagaw, amen.” Yang mangkatikadung yolood asang atobangan nang trono, yisimba silan sang gaingkod disaan aw yang pyangangan nang Nati nang Karnero.

Yang manga Digun sang Papel

6 Yatanaw ako sang pyangangan nang Nati nang Karnero na gatak-mag sang papel. Pagkamang naan sang kaisa na digun sang papel, dungugun ko yang pyagalaong nang kaisa na tagalangit na asang kilid nang trono, maynang tanog nang linti yang kanaan tingug, yagalaong yaan, “Unug da.” ² Kayan kimita ako sang kabayo na mapoti. Yang yasakay nang kabayo gatak-mag nang papana. Yatagan yaan nang pudung nang ari. Yapanaw yaan, adaugun naan yang kariko nang mosopak kanaan.

³ Pagkamang nang Nati nang Karnero sang kadwa na digun, dungugun ko yang kadwa na tagalangit na asang kilid nang trono na yagalaong, “Unug da.” ⁴ Kayan kimita ako sang kabayo na mapora maynang dogo. Yang yasakay saan yatagan

nang espada na maaba. Yatagan nang gaom antak papagtanamun naan yang manga otaw antak managsikamatay.

⁵ Kyakamang yang katlo na digun, dyudungug ko yang katlo na tagalangit na yagalaong, “Unug da.” Pagtanaw ko, kikita ko yang kabayo na maitum. Yang yasakay saan, gadara nang timbangan. ⁶ Kayan dyungug ko yang galaong asang tunga nang opat na tagalangit na yagalaong, “Yang pagabili sang dowang ka sopa nang bugas, yang bayad sang sang allow na gawbuk, yang pagabili sang sangka gantang na batad, yang bayad sang sang allow na gawbuk. Awgaid yang lana nang olibo aw yang bino, ayaw magpoti saan, ayaw pagparina yang kantidad naan.”

⁷ Kyakamang yang kaopat na digun, dyudungug ko yang kaopat na tagalangit na yagalaong, “Unug da.” ⁸ Pagtanaw ko, kikita ko yang kabayo na kaboon. Yang yasakay saan pyangangan nang kamatayun, yigiyod kanaan yang pyangangan nang Hades na pandatnganan nang kallowa nang yangkamatay da. Silan dowatagan nang gaom na magapangoro sang tunga sang tunga nang donya. Apapatay nilan yang manga otaw disaan nang gira aw gutum aw manga sakit aw manga mananap na gapatay sang otaw.

⁹ Kyakamang naan yang karima na digun, kikita ko digsarad nang butangan sang pagatag sang Dios yang manga kallowa nang manga otaw na pyapatay kay gabatok silan sang sorit nang Dios na tyotoowan nilan. ¹⁰ Gyagagan nilan yang kanilan paglaong, “Ikaw na Dios na Pangoro sang kariko, ikaw na podo madyaw yang imo, podo matungtung yang pyagalaong mo, kano kaw magsilot sang manga otaw na antak kabarusan yang pagpatay nilan kanami?” ¹¹ Kayan tyagan silan nang mapoti na dagom. Pyagalaong silan na matungtung silan naa, ma-

gatagad matag amatay yang kadaygan na tomtotoo na manga sogwanun nang Dios na arag apatayun nang buku nang tomtotoo.

¹²Kyakamang naan yang kaunum na digun, kayan yaglinog nang dagdagu na linog, kayan yaitum yang suga maynang maitum na sapot. Yang boran yapora ra, yasing da nang dogo. ¹³Aon manga bitoon na yamaorog asang donya na maynang ilaw na bonga nang igira na yamaorog kay byabagyowan. ¹⁴Kayan yawara yang pagawanan, maynang lyoron na papel. Kariko nang butay aw kariko nang poro yamangkabarin sang kyakabutangan nilan. ¹⁵Yang manga ari aw yang manga dungganun aw yang manga pangoro nang sondaro aw yang manga mayaman aw yang manga mangkaturus, kariko nang otaw, allang aw buku, gatago silan asang manga gikub, gasilong silan sang dagdagu na manga bato sang kabutayan. ¹⁶⁻¹⁷Galaong silan sang manga butay aw manga bato, laong, “Kaunui kami antak kami katabonan antak di da kami kitaun nang gaingkod sang trono diglangit, saringgi kami antak di kami datungan nang silot nang Nati nang Karnero. Kay dyomatung da yang allow nang pagsilot nilan sang manga otaw na yosopak kanilan. Way makalaban kanilan.”

Yang Sanggatos aw Kapatan aw Opat na Mararan na ka Otaw na Israel

7 Kayan kimita ako sang opat na tagalangit na sogwanun nang Dios. Gaindug silan, yang isa agsilatan, yang isa agsallupan, yang isa agamiyanan, yang isa agbarabagan. Silan yang yagabaya sang samut antak di magsamut asang lopa aw asang dagat aw asang manga kaoy. ²Kayan kimita ako sang karima na tagalangit na yapakabaton digsilatan. Gadara yaan nang tarigpono nang Dios na

makagagaom. Tyatawag naan yang opat na tagalangit na yatagan nang gaom pagkayam sang lopa aw dagat, laong, ³“Ayaw naa pagkayama yang lopa aw dagat aw manga kaoy kaba wa pay tarigpono nami sang guya nang manga otaw na sogwanun nang Dios.” ⁴Kayan pyaglaong kanak yang kadaig nang otaw na tyatarigponowan, sang gatos aw kapatan aw opat na mararan yang kadaig, manga sompaw silan nang samporo aw dow na anak ni Jakob na manga Israel. ⁵Aon samporo aw dow na mararan yang tyatarigponowan na sakop ni Juda, na anak ni Jakob, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Ruben, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Gad, ⁶samporo aw dow na mararan yang sakop ni Aser, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Neptali, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Manases, ⁷samporo aw dow na mararan yang sakop ni Simeon, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Lebi, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Isakar, ⁸samporo aw dow na mararan yang sakop ni Sabulon, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Jose, samporo aw dow na mararan yang sakop ni Benjamin na tyatarigponowan.

Yang Madaig na manga Otaw

⁹Kayan tyomanaw ako, kikita ko yang madaig na otaw, wa da akabilang kay madaig da laban, sikun sang kariko nang banwa. Yanagindug silan disang atobangan nang gaingkod sang trono aw sang pyagangaranan nang Nati nang Karnero. Yandadagom silan nang mapoti, yanagtakmag silan nang daonan na manga sangasanga nang kaoy na gapaypay silan kay gabantog silan sang Dios. ¹⁰Gyagagaan nilan yang sorit nilan, laong, “Yang Dios na gaingkod sang trono

aw yang Nati nang Karnero, abantogon nami silan kay silan yang yagarowas kanami sang kanami sara, silan yang yabay kanami tomabang.”¹¹ Kayan kariko nang tagalangit na sogwanun nang Dios na yanagindug asang makilibot nang mangkatikadung aw yang opat na tagalangit na asang tagkikilid nang trono, yolood silan asang atobangan nang trono, yamapanumdum silan sang Dios,¹² laong, “Amen, amapanumdum saagaw kita sang kanatu Dios kay yaan yang makagagaom sang kariko, yaan yang Lyomabi. Amapanumdum kita kanaan kay yaan yang yatigam sang kariko, yaan yang Pangoro diglangit aw disang donya. Yaan yang abay bantogon nang way kataposan.”

¹³Kayan yagosip kanak yang mangkatikadung, laong, “Ikaw, yang dum dum mo, yaning madaig na otaw na yandadagom nang mapoti, wain magsikun?”¹⁴ Yiibak ko yaan, galaong ako, “Ikaw yang magalaong kanak, kay pangoro, kay ikaw yang yatigam saan, wa pa ak akatigam.” Kayan yaglaong yaan, “Yaan na manga otaw yang yagatigkul sang laban marisud na timpo disang donya. Liningat da yang kanilan sara nang dogo nang Nati nang Karnero, maynang pyagabonak nilan sang kanilan dagom yang kanaan dogo.”¹⁵ Wakaw yanagindug da silan disang atobangan nang trono nang Dios, allawgabi tyotoman nilan yang pyapaimo nang Dios kanilan. Yang gaingkod sang trono yaan yang yatagap kanilan na yapagobay kanilan.¹⁶ Di da silan amagutum, di da silan amarangga, di da usuganan, dili da silan akapasowan nang maski nana,¹⁷ kay yang Nati nang Karnero na asang trono yaan yang magatagap kanilan. Atagan silan naan nang bago na kinaboi na way kataposan maynang magtonggoway na yamallad sang kanaan karnero adto

sang manga bogak na madyaw inumun. Di da silan magadaraw kay awaraun nang Dios yang kyakapagdaraw nang otaw.”

Yang Kapito na Digun sang Papel

8 Pagkamang nang pyagangeranan nang Nati nang Karnero sang kapito na digun sang papel, yagaagpu yang langit surud nang tunga sang oras.² Kayan kimita ako sang pito na tagalangit na yabay magindug asang atobangan nang Dios. Yatagan silan nang pitong ka bodyong.³ Aon isa na sogwanun nang Dios na tagalangit na yodorod asang butanganan nang pagatag sang Dios, gatakmag yaan sang lasakanan na borawan na sonoganan nang insenso na maynang torob. Yatagan yaan nang madaig na insenso na odogang naan sang pagampo nang manga tomotoo aw pagbutang asang butanganan na borawan na asang atobangan nang trono.⁴ Kaba tyatakmgan nang tagalangit yang lasakanan na borawan, yomollot yang ubul nang insenso na dyodogang sang pagampo nang manga tomotoo adto sang Dios.⁵ Kayan initmo nang tagalangit yang lasakanan na borawan nang atoron na sikun disang butanganan nang pagatag sang Dios. Titimbang naan adto sang donya. Pagtimbang adto sang donya, magdadanug yang linti aw pagoni yang laban matanog aw pagkilat aw paglinog.

Yang manga Bodyong

⁶Kayan yang pito na tagalangit na gatakmag sang pitong ka bodyong, yangandam sang pagpaoni sang bodyong.⁷ Pagbodyong nang yamaona na tagalangit, mubugsak asang donya yang maynang ays kaniki na kyakadariyan nang laga nang atoron aw dogo. Maski yang

manga kaoy aw yang manga sagbut disang lopa agput tumunga masonog.

⁸Pagbodyong nang kadwa na tagalangit, aon maynang dagdagu na butay na yamallaga na yoontog adto sang dagat.

⁹Kayan yaimo dogo yang agput katunga sang dagat, yamawara yang kariko disaan aw yang manga sakayanan arag yamawara.

¹⁰Pagbodyong nang katlo na tagalangit, maorog sikun diglangit yang dagdagu na bitoon na yamallaga maynang sarung. Agput katunga sang manga tobig aw yang bogak disang donya yang kyukugdan. ¹¹Yang aran naan na bitoon Mapait. Yaimo da mapait yang agput katunga sang manga tobig disang donya. Madaig yang yamatay nang mapait na tobig.

¹²Pagbodyong nang kaopat na tagalangit, maparabay maparin yang kaallag nang suga aw yang boran aw yang bitoon, kayan kyawaraan yang allaw nang agput katunga na kaparawang, arag kyakawaraan nang agput katunga na kaparawang yang gabi.

¹³Kayan tyomanaw ako, pyapakita kanak yang marambuguk na yalayog durug yagalaong nang magaga, “Kallaat da agaw. Kallaat da agaw nang manga maguya disang donya mallaw aw magbodyong da yang toro na tagalangit na wa pa magabodyong.”

9 Pagbodyong nang karima na tagalangit, kitaun ko yang maynang bitoon na yamaorog asang donya sikun diglangit. Yatagan yaan nang yabi sang tatakup sang bito na way tatamanan nang kararum. ²Yoowangan naan yang tatakup sang bito kayan yomollot yang ubul na maynang ubul nang dagdagu na dorok. Yagangitngit yang banwa tungud saan na ubul, wa da ikitaa yang suga. ³Aon maynang manga doron, toyo laban dagdagu, na yadatung asang

donya sikun disang ubul. Aon kanilan kagat na laban masakit maynang kagat nang tambanokawa. ⁴Pyagalaong silan na dili asapadan yang sagbut aw kaoy aw tanum. Yaan gaid yang apasakitan nilan yang manga otaw na way tarigpono nang Dios asang kanilan guya. ⁵Pyagalaong silan na dili apatayun yang otaw, agaid nilan pasakitan surud nang limam boran. Yang kasakit maynang kasakit nang kyagatan nang tambanokawa. ⁶Surud nang limam boran, gosto nang manga otaw amatay toyo di silan amatay.

⁷Yang manga doron maynang kabayo na yaandam sang gira, yang kanilan oro maynang gapudung nang borawan, yang kaimo nilan maynang otaw. ⁸Yang logay nilan maynang logay nang bobay, yang onto nilan maynang onto nang liyon. ⁹Yang aba nilan kyakatabonan nang maynang potaw, yang lyagublub nang panid nilan maynang tanog nang madaig na kalisa na gyogoyod nang kabayo na yapakaanug domaragan adto sang gira. ¹⁰Yang ikog nilan aw yang kibot maynang kanang tambanokawa. Yang bisa disang ikog nilan, yaan yang pagarasay sang manga otaw surud nang limam boran. ¹¹Yang ari nilan yang pangoro disang bito na way tatamanan nang kararum. Yang pyagangaran nang Judio saan na ari si Abadon, aw yang pyagangaran nang manga Griego si Apolyon. Yang kaorogan naan na aran, yang magkakayam sang manga otaw. ¹²Tapos da yang mona na karisud, dowakman yang madatung na karisud.

¹³Pagbodyong nang kaunum na tagalangit, dungugun ko yang gasorit sikun sang kadogongan nang borawan na butanganan sang pagatag sang Dios na asang atobangan nang Dios. ¹⁴Yagalaong yaan sang kaunum na tagalangit na gatakmag nang bodyong, laong, “Boroyi yang opat na tagalangit

na byakos disang dorog nang dagdagu na tobig na pyagangaranan nang Euprates.”¹⁵ Kayan byoroyan yang opat na tagalangit na byabakos kadini na yaandam ninyan na oras, ninyan na allaw, ninyan na boran, ninyan na toig antak magpatay sang agput katunga sang manga otaw disang donya.¹⁶ Laban madaig yang manga sondaro na yamagad nilan. Yasakay silan sang maynang kabayo. Pyagalaong kanak yang kadaig nilan, dowang gatos na ka milyon.¹⁷ Yani yang pyapakita kanak nang Balaan na Espirito, yang manga kabayo aw yang yagasakay. Yang yanagsakay sang kabayo kyakatabonan yang aba nang gaburuk na maronaw aw mararag aw mapora na yidilag. Yang oro nang manga kabayo maynang oro nang liyon. Yologwa sang kanilan baba yang atoron aw yang ubul aw yang obat.¹⁸ Agput katunga sang manga otaw sang donya yang yamatay naang torong ka paglasay, laga nang atoron aw yang ubul aw yang obat.¹⁹ Yang pyagarasay nang manga kabayo yang sikun disang baba nilan aw yang ikog nilan na maynang tinanap na aon oro na mangagat.

²⁰ Yang yamasama na manga otaw na wa akamatay nang paglasay nang kabayo, wa obotawan sang pagtaod nilan sang manga larawan na inimo nilan na borawan aw sapi aw boronsi aw bato aw kaoy. Yaan na manga larawan aon mata, wa ikita, aon taringa, wa udungug, aon siki, wa makapanaw. Yang manga otaw, wa magatangku sang pagtawag nilan sang mangkaraat.²¹ Arag wa nilan atangkui yang pagpatay sang arag otaw aw yang pagkabalyan nilan aw yang kadopangan aw yang pagpangindakaw nilan, arag wa nilan obotawani. Kariko nang maat nang Dios yabay nilan imoon.

Yang Tagalangit aw yang Tagbi na Libro

10 Kayan kimita ako sang tagalangit na sogwanun nang Dios. Laban kusugan yaan. Yapanaog yaan sikun diglangit. Lilibotan yaan nang manga panganod maynang dagom naan. Disang tupad nang oro naan aon barangaw. Yang kanaan kaimo yamallag maynang allag nang suga. Yang siki naan maynang laga nang atoron.² Yagatakmag yaan sang tagbi na libro na byuburat. Gaindug yaan, yang karinto na siki naan asang laod, yang kawara na siki asang lopa.³ Gatawag yaan, laban matanog yang tingug naan, maynang tiniyao nang liyon. Pagsorit naan magdadanug yang pito na linti.⁴ Pagoni nang linti, magasolat da garo ako aw buku yudungug ako sang galaong diglangit, “Ayaw pagsolatan yang pyapasabot nang pito na linti, dili yaan apakatigam.”⁵ Yang tagalangit na yagaindug asang lopa aw dagat kikita ko na yuunat naan aglangit yang kanaan buktun na karinto,⁶⁻⁷ kayan yaglaong yaan, “Yang Dios yang yatigam na matungtung yang kariko nang pagalaong ko, yang Dios na boi nang way kataposan, na gaimo sang langit aw lopa aw dagat aw kariko disaan.” Kayan yaglaong yaan, “Wa day asagkaan. Aw magbodyong da yang kapito na tagalangit, amatoman da yang pagbuut nang Dios na wa naan apakatigaman kadini sang manga otaw, awgaid pyapakatigam naan sang kanaan manga propeta.”

⁸ Kayan yoman maglaong kanak yang dyudungug ko sikun diglangit, laong, “Kadtoi yang tagalangit na gaindug na yang sang kilid na siki asang laod, aw yang sang kilid asang lopa. Kamanga yang byuburat na libro na tyatakman naan.”⁹ Kyakadtowan ko sa kono yang tagalangit kayan yaayo ko yang libro. Laong naan, “Kamanga aw kaana.

Matamis yaan maynang duga disang baba mo, toyo aw adto ra sang kanmo dubbub makasakit yaan sang dubbub mo.”¹⁰ Kayan kyamang ko kono yang libro na tyatakmgan nang tagalangit aw kaana ko. Matungtung saagaw matamis disang baba ko, awgaid yakasakit sang dubbub ko.¹¹ Kayan pyaglaong naan ako, “Ikaw yang oman magbatok sang pyapabatok nang Dios kanmo bain sang amapagguna sang manga otaw aw sang manga banwa aw sang manga ari.”

Yang Dowa na Propeta na Yagagod sang Matood

11 Kayan yatagan ako nang sosokod na maynang baston aw paglaonga ako, “Unug da, sokoda yang templo dig Jerusalem aw yang butanganan sang pagatag sang Dios disaan, bilanga arag yang manga simisimbaay disaan.² Ayaw pagsokoda yang apit logwa nang ampowanan sang Dios, kay yatag da sang manga otaw na buku nang Judio na magadadag sang Balaan na Syodad na Jerusalem surud nang kapatan aw dowa na boran.³ Osogoon ko yang kanak dowa na propeta na atagan ko nang gaom antak nilan batokon surud nang kapatan aw dowa na boran yang pyagaindo ko kanilan. Sang mararan aw dowang gatos aw kaunuman na allow yang kapatan aw dowa na boran. Mandadagom silan nang maitum na sapot.” Kayan yangagad ako sang pyagalaong kanak.

⁴Yang dowa na propeta nang Dios yaan yang pyagalaong kadini na mayn silan nang dowa na kaoy na olibo aw dowa na ilawan kay yagadan silan nang gaom nang Dios na makagagaom sang karowagan nang banwa.⁵ Aw aon magimo nang maat kanilan, osonogon nang atoron na yologwa disang baba nilan. Maynaan yang pagpatay sang kontara

nilan.⁶ Aon gaom nilan, makapagbuut silan na di apaoranun surud nang manga allow na magababatokon silan sang pyapabatok nang Dios kanilan. Aon arag gaom nilan na makaimo sang tobigo dogo. Aon arag gaom nilan paglasay sang manga otaw maski kano.⁷ Pagkatapos nilan magbatok sang pyapabatok nang Dios kanilan, papagtanaman silan nang makaallukalluk na maynang mananap na yologwa disang bito na way tatamanan nang kararum. Adaugin silan aw pataya silan.⁸ Yang lawas nilan mangunat disang daran nang dakora na syodad na kyakamatayan nang kanilan Pangoro na kyakarabo asang koros, yaan na syodad na Jerusalem na pyagangaranan nang manga propeta nang Sodoma aw Egipto.⁹ Torong allow aw tunga tanawun yang lawas nilan nang manga otaw na sikun sang karowagan nang banwa, dili apalubung.¹⁰ Managuma yang manga otaw disang donya, managpista silan, managinatagay kay yamatay da yang dowa na propeta na yagarasay kanilan.¹¹ Awgaid pagkatapos nang torong allow aw tunga, papagboiin oman silan nang Dios, managbangon da silan dowa, laban amalluk yang managtanaw kanilan.¹² Kayan dyungug nilan dowa yang sorit diglangit na magalaong, “Kadi kamo.” Kayan mapakabaton silan aglangit na madari nang panganod kaba yagatanaw yang kontara nilan.¹³ Ninyang pagpakabaton nilan maparabay maglinog nang dagdag. Agput tunga sang tunga nang syodad yang yamasapad naan na linog. Pitong mararan na ka otaw yang yamatay. Yang yamasama, laban amalluk kay yikita sang gaom nang Dios wakaw yagabantog silan sang Dios.¹⁴ Maynaan yang kadwa na karisud. Di madogay madatung yang katlo na karisud.

Yang Kapito na Bodyong

¹⁵Pagbodyong nang kapito na tagalangit, magsorit yang aglangit, gyagagaan yang paglaong, “Adoon magaari da yang Dios disang donya aw yang kanaan Pinili na si Kristo magaari da nang way kataposan.” ¹⁶Paglaong naan saan, lomood yang karowaan aw opat na mangkatikadung na yanagingkod sang kanilan manga trono asang makilibot nang Dios, yamapanumdum silan sang Dios. Laong nilan, ¹⁷“Ikaw na Dios na makagagaom sang kariko, na iyan adoon aw dadaan iyan da, yamapanumdum kami kanmo kay ikaw yang magaari da sang karowagan nang banwa, pyakatigam da mo yang gaom mo. ¹⁸Yang yokontara kanmo yamangkadaman kanmo kay dyomatung da yang allow na pagasilot mo kanilan. Adoon okoman da mo yang manga patay, abarusan mo nang madyaw yang kanmo manga propeta aw kariko nang yamanarig kanmo, kariko nang yangagad sang kanmo pagindo, dungganun aw buku, abarusan mo nang madyaw. Aw yang manga otaw na gasapad sang donya, asapadan mo.”

¹⁹Kayan yowangan yang pilwangan nang ampowanan sang Dios diglangit. Kikita agsurud nang ampowanan yang butanganan sang saad nang Dios sang manga otaw. Syasangkoban yaan nang borawan. Pagpakita saan, magkikilat, aw pagoni yang matanog, aw pagdadanut yang linti, aw paglinog, aw bugsak nang maniki na maynang ays.

Yang Bobay aw yang Daragon

12 Kayan pyakita kanak digpagawanan yang laban makailimilim na imo na tarigpono nang amapagguna. Kikita ko yang bobay na yandadagom nang suga aw gina sang

boran, syasangkoban yang oro naan nang samporo aw dowan na bitoon na pudung kanaan. ²Pyagaayudan yaan na bobay, gatiyao yaan nang kasakit. ³Kayan kimita ako sang kadwa na makailimilim na imo digpagawanan. Yakaon yang pangoro nang mangkaraat na maynang daragon na mapora, pito yang oro aw samporo yang sowag. Pyupudungan yang manga oro naan nang maynang pudung nang ari. ⁴Syasabul nang ikog naan yang agput katunga sang manga bitoon kayan yakasarabul adto sang donya, aw pagindug yaan asang atobangan nang bobay, gatagad sang isu, kay akaanun naan aw mawtaw. ⁵Kayan kyawtawan yang bobay, yang anak naan usug. Magaari yaan sang karowagan nang banwa na way makasopak sang kanaan pagari. Awgaid yaagaw yaan na isu aw daraa adto sang Dios, adto sang kanaan trono. ⁶Yaparagoy yang bobay adto sang katagowan, yisingadto sang banwa na yaandam kanaan nang Dios. Tyatagapan yaan disaan surud nang sang mararan aw dowang gatos aw kaunuman na allow.

⁷⁻⁸Kayan kinita ko yang pagtananman diglangit. Si Miguel na maturus na tagalangit na sogwanun nang Dios aw yang manga tagalangit na inagad ni Miguel, yapaggira sang daragon na pangoro nang mangkaraat aw sang manga sogwanun nang daragon. Dyadaug silan ni Miguel kayan pyaspas silan aglangit. ⁹Yoorog adto sang donya yang pangoro nang mangkaraat na kadini maynang tinanap, yaan na pyagangaranan ni Satanas na yagapatoosang kanaan kagaro adto sang manga otaw asang karowagan nang banwa. Yang kanaan manga inagad arag pyanarabul asang donya, wa da silan makakadto langit. ¹⁰Kayan dyungug ko yang gasorit diglangit na gyagagaan yang paglaong, “Yatoman da yang

paglowas nang Dios sang otaw sikun sang gaom ni Satanas. Pyapakita nang Dios yang kanaan gaom na yaan yang makagagaom sang kariko. Magaari da yang Pinili nang Dios na si Kristo. Kay pyaspas da diglangit yang gapakaraat sang manga tomotoo allawgabi disang atobangan nang Dios. ¹¹Yang manga tomotoo yadaug sang pangoro nang mangkaraat pono sang dogo nang Nati nang Karnero na si Jesus na pyapatutud disang koros. Yadaug silan kay yabay silan maglaong na yotoo silan sang pyagalaong nang Dios, yadaug silan kay wa nilan ubutangan sang ginawa nilan yang abay silan maboi disining donya, di silan magatangku sang pagtoo maski apatayun silan. ¹²Kamo na manga tagalangit, paguma da kamo kay wa da disaan yang pangoro nang mangkaraat. Kamo na asang donya aw asang dagat, kallaat da agaw mayo, kay magauya da digkamayo yang pangoro nang mangkaraat. Laban yaan yamadaman kay yatigam yaan na dili madogay amakamang da yang kanaan gaom.”

¹³Pagkatagtaga nang pangoro nang mangkaraat na pyaspas da yaan diglangit, maglopog yaan sang bobay na yanganak sang isu na usug, kay arasyun naan. ¹⁴Awgaid yatagan yang bobay nang panid nang dagdagu na marambuguk antak yaan lomayog na di asaoton nang pangoro nang mangkaraat. Misin-gadto yaan sang katagowan kayan tyagapan yaan adto surud nang torong ka toig aw tunga. ¹⁵Yang pangoro nang mangkaraat moboga nang dagdagu na tobig adto sang bobay antak yang bobay maanod nang surug. ¹⁶Awgaid tyatabangan yang bobay kay yaparabay yang lopa magbukad kayan syumurup yang tobig. ¹⁷Pagkita nang pangoro nang mangkaraat saan na imo, madaman yaan laban sang bobay. Kayan yomanaw yaan na magalasyang sang manga som-

paw nang bobay. Yang kariko nang yanggad sang manga pagindo nang Dios aw yabay somarig kang Jesus, arasyun naan. Yakadto yang pangoro nang mangkaraat sang dorog nang dagat aw pagindug disaan.

Yang Dowang na Makaallukalluk na Mananap

13 Kayan kinita ko yang makaallukalluk na maynang mananap na yotonga disang dagat. Pito yang oro, samporo yang sowag. Kada sowag pyupudungan nang pudung nang ari. Syosolatan yang manga oro naan nang kanang Dios aran na yaakun naan. ²Yaan na mananap yakagaon nang leopardo, yang siki naan maynang siki nang oso aw yang kanaan baba maynang baba nang liyon. Yaatag kanaan nang daragon na pangoro nang mangkaraat yang gaom naan aw pagkapangoro disining donya. ³Yang isa na oro nang mananap aon botyaw nang pari na makamatay toyo kyablongan da. Yotoo yang manga otaw kanaan tungud sang kaburungburungan na yamapagguna kanaan na yang kanaan pari kyakablongan. ⁴Sisimba nang manga otaw yang daragon kay yaatag nang daragon yang kanaan gaom sang mananap. Yisimba yang manga otaw sang mananap, yagalaong silan, “Way marabaw sang mananap, way madaug kanaan kay makagagaom yaan.”

⁵Gaambog yang mananap, gasodi yaan sang Dios. Tyotogotan nang Dios yaan pagambog. Yatagan yaan nang katungud pagkapangoro sang donya surud nang kapatan aw dowang na boran. ⁶Gasodi yaan sang Dios, yang aran nang Dios aw yang paguya nang Dios aw yang kariko nang tagalangit arag naan syosodi. ⁷Tyotogotan nang Dios yaan papagtanam sang manga tomotoo kayan dyaug naan yang manga tomotoo. Yata-

gan yaan nang gaom pagkapangoro sang kariko nang manga otaw disining donya. ⁸Misimba sang mananap yang kariko nang otaw asang donya gawas sang yakalista ra sang libro nang Nati nang Karnero na pyapatay. Yaan na libro anay da sang pagimo sining donya dadaan listaanan sang aran nang manga otaw na amaboi nang way kataposan adto sang Dios. ⁹Paningug kamo, ¹⁰yang otaw na pyagabuutan na ipirisoan, laban sa amapiriso. Yang otaw na magapatay sang arag otaw pinaagi sang matarum dili amaimo na dili yaan apatayun pinaagi sang matarum. Wakaw yaan yang madyaw yang abay magtigkul sang karisud yang manga tomotoo, abay silan somarig sang Dios.

¹¹Kayan kinita ko yang isa na maynang mananap na yorogwa sikun sang lopa. Dowa yang sowag naan, maynang sowag nang karnero. Yang tingug naan maynang tingug nang daragon. Yaan na mananap yang propeta na magaro na madatung sang donya. ¹²Tyotoman naan yang pagbuut nang mananap na mona domatung sikun sang dagat. Pyapasimba naan yang manga otaw adto sang mona domatung na mananap na kyablongan da sang kanaan pari na makamatay. ¹³Asang atobangan nang manga otaw yiimo nang maori na mananap yang kaburungburungan na manga imo. Yang atoron pyapakaorog naan sikun agpagawanan. ¹⁴Yang manga kaburungburungan na yiimo naan na pagbuut nang mona na mananap, yaan yang yakaboyong sang manga otaw. Tungud saan, pyapagimo naan yang manga otaw sang larawan na yagaon nang mona na mananap na kyakapariyan awgaid wa akamatay. ¹⁵Tyotogotan nang Dios yang maori na mananap pagatag nang ginawa sang larawan kayan yagsorit yang larawan, yagalaong na kariko nang

otaw na di misimba sang larawan, apatayun. ¹⁶⁻¹⁸Pyapatarigponowan naan yang kariko nang otaw asang karinto na tolo, aw dili asang guya, antak katigaman na silan sakop nang mona na mananap. Kariko nang otaw, dungganun aw buku, sapiyan aw pobre, allang aw buku, arag apatarigponowan, kay dili makapagbili aw dili makapagbarigya yang way ikitau na tarigpono na aran nang mananap, aw buku nang aran, yang numero na tarigpono sang aran. Aw atagan kamo nang Dios nang katigaman, matigam kamo sang kaorogan nang numero kay yang numero tarigpono sang aran nang otaw. Yang numero naan na otaw unum na gatos aw kaanuman aw unum, 666.

Yang Kanta dig Langit

14 Pagtanaw ko oman kitaun ko yang pyagangaranan nang Nati nang Karnero na gaindug asang butay na pyagangaranan nang Sion. Inagad naan yang sang gatos aw kapatan aw opat na mararan na ka otaw. Yang manga guya nilan syosolatan nang aran nang Nati nang Karnero aw aran nang kanaan Ama. ²Kayan dyungug ko yang tingug sikun diglangit, matanog maynang tanog nang tobig na yakawas sang tagonan, aw maynang oni nang linti, arag maynang oni nang madaig na kodlong. ³Yanagkanta silan adto sang atobangan nang trono nang Dios na lilibotan nang opat na tagalangit aw yang manga mangkatikadung. Byabantog nilan yang Dios pinaagi sang bago na kanta na pagpasalamat nilan kanaan. Yaan gaid yang matigam magkanta saan na kanta yang sang gatos aw kapatan aw opat na mararan na ka otaw kay silan yang pyanglowas nang Dios disang donya. ⁴Yaan na manga otaw wa iipid sang manga bobay. Maski diin yang Nati nang Karnero yamagad silan, kay pyan-

glowas silan nang Dios disang donya wakaw mayn silan nang mona na pagatag sang Dios aw sang Karnero. ⁵ Ampan wa silan magakagaro, madyaw yang kariko nang imo nilan.

Yang Torong ka Tagalangit

⁶Kayan kinita ko yang tagalangit na yarayog asang pagawanan, magabatok sang kariko nang otaw bain sang madyaw na batok na di amaparin. ⁷Gyagagaan naan yang kanaan sorit, laong, “Pangagad kamo sang Dios, yang Dios yang bantoga mayo kay dyomatung da yang allow na isilotan da naan yang manga otaw. Lood kamo asang atobangan naan kay yaan yang yagaimo sang kariko, langit aw lopa, aw dagat aw manga bogak arag yiimo naan.”

⁸Aon oman tagalangit na yarayog asang pagawanan na yagalaong, “Amasapad da yang dagdagu na syodad na Babilonia kay maat yang kanaan imo na yakapagsagad sang manga otaw na pyagaagad naan pagsimba sang buku nang Dios.”

⁹Aon oman tagalangit na yarayog asang pagawanan. Gyagagaan naan yang kanaan sorit, yagalaong, “Kariko nang misimba sang mananap aw sang larawan naan, aw yang kariko nang aon tarigpono asang guya, aw wara asang kamot, ¹⁰yaan yang adamanan nang Dios. Way kallaat nang Dios na laban yamadaman. Yang otaw na gaimo saan arasayun disang impirno na atoron na yaragablagab, pagatanawan yaan nang manga tagalangit aw yang Nati nang Karnero. ¹¹Abay mollot nang way kataposan yang ubul nang atoron na yakapagba kanilan. Allawgabi arasayun disaan yang kariko nang otaw na yisimba sang mananap aw sang larawan naan, yang maski sini na aon tarigpono na aran nang mananap arag arasayun.”

¹²Pyakatigam da kamayo yaan na silot nang Dios wakaw kamo na yangagad sang pagindo nang Dios na yasarig kang Jesus, panagtigkul kamo sang karisud na madatung.

¹³Kayan dyungug ko yang yagalaong diglangit, “Solatan yaning pagalaong ko, pagpono adoon, magauma laban yang amatay na yamanarig kang Jesu Kristo.” Galaong yang Balaan na Espirito, “Matungtung sa agaw. Makatana da silan kay wa day gawbuk nilan aw wa day karisud nilan. Abarusan silan nang madyaw kay yatigam yang Dios sang kariko nang imo nilan na madyaw naan.”

Yang Ganiin disang Donya

¹⁴Pagtanaw ko oman, kitaun ko yang inarak na aon gaingkod na maynang anak nang otaw. Yagapudung yaan nang borawan, gatakmag nang agbasay na matarum. ¹⁵Kayan lyomogwa yang isa na tagalangit sikun sang ampowanan sang Dios. Yagatawag yaan, gyagagaan naan yang pagtawag sang gaingkod sang inarak, laong, “Gamita ra yang agbasay kay dyomatung da yang allow na gagani. Ilag da yang ganiin asang donya.” ¹⁶Kayan yagbas nang gaingkod sang inarak yang donya, gyani la yang ganiin disang donya.

¹⁷Kikita ko oman yang isa na tagalangit na yorogwa sikun sang ampowanan sang Dios. Arag yaan gatakmag nang matarum na agbasay. ¹⁸Kaya lyomogwa sang butanganan nang pagatag sang Dios yang isa oman na tagalangit na gatonggo sang atoron disaan. Gyagagaan naan yang pagtawag sang tagalangit na gatakmag sang agbasay, laong, “Pangotoda ra yang manga baragun na paras asang donya kay inog da yang bonga.” ¹⁹Kayan yagbasan nang tagalangit yang donya. Syasarabul naan yang yagbas naan adto sang ligisan na

kadaman nang Dios sang manga otaw na wa otoo kanaan. ²⁰Liligis yang byubutang disang ligisan na aglogwa nang syodad, kayan yomoganoy yang dogo sikun disaan, torong gatos na ka kilometro yang kyakarubguban nang dogo na sandupa yang kararum.

**Yang manga Tagalangit na
Yagadara sang Kataposan na
Makasapad sang manga Otaw**

15 Kayan aon oman kikita ko diglangit na laban makailimilim na imo na tarigpono sang amapagguna. Kikita ko yang pitong ka tagalangit na yagadara nang pitong ka karasi na karisud asang donya. Yani yang kyampusan na karisud, aw matoman da yaan, amatapos da yang kadaman nang Dios sang manga otaw ani sang donya.

²Kayan kinita ko yang dagat na maynang ispiyo katinaw na kyakadariyan nang maynang atoron kapora. Yanagindug disang apit nang dagat yang manga otaw na yadaug sang mona na mananap kay wa isimba sang kanaan larawan aw wa adawat sang numero nang kanaan aran. Yanagtakmag silan nang manga alpa na yaatag kanilan nang Dios. ³Yanagkanta silan sang kanta ni Moises na panogwanun nang Dios aw yang kanta nang Nati nang Karnero na si Jesus. Laong nang kanta nilan, “Ikaw na Ginoo nami na Dios yang makagagaom sang kariko. Dakora na manga imo yang yiimo mo na ari sang karowagan nang banwa, matarong yang kanmo batasan. ⁴Way otaw na di magataod kanmo na Dios. Kariko nilan arag magabantog kanmo tungud sang kanmo manga imo na madyaw. Kay ikaw gaid yang Lyomabi na podo madyaw yang imo. Kariko nang otaw molood asang atobangan mo kay kikita nilan na matarong yang kanmo pagokom sang donya.”

⁵Kayan kinita ko na kyakaowangan yang ampowanan sang Dios diglangit. ⁶Yorogwa disaan yang pitong ka tagalangit na gadara sang pitong ka karasi na karisud. Yandagom silan nang gimapotiyen na dagom. Yagasinabat silan nang borawan. ⁷Kayan yatagan nang isa na tagalangit na asang kilid nang trono yang pitong ka tagalangit nang pitong ka borawan na igopan na yangitmo nang kadaman nang Dios na di magkamatay. ⁸Kikita ko yang ampowanan na yamatmo nang maynang ubul na gaom aw kaallag nang Dios. Way makaslud sang ampowanan kaba di matapos yang pitong ka karasi na karisud na adaraun sang donya nang pitong ka tagalangit.

**Yang manga Igopan na Lyarasakan
nang Kaingutingut nang Dios**

16 Kayan dyungug ko yang matanog na tingug sikun sang ampowanan sang Dios, yagalaong sang pitong ka tagalangit, “Unug da kamo, obowa mayo adto sang donya yang pitong ka igopan na kadaman nang Dios.” ²Kayan yobo nang yamaona na tagalangit yang sang ka igopan disang donya. Kayan gimiti yang mabakla na laro na laban masakit asang manga otaw na aon tarigpono nang mona na mananap, aw asang yisimba sang larawan naan na mananap.

³Kayan yobo sang dagat nang kadwa na tagalangit yang kanaan igopan. Yamaimo dogo yang dagat maynang dogo nang patay. Kayan yamatay yang kariko nang asang dagat.

⁴Yoobo nang katlo na tagalangit yang kanaan igopan, pyapakurug sang manga tobig aw sang manga bogak. Kariko naan yamaimo dogo. ⁵Kayan dyungug ko yang sorit nang tagalangit na magtonggoway sang tobig, laong naan, “Matarong yang kanmo barus kanilan, ikaw na Dios na pollayon madyaw, ikaw

na iyan anay da sang pagpono na way kataposan, ⁶kay pyapatutud nilan yang dogo nang kanmo manga propeta aw yang kadaygan pa na kanmo manga otaw na pyapatay nilan, wakaw adoon pyapainum mo silan sang dogo. Toman agaw barusan mo silan nang maynaan kay maat yang imo nilan.” ⁷Dyudungug ko yang sorit sikun sang butangan sang pagatag sang Dios, laong, “Matarong, kay Ginoo na Dios na makagagaom sang kariko, yang okom mo na silot kanilan.”

⁸Kayan yobo nang kaopat na tagalangit yang kanaan igopan asang suga. Kayan yallako yang manga otaw kay laban mapaso yang suga. ⁹Awgaid wa silan obotawan sang maat na imo nilan, wa silan magabantog sang Dios. Tyotolon nilan yang Dios kay paglasay nang Dios yang maynaan na karisud.

¹⁰⁻¹¹Kayan yobo nang karima na tagalangit yang kanaan igopan adto sang trono na ingkodanan nang mona na mananap. Yamangitngit yang kariko nang kasakopan naan. Yanagbanga da gaid yang manga otaw sang kanilan dila tungud sang kasakit nang pagpallako aw kasakit nang laro. Pyapakaraat nilan yang Dios, wa nilan atangkui yang maat na imo nilan.

¹²Kayan yobo nang kaunum na tagalangit yang kanaan igopan adto sang dakora na tobig na pyagangaranan nang Euprates. Yaparabay katiyan yaan na tobig antak makataripag yang manga ari nang manga banwa digsilatan. ¹³Kayan kinita ko yang torong ka makaallukalluk na mangkaraat na maynang ambak na yorogwa sang baba nang daragon na pangoro nang mangkaraat aw baba nang mona na mananap aw baba nang maori na mananap na propeta na magaro. ¹⁴⁻¹⁶Yang toro na mangkaraat manga sogwanun nang pangoro nang

mangkaraat. Makaimo silan sang manga kaburungburungan na imo. Pyapakadto silan sang manga ari disang karowagan nang donya antak magtipon yang manga ari na mapaggira sang Dios nang allow na pipili nang Dios na makagagaom sang kariko. Pyapagtipon nilan yang manga ari asang banwa na pyagangaranan nang manga Israel nang Armagedon. Yagalaong si Jesus, “Paningug, makatokaw ak domatung maynang matakaw. Magauma yang otaw na yabay magtagad kanak maynang otaw na wa akatorog, maski gabi yabay mandagom antak dili yaan makapanaw na lobas, na makaarigarig. Yang otaw na wa magatagad kanak, yatorog, way imo naan na madyaw na makatabon kanaan asang kanak atobangan.”

¹⁷Kayan yobo nang kapito na tagalangit yang kanaan igopan adto sang pagawanan. Aon oman sorit na matanog sikun sang trono, agsurud nang ampowanan sang Dios, yagalaong, “Dyomatung da yang kyampusan na silot.”

¹⁸Paglaong saan, magkikilat, aw pagoni yang matanog, aw paglinti, aw paglinog. Dungan nang otaw disang donya way linog na maynaan kakusug.

¹⁹Yang dakora na syodad yagasarimbura na yamabain nang torong ka bain nang linog. Kariko nang manga syodad asang karowagan nang banwa yamangkasapad. Maynaan yang baru nang Dios sang dakora na syodad na Babilonia, pyapainum nang Dios kanilan yang lasak nang kanaan tagayan na dagdagu na silot kanilan. ²⁰Kariko nang manga poro disang dagat kyatabonan da nang dagat, yamawara nang linog. Yapatag da yang kariko nang kabutayan. ²¹Aon yamangkallog sikun diglangit na tagmaynang mabakla na bato na ays na yukurug sang manga otaw. Yang kabugat nang kada isa aon karimaan na

ka kilo. Laban marisud yaan na kastigo na yadatung sang donya, wakaw pyapakaraat nang manga otaw yang Dios.

Yang Maat na Bobay

17 Kayan dyomorod kanak yang isa kanilan pito na tagalangit na gatakmag sang pitong ka igopan. Yagalaong yaan kanak, “Adi kaw, apakita ko kanmo yang pagsilot nang Dios sang yagakadopang na bobay na gaingkod asang manga tobig maynang biya. ²Yang manga ari disang donya arag yamagad saan na bobay sang pagsimba sang buku nang Dios. Yang manga otaw disang donya maynang yamarango nang bino na pyapainum kanilan naan na bobay. Yaan na bino yang kanaan pagkadopang, na yobotawan yaan sang pagtoo sang Dios kayan simimba sang buku nang Dios.” ³Kayan kaba pyagabayaan ako nang Balaan na Espirito maynang dyadara ako nang tagalangit adto sang banwa na way maguya. Kikita ko yang bobay na gaingkod sang makaallukalluk na mananap na mapora. Yamarimpud yang lawas naan na mananap nang aran nang Dios na yaakun naan. Pito yang oro naan aw samporo yang sowag. ⁴Yang dagom naang bobay kanang pangoro dagom. Mapora yaan na dagom, laban maal, pyamutangan yang bobay nang manga borawan aw manga maal na manga motya aw perlas. Yagatakmag yaan na bobay sang tabo na borawan. Yamatmo yang tabo nang kabanyaga naan aw kadopang naan kay yisimba yaan sang buku nang Dios. ⁵Syosolatan yang guya naan nang kanaan aran na yang kaorogan yang kanaan imo na maat. Yani yang aran, laong, “Yani yang Babilonia na dakora na syodad, ina yaan nang kariko nang dopang aw banyaga.” Pyagangaranan yaan nang maynaan kay yagaindo yaan sang

manga otaw antak simimba sang buku nang Dios.

⁶Kikita ko na maynang yamaobog yang bobay nang dogo nang manga to-motoo kay madaig yang pyapatay naan na manga otaw na yotoo kang Jesus. Laban ak yamailimilim pagkita ko sang bobay. ⁷Yagalaong yang tagalangit, “Nanang yakailimilim kanmo? Obadun ko kanmo yang kaorogan nang bobay aw yang syasakayan naan na mananap na pito yang oro aw samporo yang sowag. ⁸Yaan na mananap boi kadini, kayan yawara asang donya, awgaid agput da lomogwa sang bito na way tatamanan nang kararum, kayan yontog adto sang atoron disang impirno. Aw mapakita yaan na mananap, amailimilim yang kariko nang otaw na wa makalista yang aran sang listaanan na anay da pagimo sang donya listaanan sang aran nang manga otaw na amaboi nang way kata-posan adto sang Dios. Amailimilim silan kay yaan na mananap boi kadini, kayan yawara asang donya, kayan mapakita da oman asang donya. ⁹Aw atagan kamo nang Dios nang katigaman, matigam kamo sang kaorogan nang bobay aw yang mananap. Yang pitong ka oro nang mananap yaan yang pitong ka bako-rod na ingkodanan nang bobay. ¹⁰Yang pitong ka oro yaan arag yang pitong ka ari. Yawara da yang pagkaari nang limang ka ari. Saydakman yang gaari adoon, yang kaunum. Yang kapito na ari wa pa adatung. Aw domatung yaan na magaari, dili madogay yang kanaan pagari. ¹¹Yang mananap na boi kadini na yamawara adoon yaan yang kawaro na ari na madatung, awgaid arag yaan inagad nang yamaona na pitong ka ari. Yang akainangan naan yang osogba yaan sang atoron disang impirno. ¹²Yang kikita mo na samporong ka sowag yaan yang samporong ka ari na wa pa magaari. Awgaid atagan silan

nang katungud pagari dagawdagaw inagad nang mananap. ¹³Managoyon yang samporong ka ari, atagan nilan yang mananap nang katungud antak yaan maimo labaw na ari. ¹⁴Mapagtanam silan sang Nati nang Karnero, awgaid adaugun silan nang Nati nang Karnero kay Ginoo yaan nang manga ginoo aw Ari nang manga ari. Inagad nang Nati nang Karnero yang kanaan manga sakop na manga pinili naan na yangagad sang kanaan pagbuut.”

¹⁵Yoman maglaong kanak yang tagalangit, “Yang manga tobig na kikitamo na ingkodanan nang bobay yaan yang manga otaw sang karowagan nang donya. ¹⁶⁻¹⁸Yang bobay yaan yang dakora na syodad na gabuut sang kariko nang manga ari. Awgaid dili madogay amaparaat sang bobay yang samporong ka ari aw yang mananap. Akamangun nilan yang kariko nang kanaan kagaom aw kadato. Asapadan nilan yaan kayan syonog. Yang Dios yang yamatag kanilan nang dumdum pagtoman sang kanaan pagbuut. Managoyon yang manga ari na matabang sang mananap na magaari asta sang pagkatoman nang kariko nang pyagalaong nang Dios na amapaguna.”

Yang Pagkasapad nang Babilonia

18 Kayan kinita ko yang isa na tagalangit na yapanaog sikun diglangit. Dakora yang kanaan gaom. Yaallagan yang donya nang kanaan allag. ²Laban gyagagaan naan yang kanaan tingug na galaong, “Yasapad da yang dakora na syodad na Babilonia. Pyaguyaon da yaan nang kasakopan ni Satanas. Yamatipon disaan yang kariko nang mangkaraat aw yang manga mangkaripa na langgam na laban maat. ³Yamasapad yaan na syodad kay maat yang imo naan na yakapagsagad sang manga otaw na

pyagaagad naan pagsimba sang buku nang Dios. Yang manga ari disang donya arag yapagkonsabo kanaan. Gosto naan na akaaronan yaan nang madaig na pyanmowan wakaw yang manga magbarigyaay asang karowagan nang donya yakasapi kay yabay yaan magbili sang kanilan manga barigya na laban maal.”

⁴Kayan dyungug ko yang sorit diglangit na yagalaong, “Kamo na kanak sakop, panaw kamo saan na bobay, ayaw da kamo mapagobay kanaan daw kamo makaupud sang kanaan manga imo na maat nang Dios. Panawi la mayo yaan daw kamo karagkus aw silotan da yaan. ⁵Kay laban madaig yang imo naan na maat nang Dios, syomongko da aglangit yang kanaan sara, wakaw abarusan da yaan nang Dios, wa akaringawi nang Dios yang kanaan sara. ⁶Lasaya mayo yaan maynang paglasay naan sang manga tomotoo. Dobliya yang barus mayo sang kanaan manga imo na maat nang Dios. Odobliin yang paglasay kanaan antak lomabaw sang paglasay naan sang manga tomotoo. ⁷Nangaon gabantog yaan sang kanaan tyoonan lawas, laban madyaw yang kanaan kabutang. Adoon aballinan da yang kagaom naan, aballinan nang karisud aw kaundug. Kay gadumdum yaan, laong, ‘Biya ako na pangoro. Buku ako nang maynang baro na way makaboi, madaig yang makatabang kanak, way makaundug kanak.’ ⁸Awgaid misan da datung kanaan yang kariko nang silot nang Dios. Akarisudan yang sakop naan nang sakit na mallug makamatay. Abay silan mauruk na kyakamatayan, adatungun silan nang gutum, osonogon yang banwa nilan. Kay yang Ginoo na Dios na gasilot kanilan makagagaom sang kariko.”

⁹Yang manga ari asang donya na yumupud naan magimo sang maat nang Dios aw upud sang kanaan kadato,

managdaraw silan aw magtanaw sang ubul na omolot nang pagsonog saan na banwa. ¹⁰ Managindug silan na maawat saan na banwa kay yamalluk silan daw makaupud silan silotan. Magalaong silan, “Kallaat da agaw nang manga otaw disaan na syodad. Dakora yaan na syodad, dakora yang gaom naan. Aw-gaid yaparabay masapad na sisilotan.”

¹¹⁻¹³ Managdaraw yang manga magbarigyaay nang pagkasapad naan na syodad kay wa day magabili sang kanilan barigya na borawan aw kasangkaan na pyamontakan nang sapi, wa day magabili sang kanilan manga paningsing, balyug, taklay aw manga ariyos aw manga perlas, wa day magabili sang kanilan mangkadyaw na manga sapot aw yang kaoy na maballo aw yang manga inimo sikun sang marpil aw kaoy aw boronsi aw potaw aw marmol aw yang manga mangkadyaw na anag aw yang insenso aw mira aw bino aw lana aw arina aw trigo aw manga baka, manga karnero, manga kabayo, manga kalisa, aw yang manga allang arag byabarigya nilan. Adoon wa day gabili, yawara da. ¹⁴ Magalaong da yang manga magbarigyaay, “Kariko nang butang na mangkadyaw pyamakotan naan na antak maaron, adoon yangkawara da. Kariko nang kanaan kadato aw kagaom, yawara da, di da yaan oman akaaronan.” ¹⁵ Yang yakasapi disaan na banwa amangkapowangud, managdaraw silan kaba yanagindug na mapaawat daw pagsagad silan marasay, ¹⁶ managlaong silan, “Kallaat da agaw, yasapad da yang dakora na syodad. Nangaon aon kanaan manga mangkadyaw na manga pyanmowan, mayn yaan nang bobay na yandagom nang maal na sapot aw pagkido pamaningsing aw pamalyug nang borawan aw motya na perlas. ¹⁷ Adoon yaparabay mawara yang kanaan kadato.” Yang

yanagdomara sang manga sakayanan sang dagat aw yang maggawbukay sang manga sakayanan aw yang kariko nang otaw na tagtomon sang manga tagodara asang manga sakayanan, arag yanagindug asang kaawatan, yanagtanaw silan saan na syodad. ¹⁸ Kaba yagatanaw silan sang ubul na yomolot nang pagsonog saan, yanaglaong, “Way maynaan na syodad kadakora.” ¹⁹ Kayan kyomamut silan sang bonbon aw sabogan sang kanilan oro kay yamangkaundug silan. Yanagdaraw silan, yanaglaong, “Kallaat da agaw nang dakora na syodad na yawara da. Kariko nang tagtomon sang manga sakayanan asang dagat aw yang tagtomon sang manga tagodara asaan, yakasapi silan nang barigya nilan asaan na syodad. Sakadyap yasapad yang kariko disaan.” Maynaan yang pyagalaong nang gadomara sang sakayanan asang dagat.

²⁰ Kamo na tagalangit, panaguma da kamo kay yawara da yaan na syodad. Panaguma da kamo na manga apostol aw manga propeta aw yang kadaygan pa na sakop nang Dios. Byarusan da nang Dios yang imo kamayo na maat. ²¹ Kayan kinita ko yang tagalangit na laban kusugan. Pyopoti naan yang bato na laban dagdagu kayan yontog adto sang dagat, yagalaong, “Yaning pagontog ko sang bato, maynaan yang pagsapad sang dakora na syodad na Babilonia. Kariko nang asaan amasapad, di da oman ikitaun yaan na syodad. ²² Wa day udungugun disaan na magaoni na kodlong aw dyawut aw parundag aw trompeta. Di da oman ikitaun disaan yang magaimo sang maski nana na butang, yang garingan wa day udungugun. ²³ Wa day allag nang ilawan na ikitaun, wa day udungugun na manga sorit nang yanagkasal. Nangaon yang manga mamarigyaay disaan na syodad dungganun asang donya. Sisilotan yaan na syodad kay pyapa-

too naan yang manga otaw sang kanaan kagaro na pagindo na pagsimba sang buku nang Dios. ²⁴Sisilotan arag nang Dios yang Babilonia kay pyapatay naan yang manga propeta nang Dios aw yang kadaygan na manga otaw nang Dios. Kariko nang otaw na pyapatay asang donya yukurug asaan na syodad yang baru nang Dios.” Maynaan yang pyagalaong nang tagalangit.

19 Kayan dyungug ko yang tanog nang magkadaig diglangit, yanaglaong silan, “Aleluya, abantogon yang Dios, yaan yang yagarowas sang tomotoo na pyaparisudan nang kanilan kontara, yaan yang abay tomabang sang otaw, yaan yang makagagaom sang kariko. ²Abantogon yaan kay matarong yang pagokom naan kay sisilotan naan yang bobay na yagakadopang, yaan yang syodad na gaindo sang kagaro sang manga otaw antak magimo sang maat nang Dios, pyapasimba naan yang manga otaw sang buku nang Dios. Byabarusan yaan nang Dios kay yaan yang gapatay sang manga otaw na sakop nang Dios.” ³Yoman maglaong yang magkadaig, “Aleluya, abantogon yang Dios. Yaan na syodad, way pagkatapos nang ubul na yomollot disaan.” ⁴Yang karowaan aw opat na mangkatikadung aw yang opat na tagalangit yolood na yagabantog sang Dios na gainkod sang trono, yanaglaong silan, “Amen, podo madyaw yang manga imo nang Dios. Aleluya, abantogon yaan.”

Yang Pista sang Kasal nang Nati nang Karnero

⁵Aon yagalaong sikun disang trono, laong, “Abantogon ta yang Dios ta, kariko mayo na kanaan sakop, kamo na yangagad sang kanaan paagi, dungganun aw buku nang dungganun, bantoga mayo yang Dios.” ⁶Kayan dyun-

gug ko yang tingug nang magkadaig na yanagkatipon, matanog maynang tanog nang tobig na yakawas sang togonan, maynang linti na matanog. Yanaglaong silan, “Aleluya, abantogon yang Dios kay yaan yang ari sang langit aw lopa. Yang kanatu Dios yang makagagaom na magbubuut sang kariko. ⁷Managuma da kita, abantogon ta yang Dios na Lyomabi kay dyomatung da yang allow nang kasal nang Nati nang Karnero na si Jesus. Yaandam da yang manga tomotoo na maynang tawas naan, ⁸yatagan silan nang mangkadyaw na sapot na way taping na pandagomon naan, yakasilaw yang kapoti naan na sapot. Yaan na sapot yang manga imo nang tomotoo na madyaw nang Dios.”

⁹Kayan yaglaong kanak yang tagalangit, “Solatan yaning pagalaong ko, pyanalanginan nang Dios yang pyapatambong sang kasal nang Nati nang Karnero.” Yoman yaan maglaong, “Yaan yang pyagalaong nang Dios na podo matungtung.” ¹⁰Kayan lyomood ako na misimba sang tagalangit na yapagbaraw kanak, awgaid yagalaong yaan, “Ayaw magsimba kanak. Sogwanun ako nang Dios mayn mo aw maynang kanmo manga inagad na yabay magbatok sang pagindo ni Jesus. Yang Dios yang simbaa.” Yang yanagbatok sang pagindo ni Jesus, pyagabayaang nang Balaan na Espirito na gabuut sang pagbatok nang manga propeta nang Dios.

Yang Yagasakay sang Mapoti na Kabayo

¹¹Kayan kinita ko na maynang kyakaowangan yang langit. Aon disaan kabayo na mapoti. Yang yagasakay saan pyagangaranan nang Matinomanun aw Kanarigan kay matarong yang pagbarus naan sang yapagkontara kanaan, matarong arag yang papagtanam naan kanilan. ¹²Yang mata naan maynang

laga nang atoron, madaig yang kanaan pudung na pudung nang ari. Aon syosolat digkanaan na aran naan. Yaan gaid yang yatigam saan na aran. ¹³Yandagom yaan nang dagom na dogoon. Yang aran na yaatag kanaan yang Sorit nang Dios. ¹⁴Yigiyod kanaan yang manga sakop naan diglangit na arag yagasakay sang manga kabayo na mapoti. Yandagom silan nang mapoti na sapot na way tapping. ¹⁵Yaan yang gaona, gabanga yaan nang espada na matarum na pagapatay naan sang mosopak kanaan. Magaari yaan na yang kanaan pagbuut yang oتمانun nang otaw, way makasopak sang pagari naan. Asapadan naan yang mosopak kanaan, yaan yang magaligis sang ligisan na kadaman nang Dios sang wa mangagad kanaan. ¹⁶Syosolatan yang kanaan dagom aw yang kanaan paa nang kanaan aran na Ari nang manga ari, Ginoo nang manga ginoo.

¹⁷Kayan kinita ko yang tagalangit na gaidug disang suga, yagatawag sang manga langgam na yalayog digpagawanan, gyagagaan naan yang pagtawag, laong, “Adi kamo, panagtipon kamo, aon pyapakaan kamayo nang Dios. ¹⁸Akaanun mayo yang onod nang patay na manga ari aw manga kapitan aw manga sondaro aw yang onod nang manga kabayo aw yang yasakay saan, yang onod nang kariko nang patay, allang aw yang buku nang allang, dungganun aw buku nang dungganun, akaanun mayo.” ¹⁹Kayan kinita ko yang mona na mananap aw yang manga ari aw yang kanilan sondaro. Yanagtipon silan na mapaggira sang yagasakay sang mapoti na kabayo aw yang kanaan manga sakop. ²⁰Kayan dyakup yang mananap aw yang magaro na propeta na yagaimo sang buku nang tinuud na manga kaburungburungan na pagbuut nang mananap. Yaan na manga

imo yang tyotoowan nang manga otaw na yadawat sang tarigpono nang mananap aw simba sang larawan naan na mananap. Silan dowo yoontog na boi adto sang impirno na podo laga nang atoron. ²¹Yang kanilan manga sondaro pyapatay nang espada na byabanga nang yagasakay sang mapoti na kabayo. Yang manga langgam yamangkabiyag na yanobog sang onod nang manga patay.

Sang Mararan na ka Toig

20 Kayan kinita ko yang tagalangit na sogwanun nang Dios na yapanaog sikun diglangit. Yagatakmgag yaan nang dagdagu na kadina aw yang yabi sang tatakup nang bito na way tatamanan nang kararum. ²Dyadakup naan yang daragon na si Satanas kayan byakos na di oboroyan nang sang mararan na ka toig. Si Satanas yang pangoro nang mangkaraat na yagagaon kadini nang tinanap. ³Yoontog si Satanas nang tagalangit agsurud nang bito na way tatamanan nang kararum kayan tyakup naan aw kandadoi yang tatakup antak way makapagowang. Pipiriso si Satanas disaan antak di yaan magpatoo sang kanaan kagaro sang manga otaw surud nang sang mararan na ka toig. Pagkatapos naan, boroyan yaan nang dagawdagaw.

⁴⁻⁵Kayan kinita ko yang manga trono. Yang yanagingkod disang manga trono yang yatagan nang gaom sang pagokom sang manga otaw. Arag kikita ko yang manga kallowa nang manga otaw na pyapatay tungud sang pagbatok nilan sang sorit nang Dios aw pagpakatigam na si Jesus yang kanilan Ginoo. Wa silan isimba sang mananap aw larawan naan na mananap, wa silan adawat sang tarigpono nang mananap asang kanilan guya aw kamot. Yagaboi silan kayan yomagad silan kang Kristo magari surud nang

sang mararan na ka toig. Yang pagboi kanilan pyagangaranan nang mona na pagboi sang yamatay. Yang yamaibilin na yamatay dili oboiin matag matapos yang sang mararan na ka toig. ⁶Yang otaw na oboiin nang Dios nang mona na pagboi sang yamatay, kanang Dios manga otaw, panalangingan naan laban. Dili silan amasingadto sang impirno na pyagangaranan nang kadwa na kamatayun. Amaimo silan magampoway sang Dios na abay magbantog kanaan aw abay pagbantog kang Kristo. Amagad silan ni Kristo magari surud nang sang mararan na ka toig.

Dyadaug si Satanas

⁷Aw matapos yang sang mararan na ka toig, oboroyan naa si Satanas sang kanaan pirisowan, ⁸magapanawpanaw yaan na oman magpatoo sang kanaan kagaro sang manga otaw asang karowagan nang donya. Papagtiponon silan ni Satanas antak mapaggira sang Dios. Pyagangaranan silan nang Gog aw Magog. Laban madaig silan maynang bowangin asang baybayun kadaig. ⁹Aw manaw silan maynang yamarimpud yang donya, panaglibotan nilan yang pyagauyaan nang sakop nang Dios kay osorongon nilan yang syodad na kyakarugunan nang Dios, awgaid aon atoron na sikun aglangit na makasonog kanilan. ¹⁰Si Satanas na yagakagaro kanilan oontog adto sang impirno na podo laga nang atoron na yoontogan sang mananap aw sang propeta na magaro. Arasayun silan allawgabi nang way kataposan.

Yang Kataposan na Pagokom

¹¹Kayan kinita ko yang dakora na trono na mapoti aw yang gaingkod disaan arag ko kikita. Yamawara yang langit aw lopa, wa da ikitaa, bay dakman sang trono iyan. ¹²Yang yamangkamatay, dungganun aw buku nang dung-

ganun, kikita ko na yanagindug disang atobangan nang trono. Yang manga libro na lilistaan sang manga imo nang manga otaw byuburat. Arag byuburat yang isa na libro na lilistaan sang aran nang manga otaw na boi adto sang Dios nang way kataposan. Kayan yokman yang yamangkamatay tungud sang manga imo nilan na syosolat asang manga libro. ¹³Kariko nang yamangkamatay pyapaatobang sang gaingkod disang trono, yang yamangkamatay disang dagat aw yang asang lopa aw yang kallowa nilan na asang pandatnganan na pyagangaranan nang Hades. Yookman silan tungud sang manga imo nilan. ¹⁴Kayan kariko nang yamangkamatay aw yang sikun sang Hades yoontog adto sang impirno na podo laga nang atoron na pyagangaranan nang kadwa na kamatayun. ¹⁵Kariko nilan yoontog disaan kay wa akalistaan sang libro na lilistaan sang manga otaw na boi adto sang Dios.

Yang Bago na Langit aw yang Bago na Lopa

21 Kayan kinita ko yang bago na langit aw bago na lopa kay yang dadaan na langit aw dadaan na lopa yawara da, yang dagat arag da yawara. ²Kikita ko yang syodad na yukunsad sang donya sikun sang Dios diglangit, yaan yang balaan na syodad, bago na Jerusalem. Laban madyaw na syodad, maynang bobay na akasarun da na yandagom nang mangkadyaw na dagom. ³Dyudungug ko yang matanog na sorit na sikun sang trono, laong, “Adoon adi la sang manga otaw yang paguya nang Dios. Magauyaan digkanilan, kanang Dios da sakop yang manga otaw. Mapagtukud yaan kanilan, yaan yang kanilan kyakanarigan. ⁴Wa day magadaraw kay awaraun nang Dios yang kariko nang kaundug nang otaw, di da silan amatay, di da ma-

gaurug, wa day kasamok, wa day sakit. Kariko nang karisud na iyan sang donya adoon, amawara da.”

⁵Yagalaong yang gaingkod sang trono, “Kariko iimo ko bago.” Pyagalaong naan arag, “Pansolatan yanging pyagalaong ko kay podo matungtung.” ⁶Yagalaong yaan, “Yatoman da. Ako yang gaponong sang kariko aw ako yang magatapos. Yang otaw na maynang yamarangga kay gosto naan matigam kanak, apainum ko kanaan yang way bayad na tobig na akaponowan nang kinaboi na way kataposan. ⁷Yaan yang aatag ko sang manga otaw na madaug sang maat na abay kanak somarig. Amaimo ako kanilan Dios, silan amaimo kanak manga anak. ⁸Awgaid yang kadaygan na otaw yaan yang pandatnganan nilan yang atoron na yabay mallaga. Pyagangaranan yaan nang kadwa na kamatayun kay amarasay silan disaan nang way kataposan. Disaan domatung yang wa otoo kanak tungud sang kaalluk sang arag otaw, aw yang gatanku sang pagtoo kanak, aw yang yabay magimo sang maat nang Dios, aw yang manga mamomono, aw yang yanagimo sang kadopangan, aw yang manga balyan na gatawag sang kanilan magbabaya na buku nang Dios, aw yang misimba sang buku nang Dios, aw yang kariko nang magaro.”

Yang Bago na Jerusalem

⁹Kayan dyomorod kanak yang isa kanilan pito na tagalangit na yagaobo sang pitong ka lasakanan na yamatmo nang kyampusan na pito na karisud. Yagalaong yaan, “Adi kaw, apakitaun ta kaw sang tawas nang pyagangaranan nang Nati nang Karnero.” ¹⁰Kayan pyagabayaan ak nang Balaan na Espirito, dyadara ako nang tagalangit adto sang laban makagwas na butay. Pyapakita

naan kanak yang balaan na syodad na Jerusalem na yukunsad sikun sang Dios diglangit. ¹¹Laban maparawang yaan na syodad kay yamallag disaan nang gaom nang Dios. Yakasilaw yaan maynang motya. ¹²Yaarad yaan nang bato, laban makagwas yang arad. Samporo aw dowang pilwangan nang arad, kada pilwangan aon bantay na tagalangit. Kada pilwangan syosolatan nang aran nang samporo aw dowang anak ni Jakob na taga Israel. ¹³Kada kilid nang arad toro yang pilwangan, toro agsilatan, toro agamiyanan, toro agbarabagan aw toro agsallupan. ¹⁴Aon samporo aw dowang bato na yonayan nang arad. Syosolatan yang bato nang manga aran nang samporo aw dowang apostol na manga inindo ni Jesus.

¹⁵Yang tagalangit na yapagbaraw kanak gatakmag nang baston na borawan na pagasokod sang syodad aw manga pilwangan aw arad. ¹⁶Magonawa yang kaaba aw yang karakbang aw yang kakagwas nang syodad, dowang mararan aw opat na gatos na ka kilometro. ¹⁷Kayan yagsokod yaan sang arad, kaanuman aw unum na ka metros yang kakagwas nang arad. Magonawa yang pagsokod nang tagalangit aw yang pagsokod nang otaw. ¹⁸Yang yiimo arad yang madyaw na bato na yakasilaw. Yang manga baray asang syodad lonsay borawan na yamallag maynang ispiyo. ¹⁹Yang samporo aw dowang bato na yonayan nang arad manga mangkadyaw na bato. Kada bato tobok. Yang kaisa na bato haspe, yang kadwa sapiro, yang katlo agata, yang kaopat esmeralda, ²⁰yang karima onise, yang kaunum kornalina, yang kapito krisolito, yang kawaro birilo, yang kasiyam topasyo, yang kasamporo krisopraso, yang kasamporo aw isa hasinto, yang kasamporo aw dowang amatista.

²¹ Yang samporo aw dowa na ka pilwangan samporo aw dowa na ka perlas kay kada pilwangan inimo nang isa na perlas. Yang daran disang syodad lonsay borawan na yakasilaw.

²² Way kikita ko na simbaan disang syodad kay iyan disaan yang Dios na Lyomabi na makagagaom sang kariko aw yang Nati nang Karnero, silan yang sisimba. ²³ Yang syodad wa magakinaanglan sang allag nang suga aw boran, kay yaallagan nang gaom nang Dios, yang kaallag nang Nati nang Karnero arag asaan. ²⁴ Kariko nang otaw yaallagan naan na syodad. Adaraun disaan na syodad nang manga ari yang kanilan kadato. ²⁵ Pollayon owangan yang manga pilwangan nang syodad, dili atakupun kay podo ra allaw, wa day kangitngit. ²⁶ Disaan amapanumdum silan sang Dios, kariko nang mangkadyaw adaraun asaan. ²⁷ Laban di makaslud asaan yang maski nana na maat nang Dios, yang yisimba sang buku nang Dios aw yang yangagad sang kagaro na pagindo di makaslud. Yaan gaid yang makaslud asaan yang manga otaw na lilista sang libro nang Nati nang Karnero na lilistaan sang aran nang kanaan sakop na boi digkanaan nang way kataposan.

22 Kayan pyakita kanak nang tagalangit yang tobig na makaboi sang kariko. Yang tobig maynang ispiyo katinaw. Yang kaoro naan na tobig yang trono nang Dios aw yang Nati nang Karnero. ² Yoboros yaan disang tunga nang daran disang syodad. Magsangkilid nang tobig aon manga kaoy na pyangangan nang kaoy na makaboi. Samporo aw dowa yang karasi nang bonga, kada boran yobonga. Yang daon naan na kaoy yang yakapagkadyaw sang kariko nang manga otaw. ³ Disaan na syodad way maat na akaponowan nang pagsilot nang Dios. Iyan disaan yang trono

nang Dios aw yang Nati nang Karnero. Isimbaun yaan nang kanaan manga sogwanun, ⁴ ikitaun nilan yang kaimo naan. Yang guya nilan osolatan nang aran naan. ⁵ Di da amangitngit, di da silan magakinaanglan nang ilawan aw suga kay yaallagan silan nang kanilan Dios na Lyomabi. Managari silan nang way kataposan.

Yang Pagbarik ni Jesus

⁶ Kayan yaglaong yaan kanak, “Podo matungtung yani na sorit kay yang Balaan na Espirito na yagabaya sang kanaan manga propeta yagasogo sang kanaan sogwanun na tagalangit antak pakatigam sang kanaan sogwanun na manga otaw yang amapagguna sang donya di madogay.” ⁷ Laong ni Jesus, “Paningug, di madogay magabarik ako adto sang donya. Apapagumaun nang Dios yang mangagad sang pyagalaong disining libro na pyapakatigam nang Dios.”

⁸ Ako si Juan, yang yikita aw yudungug sini na manga imo. Pagkatapos pakita kanak yang kariko lomood ako sang atobangan nang tagalangit na gapakita kanak saan na manga imo. ⁹ Awgaid yagalaong yaan kanak, “Ayaw magsimba kanak, kay ikaw aw ako, aw yang manga propeta na kanmo inagad aw yang kariko nang yangagad sang pyagalaong disining solat arag sogwanun nang Dios. Yang Dios yang simbaa.”

¹⁰ Yagalaong yaan kanak, “Ayaw pagtagowa yang pyagalaong disining libro, abaya pakatigaman sang kadaygan kay amallug da mapagguna yang syosolat disini. ¹¹ Pagdatung naan na manga allaw, di da aparinin yang manga batasan nang otaw. Yang gapili sang imo na maat nang Dios, abay magimo saan, yang gaimo sang kadopangan arag di amaparin, abay magimo sang kanaan kadopangan. Yang otaw na gaimo sang

madyaw nang Dios, abay magimo saan. Yang otaw na kanang Dios sogwanun abay mangagad sang Dios.”

¹²Yagalaong si Jesus, “Di madogay mabarik ako adto sang donya. Abarusan ko yang kariko nang otaw pinasobay sang kanaan kanaan imo. ¹³Ako yang way pagpono na way pagkatapos, yang gapon sang kariko aw yang magatapos sang kariko. ¹⁴Pyanalangan nang Dios yang kariko nang otaw na pyasaylo ra naan sang kanilan sara, mayn silan nang yagbonak sang kanilan dagom antak mawara yang taping, silan yang makakaan sang bonga nang kaoy na pyagangaranan nang kaoy na makaboi, silan yang makaslud sang pilwangan nang arad sang syodad. ¹⁵Di makaslud yang yanagimo sang maat nang Dios aw yang yanagkabalyan aw yang yanagimo sang kadopangan aw yang manga mamomono aw yang yisimba sang buku nang Dios aw yang kariko nang magaro. ¹⁶Ako si Jesus, yagasogo ako sang kanak sogwanun na tagalangit antak pakatigam kamayo na manga tomotoo yani na batok. Ako yang Pinili nang Dios na sompaw ni Dabid, ako yang Pangoro na pyagangaranan nang maallag na bitoon na yamallag nang pakallawun.”

¹⁷Yang Balaan na Espirito aw yang manga karugunan ni Jesus na manga

tomotoo kanaan yagalaong, “Singadi la.” Kariko nang mudungug sini pagpaglaonga silan, “Singadi la.” Kamo na maynang yamarangga kay gosto mayo matigam sang Dios, kamanga mayo nang way bayad yang tinuud na kinaboi na sikun sang Dios.

Yang Pagtapos

¹⁸⁻¹⁹Magakarag ako sang kariko nang yudungug sini, na di akamangan aw di odogangan yaning sorit na pyapakatigam nang Balaan na Espirito disining libro. Aw dogangan yani na sorit, yang otaw na magadogang, odogang sang silot kanaan yang kariko nang karisud na syosolat disini na libro. Aw kamangan yani na sorit, yang otaw na magakamang di da apaambitin nang Dios sang manga panalangin, di makakaan sang bonga nang kaoy na makaboi. Di yaan makaslud sang syodad na balaan na syosolat disini na libro.

²⁰Ako si Jesus, ako yang yagalaong na podo matungtung yang kariko nini na sorit. Di madogay mabarik ak oman adto sang donya. Laong nang manga sakop ni Jesus, “Amen, parabay adi, kay Ginoo Jesus.”

²¹Kariko mayo na sakop ni Jesus atagapan kamo ni Ginoo Jesus. Amen.